THECA
ICA

BIBLIOTHECA ABESSINICA

BIBLIOTHECA ABESSINICA

STUDIES CONCERNING THE LANGUAGES, LITERATURE AND HISTORY OF ABYSSINIA

EDITED BY

Dr. E. LITTMANN

I.

THE LEGEND OF THE QUEEN OF SHEBA IN THE TRADITION OF AXUM

BY THE EDITOR.

LEYDEN
E. J. BRILL

PRINCETON, N. J.
THE UNIVERSITY LIBRARY

1904.
C

PRINTED BY E. J. BRILL, LEYDEN (HOLLAND).

TO

R. SUNDSTRÖM

MISSIONARY AND SCHOLAR.

CONTENTS.

Page

Preface VII

I. The Legend: text and translation 1

II. Notes on the Legend 14

The legends of the dragon and of the saints 17

The journey of the Queen of Sheba to Solomon and her return to Abyssinia 31

Menelik's journey to Jerusalem 34

The story of the ark 37

PREFACE.

Under the title *Bibliotheca Abessinica* I hope to publish from time to time studies concerning the languages, the literatures and the history of Abyssinia. Each part will appear separately, not at fixed intervals, but whenever material is available and time for this work is at my disposal. The publication of this series has been made possible by the generosity of a friend of Princeton University and by the enterprise of the well-known publishing house of E. J. BRILL. To both I am therefore sincerely indebted.

Special attention will be paid to the languages and literatures of modern Abyssinia, a promising and interesting field, in which much still remains to be done, although of course the Geᶜez literature and language as well as the older history of the country are not to be excluded. The future numbers will probably contain an English translation of the Chronicle of King Theodore of Abyssinia, editions and translations of the ancient Amharic Songs of the Kings, of Harari wedding songs, and of a collection of Tigrē poetry. If possible, I shall also publish a grammar and a dictionary of the Tigrē language.

For much of the material to be published in this series I am indebted to the man to whom this first number is dedicated, my friend R. SUNDSTRÖM of the Swedish Mission in the Colonia Eritrea. It is largely due to his indefatigable zeal in studying the people, to whom he brings a higher life and religion, that I have been encouraged to undertake this publication.

Toward the end of the year 1902 he sent me the text which is published here: I began to work on it at once, but found that without some further explanations from Herr SUNDSTRÖM several passages were unintelligible to me. I therefore sent him a copy of the manuscript and a tentative German translation, and after a time received back my copy together with a number of emendations and comments, and a translation of the whole in Swedish. Some differences between the first and the second copy and some of Herr SUNDSTRÖM's comments (marked S.) are given in the foot-notes.

Concerning the provenance of the legend Herr SUNDSTRÖM writes me, as follows: "The man who told me the story is of the Bet-Dyuk, a Tigrē tribe in the valley of the Anseba river, an hour north of Cheren. This man himself heard it told at Axum, when he was there seeking cure of a disease, from which he was suffering. But the man who wrote the story down for me at Gheleb is one of our evangelists of the Mensa tribe. The dialect of the Bet-Dyuk, however, is the same as that of the Mensa. It is very possible that the narrator changed the story in some respects according to his own ideas. Whether the appearance of Mary and the saints at the time of Solomon is due only to a mistake of the narrator, I can not state: the same is to be said of the mention of the cross, of the ark and the deacon at that time. It seems that the story was correctly reported, since it is told in almost the same way in Hamazēn. While travelling through this region I was shown the place where the Queen of Sheba is said to have given birth to her son. Not far from a village, Addi-Schmagali, a few hours northwest from Asmara, a large piece of gneiss rock is shown where the event is said to have occurred."

In my notes on the legend which form the second part of this number I have tried to trace the different elements of this interesting story, but have not aimed at absolute completeness. It should be mentioned, however, that after the main part of this number was printed my friend Dr. CONTI ROSSINI called my attention to two versions of the present legend which had escaped my notice: the one, translated from the Arabic, was published by M. E. AMÉLINEAU on pp. 144—164, of his *Contes et Romans de l'Égypte Chrétienne*, Paris 1888, under the title "*Comment le royaume de David passa aux mains du roi d'Abyssinie*; the other was reported by Captain R. PERINI in *La Rassegna Nazionale*. The former agrees with the Tigrē version in several respects, and among other details it mentions the fact that the Queen of Sheba had a goat's hoof, of which deformity she was healed in Jerusalem; PERINI's version is inaccessible to me. Again a short account of the legend is given in *La lista reale di Enda Yohannes*, on p. 3 of Dr. CONTI ROSSINI's *Ricordi di un soggiorno in Eritrea*, Asmara, 1903, which appeared after my manuscript had been sent to the printers. Dr. CONTI ROSSINI himself, who during his residence in the Colonia Eritrea made very extensive and important explorations notwithstanding his many official duties, collected interesting material concerning our legend also; he writes me that it is known everywhere in Northern Abyssinia among many different tribes and peoples, and therefore exists in a number of slightly different versions. His new material will undoubtedly contribute much toward the legend of the Abyssinian Queen of Sheba.

PRINCETON UNIVERSITY, January 1904.

E. LITTMANN.

I. THE LEGEND: TEXT AND TRANSLATION.

ሰለሙን ፡ ንጉስ ፡ እግል ፡ ንጉስ ፡ ምሊሊክ ፡ ከአፎ ፡ ክም ፡ ወልደዩ ።

1. እም ፡ ንጉስ ፡ ምሊሊክ ፡ ትግረይት ፡ ታ ፡ ወስማ ፡ እትዩ ፡ አዜብ ። ከትግራይ ፡ እግል ፡ ሐቴ ፡ አስሀለት ፡ ለመሉካ ፡[1]) ዐለው ፤ ወለርፍዒት ፡ ለእለ ፡[2]) ሀይበ ፡ ዐለው ፡ ክል ፡ እናስ ፡ ምኖም ፡ እብ ፡ ተር ፡ ተራ ፡ እግል ፡ ለአስሀለት ፡ ወለት ፡ ብክሩ ፡ ወእንተላም ፡[3]) ሜስ ፡ ወእንተላም ፡ ሐሊብ ፡ ሀዩባ ፡ ዐለው ። 2. ከእትዩ ፡ አዜብ ፡ አቡሃ ፡ ወእማ ፡ ተርሆም ፡ ምን ፡ በጽሐት ፡ እግል ፡ ለአስሀለት ፡ እት ፡ ሐቴ ፡ ዕጨት ፡ አስረዋ ። ወእት ፡ ለአካን ፡ ሀታ ፡ እስርት ፡ እታ ፡ ለዐለት ፡ ዕጨት ፡ ሐደ ፡ ሰቡዕ ፡ ቅዱስ ፡[4]) መጽአው ፡ ከዓዘለው ፡ እታ ። 3. ወእታ ፡ ዑዙላም ፡ እት ፡ እንቶም ፡ ሀታ ፡ በኬት ፤ ክምን ፡ ለዕምብዓ ፡ ሐቴ ፡ ቀጥረት ፡ እቶም ። ወክም ፡ ቀጥረት ፡ እቶም ፡ ረአሶም ፡ ለዐል ፡ አንቆተረው ፡ ወሀታ ፡ እታ ፡ እስርት ፡[5]) ረአዋ ፡ ከትሰአለዋ ፤ "ሚ ፡ እንቲ ፡ ማርያም ፡[6]) እንቲ ፡ ማ ፡ አዳም ፡" እንዶ ፡ ቤለው ። 4. ወሀታ ፡ "አዳም ፡ አና ፡" ቴሎም ። "ከእግል ፡

1) First copy ልትገዙእ. 2) First copy ወለግብር ፡ ለእሉ.

3) Original gloss እንተላም ፡ ሰማን ፡ ገበታ ፡ ቱ ። About the size of a ገበታ see Guidi, *Vocabolario Amarico-Italiano* s. v.

4) First copy መላእክየት; this was changed to መልአክ. In an annotation S. writes: "*Efter senare underrättelser bör det vara*: ሰቡዕ ፡ ቅዱስ ፡ *och ej* መልአክ."

5) S.: *förkortadt*: እስርት ፡ እት ፡ እንታ ። *Eljast kunde subjektet* ሀታ *ej vara utsatt.*

6) First copy: መልአክ.

HOW KING SOLOMON BEGAT KING MENELIK.

1. King Menelik's mother was a Tigrē girl named Etiyē-Azēb [1]). And [in her days] the Tigrē people were worshipping a dragon, and the sacrifice which they brought [to him] was the following: each man among them gave in turn his first-born daughter and an *entalām* [2]) of mead and an *entalām* [2]) of milk to the dragon. 2. Now when the turn of Etiyē-Azēb's parents came, they tied her to a tree for the dragon. And to the place where she was tied to the tree came seven saints [3]) and seated themselves there in the shade. 3. And while they were sitting there in the shade, she began to weep, and one of her tears fell upon them. And when [this tear] had fallen upon them, they looked up and beheld her tied there, and they asked her saying: "What art thou? Art thou Mary [4]) or a human being?" 4. And she answered them: "I am a human being." They said to her: "And why art thou bound here?"

1) In English "Queen of the South", i. e., "Queen of Sheba".
2) This measure equals about 300 liters.
3) Var.: angels.
4) Var.: an angel.

ሚ ፡ እትሊ ፡ ተአሰርኪ ፤” ቤለዋ ። “ሎሃ ፡ አስሀለት ፡ እግል ፡ ትብ
ልዐኒ ፡ አስረዉኒ ፡” ቴሎም ። 5. ሀቶም ፡ “እሊ ፡ ምን ፡ ለዕንክለ
ት ፡ ወኬን ፡ ማ ፡ ምና ፡ ወእንዜ ፤” ቤለዋ ። “ሀታ ፡ ታ ፡” ቴሎም ።
6. ወክም ፡ ረአዋ ፡ አባ ፡ ጨሐማ ፡ ጽሕሙ ፡ ጸብጠ ፡ ወአባ ፡ ገሪማ ፡
“ገረመኒ ፡” ቤለ ፡ ወአባ ፡ ምንጥሊት ፡ “ንመናጠላ ፡” ቤለ ፤ ከሀቱ ፡
እንዶ ፡ በድረ ፡ ሀዝመ ፡ እታ ፡ ከአድመዐያ ። ወክሎም ፡ ቀንጸው ፡
እታ ፡ ከእብ ፡ መስቀል ፡ አዳምዐዋ ፡ ከቀትለዋ ። 7. ወእት ፡ ልቀ
ቱላ ፡ ደም ፡ ነጥረ ፡ እታ ፡ ከእት ፡ ለሸክንሃ ፡ ነጥበት ፡ ወለሸክንሃ ፡
ሽክና ፡ አድግ ፡ ገአት ። 8. ሐቆሃ ፡ ፈትሐዋ ፡ ከ“ጊሲ ፡ ዐድኪ ፡”
ቤለዋ ። ወእት ፡ ዐዳ ፡ ክም ፡ መጽአት ፡ ዐዳ ፡ ሀዬ ፡ ለአስሀለት ፡ ክ
ም ፡ ሞተት ፡ ኢአመረው ፡ ከትዳገነዋ ። ሀታ ፡ ባከት ፡ ለዐድ ፡ እት ፡
ሐቴ ፡ ዕጨት ፡ ዐርገት ፡ ከትመዩት ። 9. እብ ፡ ፈጅራ ፡ መጽአ
ቶም ፡ “ንዕኖ ፡ እግል ፡ አርኤኩም ፡ ቴ ፡ ሞተት ፡” ቴሎም ። ወሀ
ቶም ፡ ደርባ ፡ ጌሰው ፡ ወማይተት ፡ ጸንሐቶም ። 10. ወማይተት ፡
ክም ፡ ጸንሐቶም ፤ “እላ ፡ ንሸይም ፡ ሀታማ ፡ ረቢ ፡ ወኢሀበያ ፡ ሚ ፡
ወሞተት ፡ ምና ፡” ቤለው ፡ ከሸየመዋ ። ወክም ፡ ትሸየመት ፡ ወለት ፡
ክምሰልሃ ፡ ብላታንጌታ ፡ ወዴታ ።

11. ወሐቆሃ ፡ እብ ፡ ድግም ፡ ሰምዐት ፤ ንጉስ ፡ ሰለሙን ፡ ለልቡ
ሎ ፡ እት ፡ የሩሳሌም ፡ ሀለ ፡ ከእቱ ፡ ለጌሰ ፡ ምን ፡ ለዐለ ፡ እሉ ፡ ዕድ
ር ፡ ልትሳሬ ፤ 12. “ከምን ፡ ትገይሲ ፡ ለአፌቱ ፡ ክም ፡ ክድኪ ፡
ለእግርኪ ፡ ክም ፡ በዲራ ፡ ወአቅበለት ፡ እልኪ ፡” ቤለዋ ። 13. ወ
ሀታ ፡ ክም ፡ ሰምዐት ፡ ለረአሳ ፡ ሸርቤ ፡[1]) ገድለት ፡ እናስ ፡ እግል ፡

1) S.: *uttalas šarĕbbē* = *flätor gående från pannan bakåt nacken*, *tätt lig-gande vid hufvudsvålen*, i. e., braids going from the forehead backwards to the neck, lying close to the skin.

"They have bound me in order that that dragon may devour me," said she. **5.** They asked her: "Is he on the other side of the hill or on this side?" "He is [the hill]" was her answer. **6.** And when they saw him, Abbā-Čaḥamā grasped his beard [1]), and Abbā Garīmā said: "He has frightened me [2])," and Abbā Menṭelīt said: "Let us seize him [3])" and running he threw himself upon him and smote him. Thereupon all of them attacked him and struck him with the cross and killed him. **7.** And when they were killing him, blood trickled on her, and it dropped on her heel, and her heel became an ass's heel. **8.** After that they freed her and said unto her: "Go now to thy village." And when she came to her village, the people of her village not knowing that the dragon was dead, drove her away. Outside of the village she climbed a tree and stayed there over night. **9.** The next day she went [back] to them saying: "Come ye, and let me shew you that he is dead." So they followed her, and [the dragon] appeared lying dead before them. **10.** And when they saw him lying dead, they said: "Let us make her [our] chief! For if God had not given this to her, how could [the dragon] have met his death through her?", and they made her their chief. And after she had become chief, she made a girl like herself [her] minister.

11. Thereupon she heard that [the following] was reported: In Jerusalem there is a king named Solomon; whosoever goes to him, is cured of the disease which he has. **12.** "If thou shouldst go, as soon as thou shouldst enter his door, thy foot would become as it was before" was said to her. **13.** After she had heard this, she braided her hair so that she resembled a man; [and her minister did the same]. Then

1) Play on words; in Tigrē *ṣĕḥĕmū*. 2) *garramanī*.
3) *nĕmanāṭalā*.

ትትመሰል ። ከምስል ፡ ለብላታንጌታሃ ፡ ግራዴሃ ፡ ተዐንደቀት ፡ ወጌ
ሰት ። 14. ወከም ፡ ደነት ፡ ንጉስ ፡ ሰለሙን ፡ ሰምዐ ። “ንጉስ ፡ ከ
በሳ ፡ ማጽእ ፡ ሀለ ፡” ቤለም ። ወሀቱ ፡ “እቲ ፡ ቦሎ ፡” ቤለ ። ወከምሰ
ል ፡ መጽአት ፡ ከለአፌት ፡ ከም ፡ ኬደት ፡ ለእግራ ፡ ከም ፡ በዲራ ፡
አቅበለት ። 15. ወእት ፡ ንጉስ ፡ አቴት ፡ ወእዴሁ ፡ ነስአት ። ከን
ጉስ ፤ “እንጌራ ፡[1]) ስጋ ፡ ወሜስ ፡ አምጹእ ፡” ቤለ ፤ ከእግል ፡ ልብ
ሉዕ ፡ ተዐገለው ። ወእት ፡ ልበሉዕ ፡ ሀተን ፡ እብ ፡ ከጃለት ፡ ሑድ ፡
ምን ፡ ነብራ ፡ በልዐያ ፡ ወሑድ ፡ ምን ፡ ለስተዩ ፡ ሰተያ ። ወለንጉስ ፡
ትሐዘበየን ፡ አዋልድ ፡ አንስ ፡ ከም ፡ ተን ። 16. ከምድር ፡ ከም ፡
መሰ ፡ “ዐራተን ፡ አዳሉ ፡ እለን ፡” ቤለ ፤ ወቅብላት ፡ ሕድ ፡ እት ፡
ሑቴ ፡ ቤት ፡ አዳለው ፡ እሎም ። 17. ወሀቱ ፡ ቀርበት ፡ መዐር ፡
ነስአ ፡ ከእት ፡ ለቤት ፡ ሰቅለያ ፡ ወምን ፡ ተሐት ፡ ሸሐን ፡ ከረ ፡ እ
ላ ፡ ከጠርቀያ ፡ ጠቅ ፡ እግል ፡ ቲበል ። 18. ከሀቱ ፡ ሰክበ ፡ ምን ፡
ገብእ ፡ ለዕንቃቱ ፡ ፈገገ ፡ ወቀንጸ ፡ ምን ፡ ገብእ ፡ ሸም ፡ ለብሎ ፡
ዐለ ። 19. ከላሊ ፡ እት ፡ ልሰክብ ፡ ሁቱ ፡ ቀስነ ፡ ከለዕንቃቱ ፡ ፈዘ ፤
ወሀተን ፡ “ኢሰክበ ፡ ልርኤ ፡ ሀለ ፡” ቤለያ ። “ከሚ ፡ ዶል ፡ ሰክብ ፡”
ክእና ፡ እት ፡ ልብላ ፡ ሁቱ ፡ ፈዝዐ ፡ ከለዕንቃቱ ፡ ሸም ፡ አበለ ። ወሀ
ተን ፡ “ሰክበ ፡ ገድም ፡” ቤለያ ፡ ከምን ፡ ለሸሐን ፡ ለሐሰያ ። ወሀቱ ፡
አመረ ፡ በን ፡ አዋልድ ፡ አንስ ፡ ከም ፡ ተን ። 20. ከእግል ፡ ክል
ኢተን ፡ ሸአገ ፡ ወምስለን ፡ ሰክበ ። ክል ፡ ምኑን ፡ “ሕጽቦ ፡ ደምዩ ፡
ቱ ፡” ቤለያሁ ። ወእግል ፡ ክል ፡ ምኑን ፡ ጸገት ፡ ወርቅ ፡ ወመርወድ ፡
ሀበየን ፤ ከ“ወለት ፡ ገአት ፡ ምን ፡ ገብእ ፡ እለ ፡ ጸገት ፡ ወርቅ ፡ እ
ንዶ ፡ ጸብጠት ፡ ትምጽአኒ ፡ ወሕጻን ፡ ገአ ፡ ምን ፡ ገብእ ፡ እሊ ፡ መ
ርወድ ፡ እንዶ ፡ ጸብጠ ፡ ልምጽአኒ ፡” ቤለን ። ወንግስቲ ፡ አዜብ ፡
ምራየት ፡ ትዛቤት ፡ ወእንዶ ፡ ዐምሰያ ፡ ዐደን ፡ አቅበለያ ።

1) Original copy ነብራ “meal in general”; S. adds that እንጌራ would be better.

she and her minister girded themselves with saber[s] and went away. **14.** When she was approaching, King Solomon heard [of her]; it was said to him: "The King of Abyssinia is coming." "Bid him enter!" said he. And when she came, as soon as she entered the door, her foot became as it was before. **15.** And she entered to the king and grasped his hand, [greeting him]. The king ordered: "Bring bread, meat and mead!", and they sat down to eat. And while they were eating, the [women] out of modesty ate (little of the meal) and drank little (of the beverage). So the king suspected that they were women. **16.** When it grew evening, he gave order: "Make their beds for them!", and in one and the same room [with him] they made them, one opposite the other. **17.** And he took a skin with honey and hung it up in the room, and he put a bowl under it; also he made a hole in it (i. e., the skin), so that it would trickle. **18.** Now it was his custom, when he was sleeping, to keep his eyes half open, and when he was awake, to close them. **19.** At night, while they were resting, he fell asleep, and his eyes were half open. And the women said: "He does not sleep; he sees [us]. When will he sleep?" While they spoke thus, he awoke, and closed his eyes. "Now he has fallen asleep" they said and began to lick from the bowl. So he knew [certainly] that they were women. **20.** And he approached them both and slept with them. Each one of them said to him: "My deflowering has been accomplished [1])." And he gave each one of them a staff of silver and a ring, saying unto them: "If it is a girl, let her take this staff of silver and come to me; and if it is a boy, let him take this ring and come to me." And the Queen of the South bought a mirror. And being [both] with child they returned to their country.

1) **Literally**: This means the purification from my flowers.

21. ወክልኢተን ፡ ክልአት ፡ ሕጻን ፡ ወልደያ ። ከክም ፡ ዐበው ፡
ሰብ ፡ ትግራይ ፤ "ውላድ ፡ አበች ፡ ለአለቦም ፡ ቶም ፡" ቤለው ፡ ወሀ
ቶም ፡ እማቶም ፡ ትሰአለው ። ወእማቶም ፤ "አቡኩም ፡ ንጉስ ፡ ሰ
ለሙን ፡ ቱ ፡ እት ፡ የሩሳሌም ፡ ሀለ ፡" ቤለያሆም ። 22. ክንግስቱ ፡
አዜብ ፡ ለወልዳ ፡ አቡሁ ፡ መስል ፡ ተማም ፡ እብ ፡ ሕብሩ ፡ እት ፡ ን
ጉስ ፡ ሰለሙን ፡ ፈግረ ። ወቴሎ ፤ "ወልዬ ፡ አቡከ ፡ እልከ ፡ መስል ፡
ከእለ ፡ መዐፊይት ፡ እንዶ ፡ ነስአከ ፡ ጊስ ፤ ሀቱ ፡ በሴሬበይ ፡ [1]) ቱ ፡
ልትሐባዕ ፡ ቱ ፡ ምንከ ፡ ወእግል ፡ ብዕድ ፡ እት ፡ ዐራት ፡ ምን ፡ ጸን
ሐከ ፡ ሰላም ፡ ኢቲበሎ ፡" ቴሎ ። 23. ወሀቶም ፡ አስከ ፡ የሩሳሌ
ም ፡ ጌሰው ። ወክም ፡ አተው ፡ ንጉስ ፡ ሰለሙን ፤ "ውላጄ ፡ ገአው ፡
ምን ፡ ገብእ ፡ ሰብር ፡ ወዱ ፡" እንዶ ፡ ቤለ ፡ ሰለስ ፡ ሖል ፡ ክልአ ፡ ም
ኖም ፡ እንደይ ፡ ልትረአዮም ። 24. ወሐቆ ፡ ለሰለስ ፡ ሖል ፡ "ልእ
ተው ፡" ቤለ ፤ ከሀቱ ፡ ልባስ ፡ ሺመቱ ፡ እንዶ ፡ ከረ ፡ ሸግዒት ፡ ለብሰ ፡
ወለዐራቱ ፡ ምሮ ፡ ምን ፡ ለአዳሙ ፡ አትገሰ ፡ እቻ ፡ ከእት ፡ ጋሮ ፡ [2])
ለአፍሩስ ፡ በአ ። 25. ወክም ፡ አተው ፡ ለሀይ ፡ እዴ ፡ ለእናስ ፡ እ
ት ፡ ለዐራት ፡ ግሱይ ፡ ነስአ ፡ ወምሊሊክ ፡ ላተ ፡ ትከ ፡ በጥረ ፡ ከእ
ብ ፡ ለመዐፊይት ፡ ገጹ ፡ ረአ ፡ ወክም ፡ ሕብሩ ፡ ኢገአ ፡ እቱ ። ወእት ፡
ክሎም ፡ ትወለበ ፡ ወሕብሩ ፡ ለመስል ፡ ኢረከበ ። 26. ወሐር ፡
ሰለሙን ፡ እብ ፡ ጋሮ ፡ ለአፍሩስ ፡ ሉም ፡ ቤለ ፡ ወእንዶ ፡ ጌሰ ፡ እዴ
ሁ ፡ ነስአ ። ወሰለሙን ፤ "ወልዬ ፡ ወድ ፡ አማንዬ ፡ ወሎሃይመ ፡ ወል
ዬ ፡ ቱ ፡ ጅጎ ፡ ገአ ፡ ዶኢከን ፡" ቤለ ፡ ወእት ፡ ዐራቱ ፡ ከፍ ፡ ቢለ ።
27. ከአቡሁ ፡ "ሕያይት ፡ እት ፡ ገርሀት ፡ በአት ፡ ምን ፡ ገብእ ፤
በዐል ፡ ለገርሀት ፡ ለሕያይት ፡ ልግደብ ፡" ቤለ ። ሀቱ ፡ ላተ ፤ ስስ ፡

1) S.: "*mäkta klok*".

2) Original gloss: ጋሮ ፡ በሀለት ፡ ሾቅ ፡ በሀለት ፡ ቱ ። S.: ጋሮ *tigriña och* ሾቅ *tigrè = uthus för djur; vanligen bygdt vägg i vägg med boningshuset, så at dörren vältar inåt det samma*, i. e., side-building for animals, usually built wall to wall with the dwelling-house, so that the door opens into the latter.

21. And both of them gave birth to a son. When the boys were grown, the Tigrē people said: "They are fatherless children." And they asked their mothers. And their mothers answered them: "Your father is King Solomon; he lives in Jerusalem." **22.** And the son of the Queen of the South resembled his father perfectly, [even] in his colour he was like King Solomon. Now she said to him: "My son, thy father resembles thee. Take this mirror and go [to him]; for he is very shrewd: he will hide himself from thee. And if thou seest another man sitting on the throne, do not greet him!" **23.** Then they went to Jerusalem. And when they arrived, King Solomon said: "If they are my sons, let them wait!" So he stayed away from them three years, without showing himself to them. **24.** After these three years he said: "Let them come in"; but he had taken off his royal garment and dressed himself in rags; and on his throne he had seated one of his people, and he [himself] had gone into the stable. **25.** And when they entered, the other boy grasped the hand of the man who was sitting on the throne, [to greet him]: but Menelik stood [still and] straight and looked at his face in the mirror and [saw that] the man's colour was not like his. Then he turned in all [directions], but did not find any one whose colour was like his. **26.** After a while Solomon looked out from the stable: [at once Menelik] went to him and took his hand [to greet him]. Then said Solomon: "[Thou art] my true son; the other is my son too, but he is a fool [1])", and he seated himself on his throne.

27. Now his father used to say: "If cattle enter into a[nother man's] field, let the proprietor of the field confiscate the cattle!" But he said: "Let the proprietor of

1) S.: *en dumsnut.*

ዕቤላ ፡ ልንሳእ ፡ በዐል ፡ ለገርሀት ፡" ቤለ ፡ ከቀጽዐ ፡ "ሕያይት ፡ ከ
አፎ ፡ ትትገደብ ፤" እንዶ ፡ ቤለ ። 28. ወሐቆሃ ፡ ሰብ ፡ ዐድ ፡ እት ፡
ለንጉስ ፡ ጠርዐው ፡ "ከአፎ ፡ ክልኦት ፡ ሹም ፡ ትትሸየሞ ፡ እትና ፡
እሊ ፡ ወልከዲ ፡ ዐዱ ፡ ንድኦ ፡ ምንና ፡" ቤለው ። ክንጉስ ፡ ሀዩ ፤
"አግሙኒ ፡ ከማ ፡ ወክም ፡ ገሚከ ፡ አስእለኩም ፡" ቤሎም ። "ግሚ ፡"
ቤለዎ ። ወእግል ፡ ወልዱ ፡ አሰአለዩ ፤ "ወልከ ፡ ንድኦ ፡ ምንና ፡
እንዶ ፡ ቤለው ፡ ጠርዐው ፡ እቼ ፡ ከሀለው ። አዜ ፡ ሚ ፡ ኒዶ ፤"
ቤሎ ። 29. ሀቱ ፡ ሀዩ ፡ ቤሎ ፤ "ክእና ፡ በሎም ፡ አናመ ፡ ወድ ፡
ብክርዩ ፡ ቱ ፡ ኢከን ፤ ወድ ፡ ብክርኩም ፡ ሀርሶ ፡ ምስሉ ፡ በሎም ፡"
ቤሎ ። ወለንጉስ ፡ እግል ፡ ለዐድ ፡ ቤለ ፤ "ከአና ፡ ወድ ፡ ብክርዩ ፡
ቱ ፡ ኢከን ፤ እንቱምመ ፡ ወድ ፡ ብክርኩም ፡ ሀርሶ ፡ ምስሉ ፡" ቤሎ
ም ። ወ"ኬር ፡ ታ ፡" ቤለው ፡ ወክል ፡ ምኖም ፡ ወድ ፡ ብክሩ ፡ ሀረሰ ፡
ምስሉ ።

30. ወሰለሙን ፡ ንጉስ ፡ እግል ፡ ወልዱ ፡ "ታቦት ፡ ምክኤል ፡
ንሳእ ፡" ቤሎ ። ሀቱ ፡ ሀዩ ፡ ለታቦት ፡ ማርያም ፡ ነስአ ፡ ክልባስ ፡ ለ
ታቦት ፡ ማርያም ፡ እግል ፡ ለታቦት ፡ ምክኤል ፡ አልበሰያ ፡ ወለናይ ፡
ምክኤል ፡ እግል ፡ ማርያም ፡ ከታቦቱ ፡ እንዶ ፡ ነስአ ፡ ጌሰ ። 31. ሐ
ቆ ፡ ገሌ ፡ አምዔላት ፡ የሩሳሌም ፡ ወልወል ፡ ክብ ፡ አበለያ ። ወሰለ
ሙን ፤ "ታቦት ፡ ማርያም ፡ ረአው ፡" ቤለ ፡ ወምን ፡ ረአው ፤ "ሀሌት ፡"
ቤለው ፡ እንደይ ፡ ቀሉዕ ፡ ለልባስ ፡ ሌጣ ፡ ምን ፡ ረአው ። ሁቱ ፡ ሀዩ ፡
"ቅልዕዋ ፡ ከረአው ፡" ቤሎም ፡ ወእንዶ ፡ ቀልዐው ፡ ምን ፡ ረአው ፡
ታቦት ፡ ምክኤል ፡ ጸንሐቶም ። ወልኡክ ፡ ነድአ ፡ እት ፡ ወልዱ ፤
"ብለሳ ፡ እቼ ፡" እንዶ ፡ ቤለ ፡ ደአም ፡ ሁቱ ፡ አበ ። 32. ከእት ፡ ቀ
ይሕ ፡ ኮር ፡ ክም ፡ በጽሐ ፡ ታቦት ፡ ጸውር ፡ ለዐለ ፡ ድያቆን ፡ ገብረ ፡
ሕይወት ፡ ለልትበሀል ፡ ሞተ ፡ ወእታ ፡ ትቀበረ ። ወእሉ ፡ እታ ፡ ከ
ም ፡ ቀብረው ፡ እግል ፡ ሊጊሶ ፡ ሐዘው ፡ ደአም ፡ ለታቦት ፡ ቀኒጽ ፡

the field take six measures of grain" and rebuked [his father] asking: "How can the cattle be confiscated?" **28.** Thereupon the people of the town complained to the king, saying: "How could two chiefs rule over us? This thy son send away from us to his country!" "Let me at least take counsel, and when I have done so, I will let you know" replied the king. "Take counsel" said they. And he told this to his son, saying: "They have complained to me saying: send thy son away from us, and they continue [to do so]. What shall we do now?" **29.** Then he answered him: "Speak thus to them: 'Is he not my first born son? Send ye your first born son[s] with him!'" So the king said to the people of the town: "Is he not my first born son? Send ye also your first born son[s] with him!" "It is well" they said, and each one of them sent his first born son with him."

30. And King Solomon said to his son: "Take the ark of Michael [with thee]!" But he took the ark of Mary; and the cover of Mary's ark he put on Michael's ark, and the one of Michael['s ark he put] on [the ark of] Mary. And taking his ark he went away. **31.** After a few days a storm rose in Jerusalem, and Solomon said: "Look for Mary's ark!" And when they had looked, without taking off the cover, only having looked [at it], they said: "It is there." But he repeated: "Take the cover off and look!" And when they took the cover off and looked [at it], the ark of Michael appeared before them. And he sent a messenger to his son saying: "Send it back to me!"; but he refused. **32.** Now when they came to Qayĕḥ-Kōr, a deacon named Gabra Ḥeywat, who was carrying the ark, died, and was buried there. And when they had buried him there, they intended to march onward; but the ark could not [1]) be lifted. Then

1) Literally: refused.

አቤት ፡ እሎም ፡፡ ሁቱ ፡ ሀዬ ፤ "ሕፎሮ ፡ ከለግናዘቱ ፡ እት ፡ ሰንዱቅ ፡ ደዋ ፡" ቤለ ፡ ወሐፍረዎ ፡ ከለግናዘቱ ፡ እት ፡ ሰንዱቅ ፡ ወደዋ ፡፡
33. ወእግል ፡ ሊጊሶ ፡ ምን ፡ ሐዘው ፡ ሀዬ ፡ ቀኒጽ ፡ አቤት ፡፡ ከእብ ፡ ድግማን ፡ ሀዬ ፤ "ሕፈሮ ፡" ቤለ ፡ ወሐፍረው ፡ ወጭብዕቴ ፡ [1]) ረከበው ፡ ወእት ፡ ለሰንዱቅ ፡ አተዋ ፡፡

34. ሐቆሃ ፡ ለታቦት ፡ ቀንጸት ፡ ወጌሰው ፡ ከትግራይ ፡ ተዐደው ፡፡ ወትግራይ ፡ ክም ፡ ተዐደው ፡ እት ፡ አክሱም ፡ መጽአው ፡፡ ወሺጣን ፡ ምስል ፡ ረቢ ፡ እግል ፡ ልትሻፈፍ ፡ ቤት ፡ ነድቅ ፡ ጸንሐ ፡ ከ"ማርያም ፡ መጽአተከ ፡" ምን ፡ ቤለዎ ፡ ሳበረያ ፡ ከሐድጋያ ፡፡
35. ወሐቴ ፡ እበነት ፡ ረያም ፡ ላተ ፡ እግል ፡ ሊጹራ ፡ ተክለያ ፡ ወ"መጽአተከ ፡" ምን ፡ ቤለዎ ፡ ሐድገያ ፡ ከጌሰ ፡፡ ወለእበን ፡ ለእሉ ፡ ነድቅ ፡ ጸንሐ ፡ እግል ፡ ማርያም ፡ ቤት ፡ ክስታን ፡ ነድቀው ፡ ቡ ፡፡ ወለእበነት ፡ ረያም ፡ ላተ ፡ አስከ ፡ እዜ ፡ ትተክል ፡ ሀሌት ፡፡

1) First copy ወለጭብዒቴ. S.: ጭብዒት *hör till barnspråket. Ordet heter* ጭብዕት ፡፡

he (i. e., Menelik) said: "Dig him up and lay his body in a coffin;" and they dug him up and laid his body in a coffin. **33.** But when they would have marched onward, [the ark] could not yet[1]) be lifted. And again he said: "Dig up", and they dug up and found his finger [sticking out of the coffin]. So they put it within the coffin.

34. Thereupon the ark was lifted, and they went on and entered Tigray. And after they had entered Tigray, they came to Axum. Now Satan was building a house in order to fight against God. But when they said: "Mary has come to thee", he destroyed it and left it. **35.** [There was] one big stone [which] he had raised in order to carry it, but when they said: "She has come to thee", he left it and went away. And with those stones with which he had been building, they built a church for Mary. But the big stone is standing [there] upright even today.

1) Literally: refused again.

II. NOTES ON THE LEGEND.

The story of the Queen of Sheba, as we find it in this modern form, contains a number of different elements, the majority of which however must have been connected with this legend for many centuries. It is undoubtedly based on the same tradition that found its literary expression in Chapters XIX sqq. of the famous *Kebra Nagast* [1]). But here, as Rösch has very justly stated in *Jahrb. f. protest. Theol.* 1880, p. 555, the story is told from the standpoint of a rationalistic purism, whereas in this new Tigrē version we find some traits which seem to be more original than those in the *Kebra Nagast*: these elements, to my mind, have been handed down partly by oral tradition and must have been known in Abyssinia even at the time when the literary rationalistic version was composed, and only to a very small extent they may have been influenced later by Arabic legends concerning Queen Bilqīs. At the same time the whole has been interwoven with several local Abyssinian traditions, which probably belonged originally to different cycles of legends. But everything has been put here in chronological order and arranged according to a certain system, which, although being in itself as anachronistic as possible, has produced a

1) Professor Bezold's edition and translation of this important work is now in the press.

natural sequence of the events and thus given to the story the appearance of being a single connected narrative.

The Tigrē legend agrees with the story of the *Kebra Nagast* in the following points: 1) The "Queen of Sheba" or the "Queen of the South" [1]) was an Abyssinian princess. It is known that in popular tradition the court of this queen was connected with a certain locality in the province of Tigrē, called Dabra Mākĕdā [2]). 2) The Queen of Sheba while in Jerusalem slept with Solomon in the same room where their marriage was consummated. In the *Kebra Nagast* Solomon puts a vessel with water in the room; from this the queen drinks and thus breaks her oath not to touch any of the King's property, so that in turn Solomon becomes free of his oath not to touch her. This episode is probably reflected in the skin with honey which according to the present version Solomon hangs up in the room; but the purpose of this incident has been changed, since another trait, viz. the distinction between male and female, (see below) has been introduced. However, our story is partly in close keeping with the *Kebra Nagast* with regard to the description of the events of this night. This will be shown by the following parallel columns:

Tigrē-Version.	*Kebra Nagast.*
Vs. 16. ... and in one and the same room they made them (viz., their beds), one opposite the other. Vs. 19. And the women said:	Ch. 30 : 5 ... and the king ascended on his bed on one side, and for her they prepared a bed on the other side.

1) ንግሥተ ፡ አዜብ = ἡ βασίλισσα τοῦ νότου; cf. Matth. 12 : 42; Luke 11 : 31.

2) Cf. Praetorius, *Fabula de regina Sabaea apud Aethiopes*, p. 29, ann. 3.

"He does not sleep; he sees us. When will he sleep?" While they spoke thus, he awoke and closed his eyes. "Now he has fallen asleep" they said.	Ch. 30 : 7. . . . and she looked at the king Solomon, and it seemed to her that he was sound asleep.

3) When the Queen departed, Solomon gave her his ring as a token for her son, if she should bring forth a male child. This is of course a very common feature of folktales, and many parallels could be cited from other literatures. 4) The son of the Queen, Menelik, went back to Jerusalem and when leaving his father to return to Abyssinia, he took many of the noble Hebrew youth with him. 5) The "ark" of the temple of Jerusalem was stolen by Menelik and brought to Axum. The details about this theft, about Mary's ark and Michael's ark, which do not occur in the *Kebra Nagast*, probably contain old tradition, but they seem to be a later addition to this story.

As regards the differences between the Tigrē legend and the *Kebra Nagast*, the mere presence of the ass's heel shows us that the person of the Queen in the former has preserved some very ancient traits. Furthermore we notice that several cycles of Abyssinian legends have contributed to make up the present form: 1) the legend of the dragon or serpent; 2) the legend, or rather partly historical tradition of the seven — originally nine — saints; 3) the legend of the buildings and obelisks at Axum. Of these, as we shall see below, nos. 1 and 2 have been connected with each other for at least 400 or 500 years; but it is here that we find both of them in connection with the story of the Queen of Sheba for the first time.

The legends of the dragon and of the saints.
(Verses 1—10).

The legends and myths of dragons and serpents are common to almost all peoples of the world. I need scarcely cite all the Indo-European parallels; for it is well known that from India to Ireland almost everywhere the dragon plays a great rôle in folklore. Usually the dragon receives maidens as tribute, or he himself carries off the girls of the country: then a hero comes and kills the monster. As to the details in these legends it may suffice to quote Grimm, *Deutsche Mythologie*, Berlin 1876, pp. 569 sqq., 817 sq., 833 sq.; Mannhardt, *Wald- und Feldkulte*, II, Berlin 1877, pp. 53 sqq. Very instructive are the two Afghan tales published by P. Lerch in *Orient und Occident* I, pp. 751—4 as *Ein Beitrag zu den Localsagen über Drachenkämpfe*. Also in China and Mexico dragon stories are very common.

Among the Semitic peoples dragons and serpents have always been very prominent in mythology and in folklore. The Babylonian dragon myth [1]) is well known: it is even reflected in many passages of the Old and New Testaments. Moreover the serpents have been very important in the demonology of Semitic heathendom [2]). In Abyssinia especially, with Semitic as well as with Kushitic peoples, we find a great many superstitions relating to serpents. Many of them have been reported by Paulitschke in his various works on the peoples in southern North-East Africa. Furthermore Cecchi [3]) tells us that when the pilgrims of the Galla sect

1) Cf. Cheyne in *Encyclopaedia Biblica* I, coll. 1131—34.

2) Cf. among others Nöldeke, *Die Schlange nach arabischem Volksglauben* in *Zeitschr. f. Völkerpsychol. u. Sprachwiss.* I, pp. 412 sqq.; *Encyclop. Bibl.* IV s. v. Serpents; Wellhausen, *Reste arabischen Heidentums*², pp. 152 sqq.

3) *Fünf Jahre in Ostafrika* (German translation) p. 50.

of Abba Muda arrive at the cave of their chief, where he lives with the serpent, they first offer with prayers a sacrificial meal to the serpent and then receive Abba Muda's blessing. All this belongs to the religious sphere and might more or less be called a cult of serpents. But the best known Abyssinian serpent legend is the one of King Arwē ("serpent"), whom the people place at the beginning of their history, in a similar way as the first king of Edessa is said to be the son of a serpent, ܐܪܝܘ ܒܪ ܚܘܝܐ [1]). Here the tradition applies, as it were, to the political sphere. But the two spheres are by no means kept separate. In almost all forms, in which we know this tradition, we hear not only that Arwē was king, but also that the people worshipped him. Thus Ludolf's Ethiopic friend Gregorius told him: *traditionem antiquam inter suos esse vetustissimos Aethiopum ingentem serpentem pro Deo coluisse: atque hinc esse, quod quidam Arwaeum pro primo Rege habeant: illum autem a quodam* አንጋበ: Angabo *occisum, qui ob audax hoc facinus Rex creatus, successores habuerit* Sabanutum et Gedurum [2]). It is therefore interesting to note also that in the Tigrē Version vs. 1 the first copy said ፌትገዙእ "were ruled by", which in the second was changed to ለመለኩ "worshipped him", and that here the dragon (እስሀለት) is female [3]). This legend of the King Serpent at the beginning of Abyssinian history is given in Ethiopic sources as well as by European travellers. Of the former may be mentioned here: the lists of Abyssinian kings published by Dillmann in Z.D.M.G., VII, pp. 341 sqq., and the chronicle published with translation

1) Duval, *Histoire d'Édesse*, pp. 21, 31, 37 sq.

2) Ludolf, *Historia Aethiopica* L. II. c. 2.

3) Cf. W. H. Ward in *Amer. Journ. of Sem. Lang. and Litt.*, Jan. 1898, pp. 94 sqq.

and very copious notes by Basset, in his *Études sur l'histoire d'Éthiopie*[1]). For the latter see the interesting discussion of "*A lenda da Arve*" by F. M. E. Pereira in his *Historia dos Martyres de Nagran*, Lissabon 1899, pp. L sqq.

It seems to me that that version which places Arwē at the beginning of the history of Abyssinia is the most original one, and that in later times popular Christian tradition tried to connect this old legend in some way with Christian personalities so that the deliverance of the nation from the great evil should be owed to Christian heroes. In exactly the same way the Afghan story of the dragon makes the Muhammedan hero Ali the slayer of the monster and thus the deliverer of the country[2]). For this purpose the Christian Abyssinians chose the nine saints, who came to the country about the year 500 A. D., to develop Christianity there, and about whose names many legends grew up in the sequel. Their names are as follows: 1) Za-Mīkā'ēl Aragāwī; 2) Panṭalēōn; 3) Isaac Garīmā; 4) Afṣē; 5) Gūbā; 6) Alēf, sometimes called ʿŌṣ; 7) Maṭāʿ or Yemʿātā; 8) Līqānōs; 9) Ṣeḥmā. The first three are the best known and most renowned; indeed, as far as we know, the *vitae* of these three only are extant: the *vita* of Aragāwī was published by Guidi, that of Panṭalēōn is contained in a manuscript of the d'Abbadie collection, that of Garīmā was edited by Conti Rossini. Again two of the first three and, curiously enough, the last one are given by name in the Tigrē legend; for I do not hesitate to identify Abbā Menṭelīt (vs. 6), the saint who first struck the dragon, with Abbā Panṭalēōn, and I believe

1) Cf. especially the first annotation (*Journ. Asiatique*, VIIme Série, Tome 17, 1881, p. 414).

2) See P. Lerch, *Orient und Occident*, I, p. 753. Many parallels to this occurrence might be quoted from other countries.

that the transformation of this name to *Menṭelīt* may be due only to popular etymology (*nĕmanāṭalā*, see above p. 5). More particulars about the nine saints are to be found in an article published by Dillmann, "*Zur Geschichte des Axumitischen Reiches im 4.—6. Jahrhundert*" [1]), pp. 24—27. That most of these monks or saints came very probably from Syria, perhaps by the way of Southern Arabia, was shown by Guidi, *Le Traduzioni degli Evangeli in Arabo e in Etiopico*, Rome 1888, p. 33, annot., and by Hackspill in *Zeitschr. f. Assyriol.* XI, pp. 153 sqq.

The reason why these nine saints were made the deliverers from the serpent does not seem to be accidental. For it is not only very natural that men, who were as famous as these should be considered performers of almost every great deed, but we know also that in the lives of Abyssinian saints snakes and serpents occur very often. Thus for instance in the life of Za-Mīkā'ēl Aragāwī, one of the leaders of these very nine saints, we read that a serpent sixty cubits long carried the saint up to a high mountain [2]). That Arwē was killed through the intervention of the nine saints, is mentioned several times in Abyssinian literature. One of these passages is a hymn in honour of Za-Mīkā'ēl Aragāwī, which is given by Ludolf in his *Historia Aethiopica* L. III. c. 3, and of which I enclose here a translation:

> Hail to Mīkā'ēl, who was called Aragāwī:
> For he walked in wisdom and his ways were prudence;
> With him was [God], who is [tri]une (in one nature).
> Hail to the saints, who united in concord,
> By prayer to destroy the reign of Arwē.

1) *Abhandl. Berl. Akad.* 1880.

2) Guidi, *Il "Gadla Aragâwî"*, Roma, Acc. dei Lincei, 1895, p. 16; small edition, ib. 1896, pp. ፴፯ sqq.

The most detailed form, however, in which this legend occurs is found in the homily on Abbā Garīmā, the edition of which we owe to the zeal of Dr. Conti Rossini [1]). Since the editor of this interesting document has attached no translation to his publication, I give here an English rendering of the passage in question, which is found on pp. 153—159 (lines 123—284):

"And while they (viz., the nine saints) were in this situation, a certain governor of Aksum came to them and spoke to them saying: 'There is a large serpent, and he is king over the land Ethiopia, and all governors worship him. And they give him as his tribute a virgin of great beauty: they anoint and adorn her and bring her to the [2]) serpent and leave her alone. Then the [2]) serpent devours her. And they have been in this condition for 13 (var. 15; perhaps ፲ወ፫ instead of ፲ወ፭) years. And the length of this serpent is 170 cubits, and his bredth is 4 cubits, and his teeth measure one cubit. And his eyes resemble a fiery flame, and his eyebrows are black as a raven, and his whole body is like lead and iron. And when he drinks, 107 measures do not suffice him; and they bring him as his food every day 10 cows and 10 bulls, 1000 goats, 100 sheep and ten thousands of ten thousands of birds; and he has a horn on him 3 cubits long [3]). And when he walks, his noise is heard for an eight days' journey.' And when the brethren heard this, they wondered and were astonished and amazed, and they

1) *L'Omilia di Yohannes, vescovo d'Aksum, in honore di Garimâ*, in *Actes du XIe Congrès Intern. des Orientalistes*, Paris 1898, Sect. IV, pp. 139—177.

2) ውእቱ፡ seems to be used here as an article, probably influenced by the Tigray language; cf. W.Z.K.M., XVI, p. 223.

3) See also Zotenberg, *Cat. Ms. Éth. Bibl. Nation.*, p. 251, ba, and Wright, *Cat. Eth. MSS. Brit. Mus.*, p. 17, col. a.

said to the governor: 'Doest thou truly say so?' He answered: 'Yea, truly. If ye do not believe me, let one of you come and see!' Then Abbā Pānṭalēōn said to Saint Isaac: 'My son, what shall we do?' And Saint Isaac said to him: 'Let my brother ʿŌṣ come and let us go quickly and see the serpent and [know], whether it is true or false. But ye elder men wait for us, till we come back to you, and pray ye!' And these [two] saints and the governor rose and went; and they found the serpent according to his custom walking from place to place with many governors following him and princes walking in front of him. And when they were at a distance of 14 miles, they heard the sound of thunder, and the earth trembled with the sound of thunder, and the mountains were shaken, and the princes adored him. And when the holy Abbā ʿŌṣ saw the fearsome serpent, he was afraid and terrified and fell upon his face. But the holy Abbā Isaac stretched his hand forth,raised him and made him stand up and said to him: 'Why art thou afraid, reverend father? Hast thou not heard what Saint John the son of Zebedee said: 'because fear hath torment' [1])? And now let us go back, my brother, to our brethren and let us tell them what we have seen. God's will be done!' And they both went on. And while they were walking, they saw them from a distance and they said to them: '[Are ye] well?' And the holy men said: 'Yea, [we are] well.' Then the others asked them saying: 'Have ye found the story of the serpent [true] or not?' They answered: 'We have seen him as the governor has said. And we have seen, how dreadful and formidable he is, and how the earth trembling could not bear him, nor the mountains encompass him; and this father fell on his face for fear of him.' And the brethren blamed Abbā ʿŌṣ

1) 1 John 4:18.

saying: 'Why wast thou afraid and tookest fright at a mortal being? And how when our Lord comes with fear and trembling and awe — what wilt thou say? But now, our brethren, let us pray to the Lord our God and let us beseech him, that we may gain salvation for Ethiopia and that he may make to rule over it a king from Jesse's root and from David's stem, and let us fast day and night.' Thus the saints spoke among one another, and when they had finished their counsel, they went into their dwellings and fasted day and night, and they were all united in mind and thought and heart. And they spread their hands to heaven towards the East, saying: (Here follows a long prayer in which God's great deeds in nature and in history are praised and deliverance from the serpent is asked; ll. 168—208). Thus they continued praying 40 days and 40 nights without tasting food or water, except on 4 sundays, and these were counted with the fasting. And while they were gathered together, Michael and Gabriel, the archangels, came, resembling monks who were strangers, and they said to them *εὐλόγησον* three times. And the saints asked them: 'Who [are ye]?' The angels answered: 'We are servants of the Father and the Son and the Holy Ghost, one God.' They said to them: 'If ye are servants of the Father and the Son and the Holy Ghost, ye are truly our brethren.' And they entered to them and they embraced one another with a spiritual embracing and they stayed with them, speaking of the great deeds of God and words of profit and words of faith and words of the scriptures. And after they had finished speaking with one another, they said to the angels: 'Whence have ye come, our brethren?' They answered: 'From far away.' And they asked them again: 'From what place?' They said to them: 'From Mount Sinai', and continued: 'After God had seen your labour, he sent us to visit you.' Then they asked: 'How many months ago did ye depart from Mount Sinai?' They answered: 'By the will of God we have come to you in this hour.' When the saints heard this, they rose and praised God and fell down before him. And when the time for the meal had come, Saint Isaac rose and began to wash the feet of Michael, and the holy father ʿŌṣ washed the feet of Gabriel. And after they had finished washing the feet of the holy angels and had drunk [the water with] their dust, they reclined for the meal, and the light came down as usual. And before the meal was finished, they heard a voice around them saying: 'Peace be unto you, my beloved ones. I have heard your prayer, and lo, I have sent Michael and Gabriel to you, and they are at your table, and all that you wish, they shall do for you!' When the saints heard this, they left their table and fell down before their lord and praised his wonders. And the saints said to the angels: 'Ye seemed to us to be men like we, our lords!' And the angels said: 'Christ sent us, when he saw your labour and your eminent patience. And now ye will behold the wonders of the Lord. But now, our brethren, peace be unto you!' Thus speaking they were hid from them and ascended to heaven. And the saints wondered and were amazed and astonished by the wonders of the Lord the whole night until morning, and they did not slumber nor sleep. And after that God sent a mighty flash down from heaven upon the cursed serpent and cut him in twelve parts striking him with [his] fiery sword. And the next day, they rose to pray at the time of daybreak, and when the sun rose, they finished their prayer, and the 9 brethren were together in one place. (Afterwards Christ visits them and goes with them to see the dead serpent, ll. 245—84)."

Another much shorter version of this story was also published by Conti Rossini. In his *Note Etiopiche* [1]) he edited and translated into Italian a legend in the Tigray language which is very closely related to our Tigrē version, as will be seen from the following English translation:

"Going from Adua to Aksum there is plain called Ḥaṣabō. Now I asked, saying: 'For what reason is it that they have called it Ḥaṣabō (= "he washed him" or "it").' And some explained [this] to me saying: 'It is told that in Ethiopia formerly a serpent was the ruler of the land. And the people of the country gave him his food in this way: a *gabatā* of milk and a first-born virgin. This, they say, used to be the law of the country for many years. And while this was being done, the [nine] saints passing on their way by [the place] where his food was waiting for him, sat down at the foot of a sycamore tree to be in the shade. And while they were sitting [there], a tear fell upon them. And looking up the saints saw a girl hanging in the sycamore. They asked her saying: 'What art thou?' And she answered them: 'I am a human being.' 'What then art thou doing?' they asked her. 'I have come as tribute to the serpent' said she to them. They asked: 'But where is he?' And she saying: 'Lo, there!' showed him to them. They said to her: 'There near the hill perhaps?' But she said: 'He is what looks like a hill!' And turning their faces towards him they made the sign of the cross with their crosses, and the serpent burst asunder and died, and his blood flowed to Ḥaṣabō. The saints said to the plain: 'He has washed thee.' And now they call it Ḥaṣabō."

Now it was very well known to the Abyssinian writers

1) *Giornale della Società Asiatica Italiana*, Vol. XI, 1897, pp. 141—156.

that the nine saints had come to their country much later than the time in which they put the beginning of their national history. This fact, among others, must have led to the assumption that the serpent reigned at several different periods. Generally three distinct reigns of King Serpent are mentioned: 1) at the beginning of the history of Abyssinia, when he reigned 400 years; 2) at the time of the ascension of Mary; 3) at the time of the nine saints [1]). Of these 1 and 3 are, as we have seen, easily accounted for, but 2 is still unexplained. However this may be, it is certain that the Abyssinians themselves, in later times, often considered the serpent as the embodiment of heathenism, which is very natural, since they always have been familiar with the cult of serpents, at least among their pagan neighbours. This idea is also clearly brought out by the following passage from the Abridged Abyssinian Chronicle [2]): "[At the time of Abrehā and Aṣbeḥā] came Abbā Salāmā together with his father, and of the people of Abyssinia one part was under the Mosaic law, the other was worshipping the serpent." — On the other hand the suggestion made by Pereira [3]), that the serpent represented in some way foreign influence seems to a certain degree very acceptable; for a similar thing has happened in Persia, where the foreign influence of the Arabs was personified by the dragon [4]). There is of course no internal connection between these two parallels, and Halévy's derivation of the whole serpent legend from Persia [5]) seems to me highly improbable [6]).

1) Cf. Pereira, *Historia dos Martyres de Nagran*, pp. XLVIII sq.
2) Béguinot, *La Cronaca abbreviata d'Abissinia*, Rome 1901, p. 2.
3) *Mart. de Nagran*, p. LIII.
4) Brown, *A Literary History of Persia*, p. 114.
5) *Revue Sémitique* 1896, p. 261.
6) Cf. also C. Rossini, in *Actes XIe Congrès Internat. Orient.*, IV, p. 49.

In our Tigrē legend the differences of time have been naïvely neglected: the saints appear at the time of Solomon, just as the "Ark of Mary" is here supposed to be in the temple at Jerusalem under the reign of this king. Furthermore the nine saints have become seven saints, or, according to the first copy, angels. It was very natural to substitute the sacred number seven for nine, to which Abyssinian superstition does not seem to attach a special meaning; yet we must not forget that even in the "*Gadla ʾAragâwī*" seven saints came to Za-Mikāʾēl and, together with him and Abbā Garīmā, who joined them later, after some time finally became nine altogether [1]). But a more interesting question in this connection is, how the legend of the Queen of Sheba and that of the dragon were intertwined. It seems to me that here the Tigrē legend has preserved a very old tradition and that we must go back to the South Arabian Bilqīs saga to gain more light on this matter. It is known that according to the Arabic tradition [2]) Bilqīs killed her predecessor, a very cruel tyrant who ravished the maidens of the country; in order to accomplish her purpose more easily, she promised to marry him, and delivered her country by slaying him on their bridal night. Furthermore we are told by Masʿūdī, quoted by Rösch on p. 545, that Bilqīs killed the first *tobbaʿ*, i. e. king of South Arabia, who reigned four hundred years: this coincides very strikingly with the Abyssinian tradition of the length of King Arwē's first reign [3]). It seems therefore not unlikely that the *tobbaʿ* who ravished the maidens and then was killed by Bilqīs,

1) Guidi, *Il "Gadla ʾAragâwī"*, R. Acc. dei Lincei, 1894, p. 38.

2) A full account of its different forms was given by Rösch in *Jahrb. f. protestant. Theol.* VI, p. 524 sqq.

3) See above p. 26.

Queen of Sheba, and the *arwē*, who devoured the maidens and met his death through the Abyssinian Queen of Sheba, were originally identical mythological persons. Consequently the connection between the legends of the serpent and of the Queen of Sheba is ancient, and not a new invention of our Tigrē story. An occasional allusion to this connection may be found in the tradition that the people of **አዜብ** "the South" — whose queen of course was **ንግሥተ፡አዜብ** "the Queen of the South" — were worshipping the serpent [1]).

Perhaps an equally interesting feature of this part of our legend is the presence of the ass's heel. The Arabic story of Queen Bilqīs tells us that she had very hairy legs, and that she had an ass's hoof. As Rösch has rightly recognized and discussed in detail, this peculiarity classes the queen at once with demoniac beings. For in Semitic popular belief [2]) hairiness is one of the main characteristics of the demons [3]), and the ass is — as also in ancient Egypt — very commonly considered a demoniac animal. The ass seems to play quite an important rôle in Babylonian demonology and magical practices; to quote one example, we may recall here the incantations against the female demon Labartu [4]), which were recently published by Myhrmann in the *Zeitschr. f. Assyr.* XVI. There it is said: "Thou shalt make an image of Anu's daughter out of canal-clay; thou shalt make an ass out of canal-clay and give him food" (p. 165), and again (p. 181): "A whore is Anu's daughter among the god's, her brothers; her head is a lion's head, her figure an ass's figure."

1) Pereira, *Mart. de Nagran*, p. XLVIII.

2) The tail and the hoof of the Christian devil might also be compared here.

3) In the O. T. demons are even called שעירים 'hairy beings"; cf. Robertson Smith, *Rel. of the Semites*, New York 1889, p. 113; Wellhausen, *Reste arab. Heidentums*², p. 151—52.

4) About Labartu in the O. T. see Perles in *Oriental. Lit. Ztg.*, 1903, 244—45.

Furthermore we know that according to Arabic lore the *ghūl* had ass's hoofs. And perhaps also the fact that the ass was considered unclean and not allowed to be eaten or immolated, may have something to do with its being the animal of the demons. This prohibition is found, e. g., with the so-called Sabians; see Chwolsohn, *Die Ssabier* II, p. 10, 105. Finally we read in the Physiologus, a book which though originally written in Greek, contains many Eastern traditions, that the wild ass is an image or a symbol of the devil; see Hommel, *Die aethiopische Uebersetzung des Physiologus*, Leipzig 1877, p. 92, 103. Rösch's conclusion that Queen Bilqīs was originally a demoniac being may now be extended to the Abyssinian Queen of Sheba as well. It is possible that the Bilqīs saga has influenced the Abyssinian legend, but nothing prevents us from assuming that, in popular belief at least, Mākedā has always preserved some of her original mythological traits, in spite of the more rationalistic treatment which her person has undergone in the *Kebra Nagast*.

How it happened that the Queen of Sheba had an ass's hoof, is explained here in quite a characteristic way: a drop of the dragon's blood fell on her heel. It is known that in a number of other cases magical power is attributed to the blood of a dragon. It will suffice to call attention to the '*Lied vom hürnen Sîfrit*', according to which Siegfried receives a horny skin by a bath in the dragon's blood. A curious parallel to this from an Lithuanian story was published by Edzardi in *Germania*, vol. XX, 1875, pp. 317—20.

A few more elements in the Tigrē legend may be mentioned here in brief. 1) The tribute which the dragon receives is a first born maiden [1]). It is possible that we have here a

1) Cf. the Tigray tale, above p. 25.

reminiscence of the sacrifice of first born children [1]). — 2) In vs. 6 we read three plays on words, i. e., the names of the persons are connected etymologically with their actions. This kind of popular etymology is too well known to need any further discussion. It occurs a great many times in the O. T. [2]), and all the other Semitic peoples are very familiar with it as well as nations outside of the Semitic family. Especially in Abyssinia we meet it often, and the very name *Garīmā*, which is connected here with *garramkanī* 'thou hast frightened me', occurs in such a play on words in the *Gadla ʾAragâwî*, ed. Guidi, p. 17, and in a Tigray Legend published by Conti Rossini in his *Note etiopiche* (*Giorn. Soc. Asiat. Ital.*), p. 147, l. 9. — 3) The wayin which the dragon is killed characterizes our legend as an expression of popular and naïve reflection. We have seen that in the homily of Garīmā God kills the serpent after the prayer of the saints, and that in the Tigray legend the saints hold their crosses up, whereupon the serpent dies. But here it seems as if the teller and the hearers wished to see some real heroism and visible physical power: thus the saints are represented as beating the dragon to death with the cross. Undoubtedly archbishop Christian I of Mainz, who had great physical strength, was much more popular because of the mighty club which he wielded on the battle-field than for his spiritual gifts. — 4) A new feature is found in the mention of a girl minister appointed by the Queen of Sheba after her accession to the throne. It is interesting to see how this feature continues throughout most of the legend; for the minister also goes to Jerusalem, has a child by Solomon

1) Cf. Robertson Smith, *l. c.*, p. 445.

2) As to later Hebrew literature cf., e. g., Grünbaum, *Neue Beiträge zur semit. Sagenkunde*, Leiden 1893, p. 207.

and finally sends her son to Jerusalem with the son of the Queen. It seems therefore to be an integral part of this story in its present form. I have not met with it in the other legends about Solomon and the Queen of Sheba; but parallels from other popular literatures where a contrast is made between the true and genuine son and the rejected son are of course not infrequently to be found. Perhaps the best known are Isaac and Ismael, Jacob and Esau.

The journey of the Queen of Sheba to Solomon and her return to Abyssinia.
(Verses 11—20).

The reason why the Queen of Sheba travels to Solomon is in almost all the other forms of the legend her desire to test or at least to experience his wisdom, of which she has heard so much spoken. The healing of the Queen from her hairiness is known to the Arabs also and is mentioned by Zamaḫšarī, Ṭabarī and Ibn el-ᶜAṯīr [1]; but here it is only an episode and of minor importance. Now in the Tigrē legend this is made the main reason: the Queen of Sheba goes to Solomon only to be cured of her ass's heel. To the minds of a very large class of people all over the world, wisdom, healing-power and sorcery are nearly synonymous, and driving out the devil of disease — for the diseases are caused by or identical with the demons — is the most palpable proof of wisdom. We need not wonder, therefore, that the simple Abyssinian who told our legend, probably considered Solomon only as a great sorcerer, and that the healing-power of this 'king of all demons' impressed itself more deeply

1) See Grünbaum, *Neue Beiträge*, p. 219.

on the mind of the common people than his intellectual wisdom. According to the Arabic story the demons told Solomon that Bilqīs had hairy legs and an ass's hoof, because they were afraid that Solomon would marry Bilqīs and tell her, who was herself the daughter of a Peri or female demon, his secret concerning the demons, so that then the son of both would rule over them. Then they built a palace of glass and made the floor look like flowing water. When Bilqīs entered, she thought it was real water and lifted her garment to wade through. Solomon saw that the demons had spoken the truth: he told Bilqīs at once that there was no water there, and then had a depilatory made by the demons. In Ṭabarī (I, p. ٥٨٣—٨٤) we read that this depilatory, called *nūrah*, was recommended to Solomon by the satans, after he had asked men and djinns in vain, and that the *nūrah* was here applied for the first time. Of all these details none are given in the Tigrē legend. In the latter the queen is healed, as soon as she enters in at Solomon's door, i. e., steps over his threshold. We see again, how great a magical power the threshold is supposed to have. Among the Semites it is believed to be the gathering place of evil spirits; and this may be one of the reasons why in the Christian towns of Syria very many inscriptions with invocations of God or Christ or symbolic disks are carved over the entrance of houses [1]). In modern Palestine for instance a mother must not beat a disobedient child [2]) nor nurse her baby while standing on the threshold. We know, however, that superstitious beliefs of a similar nature are common all over the world.

According to the Tigrē legend the Queen and her minister

1) See *Publications Amer. Archaeol. Expedition*, Part II, pp. 32, 34 annot.
2) Cf. Bauer, *Volksleben im heiligen Lande*, Leipzig 1903, p. 196.

disguise themselves by arranging their hair as men, wearing men's garments and a saber, but are afterwards recognized as women by Solomon. Here again we have an ancient feature, known to the later Hebrew and to the Arabic writers, but omitted in the *Kebra Nagast*. But there is a characteristic difference. While in Hebrew and Arabic sources the suite of the Queen is disguised and Solomon displays his wisdom by distinguishing the boys from the girls, in the Tigrē legend the Queen and her minister disguise themselves, and Solomon recognizes them in order to wed them. It is very likely, as Rösch has shown [1]), that the changing of the clothes in the Bilqīs saga is a survival of ancient religious rites [2]). The meaning of the garments in religious ceremonies has been expounded by Robertson Smith, *Rel. of the Semites*, 1889, pp. 416 sq., 432 sq. and by Wellhausen, *Arab. Heidentum*², pp. 110, 195 sqq.; cf. also Rösch, *l. c.*, p. 553. Another example, which perhaps is less well known, may be cited from the religion of the pagan Galla tribes. Cecchi reports that the pilgrims of the sect of Abba Muda [3]) wear women's garments during the pilgrimage to the cave of their chief.

Solomon notices that his guests are women first by their shyness in eating and drinking. In a somewhat similar way a Jewish legend [4]) makes him distribute nuts and pastry to the boys and girls, whereupon the boys right away take off their cloaks and spread them out to receive the gifts, whereas the girls in a diffident manner use their kerchiefs for this purpose. We have seen above [5]) that an episode of the

1) *l. c.*, pp. 552 sq.

2) Cf. the often quoted passage Deut. 22 : 5: The woman shall not wear that which pertaineth unto a man, neither shall a man put on a woman's garment.

3) See above p. 18.

4) See Grünbaum, *l. c.*, p. 221.

5) See p. 15.

Kebra Nagast, the story of the water-bowl which was put in the sleeping room, has been stripped of its original meaning and now helps to discover the disguise. This change has scarcely improved the story; for the marriage is now introduced very abruptly.

When the Queen of Sheba and her minister leave, Solomon gives each one of them, according to our legend, a ring and a silver staff (vs. 20). A ring as a token occurs not infrequently in folk-tales, and perhaps we might find here even a reminiscence of Solomon's famous ring [1]), by the power of which he ruled over all nature and all spirits. But I have not been able to establish whether the silver staff had originally any special meaning in this connection.

Menelik's journey to Jerusalem.
(Verses 21—29).

After the Queen of Sheba and her minister have returned to Abyssinia, each becomes the mother of a son. The boys grow up with the boys of the country, but are called "fatherless children" by the latter. Hence they ask their mothers about their father and then go to find him. This is a trait not uncommon in popular literature. One example may serve for many others: In a story called "The Tale of King Najîb of Jerusalem", which was dictated to me by a native in Jerusalem [2]), King Najîb is brought at night by a demon to Constantinople, into the palace of the princess. He marries the princess that night and leaves her his ring and hand-

1) Grünbaum, *l. c.*, pp. 201, 223 a. o.

2) This and the other Jerusalem tales which I collected are to be published soon by E. J. Brill as Part VI of the *Publications of an American Archaeological Expedition to Syria.*

kerchief; then the demon takes him back again. The princess gives birth to a boy, and when the latter is grown up, he goes to seek his father, after he has had the following experience: "The next day it-Tâyih (this is the name of the boy) went down to the field to play as usual, and when he found the son of the vizir there, he said: 'Come, let us play together!' But the other boy said: 'My friend, I do not want to play with a boy, who does not know his father.' 'Why? What is the matter?' said it-Tâyih, 'I know my father, *my* father is the king of course.' 'No, no' replied the other, 'the king is thy grandfather, the father of thy mother, but thy father is not known?'"

When the boys are admitted to Solomon's palace, another man is sitting on the throne, whereas Solomon has hid himself in the stable. In our story this is meant to be a test of the boys' intelligence: Menelik has been instructed by his mother, and therefore he does not step up to the throne to grasp the hand of its occupant, i. e., he does not recognize the latter as king; but as soon as he sees Solomon, he recognizes him. This episode seems to be based on the tradition of Solomon's dethronement by the demon Ṣaḫr; but it has been changed very much, having kept of the original story only the facts that another man was sitting on Solomon's throne and that the king himself was clad in rags. An allusion to this story is to be found in the Qor'ân, sûrah 38 : 33; but it is given in full by the commentators of the Qor'ân and by later Arabic authors, who drew their material from Jewish sources. All the different forms of this tradition are given by Grünbaum, *l. c.*, pp. 221 sqq. The principal facts are the following: Solomon marries the daughter of the king of Sidon, and his new wife worships the image of her father in So omon's house. For this transgression he is punished, as follows. He is accustomed to give his magical ring to one of his wives named Amînah, who keeps it while he performs the ritual ablutions. One day in his absence the demon Ṣaḫr comes to Amînah, resembling the king and asks for the ring, which he receives and then seats himself on the throne. But Solomon stripped of all his power and glory wanders about as a beggar, and then takes service with some fishermen. After 40 days, according to the length of time during which the image had been in Solomon's house, the demon flies away and drops the ring into the sea, where a fish swallows it. In the evening Solomon receives this very fish, finds the ring, puts it on his finger and is restored to his former power.

In vss. 27, 28 the Tigrē legend tells a curious event which leads to the return of Menelik to Abyssinia, viz., the story of the cattle pasturing on another man's field. Its appearance here is rather unexpected, but very characteristic. For it shows that the tendency of the Jewish and Arabic legends to represent Solomon as being wiser than his father David has had its influence in Abyssinia, but has here been modified by putting Solomon in David's and Menelik in Solomon's place. Thus here Menelik is the wiser, which is of course very natural on Abyssinian soil. The story from which the episode in question is undoubtedly derived is according to Arabic sources [1]) briefly as follows: A man sues another, because the latter's sheep have pastured on his property. The matter is brought before David, and he decides that the sheep should be given to the proprietor of the damaged field. But Solomon although only 11 years of age at that time, says that the man ought to receive only the use of

1) Baiḍâwî and Zamaḫšarî; see Grünbaum *l. c.* p. 189.

the sheep, i. e., their milk, their wool and their young, until the field should be again in the status quo ante. This tends to prove — thus is said — that Solomon had received the greater wisdom. — Although no doubt the same tendency underlies this episode in the Tigrē legend, its main object here is to give the reason why Menelik went back to Abyssinia with the Hebrew youths.

The story of the ark.
(Verses 30—35).

It is an ancient tradition at Axum that Menelik took the 'ark of the covenant' with him from Jerusalem and brought it to Axum, where it is now supposed to be in the sanctuary of the church. The details of this tradition given in our legend are of particular interest, but they show again how rude and superstitious ideas obtain among the ordinary Abyssinian 'Christians'. The beliefs connected with the ark at Axum are certainly a survival of heathenism; and perhaps the stones preserved in the ark are themselves sacred stones from the time of paganism, comparable to the black stone at Mekka and to the stones in the original ark of the ancient Israelites. It sounds indeed like fetishism and it reminds us of the sacred chests of the Babylonians and Egyptians with the idols or mystic symbols of their gods [1]), when we hear of an ark of Mary and of an ark of Michael. How material the representation of the godhead by the ark is in the mind of the people, is shown by the following. When Mary's ark reaches Axum, it is said to Satan: 'Mary has come to thee' (vs. 34). In exactly the same way the

1) Cf. *Encyclopaedia Biblica* I, coll. 306—8.

Philistines say when the ark of Yahweh reaches the camp of the Israelites: 'God is come into the camp' (I Sam. 4:7).

The Abyssinians make no secret of the theft of the ark, either in the *Kebra Nagast* or in the present legend; thus the ancient Israelitic legend does not hesitate to say that Rachel stole the 'images', i. e. the household-gods of her father (Gen. 31 : 19 sqq.). The Tigrē legend tells in a very naïve way that Solomon wishes to give his son some sort of a shrine, viz., the ark of Michael, but Menelik is not content with this and steals therefore what he considers a much better and more powerful shrine. For how valuable the ark of Mary is, we learn at once in vs. 31: when a storm comes up, Solomon gives order to look for the ark, which doubtless means that the ark is supposed to have power over the elements.

A curious incident is the halting of the ark on its way to Axum. That this is a common tradition, is shown by Conti Rossini, *Beṣuᶜa Amlāk*, Rome, Acc. dei Lincei, 1902, p. 5, ann. 2; but here it is localized at Damba Mićć. The locality given by the Tigrē legend, Qayĕḥ Kōr, which means 'Red Rocks', is mentioned by Conti Rossini, *ib.* p. 9, ann. 2. Of course we know that the ark of the Israelites 'stood' on the field of Joshua the Beth-shemite (I Sam. 6: 14); but the situation is entirely different there, and our story, judging at least from the motives of the halting stated here, has probably no connection with the Biblical passage. It is therefore, as it seems, a local Abyssinian tradition, parallels to which may be found in the popular literatures of other peoples. The reason why the ark stood still is the insufficient or perhaps religiously illegal burial of the deacon who had been carrying the ark. The religious law requires that the whole body must be put into the coffin, a law probably inspired by similar motives as the religious duty among the ancients to bury all the body at the same spot. It is noteworthy that the ark here, as it were, enforces the strict fulfilment of the law.

Vss. 34—35 lead us into an entirely new cycle of legends which are connected here — and perhaps have been so for a long time — with the story of Menelik and the ark: the legends of the fight of Satan against God and of the large buildings of antiquity. Wherever there are ancient ruins, and especially if these ruins are conspicuous, they furnish rich material for legends and sagas. It would be strange, if the huge obelisks at Axum [1]) should not have appealed to the imagination and to the spirit of story-telling among later generations. As all over the East, such gigantic structures are believed to have been built not by human hands, but by supernatural powers. It is for instance well known that in Southern Arabia ancient castles and other buildings are said to have been erected by the *djinns*. The same is said again of the awe-inspiring buildings of Palmyra. Also in Persepolis similar tales are told [2]). Such legends are often very definite in certain details, and in this respect the episode of the big stone, which Satan had raised and then left, and which is yet to be seen (vs. 35), is typical. Now, it is said here that Satan 'built a house in order to fight against God.' This touches upon the very ancient myth of the enmity and the struggle between God and the devil, or between the gods and chthonic powers or giants. And this connection between the building of a huge structure and the war against God seems to be ancient too, although the original legend of the tower of Babylon, which we most naturally bring into

1) Cf. the pictures in Th. Bent's *Sacred City of the Ethiopians*, London 1893.
2) Brown, *Literary History of Persia* p. 112.

comparison here, probably did not contain this feature. But it is significant that in Jewish-Greek writings the tower is regarded as the work of the giants [1]), the typical enemies of the ancient Greek gods.

It is the privilege of popular literature and legends to ignore chronology in the freest possible manner: Solomon is a Muhammedan in the tradition of Islam, and here in Abyssinia the primeval battle of Satan against God, Solomon, and the Christian Saints are all made contemporaneous.

1) Gunkel, *Genesis*[2], p. 88.

CORRIGENDUM.

Page XI read *Rivista moderna politica e letteraria*, 1902, instead of *La Rassegna Nazionale*.

BIBLIOTHECA ABESSINICA.

BIBLIOTHECA ABESSINICA

STUDIES CONCERNING THE LANGUAGES, LITERATURE AND HISTORY OF ABYSSINIA

EDITED BY

Dr. E. LITTMANN

II.

THE TEXT OF THE ETHIOPIC VERSION OF THE OCTATEUCH, WITH SPECIAL REFERENCE TO THE AGE AND VALUE OF THE HAVERFORD MANUSCRIPT

BY Dr. J. OSCAR BOYD.

LEYDEN
E. J. BRILL

PRINCETON, N. J.
THE UNIVERSITY LIBRARY

1905.

PRINTED BY E. J. BRILL, LEYDEN (HOLLAND).

CONTENTS.

Page
Preface VII
The text of the Ethiopic version of the Octateuch 1
I. Description of the Haverford Codex 4
II. Peculiarities of the Haverford Codex 13
III. Type of text, and relationship to other codices. 17
VI. Conclusion as to age of R, and its value for a critical edition of the Octateuch 28

PREFACE.

It was at the suggestion of the editor of this Bibliotheca Abessinica that I undertook in 1903, with a view to obtaining the degree of Doctor of Philosophy from Princeton University, the work of collating and estimating the Haverford Codex of the Octateuch in Ethiopic, the results of which are herewith made public. The editor's absence on his extended trip to the Syrian desert, as a member of the archaeological expedition now at work there, has of course rendered his editorial supervision of this number purely nominal. But I desire to express my indebtedness to him for valuable suggestions at various stages in this task, and even more for his infectious enthusiasm in the pursuit of Semitic, but particularly of Ethiopic studies.

I take this opportunity to thank Prof. ALLEN C. THOMAS, Librarian of Haverford College, for the repeated acts of courtesy and evidences of interest, shown me in my investigation of the manuscript committed to his charge.

PRINCETON, June 1905. J. OSCAR BOYD.

THE TEXT OF THE ETHIOPIC VERSION OF THE OCTATEUCH, WITH SPECIAL REFERENCE TO THE AGE AND VALUE OF THE HAVERFORD MANUSCRIPT.

Interest in the Ethiopic Bible has been aroused far more by those apocryphal books which form a part of its extensive and rather indefinite canon [1]), than by the text of those books which are in the stricter canon of Protestantism. The Gospels — even the entire New Testament — have indeed several times been printed by occidental scholars. But the history of the publication of the Old Testament text is almost summed up in the labors of one man, August Dillmann. The first volume of his monumental work comprised the Octateuch [2]). It appeared in 1853, and since that date nothing has been contributed to the study of this specific portion of the Old Testament in Ethiopic, save a brochure by S. Reckendorf on the value of the old Ethiopic version of the Pentateuch for the reconstruction of the Septuagint [3]).

But in the fifty years that have elapsed since Dillmann's Octateuch appeared, there has been a great advance in the

1) Such, for example, as Kufālē (the Book of Jubilees, or Little Genesis), and Hēnok (Enoch).

2) Veteris Testamenti Aethiopici Tomus Primus, sive Octateuchus Aethiopicus, Leipsic 1853. References are to the *pars posterior.*

3) Ueber den Werth der altaethiopischen Pentateuchübersetzung für die Reconstruction der Septuaginta, Giessen 1886.

investigation of the Septuagint-text, and at least a considerable advance in the comprehension of the relation subsisting between it and the Ethiopic version derived from it. In the former task, the reconstruction of the primitive Septuagint, the labors of Lagarde, Field, Nestle, Klostermann and Swete have certainly outlined the problem more clearly than fifty years ago, and have increased the available means for solving it. In the latter task, *viz.* the correlation with this problem of the testimony of the Ethiopic version, the researches of Cornill [1]), Reckendorf, Roupp [2]) and Heider [3]), together with the kindred studies in the New Testament text by Guidi [4]) and Hackspill [5]), have opened a series of special investigations into particular parts of the Ethiopic Scriptures which, it is to be hoped, will not fail to include the entire volume; so that some scholar in the near future may be able to gather up the results, such as those already reached by Roupp in Samuel, by Heider in Jeremiah, and by Cornill in Ezekiel, and, uniting them in a consistent hypothesis, establish finally the linguistic relationships of this version and its recensions, the type of Greek text which it represents, and its value for purposes of textual criticism.

The situation at present is therefore one of expectation, rather than of realization. Within the next two or three years the first installment of the larger Cambridge Septuagint may

1) Das Buch des Propheten Ezechiel, Leipsic 1886. See especially pp. 36—48.

2) Article, "Die älteste äthiopische Handschrift der vier Bücher der Könige", in Zeitschrift für Assyriologie, 1902, pp. 296—343.

3) Die aethiopische Bibelübersetzung. Ihre Herkunft, Art, Geschichte, und ihr Wert für die alt- und neutestamentliche Wissenschaft. Mit Jeremia Cap. 1—13 als Textprobe. (Als Prolegomena zu einer kritischen Ausgabe der aeth. Bibel). Leipsic, 1902.

4) Le traduzioni degli evangeli in arabo e in etiopico, Rome 1888.

5) Article, "Die äthiopische Evangelienübersetzung", in Zeit. für Assyr., 1896, pp. 117—196, 367—388.

be expected [1]), with its wealth of material for criticism of the Septuagint-text. Among the versions whose readings will be represented in this edition, the Ethiopic will have a place [2]). Insofar as it attempts to answer the question, what type of Septuagint-text lies at the basis of the Ethiopic Octateuch, any critical work done in advance of that publication would probably prove premature. Similarly, such critical work would probably be fruitless, if it attempted to answer the question, what was the version by which the Ethiopic Octateuch was corrected in its chief recension? Prof. Guidi, who has studied the relation between the Arabic and Ethiopic Gospels with such fruitful results, is understood to be engaged on a similar line of investigation in the Old Testament, and, in his opinion, the time has not yet come for a critical edition of the Ethiopic Octateuch, and will not come "until the Arabic versions are better known and studied" [3]).

That, therefore, which remains to be done on the text of the Octateuch, and which can wisely be done now without danger of early undoing, is *to enlarge the materials of criticism.*

Such has been the aim of the writer in the task whose results are herewith presented, the collation of the Haverford MS of the Octateuch, and in the larger task of collating and publishing, together with all the various readings hitherto gathered, the ancient MS of the Octateuch preserved in the Bibliothèque Nationale at Paris [4]). By adding to the four MSS

1) According to recent direct information from one of the two editors, Mr. A. E. Brooke, Fellow of King's College.

2) Three codices have been collated by Mr. McLean, two of which are of course Dillmann's F and the N⁰. 3 of Zotenberg's catalogue.

3) Quoted from a personal note from Prof. Guidi to the writer.

4) N⁰. 3 in Zotenberg, "Catalogue des manuscrits éthiopiens de la bibliothèque nationale", Paris 1877. It will be designated by the letter Y, with allusion to King Yekuno Amlāk, 1270—1285, from whose reign it dates.

used by Dillmann for his edition, the readings of these two other MSS, each with its own peculiar textual characteristics, it is hoped that, for the Octateuch, the materials of criticism will be sufficiently numerous and diversified to furnish an adequate basis for critical conclusions.

The codex preserved in the library of Haverford College, Haverford, Pa., has already been described in a general way by Prof. R. W. Rogers, D. D., of Drew Theological Seminary, and a few specimens of its readings given[1]). It is proposed in this paper to give: 1°. a thorough description of the MS; 2°. an exhibition of its peculiarities, as of paleography, orthography, etc.; 3°. the evidence determining its type of text and relationship to the other MSS; and 4°. the conclusion, drawn from all these considerations, as to its probable age, and its value for establishing the text of the old Ethiopic version and of its recensions.

I. *Description of the Haverford Codex.*

The Haverford Octateuch came into the possession of Haverford College through Prof. J. Rendel Harris, who obtained it from an unknown source while he was a teacher in that institution. Neither through oral information, nor through written notice in the volume itself, is any light thrown upon its origin or history[2]).

It is written in a large, plain hand, upon well selected vellum, three columns to the page, 29 to 42 lines to the

1) In "Haverford College Studies", Ethiopic Manuscripts I. In deference to Dr. Rogers, who first described it, this codex will be designated by the letter R.

2) Except the meagre information contained in the almost entirely obliterated notices mentioned on p. 11.

column, 9 to 16 letters to the line. There are 182 leaves, besides five fly-leaves. The binding is in boards, measuring $16^1/_2 \times 12$ inches, covered with heavy brown leather admirably tooled in geometrical designs [1]). Both parchment and binding are not only of good material, but also in a fair state of preservation. Though the edges of the leaves are somewhat brown and worn with handling, yet on account of the wide margins the text has suffered no damage thereby. Insects have spotted the leaves to an unusual degree, and there are a few pages where the writing has been damaged by water, but in no case is the text quite illegible. Holes in some of the leaves go back to the preparation of the parchment, for the text has been accommodated to them. A few rents have been repaired with strong, coarse thread. A fragment of silk, of an oriental pattern, was found still between its pages, and many bits of thread, tied to the outer margins of the leaves, project beyond their edges. The writing is guided by lines ruled in the parchment with a sharp instrument, the horizontal lines regular as a general rule, and the six vertical lines, one at each side of each column, nearly always symmetrically placed. To these lines the scribe has usually adhered with care.

The inks of the original hand are good. The black is a strong, glossy black, as clear now as when written, neither thin nor sticky. The red ink differs: some of it is thin and faint, but almost all of it is bright and clear. The use of red ink resembles that in other MSS of the Ethiopic Bible. At the beginning of each book the scribe has used red and black ink alternately as follows: in Genesis, Exodus and Joshua, six red lines in all three columns, a pair of red alternating with a pair of black; in Leviticus and Numbers,

1) Inside of the covers it has the „squares" of (blue) cotton cloth, of which d'Abbadie speaks at length, "Catalogue raisonné".

four red lines similarly arranged; in Deuteronomy, Judges and Ruth, three red lines, one red alternating with one black. Some of the superscriptions, and at least one of the subscriptions, of the several books (see below) are in red ink by the original hand. The subscriptions of Exodus, Leviticus and Joshua are in black by the original hand. At the end of all the books except Joshua, there are simple decorative designs in red and black inks, consisting of lines of dots and groups of dots. At the end of Joshua there are only two lines of black dots, one before and one after the subscription. The words of Deity, which nearly always begin a paragraph, are distinguished by the use of red ink for two lines. The headings of paragraphs in Genesis are similarly distinguished. There is a considerable section (in Joshua) where the scribe's red ink gave out, and the spaces left for these initial lines of paragraphs and for numerals (see below) have never been filled in. The use of red ink for numerals varies. Outside Genesis they are mostly in red. In some places there remain in the margin opposite the red numerals small black numerals, evidently put there by the scribe to remind him to fill the spaces in later with red. In Genesis the numerals are now in red, now in black, now in black with red lines or with red tips to the black lines. In the major pauses red and black ink are used together throughout most of the MS, except in the section in Joshua above mentioned. The ink used by correctors is invariably a dull, brownish black without any gloss. Except over erasures it is not difficult to distinguish the corrector from the original hand by means of this inferiority of his ink.

The margins are suitably wide, especially at top and bottom. Even the space between the columns is a good half-inch. These generous margins have been freely used by the corrector, and there are a few leaves which have had to give up a strip of their margin for use in a time and land in which writing-materials were precious [1]).

This Haverford MS shares with the oldest codices the distinction of having no divisions of the text save the eight books that compose the Octateuch, and, within these, a system of paragraphing that in general is regulated by the recurrence of the divine speech, but in Genesis proceeds upon a logical division into topics [2]). There are 28 such divisions distributed fairly evenly through Genesis, except for one great section (between XV, 7 and XXXI, 54) in which there is no break. Each paragraph so constituted is introduced by an appropriate title in red ink. Of these 28, six [3]) correspond exactly with paragraphs in Dillmann's MS G, and two others [4]) come within one verse of so corresponding. One of the latter two agrees also with MS C in the only place in Genesis where this codex departs from the European division into chapters [5]).

The first three paragraphs deserve special mention, because they are numbered one, two and three. The first is at III, 9, and is introduced by the sentence, "1 How God called our father Adam". (The following words, "And God called him and said to him, Where art thou?" are also in red ink). The

1) This custom of robbing codices of their blank leaves is further illustrated by the disappearance of some fly-leaves which were originally bound with the volume. In front, between the second and third fly-leaves, there are the roughly cut remnants of three others, of which at least the first and third had been ruled for writing; and at the back there is one such fragment (ruled) before, and four more (unruled) after, the first fly-leaf. Three of these last are still an inch in width, so that any rulings would certainly have shown on them.

2) On this subject *cf.* Dillmann, *op. cit.*, pp. 159—164.

3) These are: VIII, 1; XXXIV, 1; XXXVII, 5; XXXVIII, 14; XLI, 1; XLIX, 1.

4) These are: XI, 2; XXXI, 54.

5) *Viz.* XI, 2.

second is at III, 14, and begins thus, "2 How God cursed Adam and his wife and the serpent". The third begins at III, 23 with the words, "3 How He put Adam out of the garden". The next paragraph is also noteworthy, but for a different reason. It begins at IV, 1, and is headed with a liturgical notice, "On the second [day] at the ninth hour". (The first three words of the verse are also in red). This note corresponds exactly with one present in Dillmann's MS F at II, 15. Similar liturgical notes are to be found at the beginning of two other paragraphs. In X, 18 the word "And after" begins a new paragraph, while the remainder of the preceding line is filled in with the word *bamehlela* in red ink. This phrase, literally "in the prayer", occurs likewise in MS F and in the Codex Borgianus of Samuel-Kings (13th century) [1]), and indicates that the accompanying paragraph was to be read at some specific office or feast; the name of the feast should follow, but does not follow in Codex Hav. At XV, 7 a paragraph begins with red ink, and is prefaced, not by a descriptive title, but by the words, "On the fifth [day] the lection". This indicates that what follows was by ecclesiastical appointment to be read as the pericope for the fifth day of some festival.

Besides those already given the paragraphs of Genesis are as follows:

VI, 3	How God the Lord repented that He had made man.
VIII, 1	Where the Lord God remembered Noah.
VIII, 20	How Noah offered a sacrifice.
IX, 1	Where the Lord God blessed Noah.
IX, 20	How Noah planted a vineyard.
XI, 2	How the sons of Noah built a tower.
XII, 1	Where the Lord God first addressed Abraham.

1) See Roupp, *op. cit.*, p. 302.

XXXI, 54	How Jacob offered a sacrifice to God.
XXXII, 14	How Jacob offered a gift to Esau.
XXXII, 25	Where Jacob struggled with the Lord.
XXXIV, 1	How the men of Shechem defiled Dinah the daughter of Jacob.
XXXIV, 7	How Shechem lay with the daughter of Jacob. (In upper margin, with caret in text; hand of emender, but not the usual one).
XXXVII, 5	How Joseph dreamed a dream.
XXXVII, 25	How his brethren sold Joseph to one Ishmaelite (*sic*).
XXXVIII, 14	Where Judah lay with Tamar his daughter-in-law.
XXXIX, 7	How his master's wife wanted to lie with Joseph.
XL, 5	How Joseph interpreted to the chief butler and the chief baker their dreams.
XLI, 1	How Pharaoh dreamed a dream.
XLI, 16	And again Joseph a second time interpreted Pharaoh's dream.
XLV, 1	Where Joseph is known to his brethren.
XLVII, 7	How Jacob stood before Pharaoh the king.
XLIX, 1	Where Jacob Israel blessed his sons.

In the use of titles for the several books, Cod. Hav. offers the usual variety of expressions [1]). Above the first column of Genesis there is a single red letter, **አ**, in the original hand, and at the bottom of the preceding (fly-) leaf stands **ኦሪት ፡ ዘልደት ፡**, probably in the original hand. Straight across the first page, above the first lines, runs the sentence, "Blessed be the Lord God of Israel, the God of all spirit and of all flesh!" This common introductory formula is

1) *Cf.* Dillmann, *op. cit.* p. 159.

scrawled in red ink, in a poor and late hand [1]). Exodus, and all the other books except Judges and Ruth, begin on a new leaf. The title of Exodus is on the first line, in red, in the original hand, ኦሪት ፡ ዘፀአት ፡. The title of Numbers, ኦሪት ፡ ዘኍልቍ ፡, is similar in every respect. Leviticus has none. Deuteronomy and Joshua are alike in their titles, ዘዳግም ፡ and ዘሆሴዕ ፡, in that these are placed above the first column, are in red, and are probably not by the original hand. The subscriptions of Exodus and Leviticus are in black, by the original hand. They read: ኦሪት ፡ ዘፀአት ፡ (ዘሌዋውያን ፡) ተፈጸመ ፡ Numbers and Deuteronomy present still simpler subscriptions: ተፈጸመ ፡ ዘኍልቍ ፡ (ዘዳግም ፡). These are in red ink, and probably by the original hand. The subscription of Joshua is more lengthy and of a different character: "Of him who wrote it, and of him who caused it to be written, and of him who read it, and of him who interpreted it, may the names be written on a pillar of gold, where they will not perish forever and ever! Amen" [2]). Judges follows immediately after these words, in the middle of the third column of a left-hand page. Above the first line of the new book stands the word ዘመሳፍንት ፡ in red, by the original hand, while opposite in the left margin, there is an ኦ in black, in the original hand (*cf.* Genesis). The subscription, ተፈጸመ ፡ ዘመሳፍንት ፡, in red, in the original hand, completes the last line of the book, near the bottom of the second column of a right-hand page. Ruth begins a new column (3d) on the same page, and above the column is ዘሩት ፡ in red,

1) It resembles in the forms of its letters and the carelessness of its orthography, the note at the end of Leviticus, which is also in red, see p. 11.

2) ለዘጸሐፎ ፡ ወለዘአጽሐፎ ፡ ወለዘአንበቦ ፡ ወለዘተርጐሞ ፡ ይጽሐፍ ፡ ስሞሙ ፡ ኀበ ፡ ዓመደ ፡ ወርቅ ፡ ኀበ ፡ ዘኢይማስን ፡ ለዓለመ ፡ ዓለም ፡ አሜን ፡፡

in the original hand. The book has no subscription, and ends near the top of a right-hand page.

As already stated, five fly-leaves are bound with the volume, of which three precede Genesis and two follow Ruth. At the beginning, the second and third leaves are almost filled with a poorly executed writing in three columns of 29 lines each. The lines were irregularly ruled, the pen and ink were inferior, and the hand is late and exceedingly poor [1]). On the first page is a passage on the observance of the Sabbath, as commanded by God to Moses. It runs ten lines into the third column, where beneath a line of black dots is a six-line note of former possessors, apparently in the same hand as the rest of the leaf. The following is all that remains of it: "Abba Yona[s?] .... doctors (?) Abba Dawit .... Abba .... Abba .... together may God have mercy upon us [bring us?] in the kingdom of heaven!" On the next page the former subject is resumed, and occupies all the rest of the front fly-leaves. After Ruth, the remainder of the last leaf, and half a column on the first of the two fly-leaves, are covered with writing in fairly good characters. The first two lines of the first and third columns are in red. The subject-matter is Nehemiah IX. After Leviticus and after Deuteronomy there are brief notes by former possessors, badly written, the former in red ink, the latter in black. The former reads: "Blessed be the Lord God of Israel! I have bought (it) with my money, I, Thy servant Abba Yu ... [Yonas? *cf.* above]". The latter is almost entirely obliterated: "In the name of the Father!

1) It is certain that this hand is later even than that which added the theological notes, see below, p. 13. For one such note, in the same hand, is written in an oblique direction across the last of these front fly-leaves, and the letters that made up its brief concluding line have been erased because they trespassed on the space devoted later to the first line of the new writing.

I, my father, and (my) mother..... Abba..... tu, who purchased it with his [mo]ney...."

It yet remains to characterize the various correctors who have altered the text of this MS. In general, there are more corrections towards the beginning, and less towards the end. Indeed, they become very rare in the later books of the Octateuch. There are none in Ruth. The last is in Judges XX, 31, where a single letter, perhaps not by a later hand, stands in the margin. In Judges IX, 28 faint lines appear to have been placed above and below ወልደ፡ before ሴኬም፡ (LXX has, Heb. omits, *son*). So in Judges VII, 22, the numerals for 1,000 are inclosed in a circle (MSS C and G omit). እገሬሁ፡ has been altered to ኅበሬሁ፡ in Judges V, 30 and quite freguently in Deborah's song. In Joshua there are no corrections. All these later ones may be in the original hand, so far as may be judged by their appearance. The last true and certain correction is Deuteronomy X, 20, where the later hand has added between the lines ወመሀር፡ በስሙ፡ omitted by Cod. Hav. with FH (but *cf.* CG). From this point forward corrections are frequent in Deuteronomy. In Numbers XXXI, 3 እስተርእዩ፡ (for እስተረስዩ፡) has been corrected in the margin in a very poor hand to እስተገብኡ፡ (with C). In the latter half of Numbers the corrections are very few and poor, generally only a horizontal line or two, here and there, to indicate dissatisfaction with the text. In the first half of Numbers there are but two corrections. In Leviticus the latest is at XXIV, 16, where the corrector has written between the lines the ስመየ፡ omitted by the original scribe. This is by the chief corrector, perhaps the last of his work, but from this point forward it is common — a small but not very neat hand. A very few corrections apparently in the same hand as those in Numbers are to be found in

Leviticus also. Thus in this chap. XXIV there are many changes at verses 10, 11, in the small hand, all in the spirit of C or CG; but at verse 3 the larger hand has enclosed ሰርኸ ፡ (a mistake) within horizontal lines, and placed the true reading ነገሀ ፡ in the margin. At Leviticus XXII, 24 two Amharic words in a large hand, written with poor ink, appear in the margin as glosses: ኸፉፉ ፡ *pierced*, and በማማ ፡ *twisted*. (Similarly at Lev. XI, 13). Throughout Leviticus corrections are infrequent; there are hardly any in the middle of the book. But in Exodus they are exceedingly numerous. Between chaps. XXV and XXVIII they are almost continuous. After these chapters there are not many until just at the close of the book. Up to chap. XXV there are scarcely any. There are few that are not evidently by the chief corrector, in the sense of C (G). Corrections are frequent and quite evenly distributed through Genesis. There are a number of theological notes on the first pages of Genesis, in the side margins and between the columns; these are not by the original hand [1]).

II. *Peculiarities of the Haverford Codex.*

1). Paleographical. On this difficult subject little can be said. Prof. Rogers distinguished more than one hand, and perhaps rightly [2]). Yet, dissimilar as is the style of writing

1) Specimens of these notes: ብሂል ፡ እዳም ፡ (*sic*) ገብረ ፡ ዲያብ (*scil.* ዲያብሎስ ፡). ከመ ፡ ኢይበልዎ ፡ (*sic*) ኢይከል ገቢረ በነቢብ ፡. አምሳለ ፡ ወን (*scil.* ወንጌል ፡). አምሳለ ፡ ክርስ (*scil.* ክርስቶስ ፡). On the formation of Eve: ማዕከለ ፡ ነቂሀ ፡ ወነዊም ፡.

2) He says: "Several hands may be traced in the writing. From fol. 1—127 the writing is large and handsome, ... a few pages only being apparently written in another hand ... From fol. 128—fol. 134 the writing is somewhat smaller and not so neat .... After these the large hand begins again and continues to 163. Fols. 164—169 are written in yet another hand, fine and neat ... And from that to the end of the book the large hand is found again".

in Judges, for example, when compared with that in Genesis, it would be very hard to say where one hand left off and the other began. Indeed, the one shades into the other so imperceptibly, that one is tempted to charge the diversity of style to some other cause than a change of scribe. A greater crowding, due perhaps to increasing economy of material; a change of pen; the lapse of many months in the execution of the scribe's great task: all these considerations, and perhaps others of which we know nothing, may have contributed to produce this effect of a different hand [1]). Certainly this may be said, that whether two or three or more hands, or only one hand, wrought upon this codex, it is sufficiently homogeneous in its style to be regarded as a unit, so far as paleographical evidence can go. All the writing in the text belongs to one age, for it exhibits the same characteristics.

To what age, then, must it be assigned? In the first place, the writing is not archaic. The vocalic determinations in ፎ and ፉ are not triangular, but approach more nearly to the later circle, although by their flattened form they still suggest the earlier manner. In ሎ the stem-attachment is regularly used. In general, the forms are more rounded and less angular than in the earliest group of Ethiopic MSS. Thus the absence of criteria that point to a date earlier than the 16th century [2]) indicates that the Cod. Hav. cannot with any degree of

1) Comparison of the hand at Genesis XLI, 16ff is instructive in this regard. After the red ink of the new paragraph, the column contains writing in a more contracted, but ornamental, clear hand; the uniform size is maintained until three lines above the bottom (end of a leaf); thence the remainder of the column, eight lines, is crowded together in the closest possible compass, yet all well written. It is all probably the same hand as elsewhere.

2) *Cf.* Wright, "Catalogue of the Ethiopic Manuscripts in the British Museum", 1877, p. X; also d'Abbadie, "Catalogue raisonné", *passim*.

probability be assigned to any earlier reign than that of Na'od (1494—1508). On the other hand, the writing is not recent. The letters belong to the best period of Ethiopic calligraphy, which includes the 16th and 17th centuries with some extension at either limit [1]).

2). Grammatical. With respect to grammatical forms Cod. Hav. exhibits a mixture of early and late qualities [2]). It is not uncommon to find the prefixes of the imperfect (ይ, ት and ን) preserved in the normal (6th) form even before gutturals of the first form; *e.g.*, Gen. IV, 13, 23 (*bis*). More frequently than not, the long vowel I is retained before የ, instead of slurring to the colorless vowel of the 6th form; *e.g.*, Gen. II, 10; VI, 2; VIII, 16. Verbs *mediae* ወ, like ሖረ ፡, regularly write their subjunctive and imperative in this MS with the vowel of the 7th form; *e.g.*, Gen. VIII, 3. The longer form of the preposition እምነ ፡ is often retained where Dillmann's

1) There are places in this MS, as in many others, where there is a noticeable lapse in the care and steadiness of the copyist. Thus in Genesis XXIII the writing is careless. In Genesis XLIII, 14 a new column begins with the word ለውእቱ፡ ፡, written in a different style, yet in the same ink and with the same corrector. The next column begins with መጽኡ ፡ of the 19th verse, and the former style is resumed. With the last word of ver. 24 another column begins, written in the same careless style as that commencing at ver. 14, and this style continues as far as ብሕቲቶሙ ፡ (1st) in ver. 32. These sudden variations in consecutive columns certainly suggest a change of hand; yet against this is the fact that in chap. XXIII the same careless style seems only a gradual lapse of the same hand from its usual symmetry into a meaner and more rapid execution. This at least is evident, that the question of a plurality of scribes is of no practical importance, inasmuch as the changes are of such a character that the two scribes — if such there were — worked at the same time and place, and therefore from the same exemplar. Did the changes always come at the beginning of a new leaf, or the parchment, ink, corrections or textual readings point to a different provenience for different portions of the codex, then this question would require careful investigation. Under existing conditions, no more need be said of these lapses.

2) *Cf.* Dillmann, p. 5; Hackspill, pp. 128 f; Roupp, pp. 305—307.

text offers እም; *e.g.*, Gen. V, 29 (*bis*); VIII, 8, ይኵን ፡ for ይኩን ፡ occurs; *e.g.*, Gen. XXX, 32. ዝኩ ፡ is found for ዝኩቱ ፡ *e.g.*, Gen. XL, 17. All these are archaisms, and are among the accepted criteria for determining the antiquity of Ethiopic codices. On the other hand, equally established criteria are absent, or occur exceptionally. Such are: the use of ኣ for አ in እግዚአብሔር ፡, በእንቲአሁ ፡ and other words, and in the affix that marks extended quotation; the retention of prepositions (ሶበ ፡, ኄበ ፡, etc.) in the 5th form, even when without affixes; ህየት ፡ for ህየንት ፡, ተፍሥሕት ፡ for ትፍሥሕት ፡, and other isolated archaisms; the custom of writing the numerals out in full; the retention of the 1st form before gutturals in the 6th form, instead of drawing out the short A to the long A of the 4th form. A noticeable preference for the 4th form over the 1st form for the gutturals themselves is consistently maintained throughout the codex, (ዓዘቅት ፡ for ዐዘቅት ፡ and the like), and is not an indication of great age — rather the reverse.

3). Miscellaneous. In Genesis, but especially in the first half of the book, the divine name እግዚአብሔር ፡ is habitually preceded or followed by እግዚእ ፡ [1]). There is a marked carelessness in the use of the cases of nouns [2]). Such irregularities, which in our Ethiopic monuments are to be regarded either as marks of the *naïveté* of an early stage, or as signs of a very late degeneracy, are in Cod. Hav. repeatedly corrected by later hands, by the erasure or addition of a vocalic determination. The use of three columns instead of two is noteworthy. While there are to be found other Ethiopic MSS written in three columns, Biblical texts were habitually

1) Examples in the second half of Genesis are: XXX, 23; XXXIX, 21. On Genesis XXXI, 3 *cf.* Reckendorf, *op. cit.*, p. 26.

2) The same is true, though to a less extent, of their genders.

written in two columns, as may be seen by a glance at the descriptions of the various Biblical codices in the catalogues. Such a MS as this Cod. Hav. would scarcely have been undertaken in this form, however, unless the means of the person „who caused it to be written" (*cf.* colophon at end of Joshua) had been so ample as to warrant an unusual outlay in the acquisition of materials. This huge MS can hardly have been originally prepared for any individual less wealthy and august than an emperor, a metropolitan, or an Etchage [1]). The entire impression made by the plan of the volume is one of regal munificence. And the condition in which it has been preserved favors rather the theory of private ownership through most of its existence, than its constant use in a church or monastery. The absence from its blank pages and fly-leaves of any great number of entries by successive owners suggests that it did not often change hands by purchase, while the absence of miscellaneous notices, such as are found in the Bibles of ecclesiastical foundations [2]), makes long ownership by a religious house still more improbable.

III. *Type of text, and relationship to other codices.*

The text of the Octateuch published by Dillmann in 1853 is based upon the four MSS used by him, which he designates by the letters F, H, G and C. Both from the relative antiquity of these MSS, and from a comparison of the types of text which they contain with the LXX, it was a simple task to divide the four into two groups, with F and H forming the older, G and C the younger group. Codex F is ancient, written not later than 1429 and probably considerably earlier

1) Head of the monks of Abyssinia.
2) *Cf.*, for example, Codex 32 in Zotenberg, pp. 24—29.

than that date. Codex H is a European copy made, so Dillmann believed, not directly from F, but from a copy of F. It represents therefore the same text, and almost everywhere sides with F against the other MSS. Codex G is a carelessly written MS, made in Abyssinia in the 18th century for the renowned traveller Bruce. Its type of text represents an imperfectly adopted and ill transmitted recension of the ancient version. Codex C is a carefully executed MS of the 17th century, bought by the traveller Rüppell in Abyssinia, and representing in its best form the emended text of the Ethiopic Scriptures, a consistently adopted and well transmitted recension of the ancient version.

Having these as his materials to work upon, it was the aim of Dr. Dillmann to publish a text of the Octateuch which should: 1°. reproduce as nearly as possible the text of FH, representing the old Ethiopic version; and 2°. serve the Abyssinian Church as a worthy edition of their Scriptures. It needs little reflection to comprehend how divergent are these two aims. When one considers the fact that a thousand years elapsed between the origin of the ancient Ethiopic version and the writing of Dillmann's oldest codex; observes the levity and carelessness with which Ethiopic scribes pervert the text of the MSS they copy, even the most sacred; and finally, notes the loose, often paraphrastic style of the version itself: he cannot fail to see that reproducing the text of FH is very far from furnishing the Abyssinian Church with a satisfactory version of the Scriptures; and conversely, that the production of such a satisfactory version would require so drastic a reconstruction of the text of FH, that it would in fact be no longer the ancient version but a modern recension. Dr. Dillmann attempted to harmonize these antagonistic aims by the use of parentheses and brackets, retaining in his edition, enclosed within the former, those redundant elements of the ancient version which had no right in the text, and introducing into his edition, enclosed within brackets, elements derived from the younger recension which were indispensable substitutes for the corrupted ancient text. He even went so far as to supplement by his own skill passages defective in both the earlier and the later types of text [1]). By the use of these signs, and by giving a conspectus of the more significant various readings of his codices, Dillmann did indeed furnish students of the text with the data of criticism. But Dillmann's text, as it stands, is just "Dillmann's text", and nothing more. He has become thereby the latest emender of the Ethiopic Bible. The effort to make a readable, and tolerably adequate version of the Octateuch out of the materials at his command, or at anyone's command, was necessarily inconsistent with the desire to trace back as far as possible, and as free from extraneous elements as possible, the old Ethiopic version. For this is the critical desideratum. If the Ethiopic version is of any value in the work of classifying the various types of LXX-text, it is to the primitive Ethiopic version, prior to its earliest recension, that this value attaches. The effort of present studies in the text is to arrive as nearly as possible at this unemended (critically speaking) pure text, without regard to its readability or suitability for ecclesiastical uses.

There is need, therefore, for more material than is furnished by Dillmann's one really ancient MS, if this reconstruction of the primitive text is to be the sole aim. Such additional data are furnished, primarily, by the great Paris Octateuch, whose date, 1270—1285, carries us back of the 14th century recension, and which therefore, more than any other codex,

1) These supplements he distinguished by the use of asterisks.

may be trusted to give us the ancient version, — perverted, of course, indeed a miserable text from the point of view of scribal transmission, yet pure, in the sense that, so far as we now know, it is uninjured by mixture, recensions or editings. But additional data for regaining this ancient text are furnished, secondarily, by younger MSS, in which, though mixture with emended texts has occurred, there nevertheless remain multitudes of ancient readings, retained by design or by accident. There is always the possibility, furthermore, too frequently observed in textual transmission to be ignored, that a comparatively young MS, may, on account of the high antiquity of its parent exemplar, conserve a much more ancient type of text than another MS centuries older.

Such ancillary codices are thus to be used discreetly, side by side with the primary witnesses, and are especially valuable in case of a clash between the older MSS. A glance at the various readings in Dillmann's *apparatus criticus* will reveal the frequency with which G agrees with F (H) against C. Where this combination occurs, we are reasonably certain that we have the ancient version. Where G sides with C, we presume that F (H) represents the older, CG the younger reading; but we are by no means sure of this. For the reading of F (H) may be a peculiarity of this one MS or of its "family"; while the reading of CG may be in the true line of transmission from the original translation. If now we have the situation complicated by the addition of the most valuable witness, the Cod. Par. (Y), the value of readings drawn from codices like G is greatly enhanced. When Y differs from F (H) and is supported by G or CG, we may conclude that it contains the true (i. e., ancient) reading; conversely, when G supports F (H) against Y, then we justly condemn the reading of Y as peculiar, however far back this ancient codex serves to carry it. But as there are innumerable places where G sides with C in a reading manifestly due to the later recensions, it is possible that among these many places not a few will be found where F (H) and Y differ. What then is to decide? Not the greater antiquity of Y, for F (H), though somewhat younger, is indisputably a MS that embodies the ancient text. Only the readings of another MS, manifestly independent of both F and Y, yet rarely infected with the later readings of C and CG, can supply this need. Such a MS is Cod. Hav. (R).

In one word, this is its type of text: *an independent branch of the ancient F (H) Y type, somewhat modified by the earliest (CG) recension*, and corrected by a later hand (through Genesis and much of Exodus) in conformity with C (G).

The following facts, summarized from a thorough collation of the text of Genesis, and of 15 selected chapters Exodus-Ruth, with Dillmann's text, will serve to exhibit accurately the general relationship described above.

1). Comparison of R with F, H, C and G in Genesis. Agrees with:

F alone,	19	times.	
H „	7	„	
G „	38	„	
C „	101	„	
FH,	153	„	[1]
CG,	236	„	[2]
FHG,	460	„	
FG,	19	„	
HG,	5	„	

1) Of these, 5 occur in IV, 15—VI, 11.
2) Of these, 35 occur in IV, 15—VI, 11.

FHC,	34	times.
FC,	8	„
HC,	9	„
FCG,	15	„
HCG,	27	„

Disregarding the minor divergences of F and H, which are of no practical bearing for the discussion, we observe that by this showing, R adheres to the presumably older text against CG, which normally represents the earliest recension of which we have any knowledge, 179 times, but to CG against the older text 236 times. From these figures we must in justice subtract the agreements drawn from the section IV, 15—VI, 11, in which the text of FH is not the old text, but apparently a very late and poor substitute [1]). This reduces the former figure by 5, the latter by 35. Hence we have 174 to 201, or about the proportion of 7 to 8, as the proportion obtaining in R with respect to its adherence to F(H) and to CG respectively. Again, still treating F and H as one witness, we find that R agrees with the indubitably ancient text F(H)G 484 times, and with the emended text C 101 times; that it agrees with the presumably ancient text F(H)C 51 times, and with the presumably emended text G 38 times. These figures are doubly significant. They show that R's adoption of the emended text occurs only about once for every five times that it is avoided; and this high ratio serves to suggest two possibilities: first, that where R agrees with G against FC, F *may* have felt the influence of the recension, while G, here as so often elsewhere, escaped it; and second, that many of the places where R agrees with GC *may* be instances, not of R's adoption of the recen-

1) *Cf.* Dillmann, pp. 28—30.

sion, but of GC's preservation of the old reading, that is, in other words, of the individual peculiarity of F (H).

2). Comparison of R with F, H, C and G in Exodus-Ruth. In order to ascertain whether the type of text thus revealed in Genesis is maintained evenly throughout, 15 chapters were collated in the remaining books of the Octateuch: four in Exodus, one in Ruth, and two in each of the other books. Following are the results. R agrees with:

F alone,	47	times.
H "	3	"
G "	26	"
C "	20	"
FH,	112	" [1]
CG,	93	"
FHG,	129	"
FG,	4	"
HG,	1	"
FHC,	8	"
FC,	1	"
HC,	1	"
FCG,	1	"
HCG,	2	"

It will be seen from this summary that even more than in Genesis R presents in Exodus-Ruth the ancient, unemended text. It agrees with F (H) against CG no less than 162 times, with CG against F (H) but 93 times. It preserves the indisputably ancient text of F (H) G against C in 134 places, and abandons it for the emended text of C in 20 places. Thus

1) In Ruth a European text, which Dillmann designates by N, takes the place occupied by H in the other books. (Dillmann, pp. 215 f).

the ratio of 7 to 8 in favor of CG in Genesis becomes almost 2 to 1 in favor of F in Exodus-Ruth, and the ratio of about 5 to 1 for F(H)G in Genesis becomes nearly 7 to 1 here. Again the warning may fairly be uttered, that the agreements with CG against F, and even the agreements with G against FC, need not all represent just so many adoptions of the emended text, but *may* in many cases mark individual peculiarities of F, or instances where F has been affected by the recension.

For the purpose of determining, even more accurately than was possible with the materials furnished by Dillmann's various readings, the type of text contained in R, the writer has collated R throughout Genesis and the 15 selected chapters Exodus-Ruth, with the text of Y (Cod. Par. 3). This unpublished text, of supreme value for the study of the Ethiopic Octateuch, is in the writer's possession in manuscript-form, and could thus be used for this comparative purpose in advance of its intended publication. Appended is the result of this.

3). Comparison of R with Y.

i. R agrees with Y alone:

In Genesis, chaps. I—IX,	83	times.
In „ „ X—L,	344	„
Total for Genesis,	427	„
In Exodus, 4 chaps.,	93	„
In Leviticus, 2 chaps.,	25	„
In Numbers, 2 „	28	„
In Deuteronomy, 2 „	24	„
In Joshua, 2 „	11	„
In Judges, 2 „	10	„
In Ruth, 1 chapter,	5	„
Total, Exodus-Ruth.	196	„

If these numbers are compared with R's agreements with any other single MS (still counting F and H as essentially one), it will at once be seen how far they surpass even the agreements with F (H). In Genesis, the proportion (YR to FR) is about 5 to 2, and in the selected chapters, in spite of the enormous increase in the agreements with F over those in Genesis, it still surpasses them, in the ratio of nearly 5 to 4. We say at the outset, therefore, that R is *very much nearer related to Y than to any other single codex*.

But another series of facts, equally noteworthy and instructive, should be placed beside these actual agreements of R with Y. Comparison reveals the fact that there are also a large number of places in which R differs from all Dillmann's codices, where Y likewise differs from them and from R as well. These are the places where the true text may be regarded as most uncertain; from the study of them, even more than from correspondences in readings, is it possible to trace the relationships existing between R, Y, and Dillmann's MSS.

ii. R and Y differ from Dillmann's codices, and from each other also:

In Genesis, chaps. I—IX,	29	times.
In Genesis, chaps. X—L,	224	"
Total for Genesis,	253	"
In Exodus-Ruth, (15 chaps.),	113	"

Now the original collation of R with F, H, G and C resulted in the tabulation of 1485 places in Genesis, and of 495 places in Exodus-Ruth, where R showed independent readings. These figures of course include even the most minute variations. It now appears, however, that very many of these independent readings of R, which made so unfavorable a showing before Y had been compared, find countenance either in agreement with Y, or in the common divergence of Y and R from F, H, G and C. For 680 out of 1485 in Genesis, and 309 out of 495 in Exodus-Ruth, are thus "vindicated". If suitable deductions are made for the large number of trivial variations included in the remainder not so vindicated; if Dillmann's caution is remembered, that his various readings are not to be regarded as exhaustive; and especially if it is borne in mind that this surprising result was reached by comparison with a single codex (Y), the only strictly ancient text that we possess, then surely there will be few who will not share with the writer his *complete reversal of his previous estimate of R, after having collated it with Y.* Before that, R appeared a codex with a preponderatingly good (*i. e.*, ancient) text, but with far too many individual peculiarities, that in their portentous total suggested a most negligent copyist. In brief, R seemed scarcely to deserve a more lenient judgment than that which Dillmann accorded to Bruce's codex G [1]). Now the responsibility is shifted. What appeared as errors of the particular scribe or scribes who wrote R, now appear plainly as old errors of transmission, remnants of the *naïveté* of the earlier Ethiopic documents, or evidences of a long confused text.

In order to exhibit yet more clearly these mutual relationships of the six MSS, the first nine chapters of Genesis have been made the object of a comparison in which R has been not simply collated, first with F, H, C and G, and second with Y; but also compared with the *groups* into which all these five codices fall, when put together.

4). Conspectus of MS-groups in Genesis I—IX.

R. agrees with:

1) *Cf.* Dillmann, p. 7.

[(i) including Y:]			[(ii) leaving out Y:]		
Y alone,	83	times.			
YF,	7	„	F alone,	9	times.
YFH,	16	„	FH,	50	„ [1]
YFG,	1	„	FG,	5	„
YFHG,	7	„	FHG,	50	„
YFC,	1	„	FC,	1	„
YFHC,	1	„	FHC,	14	„
YFCG,	2	„	FCG,	4	„
YG,	2	„	G alone,	10	„
YCG,	36	„ [2]	CG,	57	„ [3]
YC	6	„	C alone,	11	„

It will be evident at a glance that this is a most instructive showing. The most striking fact is the frequency of the groups YR (83), and F(H)R or YF(H)R (82, minus a few counted twice). In these groups we have undoubtedly the ancient text, from which in the former case F(H) departs, and in the latter case (in most instances) Y departs [4].

This table also exhibits the fact, already so well known, that there is little unanimity in MSS representing the most ancient text. Ethiopic scribes were too careless, the centuries of copying were too many, for readings obscure enough to evoke the emendations we find in CG to propagate themselves

1) Of these, 5 occur in IV, 15—VI, 11.
2) Of these, 28 fall in IV, 15—VI, 11.
3) Of these, 35 fall in IV, 15—VI, 11.
4) Within the same chapters, R has peculiar readings in 92 places, of which 29 are places where Y also is unlike the other codices. We may therefore arrange Y, F and R in a table exhibiting the tendency of each to depart from the text of the other two.

F(H)	differs	from	YR,	83	times (39 in IV, 15—VI, 11).
R	„	„	YF,	63	„
Y	„	„	FR,	59	„ (less some counted twice).

by sheer force of accurate reproduction. Thus we find only 23 places in these nine chapters, where Y, F and R all agree, against the emendation of CG; and only 8 places where Y, F, R and G maintained themselves in perfect agreement, against the demand for improvement represented by C's divergence.

Finally, by these figures we have demonstrated the appropriateness of that warning, already twice uttered, that G, CG, and even C alone ***may***, when combined with R, preserve the ancient text over against FC, F (H), and FG respectively. For here we find actual instances where their reading is supported by Y, which precedes the recension, and it needs no argument to prove that the groups YG, YCG, and YC deserve at least as much respect as FC, F (H), and FG. When now the additional weight of R is thrown into the scale with the former series (YG, *etc.*), there need be little hesitation in pronouncing F (H) as exhibiting in these few places the emended text.

IV. *Conclusion as to age of R, and its value for a critical edition of the Octateuch.*

From the three separate lines of evidence pursued in sections I, II and III, we may conclude as follows as to the age of MS R. It seems to be a MS of the 16th or 17th century. The period between the reigns of Nā'od (died 1508) and Susenyos (died 1632) would doubtless include the correct date. But the scribe or scribes who copied this codex had for exemplar a MS of great worth, which was the reading book of some ecclesiastical foundation; it was highly respected for its text, doubtless because of its age or the reputation for learning enjoyed by its custodians, and hence was chosen to be the exemplar for this new codex.

But the parent codex had already been the object of its owners' attention with a view to emending its ancient, corrupted text. Many readings had been introduced into it, particularly in Genesis, which had taken their rise in the general official recension supposed to have been effected by the Metropolitan Salāmā and his colleagues at the close of the 13th and the opening of the 14th century [1]). It is impossible to say whether these corrections were introduced into the parent MS by erasure and substitution, or by the commoner and easier method of *lining* [2]) the old text, and writing in the new text above or in the margin. Indeed, it is of course possible that one or more copyings intervened between R and the parent MS of the same generation as Y, but this supposition is unlikely, in view of the small proportion of emended readings introduced, and especially in view of the archaic orthography so largely preserved. Each copying subsequent to the 14th century would tend to obliterate these marks of antiquity. R has itself received the same treatment as if it represented the ancient, unemended text, and a single scribe has gone through it as far as Leviticus, altering it to conform to the emended text current in his own day (18th century?). How a Genesis and Exodus would read, in a copy made from R, we may judge from R's text thus emended; just such was R to its parent MS, into which had been similarly introduced the corrections popular in the 14th and 15th centuries.

Little need be added to what has already been said (section III) of the value of R for a future critical edition of the

1) See the article by C. Conti Rossini, "Sulla versione e sulla revisione delle sacre scritture in etiopico", in ZfAss. 1895, pp. 236—241.

2) *I. e.*, enclosing between horizontal lines.

text. It will prove to be: 1°. a third witness, with C and G, to the text of the first recension; but 2°. and far more important, the best means of determining whether F (H), when it differs from Y and agrees with CG, transmits the ancient text, or is affected by the first recension: in other words, a check upon Y, distinguishing its individual peculiarities from those readings in which it alone (apart from R) preserves the ancient version. The readings of R are therefore precisely what ought to be published with the proposed edition of the text of Y. With R, as well as F, H, C and G, displayed in the notes of that edition, the MSS will form themselves into groups, which, except in rare instances, will enable some future editor of the Octateuch to distinguish the original Ethiopic version from its later recensions.

BIBLIOTHECA ABESSINICA.

BIBLIOTHECA ABESSINICA

STUDIES CONCERNING THE
LANGUAGES, LITERATURE AND HISTORY
OF ABYSSINIA

EDITED BY

ENNO LITTMANN, Ph. D.,
Professor in the University of Strassburg.

VOLUME III

LEYDEN
E. J. BRILL

PRINCETON, N. J.
THE UNIVERSITY LIBRARY

1909

THE OCTATEUCH IN ETHIOPIC

ACCORDING TO THE TEXT
OF THE PARIS CODEX, WITH THE VARIANTS
OF FIVE OTHER MANUSCRIPTS

EDITED BY

J. OSCAR BOYD, B. D., Ph. D.,
Elliott F. Shepard Assistant Professor of Oriental and Old Testament
Literature in Princeton Theological Seminary.

PART I

GENESIS

LEYDEN
E. J. BRILL

PRINCETON, N. J.
THE UNIVERSITY LIBRARY

1909

PRINTED BY E. J. BRILL, LEYDEN (HOLLAND).

IN MEMORY OF

AUGUST KÖHLER

AND OF

JUSTUS KÖBERLE.

CONTENTS.

	Page
Preface	IX
Introduction	XI
Genesis	1
Corrections	158

PREFACE.

Two circumstances chiefly render the edition of the Ethiopic Octateuch published by Dr. August Dillmann in 1853 unsatisfactory for the present needs of scholarship. First, for the Semitic student who seeks in a Bible-text his most available and useful reading-book, that edition is marred by its use of a type unfamiliar to him, obsolete and difficult to distinguish. And second, for the student of textual criticism who demands the critical apparatus of this primary version from the Septuagint, Dillmann's edition lacks completeness and convenience: completeness, because the most ancient manuscript is not included in its readings; convenience, because the variants of the entire octateuch are grouped in a *Pars posterior*. In addition to these things a compromise is made between practical and scholarly aims, in that the one edition is intended for the use of both the Abyssinian Church and European critics. The result is of course a text reconstructed by the editor to be the best available text, — not best in the sense in which the textual critic would use the word, but best from the standpoint of Biblical scholarship in general; yet with this concession to the student of textual transmission, that by noting the use of parentheses, brackets and asterisks, it is possible to determine what part of the text is derived from the older codices, what part from the younger codices, and what part from the editor's acquaintance with the original.

In view of these considerations the present edition is put forth, in which the Paris codex (Y) is made the sole basis of the text, all scribal errors and corrections therein are noted, and the various readings of five other codices are printed on the same page with the part of the text to which they apply. These six manuscripts have been selected (as will appear from the Introduction) because in them the history of the transmission of the version from the thirteenth century to the present time is adequately reflected, each recension or stage being dependent for its representation not upon a single manuscript, but upon a group.

As to the form of this edition, it is sufficient to say that following Genesis as Part I, Exodus and Leviticus will appear as Part II, Numbers and Deuteronomy as Part III, and Joshua, Judges and Ruth as Part IV. The best of Ethiopic type has been used. In general the uses and forms adopted by the larger Cambridge Septuagint have been followed, so that one may pass from the study of the parent text to that of this version with a minimum of inconvenience.

It is due to the generosity of Mr. Robert Garrett of Baltimore, that the expense of this work is provided for. The editor of the Bibliotheca Abessinica, Professor Littmann of the University of Strassburg, has undertaken the arduous task of revising the corrected proofs. To these gentlemen the writer here extends hearty thanks for their indispensable aid. Nor does he forget the courtesy of M. Henri Omont and other officials of the Biblioteque Nationale at Paris, and of Professor Allen C. Thomas, Librarian of Haverford College, who made possible the collation of the Paris and Haverford codices under agreeable circumstances. To them, and to M. Peltenburg of the firm of Brill and Company, the co-publishers, thanks are due from the editor and all who profit by the use of this edition.

Princeton, April 1909. J. OSCAR BOYD.

INTRODUCTION.

Inasmuch as this edition is not intended to be a reconstructed text of the ancient Ethiopic Version, but only to present the materials for such a reconstruction so far as they exist, it is apart from the purpose to include in this Introduction more than a description of the manuscripts used, together with the necessary information as to forms, signs and abbreviations employed in this work.

For more exhaustive description of the subsidiary codices than will be given here, it is sufficient to refer to Dillmann's "Octateuchus", *Pars posterior*, pp. 3—12, 159—164, 167, 168, 215, for MSS F, H, C and G; and for MS R to the Bibliotheca Abessinica II, "The Text of the Ethiopic Octateuch, with Special Reference to the Age and Value of the Haverford Manuscript", by the present editor.

The use which the editors of Genesis in the larger Cambridge Septuagint have made of MSS Y (E^p), F (E^f), and C (E^c) in that edition, exhibits at a glance what Dillmann attempted (for F) in his *apparatus criticus* in the "*Conspectus lectionum quas interpres Aethiops in suo exemplari Graeco habuit, a textu septuagintavirali recepto discrepantium*". And besides this we have in that comprehensive edition the relationships of the Ethiopic Version displayed in the groups of MSS, versions and fathers, with which this particular version is there associated. It is to be hoped that nothing will hinder or delay the completion of the entire octateuch in Greek, so that for all of its books, as now for Genesis, these significant relationships may be evident.

CODEX PARISIANUS (Y).

This MS contains the entire eight books, Genesis to Ruth, written on 208 vellum leaves measuring 458 mm. by 318 mm., two columns to the page. There is also a fly-leaf of the same age, on the back of which appears the name of Rochet d'Héricourt who brought the MS from Abyssinia. It has been described by Zotenberg, in his "Catalogue des manuscrits éthiopiens de la bibliothèque nationale", number 3, pp. 4—6, and collated, through Genesis, by Mr. McLean for the larger Cambridge Septuagint, in which its readings are embodied as E^p. In addition to these scholars, the following have thus referred to the MS in their sketches of Abyssinian literature: C. Conti Rossini (Note per la storia letteraria abissina, p. 5), "the only really ancient codex that remains to us of the octateuch, a codex of the time of Yekuno Amlak, which certainly could give us very important variants"; and E. Littmann (Geschichte der äthiopischen Litteratur, p. 224), "what a botched and patched appearance the Ethiopic Bible presented towards the end of the 13th century, we see from the oldest Ge'ez MS known to us, which dates from the time of Yekuno Amlāk and in which the first eight books of the Old Testament are contained".

The basis for such references to this codex, and such use of it, is the assertion in the colophon of the book of Joshua that it was written in the reign of Yekuno Amlāk, that is, A. D. 1270—1285 (according to von Gutschmid's chronology in Wright's Catalogue of the Ethiopic MSS in the British Museum). Zotenberg, who copies this colophon in his catalogue, says nothing about its being unmistakably in a different hand from the text. He gives the fullest credence to it. It is doubtless because of this omission and this credence on the part of Zotenberg, that other scholars have taken the colophon at its face value. This could not have been the case, however, if the date therein given were belied either by the appearance of the MS, or by its form, or by its readings so far as known hitherto. It ought to be understood, nevertheless, that the writing of this colophon, beginning with its seventh word (the portion containing the proper names of scribe and king), is not the writing of the text; but that it is identical with the hand that corrected folio 206, column 3, (Ruth, end of chapter I and beginning of chapter II), and exhibits later forms of the letters than those employed in the text.

It is necessary, therefore, to fall back upon other evidence to determine the age of this MS. The form of the script, and the absence of various indications of lateness, unite to prove that its date cannot be later than the 15th century. But there is nothing in the externals of the codex to prove that it belongs to the 13th or 14th century. Only considerations derived from its readings can settle this question. Yekuno Amlāk is the name with which the modern so-called "Salomonid" dynasty of Abyssinia begins. With its accession begins also a new era of ecclesiastical and literary activity, marked by the recrudescence of Egyptian influence. If this MS really dates from the beginning of that era, it will be found to exhibit no traces of the "revision" to which the ancient and corrupt Ethiopic Version was subjected. Conversely, if its readings are found upon examination to show the influence of the Arabic Version current in the Coptic Church of the period, it will be necessary to date the MS not earlier than the first half of the 14th century.

As stated by Zotenberg, not all the codex is by the same hand. Yet all of the original text is in a script so homogeneous that it is generally impossible to say where one hand leaves off and another begins. For the most part the variations may be accounted for by change of pen, carelessness, crowding or spacing, and the like. In no case does the change imply any variation of date; the entire codex is clearly a single undertaking.

The corrections also are apparently early. It is often impossible to say whether the alteration or addition has been made by the original scribe or by a later hand. The one great exception is the passage in Ruth above alluded to. Even where the asterisk or letter ▪ has been used to indicate the source of the correction, the statement should be received with caution.

There are lacking in this codex all those ecclesiastical indications, theological observations and lengthy emendations, which variously appear in all the other MSS. Beyond the use of red ink in alternate lines at the beginning of each book, for numerals (in part), and for the phrases "And God spake unto Moses" and the like, and the limited use of designs in red and black at the beginning and end of books, there is nothing in the way of decoration, illustration, comment, or even of division. Genesis and Ruth are written without a break, and of the hundred and more "divisions" in Exodus—Judges listed by Zotenberg, there are only half a dozen that have not already been accounted for in the preceding sentence. The eight books themselves are clearly all the divisions of of the octateuch, worthy of the name, known to the scribal tradition here represented. The titles of the books are given as in this edition, always at the beginning, with the exception of Exodus as a colophon (with

ተፈጸመ ፡), and through the pentateuch at the top of every second or third right-hand page. Some are very faint. Often the simple punctuation (፡) is all that follows them. This unusual phenomenon, the infrequent use of any other punctuation in the text, and the occurrence of the rare ፣ , all seem to indicate great age.

A study of the first series of notes in this edition will reveal the bad state of the text, not merely with respect to its faithfulness to the general Septuagint type, but with respect to grammatical correctness and general legibility. Since it is the aim of this edition to print Y as faithfully as possible in the text, these notes, so far as they do not simply record scribal corrections found in the MS itself, have been limited to two classes of changes: first, obvious mistakes in writing and violations of grammar, emended in the printed text for the sake of attaining bare legibility; and second, omissions or insertions clearly due to homoeoteleuton, where Y has no support from the other MSS, that is, where they are plainly attributable to the scribe of Y itself or perhaps of its parent MS. This principle will explain the embodiment of some changes and the neglect of others that will become obvious to the reader. A line must be drawn somewhere. Unless a photographic reproduction is given, it is impossible to dispense with some changes in publishing a MS. But to attempt consistency would be to do again what Dillmann did, and even more. Consistency of subject-matter, therefore, has in no case been attempted, even in numerals which are obviously wrong. Consistency in forms has been attained to this extent: short a for long a, and the reverse, have been corrected only where the quantity of the vowel is characteristic of the grammatical form (*e. g.* in the second syllable of plural forms ʾafʿâl); nominative for accusative, and the reverse, have been corrected wherever there was no possible grammatical justification for the form found; alternative vowels for imperatives and jussives, even such as are not given in Dillmann's Lexicon, are retained as fresh contributions to our acquaintance with actual usage; similarly, all forms which may be explained as archaisms are retained, such for example as the retention of ĕ before gutturals with a. By drawing the line here the text, it is believed, has been made a thoroughly readable text, capable of being construed, yet none of the genuine individualities of the MS have been suppressed or even relegated to the notes.

CODEX LONDINIENSIS (F).

This codex, the primary source of Dillmann's text, contains the entire octateuch, written upon 286 leaves of large octavo size, two columns to the page. All the original MS was of vellum, but in place of the seventh and eighth leaves, now lost, there are inserted paper leaves containing a very corrupt text of the missing passage, as may be seen from the notes on Gen. IV, 15—VI, 11. Dillmann believes that an Arabic paraphrase was the source of these peculiar readings. No division of the text, save that into the eight books, is indicated in the original hand, though the scribe often began a new section or sentence with a new line. The use of red ink for the words of Deity, especially in Numbers and Deuteronomy, is as in Y. There are pictures in the crude Ethiopic style on the blank pages. Much care has been expended upon this codex in the way of erasures, additions and corrections by later scribes. A plate exhibiting its calligraphy, together with a brief general description, may be found in the "Report of the British Church Missionary Society, 1817—1818", in the third appendix thereto. The

MS is in the possession of the British and Foreign Bible Society. From a colophon it appears that it was written at Axum, the ancient capital of Abyssinia, and presented by a certain Isaac (the Negus who reigned 1414—1429?) to the monks of the Abyssinian Monastery at Jerusalem. The indication of pericopes in the margin proves that it was prepared for ecclesiastical use. How and when it came to Europe is not known. But it appears to have been in Roman Catholic hands before the end of the 17th century, presumably in Europe and probably in Rome. Everything about the codex, both the form of the letters and the orthographic peculiarities, would indicate a very early date. The nearest approach to a date that Dillmann ventures to give is in the words: "apparet .... textus formam representare eam, quae ante quinque vel sex saecula in Abyssinia habebatur optima". (He wrote in 1853). In his annotations Dillmann rarely gives any indication of the secondary origin of its readings, although he refers in his description of the MS to the large part that comparison and emendation have played in the creation of this text, especially in Genesis. It would probably be a profitable task for some scholar to examine the MS afresh with this edition of Y before him, to ascertain how far those emended places coincide with the places where F differs from Y. The readings of F, as of the three following codices, in the notes of this edition, are dependent entirely upon the data in Dillmann's edition.

CODEX HALENSIS (H).

This is a copy of the pentateuch, on paper, made by the 18th century scholar J. H. MICHAELIS, from a copy of a similar European paper copy now preserved in the Bibliothèque Nationale at Paris, known as Number 1 and described by Zotenberg in his catalogue, pp. 1—4. A cursory glance at the grouping of MSS in the notes of this edition will suffice to show the intimate relationship of the text of H to the text of F. And although Dillmann preferred to believe H an independent witness, alongside of F, to the more ancient type of text, it is now plain that, as Zotenberg asserts, the parent MS of this whole chain of European copies was none other than F itself. The readings of H are here given with those of the other MSS, but they are not to be regarded as possessing coördinate value. In Joshua and Judges a similar European paper copy, preserved at Halle, is cited as H. It goes back to Zotenberg's MS 2 as its source, which is really only the second volume of his MS 1.

CODEX FRANCOFURTENSIS (C).

This very large quarto volume of the whole octateuch (besides Enoch and Job), beautifully executed on 181 vellum leaves, was brought by the German traveler Eduard Rüppell from Abyssinia to Europe in the last century, and is preserved in the public library of Frankfurt. Dillmann dates it not earlier than 1650. More fully than any other MS it embodies the emendations that were introduced into the Ethiopic Bible between the 14th and the 17th centuries. Its representative readings are rightly given a place in the Cambridge Septuagint, where their textual affinities will appear. The whole pentateuch is divided as in Greek Bibles, though in Exodus, Leviticus and Numbers there are some traces of the paragraphing by the words of Deity.

CODEX BODLEIANUS (G).

Only the pentateuch is contained in these two large quarto volumes, which the famous Scotch traveler James Bruce had written for him while in Abyssinia (1768—1773). Though so massive in form, it has been hastily and carelessly copied, so that its errors and omissions are numerous. It is written on vellum. The first volume contains Genesis and Exodus; the second, Leviticus, Numbers and Deuteronomy. Embodying much of the emended text which appears in C, it is nevertheless independent of C by any direct line of transmission. It is a mixed type of text, agreeing now with the older, now with the younger groups, now differing from them all, in its errors or in its emendations. The division of the text by the use of red ink into sections quite independent of the European method of division, is fairly consistently maintained. Of such chapters Genesis shows 52, Exodus 17, Leviticus 34, Numbers 53, and Deuteronomy 12. Only the latter part of Exodus and the first half of Deuteronomy lack these indications of division. Where the words of Deity are written in red ink the scheme of division of course coincides in all of these MSS.

CODEX HAVERFORDIENSIS (R).

The entire octateuch is contained in this large quarto, written upon vellum, three columns to the page. It is preserved in the library of Haverford College, Pennsylvania, for which it was secured by Professor J. Rendel Harris some twenty years ago. Its earlier history is unknown, but it was undoubtedly obtained directly from the Orient. It appears to date from the 16th or early 17th century, but its type of text agrees more largely with that of Y than with any other MS or group. This is due to its having been copied from a MS at least as ancient as Y, into which had previously been introduced irregularly and partially the emendations current in the 14th and 15th centuries. It is therefore a witness of the highest value, especially when grouped with one or both of the ancient codices, to the unemended, sadly corrupted text of the old Ethiopic Version. As in those more ancient MSS, R exhibits no traces of the European division of the text. It has its own system of paragraphing, however, "that in general is regulated by the recurrence of the divine speech, but in Genesis proceeds upon a logical division into topics. There are 28 such divisions distributed fairly evenly through Genesis, except for one great section (between XV, 7 and XXXI, 54) in which there is no break. Each paragraph so constituted is introduced by an appropriate title in red ink. Of these 28, 6 correspond exactly with paragraphs in G." The writing of the text varies, but "whether two or three or more hands, or only one hand, wrought upon this codex, it is sufficiently homogeneous in its style" to be regarded as belonging to one age. In addition to the value of its original text, R is of value for the corrections it embodies, which represent the same stratum of emendation as is found in C, yet independent of C. The group CR[a] therefore appears frequently in the variants, and represents the youngest phase of the native Ethiopic text.

EXPLANATION OF SYMBOLS AND ABBREVIATIONS.

The upper series of notes gives the actual readings of Y emended in the text of this edition, and the phenomena of correction and addition observable on its pages. Wherever a reading of Y, emended in this edition, is supported by another codex, the symbol of that codex is added to the note.

The lower series of notes gives the various readings of the codices whose symbols stand opposite in the margin. If to a particular note no symbol is appended, then the reading is common to all the codices. An asterisk, figure or letter superscript accompanying any of these codex-symbols, indicates more specifically the hand to which the form in question is probably attributable: the asterisk distinguishes the original hand; the letters a or b, the hand of a first or second corrector; the figure 1, a hand which need not be the original hand, yet seems of the same age as the codex.

The word or phrase in the text for which variants are adduced is not given in the notes where the reference of the variants is perfectly plain and unmistakable. Notes on different words or phrases of the same verse are divided by a vertical line. In case there be more than one note on the same word or phrase, the symbols of the codices are always to be understood as applying only to the note that immediately precedes them. A word in parenthesis (or in brackets when its sentence is already enclosed in parentheses) refers only to the word immediately preceding. Notes involving merely a change in the word precede notes on the same word involving an addition thereto, whether coming before or after it. Notes on a passage precede notes on particular words in that passage.

Variations due obviously to *lapsus calami*, and those for which no rational explanation can possibly be given, are not noted. The endless varieties of form in which the vowels of proper names occur are not noted, but changes of their consonants are always given, though the particular codices from which they are drawn are left unrecorded. An interrogation-mark, regularly added to a note about which there is uncertainty, is not added to the group FHCG (Dillmann's MSS), even where there is some reason to question whether the lack of a note in Dillmann's edition is sufficient evidence that all four codices read the same form.

A dash between two Ethiopic words indicates the inclusion of the intervening words. A line of dots before or after a part of a word or phrase merely calls attention to the fragmentary nature of it; whereas the acute accent before or after a part of a word indicates that the remainder of the word is the same as in the form already printed in full. *Ext* stands for *extra*; *freq* for *frequenter*; *int* for *intra*; *inv* for *inversus*; *lin* for *linea*; *om* for the verb *omittere*; *ord* for *ordo*; *pr* for the verb *praemittere*; *ras* for the verb *radere* or the noun *rasura*; *repet* for the verb *repetere*; *s*, *ss*, or *seq* for the verb *sequi*; *s.* (with a period) for *sive*; *scr* for the verb *scribere* (similarly when compounded with prepositions); *sup* for *supra*; *var* for the verb *variare*; and *vid* (for *videtur*) in small type, following the symbol of a codex with asterisk, figure or letter superscript, indicates, if it be in parenthesis, that the form in question seems to be attributable to the hand thus indicated, or if not in parenthesis, that the form given seems to be the form actually written by that hand. The last letter of an abbreviated word is doubled to indicate the plural; thus, *codd* = *codices*. Other abbreviations are sufficiently obvious.

ኦሪት ፡ ዘልደት ፡

በቀዳሚ ፡ ገብረ ፡ እግዚአብሔር ፡ ሰማየ ፡ 2 ወምድርሰ ፡ ሀለወት ፡ Y I 1—9
እምትካት ፡ ወኢታስተርኢ ፡ ወኢኮነት ፡ ድሉተ ፡ ወጽልመት ፡ መ
ልዕልተ ፡ ቀላይ ፡ ወመንፈሰ ፡ እግዚአብሔር ፡ ይጼልል ፡ መልዕልተ ፡
ቀላይ ። 3 ወይቤ ፡ እግዚአብሔር ፡ ለይኩን ፡ ብርሃን ፡ ወኮነ ፡ ብርሃን ።
4 ወርእዮ ፡ እግዚአብሔር ፡ ለብርሃን ፡ ከመ ፡ ሠናይ ፡ ወፈለጠ ፡ እግ
ዚአብሔር ፡ ማእከለ ፡ ብርሃን ፡ ወማእከለ ፡ ጽልመት ፡ 5 ወሰመዮ ፡
እግዚአብሔር ፡ ለብርሃን ፡ ዕለት ፡ ወለጽልመት ፡ ሌሊተ ፡ ወጸብሐ ፡
ወኮነ ፡ መዓልተ ፡ 6 ወይቤ ፡ እግዚአብሔር ፡ ለይኩን ፡ ጠፈረ ፡ ማእ
ከለ ፡ ሰማይ ፡ ከመ ፡ ይፍልጥ ፡ ማእከለ ፡ ማይ ፡ ወኮነ ፡ ከማሁ ፡ 7 ወገ
ብረ ፡ እግዚአብሔር ፡ ጠፈረ ፡ ወፈለጠ ፡ እግዚአብሔር ፡ ማእከለ ፡
ማይ ፡ ዘታሕተ ፡ ጠፈር ፡ ወማእከለ ፡ ማይ ፡ ዘመልዕልተ ፡ ጠፈር ።
8 ወሰመዮ ፡ እግዚአብሔር ፡ ለውእቱ ፡ ጠፈር ፡ ሰማየ ። ወርእዮ ፡
እግዚአብሔር ፡ ከመ ፡ ሠናይ ፡ ወኮነ ፡ ሌሊተ ፡ ወጸብሐ ፡ ወኮነ ፡ ካ
ልአ ፡ ዕለተ ፡ 9 ወይቤ ፡ እግዚአብሔር ፡ ለይትጋባእ ፡ ማይ ፡ ዘመል
ዕልተ ፡ ሰማይ ፡ ውስተ ፡ ፩ ፡ መካን ፡ ወያስተርኢ ፡ የብስ ፡ ወኮነ ፡
ከማሁ ፡ ወተጋብአ ፡ ማይ ፡ ውስተ ፡ ምእላዲሁ ፡ ወአስተርአየ ፡

I 2 ወኢተስተርኢ ፡ | መልዕልተ ፡ 2°] መልዕተ ፡ 9 ለይትጋቦእ ፡ | የብስ ፡ bis R

I 1 እግዚአብሔር ፡ plerumque | ሰማየ ፡] + ወምድረ ፡ 2 ሀለወት ፡ እምት FHCGR
ካት ፡] om FH om እምትካት ፡ G + ዕሩቃ ፡ CG | ወኢታስተርኢ ፡] om ወ FH |
ቀላይ ፡ 2°] ማይ ፡ 3 ብርሃን ፡ bis 4 ሠናይ ፡] + ውእቱ ፡ HCR 5 ዕለተ ፡
| ሌሊት ፡] 'ተ ፡ + ወኮነ ፡ ሌሊተ ፡ | መዓልተ ፡] + ፩ H + ወኮነ ፡ ፩ ዕለተ ፡ CGR[a]
6 ይኩን ፡ FC | ጠፈር ፡ CG | ሰማይ ፡] ማይ ፡ + ወማይ ፡ R[a] 8 ወርእየ ፡
| ሠናይ ፡] + ውእቱ ፡ R | ካልአተ ፡ FHCG ክልኤተ ፡ R 9 ዘመልዕልተ ፡]
ዘመትሕተ ፡ | ወታስተርኢ ፡ FHR | ምእላዲሁ ፡ item v 10

Y የብስ ። 10 ወሰመዮ ፡ እግዚአብሔር ፡ ለየብስ ፡ ምድረ ፡ ወለምእላዳ
I 10—18 ቲሁ ፡ ለማይ ፡ ሰመዮ ፡ ባሕረ ። ወርእየ ፡ እግዚአብሔር ፡ ከመ ፡ ሠ
ናይ ፡ 11 ወይቤ ፡ እግዚአብሔር ፡ ለታብቍል ፡ ምድር ፡ ሐመልማለ ፡
ሣዕር ፡ ዘይዘሩእ ፡ በበዘርኡ ፡ ወበበ ፡ ዘመዱ ፡ ወበበ ፡ አምሳሊሁ ፡
ወዕፀወ ፡ ዘይፈሪ ፡ ወይገብር ፡ ፍሬ ፡ ዘእምውስቴቱ ፡ ዘርኡ ፡ ዘይወ
ፅእ ፡ ዘይከውን ፡ ዘበበ ፡ ዘመዱ ፡ ዲበ ፡ ምድር ፡ ወኮነ ፡ ከማሁ ፡
12 ወአውፅአት ፡ ምድር ፡ ሐመልማለ ፡ ዘዘ ፡ ይዘርእ ፡ ዘርኡ ፡ ዘይወ
ፅእ ፡ ዘበበ ፡ ዘመዱ ፡ ወበበ ፡ አርአያሁ ፡ ወዕፀወ ፡ ዘይፈሪ ፡ ወይገብ
ር ፡ ፍሬሁ ፡ ዘእምውስቴቱ ፡ ዘርኡ ፡ ዘይከውን ፡ ዘበበ ፡ ዘመዱ ፡ መ
ልዕልተ ፡ ምድር ፡ ወርእየ ፡ እግዚአብሔር ፡ ከመ ፡ ሠናይ ፡ 13 ወኮነ ፡
ሌሊተ ፡ ወጸብሐ ፡ ወኮነ ፡ ሣልስተ ፡ ዕለተ ። 14 ወይቤ ፡ እግዚአብ
ሔር ፡ ይኩን ፡ ብርሃን ፡ ውስተ ፡ ጠፈረ ፡ ሰማይ ፡ ከመ ፡ ያብርህ ፡
ዲበ ፡ ምድር ፡ ወይፍልጡ ፡ መእከለ ፡ ዕለት ፡ ወማእከለ ፡ ሌሊት ፡
ወይኩን ፡ ለተአምር ፡ ወለዘመን ፡ ወለመዋዕል ፡ ወዓመታት ፡ 15 ወ
ይኩን ፡ ለአብርሆ ፡ ውስተ ፡ ጠፈረ ፡ ሰማይ ፡ ከመ ፡ ያብርሁ ፡ ዲበ ፡
ምድር ፡ ወኮነ ፡ ከማሁ ። 16 ወገብረ ፡ እግዚአብሔር ፡ ብርሃናተ ፡ ፪
ዐበይተ ፡ ዘየዐቢ ፡ ብርሃን ፡ ከመ ፡ ይምለክ ፡ መዐልተ ፡ ወዘይንእስ ፡
ብርሃን ፡ ከመ ፡ ይምለክ ፡ ሌሊተ ፡ ምስለ ፡ ከዋክብቲሁ ። 17 ወሤሞ
ሙ ፡ እግዚአብሔር ፡ ውስተ ፡ ጠፈረ ፡ ሰማይ ፡ ከመ ፡ ያብርሁ ፡ ዲ
በ ፡ ምድር ፡ 18 ወይኰንንዋ ፡ ለዕለት ፡ ወለሌሊትኒ ፡ ወፈለጠ ፡ ማእ
ከለ ፡ ብርሃን ፡ ወማእከለ ፡ ሌሊት ፡ ወርእየ ፡ እግዚአብሔር ፡ ከመ ፡

---

10 ባሕር፡   18 ለዕለት፡ወለሌሊትኒ፡] ወሌሊተ፡ኒ፡ cf R

FHCGR 10 ወሰመየ፡ R   11 ዘይዘርእ፡ F | ወበበ፡ 2°] ወዘበበ፡ | ወዕፀው፡ FR |
ፍሬሁ፡ | ዘርኡ፡] 'አ፡ R | ዘይከውን፡] pr ወ CG | ዘበበ፡] om H   12 ሐመ
ልማለ፡] + ሣዕር፡ CG | ዘዘ፡ ይዘርእ፡] ዘይዘራእ፡ | ዘርኡ፡ 1°] pr በበ R |
om ዘይወፅእ፡ | ዘበበ፡ 1°] ወበበ፡ R | ወዕፀውኒ፡ R | ዘርኡ፡ 2°] 'እ፡ FHCG
'አ፡ R | ዘበበ፡ 2°] om H | ወርእዮ፡ F   13 ሣልስተ፡ዕለተ፡   14 ይኩን፡]
ይኩኑ፡ CG ለይኩን፡ R | ብርሃነ፡ H 'ናት፡ CG | ያብርሁ፡ | ወይኩኑ፡ HCG |
ለትእምርታት፡ ወለአዝማናት፡ CG | ወለመዋዕል፡] om ለ R | ወለዓመታት፡
15 ወይኩኑ፡ CG | ያብርህ፡ FH   16 ይምልክ፡ bis | ከዋክብት፡ CG   18 ወለ
ሌሊትኒ፡] om ኒ፡ R | ወይፍልጡ፡ | ብርሃን፡ et ሌሊት፡] ord inv

ሠናይ ፡ [19] ወኮነ ፡ ሌሊተ ፡ ወጸብሐ ፡ ወኮነ ፡ ራብዕተ ፡ ዕለተ ። [20] ወይ Y
ቤ ፡ እግዚአብሔር ፡ ለታውፅእ ፡ ምድር ፡ ዘይትሐወስ ፡ ዘቦ ፡ መንፈ I 19—28
ሰ ፡ ሕይወት ፡ ወአዕዋፍ ፡ ዘይሰርር ፡ መልዕልተ ፡ ምድር ፡ መትሕተ ፡
ሰማይ ፡ ወኮነ ፡ ከማሁ ። [21] ወገብረ ፡ እግዚአብሔር ፡ ዐናብርተ ፡ ዐበ
ይተ ፡ ወኵሎ ፡ ነፍሰ ፡ ሕይወት ፡ ዘይትሐወስ ፡ ዘአውፅአ ፡ ዘበበ ፡
ዘመዱ ፡ ማይ ። ወርእየ ፡ እግዚአብሔር ፡ ከመ ፡ ሠናይ ፡ ወኵሎ ፡
ዖፈ ፡ ዘይሰርር ፡ በበ ፡ ዘመዱ ። [22] ወባረኮሙ ፡ እግዚአብሔር ፡ ወይ
ቤሎሙ ፡ ብዝኁ ፡ ወተባዝኁ ፡ ወምልእዋ ፡ ለምድር ፡ ወአዕዋፍኒ ፡
ይብዝኁ ፡ ውስተ ፡ ሰማይ ፡ [23] ወኮነ ፡ ሌሊተ ፡ ወጸብሐ ፡ ወኮነ ፡ ፭ ፡
ዕለተ ። [24] ወይቤ ፡ እግዚአብሔር ፡ ለታውፅእ ፡ ምድር ፡ ዘመዱ ፡ እን
ስሳ ፡ ዘይትሐወስ ፡ አራዊተ ፡ ምድር ፡ ዘበበ ፡ ዘመዱ ፡ ወኮነ ፡ ከማ
ሁ ። [25] ወገብረ ፡ እግዚአብሔር ፡ እንስሳ ፡ ዘበበ ፡ ዘመዱ ፡ ወርእየ ፡
እግዚአብሔር ፡ ከመ ፡ ሠናይ ። [26] ወይቤ ፡ እግዚአብሔር ፡ ንግበር ፡
ሰብአ ፡ በአርአያነ ፡ ወበአምሳሊነ ፡ ወይኰንን ፡ ዓሣተ ፡ ባሕር ፡ ወአ
ራዊተ ፡ ምድር ፡ ወአዕዋፈ ፡ ሰማይ ፡ ወእንስሳኒ ፡ ወኵሎ ፡ ምድረ ፡
ወአራዊተ ፡ ዘይትሐወስ ፡ ዲበ ፡ ምድር ። [27] ወገብሮ ፡ እግዚአብሔር ፡
ለእጓለ ፡ እመሕያው ፡ በአምሳለ ፡ እግዚአብሔር ፡ ተባዕተ ፡ ወአንስተ ፡
ገብሮሙ ፡ [28] ወባረኮሙ ፡ እግዚአብሔር ፡ ወይቤሎሙ ፡ እግዚአብ
ሔር ፡ ብዝኁ ፡ ወተባዝኁ ፡ ወምልእዋ ፡ ለምድር ፡ ወቅንይዋ ፡ ወኰ

---

21 ወኵሎ ፡ 1°] 'ሉ | ወኵሎ ፡ 2° — በበ ፡] ወኵሉ ፡ ዖፍ ፡ (R) ዘይሰርርበበ ፡ (ሉ ፡ . . .
. . . ርር sup ras) 22 ወበረከሙ ፡ | ወተበዝኁ ፡ 23 om ወኮነ ፡ ሌሊተ ፡ ወጸ
ብሐ ፡ 26 ሰብእ ፡ | ወኵሉ ፡ 28 ወኰንንዎሙ ፡] ዎ sup ras

---

20 ምድር ፡] ማይ ፡ HCG ባሕር ፡ Rᵃ | om ዘቦ ፡ R | ወአዕዋፍ ፡] 'ፈ ፡ FHGR FHCGR
+ ሰማይ ፡ R | መትሕተ ፡] pr ወ 21 ዘበበ ፡ ዘመዱ ፡] om ዘ pron FHCG
post ማይ ፡ | ወርእየ ፡ — ሠናይ ፡] post ዘመዱ ፡ 2° HCG (G bis) | ሠናይ ፡]
+ ውእቱ ፡ R 22 ወይቤ ፡ | ሰማይ ፡] ምድር ፡ 24 ዘይትሐወስ ፡] pr ወ
| አራዊተ ፡] pr ወ 25 om እግዚአብሔር ፡ 1° R | ዘመዱ ፡] + ወኵሉ ፡ ዘይ
ትሐወስ ፡ ውስተ ፡ ምድር ፡ በበዘመዱ ፡ ወአራዊተ ፡ ምድር ፡ በበዘመዱ ፡ C
26 በአምሳሊነ ፡ ወበአርአያነ ፡ F | ወይኩንን ፡ | ወእንስሳሂ ፡ | ወአራዊተ ፡ 2°] +
ኒ ፡ R 27 ወገብረ ፡ R | ተባዕተ ፡] pr ዘ R 28 om እግዚአብሔር ፡ 2° |
ለምድር ፡] + ለዙላ ፡ ምድር ፡ R

Y ንንዎሙ ፡ ለዓሣተ ፡ ባሕር ፡ ወለአዕዋፈ ፡ ሰማይ ፡ ወለኵሎሙ ፡ እን
I 29—31 ስሳ ፡ ወለኵሉ ፡ ዘይትሐወስ ፡ ዲበ ፡ ምድር ። 29 ወይቤ ፡ እግዚ.አብ
ሔር ፡ ናሁ ፡ ወሀብኩክሙ ፡ ኵሉ ፡ ሣዕር ፡ ዘይዘራእ ፡ ወይበቍል ፡
በበ ፡ ዘርኡ ፡ ተዘርአ ፡ ዲበ ፡ ምድር ፡ ወኵሉ ፡ ዕፀው ፡ ዘሀሎ ፡ ውስ
ቴቱ ፡ ዘርኡ ፡ ዘይዘራእ ፡ በፍሬሁ ፡ ለክሙ ፡ ውእቱ ፡ መብልዕ ፡
30 ወለኵሎሙ ፡ አራዊተ ፡ ምድር ፡ ወለኵሉ ፡ አዕዋፈ ፡ ሰማይ ፡ ወ
ለኵሉ ፡ ዘይትሐወስ ፡ ውስተ ፡ ምድር ፡ ዘቦ ፡ መንፈሰ ፡ ሕይወት ።
ወኵሉ ፡ ሐመልማለ ፡ ሣዕር ፡ ይኩንክሙ ፡ መብልዐ ፡ ወኮነ ፡ ከማ
ሁ ። 31 ወርእየ ፡ እግዚ.አብሔር ፡ ኵሎ ፡ ዘገብረ ፡ ከመ ፡ ጥቀ ፡ ሠናይ ፡
ወኮነ ፡ ሌሊተ ፡ ወጸብሐ ፡ ወኮነ ፡ ፮ ዕለት ፡

II 1—6 1 ወተፈጸመ ፡ ሰማይ ፡ ወምድር ፡ 2 ወኵሎ ፡ ዓለመ ፡ ፈጸ.ሞ ፡ እግ
ዚ.አብሔር ፡ ገቢ.ረ ፡ ግብሮ ፡ ወአዕረፈ ፡ እግዚ.አብሔር ፡ በሳብዕት ፡
ዕለት ፡ እመኵሉ ፡ ግብሩ ፡ 3 ወባረከ ፡ እግዚ.አብሔር ፡ ለሳብዕት ፡ ዕ
ለት ፡ ወቀደሳ ፡ እግዚ.አብሔር ፡ እስመ ፡ ባቲ ፡ አዕረፈ ፡ እመኵሉ ፡
ግብሩ ፡ ዘአኀዘ ፡ ይግበር ፡ እግዚ.አብሔር ። 4 ዛቲ ፡ መጽሐፍ ፡ እንተ ፡
ፍጥረተ ፡ ሰማይ ፡ ወምድር ፡ አመ ፡ ኮነት ፡ ዕለት ፡ እንተ ፡ ባቲ ፡ ገ
ብረ ፡ እግዚ.አብሔር ፡ ሰማየ ፡ ወምድረ ፡ 5 ወኵሎ ፡ ሐመልማለ ፡ ም
ድር ፡ እምቅድመ ፡ ይብቌል ፡ እስመ ፡ ኢ.ያዝነመ ፡ እግዚ.አብሔር ፡
ዲበ ፡ ምድር ፡ እምቅድመ ፡ ይትፈጠር ፡ እጓለ ፡ እመሕያው ፡ 6 አላ ፡

---

29 ወዙሎ ፡ | መብልዐ ፡ 31 ፮ suprascr II 1 ሰማየ ፡ ወምድረ ፡ 2 ዓለም ፡
| ግብሩ ፡] ግ sup ras 3 ወበረከ ፡ 5 ይብቍል ፡ ብ ex በ emend Y* | ኢ.ያዝናመ ፡

FHCGR | ባሕር ፡] + ወለአራዊተ ፡ ም.ድር ፡ C | ወለዙሎሙ ፡] ወለዙሉ ፡ 29 ዙሉ ፡ ሣ
ዕር ፡] pr ወ F acc (ord inv R) HCGR | ወዘይበቍል ፡ R | በበ ፡ ዘርኡ ፡] በዘ
ርኡ ፡ FHCG | ተዘርአ ፡] ተዘሪአ ፡ FH ትዝርኡ ፡ CGR | ዲበ ፡] + ዙሉ ፡ | ወዙ
ሉ ፡ ዕፀው ፡] acc CGR | በበ ፡ ፍሬሁ ፡ R 30 ወለዙሉው ፡] ወለዙሉ ፡ | ወዙሉ ፡]
'ሎ ፡ FHR 31 ጥቀ ፡] post ሠናይ ፡ R | ዕለተ ፡ II 2 ፈጸመ ፡ | ግብሩ ፡]
+ ዘአኀዘ ፡ ይግበር ፡ H 3 ወባረካ ፡ | ለዕለት ፡ ('ተ ፡ FGR) ሳብዕት ፡ | om እግ
ዚ.አብሔር ፡ 2° 5 ወዙሉ ፡ | ሐመልማለ ፡] + ሐቅል ፡ እምቅ.ድመ ፡ ይኩን ፡ በ
ም.ድር ፡ ወዙሉ ፡ ኀመልማለ ፡ CR* | ይብቊል ፡] + ወእምቅ.ድመ ፡ ይትፈጠር ፡ አ
ዳም ፡ CR* | om እስመ ፡ C | እምቅ.ድመ ፡ 2° — እመሕ.ያው ፡] ወአልቦ ፡ ሰብ
እ ፡ (om R*) ዘይትጌበሩ ፡ ለም.ድር ፡ CR*

ነቅሀ ፡ ማይ ፡ የዐርግ ፡ ባሕቲቱ ፡ እምነ ፡ ምድር ። [7] ወገብረ ፡ እግዚአ Y
ብሔር ፡ ሰበአ ፡ እምነ ፡ መሬት ፡ ምድር ፡ ወነፍሐ ፡ ዲበ ፡ ገጹ ፡ መ II 7—17
ንፈሰ ፡ ሕይወት ፡ ወኮነ ፡ እጓለ ፡ እመሕያው ። [8] ወተከለ ፡ እግዚአ
ብሔር ፡ ገነተ ፡ ቅድመ ፡ መንገለ ፡ ጽባሕ ፡ ወሤሞ ፡ ህየ ፡ ለእጓለ ፡
እመሕያው ፡ ዘገብረ ። [9] ወአብቈለ ፡ ዓዲ ፡ እግዚአብሔር ፡ እምነ ፡
ምድር ፡ ኵሎ ፡ ዕፀወ ፡ ዘሠናይ ፡ ለበሊዕ ፡ ወሠናይ ፡ ለርኢይ ፡ ወዕ
ፀ ፡ ሕይወትኒ ፡ ማእከለ ፡ ገነት ። ወዕፅኒ ፡ ዘያስተርኢ ፡ ወያሌቡ ፡
ሠናየ ፡ ወእኩየ ፡ [10] ወፈለግኒ ፡ ይወፅእ ፡ እምቅድሜሁ ፡ ከመ ፡ ይ
ስቅያ ፡ ለገነት ፡ ወእምህየ ፡ ፈልጡ ፡ ለ፬መአገዝ ፡ ዓለም ። [11] ስሙ ፡
ለፈለግ ፡ ኤፌሶን ፡ ወየአውድ ፡ ውስተ ፡ ኵሉ ፡ ምድረ ፡ ኤውሊጦ
ን ፡ ወህየ ፡ ኀበ ፡ ሀሎ ፡ ወርቅ ፡ [12] ወወርቃ ፡ ለይእቲ ፡ ምድር ፡ ሠና
ይ ፡ ወህየ ፡ ሀሎ ፡ ዕንቈ ፡ ዘያኀቱ ፡ ወዕንቈ ፡ ሐመልሚል ። [13] ወስ
ሙ ፡ ለካልእ ፡ ፈለግ ፡ ጌዮን ፡ ውእቱ ፡ ዘየአውድ ፡ ኵሉ ፡ ምድረ ፡
ኢትዮጵያ ። [14] ወፈለግ ፡ ሣልስ ፡ ጤግሮስ ፡ ውእቱ ፡ ዘየኀውር ፡ ላዕ
ለ ፡ ፋርስ ፡ ወፈለግ ፡ ራብዕ ፡ ውእቱ ፡ ኤፍራጦን ። [15] ወነሥአ ፡ እግ
ዚአብሔር ፡ ለእጓለ ፡ እማሕያው ፡ ዘገብሮ ፡ ወሤሞ ፡ ውስተ ፡ ገነት ፡
ከመ ፡ ይትገበራ ፡ ወይዕቀብ ፡ [16] ወአዘዞ ፡ እግዚአብሔር ፡ ለአዳም ፡
ወይቤሎ ፡ እምኵሉ ፡ ዕፅ ፡ ዘሀሎ ፡ ውስተ ፡ ገነት ፡ ብላዕ ። [17] ወእም

---

8 ገነት ፡ FR* 9 ወዙሉ ፡ cf R | ሠናይ ፡ ወእኩይ ፡ 14 ሣለስ ፡ | ኤፍራጦን ፡]
ን sup ras

---

6 ባሕቲቱ ፡ HG | ምድር ፡] + ወይሰቅያ ፡ ለየብስ ፡ C 7 ወገብሮ ፡ እግዚአብ FHCGR
ሔር ፡ ለሰብእ ፡ | ወኮነ ፡ እጓለ ፡ እመሕያው ፡] om R* + ለመንፈስ ፡ ሕይወት ፡ FH
CGR* 8 እግዚአብሔር ፡] + አምላክ ፡ C | ገነተ ፡] 'ት ፡ ct pr ውስተ ፡ FR*
pr ውስተ ፡ ኤዶም ፡ CGR* 9 ዕፀወ ፡] ዕፀ ፡ ct ante ዙሉ R | ወዕፀኒ ፡] acc
HCG | ዘያርኢ ፡ FHCG ዘያሬኢ ፡ R 10 ወፈለግኒ ፡] om ኒ ፡ | እምነ ፡ ቅድ
ሜሁ ፡ FHCR እምነ ፡ ኤዶም ፡ G | ይስቂያ ፡ R | ይትፈለጥ ፡ 11 om ስሙ ፡
R* | ለፈለግ ፡] ለአሐዱ ፡ ፈለግ ፡ | ኤፌሶን ፡] ፊሶን ፡ + ውእቱ ፡ C | ዘየአውድ ፡ |
ኤውልጦን ፡ F 'ላጦን ፡ HCG 'ላጣን ፡ R 12 om ሠናይ ፡ — ዕንቁ ፡ R |
ዕንቍ ፡ | ዘየኀቱ ፡ HCG | ወዕንቍ ፡ FHCG 'ቋኒ ፡ R | ሐመልሚል ፡ 13 ጌ
ዮን ፡ HCG | ዙሉ ፡] ዙሉ ፡ FHCG pr ውስተ ፡ R 14 ጤግርስ ፡ FH | ኤፍራ
ጦስ ፡ FGR 'ጥስ ፡ HC 15 ዘገብረ ፡ 17 ወእምዕፅ ፡] + ሰ ፡ CGR |

Y II 18—25 ዕፅ ፡ ዘያሌቡ ፡ ሠናየ ፡ ወእኩየ ፡ ኢትብልዑ ፡ እምኔሁ ፡ እስመ ፡ በ
ዕለተ ፡ ትበልዑ ፡ እምኔሁ ፡ ትመውቱ ። 18 ወይቤ ፡ እግዚአብሔር ፡
ኢኮነ ፡ ሠናየ ፡ ለእጓለ ፡ እማሕያው ፡ ይንበር ፡ ባሕቲቱ ፡ ንግበር ፡
ሎቱ ፡ ቢጸ ፡ ዘይትራድኦ ። 19 ወገብረ ፡ እግዚአብሔር ፡ ዓዲ ፡ አራ
ዊተ ፡ ገዳም ፡ ከመ ፡ እምነ ፡ ምድር ፡ ኵሉ ፡ አዕዋፈ ፡ ሰማይ ። ወአ
ምጽኦሙ ፡ ኀበ ፡ አዳም ፡ ከመ ፡ ይርአዮሙ ፡ ወምንተ ፡ ይሰምዮሙ ፡
ወኵሎ ፡ ሰመዮሙ ፡ አዳም ፡ ለለ ፡ ነፍስ ፡ ሕይወት ፡ ውእቱ ፡ ይኩን ፡
ስሞሙ ፡ 20 ወሰመዮሙ ፡ አዳም ፡ ለኵሎሙ ፡ በበ ፡ አስማቲሆሙ ፡
ለእንስሳ ፡ ወአዕዋፈ ፡ ሰማይ ፡ ወአራዊተ ፡ ገዳም ። ወአዳምሰ ፡ ኢረ
ከበ ፡ ረድኤተ ፡ ዘከማሁ ። 21 ወፈነወ ፡ እግዚአብሔር ፡ ድቃሰ ፡ ላዕ
ለ ፡ አዳም ፡ ወኖመ ፡ ወነሥአ ፡ አሐደ ፡ ዐፅመ ፡ እምገቦሁ ፡ ወመል
አ ፡ ሥጋ ፡ መከና ፡ 22 ወነደቃ ፡ እግዚአብሔር ፡ ለይእቲ ፡ ዐፅመ ፡ ገቦ ፡
እንተ ፡ ነሥአ ፡ እምአዳም ፡ ወረሰያ ፡ ብእሲተ ፡ ወአምጽአ ፡ ኀበ ፡
አዳም ፡ 23 ወይቤ ፡ አዳም ፡ ዝንቱ ፡ ውእቱ ፡ ዐፅም ፡ እምዐጽምየ ፡
ወሥጋ ፡ እምሥጋየ ፡ ዛቲ ፡ ትኩነኒ ፡ ብእሲትየ ፡ እስመ ፡ እምታ ፡
ወፅአት ፡ ይእቲ ። 24 ወበእንተ ፡ ዝንቱ ፡ ይኀድግ ፡ ብእሲ ፡ አባሁ ፡
ወእሞ ፡ ወይተልዋ ፡ ለብእሲቱ ፡ ወይከውኑ ፡ ክልኤሆሙ ፡ አሐደ ፡
ሥጋ ። 25 ወሀለዉ ፡ አዳም ፡ ወብእሲቱ ፡ ዕራቃኒሆሙ ፡ ወኢየኀፍሩ ።

---

17 በዐለተ ፡] ዐለ sup ras 19 ወዙሎ ፡] 'ሉ ፡ C | ወይኩን ፡ 21 ድቃስ ፡ | መካኖ ፡ (vid) 24 አቡሁ ፡ ወእሙ ፡ | አሐዳ ፡

FHCGR ዘያሌቡ ፡] pr ዘያርኢ ፡ ወ CG | ኢትብላዕ ፡ | በዐለተ ፡] 'ት et + እንተ ፡ FHCG | ትበልዕ ፡ C | ትመውቱ ፡] 'ት ፡ C pr ሞተ ፡ 18 ሠናይ ፡ FHCG | ባሕቲቱ ፡] pr በ R | ዘይረድኦ ፡ (ዘየ' F) 19 om ከመ ፡ 1° | om እምነ ፡ ምድር ፡ R | ዙሉ ፡] ዙሎ pr ወ C + አራዊተ ፡ ገዳም ፡ ወዙሎ ፡ FHG + ወ R | ወአምጽኡ ፡ F 'አን ፡ H 'አ ፡ R | om ከመ ፡ 2° R | ይርአይ ፡ | ወምንተ ፡] om ወ GR | ይስምዮሙ ፡ R | ወዙሎ ፡ ሰመዮሙ ፡] ወዙሉ ፡ ዘሰ' C ወዙሎ ፡ ዘሰ' GR | ይከውን ፡ R 20 ዙሎ ፡ | om በበ ፡ | ወለአዕዋፈ ፡ | ወአራዊተ ፡] ወለዙሉ ፡ አራዊተ ፡ | ወአዳምሰ ፡ ኢረከበ ፡] ወለአዳምሰ ፡ ኢተረከበ ፡ ('ቦ ፡ R) | ረድኤቱ ፡ FHCG 21 ዐፅመ ፡ እምገቦሁ ፡] እምዐፅመ ፡ ገቦሁ ፡ + ለአዳም ፡ R 22 ገቦሁ ፡ R | ብእሲተ ፡ CG 23 ዝንቱ ፡ ውእቱ ፡] ዛቲ ፡ CG | ትኩነኒ ፡] pr ለ FHC ትሰመይ ፡ G | ብእሲተ ፡ G 24 ይኅድግ ፡ FHGR የኅድግ ፡ C | ወይትልዋ ፡ FHGR | ወይኩኑ ፡ R

1 ወአርዌ ፡ ምድርሰ ፡ እምኵሉ ፡ ትጠብብ ፡ እምነ ፡ ኵሉ ፡ አራዊ Y
ት ፡ ዘውስተ ፡ ገዳም ፡ ዘገብረ ፡ እግዚአብሔር ፡ ወትቤላ ፡ አርዌ ፡ ምድ III 1—10
ር ፡ ለብእሲት ፡ ምንትኑ ፡ ውእቱ ፡ ዘይቤለክሙ ፡ እግዚአብሔር ፡
ኢትብልዑ ፡ እምዕፅ ፡ ዘውስተ ፡ ገነት ። 2 ወትቤላ ፡ ብእሲት ፡ ለአርዌ ፡
ምድር ፡ እምነ ፡ ዕፅ ፡ ዘይፈሪ ፡ ዘውስተ ፡ ገነት ፡ ንበልዕ ። 3 ወእምነ ፡
ዕፅሰ ፡ ባሕቲቱ ፡ ዘሀሎ ፡ ውስተ ፡ ገነት ፡ ወይቤለነ ፡ እግዚአብሔር ፡ ከ
መ ፡ ኢንብላዕ ፡ እምኔሁ ፡ ወከመ ፡ ኢንግስሦ ፡ ከመ ፡ ኢንሙት ፡
ይቤለነ ። 4 ወትቤላ ፡ አርዌ ፡ ምድር ፡ ለብእሲት ፡ አኮ ፡ ሞተ ፡ ዘት
መውቱ ፡ 5 አላ ፡ እስመ ፡ ያአምር ፡ እግዚአብሔር ፡ ከመ ፡ አመ ፡
ዕለተ ፡ ትበልዑ ፡ እምኔሁ ፡ ይትፈታሕ ፡ አዕይንቲክሙ ፡ ወታአም
ሩ ፡ ሠናየ ፡ ወእኩየ ። 6 ወሶበ ፡ ርእየት ፡ ብእሲት ፡ ከመ ፡ ሠናይ ፡
ዕፁ ፡ ለበሊዕ ፡ ወሠናይ ፡ ለአዕይንት ፡ ወለርኢይ ፡ ወሠናይ ፡ ያጤይ
ቅ ፡ ነሥአት ፡ ፍሬሁ ፡ ወበልዐት ፡ ወወሀበቶ ፡ ለብእሲሃ ፡ ምስሌሃ ፡
ወበልዑ ፡ 7 ወተፈትሐ ፡ አዕይንቲሆሙ ፡ ወአእመሩ ፡ ከመ ፡ ዕራቃ
ኒሆሙ ፡ እሙንቱ ፡ ወሰፈዩ ፡ ቈጽለ ፡ በለስ ፡ ወገብሩ ፡ ለሙ ፡ መዋ
ርኣተ ። 8 ወሰምዑ ፡ ቃለ ፡ እግዚአብሔር ፡ እንዘ ፡ የሐውሩ ፡ ውስ
ተ ፡ ገነት ፡ ፍና ፡ ሰርክ ፡ ወተኀብአ ፡ አዳም ፡ ወብእሲቱ ፡ እምቅድ
መ ፡ እግዚአብሔር ፡ ማእከለ ፡ ዕፀዊሃ ፡ ለገነት ። 9 ወጸውዖ ፡ እግዚ
አብሔር ፡ ለአዳም ፡ ወይቤሎ ፡ አይቴ ፡ አንተ ፡ አዳም ፡ 10 ወይቤ ፡
አዳም ፡ ሰማዕኩ ፡ ቃለከ ፡ እንዘ ፡ ታንሶሱ ፡ ውስተ ፡ ገነት ፡ ወፈራህ

III 1 om ወትቤላ፡ — እግዚአብሔር፡ 2°

III 1 አራዊት ፡] አርዌ ፡ FHCG om R | ዘውስተ ፡ 1°] ዘሀሎ ፡ ውስተ ፡ R | ገዳም ፡] FHCGR ምድር ፡ 2 ዕፅ ፡] + ሰ ፡ R | ዘውስተ ፡] om ዘ | ንብላዕ ፡ R 3 ወእምነ ፡] + ፍሬ ፡ C | ውስተ ፡] ማእከለ ፡ | ወይቤለነ ፡] om ወ | ይቤለነ ፡] ይቤ ፡ FHCG 5 አዕይንቲክሙ ፡] + ወትከውኑ ፡ ከመ ፡ እግዚአብሔር ፡ (አማልክት ፡ G) CGR* 6 ዕፅ ፡ G | ወለርእይ ፡ | ወሠናይ ፡ 2°] 'የ ፡ 7 አዕይንቲሆሙ ፡] + ለክልኤሆሙ ፡ G | እሙንቱ ፡] + ወኃፍሩ ፡ R* | ሎቱ ፡] ሎሙ ፡ | መዋርኣተ ፡] 'እተ ፡ 8 የሐውር ፡ | ወተኀብአ ፡ R | እምቅድመ ፡] + ገጹ ፡ ለ C + ገጸ ፡ G 9 ወጸውዖ ፡] pr ፲ በእንተ ፡ ዘከመ ፡ ጸውዖ ፡ እግዚአብሔር ፡ ለአቡነ ፡ አዳም ። R | አንተ ፡] ሀሎከ ፡ C | om አዳም ፡ FHGR 10 ወይቤሎ ፡ | ሰማዕኩ ፡] post ቃለከ ፡

Y III 11—19 ኩ ፡ እስመ ፡ ዕራቅየ ፡ አነ ፡ ወተኀባእኩ ። 11 ወይቤሎ ፡ እግዚአብሔ
ር ፡ መኑ ፡ አይደዐከ ፡ ከመ ፡ ዕራቅከ ፡ አንተ ፡ ሶበ ፡ አኮ ፡ ዘበላዕከ ፡
ዘንተ ፡ ዕፀ ፡ ዘአነ ፡ ከላእኩከ ። 12 ወይቤ ፡ አዳም ፡ ብእሲትየ ፡ እን
ተ ፡ ወሀብከኒ ፡ ምስሌየ ፡ ትንብር ፡ ይእቲ ፡ ወሀበተኒ ፡ ወበላዕኩ ።
13 ወይቤላ ፡ እግዚአብሔር ፡ ለብእሲት ፡ ዘንተኑ ፡ ገበርኪ ፡ ወትቤሎ ፡
ይእቲ ፡ ብእሲት ፡ አርዌ ፡ ምድር ፡ እንተ ፡ አስፈጠተኒ ፡ ወበላዕኩ ።
14 ወይቤላ ፡ እግዚአብሔር ፡ ለአርዌ ፡ ምድር ፡ እስመ ፡ ገበርኪዮ ፡ ለ
ዝንቱ ፡ ርግምተ ፡ ኩኒ ፡ እምኵሉ ፡ እንስሳ ፡ ወእምኵሉ ፡ አራዊተ ፡
ምድር ፡ ወበእንግድዓኪ ፡ ሖሪ ፡ ወመሬተ ፡ ብልዒ ፡ ኵሎ ፡ መዋዕለ ፡
ሕይወትኪ ፡ 15 አስተጻርር ፡ ማእከሌኪ ፡ ወማእከለ ፡ ብእሲት ፡ ወማ
እከለ ፡ ዘርአ ። ውእቱ ፡ ለይዕቀብ ፡ ርእሰኪ ፡ ወአንቲኒ ፡ ዕቀቢ ፡ ሰ
ኰናሁ ። 16 ወለብእሲትኒ ፡ ይቤላ ፡ አብዝኆ ፡ አበዝኆ ፡ ለኀዘንኪ ፡
ወለስቃይኪ ፡ ወበኀዘን ፡ ለዲ ፡ ወወሊድኪ ፡ ኀበ ፡ ምትኪ ፡ ምግባ
ኢኪ ፡ ወውእቱ ፡ ይቀንይኪ ። 17 ወለአዳምሰ ፡ ይቤሎ ፡ እስመ ፡ ሰ
ማዕከ ፡ ቃለ ፡ ብእሲትከ ፡ ወበላዕከ ፡ እምነ ፡ ውእቱ ፡ ዕፅ ፡ ዘአዘዝኩ
ከ ፡ ከመ ፡ ኢትብላዕ ፡ እምነ ፡ ውእቱ ፡ ዕፅ ፡ ባሕቲቱ ፡ ወበላዕከ ፡ ር
ግምት ፡ ትኩን ፡ ምድር ። በተግባርከ ፡ ወበኀዘን ፡ ብላዕ ፡ ኵሎ ፡
መዋዕለ ፡ ሕይወትከ ። 18 አስዋከ ፡ ወአሜከላ ፡ ይብቍልከ ፡ ወብላዕ ፡
ሣዕረ ፡ ገዳም ፡ 19 ወበሃፈ ፡ ገጽከ ፡ ብላዕ ፡ ኅብስተከ ። እስመ ፡ ትገብ
እ ፡ ውስተ ፡ መሬትከ ፡ እንተ ፡ እምኔሁ ፡ ወፃእከ ፡ እስመ ፡ መሬት ፡

---

15 አስተጸርር ፡ | ርእስኪ ፡ 16 ወለስቃይኪ ፡] ይ parv | ላዲ ፡ | ወወሊድኪ ፡
17 በተግበርከ ፡ 19 ኅብስትከ ፡

FHCGR 11 መኑ ፡] pr ወ F | አይድዐከ ፡ 12 ብእሲት ፡ R | ትንብር ፡] 'በር ፡ FHCG om R 13 om ለብእሲት ፡ R | ገበርኪዮ ፡ R | ወትቤ ፡ FHCG | om ይእቲ ፡ | om እንተ ፡ 14 ወይቤላ ፡] pr ፳ በእንተ ፡ ዘረገሞሙ ፡ እግዚአብሔር ፡ ለአዳም ፡ ወለብእሲቱ ፡ ወለአርዌ ፡ ምድር ። R | ገበርክዮ ፡ FHCG | ለዝንቱ ፡] + ግብር ፡ CG | ወበእንግድዓኪ ፡] om ወ 15 ብእሲት ፡] + ወማእከለ ፡ ዘርእኪ ፡ | ወአንቲኒ ፡] om ኒ ፡ FHCG 16 ለዲ ፡] + ኵሎ ፡ መዋዕለ ፡ ሕይወትኪ ፡ CG | ምትኪ ፡] + ይኩን ፡ R* | ምግባእኪ ፡ CR | ይቀንየኪ ፡ FHCG ይኩንንኪ ፡ R 17 ቃለ ፡] ቃላ ፡ ለ R | ርግምተ ፡ 18 ይብቍልከ ፡ CGR* 19 እስመ ፡ 1°] እስከ ፡ CGR* | እምኔሃ ፡ |

አንተ ፡ ውስተ ፡ መሬት ፡ ትገብእ ። 20 ወሰመያ ፡ አዳም ፡ ስማ ፡ ሕይ Y
ወት ፡ እስመ ፡ ይእቲ ፡ እሞሙ ፡ ለሕያዋን ። 21 ወገብረ ፡ እግዚአብ III 20—24
ሔር ፡ ለአዳም ፡ ወለብእሲቱ ፡ አዕዳለ ፡ ዘማእስ ፡ ወአልበሶሙ ።
22 ወይቤ ፡ እግዚአብሔር ፡ ናሁ ፡ አዳም ፡ ኮነ ፡ ከመ ፡ አሐዱ ፡ እም
ኔነ ፡ ያእምር ፡ ሠናየ ፡ ወእኩየ ፡ ወይእዜኒ ፡ ዮጊ ፡ ያአምር ፡ ወያሌ
ዕል ፡ እዴሁ ፡ ወይነሥእ ፡ እምዕፀ ፡ ሕይወት ፡ ወይበልዕ ። 23 ወአው
ፅኦ ፡ እግዚአብሔር ፡ ለአዳም ፡ እምገነተ ፡ ተድላ ፡ ከመ ፡ ይትገበራ ፡
ለምድር ፡ እንተ ፡ እምኔሃ ፡ አውፅኦ ፡ ለአዳም ፡ 24 ወአውፅኦ ፡ ለአዳ
ም ፡ ወአሕደሮ ፡ ውስተ ፡ ገነተ ፡ ትፍሥሕት ። ወአዘዞሙ ፡ ለሱራፌ
ል ፡ ወኪሩቤል ፡ እንተ ፡ ትትመየጥ ፡ ከመ ፡ ትዕቀብ ፡ ፍኖተ ፡ ዕፀ ፡
ሕይወት ።

1 ወአእመራ ፡ አዳም ፡ ለሔዋን ፡ ብእሲቱ ፡ ወፀንሰት ፡ ወወለደት ፡ IV 1—4
ቃየልሃ ። ወትቤ ፡ አጥረይኑ ፡ ብእሴ ፡ በእንተ ፡ እግዚአብሔር ፡ 2 ወ
ደገመት ፡ ወወለደቶ ፡ ለእኁሁ ፡ አቤል ፡ኖላዌ ፡ አባግዕ ። ወቃየንሰ ፡
መስተገብረ ፡ ምድር ፡ ኮነ ። 3 ወእምድኅረዝ ፡ መዋዕል ፡ አምጽአ ፡
ቃየል ፡ እምነ ፡ ፍሬ ፡ ምድር ፡ መሥዋዕተ ፡ ለእግዚአብሔር ። 4 ወ
አቤልሂ ፡ ገብረ ፡ ወአምጽአ ፡ እምነ ፡ በኵረ ፡ አባግዒሁ ፡ እምነ ፡ ስ
ቡሓኒሆሙ ፡ ወነጸረ ፡ እግዚአብሔር ፡ ላዕለ ፡ አቤል ፡ ወላዕለ ፡ መ

---

20 ስማ ፡] ብእሲቱ ፡ suprascr Y[a] 22 ወያልዕል ፡ | እምዕፀ ፡ 23 ለአዳም ፡ 2°] ለአም ፡ 24 ገነት ፡

ውስተ ፡ 2°] pr ወ 20 ወሰመየ ፡ CG | ስማ ፡] ስመ ፡ ብእሲቱ ፡ | ይእቲ ፡] post FHCGR
እሞሙ ፡ FHCG 22 ያእምር ፡] ያአምር ፡ | ዮጊ ፡ ያአምር ፡] ዮጊ ፡ C om G | ወያሌዕል ፡] om ወ CG | ወይበልዕ ፡] + ወየሐዩ ፡ ለዓለም ፡ 23 ወአውፅኦ ፡] pr ፫ ፡ በእንተ ፡ ዘከመ ፡ አውፅኦ ፡ ለአዳም ፡ እምገነት ። R | እግዚአብሔር ፡] pr እግዚእ ፡ FHCG | አውፅኦ ፡ ለአዳም ፡] ወፅአ ፡ 24 ወአውፅኦ ፡] om C + እግዚአብሔር ፡ G | om ለአዳም ፡ C | ውስተ ፡] ቅድመ ፡ | ትፍሥሕት ፡] ተድላ ፡ G | ወኪሩቤል ፡] ወለኪ' + በሰይፈ ፡ እሳት ፡ FH + ዘውስተ ፡ እዴሆሙ ፡ (እደዊሆሙ ፡ R[a]) ሰይፈ ፡ እሳት ፡ CGR[a] | ትትመየየጥ ፡ CGR[a] | ይዕቀቡ ፡ IV 1 ለሔዋን ፡ | varr ቃየን ፡ ቃየን ፡ ቃየል ፡ | በእንተ ፡] H C ዘእም G በ R 2 ወወለደቶ ፡] om ወ conj FH | አቤል ፡] pr ለ FHCG + ወኮነ ፡ አቤል ፡ 3 ወእምድኅረዝ ፡] om ዝ C 4 ወአቤልሃ ፡ R | om ገብረ ፡ ወ CG | ወአምጽአ ፡] + መሥዋዕተ ፡ (+ ለእግዚአብሔር ፡ G) CG | እምነ ፡ 2°] pr ወ |

Y ሥዋዕቱ ፡ ወላዕለ ፡ ቍርባኑ ፡ 5 ወላዕለ ፡ ቃየልሰ ፡ ወላዕለ ፡ ቍርባኑ ፡
IV 5—14 ወላዕለ ፡ መሥዋዕቱ ፡ ኢነጸረ ። ወአሕዘኖ ፡ ለቃየል ፡ ጥቀ ፡ ወወድ
ቀ ፡ በገጹ ፡ 6 ወይቤሎ ፡ እግዚአብሔር ፡ ለቃየል ፡ በምንት ፡ ተሐዝ
ን ፡ ወለምንት ፡ ወደቀ ፡ በገጽከ ፡ 7 አኮ ፡ በጽድቅ ፡ ዘአምጻእከ ፡ ወር
ቱዕሰ ፡ በጽድቅ ፡ ታምጽአ ፡ ሊተ ፡ አበስከ ፡ እንከ ፡ አርምም ፡ ኀቤ
ከ ፡ ምግባኢሁ ። ወአንተ ፡ ትኴንኖ ፡ 8 ወይቤሎ ፡ ቃየን ፡ ለእኁሁ ፡
ነዓ ፡ ንሖር ፡ ናንሶሱ ፡ ሐቅለ ። ወኮነ ፡ እንዘ ፡ ሀለዉ ፡ ገዳመ ፡ ተን
ሥአ ፡ ቃየን ፡ ላዕለ ፡ እኁሁ ፡ አቤል ፡ ወቀተሎ ። 9 ወይቤሎ ፡ እግዚ
አብሔር ፡ ለቃየል ፡ አይቴ ፡ ውእቱ ፡ አቤል ፡ እኁከ ። ወይቤሎ ፡
ኢያአምሮ ፡ ቦኑ ፡ አነ ፡ ዐቃቢሁ ፡ ለአቤል ። 10 ወይቤሎ ፡ እግዚአብ
ሔር ፡ ምንተ ፡ ገበርከ ፡ ቃየል ፡ ደሙ ፡ ለእኁከ ፡ በጽሐ ፡ ኀቤየ ፡ እ
ምነ ፡ ምድር ። 11 ወይእዜኒ ፡ ርግምተ ፡ ትኩን ፡ አንተ ፡ አብቀወት ፡
ምድር ፡ ከመ ፡ ትስተይ ፡ ደሞ ፡ ለእኁከ ፡ እምእዴከ ፡ 12 እስመ ፡ ት
ትጌበሩ ፡ አንተ ፡ ወኢትዌስከ ፡ ከመ ፡ ተሀብከ ፡ ኀይለ ፡ ርዑደ ፡ ወ
ድንጉፀ ፡ ኩን ፡ ላዕለ ፡ ምድር ። 13 ወይቤሎ ፡ ቃየን ፡ ለእግዚአብሔ
ር ፡ ተዐብያኑ ፡ ኀጢአትየ ፡ ዘእምተኀድገት ፡ ሊተ ። 14 ወእመሰ ፡ ታ
ወፅአኒ ፡ እምድር ፡ ወእምነ ፡ ቅድመ ፡ ገጽከ ፡ እትኀባእኑ ፡ ወእከው
ን ፡ ርዑደ ፡ ወድንጉፀ ፡ በዲበ ፡ ምድር ። ወኵሉ ፡ ዘረከበኒ ፡ ይቀት

IV 8 ገዳም ፡ 9 አቤል ፡] አ sup ras 11 ደሙ ፡ 12 ኩኒ ፡ 13 ኀጢ
አትየ ፡] ኀ sup ras Y^{a} (vid) 14 ቅድመ ፡] ቅ sup ras Y^{a} (vid)

FHCGR ወላዕለ ፡ ቍርባኑ ፡] ወቍርባኒሁኒ ፡ FHR om CG 5 om ወላዕለ ፡ ቍርባኑ ፡ |
በገጹ ፡] om በ CG 6 በምንት ፡] ለምንት ፡ FHCG ምንተ ፡ R | ወድቀ ፡ F
HCG | በገጽከ ፡] om በ FHCG 7 ዘአምጻእከ ፡] + ሊተ ፡ R | ምግባኢሁ ፡]
+ ለእኁከ ፡ CG 8 ለእኁሁ ፡] ለአቤል ፡ እኁሁ ፡ | ነዐ ፡ FHG | እኁሁ ፡ አቤል ፡]
ord inv 9 ኢያአምር ፡ | አነ ፡ ዐቃቢሁ ፡] ord inv | ለአቤል ፡] ለእኁየ ፡ 10 ቃ
የል ፡] ቃለ ፡ G + ቃለ ፡ CR^{a} | ለእኁከ ፡] ለአቤል ፡ እኁከ ፡ C 11 ትኩን ፡] + ም
ድር ፡ | ምድር ፡] አፉሃ ፡ C om GR 12 ትትጌበራ ፡] pr H R* | ወኢወስከ ፡
R* | ኀይላ ፡ FHCG 13 ተዐቢኑ ፡ | ዘእምተኀድግ ፡ R* ዘእምትትኀደግ ፡ CR^{a}
14 ወእመሰ ፡] ናሁ ፡ C om ወ R | እትኀባእኑ ፡] 'ኒ ፡ FHCGR^{a} ኢትገድፈኒ ፡ R*

ለኒ ። [15] ወይቤሎ ፡ እግዚ.አብሔር ፡ አኮ ፡ ከማሁ ፡ ኵሉ ፡ ዘቀተሎ ፡ Y IV 15—21
ለቃየል ፡ ፯ በቀል ፡ ወገብረ ፡ እግዚ.አብሔር ፡ ተአምረ ፡ ለቃየል ፡
ከመ ፡ ኢ.ይቅትሎ ፡ ኵሉ ፡ ዘረከቦ ። [16] ወወፅአ ፡ ቃየል ፡ እምቅድመ ፡
እግዚ.አብሔር ፡ ወኀረየ ፡ ምድረ ፡ ረፍዮድ ፡ ዘአንጻረ ፡ ኤዶም ።
[17] ወአእመራ ፡ ቃየል ፡ ለብእሲ.ቱ ፡ ወፀንሰት ፡ ወወለደቶ ፡ ለሄኖኅ ።
ወነደቀ ፡ ሀገረ ፡ ወሰመያ ፡ ለይእቲ ፡ ሀገር ፡ በስመ ፡ ወልዱ ፡ ሄኖኅ ።
[18] ወወለደ ፡ ለሜሕ ፡ ጋይዳድ ። ወጋይዳድ ፡ ወለዶ ፡ ለሜኤል ። ወ
ሜኤል ፡ ወለዶ ፡ ለማቱሰላ ፡ ወማቱሰላ ፡ ወለዶ ፡ ለላሜኅ ። [19] ወነሥ
አ ፡ ለሜኅ ፡ ለርእሱ ፡ ክልኤ ፡ አንስተ ፡ ስማ ፡ ለአሐቲ ፡ ሐዳ ። ወስ
ማ ፡ ለካልእታ ፡ ሴላ ። [20] ወወለደቶ ፡ ሐዳ ፡ ለዮሴድ ። ወውእቱ ፡ አ
ቡሆሙ ፡ ለእለ ፡ የኀድሩ ፡ ውስተ ፡ አዕጻዳተ ፡ ኖሎት ፡ [21] ወስመ ፡
እኁሁ ፡ ኢ.ዮቤል ፡ ውእቱ ፡ አቡሆመ ፡ ዘዘርአ ፡ ማኅሌተ ፡ ወመሰንቆ ።

15 ኵሉ፡ 2°] ኵሉ፡   16 ዘአንጸረ፡   17 ወአእመረ፡   20 አዕጻዳት፡

15 እግዚአብሔር፡ 1°] + ለቃየን፡ከማሁ፡ቀመ፡ኵሉ፡ቀታሊ፡ወይቤ፡ቃየን፡አን FHCGR ሰ፡እትፌደይ፡በዘገበርኩ፡ወእትቀተል፡ከመ፡ቀተልኩ፡ወይቤሎ፡እግዚእ፡ FH | ከማሁ፡] + ወባሕቱ፡FH | ኵሉ፡] + ዘይቀትል፡እም.ድኅሬከ፡ይትቀተል፡በከመ፡ ቀተለ፡ወአንተሰ፡ትትፌደይ፡ህየንተ፡ ፯ ስብዐ፡ FH | om ዘቀተሎ፡ — በቀል፡ FH | በቀል፡] 'ለ፡CGR + ያበቅል፡GR + ያቀውም፡C | እግዚአብሔር፡2°] እግ ዚእ፡ FHCG | ተአምረ፡ ለቃየል፡] ord inv FHCG   16 እምቅድመ፡] + ገጸ፡ CG | ወኀረየ፡] ወኀደረ፡+ ውስተ፡ FHCG | ምድረ፡ረፍዮድ፡] ምድ ር፡ እንተ፡ ስማ፡ ቱዳ፡ FHCG ምድረ፡ፍዮድ፡ R + ወተረፈ፡አዳም፡ውስተ፡ ምድረ፡ ኤዶም ፡ ወቃየንሰ፡ሖረ፡ወኀደረ፡ FH | ዘአንጻረ፡] ታሕተ፡ምሥራቀ፡ FH   17 ወፀንሰት፡] ከመ፡ፀ' R | ወወለደቶ፡ለሄኖኅ፡] ወወለደት፡(+ሎቱ፡ FH) ሄኖኅሃ፡FHCG | ወነደቀ፡] + ቃየን፡FH | om ለይእቲ፡ሀገር፡FH   18 ወ ወለደ፡] ወተወልደ፡ CGR | ለሜሕ፡] ሄኖኅ፡ FH ለሄኖኅ፡ CGR | ጋይዳድ፡] አብዳልሃ፡ F አብዻልሃ፡ H | ወጋይዳድ፡] ወአብዳል፡ F ወአብዻል፡ H | ሜኤል፡] var መላልኤል፡ | ላሜኅ፡] varr ለሜክ፡ ሌሜሕ፡   19 ወነሥአ፡] ወአውሰበ፡ FH | om ለርእሱ፡ FH | ክልኤተ፡ FHCG | አንስትያ፡ R | ሐዳ፡] አዳ፡ FH et ሴላ፡] ሳላ፡ FH transp FH | ወስመ፡ካልእታ፡   20 ወወለደት፡FHCG | om ሐዳ፡ FH | ለዮሴድ፡] ዮቤልሃ፡ FH om ለ CG | ወውእቱ፡] + ኮነ፡ FHCG | ለእለ፡] ለኵሎሙ፡እለ፡ FH | ውስተ፡ አዕጻዳተ፡ ኖሎት፡] በኀይመታት፡ወአጥረ ዮ፡ እንስሳ፡ FH በአዕጻዳተ፡ ኖሎተ፡ እንስሳ፡ CG ውስተ፡አዕፃዳት፡ለእንስሳ፡ ወለኖሎት፡ R* ውስተ፡አዕፃዳተ፡እንስሳ፡ኖሎት፡ R^a   21 ኢዮቤል፡] ዮአል፡ FH | ውእቱ፡] pr ወ + ኮነ፡ FH | አቡሆሙ፡ — ወመሰንቆ፡] አቡሆሙ፡ለኵሎ ሙ፡እለ፡ይዘብጡ፡ኦርጋኖነ፡ወማኅሌተ፡ FH አርአየ፡(ዘአርአያ፡R) ማኅሌተ፡ ወመሰንቆ፡ CGR

Y 22 ወሴላ ፡ ወለደቶ ፡ ለቶቤል ፡ ውእቱኒ ፡ ኮነ ፡ ነሃቤ ፡ ወርቅ ፡ ወኀ
IV 22—26 ጺን ፡ ወእኅቱ ፡ ኑኤም ፡ ስማ ። 23 ወይቤሎን ፡ ለሜኅ ፡ ለአንስቲ፡
ያሁ ፡ ለሐዳ ፡ ወለሴላ ፡ ስምዓኒ ፡ ቃልየ ፡ አንስቲያየ ። ወአጽምአኒ ፡
ነገርየ ፡ እስመ ፡ ብእሴ ፡ ቀተልኩ ፡ በጸልዕየ ፡ ወወሬዛ ፡ በጽንዕየ ፡
24 እስመ ፡ ሰብዓ ፡ እለ ፡ ሰምዑ ። 25 ወአእመራ ፡ አዳም ፡ ለብእሲቱ ፡
ወፀንሰት ፡ ወወለደቶ ፡ ወሰመየቶ ፡ ስሞ ፡ ሴት ። እንዘ ፡ አንሥአ ፡
እግዚአብሔር ፡ እግዚእየ ፡ ካልአ ፡ ዘርአ ፡ ህየንቴሁ ፡ ለአቤል ፡ ዘ
ቀተሎ ፡ ቃየን ። 26 ወሴትሂ ፡ ወለደ ፡ ወልደ ፡ ወሰመዮ ፡ ሄኖስ ፡ ው
እቱ ፡ ዘተአመነ ፡ ከመ ፡ ይጸውዕ ፡ ስመ ፡ እግዚአብሔር ።
V 1 1 ዝቲ ፡ መጽሐፍ ፡ እንተ ፡ ፍጥረተ ፡ ዓለም ፡ አመ ፡ ይፈጥር ፡ እ
ጓለ ፡ እማሕያው ፡ ወእንተ ፡ አመ ፡ ይገብሮ ፡ እግዚአብሔር ፡ ለአዳም ፡

---

23 ወአጽምአኒ፡ | ብእሲ፡ suprascr Y* 24 ሰብዓ፡] ብ sup ras 26 ዘተአማኒ፡ | ይጸውዕ፡ V 1 ዓለም፡] + ሰማየ፡ወምድረ፡

FHCGR 22 ወሴላ፡ — ነሃቤ፡] ወወለደት፡ሳላ፡ኑቀልቄን፡ (ኑቀ' H) ወኮነ፡ይገብር፡ገ ብረ፡ FH | ወሴላ፡] + ሂ፡ CGR | ውእቱኒ፡] ወውእቱ፡ CGR | ነሀቤ፡ CGR | ወርቅ፡ወኀጺን፡] ብርት፡ወኀጺን፡ (acc R) | ወእኅቱ፡ — ስማ፡] ወአፍቀረ፡ኑቀ ልቄን፡ (ኑቀ' H) ጸጋ፡ FH | ወእኅቱ፡] + ሎቱ፡ CGR | ኑኤም፡] varr ኑሔም፡ ኖሂም፡ 23 ለአንስትያሁ፡ FHCG | ለሐዳ፡ወለሴላ፡] አዳ፡ወሳላ፡ FH | ስም ዓኒ፡ — ነገርየ፡] ስምዓ፡አአንስትየ፡ለሜክ፡ወአፅምዓ፡ዘእቤለክን፡ FH | አንስ ትያየ፡ CG | በጸልዕየ፡] በርሥዓንየ፡ FH በቍስልየ፡ CGR | በጽንዕየ፡] በጠፊሆ ትየ፡ FH በጸልዕየ፡ CGR 24 ሰብዓ፡ — ሰምዑ፡] ቃየን፡ተፈድየ፡ህየንተ፡ አሐዱ፡ ፯ በቀለ፡ወለሜክሰ፡ይትፈደይ፡ ፸ወ፯ FH ስብዐ፡ (ሰብአ፡ R* ሰብአ፡ R*) ይትቤቀሉ፡(ይትቀተሉ፡ R) በቃየን፡ወበለሜህሰ፡ስብዐ፡ (ሰብዐ፡ R lit ult sup ras R*) ሰለ (እለ፡ CR) ሰብዑ፡ (lit sec sup ras R*) CGR 25 አዳም፡] + ካዕበ፡ CG | ለብእሲቱ፡] ለሔዋን፡ብእሲቱ፡ CGR | ወወለደቶ፡] 'ት፡+ ሎቱ፡ FHR + ወልደ፡ | ወሰመዮ፡ FH | እንዘ፡] ወይቤ፡ FH + ትብል፡ CGR | አን ሥአ፡] ናሁ፡እምይእዜሰ፡አትረፈ፡ FH + ሊተ፡ | om እግዚእየ፡ FH | ካልአ፡ዘ ርአ፡] ord inv FHCG om ካልአ፡ R | ህየንተ፡አቤል፡ 26 ወሴትሂ፡ወለደ፡] ወወለደ፡ሴት፡ዓዲ፡ FH | ውእቱ፡ዘተአመነ፡] አሜሃ፡ወጠነ፡ FH ውእቱ፡ዘአ ኀዘ፡ CG V 1 ዝቲ፡] pr ወ FH ዝ C + ይእቲ፡ FH | መጽሐፈ፡ FH | እ ንተ፡ — እማሕያው፡] ዝክሩ፡ሙላዱ፡ለአዳም፡ FH ዘፍጥረተ፡እጓለ፡እመ ሕያው፡ C እንተ፡አመ፡ይትፈጠር፡እጓለ፡እመሕያው፡ GR + ውስተ፡ምድር፡ R | ወእንተ፡ — ለአዳም፡] በዕለት፡እንተ፡ባቲ፡ፈጠሮ፡እግዚአብሔር፡ወገብሮ፡ ለአዳም፡ FH ወበዕለት፡አመ፡ገብሮ፡እግዚአብሔር፡ለአዳም፡ C |

በአምሳለ ፡ እግዚአብሔር ፡ [2] ገብረ ፡ ተባዕተ ፡ ወአንስተ ፡ ወባረከ Y V 2—16
ሙ ፡ ወሰመዮ ፡ ስሞ ፡ አዳም ፡ በዕለተ ፡ እንተ ፡ ገብረ ፡ [3] ወሐይ
ወ ፡ አዳም ፡ ፪፻ ወ ፴ ዓመት ፡ ወወለደ ፡ ዘከመ ፡ ራእዩ ፡ ወዘከመ ፡
አምሳሊሁ ፡ ወሰመዮ ፡ ስሞ ፡ ሴት ፡ [4] ወኮነ ፡ መዋዕሊሁ ፡ ለአዳም ፡
ዘሐይወ ፡ እምድኅረ ፡ ወለዶ ፡ ለሴት ፡ ፯፻ ፡ ክረምት ፡ ወወለደ ፡ ደ
ቀ ፡ ወአዋልደ ፡ [5] ወኮነ ፡ ኵሉ ፡ መዋዕሊሁ ፡ ለአዳም ፡ ፱፻ ወ ፴
ዓመት ፡ ወሞተ ፡ [6] ወሐይወ ፡ ሴት ፡ ፪፻ ወ ፭ ፡ ዓመት ። ወወለዶ ፡ ለ
ሄኖስ ፡ [7] ወሐይወ ፡ ሴት ፡ እምድኅረ ፡ ወለዶ ፡ ለሄኖስ ፡ ፯፻ ወ ፯ ዓ
መት ፡ ወወለደ ፡ ደቀ ፡ ወአዋልደ ፡ [8] ወኮነ ፡ መዋዕሊሁ ፡ ለሴት ፡
፱፻ ወ ፲ ዓመት ፡ ወሞተ ፡ [9] ወሐይወ ፡ ሄኖስ ፡ ፻ ወ ፺ ዓመት ፡ ወ
ወለዶ ፡ ለቃይናን ፡ [10] ወሐይወ ፡ ሄኖስ ፡ እምድኅረ ፡ ወለዶ ፡ ለቃይ
ናን ፡ ፯፻ ወ ፲ ዓመት ፡ ወወለደ ፡ ደቀ ፡ ወአዋልደ ፡ [11] ወኮነ ፡ ኵሉ ፡
መዋዕሊሁ ፡ ለሄኖስ ፡ ዘሐይወ ፡ ፱፻ ወ ፭ ዓመተ ፡ ወሞተ ፡ [12] ወሐይ
ወ ፡ ቃይናን ፡ ፻ ወ ፸ ዓመት ፡ ወወለዶ ፡ ለማላልኤል ፡ [13] ወሐይወ ፡
ቃይናን ፡ እምድኅረ ፡ ወለዶ ፡ ለማላልኤል ፡ ፯፻ ወ ፵ ዓመት ፡ ወወ
ለደ ፡ ደቀ ፡ ወአዋልደ ፡ [14] ወኮነ ፡ ኵሉ ፡ መዋዕሊሁ ፡ ለቃይናን ፡
፱፻ ወ ፲ ዓመት ፡ ወሞተ ፡ [15] ወሐይወ ፡ መላልኤል ፡ ፻፷ ወ ፭ ዓመ
ት ፡ ወወለደ ፡ ደቀ ፡ ወአዋልደ ፡ ወወለዶ ፡ ለያሬድ ፡ [16] ወሐይወ ፡

---

2 ወበረከሙ፡ | በዕለተ፡] pr ወ 5 om ዓመት፡ et ወ seq parv 6 ወወለደ፡
9 om ወሐይወ፡ — ለቃይናን፡

በአምሳለ፡] በአርአያሁ፡ወበአምሳሊሁ፡ለ FH 2 ገብረ፡ 1°] ወፈጠሮሙ፡ FHCGR
FH ገብሮሙ፡ CGR | ወባረከሙ፡] ወእምዝ፡ባረከ፡እግዚአብሔር፡ላዕሌሆሙ፡
FH | ወሰመዮሙ፡ FH ወሰመየ፡ CG | om ስሞ፡ FH | አዳም፡] + ወሔዋን፡
FH | በዕለት፡ FHCG | እንተ፡] + ባቲ፡ FH | ገብረ፡ 2°] ፈጠሮሙ፡ FH ገብ
ሮሙ፡ CGR 3 ዓመት፡] var ’ተ፡ item freq | ወወለደ፡] + ሎቱ፡ FH | ወዘ
ከመ፡] om ዘከመ፡ FHCG om ዘ R | አምሳሊሁ፡] አምሳሉ፡ FHCG + ወልደ፡
FH | om ስሞ፡ R 4 ወኮነ፡ — ዘሐይወ፡] ወሐይወ፡አዳም፡ FH | ፰፻ FH
6 ለሄኖስ፡] ለአኑስ፡ F* 7 ፯፻ ወ ፯ 8 ወኮነ፡] + ኵሉ፡ | ፱፻፲ ወ ፪
10 ፯፻፲ ወ ፭ 11 om ዘሐይወ፡ FHCG | ወሞተ፡] ወእምዝ፡ሞተ፡ FH
12 ፻ ወ ፷ FHCG 14 መዋዕሊሁ፡] ሕይወቱ፡ FH item vv 17, 20, 23, 27,
31 15 ወወለደ፡ደቀ፡ወአዋልደ፡] post v 16 FHCG post ወወለዶ፡ለያሬ
ድ፡ R 16 ወሐይወ፡] + መላልኤል፡ FHCG

Y እምድኅረ ፡ ወለዶ ፡ ለያሬድ ፡ ፯፻ ወ ፴ ዓመት ፡ [17] ወኮነ ፡ ኵሉ ፡
V 17—30 መዋዕሊሁ ፡ ለመለልኤል ፡ ፰፻፺ ወ ፭ ዓመት ፡ ወሞተ ፡ [18] ወሐይወ ፡
ያሬድ ፡ ፻፷ ወ ፪ ዓመት ፡ ወወለዶ ፡ ለሄኖክ ። [19] ወሐይወ ፡ ያሬድ ፡
እምድኅረ ፡ ወለዶ ፡ ለሄኖክ ፡ ፰፻ ዓመት ፡ ወወለደ ፡ ደቂ ፡ ወአዋል
ደ ፡ [20] ወኮነ ፡ ኵሉ ፡ መዋዕሊሁ ፡ ለያሬድ ፡ ፱፻ ወ ፷፪ ዓመት ። [21] ወ
ሐይወ ፡ ሄኖክ ፡ ፻፷፭ ዓመተ ፡ ወወለዶ ፡ ለማቱሳላ ፡ [22] ወአስመሮ ፡
ለእግዚአብሔር ፡ ወሐይወ ፡ ሄኖኅ ፡ እምድኅረ ፡ ወለዶ ፡ ለማቱሳላ ፡
፪፻ ዓመት ፡ ወወለደ ፡ ደቂ ፡ ወአዋልደ ፡ [23] ወኮነ ፡ ኵሉ ፡ መዋዕሊሁ ፡
ለሄኖኅ ፡ ፫፻ ወ ፷፭ ዓመት ፡ [24] ወአስመሮ ፡ ለእግዚአብሔር ፡ [25] ወሐ
ይወ ፡ ማቱሰላ ፡ ፻፹ ወ ፯ ዓመት ፡ ወወለዶ ፡ ለላሜክ ፡ [26] ወሐይወ ፡
ማቱሳላ ፡ እምድኅረ ፡ ወለዶ ፡ ለላሜኅ ፡ ፻፷ ወ ፯ ዓመት ፡ ወወለደ ፡
ደቂ ፡ ወአዋልደ ፡ [27] ወኮነ ፡ ኵሉ ፡ መዋዕሊሁ ፡ ለማቱሳላ ። ፱፻፷ ወ ፱
ዓመት ፡ [28] ወሐይወ ፡ ለሜክ ፡ ፻፹ ወ ፰ ዓመት ፡ ወተወልደ ፡ ሎቱ ፡
ወልድ ፡ [29] ወሰመዮ ፡ ኖኅ ፡ ወይቤ ፡ ዝንቱ ፡ ያዐርፈነ ፡ እም
ቅኔየ ፡ ወእምነ ፡ ኅዘንየ ፡ ዘእምእዴየ ፡ ወእምነ ፡ ምድር ፡ እንተ ፡
ረገመ ፡ እግዚአብሔር ፡ [30] ወሐይወ ፡ ላሜሕ ፡ እምድኅረ ፡ ወለዶ ፡

---

17 ፰፻፺ sup ras 18 ፻፷ sup ras 19 ፰፻ sup ras 20 ፪ mg 21 ፻፷፭] ፻፷ sup ras ፭ mg 23 ፫፻] ras (1) in medio | ፷፭ዓ sup ras 25 om ወሐይወ ፡ — ለላሜክ ፡ 26 ወአዋልደ ፡] + ፯፻ ወ ፪ ፡ ዓመት ፡ ወሐይወ ፡ sup ras et ext lin male scr 27 ወኮነ ፡] ወኮ mg Y* | ፱፻፷ ወ ፱ sup ras Y* (vid) 28 ወሐይወ ፡ — ወልድ ፡] ወወለደ ፡ ደቂ ፡ ወአዋልደ ፡ 29 እምቅኔየ ፡] ኔየ sup ras

---

FHCGR 18 ለሄኖክ ፡] var 'ኅ ፡ 20 ዓመት ፡] + ወሞተ ፡ 21 ፻፷ ወ ፭ FHCG
22 ወአስመሮ ፡] om FH + ሄኖክ ፡ CGR | om ለእግዚአብሔር ፡ FH | ፫፻ H
23 ፫፻፷ ወ ፭ 24 ወአስመሮ ፡] + ሄኖክ ፡ | ለእግዚአብሔር ፡] + እግዚእ ፡ R*
et a + ወሠናየ ፡ ቅድሜሁ ፡ FH + ወፈለሰ ፡ እስመ ፡ እግዚአብሔር ፡ ከበቶ ፡ (+ ውስተ ፡ ገነት ፡ FH) FHCG + ወኢተረክበ ፡ እስመ ፡ እግዚአብሔር ፡ ነሥኦ ፡ R*
26 ፯፻፹ ወ ፪ 27 ፱፻፷ ወ ፱ | ዓመት ፡] + ወሞተ ፡ 28 ፻፹ ወ ፰ G | ወተወልደ ፡ ሎቱ ፡ ወልድ ፡] ወወለደ ፡ ወልደ ፡ CGR 29 ወሰመዮ ፡] + ስሞ ፡ |
ወይቤ ፡] እስመ ፡ ይቤ ፡ FH | ሀለዎ ፡ — ዘእምእዴየ ፡] ይናዝዘኒ ፡ እምነ ፡ ምግባርየ ፡ ወእምጻማ ፡ እደውየ ፡ FH | ወእምኅዘንየ ፡ CG | ዘእምእዴየ ፡] om H R |
ወእምድር ፡ FHCG | ረገማ ፡ | እግዚአብሔር ፡] + እግዚእ ፡ R

ለኖኅ ፡ ፭፻፷ ወ ፭ ዓመተ ፡ ወወለደ ፡ ደቀ ፡ ወአዋልደ ፡ [31] ወኮነ ፡ ኵሉ ፡ Y
መዋዕሊሁ ፡ ለለሜኅ ፡ ፯፻፶ ወ ፫ ዓመት ፡ ወሞተ ፡ [32] ወኮኖ ፡ ለኖኅ ፡ V 31, 32
፭፻ ወ ፫ ዓመት ፡ ወወለደ ፡ ኖኅ ፡ ፫ ደቂቀ ፡ ሴም ፡ ወከም ፡ ወያፌት ።

[1] ወኮነ ፡ ሶበ ፡ አኀዙ ፡ ይብዝኁ ፡ ደቂቀ ፡ እጓለ ፡ እመሕያው ፡ በ VI 1—5
ዲበ ፡ ምድር ፡ ወተወልደ ፡ ሎሙ ፡ አዋልድ ፡ [2] ወሶበ ፡ ርእዩ ፡ መላ
እከተ ፡ እግዚአብሔር ፡ አዋልደ ፡ ደቂቀ ፡ እጓለ ፡ እማሕያው ፡ ከመ ፡
ሠናይት ፡ እማንቱ ፡ ነሥኡ ፡ ሎሙ ፡ አንስትያ ፡ ዘሐረዩ ። [3] ወይቤ ፡
እግዚአብሔር ፡ ኢይንበር ፡ መንፈስየ ፡ ላዕለ ፡ እጓለ ፡ እማሕያው ፡
ለዓለም ፡ እስመ ፡ ሥጋ ፡ እሙንቱ ፡ ወይኩን ፡ መዋዕሊሆሙ ፡ ፻ ወ ፳
ዓመት ፡ [4] ወሀለዉ ፡ እለ ፡ ያርብኃ ፡ በእማንቱ ፡ መዋዕል ፡ ወውስተ ፡
ምድር ። ወእምድኅሬሁ ፡ ሶበ ፡ ቦኡ ፡ ደቂቀ ፡ እግዚአብሔር ፡ ወደ
ቂቀ ፡ እጓለ ፡ እማሕያው ። ወወለዳ ፡ ሎሙ ፡ እማንቱ ፡ ወኮኑ ፡ እለ ፡
ያርብሕ ፡ እለ ፡ እምፍጥረተ ፡ ዓለም ፡ ዕደ ፡ እለ ፡ አስመዩ ፡ [5] ወሶበ ፡

30 ፭፻፷ ወ ፭] ፭ int lin 32 ፭፻ ወ ፫] ፫ partim ras | ፫ ደቂቀ :] ፫ int lin Y^a
ቂ sup ras | ደቂቅ : VI 1 አዋልደ : 3 ወይኩን :] ኩ in ከው emend |
፻፳ ወ 4 ወወለደ :

30 ፭፻፺ ወ ፭ FHG 31 ፯፻፸ ወ ፯ FHG ፯፻፶ ወ ፯ CR 32 ፭፻ ወ ፫] om FHCGR
ወ ፫ | om ኖኅ : FH | ደቂቀ :] + ዘውእቶሙ : FH | var ካም : VI 1 ወኮነ :]
om ኮነ : FH | om ደቂቀ : | እጓለ : እመሕያው :] ሰብእ : FHCG | በዲበ :] ዲበ :
| ወተወልዱ : FH 'ዳ : CGR | አዋልድ :] pr ደቂቅ : ወ FH + ላህያት : R^a
2 መላእክተ :] ውሉደ : FH ደቂቀ : C | ደቂቀ : እጓለ : እማሕያው :] ሰብእ : FH
| ሠናይት : እማንቱ :] ውእቶን : ሠናያን : ጥቀ : FH ሠናያት : እማንቱ : CGR |
ነሥኡ :] pr ወ FH | ሎሙ :] እምኔሆን : FH | አንስቲያ : R | ዘሐረዩ :] እምእ
ለ : ኅረዩ : CGR + ወዘአፍቀሩ : FH 3 ወይቤ :] pr በእንተ : ዘከመ : ነሥሐ :
እግዚአብሔር : እግዚእ : በእንተ : ዘገብሮ : ለእጓለ : እመሕያው :: R | እግዚአብ
ሔር :] + እግዚእ : R | ኢይንበር : — ወይኩን :] ሶቤሃ : ኢየኀድር : ውስተ : እሙን
ቱ : ሰብእ : እስከ : ለዓለም : መንፈስየ : እስመ : እሙንቱ : ዘሥጋ : ባሕቱ : ይኩን :
FH | ኢይነብር : CGR | om እጓለ : R | እማንቱ : R | ዓመተ : 4 ወሀለዉ :
— መዋዕል :] ወበውእቱ : መዋዕል : ኮኑ : እለ : ያርብሕ : FH | ወውስተ :] om
ወ | ወእምድኅሬሁ : ሶበ :] እስመ : FH ወእምድኅሬሁኒ : ሶበ : CGR | ደቂቀ :
— እማሕያው :] ውሉደ : እግዚአብሔር : ኀበ : አዋልደ : ሰብእ : ቃየን : FH ደ
ቂቀ : እግዚአብሔር : ኀበ : አዋልደ : ሰብእ : (ደቂቀ : እጓለ : እመሕያው : R) CGR
| ወወለዳ :] om ወ conj R | እማንቱ :] om FH pr ወ CGR | ወኮኑ :] om
FHG om ወ CR | om እለ : 3° — አስመዩ : FH | om እለ : 3° R | እምነ : ፍ
ጥረተ : | ዕደ : እለ : አስመዩ :] ዕደወ : ስም : CGR^a ዕደወ : እለ : አስመዩ : R^a

Y ርእየ ፡ እግዚ.አብሔር ፡ ከመ ፡ በዝኀ ፡ እከዮሙ ፡ ለእጓለ ፡ እማሕያ
VI 6—13 ው ፡ ላዕለ ፡ ምድር ። ወበኵሉ ፡ ጊዜ ፡ ውስተ ፡ እኪ.ት ፡ ወኵሎሙ ፡
ውስተ ፡ እኩይ ፡ እምንእሶሙ ፡ እስከ ፡ መዋዕሊሆሙ ። [6] ወነሥሐ ፡
እግዚ.አብሔር ፡ እስመ ፡ ገብሮ ፡ ለእጓለ ፡ እማሕያው ፡ ላዕለ ፡ ምድ
ር ፡ [7] ወይቤ ፡ እግዚ.አብሔር ፡ እግዚ.እ ፡ እደመስሶ ፡ ለእጓለ ፡ እማሕ
ያው ፡ ላዕለ ፡ ምድር ፡ ዘገበርኩ ፡ እምነ ፡ እጓለ ፡ እማሕያው ፡ እስከ ፡
እንስሳ ፡ ወአራዊት ፡ ወአዕዋፈ ፡ ሰማይ ፡ እስመ ፡ ነሳሕኩ ፡ ዘገበር
ክዎ ፡ ለእጓለ ፡ እማሕያው ። [8] ወኖኅሰ ፡ ረከበ ፡ ሞገሰ ፡ በቅድመ ፡
እግዚ.አብሔር ፡ [9] ከመዝ ፡ ውእቱ ፡ ፍጥረቱ ፡ ለኖኅ ፡ ወብእሲቱ ፡
ጻድቅ ፡ ውእቱ ፡ ኖኅ ፡ ወፍጹም ፡ እምነ ፡ ልደቱ ፡ አስመሮ ፡ ለእግዚ.
አብሔር ። [10] ወወለደ ፡ ኖኅ ፡ ፫ ደቂቀ ፡ ሴም ፡ ወካም ፡ ወያፌት ።
[11] ወማሰነት ፡ ምድር ፡ በቅድመ ፡ እግዚ.አብሔር ፡ ወመልአት ፡ ዐመፃ ፡
[12] ወርእዮ ፡ እግዚ.አብሔር ፡ ከመ ፡ ማሰነት ፡ ወአማሰኖ ፡ ፍኖቶ ፡ በ
ዲ.በ ፡ ምድር ፡ ኵሉ ፡ ዘሥጋ ፡ [13] ወይቤ ፡ እግዚ.አብሔር ፡ አምላኩ ፡
ለኖኅ ፡ ጊዜሁ ፡ ለእጓለ ፡ እማሕያው ፡ በጽሐ ፡ በቅድሜየ ፡ እስመ ፡

---

7 om ወይቤ፡ — ምድር፡ | ወአራዊተ፡ 9 ወብእሲቱ ፡] ቱ ras

FHCGR 5 እግዚ.አብሔር ፡] + እግዚ.እ፡ R | ለእጓለ፡እማሕያው ፡] ለሰብእ፡ FH | ላዕለ ፡]
ዲበ፡ FHCG | ወበኵሉ፡ — መዋዕሊሆሙ ፡] ወፈቃደ፡ሕሊናሆሙ፡ወልቦሙ፡
እኩይ፡ በኵሉ፡ መዋዕል፡ FH | ወኵሎሙ ፡] ወኵሉ፡ ሕሊናሆሙ፡ CGR | እስከ፡]
በኵሉ፡ CG ወበከ፡ R (sic) 6 እግዚ.አብሔር ፡] + እግዚ.እ፡ R | እስመ ፡] በእ
ንተ ፡ ዘ FHR | ለእጓለ ፡ እማሕያው ፡] ለሰብእ፡ FH | ላዕለ፡ምድር ፡] om FH
+ ወሐለየ፡ CGR 7 om እግዚ.እ፡ CG | ላዕለ ፡] እምገጸ፡ FHCG | እጓለ፡እ
ማሕያው ፡] ሰብእ፡ FHCG | om ወአራዊት፡ FHCG | ሰማይ ፡] + ወኵሉ፡ (om
ኵሉ፡ C) ዘይትኀወስ፡ FHCG | እስመ ፡] + አነ፡ FHCG | ዘገበርክዎ ፡] በእንተ፡
ፈ.ጠ.ሮትየ፡ኪ.ያሆሙ፡ FH | om ለእጓለ፡እማሕያው፡ 2° 8 ሞገሰ ፡] ምሕ
ረተ፡ወሣህለ፡ FH | እግዚ.አብሔር ፡] + እግዚ.እ፡ R 9 ከመዝ፡—ወፍጹም፡]
እሉ ፡ እሙንቱ ፡ ውሉደ፡ ኖኅ፡ ወኮነ፡ ኖኅ፡ ብእሴ፡ ጻ.ድቀ፡ ወፈራሄ፡ FH | ወብእ
ሲቱ ፡] ወብእሲ. ፡ (om ወ R) | om ኖኅ ፡ CG | እምነ ፡ ልደቱ ፡] በትውልዱ፡ FH
ወእምልደቱ ፡ CG | አስመሮ ፡] pr ወ FH | ለእግዚ.አብሔር ፡] + እግዚ.እ ፡ R
10 ወወለደ ፡ — ደቂቀ ፡] እሉ ፡ እሙንቱ፡ ደቂቁ፡ FH om ኖኅ፡ CG 12 ወ
ርእየ ፡ | እግዚ.አብሔር ፡] + እግዚ.እ ፡ R | ወአማሰኖ ፡] ወከመ፡ አማሰኑ፡ | ፍኖ
ቶሙ ፡ R 13 ወይቤሎ ፡ | እግዚ.አብሔር ፡] + እግዚ.እ፡ R | አምላከ ፡ G | ቅ
.ድሜየ፡ |

በገዘኑ ፡ ዐመፃ ፡ ላዕለ ፡ ምድር ፡ እምኔሁ ፡፡ ወናሁ ፡ እደመስሶሙ ፡ ወ Y
ለምድርኒ ፡ [14] ወግበር ፡ ለከ ፡ ታቦተ ፡ ዘዕፅ ፡ ወርብዕተ ፡ ወከመዝ ፡ VI 14—21
ትገብራ ፡ ለይእቲ ፡ ታቦት ፡ ወትቀብኣ ፡ ፒሳ ፡ እንተ ፡ ውስጣ ፡ ወእ
ንተ ፡ አፍአሃኒ ፡ ፒሳ ፡ [15] ወከመዝ ፡ ትገብራ ፡ ለይእቲ ፡ ታቦት ፡ ፲፯
በእመት ፡ ኑኃ ፡ ወ ፭፻ ፡ በእመት ፡ ራኅባ ፡ ፴ በእመት ፡ ስሩ ፡ [16] ወአ
ስተጋብእ ፡ ተግባራ ፡ ለይእቲ ፡ ታቦት ፡ ወሶበ ፡ በጽሐት ፡ ለተፈ
ጽሞ ፡ አሓቲ ፡ እመት ፡ ተረፈ ፡ ለተፈጽሞ ፡ ሀየ ፡ ግበር ፡ ኆኅተ ፡
ውስተ ፡ ገቦሃ ፡፡ ወግበር ፡ ላቲ ፡ መዓርጋተ ፡ ተጽራኅ ፡ ወተስላስ ፡
ግበር ፡፡ [17] ወናሁ ፡ አነ ፡ አመጽእ ፡ ማየ ፡ አይኅ ፡ ዲበ ፡ ምድር ፡ ወእ
ደመስስ ፡ ኵሎ ፡ ዘሥጋ ፡ ዘመንፈሰ ፡ ሕይወት ፡ ወዘላዕለ ፡ ምድር ፡
ወዘሀሎ ፡ መትሕተ ፡ ሰማይ ፡ ወይመውት ፡ ኵሉ ፡ ዘሥጋ ፡ [18] ወአቀ
ውም ፡ ኪዳንየ ፡ ምስሌከ ፡ ወትበውእ ፡ አንተ ፡ ወብእሲትከ ፡ ወደ
ቂቅከ ፡ ምስሌከ ፡ [19] ወእምነ ፡ ኵሉ ፡ ዘይትሐወስ ፡ ወእምነ ፡ ኵሉ ፡
አራዊት ፡ ወእምነ ፡ ኵሉ ፡ ዘሥጋ ፡ ወታበውእ ፡ ምስሌከ ፡ ተባዕተ ፡
ወአንስተ ፡፡ [21] ወአንተሰ ፡ ንሣእ ፡ ለከ ፡ እምኵሉ ፡ መባልዕት ፡ ዘት
ሴሰይ ፡ አስተጋብእ ፡ ኀቤከ ፡ ወይከውነከ ፡ መብልዐ ፡ ለከ ፡ ወለኵ

---

14 ወግበር ፡] ወገብረ ፡ (ረ ex ር emend) | ወርብዕተ ፡] ርብ sup ras ዕ ex ር emend Y* (vid) 15 ፲፯] ፲ ex ፳ emend | በእመት ፡ 2°] በእበት ፡ | ስዝሩ ፡, ስ ex ሰ emend ዝ sup ras 17 ዙሉ ፡] ዙሉ ፡ | ዙሉ ፡] ዙሉ ፡ 21 መባልዐት ፡

በዝን ፡] መልአ ፡ | ላዕለ ፡] ዲበ ፡ | እምኔሆሙ ፡ | ወናሁ ፡] + አነ ፡ 14 ዘዕፀ ፡] FHCGR
እንተ ፡ ዕፀ ፡ | ወርብዕተ ፡] ’ት ፡ FHGR om ወ HC | om ወከመዝ ፡ — ታቦት ፡
C | ፒሳ ፡] ፔሳ ፡ bis FH, 2° pr በ FHCG 15 ወከመዝ ፡] om ወ R | ኑኆ ፡
FH | ወ ፭፻] ወ ፶ CG | om በእመት ፡ 2° R | ርሕቦ ፡ FH ርሕባ ፡ CG | ፴] pr
ወ | ስሩ ፡] ሦሩ ፡ FH ስራ ፡ CGR* 16 ወአስተጋብእ ፡ ተግባራ ፡] መስኮተ ፡ ግ
በር ፡ CR* | በጽሐ ፡ R | ተረፈ ፡ ለተፈጽሞ ፡] ተርፋ ፡ (ተረፋ ፡ R) ለተፈጽሞ ፡
FHGR* እንዘ ፡ ትትርፍ ፡ CR* | ኆኅታ ፡ | ተጽራሐ ፡ R | ወተስላሰ ፡ CGR 17 ዘ
መንፈሰ ፡] pr ወ FHGR ዘቦ ፡ መንፈሰ ፡ C | ወዘላዕለ ፡] om ወዘ FHGR* ዘሀ
ሎ ፡ ላዕለ ፡ CR* 18 አንተ ፡] + ውስተ ፡ ታቦት ፡ CR* | ወደቂቅከ ፡] + ወአንስትያ ፡
ደቂቅከ ፡ 19 ወእምነ ፡ ዙሉ ፡ 1°] om C pr ወእምነ ፡ ዙሉ ፡ እንስሳ ፡ (+ ወአዕ
ዋፍ ፡ C) | ወእምነ ፡ ዙሉ ፡ 2°] om C om ወ R | ወታበውእ ፡] pr ታበውእ ፡ ኀቤ
ከ ፡ FHGR om ወ C 21 ለከ ፡ 1°] ምስሌከ ፡ R | እምነ ፡ ዙሉ ፡ | ዘይሴሰዩ ፡
| አስተጋብእ ፡] pr ወ R* | ወለዙሉሙ ፡ መባልዐ ፡] ወሉሙ ፡ መብልዐ ፡ FHGR
ወለዙሉሙ ፡ አራዊት ፡ ወእንስሳ ፡ C

Y ሎሙ ፡ መብልዐ ። 22 ወገብረ ፡ ኖኅ ፡ በከመ ፡ አዘዘ ፡ እግዚአብሔር ፡
VI 22 አምላኩ ፡ ወከማሁ ፡ ገብረ ፡

VII 1—9 1 ወይቤሎ ፡ እግዚአብሔር ፡ ለኖኅ ፡ ባእ ፡ አንተ ፡ ወኵሉ ፡ ቤት
ከ ፡ ውስተ ፡ ታቦት ፡ እስመ ፡ ኪያከ ፡ ረከብኩ ፡ ጻድቀ ፡ በቅድሜየ ፡
በዛቲ ፡ ትውልድ ፡ 2 ወእምነ ፡ እንስሳ ፡ ዘንጹሕ ፡ አብእ ፡ ምስሌከ ፡
ተባዕተ ፡ ወአንስተ ፡ ወ ፯፯ ወእምነ ፡ ኵሉ ፡ እንስሳ ፡ ዘኢኮነ ፡ ንጹ
ሕ ፡ ፪፪ ፡ ተባዕተ ፡ ወአንስተ ፡ 3 ወእምነ ፡ አዕዋፈ ፡ ሰማይ ፡ ዘንጹሕ ፡
ሰባዕተ ፡ ሰባዕተ ፡ ተባዕተ ፡ ወአንስተ ፡ ወእምነ ፡ አዕዋፈ ፡ ሰማይ ፡
ዘኢኮነ ፡ ንጹሐ ፡ ክልኤተ ፡ ክልኤተ ፡ ተባዕተ ፡ ወአንስተ ፡ ዘትሴሰ
ይ ፡ ዘይከውን ፡ ዘርአ ፡ በዲበ ፡ ምድር ፡ 4 እስመ ፡ ዓዲ ፡ ሰቡዐ ፡ መ
ዋዕለ ፡ ወኣመጽእ ፡ ዝናመ ፡ ላዕለ ፡ ምድር ፡ ፵ መዓልተ ፡ ወ ፵ ሌ
ሊተ ፡ ወእደመስስ ፡ ኵሎ ፡ ዘይትሐወስ ፡ ዲበ ፡ ምድር ፡ 5 ወገብረ ፡
ኖኅ ፡ ኵሎ ፡ ዘአዘዞ ፡ እግዚአብሔር ፡ አምላኩ ፡ 6 ወከማሁ ፡ ኮኖ ፡
ለኖኅ ፡ ፮፻ ዓመተ ። ወመዕአ ፡ ማየ ፡ አይኅ ፡ ላዕለ ፡ ኵሉ ፡ ምድር ፡
7 ወቦአ ፡ ኖኅ ፡ ወብእሲቱ ፡ ወአንስቲያ ፡ ደቂቁ ፡ ምስሌሁ ፡ ውስተ ፡
ታቦት ፡ በእንተ ፡ ማየ ፡ አይኅ ፡ 8 ወእምነ ፡ አዕዋፍ ፡ ንጹሓን ፡ ወዘ
ኢኮነ ፡ ንጹሐ ፡ ወእምነ ፡ እንስሳ ፡ ንጹሕ ፡ ወዘኢኮነ ፡ ንጹሐ ፡ ወእ
ምነ ፡ ኵሉ ፡ ዘይትሐወስ ፡ 9 ክልኤ ፡ ቦኡ ፡ ኀበ ፡ ኖኅ ፡ ውስተ ፡ ታቦ

VII 1 ታቦት ፡] ታ sup ras 3 om ወእምነ ፡ 1° — ወአንስተ ፡ 2° 8 om ወእምነ ፡ 2° — ንጹሐ ፡ 2° | ወእምነ ፡ 3°] ወ sup ras . 9 ቦኡ ፡] ኡ sup ras

---

FHCGR 22 አዘዘ ፡ | እግዚአብሔር ፡] + እግዚእ ፡ R | አምላክ ፡ GR | ወከማሁ ፡ ገብረ ፡] om ወ FHCG ወገብረ ፡ ከማሁ ፡ R VII 1 እግዚአብሔር ፡] + አምላክ ፡ G + እግዚእ ፡ R 2 ወ ፯፯] om ወ ante ተባዕተ ፡ 1° | om ኵሉ ፡ | ንጹሐ ፡ | ፪፪] post ወአንስተ ፡ 2° 3 ዘትሴሲ ፡ FHR* om G | ዘይከውን ፡] pr ወ CR* | ዲበ ፡ R 4 ዓዲ ፡] እስከ ፡ CR* | ሰቡዐ ፡ መዋዕል ፡ | ወኣመጽእ ፡] om ወ CR* | ላዕለ ፡] ውስተ ፡ R | መዓልተ ፡] ዕለተ ፡ FH 5 እግዚአብሔር ፡] + እግዚእ ፡ R | አምላኩ ፡] ’ክ ፡ CGR ante እግዚአብሔር ፡ 6 ወከማሁ ፡] ወአሚሃ ፡ FH CG ወአሚሁ ፡ R | ፮፻ R | om ማየ ፡ FHG | om ኵሉ ፡ R 7 ወብእሲቱ ፡] + ወደቂቁ ፡ CGR^b (?) | om ምስሌሁ ፡ R* 8 ንጹሓን ፡] ንጹሕ ፡ | om ኵሉ ፡ R | ዘይትሐወስ ፡] + ዲበ ፡ ምድር ፡ F (inter lin) H 9 ክልኤ ፡] + ክልኤ ፡ FH CG ክልኤተ ፡ ክልኤተ ፡ R* ’ቱ ፡ ’ቱ ፡ R^b (?) |

ት ፡ ተባዕተ ፡ ወአንስተ ፡ በከመ ፡ አዘዞ ፡ እግዚአብሔር ። 10 ወኮነ ፡ Y VII 10—22
እምድኅረ ፡ ሰቡዕ ፡ መዋዕል ፡ መዕአ ፡ ማየ ፡ አይኅ ፡ 11 አመ ፡ ኮነ ፡
፮፻ ፡ ወ ፩ ዓመት ፡ ሕይወቱ ፡ ለኖኅ ፡ በካልእ ፡ ወርኅ ፡ በዐሡሩ ፡ ወ
ሰኑዩ ፡ ለጽልመት ፡ በይእቲ ፡ ዕለት ፡ ተሰጠ ፡ ኵሉ ፡ ቀላያት ፡ ወተ
ርኅወ ፡ አስራብ ፡ ሰማይ ፡ 12 ወኮነ ፡ ዝናም ፡ ላዕለ ፡ ምድር ፡ ፵ ዕለተ ፡
ወ ፵ ሌሊተ ፡ 13 ወበይእቲ ፡ ዕለት ፡ ቦአ ፡ ኖኅ ፡ ወሴም ፡ ወካም ፡ ወ
ያፌት ። ወብእሲቱ ፡ ወአንስትያ ፡ ደቂቁ ፡ ምስሌሁ ፡ ውስተ ፡ ታቦ
ት ። 14 ወአራዊትኒ ፡ በበ ፡ ዘመዶሙ ፡ ወኵሉ ፡ እንስሳ ፡ በበዘመዱ ፡
ወኵሉ ፡ ዘይትሐወስ ፡ ወኵሉ ፡ አዕዋፍ ፡ በበ ፡ ዘመዶሙ ፡ 15 ኀበ ፡
ኖኅ ፡ ፪፪ እምነ ፡ ኵሉ ፡ ዘሥጋ ፡ 16 ቦኡ ፡ በከመ ፡ አዘዞ ፡ እግዚአብ
ሔር ፡ ወዐፀዋ ፡ እግዚአብሔር ፡ ለታቦት ፡ እምነ ፡ አፍአ ። 17 ወኮነ ፡
አይኅ ፡ ላዕለ ፡ ምድር ፡ ፵ ዕለተ ፡ ወ ፵ ሌሊተ ፡ ወመልአ ፡ ማይ ።
ወአልዐላ ፡ እግዚአብሔር ፡ ለታቦት ፡ ወተላዐለት ፡ እምነ ፡ ምድር ፡
18 ወጸንዐ ፡ ማይ ፡ ጥቀ ፡ ላዕለ ፡ ምድር ፡ ወበዝኀ ፡ ወጸለለት ፡ ይእቲ ፡
ታቦት ፡ ላዕለ ፡ ማይ ፡ 19 ወፈድፋደ ፡ በዝኀ ፡ ጥቀ ፡ ዲበ ፡ ምድር ፡
ወከደነ ፡ አድባረ ፡ ነዋኃተ ፡ ኵሎ ፡ ዘመትሕተ ፡ ሰማይ ፡ 20 ፲፭ በእ
መት ፡ ተላዐለ ፡ መልዕልቴሆሙ ፡ ማይ ፡ 21 ወሞተ ፡ ኵሉ ፡ ዘሥጋ ፡
ወዘይትሐወስ ፡ ዲበ ፡ ምድር ፡ ወኵሉ ፡ እጓለ ፡ እመሕያው ፡ 22 ወኵሉ ፡

---

11 ዓመት ፡] ት ፡ partim ras | ቀላየት ፡ 13 ወአንስያ ፡ 17 ወ ፵ ሌሊተ ፡] om ወ | ወአልዐላ ፡] 'ለ ፡ 19 ወከደና ፡ | ነዋኀተ ፡ 21 ወዙሉ ፡] 'ሉ ፡ 22 ወዙሉ ፡

ተባዕተ ፡ ወአንስተ ፡] 'ት ፡ 'ት ፡ | አዘዘ ፡ G | እግዚአብሔር ፡] + እግዚእ ፡ R + ለኖ FHCGR ኅ ፡ FHC 10 አይኅ ፡] + በላዕለ ፡ (om በ R) ምድር ፡ 11 ኮነ ፡] ኮኖ ፡ R + ለኖ ኅ ፡ R | om ወ ፩ C | ተሰጠ ፡] ተሠጥቀ ፡ C | ዙሉ ፡] አንቅዕተ ፡ G 12 ዕለተ ፡] መዓልተ ፡ CG 13 ቦኡ ፡ CGR | ወያፌት ፡] + ደቂቁ ፡ | om ምስሌሁ ፡ CG 14 ወዙሉ ፡ 2° et 3°] ወ CG 15 ኀበ ፡] pr ቦኡ ፡ ውስተ ፡ ታቦት ፡ | እምነ ፡] pr እምነ ፡ አራዊት ፡ ወ R 16 አዘዘ ፡ FHR | እግዚአብሔር ፡ 1°] pr እግዚእ ፡ FH CR + ለኖኅ ፡ C | አፍአ ፡] + ሃ ፡ CR 17 ዕለተ ፡] መዓልተ ፡ CGR | እግዚአብ ሔር ፡] om CG pr እግዚእ ፡ R | ወተለዐለት ፡ 19 ጥቀ ፡] + ማይ ፡ | ዙሉ ፡] ante አድባረ ፡ 20 ፲፭] ፲ ወ ፭ | በእመት ፡] om FHR* እመተ ፡ CGR^a | ተለዐ ለ ፡ | መልዕልተሙ ፡

Y ዘመንፈስ ፡ ወዘሀሎ ፡ ላዕለ ፡ የብስ ፡ ሞተ ፡ [23] ወተደምሰሰ ፡ ኵሉ ፡
VII 23, 24 ዘይትሐወስ ፡ ዲበ ፡ ምድር ፡ እጓለ ፡ እማሕያው ፡ እስከ ፡ እንስሳ ፡
ዘይትሐወስ ፡ ወአዕዋፈ ፡ ሰማይ ፡ ወተደምሰሰ ፡ እምነ ፡ ምድር ፡ ወ
ተረፈ ፡ ኖኅ ፡ ባሕቲቱ ፡ ወእለ ፡ ምስሌሁ ፡ ውስተ ፡ ታቦት ፡ [24] ወተላ
ዐለ ፡ ማይ ፡ መልዕልተ ፡ ምድር ፡ ፻ ወ ፶ ዕለት ፡

VIII 1—7 [1] ወተዘከሮ ፡ እግዚአብሔር ፡ ለኖኅ ፡ ወለኵሉ ፡ አራዊት ፡ ወለ
ኵሉ ፡ እንስሳ ፡ ዘሀሎ ፡ ምስሌሁ ፡ ውስተ ፡ ታቦት ። ወመጽአ ፡ መ
ንፈስ ፡ እግዚአብሔር ፡ ላዕለ ፡ ምድር ፡ ወነትገ ፡ ማይ ፡ [2] ወተከሥተ ፡
አንቅዕተ ፡ ቀላይ ፡ ወአስራበ ፡ ሰማይኒ ፡ ተእኅዘ ፡ ወቆመ ፡ ዝናም ፡
እምነ ፡ ሰማይ ፡ [3] ወአሐዘ ፡ ማይ ፡ ይሕልቅ ፡ ወይሐር ፡ እምድር ፡ ወ
እምድኅረ ፡ ፻ ወ ፶ ዕለት ፡ ሐፀ ፡ ማይ ፡ [4] ወነበረት ፡ ይእቲ ፡ ታቦት ፡
በሳብዕ ፡ ወርኅ ፡ አመ ፡ ፲ ወ ፯ ለወርኅ ፡ ጽልመት ፡ ውስተ ፡ አድባ
ረ ፡ አራራት ፡ [5] ወማይሰ ፡ የሐፅፅ ፡ ወይነትግ ፡ እስከ ፡ ዐሡር ፡ ወርኅ ፡
አመ ፡ ሠርቀ ፡ ወርኅ ፡ አስተርአየ ፡ አርእስቲሆሙ ፡ ለአድባር ፡ [6] ወ
ኮነ ፡ በ ፵ ዕለት ፡ አርኅወ ፡ መስኮታ ፡ ለታቦት ፡ ኖኅ ፡ እንተ ፡ ገብረ ፡
[7] ወፈነዎ ፡ ለቋዕ ፡ ከመ ፡ ይርአይ ፡ እመ ፡ ነትገ ፡ ማይ ፡ እምነ ፡ ገጸ ፡
ምድር ፡ ወሖረ ፡ ወኢገብአ ፡ እስከ ፡ የሐልቅ ፡ ማይ ፡ እምነ ፡ ምድ

---

23 ኵሉ ፡] ኵሎ ፡ Y[a] (int lin) R VIII 2 om ሰማይኒ ፡—እምነ ፡ 4 አድ
ባራ ፡ (nom seq አራራ ፡ ት ፡ scr) 6 መስኮተ ፡ 7 እምነ ፡ 2°] እ sup ras

FHCGR 22 ወዘሀሎ ፡] ወኵሉ ፡ ዘሀሎ ፡ 23 ዲበ ፡] + ገጸ ፡ | እጓለ ፡ እማሕያው ፡] pr እ
ም | ዘይትሐወስ ፡ 2°] pr ወ FHGR om C | om ወተደምሰሰ ፡ እምነ ፡ ምድ
ር ፡ C | ወተርፈ ፡ FHCG | ወእለ ፡] + ቦኡ ፡ R[a] 24 ወተላዐለ ፡ F ወተለዐለ ፡
HCGR | ዕለተ VIII 1 ወተዘከሮ ፡] pr ንበ ፡ ተዘከሮ ፡ እግዚእ ፡ እግዚአብሔር ፡
ለኖኅ ። R | እግዚአብሔር ፡] + እግዚእ ፡ bis R | እንስሳ ፡] + ወለኵሉ ፡ | ወአም
ጽአ ፡ | መንፈሰ ፡] ነፍሰ ፡ C post እግዚአብሔር ፡ 2° | ወተነትገ ፡ FHR ወተመይ
ጡ ፡ G 2 ወተከሥተ ፡] ወተዐጽወ ፡ H ወተከሥቱ ፡ C ወተዘግሑ ፡ G pr ወ
ተዐጽወ ፡ F | ተእኅዘ ፡] ተዐጽወ ፡ C 3 ማይ ፡ ይሕልቅ ፡] ord inv | ይኅሰቅ ፡
FH | እምነ ፡ ምድር ፡ | ሐጸ ፡ 4 ለወርኅ ፡ ጽልመት ፡] ለጽልመት ፡ | ደብረ ፡ C
5 ወይትነተግ ፡ FHR | ዐሡር ፡] ዐሡሩ ፡ ለ R | ወርኅ ፡ 1°] + ወአመ ፡ ኮነ ፡
፲ ወ ፩ አውራኅ ፡ ('ኃ ፡ R) | ሠርቀ ፡] pr ርእሰ ፡ | አስተርአዩ ፡ C 'ያ ፡ R 6 በ
፵] እምድኅረ ፡ ፵ | ኖኅ ፡] ante ለታቦት ፡ R 7 ተነትገ ፡ FHR | ኀልቀ ፡

ር ። 8 ወፌነወ ፡ ርግበ ፡ እምድኅሬሁ ፡ ከመ ፡ ትርአይ ፡ እመ ፡ ነትገ ፡ Y VIII 8—19
ማይ ፡ እምነ ፡ ገጸ ፡ ምድር ፡ 9 ወኢረከበት ፡ ኀበ ፡ ታዕርፍ ፡ እገሪሃ ፡
ወገብአት ፡ ኀቤሁ ፡ ውስተ ፡ ታቦት ፡ እስመ ፡ ማይ ፡ ውስተ ፡ ገጸ ፡
ምድር ፡ ወሰፍሐ ፡ እዴሁ ፡ ወነሥአ ፡ ውስተ ፡ ታቦት ፡ ኀቤሁ ።
10 ወተዐገሠ ፡ ሰቡዐ ፡ መዋዕለ ፡ ፈነዋ ፡ ለርግብ ፡ ውስተ ፡ ምድር ፡
11 ፍና ፡ ሰርክ ፡ ወባቲ ፡ ውስተ ፡ አፉሃ ፡ ቈጽለ ፡ ዘይት ፡ ወአእመረ ፡
ኖኅ ፡ ከመ ፡ ነተገ ፡ ማይ ፡ እምነ ፡ ምድር ። 12 ወተዐገሠ ፡ካዕበ ፡ ሰቡ
ዐ ፡ መዋዕለ ፡ ፈነዋ ፡ ለርግብ ፡ ወደገመት ፡ ገቢአ ፡ ኀበ ፡ ኖኅ ፡ 13 ወ
አመ ፡ ኮነ ፡ ፮፻ ወ ፩ ዓመት ፡ እምነ ፡ መዋዕሊሁ ፡ ለኖኅ ፡ አመ ፡ ሰ
ርቀ ፡ ወርኅ ፡ ኀልቀ ፡ ማይ ፡ እምነ ፡ ምድር ፡ ወከሠታ ፡ ኖኅ ፡ ለጠፈ
ራ ፡ ለታቦት ፡ እንተ ፡ ገብረ ፡ ወርእየ ፡ ከመ ፡ ኀልቀ ፡ ማይ ፡ እምነ ፡
ገጸ ፡ ምድር ፡ 14 ወበካልእ ፡ ወርኅ ፡ አመ ፡ ፳ ወ ፯ የብሰት ፡ ምድር ።
15 ወይቤሎ ፡ እግዚአብሔር ፡ ለኖኅ ፡ 16 ፃእ ፡ እምነ ፡ ታቦት ፡ አንተ ፡
ወብእሲትከ ፡ ወደቂቅከ ፡ ወአንስቲያ ፡ ደቂቅከ ፡ 17 ወኵሉ ፡ ዘሀሎ ፡
ውስቴታ ፡ ወዘሀሎ ፡ ምስሌከ ፡ ወኵሉ ፡ ዘሥጋ ፡ እምነ ፡ ዖፍ ፡ እስ
ከ ፡ እንስሳ ። ወኵሉ ፡ ዘይትሐወስ ፡ ዲበ ፡ ምድር ፡ አውፅእ ፡ ምስ
ሌከ ፡ ወብዝኁ ፡ ወተባዝኁ ፡ ወምልእዋ ፡ ለምድር ። 18 ወወፅአ ፡
ኖኅ ፡ ወብእሲቱ ፡ ወደቂቁ ፡ ወአንስትያ ፡ ደቂቁ ፡ ምስሌሁ ፡ 19 ወኵ

---

9 ታዐሪፍ፡ 11 ምድር ፡] ም sup ras 13 om እምነ፡ 2° — ማይ፡ 2°
17 እምነ ፡] እ sup ras 18 om ወአንስትያ፡ደቂቁ፡

---

8 ወፌነዋ ፡ ለርግብ ፡ | ነተገ ፡ F | እምገጸ ፡ FHCG 9 ታዕርፍ ፡ R* | FHCGR
እገራ፡ FHG | om ማይ፡ R* | ውስተ፡ 2°] pr ሀሎ፡ + ዙሉ፡ | እዴሁ ፡] + ኖኅ፡
R | ወነሥኣ ፡ FHCG 10 ፈነዋ ፡] pr ካዕበ ፡ | ምድር ፡] + ከመ ፡ ትርአይ፡
11 ፍና ፡] pr ወገብአት ፡ ኀቤሁ ፡ ርግብ ፡ (om R) | ተነትገ ፡ FHR ነትገ ፡ CG
12 ወኢደገመት፡ FHCG | ኀበ፡ኖኅ ፡] ኀቤሁ፡ 13 ዓመት፡ FHR | መዋዕሊ
ሁ ፡] ሕይወቱ፡ | ሰርቀ ፡] pr ርእሰ፡ | ወርኅ ፡] + ቀዳማይ፡ CG | ወከሠተ፡ R |
ለጠፈራ ፡] om ለ FGR | እምገጸ፡ 14 ፳ወ፯] + ለጽልመት፡ CR^a 15 እ
ግዚኣብሔር ፡] pr እግዚእ፡ R | ለኖኅ ፡] + እንዘ፡ይብል፡ F (inter lin) H 16 ወ
አንስትያ፡ FHCG | ደቂቅከ ፡] + ምስሌከ፡ G 17 om ውስቴታ፡ወዘሀሎ፡ |
ወምልእዋ ፡ ለምድር ፡] ዲበ፡ምድር፡ FHR

Y ሉ ፡ አራዊት ፡ ወእንስሳ ፡ ወአዕዋፍ ፡ ወኵሉ ፡ ዘይትሐወስ ፡ ዲበ ፡
VIII 20—22 ምድር ፡ በበዘመዶሙ ፡ ወፅኡ ፡ እምነ ፡ ታቦት ። [20] ወነደቀ ፡ ኖኅ ፡
ምስዋዐ ፡ ለእግዚአብሔር ፡ ወነሥአ ፡ እምነ ፡ እንስሳ ፡ ወኵሉ ፡ ዘን
ጹሕ ፡ ወአዕረገ ፡ ቍርባነ ፡ ዲበ ፡ ምሥዋዕ ፡ [21] ወአጼነወ ፡ እግዚአ
ብሔር ፡ መዐዛ ፡ ሠናየ ። ወይቤ ፡ እግዚአብሔር ፡ መሐልኩ ፡ ከመ ፡
ኢይደግም ፡ ረጊሞታ ፡ ለምድር ፡ በእንተ ፡ ምግባሩ ፡ ለእጓለ ፡ እማ
ሕያው ፡ እስመ ፡ ስዩም ፡ ውስተ ፡ ልቦሙ ፡ ለእጓለ ፡ እማሕያው ፡
እኪት ፡ በኵሉ ፡ ጊዜ ፡ እምንእሶሙ ፡ ወኢይደግም ፡ እንከ ፡ አማስ
ኖቶሙ ፡ ለኵሉ ፡ ዘሥጋ ፡ ዘሕያው ፡ በከመ ፡ ገበርኩ ፡ [22] ኵሎ ፡ መ
ዋዕሊሃ ፡ ለምድር ፡ ዘርአ ፡ ወማእረረ ፡ ወቍረ ፡ ወሀፈ ፡ ወድካመ ፡
ሐጋየ ፡ ወክረምተ ፡ መዐልተ ፡ ወሌሊተ ፡ ዘኢይትኀደግ ፡
IX 1—3 [1] ወባረኮሙ ፡ እግዚአብሔር ፡ ለኖኅ ፡ ወለደቂቁ ፡ ወይቤሎሙ ፡
ብዝኁ ፡ ወተባዝኁ ፡ ወምልእዋ ፡ ለምድር ፡ ወኰንንዋ ፡ [2] ወይፍራ
ህክሙ ፡ ወይርዓድ ፡ እምኔክሙ ፡ ኵሉ ፡ አራዊተ ፡ ገዳም ፡ ወአዕዋ
ፈ ፡ ሰማይ ፡ ወዘይትሐወስ ፡ ዲበ ፡ ምድር ፡ ወዓሣተ ፡ ባሕር ፡ ወወ
ሀብኩክሙ ፡ ኵሎ ፡ ውስተ ፡ እዴክሙ ፡ [3] ይኩንክሙ ፡ ኵሉ ፡ ዘይት
ሐወስ ፡ ዘሕያው ፡ ለክሙ ፡ ይኩንክሙ ፡ መብልዐ ፡ ከመ ፡ ሐመልማለ ፡

---

19 አራዊተ ፡ 20 ምስዋዐ ፡] 'ዐ ፡ 21 እኪተ ፡ R* 22 ወቍር ፡ | ወክረ
ምት ፡ IX 1 ወበረኮሙ ፡ 3 ኵሉ ፡] ኵሎ ፡ | ይኩንክሙ ፡ 2°] ይኩክሙ ፡ |
ሐማልማለ ፡

FHCGR 19 ወእንስሳ ፡] ወኵሉ ፡ እንስሳ ፡ R | ወአዕዋፋት ፡ FHR | ወፅኡ ፡] pr ወ FHCG
20 ወነደቀ ፡] pr በእንተ ፡ ዘአብአ ፡ ኖኅ ፡ መሥዋዕተ ። R | ምስዋዐ ፡] መሥዋዕተ ፡
R | ለእግዚአብሔር ፡] + እግዚእ ፡ R | እምነ ፡] + ዘአብአ ፡ R | ወኵሉ ፡] 'ሉ ፡ FH
GR ወእምኵሉ ፡ C | ዘንጹሕ ፡] ንጹሐ ፡ R | ምሥዋዕ ፡] 'ዑ ፡ 21 እግዚአብ
ሔር ፡ 1°] pr እግዚእ ፡ R | ወይቤሎ ፡ R | እግዚአብሔር ፡ 2°] + እግዚእ ፡ R
| መሐልኩ ፡] ሐለይኩ ፡ | ኢይደግም ፡] ኢይድግም ፡ R | እኪት ፡] እከይ ፡ C |
እምነ ፡ ንእሶሙ ፡ | አማስኖት ፡ 22 ዘርአ ፡ et nomm seqq] nominat C | ወቍረ ፡]
om ወ | om ወድካመ ፡ | ዘኢየሐድግ ፡ R IX 1 ወባረኮሙ ፡] ወባረከ ፡ FHC
GR* pr ኀበ ፡ ባረከ ፡ እግዚእ ፡ እግዚአብሔር ፡ ለኖኅ ። R | እግዚአብሔር ፡] pr እግ
ዚእ ፡ R | om ወይቤሎሙ ፡ FH 2 ወይፍርሁክሙ ፡ ወይርዐዱ ፡ C | ሰማይ ፡]
+ ወእንስሳ ፡ CR* | ወወሀብኩክሙ ፡] om ወ conj R | om ኵሎ ፡ 3 ይኩንክ
ሙ ፡ 1°] ይኩን ፡ (pr ወ R) FHGR + ለክሙ ፡ ወ C | ከመ ፡] pr ወ R |

ሣዕር ፡ ወወሀብኩክሙ ፡ ኵሎ ፡ [4] ወባሕቱ ፡ ኵሎ ፡ ዘቦቱ ፡ ሥጋ ፡ ደ Y IX 4—12
መ ፡ ነፍስ ፡ ኢትብልዑ ። [5] እስመ ፡ ደመ ፡ ነፍስክሙኒ ፡ ወእትኀሰስ ፡
እምኵሉ ፡ [6] ዘመደ ፡ ሰብእ ፡ ሀየንተ ፡ ደመ ፡ ዝንቱ ፡ ይትከዐው ፡
ደሙ ፡ እስመ ፡ በአምሳለ ፡ እግዚአብሔር ፡ ገበርክዎ ፡ ለሰብእ ፡ [7] ወ
አንትሙ ፡ ብዝኁ ፡ ወተባዝኁ ፡ ወምልእዋ ፡ ለምድር ፡ ወብዝኁ ፡
ላዕሌሃ ። [8] ወይቤሎ ፡ እግዚአብሔር ፡ ለኖኅ ፡ ወለውሉዱ ፡ ምስሌሁ ፡
እንዘ ፡ ይብል ፡ [9] አነ ፡ እሁብ ፡ ኪዳነ ፡ ምስሌክሙ ፡ ወለዘርእክሙ ፡
በዲበ ፡ ምድር ፡ ምስሌክሙ ፡ ወለዘርእክሙ ፡ እምድኅሬክሙ ፡ [10] ለ
ኵሉ ፡ ነፍሰ ፡ ሕይወት ፡ እንተ ፡ ምስሌክሙ ፡ እምነ ፡ አዕዋፍ ፡ ወእ
ንስሳ ፡ ወኵሉ ፡ አራዊተ ፡ ምድር ፡ ዘምስሌክሙ ፡ ዘወፅአ ፡ በኀበ ፡
ታቦት ፡ [11] ወአቀውም ፡ ኪዳንየ ፡ ዘምስሌክሙ ፡ ወኢይመውት ፡ ኵ
ሉ ፡ ዘሥጋ ፡ በማየ ፡ አይኅ ። ወኢይመጽእ ፡ እንከ ፡ ማየ ፡ አይኅ ፡
ለአማስኖ ፡ ኵሉ ፡ ምድር ። [12] ወይቤሎ ፡ እግዚአብሔር ፡ ለኖኅ ፡
ዝንቱ ፡ ውእቱ ፡ ኪዳንየ ፡ ዘእሁበክሙ ፡ አነ ፡ ምስሌየ ፡ ወምስሌክ
ሙ ፡ ወማእከለ ፡ ነፍሰ ፡ ሕይወት ፡ እንተ ፡ ሀለወት ፡ ምስሌክሙ ፡

---

6 ደሙ ፡] ደሞ ፡ 10 አራዊት ፡ 11 ኵሉ ፡ bis 12 ወማእከለ ፡] ለ ex ሌ emend Y*

ወወሀብኩክሙ ፡] om ወ conj 4 om ኵሉ ፡ FHCGR* | ዘቦቱ ፡ ሥጋ] ሥጋ ፡ FHCGR (pr ዘ R*) ዘቦ ፡ FHCR ሥጋ ፡ ዘበ ፡ G 5 ደም ፡ FHGR | ነፍስክሙኒ ፡] om ኒ ፡ FHCGR* + ውእቱ ፡ CR* | ወእትኀሠሥ ፡ | እምኵሉ ፡] + ደመ ፡ FHG እምእደ ፡ ኵሉ ፡ C እምነ ፡ ደመ ፡ R + አራዊት ፡ እትኀሠሥ ፡ ወእምነ ፡ (om ወ R) ኵሉ ፡ እደ ፡ (ደመ ፡ GR) ሰብእ ፡ ወእኑሁ ፡ (ወእምእደ ፡ [ወእምደመ ፡ R*] ብእሲ ፡ ዘእኑሁ ፡ CR*) ወእትኀሠሥ ፡ ለኵሉ ፡ (om ለ C) ነፍሰ ፡ (ለነፍሰ ፡ ኵሉ ፡ GR) እጓለ ፡ እመሕያው ፡ 6 ዘመደ ፡] ደመ ፡ pr ዘከዐወ ፡ | om ደመ ፡ R | ዝክቱ ፡ 7 ወአንትሙ ፡] + ሰ ፡ | ወምልእ ፡ R | om ወብዝኁ ፡ ላዕሌሃ ፡ C 8 እግዚአብሔር ፡] + እግዚእ ፡ R 9 አነ ፡] pr ናሁ ፡ | እሁብ ፡] አቀውም ፡ C | ኪዳንየ ፡ CR | om ወለዘርእክሙ ፡ 1° | በዲበ ፡ ምድር ፡] ዲበ ፡ ምድር ፡ (om R*) | om ምስሌክሙ ፡ 2° CGR 10 ለኵሉ ፡] pr ወ CGR | ነፍስ ፡ R | ሕይወት ፡] ሕያው ፡ | እምነ ፡] pr ወ FHCG | ወኵሉ ፡] om ኵሉ ፡ CG | om ዘምስሌክሙ ፡ CG | በኀበ ፡] በውስተ ፡ FG እምውስተ ፡ HCR 11 ወአቀውም ፡] om ወ | ዘምስሌክሙ ፡] om ዘ | ወኢይመውት ፡] + እንከ ፡ | ወኢያመጽእ ፡ FHCG 12 ኪዳንየ ፡] pr ትእምርተ ፡ | ምስሌየ ፡ ወምስሌክሙ ፡] ማእከሌየ ፡ ወማእከሌክሙ ፡ | ነፍሰ ፡] pr ኵሉ ፡ C

IX 13—21 Y ለትውልድ ፡ ዘለዓለም ። 13 ወቀስትየ ፡ እሠይም ፡ ውስተ ፡ ደመና ፡
ወትከውን ፡ ተአምረ ፡ ኪዳንየ ፡ ማእከሌየ ፡ ወማእከለ ፡ ኵላ ፡ ምድ
ር ። 14 ወይከውን ፡ ሶበ ፡ አጸልም ፡ ደመና ፡ ላዕለ ፡ ምድር ፡ ታስተር
ኢ ፡ ቀስትየ ፡ ውስተ ፡ ደመና ፡ 15 ወእዜክር ፡ እንከ ፡ ኪዳንየ ፡ ዘሀሎ ፡
ምስሌክሙ ፡ ወማእከለ ፡ ኵሉ ፡ ነፍሰ ፡ ሕይወት ፡ እንተ ፡ ሀለወት ፡
ውስተ ፡ ኵሉ ፡ ዘሥጋ ፡ ወኢይወፅእ ፡ እንከ ፡ ማየ ፡ አይኅ ፡ ከመ ፡
እደምስሶ ፡ ለኵሉ ፡ ዘሥጋ ፡ 16 ወትወፅእ ፡ ቀስትየ ፡ ውስተ ፡ ደመና ፡
ወእሬእያ ፡ ከመ ፡ እዜክር ፡ ኪዳንየ ፡ ዘለዓለም ። ዘማእከለ ፡ እግዚአ
ብሔር ፡ ወማእከለ ፡ ኵሉ ፡ ዘሥጋ ፡ ዘቦቱ ፡ መንፈሰ ፡ ሕይወት ፡ ዘሀ
ሎ ፡ ላዕለ ፡ ምድር ። 17 ወይቤሎ ፡ እግዚአብሔር ፡ ለኖኅ ፡ ዝንቱ ፡
ውእቱ ፡ ኪዳንየ ፡ ዘእሁበክሙ ፡ አነ ፡ ማእከሌየ ፡ ወማእከሌክሙ ፡
ዘአቀውም ፡ 18 ወእሉ ፡ እሙንቱ ፡ ደቂቁ ፡ ለኖኅ ፡ እለ ፡ ወፅኡ ፡ እ
ምውስተ ፡ ታቦት ። ሴም ፡ ወካም ። ወያፌት ። ወካምሰ ፡ አቡሆሙ ፡
ውእቱ ፡ ለከናአን ፡ 19 እሉ ፡ እሙንቱ ፡ ደቂቁ ፡ ለኖኅ ፡ እለ ፡ ተዘር
ዉ ፡ ውስተ ፡ ኵሉ ፡ ምድር ፡ 20 ወእምድኅረ ፡ አይኅ ፡ ወአኀዘ ፡ ኖኅ ፡
ይትገበሩ ፡ ለምድር ፡ ወተከለ ፡ ዐጸደ ፡ ወይን ፡ 21 ወሰትየ ፡ እምኔሁ ፡

---

12 ዘለዓም ፡   16 ወእሬያ ፡

FHCGR 13 ወቀስትየ ፡] om ወ CGR | ውስተ ፡] pr በ R | ደመናት ፡ FH | ማእከሌየ ፡] + ወማእከሌክሙ ፡ CR* | ኵሉ ፡ 14 አጸልም ፡] አደምን ፡ C 15 ምስሌክሙ ፡] ማእከሌክሙ ፡ FHCG + ወማእከሌየ ፡ FHR pr ማእከሌየ ፡ ወ CG | እንተ ፡ — እንከ ፡] ወበኵሉ ፡ ዘሥጋ ፡ ኢያመጽእ ፡ CR* | ወኢይወፅእ ፡] ወኢያመጽእ ፡ hoc et 7 verba seqq post ወእሬእያ ፡ v 16 R | እደመስሶ ፡ ('ስስ ፡ R) FHCR | ለኵሉ ፡] om ለ R 16 ወእሬእያ ፡] ወእሬስያ ፡ R + ቀስትየ ፡ R (+ ወኢያመጽእ ፡ — ዘሥጋ ፡ de fine v 15 R) | ከመ ፡] ወ R | እዘክር ፡ F እዘከር ፡ HCG እኔከር ፡ R | ዘማእከለ ፡ እግዚአብሔር ፡] ዘማእከሌየ ፡ C + እግዚእ ፡ R | om ዘሥጋ ፡ R | ዘቦቱ ፡] ዘቦ ፡ FHCG om R | ነፍስ ፡ R (sic) 17 እግዚአብሔር ፡] pr እግዚእ ፡ R | ኪዳንየ ፡] pr ትእምርተ ፡ CG | om ዘእሁበክሙ ፡ አነ ፡ | ዘአቀውም ፡] ante ማእከሌየ ፡ 18 እምውስተ ፡] om ውስተ ፡ R | አቡሁ ፡ C | ከናአን ፡] varr ከናኣን ፡ ከናአን ፡ ከነአን ፡ ከነዓን ፡ 19 እሙንቱ ፡] pr ፫ FHCG + ፫ R | ተዘርዑ ፡ FHCG 20 ወእምድኅረ ፡ አይኅ ፡] om G pr በእንተ ፡ ዘተከለ ፡ ኖኅ ፡ ዐፀደ ፡ ወይን ። R | ወአኀዘ ፡] om ወ FHCR

ወሰትየ ፡ ወተዐርቀ ፡ በውስተ ፡ ቤቱ ፡ 22 ወርእዮ ፡ አቡሆሙ ፡ ለከና Y
ኣን ፡ እንዘ ፡ ዕራቁ ፡ አቡሆሙ ፡ ወሰሐቀ ፡ ወወፅአ ፡ ወነገሮሙ ፡ ለ IX 22—29
ክልኤሆሙ ፡ አኀዊሁ ፡ በአፍአ ፡ 23 ወነሥኡ ፡ ሴም ፡ ወያፌት ፡ ወወ
ደዩ ፡ ልብሰ ፡ ውስተ ፡ ዘበኖሙ ፡ ክልኤሆሙ ፡ ወሖሩ ፡ ድኅሪተ ፡
ወከደኑ ፡ ዕርቃነ ፡ አቡሆሙ ፡ ወገጾሙ ፡ ድኅሬሆሙ ፡ አግብኡ ፡
ወኢርእዩ ፡ ዕርቃነ ፡ አቡሆሙ ፡ 24 ወሶበ ፡ ጽኅወ ፡ ኖኅ ፡ እምወይኑ ፡
አእመረ ፡ ኵሎ ፡ ዘገብረ ፡ ሎቱ ፡ ወልዱ ፡ ዘይንእስ ፡ 25 ወይቤ ፡ ሖር ፡
ርጉም ፡ ይኩን ፡ ከናአን ፡ ገብረ ፡ ለአኀዊሁ ። 26 ወይቤ ፡ እግዚአብ
ሔር ፡ አምላኩ ፡ ለሴም ፡ ወይኩን ፡ ከናአን ፡ ገብሮ ፡ 27 ወያርኅብ ፡
እግዚአብሔር ፡ ብሔረ ፡ ለያፌት ፡ ወይኅድር ፡ ውስተ ፡ ቤቱ ፡ ለሴ
ም ፡ ወኩን ፡ ገብሮ ። 28 ወሐይወ ፡ ኖኅ ፡ እምድኅረ ፡ አይኅ ፡ ፫፻ ወ ፶
ዓመት ። 29 ወኵሉ ፡ መዋዕሊሁ ፡ ለኖኅ ፡ ፱፻ ወ ፶ ዓመት ፡ ወሞተ ፡

1 ወከመዝ ፡ ውእቱ ፡ ልደቶሙ ፡ ለደቂቀ ፡ ኖኅ ። ሴም ። ወካም ። X 1—4
ወያፌት ። ወተወልዱ ፡ ሎቱ ፡ 2 ደቂቀ ፡ ለያፌት ። ጋሜር ። ወያጎግ ።
ወሜዶ ። ወይህያ ። ወኤልሳ ። ወቶቤል ። ወሞስሕ ። ወቲራ ። 3 ወደ
ቂቀ ፡ ጋሜር ። አስባንሶ ። ወኢራሜት ። ወኢተራጋም ። 4 ወደቂቀ ፡

---

23 om ወገጾሙ፡ — አቡሆሙ፡ 2° 24 ኵሉ፡ 25 ከናአን፡ int lin Y^a
26 ገብሩ፡ X 1 ሰደቂቃ፡ 2 ሰያፌት፡ | ወያጎግ፡] ግ sup ras 3 ወኢራ
ሜት፡] ት sup ras

---

21 ወሰትየ፡ 2°] ወሰከረ፡ | ወተዐረቀ፡ FH | ቤት፡ R 22 አቡሆሙ፡ 1°] አቡ FHCGR
ሁ፡ C pr ካም፡ | እንዘ፡ዕራቁ፡] + ውእቱ፡ FHGR እንዘ፡ዕሩቅ፡ R ዕርቃነ፡ C
| ወሰሐቀ፡] om ወ CG | ወነገሮሙ፡] ወይቤሎሙ፡ R | በአፍኣ፡] om በ R post
ወወፅአ፡ R 23 ልብሰ፡] 'ሰ፡ F ante ወወደዩ፡ | ውስተ፡ዘበኖሙ፡ክልኤሆ
ሙ፡] ላዕለ፡ክልኤሆሙ፡ዲበ፡ዘባናቲሆሙ፡ | ወካደኑ፡ F | አግብኡ፡] ወገብኡ፡ R
24 እምወይኑ፡] እምስካረ፡ወይኑ፡ CR | አእመረ፡] pr ወ R 25 ሖር፡] ኖኅ፡
| ርጉመ፡ | ገብረ፡] + ወነባሬ፡ይኩን፡ 26 እግዚአብሔር፡] እግዚእ፡ + ወ R
pr ይትባረክ፡ 27 ወያርኅብ፡] ወለያርሕብ፡ $FHCGR^a$ ወለያርብሕ፡ R^* |
ብሔሮ፡R | ወኩን፡] ወይኩን፡ + ከናአን፡ 28 ዓመት፡ FHCG 29 ወ
ኵሉ፡] ወኮነ፡ኵሉ፡ FHCG + ኮነ፡ R | ፱፻ ወ ፶ | ዓመት፡ X 1 ወተወልደ፡
FH | ሎቱ፡] ሎሙ፡ + ደቂቅ፡ ('ቀ፡ R) እምድኅረ፡አይኅ፡ 2 ደቂቀ፡] pr ወ
FHCR | ሰያፌት፡] om ሰ | ወይህያ፡] var ወይህያን፡ (cf v 4) | om ወኤልሳ፡
CG 3 ወኢራሜት፡] var ወኢራፌት፡

Y X 5—18 ዮሀያን ፡፡ ኤልስ ፡፡ ወተራስሶ ፡፡ ወቂጥኢ ፡፡ ወሮድኢ ፡፡ [5] ወእምነ ፡
እሉ ፡ ተፈልጠ ፡ ደሰያቲሆሙ ፡ ለአሕዛብ ፡ በበ ፡ ምድሮሙ ፡ ወበበ
ነገዶሙ ፡ ወበበሕዘቢሆሙ ፡ [6] ወደቂቀ ፡ ካም ፡ ኵሰ ፡፡ ወሚጣራም ፡፡
ወፋጥ ፡፡ ወከናአን ፡፡ [7] ወደቂቀ ፡ ኵሳ ፡፡ ሶበ ፡፡ ወኤልውጥ ፡፡ ወዴግ
ም ፡፡ ወሰበቀት ፡፡ ወደቂቀ ፡ ራጌም ፡፡ ሶበ ፡ ወድያናን ፡፡ [8] ወኵሰ ፡ ወ
ለዶ ፡ ለኑቤር ፡፡ ወውእቱ ፡ ዘኮነ ፡ ለያርብሕ ፡ [9] ነዓዌ ፡ ቅድመ ፡ እግ
ዚአብሔር ፡ ወበእንተ ፡ ዝንቱ ፡ ይቤሉ ፡ ከመ ፡ ኑቤር ፡ ያርብሕ ፡ ዘ
ኮነ ፡ ነዓዌ ፡ ቅድመ ፡ እግዚአብሔር ፡ [10] ወኮነ ፡ መንግሥቱ ፡ በባሎን ፡፡
ወቆሬ ፡፡ ወአርከድ ፡፡ ወከሌን ፡፡ በምድረ ፡ ሰናኦር ፡፡ [11] ወይእቲ ፡ ም
ድር ፡ ወፅአ ፡ አሶር ፡ ወነደቀ ፡ ለነዌ ፡ ወለሮቤት ፡ ሀገረ ፡ ዐቢየ ፡፡
[13] ወሴጣሬም ፡፡ ወለዶሙ ፡ ለእለ ፡ ዴኬም ፡፡ ወሴጣኤም ፡፡ ወለባኤል ፡፡
ወለንፍታሌም ፡፡ [14] ወለጴዎርሶጥኣን ፡፡ ወለስርናኦን ፡፡ እምኀበ ፡ ወፅ
አ ፡ ፌልሴኤም ፡፡ ወለቃፍሮኖኤም ፡፡ [15] ወከናኣን ፡፡ ወሲዳን ፡፡ ወለዶ ፡
ለኬጤኤን ፡ [17] ወለዔቄኤን ፡፡ [18] ወአማቲ ፡፡ ወእምድኅረ ፡ ዝንቱ ፡ ተ

5 ደሳያቲሆሙ ፡ 7 ወሶበድያናን ፡ 9 om ወበእንተ ፡ — እግዚአብሔር ፡ 2°
13 ዴኬም ፡] ዴኬ sup ras 15 ለኬጤኤን ፡] ን sup ras

FHCGR 5 ተፈልጡ ፡ C | ለሕዝብ ፡ FH | ምድሮሙ ፡] + ለለአሐዱ ፡ (ለለ፩፩ ፡ R) ወበበ
ነገሮሙ ፡ | ወበበሕዘቢሆሙ ፡] ወአሕዛቢሆሙ ፡ 6 ወሚጣራም ፡] var ወም
ስጢየረም ፡ (cf v 13) 7 ወኤልውጥ ፡] var ወኤዊልጥ ፡ + ወሳቤታ ፡ C | ወ
ዴግም ፡] var ወሬጊም ፡ (cf ራጊም ፡ infra v 7) | ወድያናን ፡] var ወዮዳዳን ፡
8 ለኑቤር ፡] varr ለኑቤርድ ፡ ለናምሩድ ፡ (C) | ለያርብሕ ፡] ያርብሕ ፡ FHR ያር
ብሐ ፡ G ያርብሓዌ ፡ C + በምድር ፡ FHCG 9 ነዓዌ ፡] 'ዊ ፡ FH pr ወኮነ ፡
FHCG | እግዚአብሔር ፡ bis] + እግዚእ ፡ R 10 ወኮነ ፡] + ቅድመ ፡ FHCG
+ ቀዳሚ ፡ R + ጥንተ ፡ C | ወቆሬ ፡] var ወኢሬ ፡ | ወከሌን ፡] var ወኬሌዎ ፡ |
በምድረ ፡] pr ወ R 11 ወይእቲ ፡] ወእምይእቲ ፡ | ወነደቀ ፡] 'ቃ ፡ | ለነዌ ፡]
ለነነዌ ፡ | ሀገር ፡ ዐባይ ፡ (ዓቢይ ፡ R) 13 ወሴጣሬም ፡] var ወምሴጣሬም ፡ |
ወለዶሙ ፡] pr ወ R | ለእለ ፡ ዴኬም ፡] ለለድኬም ፡ s. ለልድኬም ፡ | ወሴጣኤ
ም ፡] var ወለሴማጠአም ፡ | ወለባኤል ፡] varr ወለኑቤኤል ፡ ወለሬቤኤም ፡
14 ወለጴዎርሶጥኣን ፡] var ወለጴዮርሶናአን ፡ | ወለስርናኦን ፡] varr ወለከሳሮአን ፡
ወለከስሮናአን ፡ | እምኀበ ፡] ወእምኔሁ ፡ R* | ፌልሴኤም ፡] varr ፊሌሴጤአም ፡
ፍልስጥኤም ፡ (C hic et caeteri codices alias) 15 ወሲዳን ፡] ለሴዶን ፡ FHG
ለሲዶን ፡ በኵሩ ፡ C ወለሴዶን ፡ R post ወለዶ ፡ FHCG | ለኬጤኤን ፡] var 'ዎን ፡
(C hic et caet codd alias) pr ወ + ወለኢያቡሴዎን ፡ ወለአሞሬዎን ፡ ወለጌርጌሴ
ዎን ፡ (v 16) C 17 ወለዔቄኤን ፡] var ወለዒሬቄዎን ፡ pr ወለኤዊዎን ፡ C + ወ
ለአሰኤን ፡ (om ለ R) 18 ወአማቲ ፡] ወለአመቲ ፡ pr ወለከራዱአን ፡ ወለሰማንኢር ፡

ዘርዉ፡ ከናአን፡ [19] ወኮነ፡ አድባሪሆሙ፡ ለከናአን፡ እምነ፡ ግራራ፡ Y X 19--31
በጌዛን፡ ወይበጽሕ፡ ሰዶም፡ ወግሙራ። ወሴደማ፡ ወሶብያ፡ እስከ፡
ሴላ። [20] ወእሉ፡ ደቂቁ፡ ለካም፡ በበዘመዶሙ፡ ወበበ፡ ነገዶሙ፡ ወ
በበ፡ ብሔሮሙ፡ ወበበ፡ ሕዘቢሆሙ። [21] ወለሴምኒ፡ ተወልዱ፡ ሎ
ቱ፡ ደቂቀ፡ ወአዋልደ፡ ወአቡሆሙ፡ ለእሉ፡ ደቂቅ፡ ኤቤር፡ እኁሁ፡
ለያፌት። ወለዘየዐቢ፡ [22] ሴም፡ ወአሶር፡ ወአልፍክስድ፡ ወልዱ፡
ውእቱ፡ [23] ወአርማክሐ። ወዮምኤል፡ ወያቲር። ወሞሶሕ። [24] ወአ
ርፋሳ፡ ወለዶ፡ ለሴላ፡ ወሴላ፡ ወለዶ፡ ለኤቤር። [25] ወተወልዱ፡ ሎ
ቱ፡ ደቂቅ፡ ክልኤቱ፡ ስሙ፡ ለ ፩፡ ፋሌክ፡ እስመ፡ በመዋዕሊሁ፡
ተከፍለት፡ ምድር፡ ወስመ፡ እኁሁ፡ ያቁጥን፡ [26] ወዮቃጥን፡ ወለዶ፡
ለእልማድድ። ወለሴልፋ። ለሰራሴራሞት። ወለሴራሓ [27] ወለኍደራ።
ወለሴላ፡ ኤዛላ፡ ወዴቄላ። [28] ወለአበሜሌክ፡ ወለሴጌሐ፡ [29] ወለፍ
ር። ወለኤዮቤር። ወለኵሎሙ፡ ደቂቁ፡ ለዮቄጤን፡ [30] ወኮነ፡ እም
ንባራቲሆሙ፡ እምነ፡ ፋሲ፡ እስከ፡ ፋሲፌራ፡ ወይበጽሕ፡ ደብረ፡
ሰረቃዊ፡ [31] ወእሉ፡ እሙንቱ፡ ደቂቁ፡ ለሴም፡ በበ፡ ነገዶሙ፡

19 om ወኮነ፡ — ለከናአን፡ 25 ፩ ስሙ፡

---

19 አድባሪሆሙ፡] ደወሎሙ፡ CR^{a} | እምነ፡] + ሲዶን፡ እስከ፡ CR^{a} | በጌዛን፡] FHCGR ወጋዛን፡ 20 ወእሉ፡] + እሙንቱ፡ | ነገዶሙ፡] ነገሮሙ፡ FHCG | ወበበ፡ ሕዘቢሆሙ፡] ወአሕዛቢሆሙ፡ 21 ደቂቀ፡] 'ቅ፡ | om ወአዋልደ፡ | ወአቡሆሙ፡] om ወ pr ወውእቱ፡ R^{a} | ለእሉ፡] ለኵሉ፡ FHCG ለኵሎሙ፡ R | ደቂቅ፡] 'ቀ፡ | ኤቤር፡] var ኤቤር፡ | ወለዘየዐቢ፡] om ወ om ለ C 22 ሴም፡] pr ወልደ፡ FHGR pr ደቂቀ፡ C + ወኤላም፡ | ወአልፍክስድ፡] var ወአርፋክስድ፡ | ወልዱ፡ ውእቱ፡] ወሉድ፡ ወአራም፡ C om R 23 ወአርማክሐ፡] ወደቂቀ፡ አራም፡ ኤሳሕ፡ C 24 ወአርፋሳ፡] var ወአርፋክስድ፡ | ወለዶ፡ 1°] + ለቃይን ም፡ ወቃይንም፡ ወለዶ፡ CR^{a} | om ለሴላ፡ ወሴላ፡ ወለዶ፡ R* | ለኤቤር፡] var ለኤቤል፡ 25 ወተወልዱ፡] ወለኤቤል፡ ተወልዱ፡ | om ሎቱ፡ FHCG | ደቂቅ፡ ክልኤቱ፡] ክልኤ፡ ደቂቅ፡ FHCG om ክልኤቱ፡ R | ፋሌክ፡] 'ግ፡ FHGR 'ቅ፡ C 26 ወለዶ፡] ወለዶሙ፡ R^{a} | ለሰራሴራሞት፡] pr ወ var ወለሴራሞት፡ 27 om ወለሴላ፡ | ኤዛላ፡] pr ወለ | ወዴቄላ፡] ወለዴቄላ፡ 28 ወለአበሜሌክ፡] pr ወለኡባላ፡ C 29 ወለፍር፡] var ወለሑፋር፡ + ወለሄዊላ፡ C | ወለኵሎሙ፡] om ለ FHCG ወእሉ፡ ኵሎሙ፡ R^{a} 30 እምንባራቲሆሙ፡] om እ | ፋሲ፡] ማሴ፡ | ፋሲፌራ፡] ሳፌራ፡ | ወይበጽሕ፡] om ወ FHGR* | ሰረቃዊ፡ 31 ወእሉ፡] om ወ | ነገዶሙ፡ ወበበ፡ ዘመዶሙ፡] ዘመዶሙ፡ ወነገዶሙ፡ FHG ዘመዶሙ፡ ወበበ፡ ነገዶሙ፡ R ነገዶሙ፡ C |

Y ወበበ ፡ ዘመዶሙ ፡ ወበበ ፡ ነገረ ፡ ብሔሮሙ ፡ ወበበ ፡ አስማቲሆሙ ፡፡
X 32 [32] ወዛቲ ፡ ይእቲ ፡ ነገደ ፡ ደቂቁ ፡ ለኖኅ ፡ በበዘመዶሙ ፡ ወእምኔ ፡
እሉ ፡ ትውልድ ፡ ዘተዘርዉ ፡ እምድኅረ ፡ አይኅ ፡
XI 1—9 [1] ወነገሩ ፡ ለኵሉ ፡ ዓለም ፡ ቃሉ ፡ [2] ወእምድኅረ ፡ ተንሥኡ ፡ እም
ጽባኅ ፡ ወረከቡ ፡ ገዳመ ፡ በምድረ ፡ ሰናኦር ፡ ወኃደሩ ፡ ህየ ፡፡ [3] ወተ
በሀሉ ፡ አሓዱ ፡ ምስለ ፡ ካልኡ ፡ ንዑ ፡ ንጥፍጥፍ ፡ ወናብስሎ ፡ በእ
ሳት ፡ ወኮኖሙ ፡ ግንፈሎሙ ፡ እብነ ፡ ወፒሳ ፡ ፅቡሮሙ ፡፡ [4] ወተባሀ
ሉ ፡ ንንድቅ ፡ ሀገረ ፡ ወማኅፈደ ፡ ዘይበጽሕ ፡ ርእሱ ፡ እስከ ፡ ሰማይ ፡
ወንግበር ፡ ዘእንበለ ፡ ንዘረው ፡ ውስተ ፡ ገጸ ፡ ምድር ፡ [5] ወወረደ ፡
እግዚአብሔር ፡ ይርአይ ፡ ውስተ ፡ ሀገሮሙ ፡ ወይርአይ ፡ ማኅፈደ ፡
ዘነደቁ ፡ እጓለ ፡ እማሕያው ፡ [6] ወይቤ ፡ እግዚአብሔር ፡ ናሁ ፡ ፩ ፡ ዘ
መድ ፡ እሙንቱ ፡ ወነገሩ ፡ ወከመዝ ፡ ውእቱ ፡ አኀዙ ፡ ይግበሩ ፡ ወ
ኢየኀድጉ ፡ ገቢረ ፡ ዘንተ ፡ ዘሐለዩ ፡ [7] ንዑ ፡ ንረድ ፡ ወንከዐዎ ፡ ለነ
ገሮሙ ፡ ከመ ፡ ኢይሰምዑ ፡ ነገሮሙ ፡ ፩ ፡ ምስለ ፡ ካልኡ ፡ [8] ወዘረ
ዎሙ ፡ እግዚአብሔር ፡ ውስተ ፡ ገጸ ፡ ኵሉ ፡ ምድር ፡ ወኀደጉ ፡ ነዲ
ቆታ ፡ ለይእቲ ፡ ሀገር ፡ ወለውእቱ ፡ ማኅፈድ ፡ [9] ወበእንተ ፡ ዝንቱ ፡

XI 2 ገዳም ፡ 7 om ከመ ፡ — ነገሮሙ ፡ | ምስለ ፡ ፩ ፡

FHCGR ነገረ ፡ ብሔሮሙ ፡] ነገሮሙ ፡ ወበበ ፡ ብሔሮሙ ፡ C | አስማቲሆሙ ፡] አዝማዲ
ሆሙ ፡ 32 ወዛቲ ፡ ይእቲ ፡] ወእሉ ፡ C | ደቂቀ ፡ ኖኅ ፡ R | ትውልድ ፡] ተ
ወልደ ፡ FHG | ዘተዘርዉ ፡] 'ወ FHGR* om H pronom CR* + አሕዛብ ፡ ው
ስተ ፡ ገጸ ፡ ምድር ፡ CR* XI 1 ወነገሩ ፡] ወአሐዱ ፡ ነገሩ ፡ | ቃሉ ፡] pr ወአሐ
ዱ ፡ 2 ወእምድኅረ ፡] ወኮነ ፡ እምድኅረ ፡ (+ ዝ ፡ R*) pr በእንተ ፡ ዘከመ ፡ ሐ
ነጹ ፡ ማኅፈደ ፡ ደቂቀ ፡ ኖኅ ፡፡ R | ወረከቡ ፡] om ወ FHCGR* 3 ወተባሀሉ ፡
FHR (cf v 4) | ንጥፍጥፍ ፡] ንጥፋሕ ፡ ግንፋለ ፡ | ግንፋሎሙ ፡ | ወፔሳ ፡ FH | ፅ
ቡሮሙ ፡] pr ወ (posterius ras) R 4 ወተበሀሉ ፡ CG + በበይናቲሆሙ ፡ R*
| ንንድቅ ፡] pr ንዑ ፡ | ዘይበጽሕ ፡ ርእሱ ፡] ዘርእሱ ፡ ይበጽሕ ፡ R | እስከ ፡] ውስ
ተ ፡ FH | ወንግበር ፡] + ለነ ፡ ስመ ፡ | ዘእንበለ ፡] om H | ይዘረዉ ፡ FGR | ገጸ ፡]
pr ኵሉ ፡ FHCG 5 እግዚአብሔር ፡] pr እግዚእ ፡ R | om ይርአይ ፡ C | ወይ
ርአይ ፡] ከመ ፡ ይርአይ ፡ + ውእተ ፡ 6 እግዚአብሔር ፡] pr እግዚእ ፡ R | እሙ
ንቱ ፡] ውእቱ ፡ + ኵሉ ፡ | ወነገሩ ፡] ወአሐዱ ፡ ነገሩ ፡ | om ውእቱ ፡ | ገቢረ ፡] pr ይ
እዜኒ ፡ | om ዘንተ ፡ 7 ወንከዐዎ ፡ 8 ወዘረዎሙ ፡] pr ወዘረወ ፡ እግዚአብ
ሔር ፡ ነገሮሙ ፡ R* | እግዚአብሔር ፡] pr እግዚእ ፡ R | ወኀደጉ ፡] + እንከ ፡ FHCG

ተሰምየት ፡ ስማ ፡ ዝርውት ፡ እስመ ፡ በህየ ፡ ዘረዎሙ ፡ እግዚአብ Y XI 10—21
ሔር ፡ ለነገረ ፡ ኵሉ ፡ በሓውርት ፡ እግዚአብሔር ፡ ዘረዎሙ ፡ ለነገ
ሮሙ ፡ ወበህየ ፡ ዘረዎሙ ፡ እግዚአብሔር ፡ ውስተ ፡ ገጸ ፡ ኵሉ ፡ ም
ድር ፡ 10 ወከመዝ ፡ ልደቱ ፡ ለሴም ፡ ፻ ዓም ፡ ሎቱ ፡ እምአመ ፡ ተ
ወልደ ። ወአመ ፡ ወለዶ ፡ ለአልፋክስድ ፡ ወበካልእ ፡ ዓም ፡ እምድ
ኅረ ፡ አይኅ ። 11 ወሐይወ ፡ ሴም ፡ እምድኅረ ፡ ወለዶ ፡ ለአልፋክስድ ፡
፭፻ ዓመት ፡ ወወለደ ፡ ደቀ ፡ ወአዋልደ ፡ ወሞተ ፡ 13 ወሐይወ ፡ አል
ፋክስድ ፡ እምድኅረ ፡ ወለዶ ፡ ለቃይናን ፡ ፬፻ ወ ፴ ዓመት ፡ ወወለ
ደ ፡ ደቀ ፡ ወአዋልደ ፡ ወሞተ ፡ ወሐይወ ፡ ቀይናን ፡ እምድኅረ ፡ ወ
ለዶ ፡ ለሳላ ፡ ፫፻ ወ ፴ ዓመት ፡ ወወለደ ፡ ደቀ ፡ ወአዋልደ ፡ ወሞተ ።
14 ወሐይወ ፡ ሳላ ፡ ፫፻ ወ ፴ ዓመት ፡ ወወለዶ ፡ ለአቤር ፡ 15 ወእምድ
ኅረ ፡ ወለዶ ፡ ለአቤር ፡ ወሐይወ ፡ ፫፻ ወ ፴ ዓመት ፡ ወወለደ ፡ ደቀ ፡
ወአዋልደ ፡ ወሞተ ። 16 ወሐይወ ፡ ኤቤር ፡ ፫፻ ወ ፴ ዓመት ፡ ወወለዶ ፡
ለፋሌክ ፡ 18 ወሐይወ ፡ ፋሌክ ፡ ፫፻ ወ ፴ ዓመት ፡ ወወለዶ ፡ ለራግው ፡
19 ወሞተ ። 21 ወሐይወ ፡ ራግው ፡ ፪፻ ወ ፯ ዓመት ፡ ወወለደ ፡ ደቀ ፡

---

9 ቤሐውርት : R 10 ልደቱ :] + ተወልደ : 16 ወወሰደ :

---

9 ተሰምየ : FHCG (R emend punctorum in ት a prima manu factam exhibet) FHCGR | ዝርውት :] ዝሩት : FHG ባቢሎን : C | om እግዚአብሔር : 1° | እግዚአብሔር : 2° et 3°] + እግዚእ : R | ዘረዎሙ : 2°] om ሙ : FHG om C | om ለነገሮሙ : CR | ዘረዎሙ : 3°] ሠረዎሙ : R | እግዚአብሔር : 3°] + ለአሕዛብ : 10 ወከመዝ :] + ውእቱ : | ዓም : 1°] ዓመት : R | ወአመ :] om ወ | ወለዶ :] ይወልዶ : | ለአልፋክስድ :] var ለአርፋክሳድ : | ወበካልእ :] om በ FHR* 11 ፭፻ | ዓመት :] 'ተ : CR om FHG | ወሞተ :] + ወሐይወ : አርፋክሳድ : ፻፴፭ ዓመት : ወወለደ : ለቃያናን : (ቃይንም : var) (v 12) 13 ወሞተ : 1°] + ወሐይወ : ቃያናን : ፻፴ ዓመተ : ወወለደ : ለሳላ : | ፫፻ ወ ፴] ፬፻ ወ ፴ 14 ፫፻ ወ ፴] om ወ 15 ወሐይወ :] om ወ conj | ፫፻ ወ ፴] pr ፬ C 16 ፫፻ ወ ፴] om ወ + ፬ CGR | ለፋሌክ :] + ወሐይወ : ኤቤር : እምድኅረ : ወለዶ : ለፋሌቅ : ፬፻ ወ ፴ ዓመት : ወወለደ : ደቀ : ወአዋልደ : C + ወሞተ : (v 17) 18 ፫፻ ወ ፴ :] om ወ 19 ወሞተ :] pr ወሐይወ : (+ ፋሌቅ : እምድኅረ : ወለዶ : ለራግው : CR*) ፪፻ ወ ፱ (፪፻ ወ ፴፱ FH) ዓመተ : (+ ወወለደ : ደቀ : [ደቂቀ : R*] ወአዋልደ : CR*) + ወሐይወ : ራግው : ፻፴፪ ዓመተ : ወወለዶ : ለሴሮኅ : (v 20) 21 ራግው :] + እምድኅረ : ወለዶ : ለሴሮኅ : C

Y ወአዋልደ ፡ ወሞተ ። 22 ወሐይወ ፡ ሴሩኅ ፡ ፻፴ ወ ፭ ዓመት ፡ ወወ
XI 22—32 ለዶ ፡ ለናኮር ፡ 23 ወሐይወ ፡ ሴሮኅ ፡ ፪፻ ዓመት ፡ ወሞተ ። 24 ወሐይ
ወ ፡ ናኮር ፡ ፸ ወ ፱ ዓመት ፡ ወወለዶ ፡ ለታራ ፡ 25 ወሐይወ ፡ እምድ
ኅሬሁ ፡ ፻፳ ፡ ወ ፱ ዓመት ፡ ወወለደ ፡ ደቀ ፡ ወአዋልደ ፡ ወሞተ ፡
26 ወሐይወ ፡ ታራ ፡ ፸ ዓመት ፡ ወወለዶ ፡ ታራ ፡ ለአብርሃም ፡ ወናኮር ፡
ወለአራን ። 27 ወአራን ፡ ወለዶ ፡ ለሎጥ ። 28 ወሞተ ፡ አራን ፡ በኀበ ፡
አቡሁ ፡ ታራ ፡ በምድር ፡ እንተ ፡ በውስቴታ ፡ ተወልደ ፡ በምድረ ፡
ኬሌዴኤን ፡ 29 ወነሥኡ ፡ አብርሃም ፡ ወነኮር ፡ አንስቲያ ፡ ሎሙ ፡
ወስማ ፡ ለብእሲተ ፡ አብራሃም ፡ ሶራ ፡ ወለብእሲተ ፡ ናኮር ፡ ሚሊከ ፡
ወለተ ፡ አራን ፡ እማ ፡ ለሚሊከ ፡ ወአበ ፡ ዮሰከ ፡ 30 ወሶራሰ ፡ መካን ፡
ይእቲ ፡ ወኢትወልድ ። 31 ወነሥአሙ ፡ ለአብራም ፡ ወልዱ ፡ ወሎጥ ፡
ወልደ ፡ አራን ፡ እኁሁ ፡ ለሶራ ፡ መርዓቶሙ ፡ ብእሲተ ፡ አብራም ፡
ወልዱ ፡ ወአውፅኦሙ ፡ እምነ ፡ ምድረ ፡ ከላዳዊያን ፡ ከመ ፡ ይሑሩ ፡
ምድረ ፡ ከራን ። ወሶበ ፡ በጽሑ ፡ ከራን ፡ ወሐደሩ ፡ ህየ ፡ 32 ወኮነ ፡
ኵሉ ፡ መዋዕሊሁ ፡ ለታራ ፡ ፪፻ ወ ፭ ዓመት ፡ ወሞተ ፡ ታራ ፡ በከራን ።
XII 1 1 ወይቤሎ ፡ እግዚአብሔር ፡ ለአብራም ፡ ፃእ ፡ እምነ ፡ ምድርከ ፡
ወእምአዝማዲከ ፡ ወእምቤተ ፡ አቡከ ፡ ውስተ ፡ ምድር ፡ እንተ ፡ አነ ፡

---

26 om ፸ loco reservato 28 በምድረ ፡] 'ር ፡ 29 ሚሊከ ፡ et ሚልከ ፡

FHCGR 22 ፻፴ ወ ፭] om ወ om ፭ C 23 ሴሮኅ ፡] om FHGR + እምድኅረ ፡ ወለዶ ፡ ለናኮር ፡ C | ዓመት ፡] 'ተ ፡ CR om FHG + ወወለደ ፡ ደቀ ፡ ወአዋልደ ፡ 25 እምድኅሬሁ ፡] om FHG ናኮር ፡ እምድኅረ ፡ ወለዶ ፡ ለታራ ፡ C | ፻፳ ወ ፱] om ወ 26 om ታራ ፡ 2° | ለአብራም ፡ FHCG | ወናኮር ፡] ወለናኮር ፡ 28 በኀበ ፡] በቅድመ ፡ C | አቡሁ ፡ ታራ ፡] ord inv | ኬሌዴኤን ፡] var ከላዴዎን ፡ 29 አንስትያ ፡ R | እማ ፡ — ዮሰክ ፡] እማ ፡ (ras R) ለመሊካ ፡ (ወመ' H om ለ R*) ወአባ ፡ (ወአቡሃ ፡ R) ዮሳካ ፡ FHR* አበ ፡ ሜልካ ፡ (አቡሃ ፡ ለሜ' R*) ወአበ ፡ (ወአቡሃ ፡ R) ዮስካ ፡ (pr ለ R*) CGR* 31 ወነሥአሙ ፡] + ታራ ፡ | ወልዱ ፡ 1°] 'ዶ ፡ FH om R | ወሎጥ ፡] ወለሎጥ ፡ | እኁሁ ፡] pr ወልደ ፡ FHGR + ለአብራም ፡ C | ለሶራ ፡] pr ወ | መርዓቱ ፡ CR | ከላዳዊያን ፡] varr ከላዴዎን ፡ ካላይን ፡ ከላዴአን ፡ | ይሖር ፡ R | ከራን ፡ 1°] ከናአን ፡ | ወሐደሩ ፡] om ወ 32 ለታራ ፡] + በካራን ፡ FHG | ፪፻ ወ ፭ R XII 1 ወይቤሎ ፡] pr ቀዳሚ ፡ ኀበ ፡ ተናገሮ ፡ እግዚእ ፡ እግዚአብሔር ፡ ለአብርሃም ። R | እግዚአብሔር ፡] pr እግዚእ ፡ R | ለአብርሃም ፡ R hic et freq |

አርእየከ ፡ [2] ወእሬስየከሙ ፡ ሕዝበ ፡ ዐቢየ ፡ ወእባርከከ ፡ [3] ወእባርኮሙ ፡ Y
ለእለ ፡ ይባርኩከ ፡ ወእረግሞሙ ፡ ለእለ ፡ ይረግሙከ ፡ ወይትባረኩ ፡ XII 2—10
ኵሎሙ ፡ አሕዛበ ፡ ምድር ፡ በእንቲአከ ፡ [4] ወሖረ ፡ አብራም ፡ በከመ ፡
አዘዞ ፡ እግዚአብሔር ፡ ወይቤሎ ፡ እግዚአብሔር ፡ ወሖረ ፡ ሎጥሂ ፡
ምስሌሁ ። ወአመ ፡ ወፅአ ፡ እምነ ፡ ከራን ፡ ፸ ወ ፭ ክረምት ። [5] ወነ
ሥአ ፡ አብራም ፡ ለሶራ ፡ ብእሲቱ ፡ ወሎጥሂ ፡ ወልደ ፡ እኁሁ ፡ ወ
ኵሎ ፡ ንዋዮሙ ፡ ዘአጥረዩ ፡ በከራን ። ወወፅኡ ፡ ወሖሩ ፡ በምድረ ፡
ከናኦን ፡ [6] ወኦዳ ፡ አብራም ፡ ለይእቲ ፡ ምድር ፡ እስከ ፡ ሴኬም ፡ ኀበ ፡
ዕፅ ፡ ነዋኅ ፡ ወሰብአ ፡ ከናኦንሰ ፡ ሀለዉ ፡ ውእተ ፡ አሚረ ፡ ውስተ ፡
ይእቲ ፡ ምድር ። [7] ወአስተርአዮ ፡ እግዚአብሔር ፡ ለአብራም ፡ ወይ
ቤሎ ፡ ለዘርእከ ፡ እሁብ ፡ ለዛቲ ፡ ምድር ፡ ወነደቀ ፡ አብራም ፡ በሀየ ፡
ምስዋዐ ፡ ለእግዚአብሔር ፡ ዘአስተርአዮ ፡ [8] ወግዕዘ ፡ እምሀየ ፡ ው
ስተ ፡ ምድረ ፡ ቤቴል ፡ ዘመንገለ ፡ ሠረቅ ፡ ወኀደረ ፡ ሀየ ፡ ዐጸደ ፡ ው
ስተ ፡ ቤቴል ፡ አንጻረ ፡ ባሕር ፡ ዘመንገለ ፡ ሠረቅ ፡ ወኀደረ ፡ ሀየ ፡ ወ
ነደቀ ፡ በሀየ ፡ ምሥዋዐ ፡ ለእግዚአብሔር ። [9] ወተንሥአ ፡ ወግዕዘ ፡
አብራም ፡ ውስተ ፡ ገዳም ፡ ከመ ፡ ይኅድር ፡ ሀየ ፡ [10] እስመ ፡ ጸንዐ ፡

XII 1 አርእየከ ፡] ከ in ክ emend et ሙ super punct scr Y* 4 ሎጥሃ ፡
5 ወነሥአ ፡ 7 om ወአስተርአዮ ፡ — ምድር ፡ 8 om ዘመንገለ ፡ 1° — ቤ
ቴል ፡ 2° | አንጸረ ፡

ወእምነ ፡ ዘመድከ ፡ FHCG ወእምዘመድከ ፡ R | ወእምነ ፡ ቤተ ፡ R | አቡከ ፡] FHCGR
+ ወሑር ፡ CR | እንተ ፡] ዘ R 2 ወእሬስየከሙ ፡] 'የከ ፡ + በሀየ ፡ R | ወእባ
ርከከ ፡] + ወኣዐቢ ፡ ስመከ ፡ ወትከውን ፡ ቡሩከ ፡ 3 ወይትባረኩ ፡] 'ክ ፡ FH |
ዙሉ ፡ FHCG | በእንቲኣከ ፡] ብከ ፡ CR* 4 om አዘዞ ፡ እግዚኣብሔር ፡ ወ | እግ
ዚኣብሔር ፡ 2°] pr እግዚእ ፡ R | ወፅአ ፡] + አብራም ፡ | ክረምት ፡] 'ቱ ፡ + ሎቱ ፡
C 5 ለሳራ ፡ R hic et freq | ወሎጥሂ ፡] 'ሃ ፡ | በምድረ ፡] om በ 6 ውእ
ተ ፡] ይእተ ፡ 7 እግዚኣብሔር ፡] + እግዚእ ፡ R | መሥዋዕተ ፡ FHG | ለእግዚኣ
ብሔር ፡] ለእግዚእ ፡ እግዚኣብሔር ፡ R 8 እምሀየ ፡] በሀየ ፡ R | ምድረ ፡] ደብ
ረ ፡ R | ውስተ ፡ ምድረ ፡ ቤቴል ፡] post እመንገለ ፡ ሠርቅ ፡ C | ዘመንገለ ፡ 1°] እ
መንገለ ፡ C | ሠረቅ ፡ 1°] ሠርቅ ፡ CGR* | ወኀደረ ፡ 1°] ወተከለ ፡ CR* | ሠረቅ ፡
2°] ሠርቅ ፡ G ጋይ ፡ CR* | ለእግዚኣብሔር ፡] + ወጸውዐ ፡ ስሞ ፡ (ስመ ፡ + እግዚ
ኣብሔር ፡ R*) CF*R* 9 ወተንሥአ ፡] + ወሖረ ፡ | ገዳም ፡] አዜብ ፡ CR*
10 እስመ ፡] ወሶበ ፡ C |

Y ረኃብ ፡ ውስተ ፡ ብሔር ፡ ወወረደ ፡ አብራም ፡ ውስተ ፡ ግብጽ ፡ ከመ ፡
XII 11—20 ይኅድር ፡ ህየ ፡ እስመ ፡ ጸንዐ ፡ ረኃብ ፡ ውስተ ፡ ብሔር ፡ 11 ወኮነ ፡
ሶበ ፡ ቀርበ ፡ አብራም ፡ ከመ ፡ ይባእ ፡ ግብጽ ፡ ይቤላ ፡ አብራም ፡ ለ
ሶራ ፡ አአምር ፡ ከመ ፡ ብእሲት ፡ ላሕይተ ፡ ገጽ ፡ አንቲ ። 12 ወእም
ከመ ፡ ርእዩኪ ፡ ሰብአ ፡ ግብጽ ፡ ይብሉ ፡ ብእሲቱ ፡ ይእቲ ፡ ወይቀት
ሉኒ ፡ ወኪያኪ ፡ ያሐይዉኪ ፡ 13 ወበሊ ፡ እንከ ፡ እኅቱ ፡ አነ ፡ ከመ ፡
ያሠንዩ ፡ ሊተ ፡ በእንቲአኪ ፡ ወይሕዮ ፡ ነፍስየ ፡ በአብሬትኪ ። 14 ወ
ኮነ ፡ አብራም ፡ ውስተ ፡ ግብጽ ፡ ወርእይዋ ፡ ለብእሲቱ ፡ ሰብአ ፡ ግ
ብጽ ፡ ከመ ፡ ሠናይት ፡ ይእቲ ፡ ጥቀ ፡ 15 ወርእይዋ ፡ መላእክተ ፡ ፈር
ዖን ፡ ወወሰድዋ ፡ ኀበ ፡ ፈርዖን ፡ ወአብጽሕዋ ፡ ቤቶሙ ። 16 ወአሠ
ነዩ ፡ ለአብራም ፡ በእንቲአሃ ፡ ወአጥረየ ፡ አባግዐ ፡ ወአልህምተ ፡ ወ
አእዱገ ፡ ወአግማለ ፡ ወአግብርተ ፡ ወአእማተ ፡ ወአብቅለ ። 17 ወሳ
ቀዮ ፡ እግዚአብሔር ፡ ለፈርዖን ፡ ዐቢየ ፡ ስቃየ ፡ ወእኩየ ፡ ወለቤቱ
ሂ ፡ በእንተ ፡ ሶራ ፡ ብእሲቱ ፡ ለአብራም ። 18 ወጸውዖ ፡ ፈርዖን ፡ ለአ
ብራም ፡ ወይቤሎ ፡ ምንት ፡ ዘገበርከ ፡ ላዕሌየ ፡ ዘኢነገርከኒ ፡ ከመ ፡
ብእሲትከ ፡ ይእቲ ፡ 19 ወለምንት ፡ ትቤለኒ ፡ እሕትየ ፡ ይእቲ ፡ ወነሣ
እክዋ ፡ ትኩንኒ ፡ ብእሲትየ ። ወይእዜኒ ፡ ነየ ፡ ቅድሜከ ፡ ሖር ። 20 ወ
አዘዘ ፡ ፈርዖን ፡ ይፈንውዎ ፡ ዕደው ፡ ለአብራም ፡ ወብእሲቱ ፡ ወለ
ኵሉ ፡ ንዋዮሙ ፡ ወለሎጥ ፡ ምስሌሁ ፡ ውስተ ፡ ሐቅል ።

---

10 om ወወረደ ፡ — ብሔር ፡ 2° cf C 11 ይባእ ፡] inter ይ et ባ spat 1 lit
13 ወይሕዩ ፡ cf R 16 አባግዓ ፡ 17 ወሰቀዮ ፡ 18 ዘኢነገርካኒ ፡
20 ሐቅለ ፡

FHCGR ወወረደ ፡] om ወ conj C | om እስመ ፡ 2° — ብሔር ፡ 2° C 11 ይባእ ፡] +
ውስተ ፡ | ይቤላ ፡] pr ወ R | ለሶራ ፡] + ብእሲቱ ፡ | ላሕይተ ፡] ሰሓየ ፡ FH 12 ወ
ይቀትሉኒ ፡] + በእንቲአኪ ፡ R | ወኪያኪ ፡] 'ሰ ፡ 13 ወበልዮሙ ፡ R | ወትሕ
ዮ ፡ FHCG ወተሐዩ ፡ R | በአብሬትኪ ፡ 14 ወኮነ ፡] ወሶበ ፡ በጽሐ ፡ | ውስተ ፡]
በ R | om ይእቲ ፡ 15 om ወወሰድዋ ፡ ኀበ ፡ ፈርዖን ፡ R* | ቤተ ፡ 16 አባግ
ዐ ፡ — ወአብቅለ ፡] hoc ordine 2, 1, 3, 4, 7, 5, 6 R 17 እግዚአብሔር ፡] pr
እግዚእ ፡ R | ብእሲተ ፡ አብርሃም ፡ R 18 om ወይቤሎ ፡ R* | ምንትኑዝ ፡
19 ወለምንት ፡] om ወ FHCG | ብእሲትየ ፡] 'ተ ፡ | ነያ ፡ | ሖር ፡] ነሥኣ ፡ ወሑር ፡
20 ያስተፋንውዎ ፡ C | ወብእሲቱ ፡] ወለብ' | አሕቃል ፡ | om ወለሎጥ ፡ — ሐቅል ፡ C

2 ወአብራም ፡ ብፁዕ ፡ ጥቀ ፡ ፈድፋደ ፡ ወበእንስሳ ፡ ወወርቅ ፡ ወብ Y XIII 2—10
ሩር ፡ 3 ወገብአ ፡ እምኀበ ፡ ወፅአ ፡ ውስተ ፡ ሐቅል ፡ ውስተ ፡ ቤት ፡
ውስተ ፡ መከን ፡ ኀበ ፡ ሀሎ ፡ ቀዲሙ ፡ ዕፅ ፡ ማእከለ ፡ ቤቴል ፡ ወማ
እከለ ፡ ሐጌ ፡ 4 ውስተ ፡ መከን ፡ ኀበ ፡ ሀገረ ፡ ምሥዋዕ ፡ ቀዲሙ ፡ ወ
ጸውዖ ፡ አብራም ፡ ለእግዚአብሔር ፡ 5 ወሎጥኒ ፡ ሀሎ ፡ ምስሌሁ ፡
ለአብራም ፡ ወአጥረየ ፡ አብርሃም ፡ አባግዐ ፡ ወአልህምተ ፡ ወእንስ
ሳ ። 6 ወኢአከሎሙ ፡ ምድር ፡ ከመ ፡ ይኅድሩ ፡ ኅቡረ ፡ 7 ወኮነ ፡ ጋእ
ዘ ፡ ማእከለ ፡ ኖሎት ፡ ዘሎጥ ፡ ወዘአብራም ፡ ወሀለዉ ፡ ይእተ ፡ አ
ሚረ ፡ ሰብአ ፡ ከናኦን ፡ ወፌርዜዎን ፡ ኅዱራን ፡ ህየ ፡ ውስተ ፡ ይእቲ ፡
ምድር ። 8 ወይቤሎ ፡ አብራም ፡ ለሎጥ ፡ ኢይኩን ፡ ጋእዝ ፡ ማእከ
ሌየ ፡ ወማእከለ ፡ ኖሎትከ ፡ ወማእከለ ፡ ኖሎትየ ። እስመ ፡ አሐው ፡
ንሕነ ፡ 9 ወናሁ ፡ ኵሉ ፡ ቅድሜከ ፡ ኵላ ፡ ምድር ፡ ይእቲ ፡ ተሌሌ ፡
እምኔየ ፡ እማእከለ ፡ የማን ፡ አንተ ፡ ወአነ ፡ ዐጋመ ፡ እማእከሌከ ።
10 ወአልዐለ ፡ አዕይንቲሁ ፡ ወርእየ ፡ አኅቃላቲሁ ፡ ለዮርዳንስ ፡ ወር

XIII 3 ዕፀ ፡ | ወማእከለ ፡] om ወ 9 ኵሉ ፡] ኵሎ ፡ | እማእከልከ ፡, ል ex ለ emend et ከ add Y* 10 ወአልዐልከ ፡ አዕይንቲከ ፡ | አኅቀላቲሁ ፡

XIII 2 ወአብራም ፡] + ሰ ፡ pr ወዐርገ ፡ አብራም ፡ እምግብጽ ፡ ውእቱ ፡ ወብእሲቱ ፡ FHCGR ወኵሉ ፡ ንዋዩ ፡ ወሎጥኒ ፡ ምስሌሁ ፡ ውስተ ፡ አዜብ ፡ (v 1) CR* | ብፁዕ ፡] om C + ውእቱ ፡ R | ጥቀ ፡] pr ብዑለ ፡ C + ወባዕል ፡ FHGR | ወበእንስሳ ፡] እምእንስሳ ፡ FHGR በእንስሳ ፡ C | ወእምወርቅ ፡ ወእምብሩር ፡ FHGR ወበወርቅ ፡ ወበብሩ ር ፡ C 3 ወፀአ ፡] መጽአ ፡ CGR | ውስተ ፡ ሐቅል ፡] እምአዜብ ፡ CR* | om ውስተ ፡ 2° R | ቤት ፡] ቤቴል ፡ | ዕፀ ፡] ዐጸዱ ፡ (pr ወ R) | ሐጌ ፡] ጋይ ፡ CR* 4 ሆገረ ፡] ገብረ ፡ | ምሥዋዕ ፡] 'ዐ ፡ + ህየ ፡ | ወጸውዐ ፡ | ለእግዚአብሔር ፡] ስመ ፡ እግዚአብሔር ፡ + በህየ ፡ 5 ወሎጥኒ ፡] 'ኒ ፡ R | ሀሎ ፡] ዘሖረ ፡ | om ለአብራም ፡ R | ወአጥረየ ፡] om ወ | om አብርሃም ፡ 6 ይኅደሩ ፡ R 7 ጋእዘ ፡] 'ዝ ፡ FHCG | ፌርዜዎን ፡] varr ፌርዝዎን ፡ ፌርዜዎን ፡ ፌሬዜዎን ፡ | om ህየ ፡ 8 ጋእ ዘ ፡] 'ዝ ፡ | ማእከሌየ ፡] pr ማእከሌከ ፡ ወ FHR + ወማእከሌከ ፡ CG | ወማእከ ለ ፡ ኖሎትየ ፡ ወማእከለ ፡ ኖሎትከ ፡ CG | ወማእከለ ፡ 2°] ወ R 9 ኵሉ ፡ ቅድ ሜከ ፡ ኵላ ፡ ምድር ፡] ኵላ ፡ ምድር ፡ ቅድሜከ ፡ (+ ወምስሌከ ፡ R) | ተሌለይ ፡ | እማእከለ ፡] እመ ፡ አኮ ፡ (om አኮ ፡ C) | የማን ፡] 'ነ ፡ FHCG | እማእከሌከ ፡] ወእ መ ፡ አኮ ፡ + አንተ ፡ ፀጋመ ፡ ወአነ ፡ የማነ ፡ 10 ወአልዐለ ፡] + ሎጥ ፡ | አኅቃላቲሁ ፡] 'ሃ ፡ R pr ኵሎ ፡ | ለዮርዳንስ ፡] var 'ኖስ ፡ | ወርዕዩ ፡] om ወ |

Y
XIII 11—18 ዉይ ፡ ውእቱ ፡ ኵሉ ፡ ምድር ፡ ዘእንበለ ፡ ይገፍትኦን ፡ እግዚአብ
ሔር ፡ ለሰዶም ፡ ወለገሙራ ፡ ከመ ፡ ገነተ ፡ እግዚአብሔር ፡ ርዉይ ፡
ውእቱ ፡ ከመ ፡ ገነት ፡ ወከመ ፡ ምድረ ፡ ግብጽ ፡ ይእቲ ፡ 11 ወኀረየ ፡
ሎጥ ፡ ኵሎ ፡ አሕቃለ ፡ ዮርዳኖስ ። ወግዕዘ ፡ ሎጥ ፡ እመንገለ ፡ ሠረ
ቅ ፡ ወተሌለዩ ፡ ፩ ፡ ምስለ ፡ ካልኡ ፡ 12 ወአብራም ፡ ኀደረ ፡ ምድረ ፡
ከናአን ። ወሎጥ ፡ ኀደረ ፡ ውስተ ፡ አድያም ፡ ወኀደረ ፡ ውስተ ፡ ሰ
ዶም ። 13 ወሰብአ ፡ ሰዶም ፡ እኩያን ፡ ወኃጥኣን ፡ ጥቀ ፡ በቅድመ ፡
እግዚአብሔር ። 14 ወይቤሎ ፡ እግዚአብሔር ፡ ለአብራም ፡ እምድ
ኅረ ፡ ተሌለየ ፡ እምእኑሁ ፡ ሎጥ ። ነጽር ፡ በአዕይንቲከ ፡ ወርኢ ፡
እምነ ፡ ዝንቱ ፡ መካን ፡ ኀበ ፡ ሀሎከ ፡ መንገለ ፡ መስዕ ፡ ወአዜብ ፡
ወሠረቅ ፡ ወባሕር ፡ 15 እስመ ፡ ኵለንታሃ ፡ ለዛቲ ፡ ምድር ፡ እንተ ፡
ትሬኢ ፡ ለከ ፡ እሁበከ ፡ ለዘርእከ ፡ 16 ከመ ፡ ኆጻ ፡ ባሕር ፡ እመቦ ፡
ዘይክል ፡ ኆልቆቶ ፡ ለኆጻ ፡ ባሕር ፡ ይኈልቆ ፡ ለዘርእከሂ ፡ 17 ዕርግ ፡
ወኡዳ ፡ ለይእቲ ፡ ምድር ፡ ውስተ ፡ ኑኃ ፡ ወርኅባ ፡ ለከ ፡ እሁባ ።
18 ወግዕዘ ፡ አብራም ፡ ኀበ ፡ ዕፅ ፡ እንተ ፡ ውስተ ፡ ኬብሮን ። ወነደቀ ፡
በሀየ ፡ ምሥዋዐ ፡ ለእግዚአብሔር ፡
XIV 1 1 ወኮነ ፡ በመንግሥቱ ፡ ለአስሚሮፎን ፡ ንጉሠ ፡ ሰናአር ፡ ወአር

---

15 ዙላንታሃ፡ | እንተ፡ int lin Y^a 16 ኆልቆቆ፡ 18 ወግዕዙ፡

FHCGR ምድር ፡] 'ሩ፡ CGR | እግዚኣብሔር፡ bis] + እግዚእ፡ R | ሰዶም ፡] var ሶ' | ገሙራ ፡] varr ጎሞራ፡ገሞራ፡ | om ርዉይ፡ | om ከመ፡ገነት፡ 2° | om ይእቲ፡ 11 ወኀረየ ፡] ወኀርየ፡ FHCG + ሎቱ፡ FHCG | አሕቃላተ፡ | እመንገለ ፡] om እ R^* | ሠርቅ፡ HCG | ምስለ ፡] እም C 12 ወአብራም ፡] om ወ FHCG + ሰ፡ R | ወሎጥ ፡] ሎጥኒ፡ C | ወኀደረ ፡] ወግዕዘ፡ C 13 ሰዶም ፡] + ሰ፡ | እግዚኣብሔር ፡] + እግዚእ፡ R 14 እግዚኣብሔር ፡] pr እግዚእ፡ R | እምእኑሁ ፡] እምኔሁ፡ $FHCGR^a$ om R^* | መንገለ ፡] pr ለ | ወሠርቅ፡ HCG 15 ምድር ፡] ሀገር፡ R | እሁበከ ፡] እሁባ፡ | ለዘርእከ ፡] pr ወ + እስከ፡ለዓለም፡ $FHCGR^a$ 16 ከመ ፡] pr ወእሬስዮ፡ ለዘርእከ፡ CR^a | ኆልቆቶ ፡] ኈልቆ፡ FHCG | ይኈልቆ ፡] ይኈልቆ፡ FHCG ኆልቆቶ፡ R^* | ለዘርእከሂ ፡] pr ወ R^* 17 ዕርግ ፡] ዕረግ፡ H ተንሥእ፡ C | ለይእቲ ፡] ለዛቲ፡ R | ወርኅባ ፡] መርኅባ፡ R^* + እስመ፡ 18 om ውስተ፡ R | ኬብሮን ፡] ኬብሮን፡ CG ኔብሮን፡ R | መሥዋዕተ፡ FH(G?) | ለእግዚኣብሔር ፡] + እግዚእ፡ R XIV 1 በመንግሥቱ ፡] በመዋዕለ፡ C | "In scribendis nominibus propriis magna lectionum varietas, quas enumerare piget" (DILLMANN)

አዮ፡ ንጉሠ፡ ሴላ፡ ሴደ። ወኬዱ፡ ለጎሜር፡ ንጉሠ፡ አሎም፡ ወቴ Y XIV 2—10
ሮጋ፡ ንጉሠ፡ አሕዛብ፡ 2 ወፀብእዎሙ፡ ለበልቅ፡ ንጉሠ፡ ሰዶም፡
ወለበሮስ፡ ንጉሠ፡ ጉምር። ወለሰናአር፡ ንጉሠ፡ ኤዶም፡ ወሶበ፡
ርእየ፡ ንጉሠ፡ ኤሴቦን። ወንጉሠ፡ በላ፡ እንተ፡ ይእቲ፡ ጌርጎር።
3 ወእሉ፡ ኵሎሙ፡ ጎብሩ፡ ላዕለ፡ ቈላተ፡ ኤሌቄን፡ እንተ፡ ይእቲ፡
ብሔረ፡ ሎን፡ 4 ፲ወ፪ ዓመት፡ ለከዳን፡ ጎሎም፡ ወነገሥት፡ እለ፡
ምስሌሁ፡ ወአመ፡ ኮነ፡ ፲ወ፫ ዓመት፡ አጽረሩ፡ 5 ወወጽኡ፡ ከለዳ
ጎን፡ ወነገሥት፡ እለ፡ ምስሌሁ፡ ወቀተልዎሙ፡ ለእለ፡ ያርብኀኒ፡
በአስጣሮስ፡ ወለቃራንዮን፡ ወለሕዝብኒ፡ ጽኑዓን፡ ምስሌሆሙ፡
ወለአምዮስ፡ ወሀገሪ፡ ሰላዊ። 6 ወለኬሬዎን፡ እለ፡ አድባረ፡ ሴር
ው፡ እስከ፡ አብርሜሶ፡ ወፋርን፡ እንተ፡ ውስተ፡ ሐቅል፡ 7 ወገቢ
አሙ፡ መጽኡ፡ እንተ፡ ዐዘቅተ፡ ተስናን፡ እንተ፡ ይእቲ፡ ቃዴስ፡
ወቀተልዎሙ፡ ለመላእክተ፡ ዐማሌቅ፡ ለኵሎሙ፡ ወለአማኔዎስ፡
ወቦእለ፡ ይነብሩ፡ ውስተ፡ አስታጎ፡ 8 ወወዕኡ፡ ንጉሠ፡ ሰዶም፡
ወግሙራ፡ ወአደማ። ወንጉሠ፡ ሲብዮን፡ ወንጉሠ፡ በለት፡ እንተ፡
ይእቲ፡ ሴጎር፡ ወአኀዙ፡ በቈላተ፡ ቤሌቅ፡ 9 ምስለ፡ ከዳሞር፡ ንጉ
ሠ፡ ኤሎም፡ ወተርጋን፡ ንጉሠ፡ አሕዛብ። ወአሜፌር፡ ንጉሠ፡
ሰናአር። ወአርአዮ፡ ንጉሠ፡ ሰአድ፡ እሉ፡ እሙንቱ፡ ነገሥት፡ ም
ስለ፡ እልክቱ። 10 ወእሉሰ፡ ውስተ፡ ቈላተ፡ ኤሌቅ፡ ምሉእ፡ ዐዘቅት፡
ዅለንታሁ፡ ወተሰብሩ፡ ንጉሠ፡ ሰዶም፡ ወግሙራ፡ ወቀተልዎሙ፡

XIV 7 ዐዘቅት፡ 10 ዙላንታሁ፡ | ወቀታልዎሙ፡

---

2 ወፀብእዎሙ፡] om ወ CG | ወሶበ፡ርእየ፡] ወሴሞደር፡ et varr 3 ኀብሩ፡] FHCGR ተጋብኡ፡ C | ብሔረ፡] ባሕረ፡ CG 4 ዓመት፡ 1°] 'ተ፡ + ተቀንዩ፡ (pr ወ R^{a}) CGR^{a} | ወነገሥት፡] ወለነ' CR^{a} | ዓመት፡ 2°] 'ተ፡ R 5 ወወጽኡ፡] ወመጽኡ፡ FHCG ወመጽአ፡ R | ወለሕዝብኒ፡] ወአሕዛብኒ፡ R | ወሀገሪ፡ሰላዊ፡] ወለሀገረ፡ሴዊ፡ 6 አድባረ፡] pr በ FHCG | ሴርው፡] ሴየር፡ FHR ሴይር፡ CG 7 ወተጋቢኦሙ፡ CR | ለዙሎሙ፡] pr ወ R | ወቦእለ፡] ወለእለ፡ 8 ወግሙራ፡] ወንጉሠ፡ግ' CR | ወአደማ፡] ወንጉሠ፡አ' | ወተኣኀዙ፡ HCR^{a} 9 እሙንቱ፡] om C + ፬ | እልክቱ፡] + ፭ 10 ወእሉሰ፡ውስተ፡] ወውእቱሰ፡ | ዐዘቅት፡] ዐዘቃተ፡ FHCG | ወተሰብሩ፡ 1°] 'ረ፡ | ወግሙራ፡] ወንጉሠ፡ግ'

Y በህየ ። ወእለሰ ፡ ተሰብሩ ፡ ውስተ ፡ አድባር ፡ ጕዩ ፡ 11 ወሰእንዎሙ ፡
XIV 11—18 ለአፍራስ ፡ ሰዶም ፡ ወገሞራ ፡ ወኵሎ ፡ ስንቆሙ ፡ ወሖሩ ፡ 12 ወነ
ሥእዎ ፡ ለሎጥ ፡ ወልደ ፡ እኁሁ ፡ ለአብራም ፡ ወንዋያቲሆሙ ፡ ወ
አተዉ ፡ መናብርቲሆሙ ፡ ሰዶም ፡ ወገሞራ ፡ 13 ወቦአ ፡ በጽሑ ፡
እምእለ ፡ ድኅኑ ፡ ወዜነውዎ ፡ ለአብራም ፡ እለ ፡ ሀለዉ ፡ ኅቡረ ፡ ኀ
በ ፡ ዕፅ ፡ መንገለ ፡ አምሮስ ፡ እኁሁ ፡ ለአውናን ፡ እለ ፡ ቅሩባን ፡
እሙንቱ ፡ ለአብረሃም ፡ 14 ወሶበ ፡ ሰምዐ ፡ ከመ ፡ ተፄወወ ፡ ሎጥ ፡
ወልደ ፡ እኁሁ ፡ ኈለቆሙ ፡ ለእሊአሁ ፡ ወለኵሎሙ ፡ ሰብአ ፡ ቤቱ ፡
ወከኑ ፡ ፫፻ ወ ፲፰ ወዴገኖሙ ፡ ወተለዎሙ ፡ እስከ ፡ ዳን ፡ 15 ወበጽሖ
ሙ ፡ ሌሊተ ፡ ምስለ ፡ ደቁ ፡ ወቀተሎሙ ፡ ወዴገኖሙ ፡ እስከ ፡ ኬብ
ሮን ፡ እንተ ፡ እምፀጋመ ፡ ደማስቆ ። 16 ወነሥአሙ ፡ አብቅሊሆሙ ፡
ወለሎጥሂ ፡ እኁሁ ፡ ወንዋዩሂ ፡ ወአንስቲያሆሙ ፡ ወሕዝብሂ ፡ 17 ወ
ወፅአ ፡ ንጉሠ ፡ ሰዶም ፡ ወተቀበሎሙ ፡ እምድኅረ ፡ ገብአ ፡ ኀበ ፡
ቀቲሎ ፡ ለጋዴር ፡ ወለነገሥት ፡ እለ ፡ ምስሌሁ ፡ በቈላተ ፡ ኤዎ ፡ ወ
ውእቱ ፡ ገዳም ፡ ዘመንግሥት ፡ ወውእቱ ፡ 18 ዘመልከ ፡ ጼዴቅ ፡ አም
ጽአ ፡ ኅብስተ ፡ ወወይነ ፡ ካህኑ ፡ ለእግዚአብሔር ፡ ልዑል ፡ ውእቱ ፡

---

12 ወ፤ዋያቲሆሙ፡ 13 ሀለዉ፡ sup ras 14 om ወዴገኖሙ፡ — 15 ወቀ
ተሎሙ፡ወ | እምፀጋም፡ 16 ወሕዝብሂ፡ 17 ኀበ፡] + ገብአ፡ኀበ፡ 18 ዘ
መልከ፡ጼዴቅ፡] ዘ sup ras |

FHCGR 11 ወሰእንዎሙ፡] ወ፤ሥእዎሙ፡ | ለአፍራስ፡ | ወዙሎ፡] ወለዙሉ፡ R 12 ለሎ
ጥ፡] + ሂ፡ | ወንዋያቲሆሙ፡] + ኒ፡ R ወለንዋያቲሁኒ፡ C | መናብርቲሆሙ፡]
ወምንባራቲሆሙሰ፡ FHGR ወውእቱ፡ይ፤ብር፡በ C | om ወገሞራ፡ 13 በጽ
ሑ፡] መጽኡ፡ R | እምእለ፡ድኅኑ፡] እለ፡አምሠጡ፡ C | እለ፡ 1°] እንዘ፡ | መ
ንገለ፡] ምስለ፡ CR^a | እኁሁ፡] + ለኤስኮል፡ወ C 14 ሰምዐ፡] + አብራም፡
CR^a | om ወልደ፡ FHG | ኈለቆሙ፡] ኈ' FHCG | ወለዙሎሙ፡] om ወ | ወከ
ኑ፡] 'ነ፡ FH | ፫፻ወ፲፰] ፫፻፲ወ፰ 15 በሌሊት፡ R | እምፀጋመ፡] 'ማ፡ FH
CG + ለ FHCG 16 ወለሎጥሂ፡] ወ፤ሥአ፡ለሎጥሂ፡ + ወልደ፡ C | ወንዋዮ
ሙሂ፡ FG ወንዋዮሙኒ፡ HCR | ወአንስቲኒ፡ FHCG ወአንስቶሙኒ፡ R | ወሕ
ዝብሂ፡] 'ቦኒ፡ FHCG ወሕዝቦሙኒ፡ R + አዕተወ፡ CR^a 17 ወተቀበሎ፡ |
ኀበ፡] pr እም | ዘመንግሥት፡] 'ቱ፡ CR | ወውእቱ፡ 2°] om ወ 18 ዘመልከ፡]
ወመልከ፡ | አምጽአ፡] አውጽአ፡ FHCG | ካህኑ፡] pr ወ CG pr እስመ፡ R |

ንጉሠ፡ ሰላም፡ ውእቱ፡ [19] ወባረኮ፡ ለአብራም፡ ወይቤሎ፡ ቡሩክ፡ Y XIV 19—24
አብራም፡ ለእግዚአብሔር፡ ልዑል፡ ዘፈጠረ፡ ሰማየ፡ ወምድረ፡
[20] አግብኦሙ፡ ለጸላእትከ፡ ውስተ፡ እዴከ፡ ወሀቦ፡ ዐሥራተ፡ እድ፡
እምኵሉ፡ ንዋዩ። [21] ወይቤሎ፡ ንጉሠ፡ ሰዶም፡ ለአብራም፡ ሀበኒ፡
ሰብአ፡ ወአፍራሰ፡ ኅድግ፡ ለከ። [22] ወይቤሎ፡ አብራም፡ ለንጉሠ፡
ሰዶም፡ አልዕል፡ እዴየ፡ ኀበ፡ እግዚአብሔር፡ ዘገብረ፡ ሰማየ፡ ወ
ምድረ፡ [23] ከመ፡ ኢይንሣእ፡ ኢፈትለ፡ ወኢቶታነ፡ አሣእን፡ እም
ንዋይከ፡ ከመ፡ ኢትበል፡ አነ፡ አብዐልክዎ፡ ለአብራም፡ [24] ዘእን
በለ፡ ዘበልዑ፡ ሰብእየ። ወከፈሎሙ፡ ለዕደው፡ እለ፡ መጽኡ፡ ም
ስሌየ፡ ዳእሙ፡ እመንበሬ፡ እሉ፡ እለ፡ ይንሥኡ፡ ክፍሎሙ፡

[1] ወእምድኅረ፡ ዝንቱ፡ ነገር፡ ኮነ፡ ቃለ፡ እግዚአብሔር፡ ኀበ፡ XV 1—4
አብራም፡ በራእይ፡ ወይቤሎ፡ ኢትፍራህ፡ አብራም፡ አነ፡ አጸን
ዐከ፡ ወአዐብየከ፡ ጥቀ፡ ብዙኀ፡ በኀቤየ፡ ውእቱ፡ [2] ወይቤሎ፡ አብ
ራም፡ ምንት፡ ውእቱ፡ እግዚኦ፡ ዘትሁበኒ፡ ወናሁ፡ እመውት፡
እንዘ፡ አልብየ፡ ውሉደ፡ ወናሁ፡ ወልደ፡ ማሴቅ፡ ዘማስቆ፡ ዘይብ
ልዎ፡ ኢያውብር፡ እምነ፡ ትውልደ፡ ዘመድየ፡ ውእቱ፡ ይወርሰኒ፡
[3] ይቤ፡ አብራም፡ እስመ፡ ሊተ፡ ኢወሀብከኒ፡ ዘርአ፡ ትውልደ፡
ዘመድየ፡ ይወርሰኒ፡ [4] ወበጊዜሃ፡ ኮነ፡ ቃለ፡ እግዚአብሔር፡ እንዘ፡

ንጉሥ፡ 19 ብሩክ፡ 20 ዐሥረተ፡ 21 ሀብኒ፡ | ኅደግ፡ 23 እምንዋይከ፡
ከመኢ... sup ras (sic) XV 1 አጽንዓከ፡ 2 ትውልድየ፡ | om ውእቱ፡ 2° —
3 ዘመድየ፡, prima lit (ወ) excepta

ንጉሠ፡] pr ወ CR 19 ለእግዚአብሔር፡] + እግዚእ፡ R 20 አግብኦሙ፡] FHCGR
pr ዘ pr ወቡሩክ፡እግዚአብሔር፡ልዑል፡ CR* | ወሀቦ፡] pr ወ + አብርሃም፡
R | om ንዋዩ፡ 21 ወአፍራሰ፡] + ሰ፡ R ወጥሪተሰ፡ C 22 አሌዕል፡ | እግ
ዚአብሔር፡] + ልዑል፡ 23 ኢይነሥእ፡ CGR | ወኢቶታነ፡ FHCG | አሥእን፡
F አሥኣን፡ H 24 ዘእንበለ፡] om ዘ | ወከፈሎሙ፡] ወክፍሎሙ፡ | om መጽ
ኡ፡ R | ዳእሙ፡] om R* pr ኤስኮል፡ | እመንበሬ፡] ወምንበሬ፡ | እለ፡ይነሥኡ፡]
ይንሥኡ፡ R* XV 1 እግዚአብሔር፡] + እግዚእ፡ R | በራእይ፡] በራኢ፡ R |
ወአዐብየከ፡] ወዐስብከ፡ (+ ኒ፡ R) | ብዙኀ፡] 'ኀ፡ ante ጥቀ፡ | በኀቤየ፡ውእቱ፡]
ord inv FHC om በኀቤየ፡ G om ውእቱ፡ R 2 ማሴቅ፡] var ማሴቃ፡ | ዘ
ማስቆ፡] ዘደማስቆ፡ | ዘይብልዎ፡] ዘይሰመይ፡ R | እምነ፡] pr ዘ FHCG 4 እ
ግዚአብሔር፡] + እግዚእ፡ R + ኀበ፡አብራም፡ R* |

Y ይብል ፡ ኢይወርሰከ ፡ ወከልእ ፡ ይወፅእ ፡ እምኔከ ። 5 ወአውፅኦ ፡
XV 5—13 አፍአ ፡ ወይቤሎ ፡ ነጽር ፡ ውስተ ፡ ሰማይ ፡ ላዕለ ፡ ወኆልቆሙ ፡ ለ
ከዋክብት ፡ ለእመ ፡ ትክል ፡ ኆልቆቶሙ ፡ ወይቤ ፡ ከማሁ ፡ ዘርእከ ፡
6 ወአምኖ ፡ አብራም ፡ ለእግዚአብሔር ፡ ወተኆለቆ ፡ ጽድቀ ። 7 ወይ
ቤሎ ፡ ለአብራም ፡ አነ ፡ ውእቱ ፡ እግዚአብሔር ፡ አምላክከ ፡ ዘአው
ፃእኩከ ፡ እምድረ ፡ ከላደዊያን ። ከመ ፡ አሀብካሃ ፡ ለይእቲ ፡ ምድር ፡
ትትዋረሳ ። 8 ወይቤሎ ፡ 9 ንሣእ ፡ ለከ ፡ ላህመ ፡ ዘ፫ዓመት ፡ ወበግዐ ፡
ዘ፫ዓመቱ ፡ ወማዕነቀ ፡ ወርግበ ፡ 10 ወንሣእ ፡ ከማሁ ፡ ኵሎ ፡ ዘንተ ፡
ወምትሮሙ ፡ እምነ ፡ ማእከሎሙ ፡ ወአዕዋፍሰ ፡ ኢትመትሮሙ ።
11 ወወረዱ ፡ እልኩሂ ፡ አዕዋፍ ፡ ላዕለ ፡ እልክቱ ፡ ዘመዶሙ ፡ ዘመ
ተሩ ። ወነበረ ፡ አብራም ፡ ኀቤሆሙ ፡ 12 ሶበ ፡ የዐርብ ፡ ፀሐይ ፡ ድን
ጋፄ ፡ መጽአ ፡ ኀበ ፡ አብራም ፡ ወናሁ ፡ ግሩም ፡ ጽልመት ፡ መጽአ ፡
ላዕሌሁ ፡ ለአብራም ። 13 ወይቤሎ ፡ ለአብራም ፡ አእምር ፡ ከመ ፡ ሀ
ለዎ ፡ ለዘርእከ ፡ ፈላሴ ፡ ይኩን ፡ ውስተ ፡ ምድር ፡ እንተ ፡ ኢኮነት ፡

---

5 ኆልቆቆሙ ፡ 6 ወተቆልቀ ፡ 7 ከላደዊያን ፡] ደ int lin 9 ላህም ፡ |
ወበግዕ ፡ | ወማዕነቅ ፡ | ወርግብ ፡ R 10 ኵሉ ፡ 11 ወነበሩ ፡

FHCGR ወካልእ ፡] ውእቱሰ ፡ (+ አላ ፡ CR*) ካልእ ፡ (+ H R*) | እምኔከ ፡] እምሐቌከ ፡
C + ወውእቱ ፡ ይወርሰከ ፡ 5 ውስተ ፡] pr H R | ወኍልቆሙ ፡ FHCG | ኍል
ቆቶሙ ፡ FHCG | ወይቤ ፡] ወይቤሎ ፡ | ከማሁ ፡] + ውእቱ ፡ 6 ለእግዚአብሔር ፡]
+ እግዚእ ፡ R | ወተኆለቆ ፡] ወተኍለቆ ፡ FHCG + ሎቱ ፡ | ጽድቀ ፡] 'ቅ ፡ HG
7 om ለአብራም ፡ | እግዚአብሔር ፡] + እግዚእ ፡ R | እምነ ፡ ምድረ ፡ FHCG |
ከላደዊያን ፡] var ከላዴዎን ፡ | ለይእቲ ፡] ለዛቲ ፡] C 8 ወይቤሎ ፡] + እግዚእ ፡
(om R*) በምንት ፡ ኣአምር ፡ ከመ ፡ እወርሳ ፡ CR* 9 ንሣእ ፡] pr ወይቤሎ ፡
CR* | ዓመት ፡] 'ቱ ፡ + ወጠሌ ፡ H ፫ ዓመቱ ፡ | ወማዕነቀ ፡ C 10 ወንሣእ ፡]
om ወ R* | እማእከሎሙ ፡ R | ወአዕዋፍኒ ፡] ወለአዕዋፍሰ ፡ | ኢትመትሮሙ ፡] ኢ
ትምትሮን ፡ + ወነሥአ ፡ ሎቱ ፡ ከማሁ ፡ ዘንተ ፡ ኵሉ ፡ ወመተሮሙ ፡ እማእከሎሙ ፡
ወአንበረ ፡ ዘተመትረ ፡ አንጻረ ፡ ቢጹ ፡ ወለአዕዋፍሰ ፡ ኢመተሮን ፡ CR* 11 ወወ
ረዱ ፡] om ወ conj R* | እልኩሂ ፡] እልክቱ ፡ FHR om CG | እልክቱ ፡] ዝክቱ ፡ |
ዘመዶሙ ፡ ዘመተሩ ፡] ord inv R ዘመዶሙ ፡ ዘተመትሩ ፡ FHG አብድንት ፡ ዘተ
መትሩ ፡ C | ኀቤሆሙ ፡] + ወሜጦሙ ፡ CR* 12 ሶበ ፡] pr ወ | መጽአ ፡ ኀበ ፡]
መጽአ ፡ ለ | ጽልመት ፡] + ወዐቢይ ፡ (om ወ R) | om ለአብራም ፡ 13 ወይቤ
ልዎ ፡ FHR | ለአብራም ፡] ለአ' | አእምር ፡] pr አእምሮ ፡ | ሀለዎሙ ፡ FG | ይኩን ፡]
ይኩኑ ፡ CG ይከውን ፡ R |

እንቲአሆሙ ፡ ወይቀንይዎሙ ፡ ወይሣቅይዎሙ ፡ ወያኄዕርዎሙ ፡ Y XV 14—21
፺ ወ ፱ ዓመት ፡ 14 ወለውእቱሰ ፡ ሕዝብ ፡ እለ ፡ ይሣቅይዎሙ ፡ አነ ፡
እኴንኖሙ ። ወእምድኅረዝ ፡ ይወፅኡ ፡ ዝየ ፡ ምስለ ፡ ብዙኅ ፡ ንዋ
ይ ፡ 15 ወአንተሰ ፡ ተሐውር ፡ ወትገብእ ፡ ኀበ ፡ አበዊከ ፡ በርሥእ ፡
ሠናይ ፡ 16 ወበራብዕ ፡ ትውልድ ፡ ትገብኡ ፡ ዝየ ፡ እስከ ፡ ይእዜ ፡ ኢ
ተፈጸመ ፡ ኀጣውኢሆሙ ፡ ለአሞሬዎን ። 17 ወከነ ፡ ሶበ ፡ የዐርብ ፡
ፀሓይ ፡ መጽአ ፡ ነድ ፡ ወመጽአ ፡ እሳት ፡ ወመጽአ ፡ እቶን ፡ ዘይጠ
ይስ ፡ ወኀለፈ ፡ እንተ ፡ ማእከሉ ፡ ለውእቱ ፡ ዘመተረ ። 18 ወበይእቲ ፡
ዕለት ፡ አቀመ ፡ እግዚአብሔር ፡ ለአብራም ፡ ዘአሰፈዎ ፡ ወይቤሎ ፡
ለዘርእከ ፡ አሀባ ፡ ለዛቲ ፡ ምድር ፡ እመንገለ ፡ ፈለገ ፡ ግብጽ ፡ እስከ ፡
ዐቢይ ፡ ፈለግ ፡ አፍራስ ፡ 19 ዘቄድሮስ ። ወዘቄኔዎስ ። ወዘቄሜኔሎስ ።
20 ወዘቄድሮዮ ። ወለፌኔዎን ። ወለፈርንዮ ። 21 ወአሜሬዎን ። ወለከ
ናኔዎን ። ወለጌሬዎን ። ወለቤሴዎን ።

1 ወሶራሰ ፡ ብእሲቱ ፡ ለአብራም ፡ ወኢወለደት ፡ሎቱ ፡ ወባቲ ፡ XVI 1—3
አመታ ፡ እንተ ፡ ስማ ፡ አጋር ። 2 ወትቤሎ ፡ ሶራ ፡ ለአብራም ፡ በም
ድረ ፡ ከናአን ፡ ናሁ ፡ ዕፀወ ፡ እግዚአብሔር ፡ አምላከ ፡ ወኢይወ
ልድ ፡ ሖር ፡ ባእ ፡ እንከሰ ፡ ኀበ ፡ አመትየ ፡ ከመ ፡ ትለድ ፡ እምኔሃ ።
ወሶበ ፡ ሰምዐ ፡ አብራም ፡ ቃላ ፡ ለሶራ ፡ 3 ወነሥአታ ፡ ሶራ ፡ ለአጋር ፡

---

14 ይወፅኡ ፡] pr ወ 18 ፈለገ ፡ 1°] ፈለግ ፡ XVI 2 ቦእ ፡

፺ወ፱] ፱፺ | ዓመት ፡] ’ተ ፡ FHCG 14 ወለውእቱሰ ፡] ወለውእቶሙ ፡ R | ወ FHCGR
እምድኅረ ፡ ዝንቱ ፡ | ይወፅኡ ፡] ይመጽእ ፡ R | ብዙኅ ፡ 15 ትገብእ ፡ ወተሐ
ውር ፡ R 16 ወበራብዕ ፡] om በ R | ይገብኡ ፡ | እስከ ፡] pr እስመ ፡ 17 ወ
ከነ ፡ ሶበ ፡] ወሶበ ፡ ከነ ፡ + ጊዜ ፡ | ይዐረብ ፡ FH | ወኀለፈ ፡] om ወ FH 18 እግ
ዚአብሔር ፡] + ዘሎ ፡ ዘነበቦ ፡ R | ዘአሰፈዎ ፡] pr ኪዳነ ፡ CR* | እሁባ ፡ | እመንገ
ለ ፡] እምነ ፡ | እስከ ፡] እስመ ፡ R* + ፈለግ ፡ | አፍራስ ፡] ኤፍራጦስ ፡ 19—21 Haec
nomina propria magnam varietatem exhibent. C ante omnia H ponit; FHGR
etiam ante አሜሬዎን ፡ ut ante alia inde a ፌኔዎን ፡ praep ለ pro H praebent.
XVI 1 ወኢወለደት ፡] om ወ conj | አመታ ፡] ’ተ ፡ + ግብጻዊተ ፡ CR* 2 om
በምድረ ፡ ከናአን ፡ C | ዕፀወ ፡] ዐጸወኒ ፡ | እግዚአብሔር ፡] ante ዐጸወኒ ፡ R post
አምላክ ፡ FHG | አምላክ ፡] om C እምከን ፡ R | ባእ ፡] pr ወ | ወሶበ ፡] ወ

Y አመታ ፡ ግብጻዊት ፡ እምድኅረ ፡ ፲ ዓመት ፡ ዘኀደረ ፡ አብራም ፡
XVI 4—11 ውስተ ፡ ምድረ ፡ ከናአን ። [4] ወቦአ ፡ ኀበ ፡ አጋር ፡ አብራም ፡ ወፀንሰ
ት ፡ ወሶበ ፡ ርእየት ፡ ከመ ፡ ፀንሰት ፡ ወኀደገት ፡ አክብሮታ ፡ ለእግ
ዝእታ ። [5] ወትቤሎ ፡ ሶራ ፡ ለአብራም ፡ እትገፋዕ ፡ እንከ ፡ እምኔከ ፡
ወአነሂ ፡ ወሀብኩከ ፡ አመትየ ፡ እንተ ፡ ውስተ ፡ ሕፅንየ ፡ ወሶበ ፡ ር
እየት ፡ ከመ ፡ ፀንሰት ፡ ኀደገት ፡ አክብሮትየ ፡ ለይፍታሕ ፡ ሊተ ፡
እግዚአብሔር ፡ ማእከሌየ ፡ ወማእከሌከ ። [6] ወይቤላ ፡ አብራም ፡ ለ
ሶራ ፡ ብእሲቱ ፡ አመትኪ ፡ ውስተ ፡ እዴኪ ፡ ግበርያ ፡ ዘከመ ፡ ይደ
ልወኪ ። ወሣቀየታ ፡ ሶራ ፡ ለአጋር ፡ ወተኀጥአት ፡ እምኔሃ ፡ [7] ወረ
ከባ ፡ መልአከ ፡ እግዚአብሔር ፡ ኀበ ፡ ዐዘቅተ ፡ ማይ ፡ በገዳመ ፡ ቡር ፡
ዘፍኖት ። [8] ወይቤላ ፡ መልአከ ፡ እግዚአብሔር ፡ ለአጋር ፡ አመተ ፡
ሶራ ፡ እምአይቴ ፡ መጻእኪ ፡ ወአይቴ ፡ ተኀውሪ ። ወትቤሎ ፡ እምነ ፡
ገጸ ፡ ሶራ ፡ እግዝእትየ ፡ እትኀባእ ፡ ወእትኀጣእ ፡ አንሰ ። [9] ወይቤላ ፡
መልአከ ፡ እግዚአብሔር ፡ ግብኢ ፡ ኀበ ፡ እግግእትኪ ፡ ወአትሕቲ ፡
ርእሰኪ ፡ ታሕተ ፡ እዴሃ ። [10] ወይቤላ ፡ መልአከ ፡ እግዚአብሔር ፡
አብዝኖ ፡ አበዝኖ ፡ ለዘርእኪ ፡ እስከ ፡ ኢይትኖለቍ ፡ እምነ ፡ ብዝ
ኁ ። [11] ወይቤላ ፡ መልአከ ፡ እግዚአብሔር ፡ ናሁ ፡ ፅንስት ፡ አንቲ ፡
ወትወልዲ ፡ ወልደ ፡ ወትሰምይዮ ፡ ስሞ ፡ ይስማዔል ፡ እስመ ፡ ሰምዓ ፡

4 አጋር ፡] አ sup ras + አብራም ፡ ቃለ ፡ ለሶራ ፡ [3] ወነሥአታ ፡ — ከናአን ፡ [4] ወቦአ ፡ ኀበ ፡ አጋር ፡ errore scriptoris repet | om ወሶበ ፡ — ፀንሰት ፡ | ለእግዝእታ ፡] ግ sup ras 5 እትገፈዐ ፡ 6 ወታኀጥአት ፡ 7 ወረከበ ፡ 9 ርእስኪ ፡ R

FHCGR 3 ከናአን ፡] + ወወሀበተ ፡ ለአብራም ፡ ትኩኖ ፡ ብእሲተ ፡ CR* 4 ወኀደገት ፡] om ወ 5 እንከ ፡] አንሰ ፡ FHCG + ሰ ፡ R | ወአነሂ ፡ ወሀብኩከ ፡] አነኒ ፡ ወሀብኩከ ፡ FHCG አነ ኢወሀብከ ፡ ከ (sic) R sup ras | om እንተ ፡ | ሕፅንየ ፡] ሕፅንከ ፡ | om ሊተ ፡ C | እግዚአብሔር ፡] + እግዚእ ፡ R | ማእከሌከ ፡ ወማእከሌየ ፡ R 6 አመትኪ ፡] pr ነያ ፡ CR* | ግበሪያ ፡ C ግብሪ ፡ R | ወተኀጠአት ፡ FG 7 ኀበ ፡] pr በ | ዘፍኖት ፡] በፍ' 8 እግዚአብሔር ፡] + እግዚእ ፡ R | ለአጋር ፡] om ለ | ወትቤ ፡ R | እምነ ፡ ገጸ ፡] እምነ ፡ ገጻም ፡ እምገጸ ፡ R | om እትኀባእ ፡ ወ ¦ ተኃጣእኩ ፡ R 9 እግዚአብሔር ፡] + አጋር ፡ ዓመተ ፡ ሳራ ፡ R 10 እግዚአብሔር ፡] + እግዚእ ፡ R | om አብዝኖ ፡ R | ኢይትኈለቍ ፡ FH ኢይትኌለቍ ፡ CG 11 እግዚአብሔር ፡ bis] + እግዚእ ፡ R | ወትሰመይዎ ፡ FHG | ሰምዓ ፡] 'ዐ ፡ |

እግዚአብሔር ፡ ለስቃይኪ ፡ [12] ወይከውን ፡ ብእሴ ፡ ሐቅል ፡ ወእዴ Y XVI 12—16
ሁ ፡ ላዕለ ፡ ኵሉ ፡ ወእደወ ፡ ኵሉ ፡ ላዕሌሁ ፡ ወየኀድር ፡ ቅድመ ፡
ኵሉ ፡ አኃዊሁ ፡ [13] ወጸውዐት ፡ ስመ ፡ እግዚአብሔር ፡ አጋር ፡ ዘተ
ናገረ ፡ ወትቤ ፡ አንተ ፡ እግዚአ ፡ ዘመሐከኒ ፡ እስመ ፡ ቅድሜየ ፡ ዘአ
ስተርአይከኒ ፡ [14] ወበእንተ ፡ ዝንቱ ፡ ሰመየቶ ፡ ስሞ ፡ ለውእቱ ፡ ዐዘቅት ፡
ዐዘቅት ፡ ዘቅድሜየ ፡ አስተርአየኒ ፡ ማእከለ ፡ ቃዴስ ፡ ወማእከለ ፡
ጋዴር ። ወገብአት ፡ አጋር ፡ [15] ወእምድኅረዝ ፡ ወለደት ፡ ሎቱ ፡ አ
ጋር ፡ ለአብራም ፡ ወሰመዮ ፡ አብራም ፡ ለውእቱ ፡ ሕፃን ፡ ዘወለደት ፡
ሎቱ ፡ ይስማዓል ፡ [16] ወ ፹ ወ ፮ ዓመተ ፡ አመ ፡ ወለደት ፡ ይስማዓልሃ ።
[1] ወእምአመ ፡ ፺ወ፱ ዓመቱ ፡ ለአብራም ፡ አስተርአዮ ፡ እግዚአብሔ XVII 1—5
ር ፡ ለአብራም ፡ ወይቤሎ ፡ ቅድሜየ ፡ ኩን ፡ ንጹሐ ፡ [2] ወእሰይም ፡ ኪዳን
የ ፡ ማእከሌየ ፡ ወማእከሌከ ፡ ወአበዝኀከ ፡ ጥቀ ። [3] ወወድቀ ፡ አብራም ፡
በገጹ ፡ ወይቤሎ ፡ እግዚአብሔር ፡ [4] ናሁ ፡ እስመ ፡ ኪዳንየ ፡ ማእከ
ሌከ ፡ ወትከውን ፡ አበ ፡ ለብዙኃን ፡ አሕዛብ ። [5] ወኢይሰመይ ፡ ስ
ምከ ፡ አብራም ፡ አላ ፡ ትሰመይ ፡ አብርሃም ፡ እስመ ፡ አበ ፡ ብዙኃን ፡

14 om ወበእንተ ፡ — አስተርአየኒ ፡ | ወአግብአት ፡ 15 om ወሰመዮ ፡ አብራም ፡
XVII 1 om ወይቤሎ ፡

ለስቃይኪ ፡] ስቃየኪ ፡ 12 ወእዴሁ ፡] ወእደዊሁ ፡ (om ወ C) | om ኵሉ ፡ 3° FHCGR
13 ወጸውዐት ፡] ት ras R(ª?) | እግዚአብሔር ፡] + እግዚእ ፡ R + ወዘጸውዐት ፡ ወ
R | አጋር ፡] ante ስመ ፡ እግዚአብሔር ፡ | ዘተናገረ ፡] ′ራ ፡ | ዘምሕከኒ ፡ FH ዘመ
ሐርከኒ ፡ C | ቅድሜየ ፡] + ርኢክዎ ፡ ለ | ዘአስተርአየኒ ፡ 14 om ዐዘቅት ፡ 2°]
R | አስተርአየኒ ፡] pr ዘ R | ማእከለ ፡] pr በ R | ጋሬድ ፡ 15 ወእምድኅረ ፡
ዝንቱ ፡ R | om ለአብራም ፡ R | ይስማዓል ፡] ′ዒል ፡ pr አጋር ፡ 16 ወ ፹ ወ ፮]
om ወ 1° R | ዓመተ ፡] ′ቱ ፡ + ለአብራም ፡ | ወለደት ፡] + ሎቱ ፡ አጋር ፡ | ይስማ
ዒልሃ ፡ XVII 1 ወእምአመ ፡] ወእምዝ ፡ አመ ፡ + ኮነ ፡ | ፺ ወ ፱ ዓመቱ ፡ ለአ
ብራም ፡] ለአብራም ፡ ፺ ወ ፱ ዓመቱ ፡ (′ተ ፡ CG) | እግዚአብሔር ፡ bis] + እግዚእ ፡
R (item vv 3, 9, 15, 18, 19, 22, 23) | ለአብራም ፡ 2°] + አነ ፡ ውእቱ ፡ እግዚአብሔር ፡
+ ወአሥምር ፡ FHG + ወሥምር ፡ R* + ፈጣሪ ፡ (om Rª) ዘሖርኩ ፡ ቅድሜከ ፡
አሥምር ፡ CRª | ኩን ፡] pr ወ 2 ኪዳንየ ፡] ኪዳነ ፡ FHCG 3 እግዚአብሔር ፡]
+ ለአብራም ፡ Rª 4 እስመ ፡] እሠይም ፡ | ማእከሌከ ፡] pr ማእከሌየ ፡ ወ CG
+ ወማእከሌየ ፡ R | ለብዙኃን ፡] ′ኀ ፡ FHCG om ለ 5 ወኢይሠመይ ፡] ወኢት′
R + እንከ ፡ | om ስምከ ፡ R | አብርሃም ፡] አብራሃም ፡ hic FHCG; et posthac
aliquoties FHG, sed deinde አብርሃም ፡ sicut in caeteris codicibus | ብዙኀ ፡

Y XVII 6—15 አሕዛብ ፡ ረሰይኩከ ። 6 ወአስተባዝኅከ ፡ ጥቀ ፡ ፈድፋደ ፡ ወእሬሲ ፡
ከመ ፡ ይፃእ ፡ እምኔከ ፡ አሕዛብ ፡ ወነገሥት ፡ 7 ወእሠይም ፡ ኪዳንየ ፡
ማእከሌየ ፡ ወማእከሌከ ፡ ዘርእከ ፡ እምድኅሬከ ፡ በመዋዕሊሆሙ ፡
ወይከውነከ ፡ ሕገ ፡ ዘለዓለም ፡ ከመ ፡ አነ ፡ ውእቱ ፡ አምላክሙ ።
8 ወእሁብ ፡ ለዛቲ ፡ ምድር ፡ ለዘርእከ ፡ እንተ ፡ ውስቴታ ፡ ተኀድር ፡
ወኵሎ ፡ ምድረ ፡ ከናአን ፡ ከመ ፡ ይኩንንዋ ፡ ለዓለም ፡ ወእከውኖ
ሙ ። አምላክሙ ፡ 9 ወይቤሎ ፡ እግዚአብሔር ፡ ለአብራሃም ፡ አንተ ፡
ዕቀብ ፡ ሕግየ ፡ ወዘርእከ ፡ እምድኅሬከ ፡ በመዋዕሊሆሙ ። 10 ዛቲ ፡
ይእቲ ፡ ሥርዐትየ ፡ እንተ ፡ ዐቀብኩ ፡ ማእከሌየ ፡ ወማእከሌክሙ ፡
ማእከለ ፡ ዘርእከ ፡ እምነ ፡ ዘርእከ ፡ ከመ ፡ ትግዝሩ ፡ 11 ወትግበሩ ፡
ከተማ ፡ ነፍስትክሙ ፡ ወይኩን ፡ ሥርዐተ ፡ ማእከሌክሙ ፡ 12 ወለሕ
ፃንሂ ፡ ትገዝሮ ፡ በሳብዕት ፡ ዕለት ፡ ወኵሎ ፡ ተባዕተክሙ ፡ ለውሉደ ፡
ቤትክሙኒ ። ወኵሎ ፡ ዘተሳየጥክሙ ፡ በወርቅክሙ ፡ 13 ወትከውን ፡
ሥርዐትየ ፡ ውስተ ፡ ሥጋክሙ ፡ ዘለዓለም ፡ 14 ወዘኢተገዝረ ፡ ከተማ ፡
ነፍስቱ ፡ በሳብዕት ፡ ዕለት ፡ ለትደምሰስ ፡ ይእቲ ፡ ነፍስ ፡ እምነ ፡ ዘ
መዳ ፡ እስመ ፡ ኀደገት ፡ ሥርዐትየ ። 15 ወይቤሎ ፡ እግዚአብሔር ፡
ለአብረሃም ፡ ሶራ ፡ ብእሲትከ ፡ ኢትሰመይ ፡ ሶራ ፡ አላ ፡ ይኩን ፡ ሳራ ፡

---

6 አሕዛበ ፡ 9 እግዚአብሔር ፡] pr አብራም ፡ ለ 10 ወማእከሌክሙ ፡] ሌ ex ለ ፡ emend Y* 12 ተባዕትክሙ ፡ | ለውሉደ ፡ | ቤትክሙኒ ፡] ቤ ex ክ emend et ትክ ext lin add Y* (vid) | ወኵሎ ፡ 2°] 'ሉ ፡ 14 ወዘኢተገዝረ ፡ 15 ሶራ ፡ 2°] ሳራ ፡ | አላ ፡] አ sup ras | ይኩን ፡ sup ras

---

FHCGR 6 ወእሬሲ ፡] ወእሬስየከ ፡ | ይፃኡ ፡ CG 7 ማእከሌየ ፡] ምስሌከ ፡ R | ወማእከሌከ ፡] om ወ R + ወማእከለ ፡ | ወይከውነከ ፡] ከመ ፡ ይኩንከ ፡ | አምላክሙ ፡] አምላክ ፡ FHG አምላክከ ፡ R እግዚአብሔር ፡ አምላክከ ፡ C 10 ዛቲ ፡] pr ወ | om ይእቲ ፡ R | ሥርዐትየ ፡] ሥርዓት ፡ R | ዐቀብኩ ፡] ተዐቅብ ፡ | ወማእከሌክሙ ፡] 'ሌከ ፡ CR | ማእከለ ፡] pr ወ | እምነ ፡ ዘርእከ ፡] እምነ ፡ ምድር ፡ FHGR እምድኅሬከ ፡ C | ትግዝሩ ፡] + ኵሎ ፡ ተባዕተክሙ ፡ 11 ወትግበሩ ፡] ትግዝሩ ፡ | ነፍስክሙ ፡ R | ወይኩን ፡] 'ንክሙ ፡ (om ወ R) | ሥርዐተ ፡] ትእምርተ ፡ ለኪዳንየ ፡ C | ማእከሌክሙ ፡] pr ማእከሌየ ፡ ወ 12 ወለሕፃንሂ ፡] om ሂ ፡ | ትገዝሩ ፡ F ትግዝሩ ፡ H ትገዝርዎ ፡ CGR | በሳብዐት ፡] በሳምንት ፡ CGR* | ተባዕተክሙ ፡] + በመዋዕሊክሙ ፡ | ለውሉደ ፡] ወልደ ፡ FHCG ለወልደ ፡ R | ወኵሎ ፡ 2°] ወለኵሉ ፡ R 13 ዘለዓለም ፡] pr ኪዳንየ ፡ 14 በሳብዐት ፡] በሳምንት ፡ CGR* 15 ሶራ ፡ 1°] ሳራ ፡ R | ኢትሰመይ ፡] + እንከ ፡ | ይኩን ፡] + ስማ ፡

16 እስመ ፡ እባርከከ ፡ ወእሁብ ፡ ውሉዳ ፡ እምኔከ ፡ አሕዛበ ፡ ወነገደ ። Y XVII 16—23
17 ወወድቀ ፡ አብርሃም ፡ በገጹ ፡ ወሰሐቀ ፡ ወኀለየ ፡ በልቡ ፡ እንዘ ፡
ይብል ፡ ምንትኑ ፡ ዓመት ፡ ሊተ ፡ እወልድ ፡ ወልደ ፡ አነ ፡ ወሳራኒ ፡
፺ ዓመት ፡ ሊተ ፡ ትወልድ ፡ 18 ወይቤሎ ፡ አብርሃም ፡ ለእግዚአብ
ሔር ፡ ዝንቱ ፡ ይስማዔል ፡ እንከሰ ፡ ይሕየወኒ ፡ በቅድሜየ ፡ አስተ
በቍዕ ፡ እግዚኦ ። 19 ወይቤሎ ፡ እግዚአብሔር ፡ ለአብርሃም ፡ አሆ ፡
ወናሁ ፡ ሳራኒ ፡ ብእሲትከ ፡ ትወልድ ፡ ለከ ፡ ወልደ ፡ ወትሰምዮ ፡
ስሞ ፡ ይስሐቅ ፡ ወአቀውም ፡ ሥርዓትየ ፡ ኀቤሁ ፡ ወለኪዳንየ ፡ ዘለ
ዓለም ፡ ወለዘርኡ ፡ እስከ ፡ እምድኅሬሁ ። 20 ወበእንተ ፡ ይስማዔልኒ ፡
እባርኮ ፡ ወአበዝኖ ፡ ጥቀ ፡ ፲ወ፪ አሕዛብ ፡ ይወልድ ፡ ወእገብሮ ፡
ሕዝበ ፡ ዐቢየ ። 21 ወኪዳንሰ ፡ አቀውም ፡ ምስለ ፡ ይስሐቅ ፡ ዘተወ
ልደ ፡ እምሳራ ፡ ወበዝንቱ ፡ ጊዜ ፡ በካልእ ፡ ዓመት ። 22 ወሶበ ፡ ፈጸ
መ ፡ እግዚአብሔር ፡ ተናግሮ ፡ ዐርገ ፡ እምኀበ ፡ አብርሃም ። 23 ወነ
ሥአ ፡ አብርሃም ፡ ለይስማዔል ፡ ወልዱ ፡ ወኵሎሙ ፡ ውሉደ ፡ ቤቱ ፡
ወለኵሉ ፡ ተባዕት ፡ ዘተሣየጠ ፡ በወርቁ ፡ ወለኵሎሙ ፡ ዐበይተ ፡ ቤ
ቱ ፡ ለአብርሃም ። ወገዘሮሙ ፡ ከተማ ፡ ነፍስቶሙ ፡ በከመ ፡ ይቤ ፡

---

17 አብርሃም :] ም ext lin juxta ras 18 ይሕይወኒ : | አስተባቍዕ : 21 ወኪዳንሰ : 23 ወነሥአ : | ተባዕተ :

---

16 እባርከከ :] እባርካ : | ውሉዳ :] 'ደ : | አሕዛበ :] 'ብ : | ወነገደ :] ወነገሥተ : + FHCGR አሕዛብ : + ይወጽኡ : እምኔሃ : CR* 17 ወሠሐቀ : FH | ምንትኑ :] ምእትኑ : FHCGR* (sup ras) pr እንዘ : 2° | ዓመት : 1°] 'ትየ : R | ፻ ዓመት :] ፻ ዓም : FHCG ፻ ዓመታ : R pr እንተ : FHCG pr እንዘ : R | ሊተ : 2°] ላቲ : CR 18 ይሕየወኒ :] pr ውእቱ : | በቅድሜየ :] 'ከ : | አስተበቍዕ :] om R* 'ዓከ : R* 19 ይስሐቅ lectio frequentior in caet. codd. | ወአቀውም : R | ወለኪዳንየ :] ለኪዳን : | እስከ :] እንከ : R om C 20 እባርኮ :] pr ናሁ : ሰማዕኩከ : ወ | ወአበዝኖ :] om R + ወአስተባዝኆ : | አሕዛብ :] 'በ : FHGR መሳፍንተ : C | ወእገብሮ :] pr ወእሬስዮ : R 21 ወኪዳነሰ :] 'ንየሰ : | ዘተወልደ : እምሳራ :] ዘትወልድ : ለከ : ሳራ : | ወበዝንቱ :] om ወ | በካልእት : 22 ተናግሮቶ : | እምኀበ :] እምኀቤሁ : ለ : 23 om ወልዱ : R | ወኵሎሙ :] ወለኵሉ : (om ለ R) | ውሉደ :] ልደ : | ዘተሣየጠ :] om ዘ FHG | ወለኵሎሙ : ዐበይተ :] ወለኵሉ : ሰብአ : | ከተማ :] + ሥጋ : FHG | ይቤሎ :

Y እግዚ.አብሔር ፡ 24 ወይእተ ፡ አሚረ ፡ ፺ወ፱ ዓመቱ ፡ ሎቱ ፡ አመ ፡
XVII 24—27 ተገዝረ ፡ አብርሃም ፡ ከተማ ፡ ነፍስቱ ፡ 25 ወይስማዔልኒ ፡ ወልዱ ፡
፲ወ፫ ዓመት ፡ አመ ፡ ተገዝረ ፡ ከተማ ፡ ነፍስቱ ፡ 26 ወበጊዜሃ ፡ በይ
እቲ ፡ ዕለት ፡ ተገዝረ ፡ አብርሃም ፡ 27 ወኵሉ ፡ ሰብአ ፡ ቤቱ ፡ ወተገዝሩ ።
XVIII 1—8 1 ወአስተርአዮ ፡ እግዚ.አብሔር ፡ ለአብርሃም ፡ በኀበ ፡ ዕፀ ፡ ምን
ብር ፡ እንዘ ፡ ይብል ፡ ኀበ ፡ ኆኅተ ፡ ሐይመት ፡ ቀትረ ፡ 2 ወሶበ ፡ አል
ዐለ ፡ አዕይንቲሁ ፡ ወነጸረ ፡ ናሁ ፡ ፫ ዕደው ፡ ይቀውሙ ፡ መልዕል
ቴሁ ፡ ወሰገደ ፡ ውስተ ፡ ምድር ፡ 3 ወይቤሎሙ ፡ አጋእዝትየ ፡ እመ ፡
ረከብኩ ፡ ሞገሰ ፡ በቅድሜክሙ ፡ 4 ናሁ ፡ ናመጽእ ፡ ማየ ፡ ወነሐጽብ ፡
እገሪክሙ ፡ ወታጸልሉ ፡ ታሕተ ፡ ዕፅ ፡ 5 ወናመጽእ ፡ ኅብስተ ፡ ወት
በልዑ ፡ ወትሖሩ ፡ ኀበ ፡ ዘሐለይክሙ ፡ ወእምከመ ፡ ግሕስክሙ ፡
ኀበ ፡ ገብርክሙ ፡ ወይቤልዎ ፡ ግበር ፡ ከማሁ ፡ በከመ ፡ ትቤ ። 6 ወሮ
ጸ ፡ አብርሃም ፡ ኀበ ፡ ሳራ ፡ ብእሲቱ ፡ ውስተ ፡ ሐይመታ ። ወይቤላ ፡
አፍጥኒ ፡ ወአብሕኢ ፡ ሠለስተ ፡ መስለሰ ፡ ስንዳሌ ፡ ወግበሪ ፡ ዳፍን
ታ ። 7 ወሮፀ ፡ አብርሃም ፡ ኀበ ፡ አልህምት ፡ ወነሥአ ፡ ላህመ ፡ ንኡ
ሰ ፡ ወሠናየ ፡ ወወሀቦ ፡ ለቍልዔሁ ፡ ወአፍጠነ ፡ ገቢሮቶ ፡ 8 ወአም

---

24 ዓመቱ ፡] ቱ ex ት emend XVIII 2 መልዕልቴሁ ፡] ል 2° ex ለ emend Y*
6 ሠለስቱ ፡ | መስለስ ፡ 7 ላህመ ፡] 'ም ፡ | ወአፍጣነ ፡ ! ገቢሮተ ፡ sup ras

FHCGR 24 ሎቱ ፡] + ለአብራም ፡ R* | አብርሃም ፡] post ነፍስቱ ፡ 25 ወይስማዒልኒ ፡]
ወለይ' C | ወልዱ ፡ | ዓመቱ ፡ | ከተማ ፡] + ሥጋ ፡ FHG om C | om ነፍስቱ ፡ C
26 በይእቲ ፡] ለይእቲ ፡ FH | አብርሃም ፡] + ወይስማኤል ፡ ወልዱ ፡ FHCG
27 ወተገዝሩ ፡] om ወ XVIII 1 እግዚአብሔር ፡] + እግዚእ ፡ R (item vv 19 bis,
26, 31) | om ለአብርሃም ፡ G | ምንበር ፡ H ምንባሬ ፡ CG | ይብል ፡] ይነብር ፡ |
ኀበ ፡] pr በ R 2 ናሁ ፡] pr ወ | ፫] ፪ | መልዕልቴሁ ፡] + ወርእየ ፡ ወሮጸ ፡ ለተ
ቀብሎተሙ ፡ እምኆኅተ ፡ ሐይመት ፡ CR* | ውስተ ፡ ምድር ፡] ሎሙ ፡ R 3 ወ
ይቤሎ ፡ C ወይቤ ፡ G | አጋእስትየ ፡ FHR እግዚእየ ፡ CG | በቅድሜክሙ ፡] በቅ
ድመ ፡ አዕይንቲክሙ ፡ ('ቲከ ፡ CG) 4 om ናሁ ፡ | ናምጽእ ፡ | ወንኅፅብ ፡ | ወ
ታጽልሉ ፡ 5 ወናምጽእ ፡ | ወትብልዑ ፡ | ወትሖሩ ፡] ወእምዝ ፡ ትሑሩ ፡ (ተሐ
ውሩ ፡ R) | ዘሐለይክሙ ፡] om H | ወእምከመ ፡] om ወ | ገሐስክሙ ፡ R 6 ሐ
ይመታ ፡] 'ት ፡ R | መስለሰ ፡] መሣልሰ ፡] FHGR* መስፈርተ ፡ CR* | ዳፍንተ ፡
FC 7 ላህመ ፡] pr አሐደ ፡

ጽሕ ፡ ዕቋነ ፡ ወመዓረ ፡ ወውእተ ፡ ላህመ ፡ ዘገብረ ፡ ወአቅረበ ፡ ሎሙ ፡ Y
XVIII 9—18
ወበልዑ ፡ ወውእቱሰ ፡ ይቀውም ፡ ኀበ ፡ ዕፅ ፡ ወይሜጥዎሙ ፡ 9 ወይ
ቤልዎ ፡ አይቴ ፡ ሳራ ፡ ብእሲትከ ፡ ወይቤሎሙ ፡ ነየ ፡ ውስተ ፡ ሐይ
መት ፡ 10 ወይቤሎ ፡ ሶበ ፡ ገባእኩ ፡ ወእመጽእ ፡ ኀቤከ ፡ ዓም ፡ ከመ ፡
ዮም ፡ ትረክብ ፡ ሳራ ፡ ውሉደ ፡ ወሰምዐት ፡ ሳራ ፡ ወሳራ ፡ እንዘ ፡
ትቀውም ፡ ኀበ ፡ ኆኅት ፡ ድኅሬሁ ። 11 ወአብርሃምሰ ፡ ወሳራ ፡ ሰሐቁ ።
ልህቁ ፡ ጥቀ ፡ ወሐለፈ ፡ መዋዕሊሆሙ ፡ ወኀደጋ ፡ ለሳራ ፡ ትክቶ ፡
አንስት ፡ 12 ወሰሐቀት ፡ ሳራ ፡ ባሕቲታ ፡ እስመ ፡ ትቤ ፡ በልባ ፡ ዓድ
የኒ ፡ እስከ ፡ ይእዜ ፡ ወእግዚእየ ፡ ልህቀ ፡ 13 ወይቤሎ ፡ እግዚአብ
ሔር ፡ ለአብርሃም ፡ ምንተ ፡ አስሐቃ ፡ ለሳራ ፡ ባሕቲታ ፡ እስመ ፡
ትቤ ፡ ዓድየኑ ፡ እስከ ፡ ይእዜ ፡ ወእግዚእየኒ ፡ ልህቀ ፡ ወአማንኑ ፡
እወልድ ፡ ወናሁ ፡ ረሳእኩ ፡ አንሰ ፡ 14 ቦኑ ፡ ነገር ፡ ዘይሰአኖ ፡ ለእግ
ዚአብሔር ፡ በዝንቱ ፡ ጊዜ ፡ ሶበ ፡ ገባእኩ ፡ ኀቤከ ፡ በሳብዕታ ፡ ትረ
ክብ ፡ ሳራ ፡ ውሉደ ። 15 ወክሕደት ፡ ሳራ ፡ እንዘ ፡ ትብል ፡ ኢሰሐቁ ፡
እስመ ፡ ፈርሀት ፡ ወይቤላ ፡ ሰሐቂ ። 16 ወተንሥኡ ፡ እልኩ ፡ ዕደው ፡
እምህየ ፡ ወአንጸሩ ፡ መንገለ ፡ ሰዶም ፡ ወግሙራ ። ወሖረ ፡ አብር
ሃም ፡ ምስሌሆሙ ፡ ይፈንዎሙ ፡ 17 ወይቤ ፡ እግዚአብሔር ፡ ኢይኅ
ብእ ፡ ምክርየ ፡ እምቍልዔየ ፡ አብርሃም ፡ ዘእገብር ፡ አነ ፡ 18 እስመ ፡
ዐቢይ ፡ ሕዝብ ፡ ይከውን ፡ አብርሃም ፡ ወብዙኃን ፡ ይትባረኩ ፡ በእ

---

8 ወውእቱ ፡ ላህም ፡ 12 ወሳሐቀት ፡ | እስከ ፡] እስመ ፡ | ልህቀ ፡] ል sup ras
17 እምቍልዓየ ፡

---

9 ወይቤሎ ፡ bis C | ነየ ፡] ነዶ ፡ 10 ወእመጽእ ፡ ኀቤከ ፡] om G om ወ FHCR | FHCGR
ዓም ፡] ዓመ ፡ | ወልደ ፡ C | om ወሳራ ፡ | ኆኅት ፡] + እንዘ ፡ ሀለወት ፡ 11 om
ሰሐቁ ፡ | ለሳራ ፡] + ሂ ፡ FHCG 12 ባሕቲታ ፡] pr በ | ዓድየኒ ፡] ዓዲየኑ ፡ | ወእ
ግዚእየ ፡] + ኒ ፡ 13 ምንተ ፡] 'ት ፡ FHCG | ባሕቲታ ፡] pr በ | ዓዲየኑ ፡ 14 በሳ
ብዕታ ፡] om G በሳብዐት ፡ ዕለት ፡ R | ወልደ ፡ CG 15 ኢሠሐቁ ፡ | ወይቤላ ፡]
+ አልቦ ፡ FHGR* + አላ ፡ CR^c 16 እልኩ ፡] እልክቱ ፡ + ክልኤቱ ፡ | ወአን
ጸሩ ፡] ወሖሩ ፡ C | ያስተፋንዎሙ ፡ C 17 ወይቤ ፡] om ወ R* + ሎ ፡ R^c pr
ወተመይጠ ፡ አብርሃም ፡ ወቆመ ፡ ቅድመ ፡ እግዚአብሔር ፡ CR^c | እግዚአብሔር ፡]
እግዚእ ፡ FHCG | ኢየኀብእ ፡ | om ምክርየ ፡ | እምነ ፡ ቍልዔየ ፡ 18 ዐቢይ ፡ ሕዝብ ፡]
ord inv (acc FHCG) | ወብዙኀ ፡ | ይትባረኩ ፡] pr ወ | በእንቲአሁ ፡] ቦቱ ፡ C

XVIII 19—25 Y ንቲአሁ ። ኵሎሙ ፡ አሕዛበ ፡ ምድር ፡ 19 እስመ ፡ ያአምኖ ፡ ከመ ፡
ሀለዎ ፡ ለአብርሃም ፡ የአዝዞሙ ፡ ለደቂቁ ፡ ወለቤቱ ፡ ወያዕቅቦሙ ፡
በፍናዊሁ ፡ ወይግበሩ ፡ ምጽዋተ ፡ ወፍትሐ ፡ ከመ ፡ ይግበር ፡ ሎሙ ፡
እግዚአብሔር ፡ ኵሎ ፡ ዘይቤሎ ፡ ለአብርሃም ፡ 20 ወይቤሎ ፡ እግዚ
አብሔር ፡ ለአብርሃም ፡ ጽራሖሙ ፡ ለሰዶም ፡ ወለገሞራ ፡ በጽሐ ፡
ኀጣውኢሆሙ ፡ ዐብየ ፡ ጥቀ ። 21 ወእርአይ ፡ ለእመ ፡ ጸራኅከሙ ፡
አንተ ፡ ትጻእ ፡ ኀቤየ ፡ ይትፌጸምዎ ፡ ወእመአኮሰ ፡ አአምር ። 22 ወ
ሶበ ፡ ተመይጡ ፡ እልኩ ፡ ዕደው ፡ መጽኡ ፡ ውስተ ፡ ሰዶም ፡ ወገ
ሞራ ፡ ወአብርሃምሰ ፡ ሀሎ ፡ ዓዲ ፡ ይቀውም ፡ ቅድመ ፡ እግዚአብ
ሔር ፡ 23 ወቀርበ ፡ አብርሃም ፡ ወይቤ ፡ ኢታማስን ፡ እግዚኦ ፡ ጻድ
ቃነ ፡ ምስለ ፡ ኃጥአን ፡ ወኢይኩን ፡ ጻድቅ ፡ ምስለ ፡ ኃጥእ ። 24 ለእ
መ ፡ ሀለዉ ፡ ጻድቃን ፡ ውስተ ፡ ሀገር ፡ ታማስኖሙኑ ፡ ወኢታሐዩኑ ፡
በእንተ ፡ ፶ ጻድቃን ፡ ኵሎ ፡ ብሔረ ፡ 25 ሐሰ ፡ እግዚኦ ፡ ኢትግበር ፡
ዘንተ ፡ ነገረ ፡ ወኢትግበር ፡ ወኢትቅትል ፡ ጻድቃነ ፡ ምስለ ፡ ኃጥአ
ን ፡ ሐሰ ፡ ዘይኴንና ፡ ለኵሉ ፡ ምድር ፡ ኢትግበር ፡ ዘንተ ፡ ደይነ ፡

---

19 የአዝዞሙ ፡] ዝዞ illeg et ex G suppl | ወያዕቅቦሙ ፡] ወያዕ et ሙ illeg et ex FHCG suppl | ወይግበሩ ፡] ይ illeg et ex rell codd suppl | ምጽዋተ ፡] ም illeg et ex rell codd suppl | እግዚአብሔር ፡] ር deest | ኵሎ ፡ — ለአብርሃም ፡] ante ብርሃመ ፡ 6 litt illeg et lectio prim non satis lucet 20 ዐቢየ ፡ 23 ኃ ጥአነ ፡ 24 ጻድቃን ፡] 'ነ ፡ 25 ኃጥአነ ፡ | ለኵሎ ፡ | ደይና ፡ (ና ex ነ emend)

FHCGR 19 ያአምኖ ፡] ያአምር ፡ FG የአምር ፡ R ኣአምር ፡ HC | የአዝዞሙ ፡] ያእኅዞ ሙ ፡ C ይእኅዞሙ ፡ FH ይእኀዞሙ ፡ R | ወያዕቅቦሙ ፡] ወያዓቅቦሙ ፡ R | በፍናዊሁ ፡] om በ + ለእግዚአብሔር ፡ | ወይግበሩ ፡] ወይገብር ፡ R | ኵሎ ፡ — ለአብርሃም ፡] ለአብርሃም ፡ ኵሎ ፡ ዘይቤሎ ፡ FH om ለአብርሃም G 20 ለአ ብርሃም ፡] om FHCGR* | በጽሐ ፡] በዝኀ ፡ | ኀጣውኢሆሙ ፡] + ፤ ፡ FHCG pr ወ | ዐብየ ፡] ዐብየት ፡ 21 ወእርአይ ፡] pr ወእረድ ፡ እንከሰ ፡ | ለእመ ፡] + በከመ ፡ | ጽራኅሙ ፡ (+ ፤ ፡ FH) | አንተ ፡ | ትጻእ ፡] ትመጽእ ፡ | ይፈጽምዋ ፡ 22 ተመይጡ ፡] + እምህየ ፡ | እልክቱ ፡ | om ወገሞራ ፡ R | om ሀሎ ፡ R 23 om ወኢይኩን ፡ — ኃጥእ ፡ R* | ምስለ ፡ 2°] ከመ ፡ 24 ለእመ ፡] ወእመ ፡ R | ጻድቃን ፡ 1°] pr ፶ | ብሔረ ፡] ሀገረ ፡ G 25 om ወኢትግበር ፡ | ሐሰ ፡ 2°] + ለከ ፡ | ለኵሉ ፡] ለኵላ ፡ CG ለ R

[26] ወይቤሎ ፡ እግዚአብሔር ፡ ለአብርሃም ፡ ለእመ ፡ ረከብኩ ፡ ፶ ጻድ Y
ቃነ ፡ አድኅን ፡ ኵሎ ፡ ሀገረ ፡ በእንቲአሆሙ ፡ [27] ወአውሥአ ፡ አብ XVIII 26—33
ርሃም ፡ ወይቤሎ ፡ ይእዜ ፡ አኀዝኩ ፡ እትናገር ፡ ምስለ ፡ እግዚእየ ፡
እግዚአብሔር ፡ ወአንሰ ፡ መሬት ፡ ወሐመድ ፡ አነ ። [28] ወእመኬ ፡
ውሕዱ ፡ ጻድቃን ፡ እሙንቱ ፡ ትማስን ፡ ኵሉ ፡ ሀገር ፡ በእንተ ፡ እለ ፡
ውሕዱ ። ወይቤሎ ፡ እግዚአ ፡ እመ ፡ ረከብኩ ፡ በሀየ ፡ ፵ ወ ፭ ኢይ
ማስን ፡ በእንቲአሆሙ ። [29] ወይቤሎ ፡ አብርሃም ፡ ለእመኬ ፡ ተረከቡ ፡
በሀየ ። ፵ ወይቤሎ ፡ እግዚአብሔር ፡ ኢያማስን ፡ በእንተ ፡ ፵ [30] ወ
ዓዲ ፡ ዳግመ ፡ ወይቤሎ ፡ አብርሃም ፡ ለእመኬ ፡ ተረከቡ ፡ በሀየ ፡ ፴
ወይቤሎ ፡ ኢያማስን ፡ በእንተ ፡ ፴ [31] ወይቤሎ ፡ አብረሃም ፡ እስመ ፡
ተበዋሕኩ ፡ እትናገር ፡ ምስለ ፡ እግዚአብሔር ። ወለእመኬ ፡ ተረከ
ቡ ፡ በሀየ ፡ ፳ ወይቤሎ ፡ ኢያማስን ፡ [32] ወይቤሎ ፡ አብርሃም ፡ አብ
ሐኒ ፡ ዓዲ ፡ እግዚአብሔር ፡ አብሐኒ ፡ እንብብ ፡ እመኬ ፡ ተረከቡ ፡
በሀየ ፡ ፲ ፡ ወይቤሎ ፡ ኢያማስን ፡ በእንተ ፡ ፲ [33] ወሶበ ፡ አኅለቀ ፡ ተ
ናግሮቶ ፡ ለአብርሃም ፡ ወሖረ ፡ እግዚአብሔር ፡ ወአብርሃምኒ ፡ ገ
ብአ ፡ ውስተ ፡ ምንባሪሁ ።

[1] ወመጽኡ ፡ እልኩ ፡ መላእክት ፡ ውስተ ፡ ሰዶም ፡ ፍና ፡ ሰርክ ፡ XIX 1

---

26 ጻድቃን፡ 29 እግዚአብሔር፡] inter እ et ብ ras 31 ኢያማስን፡] + ወሶበ፡አኅለቀ፡ተናግሮተ፡ለአብርሃም፡ c v 33 import 32 አብሐኒ፡ 2°] አ ex እ emend XIX 1 ሰርክ፡|

---

26 ረከብኩ፡] + በውስተ፡ሶዶም፡ሀገር፡| አድኅን፡] እምሀር፡ R 27 ወይቤ፡ FHCGR
| om እግዚእየ፡ R | om አነ፡ R 28 ጻድቃን፡] pr እልክቱ፡ (እምእ' R^a) + ኀምስቱ፡ FHCGR¹ + ፵ወ፭ R* | om እሙንቱ፡ | ታማስኑ፡ FHCG ታማስኖሙኑ፡ R | ኵሉ፡ሀገር፡] 'ሎ፡'ረ፡ FHCG pr ለ R | በእንተ፡] + ኀምስቱ፡ FHCGR¹ + ፵ወ፭ R* | ፵ወ፭] om ወ FHCG | ኢያማስን፡ 29 አብርሃም፡] + ለእግዚእ፡እግዚአብሔር፡ R 30 ወዓዲ፡ዳግመ፡] ወድገመ፡ዓዲ፡ + ብሂሎቶ፡አብርሃም፡| om አብርሃም፡| ለእመኬ፡] ወእመኬ፡ FHCG om ለ R 31 ኢያማስን፡] + በእንተ፡ ፳ 32 ወይቤሎ፡ 1°] ወይቤ፡ FHCG | እግዚአብሔር፡] እግዚአ፡| om አብሐኒ፡ 2° | እንብብ፡] ante ዓዲ፡| እመኬ፡] pr ለ 33 ለአብርሃም፡] om ለ R | ወሖረ፡] om ወ | እግዚአብሔር] pr እግዚእ፡ R | ውስተ፡] om FHG ኀበ፡ CR XIX 1 እልኩ፡] እልክቱ፡ + ክልኤቱ፡|

XIX 2—9 Y ወሎጥሰ ፡ ሀሎ ፡ ይነብር ፡ ውስተ ፡ አናቅጸ ፡ ሰዶም ፡ ወሶበ ፡ ርእዮሙ ፡
ተንሥአ ፡ ወተቀበሎሙ ፡ 2 ወይቤሎሙ ፡ አጋእዝትየ ፡ ገሐሱ ፡ ኀበ ፡
ገብርክሙ ፡ ወሕድሩ ፡ ወተሐጸቡ ፡ እገሪክሙ ፡ ትጊሱ ፡ ወትሖሩ ፡
ፍኖተክሙ ፡ ወይቤልዎ ፡ ነሐድር ፡ ውስተ ፡ መርኅብኒ ፡ 3 ወሰገደ ፡
ሎሙ ፡ በገጹ ፡ ወአገበሮሙ ፡ ወግኅሱ ፡ ኀቤሁ ፡ ወቦኡ ፡ ውስተ ፡
ቤቱ ፡ ወገብረ ፡ ደፍንተ ፡ ናእተ ፡ ወሰቲዮሙ ፡ ወበልዑ ። 4 ወእንበ
ለ ፡ ይስክቡ ፡ ሰብአ ፡ ለይእቲ ፡ ሀገር ፡ ዐገትዎ ፡ ለቤቶሙ ፡ ኵሎሙ ፡
ሕዝቦሙ ፡ ንኡሶሙ ፡ ወዐቢዮሙ ፡ 5 ወጸውዕዎ ፡ ለሎጥ ፡ እሉ ፡ ዕ
ደው ፡ ወይቤልዎ ፡ እለ ፡ ቦኡ ፡ ኀቤከ ፡ ለሌሊት ፡ አውፅኦሙ ፡ ኀቤ
ነ ፡ ከመ ፡ ንግበሮሙ ። 6 ወወፅአ ፡ ሎጥ ፡ ኀቤሆሙ ፡ ኀበ ፡ ኆኅት ፡
ቅድሜሆሙ ፡ ወዐጸወ ፡ ኆኅተ ፡ እምድኅረ ፡ ቦኡ ። 7 ወይቤሎሙ ፡
ሐሰ ፡ ለክሙ ፡ አኀዊየ ፡ ኢታሕስሙ ፡ ላዕለ ፡ እሉ ፡ 8 ብየ ፡ ፪ አ
ዋልደ ፡ እለ ፡ ኢያአምራ ፡ ብእሴ ፡ ወአውፅኦን ፡ ሎሙ ፡ ወይቤሎሙ ፡
ነዮን ፡ ወግበርዎን ፡ ዘከመ ፡ ይኤድመክሙ ፡ ወባሕቱ ፡ ላዕለ ፡ እሉ ፡
ዕደው ፡ ኢትግበሩ ፡ ምንተኒ ፡ ዐመፃ ፡ እለ ፡ ቦኡ ፡ ታሕተ ፡ ጽላሎተ ፡
ቤትየ ። 9 ወይቤልዎ ፡ ሖር ፡ ከሐከ ፡ በእከ ፡ ከመ ፡ ትሕድር ፡ ወአኮ ፡
ከመ ፡ ትኰንን ። ወይእዜኒ ፡ ኪያከ ፡ ንሣቂ ፡ ፈድፋደ ፡ እምነ ፡

ተነሥአ ፡ 2 ፍኖትክሙ ፡ 4 ሰብአ ፡ 6 ኆኅተ ፡] ’ት ፡ | እምድኅረ ፡] ረ cx
ሬ emend Y* 8 ጸላሎተ ፡

FHCGR ወሎጥሰ ፡] om ሰ ፡ R | አንቀጸ ፡ | ወተቀበሎሙ ፡] + ወሰገደ ፡ ሎሙ ፡ CR* 2 አ
ጋእስትየ ፡ FH | ኀበ ፡] + ቤተ ፡ CR* | ትጊሱ ፡] pr ወ + በነግሁ ፡ R* | ወይቤል
ዎ ፡] + አልቦ ፡ (+ አላ ፡ R**) 3 ወገሐሱ ፡ R | ወገብረ ፡] + ሎሙ ፡ | ደፍንተ ፡]
ጳፍንተ ፡ (’ታ ፡ HGR) | ወሰቲዮሙ ፡] ወአስተዮሙ ፡ FHR ወሰትዩ ፡ (post ወበ
ልዑ ፡) CG 4 ወዘእንበለ ፡ R | ዐገትዋ ፡ | ለቤቶሙ ፡] ለቤቱ ፡ R | ኵሉ ፡ FH
CG | ሕዝቦሙ ፡] አሕዛብ ፡ R + ኅቡረ ፡ FHCGR* 5 እሉ ፡ ዕደው ፡] አይቴ ፡
እሙንቱ ፡ (ሀለዉ ፡ R) ዕደው ፡ (post ወይቤልዎ ፡) | ለሌሊት ፡] ሌሊተ ፡ | ንግበ
ሮሙ ፡] ንሕሮሙ ፡ C 6 ሎጥ ፡] post ኀቤሆሙ ፡ | እምድኅረ ፡ ቦኡ ፡] እምድ
ኅሬሁ ፡ CR* 7 አኀዊየ ፡ (’ነ ፡ R) 8 ብየ ፡] pr ናሁ ፡ | ኢያእመራ ፡ C | ሎሙ ፡]
ለክሙ ፡ CR | om ወይቤሎሙ ፡ ነዮን ፡ C | ይኤድመክሙ ፡ 9 ከሐክ ፡ FHG |
ትኩንን ፡] ትኩንነነ ፡ | ኪያከ ፡ ንሣቂ ፡] ord inv R |

እልክቱ ፡ ወተኀየልዎ ፡ ለውእቱ ፡ ብእሲ ፡ ፈድፋደ ፡ ወቀርቡ ፡ ከመ ፡ Y
ይስብርዋ ፡ ለኖኀት ፡ 10 ወአውፅኡ ፡ እደዊሆሙ ፡ እልክቱ ፡ ዕደው ፡ XIX 10—15
ወሰሐብዎ ፡ ለሎጥ ፡ ኀቤሆሙ ፡ ውስተ ፡ ቤት ። 11 ወእልክቱሰ ፡ ዕ
ደው ፡ እለ ፡ ሀለዉ ፡ ቅድመ ፡ ኖኀት ፡ ዘውስተ ፡ ቤት ፡ አዖሮሙ ፡
አዕይንቲሆሙ ፡ ለንኡሶሙ ፡ ወዐቢዮሙ ፡ ወሰርሑ ፡ እንዘ ፡ የኀሥ
ሥዎ ፡ ለውእቱ ፡ ወኀጥእዎ ። 12 ወይቤልዎ ፡ ለሎጥ ፡ ዘብከ ፡ ታእኃ ፡
በገዘየ ፡ አው ፡ ታኅማ ፡ ወደቀ ፡ ወአዋልደ ፡ ወለእመቦ ፡ ዐርከ ፡ ወዘ
ታአምር ፡ ውስተ ፡ ሀገር ፡ ወአውፅኦ ፡ ውስተ ፡ ዝንቱ ፡ መከን ፡
13 እስመ ፡ ናማስኖ ፡ ንሕነ ፡ ለዝንቱ ፡ መከን ፡ እስመ ፡ ዐርገ ፡ ገዓሮሙ ፡
በጽሐ ፡ ቅድመ ፡ እግዚአብሔር ፡ ወፈነወነ ፡ ከመ ፡ ንደምስሳ ። 14 ወ
ወፅአ ፡ ሎጥ ፡ ኀበ ፡ ተሐማሁ ፡ ኀበ ፡ ነሥእዎን ፡ ለ፪ ፡ አዋልዲሁ ፡
ወይቤሎሙ ፡ ተንሥኡ ፡ ወፃኡ ፡ እምነ ፡ ዝንቱ ፡ ሀገር ፡ እስመ ፡ ይ
ደመስሶ ፡ እግዚአብሔር ፡ ለዝንቱ ፡ ሀገር ፡ ወመሰሎሙ ፡ ለተኀማሁ ፡
ከመ ፡ ዘበስለቅ ፡ ይቤሎሙ ፡ 15 ወሶበ ፡ ኮነ ፡ አፈ ፡ ጽባሕ ፡ አኀዙ ፡
ያጐጕእዎ ፡ ለሎጥ ፡ መላእክት ፡ ወይቤልዎ ፡ ተንሥኡ ፡ ወንሣእ ፡
፪ ፡ አዋልዲከ ፡ ወብእሲተከ ፡ ወፃእ ፡ አንተኒ ፡ ከመ ፡ ኢትሙቱ ፡

---

12 ታእኃ ፡] ተኀይእ ፡ | ታኅማ ፡] ተኣኅማ ፡ | ወአውፅኦ ፡] inter ኦ et punct spat 1 lit 13 om ናማስኖ ፡ — እስመ ፡ 2° 14 ወማሰሎሙ ፡ | ለተኀማሁ ፡] ለ ተአኅማሁ ፡ 15 አዋልዲሁ ፡ | ወብእሲትከ ፡ | አንተኒ ፡] inter ተ et ኒ punct

---

እልክቱ ፡] እሉ ፡ R | ለውእቱ ፡ ብእሲ ፡] ሎቱ ፡ C | ይስብርዎ ፡ C 10 ኀቤሆሙ ፡] FHCGR
pr ወሖብእዎ ፡ | ቤት ፡] + ወዐጸዉ ፡ ኖኀተ ፡ CR* 11 ወእልክቱሰ ፡] ወለእ' |
ኖኀት ፡] 'ቱ ፡ FHCG | ዘውስተ ፡] ለውእቱ ፡ (om ለ R* pr ዘ R*) | አዖሮ
ሙ ፡] አዐወርዎሙ ፡ FHCG አዖርዎሙ ፡ R | ወዐቢዮሙ ፡] ወለዐ' | ለውእቱ ፡] +
ኖኀት ፡ 12 ለሎጥ ፡] + እልክቱ ፡ መላእክት ፡ CR* + ቦኑ ፡ | ተእኃ ፡ R | ተሐማ ፡
R | ወደቀ ፡] ወእመሂ ፡ ደቀ ፡ | ወለእመቦ ፡] + ዘብከ ፡ | ወዘታአምር ፡] om C om
ወ FHGR | ውስተ ፡ 1°] + ዝ ፡ | አውፅኦሙ ፡ | ውስተ ፡ 2°] እምነ ፡ 13 ናማ
ስኖ ፡] 'ኖሙ ፡ R | ለዝንቱ ፡ መካን ፡] ለሰብአ ፡ ዛቲ ፡ ሀገር ፡ R | ዐርገ ፡] ዐብየ ፡ |
om በጽሐ ፡ | እግዚአብሔር ፡] + እግዚእ ፡ (item vv 14, 27, 29 ter) R | ንደም
ስሶ ፡ 14 ታሐማሁ ፡ bis | ኀበ ፡ 2°] እለ ፡ CR* | ይነሥእዎን ፡ CR* | ወመስ
ሎሙ ፡ FH | ዘበስላቅ ፡ (om በ R*) 15 ተንሥኡ ፡] 'እ ፡ | አንተኒ ፡ ከመ ፡] ord
inv FHCG አንተሂ ፡ ከመ ፡ R | ኢትሙቱ ፡] 'ት ፡ |

XIX 16—25 ኘ ብኀጢአቶሙ ፡ ለዛ ፡ ሀገር ፡ 16 ወአኀዝዎ ፡ በእዴሁ ፡ ፪ ዕደው ፡ ወ
በእደ ፡ ብእሲቱ ፡ ወክልኤሆን ፡ አዋልዲሁ ፡ እስመ ፡ ምሕኮን ፡ እግ
ዚአብሔር ፡ 17 ወይቤልዎ ፡ ሶበ ፡ አውዕእዎ ፡ አፍአ ፡ ዳኅን ፡ ወአድ
ኅን ፡ ርእሰከ ፡ ወኢትነጽር ፡ ድኅሬከ ፡ ወኢትቁም ፡ ውስተ ፡ አድያ
ሚሃ ፡ ወውስተ ፡ አድባሬ ፡ አድኅን ፡ ርእሰከ ፡ ከመ ፡ ኢይርከብከ ፡
ለከኒ ፡ እኩየ ። 18 ወይቤሎሙ ፡ ሎጥ ፡ ብቍዑኒ ፡ አጋእዝትየ ፡ 19 እ
መ ፡ ረከብኩ ፡ ሞገሰ ፡ ወምሕረተ ፡ በቅድሜከሙ ፡ ወአዕበይከ ፡ ለም
ሕረትከ ፡ ምስሌየ ፡ ከመ ፡ ታሕይዋ ፡ ለነፍስየ ፡ አንሰ ፡ ኢይክል ፡
አድኅኖታ ፡ ለነፍስየ ፡ ውስተ ፡ ደብር ፤ ከመ ፡ ኢትርከበኒ ፡ እኪት ፡
ወእመውት ። 20 ወናሁ ፡ ዛቲ ፡ ሀገር ፡ ቅርብት ፡ ይእቲ ፡ ወንስቲት ፡
እሩጽ ፡ ህየ ፡ ወአድኅን ፡ ርእስየ ፡ ወኢኮነት ፡ ንስቲተ ፡ እምከመ ፡
ድኅነት ፡ ነፍስየ ። 21 ወይቤልዎ ፡ ናሁ ፡ አድኀንከዎ ፡ ለገጽከ ፡ ወበ
ከመ ፡ ትቤ ፡ ኢይገፈትእ ፡ ለይእቲ ፡ ሀገር ፡ እንተ ፡ በእንቲአከ ፡ ነበ
ብከኒ ፡ 22 ፍጡነ ፡ እንከ ፡ ወአድኅን ፡ ርእሰከ ፡ በህየ ። ወበእንተዝ ፡
ተሰምየት ፡ ይእቲ ፡ ሀገር ፡ ሴጎር ። 24 ወአዝነመ ፡ እግዚአብሔር ፡ ላዕለ ፡
ሰዶም ፡ ወግሞራ ፡ እሳተ ፡ ወተየ ፡ እምሰማይ ፡ 25 ወገፍትኦን ፡ ለእ
ማንቱ ፡ አህጉር ፡ ወለአድያሚሆን ፡ ምስለ ፡ ኵሎሙ ፡ እለ ፡ ይነብሩ ፡

17 ርእስከ፡ bis | አድባሬ ፡] አ.ድባ sup ras Y* 18 ሎጥ ፡] pr ለ 19 ወአ
ዕበይከ፡ | እኩተ፡ 20 ሀገር ፡] ይእቲ፡ | ወንስቲት ፡] 'ተ፡ 22 ርእስከ፡
24 ወተይ፡

FHCGR ለዛ ፡] ለዛንቱ፡ FHCGR* ለሰብአ፡ዛንቱ፡ R* 16 በእደዊሁ፡ R | ፪] እልክ
ቱ፡ | ወበእደወ፡ FHCG | ምሕኮሙ፡ FHC መሐኮሙ፡ GR 17 ዳኅን ፡] ደ
ኅን፡ FHGR om C | ወአድኅን ፡] om ወ C | ርእሰከ፡ 1°] ነፍሰከ፡ FHCG | ወኢት
ኔጽር፡ R | ወውስተ ፡] om ወ FHCG | ደብሬ፡ | ኢትርከብከ፡ FHCG | እኩየ ፡]
እኪት፡ ('ተ፡ R) 18 አጋእስትየ፡ FH 19 እመ ፡] እስመ፡ FHR* | ሞገሰ፡
ወምሕረተ ፡] ምሕረተ፡ FHCR ሞገሰ፡ G | ቅድሜከ፡ FHCG | ወአዕበይክሙ፡
R | ለምሕረትክሙ፡ R | ታሕይውዋ፡ R | አ.ድኅኖታ፡ለነፍስየ፡] አድኅኖ፡ርእ
ስየ፡ | ኢይርከበኒ፡ R | ወኢይሙት፡ C 20 እሩጽ ፡] pr ወ R 21 ወይቤ
ሎ፡ | አደኅንከዋ፡ R | በእንቲኣከ ፡] 'ሃ፡ 22 ፍጡነ ፡] አፍጥን፡ | በህየ ፡] እም
ህየ፡ R | ወበእንተ፡ዛንቱ፡ | ሀገረ፡ R 24 እግዚኣብሔር ፡] pr እግዚእ፡ R |
ወትየ፡ FH + እምኀበ ፡ እግዚኣብሔር ፡ (pr እግዚእ ፡ R) | እምሰማያት ፡ R
25 አህጉረ፡አ.ድያሚሆን፡ R |

ውስተ ፡ አህጉሪሁ ፡ ወለዘርአ ፡ ምድሮሙ ። [26] ወነጸረት ፡ ብእሲተ ፡ Ɣ XIX 26—34
ሎጥ ፡ ወኮነት ፡ ሐውልተ ፡ ጼው ። [27] ወጌሰ ፡ አብረሃም ፡ ውስተ ፡
ገዘኩ ፡ መከን ፡ ኀበ ፡ ቆመ ፡ እግዚ.አብሔር ፡ [28] ወነጸረ ፡ ላዕለ ፡ ገጸ ፡
ሰዶም ፡ ወገሞራ ፡ ወላዕለ ፡ አድያሚሃ ፡ ወሶበ ፡ ይሬኢ ፡ ናሁ ፡ የ
ዐርግ ፡ ነድ ፡ እምነ ፡ ምድር ፡ ከመ ፡ ጢሰ ፡ እቶን ፡ [29] ወኮነ ፡ ሶበ ፡
ያ.ደመስሶን ፡ ለእማንቱ ፡ አህጉር ፡ ወለኵሉ ፡ አድያሚሃ ። ወተዘከሮ ፡
እግዚ.አብሔር ፡ ለአብርሃም ፡ ወይቤሎ ፡ አውፅኦ ፡ ለሎጥ ፡ እምነ ፡
ሙስና ፡ ወሶበ ፡ ደ.ምሰሶን ፡ እግዚ.አብሔር ፡ ለእማንቱ ፡ አህጉር ።
እለ ፡ ውስቴቶን ፡ የኀድር ፡ [30] ሎጥ ፡ እምነ ፡ ሴጎር ፡ ውስተ ፡ ደብር ፡
ገዖየ ፡ ሎጥ ፡ ወክልኤ ፡ አዋልዲ.ሁ ፡ ምስሌሁ ፡ እስመ ፡ ፈርሀ ፡ ነቢ.ረ ፡
ውስተ ፡ ሴጎር ፡ ወነበረ ፡ ውስተ ፡ በዐት ፡ ውእቱ ፡ ወክልኤ ፡ አዋል
ዲሁ ፡ [31] ወትቤላ ፡ እንተ ፡ ትንእስ ፡ ለእንተ ፡ ትልህቅ ፡ ወናሁ ፡ አ
ቡነ ፡ አረጋዊ ፡ ውእቱ ፡ ወአልቦ ፡ ሰብአ ፡ ዘይበውእ ፡ ኀቤነ ፡ ከመ ፡
ይትወለድ ፡ ውስተ ፡ ኵሉ ፡ ምድር ፡ [32] ንዒ ፡ ናስትዮ ፡ ወይነ ፡ ለአ
ቡነ ፡ ወንስክብ ፡ ኀቤሁ ፡ ወናቅም ፡ ዘርአ ፡ እምነ ፡ አቡነ ፡ [33] ወአስ
ተያሁ ፡ ወይነ ፡ ለአቡሆን ፡ ወበይእቲ ፡ ሌሊት ፡ ቦአት ፡ እንተ ፡ ትል
ህቅ ፡ ወሰከበት ፡ ምስሌሁ ፡ ለአቡሃ ፡ በይእቲ ፡ ሌሊት ፡ ወኢያእመራ ፡
በሰኪቦታ ፡ ወበተንሥኦታ ፡ [34] ወእምዝ ፡ ትቤላ ፡ ለእንተ ፡ ትንእስ ፡

---

30 ነቢ.ረ ፡] ነበረ ፡ | አዋልዲሁ ፡ 2°] om ል lit extrem paginae 31 ዙሉ ፡ 32 om
ወንስክብ ፡ — አቡነ ፡ 2°

ምድሮሙ ፡] + ኒ ፡ R 26 ሎጥ ፡] + ድኅሬሃ ፡ 27 ኀበ ፡] pr በ FHCG | FHCGR
ቆመ ፡] + ቅድመ ፡ 28 አድያሚሃ ፡] pr ዙሉ ፡ | ርእየ ፡ C | ናሁ ፡] pr ወ FHG
29 ይደመስሶን ፡] ደምሰሶን ፡ + እግዚአብሔር ፡ CGR | ለእማንቱ ፡ 1°] ለዙሉ ፡
FHCG ለእሉ ፡ R | አ.ድ.የሚሃ ፡] + እለ ፡ ውስቴቶን ፡ የኀ.ድር ፡ ሎጥ ፡ R^a | ወይቤ
ሎ ፡ አውፅኦ ፡] ወአውፅኦ ፡ | እምነ ፡] እማእከለ ፡ | om አህጉር ፡ 2° FHCG 30 ሎ
ጥ ፡ 1°] pr ወዐርገ ፡ FHCGR^a om R* | ውስተ ፡ 1°] pr ወኀደረ ፡ CR^a | om
ጉየ ፡ C | ሎጥ ፡ 2°] + ውእቱ ፡ 31 ትንእስ ፡ et ትልህቅ ፡] transp CG | ወናሁ ፡]
om ወ | አረጋይ ፡ FHCG | om ውእቱ ፡ R | ወአልቦ ፡] om ወ R | ሰብእ ፡ | ይት
ዋሰድ ፡ FHGR 32 ኀቤሁ ፡] ምስሌሁ ፡ CGR 33 ቦአት ፡] pr ወ FH |
om በይእቲ ፡ ሌሊት ፡ 2° CG | ወኢ.ያእመረ ፡ FHCG (item v 35) 34 ለእንተ ፡
ትንእስ ፡] 'ሳ R post እንተ ፡ ትልህቅ ፡ |

Y እንተ ፡ ትልህቅ ። ናሁ ፡ ሰከብኩ ፡ ምስለ ፡ አቡነ ፡ ትማልም ፡ ናስትዮ ፡
XIX 35—38 ካዕበ ፡ ወይነ ፡ ወስክቢ ፡ ምስሌሁ ፡ በዛቲ ፡ ዕለት ፡ ወናቅም ፡ ዘርአ ፡
እምአቡነ ። 35 ወአስተያሁ ፡ ወይነ ፡ በይእቲ ፡ ሌሊት ፡ ወቦአት ፡ እንተ ፡
ትንእስ ፡ ወሰከበት ፡ ምስሌሁ ፡ ለአቡሃ ። ወኢያእመራ ፡ በሰኪቦታ ፡
ወበተንሥኦታ ። 36 ወፀንሳ ፡ ክልኤሆን ፡ አዋልዲሁ ፡ ለሎጥ ፡ እም
አቡሆን ። 37 ወወለደት ፡ እንተ ፡ ትልህቅ ፡ ወልደ ፡ ወሰመየቶ ፡ ስሞ ፡
ሞአብ ፡ ዘእምአቡየ ፡ ብሂል ። ወውእቱ ፡ ኮነ ፡ አቡሆሙ ፡ ለሞአባ
ዊያን ፡ እስከ ፡ ዛቲ ፡ ዕለት ። 38 ወወለደት ፡ እንተ ፡ ትንእስኒ ፡ ወሰ
መየቶ ፡ ዐሞን ፡ እንዘ ፡ ትብል ፡ ደቂቀ ፡ ዘመድየ ፡ ወውእቱ ፡ አቡ
ሆሙ ፡ ለዐማኒጦን ፡ እስከ ፡ ዮም ።
XX 1—6 1 ወተንሥአ ፡ አብርሃም ፡ እምህየ ፡ ወሖረ ፡ መንገለ ፡ ቃዴስ ፡ ወ
ማእከለ ፡ ሱሬ ፡ ወነበረ ፡ ውስተ ፡ ኬርርስ ። 2 ወይቤሎሙ ፡ አብርሃ
ም ፡ በእንተ ፡ ሳራ ፡ ብእሲትየ ፡ ይእቲ ፡ ወለአከ ፡ አቤሜሌክ ፡ ንጉ
ሠ ፡ ጌራ ፡ ወነሥአ ፡ ለሳራ ፡ 3 ወቦአ ፡ እግዚአብሔር ፡ ውስተ ፡ ኀበ ፡
አቤሜሌክ ፡ በይእቲ ፡ ሌሊት ፡ እንዘ ፡ ይነውም ፡ ወይቤሎ ፡ ናሁ ፡
ትመውት ፡ በእንተ ፡ ይእቲ ፡ ብእሲት ፡ እንተ ፡ ነሣእከ ፡ እስመ ፡
ብእሲተ ፡ ብእሲ ፡ ይእቲ ፡ 4 ወአቤሜሌክሰ ፡ ኢለከፋ ፡ ወይቤ ፡ አቤ
ሜሌክ ፡ ሕዝብኒ ፡ ዘኢያእመረ ፡ በጽድቅ ፡ ትቀትል ፡ 5 ወይቤለኒ ፡
ለሊሁ ፡ እኅትየ ፡ ይእቲ ፡ ወይእቲ ፡ ትቤለኒ ፡ እኁቱ ፡ አነ ፡ ወበንጹ
ሕ ፡ ልብ ፡ ወበጽድቀ ፡ እደው ፡ ገበርክዎ ፡ ለዝንቱ ። 6 ወይቤሎ ፡

---

34 ካዕበ ፡] + ናሁ ፡ 2° | ወስክቢ ፡ ምስሌ . . . sup ras XX 1 ኬርርስ ፡] ር 2° parv
Y* (vid) 3 አቤሜሌክ ፡] ቤ int lin Y* 4 ኢለከፊ ፡ 5 ወበእደው ፡ ወበጽድቅ ፡

FHCGR ወይነ ፡] + ለአቡነ ፡ R | ዕለት ፡] ሌሊት ፡ 35 ወሰከበት ፡ FH | ምስለ ፡ አቡሃ ፡
37 ለሞአቢያን ፡ FH ለሞአባውያን ፡ CGR 38 ትንእስኒ ፡] 'ሳኒ ፡ F + ወልደ ፡ |
ወሰመየቶ ፡] + ስሞ ፡ CGR | ለአሞናውያን ፡ C XX 1 አብርሃም ፡ እምህየ ፡]
ord inv FHCG | መንገለ ፡] + ምድረ ፡ መስዐ ፡ ወኀደረ ፡ ማእከለ ፡ | ኬርርስ ፡] ጌ
ራርስ ፡ FHG ጌራራ ፡ C ጌራራስ ፡ R 2 ብእሲትየ ፡] ብእሲቱ ፡ እኅትየ ፡ | አበ
ሜሌክ ፡ (constanter) | ጌራራ ፡ 3 እግዚአብሔር ፡] + እግዚአ ፡ R (item v 13) |
om ውስተ ፡ | ወይቤሎ ፡] pr በህልም ፡ G + idem C | ትመውት ፡] + አንተ ፡
4 ሕዝብኒ ፡] ሕዝበኑ ፡ | ዘኢያአምር ፡ R 5 ወይቤለኒ ፡] om ወ post ለሊሁ ፡ |
ወይእቲ ፡] + ኒ ፡ | ወበንጹሕ ፡] om ወ R | ወበጽድቀ ፡ እደው ፡] ወበጽድቅ ፡ R

እግዚአብሔር ፡ ለዘ ፡ በሕልም ፡ አነኒ ፡ አእመርኩ ፡ ከመ ፡ በንጹሕ ፡ Y XX 7—14
ገበርከዎ ፡ ለገዘንቱ ፡ ወነገረከ ፡ ከመ ፡ ኢየአብስ ፡ ለከ ፡ ወበእንተዝ ፡
ኢየኀድገከ ፡ ትቅርባ ። 7 ወይእዜኒ ፡ አግብእ ፡ ለብእሲ ፡ ብእሲቶ ፡
እስመ ፡ ነቢይ ፡ ውእቱ ፡ ወይጼሊ ፡ ላዕሌከ ፡ ወተሐዩ ፡ ወእመሰ ፡
ኢያእመርከ ፡ አእምር ፡ አንተ ፡ ወኵሉ ፡ ዘዚአከ ። 8 ወተንሥአ ፡
አቤሜሌክ ፡ በጽባሕ ፡ ወጸውዐ ፡ ኵሎ ፡ ደቂቆ ፡ ወይቤሎሙ ፡ ዘንተ ፡
ነገረ ፡ ወፈርህዎ ፡ ለእግዚአብሔር ፡ ኵሉ ፡ ሰብአ ፡ ቤቱ ፡ ጥቀ ። 9 ወ
ጸውዖ ፡ አቤሜሌክ ፡ ለአብርሃም ፡ ወይቤሎ ፡ ምንትኑ ፡ ውእቱ ፡ ዘ
ገበርከ ፡ ላዕሌየ ፡ ወላዕለ ፡ መንግሥትየ ፡ ኀጢአተ ፡ ዐቢየ ፡ ዘኢገ
ብሮ ፡ መኑሂ ፡ ገበርከ ፡ ላዕሌየ ። 10 ወይቤሎ ፡ አቤሜሌክ ፡ ለአብር
ሃም ፡ ርእየከ ፡ ገበርከሁ ፡ ለገዘንቱ ። 11 ወይቤሎ ፡ አብርሃም ፡ እስመ ፡
ዮጊ ፡ አልቦ ፡ ፍርሃተ ፡ እግዚአብሔር ፡ ውስተ ፡ ዝ ፡ መከን ፡ ወይቀ
ትሉኒ ፡ በእንተ ፡ ብእሲትየ ፤ 12 እስመ ፡ እኅትየ ፡ እመንገለ ፡ አቡየ ፡
ወአኮ ፡ እምእምየ ። ወኮነትኒ ፡ ብእሲትየ ፡ 13 ወአመ ፡ አውዕአኒ ፡
እግዚአብሔር ፡ እምቤተ ፡ አቡየ ፡ እቤላ ፡ ዘንተ ፡ ጽድቀ ፡ ግበሪ ፡
ላዕሌየ ፡ ውስተ ፡ መከን ፡ ኀበ ፡ ቦእነ ፡ በሊ ፡ እኁየ ፡ ውእቱ ። 14 ወ
ነሥአ ፡ አቤሜሌክ ፡ ጠፋልሐ ፡ ብሩር ፡ ወአባግዐ ፡ ወአልህምተ ፡
ወደቀ ፡ ወአዋልደ ፡ ወወሀቦ ፡ ለአብርሃም ፡ ወአግብአ ፡ ሎቱ ፡ ብእ

---

8 ደቂቁ ፡ | ኵሉ ፡] ኵሎ ፡ | ቤተ ፡ 9 ገበርከ ፡] ገብርከ ፡ 12 እኅቱየ 13 እቤ
ላ ፡] እቤለከ ፡ | እኀየ ፡ 14 ጠፈልሐ ፡ | ወአባግዐ ፡ | ወአልህምተ ፡ | ብእሲቱ ፡

---

6 om ለዘ ፡ | om በሕልም ፡ CG | ገበርከ ፡ FHCG ገበርከሁ ፡ R | ወነገረከ ፡] ወ FHCGR
ምሕኩከ ፡ FHC ወመሐኩከ ፡ GR | ኢተአብስ ፡ | ለከ ፡] ሊተ ፡ FHGR om C |
ወበእንተዝ ፡] ወበእንተ ፡ ዝንቱ ፡ FHCG ወበዝንቱ ፡ R | ኢኀደጉከ ፡ | ትቅረባ ፡
('ብ ፡ R) 7 ኢያእመርከ ፡] ኢየግባእካ ፡ | አእምር ፡] + እንከ ፡ FH + ከመ ፡ ሞ
ተ ፡ ትመውት ፡ CR* 8 ደቂቀ ፡] ደቀ ፡ | ወይቤሎሙ ፡] ወነገሮሙ ፡ 9 ው
እቱ ፡] om FHCG ዝንቱ ፡ R | ዘኢገብሮ ፡] ዘኢይገብሮ ፡ FHCG 10 ርእየከ ፡]
ርኢየከ ፡ FHGR pr ምንተ ፡ CR* 11 እስመ ፡] + እቤ ፡ 12 እስመ ፡] ወካ
ዕበ ፡ አማን ፡ C | አኅትየ ፡] + ይእቲ ፡ | እመንገለ ፡ እምየ ፡ | ወኮነተኒ ፡ 13 ዘንተ ፡
ጽድቀ ፡] ለዛቲ ፡ ጽድቅ ፡ R | መካን ፡] pr ኵሉ ፡ 14 ጠፋልሐ ፡] pr ፲፻ | ወደ
ቀ ፡ ወአዋልደ ፡] ወአግብርተ ፡ ወአዕማተ ፡ C |

Y ሲቶ ፡ ሳራ ፡ 16 ወይቤሎ ፡ አቤሜሌክ ፡ ለአብርሃም ፡ ናሁ ፡ ምድርየ ፡
XX 15—18 ቅድሜከ ። 16 ወይቤላ ፡ ለሳራ ፡ ወናሁ ፡ ወሀብክዎ ፡ ለእኁኪ ፡ ጠፋ
ልሐኪ ፡ ወዝንቱ ፡ ይኩንኪ ፡ ለኪ ፡ ለክብረ ፡ ገጽኪ ፡ ወለኵሉ ፡ እለ ፡
ምስሌኪ ፡ ወበኵሉ ፡ ጽድቅ ፡ ነገረ ፡ 17 ጸለየ ፡ አብርሃም ፡ ኀበ ፡ እግ
ዚአብሔር ። ወፈወሶ ፡ እግዚአብሔር ፡ ለአቤሜሌክ ፡ ወለብእሲቱኒ ፡
ወአዋልዲሆሙ ፡ ወወለዱ ፡ 18 እስመ ፡ ዐጺወ ፡ ዐጸዎ ፡ እግዚአብሔር ፡
ለማኅፀን ፡ እምአፍኣሃ ፡ እስከ ፡ ቤቱ ፡ ለአቤሜሌክ ፡ በእንተ ፡ ሳራ ፡
ብእሲተ ፡ አብርሃም ።
XXI 1—7 1 ወኀወፃ ፡ እግዚአብሔር ፡ ለሳራ ፡ ወበከመ ፡ ገብረ ፡ ላቲ ፡ እግዚ
አብሔር ፡ 2 ወፀንሰት ፡ ወወለደት ፡ ለአብርሃም ፡ ወልደ ፡ በርስአቲሃ ፡
ዘይቤሎ ፡ እግዚአብሔር ፡ በመዋዕል ፡ 3 ወሰመዮ ፡ አብርሃም ፡ ለው
እቱ ፡ ሕፃን ፡ ይስሐቅ ፡ ዘወሀባ ፡ ዘወለደት ፡ ሎቱ ፡ ሳራ ፡ ብእሲቱ ።
4 ወገዘሮ ፡ አብርሃም ፡ ለውእቱ ፡ ይስሐቅ ፡ ወልዱ ፡ በሰብዐት ፡ ዕለት ፡
በከመ ፡ አዘዞ ፡ እግዚአብሔር ፡ 5 ለአብርሃምሰ ፡ ፻ ዓመት ፡ ሎቱ ፡
ዘአመ ፡ ተወልደ ፡ ይስሐቅ ፡ 6 ወትቤ ፡ ሳራ ፡ ሰሐቀ ፡ ረሰየኒ ፡ ሊተ ፡
እግዚአብሔር ፡ ኵሎ ፡ ዘይሰምዕ ፡ ይፍታሕ ፡ ሊተ ። 7 ወትቤ ፡ መኑ ፡
እምዜነዎ ፡ ሊተ ፡ ለአብርሃም ። ከመ ፡ ተሐፅን ፡ ሕፃነ ፡ ሳራ ፡ ዘወለ

---

16 ይኩንኪ ፡] ይኩን sup ras 18 ዐጺወ ፡] ዐጸዊ ፡ | ለማኅፀን ፡] ማኅፃን ፡
XXI 4 ይስሐቅ ፡] ይ ex ሐ emend Y* 7 ሕፃን ፡

FHCGR ሳራ ፡] + ሃ ፡ FHCG ለአብርሃም ፡ R 15 ቅድሜከ ፡] + ኀበ ፡ ፈቀድከ ፡ ንበር ፡
(ንግበር ፡ C) CR^a 16 ለሳራ ፡] + ሂ ፡ FHCG | ወናሁ ፡] om ወ | ጠፋልሐኪ ፡]
om ኪ ፡ pr ፲፻ | om ለኪ ፡ R | ጽድቀ ፡ CG | ነገረ ፡] ተናገራ ፡ 17 ጸለየ ፡] pr
ወ | ወለብእሲቱኒ ፡] om ኒ ፡ | ወአዋልዲሆሙ ፡] ወለአዋልዲሁ ፡ C + ወለአእማቲ
ሁ ፡ C | ወወለደ ፡] 'ዱ ፡ om ወ conj R 18 እስከ ፡] እንተ ፡ + ውስተ ፡ XXI 1 ወ
በከመ ፡] + ይቤ ፡ (ይቤላ ፡ R) 2 ወፀንሰት ፡] + ሳራ ፡ | ወወለደት ፡] + ሳራ ፡
FHR | በርስአቲሃ ፡] 'ሁ ፡ FH | በመዋዕል ፡] ante ዘይቤሎ ፡ 3 ይስሐቅ ፡] post
ሳራ ፡ | om ዘወሀባ ፡ | om ሎቱ ፡ R | om ብእሲቱ ፡ 4 ለውእቱ ፡ ይስሐቅ ፡] ለ
ይስሐቅ ፡ | በሰብዐት ፡] በሳምንት ፡ CG | እግዚአብሔር ፡] + እግዚእ ፡ R (item vv
12, 17 [1°]) 5 ለአብርሃምሰ ፡] ወአ' | ዘአመ ፡] om ዘ | ተወልደ ፡] + ሎቱ ፡
6 om ሊተ ፡ 1° | ኵሉ ፡ FHCG | ይፍታሕ ፡] ይትፌሣሕ ፡ 7 om ወትቤ ፡
CGR | መኑ ፡] om R* pr ወ CR^a | om እምዜነዎ ፡ R* | om ሊተ ፡ CR | ሕፃነ ፡
ሳራ ፡] ord inv

ደት ፡ በርስአቲሃ ። 8 ወልህቀ ፡ ሕፃን ፡ ወአሕደግዎ ፡ ጥበ ፡ ለይስሐቅ ፡ Y XXI 8—16
9 ወሶበ ፡ ርእየቶ ፡ ሳራ ፡ ለወልደ ፡ አጋር ፡ ግብጻዊት ፡ እንዘ ፡ ይትዋ
ነዩ ፡ ምስለ ፡ ይስሐቅ ፡ ወልዳ ፡ 10 ወትቤሎ ፡ ሳራ ፡ ለአብርሃም ፡ ወአ
ውፅኣ ፡ ለዛቲ ፡ አመት ፡ ምስለ ፡ ወልዳ ፡ እስመ ፡ ኢይወርስ ፡ ወልደ ፡
አመት ፡ ምስለ ፡ ወልደ ፡ አግዓዚት ፡ ምስለ ፡ ወልድየ ፡ ይስሐቅ ።
11 ወዕፅብ ፡ ኮኖ ፡ ዝንቱ ፡ ነገር ፡ በቅድሜሁ ፡ ለአብርሃም ፡ ጥቀ ፡ በ
እንተ ፡ ወልዱ ። 12 ወይቤሎ ፡ ለአብርሃም ፡ እግዚአብሔር ፡ አምላክ ፡
ኢይኩንከ ፡ ዕፁብ ፡ በቅድሜከ ፡ በእንተ ፡ ውእቱ ፡ ሕፃን ፡ ወበእንተ ፡
ይእቲ ፡ አመት ፡ ኵሎ ፡ ዘትቤለከ ፡ ሳራ ፡ ስምዓ ፡ እስመ ፡ እምነ ፡ ይ
ስሐቅ ፡ ይሰመይ ፡ ለከ ፡ ዘርእ ። 13 ወወልድሰ ፡ ለይእቲ ፡ አመት ፡
ዐቢየ ፡ ሕዝበ ፡ እሬስዮ ፡ እስመ ፡ ዘርእ ፡ ዚአከ ፡ ውእቱ ። 14 ወተን
ሥአ ፡ አብርሃም ፡ በጽባሕ ፡ ወነሥአ ፡ ኅብስተ ፡ ወሣአረ ፡ ማይ ፡ ወ
ወሀበ ፡ ለአጋር ፡ ወአንበረ ፡ ዲበ ፡ መትከፍታ ፡ ወፈነዋ ፡ ወሶበ ፡ ሖ
ረት ፡ ውስተ ፡ ገዳም ፡ ወሰኰየት ፡ መንገለ ፡ ዐዘቅተ ፡ ማኅለ ፡ 15 ወኀ
ልቀ ፡ ማይኒ ፡ ዘውስተ ፡ ሰአራ ፡ ወገደፈቶ ፡ ለሕፃን ፡ ታሕተ ፡ ዕፅ ፡
16 ወሖረት ፡ ትነጽሮ ፡ እምርሑቅ ፡ ከመ ፡ ምንዳፈ ፡ ሐጽ ፡ እስመ ፡

9 ወልዳ ፡] ወለደ ፡ 10 ወአውፅአ ፡ ዛቲ ፡ አመት ፡ | ኢይወርስ ፡] ኢይ sup ras | አመት ፡ 2ᶜ] እ' 12 ዕፁብ ፡ 13 ዐቢይ ፡ ሕዝብ ፡ 14 ኅብስት ፡ | ወፈነወ ፡ | ወሰቈየት ፡ 15 ሰአራ ፡] ራ in ረ emend

8 ጥበ ፡] + ወገብረ ፡ አብርሃም ፡ ማዕደ ፡ ዐቢየ ፡ (om Rᵃ) በዕለተ ፡ አኀደግዎ ፡ (pr ዘ Rᵃ) ጥበ ፡ CRᵃ 9 ይትዌነይ ፡ FH ይትዋነይ ፡ CGR | ይስሐቅ ፡ ወልዳ ፡] ord inv R 10 ወትቤሎ ፡] om ወ FHCG | ወአውፅኣ ፡] om ወ | ኢይወርስ ፡] om ኢ R | om ምስለ ፡ ወልደ ፡ አግዓዚት ፡ 11 ወዕፁብ ፡] 'በ ፡ | ኮኖ ፡] ኮነ ፡ R 12 ለአብርሃም ፡ እግዚአብሔር ፡] ord inv | om አምላክ ፡ | በቅድሜከ ፡] om በ FHCG pr ነገረ ፡ ዝንቱ ፡ R | om ሳራ ፡ FHCG | ስምዓ ፡] ስማዕ ፡ R + ለሳራ ፡ FHCG | ይሰመይ ፡] ይትኄለቍ ፡ FHG ይትኌለቍ ፡ R | om ለከ ፡ R | ዘርእ ፡] 'እ ፡ FHCG 13 ወወልድሰ ፡] ወለወልዳሰ ፡ | ዘርእ ፡] pr እም ፡ R 14 ወሣአረ ፡ | ወወሀበ ፡] 'ባ ፡ | ዲበ ፡] ውስተ ፡ R | መትከፍታ ፡] + ወሕፃነኒ ፡ ('ና ሂ ፡ R) | ወሰኰየት ፡] ወሳኰየት ፡ FH om G ante ውስተ ፡ ገዳም ፡ | መሐላ ፡ 15 ማይኒ ፡] ማያሂ ፡ | ሳእራ ፡ | ለሕፃን ፡] 'ና ፡ | ዕፀ ፡] pr አሐቲ ፡ 16 ወሖረት ፡] + ወነበረት ፡ FHCG | ትኔጽሮ ፡ (pr ወ R) FR | FHCGR

Y ትቤ ፡ ኢይሬኢ ፡ ሞቶ ፡ ለሕፃንየ ፡ ወበከየት ። 17 ወሰምዐ ፡ እግዚአ
XXI 17—23 ብሔር ፡ አውያቶ ፡ ለሕፃን ፡ እምነ ፡ ብሔር ፡ ዘሀሎ ። ወጸውዓ ፡ መ
ልአከ ፡ እግዚአብሔር ፡ ለአጋር ፡ እምሰማይ ፡ ወይቤላ ፡ መልአከ ፡
ምንት ፡ ኮነኪ ፡ ኦአጋር ፡ ኢትፍርሂ ፡ እስመ ፡ ሰምዐ ፡ እግዚአብሔር ፡
ቃሎ ፡ ለሕፃን ፡ እምውስተ ፡ መካን ፡ ኀበ ፡ ሀሎ ፡ 18 ተንሥኢ ፡ ወን
ሥኢ ፡ ሕፃነኪ ፡ ወአዕንዕዮ ፡ በእዴኪ ። 19 ወፈትሐ ፡ እግዚአብሔር ፡
አዕይንቲሃ ፡ ለአጋር ፡ ወርእየት ፡ ዐዘቅተ ፡ ማይ ፡ ጥዑም ፡ ወሖረት ፡
ወመልአት ፡ ሣእረ ፡ ማይ ፡ ወአስተየቶ ፡ ለሕፃና ። 20 ወሀሎ ፡ እግዚ
አብሔር ፡ ምስለ ፡ ሕፃን ፡ ወልህቀ ፡ ወኀደረ ፡ ውስተ ፡ ውእቱ ፡ ገዳ
ም ፡ ወኮነ ፡ ነዳፌ ። 21 ወእምዝ ፡ ነበረ ፡ ውስተ ፡ ሐቅለ ፡ ፋራን ፡ ወ
ነሥአት ፡ ሎቱ ፡ እሙ ፡ ብእሲተ ፡ እምነ ፡ ብሔረ ፡ ግብጽ ፡ 22 ወኮነ ፡
በእማንቱ ፡ መዋዕል ፡ ይቤ ፡ አቤሜሌክ ፡ ወአኮዛት ፡ መጋቤ ፡ መራ
ዒይሁ ፡ ወፎኮል ፡ መልአከ ፡ ሰራዊሆሙ ፡ ወይቤሎ ፡ ለአብርሃም ፡
እግዚአብሔር ፡ ምስሌከ ፡ በኵሉ ፡ ዘገበርከ ፡ 23 ወይእዜኒ ፡ መሐል ፡
በእግዚአብሔር ፡ ከመ ፡ ኢተዐምጸኒ ፡ ወኢለዘርእነ ፡ ወኢዘምስሌነ ፡
አላ ፡ በከመ ፡ ወፃእከ ፡ አንተ ፡ ወገበርከ ፡ ምስሌየ ፡ ወለምድርኒ ፡

---

18 ሕፃንኪ፡ 21 ሐቅል፡ 22 መራዒይሁ፡] ዒ in ዐ emend et ዩ pro ይ scr Y* | ለአብርሃም፡እግዚአብሔር፡] ord inv | በኵሉ፡] pr ወ 23 አላ፡] አለ፡

FHCGR ኢይርአይ፡ | om ወበከየት፡ R 17 ለሕፃን፡ 1°] ለውእቱ፡ሕፃን፡ FHCG | ዘሀሎ፡] ኀበ፡ሀሎ፡ | ወጸውዐ፡ FHCG | om መልአክ፡ | ምንት፡] 'ተ፡ | ኦአጋር፡] om ኦ | ኢትፍርሂ፡] ኢትኅዝኒ፡ C ኢትተክዚ፡ G | ለሕፃን፡ 2°] + ኪ፡ 18 ወአፅንዒዮ፡ CG | በእዴኪ፡] + እስመ፡ሕዝበ፡ዐቢየ፡እሬስዮ፡ CR* 19 om ለአጋር፡ R | ሳእራ፡ማየ፡ 20 ሕፃን፡] pr ውእቱ፡ 21 ወእምዝ፡] ወኮነ፡በውእቱ፡መዋዕል፡ G | ነበረ፡] om FH ኀደረ፡ CR | ሐቅለ፡] ደብረ፡ R | እሙ፡ብእሲተ፡] ord inv | ብሔረ፡] ምድረ፡ 22 ወአኮዛት፡] 'ዘት፡ FHCG (item v 32) 'ዘ፡ R (hic, sed 'ዘ፡ v 32) | om መጋቤ፡ R* | መራዐይሁ፡ FCG | ወፋኮል፡ | ሰራዊሆሙ፡] ሰርዌሁ፡ FHCG ሥረዊሁ፡ R (item v 32) | ወይቤሎ፡] ወይቤልዎ፡ 23 መሐል፡] + ሊ፡ | ኢትዔምፀኒ፡ F ኢትዔምፀኒ፡ H | ወኢለዘርእየ፡ | ወኢዘምስሌነ፡] ወኢለዘ፡ምስሌየ፡ FHCG ወኢ፡እምእለ፡ምስሌየ፡ R | ወፃእከ፡] መጻእከ፡ | ወገብርከ፡] ወገበርኩ፡ (om ወ R*) + ምስሌከ፡ትገብር፡ (ትግብር፡ + ሊተ፡ R*) | ምስሌየ፡] + ኒ፡R | ወለምድርኒ፡] 'ርየኒ፡ |

እንተ ፡ ሀለውከ ፡ ውስቴታ ። 24 ወይቤ ፡ አብርሃም ፡ እምሕል ፡ አነ ፡ Y XXI 24—34
25 ወተዘለፎ ፡ አብርሃም ፡ በእንተ ፡ ዐዘቅተ ፡ ማኅላ ፡ ወሄድዎ ፡ ደቀ ፡
አቤሜሌክ ። 26 ወይቤ ፡ አቤሜሌክ ፡ ኢያእመርክኑ ፡ መኑ ፡ ዘገብሮ ፡
ለዝንቱ ፡ ግብር ፡ ወአነኒ ፡ ሰማዕኩ ፡ ዘእንበለ ፡ ዮም ። 27 ወነሥአ ፡
አብርሃም ፡ አልህምተ ፡ ወአባግዐ ፡ ወወሀበ ፡ ለአቤሜሌክ ፡ ወተማ
ኅሉ ፡ በበይናቲሆሙ ፡ 28 ወአቀመ ፡ አብርሃም ፡ ፯ አባግዐ ፡ እንተ ፡
ባሕቲቶሙ ፡ 29 ወይቤሎ ፡ አቤሜሌክ ፡ ለአብርሃም ፡ ምንትኑ ፡ ውእ
ቱ ፡ እሙንቱ ፡ አባግዕ ፡ ፯ እለ ፡ አቀምኮን ፡ እንተ ፡ ባሕቲቶን ።
30 ወይቤሎ ፡ አብርሃም ፡ እሉ ፡ አባግዕ ፡ ንሣእ ፡ እምኔየ ፡ ከመ ፡ ይኩ
ንኒ ፡ ስምዐ ፡ ከመ ፡ ከረይዋ ፡ ለዛቲ ፡ ዐዘቅት ። 31 ወበእንተዝ ፡ ሰመ
ይዎ ፡ ስሞ ፡ ለውእቱ ፡ ዐዘቅት ፡ ማኅላ ፡ እስመ ፡ በህየ ፡ ተማሐሉ ፡
በበይናቲሆሙ ፡ 32 ወተካየዱ ፡ ኪዳና ፡ በኀበ ፡ ዐዘቅተ ፡ ማኅላ ። ወበ
እንተዝ ፡ ነሥአ ፡ አቤሜሌክ ፡ ወአከዛት ፡ መጋቤ ፡ መራዒይሁ ፡ ወ
ፋኮል ፡ መልአከ ፡ ስረዊሆሙ ፡ ወተመይጡ ፡ ውስተ ፡ ምድረ ፡ ፍል
ስጥኤም ፡ 33 ወዘርአ ፡ አብርሃም ፡ ገራህተ ፡ በኀበ ፡ ዐዘቅተ ፡ ማኅላ ፡
ወጸውዐ ፡ አብርሃም ፡ በህየ ፡ ስመ ፡ እግዚአብሔር ፡ ዘለዓለም ፡ 34 ወ

---

32 ወተከየዱ፡ | በኀበ፡] ኀበ int lin Y* | ወአከዛት፡] ወጋዘት፡ 33 ስመ፡] pr እስመ፡

ሀለውከ፡] 'ኩ፡ FHG 24 ወይቤሎ፡ R | እምሕል፡] pr ኦሆ፡ 25 ወተዘ FHCGR
ለፎ፡ FHCG ወዘለፎ፡ R | ማኅላ፡] ማይ፡ | ወሄድዎ፡] ዘሄ' | ደቀ፡] ደቂቀ፡ R
26 ወይቤ፡] ወይቤሎ፡ FHCG om R* | om አቤሜሌክ፡ R | ኢያእመርኩ፡ FH
CG ኢያአምር፡ R | ዘገብሮ፡] om H | ግብር፡] + ወአንተኒ፡ኢያይዳዕከኒ፡ | ሰማ
ዕኩ፡] pr ኢ | ዘእንበለ፡] om H 27 om አብርሃም፡ R | ወወሀበ፡] 'ቦ፡ | ወ
ተመኀሉ፡ GR 28 ባሕቲቶን፡ FHCG 29 om ውእቱ፡ R | እሙንቱ፡]
እላ፡ FHCGR¹ እሉ፡ R* | አቀምኮን፡] 'ከ፡ R | om እንተ፡ R 30 om አብር
ሃም፡ R | እሉ፡] እላንቱ፡ FHG እላንተ፡ C + ፯ | አባግዕ፡] 'ዐ፡ FHCG | እም
ኔየ፡] እምላዕሌየ፡ FHCG እምየ፡ R | ይኩናኒ፡ | ከረይክዋ፡ 31 ዐዘቅት፡] +
ዐዘቅተ፡ | ማኅላ፡] መሐላ፡ FHG ማሐላ፡ R (constanter) ቤርሳባእ፡ C | ተመ
ሐሉ HC 32 ኪዳና፡] 'ነ፡ | ወበእንተዝ፡ነሥአ፡] ወተንሥአ፡ | መራዒይሁ፡
FHCG መራዕዩሁ፡ R 33 ወዘርአ፡] ወተከለ፡ C | ገራህተ፡] ዕፀወ፡ C | በኀ
በ፡] om በ praep FHCG om R

8

Y ነበረ ፡ አብርሃም ፡ ውስተ ፡ ምድረ ፡ ፍልስጥኤም ፡ ብዙኀ ፡ መዋዕለ ።
XXII 1—9 1 ወእምድኅረ ፡ ዝንቱ ፡ መዋዕል ፡ አመከሮ ፡ እግዚ.አብሔር ፡ ለአ
ብርሃም ፡ ወይቤሎ ፡ አብርሃም ፡ ወይቤ ፡ ነየ ፡ አነ ። 2 ወይቤሎ ፡ ንሥ
አ ፡ ለወልድከ ፡ ዘታፈቅር ፡ ይስሐቅሃ ፡ ወሖር ፡ ውስተ ፡ ርእሰ ፡ ደ
ብር ፡ ላዕላይ ፡ ወአዕርጎ ፡ ኀቤየ ፡ ወሠዮ ፡ ውስተ ፡ ደብር ፡ ዘእቤለ
ከ ። 3 ወተንሥአ ፡ አብርሃም ፡ በጽባሕ ፡ ወረሐነ ፡ አድጎ ፡ ወነሥአ ፡
፪ ደቆ ፡ ወይስሐቅኒ ፡ ወልዶ ፡ ወሠፀረ ፡ ዕፀወ ፡ ለመሥዋዕት ፡ ወተ
ንሥአ ፡ ወሖረ ፡ በጽባሕ ፡ በጊዜሃ ፡ ውስተ ፡ ውእቱ ፡ መካን ፡ ኀበ ፡
ይቤ ፡ እግዚ.አብሔር ፡ 4 በሣልስት ፡ ዕለት ፡ 5 ወይቤሎሙ ፡ አብርሃም ፡
ለደቂቁ ፡ ንበሩ ፡ ዝየ ፡ ምስለ ፡ አድግ ፡ ወአነ ፡ ወወልድ ፡ ንሖር ፡
እንከ ፡ ይእዜ ፡ ወሰጊደነ ፡ ንገብእ ፡ ኀቤክሙ ፡ 6 ወነሥአ ፡ አብርሃም ፡
ዕፀወ ፡ መሥዋዕት ፡ ወአጸሮ ፡ ለይስሐቅ ፡ ወነሥአ ፡ እሳተኒ ፡ ውስተ ፡
እዴሁ ፡ ወመጥባኅተኒ ፡ ወሖሩ ፡ ክልኤሆሙ ፡ ኅቡረ ። 7 ወይቤሎ ፡
ይስሓቅ ፡ ምንት ፡ ውእቱ ፡ አባ ። ወይቤሎ ፡ ውእቱ ፡ ምንት ፡ ውእ
ቱ ፡ ወልድየ ። ወይቤሎ ፡ ናሁ ፡ ዕፀው ፡ ወእሳትኒ ፡ አይቴ ፡ ሀሎ ፡
በግዕ ፡ ለመሥዋዕት ። 8 ወይቤሎ ፡ አብርሃም ፡ እግዚ.አብሔር ፡ ይሬ
ኢ ፡ ሎቱ ፡ በግዖ ፡ ለመሥዋዕት ፡ ወልድየ ። ወሖሩ ፡ ኅቡረ ፡ 9 ው
ስተ ፡ ውእቱ ፡ መካን ፡ ዘይቤሎ ፡ እግዚ.አብሔር ። ወነደቀ ፡ አብርሃ

XXII 2 ወሖረ፡ | ወአዕረገ፡ 3 ወልዱ፡ 5 ወልድ፡ 6 እሳትኒ፡ | ወመ
ጥባኅትኒ፡ 7 አበ፡ | ናሁ፡ ዕፀ.. sup ras

FHCGR 34 ብዙኃ፡ FHCG XXII 1 ወእምድኅረ፡] ወኮነ፡ እምድኅረ፡ | እግዚአብ
ሔር፡] + እግዚእ፡ R (item v 16) | አብርሃም፡] + አብርሃም፡ FHR 2 ለወ
ልድከ፡] om ለ R | om ርእሰ፡ | ደብር፡ 1°] ምድር፡ R | ኀቤየ፡] ሀየ፡ C | ደብ
ር፡ 2°] + አሐዱ፡ | ዘእቤለከ፡] ዘእብለከ፡ G + አነ፡ R 3 ወይስሓቅሃኒ፡ | ለ
መሥዋዕት፡] + ወአፆረ፡ R* | በጽባሕ፡ 2°] ወበጽሐ፡ | om በጊዜሃ፡ C | ይቤሎ፡
5 ለደቂቁ፡] ለደቅ፡ ('ቁ፡ CG) | ወወልድ፡] 'ድየ፡ | እንከ፡ ይእዜ፡] እስከ፡ ዝየ፡
FHCG om R | ኀቤክሙ፡] pr ዝየ፡ HGR + ዝየ፡ C 6 ዕፀወ፡] ዕፀ፡ R +
ለ R | ወአጸሮ፡ | ወመጥባኅትኒ፡] om ኒ፡ R 7 ይስሓቅ፡] + ለአብርሃም፡ አ
ቡሁ፡ C | om ምንት፡ ውእቱ፡ 1° | om ውእቱ፡ 2° | ምንት፡ ውእቱ፡ 2°] ምን
ተኑ፡ ትብል፡ R | ዕፀ፡ | አይቴ፡] + ኑመ፡ R | በግዕ፡] 'ዑ፡ FHCG ante ሀሎ፡ R |
ለመሥዋዕት፡] 'ቱ፡ FH 8 ለመሥዋዕት፡] 'ቱ፡ CGR 9 ውስተ፡] pr ወበ
ጽሑ፡ | ዘይቤሎሙ፡ R |

ም ፡ ምሥዋዐ ፡ ለእግዚአብሔር ፡ በሀየ ፡ ወወደየ ፡ ዕፀወኒ ፡ ወአዕ Y XXII 10—18
ቀጸ ፡ ለይስሐቅኒ ፡ ወልዱ ፡ ወአስከቦ ፡ በከብዱ ፡ ላዕለ ፡ ምሥዋዕ ፡
መልዕልተ ፡ ዕፀው ፡ 10 ወአልዐለ ፡ እዴሁ ፡ አብርሃም ፡ ከመ ፡ ይን
ሣእ ፡ መጥባኅተ ፡ ወይኅርዶ ፡ ለወልዱ ፡ 11 ወጸውዖ ፡ እግዚአብሔር ፡
አምላክ ፡ ለአብርሃም ፡ ወይቤሎ ፡ አብርሃም ፡ ወይቤ ፡ ነየ ፡ አነ ።
12 ወይቤሎ ፡ ኢትደይ ፡ እዴከ ፡ ላዕለ ፡ ወልድከ ፡ ወአልቦ ፡ ዘትገብ
ር ፡ ቦቱ ፡ ወኢምንተኒ ፡ ወይእዜኒ ። አእመርኩ ፡ ከመ ፡ ትፈርሆ ፡
ለእግዚአብሔር ፡ አንተ ፡ ወኢመሐከ ፡ ለወልድከ ፡ ዘታፈቅር ፡ እም
ኔየ ። 13 ወሶበ ፡ ነጸረ ፡ አብርሃም ፡ ወይሬኢ ፡ በግዐ ፡ ወእኁዝ ፡ አቅ
ርንቲሁ ፡ በዕፀ ፡ ሰቤቅ ። ወሖረ ፡ አብርሃም ፡ ወነሥአ ፡ ወሦዐ ፡ ህየ
ንተ ፡ ወልዱ ፡ ይስሐቅ ። 14 ወሰመዮ ፡ አብርሃም ፡ ለውእቱ ፡ መካን ፡
ራእየ ፡ እግዚአብሔር ፡ ከመ ፡ ይቤሉ ፡ ዮም ፡ ውስተ ፡ ደብር ፡ እግ
ዚአብሔር ፡ ርእየ ። 15 ወጸውዖ ፡ መልአከ ፡ እግዚአብሔር ፡ ለአብ
ርሃም ፡ ዳግመ ፡ እምሰማይ ፡ 16 ወይቤሎ ፡ መሐልኩ ፡ በርእስየ ። ይቤ ፡
እግዚአብሔር ፡ እስመ ፡ ገበርከአ ፡ ለዝ ፡ ነገር ፡ ወኢመሐከካሁ ፡ ለ
ወልድከ ፡ ዘታፈቅር ፡ እምኔየ ፡ 17 ከመ ፡ እባርከከ ፡ ባርኮ ፡ ወአበዝኆ ፡
አበዝኆከ ፡ ወለዘርእከ ፡ ከመ ፡ ኮከበ ፡ ሰማይ ፡ ወከመ ፡ ኆፃ ፡ ዘድን
ጋጌ ፡ ባሕር ፡ ወይትዋረስዋ ፡ ዘርእከ ፡ ለአህጉረ ፡ ፀር ፡ 18 ወይትዋረ

---

9 ዕፀወኒ ፡] ዕፀውኒ ፡ | ወልዶ ፡ 10 ይንሣእ ፡] ንሣእ sup ras 12 ለወልድከ ፡ | om ድ

ምሥዋዐ ፡] መሥዋዕተ ፡ FH | ለእግዚአብሔር ፡] om FHCG post በሀየ ፡ R | ዕፀ FHCGR
ወኒ ፡] ዕፀኒ ፡ FHCG | ለይስሐቅኒ ፡] om ኒ ፡ | om ወልዱ ፡ R 10 እዴሁ ፡
አብርሃም ፡] ord inv R 11 om አምላክ ፡ CG | አብርሃም ፡] + አብርሃም ፡ |
ወይቤ ፡] ወይቤሎ ፡ R 12 ዘትገብር ፡] 'ሮ ፡ R* | ወይእዜኒ ፡] om ወ et
ኒ ፡ | ወኢምሕከ ፡ FHG 13 ወይሬኢ ፡] + ናሁ ፡ አሐዱ ፡ | በግዐ ፡] 'ዐ ፡ |
አቅርንቲሁ ፡] pr በ FHCG | ሰቤቅ ፡] ሳ' | ወነሥአ ፡] 'አ ፡ + ለበግዕ ፡ G | ወሦዐ ፡]
'ዖ ፡ | ወልዱ ፡ ይስሐቅ ፡] ord inv 14 ራእየ ፡] ርእየ ፡ FHG | ከመ ፡] እንዘ ፡
R* | ይቤሉ ፡ FHCGR* ይብል ፡ R* | ደብር ፡] 'ረ ፡ FHCGR* pr ዝ ፡ R* | ርእ
የ ፡] om R* አስተርአየኒ ፡ et ante እግዚአብሔር ፡ R* 16 ገበርከአ ፡] om አ ፡
FHCG | ለዝ ፡] ለዝንቱ ፡ | ወኢምሕካሁ ፡ FHG ወኢመሀከ ፡ C 17 እባርከከ ፡
ባርኮ ፡] ord inv | አበዝኆከ ፡] አስተባዝኆከ ፡ | ወለዘርእከ ፡] om ወ | ዘድንጋጌ ፡]
ዘውስተ ፡ ድንጋገ ፡ | ወይትዋረሱ ፡ | ለአህጉረ ፡] om ለ 18 om ወይትዋረስዋ ፡ |

Y XXII 19—24 ስዋ ፡ ወይትባረኩ ፡ በዘርእከ ፡ ኵሎሙ ፡ አሕዛበ ፡ ምድር ። እስመ ፡
ሰማዕከ ፡ ነገርየ ። 19 ወገብአ ፡ አብርሃም ፡ ኀበ ፡ ደቁ ፡ ወተንሥኡ ፡
ወሖሩ ፡ ኅቡረ ፡ ኀበ ፡ ዐዘቅተ ፡ ማኅላ ። 20 ወኮነ ፡ እምድኅረዝ ፡ ነገር ፡
ዜነውዎ ፡ ለአብርሃም ፡ ወይቤልዎ ፡ ወለደት ፡ ወልደ ፡ ሚልከ ። ለና
ኮር ፡ ለእኁከ ፡ 21 ሀከስ ፡ በኵራ ፡ ወመዋስኬን ፡ እኁሁ ። ወቃማዲን ፡
አቡሆሙ ፡ ለሶርያ ። 22 ወኮዘት ። ወኢዘረዉ ። ወፈርዘራው ። ወዮ
ፍት ። ወባዝኤል ። 23 ዘወለዳ ፡ ለርብቃ ። እሉ ፡ ደቂቅ ፡ እለ ፡ ወለደ
ት ፡ ሚልከ ። ለናኮር ፡ እኁሁ ፡ ለአብርሃም ፡ 24 ወዕቅብተ ፡ ርሔማ ።
ወለደቶ ፡ ለዓቃት ። ወለቤሴክ ። ወሞከ ።

XXIII 1—6 1 ወኮነ ፡ ሕይወታ ፡ ለሳራ ። ፻፳ ወ ፯ ዓመት ። 2 ወሞተት ፡ ሳራ ፡
በሀገረ ፡ አራብቅ ፡ እንተ ፡ ውስተ ፡ ቈላት ፡ እንተ ፡ ይእቲ ፡ ኬብሮን ፡
እንተ ፡ ውስተ ፡ ከናአን ፡ ወዐርገ ፡ አብርሃም ፡ ከመ ፡ ይላሕዋ ፡ ለሳ
ራ ፡ ወይብኪያ ። 3 ወተንሥአ ፡ አብርሃም ፡ ኀበ ፡ በድን ፡ ወይቤሎ
ሙ ፡ ለደቂቀ ፡ ኬጢ ፡ 4 ነገድ ፡ ወፈላሲ ፡ አነ ፡ ምስሌክሙ ፡ ሀቡኒ ፡
ሊተኒ ፡ ከመ ፡ እሣየጥ ፡ መቃብረ ፡ ከማክሙ ፡ ወእቅብር ፡ በድንየ ።
5 ወአውሥእዎ ፡ ደቂቀ ፡ ኬጢ ፡ ለአብርሃም ፡ ወይቤልዎ ፡ አልቦ ፡
እግዚኦ ፡ 6 ስምዐነ ፡ አንተ ፡ ንጉሥ ፡ ለነ ፡ እምኀበ ፡ እግዚአብሔር ፡
በውስተ ፡ ዘኀረይነ ፡ መቃብሪነ ፡ ቅብር ፡ በድነከ ፡ እስመ ፡ አልቦ ፡
ዘይከልአከ ፡ እምኔነ ፡ መቃብሪሁ ፡ ከመ ፡ ትቅብር ፡ በድነከ ፡ ህየ ።

---

23 ዘወለዳ፡] 'ደ፡ XXIII 3 በድነ፡ 4 ነገደ፡ወፈላሴ፡ 6 ስምዐነ፡] ም ex ማ emend Y* (vid) | በድንከ፡ bis

---

FHCGR ዙሉ፡ FHCG | ነገርየ፡] ቃልየ፡ 20 እምድኅረ፡ዝንቱ፡ | ሚልካ፡ FHCG (item v 23) 21 Haec nomina propria magnam varietatem exhibent | ወበዋክሴን፡ GR | ወቃማኤል፡ | ለሶርያ፡] ለአራም፡ C 22 ወፈልዘር፡ | ወባቱኤል፡ C 23 እሉ፡] + እሙንቱ፡ ፰ C | om ደቂቅ፡ R 24 ለቃዓት፡ | ወለቤሴክ፡] ወለቤክ፡ FH ወለቤኮ፡ CR ወለሴክ፡ G + ወጦኮ፡ XXIII 1 ፻ ወ ፳ ወ ፯ | ዓመተ፡ FHCG 'ታ፡ R 2 አርባቅ፡ R | ወይብኪያ፡] ወከመ፡ ይብኪያ፡ ('ክያ፡ FHCG) 3 ኀበ፡] pr እም፡ | በድና፡ 4 ነገድ፡ 6 ስምዐነ፡] ሰማዕነ፡ s. ስማዕነ፡ FHGR* + ለነ፡ R^a | አንተ፡] ንሕነ፡ R* om R^a | ንጉሥ፡] pr እስመ፡ + አንተ፡ 2° | ዘኀረይነ፡] 'ከ፡ | ዘይከልአከ፡እምኔነ፡] ord inv

7 ወተንሥአ፡ አብርሃም፡ ወሰገደ፡ ቅድመ፡ እግዚአብሔር፡ ወቅድ Y XXIII 7—16
መ፡ ሕዝብ፡ ለደቂቀ፡ ኬጢ፡ 8 ወይቤሎሙ፡ አብርሃም፡ እስመ፡
ኀለይክሙ፡ ትቅብሩኒ፡ በድንየ፡ ንግርዎ፡ በእንቲአየ፡ ለኤፌሮን፡
ዘሰአር፡ 9 ወሀቡኒ፡ በዐተ፡ ከዕበት፡ እንቲአሁ፡ እንተ፡ ሀለወት፡
ውስተ፡ ገራህቱ። ሀቡንየ፡ በወርቅየ፡ በሤጥየ፡ በመጠነ፡ ከነ፡ ወ
እሤየጠ፡ እምኔክሙ፡ 10 ሀሎ፡ ኤፌሮን፡ ማእከሎሙ፡ ይነብር፡ ለደ
ቂቀ፡ ኬጢ፡ ወይቤሎ፡ ኤፌሮን፡ ኬጥያዊ፡ ለአብርሃም፡ እንዘ፡
ይሰምዑ፡ ደቂቀ፡ ኬጢ፡ ወኵሎሙ፡ እለ፡ ይነብሩ፡ ውስተ፡ ሀገር፡
11 ቅረበኒ፡ እግዚእየ፡ ወስምዐኒ። ገራህቱ፡ ወበዐቱ፡ ዘውስቴቱ፡
ለከ፡ እሁበከ፡ በቅድመ፡ ኵሉ፡ ሰብአ፡ ሀገርየ። ወናሁ፡ ወሀብኩ
ከ፡ ቅብር፡ በድንከ፡ 12 ወሰገደ፡ አብርሃም፡ ቅድመ፡ ኵሉ፡ ሕዝብ፡
13 ወይቤሎ፡ ለኤፍሮን፡ እንዘ፡ ይሰምዑ፡ ኵሎሙ፡ እስመ፡ ቅሩብ፡
አንተ፡ በኀቤየ፡ ስምዐኒ፡ ሤጦ፡ ለውእቱ፡ ገራህት፡ ንሣእ፡ እም
ኀቤየ፡ ወእቅብር፡ በድንየ፡ 14 ወአውሥአ፡ ኤፍሮን፡ ለአብርሃም፡
ወይቤሎ፡ 15 እግዚኦ፡ ሰማዕኩ፡ ምንትኑ፡ ውእቱ፡ ፬፻፡ ጠፋልሐ፡
ማእከሌየ፡ ወማእከሌከ፡ ቅብር፡ በድንከ፡ ሀየ፡ 16 ወሰምዖ፡ አብር

7 ቅድመ፡] parv, partim sup ras lit ሰ s. ለ, partim int lin 9 በመጣነ፡
10 ኤፌሮን፡ 1°] ኤ, et ፌ in ፍ emend, et ሬ in ሮ emend, et ን፡ | ኤፌሮን፡
2°] ኤ, et ፌ in ፍ emend, et ን፡ 11 ወበዐቱ፡] ዐበይቱ፡ | ዘውስቴቱ፡] ቱ ex
በ (vid) emend Y* | በድንከ፡ 13 ቅሩብ፡] ሩ ex ረ emend Y* | አንተ፡] እን
ተ፡ sed እ sup ras | ወቅብር፡ | በድንየ፡] በድን፡ et pr እምነ፡ 15 ምንትኑ፡ |
በድንከ፡

7 om ቅድመ፡እግዚአብሔር፡ወ | ለደቂቀ፡] ዘደ′ 8 እስመ፡] እመ፡ (pr ለ FHCGR
R) | ኀለይክሙ፡] ሐሌክሙ፡ FH ፈቀድክሙ፡ C | ታቅብሩኒ፡ | ኤፍሮን፡ CG
(item vv 10, 13s, 16s, 19 C) | ዘሳአር፡ 9 ወሀቡኒ፡] የሀበኒ፡ CR* | ሀቡንየ፡]
ሀቡኒዮ፡ FHGR om C | በወርቅየ፡] om የ፡ R | በሤጥየ፡] om የ፡ | ወእሣየጦ፡]
′ጥ፡ R 10 ሀሎ፡] pr ወ | ይነብሩ፡] ይበውኡ፡ 11 ቅርበኒ፡ F | ገራህቱ፡
ወበዐቱ፡] ′ቱሂ፡ ′ቱሂ፡ (acc C) | ኵሎሙ፡ R | ወናሁ፡] om ወ FHCG | ወሀብ
ኩከ፡] ′ኩካሁ፡ FHCG 13 በኀቤየ፡] om በ | ወእቀብር፡ R | በድንየ፡] + ህየ፡
(pr በ R) 14 ወአውሥአ፡] ′አ፡ 15 እግዚኦ፡] pr አልቦ፡ | ሰማዕኩ፡] ስም
ዐኒ፡ CR* | ምንትኑ፡] + ውእቱ፡ ዝንቱ፡ (ምድር፡ R*) ወምንትኑ፡ FHCGR* |
ማእከሌየ፡ወማእከሌከ፡] ′ከ፡ ′የ፡ R | በድነከ፡] pr እንከሰ፡ + ሰ፡ R + በዝየ፡ R

Y ሃም ፡ ለኤፍሮን ፡ በከመ ፡ ይቤሎ ፡ በቅድመ ፡ ደቂቀ ፡ ኬጢ ፡ ወፈ
XXIII 17—19 ነወ ፡ አብርሃም ፡ ለኤፍሮን ፡ ፬፻ ጠፋልሐ ፡ ብሩር ፡ ወርዴ ፡ ዘኢኮነ ፡
በተምያን ፡ 17 ወኮኖ ፡ ገራህቱ ፡ ለኤፍሮን ፡ ወበዐቱ ፡ ወኵሉ ፡ ዕፀው ፡
እንተ ፡ ውስቴታ ፡ 18 ኮነ ፡ ለአብርሃም ፡ ወተሣየጠ ፡ በቅድመ ፡ ደቂ
ቀ ፡ ኬጢ ። 19 ወእምዝ ፡ ቀበራ ፡ አብርሃም ፡ ለሳራ ፡ ብእሲቱ ፡ ውስ
ተ ፡ በዐተ ፡ ካዕበት ፡ እንተ ፡ ተሣየጠ ። በኀበ ፡ ኤፌሮን ።
XXIV 1—7 1 ወልህቀ ፡ አብርሃም ፡ ወሐለፈ ፡ መዋዕሊሁ ። ወባረኮ ፡ እግዚአ
ብሔር ፡ ለአብርሃም ፡ በኵሉ ። 2 ወይቤሎ ፡ አብርሃም ፡ ለወልዱ ፡
ዘይልህቅ ፡ ዘውእቱ ፡ መጋቢ ፡ ላዕለ ፡ ንዋዩ ፡ ደይ ፡ እዴከ ፡ ላዕለ ፡
እዴየ ፡ 3 ወአምሕለከ ፡ በአምላከ ፡ ሰማይ ፡ ወምድር ፡ ከመ ፡ ኢትን
ሣእ ፡ ብእሲተ ፡ ለወልድየ ፡ ይስሐቅ ፡ እምነ ፡ አዋልደ ፡ ከናአን ፡
እለ ፡ አኀድር ፡ አነ ፡ ምስሌሆሙ ፡ 4 ዳእሙ ፡ ሖር ፡ ብሔርየ ፡ ኀበ ፡
ተወለድኩ ፡ ወንሣእ ፡ ብእሲተ ፡ ለወልድየ ፡ ይስሐቅ ፡ በህየ ። 5 ወይ
ቤሎ ፡ ወልዱ ፡ ለእመኬ ፡ ኢፈቀደት ፡ ብእሲት ፡ ትምጻእ ፡ ምስሌከ ፡
ዘንተ ፡ ብሔረ ፡ አግብኦኑ ፡ ለወልድከ ፡ ይስሐቅ ፡ ውስተ ፡ ውእቱ ፡
ምድር ፡ እምኀበ ፡ ወፃእከ ። 6 ወይቤሎ ፡ አብርሃም ፡ ለወልዱ ፡ ዑቅ ፡
ርእሰከ ፡ ኢታግብኦ ፡ ለወልድየ ፡ ይስሐቅ ፡ ህየ ። 7 እግዚአብሔር ፡
አምላከ ፡ ሰማይ ፡ ወምድር ፡ ዘአውፅአኒ ፡ እምቤተ ፡ አቡየ ፡ ወእ
ምነ ፡ ምድር ፡ እንተ ፡ ተወለድኩ ፡ በውስቴታ ፡ ዘመሐለ ፡ ላቲ ፡ ወ
ይቤለኒ ፡ እሁበከ ፡ ዛተ ፡ ምድረ ፡ ወለዘርእከ ። ውእቱ ፡ ይፌኑ ፡ ለከ ፡

---

16 ጠፋልሕ ፡ 17 ዕፀወ ፡ XXIV 1 ወበረኮ ፡ 2 መጋቤ ፡ 5 ብእሲተ ፡ | ዘንተ ፡] ዘእንተ ፡ 6 ርእስከ ፡ 7 ዛቲ ፡ ምድር ፡

FHCGR 16 ወፈነወ ፡] ወደለወ ፡ C | ወርዴ ፡] መፍዴ ፡ | በተምያን ፡] om በ ('ነ ፡ FCR) 17 ወበዐቱ ፡] + ሂ ፡ | ዕፀው ፡] 'ዊሁ ፡ R | እንተ ፡ ውስቴታ ፡] ዘውስቴቱ ፡ R 18 ኮነ ፡] 'ኖ ፡ R | ወተሣየጠ ፡ R 19 ተሣየጣ ፡ R XXIV 2 ለወልዱ ፡] ለገብሩ ፡ C | ዘውእቱ ፡] ዝ' R | መጋቢ ፡] + ሁ ፡ | ላዕለ ፡ 1°] + ኵሉ ፡ 3 ይስሐቅ ፡] pr ለ FHCG | ምስሌሆሙ ፡] ante አኀድር ፡ 5 ወልዱ ፡] ገብሩ ፡ C | ምስሌከ ፡] 'የ ፡ | om ይስሐቅ ፡ 6 om ለወልዱ ፡ C | om ርእሰከ ፡ C | om ይስሐቅ ፡ 7 እምነ ፡ ቤተ ፡ FHCG | አበውየ ፡ FHR | ተወለድኩ ፡] + አነ ፡ R | ላቲ ፡] ሊተ ፡ | እሁበከ ፡] pr ለከ ፡ | ይፌኑ ፡ FHCG | om ለከ ፡ |

መልአከ ፡ ቅድሚከ ፡ ወትነሥእ ፡ ብእሲተ ፡ ለወልድየ ፡ እምህየ ። Y XXIV 8—15
8 ወእመሰ ፡ ኢፈቀደት ፡ ባሕቱ ፡ ይእቲ ፡ ብእሲት ፡ ትምጻእ ፡ ምስ
ሌከ ፡ ውስተ ፡ ዛቲ ፡ ምድር ፡ ንጹሕ ፡ አንተ ፡ እምነ ፡ መኀላከ ፡ ወዘ
ንተ ፡ ዐቅ ፡ ከመ ፡ ኢታግብኦ ፡ ለወልድየ ፡ ህየ ። 9 ወወደየ ፡ እዴሁ ፡
ውእቱ ፡ ወልድ ፡ ላዕለ ፡ እደ ፡ አብርሃም ፡ እግዚኡ ፡ ወመኀለ ፡ ሎቱ ፡
በእንተዝ ፡ ነገር ። 10 ወነሥአ ፡ ወልደ ፡ አብርሃም ፡ አግማለ ፡ እምአ
ግማለ ፡ እግዚአሙ ፡ ወኵሎ ፡ ሠናየ ፡ ዘእግዚኡ ፡ ምስሌሁ ፡ ነሥአ ፡
ወተንሥአ ፡ ወሖረ ፡ ማእከለ ፡ ሀገር ፡ ዘናኮር ፡ 11 ወቤተ ፡ አግማሊሁ ፡
አፍአ ፡ እምነ ፡ ሀገር ፡ ኀበ ፡ ዐዘቅተ ፡ ማይ ፡ ፍና ፡ ሰርክ ፡ ጊዜ ፡ ይ
ወፅኣ ፡ ሐዋርያተ ፡ ማይ ። 13 ወይቤ ፡ እግዚእየ ፡ አምላኩ ፡ ለአብር
ሃም ፡ 13 ናሁ ፡ ቆምኩ ፡ ውስተ ፡ ዐዘቅተ ፡ ማይ ፡ ወአዋልዲሆሙ ፡
ለሰብአ ፡ ሀገር ፡ ይመጽኣ ፡ ይቅድኋ ፡ ማየ ፡ 14 ወትኩን ፡ ድልውት ፡
ይእቲ ፡ ድንግል ፡ እንተ ፡ እብላ ፡ አነ ፡ አጽንኢ ፡ ቀሱተኪ ፡ እስተይ ፡
ማየ ፡ ወትብለኒ ፡ ይእቲ ፡ ድንግል ፡ ወአግማሊከ ፡ እስከ ፡ ይረውያ ።
ወኪያሃ ፡ አስተዳሎከ ፡ ለገብርከ ፡ ይስሐቅ ፡ ወበእንተ ፡ ዝንቱ ፡ አአ
ምር ፡ ከመ ፡ ገበርከ ፡ ምሕረተከ ፡ ላዕለ ፡ እግዚእየ ፡ አብረሃም ፡ 15 ወ
ኮነ ፡ ዘእንበለ ፡ ያሕልቅ ፡ ተናግሮ ፡ ከመዝ ፡ በልቡ ፡ ወትወፅአ ፡ ር
ብቃ ፡ እንተ ፡ ተወልደት ፡ ለባቱኤል ፡ ወለተ ፡ ባልከ ፡ ብእሲቱ ፡

---

8 ትመጽእ ፡ | መኀለከ ፡ 9 አብርሃም ፡] አ int lin 11 እምነ ፡ ሀገር ፡] + እምሀገር ፡ | ዐዘቅት ፡ 13 ይመጽኡ ፡ 14 ቀሱተኪ ፡] ቀሱ sup ras | ዝንቱ ፡] inter ዝ et ን punct ras | ምሕረትከ ፡ 15 ተናገሮ ፡

ቅድሚከ ፡] ቅድመ ፡ R 8 እምነ ፡ መኀላከ ፡] እምነ ፡ መሐላ ፡ FHCG እመሐ FHCGR
ላ ፡ R | om ህየ ፡ R* 9 ወልድ ፡] ገብር ፡ C | በእንተ ፡ ዝንቱ ፡ R 10 ወ
ልደ ፡ አብርሃም ፡] ውእቱ ፡ ወልድ ፡ (ገብር ፡ C) + I FHCGR* | እግዚአሙ ፡]
'ኡ ፡ | ማእከለ ፡] + አፍላግ ፡ FHGR ኀበ ፡ አፍላገ ፡ አራም ፡ C | ሀገረ ፡ ናኮር ፡
11 ወቤተ ፡] ወአቤተ ፡ FHGR ወአእረፈ ፡ C | ማይ ፡ 2°] + ይቅድሓ ፡ ማየ ፡ R*
13 ውስተ ፡] ላዕለ ፡ FHR ኀበ ፡ CG | ይመጽኣ ፡] ይወፅኣ ፡ 14 om ድልውት ፡ |
አጽንዒ ፡] አጽንኒ ፡ | ወትቤለኒ ፡ R | om ይእቲ ፡ 2° | ድንግል ፡ 2°] + ስተይ ፡ አን
ተኒ ፡ ('ሂ ፡ R) | ወአግማሊከ ፡] ወለአ' + ኒ ፡ + ኣስቲ ፡ | ይረውዩ ፡ | አስተደለውከ ፡
FH አስተዳለውከ ፡ CG | ወበእንተ ፡ ዝንቱ ፡] ወበዝንቱ ፡ | ምሕረተ ፡ 15 ወት
ወፅአ ፡ ርብቃ ፡] ወነያ ፡ ርብቃ ፡ ትወጽእ ፡ (ወጽአት ፡ R) | ወለተ ፡] ወልደ ፡ CR* |
ባልከ ፡] ሚልካ ፡ |

XXIV 16—27 Y ለናኮር ፡ እኁሁ ፡ ለአብርሃም ፡ ወትጸውር ፡ ቀሱታ ፡ ላዕለ ፡ መትከ
ፍታ ፡ 16 ወሠናይት ፡ ገጻ ፡ ጥቀ ፡ ለይእቲ ፡ ወለት ፡ ድንግል ፡ ይእቲ ፡
ወኢታአምር ፡ ብእሴ ። ወወረደት ፡ ውስተ ፡ ዐዘቅት ፡ ወቀድሐት ፡
ወሶበ ፡ ዐርገት ፡ 17 ሮጸ ፡ ውእቱ ፡ ብእሲ ፡ ወይቤላ ፡ አስትይኒ ፡ ሕቀ ፡
ማየ ፡ እምቀሡትኪ ፡ 18 ወትቤሎ ፡ ስተይ ፡ እግዚእየ ፡ ወአውረደት ፡
ቀሡታ ፡ ፍጡነ ፡ እምዲበ ፡ መትከፍት ፡ ወአስተየቶ ፡ እስከ ፡ ይረዊ ።
19 ወትቤሎ ፡ ለአግማሊከ ፡ እቅዳሕ ፡ ማየ ፡ ወይስተዩ ፡ ኵሎሙ ፡
20 ወሶጠት ፡ ቀሡታ ፡ ፍጡነ ፡ ውስተ ፡ ምስተይ ፡ ወሮጸት ፡ ወቀድ
ሐት ፡ ለአግማሊሁ ፡ ለኵሎሙ ። 21 ወውእቱሰ ፡ ብእሲ ፡ ይሬእያ ፡
ከመ ፡ ወያረምም ፡ እመ ፡ ይሴርሕ ፡ ፍኖቶ ፡ ወለእመሂ ፡ አልቦ ።
22 ወእምዝ ፡ ረወዩ ፡ አግማሊሁ ፡ ነሥአ ፡ ውእቱ ፡ አዕኑገ ፡ ዘወርቅ ፡
ዘዘ ፡ ሕልቅ ፡ ድልወቱ ፡ ወአቅዋፋ ፡ ለእደዊሁ ፡ ዘዘዓሥሩ ፡ ድል
ወቱ ። 23 ወተስእለ ፡ ወይቤላ ፡ ወለተ ፡ መኑ ፡ አንቲ ፡ ንግርኒ ፡ እስኩ ።
ለእመ ፡ ቦቱ ፡ ማኅደረ ፡ ቤተ ፡ አቡኪ ፡ ለነ ። 24 ወትቤሎ ፡ ወለተ ፡
ባቱኤል ፡ አነ ፡ ዘተወለድኩ ፡ አነ ፡ ለመልአከ ፡ ብእሲቱ ፡ ለናኮር ፡
25 ወቦቱ ፡ ኀቤነ ፡ ሣዕረኒ ፡ ወእክለኒ ፡ ወማኅደረ ፡ ለአግማሊከ ። 26 ወ
አደሞ ፡ ለውእቱ ፡ ብእሲ ፡ ወሰገደ ፡ ለእግዚአብሔር ፡ 27 ወይቤ ፡
ይትባረክ ፡ እግዚአብሔር ፡ አምላኩ ፡ ለእግዚእየ ፡ አብርሃም ፡ ዘኢ

---

22 ወእምዝ ፡ R 25 ሣዕርኒ ፡ ወእክልኒ ፡ 27 ለእግዚእየ ፡ 1°] ግዚእ sup ras |

FHCGR ቀሱተ ፡ H 16 ወሠናይ ፡ | ድንግል ፡] pr ወ FHCG 17 ወይቤላ ፡] om ወ et post ቀሡትኪ ፡ R* | ማየ ፡] 'ይ ፡ H | እምነ ፡ ቀሡትኪ ፡ 18 እምዲበ ፡] በ ዲበ ፡ FH | መትከፍት ፡] 'ታ ፡ 19 ለአግማሊከ ፡] + ኒ ፡ | እቅዳሕ ፡] + ኑ ፡ R | om ማየ ፡ 20 ምስተይ ፡] 'ታይ ፡ pr ውእቱ ፡ R 21 ይርእያ ፡ R | ከመ ፡] ከመ ፡ FH | እመ ፡] pr ከመ ፡ ይርአይ ፡ | ይሴርሕ ፡] 'ሖ ፡ FHR + እግዚአብሔር ፡ | ወለእመሂ ፡] 'ኒ ፡ R 22 ነሥአ ፡] pr ወ R | ውእቱ ፡] + ብእሲ ፡ | ወአቅዋፋ ፡] ወአውቃፈ ፡ | ለእደዊሁ ፡] 'ሃ ፡ | ዘዘዓሥሩ ፡] + ሕልቅ ፡ 23 ወተስእለ ፡] 'ላ ፡ | ማኅደረ ፡ — ለነ ፡] ቤተ ፡ ('ት ፡ R*) አኃድር ፡ አነ ፡ ምስለ ፡ አቡኪ ፡ R 24 ዘተ ወለድኩ ፡ — ለናኮር ፡] ዘተወልደ ፡ (ዘወለደት ፡ R*) ለናኮር ፡ 25 ወእክለኒ ፡] ወኀሠር ፡ C | ወማኅደረ ፡] + ኒ ፡ 27 አብርሃም ፡ bis] pr ለ FHCG | ዘኢያ ወፅአ ፡] ዘኢያውጽአ ፡ FHCGR* om ወ R* |

ያወዕአ ፡ ለጽድቁ ፡ ወለርትዕ ፡ እምነ ፡ እግዚእየ ፡ ወሊተኒ ፡ ሰርሐኒ ፡ Y
ውስተ ፡ ቤተ ፡ እኁሁ ፡ ለእግዚእየ ፡ አብርሃም ፡ 28 ወሖረት ፡ ይእቲ ፡ ወ XXIV 28—36
ለት ፡ ወነገረት ፡ ለቤተ ፡ እማ ፡ ዘንተ ፡ ነገረ ፡ 29 ወባቲ ፡ ርብቃ ፡ እኍ ፡ ዘ
ስሙ ፡ ላባ ። ወሮጸ ፡ ላባ ፡ ኀበ ፡ ዝኩ ፡ ብእሲ ፡ አፍአ ፡ ኀበ ፡ ዐዘቅ
ት ፡ 30 ሶበ ፡ ርእየ ፡ አዕኑጊሃ ፡ ወአቅዋፊሃ ፡ ለእኅቱ ፡ ርብቃ ። ወት
ቤሎ ፡ ከመዝ ፡ ይቤለኒ ፡ ውእቱ ፡ ብእሲ ፡ እንዘ ፡ ይቀውም ፡ ኀበ ፡
ዐዘቅት ። 31 ወይቤላ ፡ ላባ ፡ ይትባረክ ፡ እግዚአብሔር ፡ ወይቤሎ ፡
ለውእቱ ፡ ብእሲ ፡ እብለከ ፡ ነዓ ፡ ባእ ፡ ምንት ፡ ያቀውመከ ፡ አፍአ ፡
ናሁ ፡ አስተዳለውነ ፡ ማኅደረ ፡ ወቤተ ፡ ለአግማሊከ ፡ 32 ወቦአ ፡ ውእቱ ፡
ብእሲ ፡ ወአኅደረ ፡ አግማሊሁ ፡ ወአቅረቡ ፡ ኀሳረ ፡ ወእክለኒ ፡ ለአ
ግማሊሁ ። ወአምጽአት ፡ሎቱ ፡ ማየ ፡ ለእግሩ ፡ ወለእልኩሂ ፡ ዕደው ፡
እለ ፡ መጽኡ ፡ 33 ወአምጽኡ ፡ ሎቱ ፡ ኅብስተ ፡ ይብላዕ ፡ ወይቤሎ
ሙ ፡ ኢይበልዕ ፡ እስከ ፡ እነግር ፡ ቃልየ ። ወይቤልዎ ፡ ንግር ፡ 34 ወ
ይቤሎሙ ፡ ገብረ ፡ አብርሃም ፡ 35 ወእግዚአብሔር ፡ ባረከ ፡ ለእግዚ
እየ ፡ ጥቀ ፡ ወአዕበዮ ፡ ወወሀቦ ፡ አልህምተ ፡ ወአባግዐ ፡ ወወርቀ ፡
ወብሩረ ፡ ወአግማለ ፡ ወአእዱገ ፡ 36 ወወለደት ፡ ሎቱ ፡ ሳራ ፡ ለእግ
ዚእየ ፡ አብርሃም ፡ ፩ ወልደ ፡ በዘ ፡ ረስአ ፡ ወወሀቦ ፡ ሎቱ ፡ ኵሎ ፡

ቤቶ፡ 29 om ወባቲ፡ | ኀበ፡ 2°] int lin Y* 32 ወእክልኒ፡ 35 አልህ
ምት፡ | ወብሩር፡ወአግማል፡ወአእዱግ፡

እምእግዚእየ፡ R | ሰርሐኒ ፡] ዘመርሐኒ፡ R + ፍኖትየ፡ C | ቤቶ፡ለእኍሁ፡ FH FHCGR
CG 29 ርብቃ፡] pr ለ CGR | እኍ፡ F እኅው፡ HCGR 30 ሶበ፡] pr
ወ CR | ወአቅዋፊሃ፡] ወአውቃፊሃ፡ + ኒ፡ FHCG | ወትቤ፡ | ብእሲ፡] + ወመ
ጽአ፡ኀበ፡ውእቱ፡ብእሲ፡ | እንዘ፡] ዘ R 31 ወይቤላ፡ — ባእ፡] ወይቤሎ፡
ነዓ፡ (ነየ፡ F) ባእ፡ይትባረክ፡እግዚአብሔር፡ FHCG | አስተደለውነ፡ FHG አስ
ተዳለውነ፡ C | R pro toto versu habet: ወይቤሎ፡ነዓ፡ምንተ፡ያቀውመከ፡ወለ
ምንት፡ትቀውም፡አፍአ። ይትባረክ፡እግዚአብሔር፡እግዚእ፡ዘአስተዳለወ፡ለነ፡
ማሕደረ፡ ወቤተ፡ ለአግማሊከ። 32 ወአቅረቡ፡] + ሎቱ፡ FHR + ሎሙ፡
CG | ኀሠረ፡ | ወእክለኒ፡] ወማዕረ፡ C | ወአምጽአት፡] ወአምጽኡ፡ | ለእግሪሁ፡
R | ወለእልኩሂ፡] ወለእልክቱኒ፡ FHCG ወእልክቱሂ፡ R | መጽኡ፡] ምስሌሁ፡
33 ወአምጽኡ፡] om ወ R 34 አብርሃም፡] + አነ፡ 35 ወእግዚአብሔር፡]
om ወ | ወብሩረ፡] + ወአግብርተ፡ወአእማተ፡ C 36 አብርሃም፡] pr ለ FH
CG | በዘ፡ረስአ፡] በርስዓን፡ CR* በርስዓቲሁ፡ G በርስዓ፡ R* | ሎቱ፡ 2°] post
ዘቦቱ፡

Y ዘቦቱ ። [37] ወአምኀለኒ ፡ እግዚእየ ፡ ወይቤለኒ ፡ ኢትንሣእ ፡ ለወልድየ ፡
XXIV 37—45 ይስሐቅ ፡ ብእሲተ ፡ እምአዋልደ ፡ ከናኦን ፡ እለ ፡ አኀድር ፡ ውስቴ
ቶን ፡ አነ ፡ [38] ዳእሙ ፡ ሖር ፡ ውስተ ፡ ቤተ ፡ አቡየ ፡ ወውስተ ፡ ነገ
ድየ ፡ ወንሣእ ፡ ብእሲተ ፡ ለወልድየ ፡ እምህየ ። [39] ወእቤሎ ፡ ለእግ
ዚእየ ፡ ዮጊ ፡ ለእመ ፡ ኢፈቀደት ፡ ይእቲ ፡ ብእሲት ፡ መጺአ ።
[40] ወይቤለኒ ፡ እግዚእየ ፡ እግዚአብሔር ፡ ዘአስመርኩ ፡ በቅድሜሁ ፡
ወውእቱ ፡ ይፌኑ ፡ መልአኮ ፡ ቅድሜከ ፡ ወያሴኒ ፡ ፍኖተከ ፡ ወትነ
ሥእ ፡ ብእሲተ ፡ ለወልድየ ፡ በህየ ፡ ወእመአኮ ፡ በውስተ ፡ ቤተ ፡
አቡየ ። [41] ወይእተ ፡ አሚረ ፡ ንጹሐ ፡ ትከውን ፡ እማኀለየ ፡ ወእመሰ ፡
አበዩከ ፡ ውሂበ ፡ ንጹሕ ፡ አንተ ፡ እማኀላየ ። [42] ወሶበ ፡ መጻእኩ ፡
ዝየ ፡ ኀበ ፡ ዐዘቅት ፡ እቤ ፡ እግዚኦ ፡ አምላከ ፡ እግዚእየ ፡ አብርሃም ፡
ለእመ ፡ አንተኑ ፡ አውፃእከኒ ፡ ዮም ፡ በዛቲ ፡ ፍኖትየ ፡ እንተ ፡ አኀ
ውር ፡ አነ ፡ [43] ናሁ ፡ ቆምኩ ፡ ኀበ ፡ ዐዘቅተ ፡ ማይ ፡ ወአዋልደ ፡ ሰብአ ፡
ሀገር ፡ ይወፅአ ፡ ይቅድኃ ፡ ማየ ፡ ወይኩን ፡ ይእቲ ፡ ድንግል ፡ እንተ ፡
እብላ ፡ አነ ፡ አስትይኒ ፡ ማየ ፡ ሕቀ ፡ እምነ ፡ ቀሡታ ፡ [44] ወትብለኒ ፡
ስተይ ፡ አንተኒ ፡ ወለአግማሊከኒ ፡ ትቅዳሕ ፡ ይእቲ ፡ ብእሲት ፡ እን
ተ ፡ አስተዳሎከ ፡ ለገብርከ ፡ ይስሐቅ ፡ እግዚኦ ፡ ወባሕቱ ፡ አአምር ፡
ከመ ፡ ገበርከ ፡ ምሕረተ ፡ ለእግዚእየ ፡ አብርሃም ። [45] ወኮነ ፡ ዘእን

---

40 ፍኖትከ፡ 41 ንጹሕ፡] 'ሐ፡ 42 om እቤ፡ 43 ዐዘቅት፡ | ይቅድኑ፡

FHCGR 37 ኢትንሣእ፡] + ሎቱ፡ R | om ይስሐቅ፡ | ብእሲተ፡] ante ለወልድየ፡ R | ው
ስቴቶን፡] ምስሌሆሙ፡ C | አነ፡] post አኀድር፡ FHCG ante idem R . 39 om
ለእመ፡ | ኢትፈቅድ፡ | መጺአ፡] + ምስሌየ፡ 40 እግዚእየ፡] om የ፡ R | ዘአ
ስመርኩ፡] 'ክዎ፡ R | ወውእቱ፡] om ወ CGR | በህየ፡] እምህየ፡ | ወእመአኮ፡]
om C + እምነገድየ፡ወእመአኮ፡ | በውስተ፡] እምውስተ፡ R 41 እማኀለየ፡
1°] እምነ፡መሐላየ፡ (ማ' R) | ወእመሰ፡] ወሶበ፡ R | እማኀላየ፡ 2°] እመሐላ፡
FHCG እማሐላየ፡ R 42 om ዝየ፡ R | አንተኑ፡] om ኑ፡ HC 43 ኀበ፡]
መልዕልተ፡ FHCG | ወትኩን፡ | አነ፡] ante እብላ፡ FHCG om R | አስቲይኒ፡
FH | ቀሡታ፡] 'ትኪ፡ 44 ወትበለኒ፡ FHCG ወትቤለኒ፡ R | ትቅዳሕ፡] እ' |
እንተ፡] H R | አስተደለውከ፡ FH አስተዳለውከ፡CGR | አብርሃም፡] pr ለ FH
CG 45 ዘእንበለ፡] om H |

በለ ፡ ይሕልቅ ፡ ነገርየ ፡ በልብየ ፡ በጊዜሃ ፡ ወወፅአት ፡ ርብቃ ፡ ወ Y
ትጸውር ፡ ቀሱታ ፡ ወወረደት ፡ ውስተ ፡ ዐዘቅት ፡ ወቀድሐት ፡ ወእ XXIV 46--54
ቤላ ፡ አስትይኒ ፡ 46 ወአውረደት ፡ ቀሱታ ፡ ወትቤ ፡ ስተይ ፡ አንተኒ ፡
ወአግማሊከኒ ። 47 ወተስእልክዋ ፡ ወእቤላ ፡ ወለተ ፡ መኑ ፡ አንቲ ፡
ንግርኒ ፡ ወትቤለኒ ፡ ወለተ ፡ ባቱኤል ፡ አነ ፡ ወልደ ፡ ናኮር ፡ ዘወለ
ደት ፡ መልከ ፡ ወአሰርገውክዋ ፡ በአዕኑግ ፡ ወአቅዋፍ ፡ ውስተ ፡ እ
ዴሃ ፡ 48 ሶበ ፡ አደመተኒ ፡ ሰገድኩ ፡ ለእግዚአብሔር ፡ ወአእኰትክዎ ፡
ለእግዚአብሔር ፡ አምላክ ። አምላከ ፡ አብርሃም ፡ ዘአውፅአኒ ፡ ው
ስተ ፡ ፍኖተ ፡ ጽድቅ ፡ ከመ ፡ እንሣእ ፡ ወለተ ፡ እኁሁ ፡ ለእግዚእየ ፡
ለወልዱ ፡ 49 ወለእመሰ ፡ ትገብሩኑ ፡ ምሕረተ ፡ ወጽድቀ ፡ በላዕለ ፡
እግዚእየ ፡ ንግረኒ ፡ ወእመሰ ፡ እትመየጥ ፡ የማነ ፡ ወአኮ ፡ ፀጋመ ።
50 ወአውሥእዎ ፡ ባቱኤል ፡ ወላባ ፡ ወይቤሉ ፡ እምኀበ ፡ እግዚአብ
ሔር ፡ ኮነ ፡ ዝነገር ፡ ወኢንክል ፡ ተዋሥኦ ፡ ኢሰናየ ፡ ኢእኩየ ፡ 51 ነ
ያ ፡ ርብቃ ፡ ንሥአ ፡ ወሖር ፡ ወትኩን ፡ ብእሲተ ፡ ለወልደ ፡ እግዚ
እከ ፡ በከመ ፡ ይቤ ፡ እግዚእ ፡ 52 ወሶበ ፡ ሰምዐ ፡ ዘንተ ፡ ሰገደ ፡ ዲበ ፡
ምድር ። 53 ወአውፅአ ፡ ውእቱ ፡ ሰርጐ ፡ ወርቅ ፡ ወብሩር ፡ ለርብቃ ፡
ወወሀቦሙ ፡ አምኃሆሙ ፡ ለአቡሃኒ ፡ ወለእማኒ ፡ 54 ወእምዝ ፡ በልዑ ፡
ወሰትዩ ፡ ውእቱኒ ፡ ወእለ ፡ ምስሌሁ ፡ ወቤቱ ፡ ወይቤ ፡ ፈንዉኒ ፡

---

47 om መኑ፡—ወለተ፡2° 51 ነየ፡ | om በከመ፡ይቤ፡እግዚእ፡ 53 አመሐ
ሆሙ፡ | ወለእሙኒ፡

ይሕልቅ፡] ኃ' | ነገርየ፡] ሐልዮ፡ | ወወፅአት፡] om ወ conj R 46 ቀሱታ፡] + FHCGR
ፍጡነ፡ | ወትቤ፡] ወትቤለኒ፡ R | አንተኒ፡] om ኒ፡ FHGR | ወአግማሊከኒ፡] ወ
ለአ' FHG + ኣሰቲ፡ FH + ኣስቲ፡ GR ወሰተይኩ፡ ወአግማልየኒ፡ ሰትዩ፡ C
47 ዘወለደት፡] + ሎቱ፡FHCG | ሜልካ፡ | ወአሰርጎክዋ፡R | በአዕኑግ፡] አዕኑገ፡+
ውስተ፡አእዛኒሃ፡ C | ወአቅዋፍ፡] ወአውቃፈ፡ 48 ሶበ፡] pr ወ CR | ለእግዚ
ኣብሔር፡አምላክ፡አምላከ፡] ለአምላከ፡ 49 ትገብሩኑ፡] om ኑ፡ HCG 'ሩሁ፡
R | በላዕለ፡] om በ | ንግሩኒ፡ | ወእመሰ፡] ወእማእኮ፡ 1° | የማነ፡] pr እማእኮ፡ 2° |
ወአኮ፡] ወእማእኮ፡ 3° 50 ወይቤልዎ፡ R | ወኢትክል፡ R* | ኢእኩየ፡] pr ወ
51 ለወልደ፡] om ለ 52 ሰምዐ፡] ሰማዕኩ፡ R | ሰገደ፡] ሰገድኩ፡ R 53 ው
እቱ፡] + ብእሲ፡ | ወብሩር፡] 'ረ፡ R ወሰርጐ፡ብሩር፡ C + ወአልባሰ፡ሠናይተ፡
ወወሀባ፡ C | ለአቡሃኒ፡] om ኒ፡ FH 54 ወቤቱ፡] + ወተንሥኡ፡ ('አ፡ CR)
በጽባሕ፡

XXIV 55—65 Y ከመ ፡ እሖር ፡ ኀበ ፡ እግዚእየ ፡ [55] ወይቤሉ ፡ እኁሃ ፡ ወእማ ፡ ትን
በር ፡ ወለትነ ፡ ዐሡረ ፡ መዋዕለ ፡ ምስሌነ ፡ ወእምዝ ፡ ትሖር ። [56] ወ
ይቤሎሙ ፡ ኢትትአኀዙኒ ፡ እግዚአብሔር ፡ ይሠርሐኒ ፡ ፍኖትየ ፡
ፈንዉኒ ፡ ከመ ፡ እሖር ፡ ኀበ ፡ እግዚእየ ። [57] ወይቤልዎ ፡ ንስምዓ ፡
በውስተ ፡ አፉሃ ፡ ለርብቃ ፡ [58] ወጸውዕዋ ፡ ለርብቃ ፡ ወይቤልዋ ፡ ተ
ሐውሪኑ ፡ ምስለ ፡ ዝንቱ ፡ ብእሲ ፡ ወትቤ ፡ አሐውር ፡ [59] ወፈነውዋ ፡
ለርብቃ ፡ ምስለ ፡ ንዋይ ፡ ወለወልድ ። ፈነውዎ ፡ ምስለ ፡ እለ ፡ ምስ
ሌሁ ። [60] ወባረክዋ ፡ ለርብቃ ፡ እኅቶሙ ፡ ወይቤልዋ ፡ እኅትነ ፡ አንቲ ፡
ወኩኒ ፡ አንቲ ፡ እኅትነ ፡ አእላፈ ፡ ወትእልፊተ ፡ አእላፋት ፡ ወይወ
ርሱ ፡ ዘርእኪ ፡ አህጉረ ፡ ፀርኪ ፡ [61] ወተንሥአት ፡ ርብቃ ፡ ወሐፃኒ
ታኒ ፡ ወተጽዕና ፡ አግማሊሆን ፡ ወሖራ ፡ ምስሌሁ ፡ ለውእቱ ፡ ብእሲ ፡
ወተወፈየ ፡ ውእቱ ፡ ብእሲ ፡ ለርብቃ ፡ ወሖሩ ፡ [62] ወይስሐቅሰ ፡ ይ
ዋሒ ፡ ውስተ ፡ ገዳም ፡ መንገለ ፡ ዐዘቅት ፡ ሀለዉ ፡ ውስተ ፡ ምድር ፡
ሕዱራን ፡ እንተ ፡ መንገለ ፡ መስዕ ፡ [63] ወዕአ ፡ ይስሐቅ ፡ ይዛዋዕ ፡
ውስተ ፡ ገዳም ፡ ፍና ፡ ሰርከ ። ወሶበ ፡ ነጸረ ፡ ርእየ ፡ አግማለ ፡ እንዘ ፡
ይመጽኡ ። [64] ወሶበ ፡ ትኔጽር ፡ ርእየቶ ፡ ለይስሐቅ ፡ ወወረደት ፡ እ
ምውስተ ፡ ገመል ፡ [65] ወተስእለቶ ፡ ለውእቱ ፡ ወልድ ፡ ወትቤሎ ፡

---

55 ወለተነ፡ 58 ወጸውዕዋ ፡] ዕ ex ዓ emend Y* 60 አእላፈ ፡] 'ፍ፡ 61 ወ
ታንሥአት ፡ | ወሐፀኒታኒ ፡ 64 ገማል ፡

FHCGR 55 እኁሃኒ ፡] om ኒ ፡ FHCG | ምስሌነ ፡] ante ወለትነ ፡ R | ትሖር ፡] ተሐውሩ ፡
R 56 ኢትትአኀዙኒ ፡] ኢተአኀዙኒ ፡ FHG ኢታስተድኅኑኒ ፡ C ኢታሕዝኑኒ ፡
R + እንዘ ፡ FHCG + እስመ ፡ R | ሰረሐኒ ፡ FH ሰርሐኒ ፡ (om ኒ ፡ R) CGR |
ፍኖትየ ፡] pr ለ R 57 ንስምዓ ፡] ንጸውዓ ፡ CR* | ለርብቃ ፡] ante በውስተ ፡ +
ወንስማዕ ፡ 58 ዝንቱ ፡] ዝ | ወትቤ ፡] ወትቤሎሙ ፡ R 59 ንዋይ ፡] + ወለ
ሐፃኒታ ፡ C + ወምስለ ፡ ሐፃኒቱ ፡ R* | ወለወልድ ፡] 'ደ ፡ FHGR ወለገብረ ፡ C +
አብርሃምኒ ፡ 60 ወኩኒ ፡] om ወ R | om አንቲ ፡ እኅትነ ፡ | አእላፈ ፡] pr እል
ፍ ፡ ወ R | ወትእልፊተ ፡] ወአእላፈ ፡ | አእላፋት ፡] 'ፍ ፡ FHCG | ወይወርሱ ፡] ወ
ይረስ ፡ | ፀርኪ ፡] om ኪ ፡ 61 ወሐፃኒታኒ ፡] ወሐፃኒታ ፡ (+ ሂ ፡ R) + ዲቦራ ፡
FH | አግማሊሆን ፡] pr በ FH | ምስለ ፡ ውእቱ ፡ | ወተወፈየ ፡] 'ያ ፡ | ለርብቃ ፡]
ante ውእቱ ፡ ብእሲ ፡ | ወሖሩ ፡] 'ረ ፡ R 62 ሀለዉ ፡] pr ወ | ሕዱራን ፡] ante
ውስተ ፡ 2° 63 ወፅአ ፡] pr ወ | om ፍና ፡ R 64 ትኔጽር ፡] ይኔጽ ፡ R* (sic)
+ ርብቃ ፡ | ገመል ፡] 'ላ ፡

መኑ ፡ ውእቱ ፡ ዝብእሲ ፡ ዘያንሶሱ ፡ ውስተ ፡ ገዳም ፡ ዘይትቄበለኒ ። Y XXIV 66—67
ወይቤላ ፡ ውእቱ ፡ ብእሲ ፡ ዝንቱ ፡ ውእቱ ፡ እግዚእየ ። ወነሥአት ፡
ሞጣኅታ ፡ ወከደነት ፡ ገጻ ፡ 66 ወዜነውዎ ፡ ለይስሓቅ ፡ ወልዱ ፡ ኵሎ ፡
ዘከመ ፡ ገብረ ፡ 67 ወቦአ ፡ ይስሓቅ ፡ ውስተ ፡ ቤተ ፡ እሙ ። ወእምዝ ፡
ነሥኣ ፡ ለርብቃ ፡ ወኮነቶ ፡ ብእሲቶ ፡ ወአፍቀራ ፡ ወአንገፍዎ ፡ ላሐ ፡
በእንተ ፡ እሙ ፡ ለይስሓቅ ።

1 ወደገመ ፡ አብርሃም ፡ አውሰበ ፡ ብእሲተ ፡ እንተ ፡ ስማ ፡ ኬጡራ ። XXV 1—9
2 ወወለደ ፡ ዘስሙ ፡ ዘንበሬ ። ወዮቃጤንሃ ። ወሜዳንሃ ። ወዮብቅሃ ፡
ወሴሃ ። 3 ወዮቅጤንሂ ፡ ወለዶ ፡ ለሴቤቅ ። ወቴማን ። ወለዴዳን ። ወ
ለዶ ፡ ለራጉኤል ፡ ወለነባዘ ። ወእስራኦም ። 4 ወደቂቀ ፡ ምድያም ፡
ጌፌር ። ወኢፌር ። ወኖሄሃ ። ወአቤሮን ። ወትያሶ ፡ እሉ ፡ ኵሎሙ ፡
ደቂቀ ፡ ኬጡራ ፡ 5 ወወሀበ ፡ አብርሃም ፡ ኵሎ ፡ ንዋዮ ፡ ለይስሓቅ ፡
ወልዱ ፡ 6 እንዘ ፡ ሕያው ፡ ውእቱ ፡ መንገለ ፡ ሠረቀ ፡ ፀሓይ ። 7 ወዝ
ንቱ ፡ ሕይወቱ ፡ ለአብርሃም ፡ ወዓመታቲሁኒ ፡ ፻፸ ወ ፭ ዓመት ፡
8 ወረሲአ ፡ ሞተ ፡ ጥቀ ፡ አብርሃም ፡ ሠናየ ፡ ረሲአ ፡ ወፈጸመ ፡ መዋ
ዕሊሁ ፡ ወወደይዎ ፡ ውስተ ፡ ሕዝቡ ፡ 9 ወቀበርዎ ፡ ይስሓቅ ፡ ወይስ

---

66 ወለዱ ፡   XXV 3 ወዮቅጤንሃ ፡ | ወለዴዳን ፡] ዴ in ደ emend Y*   4 ወ ኖሄሃ ፡] ሄሃ paene illeg   5 ወለዱ ፡

---

65 ዝብእሲ ፡] ዝንቱ ፡ ብእሲ ፡ | ዘይትቄበለኒ ፡ | ሞጣኅታ ፡] 'ተ ፡ FHCG | ወከደ FHCGR ነት ፡] ወተከድነት ፡ FCGR ወተከደነት ፡ H   66 ወዜነውዎ ፡] ወዜነዎ ፡ FHCGR* | ወልዱ ፡] ውእቱ ፡ ወልድ ፡ C   67 om ውስተ ፡   XXV 1 አውሰበ ፡ FH | ብእሲት ፡] 'ተ ፡ FH | ቄጡራ ፡ FH ኬጡራ ፡ CG ኬጠር ፡ R   2 ወወለ ደ ፡] ወወለደት ፡ ወልደ ፡ | magna varietas in vocalibus horum nominum propriorum exhibetur | ወሜዳንሃ ፡] + ወምድያምሃ ፡ C | var ወሴሄሃ ፡   3 ወቴማን ፡] ወለቴ' | ወለዴዳን ፡] + ወዴዳን ፡ C om ለ R* | var ወለንባብዘ ፡ | ወእስራኦም ፡] ወለእ' var እዝራኦም ፡ + ወሎኦም ፡ (ወለሎ' C)   4 ወደቂቀ ፡] ወለደ' R* | ወኖሄሃ ፡] var ወሄኖኅ ፡ | var ወቲያራሶ ፡   6 እንዘ ፡] pr ወለደቂቀ ፡ ዕቁባቲሁ ፡ ወሀቦሙ ፡ አብርሃም ፡ ሀብተ ፡ ወፈነዎሙ ፡ እምገጸ ፡ ይስሐቅ ፡ ወልዱ ፡ (+ ውስተ ፡ ምድር ፡ R*) CR* | መንገለ ፡] pr ዘ R* | ሠርቀ ፡ | ፀሓይ ፡] ጽባሕ ፡ R   7 ወ ዝንቱ ፡] + ውእቱ ፡ | ወዓመታቲሁኒ ፡] 'መቲሁኒ ፡ FHCG 'መቱኒ ፡ R | ፻፸ ወ ፭] ምእት ፡ ወአርብዓ ፡ ወኃምስቱ ፡ FHG ፻፵ ወ ፭ CR   8 ሞተ ፡ ጥቀ ፡] ord inv | ረሲአ ፡] ርሥአ ፡ CG ረስአ ፡ R | ወወደይዎ ፡ ውስተ ፡] ወተወሰከ ፡ ኀበ ፡ C

Y ማዔል ፡ ወልዱ ፡ ውስተ ፡ በዐተ ፡ ክዕበት ፡ ዘገራህተ ፡ ኤፍሮን ፡ ዘአ
XXV 10—20 ሶር ፡ ኬጥያዊ ፡ ዘአንጻረ ፡ ምንባረ ፡ 10 ገራህቱሂ ፡ ወበዐቱሂ ፡ ዘተሳ
የጠ ፡ አብርሃም ፡ በኀበ ፡ ደቂቀ ፡ ኬጢ ። ወሀየ ፡ ቀበርዎ ፡ ለአብር
ሃም ፡ ወለሳራ ፡ ብእሲቱ ፡ 11 ወኮነ ፡ እምድኅረ ፡ ሞተ ፡ አብርሃም ፡
ባረከ ፡ እግዚአብሔር ፡ ለይስሐቅ ፡ ወሐደረ ፡ ይስሐቅ ፡ መንገለ ፡ ዐ
ዘቅተ ፡ ራእይ ። 12 ወከመዝ ፡ ውእቱ ፡ ልደቱ ፡ ለይስማዓል ። ወልደ ፡
አብርሃም ፡ ዘወለደት ፡ ሎቱ ፡ አጋር ፡ አመተ ፡ ሳራ ። 13 ወዝውእቱ ፡
አስማቲሆሙ ፡ ለደቂቀ ፡ ይስማዓል ፡ በኵሩ ፡ ናቡኤት ፡ ወቄዴር ።
ወናብሔዳል ። ወሜሴን ። 14 ወማስሴ ። ወአሚደ ። ወሜሴ ። 15 ወኮ
ደ ። ወቴማን ። ወኢያጠር ። ወናፌሶ ። ወቄዶን ። 16 ወእሉ ፡ እሙ
ንቱ ፡ ደቂቁ ፡ ለይስማዔል ፡ ወዝአስማቲሆሙ ፡ በበሀገሮሙ ፡ ወበ
በማኅበሮሙ ፡ ወመሳፍንቲሆሙ ፡ ለለ ፡ ሕዘቢሆሙ ፡ 17 ወዝንቱ ፡
ዓመተ ፡ ሕይወቱ ፡ ለይስማዓል ፡ ፻ ወ ፴፯ ዓመተ ፡ ወሞተ ፡ ረሲአ ፡
ወተቀብረ ፡ ኀበ ፡ አዝማዲሁ ፡ 18 ወኀደረ ፡ ባሕቲቱ ፡ እምነ ፡ ኤዌል
ጥ ፡ እስከ ፡ ሴኮር ፡ እንተ ፡ ውስተ ፡ ግብጽ ። ወበጽሐ ፡ እስከ ፡ አር
ዮስ ፡ ወኀደረ ፡ ቅድመ ፡ ኵሉ ፡ አኃዊሁ ። 19 ወከመዝ ፡ ልደቱ ፡ ለይ
ስሐቅ ፡ ወልደ ፡ አብርሃም ፡ 20 ወአርብዓ ፡ ዓመቱ ፡ ለይስሐቅ ፡ ወአመ ፡

---

9 በዐት ፡ | ዘአንጸረ ፡ 10 ገራህቲሂ ፡ | ዘተሰየጠ ፡ 11 በረከ ፡ | ዐዘቅት ፡

FHCGR 9 ወልዱ ፡] ውሉዱ ፡ FHCG ደቂቁ ፡ R | ኤፌሮን ፡ FHGR ኤፍሮን ፡ C | ዘአሶር ፡] ዘሳአር ፡ FHCG ዘስአር ፡ R | ዘአንጻረ ፡] om ዘ R | ምንባሬ ፡ 10 ገራህቶሂ ፡] om ሂ ፡ FHCG om R | ወለብእሲቱ ፡ ሳራ ፡ R 11 ለይስሐቅ ፡] + ወልዱ ፡ 12 ውእቱ ፡] ይእቲ ፡ FHCG om R | ወልዱ ፡ ለአብርሃም ፡ 13 ወዝንቱ ፡ ውእቱ ፡ | eadem varietas hic ut supra praevalet | var ወነብዳሔል ፡ 14 var ወመሰሜ ፡ | var ወአዱማ ፡ 16 ወእሉ ፡] om ወ | ደቂቀ ፡ ይስማዔል ፡ | ወዝንቱ ፡ አስማቲሆሙ ፡ | በበሀገሮሙ ፡] በበነገሮሙ ፡ R | ወበበማኅበሮሙ ፡] ወበበማኅደሮሙ ፡ FHCG | ወመሳፍንቲሆሙ ፡] ፲ ወ ፪ መሳፍንት ፡ | ለለ ፡] ለእለ ፡ FH በበ ፡ C 17 ወዝንቱ ፡] + ውእቱ ፡ | ፻ ወ ፴] + ወ ፯ | ዓመተ ፡ 2°] 'ቱ ፡ | ወተቀብረ ፡] ወተወሰከ ፡ C | አዝማዲሁ ፡] ሕዝቡ ፡ C 18 ባሕቱ ፡ | ኤዌሌጥ ፡ | ሴኮር ፡] ሴር ፡ FHGR ሴደር ፡ C | አርዮስ ፡] አሶርዮስ ፡ (አሰ' R) | ቅድመ ፡] + ገጸ ፡ 19 ወከመዝ ፡] + ይእቲ ፡ FHCG + ውእቱ ፡ R 20 ወአርብዓ ፡] om ወ R | ወአመ ፡] om ወ |

ነሥአ ፡ ለርብቃ ፡ ወለተ ፡ ባቱኤል ፡ ሶርያዊ ፡ እምነ ፡ አፍላግ ፡ እኅ Y
ቱ ፡ ለለባ ፡ ሶርያዊ ፡ ከመ ፡ ትኩኖ ፡ ብእሲቶ ፡ 21 ወይስእል ፡ ይስሓቅ ፡ XXV 21—29
ኀበ ፡ እግዚአብሔር ፡ በእንተ ፡ ርብቃ ፡ ብእሲቱ ፡ እስመ ፡ መከን ፡
ይእቲ ፡ ወሰምዖ ፡ እግዚአብሔር ፡ ወፀንሰት ፡ ብእሲቱ ፡ ርብቃ ፡
22 ወይትሐወሰ ፡ ደቂቃ ፡ ውስተ ፡ ከርሣ ። ወትቤሎ ፡ እመሰ ፡ከመዝ ፡
ሀለወኒ ፡ እኩን ፡ ከመዝ ፡ ለምንት ፡ ዝንቱ ፡ ተኀዝነ ። ወሖረት ፡ ት
ስአል ፡ ኀበ ፡ እግዚአብሔር ፡ አምላክ ። 23 ወይቤላ ፡ እግዚአብሔር ፡
አምላክ ፡ ሕዝብ ፡ ፪ይወፅኡ ፡ እምውስተ ፡ ሕዝብኪ ፡ ወ ፪ ፡ ሕዝብ ፡
ሀለዉ ፡ ውስተ ፡ ከርሥኪ ፡ ወሕዝብ ፡ እምነ ፡ ሕዝብ ፡ ይኄይስ ፡ ወ
ዘየዐቢ ፡ ይትቀነይ ፡ ለዘ ፡ ይንእስ ። 24 ወተፈጸመ ፡ መዋዕለ ፡ ወሊ
ዶታ ፡ ፪ ውስተ ፡ ከርሣ ፡ 25 ወወፅአ ፡ ወልድ ፡ ዘበኵሩ ፡ ወቀዩሕ ፡
ኵለንታሁ ፡ ከመ ፡ ጽጌ ፡ ረዳ ፡ ወሰመዮ ፡ ስሞ ፡ ዔሳው ፡ 26 እምድ
ኅረዝ ፡ ወፅአ ፡ እኁሁ ፡ ወይእኅዝ ፡ በእዴሁ ፡ ሰኰና ፡ ዔሳው ፡ ወሰ
መዮ ፡ ያዕቆብ ። ወ ፷ ዓመቱ ፡ ለይስሓቅ ፡ አመ ፡ ወለደቶሙ ፡ ርብ
ቃ ፡ ለዔሳው ፡ ወለያዕቆብ ፡ 27 ወልህቁ ፡ ወኮኑ ፡ ወራዙተ ፡ ወለያዕ
ቆብ ፡ ሕሱም ፡ ራእዩ ፡ ወይነብር ፡ ውስተ ፡ ቤት ፡ 28 ወአፍቀሮ ፡ ይስ
ሓቅ ፡ ለዔሳው ፡ ወልዱ ፡ እስመ ፡ ውእቱ ፡ ዘነዐወ ፡ ይሴሰይ ። ወር
ብቃ ፡ ታፈቅሮ ፡ ለያዕቆብ ፡ ወልዳ ፡ 29 ወአብሰለት ፡ ሎቱ ፡ ለያዕቆብ ፡

---

20 ነሥአ ፡ R | ከመ ፡ ትኩ . . sup ras | ብእሲቱ ፡ 27 ወራዙት ፡

አፍላግ ፡] pr ማእከለ ፡ FHCG + ዘሶርያ ፡ C 21 ወይስእል ፡] ወሰአለ ፡ C | FHCGR
እግዚአብሔር ፡ 1°] + እግዚእ ፡ R | ርብቃ ፡ በእሲቱ ፡] ord inv R 22 ወይትሐወ
ሰ ፡] 'ሱ ፡ | ደቂቃ ፡] 'ቅ ፡ et pr ፪ R | ወትቤ ፡ | om ከመዝ ፡ 2° | ለምንት ፡] +
ሊተ ፡ | om ተኀዝነ ፡ | om አምላክ ፡ C 23 om አምላክ ፡ C | ፪] pr ወ et
ante ሕዝብ ፡ 1° FHCG | ሕዝብኪ ፡] ከርሥኪ ፡ FHCG | ሕዝብ ፡ 1° — ሕዝብ
ኪ ፡] post ከርሥኪ ፡ FHCG om R | ወ ፪] om ወ FHCG | ይንእስ ፡] 'ሶ ፡ FH
24 ፪] ወክልኤቱ ፡ ሀለዉ ፡ 25 ወልድ ፡] 'ዳ ፡ | ወቀዩሕ ፡] ወቀይሕ ፡ FHCG
+ ውእቱ ፡ R | ረዳ ፡] + ወጸጓር ፡ 26 እምድኅረዝ ፡] ወእምድኅሬሁ ፡ | ሰኰና ፡]
እገሪሁ ፡ ለ R | ወሰመዮ ፡] ወሰመየት ፡ FHCGR* ወበእንተዝ ፡ ሰመየት ፡ ስሞ ፡ R^a
27 ወራዙተ ፡] + ወኮነ ፡ ዔሳው ፡ ብእሴ ፡ ሐቅል ፡ ነዓዌ ፡ CR^a | ወለያዕቆብ ፡] om ለ
+ ሰ ፡ | ሕሱም ፡ ራእዩ ፡ ወ] ንጹሕ ፡ ውእቱ ፡ ወ C om G 28 ወያፈቅሮ ፡ C |
om ወልዱ ፡ C | ውእቱ ፡ ዘነዐወ ፡] ዘውእቱ ፡ ነዐወ ፡ (pr ዘ R^a) | ወርብቃ ፡] + ሰ ፡ |
om ወልዳ ፡ 29 om ለያዕቆብ ፡ ወልዳ ፡ C |

Y ወልዳ ፡ ተብሲለ ፡ ወመጽአ ፡ ዔሳው ፡ እምሐቅል ፡ [30] ወይቤሎ ፡ አብ
XXV 30—34 ልዐኒ ፡ እምነ ፡ ተብሲልከ ፡ እስመ ፡ ደከምኩ ፡ ጥቀ ። ወበእንተ ፡ ዝ
ንቱ ፡ ተሰምየ ፡ ኤዶም ፡ [31] ወይቤሎ ፡ ያዕቆብ ፡ ለዔሳው ፡ አግብእኬ ፡
ብኵርናከ ፡ ሊተ ። [32] ወይቤ ፡ ናሁ ፡ ዔሳው ፡ እመውት ፡ ለምንት ፡
ሊተ ፡ ከዊነ ፡ በኵር ፡ [33] ወይቤሎ ፡ ያዕቆብ ፡ መሐልኬ ፡ ሊተ ፡ የም ፡
ከመ ፡ ታግብእ ፡ ሊተ ፡ ብኵርናተ ፡ ወመሐለ ፡ ሎቱ ፡ ዔሳው ፡ ለያዕ
ቆብ ፡ ወአግብአ ፡ ሎቱ ፡ ለያዕቆብ ፡ ከዊነ ፡ በኵር ። [34] ወወሀቦ ፡ ያዕ
ቆብ ፡ ለዔሳው ፡ ኅብስተ ፡ ወተብሲለ ፡ ብርስን ። ወነሥአ ፡ ወሖረ ፡
'ወበልዐ ፡ ወሰትየ ።

XXVI 1—4 [1] ወኮነ ፡ ረሐብ ፡ ውስተ ፡ ካልእ ፡ ብሔር ፡ ዘእንበለ ፡ ረኃብ ፡ ዘኮነ ፡
በመዋዕለ ፡ አብርሃም ፡ ወሖረ ፡ ይስሐቅ ፡ ኀበ ፡ አቤሜሌክ ፡ ንጉሠ ፡
ፍልስጥኤም ፡ በጌራራ ፡ [2] ወአስተርአዮ ፡ እግዚአብሔር ፡ አምላክ ፡
ወይቤሎ ፡ ኢትረድ ፡ ውስተ ፡ ግብጽ ፡ ወኅድር ፡ ውስተ ፡ ምድር ፡
ዘእቤለከ ፡ አነ ፡ [3] ወንብር ፡ ውስተ ፡ ይእቲ ፡ ምድር ፡ ወአኀውር ፡
ምስሌከ ፡ ወእባርከከ ፡ እስመ ፡ ለከ ፡ ወለዘርእከ ፡ እሁባ ፡ ለዛቲ ፡ ም
ድር ፡ ወአቀውም ፡ ምስሌከ ፡ መሐለየ ፡ ዘመሐልኩ ፡ ለአብርሃም ፡
አቡከ ፡ [4] ወአብዝኆ ፡ ለዘርእከ ፡ ከመ ፡ ኮከበ ፡ ሰማይ ፡ ወእሁባ ፡ ለ
ዘርእከ ፡ ኵላ ፡ ዛተ ፡ ምድረ ፡ ወይትባረኩ ፡ በዘርእከ ፡ ኵሉ ፡ አሕ

---

30 አብለዐኒ ፡ (ለ int lin) | ተብሲልከ ፡] ል ex ለ emend 33 ብኵርናት ፡
XXVI 1 ረሓብ ፡] ረሐብ ፡ 2 ኢትረደ ፡ 3 ምስሌከ ፡ 2°] ምስ sup ras
4 ኵላ ፡] ኵሉ ፡ | ምድረ ፡] 'ር ፡ | ኵሉ ፡] ኵሎ ፡

FHCGR ትብሲለ ፡ FHG 30 ወይቤሎ ፡] + ዔሳው ፡ ለያዕቆብ ፡ | እምነ ፡ ትብሲልከ ፡ FHG
እምተብስልከ ፡ R | ወበእንተዝ ፡ R | ተሰምየ ፡] + ስሞ ፡ (ስሙ ፡ C) 31 ብኵ
ርናከ ፡] በኵረከ ፡ FH | ሊተ ፡] ante ብኵርናከ ፡ FHCG om R 32 ናሁ ፡] post
ዔሳው ፡ | ለምንት ፡] + እንከ ፡ 33 ብኵርናተ ፡] በኵረከ ፡ FHG ብኵርናከ ፡ CR |
om ሎቱ ፡ 1° R | om ለያዕቆብ ፡ 1° 34 ወትብሲለ ፡ FHG | ወነሥአ ፡ ወሖረ ፡]
ወተንሥአ ፡ ወሖረ ፡ post ወሰትየ ፡ XXVI 1 ካልእ ፡] post ብሔር ፡ | ብሔር ፡]
pr ኵሉ ፡ R 2 እግዚአብሔር ፡ አምላክ ፡] ord inv FHG om አምላክ ፡ C |
ወኅደር ፡ R | om ውስተ ፡ ምድር ፡ R | ዘእቤለከ ፡ አነ ፡] እንተ ፡ አነ ፡ እቤለከ ፡
(እብ' R) 3 ወንበር ፡ | መሐላየ ፡ 4 ወኣበዝኆ ፡ | ወእሁባ ፡] 'ብ ፡ C 'ቦ ፡
GR | ወይትባረክ ፡

ዛበ ፡ ምድር ፡ [5] እስመ ፡ ሰምዐ ፡ አብርሃም ፡ ቃለ ፡ ዚአየ ፡ ወዐቀበ ፡ Y XXVI 5—14
ትእዛዝየ ፡ ወኵነኔየ ፡ ወሕግየ ። [6] ወነበረ ፡ ይስሓቅ ፡ ውስተ ፡ ጌራራ ፡
[7] ወተስእልዎ ፡ ለይስሓቅ ፡ በእንተ ፡ ርብቃ ፡ ብእሲቱ ፡ ወይቤሎሙ ፡
እኅትየ ፡ ይእቲ ፡ እስመ ፡ ፈርሀ ፡ አይድዖቶሙ ፡ ከመ ፡ ብእሲቱ ፡
ይእቲ ፡ ከመ ፡ ኢይቅትልዎ ፡ ሰብአ ፡ ውእቱ ፡ ብሔር ፡ በእንተ ፡ ር
ብቃ ፡ ብእሲቱ ፡ እስመ ፡ ሠናይ ፡ ገጻ ፡ ለይእቲ ፡ [8] ወነበረ ፡ ብዙኀ ፡
መዋዕለ ፡ በህየ ። ወሶበ ፡ ሐወጸ ፡ ንጉሥ ፡ እንተ ፡ መስኮት ፡ እንዘ ፡
ይትዋነይ ፡ ምስለ ፡ ርብቃ ፡ ብእሲቱ ፡ [9] ወጸውዖ ፡ አቤሜሌክ ፡ ለይ
ስሓቅ ፡ ወይቤሎ ፡ ዮጊ ፡ ብእሲትከ ፡ ይእቲ ፡ ወትቤ ፡ እኅትየ ፡ ይእቲ ።
ወይቤ ፡ ይስሓቅ ፡ እስመ ፡ እቤ ፡ ዮጊ ፡ ይቀትሉኒ ፡ በእንቲኣሃ ።
[10] ወይቤ ፡ አቤሜሌክ ፡ ምንትኑ ፡ ረሰይከኒ ፡ ሕቀ ፡ ከመ ፡ ዘእምሰከ
ብኩ ፡ ምስለ ፡ ብእሲትከ ፡ ዘእምአዝማድየ ፡ ብእሲ ፡ ወአምጻእከ ፡
ኀጢአተ ፡ ላዕሌየ ፡ በኢያእምሮ ፡ [11] ወአዘዘ ፡ ለኵሉ ፡ አሕዛቢሁ ።
ወይቤሎሙ ፡ ኵሉ ፡ ዘስሕጦ ፡ ለዝንቱ ፡ ብእሲ ፡ ሞተ ፡ እኩየ ፡ ላዕ
ሌሁ ። [12] ወዘርአ ፡ ይስሓቅ ፡ ውስተ ፡ ይእቲ ፡ ምድር ፡ ወኮነ ፡ ምእተ ፡
ምክዕቢተ ፡ ወባረኮ ፡ እግዚአብሔር ፡ አምላክ ፡ [13] ወተለዐለ ፡ ውእቱ ፡
ብእሲ ፡ የዐቢ ፡ ጥቀ ። [14] ወአጥረየ ፡ አባግዐ ፡ ወአልህምተ ፡ ወገራ

---

5 ወሕግየ፡] የ sup ras 7 ሰብእ፡ | ገጸ፡ 9 ወይቤ፡ይስሓቅ፡] ወይስሓቅ፡
10 ከመ፡ R 11 ለዙሉ፡] ʼሉ፡ | ዙሉ፡] ዙሉ፡ 13 ውእቱ፡ብእሲ፡] inter
ቱ፡ et ብ ras 3 litt (quarum prim ጸ s. ጻ et tert ቱ፡ legibil)

---

7 ወተስእልዎ፡] + ሰብአ፡ብሔር፡ C | ሠናይት፡ FHGR | ለይእቲ፡] om C om FHCGR
ለ et ante ገጻ፡ FHGR 8 በህየ፡] om በ | ሐወጸ፡] ʼጸ፡ | መስኮት፡] + ርእ
ዮ፡ ለይስሐቅ፡ | ይትዌነይ፡ FH 9 አቢሜሌክ፡ FH et hic et infra | ዮጊ፡
1°] ናሁ፡ C post ብእሲትከ፡ R | ወትቤ፡] ወትብለኒ፡ FH ወትቤለኒ፡ CGR |
ወይቤ፡] ወይቤሎ፡ R | om ዮጊ፡ 2° C 10 ወይቤሎ፡ | ምንትኑ፡] + ዝንቱ፡
(ዘንቱ፡ H) H | ረሰይከነ፡ FHCG | ዘእምሰከበ፡ CGR* | ወአምጻእከ፡] ወእም
አምጻእከ፡ | ኀጢአተ፡ላዕሌየ፡] ord inv 11 ወአዘዘ፡] + ንጉሥ፡ | ሕዘቢሁ፡
CG | ዘሰሐጦ፡ | ሞተ፡እኩየ፡ላዕሌሁ፡] ሞተ፡እኩይ፡ዙነኔሁ፡ 12 እግዚአብ
ሔር፡አምላክ፡] ord inv FHGR om አምላክ፡ C 13 የዐቢ፡] ዐብየ፡ CR pr
ወ + ወየዐቢ፡ 2° F | om ጥቀ፡ R 14 አባግዐ፡] pr አግብርተ፡ወ C | om
ወገራውሀ፡ C |

Y ውሀ ፡ ብዙኀ ። ወቀንኡ ፡ ላዕሌሁ ፡ ሰብአ ፡ ፍልስጥኤም ፡ 15 ወዙሎ ፡
XXVI 15—24 ዘከረዩ ፡ ደቀ ፡ አብርሃም ፡ ዐዘቅታተ ፡ ወበመዋዕለ ፡ አበዊሁ ፡ ፈደ
ንዎ ፡ ሰብአ ፡ ፍልስጥኤም ፡ ወመልእዎ ፡ መሬተ ። 16 ወይቤሎ ፡ አቤ
ሚሌክ ፡ ለይስሐቅ ፡ ሖር ፡ እስመ ፡ ጸናዕከ ፡ ጥቀ ፡ 17 ወሖረ ፡ እምህየ ፡
ይስሐቅ ፡ ወሐደረ ፡ ውስተ ፡ ቈላተ ፡ ጌራራ ፡ ወነበረ ፡ ህየ ። 18 ወከ
ዕበ ፡ ከረዮን ፡ ይስሐቅ ፡ ለዐዘቅታተ ፡ ማይ ፡ እለ ፡ ከረዩ ፡ አግብርተ ፡
አቡሁ ፡ አብርሃም ፡ ዘፈደኑ ፡ ሰብአ ፡ ፍልስጥኤም ፡ እምድኅረ ፡
ሞተ ፡ አብርሃም ፡ አቡሁ ፡ ወሰመዮሙ ፡ በአስማቲሆሙ ፡ አብርሃም ፡
19 ወከረዩ ፡ አግብርተ ፡ ይስሐቅ ፡ ዐዘቅተ ፡ በቈላተ ፡ ጌራራ ፡ ወረ
ከቡ ፡ ነቅዐ ፡ ማይ ፡ ጥዑም ፡ 20 ወተበአሱ ፡ ኖሎተ ፡ ይስሐቅ ፡ ወኖ
ሎተ ፡ ጌራራ ፡ ወይቤሉ ፡ ዘዚአነ ፡ ማይ ፡ ወሰመያ ፡ ለይእቲ ፡ ዐዘ
ቅት ፡ ዐመፃ ፡ እስመ ፡ ዐመፅዎ ። 21 ወግዕዘ ፡ እምህየ ፡ ይስሐቅ ፡ ወከ
ረየ ፡ ካልአ ፡ ዐዘቅተ ፡ በህየ ፡ ወተሰናአዉ ፡ በእንቲአሁ ፡ ወሰመያ ፡
ስማ ፡ ጽልእ ፡ 22 ወግዕዘ ፡ እምህየ ፡ ወከረየ ፡ ዐዘቅተ ፡ ወኢተባአስዎ ፡
በእንቲአሃ ፡ ወሰመየ ፡ ስሞ ፡ መርኅብ ፡ እንዘ ፡ ይብል ፡ እስመ ፡ አር
ኀበ ፡ ለነ ፡ እግዚአብሔር ፡ ይእዜ ፡ ወአብዝኀነ ፡ ውስተ ፡ ምድር ።
23 ወግዕዘ ፡ እምህየ ፡ እምኀበ ፡ ዐዘቅተ ፡ ማኅላ ፡ 24 ወአስተርአዮ ፡

---

15 ዐዘቅታት ፡ | ወበመዋዕለ ፡] + ሁ ፡ 18 ለዐዘቅታት ፡ om 21 ጽልእ ፡ —
22 ስሞ ፡ | እንዘ ፡] pr እስመ ፡ 1° 23 ዐዘቅት ፡

FHCGR ብዙኀ ፡] ante ወገራውሀ ፡ R 15 ዐዘቅታተ ፡] ዐዘቃተ ፡ FHCG ante ዘከረዩ ፡ |
ወበመዋዕለ ፡] om ወ | አበዊሁ ፡] አቡሁ ፡ | ፈደንዎ ፡] ደፈንዎ ፡ 16 ሖር ፡] +
እምኔነ ፡ | ጸናዕከ ፡] + ነ ፡ 17 እምህየ ፡ ይስሐቅ ፡] ord inv R 18 ለዐዘቅ
ታተ ፡] ለዐዘቃተ ፡ FHCG | ዘፈደኑ ፡] ዘደፈኑ ፡ | ወሰመዮሙ ፡ በአስማቲሆሙ ፡
አብርሃም ፡] ወሰመዮን ፡ በአስማቲሆን ፡ ዘሰመዮን ፡ (+ አቡሁ ፡ R) አብርሃም ፡
19 ዐዘቅተ ፡] ዐዘቃተ ፡ FH | ማይ ፡] ማየ ፡ FG | ጥዑም ፡] 'መ ፡ CGR 20 ወ
ተባአሱ ፡ FH | ዚአነ ፡ | ወሰመያ ፡] + ስማ ፡ | ዐዘቅት ፡] + ዐዘቅተ ፡ 21 om ይ
ስሐቅ ፡ R | ካልአ ፡] 'እተ ፡ C post ዐዘቅተ ፡ R | ወተሰናአዉ ፡] ወተሳነንዎ ፡ | በእ
ንቲአሃ ፡ 22 ወኢተበአስዎ ፡ CGR | ወሰመየ ፡] 'ያ ፡ R | ስሞ ፡] ስማ ፡ R | መ
ርኅብ ፡] 'በ ፡ R | እግዚአብሔር ፡] + እግዚእ ፡ R | ምድር ፡] + ነ ፡ FHGR 23 እ
ምኀበ ፡] ኀበ ፡ | መሐላ ፡ FHCG ማሐላ ፡ R (item v 28)

መልአከ ፡ እግዚአብሔር ፡ በይእቲ ፡ ሌሊት ፡ ወይቤሎ ፡ ነየ ፡ አነ ፡ Y XXVI 25—33
ውእቱ ፡ አምላኩ ፡ ለአቡከ ፡ ኢትፍራሁ ፡ ሀለውኩ ፡ ምስሌከ ፡ ወእ
ባርክከ ፡ ወአበዝኆ ፡ ለዘርእከ ፡ በእንተ ፡ ዘርእከ ፡ ወበእንተ ፡ አብር
ሃም ፡ አቡከ ፡ 25 ወነደቀ ፡ በህየ ፡ ምሥዋዐ ፡ ለእግዚአብሔር ፡ አም
ላኩ ። ወጸውዐ ፡ እግዚአብሔር ፡ አምላኩ ፡ ወተከለ ፡ በህየ ፡ ዐፀደ ፡
ወከረዩ ፡ በህየ ፡ ደቂቀ ፡ ይስሐቅ ፡ ዐዘቅተ ፡ 26 ወሖረ ፡ ኀቤሁ ፡ አቤ
ሜሌክ ፡ እምነ ፡ ጌራራ ፡ ወአኮዛት ፡ መጋቤ ፡ መራዕዩሁ ፡ ወፋኮል ፡
መልአከ ፡ ሰረዊሁ ። 27 ወይቤ ፡ ይስሐቅ ፡ ምንተ ፡ መጻእክሙ ፡ ኀቤየ ፡
እምድኅረ ፡ ጸላእክሙኒ ። ወሶበ ፡ ሰደድክሙኒ ፡ እምኀቤክሙ ፡ 28 ወ
ይቤልዎ ፡ ሶበ ፡ ርኢነ ፡ ከመ ፡ ሀሎ ፡ እግዚአብሔር ፡ ምስሌከ ። ወን
ቤ ፡ ከመ ፡ ይኩን ፡ ማእከሌከ ፡ ወማእከሌነ ፡ ማኅላ ፡ ወንትሙኀል ፡
29 ከመ ፡ ኢትግበር ፡ እኩየ ፡ ላዕሌነ ፡ እስመ ፡ ንሕነ ፡ ዘአስቆረርናከ ፡
አላ ፡ አንበርናከ ፡ ሠናየ ፡ ፈነውናከ ፡ ኀበ ፡ ሠናይ ፡ ወይእዜኒ ፡ ቡሩ
ክ ፡ አንተ ፡ ለእግዚአብሔር ፡ አምላክ ። 30 ወገብረ ፡ ሎሙ ፡ ማኅላ ፡
ወበልዑ ፡ ወሰትዩ ፡ 31 ወተንሥኡ ፡ በጽባሕ ፡ ወተማሐሉ ፡ በበይና
ቲሆሙ ፡ ወፈነዎሙ ፡ ይስሐቅ ፡ በድኅና ። 32 ወኮነ ፡ በይእቲ ፡ ዕለት ፡
ወበጽሑ ፡ አግብርቲሁ ፡ ለይስሐቅ ፡ ወነገርዎ ፡ በእንተ ፡ ዐዘቅት ፡
ዘከረዩ ፡ ወኢረከቡ ፡ ማየ ፡ በውስቴታ ፡ 33 ወሰመያ ፡ ለይእቲ ፡ ማኅላ ፡

---

24 ለአቡሁ ፡ 26 መራዒዩሁ ፡ 28 ወንትመኃል ፡

---

24 መልአከ ፡] om C አምላክ ፡ (post እግዚአብሔር ፡ R) FHGR | om ውእቱ ፡ FHCGR
R | ለአቡከ ፡] ለአብርሃም ፡ አቡከ ፡ CR | ሀሎኩ ፡ R | om በእንተ ፡ ዘርእከ ፡ ወ
25 መሥዋዕተ ፡ FH | om አምላኩ ፡ (1°?) C | ወጸውዐ ፡] + ስመ ፡ | በህየ ፡ 2°]
om በ FHCG om R | ደቂቀ ፡] ደቀ ፡ 26 ወአኮዘት ፡ FHCG ወአኮዛ ፡ R |
መራዕይሁ ፡ FHCG | ሰርዌሁ ፡ FHCG 27 ወሶበ ፡ ሰደድክሙኒ ፡] ወሰደድክ
ሙኒ ፡ (om ኒ ፡ FH) 28 ወይቤሉ ፡ FHR* | እግዚአብሔር ፡] + አምላክ ፡
(+ ከ ፡ R) | ወንትማሐል ፡ FH 29 እስመ ፡] + አኮ ፡ | ፈነውናከ ፡] ፈኖነከ ፡ R
pr ወ | ኀበ ፡] በ | ቡሩክ ፡] 'ኩ ፡ R 30 ማኅላ ፡] መሐላ ፡ FHR* መብልዐ ፡ G
ማእደ ፡ CR* 31 ወተመሐሉ ፡ CG | በድኅና ፡] በዳኅን ፡ FHCG በዳኅና ፡ R
pr ወሖሩ ፡ 32 ወበጽሑ ፡] om ወ | om ወነገርዎ ፡ FHG | ወኢረከቡ ፡] om ኢ
CR* 33 ወሰመያ ፡] + ስማ ፡ R | om ለይእቲ ፡ 1° | ማኅላ ፡ bis] መሐላ ፡
FHG ማሐላ ፡ R ቤርሳቤሕ ፡ C |

Y ወበእንተዝ ፡ ሰመያ ፡ ለይእቲ ፡ ማኅላ ፡ እስከ ፡ ዮም ። 34 ወኮነ ፡ ፵ዓ
XXVI 34—35 መት ፡ ለዔሳው ፡ ወነሥአ ፡ ብእሲተ ፡ እንተ ፡ ስማ ፡ ይድን ፡ ወለተ ፡
ብዔል ፡ ኬጥያዊ ። 35 ወይትቃሐዎሙ ፡ ለይስሓቅ ፡ ወለርብቃ ፡
XXVII 1—9 1 ወኮነ ፡ እምድኅረ ፡ ልህቀ ፡ ይስሓቅ ፡ ረስአ ፡ ወተሐምገ ፡ አዕይ
ንቲሁ ፡ ወኢይሬኢ ፡ ወጸውዖ ፡ ለዔሳው ፡ ወልዱ ፡ ዘይልህቅ ፡ 2 ወ
ይቤሎ ፡ ናሁ ፡ ረሰእኩ ፡ ወኢያአምር ፡ ዕለተ ፡ ሞትየ ፡ 3 ወይእዜኒ ፡
ንሣእ ፡ ንዋየ ፡ ሐቅልከ ፡ ምጕንጳከ ፡ ወሐጸከ ፡ ወቀስተከ ፡ ወጻእ ፡
ሐቅለ ፡ ወንዐው ፡ 4 ወግበር ፡ ሊተ ፡ መብልዐ ፡ ዘከመ ፡ አፈቅር ፡ ወ
አምጽእ ፡ መብልዐ ፡ ከመ ፡ ትባርከ ፡ ነፍስየ ፡ ዘእንበለ ፡ እሙት ።
5 ወሰምዐቶ ፡ ርብቃ ፡ ለዔሳው ፡ ወልዱ ፡ ወሖረ ፡ ዔሳው ፡ ሐቅለ ፡ ከመ ፡
ይንዐው ፡ ለአቡሁ ። 6 ወትቤሎ ፡ ርብቃ ፡ ለያዕቆብ ፡ ወልዳ ፡ ዘይን
እስ ፡ ናሁ ፡ ሰማዕክዎ ፡ ለአቡከ ፡ እንዘ ፡ ይቤሎ ፡ ለዔሳው ፡ እኁከ ፡
7 አምጽእ ፡ ሊተ ፡ እምነ ፡ ዘነዐውከ ፡ መባልዕተ ፡ ወእባርከ ፡ በቅድ
ሜሁ ፡ ለእግዚአብሔር ፡ ዘእንበለ ፡ እሙት ። 8 ወይእዜኒ ፡ ወልድየ ፡
ስምዐኒ ፡ ዘእብለከ ፡ 9 ወሖር ፡ ኀበ ፡ አባግዒከ ፡ ወአምጽእ ፡ ሊተ ፡
ማኅስአ ፡ በኵረ ፡ ሠናያን ፡ ወግበሮሙ ፡ መብልዐ ፡ ለአቡከ ፡ ዘከመ ፡

XXVII 2 ወኢያአመር ፡ 3 ወሐጽከ ፡ | ወቀስትከ ፡ R* 4 ሊተ ፡] pr ወ | ትባርከ ፡] ante ት spat 1 lit rasae 5 ሐቅለ ፡ ከመ ፡] ሐቅከመ ፡ 9 በዙር ፡

FHCGR ወበእንተ ፡ ዝንቱ ፡ | ለይእቲ ፡ 2°] + ሀገር ፡ 34 ፵ዓመት ፡] 'ቱ ፡ FHCG 'ተ ፡ R post ለዔሳው ፡ | ኬጥያዊ ፡] + ወቤሴሞት ፡ ወለተ ፡ ኤሎን ፡ ኤውያዊ ፡ CR^a 35 ወይትቃኀዋሆሙ ፡ FHCGR^a XXVII 1 ወተሐምገ ፡] 'ጋ ፡ FHCG | ወጸውዖ ፡] + ይስሐቅ ፡ C | ለወልዱ ፡ ዔሳው ፡ R 2 ረሰእከ ፡] ረሳ' ante ናሁ ፡ R 3 ምጕንጳከ ፡] pr ወ R | om ወሐጸከ ፡ | ወንዐው ፡] ወነ' + ሊተ ፡ 4 om ሊተ ፡ R | ወአምጽእ ፡] + ሊተ ፡ FHCG + ከመ R | መብልዐ ፡ 2°] እብላዐ ፡ (+ አነ ፡ R) | ከመ ፡] pr ወ FHGR | ትባርከ ፡] 'ኪ ፡ FHC 'ኮ ፡ G 5 ርብቃ ፡] + ለይስሐቅ ፡ እንዘ ፡ ይብሎ ፡ ከመዝ ፡ | om ከመ ፡ FHCG 6 ናሁ ፡] + አነ ፡ FHCG | ለአቡከ ፡] om ለ R | ይቤሎ ፡] ይብሎ ፡ 7 om ሊተ ፡ R | ዘነዐውከ ፡] + ወግበር ፡ ሊተ ፡ | መብልዐ ፡ CR | ወእባርከ ፡] 'ኪ ፡ C 'ኮ ፡ G | ቅድመ ፡ እግዚአብሔር ፡ 8 ዘእብለከ ፡] ዘከመ ፡ እቤለከ ፡ 9 አባግዒከ ፡ | ማኅስአ ፡] መሓስአ ፡ pr ክልኤቲ ፡ ('ቱ ፡ H 'ተ ፡ CGR^a) | om በዙረ ፡ C | ሠናያን ፡] 'ነ ፡ FCGR ante በዙረ ፡ R | ወእግበሮሙ ፡ | om ዘከመ ፡ ያፈቅር ፡ R*

ያፈቅር ፡ 10 ትሰድ ፡ ለአቡከ ፡ ወይብላዕ ፡ ወይባርከ ፡ ዘእንበለ ፡ ይ Y XXVII 10—20
ሙት ። 11 ወይቤላ ፡ ያዕቆብ ፡ ለርብቃ ፡ እስመ ፡ ናሁ ፡ እኁየ ፡ ዔሳው ፡
ጸጓር ፡ ውእቱ ፡ 12 ወዮጊ ፡ ይገስሰኒ ፡ አቡየ ፡ ወእከውን ፡ በቅድሜሁ ፡
ከመ ፡ ዘአስተሓቀሮ ፡ ወአመጽእ ፡ ላዕሌየ ፡ መርገመ ፡ ሀየንተ ፡ ቡ
ራኬ ። 13 ወትቤሎ ፡ እሙ ፡ ወልድየ ፡ መርገምከ ፡ ይኩን ፡ ላዕሌየ ፡
ወዳእሙ ፡ ስምዐኒ ፡ ወሖር ፡ ወአምጽእ ፡ ሊተ ፡ ዘእቤለከ ። 14 ወሖረ ፡
ወአምጽአ ፡ ላቲ ፡ 15 ወነሥአት ፡ ርብቃ ፡ አልባሲሁ ፡ ለዔሳው ፡ ወ
ልዳ ፡ ዘይልህቅ ፡ ዘይሜኒ ፡ ዘሀሎ ፡ ኀቤሁ ፡ ወአልበሰቶ ፡ ለያዕቆብ ፡
ወልዳ ፡ ዘይንእስ ፡ 16 ወዝኩሂ ፡ አምሳሊሆሙ ፡ ለእልኩ ፡ መኃስእ ፡
ወወደየት ፡ ውስተ ፡ መታክፍቲሁ ፡ ውስተ ፡ ክሳዱ ። 17 ወወሀበቶ ፡
ዝኩ ፡ መብልዐ ፡ ወኅብስተኒ ፡ ዘገብረት ፡ ውስተ ፡ እዴሁ ፡ ለያዕቆብ ፡
ወልዳ ፡ 18 ወአብአ ፡ ኀቤሁ ፡ ለአቡሁ ። ወይቤሎ ፡ አባ ፡ ወይቤሎ ፡
አቡሁ ፡ ነየ ፡ አነ ፡ መኑ ፡ አንተ ፡ ወልድየ ፡ 19 ወይቤሎ ፡ ያዕቆብ ፡
አነ ፡ ውእቱ ፡ ዔሳው ፡ ዘበኵርከ ፡ ገበርኩ ፡ ዘትቤለኒ ፡ ተንሥእ ፡ ን
ብር ፡ ወብላዕ ፡ እምነ ፡ ዘነዐውኩ ፡ ለከ ፡ ከመ ፡ ትባርከኒ ፡ ነፍስከ ፡
20 ወይቤሎ ፡ ይስሐቅ ፡ ለወልዱ ፡ ምንት ፡ ውእቱ ፡ ዝንቱ ፡ ዘአፍጠ
ንከ ፡ ገቢአ ፡ ወረኪበ ፡ ወልድየ ፡ ወይቤሎ ፡ ወሀበኒ ፡ እግዚአብሔር ፡

---

15 ኀቤሁ ፡] ኀ sup ras 16 ማኃስእ ፡ 17 ወኅብስትኒ ፡ 18 አባ ፡] አበ ፡
19 ነፍስከ ፡] ከ sup ras 20 ዘአፍጠንከ ፡] ከ ex ኩ emend

---

10 ትሰድ ፡] ትስድ ፡ F ትወስድ ፡ H pr ወ om R* | om ለአቡከ ፡ R* | ወይባ FHCGR
ርከ ፡] 'ክ ፡ CG 11 እስመ ፡] እሙ ፡ FHCGR^a | እኁየ ፡ ዔሳው ፡] ord inv | ው
እቱ ፡] + ወአንሰ ፡ ኢኮንኩ ፡ ጸጓረ ፡ 12 ዘአስተሐቀሮ ፡ ('ቅሮ ፡ CR) | ህየንተ ፡
ቡራኬ ፡] ወአኮ ፡ በረከተ ፡ 13 ወልድየ ፡ — ላዕሌየ ፡] ላዕሌየ ፡ ይኩን ፡ ወልድየ ፡
መርገምከ ፡ | ስምዐኒ ፡] + ቃልየ ፡ R | ወአምጽእ ፡] om ወ R | om ሊተ ፡ R
14 ላቲ ፡] + ለእሙ ፡ + ወአስተደለወት ፡ (ወገብረት ፡ CR^a) መብልዐ ፡ ዘከመ ፡
(በከመ ፡ R^a) ያፈቅር ፡ ለአቡሁ ፡ (om ለ CR^a) FHCGR^a 15 ኀቤሁ ፡] 'ሃ ፡
16 ወዝኩሂ ፡] ወዝክተሂ ፡ FHCG ወዝክቱኬ ፡ R | አምሳሊሆሙ ፡] አምእስቲሆ
ሙ ፡ | ለእልኩ ፡] ለክልኤቱ ፡ FH ለእልክቱ ፡ ፪ቱ ፡ C ለእልክቱ ፡ GR | መኃስእ ፡]
ማሕስእ ፡ FH መሐስእ ፡ CG | ወወደየት ፡] om ወ conj | መታክፊሁ ፡ FHCG |
ውስተ ፡ 2°] pr ወ 17 ዝኩ ፡ CGR^a 18 om ኀቤሁ ፡ | ወይቤሎ ፡ 2°] ወይ
ቤ ፡ R 19 ዘበኵርከ ፡] om ዘ R | ንብር ፡] ንበር ፡ pr ወ R | om እምነ ፡ R
20 ምንት ፡] + ኑ ፡ | om ውእቱ ፡ R | ዝንቱ ፡] ዝ R | ዘአፍጠንከ ፡] om ዘ R* |
om ገቢአ ፡ ወ | ወሀበኒ ፡] pr ዘ |

Y አምላክከ ፡ ቅድሜከ ። 21 ወይቤሎ ፡ ይስሐቅ ፡ ለያዕቆብ ፡ ቅረበኒ ፡
XXVII 21—31 አወልድየ ፡ ወእግስስከ ፡ ወአዓትት ፡ ዔሳው ፡ ውእቱ ፡ ወለእመ ፡
ኢኮንከ ፡ 22 ወቀርበ ፡ ያዕቆብ ፡ ኀበ ፡ ይስሐቅ ፡ አቡሁ ፡ ወይቤሎ ፡
ይስሐቅ ፡ ቃልከሰ ፡ ቃለ ፡ ያዕቆብ ፡ ወእደዊሁ ፡ ዘዔሳው ፡ 23 ወኢያእ
መሮ ፡ እስመ ፡ እደዊሁ ፡ ጸጓር ፡ ከመ ፡ እደወ ፡ ዔሳው ፡ ወባረኮ ፡
ይስሐቅ ፡ 24 ወይቤሎ ፡ አንተ ፡ ውእቱ ፡ ወልድየ ፡ ዔሳው ፡ 25 ወይቤ
ሎ ፡ አምጽእ ፡ ሊተ ፡ እምዘነዐውከ ፡ ወልድየ ፡ ከመ ፡ ትባርከ ፡ ነፍ
ስየ ። 26 ወይቤሎ ፡ ይስሐቅ ፡ ቅረብ ፡ ወሰዐመኒ ፡ ወልድየ ፡ 27 ወቀርበ ፡
ወሰዐሞ ፡ ወጼነዎ ፡ መዐዛ ፡ አልባሲሁ ፡ ወይቤ ፡ ናሁ ፡ ጼናሁ ፡ ለወ
ልድየ ፡ ጼና ፡ ገዳም ፡ ጥንቁቀ ፡ ዘባረኮ ፡ እግዚአብሔር ፡ 28 ወይቤሎ ፡
የሀብከ ፡ እግዚአብሔር ፡ እምጠለ ፡ ሰማይ ፡ ወእምጠለ ፡ ምድር ፡
ወያብዝኃ ፡ ስርናየከ ፡ ወወይነከ ፡ 29 ወይትቀነዩ ፡ ለከ ፡ አሕዛብ ፡ ወይ
ስግዱ ፡ ለከ ፡ መላእክተ ፡ እግዚአብሔር ፡ ወኩን ፡ እግዚአ ፡ ለእኁከ ፡
ወይስግዱ ፡ ለከ ፡ ደቂቀ ፡ አቡከ ፡ ዘይባርከከ ፡ ቡሩከ ፡ ለይኩን ፡ ወዘ
ይረግመከ ፡ ርጉመ ፡ ለይኩን ። 30 ወእምድኅረ ፡ አሕለቀ ፡ ባርኮቶ ፡
ይስሐቅ ፡ ለያዕቆብ ፡ ወልዱ ፡ ወወፅአ ፡ ያዕቆብ ፡ እምቅድመ ፡ ይስ
ሐቅ ፡ አቡሁ ። ወመጽአ ፡ ዔሳው ፡ እምነዓዊሁ ፡ 31 ወገብረ ፡ ውእቱ

28 ወያብዝኃ፡] pro ያ nota haud intelligibilis | ስርናይከ፡ወወይንከ፡ R*
29 ቡሩክ፡

FHCGR ቅድሜከ፡] 'የ፡ 21 om ለያዕቆብ፡ FHCG | አወልድየ፡] om አ፡ post ወእግ
ስስከ፡ FHCG | ወአንተኑ፡] ለእመ፡ (om R) አንተኑ፡ | ዔሳው፡ውእቱ፡] ord inv
22 አቡሁ፡] + ወገሰሶ፡ C | ወይቤ፡ FHCG | om ይስሓቅ፡ 2° C | ቃልከሰ፡] ቃ
ልሰ፡ FHCG | ወእደው፡] + ሰ፡ CG 23 ጸጓራት፡ C 24 om ወይቤሎ፡ R
25 om ወይቤሎ፡ R | እምነ፡ዘነዐውከ፡ | ከመ፡] + እብላዕ፡ ወ C | ትባርከ፡]
'ክ፡ C | ነፍስየ፡] + ወአምጽአ፡ሎቱ፡ወበልዐ፡ወአምጽአ፡ሎቱ፡ወይነ፡ወሰትየ፡
CR^a 27 ወጼነዎ፡] om R pr ወአጼነዎ፡ ('ወ፡ FR) | መዐዛ፡] ጼና፡ FHCG |
ለወልድየ፡] + ከመ፡ CR | ጥንቁቀ፡] 'ቅ፡ R ጥቀ፡ FH pr ጥቀ፡ C | ዘባረኮ፡]
'ከ፡ R 28 ወእምጠለ፡] ወእምስፍሐ፡ G 29 ወይትቀነዩ፡] 'ቀኑ፡ R |
መላእክተ፡እግዚአብሔር፡] መላእክት፡ | እግዚአ፡] 'አ፡ F 'ኡ G | ለይኩን፡ 1°]
om ለ FHCG | ርጉመ፡ለይኩን፡] ርጉም፡ FHG 30 ባርኮቶ፡] በረከተ፡ R |
እምቅድመ፡] + ገጸ፡ C | እምናዕዊ፡ FH እምነዒው፡ CGR

ሂ ፡ ወበልዐ ፡ ወአምጽአ ፡ ሎቱ ፡ ለአቡሁ ፡ ወይቤሎ ፡ ተንሥእ ፡ አባ ፡ Y XXVII 32—39
ወብላዕ ፡ እምነ ፡ ዘነዓው ፡ ለከ ፡ ወልድከ ፡ ከመ ፡ ትባርከኒ ፡ ነፍስከ ፡
32 ወይቤሎ ፡ መኑ ፡ አንተ ፡ ወይቤሎ ፡ ዔሳው ፡ አነ ፡ ወልድከ ፡ ዘበ
ኵርከ ፡ ዔሳው ፡ 33 ወደንገፀ ፡ ይስሐቅ ፡ ድንጋፄ ፡ ዐቢየ ፡ ጥቀ ። ወይ
ቤሎ ፡ መኑ ፡ ዘአምጽአ ፡ ሊተ ፡ ዘነዐወ ፡ ወበላዕኩ ፡ ወባረክዎ ፡ ወቡ
ሩክ ፡ ውእቱ ፡ 34 ኮነ ፡ ወሶበ ፡ ይሰምዕ ፡ ዔሳው ፡ ቃለ ፡ አቡሁ ፡ ጸርኀ ፡
በዐቢይ ፡ ቃል ፡ መሪር ፡ ጥቀ ። ወይቤ ፡ ባርከኒ ፡ ኪያየኒ ፡ አባ ፡ 35 ወ
ይቤ ፡ መጽአ ፡ እኁከ ፡ በጕሕሉት ፡ ወነሥአ ፡ በረከትየ ። 36 ወይቤሎ ፡
ዔሳው ፡ በጽድቅ ፡ ተሰምየ ፡ ያዕቆብ ፡ እስመ ፡ ዐመፀኒ ፡ ወናሁ ፡ ዳግ
መ ፡ ዮም ፡ ብኵርናየሂ ፡ ነሥአኒ ፡ ወዮምኒ ፡ በረከትየ ፡ ነሥአኒ ፡ ወ
ይቤሎ ፡ ዔሳው ፡ አልቦኑ ፡ ዘአትረፍከ ፡ በረከተከ ፡ ሊተኒ ፡ አአባ ።
37 ወአውሥአ ፡ ይስሐቅ ፡ ወይቤሎ ፡ ለዔሳው ፡ እግዚአከ ፡ ረሰይክዎ ፡
ወኵሎሙ ፡ አኃዊሁ ፡ አግብርቲሁ ፡ ረሰይክዎሙ ፡ ወአብዛኀኩ ፡
ወይኖ ፡ ወስርናዮ ፡ ወለከ ፡ ምንተ ፡ እሬሲ ፡ ወልድየ ። 38 ወይቤሎ ፡
ዔሳው ፡ ለይስሐቅ ፡ አቡሁ ፡ አኃቲኒ ፡ ከመ ፡ ለከሰ ፡ በረከትከ ፡ አአ
ባ ። ወእምዝ ፡ ጸርኀ ፡ ዔሳው ፡ ወበከየ ፡ 39 ወይቤ ፡ ይስሐቅ ፡ እም
ጠለ ፡ ሰማይ ፡ ዘላዕሉ ፡ ወእምጠለ ፡ ምድር ፡ ዘእምታሕቱ ፡ ይኩን ፡

---

31 ወብላዕ ፡ sup ras 33 ዐቢይ ፡ R 36 ብኵርናየሂ ፡ ነሥአኒ ፡] ሂ ፡ ነ sup ras | በረከተከ ፡] 'ትከ ፡ 37 እግዚእከ ፡ | ወይኖ ፡ sup ras 38 ኦአበ ፡

---

31 ወበልዐ ፡] ሙብልዐ ፡ | om ሎቱ ፡ | ዘነዓወ ፡] ዘነዓውኩ ፡ R^{a} 32 ወይቤሎ ፡ FHCGR 1°] + ይስሐቅ ፡ C | አነ ፡] + ውእቱ ፡ R 33 መኑ ፡] + መ ፡ | om ሊተ ፡ R | ወቡሩክ ፡] om ወ R 34 ኮነ ፡ ወሶበ ፡] ወኮነ ፡ ሶበ ፡ | ይሰምዕ ፡] ሰምዐ ፡ C | መሪር ፡] ወአምረረ ፡ FHCGR^{a} ወመሪሪ ፡ R* (sic) 35 ወይቤሎ ፡ | በረከትየ ፡] 'ትከ ፡ 36 ወይቤሎ ፡ 1°] ወይቤ ፡ | ዐመፀኒ ፡] አዕቀጸኒ ፡ FHCG ዓቀፀኒ ፡ R | ወናሁ ፡ — ዮም ፡] ፮ ጊዜ ፡ ቀዳሚ ፡ R^{a} | ዳግሙ ፡ FHCG | ብኵርናየሂ ፡] በኵርናየኒ ፡ | ወዮምኒ ፡] ወናሁ ፡ ዮምኒ ፡ (om ኒ ፡ R) | በረከትየ ፡] + ኒ ፡ R | አልቦኑ ፡] + አባ ፡ FHCR | በረከተከ ፡] om ከ ፡ FHCG om R | አአባ ፡] om C om አ FHGR 37 ረሰይክዎሙ ፡] ረሰይኩ ፡ | ወይኖ ፡] pr ሎቱ ፡ | እሬሲ ፡] እረሲ ፡ FH እሬሲከ ፡ R 38 አኃቲኒ ፡] 'ኑ ፡ | ከመ ፡] ክመ ፡ | አአባ ፡] om አ | ዔሳው ፡ 2°] + በዓቢይ ፡ ቃል ፡ R 39 ወይቤሎ ፡ R | ይስሐቅ ፡] + ናሁ ፡ | ዘእምላዕሉ ፡ | om ዘእምታሕቱ ፡

Y
XXVII 40—46 ሕይወትከ ፡ 40 ወበመጥባኅትከ ፡ ሕያው ፡ ወተቀነይ ፡ ለእኁከ ፡ ወእ
መ ፡ ትፈቅድ ፡ ባሕቱ ፡ ትገኒ ፡ ሎቱ ፡ ወትገድፍ ፡ ጸረ ፡ እምላዕለ ፡
ክሳድከ ፡ 41 ትገኒ ፡ ሎቱ ፡ ለያዕቆብ ፡ በእንተ ፡ በረከቱ ፡ ዘባረከ ፡ አ
ቡሁ ፡ ወይቤ ፡ ዔሳው ፡ በልቡ ፡ ለይቅረብ ፡ መዋዕለ ፡ ላሑ ፡ ለአቡየ ፡
ከመ ፡ እቅትሎ ፡ ለያዕቆብ ፡ እኁየ ። 42 ወአይድዕዋ ፡ ለርብቃ ፡ ዘይቤ ፡
ወልዳ ፡ ዘይልህቅ ፡ ለአከት ፡ ወጸውዖ ፡ ለያዕቆብ ፡ ዘይንእስ ፡ ወት
ቤሎ ፡ እኁከ ፡ ዔሳው ፡ ይንዕወከ ፡ ወይፈቅድ ፡ ይቅትልከ ፡ 43 ወይእ
ዜኒ ፡ ስምዐኒ ፡ ወልድየ ፡ ቃልየ ፡ ዘእቤለከ ፡ ወተንሥእ ፡ ወሖር ፡
ማእከለ ፡ አፍላግ ፡ ኀበ ፡ ላባ ፡ እኁየ ፡ ዘውስተ ፡ ከራን ፡ 44 ወንበር ፡
ሕዳጠ ፡ መዋዕለ ፡ እስከ ፡ ይቈርር ፡ መዐቱ ፡ ለእኁከ ፡ 45 ወይረስዕ ፡
ዘገበርከሁ ፡ ወእልእከ ፡ ወእትቄበለከ ፡ በሀየ ፡ ከመ ፡ ክልኤክሙ ፡ ኢ
ይትኀጐል ፡ በአኃቲ ፡ ዕለት ። 46 ወትቤሎ ፡ ርብቃ ፡ ለይስሐቅ ፡ ጸላ
እኩ ፡ ሕይወትየ ፡ እምአዋልደ ፡ ከናአን ፡ ወእመሰ ፡ ይነሥእ ፡ ያዕ
ቆብ ፡ ወልድየ ፡ ብእሲተ ፡ እምአዋልደ ፡ ዝብሔር ፡ ለምንት ፡ እን
ከ ፡ አኀዩ ።

XXVIII 1, 2 1 ወጸውዖ ፡ ይስሐቅ ፡ ለያዕቆብ ፡ ወልዱ ፡ ወባረከ ፡ ወይቤሎ ፡ ኢ
ትንሣእ ፡ ብእሲተ ፡ እምአዋልደ ፡ ከናአን ፡ 2 ተንሥእ ፡ ወሖር ፡ ማእ

---

40 ጸረ፡ int lin Y* 41 ዘበረከ፡ 43 ወልድየ፡] የ sup punct scr Y* 45 ዘገበርከሁ፡ | ወእትቄበለከ፡] om ቄ

FHCGR 40 ወትትቀነይ፡ FHCG | ወለእመ፡ R | ፈቀድከ፡ R | om ትገኒ፡ሎቱ፡ወ | ትግድፍ፡ | ጸሮ፡ | እምላዕሌከ፡ R | ክሳድከ፡] ክ' FHCG om R 41 ትገኒ፡ሎቱ፡ ለያዕቆብ፡] ተጋነይ፡ሎቱ፡ (ለእኁከ፡ R*) ለያዕቆብ፡ (om ለ R*) F*R* ወይጸልኦ፡ ('እ፡ H) ዘልፈ፡ዔሳው፡ለያዕቆብ፡ F*H ወተበቀሎ፡ዔሳው፡ለያዕቆብ፡ (+እኁሁ፡ R*) CR* | ዘባረከ፡] 'ኮ፡ | ለይቅረብ፡] ለትቅረቦ፡ ('ብ C) FHC | እቅትሎ፡] + በእዴየ፡ R 42 ለአከት፡] pr ወ FHCG | ለያዕቆብ፡] + ወልዳ፡ | ዔሳው፡] ante እኁከ፡ pr ናሁ፡ 43 ስምዐኒ፡] post ወልድየ፡ | ዘእብለከ፡ | ወሖር፡] om ወ FHCG | ዘውስተ፡] om ዘ 44 ወንበር፡] + ኀቤሁ፡ 45 ወይርሳዕ፡ R | ወእልእከ፡] 'ክ፡ | ወእትቄበለከ፡] ወእቄብለከ፡ FHCG | ኢይሐጐል፡ (?)FH ኢይሕጐል፡ R 46 om ወልድየ፡ | ዝንቱ፡ብሔር፡ | እንከ፡] om R + ሊተ፡ XXVIII 1 om ወልዱ፡ C | እምነ፡አዋልደ፡ R

ከለ፡ አፍላግ፡ ውስተ፡ ቤተ፡ ባቱኤል፡ ኀበ፡ እኁሃ፡ ለእምከ፡ ወን Y XXVIII 3—11
ሣእ፡ ለከ፡ ብእሲተ፡ እምአዋልዲሁ፡ ለላባ፡ እኁሃ፡ ለእምከ።
3 ወአምላኪየ፡ ይሖር፡ ምስሌከ፡ ወያዕቢከ፡ ወያከብርከ፡ ወያብዝ
ኀከ፡ ወይኩን፡ ብዙኀ፡ አሕዛብ፡ 4 ወየሀብከ፡ በረከተ፡ አብርሃም፡
አቡከ፡ ለከ፡ ወለዘርእከ፡ እምድኅሬከ፡ ከመ፡ ትረሳ፡ ለይእቲ፡ ም
ድር፡ እንተ፡ ወሀበ፡ ለአብርሃም። 5 ወፈነዎ፡ ይስሐቅ፡ ለያዕቆብ፡
ወልዱ፡ ማእከለ፡ አፍላግ፡ ዘሶርያ፡ ኀበ፡ ለባ፡ ወልደ፡ ባቱኤል፡
እኁሃ፡ ለርብቃ። 6 ወሶበ፡ ርእየ፡ ዔሳው፡ ከመ፡ ባረከ፡ አቡሁ፡
ለያዕቆብ፡ ወሖረ፡ ማእከለ፡ አፍላግ፡ ዘሶርያ፡ ከመ፡ ይንሣእ፡ ብእ
ሲተ፡ እምህየ። ወአዘዘ፡ ከመ፡ ይንሣእ፡ እምአዋልደ፡ ከናአን።
7 ወሰምዖሙ፡ ያዕቆብ፡ ለአቡሁ፡ ወለእሙ፡ ወሖረ፡ ማእከለ፡ አፍ
ላግ። 8 ወሶበ፡ ርእየ፡ ዔሳው፡ ከመ፡ እኩያት፡ እማንቱ፡ አዋልደ፡
ከናኦን፡ በኀበ፡ አቡሁ፡ ይስሐቅ፡ 9 ወሖረ፡ ኀበ፡ ይስማዔል፡ ወነ
ሥአ፡ ለኤማሌት፡ ወለተ፡ ይስማዔል፡ ወልደ፡ አብርሃም፡ እኁሁ፡
ለናኮር፡ ከመ፡ ትኩኖ፡ ብእሲቶ፡ ምስለ፡ አንስቲያሁ፡ 10 ወወዕአ፡
ያዕቆብ፡ ኀበ፡ ዐዘቅተ፡ ማይ፡ ወሖረ፡ ከራን፡ 11 ወቤተ፡ ህየ። ወእ
መሰ፡ አረበ፡ ፀሓይ፡ ወቤተ። ወነሥአ፡ እምነ፡ ውእቱ፡ እብን።

XXVIII 2 om ወንሣእ፡ — ለእምከ፡ 2° 4 እምድኅሬከ፡] ከ sup ras 5 ዘሶ
ርያ፡] + ከመ፡ይንሣእ፡ 6 በረከ፡ | እምአዋልደ፡ከ… sup ras 8 አዋልድ፡
9 om ወነሥአ፡ — ይስማዔል፡ 2° | ብእሲቶ፡

---

2 om ኀበ፡ C | እኁሃ፡] አቡሃ፡ C | om ለከ፡ R 3 ወአምላኪየ፡] + ውእቱ፡ FHCGR
FHCG | የሐውር፡FH | ወያዐቢየከ፡FH | ወያከብርከ፡] ወይባርከ፡('ከ፡CGR) |
ወያበዝኀከ፡ FH | ወይኩን፡] ወትከውን፡ FH ወትኩን፡ CG ከመ፡ትኩን፡ R |
አሕዛበ፡ 4 ወየሀብከ፡] ወይሁበከ፡ FH ወይባርከ፡ R | ለአብርሃም፡] + አቡ
ከ፡ 2° R 5 ባቱኤል፡] + ሶርያዊ፡ 6 እምህየ፡] + ዘባረኮ፡ FHCGR* +
አመ፡ባረኮ፡ R* | ወአዘዘ፡ከመ፡ይንሣእ፡] ወአዘዘ፡ (ወከመ፡አዘዘ፡ R*) ከመ፡
ኢይንሣእ፡ FHGR ወከመ፡ አዘዘ፡ ወይቤሎ፡ ኢትንሣእ፡ C + ሎቱ፡ (om C)
ብእሲተ፡እምህየ፡ (om CG) 9 ወሖረ፡] om ወ | om ኀበ፡ R | አንስትያሁ፡ R
10 ኀበ፡] እም C | ማይ፡] መሐላ፡ 11 ወቤተ፡ 1°] pr ወረከበ፡መካነ፡
CR* | ወእመሰ፡] እስመ፡ | አረበ፡] ዐረበት፡ FHCG | om ወቤተ፡ 2° | እምውእቱ፡ FHCG |

Y XXVIII 12—19 ዘውእቱ ፡ ብሔር ፡ ወወደየ ፡ ውስተ ፡ ትርአሢሁ ፡ ወቤተ ፡ ሀየ ፡
12 ወሐለመ ። ወይቤ ፡ እሬኢ ፡ ሰዋስወ ፡ ዘወርቅ ፡ ውስተ ፡ ምድር ፡
ወርእሱ ፡ ያሰምክ ፡ ሰማየ ፡ ወመላእክተ ፡ እግዚአብሔር ፡ የዐርጉ ፡
ወይወርዱ ፡ ቦቱ ፡ 13 ወእግዚእ ፡ ያሰምክ ፡ ላዕሌሁ ፡ ወይቤሎ ፡ አነ ፡
ውእቱ ፡ እግዚአብሔር ፡ ወአምላከ ፡ አብርሃም ፡ ወአምላከ ፡ ይስሐ
ቅ ፡ አቡከ ፡ ኢትፍራህ ፡ ዛቲ ፡ ምድር ፡ እንተ ፡ ውስቴታ ፡ ትሰክብ ፡
ለከ ፡ እሁበከ ፡ 14 ወይከውን ፡ ዘርእከ ፡ ከመ ፡ ኆጻ ፡ ባሕር ፡ ወይበ
ዝኅ ፡ ዘርእከ ፡ ወይመልእ ፡ እስከ ፡ አዜብ ፡ ወመስዕ ፡ ወውስተ ፡ ጽ
ባሕ ። ወይትባረኩ ፡ በእንቲአከ ፡ ኵሉ ፡ አሕዛበ ፡ ምድር ፡ ወበዘር
እከ ። 15 ወአሐውር ፡ ምስሌከ ፡ ወአዐቅበከ ፡ በኵሉ ፡ ፍኖትከ ። ወአ
ንተ ፡ ተሐውር ፡ ወአገብአከ ፡ ውስተ ፡ ዝንቱ ፡ ምድር ፡ ወኢየኀድ
ገከ ፡ እስከ ፡ እገብር ፡ ለከ ፡ ኵሎ ፡ ዘእቤለከ ። 16 ወነቅሀ ፡ ያዕቆብ ፡
እምንዋሙ ፡ ወይቤ ፡ እግዚአብሔር ፡ ዘሀሎ ፡ ውስተ ፡ ዛቲ ፡ ምድር ፡
ወአንሰ ፡ ኢያእመርኩ ። 17 ወፈርሀ ፡ ወይቤ ፡ ግሩም ፡ ውእቱ ፡ ገዘን
ቱ ፡ ምድር ፡ ወይከውን ፡ ዝየ ፡ ቤተ ፡ እግዚአብሔር ፡ ወዛቲ ፡ ይእቲ ፡
ኆኅታ ፡ ለሰማይ ፡ 18 ወተንሥአ ፡ ያዕቆብ ፡ በጽባሕ ፡ ወነሥአ ፡ ለይ
እቲ ፡ እብን ፡ እንተ ፡ ወደየ ፡ ውስተ ፡ ትርኣሲሁ ፡ ወአቀማ ፡ ከመ ፡
ሐውልት ። ወሦጠ ፡ ቅብአ ፡ ላዕለ ፡ ርእሱ ፡ 19 ወሰመዮ ፡ ስሞ ፡ ለው

---

14 ሾሎ፡

FHCGR ወወደየ፡] 'ያ፡ H om ወ conj R | om ውስተ፡ | ትርኣሲሁ፡ FGR | ወቤተ፡ 3°] ወሰከበ፡ C 12 ወይቤ፡እሬኢ፡] ወይሬኢ፡ | ያሰምክ፡] ይጉድዕ፡ C 13 ወእግዚእ፡] + የ፡ R | ያሰምክ፡] ይቀውም፡ C | ላዕሌሁ፡] pr በ FHCG | አነ፡] + አነ፡ 2° R | om እግዚአብሔር፡ R | ወአምላከ፡ 1°] om ወ | ዛቲ፡] + ኒ፡ FHCG | እሁበከ፡] + ወለዘርእከ፡ 14 ባሕር፡] ምድር፡ FHG | እስከ፡] ፐ ባሕር፡ወውስተ፡ | ወውስተ፡ጽባሕ፡] ወባሕር፡ R | ወይትባረክ፡ FHCG | በእንቲኣከ፡] ብከ፡ C | ሾሎሙ፡ R | ወበዘርእከ፡] om ወ R 15 ወአሐውር፡] ወአነ፡ አ' | ፍኖትከ፡] ፍናዊከ፡ R | ወአንተ፡] እንተ፡ | ዝንቱ፡] ዝከቱ፡ FHCG ዛቲ፡ R | ወኢየኀድገከ፡] ወአንሰ፡ ኢ' R 16 ዘሀሎ፡] om ዘ FHCGR[a] 17 ይእቲ፡ኆኅታ፡] ord inv FHCG 18 ወደያ፡ FH | om ውስተ፡ | ትርአሲሁ፡ HCG | ሐውልተ፡ H | ርእሱ፡] 'ሳ፡ FHCG 19 ወሰመየ፡ FHR |

እቱ ፡ መካን ፡ ቤተ ፡ እግዚአብሔር ፡ ወስሙ ፡ ለውእቱ ፡ ብሔር ፡ Y XXVIII
ትካቲሁ ፡ ለምሐስ ። [20] ወበጽዐ ፡ ያዕቆብ ፡ ወይቤ ፡ ለእመ ፡ እግዚአ 20—22
ብሔር ፡ ሀሎ ፡ ምስሌየ ፡ ወዐቀበኒ ፡ በዛቲ ፡ ፍኖት ፡ እንተ ፡ አሐው
ር ፡ ወወሀበኒ ፡ እክለ ፡ ዘእሴሰይ ፡ ወልብሰ ፡ ዘእለብስ ፡ [21] ወአግብአኒ ፡
ቤተ ፡ አቡየ ፡ ወይከውነኒ ፡ እግዚአብሔር ፡ አምላኪየ ፡ [22] ወዛቲ ፡
እብን ፡ እንተ ፡ አቀምኩ ፡ ትከውነኒ ፡ ቤተ ፡ እግዚአብሔር ። ወኵሉ ፡
ዘወሀበኒ ፡ ዓሥራተ ፡ እዴሁ ፡ እዔስሮ ፡ ለከ ።

[1] ወተንሥአ ፡ ያዕቆብ ፡ ወሖረ ፡ በጽባሕ ፡ ኀበ ፡ ላባ ፡ ወልደ ፡ ባ XXIX 1—6
ቱኤል ፡ ሶርያዊ ፡ እኁሃ ፡ ለርብቃ ፡ እሞሙ ፡ ለያዕቆብ ፡ ወለዔሳው ።
[2] ወሶበ ፡ ይሬኢ ፡ ወይኔጽር ፡ ዐዘቅተ ፡ ውስተ ፡ ገዳም ። ወሀለዉ ፡
ሀየ ፡ ፫ አባግዕ ፡ ወያዐርፍ ፡ ላዕሌሃ ፡ እስመ ፡ እምነ ፡ ውእቱ ፡ ዐዘ
ቅት ፡ ያሰትይዎሙ ፡ ለአባግዕ ፡ ወዲበ ፡ አፉሃ ፡ ለይእቲ ፡ ዐዘቅት ፡
እብን ፡ አቢይ ፡ [3] ወይትጋብኡ ፡ ሀየ ፡ ኵሎሙ ፡ ኖሎት ፡ ወያሴስልዋ ፡
ለይእቲ ፡ እብን ፡ እምአፈ ፡ ዐዘቅት ፡ ወእምዝ ፡ ያሰትዩ ፡ አባግዒሆ
ሙ ፡ ወያገብእዋ ፡ ለይእቲ ፡ እብን ፡ ውስተ ፡ አፈ ፡ ዐዘቅት ። [4] ወይቤ
ሎሙ ፡ ያዕቆብ ፡ ለእሙንቱ ፡ አኃዊነ ፡ እምአይቴ ፡ አንትሙ ፡ ወይ
ቤልዎ ፡ እምነ ፡ ከራን ፡ ንሕነ ፡ [5] ወይቤሎሙ ፡ ታአምርዎኑ ፡ ለላባ ፡
ወልደ ፡ ናኮር ፡ ወይቤልዎ ፡ ናአምሮ ፡ [6] ወይቤሎሙ ፡ ዳኅንኑ ፡ ው
እቱ ፡ ወይቤልዎ ፡ እወ ፡ ዳኅን ። ወእንዘ ፡ ከመዝ ፡ ይትናገሩ ፡ ናሁ ፡

XXIX 1 እኁሁ፡ 5 ታአመርዎኑ፡ | ናኮር፡] ደኮር፡ 6 እወ፡] ወ ex ዋ emend

እግዚአብሔር፡] ኤል፡ C | ወስሙ፡] + ሰ፡ | ለምሐስ፡] varr ውለምሕሳ፡ወለም FHCGR ኃስ፡ 20 እግዚአብሔር፡] post ሀሎ፡ pr እግዚእ፡ FHG 21 ወአግብአኒ፡] + በዳኅን፡ 22 ትከውን፡ R | ወኵሉ፡] 'ሉ፡ | ዘወሀበኒ፡] ዘወሀብከኒ፡ CR*
XXIX 1 በጽባሕ፡] ጽባሐ፡ FHCG ante ወሖረ፡ R 2 ይሬኢ፡ወይኔጽር፡] ይኔጽር፡ (ነጸረ፡ R*) ወይሬኢ፡ | ዐዘቅት፡ 1°] 'ተ፡ FHCGR* pr ናሁ፡ R* | ወሀሎ፡ FHCG ወሀለወ፡ R | ፫] ሠላስ፡ G | ወያዐርፉ፡ FHCG | ውእቱ፡] ይእቲ፡ | ያሰትይዎን፡ | ለአባግዕ፡] ለውእቶን፡አባግዕ፡ 4 ለእሙንቱ፡] አንትሙ፡ FHCG | አኀውየ፡ C አኃዊሁ፡ R | እምነ፡አይቴ፡ FHCG 5 ናአምሮ፡] pr እወ፡ R 6 om እወ፡ | ወእንዘ፡ — ራኄል፡] ወናሁ፡ራሔል፡ወለቱ፡ (om R*) ትመጽእ፡ CR* | ከመዝ፡ይትናገሩ፡] ord inv R

XXIX 7—18 Y መጽአት ፡ ራኄል ፡ ምስለ ፡ አባግዐ ፡ አቡሃ ፡ [7] ወይቤሎሙ ፡ ዓዲ ፡
ኢበጽሐ ፡ ሰዐት ፡ ከመ ፡ ይትጋብኡ ፡ እንስሳክሙ ፡ ወታሰትዩ ፡ ወ
ታሐውሩ ፡ ወይትረዓዩ ፡ [8] ወይቤልዎ ፡ ኢንክል ፡ ለእመ ፡ ኢተጋ
ብኡ ፡ ኖሎት ፡ ኵሎሙ ፡ ወያሴስልዋ ፡ ለይእቲ ፡ እብን ፡ እምአፈ ፡
ዐዘቅት ፡ ወናሰቲ ፡ አባግዒነ ። [9] ወእንዘ ፡ ዘንተ ፡ ይትናገሩ ፡ በጽሐት ፡
ራኄል ፡ ምስለ ፡ አባግዐ ፡ አቡሃ ፡ [10] ወሶበ ፡ ርእያ ፡ ያዕቆብ ፡ ለራኄል ፡
ወለተ ፡ ለባ ፡ እኁሃ ፡ ለርብቃ ፡ [11] ወሰዐማ ፡ ያዕቆብ ፡ ለራኄል ፡ ወጸ
ርኀ ፡ በቃሉ ፡ ወበከየ ፡ [12] ወአይድዓ ፡ ለራኄል ፡ ከመ ፡ ወልደ ፡ እኅቱ ፡
ለአቡሃ ፡ ውእቱ ፡ ወከመ ፡ ወልደ ፡ ርብቃ ፡ ውእቱ ፡ ወሮጸት ፡ ራ
ኄል ፡ ወነገረቶ ፡ ለአቡሃ ፡ ዘንተ ፡ ነገረ ። [13] ወሶበ ፡ ሰምዐ ፡ ለባ ፡
ስመ ፡ ያዕቆብ ፡ ወልደ ፡ ርብቃ ፡ እኅቱ ፡ ሮጸ ፡ ወተቀበሎ ፡ ወሰዐሞ ፡
ወወሰዶ ፡ ቤቶ ፡ ወነገሮ ፡ ለላባ ፡ ዘንተ ፡ ኵሎ ፡ ነገሩ ፡ [14] ወይቤሎ ፡
ላባ ፡ ለያዕቆብ ፡ እምነ ፡ ዐፅምየ ፡ ወእምነ ፡ ሥጋየ ፡ አንተ ፡ ወነበረ ፡
ምስሌሁ ፡ ፴ መዋዕለ ። [15] ወይቤሎ ፡ ላባ ፡ ለያዕቆብ ፡ እስመ ፡ እኁየ ፡
አንተ ፡ ኢትትቀነይ ፡ ሊተ ፡ በከ ፡ ንግረኒ ፡ ዐስበከ ፡ ምንት ፡ ውእቱ ።
[16] ወቦቱ ፡ ለላባ ፡ ፪ ፡ አዋልደ ፡ ስማ ፡ ለአኃቲ ፡ ለእንተ ፡ ትልህቅ ፡
ልያ ፡ ወለእንተ ፡ ትንእስ ፡ ራኄል ፡ [17] ወልያሰ ፡ ትደዊ ፡ አዕይንቲሃ ፡
ወራኄልሰ ፡ ሠናይ ፡ ገጻ ፡ ወራእያ ፡ ገጸ ፡ ላሕይ ። [18] ወአፍቀራ ፡ ያዕ

---

10 ርእየ ፡ | ለርብቃ ፡ ለራኄል ፡, sup ras et ወ seq parv 12 ለራኄል ፡] ለኄል ፡ | om ከመ ፡ ወልደ ፡ 1° 13 እኅቱ ፡] እኅ sup ras 14 ዐፅምየ ፡] ras juxta ዐ
15 ሊተ ፡] ለከ ፡

FHCGR 7 ወይቤ ፡ R | ዓዲ ፡] + ኑ ፡ | ይትጋባእ ፡ FHR | ወይሑር ፡ FHG ወይሖሩ ፡ CR |
ወይትረዓዩ ፡] ʼይ ፡ FHG om ወ FHCG 8 ኢይትጋብኡ ፡ FHCG | ኖሎት ፡
ኵሎሙ ፡] ord inv | ወያሰስልዋ ፡ FHR* | ለይእቲ ፡] ለዛቲ ፡ FHCG | ወናስቲ ፡ R
9 አባግዐ ፡ አቡሃ ፡] አባግዒሃ ፡ R 10 ለርብቃ ፡] ለእሙ ፡ + አሰሰለ ፡ እብነ ፡
እምዐዘቅት ፡ ወአስተየ ፡ ላቲ ፡ አባግዒሃ ፡ 12 ውእቱ ፡ 2°] + ወከሠታ ፡ ያዕቆብ ፡
ለይእቲ ፡ ዐዘቅት ፡ ወአስተየ ፡ አባግዒሃ ፡ ለራሔል ፡ C* s. ^ R^ | ራኄል ፡] + ኀበ ፡ አ
ቡሃ ፡ R | ወነገረቶ ፡] ወአይድዐቶ ፡ FHCG | om ለአቡሃ ፡ 2° R 13 ወሰዐሞ ፡]
pr ወሐቀፎ ፡ FHCG + idem R | ወነገሮ ፡ | ዘንተ ፡ ኵሎ ፡] ord inv | ነገሩ ፡] ʼረ ፡
15 om ንግረኒ ፡ FH | ዐስበከ ፡] post ውእቱ ፡ FHCG 16 ለላባ ፡] om ለ FH |
አዋልድ ፡ CGR^ | ስማ ፡] pr ወ FHCG | om ለአኃቲ ፡ CGR 17 ወራኄልሰ ፡]
ወለራʼ R | ሠናይ ፡ — ላሕይ ፡] ሠናይ ፡ ራእያ ፡ ወላሕይ ፡ (ወለሓይ ፡ FHG) ገጻ ፡

ቆብ ፡ ለራኄል ። ወይቤሎ ፡ ያዕቆብ ፡ ለላባ ፡ እትቀነይ ፡ ለከ ፡ ፯ ዓ Y XXIX 19—29
መት ፡ በእንተ ፡ ራኄል ፡ ወለትከ ፡ እንተ ፡ ትንእስ ፡ ወሃበኒሃ ፡ ኪያሃ ፡
ከመ ፡ ትኩነኒ ፡ ብእሲትየ ፡ 19 ወይቤሎ ፡ ላባ ፡ ይኄይሰኒ ፡ ለከ ፡ እብ
ለከ ፡ ከመ ፡ አሀብከ ፡ ለማእምርየ ፡ ወለሥጋየ ፡ እምነ ፡ ለካልእ ፡ ብ
እሲ ፡ ንበር ፡ እንከሰ ። 20 ወተቀንየ ፡ ያዕቆብ ፡ ፯ ፡ ዓመት ፡ በእንተ ፡
ራኄል ፡ ወኮነ ፡ በቅድሜሁ ፡ ከመ ፡ ዘኅዳጥ ፡ መዋዕል ፡ እስመ ፡ ያፈ
ቅራ ። 21 ወይቤሎ ፡ ያዕቆብ ፡ ለላባ ፡ ሀበኒ ፡ እንከሰ ፡ ብእሲትየ ፡ ከመ ፡
እባእ ፡ ኀቤሃ ፡ እስመ ፡ ፈጸምኩ ፡ መዋዕሊሃ ። 22 ወአስተጋብአሙ ፡
ላባ ፡ ለኵሎሙ ፡ ሰብአ ፡ ቤቱ ፡ ወገብረ ፡ ከብካበ ፡ 23 ወሶበ ፡ መስየ ፡
ነሥአ ፡ ለባ ፡ ለልያ ፡ ወለቱ ፡ ወአብአ ፡ ኀበ ፡ ያዕቆብ ፡ 24 ወወሀባ ፡
ለወለቱ ፡ ልያ ፡ ዘለፋሃ ፡ ትኩና ፡ አመታ ። 25 ወሶበ ፡ ጸብሐ ፡ ነያ ፡
ልያ ፡ ወይቤ ፡ ያዕቆብ ፡ ለላባ ፡ ምንተኑ ፡ ረሰይከኒ ፡ አኮኑ ፡ በእንተ ፡
ራኄል ፡ ተቀነይኩ ፡ ለከ ፡ ምንተ ፡ አስተሐቀርከኒ ፡ 26 ወይቤሎ ፡ ላባ ፡
ኢኮነ ፡ ከመዝ ፡ ብሔርነሰ ፡ ኢይቀድሙ ፡ ውሂበ ፡ እንተ ፡ ትንእስ ፡
እንዘ ፡ እንተ ፡ ትልህቅ ፡ ሀለወት ፡ 27 ፈጽም ፡ ለዛቲሂ ፡ ፯ ፡ ዓመተ ፡
ወእሁበከሃ ፡ ኪያሃኒ ፡ በእንተ ፡ ዘተቀነይከ ፡ ሊተ ፡ ካልአ ፡ ዓመተ ፡
28 ወገብረ ፡ ላቲሂ ፡ ከማሁ ፡ ያዕቆብ ፡ ወፈጸመ ፡ ላቲሂ ፡ ፯ ፡ ዓመቲሃ ፡
ወወሀበ ፡ ለባሂ ፡ ለያዕቆብ ፡ ራኄልሃ ። 29 ወወሀባ ፡ ለራኄል ፡ በለሃ ፡

---

19 ለማእመርየ፡ | ወለሥገየ፡ 20 በቅድሜሁ፡] በቅድ sup ras 23 ነሥአ፡ R | ወአብአ፡ R 24 ወወሀበ፡ 25 ነየ፡ | ምንትኑ፡ 26 ላባ፡] pr በ | om እንተ፡ 2° 27 ዘተቀነይከ፡] ነ int lin Y* 28 ላቲሃ፡ bis | ዓመቲሃ፡] ቲ in ት emend et ሃ ras Y* (vid) cf R

---

18 ዓመተ፡ | ወሀበኒሃ፡ | ብእሲተ፡ 19 ይኄይሰኒ፡ | om እብለከ፡ከመ፡ | አሁብ፡ FHCGR FHC አሀባ፡ GR | ንበር፡] ነኪር፡ FH pr ነኪር፡ C 20 ዓመተ፡ | ወኮና፡ FH CGR* 'ኖ፡ R* 21 ሀበኒ፡] + ያ፡ FH | እባእ፡] + አነ፡ R | መዋዕሊሁ፡ 22 ቤቱ፡] ብሔር፡ FHCG 23 om ወለቱ፡ R 24 ወወሀባ፡] + ላባ፡ | ዘለፋሃ፡] + ወለተ፡ | አመተ፡ 25 ወይቤሎ፡ | ምንተኑ፡] om ኑ፡ | ተቀነይኩ፡] pr ዘ R* | አስታሐቀርከኒ፡ FH አስተሐቀርከኒ፡ CGR 26 ብሔርነሰ፡] pr በ FHC GR* | ኢይቀድም፡ HG 27 ወእሁበከሃ፡] om ሃ፡ | ካልአ፡] + ፯ 28 ላቲሂ፡ 1°] 'ኒ፡ FHG om C | ላቲሂ፡ 2°] 'ኒ፡ FHCG | ዓመቲሃ፡] 'ተ፡R | ወወሀበ፡ | ለባሂ፡] om ሂ፡

Y ትኩና ፡ አመታ ። 30 ወቦአ ፡ ያዕቆብ ፡ ኀበ ፡ ራኄል ፡ ወያፈቅራ ፡
XXIX 30—35 ፈድፋደ ፡ እምነ ፡ ልያ ፡ ወተቀንየ ፡ ካልእተ ፡ ፯ ፡ ዓመተ ፡ በእንቲ
አሃ ። 31 ወሶበ ፡ ርእየ ፡ እግዚአብሔር ፡ ከመ ፡ ትጸልእ ፡ ልያ ፡ ፈት
ሐ ፡ ማኅፀና ፡ ወራሔልሰ ፡ ኮነት ፡ መካነ ፡ 32 ወጸንሰት ፡ ልያ ፡ ወወለ
ደት ፡ ወልደ ፡ ወሰመየቶ ፡ ስሞ ፡ ሮቤል ። እንዘ ፡ ትብል ፡ እስመ ፡
ርእየ ፡ እግዚአብሔር ፡ ትሕትናየ ፡ ወእምይእዜኒ ፡ ያፈቅረኒ ፡ ምትየ ።
33 ወደገመት ፡ ወፀንሰት ፡ ወወለደት ፡ ወልደ ፡ ካልአ ፡ ለያዕቆብ ፡ ወ
ትቤ ፡ እስመ ፡ ሰምዐኒ ፡ እግዚአብሔር ፡ ስእለትየ ፡ ከመ ፡ ኢይጸላእ ፡
ወሰከኒ ፡ ዘንተ ፡ ወሰመየቶ ፡ ስሞ ፡ ስምዖን ። 34 ወፀንሰት ፡ ወወለደት ፡
ዓዲ ፡ ወልደ ፡ ወትቤ ፡ እምይእዜሰ ፡ ኀቤየ ፡ ውእቱ ፡ ምትየ ። እስ
መ ፡ ወለድኩ ፡ ፫ ፡ ደቂቀ ፡ ወሰመየቶ ፡ ስሞ ፡ ሌዊ ። 35 ወፀንሰት ፡
ዓዲ ። ወወለደት ፡ ወልደ ፡ ወትቤ ፡ ይእዜ ፡ ዓዲ ፡ በእንተዝ ፡ አአ
ምኖ ፡ ለእግዚአብሔር ፡ አምላክ ፡ ወሰመየቶ ፡ ስሞ ፡ ይሁዳ ።
XXX 1—4 1 ወሶበ ፡ ርእየት ፡ ራሔል ፡ ከመ ፡ ኢትወልድ ፡ ለያዕቆብ ፡ ቀንአት ፡
ላዕለ ፡ ልያ ፡ እኅታ ፡ ወትቤሎ ፡ ለያዕቆብ ፡ ሀበኒ ፡ ወልደ ፡ ወእመ
አከ ፡ እመውት ። 2 ወተምዓ ፡ ያዕቆብ ፡ ለራሔል ፡ ወይቤላ ፡ ከመ ፡
እግዚአብሔርኑ ፡ አከውነኪ ፡ አነ ፡ ዘእከልአኪ ፡ ፍሬ ፡ ከርሥኪ ።
3 ወትቤሎ ፡ ራሔል ፡ ነያ ፡ አመትየ ፡ በላ ፡ ሖር ፡ ባእ ፡ ኀቤሃ ፡ ወት
ወልድ ፡ ዲበ ፡ አብራኪየ ፡ ወእትወለድ ፡ አነሂ ፡ እምኔሃ ፡ 4 ወወሀቦ ፡

---

30 ወያፈቅራ ፡] ያ sup ras 31 ትጸልእ ፡] ex ተጸልኣ ፡ emend Yª (vid) | ማኅፃና ፡ | መካን ፡ XXX 3 ሬሔል ፡

FHCGR 30 ወአፍቀራ ፡ | ወተቀነየ ፡] + ሎቱ ፡ FHCG | ካልእተ ፡] 'ኣ ፡ CG | ዓመተ ፡ 31 ት
ጸላእ ፡ 32 ሮቤል ፡] var ሩቤል ፡ FH | om እስመ ፡ R | ርእየ ፡] + ኒ ፡ FHG
ይሬእየኒ ፡ R 33 ወዳገመ ፡ CG | ወፀንሰት ፡] om ወ FHCG + ልያ ፡ | om
ስእለትየ ፡ | ኢይጸላእ ፡] እጸላእ ፡ | ወሰከኒ ፡] pr ወ conj R 34 ወወለደት ፡
ዓዲ ፡] ord inv | እምይእዜሰ ፡] + ኬ ፡ | ወለድኩ ፡] + ሎቱ ፡ | ወሰመየት ፡ FHG
35 ወሰመየቶ ፡] ወበእንተዝ ፡ ሰመየቶ ፡ ('ት ፡ FHG) | ይሁዳ ፡] + ወአቀመት ፡ ወሊ
ደ ፡ CRª XXX 1 ኢወለደት ፡ C | ውሉደ ፡ 2 ወተምዓ ፡] ወተምዕዓ ፡ FH
CG ወሰምዐ ፡ R | ዘከልአኪ ፡ 3 ወትለድ ፡ | አብራክየ ፡ CG | ወእትዋለድ ፡ C

በላሃ ፡ ትኩኖ ፡ ብእሲተ ፡ ወቦአ ፡ ያዕቆብ ፡ ኀቤሃ ፡ 5 ወፀንሰት ፡ በላ ፡ Y XXX 5—16
ወወለደት ፡ ወልደ ፡ ለያዕቆብ ። 6 ወትቤ ፡ ራሔል ፡ ፈትሐ ፡ ሊተ ፡
እግዚአብሔር ፡ ወሰምዐኒ ፡ ቃልየ ፡ ወወሀበኒ ፡ ውሉደ ፡ በእንተዝ ፡
ሰመየቶ ፡ ዳን ። 7 ወፀንሰት ፡ ዓዲ ፡ በላ ፡ አመተ ፡ ራኄል ፡ ወወለደት ፡
ዓዲ ፡ ካልአ ፡ ወልደ ፡ ለያዕቆብ ፡ 8 ወትቤ ፡ መጠቀኒ ፡ እግዚአብሔር ፡
ወመሰልክዋ ፡ ለእኅትየ ፡ ወኀየልክዋ ፡ ወሰመየቆ ፡ ስሞ ፡ ንፍታል
ም ። 9 ወሶበ ፡ ርእየት ፡ ልያ ፡ ከመ ፡ ኢወለደት ፡ ወኀደገት ፡ ወሊደ ፡
ነሥአት ፡ ዘለፋ ፡ አመታ ፡ ወወሀበቶ ፡ ለያዕቆብ ፡ ትኩኖ ፡ ብእሲተ ።
10 ወፀንሰት ። ዘለፋ ፡ ለያዕቆብ ፡ ወወለደት ፡ ወልደ ፡ 11 ወትቤ ፡ ልያ ፡
አብፃዕኩ ፡ አነኒ ፡ ወሰመየቶ ፡ ስሞ ፡ ጋድ ። 12 ወፀንሰት ፡ ዓዲ ፡ ዘለፋ ፡
ወወለደት ፡ ለያዕቆብ ፡ 13 ወትቤ ፡ ልያ ፡ ብዕዕት ፡ አነ ፡ ልያ ፡ ወያስተ
በዕዓኒ ፡ አንስት ፡ ወሰመየቶ ፡ ስሞ ፡ አሴር ። 14 ወሖረ ፡ ሮቤል ፡ በመ
ዋዕለ ፡ ማእረረ ፡ ስርናይ ፡ ወረከበ ፡ ኮለ ፡ ሐቅል ፡ በገዳም ፡ ወአም
ጽአ ፡ ለእሙ ፡ ወትቤላ ፡ ራሐል ፡ ለልያ ፡ ሀብኒ ፡ ኮለ ፡ ሐቅል ፡ ዘወ
ልድኪ ። 15 ወትቤላ ፡ ልያ ፡ ኢአከለኪኑ ፡ ዘነሣእክኒ ፡ ምትየ ፡ ወዓዲ ፡
ትፈቅዲ ፡ ትንሥእኒ ፡ ኮለሂ ፡ ዘወልድየ ። ወትቤላ ፡ ራሔል ፡ ለልያ ፡
አኮ ፡ ከማሁ ፡ ለይቢት ፡ ዮም ፡ ኀቤኪ ፡ በእንተ ፡ ኮለ ፡ ሐቅል ፡ ዘወ
ልድኪ ፡ ወወሀበታ ። 16 ወአተወ ፡ ያዕቆብ ፡ እምነ ፡ ሐቅል ፡ ፍና ፡
ሰርክ ። ወተቀበለቶ ፡ ልያ ፡ ፍና ፡ ሰርክ ፡ ወትቤሎ ፡ ኀቤየ ፡ ትበይት ፡

---

8 ወመሳክዋ፡ 11 ወሰመየቶ፡] ቶ ex ዮ፡ emend Y* 13 ወያስተበፅዐኒ፡
14 ማእረረ፡] ረ 2° ex ር emend Y* 15 ኮለሂ፡] ኮልሂ፡ 16 ፍና፡ሰርክ፡
2° sup ras

---

4 ብእሲቶ፡ 6 ፈትሐ፡] ፍ' R* | ሊተ፡] + ማኅፀንየ፡ R | እግዚአብሔር፡] FHCGR
post ወሰምዐኒ፡ R | ወልደ፡ | በእንተዝ፡] ወ R pr ወ FHCG | ሰመየቶ፡] +
ስሞ፡ 7 om ዓዲ፡ 2° CR 8 ወተመሰልክዋ፡ R | ንፍታሌም፡ 9 ነሥ
አታ፡ለዘለፋ፡ (om ለ praep R) | ብእሲቶ፡ R 11 አነኒ፡] 'ሂ፡ R | ወሰመየት፡
FHG 13 om ልያ፡ 2° | ወሰመየት፡ FHG 14 ኮለ፡ሐቅል፡] ኮል፡ C fere
constanter | ወአምጽአ፡] + ላቲ፡ 15 ወትቤላ፡ 1°] ወትቤ፡ FHCG | ኮለሂ፡]
ኮለ፡ሐቅል፡ R 16 እምሐቅል፡ | om ወተቀበለቶ፡ — ሰርክ፡ 2° R | ወትቤ
ሎ፡] + ልያ፡ R |

Y የ፡ም ፡ እስመ ፡ ተሣየጥኩከ ፡ በኮለ ፡ ሐቅል ፡ ዘወልድየ ። ወቤተ ፡
XXX 17—30 ህየ ፡ ኀቤሃ ፡ ይእተ ፡ ሌሊተ ፡ 17 ወሰምዓ ፡ እግዚ.አብሔር ፡ ለልያ ፡
ወፀንሰት ፡ ወወለደት ፡ ወልደ ፡ ሐምሳየ ። 18 ወትቤ ፡ ልያ ፡ ወሀበኒ ፡
እግዚ.አብሔር ፡ ዐስብየ ፡ እስመ ፡ ወሀብክዋ ፡ ኮለ ፡ ሐቅል ፡ ዘወል
ድየ ፡ ወሰመየቶ ፡ ስሞ ፡ ይሳኮር ፡ ዐስብየ ፡ ብሂል ። 19 ወፀንሰት ፡ ልያ ፡
ወወለደት ፡ ወልደ ፡ ለያዕቆብ ፡ ሳድሰ ፡ 20 ወትቤ ፡ ልያ ፡ ፈትሐ ፡
ሊተ ፡ እግዚ.አብሔር ፡ ፍትሐ ፡ ሠናየ ፡ እምዮምሰ ፡ እንከ ፡ ያፈቅረኒ ፡
ምትየ ፡ እስመ ፡ ወለድኩ ፡ ሎቱ ፡ ፮ ደቂቀ ፡ ወሰመየቶ ፡ ስሞ ፡ ዛብ
ሎን ። 21 ወእምገዘ ፡ ወለደት ፡ ወለተ ፡ ወሰመየታ ፡ ዲና ። 22 ወተዘ
ከራ ፡ እግዚ.አብሔር ፡ ለራሔል ፡ ወፈትሐ ፡ መኅፀና ፡ 23 ወፀንሰት ፡
ወወለደት ፡ ወልደ ፡ ለያዕቆብ ፡ ወትቤ ፡ አውዕአ ፡ እግዚ.አብሔር ፡
እምላዕሌየ ፡ ገዘንጓጌ ፡ 24 ወሰመየቶ ፡ ስሞ ፡ ዮሴፍ ። ወትቤ ፡ ይዌስ
ከኒ ፡ እግዚ.አብሔር ፡ ወልደ ፡ ካልአ ። 25 ወሶበ ፡ ወለደት ፡ ራኄል ፡
ዮሴፍሃ ፡ ይቤሎ ፡ ያዕቆብ ፡ ለላባ ፡ ፈንወኒ ፡ ከመ ፡ እሑር ፡ ብሔርየ ፡
ወውስተ ፡ ምድርየ ፡ 26 ወሀበኒ ፡ ደቂቅየ ፡ ወአንስቲያየ ፡ ዘበእንቲአ
ሆን ፡ ተቀነይኩ ፡ ለከ ፡ ለሊከ ፡ ታአምር ፡ ከመ ፡ ተቀነይኩ ፡ ለከ ፡
27 ወይቤሎ ፡ ላባ ፡ ለእመ ፡ ረከብኩ ፡ ሞገሰ ፡ በቅድሜከ ፡ እስመ ፡
አእመርኩ ፡ ከመ ፡ ባረከኒ ፡ እግዚ.አብሔር ፡ በእንቲአከ ። 28 ፍልጥ ፡
ዐስበከ ፡ ዘእሁበከ ። 29 ወይቤሎ ፡ ያዕቆብ ፡ ዘከመ ፡ ተቀነይኩ ፡ ለከ ፡
ኢ.ታአምርኑ ፡ ሚመጠን ፡ እማንቱ ፡ እንከሰ ፡ ዘኀቤየ ፡ 30 እስመ ፡

---

19 ስ.ድሰ፡ 23 አውፀአ ፡] inter አ 2° et. spat 1 lit | ዝንጓጌ ፡] + እምላዕሌ
የ፡ 2° 27 በረከኒ፡ 28 ዐስብከ፡ 29 ኢ.ተአመርኑ፡

FHCGR om ህየ፡ | በይእቲ፡ሌሊት፡ 17 ኃምሰ፡ 18 ዐስብየ፡ 2°] ዐስብ፡ FHCG
ዓስበ፡ኮል፡ R 19 ወፀንሰት ፡] + ዓዲ፡ C 20 ፍትሐ፡ሠናየ፡] ord inv R |
እንከ ፡] + ሰ፡ | ደቂቀ ፡] ውሉደ፡R | ወሰመየት፡ FHG | ዛቡሎን፡ FH constanter,
cacteri passim 22 ማሕፀና፡ 23 እግዚ.አብሔር ፡] + እግዚእ፡ R | ዝንጓጌ ፡]
+ የ፡ FHCG 24 ይወስከኒ፡ CR | ወልደ፡ካልአ ፡] ord inv R 25 ይቤሎ ፡]
pr ወ FHG 26 ወአንስትያየ፡ R | ከመ ፡] pr ዘ R 27 om አእመርኩ፡ከመ፡
R 28 ዐስበከ ፡] 'ብየ፡ R pr ሊተ፡ 29 ሚመጠን ፡] 'ነ፡ R pr ወ | እሙ
ንቱ፡ FHG | እንከሰ ፡] እንስሳከ፡ | ዘኀቤየ ፡] om ዘ R

ኅጻጠ፡ ረከብክዎን፡ ወመልአ፡ ወበገዘኃ፡ ወባረኮን፡ እግዚአብሔር፡ Y XXX 31—38
በእግረ፡ ዚአየ። ወይእዜኒ፡ ማእዜኑመ፡ አንሰ፡ እገብር፡ ቤተ፡ ለ
ርእስየ። [31] ወይቤሎ፡ ለባ፡ ምንተ፡ አሁብከ፡ ወይቤሎ፡ ያዕቆብ፡
አልቦ፡ ዘትሁበኒ፡ ለእመ፡ ገበርከ፡ ሊተ፡ ዘንተ፡ ነገረ፡ እሬዒ፡ ከ
ዕበ፡ አባግዒከ፡ ወአዐቅብ፡ [32] ወየኀልፉ፡ ኵሎን፡ አባግዒከ፡ ዮም፡
ወፍልጥ፡ እምውስቴቶን፡ ኵሉ፡ ዘጸዐዳ፡ ኅብሩ፡ ወኵሉ፡ ዐዐዳ፡
ወዘኰሳኵስ፡ ኅብሩ፡ ወፍጥረቱ፡ ይኩነኒ፡ ዐስብየ። [33] ወኵሉ፡ ዘኢ
ኮነ፡ ኰሳኵስ፡ ወዘኢኮነ፡ ፀዐዳ፡ ፍጥረቱ፡ ለይኩን፡ ለከ፡ ውእቱ፡
[34] ወይቤ፡ ላባ፡ ለይኩን፡ በከመ፡ ትቤ፡ [35] ወፈለጠ፡ በይእቲ፡ ዕለት፡
አብሐኮ፡ ወዘኰሳኵስ፡ ወዘዐዐዳ፡ ኅብሩ፡ ወኵሎ፡ አብሐኮ፡ አ
ጣሌ፡ ወዘኰሳኵስ፡ ወዘቀዪሕ፡ ወዘፀዐዳ፡ ኅብሩ፡ ወሀበ፡ ለደቂቁ፡
[36] ወርኀቀ፡ ምኅዋረ፡ ሠሉስ፡ መዋዕል፡ ማእከሎሙ፡ ወማእከለ፡ ያ
ዕቆብ። ወያዕቆብሰ፡ ይሬዒ፡ አባግዒሁ፡ ለላባ፡ ዘተረፈ፡ [37] ወነሥአ፡
ሎቱ፡ ዘእብን፡ ኀመልሚል፡ ወዘከርከዕ፡ ዐቢይ፡ ወለሐዐ፡ ያዕቆብ፡
ወአሰሲሎ፡ ኀመልሚሎ፡ አስተርአየ፡ ጸዐዳሆን፡ ለእማንቱ፡ አብ
ትር፡ እለ፡ ለሐዐ፡ [38] ወወደዮን፡ ውስተ፡ ገብላት፡ ዘምስቃየ፡ ማይ፡

---

30 ወመልአ፡ | ወበረከን፡ 31 ምንት፡ cf C | ካዕበ፡ int lin et ext lin Y^{a}
33 ለይኩን፡] ይኩ sup ras 38 ወወይደዮን፡

---

30 ኅጻጠ፡] 'ጥ፡ FH 'ጣን፡ R | ወባረከ፡ G ወባረክከ፡ R^{*} | አንሰ፡እገብር፡] ord inv FHCGR 31 ምንተ፡] ምንተኑመ፡ ('ትኑመ፡ C) CGR | እሁበከ፡ R | ዘተሀበኒ፡ FH | እሬዒ፡] እርዒ፡ FHCG እርአይ፡ R^{*} ርኢ፡ R^{a} | ወዕዕቀብ፡ R (sic) 32 ወይኀልፍ፡ FHGR ወይኀልፉ፡ C | ኵሎን፡] ኵሉ፡ FHG ኵሎ፡ R | ዮም፡ወፍልጥ፡] ord inv R | እምውስቴቶን፡] 'ቱ፡ FHGR 'ታ፡ C | ኵሉ፡] 'ሎ፡ + በግዐ፡ | ኅብሩ፡ 1°] ጸጒሩ፡ | ወኵሉ፡] 'ሎ፡ | ወዘኰሠኰሥ፡ FH ወዘኰሰኵስ፡ R (item vv 33, 35 bis, 39, cap 31 vv 10, 12) | ይኵኒ፡ R 33 ለይኩን፡ለከ፡] ለከ፡ ይኩን፡ (+ ከ፡ R) 34 ወይቤሎ፡ | ለይኩን፡] om ለ 35 አብሐኩ፡ 1°] + አባግዐ፡ CR^{a} (አብሓኩ፡ nonnunquam) | ወዘፀዐዳ፡ 1°] om ዘ R | om ኅብሩ፡ 1° | አጣሌ፡] 'ሊ፡ | ወዘኰሳኵስ፡ 2°] om ዘ R | ወዘቀዪሕ፡] ወዘቀይሕ፡ CGR post ወዘፀዐዳ፡ 2° | ወሀበ፡] pr ወ 36 መዋዕል፡] ዕለት፡ G om FHR | ይርዒ፡ C | አባግዐ፡ላባ፡ | ዘተርፈ፡ FHCG 37 ሎቱ፡] + ያዕቆብ፡በትረ፡ CR^{a} | ዘእብን፡] ዘልብን፡ | ኀመልሚል፡] 'ለ፡ | ወዘከርካዕ፡ | ዐቢየ፡ | ወአሰሰሎ፡ ('ለ፡ CR^{a}) | አስተርአየ፡] 'ያ፡ R pr ወ | ጻዕዳሆን፡ FHCG | om እለ፡ለሐፀ፡ R
38 ወወደዮን፡] om R + ለእማንቱ፡አብትር፡ FHCG |

Y ከመ ፡ ሶበ ፡ መጽአ ፡ እማንቱ ፡ አባግዕ ፡ ይስትያ ፡ ቅድሜሆን ፡ ይከ
XXX 39—43 ውን ፡ እማንቱ ፡ አብትር ። ወሶበ ፡ መጽአ ፡ እማንቱ ፡ አባግዕ ፡ ይስ
ትያ ፡ ማየ ፡ ይፀንሳ ፡ በአርአያሆን ፡ ለእማንቱ ፡ አብትር ። 39 ወሶበ ፡
መጽአ ፡ ወሰትያ ፡ ፀንሳ ፡ በአርአያሆን ፡ ለእማንቱ ፡ አብትር ፡ ወወ
ለዳ ፡ እማንቱ ፡ አባግዕ ፡ ዐዐዳ ፡ ወዘኅብረ ፡ ሐመድ ፡ ወኰሰኵስ ፡
40 ወተባዕተ ፡ አባግዒሁ ፡ ፈለጠ ፡ ያዕቆብ ፡ ወአቀሞን ፡ ቅድመ ፡ አ
ብሐኰ ፡ ጸዐዳ ፡ ወዘኅብረ ፡ ቀዪሕ ፡ ወፈለጠ ፡ መራዕየ ፡ እንተ ፡ ባሕ
ቲቶን ፡ ወኢ.ደመሮን ፡ ውስተ ፡ አባግዐ ፡ ላባ ። 41 ወእምገ፡ እንከ ፡
አመ ፡ መዋዕሊሁ ፡ በዘቦቱ ፡ ይፀንሣ ፡ እማንቱ ፡ አባግዕ ፡ ይሰይሞን ፡
ያዕቆብ ፡ ለእማንቱ ፡ አብትር ፡ ቅድመ ፡ አባግዕ ፡ ውስተ ፡ ገብላት ፡
ከመ ፡ ይፅንሳ ፡ በአርአያሆን ፡ ለእማንቱ ፡ አብትር ። 42 ወእምከመ ፡
ወለዳ ፡ እማንቱ ፡ አባግዕ ፡ ይሰይሞን ፡ እንከ ። ወኮነ ፡ ኵሉ ፡ ዘቦቱ ፡
ትእምርተ ፡ ለያዕቆብ ፡ ወዘአልቦቱ ፡ ትእምርተ ፡ ለላባ ። 43 ወብዕለ ፡
ያዕቆብ ፡ ጥቀ ፡ ፈድፋደ ፡ ወአጥረየ ፡ ብዙኀ ፡ እንስሳ ፡ ወአልህምተ ፡
ወአባግዐ ፡ ወአግብርተ ፡ ወአእማተ ፡ ወአግማለ ፡ ወአእዱገ ።
XXXI 1, 2 1 ወሰምዐ ፡ ያዕቆብ ፡ ነገሮሙ ፡ ለደቂቀ ፡ ለባ ፡ ዘይብሉ ፡ ነሥአ ፡ ያ
ዕቆብ ፡ ኵሎ ፡ ንዋየ ፡ አቡነ ፡ እምንዋየ ፡ አቡነ ፡ አጥረዩ ፡ ለዝንቱ ፡
ኵሉ ፡ ክብር ። 2 ወርእዮ ፡ ያዕቆብ ፡ ለላበ ፡ ከመ ፡ አኮ ፡ ከመ ፡ ትካት ፡

---

39 om ወሶበ፡ — አብትር፡ወ R* 40 መራዕየ፡ 41 ውስተ ፡] ው sup ras
42 ወዘአልቦቱ፡] pr ወዘአልቦቱ፡ትእምርተ፡ለያዕቆብ፡

FHCGR መጽአ፡ bis] 'አ፡ | ይስትያ፡ 1°] ይሰትያ፡ FCR ይስተያ፡ HG + ማየ፡ C | ይከ
ውን፡] ይኩና፡ | om አባግዐ፡ 2° R | ይስትያ፡ 2°] ይስተያ፡ FHG ይሰትያ፡
CR | om ማየ፡ FHGR | ይፀንሳ፡] post አብትር፡ 2° R 39 አብትር፡] አባግዐ፡
R* | ወይወልዳ፡ R* | አባግዐ፡ C | ወኵሰሑሰ፡ 40 ወተባዕተ፡] ወቢጸ፡ተባዕት፡
('ተ፡ R) FHGR ወቤጸ፡ተባዕተ፡ C | ፈለጠ፡] pr ወ C | ያዕቆብ፡] + አባግዐ፡
C | ወአቀሞሙ፡ R | አብሐዙ፡ | ወዘኅብረ፡ቀዪሕ፡] ወዘኅብረ፡ጸዐዳ፡ HC om
FGR | ባሕቲቶ፡ FHG | ውስተ፡] ምስለ፡ CGR 41 om አመ፡ R* | መዋዕል፡
CR* | ይፀንሳ፡] ይፀነሳ፡ FHG 42 ይሰይሞን፡] ኢይሠይሞን፡ FHCG | ወኮና፡
FHG | ወዘአልቦ፡ 43 om ወአባግዐ፡ FHCG XXXI 1 ዘይቤሉ፡ FHC |
እምንዋየ፡] pr ወ

ገጹ : ምስሌሁ : 3 ወይቤሎ : እግዚአብሔር : አምላክ : ለያዕቆብ : ግ Y XXXI 3—12
ባእ : ብሔረ : አቡከ : ኀበ : አዝማዲከ : ወእሄሉ : ምስሌከ ። 4 ወጸ
ውዖን : ያዕቆብ : ለልያ : ወለራሔል : እምሐቅል : ኀበ : መራዕይ :
5 ወይቤሎን : ናሁ : አነ : እሬኢ : ገጸ : ለአቡክን : ከመ : ኢኮነ : ም
ስሌየ : ከመ : ትካት ። ወአምላኩ : ለአቡየ : ሀሎ : ምስሌየ : 6 ታአ
ምራ : ከመ : በኵሉ : ኀይልየ : ተቀነይኩ : ለአቡክን ። 7 ወአቡክንሰ :
አሕዘነኒ : ወወለጠ : ዐስብየ : ዘዐሥሩ : አባግዐ : ወኢያብሖ : እግ
ዚአብሔር : ያሕስም : ላዕሌየ : 8 ወለእመ : ይቤለኒ : ዘኀብሩ : ይኩን :
ዐስብከ : ይቤለኒ : ይለዳ : ኵሎን : አባግዐ : ዘኀብር ። ወለእመ : ይ
ቤለኒ : ጸዐዳ : ይኩን : ዐስብከ : ወይወልዳ : ኵሎን : ዐዐዳ ። 9 ወነ
ሥአ : እግዚአብሔር : ኵሎን : አባግዒሁ : ለአቡክን : ወወሀበንዮን :
ሊተ ። 10 ወእምገዘ : አመ : ይፀንሳ : እሬኢ : በአዕይንቲየ : በሕልም :
ወናሁ : አብሐኵ : ዘአብሐኰ : አጣሊ : የዐርጉ : ዲበ : አጣሊ : ወ
ዲበ : አባግዐ : ጸዐዳ : ወዘኀብርኒ : ወዘኀብረ : ሐመድ : ወዘኰሰኵስ ።
11 ወይቤለኒ : እግዚአብሔር : አምላክ : በሕልም : ያዕቆብ : ወእቤ :
ነየ : አነ : ምንት : ውእቱ ። 12 ወይቤለኒ : ነጽር : በአዕይንቲከ : ወ
ርኢ : አብሐኰ : ዘአጣሊ : ወዘአባግዐ : የዐርጉ : ዲበ : አጣሊ :
ወዲበ : አባግዐ : ዐዐዳ : ወዘኀብርኒ : ወዘኀብረ : ሐመድኒ ። ወዘኰ

XXXI 8 ዘኀብር :] ር ex ረ emend 9 ላቲ : 10 አብሐዙ :] 'ኵ : | አጣሊ : 1°] 'ሌ : | ያዐርጉ : 12 የዐርጉ :] ዐ sup ras ተ s. ት (vid) | ወዘኀብርኒ :] 'ረኒ :

---

3 አምላክ :] om C ante እግዚአብሔር : FHG | ኀበ :] pr ወ | ወእሄሉ :] + ዘል FHCGR ፌ : R 4 እምሐቅል :] ውስተ : ሐቅል : | መራዕይ :] ምርዓይ : FHCR 7 ዘ ዐሥሩ : አባግዐ :] ፲ ጊዜ : C 8 ወለእመ : 1°] om ወ | ዘኀብሩ :] 'ር : | om ይቤለኒ : 2° | ይለዳ :] ይወልዳ : (pr ወ FH) | ጸዐዳ : 1°] ጻዕዳ : FHG | ወይ ወልዳ :] om ወ conj 9 ኵሎ : | ወወሀበኒዮን : FHGR 10 በአዕይንትየ : | ዘአብሐኰ :] ዘአባግዐ : | አጣሊ : 1°] pr ወዘ | አጣሊ : 2°] oves capris anteponit C et hic et v 12 | ጻዕዳ : FHG | ወዘኀብርኒ :] om C ወኅብሩ : R om ዘ | ወ ዘኰሰኵስ :] om H (vid cap 30 v 32) 11 አምላክ :] መልአክ : FH om C ante እግዚአብሔር : | ያዕቆብ :] + ያዕቆብ : | om ነየ : F | ምንት :] + ኑ : FHCG 12 አብሐኰ :] 'ዙ : FH | ወዘኀብርኒ :] ወኅብሩ : R* ወኅቡራን : R¹ | ሐመድኒ :] om ኒ : |

XXXI 13—24 Y ሰኰስ ። ወርኢከ ፡ ኵሎ ፡ ዘይገብር ፡ ላዕሌከ ፡ ለባ ። [13] አነ ፡ ውእቱ ፡
እግዚአብሔር ፡ አምላክከ ፡ ዘአስተርአይኩከ ፡ በብሔረ ፡ እግዚአብ
ሔር ፡ በኀበ ፡ ቀባእከ ፡ ሊተ ፡ ሐውልተ ፡ ወበጻዕከ ፡ ሊተ ፡ ብፅዓተ ።
ወይእዜኒ ፡ ተንሥእ ፡ ወሖር ፡ ውስተ ፡ ብሔር ፡ ዘተወለድከ ፡ ወአነ ፡
እሄሉ ፡ ምስሌከ ። [14] ወአውሥእሁ ፡ እንዘ ፡ ይብላ ፡ ቦኑ ፡ እንከ ፡ ር
ስተ ፡ ቤተ ፡ አቡነ ፡ [15] አኮኑ ፡ ከመ ፡ ነኪር ፡ ንሕነ ፡ በኀቤሁ ፡ ወሤ
ጠነ ፡ ወበልዐ ፡ ሤጠነ ። [16] ወኵሎ ፡ ክብረ ፡ ዘነሥአ ፡ እግዚአብሔር ፡
እምቤተ ፡ አቡነ ፡ ለነ ፡ ውእቱ ፡ ወለውሉድነ ፡ ወይእዜኒ ፡ ኵሎ ፡
ዘይቤለከ ፡ እግዚአብሔር ፡ ግበር ። [17] ወተንሥአ ፡ ያዕቆብ ፡ ወነሥአ ፡
አንስቲያሁ ፡ ወደቂቆ ፡ ወጸዐኖሙ ፡ በአግማሊሁ ፡ [18] ወነሥአ ፡ ኵሎ ፡
ንዋዮ ፡ ወቈሰቍስቲሁኒ ፡ ዘአጥረየ ፡ በማእከለ ፡ አፍላግ ፡ ወኵሎ ፡
ዘዘ ፡ ዚአሁ ፡ ወሖረ ፡ ኀበ ፡ አቡሁ ፡ ይስሐቅ ፡ ውስተ ፡ ምድረ ፡ ከና
አን ። [19] ወለባሰ ፡ ሖረ ፡ ኀበ ፡ ይቀርጽ ፡ አባግዒሁ ፡ ወሠረቀት ፡ ራ
ሔል ፡ አማልክተ ፡ አቡሃ ። [20] ወያዕቆብሰ ፡ ኀበአ ፡ ለለባ ፡ ሶርያዊ ፡
ከመ ፡ ኢያይድዖ ፡ ከመ ፡ የሐውር ። [21] ወሖረ ፡ ውእቱ ፡ ወኵሉ ፡ ዘ
ዚአሁ ፡ ወዐደወ ፡ ፈለገ ፡ ወሐደረ ፡ ገላአድ ፡ [22] ወዜነውዎ ፡ ለለባ ፡
ሶርያዊ ፡ ከመ ፡ ሖረ ፡ ያዕቆብ ። [23] ወነሥአሙ ፡ ለባ ፡ ለኵሎሙ ፡ አ
ኃዊሁ ፡ ወዴገኖሙ ፡ ምሕዋረ ፡ ሰሙን ፡ መዋዕል ፡ ወረከቦሙ ፡ በገ
ዳም ፡ በደብረ ፡ ገላአድ ። [24] ወመጽአ ፡ እግዚአብሔር ፡ ኀበ ፡ ላባ ፡

---

13 ዘተወለድኩ ፡ 17 ወደቂቁ ፡ 21 ፈላግ ፡

FHCGR ወርኢከ ፡] እስመ ፡ ርኢኩ ፡ FHCG ወዘርኢኩ ፡ R 13 አምላክከ ፡] om ከ ፡ R | በብሔረ ፡ እግዚአብሔር ፡] በብሔር ፡ C | ወበጻዕከ ፡] ወበህየ ፡ በፃእከ ፡ | ዘተወለድከ ፡] ዘተወልድከ ፡ FR* (sic) ኀበ ፡ ተወለድከ ፡ C | ወአነ ፡ እሄሉ ፡] ወእሄሉ ፡ 14 እንዘ ፡ ይብላ ፡] ወይቤላሁ ፡ | እንከ ፡] + ዘብነ ፡ 15 om ከመ ፡ R | ነኪር ፡] ′ራን ፡ R 16 ወኵሉ ፡ ክብር ፡ | እምቤተ ፡ አቡነ ፡] እምአቡነ ፡ C 17 በአግማል ፡ 18 ንዋዮ ፡] መራዕይሁ ፡ C | ወቍስቍሳቲሁኒ ፡ FH ወቈሳቍሳቲሁኒ ፡ CG ወቍስቋቲሁ ፡ R | ዘዚአሁ ፡ | አቡሁ ፡ ይስሓቅ ፡] ord inv R 19 አማልክተ ፡] pr እም R 20 ከመ ፡ ኢያይድዖ ፡] ወኢያይድዖ ፡ (sup ras R) 21 ገለዓድ ፡ CG ገላኤድ ፡ FH (item vv 23, 25, melius cap 37 v 25) 23 ወዴገንዎሙ ፡ R | ሰሙን ፡] ሰቡዕ ፡ R | ወረከብዎሙ ፡ R | om በገዳም ፡

ሶርያዊ ፡ በሕልም ፡ በሌሊት ፡ ወይቤሎ ፡ ዑቅ ፡ ኢትግበር ፡ ወኢት Y XXXI 25—33
ንብብ ፡ ሕሱመ ፡ ላዕለ ፡ ያዕቆብ ፡ 25 ወተራከቦ ፡ ያዕቆብ ፡ ለላባ ፡ ወያ
ዕቆብሰ ፡ ይተክል ፡ ደብተራ ፡ ውስተ ፡ ደብር ፡ ወአቀሞሙ ፡ ላበ ፡
ለአኃዊሁ ፡ ውስተ ፡ ደብረ ፡ ገላአድ ። 26 ወይቤሎ ፡ ለበ ፡ ለያዕቆብ ፡
ምንተ ፡ ገበርከ ፡ ጽምሚተ ፡ ዘትትኀጠአኒ ፡ ወትሠርቀኒ ፡ አዋል
ድየ ፡ ከመ ፡ ዘበኲናት ፡ ፄወዉ ። 27 ወሶበ ፡ ነገርከኒ ፡ እምፈነውኩከ ፡
በትፍሥሕት ፡ ወበሐሤት ፡ ወበማኅሌት ፡ ወበመሰንቆ ፡ ወበከበሮ ።
28 ወሚመ ፡ ኢይደልወኒኑ ፡ ከመ ፡ እስዐም ፡ ደቂቅየ ፡ ወአዋልድየ ፡
ወይእዜሰ ፡ ከመ ፡ አብድ ፡ ገበርከ ። 29 ወይእዜኒ ፡ እምክህልኩ ፡ ገ
ቢረ ፡ እኩይ ፡ ላዕሌከ ፡ ወባሕቱ ፡ ትማልም ፡ አምላከ ፡ አበዊነ ፡ ይቤ
ለኒ ፡ ዑቅ ፡ ርእስከ ፡ ኢትግበር ፡ ሕሱመ ፡ ላዕለ ፡ ያዕቆብ ፡ 30 ወይእ
ዜኒ ፡ ሖር ፡ እስመ ፡ ፈነወከ ፡ ትሖር ፡ ቤተ ፡ አቡከ ፡ ወለምንት ፡ ትሰ
ርቀኒ ፡ አማልክትየ ። 31 ወአውሥአ ፡ ያዕቆብ ፡ ለላበ ፡ እስመ ፡ መሰ
ለኒ ፡ ዘተሀይደኒ ፡ አዋልዲከ ፡ ወኵሎ ፡ ንዋይየ ። 32 ወይእዜኒ ፡ ርኢ ፡
ለእመ ፡ ሀሎ ፡ ንዋይከ ፡ ኀቤየ ፡ ንሣእ ። ወቦአ ፡ ላበ ፡ ወአልቦ ፡ ዘረ
ከበ ፡ ወኢምንተኒ ። ወይቤ ፡ ያዕቆብ ፡ በኀበ ፡ ዘረከብከ ፡ አማልክቲ
ከ ፡ ኢይሕዮ ፡ ወናሁ ፡ በቅድመ ፡ እልክቱ ፡ አሐዊነ ፡ ወኢያእመረ ፡
ያዕቆብ ፡ ከመ ፡ ራሔል ፡ ሰረቀት ። 33 ወቦአ ፡ ለበ ፡ ቤተ ፡ ልያ ፡ ወኢ

---

25 ደብር ፡] ር ex ረ emend Y* | ለአኃዊሁ ፡] ለ int lin Y* 26 ምንት ፡ | አ
ዋልድየ ፡ 28 ወይእዜሰ ፡] ሰ sup ኒ scr 31 አዋልዲከ ፡ 32 ዘረከብከ ፡] om ዘ

---

24 ሌሊተ ፡ FHCG | om ኢትግበር ፡ ወ 25 ወረከቦ ፡ | ያዕቆብ ፡ ለላባ ፡] ላባ ፡ FHCGR
ለያዕቆብ ፡ CR | ይተክል ፡] pr ኃደረ ፡ ወ R | ደባትሪሁ ፡ R 26 ጽሚተ ፡
CG | ዘትትኀጠአኒ ፡] ዘትትኀጥአኒ ፡ CG ዘትትኃጣእ ፡ R + እምኔየ ፡ R | ዘበዘ
ናት ፡ FHCG | ፄወወ ፡ R 27 እምፈኖኩከ ፡ R | ወበመሰንቆ ፡] om በ FHCG
post ወበከበሮ ፡ 28 ገበርኩ ፡] 'ከ ፡ 29 እኩይ ፡] 'የ ፡ FHG እከይ ፡ C | ት
ማልም ፡] post ይቤለኒ ፡ | አቡየ ፡ FHGR አቡከ ፡ C 30 ፈነወከ ፡] ፈተውከ ፡
+ ከመ ፡ 31 ወአውሥአ ፡ | ያዕቆብ ፡] + ወይቤሎ ፡ | መስለኒ ፡ FHCG 32 ለ
እመቦ ፡ ዘሀሎ ፡ | ንሣእ ፡] pr ወ | om- ወቦአ ፡ — ያዕቆብ ፡ 1° C | ወኢምንተኒ ፡]
om ኒ ፡ FHG | ወይቤሎ ፡ R | ኢይሕየው ፡ FHCG | ወናሁ ፡] + አሰምዕ ፡ ለከ ፡
CR* | እልክቱ ፡] እሉንቱ ፡ FHCG እላንቱ ፡ R 33 ልያ ፡] ያዕቆብ ፡, et ያዕቆ
ብ ፡] ልያ ፡ C | ወኢረከበ ፡ 1°] 'ባ ፡ R |

Y ረከበ ። ወወፅአ ፡ ወሖረ ፡ ቤተ ፡ ያዕቆብ ፡ ወፈተነ ፡ ወቦአ ፡ ቤተ ፡ ከ
XXXI 34—42 ልኤሆን ፡ ዕቁባቲሁ ፡ ወኢረከበ ። ወቦአ ፡ ቤተ ፡ ራሔል ፡ 34 ወራሔ
ልሰ ፡ ነሥአቶሙ ፡ ለአማልክተ ፡ አቡሃ ፡ ወወደየቶሙ ፡ ውስተ ፡ እ
ልመት ፡ ገመል ፡ ወነበረት ፡ ላዕሌሆሙ ፡ 35 ወትቤሎ ፡ ለአቡሃ ፡ ኢይ
ምሰልከ ፡ ዘአስተሐቀርኩከ ፡ እግዚእየ ፡ እስመ ፡ ኢይክል ፡ ተንሥኦ ፡
ቅድሜከ ፡ እስመ ፡ ትክት ፡ አነ ። ወፈተነ ፡ ላባ ፡ ኵሎ ፡ ቤተ ፡ ራሔ
ል ፡ ወኢረከበ ፡ አማልክቲሁ ። 36 ወተምዐ ፡ ያዕቆብ ፡ ወተለኰዮ ፡
ለባ ፡ ወይቤሎ ፡ ምንት ፡ አበሳየ ፡ ዘዴገንከኒ ፡ 37 ወፈተንከኒ ፡ ኵሎ ፡
ንዋይየ ፡ ምንተ ፡ ረከብከ ፡ እምነ ፡ ቍስቋሰ ፡ ቤትከ ፡ ናስተአኀዝኑ ፡
ቅድመ ፡ እሙንቱ ፡ አኀዊነ ፡ ወይዝልፉ ፡ ማእከሌነ ፡ 38 ፳ ፡ ዓመት ፡
ሊተ ፡ እንዘ ፡ አዐቅብ ፡ አባግዒከ ፡ ወአጣሌከ ፡ ወኢመኀስአ ፡ አባ
ግዕ ፡ ኢበላዕኩ ፡ እምነ ፡ አባግዒከ ፡ 39 ወብላዐ ፡ አርዌ ፡ ኢያምጻ
እኩ ፡ ለከ ፡ አነ ፡ እፈዲ ፡ እምነቤየ ፡ እመኒቦ ፡ ዘተሠርቀ ፡ እመኒ ፡
መዐልተ ፡ ወእመኒ ፡ ሌሊተ ፡ 40 ወውስተ ፡ ጠል ፡ እበይት ፡ ወነፍዐ ፡
ንዋም ፡ እምአዕይንትየ ፡ 41 ፳ ፡ ዓመት ፡ ሊተ ፡ ዮም ፡ ውስተ ፡ ቤት
ከ ፡ ዘተቀነይኩ ፡ ለከ ፡ ፲ ፡ ወ ፬ ዓመት ፡ ተቀነይኩ ፡ ለከ ፡ በእንተ ፡
ክልኤሆን ፡ አዋልዲከ ፡ ወ ፮ ዓመት ፡ በእንተ ፡ አባግዒከ ፡ ወረሰይከ ፡
ሊተ ፡ ዐስብየ ፡ ዐሥሩ ፡ አባግዕ ፡ 42 ሶበ ፡ አከ ፡ አምላከ ፡ አብርሃም ፡

---

35 ዙሉ ፡ 36 ምንተ ፡ 38 ወአጣሊከ ፡ 41 ፮ sup ras Y*

FHCGR ወሖረ ፡] ወቦአ ፡ | ወፈተነ ፡] + ወኢረከበ ፡ C | ዕቁባኒሁ ፡ R* 34 እልመተ ፡]
እንባላተ ፡(?) F ሕንባላተ ፡ H ሕንባለ ፡ C ህንበልተ ፡ G ሕንብልተ ፡ R 35 ይ
መስለከኑ ፡ R | ዘአስታሐቀርኩከ ፡ F (sic) | ቤታ ፡ ለራሔል ፡ 36 ወተለኩዮ ፡]
ወተላኩዮ ፡ + ለ | አበሳየ ፡] + ወምንት ፡ ጌጋይየ ፡ 37 ምንተ ፡] pr ወ R |
ቍስቍሰ ፡ F ቍስቍሰ ፡ H ቈሳቍሳተ ፡ C ቈሳቍሰ ፡ G | ናስተአሐዝኑ ፡ HR ናስተ
እኀዝኑ ፡ CG | እሙንቱ ፡] እሎንቱ ፡ FHCG እሉ ፡ R 38 ወኢማሕስአ ፡ FHR
ወኢመሐስአ ፡ CG | አባግዐ ፡] በግዐ ፡ 39 አርዌኒ ፡] om ኒ ፡ R | om አነ ፡ HC |
እፈዲ ፡] ወእፈድየከ ፡ C | እመኒቦ ፡] pr ወ R | መዓልተ ፡ | ወእመኒ ፡] 'ሂ ፡ R |
ሌሊተ ፡ 40 ወውስተ ፡] om ወ | ወነፍፀ ፡] + ሌሊት ፡ R 41 ዓመት ፡ 2° et
3°] 'ተ ፡ | ክልኤሆን ፡] ክልኤ ፡ | ፮] ወስድስተ ፡ FHCG | በእንተ ፡ 2°] ውስተ ፡
FHR | ወረሰይከ ፡ ሊተ ፡] ወአኀለፍከ ፡ ብየ ፡ C | አባግዐ ፡] 'ዐ ፡ FHGR ጊዜ ፡ C
42 ሶበ ፡] pr ወ R |

አቡየ ፡ ዘሀሎ ፡ ምስሌየ ፡ ወሶበ ፡ አከ ፡ በፍርሃተ ፡ ይስሓቅ ፡ ዕራቅየ ፡
እምፈነውከኒ ። ወርእየ ፡ እግዚአብሔር ፡ ጻማሆን ፡ ለእደዊየ ፡ ወገ
ሠፀከ ፡ ትማልም ። [43] ወአውሥአ ፡ ለባ ፡ ለያዕቆብ ፡ ወይቤሎ ፡ አዋ
ልድየኒ ፡ አዋልድየ ፡ ወደቂቅየኒ ፡ ደቂቅየ ፡ ወእንስሳኒ ፡ እንስሳየ ፡
ወኵሉዝ ፡ ዘትሬኢ ፡ ዚአየ ፡ ውእቱ ፡ ወዘአዋልድየ ፡ ምንተ ፡ እንከ ፡
እሬሲዮን ፡ ሎንቱ ፡ ዮም ፡ ወለውሉዶንሂ ፡ ዘወለዳ ። [44] ወይእዜኒ ፡
ነዓ ፡ ንትማሐል ፡ አነ ፡ ወአንተ ፡ ወይኩን ፡ ሰላመ ፡ ማእከሌየ ፡ ወማ
እከሌከ ። [45] ወነሥአ ፡ ያዕቆብ ፡ እብነ ፡ ወአቀመ ፡ ሐውልተ ፡ [46] ወይ
ቤሎሙ ፡ ያዕቆብ ፡ ለአኃዊሁ ፡ አልዱ ፡ እብነ ፡ ወአለዱ ፡ እብነ ፡ ወ
በልዑ ፡ ወሰትዩ ፡ በኀበ ፡ ይእቲ ፡ እብን ፡ ወግር ፡ ወይቤሎ ፡ ላባ ፡
ዛቲ ፡ እብን ፡ ስምዕ ፡ ማእከሌየ ፡ ወማእከሌከ ፡ ዮም ። [47] ወሰመያ ፡
ላበ ፡ ወግረ ፡ ስምዕ ፡ ወያዕቆብኒ ፡ ሰመያ ፡ ከማሁ ። [48] ወይቤሎ ፡ ላባ ፡
ለያዕቆብ ፡ ነያ ፡ ዛቲ ፡ ሐውልት ፡ እንተ ፡ አቀውም ፡ ስምዕ ፡ ማእከ
ሌየ ፡ ወማእከሌከ ፡ ወበእንተ ፡ ዝንቱ ፡ ተሰምየ ፡ ስማ ፡ ወግረ ፡ ስም
ዕ ፡ [49] ወራእየ ፡ ዘአስተርአየኒ ፡ እግዚአብሔር ፡ ይርአይ ፡ ማእከሌየ ፡
ወማእከሌከ ። እስመ ፡ ንትራሐቅ ፡ ፩ ምስለ ፡ ካልኡ ፡ [50] ከመ ፡ ኢት
ሳቅዮን ፡ ለአዋልድየ ፡ ወከመ ፡ ኢትንሣእ ፡ ብእሲተ ፡ ላዕሌሆን ።
[51] ወናሁ ፡ ርኢ ፡ አልቦ ፡ ዘሀሎ ፡ ምስሌነ ፡ [52] እመኒ ፡ ኢዐደውኩ ፡

---

42 እምፈነውከኒ :] ነ int lin Y* | ጻማሆን :] ን sup ras | ወገሠፃከ :   43 ወእ
ንስሳኒ : | ወኵሉዝ : | ሎንቱ :] pr እ ·   46 ውግር : | ስምዐ :   47 ወሰመያ :]
ወሰማያ :   48 እንተ :] + ዝንቱ : 1° | ስምዕ : 1°] 'ዐ :   52 እመኒ :] እምነ :

ዘሀሎ :] om H R | እምፈኖከኒ : R | ለእደውየ :   43 አዋልድየኒ :] አዋልድኒ : FHCGR
('ሂ : R) | ወደቂቅየኒ :] ወደቂቅኒ : ('ሂ : R) | ወእንስሳኒ :] 'ሂ : | ወኵሉዝ :] om
ወ R | ዘዚአየ : FHCG | ወዘአዋልድየ :] ለእለ : አዋልድየ : R* | om እንከ : R |
እሬስዮን : | ሎንቱ :] ሎቱን : C ሎቱ : R   44 ንትመሐል : CG | ሰላመ :] 'ም :
FHCG   46 እብነ : 2°] + ወገብሩ : ወግረ : C | om ወሰትዩ : C | በኀበ :] ዲበ :
C | እብን : 1°] 'ነ : FHGR om C | እብን : 2°] ወግር : C   47 om ሰመያ : R
48 ነያ :] ናሁ : | ሐውልት :] ወግር : C | ዝንቱ :] ዝ : R | ተሰምየት : R   49 ወ
ራእየ :] 'ይ : FHG pr ወይቤሎ : ላባ : CR* | ምስለ :] እም : C   51 ወናሁ :
ርኢ :] ወርኢ : ናሁ :   52 ኢዐደውኩ :] om ኢ CGR |

Y ኀቤከ ፡ ዘንተ ፡ ወግረ ፡ ወዛተ ፡ ኃውልተ ፡ ትትልወነ ፡ በእኪት ። ወ
XXXI 53, 54 አንተኒ ፡ ለእመ ፡ ኢዐደውከ ፡ ኀቤየ ፡ [53] አምላከ ፡ አብርሃም ፡ ወአ
ምላከ ፡ ናኮር ፡ ይፍታሕ ፡ ማእከሌነ ። ወመሐለ ፡ ሎቱ ፡ ያዕቆብ ፡ በ
ፍርሀተ ፡ ይስሐቅ ፡ አቡሁ ። [54] ወሦዐ ፡ ያዕቆብ ፡ መሥዋዕተ ፡ በው
ስተ ፡ ደብር ፡ ወጸውዐ ፡ አኃዊሁ ፡ ወበልዑ ፡ ወሰትዩ ፡ ወቤቱ ፡ ው
ስተ ፡ ውእቱ ፡ ደብር ።

XXXII 1—6 [1] ወተንሥአ ፡ ላባ ፡ በጽባሕ ፡ ወሰዐመ ፡ አዋልዲሁ ፡ ወደቂቆ ፡ ወ
ባረኮሙ ፡ ወተመይጠ ፡ ላባ ፡ ብሔሮ ፡ ወሖረ ፡ [2] ያዕቆብኒ ፡ ውስተ ፡
ፍኖት ። ወነጸረ ፡ በአዕይንቲሁ ፡ ያዕቆብ ፡ ወርእየ ፡ ተዐይነ ፡ እግዚ
አብሔር ፡ ኀዱር ፡ ወተራከብዎ ፡ መላእክተ ፡ እግዚአብሔር ። [3] ወ
ይቤ ፡ ያዕቆብ ፡ ሶበ ፡ ርእየ ፡ ተዐይነ ፡ እግዚአብሔር ፡ ይእቲ ፡ ዛቲ ፡
ወሰመዮ ፡ ስሞ ፡ ለውእቱ ፡ ብሔር ፡ ተዐይን ። [4] ወፈነወ ፡ ያዕቆብ ፡
ሐዋርያተ ፡ ኀበ ፡ ዔሳው ፡ እኁሁ ፡ ብሔረ ፡ ሴር ፡ ውስተ ፡ ምድረ ፡
ኤዶም ። [5] ወአዘዞሙ ፡ ወይቤሎሙ ፡ ከመዝ ፡ በልዎ ፡ ለዔሳው ፡ እግ
ዚእየ ፡ ከመዝ ፡ ይቤ ፡ ያዕቆብ ፡ ገብርከ ፡ ኀበ ፡ ላባአ ፡ ነበርኩ ፡ ወጐ
ንደይኩ ፡ እስከ ፡ ዮም ፡ [6] ወአጥረይኩ ፡ አእዱገ ፡ ወአግማለ ፡ ወአ
ልህምተ ፡ ወአግብርተ ፡ ወአእማተ ፡ ወፈነውኩአ ፡ ይዜንውዎ ፡ ለእ
ግዚእየ ፡ ዔሳውአ ፡ ከመአ ፡ እርከብአ ፡ ሞገሰአ ፡ በቅድሜከአ ፡ አነአ ፡

---

53 ያዕቆብ ፡] ante ያ spat 1 lit rasae   XXXII 1 ወደቂቁ ፡ | ብሔሩ ፡   3 ይእቱ ፡ (sic)   6 ወፈነውኩአ ፡] om ኩ | ሞገስአ ፡

FHCGR ዘንተ ፡ ወግረ ፡] ዛተ ፡ ወግር ፡ | ትትልወነ ፡] 'ኒ ፡ | ኢዐደውከ ፡] om ኢ CR   53 ማእከሌነ ፡] ማእከሌየ ፡ ወማእከሌከ ፡ CG   54 ወሦዐ ፡] pr በእንተ ፡ ዘከመ ፡ አብአ ፡ ያዕቆብ ፡ መሥዋዕተ ፡ ለእግዚአብሔር ፡ R | መሥዋዕተ ፡] + ለእግዚአብሔር ፡ R | ወቤቱ ፡] pr በቤቱ ፡ R   XXXII 1 ወደቂቆን ፡ R   2 ያዕቆብኒ ፡] pr ወ FHCG + ገብአ ፡ (pr ወ R) | om ውስተ ፡ R | ፍኖቱ ፡ | ወነጸረ ፡] ወይቤ ፡ ያዕቆብ ፡ ሶበ ፡ ነጸረ ፡ R | ኀዱረ ፡ GR 'ራን ፡ C   3 ወሰመዮ ፡] 'የተ ፡ R* | om ስሞ ፡ R   4 ሐዋርያ ፡ FH | ሴይር ፡ C   5 ያዕቆብ ፡ ገብርከ ፡] ord inv | እስከ ፡ ዮም ፡] እስከዝ ፡ ዓመት ፡ R | ላባአ ፡] "ubicumque nuntius ab aliquo ad aliquem perfertur, verbis perferendis vel omnibus vel singulis quibusdam illud አ (ኣ) in codicibus annectitur; differunt codices aut saepius aut rarius illud ponendo". (Dillm.)   6 ወአልህምተ ፡] + ወአባግዐ ፡ C

ገብርከአ ፨ [7] ወገብኡ ፡ ኀቤሁ ፡ ለያዕቆብ ፡ እሙንቱ ፡ ሐዋርያት ፡ Y XXXII 7—14
እለ ፡ ፈነወ ፡ ወይቤልዎ ፡ ሖርነ ፡ ኀበ ፡ ዔሳው ፡ እኁከ ፡ ወናሁ ፡ መ
ጽአ ፡ ይትቀበልከ ፡ ወ ፬፻ ዕደው ፡ ምስሌሁ ፡ [8] ወፈርሀ ፡ ጥቀ ፡ ያዕ
ቆብ ፡ ወሐጥአ ፡ ዘይገብር ፡ ወነፈቆሙ ፡ ለአሕዛብ ፡ ዘምስሌሁ ፡ ወ
አባግዕኒ ፡ ወአልህምትኒ ፡ ወገብሮሙ ፡ ክልኤ ፡ ትዕይንት ፡ [9] ወይቤ ፡
ያዕቆብ ፡ ለእመ ፡ መጽአ ፡ ዔሳው ፡ ውስተ ፡ አሓቲ ፡ ትዕይንት ፡ ወ
ቀተለ ፡ ትድኅን ፡ አሓቲ ፡ ትዕይንት ፡ ካልእት ፡ [10] ወይቤ ፡ ያዕቆብ ፡
ውእቱ ፡ አምላከ ፡ አቡየ ፡ ወአምላከ ፡ አብርሃም ፡ ውእቱ ፡ እግዚአ
ብሔር ፡ ይቤለኒ ፡ ሖር ፡ ውስተ ፡ ብሔር ፡ ዘተወለድከ ፡ ወአሤኒ ፡
ላዕሌከ ፡ [11] ወበነሶሉ ፡ እንከሰ ፡ ላዕሌየ ፡ ወነሶሉ ፡ ጽድቅ ፡ ወርትዕ ፡
ዘገበርከ ፡ ላዕሌየ ፡ ገበርኩ ፡ እስመ ፡ በበትርየ ፡ ዐደውክዎ ፡ ለዝ ፡
ዮርዳንስ ፨ ወይእዜሰ ፡ ኮንኩ ፡ ክልኤ ፡ ተዐይን ፡ [12] አድኅነኒ ፡ እምነ ፡
እዴሁ ፡ ለእኁየ ፡ ዔሳው ፡ እስመ ፡ እፈርሀ ፡ አነ ፡ እምኔሁ ፡ ላዕለ ፡
ርእስየ ፡ ከመ ፡ ኢይምጻእ ፡ ወኢይቅትል ፡ እመ ፡ ምስለ ፡ ውሉዳ ፡
[13] ወትቤለኒ ፡ አሤኒ ፡ ላዕሌከ ፡ ወእገብሮ ፡ ለዘርእከ ፡ ከመ ፡ ኆጻ ፡ ባ
ሕር ፡ ዘኢይትኌለቍ ፡ እምነ ፡ ብዝኁ ፡ [14] ወቤተ ፡ በሀየ ፡ በይእቲ ፡

---

9 ወቀትለ፡ | ትድኅን፡] ት sup ras   10 እግዚአብሔር፡ይቤለኒ፡] ር፡ ይ sup ras | ብሔረ፡ | ላዕሌየ፡   11 ወበዘሶሉ፡] 'ሉ፡ | ወዘሶሉ፡] 'ሉ፡ | ዮዳንስ፡   12 እ
መ፡] እምነ፡ | ውሉደ፡   13 ብዝኁ፡

---

8 ጥቀ፡ያዕቆብ፡] ord inv R | ወነፈቀ፡ (ወና' F) FHCG | ለሕዝብ፡ | ዘምስ FHCGR
ሌሁ፡] እለ፡ ም' R | ወአባግዐኒ፡ወአልህምትኒ፡] 'ዐኒ፡ 'ትኒ፡ FHCG ወለአ' ወ
ለአ' R + ወለአገማል፡ C | ትዕይንት፡] 'ተ፡ FH ተዓይነ፡ CGR   9 ወቀተለ፡]
'ላ፡ FHCG | om አሓቲ፡ | ትዕይንት፡ካልእት፡] ord inv   10 አበዊየ፡ ('ውየ፡
R) | ወአምላከ፡አብርሃም፡] አምላከ፡አብርሃም፡ወአምላከ፡ይስሐቅ፡ | om ው
እቱ፡ እግዚአብሔር፡ C | ይቤለኒ፡] pr ዘ FHCG | ዘተወለድከ፡] ኀበ፡ ተ'
11 ወበዘሶሉ፡] ያሠኒ፡ FCR ያሤኒ፡ HG | ወዘሶሉ፡] ወበዘሶሉ፡ FHCGR[1] | ዘገበ
ርከ፡ላዕሌየ፡ገበርኩ፡] ዘገበርኩ፡ F ዘገበርከ፡ለገብርከ፡ረከብኩ፡ CR* | ለዝ፡]
om ዝ፡ R | ተዓይነ፡   12 ለዔሳው፡እኁየ፡ | ወኢይቅትል፡] pr ወኢይቅትለኒ፡ |
እመ፡] pr እምእለ፡ምስሌየ፡ወከመ፡ኢይቅትል፡ R   13 ወትቤለኒ፡] + ለሊከ፡
R | om አሤኒ፡ላዕሌከ፡ R* | ለዝንቱ፡] ለዘርእከ፡ CR* | ዘኢይትኌለቍ፡ FHCG
'ኈለቍ፡ R   14 በሀየ፡] om በ |

XXXII 15—24 Y ሌሊተ ። ወአውፅአ ፡ አምኃ ፡ ዘይወስድ ፡ ለዔሳው ፡ 15 ፪፻ ፡ አጣሊ ፡
ወአብሓኰ ፡ ፲ ወአባግዐ ፡ ፪፻ ፡ ወአብጕኰ ፡ አባግዕ ፡ ፳ 16 ወናቃተ ፡
ምስለ ፡ እጓሊሆን ። ወእጐልተ ፡ ወአልህምተ ፡ ፵ አስዋር ፡ ፲ ፡ አእ
ዱግ ፡ ፲ ፡ ዕዋል ፡ 17 ወወሀቦሙ ፡ ለደቂቁ ፡ መራዕየ ፡ እንተ ፡ ባሕቲ
ቶሙ ፡ ወይቤሎሙ ፡ ሑሩ ፡ ቅድመ ፡ አስተራሕቁ ፡ መራዕየ ፡ እመ
ራዕይ ፡ 18 ወይቤሎ ፡ ለቀዳማዊ ፡ ለእመ ፡ ረከብከ ፡ ለእኁየ ፡ ዔሳው ፡
ወተስእለከ ፡ ወይቤለከ ፡ ዘመኑ ፡ ዝንቱ ፡ ወአይቴ ፡ ተሐውር ፡ ወዘ
መኑ ፡ ዝ ፡ ዘየሐውር ፡ ቅድሜከ ፡ 19 በሎ ፡ ዘገብርከ ፡ ያዕቆብ ፡ አምኃ ፡
ዘፈነወ ፡ ለእግዚኡ ፡ ዔሳው ፡ ወናሁ ፡ ይእዜኒ ፡ ድኅሬነ ፡ ይተልወነ ።
20 ወአዘዘ ፡ ለቀዳማዊ ፡ ወለካልኡኒ ፡ ወለሣልሱኒ ፡ ወኵሎሙ ፡ እለ ፡
የሐውሩ ፡ ቅድሜሁ ፡ ወይነድኡ ፡ መራዕየ ። ወይቤሎሙ ፡ ከመዝ ፡
በልዎ ፡ ለእኁየ ፡ ዔሳው ፡ ለእመ ፡ ረከብክምዎ ፡ 21 በልዎ ፡ ናሁ ፡ ገ
ብርከ ፡ ያዕቆብ ፡ ይበጽሕ ፡ ድኅሬነ ። እስመ ፡ ይቤ ፡ እድኅን ፡ እምነ ፡
ገጹ ፡ በዝንቱ ፡ አምኃ ፡ ዘይወስዱ ፡ ቅድሜሁ ፡ ወእምዝ ፡ እሬኢ ፡
ገጾ ፡ ከመ ፡ ይትቄበሎ ፡ ለገጽየ ፡ በዳኅን ። 22 ወእምዝ ፡ ፈነወ ፡ አም
ኃ ፡ ወውእቱሰ ፡ ቤተ ፡ ውስተ ፡ ትዕይንት ፡ በይእቲ ፡ ሌሊት ። 23 ወ
ተንሥአ ፡ ወነሥአ ፡ ክልኤሆን ፡ አንስቲያሁ ፡ ወክልኤሆን ፡ ዕቁባ
ቲሁ ፡ ፲ወ ፩ ደቂቁ ፡ ወዐደወ ፡ ማዕዶተ ፡ ያዕቆብ ፡ 24 ወነሥአሙ ፡

15 ወአባግዐ ፡] 'ዐ ፡ R 16 ወናቃት ፡ R 17 መራዕየ ፡ bis] 'ይ ፡ 19 ለእ
ግዚኡ ፡] ኡ ex እ emend 20 መራዕየ ፡] ራ partim ras 23 ደቂቁ ፡

FHCGR ወአውፅአ ፡] pr በእንተ ፡ ዘከመ ፡ አብአ ፡ ያዕቆብ ፡ አምኃ ፡ ለዔሳው ፡ R + ያዕቆብ ፡
R | ለዔሳው ፡] + እኁሁ ፡ 15 ፪፻] ፪፻ | አጣሊ ፡ | ወአብሓኰ ፡ 1°] + አጣሊ ፡ |
፲] ፳ 16 ወናቃተ ፡] ወናቀተ ፡ + ፶ FHCGR* | ወእጐልተ ፡] om ወ FHGR* |
om ወአልህምተ ፡ | ፵] ፶ C ፶ R | አስዋር ፡] 'ረ ፡ FHCG pr ወ | አእዱግ ፡] ''ገ ፡
pr ወ | ፲ 2°] ፳ CG | ዕዋል ፡] 'ለ ፡ FHCG pr ወ + ፲ 17 ለደቂቁ ፡] ለደ
ቂ ፡ | አስተራሕቁ ፡] pr ወ 18 ወይቤሎ ፡] ወይቤሎሙ ፡ R* | ለቀዳማዊ ፡] ለዘ ፡
ቀዳሚ ፡ | ለዔሳው ፡ እኁየ ፡ 19 ዘገብርከ ፡] ለገ' R | ይእዜኒ ፡] ውእቱኒ ፡ 20 ለ
ቀዳማዊ ፡] ካዕበ ፡ C + ኒ ፡ FHG | ወኵሎሙ ፡] ወለኵሎሙ ፡ CGR + እሉ ፡ R* |
ለእኁየ ፡ ለዔሳው ፡ FHCG ለዔሳው ፡ እኁየ ፡ R | ለእመ ፡] pr ወ R | ረከብክሙ ፡
FHG 21 ገጾ ፡] + ቅድመ ፡ ወ C | ይትቀበሎ ፡ CG 23 ወነሥአ ፡] 'አን ፡ +
ለ | አንስትያሁ ፡ R ወክልኤሆን ፡] ወለክልኤ ፡ FHCG ወለክልኤሆን ፡ R | ፲ ወ
፩] pr ወ | ደቂቀ ፡ | ያዕቆብ ፡] ያቦቅ ፡ C ያባቅ ፡ R

ወሀደወ ፡ ውኂዘ ። ወአዕደወ ፡ ኵሎ ፡ ንዋያቲሁ ፡ 25 ወተረፈ ፡ ያዕ Y XXXII 25—33
ቆብ ፡ ባሕቲቱ ። ወተጋደሎ ፡ ብእሲ ፡ እስከ ፡ ጽባሕ ፡ 26 ወሶበ ፡ ርእ
የ ፡ ኢክህሎ ፡ አኀዘ ፡ ሥርወ ፡ ኀሩመ ፡ እንዘ ፡ ይትጋደሎ ፡ ምስሌ
ሁ ፡ 27 ወይቤሎ ፡ ፈንወኒ ፡ እስመ ፡ ጎሐ ፡ ጽባሕ ፡ ወይቤሎ ፡ ኢይፌ
ንወከ ፡ ለእመ ፡ ኢባረከኒ ። 28 ወይቤሎ ፡ መኑ ፡ ስምከ ፡ ወይቤሎ ፡
ያዕቆብ ። 29 ወይቤሎ ፡ ኢይኩን ፡ እንከ ፡ ስምከ ፡ ያዕቆብ ፡ዳእሙ ፡
ይኩን ፡ ስምከ ፡ እስራኤል ፡ እስመ ፡ ክህልከ ፡ ምስለ ፡ እግዚአብሔር ፡
ወምስለ ፡ እጓለ ፡ እማሕያው ። 30 ወይቤሎ ፡ አይድዐኒ ፡ ስመከ ፡ ወይ
ቤሎ ፡ ለምንት ፡ ለከ ፡ ትሴአል ፡ ስምየ ፡ ወባረኮ ፡ በሀየ ። 31 ወሰመዮ ፡
ስሞ ፡ ያዕቆብ ፡ ለውእቱ ፡ ብሔር ፡ ራእየ ፡ እግዚአብሔር ፡ እስመ ፡
ርኢክዎ ፡ ለእግዚአብሔር ፡ ገጸ ፡ በገጽ ፡ ወድኅነት ፡ ነፍስየ ፡ ወገጽ
የ ። 32 ወሠረቀ ፡ ፀሐይ ፡ ሶበ ፡ ኀደጎ ፡ ራእየ ፡ እግዚአብሔር ፡ ወሎ
ቱ ፡ ያስዮዝዞ ፡ ከመ ፡ እግሩ ። 33 ወበእንተዝ ፡ ኢይበልዑ ፡ እስራ
ኤል ፡ ውእተ ፡ ሥርወ ፡ ዘአስዮዘዞ ፡ ዘሀሎ ፡ ውስተ ፡ ዓወ ፡ እግሩ ፡
እስከ ፡ ዛቲ ፡ ዕለት ፡ እስመ ፡ አኀዞ ፡ ሥርወ ፡ ኀሩመ ፡ ለያዕቆብ ፡ ው
እቱ ፡ ሥርው ፡ ኀሩም ።

1 ወሶበ ፡ ይኔጽር ፡ ያዕቆብ ፡ ወይሬኢ ፡ ነዋ ፡ ዔሳው ፡ እኁሁ ፡ መ XXXIII 1
ጽአ ፡ ወነዋ ፡ ፬፻ ዕደው ፡ ምስሌሁ ፡ ወነፈቆሙ ፡ ያዕቆብ ፡ ለደቂቁ ፡

---

30 ስመከ ፡] ስምከ ፡ 32 ያስዮዝዞ ፡] + ወሎቱ ፡ 2° sup ras 33 ውእተ ፡ ሥርወ ፡] ʼቱ ፡ ʼው ፡ XXXIII 1 om ዔሳው ፡ — ወነዋ ፡

---

24 ንዋይሁ ፡ FHG ንዋዩሁ ፡ R 25 ወተርፈ ፡ FHCG | ወተጋደሎ ፡] pr ኀበ ፡ FHCGR ተጋደለ ፡ ያዕቆብ ፡ ምስለ ፡ እግዚኡ ፡ R | ጸብሐ ፡ FH 26 ርእየ ፡] + ከመ ፡ | ኢክህሎ ፡] ኢይክሎ ፡ FHCG | አኀዘ ፡ FH | ሥርው ፡ CG | ኀሩም ፡ FHG | ይት ጋደለ ፡ R 29 ክህልከ ፡] + ተጋድሎ ፡ G 30 ወይቤሎ ፡ 1°] + ያዕቆብ ፡ CRᵃ | አይድዐኒ ፡ | ስምየ ፡] + እስመ ፡ መድምም ፡ ውእቱ ፡ CRᵃ 31 om ለእ ግዚአብሔር ፡ R 32 ሶበ ፡] ሶቤሃ ፡ R | ወሎቱ ፡] + ሰ ፡ | ከመ ፡] ሥርወ ፡ CRᵃ 33 ኢይበልዑ ፡] om ኢ Rᵃ | እስራኤል ፡] pr ደቂቀ ፡ | ዘሀሎወ ፡ R | አወ ፡ C | ሥርወ ፡ 2°] ʼው ፡ C pr በ R | ኀሩመ ፡] ʼም ፡ FHGR | om ለያዕቆብ ፡ — ኀሩም ፡ R XXXIII 1 ወሶበ ፡ — ነዋ ፡] ወአንሥአ ፡ አዕይንቲሁ ፡ ያዕቆብ ፡ ወር እየ ፡ ወናሁ ፡ C | ዔሳው ፡ እኁሁ ፡] ord inv R | ወናፈቆሙ ፡ F | om ያዕቆብ ፡ 2° R |

XXXIII 2—11 Y ኀበ ፡ ልያ ፡ ወኀበ ፡ ራሔል ፡ ወኀበ ፡ ክልኤሆን ፡ ዕቁባቲሁ ፡ 2 ምስ
ለ ፡ ደቂቆን ፡ ቅድመ ፡ ልያ ፡ ወደቂቃ ፡ ድኅሬሆን ፡ ወእምዝ ፡ ራሔ
ል ፡ ወዮሴፍ ፡ ድኅሬሆን ፡ 3 ወያዕቆብሰ ፡ ቅድሜሆን ፡ ሖረ ፡ ወሰገደ ፡
ውስተ ፡ ሳብዕ ፡ እስከ ፡ ይበጽሕ ፡ ኀበ ፡ እኁሁ ። 4 ወቀደመ ፡ ረዊጸ ፡
ዔሳው ፡ ወተቀበሎ ፡ ወሐቀፎ ፡ ክሳዶ ፡ ወበከዩ ፡ ክልኤሆሙ ። 5 ወ
ሶበ ፡ ነጸረ ፡ ወርእየ ፡ ክልኤሆን ፡ አንስቲያሁ ፡ ወደቂቆን ፡ ወይቤሎ ፡
ምንትከ ፡ እሙንቱ ፡ እሉ ፡ ወይቤሎ ፡ ደቂቅየ ፡ እሙንቱ ፡ ዘመሐሮ ፡
እግዚአብሔር ፡ ለገብርከ ፡ 6 ወመጽአ ፡ ዕቁባቲሁ ፡ ወደቂቆን ፡ ወሰ
ገዳ ፡ ሎቱ ፡ 7 ወመጽአት ፡ ልያ ፡ ወደቂቃ ፡ ወሰገደት ፡ ሎቱ ፡ ወእ
ምዝ ፡ መጽአት ፡ ራኄል ፡ ወሰገደት ፡ ሎቱ ። 8 ወይቤሎ ፡ ምንትከ ፡
ውእቱ ፡ ተዐይን ። ወይቤሎ ፡ ያዕቆብ ፡ ለዔሳው ፡ ዘገበርኩ ፡ ለከ ፡
እግዚኦ ፡ ከመ ፡ እርከብ ፡ ሞገሰ ፡ በቅድሜከ ። 9 ወይቤ ፡ ዔሰው ፡
ብየ ፡ አንሰ ፡ አንተ ፡ እኁየ ፡ ወይኩንከ ፡ ለከ ፡ ዘዚአከ ። 10 ወይቤሎ ፡
ያዕቆብ ፡ ለእመ ፡ ረከብኩ ፡ ሞገሰ ፡ በቅድሜከ ፡ ተመጠወ ፡ እምነ ፡
እዴየ ፡ አምኃየ ፡ እስመ ፡ በእንተ ፡ ዝንቱ ፡ እሬኢ ፡ ገጸከ ፡ ከመ ፡
ዘእሬኢ ፡ ገጸ ፡ እግዚአብሔር ። 11 ወእመሰ ፡ ታፈቅረኒ ፡ ንሣእ ፡ አ

---

2 ደቂቆን ፡] ደ sup ras 3 ወያዕቆብሰ ፡] ሰ int lin Y* 6 ወመጽአ ፡ | ወ
ሰገደ ፡ 7 ወመጽአት ፡] አት ፡ ex አ ፡ emend Y* (vid) 10 ገጸከ ፡] ገጽከ ፡
11 ታፈቅራኒ ፡

FHCGR ኀበ ፡] pr ወ FHG 2 ምስለ ፡] pr ወረሰዮን ፡ ለዕቁባቲሁ ፡ C | ልያ ፡] pr ወ
C | ድኅሬሆን ፡ ወእምዝ ፡] ድኅሬሆን ፡ ወ FHCG ወድኅሬሆን ፡ R | ወዮሴፍ ፡]
om ወ FH | ድኅሬሆን ፡ 2°] 'ሃ ፡ 3 ወያዕቆብሰ ፡] ወውእቱሰ ፡ | ቅድሜሆሙ ፡ |
ውስተ ፡ ሳብዕ ፡] ውስተ ፡ ምድር ፡ ስብዐ ፡ ('ዕ ፡ FH) 4 ወቅድመ ፡ R* ወአቅ
ደመ ፡ R^a | ወተቀበሎ ፡] om ወ R* ለተ' R^a | ወበከዩ ፡] pr ወሰዐሞ ፡ C | ክል
ኤሆሙ ፡] + ኅቡረ ፡ R 5 ርእየ ፡ ወነጸረ ፡ R | ነጸረ ፡] + ዔሳው ፡ CR | om ክል
ኤሆን ፡ C | om እሙንቱ ፡ 1° R | ወይቤሎ ፡ 2°] ወይቤ ፡ | ዘምሕሮ ፡ FHG
6 om ሎቱ ፡ 7 om ሎቱ ፡ bis | ወእምዝ ፡] + ድኅሬ ፡ ዙሎን ፡ R 8 ውእቱ ፡]
+ ዝንቱ ፡ ዙሉ ፡ | ተዐይን ፡] + ዘረከብኩ ፡ C 9 ወይቤሎ ፡ R | አንሰ ፡] እንስሳ ፡
R + ብዙኅ ፡ | አንተ ፡] om C pr ወ et + ሰ ፡ R | ወይኩንከ ፡] om ወ R 10 ለ
እመ ፡] pr አኮ ፡ ከመዝ ፡ R^a | እዴየ ፡] እደውየ ፡ R | ዘእሬኢ ፡] ዘይሬኢ ፡ 11 ወእ
መሰ ፡] ወለእመ ፡ R | አምኃየ ፡] እምኄየ ፡ R |

ምኅየ ፡ ዘአምጻእኩ ፡ ለከ ፡ እስመ ፡ መሐረኒ ፡ እግዚአብሔር ፡ ወብየ ፡ Y XXXIII
ኵሉ ፡ ወገብሮ ፡ ወነሥአ ። [12] ወይቤሎ ፡ ዔሳው ፡ ተንሥኡ ፡ ንሖር ፡ 12—19
እንተ ፡ መንጸር ፡ [13] ወይቤሎ ፡ ያዕቆብ ፡ ለሊከ ፡ ታአምር ፡ ደቂቅ ፡
ወአባግዕ ፡ ወእጐልትኒ ፡ የኀርሣ ፡ ላዕሌየ ፡ ወእመሰ ፡ መረድኑ ፡ ላዕ
ሌሆን ፡ አኀተ ፡ ዕለተ ፡ ወእመአከ ፡ ሰኑየ ፡ ይመውቱ ፡ እንስሳነ ፡
[14] ሖር ፡ አንተ ፡ እግዚእየ ፡ ቅድመ ፡ ገብርከ ፡ ወንሕነ ፡ በከመ ፡ ንክ
ል ፡ ነሐውር ፡ እስመ ፡ ንውዕልሂ ፡ ውስተ ፡ ፍኖታት ፡ እንተ ፡ ነሐ
ውር ፡ በእግረ ፡ ደቂቅ ፡ ነሐውር ፡ እስከ ፡ ንበጽሕ ፡ ኀበ ፡ እግዚእነ ፡
ውስተ ፡ ሴይር ፡ [15] ወይቤሎ ፡ ዔሳው ፡ እኅድግኬ ፡ እምዝንቱ ፡ ሕዝ
ብ ፡ ዘምስሌየ ፡ ወይቤሎ ፡ ወምንትኑ ፡ ዘየአክለኒ ፡ ዘረከብኩ ፡ ሞገ
ሰ ፡ በቅድሜከ ፡ እግዚእየ ። [16] ወገብአ ፡ ዔሳው ፡ ፍኖቶ ፡ በይእቲ ፡
ዕለት ፡ ውስተ ፡ ሴይር ፡ [17] ወያዕቆብሰ ፡ ኀደረ ፡ ውስተ ፡ ተዐይን ።
ወገብረ ፡ ሎቱ ፡ ኀጹረ ፡ ህየ ፡ ሎቱሂ ፡ ወለእንስሳሁኒ ። ወበእንተ ፡
ውእቱ ፡ ሰመዮ ፡ ለውእቱ ፡ ብሔር ፡ ማኅደር ። [18] ወበጽሐ ፡ ያዕቆብ ፡
ውስተ ፡ ሴሌም ፡ ውስተ ፡ ሀገረ ፡ ሰቂሞን ፡ እንተ ፡ ህልው ፡ ውእቱ ፡
ውስተ ፡ ደብረ ፡ ከናአን ። ወሶበ ፡ መጽአ ፡ እምኀ ፡ አፍላግ ፡ ዘሶርያ ፡
ወበጽሐ ፡ አንጻረ ፡ ሀገር ፡ [19] ወአኀዘ ፡ ደወለ ፡ ገራህት ፡ ወተከለ ፡

---

13 መረድኑ፡] ራ pro ረ et inter ድ et ኑ spat 1 lit rasae | ላዕሌሆን፡] ን sup ras | ሰኑየ፡ | ይመውቱ፡] ቱ ex ት emend 14 ሰይር፡ 18 ህልው፡ውእቱ፡] ሀለ pro ህል scr et ው 2° ex initio ተ form Y* | አንጻረ፡

ምሕረኒ፡ FH | ወገብሮ፡] ወአገበሮ፡ | ወነሥአ፡] 'አ፡ 12 ተንሥእ፡ C 13 ታ FHCGR አምር፡] + እግዚእ፡ከመ፡ድኩማን፡ (om R) | ወእጐላትኒ፡ FH ወእጐላትኒ፡ CR ወእጐልትየኒ፡ G | ወእመሰ፡] ወለእ' FHCG | ላዕሌሆን፡] 'ሙ፡ | ሰኑየ፡] + ዕለተ፡ R | እንስሳነ፡] om ነ፡ R pr ኵሉ፡ 14 ሖር፡] pr ወ R | አንተ፡] + ሰ፡ R | ወንሕነ፡] + ሰ፡ | om እስመ፡ CG | ንውዕልሂ፡] ንዋዕልሂ፡ FH pr ወ C | ፍኖት፡ | እንተ፡] እንዘ፡ | ነሐውር፡ 2°] + ወሶበሂ፡ነሐውር፡ | ሴር፡ FHGR item v 16 15 እኅድጌ፡ F እኅድግ፡ HR* እኅድግኑ፡ CGR° | እምኑ፡ዝንቱ፡ | ወምንትኑ፡] ሰም' | ዘየአክለኒ፡] ዝንቱ፡የ' | እግዚእ፡ 17 ህየ፡] pr በ R | ወለእንስሳሁኒ፡] om ኒ፡ | ውእቱ፡] ዝ፡ 18 ሲቆሞን፡ FHR* ሴቆሞን፡ CG ሰቆሞን፡ R° | ህልው፡ውእቱ፡] ሀለወት፡ | ደብረ፡] ምድረ፡ C | ወሶበ፡] እምድኅረ፡ C 19 ወአኀዘ፡] ወተማየጠ፡ C |

Y ሀየ ፡ ማኅደረ ። ወገራህትሰ ፡ እንተ ፡ ተሳየጠ ፡ እምነ ፡ ኤሞር ፡ አቡ
XXXIII 20 ሁ ፡ ለሴኬም ፡ በ፻ ፡ አባግዕ ፡ [20] ወአቀመ ፡ በሀየ ፡ ምሥዋዐ ፡ ወጸው
ዖ ፡ በሀየ ፡ ለአምላከ ፡ እስራኤል ።
XXXIV 1—10 [1] ወወፅአት ፡ ዲና ፡ ወለተ ፡ ልያ ፡ እንተ ፡ ወለደት ፡ ለያዕቆብ ፡
ከመ ፡ ትርአይ ፡ አዋልደ ፡ ውእቱ ፡ ብሔር ፡ [2] ወርእያ ፡ ሴኬም ፡ ወ
ልደ ፡ ኤሞር ፡ ኮርያዊ ፡ መልአከ ፡ ውእቱ ፡ ብሔር ፡ ወነሥአ ፡ ወሰ
ከበ ፡ ምስሌሃ ፡ ወአኅሰራ ፡ [3] ወርእየ ፡ ነፍስታ ፡ ለዲና ፡ ወለተ ፡ ያዕ
ቆብ ፡ ወአፍቀራ ፡ ለይእቲ ፡ ድንግል ፡ ወተናገራ ፡ በእንተ ፡ ግዕዛ ፡
[4] ወይቤሎ ፡ ሴኬም ፡ ለኤሞር ፡ አቡሁ ፡ ንሥአ ፡ ሊተ ፡ ለዛቲ ፡ ድን
ግል ፡ ትኩነኒ ፡ ብእሲተ ። [5] ወሰምዐ ፡ ያዕቆብ ፡ ከመ ፡ አርኰሳ ፡ ለዲ
ና ፡ ወለቱ ፡ ወልደ ፡ ኤሞር ፡ ወደቂቁሰ ፡ ሐቅለ ፡ ሀለዉ ፡ ምስለ ፡
እንስሳሆሙ ፡ ወአርመመ ፡ ያዕቆብ ፡ እስከ ፡ ይበጽሑ ። [6] ወመጽአ ፡
ኤሞር ፡ አቡሁ ፡ ለሴኬም ፡ ኀበ ፡ ያዕቆብ ፡ ከመ ፡ ይትናገሮ ። [7] ወመ
ጽኡ ፡ ደቂቁ ፡ እምሐቅል ፡ ወሶበ ፡ ሰምዑ ፡ ደንገፁ ፡ ጥቀ ፡ ወተከዙ ፡
እስመ ፡ ኀፍረተ ፡ ገብሩ ፡ ሴኬም ፡ ላዕለ ፡ እስራኤል ፡ ዘከመ ፡ ሰከበ ፡
ምስለ ፡ ወለተ ፡ ያዕቆብ ፡ ወኢኮነ ፡ ከማሁ ፡ ሕጉ ። [8] ወተናገሮሙ ፡
ወይቤሎሙ ፡ ሴኬም ፡ ወልድየ ፡ አፍቀራ ፡ ለወለትክሙ ፡ ሀብዎ ፡
ትኩኖ ፡ ብእሲተ ፡ [9] ወትትኀመዉኒ ፡ ሀቡኒ ፡ አዋልዲክሙ ፡ ወአዋ
ልዲነኒ ፡ ንሥኡ ፡ ለደቂቅክሙ ፡ [10] ወንበሩ ፡ ምስሌነ ፡ ወምድርነ ፡

---

19 ተሰየጠ፡ XXXIV 2 ሶርያዊ፡ (vid) | ወአኅሳራ፡ 3 ግዕዘ፡ 5 ወለቱ፡] pr ወ | ወልደ፡] pr ወ 7 ኃፍረተ፡

FHCGR ወገራህትሰ፡] ’ታሰ፡ FHG ’ቱሰ፡ R | ተማየጡ፡ FHGR XXXIV 1 ወወፅአት፡] pr በእንተ፡ዘከመ፡አርኰስዋ፡ለዲና፡ወለተ፡ያዕቆብ፡ሰብአ፡ሴኬም፡ R 2 ኮርያዊ፡] ከርያዊ፡ R አውያዊ፡ C | om ውእቱ፡ | ወነሥአ፡ | ወሰከበ፡ F item v 7 3 ወርእየ፡] ’ያ፡ | ነፍስታ፡] ነፍሳ፡ GR | ወተናገራ፡] ’ረ፡ FHCG 4 ንሥአ፡] ንሣእ፡ F | ዛተ፡ድንግለ፡ R 5 እንስሳሆሙ፡] ’ሁ፡ C om ሆሙ፡ FHGR | ይበጽሑ፡] ይመጽኡ፡ CG 7 ሰምዑ፡] + ደቂቀ፡ R + ዘከመ፡ሰከበ፡ሴኬም፡ምስለ፡ወለተ፡ያዕቆብ፡ R* | ገብረ፡ | ዘከመ፡] om H R 8 ወይቤሎሙ፡] om R* + ኤሞር፡ CR* | om ሴኬም፡ R* | አፍቀራ፡] pr ወ R* | ሀብዎ፡] pr ወወ R 9 ወትትሐመዉኒ፡] ከመ፡ ት’ R | አዋልዲክሙ፡] pr እም R | ወአዋልዲነኒ፡] ’ኒ፡ R 10 ወምድርነ፡] ’ሰ፡ FHCG + ሰ፡ R |

ናሁ ፡ ርኊብ ፡ ቅድሜክሙ ፡ ወኅድሩ ፡ ውስቴታ ። [11] ወይቤሎሙ ፡ Y XXXIV
ሴኬም ፡ ለአቡሃ ፡ ወለአኃዊሃ ፡ [12] ረስዩ ፡ ሊተ ፡ ዛተ ፡ ፍትሐ ፡ በቅ 11—21
ድሜክሙ ፡ ወመጠነ ፡ አብዛኅክሙ ፡ ኅጼሃ ፡ ጥቀ ፡ እሁበክሙ ፡ ሀቡ
ኒያ ፡ ለዛቲ ፡ ወለት ፡ ትኩነኒ ፡ ብእሲተ ። [13] ወአውሥእዎ ፡ ደቂቀ ፡
ያዕቆብ ፡ ለሴኬም ፡ ወለኤሞር ፡ አቡሁ ፡ በጕሕሉት ፡ ወይቤልዎሙ ፡
እስመ ፡ አርኰስዋ ፡ ለዲና ፡ እኅቶሙ ። [14] ወይቤልዎሙ ፡ ስምዖን ፡
ወሌዊ ፡ አኃዊሃ ፡ ለዲና ፡ ኢንክል ፡ ገቢሮቶ ፡ ለገዘንቱ ፡ ነገር ፡ ከመ ፡
ነሀቦሙ ፡ እኅተነ ፡ ለብእሲ ፡ ዘኢኮነ ፡ ግዙረ ፡ እስመ ፡ ጽእለት ፡ ው
እቱ ፡ ለነ ፡ [15] በዝንቱ ፡ ባሕቱ ፡ ትከውኑ ፡ ከማነ ፡ ወንነብር ፡ ምስሌ
ክሙ ፡ ለእመ ፡ ገበርክሙ ፡ ኵሎ ፡ ተባዕተክሙ ፡ [16] ወንሁበክሙ ፡
አዋልዲነ ፡ ወንነሥእ ፡ አዋልዲክሙ ፡ ለነ ፡ አንስትያ ፡ ወንነብር ፡
ምስሌክሙ ፡ ወንከውን ፡ አሐደ ፡ ዘመደ ። [17] ወለእመሰ ፡ ኢሰመዕ
ክሙ ፡ ንነሥእ ፡ አዋልዲነ ፡ ወነሐውር ። [18] ወአደሞሙ ፡ ለኤሞር ፡
ወለሴኬም ፡ ገዘንቱ ፡ ነገር ፡ [19] ወኢጐንደየ ፡ ገቢሮቶ ፡ ውእቱ ፡ ወል
ድ ፡ ለገዘንቱ ፡ ነገር ፡ እስመ ፡ ያፈቅራ ፡ ለወለተ ፡ ያዕቆብ ፡ ወውእቱ ፡
ይከብር ፡ እምነ ፡ ኵሉ ፡ ቤተ ፡ አቡሁ ። [20] ወሖረ ፡ ኤሞር ፡ ወሴኬም ፡
ውስተ ፡ አንጻረ ፡ ሀገር ፡ ወነገሩ ፡ ለኵሉ ፡ ዕደወ ፡ ሀገሮሙ ፡ [21] ወይ
ቤልዎሙ ፡ እሉ ፡ ዕደው ፡ ስንእ ፡ እሙንቱ ፡ ምስሌነ ፡ ውስተ ፡ ሀገር
ነ ፡ ወይትገበርዋ ፡ ለምድርነ ፡ እስመ ፡ ረኃብ ፡ ይእቲ ፡ ምድር ፡ ቅድ

---

14 እኅትነ ፡ FH cf R 15 ተባዕትክሙ ፡ R 16 ወንነሥእ ፡] ነ int lin Yⁿ
20 አንጸረ ፡ | ዕደው ፡

ወኅድሩ ፡] + ወተገበሩ ፡ 11 ወለአኃዊሃ ፡] + ረከብኩ ፡ ጸጋ ፡ በቅድሜክሙ ፡ ወ FHCGR
ዘሎ ፡ ዘትብሉ ፡ እሁብ ፡ FH 12 ረስዩ ፡] ስረዩ ፡ R | በቅድሜክሙ ፡] + ወዘት
ቤሉ ፡ | አብዝኅክሙ ፡ R | ኅጼሃ ፡ ጥቀ ፡] ord inv | ሀቡኒያ ፡] 'ንያ ፡ C pr ወ |
ለዛቲ ፡] om ለR | ትዙነኒ ፡ R 13 om ወይቤልዎሙ ፡ HC 14 ነሀቦሙ ፡]
'ብ ፡ FHCG 'ባ ፡ R | እኅትነ ፡] ለእኅትነ ፡ R 15 በዝንቱ ፡ ባሕቱ ፡] ord inv R
pr ወ | ትኩኑ ፡ FH | ወንነብር ፡] om ወ R | ገበርክሙ ፡] ገዘርክሙ ፡ 16 ወን
ሁበክሙ ፡] om ወ R | አንስቲያ ፡ (+ ነ ፡ R) 17 ኢሰማዕክሙነ ፡ | አዋልዲነ ፡]
ወለተነ ፡ C 18 ወአደሞ ፡ R 20 ወሖሩ ፡ | አንጻረ ፡] አንቀጸ ፡ CGR | ሀገር ፡]
ሀገሮሙ ፡ C 21 ስንአ ፡ FH ሥንዓ ፡ G ስንዐ ፡ C | ምስሌነ ፡] + ወይነብሩ ፡
(ወይንበሩ ፡ C) | ሀገርነ ፡] ምድርነ ፡ | ወይትጌበርዋ ፡ FHGR | om ለምድርነ ፡ |

Y ሜሆሙ ፡ ወአዋልዲሆሙኒ ፡ ንነሥእ ፡ አንስትያ ፡ ወአዋልዲነኒ ፡
XXXIV
22—29 ንሁቦሙ ፡ [22] ወበዝ ፡ ባሕቲታ ፡ ንትመሰሎሙ ፡ ወእሙንቱኒ ፡ ይኩ
ኑ ፡ ከማነ ፡ እሉ ፡ ዕደው ፡ ወንከውን ፡ አሐደ ፡ ዘመደ ፡ ወንግዝር ፡
ኵሎ ፡ ተባዕተነ ፡ በከመ ፡ እሙንቱ ፡ ይትገዘሩ ፡ [23] ወመራዕዮሙኒ ፡
ወንዋዮሙኒ ፡ ወእንስሳሆሙኒ ፡ አኮኑ ፡ ለነ ፡ ውእቱ ፡ ወበዝንቱ ፡
ባሕቱ ፡ ከመ ፡ ንኩን ፡ ከማሆሙ ፡ ወይኩኑ ፡ ለነ ፡ ወይንብሩ ፡ ምስ
ሌነ ፡ ወማእከሌነ ። [24] ወይቤልዎ ፡ ለኤሞር ፡ ወለሴኬም ፡ ወኵሎሙ ፡
እለ ፡ ይበውኡ ፡ ውስተ ፡ አንቀጸ ፡ ሀገር ፡ አሆ ። ወተገዝሩ ፡ ከተማ ፡
ሥጋ ፡ ነፍስቶሙ ፡ ኵሉ ፡ ተባዕቶሙ ። [25] ወእምዝ ፡ አመ ፡ ሣልስት ፡
ዕለት ፡ እንዘ ፡ ሀለዉ ፡ ውስተ ፡ ሕማም ፡ ወጽኑዓን ፡ እሙንቱ ። ነ
ሥኡ ፡ ክልኤሆሙ ፡ ደቂቀ ፡ ያዕቆብ ፡ ስምዖን ፡ ወሌዊ ፡ አኀዊሃ ፡
ለዲና ፡ ወነሥኡ ፡ መጣብሒሆሙ ፡ ወቦኡ ፡ ውስተ ፡ ሀገር ፡ ተታቢ
ዮሙ ፡ ወቀተሉ ፡ ተባዕቶሙ ፡ [26] ወለኤሞርሂ ፡ ወለሲኬምሂ ፡ ቀተ
ልዎሙ ፡ ወነሥእዋ ፡ ለዲና ፡ እኅቶሙ ፡ ወአውፅእዋ ፡ እምነ ፡ ሲ
ኬም ። [27] ወቦኡ ፡ ደቂቀ ፡ ያዕቆብ ፡ ኀበ ፡ ቅቱላን ፡ ወበርበርዋ ፡ ለይ
እቲ ፡ ሀገር ፡ እንተ ፡ ውስቴታ ፡ አርኰስዋ ፡ ለዲና ፡ እኅቶሙ ። [28] ወ
ነሥእዎሙ ፡ አባግዒሆሙ ፡ ወአልህምቲሆሙ ፡ ወአእዱጊሆሙ ፡
ወኵሎ ፡ ዘሀሎ ፡ ውስተ ፡ ሀገር ፡ ወውስተ ፡ ኀቅል ። [29] ወነባሪሆሙኒ ፡

---

22 ወንግዝር ፡] ር ex ሮ emend 23 ወመራዕዩኒ ፡ 24 ዙሉ ፡] ዙሎ ፡ 25 ነ
ሥኡ ፡] ante ነ spat 2 s. 3 litt | መጠብሒሆሙ ፡ 26 ቀተልዎሙ ፡] ዎ partim
ras | ወነሥእዋ ፡ ለዲና ፡] ዋ ፡ ለዲ sup ras

FHCGR ወአዋልዲሆሙኒ ፡] om ኒ ፡ R | ንነሥእ ፡] + ለነ ፡ | አንስቲያ ፡ FHCG | ወአዋልዲ
ነኒ ፡] om ኒ ፡ R 22 ባሕቲቱ ፡ C | ንትማሰሎሙ ፡ R | ወእሙንቱኒ ፡] ከመ ፡
እሙንቱሂ ፡ | ወንኩን ፡ | ይትገዘሩ ፡] ይገዝሩ ፡ R 23 ወመራዕይሆሙኒ ፡ FH
C | ወእንስሳሆሙኒ ፡] om ኒ et ante ወንዋዮሙኒ ፡ G | om ወይኩኑ ፡ ለነ ፡ | ወይ
ነብሩ ፡ FHCG ወይንበሩ ፡ R | ምስሌነ ፡ ወማእከሌነ ፡] ማእከሌነ ፡ FHCG ምስ
ሌነ ፡ R 24 ወለሴኬም ፡] ወልደ ፡ ሴኬም ፡ FH ወለወልዱ ፡ ሴኬም ፡ CGR |
ወዙሎሙ ፡] om ወ | አሆ ፡] + አበሎሙ ፡ R 25 ወጽኑዓን ፡] ወጽሉዓን ፡ | ነሥ
ኡ ፡] ተንሥኡ ፡ R | ወነሥኡ ፡] om C om ወ R | መጣብሒሆሙ ፡] + ዘዘ ፡ ዚአ
ሆሙ ፡ (ዘዚአሆሙ ፡ R) | ወቀተሉ ፡] + ዙሎ ፡ CR 26 ወለሴኬምሂ ፡] om ሂ ፡
R | እምነ ፡] + ቤተ ፡ 27 ለእኅተሙ ፡ ዲና ፡ R 28 ሀገር ፡ et ኀቅል ፡] ord inv

ወአንስቲሆሙኒ ፡ ወኵሎ ፡ ቍስቋሶሙ ፡ ወዔወዉ ፡ ወበርበሩ ፡ ዘው Y XXXIV 30, 31
ስተ ፡ ሀገር ፡ ወዘውስተ ፡ አብያት ፡ 30 ወይቤሎሙ ፡ ያዕቆብ ፡ ለስም
ዖን ፡ ወለሌዊ ፡ እኩየ ፡ ግብር ፡ ገበርክሙ ፡ ወአጽላእክሙኒ ፡ በኀበ ፡
ኵሉ ፡ ሰብእ ፡ ወበኵሉ ፡ ምድር ፡ እለ ፡ ይነብሩ ፡ ውስቴታ ፡ ኀበ ፡
ከናኔዎን ፡ ወፌርዜዎን ፡ ወአንሰ ፡ ውኁድ ፡ አነ ፡ በኍልቍየ ፡ ወይ
ትጋብኡ ፡ ላዕሌየ ፡ ወይቀትሉኒ ። ወእትቀጠቀጥ ፡ አነ ፡ በቤትየ ።
31 ወይቤልዎ ፡ ከመ ፡ ዘማ ፡ ረሰይዋ ፡ ለእኅትነ ፡ ለምንትኬ ፡ አኅሰርዋ ።

1 ወይቤሎ ፡ እግዚአብሔር ፡ ለያዕቆብ ፡ ተንሥእ ፡ ወሖር ፡ ውስተ ፡ XXXV 1—4
ቤቴል ፡ ወንበር ፡ ህየ ፡ ወግበር ፡ በህየ ፡ መሥዋዕተ ፡ ለእግዚአብሔር ፡
ዘአስተርአየከ ፡ ትትኀጣእ ፡ እምገጸ ፡ እኁከ ፡ ዔሳው ፡ 2 ወይቤሎ
ሙ ፡ ያዕቆብ ፡ ለሰብአ ፡ ቤቱ ፡ ለኵሎሙ ፡ እለ ፡ ምስሌሁ ፡ አሰስሉ ፡
እምኔክሙ ፡ ዛተ ፡ አማልክተ ፡ ነኪር ፡ ወአውፅኡ ፡ አልባሲክሙ ፡
ወተንሥኡ ፡ ንዕርግ ፡ ወወልጡ ፡ አልባሲክሙ ፡ 3 ወተንሥኡ ፡ ንዕ
ርግ ፡ ውስተ ፡ ቤቴል ፡ ወንግበር ፡ በህየ ፡ መሥዋዕተ ፡ ለእግዚአብ
ሔር ፡ ዘሰምዐኒ ፡ በዕለተ ፡ ምንዳቤየ ፡ ዘሀሎ ፡ ምስሌየ ፡ ወአድኀነኒ ፡
ለፍኖትየ ፡ ወአድኀነኒ ፡ ወአዕደወኒ ። 4 ወኵሎ ፡ ዘሀሎ ፡ ኀቤክሙ ፡

29 ዘውስተ ፡] ዘ ex initio alius lit form Y* XXXV 1 ዘአስተርኣየከ ፡ | ትትኀጣእ ፡] inter ኀ et ጣ ras 1 lit

29 ወአንስቲያሆሙኒ ፡ | ቍስቍሶሙ ፡ FH ቈሳቍሶሙ ፡ CG | ወዔወዉ ፡] ወዔ FHCGR ወውዎ ፡ FH? | ዘውስተ ፡] ዘሀሎ ፡ ውስተ ፡ R pr ኵሎ ፡ 30 ወለሌዊ ፡] om ለ R | om ግብር ፡ | ገበርክሙ ፡] ረሰይክሙ ፡ (+ ኒ ፡ CG) FHCG + ኒ ፡ R | ኵሉ ፡ ሰብእ ፡] ኵሎሙ ፡ | om ወበኵሉ ፡ ምድር ፡ | ውስቴታ ፡] ውስተ ፡ ኵሉ ፡ ምድር ፡ | ወፌራዜዎን ፡ FH | በኍልቍየ ፡ FHCG | ወትጋብኡ ፡ R | በቤትየ ፡] ወቤትየ ፡] 31 ለእኅትነ ፡] ለዲና ፡ እኅትነ ፡ R | ለምንትኬ ፡] post ወይቤልዎ ፡ | om አኅሰርዋ ፡ XXXV 1 ወይቤሎ ፡] pr ወካዕበ ፡ በእንተ ፡ ዘከመ ፡ ገብረ ፡ ምስዋዕ ፡ (sic) አቡነ ፡ ያዕቆብ ፡ R | ወሖር ፡] om ወ FHCG | ዘአስተርአየከ ፡] + አመ ፡ | ትትኀጣእ ፡] ጐየይከ ፡ C | እምነ ፡ ገጸ ፡ FHCG | እኁከ ፡ ዔሳው ፡] ord inv R 2 ለኵሎሙ ፡] pr ወ C | ዛተ ፡] ዘንተ ፡ R om CG | አልባሲክሙ ፡] እማእከሌክሙ ፡ CGR | om ወተንሥኡ ፡ ንዕርግ ፡ | ወወልጡ ፡] ወንጽሑ ፡ ወሕፀቡ ፡ C 3 ንዕረግ ፡ FH | መሥዋዕተ ፡] ምሥዋዐ ፡ FH(CG?) | ወአድኀነኒ ፡ 2°] om FHCG post ወአድኀነኒ ፡ 1° R 4 ወኵሎ ፡] pr ወወሀብዎ ፡ ለያዕቆብ ፡ ኵሎ ፡ (om Rª) አማልክተ ፡ ነኪር ፡ ('ራነ ፡ Rª) CRª | ኀቤክሙ ፡] 'ሆሙ ፡ CRª |

Y ወአዕኑጊከሙኒ ፡ ዘውስተ ፡ እዘኒከሙ ፡ ወኅብአ ፡ ያዕቆብ ፡ ውስተ ፡
XXXV 5—14 ዕፅ ፡ ዘሤቄን ፡ ወኀጕሎሙ ፡ እስከ ፡ ዮም ፡ ወእስከ ፡ ዛቲ ፡ ዕለት ።
5 ወግዕዘ ፡ እስራኤል ፡ እምነ ፡ ሴቄምን ፡ ወኮነ ፡ ፍርሀተ ፡ እግዚአብ
ሔር ፡ ላዕለ ፡ እማንቱ ፡ አህጉር ፡ ወኢተለውዎሙ ፡ ድኅሬሆሙ ፡
ለደቂቀ ፡ እስራኤል ። 6 ወበጽሐ ፡ ያዕቆብ ፡ ውስተ ፡ ሉዛ ፡ ዘሚዶን ፡
7 ወነደቀ ፡ በህየ ፡ ምሥዋዐ ፡ ወሰመዮ ፡ ስሞ ፡ ለውእቱ ፡ መከን ፡ ቤቴል ፡
እስመ ፡ በህየ ፡ አስተርአየ ፡ እግዚአብሔር ፡ አመ ፡ ተኀጥአ ፡ እምገጸ ፡
ዔሳው ፡ እኁሁ ። 8 ወሞተት ፡ ዲቦራ ፡ ኀፃኒታ ፡ ለርብቃ ፡ በታሕቱ ፡
እምነ ፡ ቤቴል ፡ በኀበ ፡ ዕፀ ፡ በልን ፡ እንተ ፡ ላሕ ። 9 ወአስተርአየ ፡
ለያዕቆብ ፡ እግዚአብሔር ፡ አመ ፡ ወፅአ ፡ እማእከለ ፡ አፍላግ ፡ ዘሶ
ርያ ፡ ወባረኮ ፡ 10 ወይቤሎ ፡ ኢይሰመይ ፡ ስምከ ፡ ያዕቆብ ፡ ዳእሙ ፡
እስራኤል ። 11 ወይቤሎ ፡ አነ ፡ ውእቱ ፡ እግዚአብሔር ፡ አምላክከ ፡
ብዛኅ ፡ ወተባዝኅ ፡ ወይኩን ፡ እምኔከ ፡ አሕዛብ ፡ ወነገሥት ፡ ይወፅ
ኡ ፡ እምኔከ ። 12 ወምድር ፡ እንት ፡ ወሀብኩ ፡ ለአብርሃም ፡ ወይስሐ
ቅ ፡ እሁብ ፡ ለዘርእከ ፡ እምድኅሬከ ፡ እሁብ ፡ ለዛቲ ፡ ምድር ። 13 ወዐ
ርገ ፡ እግዚአብሔር ፡ እምውስተ ፡ ብሔር ፡ ኀበ ፡ ተናገሮ ፡ እግዚአ
ብሔር ፡ 14 ወአቀመ ፡ ያዕቆብ ፡ ሐውልተ ፡ ውስተ ፡ ብሔር ፡ ኀበ ፡

---

4 ዕፀ፡ 5 ሴቄምን ፡] punct inter ም et ን | ድኅሬዎሙ፡ 7 መካን ፡] ን in ኒ emend 9 ወባራኮ፡ 11 ወተበዝኅ፡ 12 እሁብ፡ለዘርእከ ፡] ሁብ፡ለዘ sup ras 13 እግዚአብሔር፡ 2° — 14 ውስተ፡ sup ras

---

FHCGR ወአዕኑገኒ፡ | እዘኒከሙ ፡] 'ሆሙ፡ C | ዘሤቄምን፡ | ወሐጐሎሙ፡ FHG ወአሕጐሎሙ፡ C ወኃጐሎን፡ R 5 እስራኤል፡ 1°] ያዕቆብ፡ R | ሴቄም፡ FHCG ሴቄምን፡ R | አህጉር ፡] + እለ፡ዐውደሙ፡ 6 ሎዛ፡ CGR | ዘሚደን ፡] ዘሜደን፡ FHGR እንተ፡ውስተ፡ምድረ፡ከናአን፡ C 7 ወሰመዮ ፡] 'የ፡ R | እስመ ፡] pr ወ FH | አስተርአየ፡ 8 ደቦራ፡ FH | ለርብቃ ፡] + ወተቀብረት፡ C | ኀበ፡ | ዕፀ፡ HC | varr በለን ፡ ቦለን ፡ ቦላን ፡ ባላን ፡ ሰባን ፡ | እንተ ፡] ወሰመይዎ፡ ያመ፡ CR* 9 ወአስተርአየ፡ | ወባረኮ ፡] + እግዚአብሔር፡ 10 ኢይሰመይ ፡] om ኢ R 11 om እግዚአብሔር፡ | ወተባዛኅ፡ | አሕዛብ ፡] + ወበሓውርተ፡ (ወማሕበረ፡ C) አሕዛብ፡ | ይፃኡ፡ 12 ወምድር ፡] 'ረ፡ R | ወለይስሓቅ፡ | እሁብ፡ለዘርእከ ፡] ለከ፡እሁብ፡ ('በከ፡ R) ወለዘርእከ፡ 13 እምውስተ ፡] እምኀቤሁ፡እምውእቱ፡ | om እግዚአብሔር፡ 2° C 14 om ወአቀመ፡ — ተናገሮ፡ R* | ብሔር ፡] pr ውእቱ፡ FHCG |

ተናገሮ ። ወአውዕአ ፡ ሞጻሕተ ፡ ላዕሌሃ ፡ ወከዐወ ፡ ላዕሌሃ ፡ ቅብአ ፡ Y XXXV 15—24
15 ወሰመዮ ፡ ስሞ ፡ ያዕቆብ ፡ ለውእቱ ፡ መካን ፡ ቤቴል ። 16 ወግዕዙ ፡
እምነ ፡ ቤቴል ፡ ወተከለ ፡ ማኅደረ ፡ ኀበ ፡ ዘጋዴር ። ወእምዝ ፡ ሶበ ፡
ቀርበ ፡ ለበጺሐ ፡ ኤፍራታ ፡ ወለደት ፡ ራሔል ፡ ወዐፀበ ፡ ለወልድ ፡
17 ወእምዝ ፡ እንዘ ፡ ሀለወት ፡ ውስተ ፡ ሕማመ ፡ ወሊድ ፡ ትቤላ ፡
እንዘ ፡ ተሐርስ ፡ እመንኒ ፡ ከመዝኒ ፡ ይከውነኪ ፡ 18 ወእምዝ ፡ እንዘ ፡
አልጸቀት ፡ ትምጻእ ፡ ነፍሰ ፡ እስመ ፡ ቦቱ ፡ ሙተታ ፡ ወሰመየቶ ፡
ስሞ ፡ ወልደ ፡ ፃዕርየ ። ወአቡሁ ፡ ሰመዮ ፡ ብንያም ። 19 ወሞተት ፡
ራሔል ፡ ወተቀብረት ፡ ውስተ ፡ ፍኖት ፡ ዘኤፍራታ ፡ እንተ ፡ ይእቲ ፡
ቤተ ፡ ልሔም ። 20 ወአቀመ ፡ ያዕቆብ ፡ ሐውልተ ፡ ላዕለ ፡ መቃብሩ ፡
ወይእቲ ፡ ተሰምየት ፡ ሐውልተ ፡ መቃብረ ፡ ራሔል ፡ እስከ ፡ ዮም ።
22 ወእምዝ ፡ እንዘ ፡ ሀሎ ፡ እስራኤል ፡ ውስተ ፡ ይእቲ ፡ ምድር ፡ ወ
ሖረ ፡ ሮቤል ፡ ወሰከበ ፡ ምስለ ፡ ዕቁባተ ፡ አቡሁ ፡ ያዕቆብ ፡ ምስለ ፡
ባላ ፡ ወሰምዐ ፡ እስራኤል ፡ ወኮነ ፡ እኩየ ፡ በቅድሜሁ ። ወ ፲ ፡ ወ ፪
እሙንቱ ፡ ደቂቀ ፡ ያዕቆብ ፡ 23 ወደቂቀ ፡ ልያ ፡ ሮቤል ፡ በኵሩ ። ወ
ስምዖን ፡ ወሌዊ ። ወይሁዳ ። ወይሳኮር ፡ ወዛብሎን ። 24 ወደቂቀ ፡

---

15 መካን ፡] ን in ነ emend 16 ራሔል ፡ ወዐፀ ... sup ras 17 ይከውነኪ ፡] ኪ ex ኒ emend Y* 18 ሙተታ ፡] ሙ ex መ emend Y* (vid) | ስሙ ፡ 20 ሐውልተ ፡ 2°] 'ት ፡ 22 ባላ ፡] ላበ ፡

ወአውፅአ ፡] ወአውጽሐ ፡ | ላዕሌሃ ፡ 1°] 'ሁ ፡ FHGR | om ወከዐወ ፡ R* | om ላ FHCGR ዕሌሃ ፡ 2° R 16 ወግዕዙ ፡] 'ዘ ፡ + ያዕቆብ ፡ R | ዘጋዴር ፡] pr ማኅፈድ ፡ | ለበጺሐ ፡ ኤፍራታ ፡] ለበጺሐ ፡ እፍራታ ፡ FH om R pr ለምድረ ፡ (በም' R) ኤፍራታ ፡ (እ' FH) | ወዐፀበ ፡ ለወልድ ፡] ወዐፀበት ፡ (ወዐፅ' FH) ውስተ ፡ ወሊድ ፡ 17 ሕማመ ፡] ማሕመመ ፡ FH | ትቤላ ፡] pr ወ R | እንዘ ፡] እንተ ፡ | እንዘ ፡ — ከመዝኒ ፡] መወልዲት ፡ ኢትፍርሂ ፡ እስመ ፡ ዝኒ ፡ CR* | ተሐርስ ፡] ታሐርሳ ፡ (ተ' R) | ይከወነኪ ፡] + ወልደ ፡ 18 ትምጻእ ፡] ትፃእ ፡ | ነፍሰ ፡] 'ሳ ፡ + እምሥጋሀ ፡ (sic) R | ሙተታ ፡] ሞተት ፡ R | ወሰመየቶ ፡] om ወ FHCG | ወአቡሁ ፡] 'ሃ ፡ R + ሰ ፡ 19 እፍራታ ፡ FH | ቤተ ፡ ሌሔም ፡ FHCG 20 ወአቀመ ፡] 'ማ ፡ R | ላዕለ ፡] ኀበ ፡ R | መቃብረ ፡] 'ራ ፡ et + ለ R 22 ሀለወ ፡ R | om ይእቲ ፡ FHGR | ወሖረ ፡] om ወ | ወሰከበ ፡ FH | ዕቁባተ ፡] ዕቅብተ ፡ | ደቂቁ ፡ ለያዕቆብ ፡ R 23 ወደቂቀ ፡] om ወ | ወዛቡሎን ፡ FH

XXXV 25—29 Y ባላ ። ዳን ፡ ወንፍታሌም ። [25] ወደቂቀ ፡ ዘለፋ ፡ አመተ ፡ ልያ ። ጋድ ፡
ወአሴር ። [26] ወደቂቀ ፡ ራሔል ። ዮሴፍ ። ወብንያም ። እሉ ፡ እሙ
ንቱ ፡ ደቂቀ ፡ ያዕቆብ ፡ እለ ፡ ተወልዱ ፡ ሎቱ ፡ በማእከለ ፡ አፍላግ ፡
ዘሶርያ ። [27] ወበጽሐ ፡ ያዕቆብ ፡ ኀበ ፡ ይስሐቅ ፡ አቡሁ ፡ ውስተ ፡ ሀገ
ረ ፡ ምንባሬ ፡ እንተ ፡ ውስተ ፡ ሐቅል ፡ እንተ ፡ ይእቲ ፡ ኬብሮን ፡ በ
ምድረ ፡ ከናአን ፡ ኀበ ፡ ነበሩ ፡ አብርሃም ፡ ወይስሐቅ ፡ [28] ወኮነ ፡ መ
ዋዕሊሁ ፡ ለይስሐቅ ፡ ፻ ፡ ወ ፹ ዓመት ፡ [29] ወረሲኦ ፡ ሞተ ፡ ወወደይ
ዎ ፡ ኀበ ፡ አዝማዲሁ ፡ ረሲኦ ፡ ወፈጺሞ ፡ መዋዕሊሁ ፡ ቀበርዎ ፡ ዔ
ሳው ፡ ወያዕቆብ ፡ ደቂቁ ።

XXXVI 1—7 [1] ወከመዝ ፡ ይእቲ ፡ ልደቱ ፡ ለዔሳው ፡ ወውእቱ ፡ ለሊሁ ፡ ኤዶም ፡
ውእቱ ፡ [2] ወነሥአ ፡ አንስቲያ ፡ እምነ ፡ አዋልደ ፡ ከናአን ። ሐደሶ ፡
ወለተ ፡ ኤሎን ፡ ኬጥያዊ ። ወኤሌማ ፡ ወለተ ፡ ሐና ፡ ወልደ ፡ ሴቤስ ።
አውያዊ ። [3] ወቤሴሞን ፡ ወለተ ፡ ይስማዔል ። እኅቱ ፡ ለናቡከት ፡
[4] ወወለደቶ ፡ ሐደሳ ፡ ለኤፍሎን ፡ ወሴሞታ ፡ ወለደቶ ፡ ለራጉኤል ።
[5] ወኤሌማ ፡ ወለደቶ ፡ ለዮሔል ። ወይዩጉኤል ፡ ወቆሬ ። እሉ ፡ ደቂ
ቁ ፡ ለዔሳው ፡ እለ ፡ ተወልዱ ፡ ሎቱ ፡ በምድረ ፡ ከናአን ። [6] ወነሥአ ፡
ዔሳው ፡ ደቂቆ ፡ ወአንስትያሁ ፡ ወኵሎ ፡ ነባሬ ፡ ቤቱ ፡ ወኵሎ ፡ ን
ዋዮ ፡ ዘአጥረየ ፡ በምድረ ፡ ከናአን ። ወሖረ ፡ ዔሳው ፡ እምነ ፡ ምድረ ፡
ከናአን ። ወእምነ ፡ ገጸ ፡ ያዕቆብ ፡ እኁሁ ፡ [7] እስመ ፡ ብዙኀ ፡ ንዋዮሙ ፡

XXXVI 6 ደቂቁ ፡ | ንዋዩ ፡ | ከናአን ፡ 2°] + ወሖረ ፡ ዔሳው ፡ እምነ ፡ ምድረ ፡ ከናአን ፡

FHCGR 24 "In codice C filii Rahel post filios Leae et ante filios Bilhae recensentur". Dillm. ባላ ፡] + አመተ ፡ ራሔል ፡ C 26 እሉ ፡] pr ወ 27 om ውስተ ፡ 2° R 28 ዓመተ ፡ FHCG 29 ወወደይዎ ፡] ወተወሰከ ፡ C | አዝማዲሁ ፡] ሕዝቡ ፡ C | ቀበርዎ ፡] pr ወ CGR XXXVI 1 ይእቲ ፡] ውእቱ ፡ R 2 ወነሥአ ፡] + ሎቱ ፡ FHCG | አንስትያ ፡ R | እምአዋልደ ፡ R | ኤውያዊ ፡ "Codices in scriptione nominum horum multum variant". Dillm. 3 ወቤሴሞት ፡ C 4 ለኤፍሎን ፡] varr ለኤፌሎስ ፡ ለኤልፌሎስ ፡ ለኤልፋዝ ፡ ለኤፌሎን ፡ | ወሴሞታ ፡] var ወቤሴሞት ፡ 5 ወይዩጉኤል ፡] varr ወለይጉኤል ፡ ወለይጉሜል ፡ | ወቆሬ ፡] ወለቆሬ ፡ 6 ደቂቆ ፡] pr ወ et + ወአዋልዲሁ ፡ et post አንስቲያሁ ፡ C + እለ ፡ ተወልዱ ፡ ሎቱ ፡ በምድረ ፡ ከናአን ፡ R | ወአንስትያሁ ፡] 'ቲያሁ ፡ om ወ C | ወኵሎ ፡ 2°] + እንስሳሁ ፡ ወኵሎ ፡ C | ንዋዮ ፡] 'ዩ ፡ C | ወእምነ ፡] om ወ

ወኢይክሉ ፡ ኀቡረ ፡ ነቢረ ፡ በእንተ ፡ ብዝኀ ፡ ንዋዮሙ ፡ 8 ወሖረ ፡ Y XXXVI 8—19
ዔሳው ፡ ውስተ ፡ ደብረ ፡ ሲዮር ። ወለሊሁ ፡ ዔሳው ፡ ኤዶም ፡ ውእ
ቱ ። 9 ወከመዝ ፡ ውእቱ ፡ ፍጥረቱ ፡ ለዔሳው ፡ አቡሆሙ ፡ ለኤዶም ፡
በምድረ ፡ ሴር ። 10 ወከመዝ ፡ አስማቲሆሙ ፡ ለደቂቀ ፡ ዔሳው ፡ 15 መ
ሳፍንት ። ሶማን ፡ መስፍን ፡ ወኔዜር ፡ መስፍን ፡ ወቄኔዝ ፡ መስፍን ።
ወዮሕር ፡ መስፍን ። 16 ወጎቶ ፡ መስፍን ። ወሶፋን ፡ መስፍን ፡ ወቆሬ ፡
መስፍን ። ወሜላቅ ፡ መስፍን ። እሉ ፡ እሙንቱ ፡ መሳፍንት ፡ እለ ፡
ምድረ ፡ ኤዶማእስ ፡ እሉ ፡ ደቂቀ ፡ ሐዳሶ ። 17 ወደቂቀ ፡ ረጉኤል ፡
ወልደ ፡ ዔሳው ፡ ማኬስ ፡ ወዜር ፡ ወሴም ፡ እሉ ፡ መሳፍንት ፡ ለሮጎዮ ።
በምድረ ፡ ኤዶም ፡ እሉ ፡ እሙንቱ ፡ ደቂቀ ፡ ቤአሴሞት ፡ ብእሲተ ፡
ዔሳው ፡ 18 ዮሐር ። ወዮጎር ። ወቆሬ ፡ መሳፍንት ፡ 19 ወእሉ ፡ እሙ

---

15 ወኔዜር ፡] ወ ex initio ተ form 19 ወእሉ ፡] ወ ex ዘ emend Y*

---

7 om ወኢይክሉ ፡ — ንዋዮሙ ፡ R* | ወኢክህሉ ፡ | ኀቡረ ፡ ነቢረ ፡] ord inv R^a FHCGR
8 ወሖረ ፡] ወኀደረ ፡ | ሴይር ፡ C ሴዖር ፡ G 9 በምድረ ፡] በደብረ ፡ | ሴይር ፡ C
10 ወከመዝ ፡] + ውእቱ ፡ | ዔሳው ፡] + ኤልፋዝ ፡ ወልደ ፡ ሐዳሶ ፡ ብእሲተ ፡ ዔሳው ፡ ወራጉኤል ፡ ወልደ ፡ ቤሴሞት ፡ ብእሲተ ፡ ዔሳው ፡ 11 ወኮነ ፡ ደቂቀ ፡ ኤልፋዝ ፡ ወልደ ፡ ዔሳው ፡ ቴማን ፡ ወኤሞር ፡ ወሳፍር ፡ ወጎተን ፡ ወቄኔዝ ፡ 12 ወተምናሕ ፡ ዕቅብቱ ፡ ለኤልፋዝ ፡ ወልደ ፡ ዔሳው ፡ ወለደት ፡ሎቱ ፡ አማሌቅሃ ፡ እሉ ፡ እሙንቱ ፡ ደቂቀ ፡ ሐዳሶ ፡ ብእሲተ ፡ ዔሳው ፡ 13 ወደቂቀ ፡ ራጉኤል ፡ ወልደ ፡ ዔሳው ፡ ናሖት ፡ ወዘራ ፡ ወሲም ፡ ወምዛኅ ፡ እሉ ፡ እሙንቱ ፡ ደቂቀ ፡ ቤሴሞት ፡ ብእሲተ ፡ ዔሳው ፡ 14 ወእሉ ፡ እሙንቱ ፡ ደቂቀ ፡ ኤሌማ ፡ ወለተ ፡ ሐና ፡ ብእሲተ ፡ ዔሳው ፡ ዘወለደት ፡ ለዔሳው ፡ ዮሔል ፡ ወይጉሜል ፡ ወቆሬ ፡ 15 ወእሉ ፡ እሙንቱ ፡ ደቂቀ ፡ ዔሳው ፡ መሳፍንት ፡ ደቂቀ ፡ ኤልፋዝ ፡ በኵሩ ፡ ለዔሳው ፡ C 15 om መሳፍንት ፡ C | ሶማን ፡] varr ቴማን ፡ ኤማን ፡ | ወዮሕር ፡] var ወሕዮር ፡ | ወኔዜር ፡ — መስፍን ፡ 4°] ወኤሞር ፡ መስፍን ፡ ወሳፍር ፡ መስፍን ፡ ወቄኔዝ ፡ መስፍን ፡ C 16 ወጎቶ ፡] var ወጎተን ፡ | ወሜላቅ ፡] var ወአሜላቅ ፡ | ወጎቶ ፡ — መስፍን ፡ 4°] ወቆሬ ፡ መስፍን ፡ ወጎተን ፡ መስፍን ፡ ወአማሌቅ ፡ መስፍን ፡ C | መሳፍንት ፡] 'ተ ፡ C | እለ ፡ ምድረ ፡ ኤዶማእስ ፡] ኤልፋዝ ፡ በምድረ ፡ ኤዶም ፡ C | እሉ ፡ ደቂቀ ፡] እሉ ፡ እሙንቱ ፡ ደቂቀ ፡ FHGR እለ ፡ ተወልዱ ፡ እምነ ፡ C 17 ወደቂቀ ፡] ወእሉ ፡ እሙንቱ ፡ ደቂቀ ፡ C | ማኬስ ፡ ወዜር ፡ ወሴም ፡] መሳፍንት ፡ ናሖት ፡ መስፍን ፡ ወዘራ ፡ መስፍን ፡ ወሲም ፡ መስፍን ፡ ወምሳሕ ፡ መስፍን ፡ C | ማኬስ ፡] var ናኬስ ፡ | እሉ ፡ መሳፍንት ፡ ለሮጎዮ ፡] እሉ ፡ እሙንቱ ፡ መሳፍንተ ፡ ራጉኤል ፡ C | እሉ ፡ እሙንቱ ፡ ደቂቀ ፡] እሉ ፡ ተወልዱ ፡ እምነ ፡ C pr ወ FHGR | ቤአሴሞት ፡] var ቤሴሞት ፡ 18 መሳፍንት ፡] + ዘኤዶም ፡ FHGR Pro hoc versu ወእሉ ፡ እሙንቱ ፡ ደቂቀ ፡ ኤሌማ ፡ ብእሲተ ፡ ዔሳው ፡ መሳፍንት ፡ ዮሔል ፡ መስፍን ፡ ወይጉሜል ፡ መስፍን ፡ ወቆሬ ፡ መስፍን ፡ C 19 ወእሉ ፡] om ወ C |

Y ንቱ ፣ ደቂቁ ፣ ለዔሳው ። 24 ወእሉ ፣ እሙንቱ ፣ ደቂቀ ፣ ሰባቅ ፣ ኤአ ።
XXXVI
24—43 ወሐናና ። ዝንቱ ፣ ውእቱ ፣ ሖፎን ። ዘረከበ ፣ ለያሚን ። በገዳም ፣
እንዘ ፣ ይሬዕዩ ፣ አእዱጊሁ ፣ ለሴባግ ፣ አቡሁ ። 31 ወእሉ ፣ እሙንቱ ፣
ነገሥት ፣ እለ ፣ ነግሡ ፣ በኤዶም ፣ ዘእንበለ ፣ ይንግሥ ፣ ንጉሥ ፣ ለእ
ስራኤል ። 32 ወነግሠ ፣ ባልቅ ፣ በኤዶም ። 33 ወነግሠ ፣ ሀየንቴሁ ፣ ኢ
ዮብብ ፣ ወልደ ፣ ዛራ ፣ ዘእምነ ፣ በስራ ፣ 40 ወዝንቱ ፣ ውእቱ ፣ አስማ
ቲሆሙ ፣ ለመሳፍንተ ፣ ዔሳው ፣ በበ ፣ ነገዶሙ ፣ ወበበ ፣ መኀበሮሙ ፣
43 ወለሊሁ ፣ ዔሳው ፣ አቡሆሙ ፣ ውእቱ ፣ ለኤዶም ።

XXXVII 1, 2 1 ወነበረ ፣ ያዕቆብ ፣ ውስተ ፣ ምድር ፣ እንተ ፣ ውስቴታ ፣ ነበረ ፣
አቡሁ ፣ ውስተ ፣ ምድረ ፣ ከናአን ። 2 ወከመዝ ፣ ውእቱ ፣ ፍጥረቱ ፣
ለያዕቆብ ፣ ወኮነ ፣ ለዮሴፍ ፣ ፲ ወ ፯ ፣ ዓመቱ ፣ ወይሬዒ ፣ አባግዐ ፣
አቡሁ ፣ ምስለ ፣ አኃዊሁ ፣ ወሬዛ ፣ ውእቱ ፣ ምስለ ፣ ደቂቀ ፣ በላ ፣
ወምስለ ፣ ደቂቀ ፣ ዘለፋ ፣ አንስትያ ፣ አቡሁ ። ወአምጽኡ ፣ ላዕለ ፣

---

24 በገዳም ፡] ዳ int lin Y* | አእዱጊሁ ፡] 'ሆሙ ፡ sed ሆ ex ሁ emend Y*

FHCGR ደቂቁ ፡ ለዔሳው ፡] ደቂቀ ፡ ዔሳው ፡ + መሳፍንተ ፡ ኤዶም ፡ C + 20 ወእሉ ፡ እሙ
ንቱ ፡ ደቂቀ ፡ ሴይር ፡ ሆርያዊ ፡ እለ ፡ ይነብሩ ፡ ዲበ ፡ ምድር ፡ ሉጣን ፡ ወሶባን ፡ ወአናን ፡
21 ወዲሶን ፡ ወኢሶር ፡ እሉ ፡ እሙንቱ ፡ መሳፍንትኒ ፡ ኖርያዊ ፡ ደቂቀ ፡ ሴይር ፡ 22 ወ
እሉ ፡ እሙንቱ ፡ ደቂቀ ፡ ሉጣን ፡ ሑሪ ፡ ወሐማን ፡ ወእኅተ ፡ ሉጣን ፡ ትምናእ ፡
23 ወደቂቀ ፡ ሶባን ፡ አልዋን ፡ ወማኔሐት ፡ ወአቤል ፡ ወሳፉ ፡ ወአውናም ፡ C 24 ወ
እሉ ፡] om ወ R | ኤአ ፡] var ኢአን ፡ | ወሐናና ፡] ወአናን ፡ C | ዝንቱ ፡ ውእቱ ፡]
ወውእቱ ፡ C om ውእቱ ፡ R | ሖፎን ፡] አናን ፡ C | ለያሚን ፡] ለኢያሚን ፡ R | ይሬ
ዕዩ ፡] ይትረዐዩ ፡ | ለሴባግ ፡] ለሳባቅ ፡ C | አቡሁ ፡] + 25 ወእሉ ፡ እሙንቱ ፡ ደቂቀ ፡
አናን ፡ ዲሶን ፡ ወኤሌሜ ፡ ወለተ ፡ አናን ፡ 26 ወእሉ ፡ እሙንቱ ፡ ደቂቀ ፡ ዲሶን ፡ ሕም
ዳን ፡ ወአስባን ፡ ወይትራን ፡ ወክራን ፡ 27 ወእሉ ፡ እሙንቱ ፡ ደቂቀ ፡ ኢሶር ፡ ብልሐን ፡
ወዛአን ፡ ወአቃን ፡ 28 ወእሉ ፡ እንከ ፡ ደቂቀ ፡ ዲሳን ፡ ዑሳ ፡ ወአራን ፡ 29 ወእሉ ፡ እሙ
ንቱ ፡ መሳፍንተ ፡ ሆሪ ፡ ሉጣን ፡ መስፍን ፡ ወሶባን ፡ መስፍን ፡ ወሳባቅ ፡ መስፍን ፡
30 ወዲሶን ፡ መስፍን ፡ ወኢሶር ፡ መስፍን ፡ ወ*ዲሳ*ን ፡ መስፍን ፡ እሉ ፡ እሙንቱ ፡ መሳ
ፍንተ ፡ ሆሪ ፡ በበመሳፍንቲሆሙ ፡ ውስተ ፡ ምድረ ፡ ሴይር ፡ C 31 om ነገሥት ፡ R
32 ባልቅ ፡] ባላቅ ፡ CR post በኤዶም ፡ + ወልደ ፡ ቤኦር ፡ ወስመ ፡ ሀገሩ ፡ ዲናባ ፡
CR* 33 ወነግሠ ፡] pr ወሞተ ፡ ባላቅ ፡ CR* 34—39 in omnibus codi-
cibus desunt 40 መኀበሮሙ ፡] ብሔሮሙ ፡ hiatus in omn codd usque ad
ultima verba hujus cap sequitur XXXVII 2 ፍጥረቱ ፡] ፍኖቱ ፡ R* | ፲ ወ ፰ |
ወይርዒ ፡ FHCG | አባግዐ ፡ አቡሁ ፡] 'ሆሙ ፡ C post ምስለ ፡ አኃዊሁ ፡ | ወሬዛ ፡]
pr ወ conj | አንስቲያ ፡

ዮሴፍ ፡ ውዴተ ፡ እኪተ ፡ ኀበ ፡ አቡሁ ፡ እስራኤል ፡ [3] ወያዕቆብ ፡ ያ Y
ፈቅሮ ፡ ለዮሴፍ ፡ እምነ ፡ ኵሎሙ ፡ ደቂቁ ፡ እስመ ፡ በርስአኒሁ ፡ ወ XXXVII
ለዶ ። ወገብረ ፡ ሎቱ ፡ ክዳነ ፡ ዘኅብረ ፡ ከብድ ፡ ወኅብረ ፡ ዐሥቅ ፡ 3—12
[4] ወሶበ ፡ ርእዩ ፡ አኃዊሁ ፡ ከመ ፡ ያፈቅሮ ፡ አቡሁ ፡ እምኵሎሙ ፡
አኃዊሁ ፡ ጸልእዎ ፡ አኃዊሁ ፡ ወኢክህሉ ፡ ተናግሮቶ ፡ ቃለ ፡ ሠናየ ።
[5] ወኀለመ ፡ ዮሴፍ ፡ ሕልመ ፡ ወነገሮሙ ፡ ለአኃዊሁ ፡ [6] ወይቤሎሙ ፡
ስምዕዎ ፡ ለዝንቱ ፡ ሕልም ፡ ዘሐለምኩ ፡ [7] አነ ፡ እሬኢ ፡ ከላስስቲክ
ሙ ፡ ዘዚአክሙ ፡ ማእከለ ፡ ገዳም ፡ ወተንሥአ ፡ ከላስስቲክሙ ፡ ወ
ተንሥአ ፡ ከላስስት ፡ ዘዚአየ ፡ ወቆመ ፡ ወተመይጠ ፡ ከለስስቲክሙ ፡
ወሰገደ ፡ ለዘዚአየ ፡ ከላስስት ፡ [8] ወይቤልዎ ፡ ነጊሠ ፡ ትነግሥ ፡ ላዕሌነ ፡
ወሚመ ፡ እግዚእኑ ፡ ትከውነነ ፡ ወአፈድፈዱ ፡ ዓዲ ፡ ጸሊአቶ ፡ በእን
ተ ፡ ሕልሙ ፡ ወበእንተ ፡ ነገሩ ። [9] ወደገመ ፡ ዓዲ ፡ ወርእየ ፡ ሕልመ ፡
ወነገሮ ፡ ለአቡሁ ፡ ወይቤሎ ፡ ናሁ ፡ ሐለምኩ ፡ ካልአ ፡ ኅልመ ፡ ወ
ከመዝ ፡ ሕልሙ ፡ ፀሓይ ፡ ወወርኅ ፡ ወ ፲ ፡ ወ ፩ ከዋክብት ፡ ይሰግዱ ፡
ሊተ ። [10] ወገሠፆ ፡ አቡሁ ፡ ወይቤሎ ፡ ምንት ፡ ውእቱ ፡ ዝንቱ ፡ ሕል
ምከ ፡ ዘሐለምከ ፡ አሕዛብ ፡ ንመጽእ ፡ አነ ፡ ወእምከ ፡ ወአኃዊከ ፡
ወንሰግድ ፡ ለከ ፡ ዲበ ፡ ምድር ። [11] ወቀንኡ ፡ ላዕሌሁ ፡ አኃዊሁ ፡ ወ
አቡሆሙሰ ፡ ዐቀበ ፡ ለዝንቱ ፡ ነገር ፡ በልቡ ። [12] ወሖሩ ፡ አኃዊሁ ፡

XXXVII 2 ወዴተ ፡ 3 እምነ ፡] እስመ ፡ | በርስአኒሁ ፡ 5 ለአኃዊሁ ፡] ለ int lin 7 ከላስስት ፡ bis] ከለስስት ፡ 8 ትነግስ ፡ 9 ከዋክብተ ፡] loco ከ labes illegib

---

3 ወያዕቆብ ፡] + ሰ ፡ | በርስአኒሁ ፡] በርሥዐቲሁ ፡ FHGR በርሥዓኑ ፡ C | om ከብ FHCGR
ድ ፡ ወኅብረ ፡ | ዐሥቅ ፡] ዕሡቀ ፡ R 4 ያፈቅሮ ፡] 'ር ፡ pr ኪያሁ ፡ | አቡሁ ፡] አ
ቡሆሙ ፡ | እምነ ፡ ዙሎሙ ፡ | om አኃዊሁ ፡ 2° C | ጸልእዎ ፡ አኃዊሁ ፡] om R om
አ' C | ተናግሮ ፡ R 5 ወኀለመ ፡] pr በእንተ ፡ ዘከመ ፡ ሐለመ ፡ ዮሴፍ ፡ ሕል
መ ፡ R 7 om አነ ፡ | ዘዘዚአክሙ ፡ | ማእከለ ፡] ውስተ ፡ R | om ወተንሥአ ፡
ከላስስቲክሙ ፡ | ከላስስት ፡ bis] ክልስስት ፡ FHCG | ዘዚአየ ፡] ዚአየ ፡ R | ወተ
መይጠ ፡] 'ጡ ፡ | ወሰገደ ፡] 'ዱ ፡ 8 ወይቤልዎ ፡] + አኀዊሁ ፡ R | ነጊሠ ፡] +
ኑ ፡ | እግዚእኑ ፡ 9 ናሁ ፡ ሐለምኩ ፡] ord inv R | ካልአ ፡] ክልኤተ ፡ R | ወከ
መዝ ፡] om ወ R | ሕልሙ ፡] ሐለምኩ ፡ R 10 ዝንቱ ፡] ዝ R | አሕዛብ ፡] አ
ሐዝብ ፡ FHCG አሐዛብ ፡ R[1] (sic) 11 ወአቡሁሰ ፡ CGR

Y ይርዐዩ ፡ አባግዒሆሙ ፡ ውስተ ፡ ሴኬም ፡፡ [13] ወይቤሎ ፡ እስራኤል ፡
XXXVII
13—22 ለዮሴፍ ፡ አኃዊከ ፡ ውስተ ፡ ሴኬም ፡ ነዓ ፡ እልአከ ፡ ኀቤሆሙ ፡ ወይ
ቤሎ ፡ አሆ ፡፡ [14] ወይቤሎ ፡ ሑር ፡ ርኢ ፡ ለእመ ፡ ዳኅንሁ ፡ አኃዊከ ፡
ወይዜንዉኒ ፡፡ ወፈነዎ ፡ እምቈላተ ፡ ኬብሮን ፡ ወበጽሐ ፡ ውስተ ፡
ሴኬም ፡ [15] ወረከቦ ፡ ፩ ፡ ብእሲ ፡ እንዘ ፡ የዓይል ፡ ወይሰኩ ፡ ውስተ ፡
ገዳም ፡፡ ወተስእሎ ፡ ወይቤሎ ፡ መነ ፡ ተኀሥሥ ፡ [16] ወይቤሎ ፡ ዮሴ
ፍ ፡ አይድዐኒ ፡ አይቴ ፡ ይሬዕዩ ፡ አኃዊየ ፡፡ [17] ወይቤሎ ፡ ውእቱ ፡ ብ
እሲ ፡ ግዕዙ ፡ እምዝንቱ ፡ ገዳምሰ ፡ ወሰማዕክዎሙ ፡ ባሕቱ ፡ እንዘ ፡
ይብሉ ፡ ነሐውር ፡ ዲዳትዮን ፡፡ ወሖረ ፡ ዮሴፍ ፡ ወተለዎሙ ፡ ለአኃ
ዊሁ ፡ ወረከቦሙ ፡ በዲዳትዮን ፡፡ [18] ወቀደሙ ፡ ርእዮቶ ፡ እምርሑቅ ፡
ዘእንበለ ፡ ይቅርብ ፡ ኀቤሆሙ ፡ ወአኀሰሙ ፡ ቀቲሎቶ ፡ [19] ወተባሀሉ ፡
አሐዱ ፡ ምስለ ፡ ካልኡ ፡ ነዋ ፡ ውእቱ ፡ ዝኩ ፡ ሐላሚ ፡ [20] ንዑ ፡ ንቅ
ትሎ ፡ ወንግድፎ ፡ እምእላንቱ ፡ ውስተ ፡ አሐዱ ፡ ግብ ፡ ወንበል ፡
አርዌ ፡ እኩይ ፡ በልዖ ፡ ወንርአይ ፡ ምንት ፡ ውእቱ ፡ አኀላሚሁ ፡
[21] ወሰበ ፡ ርእዮ ፡ አድኀኖ ፡ ሮቤል ፡ እምእደዊሆሙ ፡ ወይቤሎሙ ፡
ኢትቅተሉ ፡ ነፍሰ ፡ [22] ወኢትክዐዉ ፡ ደመ ፡ ውስተ ፡ አሐዱ ፡ እ
ምእላንቱ ፡ ዐዘቅት ፡ እለ ፡ ውስተ ፡ ገዳም ፡ ደይዎ ፡ ወእዴክሙ ፡ ባ
ሕቱ ፡ ኢታወርዱ ፡ ላዕሌሁ ፡፡ ወከመ ፡ ያድኅኖ ፡ ፈቀደ ፡ እምእዴ

---

15 ያዓይል ፡ 16 አይዳዓኒ ፡ 17 ግዐዞ ፡] loco ግ labes illegib 19 ወተ
በሀሉ ፡ C | ሐለማ ፡ 20 አኀለሚሁ ፡

FHCGR 12 አባግዒሆሙ ፡] አባግዐ ፡ አቡሆሙ ፡ C 13 አኃዊከ ፡] pr አኮኑ ፡ | አሆ ፡] + ነየ ፡
14 ርኢ ፡] pr ወ R | ዳኅንሁ ፡] ዳኅናኒሆሙ ፡ FHCG ዳኅንሆሙ ፡ R | አኃዊከ ፡] + ወአባ
ግዒሆሙኒ ፡ + ወግባእ ፡ ኀቤየ ፡ R | ወዜንወኒ ፡ | እምነ ፡ ቈላተ ፡ 15 ወይሰኩ ፡
16 አይድዐኒ ፡] + እስከ ፡ R | ይርዕዩ ፡ 17 እምዝንቱ ፡ ገዳምሰ ፡] እምዝየሰ ፡ |
om እንዘ ፡ | ዳታዮን ፡ FH ዶታዮን ፡ CGR 18 ይቅረብ ፡ FHCG | ወአኀሰሙ ፡]
ወመከሩ ፡ C + ልቦሙ ፡ R | ለቀቲሎቱ ፡ 19 ወተበሃሉ ፡ G | om ውእቱ ፡
20 እምእላንቱ ፡] post ውስተ ፡ አሐዱ ፡ + አእባን ፡ ወንደዮ ፡ ውስተ ፡ ፩ R | ወንበ
ል ፡] 'ሎ ፡ R + ለአቡሁ ፡ R | ሐላሚሁ ፡ FR* ሐለሚሁ ፡ H ሕላሚሁ ፡ CR¹ ሕ
ለሚሁ ፡ G 21 አድኅኖ ፡ ሮቤል ፡] ord inv R | እምእዴሆሙ ፡ | ኢትቅትሉ ፡
FHCG ኢትቅሉ ፡ R | ነፍሶ ፡ FHCG ነፍስ ፡ R 22 ደምኒ ፡ | ወእደዊክሙ ፡
R | ኢታውርዱ ፡ | ወከመ ፡] ወከመዝ ፡ ይቤ ፡ ሮቤል ፡ ከመ ፡ CGR | om ፈቀደ ፡ |
እምእደዊሆሙ ፡ R |

ሆሙ ፡ ወያግብኦ ፡ ኀበ ፡ አቡሁ ፡ ይቤ ፡ ዘንተ ። 23 ወእምዝ ፡ ሶበ ፡ Y XXXVII
በጽሐ ፡ ዮሴፍ ፡ ኀቤሆሙ ፡ ሰለብዎ ፡ ክዳኖ ፡ ዘዐሥቅ ፡ ዘይለብስ ፡ 23—31
24 ወነሥእዎ ፡ ወወረውዎ ፡ ውስተ ፡ ዐዘቅት ፡ ሐዳስ ፡ ወአልቦቱ ፡
ማየ ። 25 ወነበሩ ፡ ይብልዑ ፡ እክለ ፡ ወሶበ ፡ ያልዕሉ ፡ አዕይንቲሆሙ ፡
ናሁ ፡ ርእዩ ፡ ሰያጤ ፡ አሓደ ፡ እንዘ ፡ ይመጽእ ፡ እምነ ፡ ገላአድ ፡ ይ
ስማዔላዊ ፡ ውእቱ ። ወጽዑናን ፡ አግማሊሆሙ ፡ አፈዋተ ፡ ወርጤነ ፡
ወማየ ፡ ልብን ፡ ወይሐውሩ ፡ ወይወርዱ ፡ ብሔረ ፡ ግብጽ ። 26 ወይ
ቤሎሙ ፡ ይሁዳ ፡ ለአኃዊሁ ፡ ምንተ ፡ ይበቍዐነ ፡ ለእመ ፡ ቀተልናሁ ፡
ለእኁነ ፡ ወኀባእነ ፡ ደሞ ፡ 27 ንዑ ፡ ንሢጦ ፡ ኀበ ፡ እሉ ፡ እስማዔላዊ
ያን ፡ ወእዴነሰ ፡ ኢናውርድ ፡ ላዕሌሁ ፡ እስመ ፡ እኁነ ፡ ውእቱ ፡ ወ
ሰምዕዎ ፡ አኃዊሁ ፡ ዘይቤሎሙ ፡ 28 ወእንዘ ፡ የሐልፉ ፡ እሙንቱ ፡
ይስማዔላዊያን ፡ ሤጥዎ ፡ ኀቤሆሙ ፡ ወሰሐብዎ ፡ አኃዊሁ ፡ ወአው
ዕእዎ ፡ እምነ ፡ ዐዘቅት ፡ ወሤጥዎ ፡ ለዮሴፍ ፡ ኀበ ፡ ይስማዔላዊያን ፡
በዐሥሩ ፡ ዲናር ፡ ወወሰድዎ ፡ ለዮሴፍ ፡ ብሔረ ፡ ግብጽ ፡ 29 ወገብአ ፡
ሮቤል ፡ ኀበ ፡ ዐዘቅት ፡ ወሶበ ፡ ኢረከቦ ፡ ሰጠጠ ፡ አልባሲሁ ፡ 30 ወ
ኢገብአ ፡ ኀበ ፡ አኃዊሁ ፡ ወይቤሎሙ ፡ ኢሀሎ ፡ ወልድ ፡ ውስተ ፡
ዐዘቅት ፡ ወአይቴ ፡ እንከ ፡ አኀውር ፡ አነ ። 31 ወነሥኡ ፡ ክዳኖ ፡ ዘዐ

---

25 አሓዱ ፡ FHCGR | አፈዋተ ፡] ፈ ex initio alterius ዋ form Y* 27 እኁነ ፡]
ነ sup ras

ወያግብኦ ፡] ወከመ ፡ ያግብኦ ፡ et + በጻኅን ፡ R | om ይቤ ፡ ዘንተ ፡ 24 ዐዘቅት ፡] FHCGR
+ ወዐዘቅታ ፡ | ማየ ፡] ማይ ፡ CG 25 ወሶበ ፡] pr በእንተ ፡ ዘከመ ፡ ሤጥዎ ፡ አ
ኃዊሁ ፡ ለዮሴፍ ፡ ኀበ ፡ ፮ ይስማዔላዊ ፡ R | ያልዕሉ ፡] ያሌዕሉ ፡ FHG አልዐሉ ፡
CR | ናሁ ፡] post ርእዩ ፡ FHCG pr ወ R | ርእዩ ፡] ይሬእዩ ፡ FHG pr ወ C |
ሰያጤ ፡] 'ጢ ፡ FHGR ነጋድያን ፡ C post አሓዱ ፡ R | om እንዘ ፡ | ይመጽኡ ፡
C | ይስማዔላዊ ፡] እስ' R 'ላውያን ፡ C pr ወ CR | ውእቱ ፡] እሙንቱ ፡ C | ወጽ
ዑን ፡ FHGR | አግማሊሁ ፡ R | ወርጤነ ፡ FHCG ወረጤነ ፡ R | ወየሐውሩ ፡ | ያ
ውርዱ ፡ 27 om ንዑ ፡ H | ይስማዔላውያን ፡ FHCG | ወእዴነሰ ፡] + ባሕቱ ፡
R | ውእቱ ፡] + ወሥጋነ ፡ 28 ወእንዘ ፡] om ወ FH | ይስማዔላውያን ፡ bis |
om ሤጥዎ ፡ ኀቤሆሙ ፡ ወ C | እምነ ፡] እምውስተ ፡ R | በዕሥራ ፡ C | ለዮሴፍ ፡]
post ብሔረ ፡ ግብጽ ፡ R 29 ኢረከቦ ፡] + ለዮሴፍ ፡ C 30 ወኢገብአ ፡] ወገ
ብአ ፡ FHR ወሖረ CG | እንከ ፡] post አኀውር ፡ FHCG post አነ ፡ R

Y ስቅ ፡ ወሐረዱ ፡ ላዕሌሁ ፡ ማኅስአ ፡ ጣሊ ፡ ወመልእዎ ፡ ደመ ፡ ለከ
XXXVII 32—36 ዳኑ ፡ 32 ወወሰድዎ ፡ ኀበ ፡ አቡሆሙ ፡ ወይቤልዎ ፡ ዘንተ ፡ ደመ ፡ ረከ
ብነ ፡ ወርኢ ፡ እመ ፡ ውእቱኒ ፡ ክዳኑ ፡ ለወልድከ ፡ ወለእመ ፡ ኢኮነ ።
33 ወአእሚሮ ፡ ይቤ ፡ ክዳኑ ፡ ለወልድየ ፡ ውእቱ ፡ ወአርዌ ፡ እኩይ ፡
በልዖ ፡ አርዌ ፡ መሰጦ ፡ ለዮሴፍ ፡ 34 ወሰጠጠ ፡ አልባሲሁ ፡ ያዕቆብ ፡
ወለብሰ ፡ ሰቀ ፡ ወቀነተ ፡ ውስተ ፡ ሐቌሁ ፡ ወለሐዎ ፡ ለወልዱ ፡ ብ
ዙኀ ፡ መዋዕለ ፡ 35 ወተጋብኡ ፡ ደቂቁ ፡ ወአዋልዲሁ ፡ ወመጽኡ ፡
ያስተብቍዕዎ ፡ ለአቡሆሙ ፡ ከመ ፡ ያንግፍዎ ፡ እምላሐ ፡ ወአበየ ፡
ነጊፈ ፡ ላሐ ፡ ወይቤ ፡ እወርድ ፡ ዳእሙ ፡ ውስተ ፡ መቃብር ፡ ኀበ ፡
ወልድየ ፡ እንዘ ፡ እላሕዎ ፡ ለወልድየ ፡ ወበከየ ፡ አቡሁ ፡ 36 ወእልክ
ቱሰ ፡ አስማዔላዊያን ፡ ሤጥዎ ፡ ለዮሴፍ ፡ ብሔረ ፡ ግብጽ ፡ ኀበ ፡ ጴጥ
ፋራ ፡ ሊቀ ፡ መብስላኒሁ ፡ ለፋርዖን ።
XXXVIII 1—4 1 ወእምገ ፡ ወረደ ፡ ይሁዳ ፡ በእማንቱ ፡ መዋዕል ፡ እምኀበ ፡ አኀ
ዊሁ ፡ ወኀደረ ፡ ኀበ ፡ ፩ ፡ አዶላማዊ ፡ ዘስሙ ፡ ኤላስ ። 2 ወርእየ ፡ አ
ኀተ ፡ ወለተ ፡ ዘ፩ ፡ ብእሲ ፡ ከነናዊ ፡ ወስማ ፡ ሴዋ ፡ ወነሥአ ፡ ወአ
ውሰባ ፡ 3 ወጸንሰት ፡ ወወለደት ፡ ወልደ ፡ ወሰመይዎ ፡ ስሞ ፡ ዔር ፡
4 ወፀንሰት ፡ ዓዲ ፡ ወወለደት ፡ ወልደ ፡ ወሰመይዎ ፡ ስሞ ፡ አውናን ፡

---

32 አቡሆሙ ፡] ሆ ex ሁ emend Y* | ወይብል ፡ | ውእቱኒ ፡] punct inter ቱ et ኒ | ክደኑ ፡ (ደ ex ድ per ras) item v 33   34 ወሰጠጠ ፡] punct inter ጠ et ጠ | ወለብሰ ፡] ወል' | ውስተ ፡ int lin Y* (vid)   35 አላሕዎ ፡   36 ለፋርዖን ፡] ፋ paene illegib   XXXVIII 3 om ስሞ ፡ — 4 ስሞ ፡

FHCGR 31 ማኅስአ ፡] ሙኅስአ ፡ R | ጠሊ ፡ | ወመልኡ ፡ R | ለክዳኑ ፡] ላዕሌሁ ፡ et ante ደመ ፡ R   32 ወወሰዱ ፡ | ደመ ፡] ደሙ ፡ FH ልብሰ ፡ C | ወርኢ ፡] + አ ፡ | እመ ፡] pr ለ R | ውእቱኒ ፡] 'ኑ ፡ FHCG om R | ለወልድከ ፡] + ዝንቱ ፡ R | ወለእመ ፡] + ሂ ፡ FHCG   33 ወአእሚሮ ፡] ወአእመረ ፡ et + ወ R | ውእቱ ፡] ዝንቱ ፡ R | ወአርዌ ፡] om ወ R | አርዌ ፡ መሰጦ ፡] ወመሰጦ ፡ R   34 ሰቀ ፡] + ያዕቆብ ፡ FHG | ወላሐዎ ፡ F   35 ለአቡሆሙ ፡] 'ሁ ፡ R | እምላሐ ፡] ላሖ ፡ FHCG ላሐ ፡ R | ላሐ ፡] ላሖ ፡ FHCG ላሕ ፡ R | እንዘ ፡] ወ R | om ለወልድየ ፡   36 ይስማዒላውያን ፡ | ጴጠፍራ ፡ FH ጴጥፌራ ፡ C ጴጥፈራ ፡ R | መበስላኒሁ ፡ FHCG | ለፈርዖን ፡   XXXVIII 1 ኤላስ ፡] ኤራስ ፡ C   2 ዘ፩] om ዘ | ከናናዊ ፡ FHCG | ወነሥአ ፡ FHCG | 3 ወሰመየቶ ፡ FCR   4 ወሰመየቶ ፡ FHCR

5 ወዓዲ ፡ ወለደት ፡ ወልደ ፡ ወሰመይዎ ፡ ሴሎም ። በውስተ ፡ ብሔ Y
ር ፡ ዘስሙ ፡ ከሣቤ ፡ ወሀለወት ፡ ወለተ ፡ እሞሙ ፡ 6 ወነሥአ ፡ ይሁዳ ፡ XXXVIII 5—14
ብእሲተ ፡ ለወልዱ ፡ ዔር ፡ በኵሩ ፡ እንተ ፡ ስማ ፡ ትዕማር ፡ 7 ወኮነ ፡
ዔር ፡ በኵሩ ፡ ለይሁዳ ፡ እኩየ ፡ በቅድመ ፡ እግዚአብሔር ፡ ወቀተ
ሎ ፡ እግዚአብሔር ። 8 ወይቤሎ ፡ ይሁዳ ፡ ለአውናን ፡ በእ ፡ ኀበ ፡
ብእሲተ ፡ እኁከ ፡ ወተሐመዋ ፡ ወአቅም ፡ ዘርአ ፡ ለእኁከ ። 9 ወሶበ ፡
አእመረ ፡ አውናን ፡ ከመ ፡ ኢኮነት ፡ ሎቱ ፡ ዘርአ ፡ ሶበ ፡ ቦአ ፡ ኀበ ፡
ብእሲቱ ፡ እኁሁ ፡ ወይክዑ ፡ ዓዲ ፡ ዲበ ፡ ምድር ፡ ከመ ፡ ኢይሁብ ፡
ዘርአ ፡ ለእኁሁ ፡ 10 ወእኩየ ፡ ኮነ ፡ ውእቱ ፡ ቅድመ ፡ እግዚአብሔር ፡
እስመ ፡ ከመዝ ፡ ገብረ ፡ ወቀተሎ ፡ ሎቱኒ ፡ 11 ወይቤላ ፡ ለትዕመር ፡
መርዓቱ ፡ ንበሪ ፡ ማዕሰብኪ ፡ ውስተ ፡ ቤተ ፡ አቡኪ ፡ እስከ ፡ ይል
ህቅ ፡ ሴሎሙ ፡ ወልድየ ፡ እስመ ፡ ይቤ ፡ ዮጊ ፡ ይመውተኒ ፡ ዝኒ ፡
ከመ ፡ አኃዊሁ ፡ ወሖረት ፡ ትዕመር ፡ ወነበረት ፡ ቤተ ፡ አቡሃ ። 12 ወ
ሶበ ፡ ተፈጸመ ፡ መዋዕሊሃ ፡ ሞተት ፡ ሲዋ ፡ ብእሲተ ፡ ይሁዳ ፡ ወነጊ
ፎ ፡ ለሐ ፡ ይሁዳ ፡ ዐርገ ፡ ኀበ ፡ ይቀርጽ ፡ አባግዒሁ ፡ ውእቱ ፡ ወዔ
ሣስ ፡ ኖላዊሁ ። ኤዶማዊ ፡ ውእቱ ፡ ውስተ ፡ ቴማን ፡ 13 ወአይድዕዋ ፡
ለትዕመር ፡ መርዓቶሙ ፡ ወይቤልዋ ፡ ናሁ ፡ ሐሙኪ ፡ ያዕርግ ፡ ይቅ
ርጽ ፡ አባግዒሁ ፡ በውስተ ፡ ሴር ። 14 ወሐደገት ፡ አልባሲሃ ፡ ዘመበ

---

6 ሰወሰዱ ፡ | ዔር ፡] ር ex ፈ (vid) emend | በዙሩ ፡] + ዓር ፡ | ትዕማር ፡] ፃ pro
ማ   11 ወይቤሎ ፡

---

5 ወሰደት ፡] pr ደገመት ፡ ወ | ወሰመይዎ ፡] ወሰመየቶ ፡ C + ስሞ ፡ | ሴሎም ፡ | FHCGR
ወሀለወት ፡] om ወ conj | ወለተ ፡ እሞሙ ፡] አመ ፡ ወለደቶሙ ፡   6 ዔር ፡] pr
ለ | ተዕማር ፡ FH   7 እኩይ ፡] 'የ ፡   8 ባእ ፡   9 ኢኮነ ፡ | ዘርአ ፡ 1°] 'እ ፡
FHCG | ብእሲተ ፡ | ወይክዑ ፡] om ወ + ዘርአ ፡ C | om ዓዲ ፡ | ኢየሁብ ፡   10 ውእ
ቱ ፡] + ኒ ፡ FHCG + ሂ ፡ R | በቅድመ ፡ R   11 ወይቤላ ፡] + ይሁዳ ፡ | መርዓተሙ ፡
FH | ማዕሰብኪ ፡] መበለተኪ ፡ C | om ውስተ ፡ ቤተ ፡ አቡኪ ፡ R | እስከ ፡] + አ
መ ፡ R | ሴሎም ፡ | ይመውትኒ ፡ FHCG   12 ለሐ ፡] ላሐ ፡ FHCG ላሆ ፡ R |
ወዔግስ ፡] ወዒራስ ፡ | ኖላዊ ፡ R | አዶማዊ ፡ R አዶላማዊ ፡ CG | om ውእቱ ፡ 2° |
ውስተ ፡ ቴማን ፡] om R ውስተ ፡ ቴምና ፡ HCG   13 መርዓቱ ፡ CGR | የዐርግ ፡ |
በውስተ ፡ ሴር ፡] om በ ante ይቅርጽ ፡ | ሴር ፡] ቴማን ፡ FH ቴምና ፡ CG ቴማና ፡ R
14 ወሐደገት ፡] pr ኀበ ፡ ሰከበ ፡ ይሁዳ ፡ ምስለ ፡ ትእማር ፡ መርዓቱ ፡ R | ዘመበለ
ታ ፡] + ወለብሰት ፡ ምጣሕታ ፡ |

Y ለታ ፡ ወተንሥአት ፡ ወነበረት ፡ ውስተ ፡ አንቀጽ ፡ ውስተ ፡ ፍኖት ፡
XXXVIII ዘቴማን ፡ እስመ ፡ ርእየት ፡ ከመ ፡ ልህቀ ፡ ሴሎም ፡ ወውእቱሰ ፡ ኢ
15—23 ፈቀደ ፡ የሀበ ፡ ኪያሃ ፡ ትኩኖ ፡ ብእሲተ ፡ [15] ወሶበ ፡ ርእየ ፡ ይሁዳ ፡
አምሳለ ፡ ዘማ ፡ እስመ ፡ ተገልበበት ፡ ገጻ ፡ ወኢያእመራ ። [16] ተግሕ
ሰ ፡ ኀቤሃ ፡ እምውስተ ፡ ፍኖት ፡ ወይቤላ ፡ አብእኒ ፡ ኀቤኪ ፡ ወት
ቤሎ ፡ ምንተ ፡ ትሁበኒ ፡ እመ ፡ ቦእኩ ፡ ኀቤየ ፡ [17] ወይቤላ ፡ አነ ፡ እፌኑ ፡
ኀቤኪ ፡ ማኅስአ ፡ ጠሊ ፡ እምውስተ ፡ አባግዒኪ ፡ ወትቤሎ ፡ ሀበኒ ፡
አኅዛ ፡ እስከ ፡ ትቤለኒ ፡ ሊተ ፡ [18] ወይቤላ ፡ ምንተ ፡ እሁበኪ ፡ አሕዛ ።
ወትቤሎ ፡ ኅልቀትከ ፡ ወቆብዕከ ፡ ወበትርከ ፡ እንተ ፡ ውስተ ፡ እዴ
ከ ፡ ወወሀባ ፡ ወቦአ ፡ ኀቤሃ ፡ ወፀንሰት ፡ [19] ወተንሥአት ፡ ወሖረት ፡
ወአንበረት ፡ ውእተ ፡ አልባሲሃ ፡ ወለብሰት ፡ ልብሰ ፡ መበለታ ።
[20] ወፈነወ ፡ ላቲ ፡ ይሁዳ ፡ ውእተ ፡ ማኅስአ ፡ ጠሊ ፡ምስለ ፡ ኖላዊሁ ፡
አዶላማዊ ፡ ከመ ፡ ይንሣእ ፡ አሕዛ ፡ እምኀበ ፡ ይእቲ ፡ ብእሲት ፡
ወኢረከባ ፡ [21] ወተስእለ ፡ ሰብአ ፡ ውእቱ ፡ ብሔር ፡ አይቴ ፡ ውእቱ ፡
ዘማ ፡ እንተ ፡ ነበረት ፡ ውስተ ፡ ፍኖት ፡ ወይቤልዎ ፡ አልቦ ፡ ዝየሰ ፡
ዘማ ። [22] ወገብአ ፡ ኀበ ፡ ይሁዳ ፡ ወይቤሎ ፡ ኢረከብክዋ ፡ ወሰብአ ፡
ውእቱ ፡ ብሔር ፡ ይቤሉኒ ፡ አልቦ ፡ ዝየሰ ፡ ዘማ ። [23] ወይቤ ፡ ይሁዳ ፡
ኅድግዎ ፡ ላቲ ፡ ከመ ፡ ኢይስሐቁ ፡ ላዕሌነ ፡ ፈነውኩ ፡ እንከ ፡ ማኅ

---

14 ወተሥአት ፡ 15 ገጸ ፡ 16 ምንት ፡ 18 ምንት ፡ | ወወሀበ ፡ 19 ውእቱ ፡ R
20 ወፈነወት ፡ 21 ዘማ ፡ 1°] ዛማ ፡

FHCGR ወተንሥአት ፡] ወተከድነት ፡ C ወተንሚአ ፡ et post ወነበረት ፡ R | ውስተ ፡ 2°] pr
በ R | ዘቴምና ፡ CG ዘቴማና ፡ R | ወውእቱሰ ፡] om ወ R | የሀባ ፡ FH 15 ር
እያ ፡ | አምሰላ ፡ CR 16 ተግሕሰ ፡] pr ወ | ሰእመ ፡ R 17 ኀቤኪ ፡] ሰኪ ፡
FHCG om R | አባግዒነ ፡ FHGR አባግዐየ ፡ C | አኀዛ ፡] አኅዘ ፡ FHCG አኀዝ ፡
R | ትቤለኒ ፡] ትፌኑ ፡ 18 አሁብኪ ፡ R | ኅልቀትከ ፡] 'ተከ ፡ FHCG + ድጐ
ልማከ ፡ R | ወቆብዐከ ፡ FHCG | ወበትረከ ፡ FHCG | እንተ ፡] + ሀለወት ፡ R
19 ውእተ ፡ አልባሲሃ ፡] ውእቱ ፡ አልበሰ ፡ R | ልብሰ ፡] አልባሰ ፡ 20 om ላቲ ፡
R | አዶሎማዊ ፡ FHR | አሕዘ ፡ FHCG አሕዘ ፡ R 21 ሰብአ ፡] pr ሰFH |
ብሔር ፡] ሀገር ፡ R item v 22 | ውእቱ ፡ 2°] ዛቲ ፡ | አልቦ ፡] አልቦቱ ፡ 22 ው
እቱ ፡] + ኒ ፡ FHCG om R 23 ላቲ ፡] + አላ ፡ | እንከ ፡] አንሰ ፡ | ማኅስአ ፡]
+ ሂ ፡ FHCG + ኒ ፡ R |

ስአ ፡ ወሶበ ፡ ኢ.ረከብክሃ ፡ ክነ ። 24 ወእምዝ ፡ እምድኅረ ፡ ፫ ፡ አው Y XXXVIII
ራኅ ፡ ዜነውዎ ፡ ለይሁዳ ፡ ወይቤልዎ ፡ ዘመወት ፡ ትዕማር ፡ መርዓ 24—30
ትከ ፡ ወናሁ ፡ ፀንሰት ፡ በዝሙት ። ወይቤ ፡ ይሁዳ ፡ ያውፅእዋ ፡ ወ
ያውዕይዋ ፡ 25 ወእንዘ ፡ ይወስድዋ ፡ ለአከት ፡ ኀበ ፡ ኀሙሃ ፡ ወትቤ
ሎ ፡ ዝንቱአ ፡ ዘመኑአ ፡ ዘ.አየአ ፡ ብእሲ.አ ፡ ዝንቱአ ፡ ዕንስአ ። ወ
ትቤሎ ፡ ርአ.ከ ፡ ዘንተአ ፡ ቆብዐአ ፡ ወዘንተአ ፡ በትረአ ። 26 ወርእየ ፡
ይሁዳ ፡ ወይቤ ፡ ጸድቀት ፡ ትዕማር ፡ እምኔየ ፡ እስመ ፡ ኢ.ወሀብክዋ ፡
ለሴሎም ፡ ወልድየ ፡ ወኅደጋ ፡ ቀቲሎታ ፡ እንከ ። ወኢ.ደገመ ፡ ቀሪ
ቦታ ፡ 27 ወኮነ ፡ ሶበ ፡ ወለደት ፡ ወመንታ ፡ ሀለዉ ፡ ውስተ ፡ ከርሣ ።
28 ወእምዝ ፡ ሶበ ፡ ትወልድ ፡ አውፅአት ፡ እዴሃ ፡ መወለዲት ፡ አሐ
ደ ፡ ወአሰረት ፡ ለየ ፡ ወስተ ፡ እዴሁ ፡ ወትቤ ፡ ዝንቱ ፡ ይቅድም ፡ ወ
ዒአ ፡ 29 ወሶበ ፡ አሰሰለት ፡ እዴሃ ፡ 30 ወፅአ ፡ እኁሁ ፡ ወዝክቱ ፡
ዘውስተ ፡ እዴሁ ፡ ለይ ፡ ሰመየቶ ፡ ስሞ ፡ ዘራ ።

1 ወዮሴፍሰ ፡ ወረደ ፡ ብሔረ ፡ ግብጽ ፡ ወተሳየጦ ፡ ጴጤፌራ ፡ ሕ XXXIX 1
ፅው ፡ ለፈርዖን ፡ ሊቀ ፡ መብስላኒሁ ፡ ውእቱ ፡ ብእሲ ፡ ግብጻዊ ፡

---

23 ኢረከብክሃ፡ 25 ዚአይአ፡ | ቆብዐአ፡] ቆብአ፡ (ante ቆ ras 2 litt ቆ et ዐ) |
በትርኣ፡ XXXIX 1 ወተሰየጦ፡ | ብእሲ፡] ብ sup ras

ኢረከብካሃሰ፡ FHCG | ኮነ፡] om H + ሊተ፡ C + ላቲ፡ R■ + ለነ፡ R■ 24 ወ FHCGR
እምዝ፡] + ኮነ፡ H | መርዓትክሙ፡ FHGR | ወይቤ፡] ወይቤላ፡ R | ወያውዕይ
ዋ፡] + በእሳት፡ R 25 ዚአየኣ፡] ወዘአይኑአ፡ FHCG ወዘአይአ፡ R | ርኢከ፡]
ርኢአ፡ 26 ለሴሎም፡] ሴሎምሃ፡ ወኢደገመ፡] + ይሁዳ፡ FHCG | ቀሪቦታ፡] +
እንከ፡ R 27 ወኮነ፡ሶበ፡ወለደት፡] ወሶበ፡ቀርበ፡ወሊዶታ፡ናሁ፡ R■ | ወመ
ንታ፡] om ወ R | ሀለወ፡ FHCG 28 መወለዲት፡] መወልድ፡ FHG መው
ለዲት፡ R* | አውፅአት፡ — አሐደ፡] አውፅአ፡እዴሁ፡አሐዱ፡ወነሥአት፡መወል
ድ፡ (መወልዲት፡ R■) CR■ + ፈትለ፡ቀይሐ፡ R■ | ለየ፡] ለይ፡ R* om R■ |
ይቀድም፡ 29 አሰሰለ፡ CG | እዴሃ፡] + ኒ፡ G እዴሁ፡ C om R* + ናሁ፡
(om C) ወፅአ፡ እኁሁ፡ ወትቤ፡ ዕፁብ፡ ውእቱ፡ ወሰመየቶ፡ስሞ፡ፋሬስ፡ CR■
30 ወፅአ፡] pr ወእም.ድኅሬሁ፡ CR■ | ወዝክቱኒ፡] 'ሂ፡ FHCG ወዝንቱሂ፡ R*
om R■ | ዘውስተ፡እዴሁ፡ለይ፡] ለይ፡ውስተ፡እዴሁ፡ R* ዘተዓሰረ፡እዴሁ፡R■ |
ሰመየቶ፡] 'ት፡ FHCG pr ወ R* et ■ | ዘራ፡ XXXIX 1 ጴጥፌራ፡ C ጴጥ
ፋራ፡ GR | ሕፅዉ፡ CG | መበስላኒሁ፡ FHCG |

XXXIX 2—10 Y እምኅበ ፡ ይስማዔላዊያን ፡ ነሥአ ፡ እምኅበ ፡ እለ ፡ አውረድዎ ፡ ሀየ ።
2 ወሀሎ ፡ እግዚአብሔር ፡ ምስለ ፡ ዮሴፍ ፡ ወኮነ ፡ ብእሴ ፡ ብፁዐ ፡ ወ
ተመይጠ ፡ ላዕለ ፡ ቤተ ፡ እግዚኡ ። 3 ወሶበ ፡ ርእየ ፡ ከመ ፡ ሀሎ ፡
እግዚአብሔር ፡ ምስሌሁ ፡ ወኵሎ ፡ ዘገብረ ፡ ይሴርሖ ፡ እግዚአብሔር ፡
በእደዊሁ ። 4 ወረከበ ፡ ዮሴፍ ፡ሞገሰ ፡ በቅድመ ፡ እግዚአብሔር ፡
ወበቅድመ ፡ እግዚኡ ፡ እስመ ፡ ያሰምሮ ፡ ወሤሞ ፡ ለኵሉ ፡ ቤቱ ፡
ወአወፈዮ ፡ ኵሎ ፡ ዘቦ ፡ ለዮሴፍ ፡ አግብአ ። 5 ወእምዝ ፡ እምድኅረ ፡
ተሰይመ ፡ ላዕለ ፡ ኵሉ ፡ ቤቱ ፡ ባረከ ፡ እግዚአብሔር ፡ ለውእቱ ፡ ግ
ብጻዊ ፡ በእንተ ፡ ዮሴፍ ። ወኮነ ፡ በረከተ ፡ እግዚአብሔር ፡ ላዕሌሁ ፡
ወኵሎ ፡ ንዋዮ ፡ ዘሐቅል ፡ ወዘሀገር ፡ 6 ወአግብአ ፡ ኵሎ ፡ ዘቦ ፡ ው
ስተ ፡ እዴሁ ፡ ለዮሴፍ ፡ ወአልቦ ፡ ዘያአምር ፡ ውእቱሰ ፡ ዘሀሎ ፡ ን
ዋዮ ፡ ዘእንበለ ፡ እክል ፡ ዘይበልዕ ። ወሠናይ ፡ ውእቱ ፡ ዮሴፍ ፡ ወላ
ሕይ ፡ ራእየ ፡ ገጹ ፡ ጥቀ ፡ 7 ወኮነ ፡ እምድኅረ ፡ ዝንቱ ፡ ነገር ፡ ወደየት ፡
አዕይንቲሃ ፡ ላዕለ ፡ ዮሴፍ ፡ ብእሲተ ፡ እግዚኡ ፡ ወትቤሎ ፡ ስክብ ፡
ምስሌየ ። 8 ወአበያ ፡ ወይቤላ ፡ እግዚእየ ፡ አግብአ ፡ ኵሎ ፡ ዘቦ ፡ ው
ስተ ፡ እዴየ ፡ ወአልቦ ፡ ዘያአምር ፡ ዘውስተ ፡ ቤቱ ፡ ወኢምንተኒ ፡
9 ወአልቦ ፡ ዘሀሎ ፡ ወስተ ፡ ቤት ፡ ዘኢኮነ ፡ ብዉሕ ፡ ሊተ ፡ ዘእንበ
ሌከ ፡ እስመ ፡ ብእሲቱ ፡ አንቲ ፡ ወእፎ ፡ እንከ ፡ እገብሮ ፡ ለዝንቱ ፡
እኪት ። 10 ወትትናገሮ ፡ ከመ ፡ እንተ ፡ ጸብሐት ፡ ለዮሴፍ ፡ ወአበያ ፡

---

2 ብእሲ ፡ 3 ወዙሉ ፡ 4 ለዙሉ ፡] 'ሉ ፡ | ዙሉ ፡] ዙሉ ፡ 5 ባረኮ ፡] 'ከ ፡

FHCGR እምኀበ ፡ 1°] እምእደ ፡ C | እስማዒላውያን ፡ (ይ' R) | ነሥአ ፡] 'አ ፡ FHG om C | እምኀበ ፡ 2°] pr ወ FHG om C | አውረድዎ ፡] pr አርድእዎ ፡ ወ R | ሀየ ፡] ብሔረ ፡ ግብጽ ፡ R 2 ወተመይጠ ፡] ወተሠይመ ፡ | ላዕለ ፡] ውስተ ፡ R 3 ር እየ ፡] + እግዚኡ ፡ C | ይሴርሖ ፡ | በእዴሁ ፡ R 4 om በቅድመ ፡ እግዚአብሔር ፡ ወ | ለዙሉ ፡] ላዕለ ፡ ዙሉ ፡ CGR | አግብአ ፡] 'አ ፡ FHG om C pr ወ 5 በእ ንተ ፡] om በ R | ንዋዮ ፡] 'ዩ ፡ R | ዘሐቅሉ ፡ ወዘሀገሩ ፡ 6 ወአግብአ ፡] om ወ CGR | ዘቦ ፡] ዘቦቱ ፡ R | እክለ ፡ FH | ወለሓይ ፡ FH | ራእየ ፡] 'ዩ ፡ et ante ወላ ሕይ ፡ R 7 ወኮነ ፡] pr በእንተ ፡ ዘከመ ፡ ፈተወት ፡ ሰኪበ ፡ ምስለ ፡ ዮሴፍ ፡ ብእ ሲተ ፡ እግዚኡ ፡ R | ላዕለ ፡] ኀበ ፡ R | ወትቤሎ ፡] + ነዓ ፡ R 9 ውስተ ፡] + ዝ ፡ | ብዉሕ ፡] 'ሐ ፡ FHG ብውሕ ፡ ('ሐ C) CR | እገብሮ ፡ FH | እኪት ፡] ነገር ፡ እኩይ ፡ 10 ወተናገረቶ ፡ R | ከመ ፡] ከመ ፡ FGR ከመዝ ፡ C | ወየአበያ ፡ FHCG |

ሰኪቦታ ፡ ምስሌሃ ፡ ወቀሪቦታ ። 11 ወኮነ ፡ በአኃቲ ፡ ዕለት ፡ ቦአ ፡ ዮ Y XXXIX
ሴፍ ፡ ውስተ ፡ ቤት ፡ ይግበር ፡ ግብሮ ፡ ወአልቦ ፡ ዘሀሎ ፡ ሰብእ ፡ ው 11—21
ስተ ፡ ቤት ፡ ውስጠ ፡ 12 ወአኀዘት ፡ ልብሶ ፡ ወትቤሎ ፡ ነዓ ፡ ስክብ ፡
ምስሌየ ። ወሐደገ ፡ አልባሲሁ ፡ ውስተ ፡ እዴሃ ፡ ወጐየ ፡ ወወፅአ ።
13 ወሶበ ፡ ርእየት ፡ ከመ ፡ ኀደጋ ፡ ወወፅአ ፡ ወኀደጋ ፡ አልባሲሁ ፡
ውስተ ፡ እዴሃ ፡ 14 ዐውዐቶሙ ፡ ለእለ ፡ ሀለዉ ፡ ውስተ ፡ ቤት ፡ ወት
ቤሎሙ ፡ ምንተ ፡ አምጻእክሙ ፡ ርእዩ ፡ ዘገብረ ፡ ላዕሌየ ፡ ዕብራዊ ፡
ገብር ፡ ከመ ፡ ይሳለቅ ፡ ላዕሌየ ፡ ቦአ ፡ ኀቤየ ፡ ወይቤለኒ ፡ ስክቢ ፡ ም
ስሌየ ። ወጸራኅኩ ፡ በዐቢይ ፡ ቃል ፡ 15 ወሶበ ፡ ሰምዐ ፡ ከመ ፡ አልዐ
ልኩ ፡ ቃልየ ፡ ወጸራኅኩ ፡ ኀደገ ፡ አልባሲሁ ፡ 16 ወኀደገት ፡ አልባ
ሲሁ ፡ ኀቤሃ ፡ እስከ ፡ አመ ፡ ይመጽእ ፡ እግዚኡ ፡ ውስተ ፡ ቤቱ ።
17 ወነገረቶ ፡ ዛተ ፡ ነገረ ፡ ወትቤሎ ፡ ቦአ ፡ ኀቤየ ፡ ገብርከ ፡ ዕብራዊ ፡
ወይቤለኒ ፡ ዘአምጻእከ ፡ ላዕሌየ ፡ ይሳለቅ ፡ ዲቤነ ፡ እስክብ ፡ ምስሌ
ኪ ፡ ይቤለኒ ። 18 ወሶበ ፡ ሰምዐ ፡ ከመ ፡ አልዐልኩ ፡ ቃልየ ፡ ወጸራ
ኅኩ ፡ ኀደገ ፡ አለባሲሁ ፡ ወጐየ ፡ አፍአ ። 19 ወሶበ ፡ ሰምዐ ፡ እግዚ
ኡ ፡ ነገረ ፡ ብእሲቱ ፡ ወትቤሎ ፡ ከመዝ ፡ ረሰየኒ ፡ ገብርከ ፡ ዕብራዊ ፡
ተምዕዐ ፡ ዐቢየ ፡ መዐተ ፡ 20 ወነሥኦ ፡ ለዮሴፍ ፡ ወአንበሮ ፡ ውስተ ፡
ቤተ ፡ ሞቅሕ ፡ ኀበ ፡ ይነብሩ ፡ እለ ፡ ሞቅሐ ፡ ንጉሥ ፡ ውስተ ፡ ሙ
ዐል ። 21 ወሀለወ ፡ እግዚአብሔር ፡ ምስለ ፡ ዮሴፍ ፡ ወከዐወ ፡ ላዕሌሁ ፡

---

11 om ይግበር ፡ — ቤት ፡ 2° 14, 15 ወጻራኅኩ ፡ bis 16 om ወኀደገት ፡ አልባሲሁ ፡ 17 ይሰለቅ ፡ | እስክበ ፡

ሰኪበ ፡ 11 በአኃቲ ፡] በይእቲ ፡ R | ሰብእ ፡] post ቤት ፡ 2° R 12 ወወፅአ ፡] FHCGR + አፍአ ፡ FH 13 om ኀደጋ ፡ ወ FHCG | ወኀደጋ ፡] 'ገ ፡ FHCG ሐደጎ ፡ R | om አልባሲሁ ፡ FH 14 ቤት ፡] + ካልእ ፡ C | አምጻእክሙ ፡] + ላዕሌየ ፡ | ገብር ፡] 'ረ ፡ FHR ante ዕብራዊ ፡ | ስክቢ ፡] pr ንዒ ፡ R 15 አላዐልኩ ፡ FH | ኀደገ ፡] pr ወ R | አልባሲሁ ፡] + ኀቤየ ፡ G + ወጐየ ፡ (+ አፍአ ፡ FH) 16 ወኀደገት ፡] ወኀደገ ፡ FR ወአንበረት ፡ CG | om አመ ፡ R 17 ዛተ ፡] ዘንተ ፡ | om ወይቤለኒ ፡ C | ላዕሌየ ፡] 'ነ ፡ | ዲቤነ ፡] ላዕሌየ ፡ C | እስኩብ ፡ FHCG 18 አላዐልኩ ፡ FHG | አፍአ ፡ 19 ዘትቤሎ ፡ | ዐቢየ ፡] post መዐተ ፡ 20 ሙዐል ፡] ምውዓል ፡ FH ሙዓል ፡ CG ሞዓል ፡ R 21 እግዚአብሔር ፡] + እግዚእ ፡ R | om ላዕሌሁ ፡ R |

Y ምሕረቶ ፡ ወወሀቦ ፡ ሞገሰ ፡ በኀበ ፡ ሊቀ ፡ ዐቀብተ ፡ ቤተ ፡ ሞቅሕ ።
XXXIX 22, 23 22 ወአወፈዮ ፡ ለዮሴፍ ፡ ኵሎ ፡ ቤተ ፡ ሞቅሕ ፡ 23 ወአልቦ ፡ ዘያአምር ፡
ኵሎ ፡ ዘይገብር ፡ በቤተ ፡ ሞቅሕ ፡ ሊቀ ፡ ዐቀብተ ፡ ሞቅሕ ፡ ወኢ
ምንተኒ ፡ እስመ ፡ ኀደገ ፡ ሎቱ ፡ ኵሎ ፡ ለዮሴፍ ፡ እስመ ፡ እግዚአ
ብሔር ፡ ምስሌሁ ፡ ወኵሎ ፡ ዘገብረ ፡ ይሴርሖ ፡ እግዚአብሔር ፡ በ
እደዊሁ ።

XL 1—10 1 ወኮነ ፡ እምድኅረ ፡ ዝንቱ ፡ ነገር ፡ አበሱ ፡ ሊቀ ፡ ቀዳኅያን ፡ ወ
ሊቀ ፡ ሐባዝያን ፡ ለንጉሥ ፡ ግብጽ ፡ ለእግዚኦሙ ፡ 2 ወተምዕዐ ፡ ላ
ዕለ ፡ ክልኤሆሙ ፡ ሊቀ ፡ ሕጽዋኒሁ ፡ 3, 4 ወወደዮሙ ፡ ውስተ ፡ ቤተ ፡
ሞቅሕ ፡ ውስተ ፡ መካን ፡ ኀበ ፡ ሀሎ ፡ ዮሴፍ ፡ ሊቀ ፡ ዐቀብተ ፡ ሞ
ቅሕ ፡ ወአንበሮሙ ፡ ውስተ ፡ ቤተ ፡ ሞቅሕ ። 5 ወኀለሙ ፡ ኅልመ ፡
ክልኤሆሙ ፡ በአሐቲ ፡ ሌሊት ፡ ፩፩ ፡ እምኔሆሙ ፡ ርእዩ ፡ ሕልሞሙ ፡
ሊቀ ፡ ቀዳሕያን ፡ ወሊቀ ፡ ኅባዝያን ፡ ለንጉሥ ፡ ግብጽ ፡ እለ ፡ ሀለዉ ፡
ውስተ ፡ ቤተ ፡ ሞቅሕ ። 6 ወቦአ ፡ ዮሴፍ ፡ ኀቤሆሙ ፡ ወርእዮሙ ፡
ትኩዛኒሆሙ ። 7 ወተስእሎሙ ፡ ዮሴፍ ፡ ወይቤሎሙ ፡ ምንትኑ ፡ ሕ
ዙናን ፡ ገጽክሙ ፡ ዮም ። 8 ወይቤልዎ ፡ ሐለምነ ፡ ሕልመ ፡ ወአልቦ ፡
ዘይፌክር ፡ ለነ ፡ ወይቤሎሙ ፡ ዮሴፍ ፡ አኮኑ ፡ እግዚአብሔር ፡ ወ
ሀቦ ፡ ይፌክር ፡ ሕልመ ፡ ወይእዜኒ ፡ ንግሩኒ ። 9 ወነገሮ ፡ ሊቀ ፡ ቀዳ
ሕያን ፡ ሕልሞ ፡ ለዮሴፍ ፡ ወይቤሎ ፡ እሬኢ ፡ በሕልምየ ፡ ኀረገ ፡
ወይን ፡ ቅድሜየ ፡ 10 ወውስተ ፡ ውእቱ ፡ ኀረግ ፡ ሠረፀ ፡ አዕጹቂሁ ፡

---

21 ምሕረቱ ፡ XL 1 ሐበዝያን ፡ item vv 16, 20, XLI 10

FHCGR om ሊቀ ፡ R | om ቤተ ፡ FHCG 23 ዘይገብር ፡] ዘይትገበር ፡ | om ሊቀ ፡ ዐቀ
ብተ ፡ ሞቅሕ ፡ R | እግዚአብሔር ፡ 1°] + ሀሎ ፡ FHCG pr ሀሎ ፡ R | በእዴሁ ፡
XL 1 ወኮነ ፡] om ኮነ ፡ R 2 ወተምዐ ፡ | ላዕለ ፡ ክልኤሆሙ ፡] ላዕሌሆሙ ፡ R |
om ሊቀ ፡ C 3, 4 ወወደየ ፡ R | om ውስተ ፡ 1° FH | om ሊቀ ፡ — ሞቅሕ ፡
3° C | om ቤተ ፡ 2° 5 ወኀለሙ ፡] pr በእንተ ፡ ዘከመ ፡ ፈከረ ፡ ሎሙ ፡ ሕልሞ
ሙ ፡ ዮሴፍ ፡ ለሊቀ ፡ ቀዳሕያን ፡ ወሊቀ ፡ ሐባዝያን ፡ R 6 ትኩዛን ፡ FH ትኩ
ዛነ ፡ CGR 7 ምንተኑ ፡ R 8 ወአልቦ ፡] ወነጣእነ ፡ | እግዚአብሔር ፡] pr ዘ
9 በቅድሜየ ፡ R 10 Textum hujus commatis R valde corruptum et muti-
latum exhibet. ሠረፁ ፡ R^{1} | አዕጹቅ ፡ CR^{2} |

ወአውዕአት ፡ ሰለስተ ፡ አስካል ፡ 11 ወጽዋዐ ፡ ለፈርዖን ፡ ውስተ ፡ Y
እዴየ ፡ ወነሣእክዎ ፡ ውስተ ፡ እዴየ ፡ ለውእቱ ፡ አስካል ፡ ወዐጸር XL 11—17
ክዎ ፡ ውስተ ፡ ጽዋዐ ፡ ለፈርዖን ፡ ወመጠውክዎ ፡ 12 ወይቤሎ ፡ ዮ
ሴፍ ፡ ዝውእቱ ፡ ፍካሬሁ ፡፡ እሉ ፡ አስካል ፡ ሠላስ ፡ መዋዕል ፡ እማ
ንቱ ፡ 13 ወእስከ ፡ ሣልስ ፡ መዋዕል ፡ ይዜክር ፡ ፈርዖን ፡ ሲመተከ ፡
ወያገብአከ ፡ ውስተ ፡ ሊቀ ፡ ቀዳሕያን ፡ ወትሜጥዎ ፡ ለፈርዖን ፡ ጽ
ዋዐ ፡ በእዴከ ፡ ከመ ፡ ቀዳሚ ፡ ሢመትከ ፡ አመ ፡ ውስተ ፡ ቀዳሕያን ፡
አንተ ፡፡ 14 ወለሊከኒ ፡ አመ ፡ አሠነየ ፡ ላዕሌከ ፡ ግበር ፡ ምሕረተ ፡ ላዕ
ሌየ ፡ ወአዘክሮ ፡ ለፈርዖን ፡ በእንቲአየ ፡ ወአውዕአኒ ፡ እምዝንቱ ፡
ቤተ ፡ ሞቅሕ ፡ 15 እስመ ፡ ሠረቅት ፡ ሠረቁኒ ፡ ጽምሚተ ፡ እምብሔረ ፡
ዕብራዊያን ፡፡ ወበዝየኒ ፡ በዘአልቦ ፡ ዘአበስኩ ፡ ወዘገበርኩ ፡ ወኢም
ንተኒ ፡ ወደዩኒ ፡ ውስተ ፡ ቤተ ፡ ሞቅሕ ፡፡ 16 ወሶበ ፡ ርእየ ፡ ሊቀ ፡ ሐ
ባዝያን ፡ ከመ ፡ ጽድቀ ፡ ፈከረ ፡ ሎቱ ፡ ወይቤሎ ፡ ለዮሴፍ ፡ አነሂ ፡
ርኢኩ ፡ በሕልምየ ፡ ፫ ፡ አክፋረ ፡ ላዕሌየ ፡ 17 ውስተ ፡ ዝኩ ፡ ፫ አክ
ፋር ፡ ሀሎ ፡ ላዕሌሁ ፡ ኵሉ ፡ ዘመዴ ፡ መብልዕ ፡ ዘይበልዕ ፡ ፈርዖን ፡
ንጉሥ ፡ ግብጽ ፡ ወበልዕዎ ፡ አዕዋፍ ፡ በውስተ ፡ ከፈር ፡ ዘውስተ ፡

11 ወጽዋያ፡ 13 ሠልስ፡ | ሲመተከ ፡] ’ትከ፡ R | ወየገብአከ፡ 15 ሠረቀት፡
ሠረቀኒ፡ 16 ለዮሴፍ ፡] ለ int lin Y[a] (vid) | አክፈር፡ item vv 17, 18

ወአውፅአ፡ R* ወአውፅኡ፡ CR[a] | ሰለስተ ፡] post ሠረፀ፡ CR[a] om FHG | አስ FHCGR
ካለ፡ 11 እዴየ፡ 1°] እዴሁ፡ FG | ውስተ ፡ እዴየ፡ 2°] om FHCG ውስተ፡
እዴሁ፡ et post ጽዋዑ፡ 2° R | om ወመጠውክዎ፡ R 12 ዝንቱ ፡ ውእቱ፡ |
አስካል ፡] pr ሠለስቱ፡ | እማንቱ ፡] ውእቱ፡ R 13 ወእስከ ፡] om ወ R | ሠ
ላስ፡ | ይዜክረከ፡ FHG ይዜክር፡ C | ጽዋዐ ፡] ’ያ ፡ CGR ante ለፈርዖን፡ FHCG |
በእዴከ ፡] ውስተ ፡ እዴሁ፡ R | ቀዲሙ፡ FHCG 14 ወለሊከኒ ፡] ወተዘከረኒ፡
FHCG አላ ፡ ዘክረኒ ፡ ለሊከ፡ R | አሠነዩ፡ R* ⁻ ⁻ | ግበር ፡] pr ወ | ወአዘክሮ ፡]
ወዘክሮ፡ FHR ወአዘክሮ፡ C | እምዝንቱ ፡] እምነ፡ FHCG 15 om ሠረቅት፡
FHCG | ጽምሚተ ፡] ጽሚተ፡ FHCG om R | በዘአልቦ ፡] + ነገር፡ C | om ዘአ
በስኩ ፡ ወ | om ወኢምንተኒ፡ FHCG | om ቤተ፡ FHCG 16 ጽድቀ ፡] ሠናየ፡
C | ወይቤሎ ፡] om ወ FHCG | በሕልምየ ፡] ሕልም፡ R pr ከመዝ፡ FHCG
+ ከመዝ፡ R + እሬኢ፡ FHCG | አክፋረ፡ FHCG አፍካር፡ R | ላዕሌየ ፡] ላዕለ፡
(ውስተ፡ FHCG) ርእስየ፡ 17 ውስተ ፡] pr ወ | ዝክቱ፡ FHCG | om ሀሎ፡
R | ላዕሌየ፡ R | ኵሉ ፡] ኵሉ፡ FH pr እም R | መባልዕት፡ R | ንጉሥ ፡ ግብጽ ፡]
ንጉሥ ፡ ገብረ ፡ ኅብስተ፡ R | ወበልዖ፡ FHCG

XL 18—23 Y ርእስየ ። [18] ወአውሥአ ፡ ዮሴፍ ፡ ወይቤሎ ፡ ዝንቱ ፡ ፍካሬሁ ፡ ለሕ
ልምከ ፡ ፫ ፡ አክፋር ፡ ፫ ፡ መዋዕል ፡ እማንቱ ፡ [19] እስከ ፡ ሠላስ ፡ መዋ
ዕል ፡ ይመትር ፡ ፈርዖን ፡ ርእሰከ ፡ ወይሰቅለከ ፡ ዲበ ፡ ዕፅ ፡ ወይበ
ልዑ ፡ አዕዋፈ ፡ ሰማይ ፡ ሥጋከ ፡ እምኔከ ። [20] ወከነ ፡ አመ ፡ ሣልስት ፡
ዘልደት ፡ ፈርዖን ፡ ገብረ ፡ ዐቢየ ፡ በዓለ ፡ ለሰብኡ ። ወተዘከረ ፡ ሢ
መቶ ፡ ለሊቀ ፡ ቀዳኅያን ፡ ወሢመቶ ፡ ለሊቀ ፡ ሐባዝያን ፡ በማእከለ ፡
ሰብእ ፡ [21] ወአግብኦ ፡ ለሊቀ ፡ ቀዳሕያን ፡ ውስተ ፡ ሢመቱ ፡ ወመጠ
ዎ ፡ ጽዋዖ ፡ ውስተ ፡ እዴሁ ፡ ለፈርዖን ። [22] ወለሊቀ ፡ ሐባዝያንሰ ፡
ሰቀሎ ፡ ውስተ ፡ ዕፅ ፡ በከመ ፡ ፈከረ ፡ ሎሙ ፡ ዮሴፍ ። [23] ወኢተዘከሮ ፡
ለዮሴፍ ፡ ሊቀ ፡ ቀዳሕያን ፡ አላ ፡ ረስዖ ።

XLI 1—4 [1] ወከነ ፡ እምድኅረ ፡ ፪ ፡ ዓመት ፡ ርእየ ፡ ፈርዖን ፡ ሕልመ ፡ ከመ ፡
ዘይቀውም ፡ መልዕልተ ፡ ፈለግ ፡ [2] ወናሁ ፡ ከመ ፡ ዘእምፈለግ ፡ የዐ
ርጉ ፡ ፯ አልህምት ፡ ሠናያን ፡ ራእዮሙ ፡ ወስቡሕ ፡ ሥጋሆሙ ፡ ወ
ይትረዐዩ ፡ ውስተ ፡ ማዕዶት ። [3] ወየዐርጉ ፡ ካልኣን ፡ ፯ አልህምት ፡
እምድኅሬሆሙ ፡ ወእኩይ ፡ ራእዮሙ ፡ ወድግዱግ ፡ ሥጋሆሙ ፡ ወ
ይትረዐዩ ፡ ኀበ ፡ እልክቱ ፡ አልህምት ፡ ማዕዶተ ፡ ፈለግ ። [4] ወውሕ
ጥዎሙ ፡ እልክቱ ፡ ፯ ፡ አልህምት ፡ እለ ፡ እኩይ ፡ ራእዮሙ ፡ ወድ

---

19 ይመትሩ ፡ | ርእስከ ፡ 20 ለሰብኡ ፡] ሰ int lin Y^a XLI 1 ርእዮ ፡

FHCGR 18 ዝንቱ ፡] + ውእቱ ፡ FHCG | ለሕልምከ ፡] om R + እሉ ፡ | እማንቱ ፡] ውእ
ቶን ፡ R 19 ፈርዖን ፡] post ርእሰከ ፡ et + እምኔከ ፡ R | ዲበ ፡] ውስተ ፡ | ወይ
በልዑ ፡ FH 20 አመ ፡] በ FHCG | ሣልስት ፡] + ዕለት ፡ ዕለተ ፡ (om R) | ዘል
ደት ፡] 'ተ ፡ R ተወልደ ፡ FHCG | ገብረ ፡] pr ወ R | ዐቢየ ፡] post በዓለ ፡ R om
FHCG | በዓለ ፡] ማዕደ ፡ C | ለሰብኡ ፡] 'እ ፡ FH | ወተዘከሮ ፡ FHCG 21 ጽ
ዋዐ ፡ FH | ለፈርዖን ፡] ante ውስተ ፡ እዴሁ ፡ R 22 ሰቀልዎ ፡ R | ፈከረ ፡ 23 ለ
ዮሴፍ ፡] post ቀዳሕያን ፡ R XLI 1 ወከነ ፡] pr በእንተ ፡ ዘከመ ፡ ሐለመ ፡ ፈር
ዖን ፡ ሕልመ ፡ R | ዓመት ፡] 'ተ ፡ R + መዋዕል ፡ R | ከመ ፡ ዘይቀውም ፡] ከመዝ ፡
ይቀውም ፡ FHR 2 ዘእምፈለግ ፡] እምነ ፡ ፈለግ ፡ FHCG | ሠናያን ፡] ሠናይ ፡
CGR pr ወ FH pr እለ ፡ R | om ራእዮሙ ፡ FH | ወሥቡሓን ፡ FH | ወይትረ
ዐዩ ፡ item vv 3, 18 3 ወዐርጉ ፡ FHCG | እምድኅሬሆሙ ፡] + እምውስተ ፡
ፈለግ ፡ CGR | ወእኩይ ፡] እለ ፡ እኩይ ፡ R | ወድጉዱግ ፡ FH item vv 4, 19 | ማ
ዕዶተ ፡] pr ውስተ ፡ CGR

ግዱግ ፡ ሥጋሆሙ ፡ ለእሉ ፡ አልህምት ፡ እለ ፡ ስቡሓን ፡ ሥጋሆሙ ፡ Y
ወሠናይ ፡ ራእዮሙ ። ወነቅሀ ፡ ፈርዖን ፡ [5] ወደገመ ፡ ኖሊመ ፡ ወናሁ ፡ XLI 5—14
፯ ፡ ሰዊት ፡ ዐርጉ ፡ እምነ ፡ ፩ ሥርው ፡ ኅሩያን ፡ ወሠናያን ። [6] ወናሁ ፡
፯ ፡ ሰዊት ፡ ቀጢናን ፡ ወዕቡራን ። ወዕአ ፡ ምስሌሆሙ ፡ [7] ወውሕጥ
ዎሙ ፡ እልክቱ ፡ ፯ ሰዊት ፡ ቀጢናን ፡ ወዕቡራን ። ወተንሥአ ፡ ፈር
ዖን ፡ ወአእመረ ፡ ከመ ፡ ሐለመ ፡ ሕልመ ። [8] ኮነ ፡ ሶበ ፡ ጸብሐ ፡ ተሀ
ውከት ፡ ነፍሱ ፡ ወለአከ ፡ ይጸውዕዎሙ ፡ ለኵሎሙ ፡ መፈክራነ ፡ ግ
ብጽ ፡ ወለኵሎሙ ፡ ጠቢባኒሆሙ ፡ ወነገሮሙ ፡ ሕልሞ ፡ ወስእኑ ፡
ፈክሮ ፡ ሎቱ ፡ ለፈርዖን ። [9] ወይቤሎ ፡ ገብኩ ፡ ሊቀ ፡ ቀዳኅያን ፡ ኀጢ
አትየ ፡ እዜክር ፡ እግዚእየ ፡ ፈርዖን ፡ ዮም ። [10] ወተምዕዖሙ ፡ ለአ
ግብርቲሁ ፡ ወወደየነ ፡ ውስተ ፡ ቤተ ፡ ሞቅሕ ፡ ኪያየሂ ፡ ወሊቀ ፡
ሐባዝያን ፡ [11] ወሐለምነ ፡ ሕልመ ፡ አነሂ ፡ ወውእቱሂ ፡ ዘዚአነ ፡ ሐለ
ምነ ፡ ክልኤነ ። [12] ወሀሎ ፡ ምስሌነ ፡ ወልድ ፡ ዕብራዊ ፡ ወሬዛ ፡ ዘሊ
ቀ ፡ መብስላን ። ወነገርናሁ ፡ ወፈከረ ፡ ለነ ፡ [13] ወከማሁ ፡ ኮነነ ፡ በከመ ፡
ፈከረ ፡ ለነ ፡ ወከማሁ ፡ ረከብነ ፡ አነሂ ፡ ገባእኩ ፡ ውስተ ፡ ሢመትየ ፡
ወለገብኑሂ ፡ ሰቀልዎ ። [14] ወለአከ ፡ ፈርዖን ፡ ወአውዕእዎ ፡ ለዮሴፍ ፡
እምነ ፡ ቤተ ፡ ሞቅሕ ፡ ወለጸይዎ ፡ ወወለጡ ፡ አልባሲሁ ፡ ወአምጽ

---

4 አልህምት ፡ 2°] ante አ spat 1 lit 6 ወፅአ ፡ ምስሌሆሙ ፡] ፅአ ፡ ምስ sup ras 10 ሐበዝያን ፡

---

4 ለእሉ ፡] ለእልክቱ ፡ FHCG | ሥቡሕ ፡ FHCG | ስቡሓን ፡ — ራእዮሙ ፡] ሠና FHCGR ይ ፡ ራእዮሙ ፡ ወስቡሓን ፡ R 5 ወደገመ ፡] pr ወኖመ ፡ CR* | የዐርጉ ፡ R* | om ወናሁ ፡ — ወሠናያን ፡ R* 6 ወፅአ ፡] 'ኡ ፡ pr ወ FHG | ምስሌሆሙ ፡] እ ምድኅሬሆሙ ፡ C 7 ወዕቡራን ፡] + ለእልክቱ ፡ ፯ ሰዊት ፡ ኅሩያን ፡ ወምሉኣን ፡ CGR | ሐለመ ፡ ሕልመ ፡] om ሕልመ ፡ FH ሕልም ፡ ውእቱ ፡ CGR 8 ኮነ ፡] pr ወ | ተሀውከተ ፡ R | ወጸውዎሙ ፡ R | ወለኵሎሙ ፡] ወኵሎ ፡ FHCG | ጠቢ ባኖሙ ፡ R | ወነገሮሙ ፡] + ፈርዖን ፡ CGR 9 om ገብኩ ፡ | ቀዳሕያን ፡] + ለፈ ርዖን ፡ FHCG | እዜክር ፡ | om እግዚእየ ፡ C | om ፈርዖን ፡ CR | om ዮም ፡ R 10 ወተምዕዖሙ ፡] ፈርዖን ፡ ተምዕዖሙ ፡ | ኪያየሂ ፡] om ሂ pr ወ R 11 ዘዚ አነ ፡] በበዚአነ ፡ FH ዘዘዚአነ ፡ CR በዘዘዚአነ ፡ G | ሐለምነ ፡] ሕልምነ ፡ R | ክ ልኤነ ፡] ante አነሂ ፡ 12 ወልድ ፡] pr አሐዱ ፡ R | መበስላን ፡ FHCG 13 ወከ ማሁ ፡ ኮነነ ፡] ወኮነነ ፡ | ወለዝክቱኒ ፡ 14 ወአውጽአ ፡ R | ለዮሴፍ ፡] ante ወአ ውፅእዎ ፡ pr ወጸውዕዎ ፡ (ወጸውዎ ፡ R) | ወላፀይዎ ፡ HCR

Y እዎ ፡ ኀበ ፡ ፈርዖን ። 16 ወይቤሎ ፡ ፈርዖን ፡ ለዮሴፍ ፡ ሕልመ ፡ ሐለ
XLI 15—22 ምኩ ፡ ወዘይፌክር ፡ ሊተ ፡ ኀጣእኩ ፡ ወሰማዕኩ ፡ አነ ፡ በእንቲአከ ፡
ወነገሩከ ፡ ሕልመ ፡ ወፈከርከ ። 16 ወአውሥአ ፡ ዮሴፍ ፡ ወይቤሎ ፡
ዝንቱ ፡ ዘእንበለ ፡ እግዚ.አብሔር ፡ ዘወሀበ ፡ ኢ.ይክል ፡ ፈክሮ ። 17 ወ
ነገሮ ፡ ፈርዖን ፡ ለዮሴፍ ፡ ወይቤሎ ፡ እሬኢ ፡ በሕልምየ ፡ ከመ ፡ ዘእ
ቀውም ፡ ውስተ ፡ ማዕዶተ ፡ ፈለግ ። 18 ወእምውስተ ፡ ፈለግ ፡ የዐ
ርጉ ፡ ፯ አልህምት ፡ እማዕዶተ ፡ ፈለግ ፡ ስቡሓን ፡ ሥጋሆሙ ፡ ወሠ
ናይ ፡ ራእዮሙ ፡ ወይትረዐዩ ፡ ውስተ ፡ ማዕዶት ። 19 ወናሁ ፡ ካልኣን ፡
አልህምት ፡ የዐርጉ ፡ እምድኅሬሆሙ ፡ እምውስተ ፡ ፈለግ ፡ እኩ
ያን ፡ ወሕሱማን ፡ ራእዮሙ ፡ ወድጉዱግ ፡ ሥጋሆሙ ፡ ወኢ.ርኢ.ኩ ፡
ዘከማሆሙ ፡ ኀሱማን ፡ በኵሉ ፡ ምድረ ፡ ግብጽ ። 20 ወውሕጥዎሙ ፡
እልክቱ ፡ ድጉዱጋን ፡ ለእልክቱ ፡ ፯ አልህምት ፡ ስቡሓን ፡ ወሠናያን ፡
21 ወቦኡ ፡ ውስተ ፡ ከርሦሙ ፡ ወኮነ ፡ ከመ ፡ አልህምት ፡ ወከመ ፡ አ
ልቦ ፡ ዘቦአ ፡ ውስተ ፡ ከርሦሙ ፡ ወገጾሙኒ ፡ ሕሱም ፡ ከመ ፡ ቀዲ
ሙ ። ወነቃህኩ ፡ ወሰከብኩ ፡ ካዕበ ፡ 22 ወርኢ.ኩ ፡ በሕልምየ ፡ ከመ
ዝ ፡ ፯ ሰዊት ፡ ይወፅኡ ፡ እምነ ፡ ሥርው ፡ ወምሉኣን ፡ ወሠናያን ፡

---

16 ዝንቱ፡ዘእንበለ፡ sup ras 17 ማዕዶት፡ 18 ያዐርጉ፡ item v 27 22 ፯ negligentia omissum, spatio relicto, item vv 23, 26 (3°)

FHCGR 15 ሕልመ፡] 'ሞ፡ R | om አነ፡ CG | ወነገሩከ፡] ከመ፡ሰማዕከ፡ FHCG ከመ፡ R | ወፈከርከ፡] om ወ R 16 ወአውሥአ፡] 'አ፡ pr ወካዕበ፡ፈከረ፡ዳግመ፡ ዮሴፍ፡ሕልሞ፡ለፈርዖን፡ R | ዮሴፍ፡] + ለፈርዖን፡ | ዝንቱ፡] pr ወ R | እግዚ. አብሔር፡] pr H R | ዘወሀበ፡] om H | ፈክሮ፡] + ሕልም፡ R 17 ከመ፡ዘእ ቀውም፡] ከመዝ፡እቀውም፡ FHCG 18 om ወእምውስተ፡ፈለግ፡ R | የዐ ርጉ፡] pr ወ R 19 ካልኣን፡] + ፯ CGR* | om የዐርጉ፡ R | እምውስተ፡ — ግብጽ፡] ወድጉዱግ፡ሥጋሆሙ፡ወእኩይ፡ራእዮሙ፡አልህምት፡የዐርጉ፡እምው ስተ፡ፈለግ፡እለ፡እኩይ፡ራእዮሙ፡ወድጉዱግ፡ሥጋሆሙ፡ወአልቦ፡ዘከማሁ፡ ሕሡመ፡እምነ፡ዙሉ፡ምድረ፡ግብጽ፡ R | ወሕሱማን፡] ወሕሡም፡ FHCG | ኀሱማን፡] ሕሡመ፡ FHCG 20 ድጉዱጋን፡ FH ድጉዱግ፡ G | ለእልክቱ፡] ለ R 21 ወኮነ፡] 'ኑ፡ R | om ከመ፡አልህምት፡ወ | አልቦ፡] pr H | ቀዲሙ፡] ቀዳሚ፡ pr H R 22 በሕልምየ፡] om የ FHGR | ሥርው፡] pr ፩ FHCG pr ፯ R | ወምሉኣን፡] om ወ CGR

23 ወከልኣን፡ ፯ ሰዊት፡ ቀጢናን፡ ወይቡሳን፡ ይወፅኡ፡ እምኔሆሙ፡ Y
24 ወውኅጥዎሙ፡ እልክቱ፡ ቀጢናን፡ ወይቡሳን፡ ለእልክቱ፡ ምሉ XLI 23—34
ኣን፡ ወሠናያን። ወነገርክዎሙ፡ ለመፈክራን፡ ወአልቦ፡ ዘፈከሩ፡
ሊተ። 25 ወይቤሎ፡ ዮሴፍ፡ ለፈርዖን፡ ሕልሙ፡ ለፈርዖን፡ ፩ ዘይገ
ብር፡ እግዚአብሔር፡ አርአዮ፡ ለፈርዖን፡ 26 እሉ፡ ፯ አልህምት፡
ሠናያን፡ ፯ ዓመት፡ እሙንቱ፡ ወእሉሂ፡ ሰዊት፡ ሠናያን፡ ፯ ዓመት፡
እሙንቱ፡ ሕልሙ፡ ለፈርዖን፡ ውእቱ። 27 ወእሉሂ፡ ፯ አልህምት፡
ድግዱጋን፡ እለ፡ የዐርጉ፡ እምድኅሬሆሙ፡ ፯ ዓመት፡ እሙንቱ፡
ወእሉሂ፡ ፯ ሰዊት፡ ቀጢናን፡ ወዕቡራን፡ ፯ ዓመት፡ እሙንቱ፡ ይ
ከውን፡ ፯ ዓመት፡ ዘረኃብ፡ 28 ወዝንቱ፡ ቃል፡ ዘእብሎ፡ ለፈርዖን፡
ዘይገብር፡ እግዚአብሔር፡ አርአዮ፡ ለፈርዖን። 29 ወናሁ፡ ይመጽእ፡
ዓመት፡ ዘጽጋብ፡ ብዙኅ፡ ውስተ፡ ኵሉ፡ ምድረ፡ ግብጽ። 30 ወይ
መጽእ፡ ዘረኃብ፡ እምድኅሬሁ፡ ወይረስዕዎ፡ ለጽጋብ፡ በኵሉ፡ ም
ድረ፡ ግብጽ፡ 31 ወየሐልቁ፡ በረኃብ፡ ኵሉ፡ ብሔር፡ እምነ፡ ውእቱ፡
ረኃብ፡ ዘይመጽእ፡ እምድኅሬሁ፡ እስመ፡ ዐቢይ፡ ውእቱ፡ ጥቀ።
32 ወዘደገመሰ፡ ፈርዖን፡ ሐሊሞቶ፡ እስመ፡ እሙን፡ ውእቱ፡ ነገር፡
እምኀበ፡ እግዚአብሔር፡ ወፍጡነ፡ ይገብሮ፡ እግዚአብሔር፡ ለገዘ
ንቱ። 33 ወይእዜኒ፡ ኅሥሥ፡ ለከ፡ ብእሴ፡ ጠቢበ፡ ወልብወ፡ ወሢ
ሞ፡ ላዕለ፡ ኵሉ፡ ምድረ፡ ግብጽ። 34 ወይግበር፡ ፈርዖን፡ መዛግብ
ተ፡ ውስተ፡ ኵሉ፡ ምድረ፡ ግብጽ፡ ወይፈንዎ፡ እክለ፡ ግብጽ፡ ዘ

---

23 om ይወፅኡ፡እምኔሆሙ፡ 24 ወይቡሳን፡ 33 ብእሲ፡ጠቢብ፡ 34 om ወይግበር፡ — ግብጽ፡ 1°

---

23 ወጽኡ፡ R | እምኔሆሙ፡] ምስሌሆሙ፡ GR እምድኅሬሆሙ፡ C 24 ለ FHCGR እልክቱ፡] + ፯ ሰዊት፡ C | ለመፈክራን፡] 'ነ፡ et + ግብጽ፡ R 25 ለፈርዖን፡ 2°] ለንጉሥ፡ R | ፩] + ውእቱ፡ 26 ሰዊት፡] pr ፯ | om ዓመት፡ 2° R* | ውእቱ፡] pr ፩ 27 ወእሉሂ፡ 1°] om ሂ | ድግዱጋን፡] ደገደጋን፡ FH ደግደጋን፡ G | om ዓመት፡ 2° R* | ይከውን፡] pr ወ 28 ዘእብሎ፡] ዘይቤሎ፡ FHC ዘእቤሎ፡ G 29 ወናሁ፡] om ወ FHCG | ዓመት፡] pr ፯ ante ይመጽእ፡ R 30 ወይመጽእ፡] + ፯ ዓመት፡ 31 ወየሐልቅ፡ 32 ወዘደገመሰ፡] om ሰ FHCG 34 om ኵሉ፡ R | ወይፈንዎ፡] ወይድፍንዎ፡ | እክለ፡] pr ለ

Y ፯ ዓመት ፡ 35 ወያስተጋብእዎ ፡ ለፈርዖን ፡ ለእክለ ፡ ግብጽ ፡ ዘ ፯ ዓ
XLI 35—45 መት ፡ ዘጽጋብ ። ወያስተጋብእ ፡ ፈርዖን ፡ ስርናዮ ፡ ወእክሎ ፡ ውስ
ተ ፡ አህጉር ፡ ወይትዐቀብ ፡ 36 ወይከውን ፡ ውእቱ ፡ እክል ፡ ዘየዐቅ
ብዎ ፡ ሲሳየ ፡ ለኵሉ ፡ ብሔር ፡ ለአመ ፡ ረኃብ ፡ ዘይመጽእ ፡ ውስተ ፡
ብሔረ ፡ ግብጽ ፡ ወኢይመውት ፡ ሰብእ ፡ በረኃብ ፡ 37 ወአደሞ ፡ ለፈ
ርዖን ፡ ዝንቱ ፡ ነገር ፡ ወኵሉ ፡ ሰብኡ ፡ 38 ወይቤሎሙ ፡ ፈርዖን ፡ ለ
ኵሎሙ ፡ ሰብእ ፡ ቦኑ ፡ እንጋ ፡ ዘተረክበ ፡ ዘከመ ፡ ዝንቱ ፡ ብእሲ ፡
ዘመንፈሰ ፡ እግዚአብሔር ፡ ላዕሌሁ ። 39 ወይቤሎ ፡ ፈርዖን ፡ ለዮሴ
ፍ ፡ እስመ ፡ ለከ ፡ አርአየከ ፡ እግዚአብሔር ፡ ዘንተ ፡ ኵሎ ፡ ወአልቦ ፡
ብእሲ ፡ ዘይጠብበከ ፡ ወዘይሌቡ ፡ እምኔከ ። 40 አንተ ፡ ኩንን ፡ ላዕለ ፡
ኵሉ ፡ ቤትየ ። ወለቃለ ፡ ዚአከ ፡ ይትአዘዙ ፡ ኵሉ ፡ ሕዝብ ፡ ወዘእ
ንበለዝ ፡ መንበር ፡ ወአልቦ ፡ ዘአፈድፍደከ ፡ አነ ። 41 ወይቤሎ ፡ ፈር
ዖን ፡ ለዮሴፍ ፡ ናሁ ፡ እሰይመከ ፡ አነ ፡ ውስተ ፡ ኵሉ ፡ ምድረ ፡ ግብ
ጽ ፡ 42 ወአውፅአ ፡ ፈርዖን ፡ ሕልቀተ ፡ እንተ ፡ ውስተ ፡ እዴሁ ፡ ለዮ
ሴፍ ፡ ወአልበሶ ፡ ልብሰ ፡ ሜላት ፡ ወአዕነቆ ፡ ምዝጋና ፡ ዘወርቅ ፡
ውስተ ፡ ክሳዱ ፡ 43 ወአጽዐኖ ፡ ውስተ ፡ ፈረስ ፡ ዘዚአሁ ፡ ወአአደ ፡
አዋዲ ፡ ቅድሜሁ ፡ ሢሞ ፡ ላዕለ ፡ ኵሉ ፡ ምድረ ፡ ግብጽ ። 44 ወይቤ
ሎ ፡ ፈርዖን ፡ ለዮሴፍ ፡ አነ ፡ ለሊየ ፡ ፈርዖን ፡ ዘእንበሌከ ፡ አልቦ ፡
ዘእገብሮ ፡ ወኢምንተኒ ፡ ውስተ ፡ ኵሉ ፡ ምድረ ፡ ግብጽ ። 45 ወሰ

---

35 ለፈርዖን ፡] ለ int lin Y* (vid)   36 ሲሳየ ፡] pr ለዙሉ ፡ 1°   39 ዝንቱ ፡
ዙሉ ፡   41 ዙሉ ፡   42 ሕልቀት ፡   43 ፈራስ ፡

FHCGR 35 om ለፈርዖን ፡ | ለእክለ ፡ ግብጽ ፡] ለዙሉ ፡ እክል ፡ | ወይትዐቀብ ፡] om ወ R
36 ወይኩን ፡ | ዘየዐቅቡ ፡ FHCG ዘዓቀቡ ፡ R | ወኢይመውት ፡] ወኢይሙት ፡
FHCG ከመ ፡ ኢይሙት ፡ R | ሰብአ ፡ FHCG   37 ወዙሉ ፡] ወለዙሉ ፡ FHCG
ወለዙሎሙ ፡ R   38 ለዙሉ ፡ | ሰብኡ ፡ | እንጋ ፡] እንከ ፡ | ዘከመ ፡] om H | ዘመ
ንፈሰ ፡] ዘቦ ፡ መንፈሰ ፡ R   39 ብእሲ ፡ FHGR   40 ኩንን ፡] ኩን ፡ | ይትአዘ
ዙ ፡ | ወዘእንበለዝ ፡] ወእንበለ ፡ FHCG ወዘእንበለ ፡ R | ወአልቦ ፡] om ወ | ዘአፈ
ድፍደከ ፡ CGR   42 ሕልቀተ ፡ | እንተ ፡] እምነ ፡ + እዴሁ ፡ ወወደየ ፡ ('ያ ፡ R) |
ሜላተ ፡ FH | ምዝጋና ፡] ባዝግና ፡ FHCG ብዝጋና ፡ R | ዘወርቅ ፡] om H
43 ውስተ ፡] ዲበ ፡ CG | ወአአደ ፡] ወዖደ ፡ FHCGR* | ሢሞ ፡] pr ወ   44 ለ
ሊየ ፡] ለልየ ፡ et ante አነ ፡ R | ዘእገብር ፡ | ወኢምንተኒ ፡] om ኒ FHCG

መዮ ፡ ፈርዖን ፡ ስሞ ፡ ለዮሴፍ ፡ ፍስንቶፌንሕ ፡ ወወሀቦ ፡ አስኔትሃ ፡ Y
ወለተ ፡ ጴሜጤፌራ ፡ ማሪ ፡ ዘሀገረ ፡ ሄልዮቶን ። ትኩኖ ፡ ብእሲተ ፡ XLI 46—55
46 ወ ፴ ዓመቱ ፡ ሎቱ ፡ ለዮሴፍ ፡ አመ ፡ ይቀውም ፡ ቅድመ ፡ ፈርዖን ፡
ንጉሠ ፡ ግብጽ ። ወሶበ ፡ ወፅአ ፡ ዮሴፍ ፡ እምቅድመ ፡ ገጹ ፡ ለፈርዖን ፡
ወአንሶሰወ ፡ ውስተ ፡ ኵሉ ፡ ምድረ ፡ ግብጽ ። 47 ወኵሉ ፡ ዘአውፅ
አት ፡ ምድር ፡ እክለ ፡ ዘ ፯ ዓመት ፡ ዘጽጋብ ፡ ከለስስቲሁ ፡ 48 ወኵሎ ፡
አስተጋብኡ ፡ ዘብሔረ ፡ ግብጽ ፡ ወዘገቡ ፡ እክለ ፡ ውስተ ፡ ኵሉ ፡
አህጉር ፡ ወአድያም ፡ ወከመ ፡ ይኩን ፡ ሲሳየ ። 49 ወዘገበ ፡ ዮሴፍ ፡
ስርናየ ፡ ከመ ፡ ኆጻ ፡ ባሕር ፡ ብዙኀ ፡ ጥቀ ፡ እስከ ፡ ስእኑ ፡ ኆልቆቶ ፡
ወዘእንበለ ፡ ኆልቍ ፡ ከነ ። 50 ወተወልዱ ፡ ሎሙ ፡ ለዮሴፍ ፡ ደቂቅ ፡
፪ ዘእንበለ ፡ ይምጻእ ፡ ረኃብ ፡ እለ ፡ ወለደት ፡ ሎቱ ፡ አስኔት ፡ 51 ወ
ሰመየ ፡ ስመ ፡ ወልዱ ፡ በኵሩ ፡ ምናሴ ። እንዘ ፡ ይብል ፡ እስመ ፡ ገብ
ረ ፡ ሊተ ፡ እግዚአብሔር ፡ ከመ ፡ እርሣዕ ፡ ኵሎ ፡ ሕማምየ ፡ ወኵሎ ፡
ዘቤተ ፡ አቡየ ። 52 ወለካልኡ ፡ ሰመዮ ፡ ኤፍሬም ፡ እንዘ ፡ ይብል ፡
እስመ ፡ አዕበየኒ ፡ እግዚአብሔር ፡ በብሔረ ፡ ስቃይየ ፡ 53 ወኀሊፎ ፡
፯ ዓመት ፡ ዘጽጋብ ፡ 54 አኀዘ ፡ ይምጻእ ፡ ፯ ዓመት ፡ ዘረኃብ ፡ በከመ ፡
ይቤ ፡ ዮሴፍ ። 55 ወኮነ ፡ ረኃብ ፡ ውስተ ፡ ኵሉ ፡ ሕዝብ ፡ ወምድረ ፡
ግብጽ ፡ ወጸርኁ ፡ ኵሉ ፡ ሕዝብ ፡ ኀበ ፡ ፈርዖን ፡ በእንተ ፡ እክል ።
ወይቤሎሙ ፡ ሑሩ ፡ ኀበ ፡ ዮሴፍ ፡ ወዘይቤለክሙ ፡ ውእቱ ፡ ግበሩ ።

---

47 ምድረ ፡ 49 ኆልቆቆ ፡ 52 አዐበየኒ ፡] ዐ int lin Y* (vid) | ስቀይየ ፡
54 በከመ ፡] pr ውስተ ፡

---

45 ስሞ ፡] ante ፈርዖን ፡ R | varr ፍስንትፌኔኅ ፡ ፍሶንትፍኔኅ ፡ | var አሴኔትሃ ፡ | FHCGR
ጲሜፈራ ፡ R | varr ሄሊዮቱ ፡ ሄልዮቱ ፡ 46 ወአንሶሰወ ፡] om ወ conj C 47 ወ
ዙሎ ፡ | om ምድር ፡ R | ከላስስቲሁ ፡ 48 ወዙሎ ፡] + እክሎ ፡ FCR | አስተጋ
ብአ ፡ R | ወአድያም ፡] 'መ ፡ + ብሔር ፡ | ወከመ ፡] om ወ 49 ብዙኀ ፡ FH
CG | ኍልቆተ ፡ | ኍልቍ ፡ 50 om ሎቱ ፡ 1° | ረኃብ ፡] pr መዋዕለ ፡ 51 ወሰ
መዮ ፡ | ስሞ ፡] ስሞ ፡ et + ሰ R | om ወልዱ ፡ 52 ወሰመዮ ፡ ስሞ ፡ ለካልኡ ፡
('እ ፡ FHR) | ሥቃይ ፡ FHCG 54 om ፯ ዓመት ፡ R 55 om ሕዝብ ፡ ወ |
ወጸርኍ ፡ | ወዘይቤለክሙ ፡] om ወ FH | ውእቱ ፡] ወ FH om R

Y 56 ወረሓብሰ ፡ በጽሐ ፡ ውስተ ፡ ኵሉ ፡ ገጸ ፡ ምድር ። ወርእዮ ፡
XLI 56, 57 ዮሴፍ ፡ መዛግብተ ፡ እክል ፡ አርኀወ ፡ ወሤጠ ፡ ለኵሉ ፡ ሰብአ ፡ ግ
ብጽ ፡ 57 ወመጽአ ፡ ኵሉ ፡ በሓውርት ፡ ውስተ ፡ ግብጽ ፡ ከመ ፡ ይሣ
የጡ ፡ እክለ ፡ በእንተ ፡ ረኃብ ፡ ኀበ ፡ ዮሴፍ ፡ እስመ ፡ ዐቢይ ፡ ኮነ ፡
ረኃብ ፡ ውስተ ፡ ብሔር ።

XLII 1—9 1 ወሰምዐ ፡ ያዕቆብ ፡ ከመ ፡ ቦእክለ ፡ ብሔረ ፡ ግብጽ ፡ ዘይሰይጡ ፡
ወይቤሎሙ ፡ ለደቂቁ ፡ ለምንት ፡ ትቴክዙ ፡ 2 ናሁ ፡ ሰማዕኩ ፡ አነ ፡
ከመ ፡ ቦእክለ ፡ ብሔረ ፡ ግብጽ ፡ ሖሩ ፡ እንከ ፡ ወተሳየጡ ፡ ለነ ፡ ከመ ፡
ንሕዮ ፡ በረኃብ ። 3 ወወረዱ ፡ አኃዊሁ ፡ ለዮሴፍ ፡ ፲ ፡ ከመ ፡ ይሣየጡ ፡
እክለ ፡ በብሔረ ፡ ግብጽ ። 4 ወለብንያምሰ ፡ እኍሁ ፡ ለዮሴፍ ፡ ኢፈ
ነዎ ፡ ምስለ ፡ አኃዊሁ ፡ እስመ ፡ ይቤ ፡ ኢይድወየኒ ፡ ውእቱሂ ። 5 ወ
መጽኡ ፡ ደቂቀ ፡ እስራኤል ፡ ኀበ ፡ ዮሴፍ ፡ እስመ ፡ ዐቢይ ፡ ረኃብ ፡
ኮነ ፡ ውስተ ፡ ምድረ ፡ ከናአን ፡ 6 ወዮሴፍሰ ፡ መልአክ ፡ ውእቱ ፡ ለብ
ሔረ ፡ ግብጽ ፡ ውእቱ ፡ ይሠይጥ ፡ ለኵሉ ፡ አሕዛበ ፡ ምድር ፡ ወሶበ ፡
መጽኡ ፡ አኃዊሁ ፡ ለዮሴፍ ፡ ሰገዱ ፡ ሎቱ ፡ በገጾሙ ፡ ውስተ ፡ ም
ድር ፡ 7 ወሶበ ፡ ርእዮሙ ፡ ዮሴፍ ፡ ለአኃዊሁ ፡ አእመሮሙ ፡ ወተናገ
ሮሙ ፡ እኪተ ፡ ወይቤሎሙ ፡ እምአይቴ ፡ መጻእክሙ ፡ ወይቤልዎ ፡
እምብሔረ ፡ ከናአን ፡ ንሣየጥ ፡ እክለ ፡ 8 ወዮሴፍሰ ፡ አእመሮሙ ፡
ለአኃዊሁ ፡ ወእሙንቱሰ ፡ ኢያእመርዎ ፡ 9 ወተዘከረ ፡ ዮሴፍ ፡ ሕልሞ ፡

---

56 ወራሕብሰ ፡ | በጽሐ ፡] + በጽሐ ፡ 57 ዙሉ ፡ | በሐውርት ፡ XLII 2 ወተ
ሰየጡ ፡ 4 ኣይድዉየኒ ፡ 5 ዮሴፍ ፡] pr ዮበ ፡ 6 አሕዛብ ፡

FHCGR 56 ወረሓብሰ ፡] om ወ FHCG om ሰ R 57 ወመጽአ ፡] 'ኡ ፡ CR + ኀቤሁ ፡
R | ይሣየጥ ፡ FH | om በእንተ ፡ ረኃብ ፡ | ኀበ ፡] pr በ FHCG pr እም ፡ R | ዐ
ቢየ ፡ R | ረኃብ ፡ 2°] ante ኮነ ፡ R | ውስተ ፡ 2°] + ዙሉ ፡ C XLII 1 ቦእክለ ፡]
'ል ፡ CG + በ CGR 2 ቦእክለ ፡] ቦቱ ፡ እክለ ፡ FHR ቦቱ ፡ እክል ፡ et + በ
CG | ወተሳየጡ ፡] om ወ R | ንሕዮ ፡] ንሕየው ፡ FHCG + ወኢንሙት ፡ 3 በ
ብሔረ ፡] እምብሔረ ፡ CGR 4 ውእቱኒ ፡ R 5 om ኮነ ፡ R 6 ለብሔረ ፡
ግብጽ ፡] ለብሔር ፡ R | ውእቱ ፡ 2°] pr ወ | ይሠይጥ ፡] + እክለ ፡ R* | om ሰገዱ ፡ —
ምድር ፡ R 7 om ወሶበ ፡ — ለአኃዊሁ ፡ R | እኪተ ፡ ወይቤሎሙ ፡] እንዘ ፡
ይብል ፡ R | መጻእክሙ ፡] + አንትሙ ፡ R

ዘሐለመ ፡ ወይቤሎሙ ፡ ሰብአ ፡ ዐይን ፡ አንትሙ ፡ ወመጻእክሙ ፡ XLII 10—21
ትርአዩ ፡ ግዕዘ ፡ ብሔር ፡ 10 ወይቤልዎ ፡ አልቦ ፡ እግዚኦ ፡ አግብርቲ
ከሰ ፡ መጽኡ ፡ ይሳየጡ ፡ እክለ ፡ 11 ወኵልነ ፡ ደቂቀ ፡ አሓዱ ፡ ብእሲ ፡
ንሕነ ፡ ወኢኮነ ፡ ሰብአ ፡ ዐይን ፡ አግብርቲከሰ ። 12 ወይቤሎሙ ፡ አ
ልቦ ፡ ሰብአ ፡ ዐይን ፡ ትመስሉ ፡ አንትሙ ፡ ወመጻእክሙ ፡ ታእምሩ ፡
ግዕዘ ፡ ብሔር ፡ 13 ወይቤልዎ ፡ ፲ ወ ፪ ንሕነ ፡ አግብርቲከ ፡ አኃው ፡
ንሕነ ፡ በብሔረ ፡ ከናአን ፡ ወሀሎ ፡ ፩ ፡ ኀበ ፡ አቡነ ፡ ዘይንእስ ፡ ወካ
ልኡሰ ፡ ሞተ ፡ 14 ወይቤሎሙ ፡ በእንተዝ ፡ እብለክመ ፡ ከመ ፡ ሰብአ ፡
ዐይን ፡ አንትሙ ፡ 15 ወበዝ ፡ ትትዐወቁ ። ሕይወተ ፡ ፈርዖን ፡ ከመ ፡
ኢትወፅኡ ፡ እምዝየ ፡ ለእመ ፡ ኢያምጻእክምዎ ፡ ለእኁክሙ ፡ ዘይ
ንእስ ። 16 አንትሙሰ ፡ ንበሩ ፡ እስከ ፡ ይትዐወቅ ፡ ነገርክሙ ፡ ለእመ ፡
አማን ፡ ትብሉ ፡ ወለእመ ፡ አልቦ ፡ ወለእመአኮሰ ፡ ሕይወተ ፡ ፈር
ዖን ፡ ከመ ፡ ሰብአ ፡ ዐይን ፡ አንትሙ ፡ 17 ወደዮሙ ፡ ውስተ ፡ ቤተ ፡
ሞቅሕ ፡ እስከ ፡ ሠሉስ ፡ መዋዕል ። 18 ወእምዝ ፡ ይቤሎሙ ፡ ከመዝ ፡
ግበሩ ፡ ወተሐይዉ ፡ እስመ ፡ አንሰ ፡ እፈርሆ ፡ ለእግዚአብሔር ፡
19 ወእመሰ ፡ ሥናእ ፡ አንትሙ ፡ ንበሩ ፡ ፩ ፡ እምኔክሙ ፡ ውስተ ፡
ቤተ ፡ ሞቅሕ ፡ ወአንትሙሰ ፡ ሑሩ ፡ ወስዱ ፡ እክለክሙ ፡ ዘተሣየጥ
ክሙ ፡ 20 ወአምጽኡ ፡ እኁክሙኒ ፡ ዘይንእስ ፡ ኀቤየ ፡ ወነአምነክሙ ፡
ቃለክሙ ፡ ወግበሩ ፡ ከማሁ ፡ ወእመአኮሰ ፡ ትመውቱ ። 21 ወተበሀሉ ፡

---

13 አግብርቲከ፡] ከ sup ras 15 ኢያምጻእክሙ፡ 16 ኣማን፡ | አልቦ፡ sup ras | ወለእመአኮሰ፡] አኮ int lin 19 ውስዱ፡ | እክልክሙ፡ 20 ቃልክሙ፡

---

10 እግዚኦ፡] post አግብርቲከሰ፡ R 12 om ትመስሉ፡ 13 አኃው፡] pr ወ FHCGR FHCG | በብሔረ፡] በምድረ፡ R | om ፩] R 14 om ወይቤሎሙ፡ R | om ከመ፡ 16 አንትሙሰ፡] pr ወ R* pr ፈንዉ፡ ፩ እምኔክሙ፡ወያምጽኦ፡ለእ ኁክሙ፡ወ CR* | ንበሩ፡] + ዝየ፡ R | ወእመአኮሰ፡ 17 ወደዮሙ፡] pr ወ conj | om ቤተ፡ 18 ወእምዝ፡ይቤሎሙ፡] ወይቤሎሙ፡ | ግበሩ፡] ነበሩ፡ (vid, ነ ras) R | om አንሰ፡ C 19 ሥናእ፡] ʼአ፡ FH | ንበሩ፡] ʼር፡ C ይንበር፡ R* | om ቤተ፡ | ወስዱ፡] om ወ R 20 እኋክሙኒ፡ FH እኀዋክሙ፡ CG እክሙ፡ (spat 1 lit inter እ et ክ) R | ወነአምነክሙ፡] ከመ፡ንእመንክሙ፡ R | ወግበሩ፡ ከማሁ፡] post ትመውቱ፡ 21 ወተባሀሉ፡ FH ወተበሃሉ፡ G |

Y በበይናቲሆሙ ፣ አማን ፡ በኀጢአትነ ፡ ረከበነ ፡ እስመ ፡ ተዐወርነ ፡
XLII·22—29 ስቃዮ ፣ ለእኁነ ፡ እንዘ ፡ ያስተምሕረነ ፡ ወኢሰማዕናሁ ፡ አሚሃ ፡ ወ
በእንተ ፡ ዝንቱ ፡ በጽሐ ፡ ላዕሌነ ፡ ዝንቱ ፡ ስቃይ ። 22 ወአውሥአሙ ፡
ሮቤል ፡ ወይቤሎሙ ፡ ኢይቤለክሙኑ ፡ ኢተዐምዑ ፡ ሕፃነ ፡ ኢሰማ
ዕክሙኑ ፡ ወናሁ ፡ ዮም ፡ ደሙ ፡ ይትኀሠሥክሙ ፡ 23 ወእሎንቱሰ ፡
ኢያእመሩ ፡ ከመ ፡ ይሰምዖሙ ፡ ዮሴፍ ፡ እስመ ፡ ትርጕማን ፡ ሀሎ ፡
ማእከሎሙ ፡ 24 ወተግሕሠ ፡ ዮሴፍ ፡ እምኀቤሆሙ ፡ ወበከየ ፡ ወገብ
አ ፡ ኀቤሆሙ ፡ ወተናገሮሙ ፡ ወነሥአ ፡ ለስምዖን ፡ ወአሰሮ ፡ በቅድ
ሜሆሙ ። 25 ወአዘዘ ፡ ዮሴፍ ፡ ያምጽኡ ፡ አሕስሊሆሙ ፡ ወወደዩ ፡
ሎሙ ፡ እክለ ፡ ወወርቆሙኒ ፡ ለለ ፩ ፡ አዘዘ ፡ ይደዩ ፡ ውስተ ፡ አሕ
ስሊሆሙ ፡ ወገብሩ ፡ ኵሎ ፡ ከማሁ ። 26 ወጸዐኑ ፡ እክሎሙ ፡ ውስተ ፡
አእዱጊሆሙ ፡ ወሐለፉ ፡ እምህየ ። 27 ወፈትሐ ፡ አሓዱ ፡ ሐስሎ ፡
በኀበ ፡ ኀደሩ ፡ ከመ ፡ ያውጽእ ፡ እክለ ፡ ለአእዱጊሆሙ ፡ ወረከበ ፡
ዕቍረ ፡ ወርቅ ፡ በውስተ ፡ አፈ ፡ ሐስሉ ፡ 28 ወይቤሎሙ ፡ ሊተሰ ፡
ወርቅየ ፡ ገብአኒ ፡ ወናሁ ፡ ውስተ ፡ አፈ ፡ ሐስልየ ፡ ረከብክዋ ፡ ወደ
ንገጸሙ ፡ ልበሙ ፡ ወተሀውኩ ፡ በበይናቲሆሙ ፡ ወይቤሉ ፡ ምንተ ፡
ረሰየነ ፡ እግዚአብሔር ፡ ወምንትኑ ዝ ። 29 ወበጽሑ ፡ ኀበ ፡ ያዕቆብ ፡
አቡሆሙ ፡ ውስተ ፡ ምድረ ፡ ከናአን ፡ ወነገርዎ ፡ ኵሎ ፡ እኪተ ፡ ዘረ

---

21 ስቃዮ :] ስቀዩ : 28 ምንተ :] 'ተ :

FHCGR በበ : በይናቲሆሙ : FH | ረከብነ : R | ተዓውርነ : R | አሜሃ :] 'ሁ : ante ወኢሰ
ማዕናሁ : R | በጽሐ :] መጽአ : 22 ወኢሰማዕክሙኒ : | ወናሁ :] om ወ FH
CG | ደም : R | ይትኀሠሠክሙ : 23 ወእሎንቱሰ :] ወእሙንቱሰ : | ትርጕማን :
FHG መተርጕም : C | ሀሰዉ : R 24 ወገብአ :] ወእምዝ : ገብአ : | ኀቤሆ
ሙ :] + ወበከየ : 2° R | ወነገሮሙ : R 25 ወአዘዘ :] ወእምዝ : አዘዘ : R |
ወወደዩ :] ወይደዩ : | om ሎሙ : R | ለእለ : ፩ FH | om አዘዘ : | አሕስሊሆሙ :
2°] አኅሳሊሆሙ : C | ኵሎ :] ሎሙ : R 26 ውስተ :] ዲበ : CG 27 ሐስ
ሎ :] 'ሉ : et pr አድጎ : (እክሎ : R*) ወአውጽአ : እም R | ዕቁረ : C ዕቋረ : R |
ወርቀ : | በውስተ :] om በ 28 ገብአኒ : ሊተሰ : ወርቅየ : FHCG ገብአኒ : ወር
ቅየሰ : ሊተ : R | ረከብክዎ : FHCG | በበ : በይናቲሆሙ : FH | ወምንትኑዝ :]
om ወ FHCG + ዘከመዝ : 29 እኪተ : ዘረከበቶሙ :] እንተ : ረከበቶሙ : FH
CG ዘረከቦሙ : R

ከበቶሙ ። 30 ወነገርዎ ፡ ኵሎ ፡ ወይቤልዎ ፡ እኪተ ፡ ተናገረነ ፡ ብእ Y XLII 30—37
ሲ ፡ ባዕለ ፡ ብሔር ፡ ወወደየነ ፡ ውስተ ፡ ቤተ ፡ሞቅሕ ፡ ከመ ፡ ሰብአ ፡
ዓይን ፡ ንሕነ ፡ ለብሔር ። 31 ወንቤሎ ፡ ስንአ ፡ ንሕነ ፡ ወኢኮነ ፡ ሰብአ ፡
ዐይን ። 32 ፲ ወ ፪ ንሕነ ፡ አኃው ፡ ደቂቀ ፡ ፩ ብእሲ ፡ ወ ፩ እምኔነ ፡
ወዘይንእስ ፡ ኀበ ፡ አቡነ ፡ ሀሎ ፡ ውስተ ፡ ምድረ ፡ ከናአን ፡ 33 ወይቤ
ለነ ፡ ውእቱ ፡ ብእሲ ፡ ባዕለ ፡ ውእቱ ፡ ብሔር ፡ ወበዝንቱ ፡ ትትዐወቁ ፡
ከመ ፡ ሰብአ ፡ ዓይን ፡ አንትሙ ፡ ወ ፩ እምኔከሙ ፡ ሕድጉ ፡ ዝየ ።
እከልከሙሰ ፡ ዘተሣየጥከሙ ፡ ንሥኡ ፡ ወሑሩ ፡ 34 ወአምጽእዎ ፡ ለ
እኁክሙ ፡ ኀቤየ ፡ ወአአምር ፡ ለእመ ፡ ኢኮንክሙ ፡ ሰብአ ፡ ዓይን ፡
ወአግብአ ፡ ለከሙ ፡ ለእኁክሙ ፡ ወለእመ ፡ አኮሰ ፡ ትትጌበሩ ፡ ው
ስተ ፡ ምድርነ ፡ 35 ወእምዝ ፡ ሶበ ፡ ሠጡ ፡ አሕስሊሆሙ ፡ ረከቡ ፡ ኵ
ሎሙ ፡ ዕቍረ ፡ ወርቆሙ ፡ ውስተ ፡ አሕስሊሆሙ ፡ ወሶበ ፡ ርእዩ ፡
ወርቆሙ ፡ ፈርሁ ፡ እሙንቱኒ ፡ ወአቡሆሙኒ ። 36 ወይቤሎሙ ፡ ያዕ
ቆብ ፡ ሊተሰ ፡ ዳእሙ ፡ አኅጣእክሙ ፡ ውሉድየ ፡ ዮሴፍኒ ፡ ኢሀሎ ፡
ወስምዖንኒ ፡ ኢሀሎ ፡ ብንያምሃኒ ፡ ትነሥኡኑ ፡ ላዕሌየኑ ፡ ዳእሙ ፡
ኮነ ፡ ዝንቱ ፡ ነገር ፡ ኵሉ ። 37 ወይቤሎ ፡ ሮቤል ፡ ለአቡሁ ፡ ክልኤ
ሆሙ ፡ ደቂቅየ ፡ ቅትል ፡ ለእመ ፡ ኢያግባእክዎ ፡ ኀቤከ ፡ ወአወፍዮ ፡

---

30 በዐለ፡ 33 ባዐለ፡ 34 ወኣአመር ፡ | አኮሰኣ፡ 36 ዙሉ፡

---

30 om ወነገርዎ፡ዙሉ፡ | በዓለ፡ CG ባዕለ፡ FH | om ቤተ፡ | ከመ፡] + ዘ፡ FH FHCGR
CG 31 ስንአ፡ FH ስንኣነ፡ G 32 አኃው፡] ante ንሕነ፡ R | ወ፩ እምኔነ፡]
+ ሞተ፡ 33 በዓለ፡ CG | om ውእቱ፡ 2° | ወበዝንቱ፡] om ወ | ሰብአ፡ዓይን፡]
ሥንአ፡ FH ስንአ፡ CR ስንኣነ፡ G | እምኔከሙ፡] እምአኀዊከሙ፡ FHCG | ሕ
ድጉ፡] + ሊተ፡ R | ዝየ፡] + ኀቤየ፡ | እከልከሙሰ፡] እከለ' FHCG pr ወ
34 ለእመ፡] ከመ፡ሥንአ፡ ('አ፡ FH) አንትሙ፡ወ | ወአግብአ፡] ወኣገብአ፡ + እ
ንከ፡ | ለከሙ፡ለእኁክሙ፡] ለእኁክሙ፡ኀቤክሙ፡ R + ኒ፡ FHCG | ወለእመ፡
አኮሰ፡] ወ | ምድርነ፡] ብሔርነ፡ 35 ዙሉ፡ FHGR | ዕቍረ፡CG ዕቋረ፡ R
36 ሊተሰ፡] om ሰ፡ post ዳእሙ፡ R | አኅጣእክሙ፡] + ኒ፡ | ውሉድየ፡] ውሉደ፡
FHCG ወልድየ፡ R | ዮሴፍኒ፡ R | ወስምዖንኒ፡ | ወብንያምኒ፡ R | ትንሥኡኒ፡
FH ትነሥኡኒ፡ R ትነሥኡ፡ C ተነሥኡኒ፡ G | om ነገር፡ | ዙሉ፡] ante ዝንቱ፡
37 ወአወፍዮ፡] ወአወፍየኒዮ፡ ('ንዮ፡ et om ወ conj G) + ሊተ፡ |

Y ውስተ ፡ እዴየ ፡ ወአነ ፡ አግብኦ ፡ ለከ ። 38 ወይቤሎሙ ፡ ኢይወርድ ፡
XLII 38 ወልድየ ፡ ምስሌክሙ ፡ እስመ ፡ እኁሁ፡ኒ ፡ ሞተ ፡ ወውእቱ፡ኒ ፡ ባሕ
ቲቱ ፡ ተረፈ ፡ ለእሙ ። ወለእመቦ ፡ ከመ ፡ ደውየ ፡ በፍኖት ፡ እንዘ ፡
ተሐውሩ ፡ ታወርድዎ ፡ ለሢበትየ ፡ ወበሐዘን ፡ ውስተ ፡ መቃብር ።
XLIII 1—7 1 ወእምዝ ፡ ጸንዐ ፡ ረኃብ ፡ ውስተ ፡ ብሔር ፡ 2 ወሶበ ፡ አሕለቁ ፡
ተሴስዮ ፡ እክል ፡ ዘአምጽኡ ፡ እምብሔረ ፡ ግብጽ ፡ ወይቤሎሙ ፡
አቡሆሙ ፡ ሖሩ ፡ ካዕበ ፡ አምጽኡ ፡ ለነ ፡ እክለ ፡ ተሣየጡከሙ ፡ ኅ
ዳጠ ፡ 3 ወይቤሎ ፡ ይሁዳ ፡ በሰማዕት ፡ አስምዐ ፡ ለነ ፡ ውእቱ ፡ ብእሲ ፡
ባዕለ ፡ ብሔር ፡ ወይቤለነ ፡ ኢትሬእዩ ፡ እንከ ፡ ገጽየ ፡ ለእመ ፡ ኢያ
ምጻእክምዎ ፡ ለእኁክሙ ፡ ዘይንእስ ፡ ምስሌክሙ ፡ 4 ወእመሰ ፡ ትፌ
ንዎ ፡ ለነ ፡ እኁነ ፡ ነሐውር ፡ ወንሣየጥ ፡ ለከ ፡ እክለ ፡ 5 ወእመሰ ፡
ኢትፌንዎ ፡ ለነ ፡ ምስሌነ ፡ ኢንሐውር ፡ እስመ ፡ ይቤለነ ፡ ውእቱ ፡
ብእሲ ፡ ገጽየ ፡ ኢትሬእዩ ፡ እንከ ፡ ለእመ ፡ ኢያምጻእክምዎ ፡ ለእ
ኁክሙ ፡ ዘይንእስ ። 6 ወይቤሎሙ ፡ ምንትኑ ፡ ዛቲ ፡ እኪት ፡ ዘገበር
ክሙ ፡ ላዕሌየ ፡ ዘነገርክምዎ ፡ ከመ ፡ ብክሙ ፡ እኁወ ። 7 ወይቤልዎ ፡
እስመ ፡ ተስእለነ ፡ ውእቱ ፡ ብእሲ ፡ ፍጥረተነ ፡ ወይቤለነ ፡ ሀለወኑ ፡
አረጋዊ ፡ አቡሆሙ ፡ ሕያውኑ ፡ ወቦኑ ፡ ዘብክሙ ፡ እኁወ ። ወነገር
ናሁ ፡ ዘከመ ፡ ተስእለነ ፡ ቦኑ ፡ አእመርነ ፡ ዘከመ ፡ ይቤለነ ፡ አምጽ

---

38 ተወርድዎ፡ XLIII 2 ተሴሰዮ፡ | ኀዳጥ፡ 3 በሰማዕተ፡ | አስምዐ፡ |
በዕለ፡ | ኢያምጻእክሙ፡ R 5 ኢትፌንዎ፡] om ኢ 7 ፍጥረትነ፡

FHCGR አገብኦ፡ 38 ወይቤሎ፡ R | ወልድየ፡] + ሰ፡ R | ተርፈ፡ FHCG | om ለእሙ፡ |
ወለእመቦ፡] om ወ FHCG | ደወየ፡ | ታወርድዎ፡] pr ወ | ወበሐዘን፡] om ወ
XLIII 2 እክል፡] 'ለ፡ FHR | እምብሔረ፡] በብሔረ፡ R | ለነ፡] post እክለ፡ R |
ተማይጡከሙ፡ FHCG 3 ባዕለ፡] ላዕለ፡ H በዓለ፡ C | ኢመጽአ፡ FHCG ኢያ
ምጻእክሙ፡ R | ለእኁክሙ፡] om ለ 4 ወለእመሰ፡ | ለነ፡እኁነ፡] ለእኁነ፡
+ ምስሌነ፡ | om ነሐውር፡ R 5 ወለእመሰ፡ | ለነ፡] ለእኁነ፡ | ኢነሐውር፡ |
ገጽየ፡] post ኢትሬእዩ፡ R | ኢያምጻእክምዎ፡] 'ክሙ፡ R + ምስሌክሙ፡ | ለእ
ኁክሙ፡] om ለ R 6 ወይቤሎሙ፡] + እስራኤል፡ | ምንትኑ፡ዛቲ፡] ምንተ
ኑዝ፡ R | ዘነገርክምዎ፡] + ለውእቱ፡ብእሲ፡ 7 om ውእቱ፡ FHCG | ሀለወኑ፡]
+ ውእቱ፡ R | አረጋይ፡ R | አቡሆሙ፡] 'ክሙ፡ ante አረጋዊ፡ | ዘከመ፡ 2°]
om H | ይቤለነ፡] ይብለነ፡

እም ፡ ለእኍክሙ ፡ 8 ወይቤሎ ፡ ይሁዳ ፡ ለአቡሁ ፡ ፈንዎ ፡ ለዝ ፡ ሕ Y XLIII 8—16
ፃን ፡ ምስሌየ ፡ ወንትንሣእ ፡ ንሖር ፡ ከመ ፡ ንሕዮ ፡ ወኢንሙት ፡ ን
ሕነሂ ፡ ወጥሪትነሂ ፡ 9 ወአነ ፡ እትሐበዮ ፡ ወኪያየ ፡ ኅሥሥ ፡ ለእመ ፡
ኢያግባእክዎ ፡ ኀቤከ ፡ ወለእመ ፡ ኢያቀምክዎ ፡ ቅድሜከ ፡ ጊጉየ ፡
ኮንኩ ፡ ላዕሌከ ፡ በኵሉ ፡ መዋዕልየ ። 10 ወሶበ ፡ አኮ ፡ ዘገንደይነ ፡
ካዕበሰ ፡ እምደገምነ ፡ ገቢአ ፡ 11 ወይቤሎሙ ፡ እስራኤል ፡ አቡሆሙ ፡
ለእመሰ ፡ ከመዝ ፡ ውእቱ ፡ ነገር ፡ ንሥኡ ፡ እምፍሬ ፡ ምድር ፡ ወደዩ ፡
ውስተ ፡ አሕስሊክሙ ፡ ወሰዱ ፡ ለብእሲ ፡ አምኃ ፡ ልጥረ ፡ ወመዓረ ፡
ወዕጣነ ፡ ወማየ ፡ ልብን ፡ ወጤቤሬኖቶስ ፡ ወከርካዕ ። 12 ወርቅክሙሰ ፡
ንሥኡ ፡ ምስሌክሙ ፡ ካዕበቶ ፡ ንሥኡ ፡ ምስሌክሙ ፡ ዘረከብክሙ ፡
በውስተ ፡ አሕስሊክሙ ፡ ወነሣእክምዎ ፡ በኢያእምሮ ፡ ኮነ ፡ ዮጊ ፡
13 ወንሥእዎ ፡ ለእኍክሙሂ ፡ ምስሌክሙ ፡ ወተንሥኡ ፡ ረዱ ፡ ኀበ ፡
ብእሲ ፡ 14 ወአምላኪየ ፡ የሀብክሙ ፡ ሞገሰ ፡ ወያግብእ ፡ ለክሙ ፡
እኍክሙ ፡ ወለብንያምኒ ። ወአንሰ ፡ ዳእሙ ፡ በከመ ፡ ኀጣእኩ ፡
ውሉድየ ፡ ኀጣእኩ ። 15 ወነሥኡ ፡ እሙንቱ ፡ ዕደው ፡ ውእተ ፡ አ
ምኃ ፡ ወወርቆሙኒ ፡ ካዕበተ ፡ ነሥኡ ፡ ምስሌሆሙ ፡ ወብንያምሃኒ ።
ወተንሥኡ ፡ ወወረዱ ፡ ብሔረ ፡ ግብጽ ፡ ወበጽሑ ፡ ብሔረ ፡ ግብጽ ፡
ወቅድሜሁ ፡ ለዮሴፍ ፡ ወሰገዱ ፡ ሎቱ ። 16 ወይቤሎ ፡ ዮሴፍ ፡ ለመ

---

8 ወንትነሣእ፡] ነ int lin Y* 11 ነሥኡ፡ 13 ወነሥእዎ፡ | ወታንሥኡ፡
15 ውእተ፡] ወውእቱ፡ 16 ለመገቡሁ፡

---

8 ለዝ፡] ለዝንቱ፡ R | ምስሌየ፡] ˊነ፡ R | ንሖር፡] pr ወ R | ንሕየው፡ FHCG | FHCGR
ወጥሪትነሂ፡] ወደቂቅነ፡ C 9 ቅድሜከ፡] pr በ R | ላዕሌከ፡] በቅድሜከ፡
R | መዋዕልየ፡] መዋዕለ፡ሕይወትየ፡ R 11 ለእመሰ፡] om ለ R | ውእቱ፡]
+ ዝንቱ፡ | አሕማሊክሙ፡ R | ወስዱ፡ FHR | ልጥረ፡] ረጥረ፡ G ርጤነ፡ C ረ
ጤነ፡ R | ወጠርቤንቶስ፡ CG ወጤቤሬንቶስ፡ R | ወከርካዐ፡ CG 12 ወርቅ
ክሙሰ፡] pr ወ conj | om ንሥኡ፡ምስሌክሙ፡ 1° | ዘረከብክሙ፡] pr ዝንቱሂ፡
(ˊቱሰ፡ R) | ወነሣእክምዎ፡] ዘነˊ R 13 ረዱ፡] pr ወ R 14 ይሁበክሙ፡
FH | ሞገሰ፡] + በኀበ፡ውእቱ፡ብእሲ፡ | ወያገብእ፡ FHG ወያግብኦ፡ (om ወ R)
CR | ለክሙ፡] + ለውእቱ፡ (+ ፩ R) | ወለብንያምሂ፡ R | ውሉደ፡ FHCG
15 አምኃ፡] + ሁ፡ FHR | ክዕበተ፡ R | ነሥኡ፡] አግብኡ፡ R | ወተንሥኡ፡] ነሥ
ኡ፡ R | om ብሔረ፡ግብጽ፡ወ 2° | om ወሰገዱ፡ሎቱ፡ FHCGR* 16 ወይ
ቤሎ፡ዮሴፍ፡] om ዮሴፍ፡ FHCG ወዮሴፍኒ፡ይቤሎ፡ R pr ወርእዮ፡ዮሴፍ፡
ለብንያም፡ (+ ምስሌሆሙ፡ C) CR* | ለመጋቢሁ፡] ለመጋቤ፡ቤቱ፡ |

Y
XLIII 17—25
ጋቢሁ ፡ አብኦሙ ፡ ለእሉ ፡ ሰብእ ፡ ውስተ ፡ ቤት ፡ ወጥባሕ ፡ ወአስ
ተዳሉ ፡ እስመ ፡ ምስሌየ ፡ ይመስሑ ፡ እሉ ፡ ዕደው ፡ ወምስሌየ ፡ ይ
በልዑ ፡ እከለ ፡ መዐልተ ። 17 ወገብረ ፡ ውእቱ ፡ ብእሲ ፡ በከመ ፡ ይ
ቤሎ ፡ ዮሴፍ ፡ ወአብኦሙ ፡ ለእሎንቱ ፡ ዕደው ፡ ቤተ ፡ ዮሴፍ ።
18 ወሶበ ፡ ርእዩ ፡ እሙንቱ ፡ ዕደው ፡ ከመ ፡ አብእዎሙ ፡ ውስተ ፡
ቤተ ፡ ዮሴፍ ፡ ይቤሉ ፡ በእንተ ፡ ዝንቱ ፡ ወርቅ ፡ ዘአግብአ ፡ ውስተ ፡
አኅስሊነ ፡ ዘቀዲሙ ፡ ይወስዱነ ፡ ከመ ፡ ይኰንኑነ ፡ ወይቅንዩነ ፡ ወ
ይንሥኡ ፡ እንስሳነ ። 19 ወመጽኡ ፡ ኀበ ፡ ውእቱ ፡ ብእሲ ፡ ወቦኡ ፡
ቤተ ፡ ዮሴፍ ፡ ወነገርዎ ፡ በኆኅተ ፡ ቤት ። 20 ወይቤልዎ ፡ ናስተበቍ
ዐከ ፡ እግዚኦ ፡ ወረድነ ፡ ቀዲሙ ፡ ንሣየጥ ፡ እከለ ። 21 ወኮነ ፡ ሶበ ፡
በጻሕነ ፡ ለኀዲር ፡ ፈታሕነ ፡ አሕስሊነ ፡ ወረከብነ ፡ ወርቀነ ፡ ውስተ ፡
አሕስሊነ ፡ ዘዚኣነ ። ወይእዜኒ ፡ ወርቅነሰ ፡ እግዚእነ ፡ ምስሌነ ፡ በበ ፡
መድሎቱ ። 22 ወካልአኒ ፡ ወርቀ ፡ አምጻእነ ፡ ምስሌነ ፡ በበመድሎቱ ፡
በዘ ፡ ንሣየጥ ፡ እከለ ፡ ወኢያእመርነ ፡ መኑ ፡ ወደዮ ፡ ለውእቱ ፡ ወ
ርቅ ፡ ውስተ ፡ አኅስሊነ ። 23 ወይቤሎሙ ፡ ውእቱ ፡ ብእሲ ፡ ሐሰ ፡ ለ
ክሙ ፡ ወኢትፍርሁ ፡ አምላክክሙ ፡ ወአምላከ ፡ አበዊክሙ ፡ አጥ
ዐመክሙ ፡ መድፍነ ፡ በውስተ ፡ አሕስሊክሙ ፡ ወርቅክሙሰ ፡ ሠሚ
ርያ ፡ ነሣእክዎ ። ወአውፅኦ ፡ ለስምዖን ፡ ኀቤሆሙ ፡ 24 ወአውፅአ ፡
ለእገሪሆሙ ፡ 25 ወአስተዳለዉ ፡ አምኃሆሙ ፡ እስከ ፡ ይመጽእ ፡ ዮ

---

17 ለእሉንቱ፡ 18 ወይቀንዩነ፡ 21 ወርቀነ፡] 'ቅነ፡ 22 ወካልኣኒ፡ | ወርቀ ፡] 'ቅ፡

FHCGR ወአስተዳሉ ፡] + ሎሙ፡ R | እከለ፡መዐልተ ፡] ዮም፡በዛቲ፡ዕለት፡ R 17 ለ
እሉንቱ ፡] ለእሙንቱ፡ | ቤተ ፡] pr ውስተ፡ R 18 ዝንቱ ፡] ዝክቱ፡ F | ዘገብ
አ፡ | አሕማሊነ፡ R | ይወስዱነ ፡] pr ወ R | ወይነሥኡ፡ FHG 19 ወቦኡ ፡]
ዘላዐለ፡ C 21 በጸሕነ ፡] በጻሕነ፡ FHCG መጻእነ፡ R | ፈታሕነ ፡] pr ወ | አ
ሕማሊነ፡ bis R | ወረከብነ ፡] om ወ FHCG pr ረከብነ፡ R | ወርቀነ ፡] om ነ | ዘዘ፡ዚ
አነ፡ | እግዚእነ ፡] አግባእነ፡ 22 om በበመድሎቱ፡ | አሕማሊነ፡ CR 23 ወ
ኢትፈርሁ፡ FH | አጥዐመክሙ ፡] ወሀበክሙ፡ C | መዳፍንተ፡ FHCG መድፍ
ንተ፡ R | አሕማሊክሙ፡ R | ወርቅክሙሰ ፡] 'ቀክሙሰ፡ C pr ወ conj | ነሣእኩ፡ |
ለስምዖን ፡] + ሂ፡ FHCG 24 ወአውፅኣ ፡] ወአምጽአ፡ + ማየ፡ | ለእገሪሆሙ ፡]
+ ወወሀበ፡ ('ቦሙ፡ R) እከለ፡ለአእዱጊሆሙ፡ 25 ይመጽእ ፡] ይበውእ፡ |

ሴፍ ፡ መዐልተ ፡ እስመ ፡ ይሰምዑ ፡ ከመ ፡ በሀየ ፡ ይመስሕ ። [26] ወሶ Y XLIII 26—33
በ ፡ መጽአ ፡ ዮሴፍ ፡ ውስተ ፡ ቤቱ ፡ አምፅኡ ፡ ሎሙ ፡ አምኃሆሙ ፡
እምዘ ፡ ቦሙ ፡ ውስቴቶሙ ፡ ወሰገዱ ፡ ሎቱ ፡ በገጾሙ ፡ ውስተ ፡ ም
ድር ። [27] ወተስእሎሙ ፡ ወይቤሎሙ ፡ ዳኅንኑ ፡ አረጋዊ ፡ አቡክሙ ፡
ዘትቤሉኒ ፡ ከመ ፡ ዓዲ ፡ ሕያው ። [28] ወይቤልዎ ፡ ዳኅን ፡ አረጋዊ ፡ አ
ቡነ ፡ ወዓዲ ፡ ሕያው ፡ ውእቱ ። ወይቤሎ ፡ ዮሴፍ ፡ ቡሩክ ፡ ውእቱ ፡
ብእሲሁ ፡ ለእግዚአብሔር ፡ ወአትኅኑ ፡ አርእስቲሆሙ ፡ ወሰገዱ ፡
ሎቱ ። [29] ወሶበ ፡ ነጸሮ ፡ ወርእዮ ፡ ለብንያም ፡ እኁሁ ፡ ወልደ ፡ እሙ ፡
ወይቤሎሙ ፡ ዝኑ ፡ ውእቱ ፡ ለክሙ ፡ እኁክሙ ፡ ዘይንእስ ፡ ዘትቤ
ሉኒ ፡ ናመጽኦ ፡ ኀቤከ ። ወይቤልዎ ፡ እወ ፡ ወይቤሎ ፡ ዮሴፍ ፡ እግ
ዚአብሔር ፡ ይሣሀልከ ፡ ወልዮየ ። [30] ወተሀውከ ፡ ዮሴፍ ፡ እመዐ
ቱ ፡ ወፈቀደ ፡ ይብኪ ፡ ወቦአ ፡ ውስተ ፡ ውሣጢት ፡ ወበከየ ፡ [31] ወ
ተሐጽበ ፡ ገጾ ፡ ወወፅአ ፡ ተዐጊሶ ፡ ወይቤ ፡ አቅርቡ ፡ ለነ ፡ ዘንበልዕ ፡
ኅብስተ ፡ [32] ወአቅረቡ ፡ ሎሙ ፡ እንተ ፡ ባሕቲቶሙ ፡ ወለሰብአ ፡ ግ
ብጽኒ ፡ እለ ፡ ይመስሐ ፡ እንተ ፡ ባሕቲቶሙ ። እስመ ፡ ኢይክሉ ፡
ሰብአ ፡ ግብጽ ፡ በሊዐ ፡ እክል ፡ ምስለ ፡ ዕብራዊያን ። እስመ ፡ ያስቆ
ርርዎሙ ፡ ሰብአ ፡ ግብጽ ፡ ለሰብአ ፡ ኖሎት ፡ ኵሎሙ ። [33] ወነበረ ፡
በኵሮሙ ፡ በቅድሜሆሙ ፡ ዘይልህቅ ፡ ወዘይንእስኒ ፡ ምስሌሁ ።

---

26 ኣምኃሆ ፡ 29 ወርእዮ ፡] ር int lin Y* 30 እማዐቱ ፡, ማ ex መ emend sup ras 31 ኅብስት ፡ 32 እለ ፡] pr እንተ ፡

ሰምዑ ፡ 26 ሎሙ ፡] ሎቱ ፡ | እምዘ ፡ ቦሙ ፡] ዘውስተ ፡ እደዊሆሙ ፡ C | ውስ FHCGR
ቴቶሙ ፡] ውስተ ፡ ቤቶሙ ፡ (ቤት ፡ C) | om ሎቱ ፡ R 27 ወተስእሎሙ ፡] +
ዜናሆሙ ፡ | አረጋዊ ፡] pr ዝኩ ፡ post አቡክሙ ፡ | ከመ ፡ ዓዲ ፡ ሕያው ፡] ዓዲሁ ፡ ሕ
ያው ፡ ውእቱ ፡ C 28 ዳኅን ፡] + ገብርከ ፡ | ወዓዲ ፡] + ሁ ፡ FHCG | ወይቤሎ ፡]
ወይቤ ፡ | ብእሲ ፡ | ርእሶሙ ፡ 29 ነጸሮ ፡] 'ረ ፡ FHGR + ዮሴፍ ፡ C | ወይቤ
ሎሙ ፡] om ወ FHCG | om ለክሙ ፡ | ዘትቤሉኒ ፡] om ኒ ፡ FHCG | ናመጽእ ፡
R | ይማሀልከ ፡] ይሠሀል ፡ ላዕሌከ ፡ R 30 እመዐቱ ፡] አማዕዋቲሁ ፡ FHR አማ
ዑቲሁ ፡ CG | ይበኪ ፡ R | ውስተ ፡ ውሣጢት ፡] ወሳጢተ ፡ FH ውሳጢተ ፡ (+ ቤ
ቱ ፡ R) GR ውስተ ፡ ቤቱ ፡ C 31 om ዘንበልዕ ፡ 32 ባሕቲቶሙ ፡ 1°] + ወ
ሎቱኒ ፡ እንተ ፡ ባሕቲቱ ፡ | ይመስሐ ፡] + ምስሌሆ ፡ C | ኵሎሙ ፡] pr ለ FHCG
33 በቅድሜሆሙ ፡] ቅድሜሁ ፡ ante በኵሮሙ ፡ | ምስሌሁ ፡] በነአሳቲሁ ፡ FHG
በበናእሱ ፡ C በበ ፡ ንእሳቲሁ ፡ R |

Y ወነበሩ ፡ ፭ ምስለ ፡ ከልኡ ፡ [34] ወነሥኡ ፡ ክፍሎሙ ፡ በኀቤሁ ፡ ዘዚ
XLIII 34 አሆሙ ፡ ወዐብየ ፡ ክፍሉ ፡ ለብንያም ፡ እምነ ፡ ዘኵሎሙ ፡ ምሕም
ስተ ፡ ዘእልክቱ ፡ ወበልዑ ፡ ወሰትዩ ፡
XLIV 1–8 [1] ወአዘዘ ፡ ዮሴፍ ፡ ለመጋቢሁ ፡ ወይቤሎ ፡ ምላእ ፡ ሎሙ ፡ አሕ
ስሊሆሙ ፡ ለእሉ ፡ ዕደው ፡ መጠነ ፡ ይክሉ ፡ ጸዊረ ፡ ወደይ ፡ ለለ ፡
፭ ፡ ወርቆሙ ፡ ውስተ ፡ አሕስሊሆሙ ፡ [2] ወኮራየ ፡ እንተ ፡ ብሩር ፡
ደይ ፡ ውስተ ፡ ሐስሉ ፡ ለዘ ፡ ይንእስ ፡ ወሤጠ ፡ እክሉሂ ፡ ደይ ።
ወገብረ ፡ በከመ ፡ አዘዘ ፡ ዮሴፍ ፡ [3] ወሶበ ፡ ጎሐ ፡ ጽባሕ ፡ ፈነዎሙ ፡
ለእሙንቱ ፡ ዕደው ፡ ምስለ ፡ አሕስሊሆሙ ፡ ወእንስሳሆሙ ። [4] ወሶ
በ ፡ ወፅኡ ፡ እሙንቱ ፡ ዕደው ፡ ዘእንበለ ፡ ይርሐቁ ፡ ነዋኀ ፡ እምሀ
ገር ፡ ይቤሎ ፡ ዮሴፍ ፡ ለመጋቤ ፡ ቤቱ ፡ ተንሥእ ፡ ዴግኖሙ ፡ ወት
ልዎሙ ፡ ለእሉ ፡ ዕደው ፡ ወአኀዞሙ ፡ ወበሎሙ ፡ እፎ ፡ ከመዝ ፡
እኪተ ፡ ትፈድዩኒ ፡ ህየንተ ፡ ሠናይት ፡ [5] ለምንት ፡ ትሰርቁኒ ፡ ገይበ ፡
ብሩር ፡ በዘ ፡ ቦቱ ፡ ይሰቲ ፡ እግዚእየ ፡ እኩየ ፡ ገበርክሙ ፡ በሎሙ ።
[6] ወሖረ ፡ ወረከቦሙ ፡ ወይቤሎሙ ፡ ለምንት ፡ ትገብሩ ፡ ከመዝ ፡ ወ
ትፈድዩኒ ፡ እኪተ ፡ ህየንተ ፡ ሠናይት ፡ ዘገበርኩ ፡ ለክሙ ፡ ወትሠ
ርቁኒ ፡ ገይበ ፡ ብሩር ፡ ዘእግዚእየ ። [7] ወይቤልዎ ፡ ለምንት ፡ ትብል ፡
ከመዝ ፡ እግዚእነ ፡ ኀሰ ። ሎሙ ፡ ለአግብርቲከ ፡ ኢይገብሮ ፡ ለገዛ
ንቱ ፡ ነገር ። [8] ወርቅ ፡ ጥቀ ፡ ዘረከብነ ፡ በውስተ ፡ አሕስሊነ ፡ አግባ

---

34 ወዐቢየ፡ XLIV 2 እክሉሂ፡] punct inter ሉ et ሂ | ዮሴፍ፡] ante ዮ spat 1 lit rasae 4 ነዋኀ፡ 5 ገይበ፡] ይ int lin Y[a] 7 ከመዝ፡] ከ sup aliam lit (አ vid)

FHCGR ወነበሩ፡] ወአንከሩ፡ FHCG ወአንበሩ፡ R | ፭] + ፭ 34 ዘዘ፡ዚአሆሙ፡ | ወ
አዕበየ፡ክፍሉ፡ | ምሕምስተ፡] ትኅምስተ፡ G ፭ተ፡ኢደ፡ C ኅብስት፡ R | om
ወበልዑ፡ FHR | ወሰትዩ፡] + ወሰክሩ፡ምስሌሁ፡ XLIV 1 ወአዘዘ፡ R | አ
ሕሣሊሆሙ፡ bis CR | ወርቆሙ፡] + ወስንቆሙ፡ R 2 እክሉሂ፡] om ሂ R |
አዘዘ፡] ይቤሎ፡ 3 ወሶበ፡] om ወ FH | om አሕስሊሆሙ፡ወ 4 ነዋኀ፡]
ነዋ፡ R post እምሀገር፡ | ለእሉ፡] ለእልክቱ፡ R | እፎ፡ ከመዝ፡] om ዝ FH
CG ለምንት፡ R | እኪተ፡] post ትፈድዩኒ፡ R | ሠናይ፡ FHCG 5 በዘ፡ቦ
ቱ፡] ዘቦቱ፡ FHCG ለከ፡ዘቦቱ፡ R[a] 6 ሠናይ፡ FH 7 ኢይገብርዎ፡ 8 ወ
ርቅ፡] 'ቀ፡ |

እነ ፡ ኀቤከ ፡ እምድረ ፡ ከናኦን ። ወእፎ ፡ ኢ.ንሠርቅ ፡ እምቤትከ ፡ ወ Y XLIV 9—17
ርቀ ፡ አው ፡ ብሩረ ፡ 9 ወይእዜኒ ፡ በኀበ ፡ ዘረከብከ ፡ ኮራከ ፡ እምኔነ ፡
እምውስተ ፡ አግብርቲከ ፡ ለይሙት ፡ ወንሕነሰ ፡ ንኩን ፡ አግብርተ ፡
ለእግዚ.እከ ። 10 ወይቤሎሙ ፡ ይእዜኒ ፡ ይኩን ፡ በከመ ፡ ትቤሉ ፡ ዘ
ኀቤሁ ፡ ተረከበ ፡ ውእቱ ፡ ገይብ ፡ ይኩነነ ፡ ገብረ ፡ ወአንትሙሰ ፡
አንጻሕከሙ ፡ ርእሰከሙ ፡ 11 ወአውረዱ ፡ አሕስሊ.ሆሙ ፡ ውስተ ፡
ምድር ፡ ፍጡነ ፡ ወአኀዙ ፡ ይፍትሑ ፡ 12 እምነ ፡ ዘይልህቅ ፡ እስከ ፡
ዘይንእስ ። ወረከበ ፡ ውእተ ፡ ገይበ ፡ በውስተ ፡ ሐስለ ፡ ብንያም ።
13 ወሰጠጡ ፡ አልባሲ.ሆሙ ፡ ወጸዐኑ ፡ አሕስሊ.ሆሙ ፡ ዲ.በ ፡ አእዱ
ጊ.ሆሙ ፡ ወገብኡ ፡ ውስተ ፡ ሀገር ። 14 ወዮሴፍሰ ፡ እንዘ ፡ ዓዲ.ሁ ፡
ሀሎ ፡ ወወድቁ ፡ በገጾሙ ፡ ዲ.በ ፡ ምድር ። 15 ወይቤሎሙ ፡ ዮሴፍ ፡
ምንትኑ ፡ ዘገበርከሙ ፡ 16 ወይቤሉ ፡ ይሁዳ ፡ ምንተ ፡ ንትዋሣእ ፡
ለእግዚ.እነ ። ወምንተ ፡ ንብል ፡ በምንት ፡ ንነጽሕ ፡ ዘእግዚ.አብሔር ፡
አግብአ ፡ ለዐመፃ ፡ ላዕሌነ ። ወናሁ ፡ ባሕቱ ፡ ኮነ ፡ አግብርቶ ፡ ለእግ
ዚ.እነ ፡ ንሕነሂ ፡ ወገከቱሂ ፡ ዘተረከበ ፡ ገይብ ፡ በኀቤሁ ። 17 ወይቤሎ ፡
ዮሴፍ ፡ ሐሰ ፡ ሊ.ተ ፡ እስከ ፡ እገብሮ ፡ ለገዝንቱ ፡ ነገር ፡ አላ ፡ ውእቱ ፡
ዘላዕሌሁ ፡ ተረከበ ፡ ኮራየ ፡ ውእቱ ፡ ይኩነኒ ፡ ገብረ ፡ ወአንትሙሰ ፡

---

8 ኢንግርቅ፡ | እምቤተከ፡ | ወርቀ ፡] 'ቅ፡ | ብሩር፡ 9 እምውስተ ፡] pr እስ መ፡ለ | አግብርቲከ ፡] om ቲ 10 ርእስከሙ፡ 13 ወሰጠጠ፡ 16 ወይቤሉ ፡] ex ወይቤልዎ፡ emend Yª | ወምንተ ፡] 'ት፡ | ንነጽሕ ፡] ነ sup aliam lit | ገይበ፡

ወእፎ፡ኢንሠርቅ ፡] ወእፎኬ፡ንሰርቅ፡ (+ ንሕነ፡ R) | አው ፡] pr ወ R 9 ወ FHCGR ይእዜኒ ፡] om ወ FHCG | ዘረከብከ ፡] om ዘ HGR | ንከውን፡ R | ለእግዚእነ፡ Gª 10 ይእዜኒ ፡] pr ወ R | ይኩን ፡] ትኩን፡ F | ይኩነነ ፡] 'ኒ፡ C pr ውእቱ፡ R 11 ፍጡነ ፡] ante ውስተ፡ምድር፡ R | ይፈትሑ፡ FH 12 ወረከቡ፡ HG 14 ወዮሴፍሰ ፡] ወቦኡ፡ኀበ፡ቤተ፡ዮሴፍ፡ C | ሀሎ ፡] + ህየ፡ C | ዲበ ፡] ውስተ፡ FHCG 15 ምንትኑ ፡] + ዝንቱ፡ FHCG ምንተዝ፡ R 16 ለእግዚእነ ፡] ምስለ፡እግ' R | በምንት ፡] pr ወ CGR | አግብአ፡ FHCG | ለዐመፃ ፡] + ነ፡ | ወናሁ ፡] ወ R | ወዝከቱሂ ፡] ወዝንቱሂ፡ | ገይብ ፡] post በኀቤሁ፡ 17 ወይቤ፡ | እስከ፡እገብሮ ፡] እስመ፡ኢይገብሮ፡R | om አላ፡ FHGR | ውእቱ፡ 1°] + ብእሲ፡ | ዘላዕሌሁ ፡] ዘበላዕሌሁ፡ FHCG ዘበኀቤሁ፡ R |

Y
XLIV 18—28 ሖሩ ፡ ኀበ ፡ አቡክሙ ፡ በዳኅን ። 18 ወቀርበ ፡ ይሁዳ ፡ ወይቤ ፡ ብቍ
ዐኒ ፡ እግዚኦ ፡ አብሐኒ ፡ እንብብ ፡ በቅድሜከ ፡ እግዚእየ ፡ ኢትት
መዐዖ ፡ ለገብርከ ፡ እስመ ፡ አንተ ፡ ድኅረ ፡ ፈርዖን ፡ 19 እግዚእ ። አ
ንተ ፡ ተስእልኮሙ ፡ ለአግብርቲከ ፡ ወትቤሎሙ ፡ ቦኑ ፡ ዘብክሙ ፡
አበ ፡ አው ፡ እኅወ ። 20 ወንቤለከ ፡ እግዚኦ ፡ ብነ ፡ አበ ፡ አረጋዊ ፡
ወቦ ፡ ወልደ ፡ ንኡስ ፡ ዘበርስአኒሁ ፡ ወለዶ ፡ ወእኁሁሰ ፡ ሎቱ ፡ ሞተ ፡
ወውእቱሰ ፡ ባሕቲቱ ፡ ተረፈ ፡ ለእሙ ፡ ወያፈቅሮ ፡ አቡሁ ። 21 ወት
ቤሎሙ ፡ ለአግብርቲከ ፡ አምጽእዎ ፡ ኀቤየ ፡ ወአዐቅቦ ። 22 ወንቤ
ለከ ፡ ኢይክል ፡ ኀዲገ ፡ አቡሁ ፡ ውእቱ ፡ ሕፃን ፡ ወእመሰ ፡ ባሕቱ ፡
ሐደጎ ፡ ይመውት ። 23 ወአንተሰ ፡ ባሕቱ ፡ ትቤለነ ፡ ለአግብርቲከ ፡
ለእመ ፡ ኢያምጻእክምዎ ፡ ለእኁክሙ ፡ ዘይንእስ ፡ ወኢትሬእዩ ፡ ገ
ጽየ ፡ ዳግመ ። 24 ወኮነ ፡ ሶበ ፡ ዐረግነ ፡ ኀበ ፡ አቡነ ፡ ዜነውናሁ ፡ ዘን
ተ ፡ ዘትቤለነ ፡ እግዚኦ ፡ 25 ወይቤለነ ፡ አቡነ ፡ ሖሩ ፡ ክዕበ ፡ ተሣየጡ ፡
ለነ ፡ ኅዳጠ ፡ እክለ ። 26 ወንቤሎ ፡ ንሕነ ፡ ኢንክል ፡ ሐዊረ ፡ እመ ፡
እኁነ ፡ ዘይንእስ ፡ ኢመጽአ ፡ ምስሌነ ፡ እስመ ፡ ኢንክል ፡ ርኢየ ፡
ገጾ ፡ ለውእቱ ፡ ብእሲ ፡ እመ ፡ ኢሀሎ ፡ ምስሌነ ፡ እኁነ ፡ ዘይንእስ ።
27 ወይቤለነ ፡ ገብርከ ፡ አቡነ ፡ ታአምሩ ፡ ላዕሌክሙ ፡ ከመ ፡ ክልኤተ ፡
ወለደት ፡ ሊተ ፡ ይእቲ ፡ ብእሲት ፡ 28 ወአሐዱ ፡ ወፅአ ፡ እምኔየ ፡

---

18 ብቍዓኒ ፡ R   22 ሕፃን ፡] ሕ sup aliam lit   23 ወአንተሰ ፡] ተ int lin Y* (?)
24 እግዚእ ፡   26 እምእኍነ ፡   27 ወይቤሉነ ፡ (punct inter ሉ et ነ)   28 ወአሐደ ፡ |

FHCGR ሖሩ ፡] ግብኡ ፡ R   18 ይሁዳ ፡] + ኀቤሁ ፡ (+ ለዮሴፍ ፡ R) | ወይቤሎ ፡ R | ቅድሜከ ፡ | om እግዚእየ ፡ R | ኢትትመዐዖ ፡] 'መዓዖ ፡ FHCG pr ወ R | ድኅረ ፡] pr እም   20 አበ ፡] አብ ፡ CG አቡነ ፡ et post አረጋዊ ፡ R | ወልደ ፡ ንኡሰ ፡ FHR ወልድ ፡ ንኡስ ፡ CG | ዘበርሥአቲሁ ፡ | ወለዶ ፡] ወልዶ ፡ R om FHCG | ወውእቱሰ ፡] om ሰ ፡ FHCG | ተርፈ ፡ FHCG   22 om ባሕቱ ፡   23 ትቤሉሙ ፡ | ወኢትሬእዩ ፡] om ወ   24 አቡነ ፡] + ገብርከ ፡ FHCG + አረጋዊ ፡ ገብርከ ፡ R | ዜነውናሁ ፡] pr ወ R | ዘንተ ፡] + ነገረ ፡ R   26 ኢይመጽእ ፡ R | ርኢየ ፡] ርእየ ፡ FHCG ርእዮተ ፡ R | እመ ፡ 2°] pr ለ R | እኁነ ፡ 2°] ante ምስሌነ ፡ 2° | ዘይንእስ ፡ 2°] ንኡስ ፡ R   27 ገብርከ ፡] + አረጋዊ ፡ R | ታአምሩ ፡] pr አንትሙ ፡ R | ላዕሌክሙ ፡] ለሊክሙ ፡ | ሊተ ፡] post ብእሲት ፡ R   28 ወአሐዱ ፡] + ሰ ፡ (+ ሶበ ፡ R) | እምኔየ ፡] እምኀቤየ ፡ |

ወትቤሉኒ ፡ አርዌ ፡ ነሥኦ ፡ ወበልዖ ፡ ወኢርኢክዎ ፡ ኡንከ ፡ ዳግመ ፡ Y XLIV 29—34
እስከ ፡ ይእዜ ። 29 ወለእመ ፡ ነሣእክምዎ ፡ ለዝኒ ፡ እምቅድመ ፡ ገጽየ ፡
እመበ ፡ ከመ ፡ ደውየ ፡ በፍኖት ፡ ታወርድዎ ፡ ለርስአንየ ፡ በኀዘን ፡
ውስተ ፡ መቃብር ። 30 ወይእዜኒ ፡ ለእመ ፡ ሖርነ ፡ ኀበ ፡ ገብርከ ፡ አ
ቡነ ፡ ወኢሀሎ ፡ ምስሌነ ፡ ዝንቱ ፡ ሕፃን ፡ እስመ ፡ ተሰቅለት ፡ ነፍሱ ፡
በእንተ ፡ ዝንቱ ፡ ሕፃን ። 31 ወእምከመ ፡ ርእየ ፡ ከመ ፡ ኢሀሎ ፡ ምስ
ሌነ ፡ ይመውት ፡ ወናወርዶ ፡ ውስተ ፡ መቃብር ፡ በፃዕር ፡ ወለርስአ
ኒሁ ፡ ለገብርከ ፡ አቡነ ። 32 እስመ ፡ አነ ፡ ገብርከ ፡ ተሐበይክዎ ፡ ለዝ ፡
ሕፃን ፡ እምኀበ ፡ አቡሁ ፡ ወእቤሎ ፡ ለእመ ፡ ኢያገባእክዎ ፡ ኀቤከ ፡
ወኢያቀምክዎ ፡ ቅድሜከ ፡ ጊጉየ ፡ እኩን ፡ አባ ፡ በኵሉ ፡ መዋዕለ ፡
ሕይወትየ ። 33 ወይእዜኒ ፡ እከውነከ ፡ ገብረ ፡ ህየንተ ፡ ዝ ፡ ሕፃን ፡
ወእነብር ፡ ኀቤከ ፡ እግዚእየ ። ወሕፃንሰ ፡ ይሖር ፡ ምስለ ፡ አኃዊሁ ፡
34 እስመ ፡ ኢይክል ፡ አነ ፡ ሐዊረ ፡ ኀበ ፡ አቡነ ፡ እንዘ ፡ ኢሀሎ ፡ ዝ
ንቱ ፡ ሕፃን ፡ ኀቤነ ፡ ከመ ፡ ኢይርአይ ፡ እኪተ ፡ እንተ ፡ ትረክቦ ፡
ለእቡየ ።

1 ወሰእነ ፡ ተዐግሦ ፡ ዮሴፍ ፡ እንዘ ፡ ኵሉ ፡ ይከውን ፡ ቅድሜሁ ። XLV 1
ወይቤ ፡ ዮሴፍ ፡ ይሰስሉ ፡ ኵሉ ፡ ሰብእ ፡ እምቅድሜየ ። ወአውፅኡ ፡
ኵሎ ፡ እምቅድሜሁ ፡ ወአልቦ ፡ ዘተረፈ ፡ ህየ ፡ ኀበ ፡ ዮሴፍ ፡ ሰበ ፡

እንከ ፡] እንዘ ፡ 29 ነሣእክምዎ ፡] ም int lin Y^a (vid) 32 ወኢያቀምክዎ ፡ ቅድሜከ ፡] ቀምክዎ ፡ ቅድሜ sup ras | መዋዕል ፡ 34 አቡነ ፡] ነ sup ras
XLV 1 ኵሉ ፡] ኵሉ ፡

ወትቤሉኒ ፡] 'ኒ ፡ om ወ R | om ነሥኦ ፡ ወ | ወኢርኢክዎ ፡] ወኢረከብክዎ ፡ R FHCGR
29 እመበ ፡] pr ወ | ደወየ ፡ | ታወርድዎ ፡] pr ወ 30 ገብርከ ፡] + አረጋዊ ፡
R | በእንተ ፡ ዝንቱ ፡] በፍቅረዝ ፡ R 31 ወናውርዶ ፡ FH | ወለርስአኒሁ ፡] om
ወ CGR በርስዓቲሁ ፡ R 32 om አነ ፡ | ተሐበዮ ፡ | ወይቤሎ ፡ FHCG | እኩን ፡]
pr ለ FHCG + ላዕሌከ ፡ | በኵሉ ፡] ኵሉ ፡ R 33 ህየንቴሁ ፡ ለዝ ፡ R | እግዚኦ ፡
34 om አነ ፡ | om እንዘ ፡ R | om ኀቤነ ፡ R | ለአቡየ ፡] 'ነ ፡ XLV 1 ወሰእነ ፡]
pr ኀበ ፡ ተአምረ ፡ ዮሴፍ ፡ ለአኃዊሁ ፡ R | ዮሴፍ ፡ 1°] ante ተዐግሦ ፡ FHCG |
ይከውን ፡] ይቀውም ፡ | ወይቤ ፡] om ወ R | ያሰስሉ ፡ ኵሉ ፡ ሰብእ ፡ (om ሰብእ ፡
R) | እምቅድሜየ ፡] 'ሁ ፡ R | ዘተርፈ ፡ FHCG | om ህየ ፡ R |

Y ይትአመር ፡ ምስለ ፡ አኃዊሁ ፡ 2 ወጸርኀ ፡ ወበከየ ። ወሰምዑ ፡ ኵሉ ፡
XLV 2—10 ግብጽ ፡ ወተሰምዐ ፡ በቤተ ፡ ፈርዖንሂ ። 3 ወይቤሎሙ ፡ አነ ፡ ውእቱ ፡
ዮሴፍ ፡ እኁክሙ ፡ ሕያውኑ ፡ ዓዲሁ ፡ አቡነ ። ወኢክህሉ ፡ አውሥ
አቶ ፡ እስመ ፡ ደንገጹ ። 4 ወይቤሎሙ ፡ ዮሴፍ ፡ ለአኃዊሁ ፡ ቅረቡ ፡
ወቀርቡ ፡ ኀቤሁ ፡ ወይቤሎሙ ፡ ዮሴፍ ፡ አነ ፡ ውእቱ ፡ እኁክሙ ፡
ዮሴፍ ፡ ዘሤጥክሙኒ ፡ በብሔረ ፡ ግብጽ ። 5 ወይእዜኒ ፡ ኢይፍራህ
ክሙ ፡ አዕይንቲክሙ ፡ እስመ ፡ ሤጥክሙኒ ፡ ዝየ ፡ እስመ ፡ ለሕይ
ወት ፡ ፈነወኒ ፡ እግዚአብሔር ፡ ቅድሜክሙ ፡ 6 እስመ ፡ ናሁ ፡ ፪ ፡
ዓመት ፡ ኀለፈ ፡ ዘረኃብ ፡ ላዕለ ፡ ምድር ፡ ወዓዲሁ ፡ ሀሎ ፡ ፭ ፡ ዓመ
ት ፡ ዘአልቦ ፡ ዘየኀርስ ፡ 7 ወፈነወኒ ፡ እግዚአብሔር ፡ ቅድሜክሙ ፡
ከመ ፡ ትሕየው ፡ ወትትረፉ ፡ ዲበ ፡ ምድር ፡ ከመ ፡ እሴሲክሙ ፡
8 ወይእዜኒ ፡ አኮ ፡ አንትሙ ፡ ዘፈነውክሙኒ ፡ ዳእሙ ፡ እግዚአብ
ሔር ፡ ፈነወኒ ፡ ወረሰየኒ ፡ ወልደ ፡ ለፈርዖን ፡ ወእግዚአ ፡ ለኵሉ ፡
ቤቱ ፡ ወመልአከ ፡ ለኵሉ ፡ ግብጽ ። 9 ወይእዜኒ ፡ ሖሩ ፡ ንግርዎ ፡
ለአቡየ ፡ ፍጡነ ። ወበልዎ ፡ ከመዝ ፡ ይቤ ፡ ወልድከ ፡ ዮሴፍ ። ወእ
ግዚአብሔር ፡ ፈነወኒ ፡ ዝየ ፡ ወረሰየኒ ፡ እግዚአ ፡ ለኵሉ ፡ ብሔረ ፡
ግብጽ ። ወረድአ ፡ እንከአ ፡ ፍጡነአ ፡ ወኢትንበርአ ፡ ሀየአ ፡ 10 ወ
ተኀድርአ ፡ ምድረ ፡ ጌሰምአ ፡ ዘዐረብአ ፡ ወትሄሉአ ፡ መንገለ ፡ ቅሩ
ብየ ፡ ወአንተአ ፡ ወደቂቅከአ ፡ ወአባግዒከአ ፡ ወአልህምቲከአ ፡

---

5 om እስመ፡ 1° — ዝየ፡ 6 ኀለፈ፡] pr አልቦ፡ዘየሐርስ፡ወ ፪ ዓመት፡ | ዘየ
ኀርስ፡ 7 om ከመ፡ 1° — እሴሲክሙ፡

FHCGR ይትኤመር፡ R | ምስለ፡አኃዊሁ፡] ለአኃዊሁ፡ R 2 ወጸርኀ፡] + በዐቢይ፡
ቃል፡ C | ፈርዖንሂ፡] om ሂ R 3 አቡየ፡ C | አውሥአቶ፡] + ቃለ፡ R 4 ቅ
ረቡ፡] + ኀቤየ፡ | om ዮሴፍ፡ 3° R | ዘሤጥክምዎ፡ FHCG | በብሔረ፡] ብሔረ፡
FHGR ኀበ፡ብሔረ፡ C 5 ኢትፍራሀ፡ FHCG ኢይፍራሀ፡ R | ዝየ፡] ህየ፡ R
6 om እስመ፡ R | ወዓዲሁ፡] om ሁ፡ | ዘየኀርስ፡] + ወዘይዘርዕ፡ C 7 ወት
ትርፉ፡ C 8 ዘፈነውክሙኒ፡] ፈኖክሙኒ፡ R | om ፈነወኒ፡ FHCG | ወእግ
ዚአ፡] 'አ፡ | om ቤቱ፡ወመልአከ፡ለዙሉ፡ FH | ለዙሉ፡ 2°] + ቤቱ፡ወለዙሉ፡ R
9 ወእግዚአብሔር፡] om ወ | om ፈነወኒ፡ዝየ፡ወ 10 om ወተኀድርአ፡ R |
ምድረ፡] pr ውስተ፡ | ጌሴም፡ FHCG (?) | ዘዓረብአ፡ FHCG (?) | om መንገለ፡ |
ወአንተአ፡] om ወ

ወኵሉ ፡ ዘብከአ ። [11] ወእሴስየከአ ፡ በሀየአ ፡ እስመአ ፡ ዓዲአ ፡ ሀሎ Y XLV 11—20
አ ፡ ፭ ፡ ዓመትአ ፡ ዘረኃብአ ፡ ከመ ፡ ኢትሙትአ ፡ አንተአ ፡ ወኵ
ሉአ ፡ ዘአጥረይከአ ፡ [12] ወናሁአ ፡ ትሬእዩ ፡ በአዕይንቲክሙ ። ወብን
ያምኒ ፡ ርእየ ፡ በአዕይንቲሁ ፡ ውእቱ ፡ እኁየ ፡ አእምሩ ፡ ከመ ፡ ለ
ሊየ ፡ ተናገርኩክሙ ፡ በአፉየ ፡ [13] ወዜንውዎ ፡ ለአቡየ ፡ ኵሎ ፡ ክብ
ርየ ፡ ዘብሔረ ፡ ግብጽ ፡ ኵሎ ፡ ዘርኢክሙ ፡ ወአፍጥኑ ፡ አምጽኦቶ ፡
ለአቡየ ፡ ዝየ ። [14] ወሐቀፈ ፡ ክሳዶ ፡ ለብንያም ፡ እኁሁ ፡ ወበከየ ፡
ላዕሌሁ ፡ ወብንያምኒ ፡ በከየ ፡ ላዕለ ፡ ክሳዱ ፡ ዮሴፍ ፡ [15] ወሰዐሞሙ ፡
ለኵሎሙ ፡ ወበከየ ፡ ላዕሌሆሙ ። ወእምድኅረዝ ፡ ተናገርዎ ፡ አኃ
ዊሁ ፡ ለዮሴፍ ፡ [16] ወተሰምዐ ፡ በቤተ ፡ ፈርዖን ፡ ንጉሥ ፡ ወይቤልዎ ፡
አኃዊሁ ፡ ለዮሴፍ ፡ መጽኡ ። ወተፈሥሐ ፡ ፈርዖን ፡ ወኵሉ ፡ ሰብኡ ።
[17] ወይቤሎ ፡ ፈርዖን ፡ ለዮሴፍ ፡ በሎሙ ፡ ለአኃዊከ ፡ ምልኡ ፡ ንዋ
ያቲክሙ ፡ ወሐሩ ፡ ብሔረ ፡ ከናአን ፡ [18] ወንሥእዎ ፡ ለአቡክሙ ፡ ወ
ኵሎ ፡ ንዋያቲክሙ ፡ ወንዑ ፡ ኀቤየ ፡ ወእሁበክሙ ፡ እምኵሉ ፡ በረ
ከተ ፡ ግብጽ ፡ ወትበልዑ ፡ አንጕዓ ፡ ለምድር ። [19] ወአንተሰ ፡ ከመዝ ፡
አዝዞሙ ፡ ለአኃዊከ ፡ ይንሥኡ ፡ ሎሙ ፡ ሰረገላተ ፡ ዘብሔረ ፡ ግብ
ጽ ፡ ለደቂቆሙ ፡ ወለአንስቲያሆሙ ፡ ወይንሥእዎ ፡ ለአቡሆሙ ፡
ወያምጽእዎ ፡ [20] ወኢይምሐኩ ፡ ቍስቋሶሙ ። ወናሁ ፡ ርእዩ ፡ በአ
ዕይንቲክሙ ፡ እስመ ፡ ኵሉ ፡ በረከተ ፡ ግብጽ ፡ ሎሙ ፡ ውእቱ ፡

---

10 ወኵሉ፡ 13 ወዜነውዎ፡ | ኵሎ፡ 2°] ኵሉ፡ 18 ወትበልዑ፡] ት ex ታ emend Y*

---

11 ዘአጥረይከ፡] ጥሪትከ፡ CGR 12 በአዕይንቲከ፡ R | om ውእቱ፡ | om አእምሩ፡ | ለልየ፡ CGR 13 ኵሎ፡ 2°] pr ወ CGR | ዘርኢክሙ፡] + ግበሩ፡ R 14 ወሐቀፎ፡ | ወብንያምሂ፡ | ላዕለ፡ክሳደ፡ዮሴፍ፡] ላዕለ፡ክሳዱ፡ FHCG ላዕሌሁ፡ R 15 ለኵሎሙ፡] + አኃዊሁ፡ R | om ለዮሴፍ፡ 16 ወተሰምዐ፡] + ነገሩ፡ FHC + ቃሎሙ፡ GR | om ንጉሥ፡ | ወይቤሉ፡ FHGR 17 መልኡ፡ CGR 18 ወንሥኡ፡ R | ወኵሎ፡] ወለኵሉ፡ | ንዋይክሙ፡ 19 ይንሥኡ፡] pr ከመ፡ R | om ሎሙ፡ R | ሰረገላተ፡] + ኵሉ፡ R | ዘብሔረ፡] በብሔረ፡ | ወለአንስቲሆሙ፡ R | ለአቡክሙ፡ FH 20 ቍስቍሶሙ፡ FH ቊሳቊሶሙ፡ C ቍስቍሶሙ፡ G | ወናሁ፡ርእዩ፡በአዕይንቲክሙ፡] ወዘርእየት፡ዐይኖሙ፡

Y
XLV 21—28 [21] ወገብሩ ፡ በከመ ፡ ይቤሎሙ ፡ ደቂቀ ፡ እስራኤል ። ወወሀቦሙ ፡
ዮሴፍ ፡ ሰረገላተ ፡ በከመ ፡ ይቤሎ ፡ ፈርዖን ፡ ንጉሠ ፡ ግብጽ ። ወወ
ሀቦሙ ፡ ስንቆሙ ፡ ለፍኖቶሙ ፡ [22] ወወሀቦሙ ፡ ዓራዘ ፡ በበ ፡ ፫፻ ፡
ወወሀቦሙ ፡ ዲናረ ፡ ወ ፭ ፡ ዓራዘ ፡ በዘያስተባሪ ፡ [23] ወፈነወ ፡ ለአቡ
ሁኒ ፡ ከማሁ ፡ ወፈነወ ፡ ፲ ፡ አእዱገ ፡ እለ ፡ ይጸውሩ ፡ እምኵሉ ፡ በ
ረከተ ፡ ግብጽ ፡ ወ ፲ ፡ አብቅልተ ፡ እለ ፡ ይጸውሩ ፡ ስንቀ ፡ አቡሁ ፡
በፍኖት ፡ [24] ወፈነዎሙ ፡ ለአኃዊሁ ። ወይቤሎሙ ፡ አልቦ ፡ ዘትትጋ
አዙ ፡ በፍኖት ። [25] ወሖሩ ፡ ወወዕኡ ፡ እምብሔረ ፡ ግብጽ ፡ ወበጽሑ ፡
ብሔረ ፡ ከናአን ፡ ኀበ ፡ አቡሆሙ ፡ [26] ወዜነውዎ ፡ ወይቤልዎ ፡ ሕያ
ው ፡ ዮሴፍ ፡ ወልድከ ፡ ወውእቱ ፡ መልአከ ፡ ለኵሉ ፡ ብሔረ ፡ ግ
ብጽ ። ወደንገፆ ፡ ልቡ ፡ ወኢአምኖሙ ፡ [27] ወነገርዎ ፡ ኵሎ ፡ ዘለአ
ኮሙ ፡ ዮሴፍ ፡ ወኵሎ ፡ ዘተናገሮሙ ። ወሶበ ፡ ርእየ ፡ ሰረገላ ፡ ዘፈ
ነወ ፡ ዮሴፍ ፡ ሶበ ፡ ርእየ ፡ ሐይዎ ፡ ልቡ ፡ ወነፍሱ ፡ ለያዕቆብ ፡ አቡ
ሆሙ ። [28] ወይቤ ፡ ያዕቆብ ፡ ዐቢይ ፡ ውእቱ ፡ ሊተ ፡ ዝንቱ ፡ እመ ፡
ዓዲሁ ፡ ሕያው ፡ ዮሴፍ ፡ ወልድየ ፡ አሐውር ፡ እርአዮ ፡ እንበለ ፡
እሙት ።

XLVI 1 [1] ወተንሥአ ፡ እስራኤል ፡ ምስለ ፡ ኵሉ ፡ ንዋዩ ፡ ወበጽሐ ፡ ኀበ ፡
ዐዘቅተ ፡ ማኅላ ። ወሦዐ ፡ መሥዋዕተ ፡ ለአምላከ ፡ ይስሐቅ ፡ አቡሁ ።

---

23 አእዱግ፡ | አብቅልት፡ 27 ዘለአኮሙ፡] ለ ex ተ emend Y*

FHCGR 21 ይቤሎሙ፡] ይቤልዎሙ፡ + ከማሁ፡ | ዮሴፍ፡] post ሰረገላተ፡ | ይቤሎ፡]
ይቤ፡ | ለፍኖት፡ 22 ዐራዘ፡ bis FHCG | ፫፻] ፫ | ወወሀቦሙ፡ 2°] ወለብንያ
ምስ፡ወሀቦ፡ ('በ፡ FH) | ዲናረ፡] pr ፫፻ FH pr ፻፫ CGR | በዘያስተባሪ፡] om
በ R 23 ወፈነወ፡ 1°] ወ | ፲] ፲ | እለ፡ይጸውሩ፡ 1°] ወዘይጸውር፡ (om ወ
C) | አብቅለ፡ | ለፍኖት፡ 24 ወይቤሎሙ፡] + ለአኃዊሁ፡ R | ዘትትገዓዙ፡ C
GR 25 ብሔረ፡] ምድረ፡ 26 ለኵሉ፡ብሔረ፡ግብጽ፡] ለብሔረ፡ (om ለ
R) ግብጽ፡ወለኵሉ፡ (+ ቤተ፡ፈርዖን፡ G + ደወላ፡ CR) | ወኢአምንዎሙ፡ R
27 ዘለአኮሙ፡] ዘይቤሎሙ፡ | ሰረገላተ፡ FHCG | ሶበ፡ርእየ፡ 2°] ወ FHR om
CG | ሐይወ፡ CG 28 ሊተ፡] post ዝንቱ፡ | እመ፡] እስመ፡ R | ሕያው፡]
+ ውእቱ፡ 2° R | እንበለ፡] pr ዘ R XLVI 1 እስራኤል፡] ያዕቆብ፡ R | ወበ
ጽሑ፡ FH | መሐላ፡ FHCG ማሐላ፡ R item v 5

2 ወይቤሎ ፡ በሕልም ፡ አምላከ ፡ እስራኤል ፡ በሌሊት ። ወይቤሎ ፡ Y
ያዕቆብ ፡ ያዕቆብ ። ወይቤ ፡ ምንት ፡ ውእቱ ። 3 ወይቤሎ ፡ አነ ፡ ው XLVI 2—15
እቱ ፡ አምላከ ፡ አበዊከ ፡ ኢትፍራህ ፡ ወሪደ ፡ ብሔረ ፡ ግብጽ ፡ እስ
መ ፡ ሕዝበ ፡ ዐቢየ ፡ እሬስየከ ፡ በህየ ፡ 4 ወአነ ፡ እወርድ ፡ ምስሌከ ፡
ውስተ ፡ ብሔረ ፡ ግብጽ ፡ እስመ ፡ ሕዝበ ፡ ዐቢየ ፡ እሬስየከ ፡ ወአነ ፡
እሄሉ ፡ ምስሌከ ፡ ዘልፈ ፡ ወዮሴፍ ፡ ይከድነከ ፡ አዕይንቲከ ። 5 ወተ
ንሥአ ፡ ያዕቆብ ፡ እምኀበ ፡ ዐዘቅተ ፡ ማኀላ ፡ ወነሥእዎ ፡ ደቂቁ ፡ ለ
እስራኤል ፡ አቡሆሙ ፡ ወንዋዮሙኒ ፡ ምስሌሆሙ ፡ ወእንስሳሆሙኒ ፡
ወጾዐኑ ፡ ውስተ ፡ ሰረገላ ፡ ዘፈነወ ፡ ዮሴፍ ፡ በዘያምጽእዎሙ ። 6 ወ
ነሥኡ ፡ ንዋዮሙ ፡ ወኵሎ ፡ ጥሪቶሙ ፡ ዘአጥረዩ ፡ በምድረ ፡ ከናአን ።
ወቦአ ፡ ያዕቆብ ፡ ብሔረ ፡ ግብጽ ፡ ወኵሉ ፡ ዘርኡ ፡ ምስሌሁ ፡ 7 ደቂ
ቁ ፡ ወደቂቀ ፡ ደቂቁ ፡ አዋልዲሁ ፡ ወአዋልደ ፡ አዋልዲሁ ። 8 ወከ
መዝ ፡ ውእቱ ፡ አስማቲሆሙ ፡ ለደቂቀ ፡ ያዕቆብ ፡ እስራኤል ፡ እለ ፡
ቦኡ ፡ ብሔረ ፡ ግብጽ ፡ በኵሩ ፡ ለያዕቆብ ፡ ሮቤል ፡ 9 ወደቂቁ ፡ ለሮ
ቤል ፡ ፬ 10 ወደቂቀ ፡ ስምዖን ፡ ፮ ፡ 11 ወደቂቀ ፡ ሌዊ ፡ ፫ ፡ 12 ወደቂቀ ፡
ይሁዳ ፡ ፭ ወሞቱ ፡ ፪ ፡ በምድረ ፡ ከናአን ። ወእሉ ፡ እሙንቱ ፡ ደቂ
ቀ ፡ ፋሬስ ፡ ፪ ፡ 13 ወደቂቀ ፡ ይሰከር ፡ ፬ 14 ወደቂቀ ፡ ዛብሎን ፡ ፫ 15 ወ
እሉ ፡ እሙንቱ ፡ ደቂቀ ፡ ልያ ፡ ዘወለደት ፡ ለያዕቆብ ፡ በምስጴጦምያ ፡
ዘሶርያ ፡ ወዲና ፡ ወለቱ ፡ ወኵሉ ፡ ነፍስ ፡ ደቂቅ ፡ ወአዋልድ ፡ ዘልያ ።

XLVI 3 om አምላከ ፡ | ሕዝብ ፡ ዐቢይ ፡ item v 4 6 ወዙሉ ፡] 'ሉ ፡ 10 ስ
ምዖን ፡] pr ለ 15 ደቂቀ ፡ ወአዋልደ ፡

---

2 አምላከ ፡ እስራኤል ፡] እግዚአብሔር ፡ ለእስ' C | om ወይቤሎ ፡ 2° | ምንትኑ ፡ FHCGR
3 አቡከ ፡ FHGR | ብሔረ ፡] ምድረ ፡ R om FHCG 4 ወአነ ፡ 1°] + እሬስ
የከ ፡ ሕዝበ ፡ ዐቢየ ፡ ወ R | om ብሔረ ፡ R | om እስመ ፡ — እሬስየከ ፡ | ወአነ ፡ እ
ሄሉ ፡] ወእሄሉ ፡ R et አነ ፡ ante ውስተ ፡ ግብጽ ፡ transpos R | ዘልፈ ፡] ante ምስ
ሌከ ፡ 2° R 5 ለእስራኤል ፡] pr ለያዕቆብ ፡ | ወእንስሳሆሙኒ ፡] ወአንስቲያሆ
ሙኒ ፡ FHCG ወአንስትሙኒ ፡ R | ውስተ ፡ ሰረገላ ፡] በሰረገላ ፡ R | በዘ ፡ ያመጽእ
ዎሙ ፡ FCG 7 አዋልዲሁ ፡ 1°] pr ወ | አዋልዲሁ ፡ 2°] + ምስሌሁ ፡ 8 om
ያዕቆብ ፡ 9 ወደቂቀ ፡ ሮቤል ፡ (var ሩቤል ፡) 10 ፮] ፯ CR 13 var ይሳ
ኮር ፡ 14 var ዛቡሎን ፡ 15 ወእሉ ፡] om ወ R | var በሜሳጴጦሚያ ፡ |
ደቂቅ ፡] ደቅ ፡ | om ዘልያ ፡ FHCGR* |

XLVI 16—29 ፴ወ፫ [16] ደቂቀ ፡ ጋድ ፡ ፯ [17] ደቂቀ ፡ አሴር ፡ ፭ ፡ ደቂቀ ፡ በላ ፡ ፪ ፡
[18] ወኵሉ ፡ ደቂቀ ፡ ዘለፋ ፡ እንተ ፡ ወሀባ ፡ ለባ ፡ ለልያ ፡ ወይእቲ ፡ ዘ
ወለደት ፡ ለያዕቆብ ፡ ፲ ፡ ወ ፮ ነፍስ ፡ እሙንቱ ፡ [19] ደቂቀ ፡ ራሔል ፡
ብእሲተ ፡ ያዕቆብ ፡ ዮሴፍ ፡ ወብንያም ። [20] ወተወልዱ ፡ ለዮሴፍ ፡ ደ
ቂቅ ፡ በብሔረ ፡ ግብጽ ፡ ምናሴ ፡ ወኤፍሬም ። ወደቂቀ ፡ ምናሴ ፡ ዘወ
ለደት ፡ ሎቱ ፡ ዕቅብቱ ፡ ሶርያዊት ፡ ፪ ወደቂቁ ፡ ለኤፍሬም ፡ እኁሁ ፡
ለምናሴ ። ፲ ፡ [21] ደቂቀ ፡ ብንያም ፡ እምነ ፡ በኑኬቦ ። ፯ ፡ ወጌራ ፡ በ
ኵሩ ፡ ወለዶ ፡ ለኤራት ። [22] ወእሉ ፡ እሙንቱ ፡ ደቂቀ ፡ ራኄል ፡ ዘወ
ለደት ፡ ለያዕቆብ ፡ ፲ ፡ ወ ፬ ፡ ነፍስ ፡ እሙንቱ ። [23] ደቂቀ ፡ ዳን ፡ ፩ ፡
[24] ወደቂቀ ፡ ንፍታሌም ፡ ፬ ፡ [25] እሉ ፡ እሙንቱ ፡ ደቂቀ ፡ በላ ፡ እንተ ፡
ወሀባ ፡ ላባ ፡ ለራኄል ፡ ወለቱ ፡ ወሎቱ ፡ ዘወለደት ፡ በላ ፡ ፯ ፡ ነፍስ ።
[26] ወኵሉ ፡ ነፍስ ፡ ዘቦአ ፡ ብሔረ ፡ ግብጽ ፡ ምስለ ፡ ያዕቆብ ፡ ዘእንበለ ፡
አንስት ፡ ፷ ወ ፮ [27] ወደቂቀ ፡ ዮሴፍ ፡ እለ ፡ ተወልዱ ፡ ሎቱ ፡ በብ
ሔረ ፡ ግብጽ ፡ ፯ ፡ ወኮነ ፡ ኵሉ ፡ ነፍስ ፡ እንተ ፡ ቦአት ፡ ምስለ ፡ ያዕ
ቆብ ፡ ፸ ወ ፭ ፡ [28] ወለይሁዳሰ ፡ ፈነዎ ፡ ውስተ ፡ ሀገር ፡ ኀበ ፡ ዮሴፍ ፡
ከመ ፡ ይትቀበሎሙ ፡ ውስተ ፡ ምድረ ፡ ራሜስ ፡ እንተ ፡ ስማ ፡ ቃቴ
ሮአስ ። [29] ወነሥአ ፡ ዮሴፍ ፡ ሰረገላቲሁ ፡ ወሖረ ፡ ይትቀበሎ ፡ ለያዕ

---

18 እማንቱ፡ 20 ደቂቅ ፡] 'ቀ፡ 21 ወጌራ ፡] pr ወደቂቁ፡ 29 ይትቃበሎ፡

FHCGR ፴ወ፫ R 16 ደቂቀ ፡] pr ወ 17 ደቂቀ፡ 1°] pr ወ | በላ፡] varr ባላ፡ ባር
ያ፡ (C) 18 ወኵሉ ፡] ወእሉ፡ እሙንቱ፡ C om FHGR | ለባ፡] om R* post
ለልያ፡ FHCGR^a | ፲ወ፮ 19 ደቂቀ ፡] pr ወ 20 ወተወልዱ ፡] + ሎቱ፡ |
ደቂቅ ፡] ante ለዮሴፍ ፡ R | ሎቱ ፡] + በህየ ፡ R | om ፪ R | ወደቂቀ ፡ ኤፍሬ
ም፡ | ፲] ፲ 21 ደቂቀ ፡] pr ወ FHCG | እምነ ፡] ደቂቀ ፡ FHC ደቂቁ፡
R om G | varr በኑኬብ፡ ቦኑኬቦ፡ | ፯] ፯ FHCG ፲ R | om በኵሩ፡ | varr ለአ
ራት፡ ለአራድ፡ 22 ዘወለደት ፡] + ሎቱ፡ R | ፲ወ፬ CR | እሙንቱ ፡] ውእቱ፡
23 ደቂቀ ፡] pr ወ | ፩] አሳ፡ 24 om ወደቂቀ፡ R* 25 ወሎቱ፡ — ነፍስ ፡]
ወወለደቶሙ፡ ለእሉ፡ (om R) ለያዕቆብ፡ ወኵሉ፡ (ወለኵሉ፡ R) ነፍስ፡ ፯፡ (፯ R)
ዘወለደት፡ ባላ፡ 26 ዘእንበለ ፡] om H R | አንስት ፡] + ያ፡ ደቂቁ፡ R^a | ፷ወ፮
CG 27 ፯] ፯ FHG ፪ CR | ቦአት ፡] + ብሔረ፡ ግብጽ፡ | ፸ወ፭] om ወ ፭
CR 28 ውስተ፡ ሀገር ፡] ቅድሜሁ፡ C | ይትቀበሎ፡ | ውስተ፡ 2°] እስከ፡ C |
ራምሴ፡ C | ቴቁሮአስ፡ R 29 ወአንሥአ፡ FHCG | ይትቄበሎ፡ R |

ቆብ ፡ አቡሁ ፡ በውስተ ፡ ሀገረ ፡ ቃቴሮአስ ። ወሶበ ፡ ረከበ ፡ ሐቀፎ ፡ Y
ክሳዶ ፡ ወበከየ ፡ ዐቢየ ፡ ብካየ ። [30] ወይቤሎ ፡ እስራኤል ፡ ለዮሴፍ ፡ XLVI 30—34
ወይእዜኒ ፡ ለምንት ፡ እንከ ፡ እስመ ፡ ርኢኩከ ፡ ገጸከ ፡ እንዘ ፡ ሕያው ፡
አንተ ። [31] ወይቤሎሙ ፡ ዮሴፍ ፡ ለአኃዊሁ ፡ አሐውር ፡ ወእንግሮ ፡
ለፈርዖን ፡ ወእብሎ ፡ አኃዊየ ፡ ወቤተ ፡ አቡየ ፡ እለ ፡ ሀለዉ ፡ ምድረ ፡
ከናአን ፡ መጽኡ ፡ ኀቤየ ። [32] ወኖሎተ ፡ እንስሳ ፡ እሙንቱ ፡ ወኵሉ ፡
ንዋዮሙ ፡ ወላህሞሙኒ ፡ አምጽኡ ፡ እብሎ ፡ [33] ወለእመ ፡ ጸውዐከ
ሙ ፡ ፈርዖን ፡ ወይቤለክሙ ፡ ምንት ፡ ተግባርክሙ ፡ [34] በልዎ ፡ ኖሎ
ተ ፡ እንስሳ ፡ ንሕነ ፡ አግብርቲከ ፡ እምእንስሳነ ፡ እስከ ፡ ይእዜ ። ወአ
በዊነሂ ፡ ከማሁ ፡ ከመ ፡ ወኀደሩ ፡ ምድረ ፡ ጌሴም ፡ እንተ ፡ ዐረብ ፡
እስመ ፡ ያስቆርርዎሙ ፡ ሰብአ ፡ ግብጽ ፡ ለኵሎሙ ፡ ኖሎተ ፡ አባግዕ ።
[1] ወመጽአ ፡ ዮሴፍ ፡ ወነገሮ ፡ ለፈርዖን ፡ ወይቤሎ ፡ አቡየ ፡ ወአ XLVII 1—5
ኃዊየ ፡ ወእንስሳሆሙ ፡ ወኵሉ ፡ ንዋዮሙ ፡ መጽኡ ፡ እምድረ ፡ ከና
አን ፡ ወናሁ ፡ በጽሑ ፡ ውስተ ፡ ምድረ ፡ ጌሴም ። [2] ወነሥአ ፡ ዮሴፍ ፡
እምአኃዊሁ ፡ ፭ ዕደው ፡ ወአብጽሖሙ ፡ ኀበ ፡ ፈርዖን ። [3] ወይቤሎ
ሙ ፡ ፈርዖን ፡ ለአኃዊሁ ፡ ለዮሴፍ ፡ ምንት ፡ ተግባርክሙ ፡ ወይቤ
ልዎ ፡ ለፈርዖን ፡ ኖሎተ ፡ አባግዕ ፡ ንሕነ ፡ አግብርቲከ ፡ ንሕነሂ ፡
ወአበዊነሂ ። [4] ወይቤልዎ ፡ ለፈርዖን ፡ አኀድረነ ፡ ውስተ ፡ ምድር ፡
እንተ ፡ ኀበ ፡ መጻእነ ፡ እስመ ፡ አልቦ ፡ ምርዓየ ፡ ለእንስሳ ፡ አግብር
ቲከ ። ወዐብየ ፡ ረኃብ ፡ ውስተ ፡ ምድረ ፡ ከናአን ፡ ወይእዜኒ ፡ አሕ
ድረነ ፡ ለአግብርቲከ ፡ ውስተ ፡ ምድረ ፡ ጌሴም ። [5] ወይቤሎ ፡ ፈርዖን ፡

---

30 ገጽከ፡ | እንዘ፡] እ sup ras   33 ምንተ፡ R   XLVII 3 ምንተ፡ R | ትግ
ባርክሙ፡

በውስተ፡] om በ | ሀገር፡   30 ወይእዜኒ፡] እምይእዜሰ፡ | ለምንት፡] ለእሙ FHCGR
ት፡ | ርኢኩከ፡] om ከ   31 ወእንግሮ፡] om ወ | ወእበሎ፡ R | ምድረ፡] pr በ C
32 እንስሳ፡] + ወሰብአ፡መራዕይ፡ C | እሙንቱ፡] + ሰብእ፡ | ወዙሉ፡ R | ንዋዮ
ሙ፡] + ኒ FHCG | om እብሎ፡   33 ወእመ፡   34 እምእንስሳነ፡] እምንእ
ስነ፡ | ወኀደሩ፡] ከመ፡ትኅድሩ፡ | ዓረብ፡ | ለዙሉ፡ FHCG   XLVII 1 አበውየ፡
R   2 ዕደወ፡ CG | ወአብጽሖሙ፡] + ምስሌሁ፡   3 om ንሕነሂ፡ R   4 ም
ርዓይ፡ CG | ለእንስሳ፡] + ነ፡ R | አሕድረነ፡ 2°] አኅድር፡ | ለአግብርቲከ፡] om ለ

XLVII 6—13 Y ለዮሴፍ ፡ እስመ ፡ መጽኡ ፡ አቡከ ፡ ወአኃዊከ ፡ ኀቤከ ፡ [6] ናሁ ፡ ም
ድረ ፡ ግብጽ ፡ ቅድሜከ ፡ ይእቲ ፡ ውስተ ፡ እንተ ፡ ትኄይስ ፡ ይኅድሩ ፡
አቡከ ፡ ወአኃዊከ ። ወእመሰ ፡ ቦቱ ፡ ለእመ ፡ አእመርከ ፡ ከመቦሙ ፡
ጽኑዓን ፡ እምውስቴቶሙ ፡ ዕደወ ፡ ሢሞሙ ፡ መላእክተ ፡ ኖሎት ፡
ለእንስሳየ ፡ [7] ወአምጽአ ፡ ዮሴፍ ፡ ለአቡሁ ፡ ወአቀሞ ፡ ቅድመ ፡ ፈር
ዖን ፡ ወባረከ ፡ ያዕቆብ ፡ ለፈርዖን ። [8] ወይቤሎ ፡ ፈርዖን ፡ ለያዕቆብ ፡
ሚመጠነ ፡ መዋዕለ ፡ ዘሐየውከ ። [9] ወይቤሎ ፡ ያዕቆብ ፡ ለፈርዖን ፡
መዋዕለ ፡ ሕይወትየሰ ፡ ዘሐየውኩ ፡ ፻ ፡ ወ ፴ ፡ ዓመት ፡ እማንቱ ፡
ሕዳጠ ፡ ወእኩያተ ፡ ኮነኒ ፡ መዋዕለ ፡ ሕይወትየ ፡ ወዓመታትየኒ ፡
ወኢከመ ፡ ምንት ፡ ኮነኒ ፡ በኀበ ፡ መዋዕለ ፡ አበዊየ ፡ ዘሐይዉ ።
[10] ወሶበ ፡ ባረከ ፡ ያዕቆብ ፡ ለፈርዖን ፡ ወፅአ ፡ እምኔሁ ፡ [11] ወአኅደሮ ፡
ዮሴፍ ፡ ለአቡሁ ፡ ወለአኃዊሁ ፡ ወወሀቦሙ ፡ ምኵናነ ፡ በምድረ ፡ ግ
ብጽ ፡ ውስተ ፡ እንተ ፡ ትኄይስ ፡ ምድር ፡ ውስተ ፡ ምድረ ፡ ራሴም ፡
ዘአዘዞ ፡ ሎሙ ፡ ፈርዖን ። [12] ወዮሴፍ ፡ ይሰፍር ፡ ሎሙ ፡ ሲሳየ ፡ እም
ስርናይ ፡ ለአቡሁ ፡ ወለአኃዊሁ ፡ ወለኵሉ ፡ ቤተ ፡ አቡሁ ፡ ለለ ፡ ፩ ፡
ነፍስ ፡ ይሰፍር ፡ ስርናየ ፡ ሲሳየ ። [13] ወአልቦ ፡ ስርናየ ፡ ፍጹም ፡ ው
ስተ ፡ ኵሉ ፡ ምድረ ፡ ግብጽ ፡ እስመ ፡ ዐቢይ ፡ ረኃብ ፡ ጥቀ ፡ ወኀልቀ ፡

---

6 ዕደው ፡   9 መዋዕለ ፡ 1°] 'ል ፡   10 ያዕቆብ ፡] ante ያ spat 1 lit rasae
11 ራሴም ፡] ሴም ፡ sup ras Y* (vid)   12 እምስርናይ ፡] 'የ ፡   13 ስርናየ ፡] የ vid

---

FHCGR 6 ናሁ ፡] pr ወ R + መጽኡ ፡ R | om ውስተ ፡ R | ትኄይስ ፡] + ምድር ፡ C |
ለእመ ፡] እለ ፡ | ታአምር ፡ ('ሩ ፡ R) | ከመቦሙ ፡] ከመ ፡ ቦቱ ፡ | እምውስቴቶሙ ፡]
በው'   7 ወአምጽአ ፡] pr በእንተ ፡ ዘከመ ፡ ቆመ ፡ ያዕቆብ ፡ ቅድመ ፡ ፈርዖን ፡ ን
ጉሥ ፡፡ R | ወባረከ ፡] ወተአምኆ ፡ C   8 ሚመጠን ፡ FHCG | መዋዕለ ፡] 'ል ፡
pr እማንቱ ፡ R   9 ዓመት ፡] 'ተ ፡ [R post እማንቱ ፡ | ሕዳጠ ፡] 'ጥ ፡ (+ ዓመ
ታት ፡ C) FHC 'ጣን ፡ R | ኮናኒ ፡ bis | ወዓመታትየኒ ፡] ወዓመትየኒ ፡ | ወኢከመ ፡ —
ዘሐይዉ ፡] ከመ ፡ ኢምንት ፡ ኮነ ፡ በኀቤየ ፡ ወአኮ ፡ ከመ ፡ መዋዕለ ፡ አበውየ ፡ ዘሐይ
ዉ ፡ R   10 እምኔሁ ፡] እምኀቤሁ ፡   11 ወአኅደሮሙ ፡ | ራሴም ፡] ራሲም ፡
FH ጌሴም ፡ G ራምሴ ፡ CR | ዘአዘዘ ፡ R | om ሎሙ ፡ R   12 om ሎሙ ፡ |
እምስርናይ ፡] ስርናየ ፡ ante ሲሳየ ፡ 1° | ለአቡሁ ፡] om ለ FHC | ወለኵሉ ፡] om
ለ | ለለ ፡] ለእለ ፡ FH | om ፩ R | ሲሳየ ፡ 2°] ante ስርናየ ፡ 2° FHCG om R
13 ስርናየ ፡] 'ይ ፡ CG post ኵሉ ፡ R | om ፍጹም ፡ | ዐብየ ፡ FHCG

በረኃብ፡ብሔረ፡ግብጽ፡ወከናአን። 14 ወአስተጋብአ፡ዮሴፍ፡ኵሎ፡ Y XLVII 14—19
ወርቀ፡ ዘአምጽኡ፡ ሰብአ፡ ግብጽ፡ ወሰብአ፡ ከናአን፡ ሤጠ፡ እክ
ል፡ ዘሤጠ፡ ሎሙ። ወአስተጋብአ፡ ዮሴፍ፡ ኵሎ፡ ወርቀ፡ ቤተ፡
ፈርዖን። 15 ወኀልቀ፡ ወርቅ፡ ዘብሔረ፡ግብጽ፡ወዘብሔረ፡ከናአን፡
ወመጽኡ፡ ኵሉ፡ ሰብአ፡ ግብጽ፡ ኀበ፡ ዮሴፍ። ወይቤልዎ፡ ሀበነ፡
እክለ፡ ከመ፡ ኢንሙት፡ በቅድሜከ፡ እስመ፡ ኀልቀ፡ ወርቅነ፡
16 ወይቤሎሙ፡ ዮሴፍ፡ አምጽኡ፡ እንስሳክሙ፡ ወእሁበክሙ፡ እ
ክለ፡ ህየንተ፡ እንስሳክሙ፡ እመ፡ ኀልቀ፡ ወርቅክሙ። 17 ወአም
ጽኡ፡ እንስሳሆሙ፡ ኀበ፡ ዮሴፍ፡ ወወሀቦሙ፡ እክለ፡ ህየንተ፡ አባ
ግዒሆሙ፡ ወአልህምቲሆሙ፡ ወህየንተ፡ አእዱጊሆሙ፡ ሴሰዮሙ፡
እክለ፡ በይእቲ፡ ዓመት፡ 18 ወሐልቀት፡ ይእቲ፡ ዓመት። ወመጽኡ፡
ኀቤሁ፡ በካልእት፡ ዓመት፡ ወይቤልዎ፡ ከመ፡ ኢንሙት፡ ወኢን
ሕለቅ፡ ለእግዚእነ፡ እስመ፡ ተወድአ፡ ወርቅነ፡ ወንዋይነሂ፡ ወእን
ስሳነሂ። ወአሕለቅናሁ፡ ለኵሉ፡ እግዚኦ፡ ወአልቦ፡ ዘአትረፍነ፡
ለነ፡ እግዚኦ፡ በቅድሜከ፡ ዘእንበለ፡ ሥጋነ፡ ዘዚኣነ፡ ወምድርነ፡
19 ከመ፡ ኢንሙት፡ እንከ፡ በቅድሜከ፡ ወምድርነኒ፡ ከመ፡ ኢትማ
ስን፡ ንሥአነ፡ ወአጥርየነ፡ ኪያነሂ፡ ወምድረነሂ፡ ህየንተ፡ እክል፡
ወንኩን፡ አግብርተ፡ ለፈርዖን፡ ወምድርነሂ፡ ትኩን፡ ሎቱ። ሀበነ፡
ንዝራእ፡ ዘርአ፡ ከመ፡ ንሕየው፡ ወኢትሙት፡ ወምድርነሂ፡ከመ፡

---

14 ወርቅ፡ bis 15 om ዘብሔረ፡ግብጽ፡ወ | ወርቅነ፡] punct inter ቅ et ነ 18 ተወድአ፡] ante ተ spat 1 lit rasae | ወንዋይነሂ፡] ንዋይ sup ras | እግዚኦ፡] pr ዘእንበለ፡ሥጋነ፡ | om ወምድርነ፡ — 19 በቅድሜከ፡ | ወምድርነኒ፡] ር ex ረ emend Y* | ወአጥርየነ፡ | ወምድረነሂ፡] 'ርነሂ፡ R + ወአጥርየነ፡ኪያነሂ፡ወምድርነሂ፡ | ንሕየው፡

---

14 ወአስተጋብአ፡ 2°] ወአብአ፡ | ቤተ፡] pr ውስተ፡ C 15 ወኀልቀ፡] + ኵሉ፡ | FHCGR ኢትሙት፡ FH 16 አምጽእክሙ፡ R | እንስሳክሙ፡ 1°] + ሂ፡ R | ወአሀብክሙ፡ FHCG | እመ፡] እስመ፡ R 17 ሴሰዮሙ፡] ሲሳዮሙ፡ FCR pr ወ C 18 ወኢንሕለቅ፡] 'ልቅ፡ CGR | ወርቅነ፡] + ሂ፡ | ዘተረፈ፡ FHR ዘተርፈ፡ CG | እግዚኦ፡] post በቅድሜከ፡ 19 ኢትማስን፡ 1°] ኢን' R | ሀበነ፡] pr ወ | ንዝራእ፡] pr ወ post ዘርአ፡ | ወኢንሙት፡

XLVII 20—27 Y ኢትማስን ። [20] ወአጥረየ ፡ ዮሴፍ ፡ ኵሎ ፡ ምድሮሙ ፡ ለግብጽ ፡ ወአ
ግብአ ፡ ለፈርዖን ፡ ኵሎ ፡ ምድሮሙ ፡ እስመ ፡ ኀየሎሙ ፡ ረኃብ ።
ወኮነ ፡ ኵሉ ፡ ምድር ፡ ለፈርዖን ፡ [21] ወኵሉ ፡ ሕዝብ ፡ ኮንዎ ፡ አግብ
ርቲሁ ፡ ወቀነዮሙ ፡ እምአጽናፈ ፡ ምድር ። ወአድባሪሆሙኒ ፡ ወ
ኵሉ ፡ ደወሎሙ ፡ ለግብጽ ፡ እምአጽናፈ ፡ ደወሎሙ ፡ ለከናአን ።
[22] ዘእንበለ ፡ ምድሮሙ ፡ ለማርያን ፡ ባሕቲታ ፡ እንተ ፡ ኢያጥረየ ፡
ዮሴፍ ። እስመ ፡ ወሀቦሙ ፡ ፈርዖን ፡ ወከፈሎሙ ፡ ወጸገዎሙ ፡ ወበ
እንተዝ ፡ ኢሤጡ ፡ ምድሮሙ ። [23] ወይቤሎሙ ፡ ዮሴፍ ፡ ለኵሉ ፡
ሰብአ ፡ ግብጽ ፡ ናሁ ፡ ተሳየጥኩክሙ ፡ ኪያክሙሂ ፡ ወምድርክሙሂ ፡
ለንጉሥ ፡ ንሥኡ ፡ ዘርአ ፡ ወዝርእዋ ፡ ለምድርክሙ ፡ [24] ወታገብኡ ፡
ለፈርዖን ፡ እክለ ፡ ፭ ፡ እድ ፡ ክፍለ ፡ ወ ፬ ፡ እድ ፡ ለክሙ ፡ ዘይከውነ
ክሙ ፡ ዘርአ ፡ ለምድርክሙ ፡ ወለሲሳይክሙ ፡ ወለሲሳየ ፡ ሰብእክሙ ፡
[25] ወይቤልዎ ፡ አሕየውከነ ፡ ወረከብነ ፡ ሞገሰ ፡ በቅድሜሁ ፡ ለእግዚ
እነ ፡ ወኮነ ፡ አግብርቲሁ ፡ ለፈርዖን ። [26] ወኮነት ፡ ዛቲ ፡ ሥርዓት ፡ እ
ንተ ፡ ሠርዐ ፡ ዮሴፍ ፡ ውስተ ፡ ምድረ ፡ ግብጽ ፡ ወቆመት ፡ ዛቲ ፡ ሥ
ርዐት ፡ እስከ ፡ ዛቲ ፡ ዕለት ፡ ከመ ፡ ያግብኡ ፡ ፭ ፡ እድ ፡ ለፈርዖን ፡
እስከ ፡ ዮም ፡ ዘእንበለ ፡ ምድረ ፡ ማርያን ፡ ባሕቲታ ፡ እንተ ፡ ኢኮ
ነት ፡ ለፈርዖን ። [27] ወነበረ ፡ እስራኤል ፡ ውስተ ፡ ሴኬም ፡ ወኮነት ፡

---

20 om ለግብጽ ፡ — ምድሮሙ ፡ 2° 22 ወበእንቲአዝ ፡ 23 ተሰየጥኩክሙ ፡ | ለንጉሥ ፡] om ለ

FHCGR 20 om ለፈርዖን ፡ 1° R | ምድሮሙ ፡ 2°] + ለግብጽ ፡ R 21 ወቀነይዎሙ ፡ R | እምጽንፈ ፡ bis R | ወአድባሮሙኒ ፡ R | ወኵሉ ፡ 2°] ወኵሎ ፡ | om ለግብጽ ፡ — ደወሎሙ ፡ 2° G | om ለከናአን ፡ FHGR 22 ፈርዖን ፡] + ለማርያን ፡ | ወከፈሎሙ ፡] ወፈተቶሙ ፡ FHCR ወፈትሖሙ ፡ G 23 ለኵሎሙ ፡ | ግብጽ ፡] + ወይቤሎሙ ፡ 2° FHCG | ኪያክሙሂ ፡] ለክሙሂ ፡ R | ወምድርክሙሂ ፡] 'ረክሙሂ ፡ C ወለምድርክሙ ፡ R | ለንጉሥ ፡] ለፈርዖን ፡ | ንሥኡ ፡] + ለክሙ ፡ 24 ወታጋብኡ ፡ F ወተጋብኡ ፡ HC ወታግብኡ ፡ R | እድ ፡ 1°] እደ ፡ | om ክፍለ ፡ C | እድ ፡ 2°] እደ ፡ FHCG om R | ዘይከውነክሙ ፡] ዘይከውን ፡ ለክሙ ፡ | ዘርአ ፡ | ሰብእክሙ ፡] pr ኵሉ ፡ 25 አግብርተ ፡ | ለፈርዖን ፡] om ለ R 26 om ዛቲ ፡ ሥርዐት ፡ 2° | እደ ፡ FHCG | ዮም ፡] + ወእስከ ፡ ዛቲ ፡ ዕለት ፡ R | ኢኮነት ፡] om ኢ R 27 ሴኬም ፡] ጌሴም ፡ pr ምድረ ፡ R

ይእቲ፡ ክፍሎሙ፡ ወበዝኑ፡ ወመልኡ፡ ጥቀ። [28] ወነበረ፡ ያዕቆብ፡ Y XLVII 28—31
በምድረ፡ ግብጽ፡ ፲ ወ ፯ ዓመተ፡ ወኮነ፡ ዓመተ፡ ሕይወቱ፡ ለያዕ
ቆብ፡ ፻፵ ወ ፯፡ ዓመት። [29] ቀርበ፡ መዋዕሊሁ፡ ለእስራኤል፡ ለመ
ዊት። ወጸውዖ፡ ለወልዱ፡ ወይቤሎ፡ እመ፡ ረከብኩ፡ ሞገሰ፡ በቅ
ድሜከ፡ ደይ፡ እዴከ፡ ላዕለ፡ ሥጋየ፡ ወግበር፡ ላዕሌየ፡ ጽድቀ፡
ወምሕረተ፡ ኢትቅብረኒ፡ ውስተ፡ ግብጽ፡ [30] ዳእሙ፡ ከመ፡ እኑም፡
ምስለ፡ አበዊየ፡ ወአውፅአኒ፡ እምነ፡ ብሔረ፡ ግብጽ፡ ወቅበረኒ፡
ውስተ፡ መቃብሮሙ፡ ለአበውየ። ወይቤሎ፡ ዮሴፍ፡ አሆ፡ እገብር፡
በከመ፡ ትቤ። [31] ወይቤሎ፡ መሐል፡ ሊተ፡ ወመሐለ፡ ሎቱ፡ ወሰ
ገደ፡ እስራኤል፡ ውስተ፡ ከተማ፡ በትሩ።

[1] ወኮነ፡ እምድኅረ፡ ዝንቱ፡ ነገር፡ ወይቤልዎ፡ ለዮሴፍ፡ ደከመ፡ XLVIII 1—5
አቡነ፡ ወነሥአ፡ ዮሴፍ፡ ክልኤ፡ ደቂቁ፡ ምናሴሃ፡ ወኤፍሬምሃ፡
[2] ወይቤልዎ፡ ለእስራኤል፡ ናሁ፡ ዮሴፍ፡ ወልድከ፡ መጽአ፡ ኀቤከ፡
ወተኀየለ፡ እስራኤል፡ ወነበረ፡ ዲበ፡ ምስካቢሁ። [3] ወይቤሎ፡ ያዕ
ቆብ፡ ለዮሴፍ፡ አምላኪየ፡ ዘአስተርአየኒ፡ በሎዛ፡ በምድረ፡ ከና
አን፡ ወባረከኒ፡ ወይቤለኒ፡ [4] ናሁ፡ አነ፡ አበዝኀከ፡ ወአስተባዝኀከ፡
ወእገብረከ፡ ማኅበረ፡ ለአሕዛብ፡ ወእሁበከሃ፡ ለዛቲ፡ ምድር፡ ወለ
ዘርእከ፡ እምድኅሬከ፡ ከመ፡ ይምልክዋ፡ ለዓለም። [5] ወይእዜኒ፡
እሉ፡ ደቂቅከ፡ እለ፡ ተወልዱ፡ ፪፡ ለከ፡ በብሔረ፡ ግብጽ፡ ዘእን
በለ፡ እምጻእ፡ አነ፡ ዝየ፡ ኀቤከ፡ ኤፍሬም፡ ወምናሴ። ከመ፡ ሮቤል፡

---

28 ወነይዋ፡   31 እስራል፡ (sic) ውስተ፡ sup ras   XLVIII 4 ይምላክዋ፡

---

28 ፲ወ፯] ፲ወ፯ | ዓመት፡ ’ተ፡ bis FHCG | ፻፵ወ፯፡] ፻፵ወ፯፡ CR   29 ቀ FHCGR
ርበ፡] pr ወ | ለወልዱ፡] + ዮሴፍ፡ CG ለዮሴፍ፡ወልዱ፡ R | ለእመ፡ R | በቅ
ድሜከ፡] om በ | ሥጋየ፡] እዴየ፡ C | ጽድቀ፡ወምሕረተ፡] ምሕረተ፡ወጽድቀ፡
+ ከመ፡   30 ወቅብረኒ፡ | ለአበዊየ፡ FHCG   31 መሐል፡] + ኬ፡ | ውስተ፡
ከተማ፡ በትሩ፡] ላዕለ፡ ርእሰ፡ ዓራቱ፡ C   XLVIII 1 ወይቤልዎ፡] om ወ + አ
ንዊሁ፡ C | ደቂቀ፡ FHCG   2 ዮሴፍ፡] post ወልድከ፡ | ይመጽእ፡   3 በሉዛ፡
FH   4 ወኣስተበዝኀከ፡ FHG om R | ለአሕዛብ፡] om ለ | ወእሁበካሃ፡ FH
CG | ወለዘርእከ፡] + ሂ፡ R | ይምልክዋ፡] ይምልእዋ፡ R   5 ፪፡] ante እለ፡
FHCG om R | ዝየ፡] ante አነ፡ R

Y ወስምዖን ፡ ሊተ ፡ እሙንቱ ። [6] ወእመቦ ፡ ዘወለድከ ፡ በስመ ፡ አኃዊ
XLVIII 6—14 ሁ ፡ ይኩን ፡ ይእዜ ፡ ወይሰመዩ ፡ ወይኩን ፡ ውስተ ፡ ክፍለ ፡ አኃዊ
ሆሙ ። [7] ወአመ ፡ መጻእኩ ፡ አነ ፡ እምጴስጦምያ ፡ ዘሶርያ ፡ ሞተት ፡
ራሔል ፡ እምከ ፡ በብሔረ ፡ ከናአን ፡ ሶበ ፡ ቀረብኩ ፡ ኀበ ፡ ምርዋፀ ፡
አፍራስ ፡ ብሔረ ፡ ኤጼፍራታ ፡ ለበጺሐ ፡ ኤፍራታ ፡ ወቀበርክዋ ፡
ውስተ ፡ ፍኖት ፡ ዘምርዋጸ ፡ አፍራስ ፡ ዘስሙ ፡ ቤት ፡ ልሔም ። [8] ወ
ሶበ ፡ ርእየ ፡ እስራኤል ፡ ደቂቆ ፡ ለዮሴፍ ፡ ወይቤሎ ፡ ምንትከ ፡ እሉ ፡
እሙንቱ ። [9] ወይቤሎ ፡ ዮሴፍ ፡ ለአቡሁ ፡ ደቂቅየ ፡ እለ ፡ ወሀበኒ ፡
እግዚአብሔር ፡ በገዝየ ። ወይቤሎ ፡ ያዕቆብ ፡ አምጽኦሙ ፡ ኀቤየ ፡
ከመ ፡ እባርኮሙ ። [10] ወአዕይንቲሁ ፡ ለእስራኤል ፡ ከብድ ፡ ወተከድነ ፡
እምርስእ ፡ ወኢይክል ፡ ከሢቶተ ፡ ወነጽሮ ። ወአቅረቦሙ ፡ ኀቤሁ ፡
ወሰዐሞሙ ፡ ወሐቀፎሙ ። [11] ወይቤሎ ፡ ለዮሴፍ ፡ እስራኤል ፡ ናሁ ፡
ተፈለጥኩ ፡ እምገጽከ ፡ ወናሁ ፡ ዘርእከኒ ፡ አርአየኒ ፡ እግዚአብሔር ።
[12] ወአውፅኦሙ ፡ ዮሴፍ ፡ እማእከለ ፡ ብረኪሁ ፡ ወሰገደ ፡ ሎቱ ፡ በ
ገጹ ፡ ውስተ ፡ ምድር ፡ [13] ወናሥኦሙ ፡ ዮሴፍ ፡ ለክልኤሆሙ ፡ ደቂቁ ፡
ወአቀሞ ፡ ለምናሴ ፡ በፀጋሙ ፡ ኀበ ፡ የማነ ፡ እስራኤል ፡ ወለኤፍሬ
ም ፡ በየማኑ ፡ ኀበ ፡ ጸጋመ ፡ እስራኤል ፡ ወአቅረቦሙ ፡ ኀበ ፡ አቡሁ ።
[14] ወሰፍሐ ፡ እስራኤል ፡ እዴሁ ፡ እንተ ፡ የማን ፡ ወወደየ ፡ ውስተ ፡
ርእሰ ፡ ኤፍሬም ፡ ወውእቱ ፡ ይንእስ ፡ እምነ ፡ እኁሁ ፡ ወእዴሁ ፡

---

8 ደቂቀ ፡ R 9 ወይቤሎ ፡ 1°] 'ሎሙ ፡ 11 እስራኤል ፡] pr ለ

FHCGR 6 በስመ ፡ — ይእዜ ፡] እምይእዜ ፡ ይኩኑ ፡ (ord inv R) በስመ ፡ (በአስማተ ፡ C GR) አኃዊሆሙ ፡ | ወይሰመዩ ፡] om ወ CGR | ወይኩን ፡] 'ኑ ፡ 7 እምጴስጦምያ ፡] እምስጴጦምያ ፡ FHCG እምሶጴጦምያ ፡ R | በብሔረ ፡] በምድረ ፡ | ከናአን ፡] + በፍኖት ፡ C | ኤጳፍራታ ፡ FCG ኤፍራታ ፡ H | ኤፍራታ ፡] አ' FG | ቤተ ፡ ሌሔም ፡ FC 8 ወይቤሎ ፡] om ወ | om እሙንቱ ፡ 10 ከብዳ ፡ FHCG ከብደት ፡ R | ወተከድና ፡ FHCG ወተከድነ ፡ R 11 ለዮሴፍ ፡] post እስራኤል ፡ | ተፈለጥኩ ፡] pr ኢ 12 ወሰገዱ ፡ H 13 ወነሥኦሙ ፡ | ለምናሴ ፡ — እስራኤል ፡ 2°] ለኤፍሬም ፡ በየማኑ ፡ ኀበ ፡ ፀጋመ ፡ እስራኤል ፡ ወለምናሴ ፡ አቀሞ ፡ (om R) በ ፀጋሙ ፡ ኀበ ፡ የማነ ፡ እስራኤል ፡ | ወአቅረቦሙ ፡] ወአቀሞሙ ፡ R 14 ወወደየ ፡] 'ያ ፡ F om ወ conj G ወአንበረ ፡ C | ወውእቱ ፡] om ወ R | እምእኁሁ ፡ R |

እንተ ፡ ዐጋም ፡ ወደየ ፡ ወስተ ፡ ርእሰ ፡ ምናሴ ፡ ወአስተሐለፈ ፡ እስ Y
ራኤል ፡ እዴሁ ፡ [15] ወባረኮሙ ። ወይቤ ፡ ውእቱ ፡ እግዚአብሔር ፡ XLVIII 15—22
ዘአስመርዎ ፡ አበዊየ ፡ ቅድሜሁ ፡ አብርሃም ፡ ወይስሓቅ ። ውእቱ ፡
እግዚአብሔር ፡ ዘሐፀነኒ ፡ ወሴሰየኒ ፡ እምንእስየ ፡ እስከ ፡ ይእዜ ፡
ወእስከ ፡ ዛቲ ፡ ዕለት ። [16] ወመልአከ ፡ እግዚአብሔር ፡ ዘአድኀነኒ ፡
እምኵሉ ፡ እኪት ፡ ውእቱ ፡ ይባርኮሙ ፡ ለእሉ ፡ ሕፃናት ፡ ወይሰመይ ፡
ስምየ ፡ ላዕሌሆሙ ፡ ወስመ ፡ አብርሃም ፡ ወይስሓቅ ፡ ወይብዝኁ ፡
ወይትበዝኁ ፡ ወይምልኡ ፡ ዲበ ፡ ምድር ። [17] ወሶበ ፡ ርእየ ፡ ዮሴፍ ፡
ከመ ፡ ወደየ ፡ እዴሁ ፡ አቡሁ ፡ እንተ ፡ የማን ፡ ውስተ ፡ ርእሰ ፡ ኤፍ
ሬም ፡ ወእንተ ፡ ዐጋም ፡ ላዕለ ፡ ርእሰ ፡ ምናሴ ። [18] ወይቤሎ ፡ ዮሴፍ ፡
ለአቡሁ ፡ አኮ ፡ ከመዝ ፡ አባ ፡ እስመ ፡ ዝንቱ ፡ በኵርየ ፡ ደይ ፡ እዴከ ፡
እንተ ፡ የማን ፡ ላዕሌሁ ። [19] ወይቤሎ ፡ እስራኤል ፡ አአምር ፡ ወል
ድየ ፡ አአምር ፡ ዝኒ ፡ ይከውን ፡ ሕዝበ ፡ ወዝኒ ፡ የዐቢ ። አላ ፡ እኁ
ሁ ፡ ዘይንእስ ፡ ያዐቢዮ ፡ ወዘርኡ ፡ ብዙኀ ፡ አሕዛብ ፡ ይከውን ።
[20] ወባረኮሙ ፡ በይእቲ ፡ ዕለት ፡ ወይቤ ፡ በከመ ፡ ይትባረኩ ፡ እምእ
ስራኤል ፡ ይባርኮ ፡ እግዚአብሔር ፡ ለኤፍሬም ፡ ወምናሴ ። [21] ወይ
ቤሎ ፡ እስራኤል ፡ ለዮሴፍ ፡ ናሁ ፡ አነ ፡ እመውት ፡ ወየሀሉ ፡ እግዚ
አብሔር ፡ ምስሌክሙ ፡ ወያግብእክሙ ፡ ውስተ ፡ ምድረ ፡ አበዊክሙ ፡
[22] ወይቤሎ ፡ ለዮሴፍ ፡ ወአነ ፡ እሁበከ ፡ ምህርካ ፡ ሠናይ ፡ ዘይኄይስ ፡

---

15 ይእዜ ፡ ወ sup ras 16 om ስምየ ፡ 19 ሕዝበ ፡] ʼብ ፡ 20 እምእስ
ራኤል ፡] om ኤ | ይባርኮ ፡] ʼክ ፡ 22 ምህርከ ፡ |

ወደየ ፡] ʼያ ፡ FH አንበረ ፡ C | om እስራኤል ፡ 2° 15 ዘአሠመርዎ ፡ R | እግዚ FHCGR
አብሔር ፡ 2°] pr ወ ante ውእቱ ፡ 2° 16 ይባርኮሙ ፡] pr ለ | ላዕሌሆሙ ፡] pr
በ FHGR ቦሙ ፡ C | ወስመ ፡] + አበዊየ ፡ | ወይትባዝኁ ፡ 17 ወደየ ፡] አንበረ ፡
C 18 ደይ ፡] አንብር ፡ C 19 om እስራኤል ፡ | አአምር ፡ 1°] አእምር ፡ R |
ዝኒ ፡] pr ወ R | ሕዝበ ፡] + ዓቢየ ፡ R | om ወዝኒ ፡ የዐቢ ፡ አላ ፡ R | እኁሁ ፡] pr
ወ R | ያዐቢዮ ፡] የዐብዮ ፡ | አሕዛብ ፡] ʼበ ፡ 20 በከመ ፡] ብከሙ ፡ CGR | ይት
ባረኩ ፡] ʼክ ፡ | እምእስራኤል ፡] እስራኤል ፡ + ወይቤሎ ፡ (ʼባሉ ፡ CR) | ይባርኮ ፡]
ʼከ ፡ CR | ለኤፍሬም ፡] ከመ ፡ ኤʼ 21 ወየሀሉ ፡] om ወ R | ውስተ ፡ ምድረ ፡]
ኀበ ፡ ርስተ ፡ R 22 om ወይቤሎ ፡ ለዮሴፍ ፡ | ወአነ ፡] ወናሁ ፡ FH | እሁበክሙ ፡
R | ሠናየ ፡ |

እምዘ ፡ አኃዊከ ፡ ዘነሣእኩ ፡ እምእዴሆሙ ፡ ለአሞሬዎን ፡ በቀስትየ ፡
ወበኲናትየ ።

Y
XLIX 1—9
1 ወጸውዖሙ ፡ ያዕቆብ ፡ ለደቂቁ ፡ ወይቤሎሙ ፡ ተጋብኡ ፡ ወአየድ
ዐክሙ ፡ እንተ ፡ ትረክበክሙ ፡ በደኃሪ ፡ መዋዕል ። 2 ወተጋብኡ ፡
ወመጽኡ ፡ ደቂቁ ፡ ለያዕቆብ ። ወይቤሎሙ ፡ ስምዕዎ ፡ ለአቡክሙ ፡
ስምዕዎ ። 3 ሮቤል ፡ በኵርየ ፡ ኀያል ፡ ውእቱ ፡ ወቀዳሚ ፡ ወልድየ ፡
እኩየ ፡ ከነ ፡ ወአግዘፈ ፡ ክሳዶ ፡ ወዕጹብተ ፡ ገብረ ፡ 4 ቈሪረ ፡ ከመ ፡
ማይ ፡ እስመ ፡ ዐርገ ፡ ዲበ ፡ ምስካበ ፡ አቡከ ፡ ወአርኰስከ ፡ ለውእቱ ፡
ምስካብ ፡ ውእተ ፡ አሚረ ፡ ዘዲቤሁ ፡ ዐርገ ። 5 ስምዖን ፡ ወሌዊ ፡ አ
ኃው ፡ ፈጸምዋ ፡ ለዐመፃ ፡ በተቃሕዎቶሙ ፡ ወበኲናቶሙ ፡ 6 ነፍስየ ፡
ኢትባርክሙ ፡ ወኢእወርድ ፡ ውስተ ፡ ሁከቶሙ ፡ እስመ ፡ በመዐቶ
ሙ ፡ ቀተሉ ፡ ሰብአ ፡ ወበፍትወቶሙ ፡ መተሩ ፡ ስረዊሁ ፡ ለአህጉር ።
7 ወርጉመ ፡ ለይኩን ፡ መዐቶሙ ፡ እስመ ፡ ኢገገፁ ፡ ቍጥዓሆሙ ፡
እከፍሎሙ ፡ ውስተ ፡ ያዕቆብ ። ወእዘርዎሙ ፡ ውስተ ፡ እስራኤል ።
8 ይሁዳ ፡ ሰብሑከ ፡ አኀዊከ ፡ እደዊከ ፡ ላዕለ ፡ ዘባኖሙ ፡ ለጸላእትከ ፡
ይሰግዱ ፡ ለከ ፡ ደቂቀ ፡ አቡከ ፡ 9 ይሁዳ ፡ እጓለ ፡ አንበሳ ፡ ዕርግ ፡
እምኍዘእትከ ፡ ወልድየ ፡ ሰከብከ ፡ ወኖምከ ፡ ከመ ፡ አንበሳ ፡ ወከመ ፡

ዘነሣእኩ ፡] ነ int lin XLIX 1 ወአየድዐክሙ ፡ (1° et 2°) | ትረክብክሙ ፡ (1° non 2°) | መዋዕል ፡] + ወሰበ ፡ ጸውዖሙ ፡ ያዕቆብ ፡ ለደቂቁ ፡ et totum comma usque ad መዋዕል ፡ repet 3 ወቀዳማ ፡ 4 አሚረ ፡] + ለውእቱ ፡ ምስካብ ፡ 8 ዘበኖሙ ፡

FHCGR ወበዂናትየ ፡ FHCG XLIX 1 ወጸውዖሙ ፡] pr ኀበ ፡ ባረከሙ ፡ ያዕቆብ ፡ እስ ራኤል ፡ ለደቂቁ ፡ R | ተጋብኡ ፡] + ደቂቅየ ፡ R | om እንተ ፡ FH 2 om ወመ ጽኡ ፡ GR | ደቂቀ ፡ ያዕቆብ ፡ R | om ስምዕዎ ፡ 2° FHR 3 ኮነ ፡] + በቅድ ሜየ ፡ R | ወዕጽብተ ፡ R 4 ቈረረ ፡ FH ቈረ ፡ CG | አቡሁ ፡ R | ወአርኰሶ ፡ R | om ውእተ ፡ አሚረ ፡ FHR 5 በቃሕዎሙ ፡ | ወበዂናቶሙ ፡ FHCG 6 ኢ ትባርክሙ ፡] ኢትትራከቦሙ ፡ | ወኢእረድ ፡ FHG ወኢይረድ ፡ C ወኢትረድ ፡ R | ሰብአ ፡] ነፍሰ ፡ ሰብእ ፡ R | ሥርዎ ፡ R 7 ወርጉመ ፡] 'ማን ፡ R om ወ | ኢገገ ፁ ፡ ቍጥዓሆሙ ፡] ኢተመይጡ ፡ እመዐተሙ ፡ C | እከፍሎሙ ፡ ('ሎ ፡ R*) | ውስተ ፡ bis] ላዕለ ፡ R | ወእዘርዎ ፡ R* 8 ይሴብሑከ ፡ C | ይስግዱ ፡ CG 9 ዕርግ ፡] ዕረግ ፡ FH post እምኍዘእትከ ፡ | እምሕዝአትከ ፡ HC እምሕዝእትከ ፡ G እምሕ ዛትከ ፡ R | ከመ ፡] pr ወ R | አንበሳ ፡ 2°] + ተንሣእከ ፡ R |

እንለ ፡ አንበሳ ፡ አልቦ ፡ ዘያነቅህከ ። [10] ወኢይጠፍእ ፡ ምልክና ፡ እም Y XLIX 10—22
ይሁዳ ፡ ወምስፍና ፡ እምአባሉ ፡ እስከ ፡ አመ ፡ ይረክብ ፡ ዘጽኑዓ ፡
ሎቱ ፡ ወውእቱ ፡ ተስፋሆሙ ፡ ለአሕዛብ ። [11] ዘየአስር ፡ ውስተ ፡ ዐ
ፀደ ፡ ወይን ፡ ዕዋሎ ፡ ወበዕዐ ፡ ዘይት ፡ አድጎ ። ወየኀጽብ ፡ በወይን ፡
አልባሲሁ ፡ ወበደመ ፡ አስካል ፡ ሰንዱኖ ፡ [12] ወፍሱሓት ፡ እምወይን ፡
አዕይንቲሁ ፡ ወዐዐዳ ፡ ከመ ፡ ሐሊብ ፡ ስነኒሁ ። [13] ዛብሎን ፡ ስኡኑ ፡
የኀድር ፡ ከመ ፡ መርሶ ፡ አሕማር ፡ ወይሰፍሕ ፡ እስከ ፡ ሲዶና ። [14] ይ
ሳኮር ፡ ዘፈተዋ ፡ ለሠናይት ፡ ወያዐርፍ ፡ ማእከለ ፡ መዋርስት ። [15] ወ
ሶበ ፡ ርእየ ፡ ከመ ፡ ሠናይት ፡ ይእቲ ፡ ዕረፍት ፡ ወአትኀተ ፡ መትከ
ፍቶ ፡ ከመ ፡ ይትቀነያ ፡ ለምድር ፡ ወጸመወ ፡ ወኮነ ፡ ሐረሳዌ ፡ ብእሲ ።
[16] ዳን ፡ ይኴንን ፡ ሕዝበ ፡ ከመ ፡ ፩ ፡ እምነገደ ፡ እስራኤል ። [17] ወኮኖ ፡
ለዳን ፡ አርዌ ፡ ምድር ፡ ዘይፀንሖ ፡ ውስተ ፡ ፍኖት ፡ ዘይነስከ ፡ ሰኰ
ናሁ ፡ ለፈረስ ፡ ወይወድቅ ፡ ዘይጼዐኖ ፡ ድኅሬሁ ፡ [18] ወይጸንሕ ፡ እግ
ዚአብሔር ፡ ከመ ፡ ያድኅኖ ። [19] ጋድ ፡ ፈያታዊ ፡ ወውእቱሂ ፡ ፈየቶ
ሙ ፡ ተሊዎ ፡ አሰሮሙ ። [20] ወአሴር ፡ ጽጉብ ፡ እክል ፡ ውእቱ ፡ ዘይ
ሁብ ፡ ሲሳየ ፡ ለመላእክት ። [21] ንፍታሌም ፡ በቀልተ ፡ ዕፍረት ፡ እንተ ፡
ትሴኒ ፡ አውዕአት ፡ አስካሎ ፡ [22] ውሉድ ፡ ዘይልህቅ ፡ ውእቱ ። ዮሴ

---

10 እምአበሉ ፡   11 ዕወሎ ፡   12 ወፍሱሐት ፡ | ወፀዐደ ፡   15 ዕረፍት ፡] ረ s. ር invis propter sinum, sed cf v 21   21 አስካሉ ፡

አልቦ ፡] pr ወ R   10 ወኢይጠፍእ ፡] om ወ R | ምልክና ፡] ምልእክና ፡ F FHCGR
11 ዘየአስር ፡] om H | ወየኀጽብ ፡] om ወ R | ሰንዱኖ ፡ FHCG   12 ወፍሱ
ሓት ፡] om ወ | አስናኒሁ ፡ R   13 ዘቡሎን ፡ FH | ስኡኖ ፡ CGR | ይኀድር ፡ F
H | ወይስፋሕ ፡ FH   14 ይሳኮር ፡] pr ወ FH | ዘፈተዋ ፡] om H   15 ርእ
ያ ፡ | om ይእቲ ፡ R | ዕርፍት ፡ R | ወጻመወ ፡ | ሐረሳዌ ፡ ብእሴ ፡ FHCG ብእሴ ፡
ሐረሳዊ ፡ R   16 ሕዝብ ፡ R   17 ወኮኖ ፡ ለዳን ፡] ኩኖ ፡ ለዳን ፡ FH ኮኖ ፡ ለ
ዳን ፡ C ኮኖ ፡ ዳን ፡ G ወኮነ ፡ ለዳን ፡ R | ዘይፀንሖ ፡] 'ሕ ፡ FHCG om H R | ዘይ
ጸዓኖ ፡ R   18 እግዚአብሔር ፡] post ያድኅኖ ፡   19 ፈያታዊ ፡] ፈየትዎ ፡ ፈያ
ት ፡ CG ፈያት ፡ ተፋየትዎ ፡ R | ውእቱኒ ፡ R | ፈየቶሙ ፡] ፈያቶሙ ፡ FH ተፋየ
ቶሙ ፡ R   20 ወአሴር ፡] om ወ | ውእቱ ፡] pr ወ | ዘይሁብ ፡] om H   21 በቀ
ልት ፡ | ዕፍረት ፡] ዕረፍት ፡ | አስካሉ ፡] እክለ ፡   22 ውሉድ ፡] ወልድ ፡ C | ዮ
ሴፍ ፡] pr ወ R |

XLIX 23—31 Y ፍ ፡ ወልድየ ፡ ዘይልህቅኒ ፡ ወዘይቀንእ ፡ ሊተ ፡ ወልድየ ፡ ወሬዛ ፡
ዘይገብእ ፡ ኀበ ፡ [23] እለ ፡ ጸአልዎ ፡ በምክሮሙ ፡ ወኮንዎ ፡ አጋእዝተ ፡
ወነደፍዎ ፡ [24] ወቀጥቀጠ ፡ አቅስስቲሆሙ ፡ በኀይል ፡ ወደከመ ፡ ሥ
ርወ ፡ መዝራዕቶሙ ፡ ዘእደዊሆሙ ፡ በእደ ፡ ኀይሉ ፡ ለያዕቆብ ፡ በ
ህየ ፡ አጽንዖ ፡ ለእስራኤል ፡ በኀበ ፡ አምላኩ ፡ ለአቡከ ፡ [25] ወረድአከ ፡
አምላክ ፡ ዚአየ ፨ ወባረከከ ፡ በረከተ ፡ ሰማይ ፡ እምላዕሉ ፡ ወበረከተ ፡
ምድር ፡ እንተ ፡ ባቲ ፡ ኵሎ ፡ በእንተ ፡ በረከተ ፡ አጥባት ፡ ወማኅፀን ፡
[26] በረከተ ፡ አቡከ ፡ ወእምከ ፡ ጸንዐት ፡ እምበረከቶሙ ፡ ለአድባር ፡
እለ ፡ ውዱዳን ፡ በበረከተ ፡ መላእክቲሁ ፡ ለእግዚአብሔር ፡ ወከመ ፡
ተሀሉ ፡ ዲበ ፡ ርእሱ ፡ ለዮሴፍ ፡ ወዲበ ፡ ርእሶሙ ፡ ለእለ ፡ ኮንዎ ፡
አኃዊሁ ፨ [27] ብንያም ፡ ተኵለ ፡ መሣጢ ፡ ይበልዕ ፡ በነግህ ፡ ወፍና ፡
ሰርክ ፡ ይሁብ ፡ ሲሳየ ፨ [28] እሉ ፡ እሙንቱ ፡ ደቂቀ ፡ ያዕቆብ ፡ ፲ ፡ ወ
፪ ወዘንተ ፡ ነገሮሙ ፡ አቡሆሙ ፡ ለለ ፡ ፩ ፡ በከመ ፡ በረከቱ ፡ ባረኮሙ ፡
ለእሉ ፡ [29] ወይቤሎሙ ፡ ናሁ ፡ አሐውር ፡ አንሰ ፡ ኀበ ፡ ሕዝብየ ፡
ወቅብሩኒ ፡ ምስለ ፡ አበውየ ፡ ውስተ ፡ በዐት ፡ እንተ ፡ ሀለወት ፡
ውስተ ፡ ገራህት ፡ ለኤፍሮን ፡ ኬጥያዊ ፡ [30] ውስተ ፡ በዐት ፡ ካዕበት ፡
እንተ ፡ አንጻረ ፡ ምንባረ ፡ ምድረ ፡ ከናአን ፡ እንተ ፡ ተሳየጠ ፡ አብር
ሃም ፡ በኀበ ፡ ኤፍሮን ፡ ኬጥያዊ ፡ ለመቃብር ፡ [31] ህየ ፡ ቀበርዎሙ ፡

---

23 አጋእዝተ ፡] punct inter ዝ et ተ   25 ወማኅፃን ፡   27 ወፍና ፡] ይሁብ ፡ ፍና ፡   29 ውስተ ፡ 1°] + ኀበ ፡   30 ካዕበት ፡ | አንጻረ ፡ | ተሰየጠ ፡

FHCGR ዘገብአ ፡ R* | ኀበ ፡] ኀቤየ ፡ FHCG   23 ጸአልዎ ፡] ጸልእዎ ፡ R | አግእስተ ፡ F አጋእስተ ፡ HG   24 ወተቀጥቀጠ ፡ FHCG | አቅስቲሆሙ ፡ FH | ሥርወ ፡] + እደ ፡ R | መዝራዕተ ፡ FHCG | ዘእደዊሆሙ ፡] ወእ' R om ዘ FHCG   25 ወረድአከ ፡] ወይረድአከ ፡ R + አምላክከ ፡ ወ R | በረከተ ፡ 1°] pr በ praep R | በእንተ ፡] በ C | ወመሓፀን ፡ FH   26 ጽንዐት ፡ | በበረከተ ፡] ወበረከተ ፡ C | ወከመ ፡] om ወ | ርእሰ ፡ ዮሴፍ ፡ R | ርእሶሙ ፡] አርእሶሙ ፡ R   27 ተኵለ ፡] ተዙላ ፡   28 ደቂቀ ፡ ለያዕቆብ ፡ R | አቡሆሙ ፡] + ወባረኮሙ ፡ አቡሆሙ ፡ (om CGR) | ለለ ፡] ለእለ ፡ FH | ለእሉ ፡] ለእለ ፡ ፩ FH ለለ (quae spat 1 lit sequitur) R om CG   29 አበዊየ ፡ FHCG | ገራህቱ ፡   30 ምንባረ ፡] 'ሬ ፡ + ውስተ ፡ | ኬጥያዊ ፡] + እንተ ፡ ተሣየጠ ፡ | ተሣየጣ ፡ bis R   31 ህየ ፡] pr ወ R | ቀበርዎሙ ፡] + ለአብርሃም ፡ ወለሳራ ፡ ብእሲቱ ፡ ወህየ ፡ ቀበርዎሙ ፡ C |

ለይስሐቅ ፡ ወለብእሲቱ ፡ ርብቃ ፡ ወሀየ ፡ ቀበርዋ ፡ ለሊያሂ ፡ 32 ውስ Y XLIX 32, 33
ተ ፡ በዐተ ፡ ገራህት ። እንተ ፡ ተሣየጡ ፡ በኀበ ፡ ደቂቀ ፡ ኬጢ ። 33 ወ
አኅለቀ ፡ ያዕቆብ ፡ አገዘዞሙ ፡ ለደቂቁ ፡ ወሰፍሐ ፡ እደዊሁ ፡ ዲበ ፡
ርእሰ ፡ ምስካቢሁ ፡ ወሞተ ፡ ወቀበርዎ ፡ ኀበ ፡ ሕዝቡ ።

1 ወወደየ ፡ ዮሴፍ ፡ ውስተ ፡ ገጸ ፡ አቡሁ ፡ ወበከየ ፡ ላዕሌሁ ። L 1—8
2 ወአዘዞሙ ፡ ለአግብርቲሁ ፡ እሉ ፡ ይቀርቡ ፡ ኀቤሁ ፡ ለእለ ፡ ይቀብ
ርዎ ፡ ለአቡሁ ፡ ወቀበርዎ ፡ ለእስራኤል ፡ እለ ፡ ይቀብርዎ ፡ 3 ፈጸሙ ፡
ሎሙ ፡ ፵ ፡ ጽባሕ ፡ እስመ ፡ ከማሁ ፡ ይኖልቁ ፡ መዋዕለ ፡ በዘቀበሩ ።
ወለሐዉ ፡ ሰብአ ፡ ግብጽ ፡ ፸ መዋዕል ፡ 4 ወእምድኅረ ፡ ተፈጸመ ፡
መዋዕለ ፡ ላሕ ፡ ይቤሎሙ ፡ ዮሴፍ ፡ ለኀያላነ ፡ ፈርዖን ። እመ ፡ ረከ
ብኩ ፡ ሞገሰ ፡ በቅድሜክሙ ፡ ንግርዎ ፡ በእንቲአየ ፡ ወበልዎ ፡ ለፈ
ርዖን ፡ 5 አቡየ ፡ አምሐለኒ ፡ ዘእንበለ ፡ ይሙት ፡ ወይቤለኒ ፡ ውስተ ፡
መቃብር ፡ ዘከረይኩ ፡ ሊተ ፡ በምድረ ፡ ከናአን ፡ ሀየ ፡ ቅብረኒ ። ወ
ይእዜኒ ፡ እዕርግ ፡ ወእቅብሮ ፡ ወእግባእ ። 6 ወይቤሎ ፡ ፈርዖን ፡ ዕር
ግ ፡ ወቅብሮ ፡ ለአቡከ ፡ በከመ ፡ አምሐለከ ። 7 ወዐርገ ፡ ዮሴፍ ፡ ይ
ቅብሮ ፡ ለአቡሁ ፡ ወሀርጉ ፡ ምስሌሁ ፡ ደቂቁ ፡ ለፈርዖን ፡ ኵሎሙ ፡
ዐበይተ ፡ ግብጽ ፡ 8 ወኵሉ ፡ ሰብአ ፡ ቤቱ ፡ ለፈርዖን ፡ ወኵሉ ፡ አኃ

L 3 ይኖልቁ ፡] ቁ et ቀ una et eadem lit 6 ወይቤሎ ፡ ፈርዖን ፡] ቤሎ ፡ ፈ sup ras 7 ለአቡከ ፡

ወለርብቃ ፡ ብእሲቱ ፡ 32 በዐተ ፡] + ካዕበተ ፡ ወይእቲ ፡ R 33 እደዊሁ ፡] FHCGR እገሪሁ ፡ | om ርእሰ ፡ | ወቀበርዎ ፡] ወተወሰከ ፡ C L 1 ወወደየ ፡] ወወድቀ ፡ | ውስተ ፡] ቅድመ ፡ CG 2 ወአዘዞሙ ፡] + ዮሴፍ ፡ | እሉ ፡] እለ ፡ | ቀርቡ ፡ R | ለእለ ፡] ወእለ ፡ R om C | ይቀብርዎ ፡ 1°] ይቀብሩ ፡ ይቅብርዎ ፡ FHG ያምዕዝ ዎ ፡ C | om ለአቡሁ ፡ R | ወቀበርዎ ፡] ይቀብርዎ ፡ et post ለእስራኤል ፡ R ወአ ምዓዝዎ ፡ C | ይቀብርዎ ፡ 2°] ይቀብሩ ፡ FHGR ያምዕዙ ፡ C 3 ፈጸሙ ፡] 'ሙ ፡ pr ወ | ሎሙ ፡] ሎቱ ፡ C | ጽባሐ ፡ | ይኈልቁ ፡ FHCG የሐልቁ ፡ R | በዘቀ በሩ ፡] በዘ ፡ ያምዕዙ ፡ C | ወላሐዉ ፡ FH ወለሐውዎ ፡ C | መዋዕል ፡] 'ለ ፡ 4 እመ ፡] pr ለ R pr እንዘ ፡ ይብል ፡ | ለፈርዖን ፡] ante ወበልዎ ፡ FHCG ante በእንቲኣየ ፡ R 5 ቅበረኒ ፡ R | እዐረግ ፡ FHG | ወእቅብሮ ፡] + ለአቡየ ፡ 6 ዕረ ግ ፡ FH 7 om ወዐርገ ፡ — ለአቡሁ ፡ R | ደቂቀ ፡ ለፈርዖን ፡] ደቂቀ ፡ (ደቀ ፡ R) ፈርዖን ፡ pr ኵሎሙ ፡ 1° + ወዐርጉ ፡ 2° 8 ለፈርዖን ፡ ወኵሉ ፡] ለዮሴፍ ፡ ወ FCG ለፈርዖን ፡ ዐርጉ ፡ (pr ወ R) ምስለ ፡ ዮሴፍ ፡ ወ HR |

Y ዊሁ ፡ ወኵሉ ፡ ሰብአ ፡ ቤቱ ፡ ለአቡሁ ፡ ወአዝማዲሁ ። ወአባግዒ
L 9—17 ሆሙ ፡ ወአልህምቲሆሙ ፡ ኀደጉ ፡ ውስተ ፡ ምድረ ፡ ጌሴም ። [9] ወአ
ዕረገ ፡ ምስሌሁ ፡ ሰረገላተ ፡ ወአፍራሰ ፡ ወኮነ ፡ ትዕይንቶሙ ፡ ዐቢየ ፡
ጥቀ ። [10] ወበጽሑ ፡ ኀበ ፡ ዐውደ ፡ እክል ፡ ዘአጦታ ፡ ወበከይዎ ፡ ዐ
ቢየ ፡ ብካየ ፡ ጥቀ ፡ ወጸንዐ ፡ ላሕ ፡ ገብሩ ፡ ለአቡሆሙ ፡ ፯ መዋዕለ ፡
[11] ወርእዩ ፡ እለ ፡ ይነብሩ ፡ ውስተ ፡ ምድረ ፡ ከናኦን ፡ ውስተ ፡ ላሕ ፡
በኀበ ፡ ዐውደ ፡ እክል ፡ ዘአዘጦታ ፡ ወይቤሉ ፡ ከመዝአ ፡ ላሕ ፡ ዘግ
ብጽ ፡ ዐቢይ ። ወበእንተዝ ፡ ሰመዩ ፡ ስሞ ፡ ላሐ ፡ ግብጽ ። ዘበማዕ
ዶተ ፡ ዮርዳንስ ፡ [12] ከመዝ ፡ ገብሩ ፡ ሎቱ ፡ ደቂቁ ፡ [13] ወአግብእዎ ፡
ውስተ ፡ ምድረ ፡ ከናኦን ፡ ወቀበርዎ ፡ ህየ ፡ ውስተ ፡ በዐት ፡ እንተ ፡
ተሣየጠ ፡ ለመቃብር ፡ በኀበ ፡ ኤፍሮን ፡ ኬጥያዊ ፡ እንተ ፡ አንጻረ ፡
ምንበር ። [14] ወገብአ ፡ ዮሴፍ ፡ ውስተ ፡ ግብጽ ፡ ውእቱ ፡ ወኵሎሙ ፡
እለ ፡ ምስሌሁ ፡ እለ ፡ ዐርጉ ፡ ኀቡረ ፡ ይቅብርዎ ፡ ለአቡሆሙ ፡ ወአ
ኃዊሆሙኒ ። [15] ወእምዝ ፡ ሶበ ፡ ርእዩ ፡ አኃዊሁ ፡ ከመ ፡ ሞተ ፡ አቡ
ሆሙ ፡ ይቤሉ ፡ ዮጊ ፡ ይዜክር ፡ ለነ ፡ ዮሴፍ ፡ እኪተ ፡ እንተ ፡ ገበ
ርነ ፡ ላዕሌሁ ፡ ወያገብእ ፡ ለነ ፡ ፍዳሃ ፡ ለእኪት ፡ እንተ ፡ አርአይናሁ ።
[16] ወመጽኡ ፡ በኀበ ፡ ዮሴፍ ፡ አኃዊሁ ፡ ወይቤልዎ ፡ አቡከ ፡ አም
ሐሎ ፡ አምሐለኒ ፡ ዘእንበለ ፡ ይሙት ፡ [17] ወይቤ ፡ ከመዝ ፡ በልዎ ፡

---

8 ምድር፡ 9 ዐቢይ፡ R 10 ዐቢይ፡ብካይ፡ 11 ወይቤሉ፡ | ሰመዩ፡] ሰማዩ፡ | ላሐ፡] ለሐ፡ 13 አንጸረ፡ 14 ወዙሉሙ፡] ዙሉ sup ras 16 ወይቤልዎ፡] ዎ int lin scr et ል ex ሉ emend Y[a] (vid) 17 በልዎ፡] ል et ሉ una et eadem lit |

FHCGR ወአባግዒሆሙ፡] + ሰ፡ | ኀደጉ፡] pr ወ R 9 ወዐርገ፡ F ወዐርጉ፡ H | ሰረገላት፡ወአፍራስ፡ FH 10 ወበጽሐ፡ FGR | ዘአጦታ፡] ዘአጣታ፡ FHCG ዘአጠታ፡]R + ዘሀሎ፡ማዕዶተ፡ዮርዳኖስ፡('ንስ፡F) | ወጽኑዐ፡] ante ጥቀ፡ | ላሐ፡ | ፯] ሰቡዐ፡ CR 11 ውስተ፡ 2°] ውእተ፡ | ላሕ፡ 1°] ላሐ፡ | ዘአጣታ፡ FHCG ዘአጠታ፡ R | ከመዝኑ፡ | ላሕ፡ዘግብጽ፡] ላሐ፡ግብጽ፡ R | ሰመዩ፡] ሰመይዎ፡ | om ስሞ፡ R | ዘበማዕዶተ፡] om በ R 12 ከመዝ፡ገብሩ፡] pr ወ FHCG ወገብሩ፡ከመዝ፡ R | ደቂቁ፡] + ወቀበርዎ፡ህየ፡ FHGR 13 ወአግብእዎ፡] + ደቂቁ፡ | om ህየ፡ | ተሣየጠ፡] + አብርሃም፡ C | ምንባሬ፡ 14 ወአኃዊሁኒ፡ 15 ዮጊ፡] post ለነ፡ R | ይዜክር፡ | ገበርነ፡ላዕሌሁ፡] ገበርናሁ፡ R | ለእኪት፡] ለዙሉ፡('ላ፡ CG) እኪት፡ 16 በኀበ፡] ኀበ፡ | አቡነ፡ R | አምሐለነ፡

ለዮሴፍ ፡ ኅድግአ ፡ ሎሙ ፡ አበሳሆሙ ፡ ወጌጋዮሙ ፡ እስመ ፡ እኪ Y
ተ ፡ አርአዩከ ፡ ወይእዜኒአ ፡ ስረይአ ፡ ሎሙአ ፡ ኀጢአቶሙአ ፡ L 18—26
ለአግብርቲከ ፡ በአምላከሙ ፡ ለአበዊከ ። ወበከየ ፡ ዮሴፍ ፡ እንዘ ፡
ይትናገርዎ ። 18 ወመጽኡ ፡ አኃዊሁ ፡ ወይቤልዎ ፡ ናሁ ፡ ንሕነ ፡ ኮነ ፡
ለከ ፡ አግብርተ ፡ 19 ወይቤሎሙ ፡ ዮሴፍ ፡ ኢትፍርሁ ፡ እስመ ፡ ዘእ
ግዚአብሔር ፡ አነ ፡ 20 አንትሙሰ ፡ መከርክሙ ፡ እኪተ ፡ ላዕሌየ ፡
ወእግዚአብሔር ፡ ባሕቱ ፡ መከረ ፡ ሠናይተ ፡ ላዕሌየ ። ከመ ፡ ዮም ፡
በዘ ፡ ይሴሰዩ ፡ ሕዝቡ ። 21 ወይቤሎሙ ፡ ኢትፍርሁ ፡ አነ ፡ እሴስየ
ክሙ ፡ ለቤትክሙኒ ፡ ወጸውዖሙ ፡ ወተናገሮሙ ፡ ዘይበውእ ፡ ውስተ ፡
ልቦሙ ። 22 ወነበረ ፡ ዮሴፍ ፡ ውስተ ፡ ግብጽ ፡ ውእቱ ፡ ወአኃዊሁ ፡
ወሐይወ ፡ ዮሴፍ ፡ ፻ ወ ፲ ዓመተ ። 23 ወርእየ ፡ ዮሴፍ ፡ ደቂቀ ፡ ኤፍ
ሬም ፡ እስከ ፡ ሣልስ ፡ ትውልድ ። ወደቂቀ ፡ ሚኬር ፡ ወልደ ፡ ምና
ሴ ፡ እለ ፡ ተወልዱ ፡ ላዕለ ፡ ሕፅኑ ፡ ለዮሴፍ ። 24 ወይቤሎሙ ፡ ዮሴፍ ፡
ለአኃዊሁ ፡ እንዘ ፡ ይብል ፡ አንሰ ፡ እመውት ፡ ወአመ ፡ ኀውጾ ፡ ኀወ
ጾክሙ ፡ እግዚአብሔር ፡ ወአውፅአክሙ ፡ እምዛቲ ፡ ምድር ፡ እን
ተ ፡ መሐለ ፡ እግዚአብሔር ፡ ለአቡነ ፡ ለአብርሃም ፡ ወለይስሐቅ ፡
ወለያዕቆብ ፡ 25 ወአምሐሎሙ ፡ ዮሴፍ ፡ ለደቂቀ ፡ እስራኤል ፡ ወይቤ
ሎሙ ፡ አመ ፡ ይኄውጸክሙ ፡ እግዚአብሔር ፡ አውጽኡ ፡ አዕጽም
ትየ ፡ እምገዘየ ፡ ምስሌክሙ ። 26 ወሞተ ፡ ዮሴፍ ፡ በ፻ ወ ፲ ዓመት ፡
ወቀበርዎ ፡ ወሤምዎ ፡ በንፍቅ ፡ ውስተ ፡ ብሔረ ፡ ግብጽ ።

ኀጢአቶሙአ፡] punct inter ሙ et አ 20 አንትሙሰ፡] punct inter ሙ et ሰ | ሠናይተ፡] int lin Y* 21 ወጸውዖሙ፡] punct sup ras 22 ፲ ዓመት፡ sup ras 24 ወአውፅአክሙ፡] አ 2° int lin Y* 25 ለደቂቀ፡

Explicit: ተፈጸመ፡ኦሪት፡ዘልደት፡ስረዩ፡ወባርኩኒ፡ሊተ፡ለኃጥእ። Y*

---

17 እንዘ፡] ሶበ፡ R 18 አኃዊሁ፡] ኀቤሁ፡ | om ወይቤልዎ፡ R | ንሕነ፡] post FHCGR ኮነ፡ R 19 ዘእግዚአብሔር፡አነ፡] እምእግዚአብሔር፡ኮነ C 20 ሠናየ፡ R | ከመ፡] + ይኩን፡ | ይሴሰይ፡ | ሕዝቡ፡] 'ብ፡ + ብዙኀ፡ 22 ወአኃዊሁ፡] + ወ ዙሉ፡ቤተ፡አቡሁ፡ FHCG | ዓመተ፡ 23 ማኬር፡ FHG ማኪር፡ C ሚኬር፡ R 24 ወአመ፡ — ወአውፅአክሙ፡] ወእግዚአብሔር፡ይሔውጸክሙ፡ወያወ ጽአክሙ፡ C | om ኀውጾ፡ | ምድር፡] + ወያበውአክሙ፡ (om FHGR) ውስተ፡ ምድር፡ | ለአበዊነ፡ 25 እግዚአብሔር፡] + እግዚእ፡ R 26 ወቀበርዎ፡] ወአምዐዝዎ፡ C | በንፍቅ፡] በነፍቅ፡ FHCG ውስተ፡ንፍቅ፡ R

CORRECTIONS.

[N.B. The letter ቍ has been printed for ቊ, owing to their similarity in this type in the following places: I 11, 29, IV 5, VIII 20, 22 (text and notes), XVI 10, XVII 18 and XVIII 7].

I 20 (notes), *for* ወእዕዋፍ፡ *read* ወአ'
21 (notes), *for* ...... *read* —
29, *for* እግዚአብሔር፡ *read* እግ'
30 (notes), *for* ወበዙሎሙ፡ *read* 'ሙ፡
II 2 f, *for* እመዙሉ፡ *read* እም'
9 (notes), *after* ዙሉ *add* ፡
IX 15 (notes), *before* ምስሌክሙ፡ *insert* ወእሌክር፡ |
XIV 16 (notes), *omit* 16 ወሕዝብኒ፡
XVII 1 (notes), *for* ለአብራም፡ 2°] *read* ወይቤሉ፡]
XVIII 6 (notes), *after* መማልስ፡ *omit*]
XIX 19 (notes), *for* እኩት፡ *read* እኪት፡
XXI 4 (text and notes), *for* በሱብዐት፡ *read* በሳ'
(notes), *after* Y* *add* | በሱብዐት፡
XXII 12 (notes), *after* ለወልድከ፡ *for* | *read*]
XXIV 61 (notes), *after* ብእሲ፡ *add* R
XXVI 10 (notes), *for* CGR* *read* HCR*
XXVII 40, *for* ሕያው፡ *read* ሕየው፡
(notes), *before* ጸረ፡ *insert* ሕያው፡ |
XXIX 2 (notes), *for* ይስትይዎን፡ *read* ይሰ'
10 (notes), *between* ለርብቃ፡ *and* ለራኄል፡ *insert*]
XXX 8, *for* ወሰመየቀ፡ *read* ወሰመየተ፡
23 (notes), *for* et. *read* et punct
XXXI 29, *for* ርእስከ፡ *read* 'ስከ፡
(notes, first series), *insert* 29 ርእስከ፡
XXXII 23 (notes), *omit* 23 ደቂቅ፡
XXXV 14 (notes), *move* 14 ውስተ፡ sup ras *closer to* 2° —
XXXVII 3 (notes, second series), *for* በርስእኒሁ፡ *read* 'እኒሁ፡
7, *for* ከለስስቲከሙ፡ *read* ከላ'
(notes), *after* ከለስስት፡ *add* | ከላስስቲከሙ፡ 3°] ከለ'
8 (notes), *after* ትነግስ፡ *add* | ወአፈድፋዱ፡
XXXVIII 2 (notes), *after* ወነሥአ፡ FHCG *omit* |
26 (notes), *after* ቤሎምሃ፡ *add* |
XLI 24 (notes), *before* 24 ወይቡሳን፡ *insert* —
XLIII 18 (notes), *for* ዘገብአ፡ *read* 'አ፡
after ወይቀንዩኒ፡ *add* R
XLVI 10 (notes), *for* ፲ *read* ፲
XLVIII 10, *for* ኩብድ፡ *read* 'ድ፡
(notes, first series), *insert* 10 ኩብድ፡

BIBLIOTHECA ABESSINICA.

BIBLIOTHECA ABESSINICA

STUDIES CONCERNING THE
LANGUAGES, LITERATURE AND HISTORY
OF ABYSSINIA

EDITED BY

ENNO LITTMANN, Ph. D.,
Professor in the University of Strassburg.

VOLUME IV

LEYDEN | PRINCETON, N. J.
E. J. BRILL | THE UNIVERSITY LIBRARY
1911

THE OCTATEUCH IN ETHIOPIC

ACCORDING TO THE TEXT OF THE PARIS CODEX, WITH THE VARIANTS OF FIVE OTHER MANUSCRIPTS

EDITED BY

J. OSCAR BOYD, B. D., Ph. D.,
Elliott F. Shepard Assistant Professor of Oriental and Old Testament Literature in Princeton Theological Seminary.

PART II

EXODUS AND LEVITICUS

LEYDEN
E. J. BRILL

PRINCETON, N. J.
THE UNIVERSITY LIBRARY

1911

c

PRINTED BY E. J. BRILL, LEYDEN (HOLLAND).

IN MEMORY OF

HENRY MARTYN BAIRD

Ph. D., D. D., LL. D., L. H. D.

HISTORIAN AND EDUCATOR

CONTENTS.

	Page
Exodus	1
Appendix to Exodus	134
Leviticus	138
Corrections	239

ኦሪት ፡ ዘፀአት ፡

ዝውእቱ ፡ አስማቲሆሙ ፡ ለደቂቀ ፡ እስራኤል ፡ እለ ፡ ቦኡ ፡ ብ Y I 1—11
ሔረ ፡ ግብጽ ፡ ምስለ ፡ ያዕቆብ ፡ አቡሆሙ ፡ ለለ ፡ ፩፩ ፡ በበ ፡ አዕጻዳ
ቲሆሙ ፡ ቦኡ ፡ [2] ሮቤል ፡ ወስምዖን ፡ ወሌዊ ፡ ወይሁዳ ፡ [3] ወይሳኮር ፡
ወዛብሎን ፡ ወብንያም ፨ [4] ወዳን ። ወንፍታሌም ። ወጋድ ። ወአሴር ፨
[5] ወዮሴፍሰ ፡ ሀሎ ፡ ብሔረ ፡ ግብጽ ። ወኮነት ፡ ኵሉ ፡ ነፍስ ፡ እንተ ፡
እምያዕቆብ ፡ ፸ ወ ፭ ፡ [6] ወሞተ ፡ ዮሴፍሰ ፡ ወኵሉ ፡ አኃዊሁ ፡ ወኵሉ ፡
ትውልድ ፨ [7] ወበዝኁ ፡ ደቂቀ ፡ እስራኤል ፡ ወመልኡ ፡ ወኮኑ ፡ ሕ
ቍራነ ፡ ወጸንዑ ፡ ጥቀ ፡ ወዐዘዙ ፡ ወመልአት ፡ ምድር ፡ እምኖሙ ፨
[8] ወተንሥአ ፡ ንጉሥ ፡ ካልእ ፡ ዲበ ፡ ግብጽ ፡ ዘኢያአምሮ ፡ ለዮሴፍ ፡
[9] ወይቤሎሙ ፡ ለሕዝብ ፡ ናሁ ፡ በዝኁ ፡ ሕዝበ ፡ ደቂቀ ፡ እስራኤል ፡
ዐቢየ ፡ ወበዝኁነ ፡ ወይጸንዑነ ፡ [10] ንዑ ፡ ንጠበቦሙ ፡ እስመ ፡ እምከ
መ ፡ በዝኁ ፡ ወቦ ፡ ከመ ፡ በዕለነ ፡ ፀብእ ፡ ይትቄሰኩ ፡ እለኒ ፡ ዲበ ፡
ፀርነ ፡ ወይፀብኡነ ፡ ወይወፅኡ ፡ እምድርነ ። [11] ወሤመ ፡ ዲቤሆሙ ፡
ሊቃነ ፡ ገባር ፡ ከመ ፡ ይሣቅይዎሙ ፡ በግብር ፡ ወነደቁ ፡ አህጉረ ፡

I 10 ንጠባቦሙ ፡ | እምከመ ፡] እ sup ras   11 ገባር ፡] ገበር ፡ et om ከመ ፡ — በግብር ፡

I 1 ለለ ፡ — አዕጻዳቲሆሙ ፡] ብእሲ ፡ ብእሲ ፡ ወቤቱ ፡ C | ለለ ፡] ለ ፡ FH | አዕጻ FHCGR ዳቲሆሙ ፡] 'ዲሆሙ ፡ FHG አስማቲሆሙ ፡ R   3 ወይስካር ፡ FH | ወዛቡሎን ፡ FH ወዛብሎን ፡ CG | ወብንያም ፡] post ወአሴር ፡ v 4 C   5 ወዮሴፍሰ ፡ ሀሎ ፡] ወዮሴፍ ፡ ዘሀሎ ፡ R | ፸ ወ ፭] om ወ FHCG om ፭ C   6 ዮሴፍሰ ፡] om ሰ | ትውልድ ፡] pr ውእቱ ፡ FHCG + idem R   7 ወዐዘዙ ፡] ዕዙዘ ፡ FHGR እዙዘ ፡ C | እምኖሙ ፡] እምኔሆሙ ፡ CGR* ante ምድር ፡ R   9 ለሕዝብ ፡] ለእሕዛብ ፡ FHGR ለሕዝቡ ፡ C | om በዝኁ ፡ | ሕዝበ ፡] 'ብ ፡ R | ዐቢይ ፡ ወብዙኃ ፡ FHCG   10 ወቦ ፡ ከመ ፡] ወለእመ ፡ R | እሉኒ ፡ | ወያውፅኡነ ፡ C | እምድርነ ፡] እምድኅሬነ ፡ CR ante ወያውፅኡነ ፡ C   11 ወሤሞሙ ፡ C | ሊቃናተ ፡ R |

I 12—21 Y ጽኑዓተ ፡ ለፈርዖን ፡ ፊቶም ፡ ወራምሴ ፡ ወኦን ፡ እንተ ፡ ይእቲ ፡ ሀ
ገረ ፡ ፀሐይ ፡ [12] በአምጣነ ፡ ይሣቅይዎሙ ፡ ከማሁ ፡ ይበዝኁ ፡ ወይ
ጸንዑ ፡ ወያስቆርርዎሙ ፡ ግብጽ ፡ ለኵሎሙ ፡ ደቂቀ ፡ እስራኤል ፡ [13] ወ
ይትኤገልዎሙ ፡ ግብጽ ፡ ለደቂቀ ፡ እስራኤል ፡ በሥቃይ ፡ [14] ወይጼዕሩ ፡
ሕይወተ ፡ ነፍሶሙ ፡ በግብረ ፡ ዕፀብ ፡ በዕቡር ፡ ወበግንፋል ፡ ወበ
ኵሉ ፡ ግብረ ፡ ሐቅል ፡ ወበኵሉ ፡ ግብር ፡ ዘይቀንይዎሙ ፡ በሥቃይ ።
[15] ወይቤሎን ፡ ንጉሥ ፡ ግብጽ ፡ ለመወልዳት ፡ ዕብራይ ፡ ስማ ፡ ለአ
ሓቲ ፡ ስፓሪ ፡ ወስመ ፡ ካልእታ ፡ ፎሐ ፡ [16] ወይቤሎን ፡ ሶበ ፡ ታወል
ዳሆን ፡ ለዕብራዊያን ፡ እምከመ ፡ በጽሐት ፡ ለወሊድ ፡ እመ ፡ ተባዕት ፡
ውእቱ ፡ ቅትላሁ ፡ ወእመሰ ፡ አንስት ፡ አውልዳሃ ፡ [17] ወፈርሃሁ ፡ ለእ
ግዚአብሔር ፡ ዝኩ ፡ መወልድ ፡ ወኢገብሩ ፡ በከመ ፡ አዘዞሙ ፡ ን
ጉሥ ፡ ግብጽ ፡ ወአሕየዋ ፡ ተባዕተ ። [18] ወጸውዖን ፡ ንጉሥ ፡ ግብጽ ፡
ለመወልዳት ፡ ወይቤሎን ፡ እፎኑ ፡ ከመዝ ፡ ትገብራ ፡ ወታሐይዋ ፡
ተባዕተ ፡ [19] ወይቤላሁ ፡ መወልዳት ፡ ለፈርዖን ፡ አኮ ፡ ከመ ፡ አንስት ፡
ግብጽ ፡ ዕብራዊያን ፡ እንበለ ፡ ትምጻእ ፡ መወልድ ፡ ይወልዳ ፡ [20] ወአ
ሠነየ ፡ እግዚአብሔር ፡ ለመወልዳት ፡ ወመልአ ፡ ሕዝብ ፡ ወጸንዐ ፡
ጥቀ ። [21] እስመ ፡ ፈርሃሁ ፡ ለእግዚአብሔር ፡ መወልዳት ፡ ወገብሩ ፡

---

12 በአምጣነ ፡] አምጣ sup ras 16 እመ ፡ ተባዕት ፡] እምተባዕት ፡, ምተባ sup ras | ቅትለሁ ፡ | አውለዳሃ ፡ 17 ወፈርሃሁ ፡] ሃ sup ras | መወሊድ ፡ cf R | አዘዘ ፡ ሙ ፡ | ንጉሥ ፡ | ተባዕት ፡

FHCGR ለፈርዖን ፡] pr ወ R | ፊተሙ ፡ FH 12 በአምጣነ ፡] pr ወ FHCG | ለኵሎሙ ፡ ደቂቀ ፡] ለደቂቀ ፡ FHCG ለ R 13 om totum comma nisi በሥቃይ ፡ R 14 ወያጼዕሩ ፡ CG | በግብረ ፡] 'ር ፡ | om ግብረ ፡ ሐቅል ፡ ወበኵሉ ፡ R | ዘይቀንይዎሙ ፡] ዘይሣቅይዎሙ ፡ R 15 ለመወልዳተ ፡ (ለመው' R) | ዕብራውያት ፡ C | ሲፓራ ፡ CG ሰፒራ ፡ R | ፎሓ ፡ FHCG 16 ወይቤሎን ፡] + ንጉሥ ፡ R | ለዕብራዊያት ፡ FHCG 'ውያን ፡ R | om ውእቱ ፡ R | አንስት ፡ አውልዳሃ ፡] ወለት ፡ ይእቲ ፡ አሕይዋሃ ፡ C(?) 17 ወፈርሀ ፡ እግዚአብሔር ፡ R | ዝኩ ፡] እልኩ ፡ C | መወልዳት ፡ FHCG መውለድ ፡ R | አዘዞን ፡ 18 ለመውልዳት ፡ R | om ወ ይቤሎን ፡ R | እፎኑ ፡] om ኑ R | ትገብራ ፡] ትግበራ ፡ R ante ከመዝ ፡ pr ከመ ፡ | ወታሕይዋ ፡ FHG (ሐ sup ras R) 19 መውልዳት ፡ R | ዕብራዊያት ፡ FHCG 'ውያን ፡ R | መወልድ ፡] መወልዲት ፡ (መው' R) CGR 20 ለመወልዳት ፡] ለመው' et pr ልቦን ፡ R 21 እስመ ፡] pr ወ FHGR | መውልዳት ፡ R | ወገ ብሩ ፡] om ወ FHGR 'ረ ፡ et + ሎን ፡ C |

ዐቢያተ ። 22 ወአዘዘ ፡ ፈርዖን ፡ ለኵሉ ፡ ሕዝቡ ፡ ወይቤሎሙ ፡ ኵሎ ፡ Y I 22
ተባዕተ ፡ ዘይትወለድ ፡ ለዕብራይ ፡ ይወግርዎ ፡ ውስተ ፡ ተከዚ ፡ ወ
ኵሉ ፡ አንስት ፡ አሕይዉ ።

1 ወሀሎ ፡ ፩ ፡ እምነ ፡ ነገደ ፡ ሌዊ ፡ ነሥአ ፡ ሎቱ ፡ እምአዋልደ ፡ II 1—8
ሌዊ ፡ ብእሲተ ፡ 2 ወነበረ ፡ ምስሌሃ ፡ ወፀንሰት ፡ ወወለደት ፡ ተባዕተ ፡
ወሶበ ፡ ርእይዎ ፡ ከመ ፡ ሠናይ ፡ አንበርዎ ፡ ፫ ፡ አውራኀ ፡ 3 ወአመ ፡
ስአኑ ፡ እንከ ፡ ኀቢአቶ ፡ ነሥአት ፡ እሙ ፡ ንፍቀ ፡ ወቀብአቶ ፡ ወሰ
ፋሊጦ ፡ ወፒሳ ፡ ወወደየቶ ፡ ለውእቱ ፡ ሕፃን ፡ ውስቴቱ ፡ ወሤመቶ ፡
ውስተ ፡ ማዕዶተ ፡ ተከዚ ፡ 4 ወትኔውጽ ፡ እኅቱ ፡ እምርሑቅ ፡ ከመ ፡
ታእምር ፡ ምንተ ፡ ትበጽሖ ። 5 ወወረደት ፡ ወለተ ፡ ፈርዖን ፡ ትትሐ
ፀብ ፡ በውስተ ፡ ተከዚ ፡ ወአንሶሰዋ ፡ አዋልዲሃ ፡ ኀበ ፡ ተከዚ ፡ ወ
ሶበ ፡ ርእየታ ፡ ለይእቲ ፡ ንፍቅ ፡ ወፈነወት ፡ ወለታ ፡ ወአምጽአታ ፡
6 ወከሠተታ ፡ ወትሬኢ ፡ ሕፃን ፡ ይበኪ ፡ ውስተ ፡ ይእቲ ፡ ንፍቅ ፡ ወ
ምሕረቶ ፡ ወለተ ፡ ፈርዖን ፡ ወትቤ ፡ እምደቂቀ ፡ ዕብራውያን ፡ ውእቱ ፡
ዝኅፃን ፡ 7 ወትቤላ ፡ እኅቱ ፡ ለውእቱ ፡ ሕፃን ፡ ለወለተ ፡ ፈርዖን ፡
ትፈቅዲኑ ፡ እጸውዕ ፡ ለኪ ፡ ብእሲተ ፡ ሐፃኒተ ፡ እምዕብራውያን ፡
ወትሕፅኖ ፡ ለዝ ፡ ሕፃን ፡ 8 ወትቤላ ፡ ወለተ ፡ ፈርዖን ፡ ሖሪ ፡ ወአም
ጽአት ፡ እንታክቲ ፡ ወለት ፡ ወጸውዐታ ፡ ለእሙ ፡ ለውእቱ ፡ ሕፃን ፡

II 1 ሌዊ ፡ 1°] + ብእሲተ ፡ 2 ከመ ፡ ሠናይ ፡] ከመ ፡ ሠ sup ras 3 ወአመ ፡] አ in እ emend Y* 5 ርእየተ ፡ | ወአምጸአታ ፡

ዐቢያተ ፡] አብያተ ፡ FHCG 22 ሕዝቡ ፡] ሰብኡ ፡ R | ለዕብራውያን ፡ C | ግር FHCGR
ዎ ፡ FH ገርዎ ፡ CR ውግርዎ ፡ G | ተከዜ ፡ R et hic et semper | ወኵሉ ፡ ('ላ ፡ C)
አንስተ ፡ II 1 እምነገደ ፡ | ነሥአ ፡] pr H 2 om ወነበረ ፡ ምስሌሃ ፡ CG |
አውራኀ ፡ 3 ወአመ ፡] ወእስመ ፡ FHGR ወሶበ ፡ C | ነፍቀ ፡ | ወቀብአታ ፡ FH
CG 'ት ፡ R | አስፋሊጦ ፡ ('ጣ ፡ R) FHGR አስፈሊጣ C | ውስቴታ ፡ CGR | ማ
ዕዶት ፡ ኀበ ፡ (pr ለ R) ተከዚ ፡ 4 ታእምር ፡ | ይበጽሖ ፡ CG 5 በውስተ ፡]
om በ R | አዋልዲሃ ፡] post ተከዚ ፡ 2° R | ኀበ ፡] ውስተ ፡ R | ንፍቅ ፡] ነ' + ው
ስተ ፡ ማዕዶት ፡ | ወፈነወት ፡] om ወ 6 ወርእየት ፡ C | ሕፃን ፡ 1°] ነ ፡ CGR |
ውስተ ፡] pr እም R | ይእቲ ፡] ውእቱ ፡ | ነፍቅ ፡ | ወምሕረተ ፡] ወምሕከተ ፡ C
ወመሀከተ ፡ R | ዕብራዊያት ፡ FHCG 7 om ለውእቱ ፡ ሕፃን ፡ R | እምዕብራዊ
ያት ፡ | ወትሕፅኖ ፡ 8 ወአምጽአት ፡] ወመጽአት ፡ F ወወጽአት ፡ HG ወሖረት ፡ C

Y ⁹ወትቤላ፡ ወለተ፡ ፈርዖን፡ ዕቀቢ፡ ሊተ፡ ዝሕፃን፡ ወሕፀንዮ፡ ሊተ፡
II 9—16 ወአነ፡ እሁበኪ፡ ዐስበኪ፡ ወነሥአቶ፡ ይእቲ፡ ብእሲት፡ ለውእቱ፡
ሕፃን፡ ወሐፀነቶ፡ [10] ወሶበ፡ ጸንዐ፡ ውእቱ፡ ሕፃን፡ ወሰደቶ፡ ኀበ፡
ወለተ፡ ፈርዖን፡ ወኮነ፡ ወልደ፡ ወሰመየቶ፡ ስሞ፡ ሙሴ፡ ወትቤ፡
እስመ፡ እማይ፡ አውፅእክዎ። [11] ወኮነ፡ እምድኅረ፡ ብዙኅ፡ መዋ
ዕል፡ ልህቀ፡ ሙሴ፡ ወወፅአ፡ ኀበ፡ አኀዊሁ፡ ወርእየ፡ ሕማሞሙ፡
ወረከበ፡ ብእሴ፡ ግብጻዌ፡ ይዘብጦ፡ ለ፩፡ ዕብራዊ፡ እምአኀዊሁ፡
ደቂቀ፡ እስራኤል፡ [12] ወነጸረ፡ ለፌ፡ ወለፌ፡ ወአልቦ፡ ዘርእየ፡ ወቀ
ተሎ፡ ለዝኩ፡ ግብጻዊ፡ ወደፈኖ፡ ውስተ፡ ኆፃ፡ [13] ወወፅአ፡ በሳ
ኒታ፡ ዕለት፡ ወረከበ፡ ፪፡ ዕደው፡ ዕብራዊያን፡ እንዘ፡ ይትጋደሉ፡
ወይቤሎ፡ ሙሴ፡ ለዘ፡ ይገፍዕ፡ ለምንት፡ ትዘብጦ፡ ለካልእከ።
[14] ወይቤሎ፡ መኑ፡ ሤመከ፡ መልአከ፡ ወመኰንነ፡ ዲቤነ፡ አው፡
ትቀትለኒኑ፡ ትፈቅድ፡ አንተ፡ በከመ፡ ቀተልኮሁ፡ ለግብጻዊ፡ ትማ
ልም፡ ወፈርሀ፡ ሙሴ፡ ወይቤ፡ ከመዝኑ፡ ክሡተ፡ ኮነ፡ ዝነገር፡
[15] ወፈቀደ፡ ይቅትሎ፡ ፈርዖን፡ ለሙሴ፡ ወተግኅሠ፡ ሙሴ፡ እም
ገጸ፡ ፈርዖን፡ ወኀደረ፡ ውስተ፡ ምድረ፡ ምድያም፡ ወሶበ፡ በጽሐ፡
አሐተ፡ ምድረ፡ ምድያም፡ ነበረ፡ ዲበ፡ ዐዘቅት፡ [16] ወበማየ፡ ምድ
ያም፡ ፯፡ አዋልደ፡ ወይርዕያ፡ አባግዐ፡ አቡሆን፡ ወሶበ፡ መጽአ፡
ሐበ፡ ሎንቶን፡ እስከ፡ ይመልአ፡ ገብላሆን፡ ከመ፡ ያስትያ፡ አባግዐ፡

---

9 ዐስብኪ፡ 12 ለፎ፡ወለፎ፡ 14 በከመ፡] በ sup ras | ቀታልካሁ፡ 15 ነበ
ረ፡] + ነ፡ 16 ሎንትን፡] እሎንቱ፡

FHCGR 9 ዕቀብዮ፡ R | ዝሕፃን፡] ዘሕፃኑ፡ FHCG om R | ወሕፀኒዮ፡ C ወሕፀኒዮ፡ G om R | om ሊተ፡ 2° R 10 ወኮና፡ወልደ፡ ('ዳ፡ FHR) | ሞሴ፡ FH sed alibi aliter | አውፃእክዎ፡ 11 ብእሲ፡ግብጻዊ፡] 'ሴ፡ 'ዌ፡ et + ዘ R 'ሴ፡ 'ዌ፡ et + እንዘ፡ C | ደቂቀ፡] pr እም R 12 ወአልቦ፡] om ወ R 13 በሳኒታ፡ | ዕደወ፡ FHCG | ዕብራውያን፡ CG | om ሙሴ፡ R | ይገፍዖ፡ R 14 ዲቤነ፡] ላዕሌነ፡ CG | ትቅትለኒኑ፡ | om አንተ፡ CG | ቀተልካሁ፡] 'ካ፡ R 15 ወፈቀደ፡] pr ወሰምዐ፡ፈርዖን፡ዘንተ፡ነገረ፡ C | om ፈርዖን፡ 1° CR | እምገጸ፡] እምቅድመ፡ገጹ፡ለ R | ምድያም፡ 2°] አድያም፡ R 16 ወበማየ፡] ወቦ፡ማርየ፡ (pr ለ C) FHCG | አዋልድ፡ R | መጽአ፡ FHCG | ሐባ፡ G | ሎን፡ C ሎትን፡ R | መልአ፡ FHCR 'አ፡ G | ገብላተ፡ FHGR ግብላተ፡ C

አቡሆን ፡ 17 ወሶበ ፡ መጽኡ ፡ ኖሎት ፡ አሰሰልዎን ፡ ወተንሥአ ፡ ሙሴ ፡ Y
ወአድኀኖን ፡ ወአስተያ ፡ አባግዐ ፡ 18 ወሖራ ፡ ኀበ ፡ ራጉኤል ፡ አቡ II 17—25
ሆን ፡ ወይቤሎን ፡ እፎ ፡ አፍጠንክን ፡ መጺአ ፡ ዮም ፡ 19 ወይቤላሁ ፡
ብእሲ ፡ ግብጻዊ ፡ አድኀነነ ፡ እምኖሎት ፡ ወሐበ ፡ ለነ ፡ ወአስተየ ፡
አባግዒነ ፡ 20 ወይቤሎን ፡ ለአዋልዱ ፡ አይቴ ፡ ውእቱ ፡ ወለምንት ፡
ከመዝ ፡ ኀደግናሁ ፡ ለብእሲ ፡ ጸውዓሁ ፡ ከመ ፡ ይብላዕ ፡ እክለ ።
21 ወኀደረ ፡ ሙሴ ፡ ኀበ ፡ ውእቱ ፡ ብእሲ ፡ ወወሀቦ ፡ ወለቶ ፡ ኪታራ ፡
ለሙሴ ፡ ትኩኖ ፡ ብእሲተ ፡ 22 ወፀንሰት ፡ ይእቲ ፡ ብእሲት ፡ ወወለ
ደት ፡ ወልደ ፡ ወሰመዮ ፡ ስሞ ፡ ሙሴ ፡ ጌርሶም ፡ ወይቤ ፡ እስመ ፡
ነግድ ፡ አነ ፡ በምድር ፡ ነኪር ፡ 23 ወእምድኅረ ፡ ብዙኅ ፡ መዋዕል ፡
ሞተ ፡ ንጉሠ ፡ ግብጽ ፡ ወግዕሩ ፡ ለደቂቀ ፡ እስራኤል ፡ እምግብሮሙ ፡
ወአውየዉ ፡ ወዐርገ ፡ አውያቶሙ ፡ ኀበ ፡ እግዚአብሔር ፡ እምግብ
ሮሙ ፡ 24 ወሰምዐ ፡ እግዚአብሔር ፡ ገዐሮሙ ፡ ወተዘከረ ፡ እግዚአ
ብሔር ፡ መሐላሁ ፡ ዘኀበ ፡ አብርሃም ፡ ወይስሐቅ ፡ ወያዕቆብ ፡ 25 ወ
ኀወጾሙ ፡ እግዚአብሔር ፡ ለደቂቀ ፡ እስራኤል ። ወተአምረ ፡ ሎሙ ፡

1 ወሀሎ ፡ ሙሴ ፡ ይሬዒ ፡ አባግዐ ፡ ዮቶር ፡ ሐሙሁ ፡ ምድያ III 1, 2
ም ፡ ወወሰደ ፡ አባግዒሁ ፡ ሐቅለ ፡ ወበጽሐ ፡ ውስተ ፡ ኮሬብ ፡ ደ
ብረ ፡ እግዚአብሔር ፡ 2 ወአስተርአዮ ፡ ለሙሴ ፡ መልአከ ፡ እግዚ
አብሔር ፡ በነደ ፡ እሳት ፡ እምዕፀት ፡ ወርእየ ፡ ሙሴ ፡ ከመ ፡ እምዕ

---

18 አፍጣንክን ፡ 19 ወይቤላሁ ፡ sup ras | ብእሲ ፡ int lin 20 እክል ፡
22 ነግደ ፡ 23 ወአውያዉ ፡ | አውየቶ ፡ ሙ ፡ (sic) III 1 እግዚአብሔር ፡] + በነድ ፡

---

17 ወአስተየ ፡ F 18 እፎ ፡] + መ ፡ 19 ወሐበ ፡] ወሀበ R* ወሄበ ፡ R^a FHCGR
20 ለአዋልዲሁ ፡ | አይቴ ፡] pr ወ FHCG | om ከመዝ ፡ CR | ኅደጋሁ ፡ | ለብእሲ ፡]
ለውእቱ ፡ ብእሲ ፡ R 21 ብእሲ ፡] pr ምድር ፡ ወቦአ ፡ ኅቤሁ ፡ ለውእቱ ፡ R |
ኪታራ ፡] ሲፖራ ፡ FHCG ሲፓራ ፡ R 22 በምድረ ፡ R | ነኪር ፡] + ወካልአ ፡
ወለደ ፡ ወሰመዮ ፡ ኤልያዛር ፡ እንዘ ፡ ይብል ፡ ወአምላከ ፡ አቡየ ፡ ረዳኢየ ፡ አድኀነኒ ፡
እምእደ ፡ ፈርዖን ። FH 23 ወገዓሩ ፡ R 24 om እግዚአብሔር ፡ bis R |
ገዐሮሙ ፡] + ወሰምዐ ፡ 2° R | ወይስሐቅ ፡] om ወ R III 1 ይርዒ ፡ FH
CG | ምድያም ፡] pr ማርየ ፡ F ማርያ ፡ HCG መራዕየ ፡ R 2 om ለሙሴ ፡ et
ሙሴ ፡ R | እምዕፀ ፡ bis et ወዕፁ ፡ R

III 3—9 Y ፀት ፡ ይነድድ ፡ እሳት ፡ ወዕፀታ ፡ ኢትውዒ ። 3 ወይቤ ፡ ሙሴ ፡ እብ
ጻሕ ፡ ወእርአይ ፡ ዘራእየ ፡ ዐቢየ ፡ እሮ ፡ ከመ ፡ ኢትውዒ ፡ ዛዕፀት ።
4 ወሶበ ፡ ርእየ ፡ እግዚእ ፡ ከመ ፡ መጽአ ፡ ይርአይ ፡ ጸውዖ ፡ እግዚአ
ብሔር ፡ እግዚእ ፡ እምዕፀት ፡ ወይቤሎ ፡ ሙሴ ፡ ሙሴ ። ይቤ ፡ ምን
ትኑ ፡ ውእቱ ፡ 5 ወይቤሎ ፡ ኢትቅረብ ፡ ዝየ ፡ ፍታሕ ፡ አሣእኒከ ፡
እምእገሪከ ፡ እስመ ፡ መካን ፡ እንተ ፡ አንተ ፡ ትቀውም ፡ ምድር ፡ ቅ
ድስት ፡ ይእቲ ፡ 6 ወይቤሎ ፡ አነ ፡ ውእቱ ፡ አምላክ ፡ አቡከ ፡ አም
ላከ ፡ አብርሃም ፡ ወአምላከ ፡ ይስሐቅ ፡ ወአምላከ ፡ ያዕቆብ ፡ ወሜጠ ፡
ገጾ ፡ ሙሴ ፡ እስመ ፡ ፈርሀ ፡ ነጽሮ ፡ ቅድመ ፡ እግዚአብሔር ። 7 ወይ
ቤሎ ፡ እግዚአብሔር ፡ ለሙሴ ፡ ራእየ ፡ ርኢኩ ፡ ስቃዮሙ ፡ ለሕዝ
ብየ ፡ እለ ፡ ውስተ ፡ ግብጽ ፡ ወአውያቶሙ ፡ ሰማዕኩ ፡ እምነዳእተ ፡
ገባር ፡ ወአእመርኩ ፡ ፃዕሮሙ ፡ 8 ወወረድኩ ፡ ከመ ፡ አድኅኖሙ ፡
እምእደ ፡ ግብጽ ፡ ወእሰዶሙ ፡ ውስተ ፡ ምድር ፡ ሠናይት ፡ ወብዝ
ኅት ፡ ወአውፅኦሙ ፡ እምይእቲ ፡ ምድር ፡ ውስተ ፡ ይእቲ ፡ ምድር ፡
እንተ ፡ ትውሕዝ ፡ ሐሊበ ፡ ወመዓረ ፡ ውስተ ፡ መካኖሙ ፡ ለከናኔ
ዎን ፡ ወለኬጤዎን ፡ ወለአሞሬዎን ፡ ወለፌርዜዎን ፡ ወለኤዌዎን ፡
ወለጌርጌሴዎን ፡ ወለኢያቤሴዎን ፡ 9 ወይእዜኒ ፡ ናሁ ፡ ገዓሮሙ ፡ ለደ
ቂቀ ፡ እስራኤል ፡ በጽሐ ፡ ኀቤየ ፡ ወርኢኩ ፡ አነ ፡ ሥቃዮሙ ፡ ዘይሣ

---

3 ዘረእየ፡ 7 ገበር፡ 9 ዘይሣቅይዎሙ፡ግብጽ፡] ቅይዎሙ፡ግብጽ፡ sup ras

FHCGR 3 እብጻሕ፡ FHCG እበጽሕ፡ R | ወእርአይ፡] om ወ | ዝራእይ፡ዐቢይ፡ R | om ከመ፡ R | ዛቲ፡ዕፀ፡ R 4 እግዚእ፡] "inde ab hoc versu usque ad cap 9 v 20 in C nonnumquam ejectum, saepissime tamen in እግዚአብሔር mutatum est; etiam in G passim ita mutatum est". Dillm. | om መጽአ፡ R | om እግዚአብሔር፡ | ይቤ፡] pr ወ | ምንትኑ፡] om ኑ R | ውእቱ፡] + እግዚእ፡ C 5 om አንተ፡ R 6 አምላክ፡] 'ከ፡ | አበዊከ፡ CG | ገጾ፡] ገጸ፡ R post ሙሴ፡ | om ቅድመ፡ 7 እግዚአብሔር፡] እግዚእ፡ Dillm. | ራእየ፡] ርእየ፡ 8 ወእስዶሙ፡ FH | ወብዝኅት፡] ወርኅብት፡ C ወባሕቱ፡ R | ወአወፅኦሙ፡ FHCGR[1] | om ይእቲ፡ | ወለፌሬዜዎን፡ FHCG ወለፈርዜዎን፡ R | ወለጌርጌሴዎን፡] ወለጌሬ' FH ante ወለኤዌዎን፡ C | ወለኢያቤሴዎን፡] ወለኢያቡ' CG (item v 17, cap 13 v 5, cap 23 v 23) om ለ R 9 አነ፡] post ሥቃዮሙ፡ R

ቅይዎሙ ፡ ግብጽ ። 10 ወይእዜኒ ፡ ነዓ ፡ እፌኑከ ፡ ኀበ ፡ ፈርዖን ፡ ንጉ Y
ሠ ፡ ግብጽ ፡ ወታወፅእ ፡ ሕዝብየ ፡ ደቂቀ ፡ እስራኤል ፡ እምድረ ፡ ግብጽ ። III 10—17
11 ወይቤሎ ፡ ሙሴ ፡ ለእግዚአብሔር ፡ መኑ ፡ አነ ፡ ከመ ፡ እሖር ፡
ኀበ ፡ ፈርዖን ፡ ንጉሠ ፡ ግብጽ ፡ ወከመ ፡ አውፅኦሙ ፡ ለደቂቀ ፡ እስ
ራኤል ፡ እምድረ ፡ ግብጸ ። 12 ወይቤሎ ፡ እግዚአብሔር ፡ እስመ ፡ አነ ፡
ሀለውኩ ፡ ምስሌከ ፡ በዝንቱ ፡ ታአምር ፡ ለከ ፡ ከመ ፡ አነ ፡ እፌንወከ ፡
ሶበ ፡ አውፅኦሙ ፡ ለሕዝብየ ፡ እምብሔረ ፡ ግብጽ ፡ ወትፀመድዎ ፡
ለእግዚአብሔር ፡ በዝ ፡ ደብር ። 13 ወይቤሎ ፡ ሙሴ ፡ ለእግዚአብ
ሔር ፡ ወአነ ፡ ናሁ ፡ አሐውር ፡ ኀበ ፡ ደቂቀ ፡ እስራኤል ፡ ወእብሎሙ ፡
አምላከ ፡ አበዊክሙ ፡ ፈነወኒ ፡ ኀቤክሙ ፡ ወይስእሉኒ ፡ ስሞሂ ፡ ም
ንተ ፡ እብሎሙ ፡ 14 ወይቤሎ ፡ እግዚአብሔር ፡ አነ ፡ ውእቱ ፡ ዘሀሎ ፡
ወይቤሎ ፡ ከመዝ ፡ ትብሎሙ ፡ ለደቂቀ ፡ እስራኤል ፡ ዘሀሎ ፡ ፈነወኒ ፡
ኀቤክሙ ። 15 ወዓዲ ፡ ይቤሎ ፡ እግዚአብሔር ፡ ለሙሴ ፡ ከመዝ ፡
ትብሎሙ ፡ ለደቂቀ ፡ እስራኤል ፡ እግዚእ ፡ አምላከ ፡ አበዊክሙ ፡
ፈነወኒ ፡ ኀቤክሙ ፡ ዝውእቱ ፡ ስምየ ፡ ዘለዓለም ፡ ወዝክርየ ፡ ለ
ትውልደ ፡ ትውልድ ፡ 16 ወመጺእከ ፡ አስተጋብእ ፡ ርስአኒሆሙ ፡
ለደቂቀ ፡ እስራኤል ፡ ወትብሎሙ ፡ እግዚእ ፡ አምላከ ፡ አበዊክሙ ፡
አስተርአየኒ ፡ አምላከ ፡ አብርሃም ፡ ወአምላከ ፡ ይስሐቅ ፡ ወአም
ላከ ፡ ያዕቆብ ፡ እንዘ ፡ ይብል ፡ ሐውጾ ፡ ኀወጽኩክሙ ፡ በእንተ ፡
ኵሉ ፡ እንተ ፡ በጽሐተክሙ ፡ በብሔረ ፡ ግብጽ ፡ 17 ወእቤ ፡ እንሣእ
ክሙ ፡ እምሥቃይክሙ ፡ ዘብሔረ ፡ ግብጽ ፡ ወአዐርገክሙ ፡ ውስተ ፡

---

16 አስተርአየኒ ፡] pr አስተጋብእክሙ ፡

---

10 ወታውፅእ ፡ R 11 om አነ ፡ R | om ለደቂቀ ፡ እስራኤል ፡ R 12 እግዚ. FHCGR
አብሔር ፡] እግዚእ ፡ Dillm. om R | om አነ ፡ 1° R | ሀሎኩ ፡ R | በዝንቱ ፡ ታአ
ምር ፡] ወዝንቱ ፡ ተአምር ፡ FHCG ወዝንቱ ፡ ታ' R | አውጻእክሆሙ ፡ FHCG
አውጻእክዎሙ ፡ R 13 ወአነ ፡ ናሁ ፡] ወናሁ ፡ (om ወ C) አነ ፡ | አሐውር ፡] ante
አነ ፡ R | ወእብሎሙ ፡] + ለደቂቀ ፡ እስራኤል ፡ R | ወይስአሉኒ ፡ FH ወይሴአ
ሉኒ ፡ C 14 ዘሀሎ ፡ 2°] + ውእቱ ፡ R 15 እግዚእ ፡] እግዚአብሔር ፡ R |
ዘለዓለም ፡] om H R | ወዝክርየ ፡] + ኒ ፡ R 16 ወመጻእከ ፡] ሑር ፡ C + ከመ ፡
G | ርስአኒሆሙ ፡] 'ክሙ ፡ FH አእሩግ ፡ C | om ለደቂቀ ፡ C 17 እነሥእክሙ ፡
R | እምሥቃየ ፡ ግብጽ ፡ |

Y ምድረ ፡ ከናኔዎን ። ወኬጤዎን ፡ ወኤዌዎን ። ወአሞሬዎን ። ወፌር
III 18—22 ዜዎን ። ወጌርጌሴዎን ። ወኢያቤሴዎን ። ውስተ ፡ ምድር ፡ እንተ ፡
ትውሕዝ ፡ ሐሊበ ፡ ወመዓረ ፡ 18 ወይሰምዑ ፡ ቃለከ ፡ ወትበውእ ፡
አንተ ፡ ወአእሩግ ፡ እስራኤል ፡ ኀበ ፡ ንጉሠ ፡ ግብጽ ፡ ወትብሎ ፡ እ
ግዚእ ፡ አምላከ ፡ ዕብራዊያን ፡ ጸውዐነ ፡ ወንሖር ፡ እንከ ፡ ምሕዋረ ፡
ሠሉስ ፡ ዕለት ፡ ሐቅለ ፡ ከመ ፡ ንሡዕ ፡ ለእግዚእ ፡ አምላክነ ፡ 19 ወ
አነ ፡ አአምር ፡ ከመ ፡ ኢያበውሐክሙ ፡ ፈርዖን ፡ ንጉሠ ፡ ግብጽ ፡
ትፃኡ ፡ እንበለ ፡ በእድ ፡ ጽንዕት ፡ 20 ወእሰፍሕ ፡ እዴየ ። ወእቀት
ሎሙ ፡ ለግብጽ ፡ በኵሉ ፡ መድምምየ ፡ ዘእገብር ፡ በሙ ፡ ወእምድ
ኅረዝ ፡ ይፌንወክሙ ፡ 21 ወእሁበክሙ ፡ ሞገሰ ፡ ለዝ ፡ ሕዝብ ፡ በቅ
ድሜሆሙ ፡ ለግብጽ ። ወአመ ፡ ተሐውሩ ፡ ኢትፃኡ ፡ ዕራቃኒክሙ ፡
22 ታስተውሕስ ፡ ብእሲት ፡ እምጎራ ፡ ወእምኀደረታ ፡ ንዋየ ፡ ብሩር ፡
ወወርቅ ፡ ወልብስ ፡ ወደይዎ ፡ ዲበ ፡ ደቂቅክሙ ፡ ወዲበ ፡ አዋልዲ
ክሙ ፡ ወተሐብልይዎሙ ፡ ለግብጽ ።

IV 1—4 1 ወአውሥአ ፡ ሙሴ ፡ ወይቤ ፡ ወእመኬ ፡ ኢአምኑኒ ፡ ወኢሰምዑ ፡
ቃልየ ፡ ወይቤሉኒ ፡ ኢያስተርአየከ ፡ እግዚእ ፡ ምንተ ፡ እብሎሙ ።
2 ወይቤሎ ፡ እግዚእ ፡ ለሙሴ ፡ ምንትዝ ፡ ዘውስተ ፡ እዴከ ፡ ወይቤ ፡
በትር ፡ 3 ወይቤሎ ፡ ግድፉ ፡ ውስተ ፡ ምድር ፡ ወከነት ፡ አርዌ ፡ ም
ድር ፡ ወጐየ ፡ ሙሴ ፡ እምኔሁ ። 4 ወይቤሎ ፡ እግዚእ ፡ ለሙሴ ፡ ስ

18 ቃልከ፡ R | ወአእሩግ፡ IV 1 ኢያስተርአየከ፡] ርአ sup ras 1 lit

FHCGR ወፌሬዜዎን፡ FHCG | ሐሊብ፡ወመዓር፡ R 18 ወይስምዑ፡ HG | ወትበው
ኡ፡ R | ዕብራውያን፡ R | ወንሖር፡] om ወ CR | እንከ፡] om C እስከ፡ R | ሐ
ቅለ፡] ውስተ፡ሐቅል፡ | ለእግዚእ፡] ለእግዚአብሔር፡ R 21 ወእሁቦ፡ FHCG
ወእሁብ፡ R | ለዝ፡ሕዝብ፡] ለሕዝብየ፡ C | በቅድሜሆሙ፡] om በ FHCG |
ኢትወፅኡ፡ | ዕራቃኒሆሙ፡ R 22 ታስተውሕስ፡] ታስተዋሕስ፡ C ትትወሐስ፡
R pr አባ፡ | ወእምኀደርታ፡ FHCG ወእምኅራታ፡ R | ወወርቀ፡ወልብሰ፡ R |
ወትወድይዎ፡ C | ወዲበ፡] om ዲበ፡ R | ወተሐበልይዎሙ፡ FH ወተሐበለይ
ዎሙ፡ CG IV 1 ወእመኬ፡] om ወ CGR | ወኢሰምዑ፡] + ኒ፡ R | ወይቤ
ሉኒ፡] እንዘ፡ይብሉኒ፡ R 2 om ለሙሴ፡ R | ምንትዝ፡] 'ኑዝ፡ R 3 ግድፉ፡]
+ እስኩ፡ R | ምድር ፤ 1°] + ወገደፉ፡ ውስተ፡ ምድር፡ CG | እምኔሃ፡ R
4 እግዚእ፡] እግዚአብሔር፡ R |

ፋሕ ፡ እዴከ ፡ ወንሣእ ፡ በዘነቡ ፡ ወሰፍሐ ፡ እዴሁ ፡ ሙሴ ፡ ወነ Y
ሥአ ፡ በዘነቡ ፡ ወኮነ ፡ በትር ፡ ውስተ ፡ እዴሁ ፡ [5] ወይቤሎ ፡ ከመዝ ፡ IV 5—11
ይእመኑከ ፡ ከመ ፡ አስተርአየከ ፡ እግዚእ ፡ አምላከ ፡ አበዊሆሙ ፡
አምላከ ፡ አብርሃም ፡ ወአምላከ ፡ ይስሐቅ ፡ ወአምላከ ፡ ያዕቆብ ።
[6] ወይቤሎ ፡ እግዚእ ፡ ካዕበ ፡ ለሙሴ ፡ ደይ ፡ እዴከ ፡ ውስተ ፡ ሕዕ
ንከ ፡ ወወደየ ፡ እዴሁ ፡ ውስተ ፡ ሕዕኑ ፡ ወይቤሎ ፡ አውፅእ ፡ እዴከ ፡
እምውስተ ፡ ሕዕንከ ፡ ወአውፅአ ፡ እዴሁ ፡ እምሕፀኒሁ ፡ ወኮነት ፡
ኵለንታሃ ፡ ጸዕዳ ፡ ለምጽ ። [7] ወይቤሎ ፡ ካዕበ ፡ ደይ ፡ እዴከ ፡ ውስተ ፡
ሕዕንከ ፡ ወወደየ ፡ እዴሁ ፡ ውስተ ፡ ሕፀኒሁ ፡ ወዓዲ ፡ ይቤሎ ፡ አው
ፅእ ፡ እዴከ ፡ እምሕዕንከ ፡ ወአውፅአ ፡ እዴሁ ፡ እምሕፀኒሁ ፡ ወገብ
አት ፡ ከመ ፡ ኀብረ ፡ ሥጋሁ ። [8] ወይቤሎ ፡ እመ ፡ ኢአምኑከ ፡ ወኢ
ሰምዑከ ፡ ቃለከ ፡ በተአምር ፡ ዘቀዳሚ ፡ የአምኑከ ፡ በቃለ ፡ ተአምሩ ፡
ለካልእ ፡ [9] ወእምከመ ፡ ኢአምኑ ፡ በእሉ ፡ ፪ ፡ ተአምር ፡ ወኢሰምዑ ፡
ቃለከ ፡ ትነሥእ ፡ እማየ ፡ ተከዚ ፡ ወትክዑ ፡ ውስተ ፡ የብስ ፡ ወይከ
ውን ፡ ደመ ፡ ውስተ ፡ የብስ ፡ ዝኩ ፡ ማይ ፡ ዘነሣእከ ፡ እምተከዚ ፡
[10] ወይቤሎ ፡ ሙሴ ፡ ለእግዚእ ፡ አስተበቍዐከ ፡ እግዚኦ ፡ ቀዳሚየ ፡
ቃለ ፡ አልብየ ፡ ወትካትየ ፡ ወአይ ፡ አመ ፡ እእኅዝ ፡ ይንብቡ ፡ ቍል
ዔከ ፡ ጸያፍ ፡ ወላእላአ ፡ ልሳን ፡ አነ ። [11] ወይቤሎ ፡ እግዚእ ፡ ለሙሴ ፡

---

4 በዘነቡ ፡ 1°] punct inter ዘ et ነ | እዴሁ ፡ 2°] ሁ parv sup ras 6 ለመጽ ፡
8 እምኢአምኑከ ፡ | ቃልከ ፡ R (item v 9) 9 ኢአምኑ ፡] አ int lin Y[a] | om
ወይከውን ፡ — የብስ ፡ 2°

ወንማእ ፡] ወንሥአ ፡ C | om ሙሴ ፡ R | ወነሥአ ፡] 'አ ፡ C | ወኮነት ፡ R | በትረ ፡ FHCGR
5 ከመዝ ፡] om ዝ ፡ | አስተርአይኩከ ፡ et + አነ ፡ R | እግዚእ ፡] + ከ ፡ ወ R | አበ
ዊከ ፡ R 6 እግዚእ ፡] post ካዕበ ፡ R | ወይቤሎ ፡ 2°] + ካዕበ ፡ R | እምው
ስተ ፡ ሕፀንከ ፡] እምሕፀንከ ፡ | እምሕፀኒሁ ፡] እምሕፀኑ ፡ CG (item v 7 bis C
et 2° G) | ጸዐዳ ፡ ዡለንታሃ ፡ ለምጽ ፡ ('ጸ ፡ CG) FHCG ዡለንታሃ ፡ ለምፀ ፡ ፀዓዳ ፡
R 7 omit እዴሁ ፡ 1° R 8 እመ ፡] pr ለ R | ወኢሰምዑከ ፡] om ከ ፡ |
የአምኑከ ፡] om ከ ፡ FHGR 9 ወእምከመ ፡] ወለእመ ፡ R | ኢአምኑ ፡] + ከ ፡
CGR | ወኢሰምዑ ፡] + ከ ፡ R 10 ኣስተበቍዐከ ፡ | ቀዳሚየ ፡] post አልብየ ፡
R | ወአይ ፡] ወኢ ፡ CR | አመ ፡] pr እም | ይእኅዝ ፡ G ኣእኅዝ ፡ R | ይነብብ ፡
FH ይንብብ ፡ GR እንብብ ፡ C + ቅድሜከ ፡ R

Y መኑ ፡ ወሀበ ፡ አፈ ፡ ለእጓለ ፡ እመሕያው ፡ ወመኑ ፡ ገብሮ ፡ በሃመ ፡
IV 12—20 ወጽሙመ ፡ ወዘይሬኢ ፡ ወዕውረ ፡ ኢኮነሁ ፡ አነ ፡ እግዚእ ፡ እግዚ
አብሔር ፡ [12] ወይእዜኒ ፡ ሑር ፡ አነ ፡ እፈትሕ ፡ አፉከ ፡ ወአሌብወከ ፡
ዘሀለወከ ፡ ትንብብ ፡ [13] ወይቤ ፡ አስተበቍዐከ ፡ እግዚኦ ፡ ኅሥሥ ፡
ለከ ፡ ባዕደ ፡ ዘይክል ፡ ዘትልእክ ። [14] ወተምዐ ፡ መዐተ ፡ እግዚእ ፡
ዲበ ፡ ሙሴ ፡ ወይቤሎ ፡ አኮኑ ፡ ነዋ ፡ አሮን ፡ እሁበከ ፡ ሌዋዊ ፡ ወአ
አምር ፡ ከመ ፡ ነቢበ ፡ ይነብብ ፡ ለከ ፡ ናሁ ፡ ውእቱ ፡ ይወፅእ ፡ ይትቀ
በልከ ፡ ወይርአይከ ፡ ወይትፌሣሕ ፡ [15] ወትነግሮ ፡ ወትወዲ ፡ ቃልየ ፡
ውስተ ፡ አፉሁ ፡ ወአነ ፡ እፈትሕ ፡ አፉከ ፡ ወአፉሁ ፡ ወአሌብወክሙ ፡
ዘትገብሩ ፡ [16] ወውእቱ ፡ ይትናገር ፡ ለከ ፡ ኀበ ፡ ሕዝብ ፡ ወውእቱ ፡
ይኩንከ ፡ አፈ ፡ ወአንተ ፡ ትከውኖ ፡ ሎቱ ፡ ለኀበ ፡ እግዚአብሔር ፡
[17] ወለዛቲ ፡ በትር ፡ ንሥአ ፡ ውስተ ፡ እዴከ ፡ እንተ ፡ ትገብር ፡ ባቲ ፡
ተአምረ ። [18] ወሖረ ፡ ሙሴ ፡ ወገብአ ፡ ኀበ ፡ ዮቶር ፡ ሐሙሁ ፡ ወይ
ቤሎ ፡ አሐውር ፡ ወእገብእ ፡ ኀበ ፡ አበዊየ ፡ እለ ፡ ብሔረ ፡ ግብጽ ።
ወእርአይ ፡ ለእመ ፡ ዓዲሆሙ ፡ ሕያዋን ፡ ወይቤሎ ፡ ዮቶር ፡ ለሙሴ ፡
ሑር ፡ በዳኅን ። ወእምድኅረ ፡ ብዙኅ ፡ መዋዕል ፡ ሞተ ፡ ንጉሠ ፡ ግብ
ጽ ፡ [19] ወይቤሎ ፡ እግዚአብሔር ፡ ለሙሴ ፡ በምድረ ፡ ምድያም ፡ ነዓ ፡
ወሑር ፡ ብሔረ ፡ ግብጽ ፡ እስመ ፡ ሞቱ ፡ ኵሎሙ ፡ እለ ፡ የኀሥሥዋ ፡
ለነፍስከ ፡ [20] ወነሥአ ፡ ሙሴ ፡ ብእሲቶ ፡ ወደቂቆ ፡ ወጸዐኖሙ ፡ ዲበ ፡
አእዱግ ፡ ወገብአ ፡ ብሔረ ፡ ግብጽ ፡ ወነሥአ ፡ ሙሴ ፡ ለእንታክቲ ፡

---

14 ነቢብየ፡ ንብብ፡ ('ቡብ፡ R)   17 ንሥእ፡

FHCGR 11 ወጽሙመ፡] + ወፍቱሐ፡ C | ወዕዉረ፡ FHCG ወዕውረ፡ R | ኢኮነሁ፡] አኮኑ፡ CR | አነ፡] + ውእቱ፡ C | እግዚእ፡] ይቤ፡ R   12 አነ፡] pr ወ   13 ወይቤ፡] + ሙሴ፡ C | ባዕደ፡] pr ካልአ፡ ዘይትለአክ፡ R | ዘትልእክ፡] ነቢብ፡ R   14 ወተምዕዐ፡ R | om እግዚእ፡ R | ዲበ፡] ላዕለ፡ CG | አኮሁ፡ R | እሁበከ፡ ሌዋዊ፡] እኁከ፡ ሌዋዊ፡ + ይተረጕም፡ ለከ፡ R | ወአእምር፡ R | ናሁ፡] pr ወ | ወይሬእየከ፡ C   15 ወተናገሮ፡ R   16 ይኩንከ፡] ወይከውነከ፡ R   17 እንተ፡] እስመ፡ R   18 አበዊየ፡] አኃውየ፡ R | ብሔረ፡] pr ውስተ፡ | om ወእምድኅረ፡ — ግብጽ፡ 2° CG   19 ነዓ፡] አዒ፡ FH | ወሑር፡] om ወ R | የኀሥሥዋ፡ FH   20 ወነሥአ፡] 'አ፡

በትር ፡ እንተ ፡ እምኑበ ፡ እግዚአብሔር ፡ ውስተ ፡ እዴሁ ። [21] ወይ Y IV 21—31
ቤሎ ፡ እግዚአብሔር ፡ ለሙሴ ፡ እንዘ ፡ ተሐውር ፡ ወትገብእ ፡ ብ
ሔረ ፡ ግብጽ ፡ አእምር ፡ ኵሎ ፡ መድምምየ ፡ ዘወሀብኩከ ፡ ውስተ ፡
እደዊከ ፡ ከመ ፡ ትግብሮ ፡ ቅድሜሁ ፡ ለፈርዖን ፡ ወአነ ፡ አጸንዕ ፡ ልቦ ፡
ወኢይፌንዎ ፡ ለሕዝብ ፡ [22] ወአንተሰ ፡ ትብሎ ፡ ለፈርዖን ፡ ከመዝ ፡
ይቤ ፡ እግዚአብሔር ፡ ወልድየ ፡ ዘበኵርየ ፡ ውእቱ ፡ እስራኤል ፡
[23] ወእብለከ ፡ ፈኑ ፡ ሕዝብየ ፡ ከመ ፡ ይፀመዱኒ ፡ ወአንተሰ ፡ ኢፈቀ
ድከ ፡ ትፈንዎ ፡ አእምርኬ ፡ እንከ ፡ ከመ ፡ እቀትሎ ፡ አነ ፡ ለወልድከ ፡
ዘበኵርከ ። [24] ወኮነ ፡ በፍኖት ፡ በውስተ ፡ ማኅደር ፡ ተራከቦ ፡ መል
አከ ፡ እግዚእ ፡ ወፈቀደ ፡ ይቅትሎ ፡ [25] ወነሥአት ፡ ሴፓራ ፡ መላጼ ፡
ወገዘረት ፡ ከተማ ፡ ነፍስቱ ፡ ለወልዳ ፡ ወወድቀት ፡ ኀበ ፡ እገሪሁ ፡ ወ
ትቤ ፡ ለይኩን ፡ ሀየንቴሁ ፡ ዝደመ ፡ ግዝሮሁ ፡ ለወልድየ ፡ [26] ወሖረ ፡
እንከ ፡ እምኔሁ ፡ እስመ ፡ ትቤ ፡ ለይኩን ፡ ሀየንቴሁ ፡ ዝደመ ፡ ግዝ
ሮሁ ፡ ለወልድየ ፡ [27] ሖር ፡ ተቀበሎ ፡ ለሙሴ ፡ ውስተ ፡ ሐቅል ፡ ወ
ሖረ ፡ ወተራከቦ ፡ በደብረ ፡ እግዚአብሔር ፡ ወተአምኆ ፡ [28] ወአይ
ድዖ ፡ ሙሴ ፡ ለአሮን ፡ ኵሎ ፡ ቃለ ፡ እግዚእ ፡ ዘለአኮ ፡ ወኵሎ ፡ ተ
አምረ ፡ ዘአዘዘ ፡ [29] ወሖሩ ፡ ሙሴ ፡ ወአሮን ፡ ወአስተገብአ ፡ ኵሉ ፡
አእሩጎሙ ፡ ለደቂቀ ፡ እስራኤል ። [30] ወነገሮሙ ፡ አሮን ፡ ኵሎ ፡ ቃለ ፡
እንተ ፡ ነገሮ ፡ እግዚአብሔር ፡ ለሙሴ ፡ ወገብረ ፡ ተአምረ ፡ በቅድ
መ ፡ ሕዝብ ፡ [31] ወአምኑ ፡ ሕዝብ ፡ ወተፈሥሑ ፡ እስመ ፡ ኀወጾሙ ፡

---

21 ወኢይፌንዎ ፡] ፌ int lin Yᵃ 25 ወወድቀት ፡] om ወ conj 26 ዝደም ፡

---

21 መድምመ ፡ R | ትግበሮ ፡ | ቅድሜሁ ፡] pr በ R | ኣጸንዕ ፡ FHCG | ልቦ ፡] FHCGR + ለፈርዖን ፡ R | ወኢይፌንዎሙ ፡ R 22 እግዚአብሔር ፡] እግዚእ ፡ FHGR pr እግዚእ ፡ C 23 ሕዝብየ ፡] pr ዝ R | ወአንተሰ ፡] + እመ ፡ C | እቅትሎ ፡ R 25 ሴታራ ፡] ሴፕራ ፡ FH ሲፕራ ፡ CG ሲፖራ ፡ R | ወወደቀት ፡ FH 26 እንከ ፡] post እምኔሁ ፡ R | om ሀየንቴሁ ፡ R 27 ሖር ፡] pr ወይቤሎ ፡ እግዚእ ፡ ለአሮን ፡ | ወሖረ ፡] + አሮን ፡ R | ወተአምኆ ፡] + ሙሴ ፡ ለአሮን ፡ R 28 om ሙሴ ፡ ለአሮን ፡ R | እግዚእ ፡] እግዚአብሔር ፡ R 29 ወአስተጋብኡ ፡ | ኵሎ ፡ | አእሩጊሆሙ ፡ R 30 በቅድመ ፡] om በ FHCG 31 ወአምነ ፡ | ወተፈሥሐ ፡ FHCG |

እግዚአብሔር ፡ ለደቂቀ ፡ እስራኤል ፡ እስመ ፡ ርእየ ፡ ሥቃዮሙ ፡ ወ
አትሐተ ፡ ሕዝብ ፡ ርእሶ ፡ ወሰገደ ።

Y
V 1—8 1 ወእምድኅረዝ ፡ ቦኡ ፡ ሙሴ ፡ ወአሮን ፡ ኀበ ፡ ፈርዖን ፡ ወይቤ
ልዎ ፡ ለፈርዖን ፡ ከመዝ ፡ ይቤ ፡ እግዚአብሔር ፡ አምላከ ፡ እስራኤል ፡
ፈኑ ፡ ሕዝብየ ፡ ከመ ፡ ይግበሩ ፡ በዓልየ ፡ ሐቅለ ። 2 ወይቤ ፡ ፈርዖን ፡
መኑ ፡ ውእቱ ፡ ዘእሰምዖ ፡ ቃሎ ፡ ከመ ፡ እፈንዎሙ ፡ ለደቂቀ ፡ እስ
ራኤል ፡ ኢያአምሮሂ ፡ ለእግዚእ ፡ ወለእስራኤልሂ ፡ ኢይፌንዎ ፡ 3 ወ
ይቤልዎ ፡ አምላከ ፡ ዕብራዊያን ፡ ጸውዐነ ፡ ንሑር ፡ እንከ ፡ ምሕዋረ ፡
ሠሉስ ፡ ዕለት ፡ ውስተ ፡ ሐቅል ፡ ከመ ፡ ንሡዕ ፡ ለእግዚአብሔር ፡ አ
ምላክነ ፡ ከመ ፡ ኢይርከበነ ፡ ሞት ፡ ወቀትል ። 4 ወይቤሎሙ ፡ ንጉ
ሠ ፡ ግብጽ ፡ ለምንት ፡ ለክሙ ፡ ሙሴ ፡ ወአሮን ፡ ትገፈትእዎ ፡ ለገዝ
ንቱ ፡ ሕዝብ ፡ እምግባሩ ፡ ሑሩ ፡ ውስተ ፡ ግብርክሙ ፡ 5 ወይቤሎሙ ፡
ፈርዖን ፡ ናሁ ፡ ይእዜ ፡ በዝኁ ፡ ወመልአ ፡ አሕዛበ ፡ ምድር ፡ ቦሁ ፡
ዘናዐርፎሙ ፡ እምግብሮሙ ። 6 ወአዘዘ ፡ ፈርዖን ፡ ለነዳእተ ፡ ገበር ፡
ዘሕዝብ ፡ ወለጸሐፍት ፡ ወይቤሎሙ ፡ 7 እምይእዜ ፡ ኢትሁብዎሙ ፡
ዳግመ ፡ ሐሠረ ፡ ለሕዝብ ፡ ለገቢረ ፡ ግንፋል ፡ በከመ ፡ መዋዕለ ፡ ት
ካት ፡ ለሊሆሙ ፡ ይሑሩ ፡ ወያስተጋብኡ ፡ ሐሠረ ፡ 8 ወአምጣነ ፡ ጥ
ብዐቶሙ ፡ ዘይገብሩ ፡ ግንፋለ ፡ ከማሁ ፡ ይግበሩ ፡ ኵሎ ፡ ዕለተ ፡ ወ
አልቦሙ ፡ ዘተኀጽጽዎሙ ፡ ወኢምንተኒ ፡ ዓዲ ፡ እመ ፡ ኢወሰከም

---

31 ሥቀዮሙ ፡ V 1 om ወይቤልዎ ፡ ለፈርዖን ፡ | ሐቅል ፡ 2 ኢያአመሮሂ ፡
3 ወይቤልዎ ፡] ል ex ሉ emend Y* 5 ብዝኁ ፡ | ዘነዐርፎሙ ፡ 6 ገበር ፡ |
ዝሕዝብ ፡ 7 ትሖሩ ፡ 8 እምኢወሰክምዎሙ ፡

FHCGR እስመ ፡ 2°] pr ወ FHCG om R | om ርእሶ ፡ R V 1 om ለፈርዖን ፡ C | እግ
ዚአብሔር ፡] እግዚእ ፡ Dillm. | በሐቅል ፡ 2 መኑ ፡] pr ለ R | ውእቱ ፡] + እግ
ዚአብሔር ፡ C | ኢያአምሮሂ ፡] pr ወ R | ኢይፌንዎ ፡] + ሙ ፡ R 3 ውስተ ፡]
ኀበ ፡ R | ለእግዚእ ፡ Dillm. | አምላክነ ፡] pr ለ FHCG 4 ወይቤሎ ፡ R | እም
ግብሩ ፡ 5 ፈርዖን ፡] + ለሕዝቡ ፡ C | ብዙኀ ፡ ወምሉእ ፡ | ቦሁ ፡ ዘናዐርፎሙ ፡]
ወአዕረፍክምዎሙ ፡ C 6 ወአዘዞሙ ፡ R | ዘሕዝብ ፡] ለ' R 7 እምይእዜ ፡]
+ ሰ ፡ R + እንከ ፡ | ኢትሁብዎሙ ፡ R | ለግብረ ፡ R | መዋዕለ ፡] 'ል ፡ et post
ትካት ፡ R | ለሊሆሙ ፡] pr አላ ፡ C | ሐሠረ ፡ 2°] pr ሎሙ ፡ C 8 ወአምጣነ ፡]
በአ' R | ጥብዖቶሙ ፡ FHCG | ይግበሩ ፡] ይገብሩ ፡ R | ወአልቦ ፡ | ዘታኀጽጽዎሙ ፡
FHCG ዘየሐ' R | ወኢምንተኒ ፡] om ኒ R | እመ ፡] እስመ ፡ R |

ዎሙ፡ እስመ፡ ዕሩዓን፡ ጸርሑ፡ ወይቤሉ፡ ንሑር፡ ወንሡዑ፡ ለእ Y
ግዚእ፡ አምላክነ፡ 9 አክብዱ፡ ግብሮሙ፡ ለገዘንቱ፡ ሰብእ፡ ወዘንቱ፡ V 9—17
ይኔልዩ፡ ወኢይሔልዩ፡ ነገረ፡ ዘኢይበቍዕ፡ 10 ወአገጐጕእዎሙ፡
ነዳእተ፡ ሕገዝብ፡ ወጸሐፍት፡ ወይቤልዎሙ፡ ለሕገዝብ፡ ከመዝ፡
ይቤ፡ ፈርዖን፡ ኢንሁበክሙ፡ እንከ፡ ሐሠረ፡ 11 ለሊክሙ፡ ሑሩ፡
ወአስተጋብኡ፡ ለክሙ፡ ሐሠረ፡ በኀበ፡ ረከብክሙ፡ ወአልቦ፡ ዘየ
ኀጽጸክሙ፡ እምጥብዐትክሙ፡ 12 ወተዘርዉ፡ ሕገዝብ፡ ውስተ፡ ኵ
ሉ፡ ምድረ፡ ግብጽ፡ ከመ፡ ያአልዱ፡ ሎሙ፡ ሐሠረ፡ 13 ወገዘኩሰ፡
ነዳእቶሙ፡ ያገጐጕእዎሙ፡ ወይቤልዎሙ፡ ፈጽሙ፡ ግብረክሙ፡
ዘለለ፡ ዕለትክሙ፡ በከመ፡ አመ፡ ንሁበክሙ፡ ሐሠረ፡ 14 ወይቀሥ
ፉ፡ ጸሐፍት፡ ነገዶሙ፡ ለደቂቀ፡ እስራኤል፡ እለ፡ ተሠይሙ፡ ዲቤ
ሆሙ፡ በኀበ፡ ዐበይተ፡ ፈርዖን፡ ወይቤልዎሙ፡ ለምንት፡ ኢትፌ
ጽሙ፡ ጥብዐተክሙ፡ ግንፋለ፡ በከመ፡ ትካት፡ ዮምኒ፡ 15 ቦኡ፡ ጸ
ሐፍቶሙ፡ ለደቂቀ፡ እስራኤል። ወአውየዉ፡ ኀበ፡ ፈርዖን፡ ወይ
ቤሉ፡ ለምንት፡ ከመዝ፡ ትሬስዮሙ፡ ለአግብርቲ፡ 16 ሐሠር፡ ኢይ
ሁብዎሙ፡ ለአግብርቲከ። ወይቤልዎሙ፡ ግበሩ፡ ግንፋለ፡ ወናሁ፡
አግብርቲከ፡ ይትቀሠፉ። ወይትገፍዑ፡ ሕገዝብከ። 17 ወይቤሎሙ፡
ዕሩፋን፡ አንትሙ፡ ወጽሩዓን፡ ወበእንተ፡ ገዘንቱ፡ ትብሉኒ፡ ንሑር፡

---

10 ወይቤሎሙ፡ | ሐሠር፡ 12 ወተዘርዉ፡] om ር | ያአልዱ፡] አል sup ras |
ሐሠር፡ cf FHR 13 ግብርክሙ፡ R 14 ጥብዐትክሙ፡ግንፋል፡

ወንሡዕ፡ CGR | ለእግዚአብሔር፡ R 9 ግብሮ፡ R | ለዝንቱ፡ሰብእ፡] ለዝ፡ FHCGR
ሕዝብ፡ R | ወኢይሔልዩ፡] ወኢሐለዩ፡ R 10 ወአጐጕእዎሙ፡] ወወፅኡ፡
C | ኢየሀቡክሙ፡ C 11 ወአልቦ፡] om ወ R | ዘየሐጸክሙ፡ FHCG | እም
ጥብዐትክሙ፡] 'ዖትክሙ፡ FHCG + ወኢ.ምንተ፡ 12 ወተዘርወ፡ | የአልዱ፡
FHCG ይእልዱ፡ R | ሐሠረ፡] ብርዐ፡ለሐሠር፡ FHR ብርዐ፡ወሐሠረ፡ CG
13 ወገዘኩሰ፡] ወውእቶሙሰ፡ C | ይጌጕእዎሙ፡ | ወይብልዎሙ፡ 14 ጸሐፍ
ተ፡ FHCG (?) | ነገዶሙ፡] ነዳእተሙ፡ CGR | ዐበይተ፡] ዓዘቅተ፡ R | ጥብዖተ
ክሙ፡ | ዮሙኒ፡ R 15 ቦኡ፡] pr ወ | ትሬስዮሙ፡] ትገብሮሙ፡ R | ለአግብ
ርተ፡] 'ቲከ፡ FHCG ለደቂቀ፡እስራኤል፡ R 16 ሐሠረ፡ | ኢየሀብዎሙ፡ R |
ይቀሥፍዎሙ፡ R | ወይትገፋዕ፡ FHC ወትገፍዕ፡ G ወተገፍዑ፡ R | ሕዝበከ፡ G
17 ወይቤሎሙ፡] + ፈርዖን፡ R | ትብሉኒ፡] om ኒ፡ |

V 18—23 Y ወንሡዕ ፡ ለአምላክነ ፡ [18] ይእዜኒ ፡ ሖሩ ፡ ወግበሩ ፡ ወሐሠረሰ ፡ ኢይ
ሁቡክሙ ፡ ወጥብዐተክሙሰ ፡ ግንፋለክሙ ፡ ታገብኡ ፡ [19] ወርእዩ ፡
ጸሐፍቶሙ ፡ ለደቂቀ ፡ እስራኤል ፡ ከመ ፡ በእኪት ፡ ሀለዉ ፡ ወይቤሉ ፡
እምጥብዖትነሂ ፡ ዘለለ ፡ ዕለትነ ፡ ኢያኅጸጽነ ፡ ግንፋለ ። [20] ወተራከ
ብዎሙ ፡ ለሙሴ ፡ ወለአሮን ፡ እንዘ ፡ ይመጽኡ ፡ ፀአቶሙ ፡ እምኀበ ፡
ፈርዖን ፡ [21] ወይቤልዎሙ ፡ ይርአይ ፡ እግዚአብሔር ፡ ለነ ፡ ወይፍታ
ሕ ፡ ከመ ፡ ገበርክምዎ ፡ ለጼናነ ፡ ሠቆራረ ፡ በቅድመ ፡ ፈርዖን ፡ ወበ
ቅድመ ፡ ዐበይቱ ፡ ከመ ፡ ትመጥውዎ ፡ ሰይፈ ፡ ውስተ ፡ እዴሁ ፡
በዘ ፡ ይቀትለነ ፡ [22] ወገብአ ፡ ሙሴ ፡ ኀበ ፡ እግዚእ ፡ ወይቤ ፡ እግዚኦ ፡
ለምንት ፡ አሕሠምከ ፡ በዝ ፡ ሕዝብከ ፡ ወለምንት ፡ ፈነውከኒ ፡ [23] እ
ምአመ ፡ ሖርኩ ፡ ኀበ ፡ ፈርዖን ፡ እንግሮ ፡ በቃልከ ፡ አሕሰመ ፡ በዝ ፡
ሕዝብከ ፡ ወኢያድኀንከሁ ፡ ለዝ ፡ ሕዝብ ።

VI 1—4 [1] ወይቤሎ ፡ እግዚአብሔር ፡ ለሙሴ ፡ ናሁ ፡ ትሬኢ ፡ ዘእገብር ፡
አነ ፡ በፈርዖን ፡ እስመ ፡ በእድ ፡ ጽንዕት ፡ ይፌንዎሙ ፡ ወበመዝራ
ዕት ፡ ልዕልት ፡ ያወፅእዎሙ ፡ እምድሩ ፡ [2] ወተናገሮ ፡ እግዚአብሔር ፡
ለሙሴ ፡ ወይቤሎ ፡ አነ ፡ ውእቱ ፡ እግዚእ ፡ [3] አስተርአይኩ ፡ ለአብ
ርሃም ፡ ወለይስሐቅ ፡ ወለያዕቆብ ፡ እስመ ፡ አምላክሙ ፡ አነ ፡ ወስ
ምየ ፡ እግዚእ ፡ ወአይደዕክዎሙ ፡ [4] ወዐቀብኩ ፡ መሐለየ ፡ ኀቤሆሙ ፡

---

18 ወሐሠርሰ ፡ | ወጥብዐትክሙሰ ፡ cf R | ግንፋልክሙ ፡ FHCG | ተጋብኡ ፡
19 ግንፋል ፡ FHCG 20 ፀአተሙ ፡ 21 ለጼናነ ፡] pro ነ spat 1 lit rasae VI 1 የወ
ፅእዎሙ ፡ 2 ወተናገሮ ፡] ወተነ', ተነ sup ras 1 lit Y* 4 ante መሐለየ ፡
spat 1 lit rasae | ሐቤሆሙ ፡

FHCGR ወንሡዕ ፡] om ወ R | ለእግዚአብሔር ፡ አምላክነ ፡ C 18 ይእዜኒ ፡] 'ኒ ፡ FH
CG pr ወ R | ወግበሩ ፡] om ወ R | ወሐሠረሰ ፡] om ወ | ወጥብዖተሰ ፡ ('ትሰ ፡
R) | ግንፋልክሙ ፡ FHCG | ታግብኡ ፡ (pr ግበሩ ፡ ለክሙ ፡ R) 19 እምጥብ
ዖትነሂ ፡] 'ሰ ፡ R | ዘለለ ፡] ወለ R | ኢየኅጸነ ፡ 20 ወተራከብዎሙ ፡ R | ወለአ
ሮን ፡] + ካህናት ፡ R | ፀአተሙ ፡] pr በ C 21 ከመ ፡ 1°] እስመ ፡ R 22 ወ
ገብአ ፡] pr ወቦአ ፡ R | እግዚኦ ፡] post ለምንት ፡ R | በዝ ፡] ለዝ ፡ R | ሕዝብከ ፡]
om ከ | ፈኖከኒ ፡ 23 በዝ ፡ ሕዝብከ ፡] በሕዝብከ ፡ VI 1 እግዚአብሔር ፡]
እግዚእ ፡ | om አነ ፡ | ያወጽእሙ ፡ 2 እግዚአብሔር ፡ ለሙሴ ፡] ord inv FHCG
ሙሴ ፡ ለእግዚአብሔር ፡ R 3 አስተርአይኩ ፡] 'ክዎሙ ፡ R pr ዘ | አምላክሙ ፡]
post አነ ፡ R | om እግዚእ ፡ C | አይዳዕክዎሙ ፡ FHCR ኢያይዳዕክዎሙ ፡ G
4 ወዐቀብኩ ፡] ወአቀምኩ ፡ | መሐላየ ፡ FHCG ማሕላየ ፡ R (item v 5) |

ምድረ ፡ ከናአን ፡ ምድር ፡ እንተ ፡ ኀደሩ ፡ ውስቴታ ፡ [5] ወአነ ፡ ሰመ Y
ዕኩ ፡ ገዐሮሙ ፡ ለደቂቀ ፡ እስራኤል ፡ እንተ ፡ ይቀንይዎሙ ፡ ግብጽ ፡ VI 5—12
ወተዘከርኩ ፡ መሐለየ ፡ [6] አፍጥን ፡ በሎሙ ፡ ለደቂቀ ፡ እስራኤል ፡
አነ ፡ ውእቱ ፡ እግዚእ ፡ ወአወፅአክሙ ፡ እምሐይሎሙ ፡ ለግብጽ ፡
ወእምቅንየቶሙ ፡ ወአድሕነክሙ ፡ ወእቤዝወክሙ ፡ በመዝረዕትየ ፡
ልዑል ፡ በኰነኔየ ፡ ዐቢይ ፡ [7] ወእነሥአክሙ ፡ ሊተ ፡ ወእከውነክሙ ፡
አምላከ ፡ ወተአምሩ ፡ እንከ ፡ አነ ፡ ውእቱ ፡ እግዚእ ፡ አምላክክሙ ፡
ዘአውፅአክሙ ፡ እምድረ ፡ ግብጽ ፡ ወእምሐይሎሙ ፡ ለግብጽ ።
[8] ወእወስደክሙ ፡ ውስተ ፡ ምድር ፡ እንተ ፡ ሰፈኀኩ ፡ እዴየ ፡ ከመ ፡
አሀበ ፡ ለአብረሃም ፡ ወለይስሐቅ ፡ ወለያዕቆብ ፡ ወእሁበክሙ ፡ ለክሙ ፡
በርስት ፡ አነ ፡ እግዚእ ፡ [9] ወነገሮሙ ፡ ሙሴ ፡ ከመዝ ፡ ለደቂቀ ፡ እስ
ራኤል ፡ ወኢሰምዕዎ ፡ ለሙሴ ፡ እምዕንብዘና ፡ ነፍሶሙ ፡ ወእምዐጻ
ባ ፡ ግብሮሙ ። [10] ወይቤሎ ፡ እግዚእ ፡ ለሙሴ ፡ [11] ባእ ፡ ወንግሮ ፡ ለፈ
ርዖን ፡ ንጉሠ ፡ ግብጽ ፡ ከመ ፡ ይፈንዎሙ ፡ ለደቂቀ ፡ እስራኤል ፡ እም
ድሩ ፡ [12] ወተናገረ ፡ ሙሴ ፡ ወይቤ ፡ ቅድመ ፡ እግዚእ ፡ ናሁ ፡ ደቂቀ ፡
እስራኤል ፡ ኢይሰምዑኒ ፡ ፈርዖን ፡ እፎ ፡ ይሰምዐኒ ፡ ወአነ ፡ በሃም ።

---

5 ለደቂቀ ፡] ደቂቀ ፡ sup ras 2 litt | ይቀንይዎሙ ፡] ንይ sup ras 6 ለደቂቃ ፡ | ወአወፀአክሙ ፡ | ወአዴሕነክሙ ፡ | ወእቤዝውክሙ ፡ | በዐቤይ ፡ 7 አምላከ ፡] 'ከ ፡ | ዘአውፀአክሙ ፡ | እምድረ ፡] እምራ ፡ | ወእምሐይሎሙ ፡] ይ int lin Y[a] 8 ወእወስደክሙ ፡] ክሙ ፡ sup ras, quam spat 2 litt sequitur | አሀበ ፡] አ int lin Y[a] | ወለ ፡ የዕቆብ ፡ (sic) | ለክሙ ፡ — 9 እስራኤል ፡ sup ras Y[a] | ወኢሰምዕዎ ፡] ወኢ' | ወእም ፡ ዐጸበ ፡ (sic) 12 ኢይሰምዑኒ ፡] pr እምድሩ ፡ ወተናገረ ፡ — እስራኤል ፡ repet

---

ምድረ ፡] pr ከመ ፡ እሁቦሙ ፡ (አሀ' CGR) | የኀድሩ ፡ R 5 ሰማዕኩ ፡ 6 በ FHCGR
ሎሙ ፡] pr ወ R | እግዚእ ፡] + እግዚአብሔር ፡ C | ወኣወፅአክሙ ፡ | በመዝራዕ
ትየ ፡ (om የ FHCG) | በዠነኔየ ፡] pr ወ om የ FHCG 7 ወታእምሩ ፡ FH ወ
ታአምሩ ፡ R | እንከ ፡] + ከመ ፡ | ዘኣወጽአክሙ ፡ FHCG ዘአውጻእኩክሙ ፡ R
8 ሰፋኀኩ ፡ | አሀባ ፡ | ወእሁበክምዋ ፡ FHCG | በርስት ፡] ለርስት ፡ C ርስተ ፡ G
ይኩንክሙ ፡ ርስተ ፡ R | እግዚእ ፡] + እግዚአብሔር ፡ C 9 ወእምዕጸበ ፡ | ግብ
ሮሙ ፡] ነፍሶሙ ፡ 2° R 10 እግዚእ ፡] እግዚአብሔር ፡ R 11 ባእ ፡ | ንጉ
ሠ ፡] pr ለ R 12 ኢይሰምዑኒ ፡] ኢሰምዑኒ ፡ FHCG ስምዑኒ ፡ R | ፈርዖን ፡]
pr ወ R

Y
VI 13—22

13 ወይቤሎሙ ፡ እግዚ.እ ፡ ለሙሴ ፡ ወለአሮን ፡ ወአዘዞሙ ፡ ይበልዎ ፡
ለፈርዖን ፡ ንጉሠ ፡ ግብጽ ፡ ያወፅኦሙ ፡ ለደቂቀ ፡ እስራኤል ፡ እምድረ ፡
ግብጽ ። 14 ወእሉ ፡ እሙንቱ ፡ መላእክት ፡ በቤተ ፡ አቡሆሙ ፡ ደቂቀ ፡
ሮቤል ፡ በኵሩ ፡ ለእስራኤል ፡ ሄኖ ። ሬሚ ፡ ዝውእቱ ፡ ተውልዲሁ ፡
ለሮቤል ፡ 15 ደቂቀ ፡ ስምዖን ፡ ያሞኤል ። ወያሜን ። ወአአድ ። ወያ
ክን ። ወአሳር ። ወሰኡል ። ዘእምነ ፡ ፈኒእስ ፡ ዝውእቱ ፡ ተወልዱ ፡
ለስምዖን ፡ 16 ዝውእቱ ፡ አስማቲሆሙ ፡ ለደቂቀ ፡ ሌዊ ፡ በበ ፡ ዘመ
ዶሙ ፡ ገርሶን ። ወቀዐት ፡ ወሞራሪ ። ወዓመተ ፡ ሕይወቱ ፡ ለሌዊ ፡
፻፴ ፡ ወ ፯ ፡ 17 ወእሉ ፡ እሙንቱ ፡ ደቂቀ ፡ ገርሶም ። ሎቤኒ ፡ ወሰሚዕ ።
በቤተ ፡ አቡሆሙ ። 18 ወደቂቀ ፡ ቃዓት ፡ እምበራም ። ወይሰክር ።
ወኬብሮን ። ወዖዝያል ። ወዓመተ ፡ ሕይወቱ ፡ ለቃዓት ፡ ፻ ወ ፴፫ ፡ ዓ
መት ፡ 19 ወደቂቀ ፡ ምራሪ ፡ ሙሐል ። ወኍሙስ ። እሉ ፡ እሙንቱ ፡
ትውልደ ፡ ሌዊ ፡ በበ ፡ ዘመዶሙ ፡ 20 ወነሥአ ፡ ሎቱ ፡ እንበርም ፡
ብእሲተ ፡ ዮከብድ ፡ ወለተ ፡ እኁሁ ፡ ለአቡሁ ፡ ወወለደቶ ፡ ሎቱ ፡
ለአሮን ፡ ወለሙሴ ፡ ወለማርያ ፡ እኅቶሙ ፡ ወዓመተ ፡ ሕይወቱ ፡ ለ
እንበርም ፡ ፻ ወ ፴፯ ፡ ዓመት ። 21 ወደቂቀ ፡ ስእር ፡ ቆሬ ፡ ወናፌግ ።
ወዝክር ። 22 ወደቂቀ ፡ ዖዝያን ፡ ሚሲኤል ። ወኢልሶፌን ። ወሳታሪ ።

---

14 ተውላዲሁ ፡

FHCGR 13 ያውጽኦሙ ፡ 14 በቤተ ፡] በበ ፡ ቤተ ፡ | አበዊሆሙ ፡ | ሄኖ ፡] ሄኖኅ ፡ + ወፍ
ሉሶ ፡ ('ስ ፡ GR) ወአስሮን ፡ | ሬሚ ፡] ክሬሚ ፡ R ክርሚ ፡ CG pr ወ | ዝውእቱ ፡]
ዘ' R | ትውልዲሁ ፡ FHCG ትውልዱ ፡ R 15 የምኤል ፡ FHCG | ወያሚን ፡ |
ወአኦድ ፡ FHCG | ወሳአር ፡ FHCG ወሶአር ፡ R | ወሱኤል ፡ R | ፈኒእ ፡ FH ፋ
ኔስ ፡ G ፋኒአስ ፡ C ፈኒእሶ ፡ R | ትውልዱ ፡ 16 ዝውእቱ ፡] pr ወ | ወቃዓት ፡
DILLM. ወቀዓት ፡ R et DILLM. annot. | ወምራሪ ፡ FHCG | ፻፴ ወ ፯ 17 ገር
ሶን ፡ CG | ወሶሚዕ ፡ R | በበ ፡ ቤተ ፡ R | አበዊሆሙ ፡ CGR 18 እምበረም ፡
FHCG እንብርም ፡ R | ወይሳክር ፡ F ወይሳአር ፡ HC ወይሳኮር ፡ G ወይስካር ፡
R | ወዖዝየል ፡ FHCG | ፻ ወ ፴ ፡] + ወ ፫ C 19 ሚራሪ ፡ R | መሑል ፡ FHG
ማሑል ፡ R ሙሐሊ ፡ C | ወሐሙሴ ፡ R | ትውልደ ፡] + ቤተ ፡ 20 እምበ
ረም ፡ bis FHCG እንብርም ፡ (1°, አ' 2°) R | ዮካብድ ፡ R | ወወለደቶሙ ፡ |
ለሙሴ ፡ ወለአሮን ፡ R | ወለማርያም ፡ R | ፻ ወ ፴] + ፯ R ፻፴ ወ ፯ FHCG
21 ሳአር ፡ FHG ይሳአር ፡ C ሶእር ፡ R 22 ሚሳኤል ፡ | ወኤሊሳፌን ፡ FHCG
ወኢሊሶፌን ፡ R | ወሶተሪ ፡ FHG ወሶትሪ ፡ C ወሶታሪ ፡ R

[23] ወነሥአ፡ አሮን፡ ሎቱ፡ ብእሲተ፡ ኤልሳቤጥ፡ ወለተ፡ አሚናዳብ፡ Y VI 23—30
እኅቱ፡ ወወለደት፡ ሎቱ፡ ናዳብ። ወአብዩድ። ወአልዓዛር። ወኢ
ታምር፡ [24] ደቂቀ፡ ቆሬ፡ አሴር፡ ወሕልቃና። ወአብያሰፍ፡ ዝውእቱ፡
ተውልዱ፡ ለቆሬ፡ [25] ወአልዓዛር፡ ዘአሮን፡ ነሥአ፡ ሎቱ፡ ብእሲተ፡
እምአዋልደ፡ ፈጢይን፡ ወወለደቶ፡ ለፊናሐስ፡ ዝውእቱ፡ ቀዳሚ፡
ተውልዶሙ፡ ለሌዋዊያን፡ በበ፡ ዘመዶሙ፡ [26] እሉ፡ እሙንቱ፡ አ
ሮን፡ ወሙሴ፡ እለ፡ ይቤሎሙ፡ እግዚአብሔር፡ ያውፅእዎሙ፡ ለደ
ቂቀ፡ እስራኤል፡ እምድረ፡ ግብጽ፡ ምስለ፡ ኀይሎሙ፡ [27] እሙንቱ፡
እሉ፡ እለ፡ ተበሀልዎ፡ ለፈርዖን፡ ለንጉሠ፡ ግብጽ፡ ከመ፡ ያውፅ
እሙ፡ ለደቂቀ፡ እስራኤል፡ እምብሔረ፡ ግብጽ፡ ሙሴ፡ ወአሮን፡ እ
ሙንቱ፡ [28] በዕለት፡ እንተ፡ ነገሮ፡ እግዚአብሔር፡ ለሙሴ፡ በም
ድረ፡ ግብጽ፡ [29] ተናገሮ፡ እግዚእ፡ ለሙሴ፡ ወይቤሎ፡ አነ፡ ውእቱ፡
እግዚእ፡ ንግሮ፡ ለፈርዖን፡ ንጉሠ፡ ግብጽ፡ ኵሎ፡ ዘአነ፡ እብለከ።
[30] ወያቤሎ፡ ሙሴ፡ ለእግዚእ፡ ናሁ፡ ዐያፍ፡ አነ፡ እፎ፡ ይሰምዐኒ፡
ፈርዖን፡

[1] ወይቤሎ፡ እግዚእ፡ ለሙሴ፡ ናሁ፡ ረሰይኩከ፡ አምላከ፡ ለፈ VII 1—3
ርዖን፡ ወአሮን፡ እኁከ፡ ኢይኩንከ፡ ነቢየ፡ [2] ወአንተሰ፡ ንግር፡
ኵሎ፡ ዘአዘዝኩከ፡ ወአሮን፡ ለይንግሮ፡ ለፈርዖን፡ ከመ፡ ይፈን
ዎሙ፡ ለደቂቀ፡ እስራኤል፡ እምድሩ፡ [3] ወአነ፡ አጸንዕ፡ ልቦ፡ ለፈር

---

25 ነሥኡ፡ | ተውለደሙ፡ 28 በዕለተ፡ R 30 ዓያፍ፡ VII 1 ነቢይ፡

---

23 አሮን፡ሎቱ፡] ord inv | ኤሊሳቤጥ፡ FHCG | አሚናዳብ፡ | እኅቱ፡] + ለነአሶ፡ FHCGR FH + ለነአሶን፡ CG + ለናኦስ፡ R | ወኢታማር፡ FH ወይታምር፡ CG ወኢትዐማር፡ R 24 ደቂቀ፡] pr ወ R | ኣሴር፡ FHCG | ወአቢያሳፍ፡ FHCG ወአብያስፍ፡ R | ትውልዱ፡ 25 ወአልአዛር፡ Dill.m. | ፋጢይን፡ | ወወለደቶ፡] + ሎቱ፡ FHCG | ለፊንሐስ፡ FH ለፊንሐስ፡ CG | ትውልደሙ፡ | ለሌዋውያን፡ R 26 ሙሴ፡ወአሮን፡ R | ያወፅእዎሙ፡ FH 27 እሙንቱ፡እሉ፡] ord inv | ተባህልዎ፡ | ለንጉሠ፡] om ለ | ያወፅአሙ፡ H 28 ተናገሮ፡ | እግዚኣብሔር፡] እግዚእ፡ 29 ተናገሮ፡] pr ወ C | እግዚእ፡ bis] እግዚኣብሔር፡ R | እቤለከ፡ FHCG VII 1 አምላኩ፡ FHCG | ኢይኩንከ፡] om ኢ 2 ንግር፡] ´ሮ፡ CG | ለይንግሮ፡] om ለ R

Y ዖን ፡ ወአበዝኅ ፡ ተአምርየ ፡ ወመድምምየ ፡ በምድረ ፡ ግብጽ ፡ 4 ወ
VII 4—15 ኢይሰምዑክሙ ፡ ፈርዖን ፡ ወእወዲ ፡ እዴየ ፡ ዲበ ፡ ብሔረ ፡ ግብጽ ፡
ወአውፅኦሙ ፡ በኀይልየ ፡ ለሕዝብየ ፡ ለደቂቀ ፡ እስራኤል ፡ እምድረ ፡
ግብጽ ፡ በበቀል ፡ ዐቢይ ፡ 5 ወያአምሩ ፡ እንከ ፡ ኵሉ ፡ ግብጽ ፡ ከመ ፡
አነ ፡ ውእቱ ፡ እግዚእ ፡ ወእሰፍሕ ፡ እዴየ ፡ ዲበ ፡ ብሔረ ፡ ግብጽ ፡
ወአወፅኦሙ ፡ ለደቂቀ ፡ እስራኤል ፡ እማእከሎሙ ። 6 ወገብሩ ፡ ሙሴ ፡
ወአሮን ፡ በከመ ፡ አዘዞሙ ፡ እግዚእ ፡ ከማሁ ፡ ገብሩ ። 7 ወኮነ ፡ ለ
ሙሴ ፡ ፹ ፡ ዓመት ፡ ወለአሮን ፡ ፹ ወ ፫ ፡ ዓም ፡ አመ ፡ ተናገርዎ ፡
ለፈርዖን ። 8 ወይቤሎሙ ፡ እግዚእ ፡ ለሙሴ ፡ ወለአሮን ፡ 9 እመ ፡ ይ
ቤለክሙ ፡ ፈርዖን ፡ ሀቡነ ፡ ተአምረ ፡ ወመድምመ ፡ በሎ ፡ ለአሮን ፡
እኁከ ፡ ንሥእ ፡ ለዛ ፡ በትር ፡ ወግድፋ ፡ ቅድሜሁ ፡ ለፈርዖን ፡ ወቅ
ድመ ፡ ዐበይቱ ፡ ወትከውን ፡ አርዌ ፡ ምድር ። 10 ወቦአ ፡ ሙሴ ፡ ወ
አሮን ፡ ቅድመ ፡ ፈርዖን ፡ ወገብሩ ፡ ከማሁ ፡ በከመ ፡ አዘዞሙ ፡ እግ
ዚአብሔር ፡ ወገደፈ ፡ አሮን ፡ በትሮ ፡ ቅድመ ፡ ፈርዖን ፡ ወቅድመ ፡
ዐበይቱ ፡ ወኮነት ፡ አርዌ ፡ ምድር ፡ 11 ወጸውዖሙ ፡ ፈርዖን ፡ ለጠቢ
ባን ። ወለመሠርያን ፡ ወገብሩ ፡ ሐራስያን ፡ ግብጽ ፡ በሥራዮሙ ፡ ከ
ማሆሙ ፡ 12 ወገብሮሙ ፡ አብትሮሙ ፡ ወኮነት ፡ አራዊተ ፡ ምድር ፡
ወውሕጠቶሙ ፡ በትረ ፡ አሮን ፡ ለአብትረ ፡ እልኩ ፡ 13 ወጸንዐ ፡ ል
በ ፡ ፈርዖን ፡ ወአበየ ፡ ሰሚዐ ፡ በከመ ፡ ይቤ ፡ እግዚእ ። 14 ወይቤሎ ፡
እግዚእ ፡ ለሙሴ ፡ ከብደ ፡ ልቡ ፡ ለፈርዖን ፡ ከመ ፡ ኢይፈንዎሙ ፡
ለሕዝብ ፡ 15 ወሖር ፡ ኀበ ፡ ፈርዖን ፡ በጽባሕ ፡ ናሁ ፡ ኀበ ፡ ማይ ፡ ይወ

---

4 ብሔረ ፡] ብሔ sup ras 7 ዓመት ፡] 'ተ ፡ | ለፈሮዖን ፡ 9 ለዘ ፡ 15 ወሖረ ፡

FHCGR 4 ወአወፅኦሙ ፡ | በበቀል ፡] ወበቃል ፡ R 5 ዙሉ ፡ FHCG | ብሔረ ፡] ባሕረ ፡
FH om R | ወአውፅኦሙ ፡ R 7 ወኮኖ ፡ CGR | ዓመት ፡] ዓም ፡ FHCG ዐመ
ቱ ፡ R | ፹ ወ ፫] om ወ FHCG ፹ ወ ፯ R | ዓም ፡] ዓመቱ ፡ R 9 ሀቡነ ፡] 'ኒ ፡
C | ለዘ ፡] ለእንታክቲ ፡ ወለዘቲ ፡ R 11 ሐረሳውያን ፡ R | በሥራያቲሆሙ ፡
12 ወገብሩ ፡ | አብትሪሆሙ ፡ CGR | ወኮነ ፡ FHR ወኮኑ ፡ C ወኮና ፡ G | ወውሕ
ጦሙ ፡ R | እልኩ ፡] እልክቱ ፡ R 13 ልቡ ፡ ለፈርዖን ፡ 14 ኢይፈንዎሙ ፡ R
15 ማይ ፡] ማየ ፡ ተከዚ ፡ CR |

ዕአ ፡ ውእቱ ፡ ወይቀውም ፡ ወተቀበሎ ፡ ዲበ ፡ ገበዘ ፡ ተከዚ ፡ ወእን Y VII 16—22
ታክቲ ፡ በትር ፡ እንተ ፡ ኮነት ፡ አርዌ ፡ ምድር ፡ ንሥአ ፡ ውስተ ፡ እ
ዴከ ። 16 ወበሎ ፡ እግዚእ ፡ አምላከ ፡ ዕብራዊያን ፡ ፈነወኒ ፡ ኀቤከ ፡
እንዘ ፡ ይብል ፡ ፈኑአ ፡ ሕዝበ ፡ ከመ ፡ ይፀመድዎ ፡ በሐቅል ፡ ወናሁ ፡
ኢሰማዕከ ፡ እስከ ፡ ዛቲ ፡ 17 ከመዝ ፡ ይቤ ፡ እግዚእ ፡ በእንተ ፡ ዝንቱ ፡
ታአምር ፡ ከመ ፡ አነ ፡ ውእቱ ፡ እግዚእ ፡ አነ ፡ እዘብጥ ፡ በዛ ፡ በትር ፡
እንተ ፡ ውስተ ፡ እዴየ ፡ ዲበ ፡ ማይ ፡ ዘውስተ ፡ ተከዚ ፡ ወይከውን ፡
ደመ ፡ 18 ወይመውቱ ፡ ዓሣተ ፡ ተከዚ ፡ ወይፀይእ ፡ ተከዚ ፡ ወኢይ
ክሉ ፡ ግብጽ ፡ ሰቲየ ፡ ማይ ፡ ዘውስተ ፡ ተከዚ ። 19 ወይቤሎ ፡ እግዚእ ፡
ለሙሴ ፡ በሎ ፡ ለአሮን ፡ ንሥአ ፡ ለበትርከ ፡ ወስፋሕ ፡ እዴከ ፡ ዲበ ፡
ማየ ፡ ግብጽ ፡ ወዲበ ፡ አፍላጎሙ ፡ ወዲበ ፡ አሥራጊሆሙ ፡ ወዲበ ፡
አዕያጊሆሙ ፡ ወዲበ ፡ ኵሉ ፡ ምቅዋመ ፡ ማዮሙ ፡ ወይከውን ፡ ደ
መ ፡ ወኮነ ፡ ደም ፡ ውስተ ፡ ኵሉ ፡ ምድረ ፡ ግብጽ ፡ ውስተ ፡ ዕፀው ፡
ወውስተ ፡ እብን ። 20 ወገብሩ ፡ ከመዝ ፡ ሙሴ ፡ ወአሮን ፡ በከመ ፡ አ
ዘዞሙ ፡ እግዚእ ፡ ወአልዐለ ፡ አሮን ፡ በትሮ ፡ ወዘበጠ ፡ ማየ ፡ ተከዚ ፡
በቅድመ ፡ ፈርዖን ፡ ወበቅድመ ፡ ሀበይቱ ፡ ወኮነ ፡ ደመ ፡ ማይ ፡ ዘው
ስተ ፡ ተከዚ ፡ 21 ወሞቱ ፡ ዓሣት ፡ ዘውስተ ፡ ተከዚ ፡ ወጼአ ፡ ተከዚ ።
ወሥእኑ ፡ ግብጽ ፡ ሰቲየ ፡ ማይ ፡ እምተከዚ ፡ ወኮነ ፡ ደም ፡ ውስተ ፡
ኵሉ ፡ ምድረ ፡ ግብጽ ። 22 ወገብሩ ፡ ከማሁ ፡ ሐረሳዊያን ፡ ግብጽ ፡

---

17 ደመ ፡] int lin cf R 18 ወኢይክሉ ፡ ግብጽ ፡] sup ras nisi ጽ 19 አፍ
ለጎሙ ፡ 20 ደም ፡ 21 ዠሉ ፡ 22 ሐረሳዊያን ፡ |

---

om ውእቱ ፡ R | ገበዘ ፡] ገቦ ፡ G | ወእንታክቲ ፡] ወለእ' C | ንሣእ ፡ R 16 ዕብ FHCGR
ራውያን ፡ R | ሕዝበ ፡ HG ሕዝብየ ፡ (om የ R) CR | ይፀመዱኒ ፡ CR | ኢሰማ
ዕከ ፡ CG ኢይሰምዓከ ፡ R | ዛቲ ፡] + ዕለት ፡ CGR 17 በእንተ ፡ ዝንቱ ፡] በዝ
ንቱ ፡ | አነ ፡ 2°] pr ናሁ ፡ C | እዘብጦ ፡ FH | በዛ ፡] በዝንቱ ፡ R | ዘውስተ ፡] እን
ተ ፡ ውስተ ፡ R | om ወይከውን ፡ ደመ ፡ R 18 om ወይመውቱ ፡ — ተከዚ ፡
1° R | ዓሣተ ፡] 'ት ፡ + ዘውስተ ፡ FHCG | ሰትየ ፡ | ዘውስተ ፡] እም 19 ማየ ፡]
ማያተ ፡ | አፍላጊሆሙ ፡ C | አሥርጊሆሙ ፡ R | ወኮነ ፡ ደም ፡] 'መ ፡ R om CG |
ውስተ ፡ 2°] pr ወ R | እብን ፡] አዕባን ፡ C 20 om በትሮ ፡ R | ማየ ፡] + ዘው
ስተ ፡ 21 ወሞተ ፡ FHG | ሰትየ ፡ FHCG | ደመ ፡ CGR 22 ሐራሳዊያነ ፡
FH ሐረማውያነ ፡ R ሐራስያነ ፡ CG

Y በሥራያቲሆሙ ፡ ወጸንዐ ፡ ልቡ ፡ ለፈርዖን ፡ ወአበየ ፡ ሰሚዖቶሙ ፡
VII 23—29 በከመ ፡ ይቤ ፡ እግዚእ ፡ 23 ወገብአ ፡ ፈርዖን ፡ ወቦአ ፡ ቤቶ ፡ ወኢተ
ንሥአ ፡ ልቡ ፡ በዝንቱ ፡ 24 ወከረዩ ፡ ኵሉ ፡ ግብጽ ፡ አውዶ ፡ ለተከዚ ፡
ከመ ፡ ይስተዩ ፡ ማየ ፡ ወሥእኑ ፡ ሰቲየ ፡ ማይ ፡ እምተከዚ ፡ 25 ወተፈ
ጸመ ፡ ሰቡዕ ፡ ዕለት ፡ እምድኅረ ፡ ዘበጦ ፡ እግዚእ ፡ ለተከዚ ። 26 ወይ
ቤሎ ፡ እግዚእ ፡ ለሙሴ ፡ ባእ ፡ ኀበ ፡ ፈርዖን ፡ ወበሎ ፡ ከመዝ ፡ ይቤ ፡
እግዚእ ፡ ፈኑ ፡ ሕዝብየ ፡ ከመ ፡ ይፀመዱኒ ፡ በሐቅል ፡ 27 ወእመ ፡
አበይከ ፡ አንተ ፡ ፈንዎቶሙ ፡ ናሁ ፡ አነ ፡ እዘብጥ ፡ ኵሉ ፡ አድባሪከ ፡
በቈርነናዓት ፡ 28 ወይቀይእ ፡ ተከዚ ፡ ቈርናናዓተ ፡ ወየዐርግ ፡ ወይ
በውእ ፡ ውስተ ፡ ቤትከ ፡ ወውስተ ፡ ውሳጥያተ ፡ ጽርሕከ ፡ ወዲበ ፡
ዐራትከ ፡ ወውስተ ፡ አብያተ ፡ ዐበይትከ ፡ ወዲበ ፡ ሕዝብከ ፡ ወውስተ ፡
ሐሪጽከ ፡ ወውስተ ፡ እቶናቲከ ፡ 29 ወዲቤከ ፡ ወዲበ ፡ ሕዝብከ ፡ ወ
ዲበ ፡ ዐበይትከ ፡ ወየዓርግ ፡ ቈርናነዓት ፡
VIII 1—3 1 ወይቤሎ ፡ እግዚእ ፡ ለሙሴ ፡ ወበሎ ፡ ለአሮን ፡ እኁከ ፡ ስፋሕ ፡
በእዴከ ፡ በትረከ ፡ ዲበ ፡ አፍላግ ፡ ወዲበ ፡ አዕያግ ፡ ወአውዕእ ፡ ቈ
ርናነዓተ ። 2 ወሰፍሐ ፡ አሮን ፡ እዴሁ ፡ ዲበ ፡ ማያተ ፡ ግብጽ ፡ ወአ
ውፅአ ፡ ቈርነነዓተ ፡ ወዐርገ ፡ ቈርነነዓት ፡ ወከደኖ ፡ ለምድረ ፡ ግ
ብጽ ፡ 3 ወገብሩ ፡ ከማሁ ፡ ሐረስያን ፡ በሥራያቲሆሙ ፡ ወአውዕኡ ፡

ለፈርዖን ፡] om ለ (ለ sup init ፈ R) 24 ዙሉ ፡] ዙ sup ras 28 ቈርናና
ዓት ፡ | ወውስተ ፡ 3°] pr ወውስተ ፡ እተናቲከ ፡ ወዲቤከ ፡ ወዲበ ፡ ዐበይትከ ፡ ወዲበ ፡
ሕዝብከ ፡ 29 ወዲቤከ ፡] 'ኪ ፡ VIII 1 ቈርናነዓት ፡ 2 ቈርነነዓተ ፡] 'ት ፡
3 ሐረስያነ ፡ cf CR |

FHCGR 23 ወኢተንሥአ ፡] ወኢተመይጠ ፡ C | በዝንቱ ፡] pr ወ FHG 24 ዙሉ ፡ | ዓው
ዱ ፡ R | ይስትዩ ፡ R | ሰትየ ፡ FHCG 25 ሰቡዐ ፡ ዕለት ፡ FH ሰቡዕ ፡ መዋዕል ፡
CG 27 ወለእመ ፡ R | ፈንዎተ ፡ FHR 'ተ ፡ G | በቈርነናዓት ፡ FH በቈርናን
ዓት ፡ C በቈርነነዓት ፡ GR (item vv 28, 29, cap 8 vv 1—9) 28 ቤትከ ፡] አብያቲከ ፡
CR | ውማጥያቲከ ፡ R 29 ሕዝብከ ፡ et ዐበይትከ ፡] ord inv C | om ወዲቤከ ፡
— ዐበይትከ ፡ R | ወየዓርግ ፡] om ወ VIII 1 ወበሎ ፡] om ወ | ስፋሕ ፡ በእዴ
ከ ፡ በትረከ ፡] ደይ ፡ እዴከ ፡ በበትርከ ፡ R | አፍላግ ፡] + ወዲበ ፡ አሥራግ ፡ 2 አ
ሮን ፡ እዴሁ ፡] ord inv R | ዲበ ፡] + አፍላግ ፡ ወ R 3 ሐረስያን ፡] ሐራስያን ፡
FHG ሐራስያነ ፡ ግብጽ ፡ C ሐረሳውያነ ፡ ግብጽ ፡ R

ቍርነነዓተ ፡ ዲበ ፡ ምድረ ፡ ግብጽ ፡ 4 ወጸውዖሙ ፡ ፈርዖን ፡ ለሙሴ ፡ Y VIII 4—12
ወለአሮን ፡ ወይቤሎሙ ፡ ጸልዩ ፡ ዲቤየ ፡ ኀበ ፡ እግዚ.አ ፡ ከመ ፡ ያሰ
ስል ፡ ቍርናናዓተ ፡ እምኔየ ፡ ወእምሕዝብየ ፡ ወእፈንዎ ፡ ለሕዝብ ፡
ከመ ፡ ይሡዑ ፡ ለእግዚ.አ ። 5 ወይቤሎ ፡ ሙሴ ፡ ለፈርዖን ፡ ዐድመኒ ፡
ማእዜ ፡ እጼሊ ፡ ዲቤከ ፡ ወዲበ ፡ ዐበይትከ ፡ ወዲበ ፡ ሕዝብከ ፡ ከመ ፡
ይማስን ፡ ቈርነነዓት ፡ እምኔከ ፡ ወእምሕዝብከ ፡ ወእምአብያቲክሙ ፡
እንበለ ፡ ተከዚ ፡ ይተርፍ ፡ 6 ወይቤሎሙ ፡ ፈርዖን ፡ ለጌሠም ፡ ወይቤ ፡
ኦሆ ፡ በከመ ፡ ትቤ ፡ ከመ ፡ ታእምር ፡ ወከመ ፡ አልቦ ፡ ባዕደ ፡ ዘእን
በለ ፡ እግዚ.አ ፡ 7 ወይሴስል ፡ ቈርናነዓት ፡ እምቤትከ ፡ ወእምአብያቲ
ክሙ ፡ ወእምዐበይትከ ፡ ወእምሕዝብከ ፡ እንበለ ፡ ውስተ ፡ ተከዚ ፡
ይተርፍ ፡ 8 ወወፅኡ ፡ ሙሴ ፡ ወአሮን ፡ እምኀበ ፡ ፈርዖን ፡ ወአውየ
ዉ ፡ ኀበ ፡ እግዚ.አብሔር ፡ በከመ ፡ ይቤ ፡ ሙሴ ፡ በእንተ ፡ ሙስና ፡
ቈርነነዓት ፡ በከመ ፡ አዘዘ ፡ ፈርዖን ፡ 9 ወገብረ ፡ እግዚ.አ ፡ በከመ ፡
ይቤ ፡ ሙሴ ፡ ወሞተ ፡ ቈርነነዓት ፡ እምአብያት ፡ ወእምአህጉር ፡ ወ
እምአሕቁል ፡ 10 ወአስተጋብእዎ ፡ ክምረ ፡ ክምሮ ፡ ወጼአት ፡ ምድ
ር ፡ 11 ወሶበ ፡ ርእዮ ፡ ፈርዖን ፡ ከመ ፡ ኮነ ፡ ዕርፍት ፡ ከብደ ፡ ልቡ ፡
ወአበየ ፡ ሰሚዖቶሙ ፡ በከመ ፡ ነበበ ፡ እግዚ.አ ። 12 ወይቤሎ ፡ እግ
ዚ.አ ፡ ለሙሴ ፡ በሎ ፡ ለአሮን ፡ ስፋሕ ፡ በእዴከ ፡ በትረከ ፡ ወዝብጥ ፡
መሬተ ፡ ምድር ፡ ወታውዕእ ፡ ጸጸተ ፡ ዲበ. ፡ ሰብእ ፡ ወዲበ ፡ እንስሳ ፡

ቍርነነዓት ፡ 4 ቍርናናዓት ፡ FHCGR 10 ክምሮ ፡] ክመሮ ፡ cf FH
11 ኮነ ፡] ኦነ ፡ 12 ጸጸት ፡ FHCGR

---

4 ይሰስል ፡ | ወእፈንዎ ፡ | ከመ ፡] ወ FHCG 5 እጸሊ ፡ FHCG | ወእምአብያ FHCGR
ቲክሙ ፡] 'ሆሙ ፡ R | ተከዚ ፡] pr ውስተ ፡ FHCG pr እስከ ፡ R 6 ወይቤሎሙ ፡
om ሙ | ለጌሠም ፡] ጌሠመ ፡ R | ወከመ ፡] om ወ | ዘእንበለ ፡] om ዘ R 7 እ
ምቤትከ ፡] እምኔከ ፡ | ወእምነ ፡ ዓብያቲክሙ ፡ R | ተከዚ ፡ 8 እግዚ.አብሔር ፡]
እግዚ.አ ፡ | om በከመ ፡ ይቤ ፡ ሙሴ ፡ 9 ወእምአሕቃል ፡ R ወእምሐቅል ፡ C
10 ክምሮ ፡] ክመሮ ፡ FH ክምረ ፡ C ክምር ፡ G 11 ዕረፍት ፡ ('ት ፡ R) 12 ወ
ይወፅእ ፡ FHCG ወይፃእ ፡ R | ጻጸት ፡ FH (item v 13 FHG v 14) ፃፀት ፡ CR
(item v 14 C v 13) ጻጼት ፡ G (item v 13) ፃያት ፡ R (item v 13)

Y ወዲበ ፡ ኵሉ ፡ ምድረ ፡ ግብጽ ፡ 13 ወሰፍሐ ፡ አሮን ፡ በእዴሁ ፡ በትሮ ፡
VIII 13—20 ወዘበጠ ፡ መሬተ ፡ ምድር ፡ ወወፅአ ፡ ጳጳት ፡ ዲበ ፡ ሰብእ ፡ ወዲበ ፡
እንስሳ ፡ ወዲበ ፡ ኵሉ ፡ መሬተ ፡ ምድር ፡ ወወፅአት ፡ ጳጳት ፡ ውስተ ፡
ኵሉ ፡ ምድረ ፡ ግብጽ ። 14 ወገብሩ ፡ ከማሁ ፡ ሐረስያን ፡ በሥራያቲ
ሆሙ ፡ ወአውፅኡ ፡ ጳጳተ ፡ ወስእኑ ፡ ወወጽአት ፡ ጳጳት ፡ ዲበ ፡ ሰ
ብእ ፡ ወዲበ ፡ እንስሳ ፡ 15 ወይቤልዎ ፡ ሐራስያን ፡ ለፈርዖን ፡ አጽባ
ዕተ ፡ እግዚአብሔር ፡ ውእቱ ፡ ዝንቱ ፡ ወጸንዐ ፡ ልቡ ፡ ለፈርዖን ፡
ወአበየ ፡ ሰሚዖቶሙ ፡ በከመ ፡ ነበበ ፡ እግዚ.እ ፡ 16 ወይቤሎ ፡ እግዚ.እ ፡
ለሙሴ ፡ጊሥ ፡ በጽባሕ ፡ ወቁም ፡ ቅድሜሁ ፡ ለፈርዖን ፡ናሁ ፡ ኀበ ፡
ማይ ፡ ይወፅእ ፡ ውእቱ ፡ ወበሎ ፡ ከመዝ ፡ ይቤ ፡ እግዚ.እ ፡ ፈኑ ፡ ሕ
ዝብየ ፡ ከመ ፡ ይፀመዱኒ ፡ 17 ወእመ ፡ አበይከ ፡ ፈንዎተ ፡ ሕዝብየ ፡
ናሁ ፡ አነ ፡ እፌኑ ፡ ዲቤከ ፡ ወዲበ ፡ ዐበይትከ ፡ ወዲበ ፡ ሕዝብከ ፡
ወዲበ ፡ አብያቲከ ፡ ጽንጽያ ፡ ከልብ ፡ ወይመልእ ፡ አብያተ ፡ ግብጽ ፡
ጽንጽያ ፡ ከልብ ፡ ወውስተሂ ፡ ምድር ፡ እንተ ፡ ሀለዉ ፡ ውስቴታ ፡
18 ወእሴብሕ ፡ በይእቲ ፡ ዕለት ፡ በምድረ ፡ ጌሴም ፡ እንተ ፡ ውስቴታ ፡
ሀለዉ ፡ ሕዝብየ ፡ ወሀየ ፡ ኢይሄሉ ፡ ጽንጽያ ፡ ከልብ ፡ ከመ ፡ ታእ
ምር ፡ ከመ ፡ አነ ፡ ውእቱ ፡ እግዚ.እ ፡ ለእሉ ፡ ወለኵሉ ፡ ምድር ፡
19 ወእፈልጥ ፡ ማእከለ ፡ ሕዝብየ ፡ ወማእከለ ፡ ሕዝብከ ፡ ወጌሠም ፡
ይከውን ፡ ዝነገር ። 20 ወገብረ ፡ እግዚ.እ ፡ ከማሁ ፡ ወመጽአ ፡ ጽንጽያ ፡
ከልብ ፡ ወበዝኀ ፡ ውስተ ፡ አብያተ ፡ ፈርዖን ፡ ወውስተ ፡ አብያተ ፡
ዐበይቱ ፡ ወውስተ ፡ ኵሉ ፡ ምድረ ፡ ግብጽ ፡ ወማሰነት ፡ ምድር ፡

---

13 በእዴሁ ፡] om በ R 14 om ወስእኑ ፡ — ጳጳት ፡ 15 ሐራስያነ ፡ 16 om ከመ ፡ — 17 ሕዝብየ ፡ | ወውስተሂ ፡] ውስቴታ ፡ ሂ ፡ (sic) 20 ወመሰናት ፡

FHCGR 13 om መሬተ ፡ 1° — ኵሉ ፡ 1° C | ወዲበ ፡ 2°] ወውስተ ፡ | ወወፅአት ፡] om ወ conj FHCG 14 ሐራስያን ፡ FHCG ሐረሳውያን ፡ R | በሥራዮሙ ፡ R | ወአውፅኡ ፡] ከመ ፡ ያውፅኡ ፡ C 15 ሐረሳውያን ፡ R | om ዝንቱ ፡ R 17 ጽንጽንያ ፡ bis CG (item vv 18, 20, 25, 27) 18 ወኢይሄሉ ፡ ህየ ፡ | om ለእሉ ፡ ወ 19 ወጌሠመ ፡ | ዝነገር ፡] pr ኵሉ ፡ R 20 ወበዝኃ ፡ R | om አብያተ ፡ 1° R |

በጽንጽያ ፡ ከልብ ። [21] ወጸውዖሙ ፡ ፈርዖን ፡ ለሙሴ ፡ ወለአሮን ፡ Y VIII 21—28
ወይቤሎሙ ፡ ሑሩ ፡ ሡዑ ፡ ለአምላክክሙ ፡ በዛ ፡ ምድር ፡ [22] ወይ
ቤሎ ፡ ሙሴ ፡ ኢይትከሀል ፡ ከመዝ ፡ ይኩን ፡ እስመ ፡ ዘየሐርሙ ፡
ግብጽ ፡ ንሡዕ ፡ ለአምላክነ ፡ ወእመ ፡ ሦዕነ ፡ ዘየሐርሙ ፡ ግብጽ ፡
በቅድሜሆሙ ፡ ይወግሩነ ፡ [23] ምሕዋረ ፡ ሠሉስ ፡ ዕለት ፡ ንሐር ፡ ው
ስተ ፡ ሐቅል ። ወንሡዕ ፡ ለእግዚእ ፡ አምላክነ ፡ በከመ ፡ ይቤለኒ ።
[24] ወይቤሎ ፡ ፈርዖን ፡ አነ ፡ እፌንወክሙ ፡ ትሡዑ ፡ ለእግዚእ ፡ አም
ላክክሙ ፡ በሐቅል ፡ ወባሕቱ ፡ ኢትትኤተቱ ፡ ወርሑቀ ፡ ኢትሐው
ሩ ፡ ወጸልዩ ፡ እንከ ፡ ዲቤየ ፡ ኀቤ ፡ እግዚእ ፡ [25] ወይቤሎሙ ፡ ናሁ ፡
አነ ፡ እወፅእ ፡ እምኀቤከ ፡ ወእጼሊ ፡ ኀበ ፡ እግዚአብሔር ፡ ወያሴ
ስል ፡ ጽንጽያ ፡ ከልብ ፡ እምፈርዖን ፡ ወእምዐበይቱ ፡ ጌሴም ፡ ወኢ
ትድግም ፡ እንከ ፡ አስተአብዮ ፡ ከመ ፡ ኢትፌኑ ፡ ሕዝበ ፡ ይሡዑ ፡
ለእግዚእ ፡ [26] ወወፅአ ፡ ሙሴ ፡ እምኀበ ፡ ፈርዖን ፡ ወጸለየ ፡ ኀበ ፡ እ
ግዚእ ፡ [27] ወገብረ ፡ እግዚእ ፡ በከመ ፡ ይቤ ፡ ሙሴ ፡ ወሰሰለ ፡ ጽንጽያ ፡
ከልብ ፡ እምፈርዖን ፡ ወእምዐበይቱ ፡ ወእምሕዝቡ ፡ ወኢተረፈ ፡ ወ
ኢአሐቲሂ ፡ [28] ወአክበደ ፡ ልቦ ፡ ፈርዖን ፡ ወበዝንቱሂ ፡ ጊዜ ፡ ወአ
በየ ፡ ፈንዎተ ፡ ሕዝቦ ።

[1] ወይቤሎ ፡ እግዚእ ፡ ለሙሴ ፡ ባእ ፡ ኀበ ፡ ፈርዖን ፡ ወበሎ ፡ ከ IX 1
መዝ ፡ ይቤ ፡ እግዚእ ፡ አምላከ ፡ ዕብራዊያን ፡ ፈኑ ፡ ሕዝብየ ፡ ከመ ፡

---

25 እምኀቤከ :] ከ sup ras 27 ሙሴ : ወሰሰለ :] ሙሴ : ወ sup ras | ካል
ብ : | ወኢአሐተሂ :

በጽንጽያ :] እምጽ' 21 በዝ : R 22 ዘየሐርሙ : bis FHCG (የ sup ras FHCGR
R) | om ንሡዕ : — ግብጽ : R | ንሠውዕ : FHCG | ይዌግሩነ : 23 ነሐውር :
R | ለእግዚእ :] ለእግዚአብሔር : R (item v 24) | ይቤለኒ :] 'ነ : 24 ኢትትአ
ተቱ : R | ኢተሐውሩ : | ዲቤየ :] በእንቲአየ : R 25 ወይቤሎሙ :] ወይቤሎ :
ሙሴ : | ወይሴስል : | ወእምዐበይቱ :] 'ትከ : et + ወእምሕዝብከ : C | ጌሠ
መ : | ወኢትድግም :] ወኢትቀድም : R (ቀ int lin) | አስታእብዮ : F | ሕዝበ :
FHCG 26 እግዚአብሔር : 27 እግዚአብሔር : R | ወአሰሰለ : FHCG |
ወኢተርፈ : FHCG | ወኢአሐቲ : 28 ወአበየ :] om ወ R | ሕዝብ CG 'ቡ R
IX 1 ዕብራውያን : R

Y ይፀመዱኒ ፡ [2] ወእመ ፡ አበየ ፡ ፈንዎተ ፡ ሕዝብየ ፡ ወዓዲ ፡ አጽናዕ
IX 2—11 ከሙ ፡ [3] ናሁ ፡ እደ ፡ እግዚአ ፡ ትከውን ፡ ዲበ ፡ እንስሳከ ፡ ወዲበ ፡
ሐቅልከ ፡ ወዲበ ፡ አፍራሲከ ፡ ወዲበ ፡ አእዱግ ፡ ወዲበ ፡ አግማል ፡
ወዲበ ፡ አልህምት ፡ ወዲበ ፡ አባግዕ ፡ ሞት ፡ ዐቢይ ፡ ጥቀ ፡ [4] ወእሴ
ብሕ ፡ አነ ፡ ማእከለ ፡ እንስሳ ፡ እስራኤል ፡ ወማእከለ ፡ እንስሳ ፡ ግብጽ ፡
ወኢይመውት ፡ እምኵሉ ፡ ዘደቂቀ ፡ እስራኤል ፡ ወኢምንት ፡ [5] ወወ
ሀበ ፡ እግዚአብሔር ፡ ዕድሜ ፡ ወይቤ ፡ ጌሠመ ፡ ይገብር ፡ እግዚአብ
ሔር ፡ ዘነገረ ፡ በዲበ ፡ ምድር ፡ [6] ወገብረ ፡ እግዚአ ፡ ዘነገረ ፡ በሰኒታ ፡
ገብረ ፡ ወሞተ ፡ ኵሉ ፡ እንስሳ ፡ ግብጽ ፡ ወእምእንስሳ ፡ ደቂቀ ፡ እስ
ራኤል ፡ ኢሞተ ፡ ወኢ፩ ፡ [7] ወሶበ ፡ ርእየ ፡ ፈርዖን ፡ ከመ ፡ ኢሞተ ፡
እምእንስሳ ፡ ደቂቀ ፡ እስራኤል ፡ ከብደ ፡ ልቡ ፡ ፈርዖን ፡ ወኢፈነዎ ፡
ለሕዝብ ። [8] ወይቤሎሙ ፡ እግዚአ ፡ ለሙሴ ፡ ወለአሮን ፡ ንሥኡ ፡
ለክሙ ፡ ምልአ ፡ እዴክሙ ፡ ሐመደ ፡ እቶን ፡ ወይዝርዎ ፡ ሙሴ ፡
ውስተ ፡ ሰማይ ፡ በቅድመ ፡ ፈርዖን ፡ ወበቅድመ ፡ ዐበይቱ ፡ [9] ወይከ
ውን ፡ ዲበ ፡ ሰብእ ፡ ቆባር ፡ ውስተ ፡ ኵሉ ፡ ምድረ ፡ ግብጽ ፡ ወይከ
ውን ፡ ዲበ ፡ ሰብእ ፡ ወእንስሳ ፡ አጽልዕት ፡ ዘይፈልሕ ፡ ዲበ ፡ እጓለ ፡
እመሕያው ፡ ወዲበ ፡ ዘ፬ ፡ እግሩ ፡ በኵሉ ፡ ምድረ ፡ ግብጽ ። [10] ወነ
ሥኡ ፡ ሐመደ ፡ እቶን ፡ በቅድመ ፡ ፈርዖን ፡ ወዘረዎ ፡ ሙሴ ፡ ውስተ ፡
ሰማይ ፡ ወኮነ ፡ አጽልዕት ፡ ዘይፈልሕ ፡ ዲበ ፡ ሰብእ ፡ ወዲበ ፡ እንስ
ሳ ፡ [11] ወስእኑ ፡ ሰብአ ፡ ሥራይ ፡ ቀዊመ ፡ ቅድመ ፡ ሙሴ ፡ በእንተ ፡

IX 4 ወኢምንት ፡ 6 ዘነገረ ፡] ነገ sup ras | እስራኤል ፡ ኢሞተ ፡] ል ፡ ኢሞተ ፡ sup ras 2 litt Y* 7 ወሶበ ፡ — እስራኤል ፡ int lin Y*

FHCGR 2 አበይከ ፡ | አጽናዕከ ፡ R 3 ወዲበ ፡ ሐቅልከ ፡] በሐቅል ፡ C | አፍራስ ፡ FHCG | om ወዲበ ፡ አልህምት ፡ R | ሞት ፡] pr ወ R 4 እስራኤል ፡ 1°] pr ደቂቀ ፡ C | እስራኤል ፡ et ግብጽ ፡ transpos 5 እግዚአብሔር ፡ 2°] እግዚእ ፡ | ዘንተ ፡ ነገረ ፡ R (item v 6) | በዲበ ፡] ዲበ ፡ 6 በሰኒታ ፡] በሳ′ pr ወ R | om ገብረ ፡ | ወሞተ ፡] om ወ R | እስራኤል ፡] + ሰ ፡ 7 እስራኤል ፡] + ወኢአሐዱ ፡ 8 እደዊክሙ ፡ | ወይዘርዎ ፡ CG 9 om ዲበ ፡ ሰብእ ፡ 1° | ወይከውን ፡ 2°] ወይኩን ፡ | ወእንስሳ ፡] ወዲበ ፡ እ′ | አጽልዕተ ፡ R 10 ወነሥኡ ፡] ′አ ፡ et + ሙሴ ፡ C | አጽልዕት ፡ G

ጸልዕ ፡ ዘአኀዘቶሙ ፡ ጸልዕ ፡ ለመሠርያን ፡ ወለኵሉ ፡ ምድረ ፡ ግብ Y
ጽ ። [12] ወአጽነዐ ፡ እግዚእ ፡ ልበ ፡ ለፈርዖን ፡ ወኢሰምዖሙ ፡ በከመ ፡ IX 12—21
አዘዘ ፡ እግዚእ ፡ ለሙሴ ፡ [13] ወይቤሎ ፡ እግዚእ ፡ ለሙሴ ፡ ጊሥ ፡ በ
ጽባሕ ፡ ወቁም ፡ ቅድሜሁ ፡ ለፈርዖን ፡ ወበሎ ፡ ከመዝ ፡ ይቤ ፡ እግ
ዚእ ፡ አምላከ ፡ ዕብራውያን ፡ ፈኑ ፡ ሕዝብየ ፡ ከመ ፡ ይፀመዱኒ ፡ [14] እ
ስመ ፡ በይእዜ ፡ በገዝ ፡ ጊዜ ፡ አነ ፡ እፌኑ ፡ መዐትየ ፡ ውስተ ፡ ልብከ ፡
ወለዐበይትከ ፡ ወለሕዝብከ ፡ ከመ ፡ ታእምር ፡ ከመ ፡ አልቦቱ ፡ ከማየ ፡
ውስተ ፡ ኵሉ ፡ ምድር ፡ [15] ወይእዜ ፡ እፌኑ ፡ እዴየ ፡ እዝብጥከ ፡ ወ
ለሕዝብከሂ ፡ ወእቀትለክሙ ፡ ወትትቀጠቀጥ ፡ ምድር ፡ [16] ወበእን
ተ፡ዝ ፡ ዐቀብኩከ ፡ ከመ ፡ አርኢ ፡ ብከ ፡ ጽንዕየ ፡ ከመ ፡ ይትየዳዕ ፡
ስምየ ፡ ውስተ ፡ ኵሉ ፡ ምድር ፡ [17] ወዓዲ ፡ አንተሰ ፡ ታጸንዕ ፡ ሕዝ
ብየ ፡ ወኢትፌንዎሙ ፡ [18] ወናሁ ፡ አነ ፡ አዘንም ፡ ጌሠመ ፡ በጊዜ ፡
በረድ ፡ ብዙኀ ፡ ጥቀ ፡ ዘኢኮነ ፡ ከማሁ ፡ እምአመ ፡ ተፈጥረ ፡ ብሔረ ፡
ግብጽ ፡ እስከ ፡ ዛቲ ፡ ዕለት ። [19] ወይእዜኒ ፡ አፍጥን ፡ አስተጋብእ ፡
እንስሳከ ፡ ወኵሉ ፡ ዘብከ ፡ ውስተ ፡ ሐቅል ፡ ኵሉ ፡ ሰብእ ፡ ወእንስ
ሳ ፡ ዘተረከበ ፡ ውስተ ፡ ሐቅል ፡ ወኢቦአ ፡ ቤተ ፡ ዲቤሁ ፡ ይወድቅ ፡
በረድ ፡ ወይመውት ፡ [20] ወዘፈርሀ ፡ ቃለ ፡ እግዚአብሔር ፡ እምዐበ
ይተ ፡ ፈርዖን ፡ አስተጋብአ ፡ እንስሳሁ ፡ ውስተ ፡ አብያት ፡ [21] ወዘኢ
ሐለየሰ ፡ በልቡ ፡ ቃለ ፡ እግዚአብሔር ፡ ኀደገ ፡ እንስሳሁ ፡ ውስተ ፡

---

13 om ወይቤሎ ፡ — ለሙሴ ፡ | ወቁም ፡] ም et ሙ una et eadem lit 16 ይ
ትየዳዕ ፡] ante ይ ras 1 lit (ሊ vid) 17 ሕዝብየ ፡] om የ 19 አስተጋብእ ፡

---

11 ዘአኀዘቶሙ ፡] እስመ ፡ አ' 12 ወአጽንዐ ፡ | እግዚእ ፡ bis] እግዚአብሔር ፡ R FHCGR
(2° CR) | አዘዘ ፡] 'ዘ ፡ FHGR ነገሮሙ ፡ C | ለሙሴ ፡] + ወለአሮን ፡ C 13 ዕ
ብራውያን ፡ R 14 በይእዜ ፡] om በ | መዐትየ ፡] pr ዙሉ ፡ | om ምድር ፡ R
15 ወይእዜ ፡] + ኒ ፡ R | እዝብጥከ ፡] እዘብጠከ ፡ pr ወ | ወለሕዝብከሂ ፡] om ሂ
R | ወእቀትሎሙ ፡ R | ምድር ፡] እም' FHCG 16 ኣርኢ ፡ | ከመ ፡ 2°] pr ወ |
ውስተ ፡ ዙሉ ፡] በዙሉ ፡ R 17 ወዓዲ ፡] + ከ ፡ | አንተሰ ፡] pr ወ R 18 ወ
ናሁ ፡] om ወ | በጊዜ ፡] ዘጊዜ ፡ HG ዘጊዜ ፡ R | በረደ ፡ ብዙኅ ፡ CGR 19 አፍ
ጥን ፡] አስተፋጥን ፡ et + ወ R | ወዙሉ ፡] 'ሎ ፡ | ሐቅል ፡ 1°] + እስመ ፡ | ዲቤ
ሁ ፡ ይወድቅ ፡] ord inv 21 እግዚአብሔር ፡] እግዚእ ፡ G hic et “inde ab hoc
versu usque in locum 16, 11 fere ubicumque Graecus Κύριον habet.” DILLM.

Y
IX 22—30 ገዳም ። [22] ወይቤሎ ፡ እግዚአብሔር ፡ ለሙሴ ፡ ስፋሕ ፡ እዴከ ፡ ው
ስተ ፡ ሰማይ ፡ ወይኩን ፡ በረድ ፡ ዲበ ፡ ኵሉ ፡ ምድረ ፡ ግብጽ ፡ ዲበ ፡
ሰብእ ፡ ወዲበ ፡ እንስሳ ፡ ወዲበ ፡ ኵሉ ፡ ሣዕር ፡ ዘውስተ ፡ ምድር ።
[23] ወሰፍሐ ፡ ሙሴ ፡ እዴሁ ፡ ውስተ ፡ ሰማይ ፡ ወወሀበ ፡ እግዚአብ
ሐር ፡ ቃለ ፡ ወበረደ ፡ ወሮጸት ፡ እሳት ፡ ውስተ ፡ ምድር ፡ ወአዝነመ ፡
እግዚአብሔር ፡ በረደ ፡ ዲበ ፡ ኵሉ ፡ ምድረ ፡ ግብጽ ፡ [24] ወእሳቱ ፡
ይነድድ ፡ ውስተ ፡ በረዱ ፡ ወበረድሰ ፡ ብዙኅ ፡ ጥቀ ፡ ወዕዙዝ ፡ ዘኢ
ኮነ ፡ ከማሁ ፡ እምአመ ፡ ተፈጥረ ፡ አሕዛብ ፡ ውስተ ፡ ብሔረ ፡ ግብጽ ፡
[25] ወቀተለታ ፡ በረድ ፡ ለኵላ ፡ ምድረ ፡ ግብጽ ፡ እምሰብእ ፡ እስከ ፡
እንስሳ ፡ ወኵሎ ፡ ሣዕረ ፡ ዘውስተ ፡ ገዳም ፡ አማሰነ ፡ በረድ ፡ ወኵሎ ፡
ዕፀወ ፡ ዘውስተ ፡ ሐቅል ፡ ቀጥቀጠ ፡ [26] ዘእንበለ ፡ ምድረ ፡ ጌሴም ፡
ኀበ ፡ ሀለዉ ፡ ደቂቀ ፡ እስራኤል ፡ ወኢወረደ ፡ በረድ ። [27] ወለአከ ፡ ፈ
ርዖን ፡ ወጸውዖሙ ፡ ለሙሴ ፡ ወለአሮን ፡ ወይቤሎሙ ፡ አበስኩ ፡
ይእዜኒ ፡ እግዚአብሔር ፡ ጻድቅ ፡ ወአንሰ ፡ ወሕዝብየ ፡ ረሲዓን ፡
[28] ጸልዩ ፡ እንከሰ ፡ ኀበ ፡ እግዚአብሔር ፡ ወይህዳእ ፡ እንከ ፡ ወኢይ
ኩን ፡ ቃለ ፡ እግዚአብሔር ፡ በረድኒ ፡ ወእሳትኒ ፡ ወእፌንወክሙ ፡
ወኢያነብረክሙ ፡ ዳግመ ። [29] ወይቤሎ ፡ ሙሴ ፡ ለፈርዖን ፡ ሶበ ፡ ወ
ፃእኩ ፡ እምሀገር ፡ አልዕል ፡ እዴየ ፡ ኀበ ፡ እግዚአብሔር ፡ ወየሀድእ ፡
ቃለ ፡ እግዚአብሔር ፡ ወበረድኒ ፡ ወዝናምኒ ፡ አልቦ ፡ እንከ ፡ ከመ ፡
ታእምር ፡ ከመ ፡ ለእግዚአብሔር ፡ ይእቲ ፡ ምድር ፡ [30] ወአንተሰ ፡

---

22 ማዕረ ፡   25 om ወቀተለታ ፡ — ግብጽ ፡ | ወኵሎ ፡ bis] ’ሉ ፡ | ዕፀው ፡
29 አልዐል ፡] ል in ሌ emend Y[a]

FHCGR 22 om ኵሉ ፡ 2° R   23 ሙሴ ፡ እዴሁ ፡] ord inv | ወወሀበ ፡ FHCG | om እሳ
ት ፡ R | ውስተ ፡ 2°] ዲበ ፡   24 ወበረድሰ ፡] om ሰ R | ተፈጥሩ ፡ CGR | ብ
ሔረ ፡] ምድረ ፡ R   25 ወቀተላ ፡ C ወቀተለ ፡ G | ለኵላ ፡] በኵሉ ፡ G | ቀጥ
ቀጦ ፡ R   26 ጌሥም ፡ R | ወኢወረደ ፡] om ወ conj   27 እግዚአብሔር ፡] pr
በ R | ወአንሰ ፡] om ወ R   28 እንከሰ ፡] om ሰ R   29 አሌዕል ፡ (አ′ R) |
እደዊየ ፡ FHCG | ቃለ ፡ እግዚአብሔር ፡] ቃል ፡ | ወበረድኒ ፡ ወዝናምኒ ፡

ወዐበይትከ፡ አአምር፡ እምአመ፡ ኮንክሙ፡ ኢፈራህክምዎ፡ ለእግ Y IX 31—35
ዚአብሔር፡ 31 ተለቤ፡ ወስገም፡ ትማስን፡ ወስገምሰ፡ እንበለ፡ ይብ
ስል፡ ትዘብጥ፡ ወትሌሊ፡ በዘ፡ አውፅአ፡ ዘርአ፡ 32 ወስርናይ፡ ወዐ
ተር፡ ኢትዝብጥ፡ እስመ፡ ብሱል፡ ውእቱ። 33 ወወፅአ፡ ሙሴ፡ እ
ምኀበ፡ ፈርዖን፡ አፍአ፡ እምሀገር፡ ወአልዐለ፡ እዴሁ፡ ኀበ፡ እግ
ዚአብሔር፡ ወሀድአ፡ ቃል፡ ወበረድ፡ ወዝናምኒ፡ ኢነፍነፈ፡ እንከ፡
ዲበ፡ ምድር፡ 34 ወሶበ፡ ርእየ፡ ፈርዖን፡ ከመ፡ ሀድአ፡ ወዝናም፡
ወቃል፡ ወሰከ፡ አብሶ፡ ወአክበደ፡ ልቦ፡ ወለዐበይቱሂ፡ 35 ወጸንዐ፡
ልቡ፡ ለፈርዖን፡ ወኢፈነዎሙ፡ ለደቂቀ፡ እስራኤል፡ በከመ፡ ነገሮ፡
እግዚአብሔር፡ ለሙሴ፡

1 ወይቤሎ፡ እግዚአብሔር፡ ለሙሴ፡ ባእ፡ ኀበ፡ ፈርዖን፡ እስመ፡ X 1—4
አነ፡ አክበድኩ፡ ልቦ፡ ወለዐበይቱሂ፡ ከመ፡ ዕሩየ፡ ይምጻእ፡ ተአ
ምርየ፡ ላዕሌሆሙ፡ 2 ወከመ፡ ትንግሩ፡ ለደቂቅክሙ፡ ወለደቂቀ፡
ደቂቅክሙ፡ ኵሎ፡ ዘተሰለቁ፡ ለግብጽ፡ ወተአምርየ፡ ዘገበርኩ፡
በሙ፡ ወተአምሩ፡ ከመ፡ አነ፡ ውእቱ፡ እግዚአብሔር። 3 ወቦኡ፡
ሙሴ፡ ወአሮን፡ ቅድመ፡ ፈርዖን፡ ወይቤልዎ፡ ከመዝ፡ ይቤ፡ እግ
ዚአብሔር፡ አምላከ፡ ዕብራዊያን፡ እስከ፡ ምንትኑ፡ ተአቢ፡ ኀፈሮ
ትየ፡ ከመ፡ ይፀመዱኒ፡ 4 ወእመ፡ አበይከ፡ ፈንዎተ፡ ሕዝብየ፡ ናሁ፡

---

33 ቃለ፡ 34 ወለዐበይቱሂ፡] punct inter ቱ et ሂ (item cap 10 v 1) X 2 ለደ
ቂቅክሙ፡] ክሙ፡ sup ras 3 እስከ፡] ከ sup ras Y^a | ምንትኒ፡

---

30 ኣአምር፡ FH አእምር፡ CGR 31 ተለቤ፡] ትለቤ፡ FH ተላቤ፡ CG | ወ FHCGR
ሰገም፡ ('መ፡ R) et ወሰገምሰ፡ CGR (et hic et alibi) | ታማስን፡ R | ይብስ
ል፡] ይስበል፡ FHCG | ተዘብጠ፡ CGR | ወትሌሊ፡] ወትለቤ፡ FHC ወተላቤ፡
G ወተለቤ፡ R 32 ወስርናይ፡] + ሰ፡ R | ኢትዘብጥ፡ FH ኢተዘብጠ፡ CGR
33 እደዊሁ፡ | ወዝናምኒ፡ | om እንከ፡ R 34 ወዝናም፡] ዝናም፡ወበረድ፡ |
ወለዐበይቱሂ፡] ውእቱ፡ወዐበይቱ፡ C X 1 ልቦ፡] + ለፈርዖን፡ C 2 ወ
ከመ፡] om ወ R | ዘተሰለቁ፡] ዘተሳለቁ፡ + ላዕሌክሙ፡ R | ለግብጽ፡] በግብጽ፡ |
ወተአምሩ፡] ወታእምሩ፡ FH 3 ዕብራውያን፡ R | ለምንት፡ R | ትአቢ፡
R | ኀፈሮትየ፡] + ወኢትፈኑ፡ (ዘኢ' R) ሕዝብየ፡ 4 ሕዝብየ፡] ሕዝብ፡ከ
መ፡ R |

Y አመጽእ ፡ ጌሠመ ፡ በጊዜ ፡ አንበጣ ፡ ብዙኀ ፡ ዲበ ፡ ኵሉ ፡ አድባሪ
X 5—10 ከ ፡ [5] ወይከድን ፡ ገጻ ፡ ለምድር ፡ ወኢትክል ፡ ርእዮታ ፡ ለምድር ፡
ወይበልዕ ፡ ኵሎ ፡ ተረፈ ፡ ዘተረፈ ፡ ውስተ ፡ ምድር ፡ ዘአትረፈ ፡
በረድ ፡ ወይበልዕ ፡ ኵሎ ፡ ዕፀ ፡ ዘአብቈልክሙ ፡ ውስተ ፡ ምድር ፡
[6] ወይመልእ ፡ አብያቲከ ፡ ወዘዐበይትከ ፡ ወኵሉ ፡ አብያተ ፡ ዘውስተ ፡
ምድረ ፡ ግብጽ ፡ ዘእምአመ ፡ ኮኑ ፡ ኢርእዩ ፡ አበዊክሙ ፡ ወኢእለ ፡
ቅድመ ፡ አማሑቶሙ ፡ እምአመ ፡ ተፈጥሩ ፡ ውስተ ፡ ምድር ፡ እስከ ፡
ዛዕለት ። ወተግሕሡ ፡ ወወፅኡ ፡ እምኀበ ፡ ፈርዖን ፡ [7] ወይቤልዎ ፡
ዐበይቱ ፡ ለፈርዖን ፡ እስከ ፡ ማእዜ ፡ ትከውን ፡ ዲቤነ ፡ ዛቲ ፡ ዕዕብት ፡
ፈኑ ፡ ሰብአ ፡ ከመ ፡ ይፀመድዎ ፡ ለእግዚአብሔር ፡ አምላከሙ ፡ አ
ው ፡ ታአምርኑ ፡ ትፈቅድ ፡ ከመ ፡ ተሐጕለት ፡ ግብጽ ። [8] ወጸውዖሙ ፡
ለሙሴ ፡ ወለአሮን ፡ ኀበ ፡ ፈርዖን ፡ ወይቤሎሙ ፡ ፈርዖን ፡ ለሙሴ ፡
ወለአሮን ፡ ሖሩ ፡ ወተፀመዱ ፡ ለእግዚአብሔር ፡ አምላክክሙ ፡ ወ
ባሕቱ ፡ መኑ ፡ አንትሙ ፡ እለ ፡ ተሐውሩ ፡ [9] ወይቤሎ ፡ ሙሴ ፡ ምስ
ለ ፡ ወራዙቲነ ፡ ወአእሩጊነ ፡ ነሐውር ፡ ወምስለ ፡ ደቂቅነ ፡ ወአዋል
ዲነ ፡ ወአባግዒነ ፡ ወአልህምቲነ ፡ እስመ ፡ በዓለ ፡ እግዚአብሔር ፡
ውእቱ ፡ አምላክነ ። [10] ወይቤሎሙ ፡ ፈርዖን ፡ ለሙሴ ፡ ወለአሮን ፡
ይኩን ፡ ከመዝ ፡ እግዚአብሔር ፡ ምስሌክሙ ፡ ናሁ ፡ ኪያክሙሰ ፡
እፌንወክሙ ፡ ወንዋይክሙሂ ፡ አእምሩኬ ፡ ከመ ፡ እኪተ ፡ ትሔልዩ ፡

---

4 ኣንበጠ ፡ 5 ይከድን ፡] ድ sup ras Y^a | ዘአትረፈ ፡] ዘተረፈ ፡ 6 ቅድማ ፡ | አምሐተሙ ፡ 10 እኪተ ፡] pr ለ

FHCGR አመጽእ ፡] pr አነ ፡ + እዴየ ፡ R | በጊዜ ፡] ዘጊዜ ፡ FHR ዘጊዜ ፡ CG | ብዙኀ ፡ F HR 5 ርእዮታ ፡] ነጽሮታ ፡ R | om ተረፈ ፡ R | ዘተረፈ ፡] ʼረፈ ፡ CG | om ዕፀ ፡ R 6 ወኵሎ ፡ | አበዊከ ፡ FHR | ቅድመ ፡] pr እም R | እስከ ፡] pr ወ R | ዛቲ ፡ ዕለት ፡ R | እምኀበ ፡] እምቅድመ ፡ R 7 ማእዜ ፡] + ኑ ፡ R | ዲቤነ ፡] ላዕሌነ ፡ R | ታእምርኑ ፡ 8 ወጸውዕዎሙ ፡ | om ፈርዖን ፡ 2° G | om ለሙሴ ፡ ወለአሮን ፡ 2° CG | ወተፀመድዎ ፡ R | መኑ ፡] + ወመኑ ፡ (om ወ R*) | አንትሙ ፡ እለ ፡] ዘ R 9 ወራዙትነ ፡ ወአእሩግነ ፡ R | አምላክነ ፡] pr ዘ FHCG 10 om ፈርዖን ፡ G | om ለሙሴ ፡ ወለአሮን ፡ CG | እግዚአብሔር ፡] + አምላክክሙ ፡ R | ወንዋይክሙሂ ፡] ወደቂቅክሙ ፡ C

11 ከመገዝኑ ፡ የሐውር ፡ ሰብእ ፡ ይፀመዶ ፡ ለእግዚአብሔር ፡ ምንተ ፡ Y X. 11—19
እንከ ፡ ተሐሡ ፡ ወአውዕእዎሙ ፡ አፍአ ፡ ለሙሴ ፡ ወለአሮን ፡ እም
ገጸ ፡ ፈርዖን ። 12 ወይቤሎ ፡ እግዚአብሔር ፡ ለሙሴ ፡ ስፋሕ ፡ እዴከ ፡
ዲበ ፡ ምድረ ፡ ግብጽ ፡ ወይዕርግ ፡ አንበጣ ፡ ዲበ ፡ ምድር ፡ ወይብላዕ ፡
ኵሎ ፡ ሣዕረ ፡ ምድር ፡ ወኵሎ ፡ ፍሬ ፡ ዕፅ ፡ ዘአትረፈ ፡ በረድ ፡ 13 ወ
አልዐለ ፡ ሙሴ ፡ በትሮ ፡ ውስተ ፡ ሰማይ ፡ ወአምጽአ ፡ እግዚአብሔር ፡
ነፋሰ ፡ አዜብ ፡ ላዕለ ፡ ምድር ፡ ኵላሄ ፡ ይእተ ፡ ዕለተ ፡ ወኵሎ ፡ ሌ
ሊተ ፡ እስከ ፡ ጸብሐ ፡ ወገዝኩ ፡ ነፋሰ ፡ አዜብ ፡ ነሥአ ፡ ለአንበጣ ፡
14 ወሰደዶ ፡ ዲበ ፡ ኵሉ ፡ ምድረ ፡ ግብጽ ፡ ወነበረ ፡ ዲበ ፡ ኵሉ ፡ አድ
ባረ ፡ ግብጽ ፡ ብዙኀ ፡ ጥቀ ፡ ወዕዘገ ፡ ዘእምቅድሜሁ ፡ ኢኮነ ፡ ከ
ማሁ ፡ አንበጣ ፡ ወእምድኅሬሁ ፡ አልቦቱ ፡ ከማሁ ፡ 15 ወከደነ ፡ ገጸ ፡
ለምድር ፡ ወማሰነት ፡ ምድር ፡ ወበልዐ ፡ ኵሎ ፡ ሣዕረ ፡ ምድር ፡ ወ
ኵሎ ፡ ፍሬ ፡ ዕፅ ፡ ዘተረፈ ፡ እምበረድ ፡ ወኢተርፈ ፡ ሐመልማል ፡
ውስተ ፡ ዕፀው ፡ ወኢአሐተ ፡ ወኢውስተ ፡ ኵሉ ፡ ሣዕረ ፡ ሐቅል ፡
በኵሉ ፡ ምድረ ፡ ግብጽ ፡ 16 ወጐጕአ ፡ ፈርዖን ፡ ጸውዖቶሙ ፡ ለሙሴ ፡
ወለአሮን ፡ ወይቤሎሙ ፡ አበስኩ ፡ ቅድመ ፡ እግዚአብሔር ፡ አምላ
ክክሙ ፡ ወዲቤክሙ ፡ 17 ተቀበሉ ፡ እንከ ፡ ይእዜኒ ፡ ዓዲ ፡ አበሳየ ፡
ወጸልዩ ፡ ኀበ ፡ እግዚእ ፡ አምላክክሙ ፡ ወይሰስል ፡ እምኔየ ፡ ዝሞት ።
18 ወወዕአ ፡ ሙሴ ፡ እም፡ኀበ ፡ ፈርዖን ፡ ወጸለየ ፡ ኀበ ፡ እግዚአብሔር ።
19 ወሜጠ ፡ እግዚአብሔር ፡ ነፋሰ ፡ እምባሕር ፡ ዐቢየ ፡ ወነሥአ ፡ ለአ

---

12 ምድረ፡] 'ር፡ 13 ምድረ፡ | ይእቲ፡ዕለት፡ | ነፋስ፡ 2°] 'ስ፡ 15 ወማ
ሰናት፡ | ሐመልማለ፡ R | ወኢአሐተ፡ 17 አበሰየ፡ 19 ለአንበጣ፡] 'ጠ፡

---

11 ተኃሥሡ፡ R | om ለሙሴ፡ወለአሮን፡ CG 12 ወይዕረግ፡ FH | ምድር፡ FHCGR
2°] pr ዘውስተ፡ R | om ፍሬ፡ R 13 አዜብ፡ 1°] pr ሐሩር፡እም R | ዙል
ሄ፡ FHG ዙላ፡ C ዙለሄ፡ R | ይእተ፡ዕለተ፡ | ወዙሎ፡] 'ላ፡ R 14 ወሰደዶ፡]
ወወሰዶ፡ | ዙሉ፡አድባረ፡] ord inv R | አልቦቱ፡] ኢይከውን፡ C 15 ገጸ፡
ምድር፡ | ዘተርፈ፡ FHCG | ወኢተፈፈ፡ R | ሐቅል፡ — ግብጽ፡] ዘሀሎ፡ውስ
ተ፡ሐቅል፡ R 16 ወጐጕአ፡] ወአጕጕዓ፡ R ወአፍጠነ፡ C 17 ተቀበሉ፡]
ስረዩ፡ C | እንከ፡] እንተ፡ | ይእዜኒ፡] 'ሂ፡ R | እግዚእ፡] እግዚአብሔር፡ 19 እ
ግዚአብሔር፡ነፋሰ፡] ord inv R | ዐቢዩ፡ CG

X 20—28 ንበጣ ፡ ወወሰዶ ፡ ውስተ ፡ ባሕረ ፡ ኤርትራ ። ወኢተረፈ ፡ ወኢአ
ሐዱ ፡ አንበጣ ፡ ውስተ ፡ ኵሉ ፡ ምድረ ፡ ግብጽ ፡ 20 ወአጽነዐ ፡ እግ
ዚአብሔር ፡ ልበ ፡ ለፈርዖን ፡ ወኢፈነዎሙ ፡ ለደቂቀ ፡ እስራኤል ።
21 ወይቤሎ ፡ እግዚአብሔር ፡ ለሙሴ ፡ ስፋሕ ፡ እዴከ ፡ ውስተ ፡ ሰ
ማይ ፡ ወይኩን ፡ ጽልመተ ፡ ውስተ ፡ ምድረ ፡ ግብጽ ፡ ጽልመተ ፡
ዘያረመስስ ። 22 ወሰፍሐ ፡ እዴሁ ፡ ሙሴ ፡ ውስተ ፡ ሰማይ ፡ ወ
ኮነ ፡ ጽልመተ ፡ ወቆባር ፡ ዲበ ፡ ኵሉ ፡ ምድረ ፡ ግብጽ ፡ ሠሉሰ ፡
ዕለተ ፡ 23 ወኢርእየ ፡ ፩ ፡ ካልአ ፡ ወአልቦ ፡ ዘተንሥአ ፡ እምስካቡ ፡
ሠሉሰ ፡ ዕለተ ። ወለኵሉ ፡ ደቂቀ ፡ እስራኤልሰ ፡ ብርሀ ፡ በኵሉ ፡
ኀበ ፡ ሀለዉ ፡ 24 ወጸውዖሙ ፡ ፈርዖን ፡ ለሙሴ ፡ ወለአሮን ፡ ወይቤ
ሎሙ ፡ ሑሩ ፡ ወተፀመድዎ ፡ ለእግዚአብሔር ፡ አምላክክሙ ፡ እንበለ ፡
አባግዒክሙ ፡ ወአልህምቲክሙ ፡ ዘተሐድጉ ፡ ወንዋይክሙሰ ፡ ትን
ሥኡ ፡ ምስሌክሙ ፡ 25 ወይቤሎ ፡ ሙሴ ፡ ለፈርዖን ፡ አልቦ ፡ አንተ ፡
ዓዲ ፡ ትሁበነ ፡ ለመሥዋዕት ፡ ዘንገብር ፡ ለእግዚአብሔር ፡ አምላ
ክነ ፡ 26 ወእንስሳነሂ ፡ ይወፅእ ፡ ምስሌነ ፡ ወኢነሐድግ ፡ ወኢምንተ ፡
እስመ ፡ እምኔሁ ፡ ንነሥእ ፡ ለመሥዋዕት ፡ እግዚአብሔር ፡ አምላ
ክነ ፡ ወንሕነሰ ፡ ኢናአምር ። ምንተ ፡ ትፀመዶ ፡ ለእግዚአብሔር ፡
አምላክነ ፡ እስከ ፡ ንበጽሕ ፡ ህየ ። 27 ወአጽንዐ ፡ እግዚአብሔር ፡ ልበ ፡
ለፈርዖን ፡ ወአበየ ፡ ፈንዎቶሙ ፡ ለደቂቀ ፡ እስራኤል ። 28 ወይቤሎ ፡
ፈርዖን ፡ ለሙሴ ፡ ሖር ፡ እምኀቤየ ፡ ወዑቅ ፡ ርእሰከ ፡ ዳግመ ፡ እንከ ፡

22 ሠሉስ፡ዕለት፡ 23 ካልኡ፡ 24 ወንዋይክሙሰ፡] punct inter ሙ et ሰ

FHCGR ባሕረ፡] 'ር፡ R | ኤርትራ፡ CGR | ወኢተርፈ፡ FHCG ወኢተፈፈ፡ R 20 ወ
አጽንዐ፡ 21 ጽልመተ፡ 1°] 'ት፡ | ውስተ፡ 2°] ዲበ፡ R + ዙሉ፡ CG | ጽል
መተ፡ 2°] 'ት፡ G om R | ዘያረመስስ፡] ዘያመረስስ፡ FHG ዘያርመሰምስ፡ R
ዘይትገሠሥ፡ C 22 እደዊሁ፡ R | ጽልመት፡ FHCG 23 ወኢይሬኢ፡ R |
ወአልቦ፡] ወይቤሉ፡ R | እምስካቢሁ፡ R | om ደቂቀ፡ R | እስራኤልሰ፡] om ሰ
R | ብርሀ፡] ብርሃን፡ R 24 ወተፀመዱ፡ FHCG | ወንዋይክሙሰ፡] ወደቂቅ
ክሙሰ፡ C | ትንሥኡ፡ R ንሥኡ፡ C 25 om ለፈርዖን፡አልቦ፡ G | ዓዲ፡ትሁ
በነ፡] ord inv R 26 ለመሥዋዕተ፡ | ምንተ፡] 'ተ፡ et + ውእቱ፡ R | ተፀማዱ፡
FHCG ተጸምዶቱ፡ R | ንበጽሖ፡ FH 27 om ለደቂቀ፡እስራኤል፡ G

እመ ፡ ርኢከ ፡ ገጽየ ፡ ወእምከመ ፡ ርኢኩከ ፡ ዳግመ ፡ ትመውት ። Y X 29
29 ወይቤሎ ፡ ሙሴ ፡ አሆ ፡ ኢያስተርእየከ ፡ እንከ ፡ ውስተ ፡ ገጽከ ።

1 ወይቤሎ ፡ እግዚአብሔር ፡ ለሙሴ ፡ ዓዲ ፡ አሐተ ፡ መቅሠፍተ ፡ XI 1—8
አመፅእ ፡ ዲበ ፡ ፈርዖን ፡ ወዲበ ፡ ግብጽ ። ወእምድኅረዝ ፡ ይፌንወ
ክሙ ፡ ምስለ ፡ ኵሉ ፡ ፀአት ፡ ያወፅአክሙ ፡ 2 ወንግርዎሙ ፡ ጽም
ሚተ ፡ ወአዝዝዎሙ ፡ ለሕዝብ ፡ ያስተውሕስ ፡ ፩ ፡ እምካልኡ ፡ ወብእ
ሲት ፡ እምካልእታ ፡ ንዋየ ፡ ብሩር ፡ ወወርቅ ፡ ወአልባሰ ፡ 3 ወወሀ
ቦሙ ፡ እግዚአብሔር ፡ ለሕዝብ ፡ ሞገሰ ፡ ቅድመ ፡ ግብጽ ። ወአው
ሐስዎሙ ፡ ወዝሙሴ ፡ ብእሴ ፡ ዐቢይ ፡ ኮነ ፡ ጥቀ ፡ ቅድመ ፡ ግብጽ ፡
ወቅድመ ፡ ፈርዖን ፡ ወቅድመ ፡ ዐበይቱ ፡ 4 ወይቤ ፡ ሙሴ ፡ ከመዝ ፡
ይቤ ፡ እግዚአብሔር ፡ መንፈቀ ፡ ሌሊት ፡ እበውእ ፡ አነ ፡ ማእከለ ፡
ግብጽ ፡ 5 ወይመውት ፡ ኵሉ ፡ በኵር ፡ በምድረ ፡ ግብጽ ፡ እምበኵረ ፡
ፈርዖን ፡ ዘይነብር ፡ ውስተ ፡ መንበረ ፡ መንግሥት ፡ እስከ ፡ በኵረ ፡
አመት ፡ እንተ ፡ ትነብር ፡ ዲበ ፡ ማኅረጽ ፡ ወእስከ ፡ በኵረ ፡ እንስሳ ፡
6 ወይከውን ፡ ጽራሕ ፡ ዐቢይ ፡ በኵሉ ፡ ምድረ ፡ ግብጽ ፡ ዘከማሁ ፡ ኢ
ኮነ ፡ ወኢይከውን ፡ እንከ ፡ ዘከማሁ ፡ 7 ወለኵሉ ፡ ደቂቀ ፡ እስራኤል ።
ከልብ ፡ ጥቀ ፡ ኢይልሕሶሙ ፡ በልሳኑ ፡ እምሰብእ ፡ ወእስከ ፡ እንስ
ሳሁ ፡ ከመ ፡ ታአምር ፡ መጠነ ፡ ይሴብሕ ፡ እግዚአብሔር ፡ ማእከለ ፡
ግብጽ ፡ ወማእከለ ፡ እስራኤል ። 8 ወይወርዱ ፡ ኵሎሙ ፡ ደቂቅ ፡ ኀ
ቤየ ፡ ወይሰግዱ ፡ ሊተ ፡ ወይብሉኒ ፡ ፃእ ፡ አንተ ፡ ወሕዝብከ ፡ ይእዜ ፡

XI 5 ኵሉ፡በኵረ፡ | እንተ ፡] + እንተ፡ 6 በኵሉ፡ | ዘከማሁ፡ 2°] + ኢኮነ፡ ወኢይከውን፡እንከ፡ዘከማሁ፡

---

28 እመ ፡] pr ለ R | ወእምከመ ፡] om ወ R XI 1 ይፌንወክሙ ፡] + እም FHCGR ዝየ፡ወእመ፡ይፌንወክሙ፡ FHCG | ፀአተ፡ CG 2 ወንግሮሙ፡ FHCG | ወአዝዝዎሙ ፡] በእዘዞሙ፡ | ያስተውሕስ ፡] ይትወሐስ፡ C ያስተዋሕሱ፡ R pr ወ | ብሩረ፡ወወርቀ፡ R | ወልብሰ፡ ('ስ፡ CG) 3 ለሕዝብ፡ሞገሰ ፡] ord inv R | ወተወሐስዎሙ፡ R | ብእሴ ፡] 'ሲ፡ CG ante ሙሴ፡ C | ዐቢየ፡ FHCG | ቅድመ፡ ter] pr በ R 5 ውስተ ፡] ዲበ፡ R | መንግሥቱ፡ R | ወእስከ ፡] + ኵሉ፡ 6 ጽራሐ፡ ('ሐ፡ R) | ዐቢየ፡ R | ዘኢኮነ፡ከማሁ፡ R | ወኢይከውን ፡] om ወ R 7 ኢለሐሶሙ፡R | ወእስከ ፡] om ወ | ታእምር፡ 8 ኵሎሙ ፡] + እሉ፡ FHCG |

Y እምዛቲ ፡ ምድር ። ወእምድኅረዝ ፡ አውፅአ ። ወወፅአ ፡ ሙሴ ፡ እም
XI 9; 10 ኀበ ፡ ፈርዖን ፡ በመዐት ፡ 9 ወይቤሎ ፡ እግዚአብሔር ፡ ለሙሴ ፡ ኢሰ
ምዐክሙ ፡ ፈርዖን ፡ ከመ ፡ አብዝኅ ፡ መዐትየ ፡ ወመድምምየ ፡ በም
ድረ ፡ ግብጽ ። 10 ወሙሴ ፡ ወአሮን ፡ ገብሩ ፡ ኵሎ ፡ መድምመ ፡ በቅ
ድመ ፡ ፈርዖን ፡ ወአጽንዐ ፡ እግዚአብሔር ፡ ልበ ፡ ለፈርዖን ፡ ወአበየ ፡
ፈንዎቶሙ ፡ ለደቂቀ ፡ እስራኤል ፡ እምድረ ፡ ግብጽ ።
XII 1—8 1 ወይቤሎሙ ፡ እግዚአብሔር ፡ ለሙሴ ፡ ወለአሮን ፡ በምድረ ፡
ግብጽ ። 2 ዝወርኅ ፡ ቀዳማየ ፡ አውራኅ ፡ ይኩንክሙ ፡ ወአቅድምዎ ፡
እምአውራኅ ፡ ዓመት ፡ 3 ወንግር ፡ ለኵሉ ፡ ማኅበረ ፡ ደቂቀ ፡ እስራኤል ፡
ወበሎሙ ፡ በዐሥሩ ፡ ለዝ ፡ ወርኅ ፡ ይንሣእ ፡ ሎቱ ፡ ብእሲ ፡ ብእሲ ፡
በግዐ ፡ በበ ፡ ቤቱ ፡ ወበበ ፡ ዘመዱ ፡ ለለ ፡ ማኅበሩ ፡ በግዐ ፡ 4 ወለእ
መ ፡ ውሑዳን ፡ እሙንቱ ፡ እለ ፡ ውስተ ፡ ቤት ፡ ወኢይዌድኡ ፡ ፩ ፡
በግዐ ፡ ይንሣእ ፡ ምስሌሁ ፡ ካልአ ፡ ዘጎሩ ፡ በኍልቆ ፡ ዘነፍስ ፡ ለ፩፩ ፡
የአክሎ ፡ ከመ ፡ ይወድኡ ፡ 5 በግዐ ፡ ፩ ፡ በግዐ ፡ ፍጹመ ፡ ተባዕተ ፡
ዘዓመት ፡ ይኩንክሙ ፡ እመረዕይ ፡ ትንሥኡ ፡ ማኅስአ ፡ 6 ወዕቁበ ፡
ይኩንክሙ ፡ እስከ ፡ ፲ ወ ፬ ፡ ለዝ ፡ ወርኅ ፡ ወያኀድርዎ ፡ ኵሎ ፡ ብ
ዝኁ ፡ ማኅበሮሙ ፡ ለደቂቀ ፡ እስራኤል ፡ ፍና ፡ ሰርክ ፡ 7 ወይንሥኡ ፡
ደሞ ፡ ወይደዩ ፡ ውስተ ፡ ራግዛት ፡ ፪ ፡ ውስተ ፡ ምርፋቁ ፡ ለውእቱ ፡
ቤት ፡ ኀበ ፡ ይበልዕዎ ፡ 8 ወይበልዑ ፡ ሥጋሁ ፡ በዛ ፡ ሌሊት ፡ ጥብሶ ፡

XII 2 ቀዳማይ ፡ R 3 ብእሲ ፡ 1°] 'ሴ ፡ 4 በኍልቁ ፡ FHGR 5 እመረዕየ ፡
7 ረግዘት ፡

እምዛ ፡ ምድር ፡ FHCG እምድር ፡ R | ወእምድኅሬዝ ፡ FH | አውፅአ ፡] አው
FHCGR ጽኣ ፡ F እወጽእ ፡ H ኣወጽአ ፡ CGR 9 ኢይሰምዐክሙ ፡ CGR | መዐትየ ፡]
ተአምርየ ፡ XII 2 አውራኅ ፡] እምወርኃ ፡ R* ወርኃ ፡ R^a | እምአውራኅ ፡] 'ኃ ፡
FHCG 'ኃ R 3 ወንግሩ ፡ R | በዓሥሩ ፡ R | ሎቱ ፡] post ብእሲ ፡ R | om ብ
እሲ ፡ 2° R | ቤት ፡ G | om ወበበ ፡ FHG | ለለ ፡] ለእለ ፡ FH pr ወ | ማኅበሩ ፡]
ማኅደሩ ፡ FHCG 4 om ፩ R | ካልአ ፡ ዘጎሩ ፡] ord inv R | በኍልቁ ፡ ('ቍ ፡
C) | ለለ፩፩ | የአክሎ ፡] pr ዘ 5 በግዐ ፡ ፩ ፡] om FHCG om ፩ R spat reserv |
ተባዕተ ፡ ዘዓመት ፡] ord inv R | እመራይ ፡ (sic) DILLM. እመራዒይ ፡ R | ትነሥ
ኡ ፡ FHCG 6 ወያኀድርዎ ፡] ወየሐርድዎ ፡ FH ወይሕርድዎ ፡ CGR | ዙሉ ፡ |
om ብዝኁ ፡ R 7 ደሞ ፡] እምደሙ ፡ | ውስተ ፡ 2°] pr ወ | መርፈቁ ፡ FHCG
8 በዝ ፡ FH |

በእሳት ፡ ወናእቱ ፡ ምስለ ፡ ሐምለ ፡ ብሒእ ፡ ትብልዑ ፡ [9] እምኔሁ ፡ Y
ጥረየ ፡ ወኢ.ብስሎ ፡ በማይ ፡ እንበለ ፡ ጥብሶ ፡ በእሳት ፡ ርእሶ ፡ ምስለ ፡ XII 9—16
እገሪሁ ፡ [10] ወትዌድእዎ ፡ ወኢ.ታትርፉ ፡ እምኔሁ ፡ ለነግህ ፡ ወዐጽሞ ፡
ኢ.ትስበሩ ፡ እምኔሁ ። ወለእመበ ፡ ዘተረፈ ፡ እምኔሁ ፡ ለነግህ ፡ አው
ዕይዎ ፡ በእሳት ፡ [11] ወከመዝ ፡ ወባሕቱ ፡ ብልዕዎ ፡ እንዘ ፡ ቅኑት ፡
ሐቌክሙ ፡ ወአሣእኒክሙ ፡ ውስተ ፡ እገሪክሙ ። ወቀስተማቲክሙ ፡
ውስተ ፡ እደዊክሙ ፡ ወትበልዕዎ ፡ እንዘ ፡ ትጔጕኡ ፡ እስመ ፡ ፋሲ
ካሁ ፡ ለእግዚ.አብሔር ፡ ውእቱ ። [12] ወእመጽእ ፡ ውስተ ፡ ምድረ ፡
ግብጽ ፡ በዛ ፡ ሌሊት ፡ ወእቀትል ፡ ኵሎ ፡ በኵረ ፡ በምድረ ፡ ግብጽ ፡
እምሰብእ ፡ እስከ ፡ እንስሳ ። ወእገብር ፡ በቀለ ፡ እምኵሉ ፡ አማልክተ ፡
ግብጽ ፡ አነ ፡ እግዚ.አብሔር ፡ [13] ወይኩን ፡ ዝደም ፡ ተአምረ ፡ ለክሙ ፡
ውስተ ፡ አብያት ፡ ኀበ ፡ ሀለውክሙ ፡ ህየ ። ወእሬእዮ ፡ ለውእቱ ፡
ደም ፡ ወእከድነክሙ ፡ ወኢ.ይከውን ፡ መቅሠፍተ ፡ ዲ.ቤክሙ ፡ ለተ
ቀጥቅጦ ፡ ሶበ ፡ አምጻእክዋ ፡ ዲ.በ ፡ ምድረ ፡ ግብጽ ፡ [14] ወትኩንክሙ ፡
ዛዕለት ፡ ተዝካረ ፡ ወትገብሩ ፡ በዓለ ፡ እግዚ.አብሔር ፡ ባቲ ፡ በመዋ
ዕሊ.ክሙ ፡ ሕገ ፡ ዘለዓለም ፡ በዓልክሙ ፡ ይእቲ ። [15] ፯ ፡ ዕለት ፡ ናእተ ፡
ትብልዑ ፡ ወአመ ፡ ቀዳሚት ፡ ዕለት ፡ ታማስኑ ፡ ብሑአ ፡ እምአብያ
ቲክሙ ፡ ወኵሉ ፡ ዘበልዐ ፡ ብሑአ ፡ ለትሰሮ ፡ ይእቲ ፡ ነፍስ ፡ እምእ
ስራኤል ፡ እምዐለት ፡ ቀዳሚት ፡ እስከ ፡ ዕለት ፡ ፯ ፡ [16] ወዕለተ ፡ ቀዳ
ሚት ፡ ትሰመይ ፡ ቅድስተ ። ወዕለተ ፡ ሳብዕት ፡ ትኩንክሙ ፡ ቅድስተ ፡
ወኵሎ ፡ ግብረ ፡ ሐሪስ ፡ ኢ.ትገብሩ ፡ ባቲ ፡ ዘእንበለ ፡ ኵሉ ፡ ዘይትገ

---

16 ግብረ ፡] ገ'

ወናእተ ፡ | ሐምል ፡ ብሒአ ፡ R 9 እምኔሁ ፡] pr ወኢትብልዑ ፡ | ጥሬየ ፡ 10 ኢ. FHCGR
ትስብሩ ፡ | ዘተርፈ ፡ FHCG 11 ወባሕቱ ፡] om CG om ወ R | ቅኑታን ፡ R |
ወቀስታማቲክሙ ፡ FH ወቀስታሚክሙ ፡ C ወቀስተምክሙ ፡ G ወቀስተማክ
ሙ ፡ R 12 በዛቲ ፡ R | በምድረ ፡] om በ R 13 ዝደም ፡] ዝንቱ ፡ ደም ፡
R | ወእሬእዮ ፡] ወእሬስዮ ፡ R | ወኢ.ይከውን ፡] 'ነክሙ ፡ R | መቅሠፍተ ፡] 'ት ፡
post ዲቤክሙ ፡ | ለተቀጥቀጠ ፡ R 14 ዛቲ ፡ ዕለት ፡ R | ተዝክረ ፡ R | ወትግ
በርዎ ፡ R | ሕግ ፡ R 15 ዕለት ፡ 1°] 'ተ ፡ | om ይእቲ ፡ ነፍስ ፡ R | እምሕዝበ ፡
እስራኤል ፡ R 16 ወዕለተ ፡ bis] 'ት ፡ FHCG | ሐሪስ ፡] ማኅረስ ፡ C | ኢ.ትገ
ብሩ ፡] ኢ.ትግበሩ ፡ | ባቲ ፡] ቦንቱ ፡ F ቦቱ ፡ HR በዝንቱ ፡ G | ዘይትገበሩ ፡] 'ር ፡ CGR |

Y XII 17—23 በሩ ፡ ለኵሉ ፡ ነፍስ ፡ ለባሕቲቱ ፡ ይትገበሩ ፡ ለክሙ ፡ [17] ዕቀብዋ ፡
ለዛቲ ፡ ትእዛዝ ፡ እስመ ፡ በዛቲ ፡ ዕለት ፡ አውዕአ ፡ ለኀይልክሙ ፡
እምድረ ፡ ግብጽ ። ወትገብርዋ ፡ ለዛቲ ፡ ዕለት ፡ በዓላቲክሙ ፡ ሕግ ፡
ዘለዓለም ፡ [18] ወትቀድሙ ፡ ትእኅዙ ፡ እምዕለት ፡ ዐሡሩ ፡ ወረቡዑ ፡
ለዝ ፡ ወርኅ ፡ ዘትቀድሙ ፡ እምስካር ፡ ትበልዑ ፡ ናእተ ፡ እስከ ፡ አመ ፡
፳ ወ ፩ ፡ ለዝ ፡ ወርኅ ፡ እስከ ፡ ሰርክ ፡ [19] ፯ ፡ ዕለት ፡ ብሑእ ፡ ኢይት
ረከብ ፡ ውስተ ፡ አብያቲክሙ ። ወኵሉ ፡ ዘበልዐ ፡ ብሑአ ፡ ለትሰሮ ፡
ይእቲ ፡ ነፍስ ፡ እማኅበረ ፡ እስራኤል ፡ እምግዩር ፡ ወእምዘ ፡ ፍጥረቱ ፡
እምድርክሙ ፡ [20] ኵሉ ፡ ብሑአ ፡ ኢትብልዑ ፡ በኵሉ ፡ መኃድሪክ
ሙ ፡ ናእተ ፡ ብልዑ ። [21] ወጸውዖሙ ፡ ሙሴ ፡ ወአሮን ፡ ለአእሩገ ፡
እስራኤል ፡ ወይቤሎሙ ፡ ሖሩ ፡ ንሥኡ ፡ ለክሙ ፡ በግዐ ፡ በበ ፡ ዘ
መድክሙ ፡ ወኅርዱ ፡ ለፋሲካ ፡ [22] ወንሥኡ ፡ እሥረተ ፡ ወጽብሕዎ ፡
እምዝኩ ፡ ደም ፡ ዘኀበ ፡ ኆኅት ፡ ወሢምዎ ፡ ውስተ ፡ ምርፋቅ ፡ ወ
ዲበ ፡ ክልኤሆን ፡ ራግዛት ፡ እምውእቱ ፡ ደም ፡ ዘኀበ ፡ ኆኅት ፡ እም
ውእቱ ፡ ቤት ፡ እስከ ፡ ይጸብሕ ፡ [23] ወይመጽእ ፡ እግዚአብሔር ፡ ከመ ፡
ይቅትሎሙ ፡ ለግብጽ ፡ ወይሬእዮ ፡ ለውእቱ ፡ ደም ፡ ውስተ ፡ ምር
ፋቃት ፡ ወውስተ ፡ ክልኤሆን ፡ ራግዛት ፡ ወይትዐደዋ ፡ እግዚአብ
ሔር ፡ ለይእቲ ፡ ኆኅት ፡ ወኢየኀድጎ ፡ ለቀታሊ ፡ ይባእ ፡ ውስተ ፡

---

18 ዐሡሩ :] ሩ et ር una et eadem lit | ወረቡዑ :] ረ int lin Yᵃ 19 ወዘኵሉ :
22 ዕሥርተ : R | ራግዛት : R (item v 23) | ቤት : 23 ወይሬእዮን : | ለቀታሊ :

FHCGR ለባሕቲቱ :] ዘባ' | ይትገበሩ :] 'ር : 17 ዕቀብዋ :] pr ወ | አወፅአ : R | በዓላ
ቲክሙ :] በዓለ : C | ሕገ : FHCG 18 እምዕለት :] 'ተ : | እምስካር :] እም
ሰርኩ : | ፳ ወ ፩ :] ፳ ወ ፪ + ዕለት : R 19 ፯ :] ሰቡዐ : | ዕለት : | ብሑእ : ኢይ
ትረከብ :] ord inv R | እምድርክሙ :] pr ወ R ውስተ : ምድርክሙ : C
20 ዘኵሉ : | መኃድሪክሙ :] ማኅበርክሙ : C ማኅደርክሙ : G 21 ወጸው
ዖሙ : | om ወአሮን : | ለአእሩገ :] ለዙሉ : አ' FHCG ለዙሎሙ : አ' R | ንሥኡ :]
pr ወ R 22 እሥረተ :] + አዞብ : FHCG | ኆኅት : 1°] 'ተ : et + ቤት : R
ንዋይ : C | ምርፋቅ :] 'ቀ : et + ኆኅት : R መርፈቅ : FHCG (item v 23) |
ወዲበ :] om ወ R | ክልኤሆሙ : (item v 23) | ኆኅት : 2°] 'ቱ : R | እምውእቱ :
2°] ለው' | ቤት :] + ወአንትሙ : ኢትፃኡ : እምውእቱ : ቤት : C | ይጸብሕ :] ይበ
ጽሕ : R 23 ኆኅት :] pr ፍኖት : R | ወኢይትሐደግ : R

አብያቲክሙ ፡ ከመ ፡ ይቅትል ፡ 24 ወዕቀቡ ፡ ዘሕገ ፡ ይኩንክሙ ፡ ለ Y XII 24—33
ውሉድክሙ ። ለዓለም ። 25 ወለእመ ፡ ቦእክሙ ፡ ውስተ ፡ ምድር ፡
እንተ ፡ እሁበክሙ ፡ አነ ፡ እግዚአብሔር ፡ ለክሙ ፡ እግዚአብሔር ፡
ዘነበበ ፡ ዕቀብዋ ፡ ለዛቲ ፡ ሥርዐት ። 26 ወእመ ፡ ይቤሉክሙ ፡ ውሉ
ድክሙ ፡ ምንትኑ ፡ ዛቲ ፡ ሥርዐት ፡ 27 ትብልዎሙ ፡ መሥዋዕተ ፡
ፋሲካሁ ፡ ገዘንቱ ፡ ለእግዚአብሔር ፡ ዘከደነ ፡ አብያቶሙ ፡ ለደቂቀ ፡
እስራኤል ፡ በምድረ ፡ ግብጽ ፡ አመ ፡ ቀተሎሙ ፡ ለግብጽ ፡ ወአድ
ኀነ ፡ አብያቲነ ። ወደነነ ፡ ሕዝብ ፡ ወሰገደ ፡ 28 ወሖሩ ፡ ወገብሩ ፡ ደቂ
ቀ ፡ እስራኤል ፡ በከመ ፡ አዘዞሙ ፡ እግዚአብሔር ፡ ለሙሴ ፡ ወለአ
ሮን ፡ ከማሁ ፡ ገብሩ ፡ 29 ወሶበ ፡ ኮነ ፡ መንፈቀ ፡ ሌሊት ፡ ቀተለ ፡ እግ
ዚአብሔር ፡ ኵሎ ፡ በኵረ ፡ በምድረ ፡ ግብጽ ፡ እምበኵረ ፡ ፈርዖን ፡
ዘይነብር ፡ ዲበ ፡ መንበረ ፡ መንግሥት ፡ እስከ ፡ በኵረ ፡ ፄዋዊት ፡
ቀዳሒት ፡ ወኵሉ ፡ በኵረ ፡ እንስሳ ። 30 ወተንሥአ ፡ ፈርዖን ፡ በሌ
ሊት ፡ ወኵሉ ፡ ዐበይቱ ፡ ወኵሉ ፡ ግብጽ ። ወኮነ ፡ አውያት ፡ ዐቢየ ፡
በኵሉ ፡ ምድረ ፡ ግብጽ ፡ እስመ ፡ አልቦ ፡ ቤተ ፡ ዘአልቦ ፡ ውስቴቶን ፡
ምዉት ፡ 31 ወጸውዖሙ ፡ ፈርዖን ፡ ለሙሴ ፡ ወለአሮን ፡ በሌሊት ፡
ወይቤሎሙ ፡ ተንሥኡ ፡ ወፃኡ ፡ እምሕዝብየ ፡ አንትሙሂ ፡ ወደቂቀ ፡
እስራኤልሂ ፡ ሑሩ ፡ ወተዐመድዎ ፡ ለእግዚአብሔር ፡ አምላክክሙ ።
በከመ ፡ ትቤሉ ፡ 32 አባግዒክሙሂ ፡ ወአልህምቲክሙ ፡ ንሥኡ ፡ ወ
ሑሩ ፡ ወባርኩኒ ፡ ኪያየ ። 33 ወአጽሐብዎሙ ፡ ግብጽ ፡ ለሕዝበ ፡ እስ
ራኤል ፡ ከመ ፡ ፍጡነ ፡ ያውፅእዎሙ ፡ እምድረ ፡ ግብጽ ፡ እስመ ፡

---

29 ፄዋዊት ፡ 30 ምዉት ፡] ም sup ras

---

24 ዘሕገ ፡] ዘንተ ፡ ሕገ ፡ R ዘቃለ ፡ ሕገ ፡ et post ይኩንክሙ ፡ G | ለውሉድክ FHCGR
ሙ ፡] pr ወ 25 ወለእመ ፡] om ለ FHCG | ይሁበክሙ ፡ | om አነ ፡ | om እግ
ዚአብሔር ፡ 2° | ዘነበበ ፡] ዘከመ ፡ ነበበ ፡ C 26 ይቤሉክሙ ፡ FHG 27 አብ
ያቲሆሙ ፡ | አመ ፡ ቀተሎሙ ፡] pr እምበኵረ ፡ ፈርዖን ፡ R + እግዚአብሔር ፡ R
29 ወኵሉ ፡] 'ሎ ፡ 30 አውያት ፡ ዐቢየ ፡] 'ት ፡ 'ይ ፡ FHCG ord inv R | ቤት ፡ R |
ምውት ፡ CG(?) 31 ሑሩ ፡] pr ወ 33 ለሕዝበ ፡] ለደቂቀ ፡ R | እምድረ ፡
ግብጽ ፡] ለደቂቀ ፡ እስራኤል ፡ R

Y ይቤሉ ፡ ኵልነ ፡ ንመውት ፡ [34] ወነሥአ ፡ ሕዝብ ፡ ሐሪጾሙ ፡ እንበለ ፡
XII 34—42 ይትበሐእ ፡ ብሑአሙ ፡ ዕቍረ ፡ በአልባሲሆሙ ፡ ዲበ ፡ መታክፍቲ-
ሆሙ ። [35] ወገብሩ ፡ ደቂቀ ፡ እስራኤል ፡ በከመ ፡ አዘዞሙ ፡ ሙሴ ፡
ወአስተውሐሱ ፡ እምግብጽ ፡ ንዋየ ፡ ብሩር ፡ ወወርቅ ፡ ወልብስ ፡
[36] ወወሀቦሙ ፡ እግዚአብሔር ፡ ሞገሠ ፡ ለሕዝበ ፡ እስራኤል ፡ በቅድ-
ሜሆሙ ፡ ለግብጽ ። ወአውሐስዎሙ ፡ ወሐብለይዎሙ ፡ ለግብጽ ፡
[37] ወግዕዙ ፡ ደቂቀ ፡ እስራኤል ፡ እምራምሴ ፡ ውስተ ፡ ሶቃኮታ ።
፷፼ ፡ አጋር ፡ ዕደው ፡ ዘእንበለ ፡ ዘምስለ ፡ ንዋይ ፡ [38] ወዘደመረ ፡ ዘዐ
ርገ ፡ ምስሌሆሙ ፡ ብዙኀ ፡ ወበግዕ ፡ ወላህም ፡ ወእንስሳ ፡ ብዙኀ ፡
ጥቀ ፡ [39] ወሐበዙ ፡ ኀሪጾሙ ፡ ዘአውፅኡ ፡ እምግብጽ ፡ ወገብርዎ ፡ ዳ
ፍንተ ፡ ናእተ ፡ እስመ ፡ ዘእንበለ ፡ ያብሕኡ ፡ አውፅእዎሙ ፡ ግብጽ ፡
ወኢክህሉ ፡ ነቢረ ፡ ወኢገብሩ ፡ ሎሙ ፡ ሥንቀ ፡ ለፍኖት ፡ [40] ወኀድ-
ረቶሙ ፡ ለደቂቀ ፡ እስራኤል ፡ ዘነበሩ ፡ ምድረ ፡ ግብጽ ፡ ወምድረ ፡
ከናአን ፡ እሙንቱ ፡ ወአበዊሆሙ ፡ ፬ ፡ ፻፴ ዓመት ፡ [41] ወኮነ ፡ እም
ድኅረ ፡ ፬፻ ፡ ፴ ፡ ዓመት ፡ ወፅአ ፡ ኵሉ ፡ ኀይለ ፡ እግዚአብሔር ፡ እ
ምድረ ፡ ግብጽ ፡ ሌሊተ ፡ [42] እምቅድመ ፡ ዕቅበቱ ፡ ውእቱ ፡ ለእግዚ-
አብሔር ፡ ከመ ፡ ያውፅኦሙ ፡ እምድረ ፡ ግብጽ ፡ ወኪያሃ ፡ ሌሊተ ፡
ይእቲ ፡ ዕቅበቱ ፡ ለእግዚአብሔር ፡ ከመ ፡ የሀልዉ ፡ ደቂቀ ፡ እስራ-

---

35 ወአስተውሐሱ ፡] ው sup init alius lit (ሐ vid) 39 ያብሕኡ ፡] ሕ ex ሑ emend Y* | ነቢረ ፡ sup ras | ለፍኖት ፡] 'ት ፡ 42 ዕቅበቱ ፡ 2°] በ ex ብ emend | ደቂቀ ፡] loco ደ ras 1 lit

---

FHCGR 34 ወነሥኡ ፡ | ይትበሓእ ፡ FHCG | መታክፎሙ ፡ FHCG 35 ወአስተውሐሱ ፡] ወተወሐሱ ፡ C ወአስተዋሐሱ ፡ (om ወ R) GR | ብሩረ ፡ ወወርቀ ፡ ወአልባሰ ፡ R 36 ለሕዝበ ፡ እስራኤል ፡] ለሕዝቡ ፡ G 37 እምሬምሳ ፡ R | ሶቀኮታ ፡ F ዘኮታ ፡ H ሰኩት ፡ C ሰቆተ ፡ G ስቆታ ፡ R 38 ወዘደመረ ፡] ወዘተደመረ ፡ (om ወዘ G) CGR 39 ወአሕበዙ ፡ R | ዳፍንተ ፡ ናእተ ፡] ዳፍናተ ፡ ናእት ፡ C ዳፍንታ ፡ ናእተ ፡ R | ዘእንበለ ፡] om H FHCG 40 ከናአን ፡ | እሙንቱሂ ፡ ወአበዊሆሙሂ ፡ R 41 ፬፻ ፡] + ወ R | እግዚአብሔር ፡] እስራኤል ፡ R 42 ወኪያሃ ፡ ሌሊተ ፡] ዛቲ ፡ ዕለት ፡ C | ይእቲ ፡] + ቀዳሚ ፡ | om ከመ ፡ የሀልዉ ፡ C | ደቂቀ ፡] pr ኵሉ ፡ FHGR pr ለኵሉ ፡ C

ኤል ፡ በትውልዶሙ ። [43] ወይቤሎሙ ፡ እግዚአብሔር ፡ ለሙሴ ፡ ወ Y XII 43—51
ለአሮን ፡ ዝውእቱ ፡ ሕጉ ፡ ለፋሲካ ፡ ኵሉ ፡ ዘእምባዕድ ፡ ዘመድ ፡
ኢይብላዕ ፡ እምኔሁ ፡ [44] ወኵሉ ፡ ገብር ፡ ዘኮነ ፡ ወዘበሤጥ ፡ ትገዝርዎ ፡
ወይእተ ፡ ጊዜ ፡ ይበልዕ ፡ እምኔሁ ፡ [45] ኀዳሪ ፡ ወገባኢ ፡ ኢይብላዕ ፡
እምኔሁ ፡ [46] ወበ፩ ፡ ቤት ፡ ይትበላዕ ፡ ወኢታውፅኡ ፡ አፍአ ፡ እም
ቤት ፡ እምውእቱ ፡ ሥጋ ፡ ወዐጽሞሂ ፡ ኢትስብሩ ፡ [47] ወኵሉ ፡ ማኅ
በር ፡ እማኅበረ ፡ እስራኤል ፡ ለይግበሮ ፡ [48] ወእመቦ ፡ ዘመጽአ ፡ ኀቤ
ክሙ ፡ ግዩር ፡ ወገብረ ፡ ፋሲካሁ ፡ ለእግዚአብሔር ፡ ትገዝር ፡ ኵሎ ፡
ተባዕቶ ፡ ወይእተ ፡ ጊዜ ፡ ይበውእ ፡ ይግበሮ ፡ ወይከውነክሙ ፡ ከመ ፡
ተውላደ ፡ ብሔሩ ፡ ወኵሉ ፡ ቈላፍ ፡ ኢይብላዕ ፡ እምኔሁ ፡ [49] ፩ሕግ ፡
ይኩን ፡ ለሐቃል ፡ ወለግዩር ፡ ወለዘ ፡ ይመጽእ ፡ ኀቤክሙ ። [50] ወገ
ብሩ ፡ ደቂቀ ፡ እስራኤል ፡ በከመ ፡ አዘዞሙ ፡ እግዚአብሔር ፡ ለሙ
ሴ ፡ ወለአሮን ፡ ከማሁ ፡ ገብሩ ፡ [51] ወኮነ ፡ በይእቲ ፡ ዕለት ፡ ወአውፅ
ኦሙ ፡ እግዚአብሔር ፡ ለደቂቀ ፡ እስራኤል ፡ እምድረ ፡ ግብጽ ፡ ም
ስለ ፡ ኀይሎሙ ።

[1] ወይቤሎ ፡ እግዚአብሔር ፡ ለሙሴ ፡ [2] ቀድስ ፡ ሊተ ፡ ኵሎ ፡ በ XIII 1—3
ኵረ ፡ ቀዳሜ ፡ ኵሉ ፡ ውሉድ ፡ ዘይፈትሕ ፡ ኵሎ ፡ ሕምሰ ፡ እምደ
ቂቀ ፡ እስራኤል ፡ እምሰብእ ፡ እስከ ፡ እንስሳ ፡ ሊተ ፡ ውእቱ ፡ [3] ወይ
ቤሎሙ ፡ ሙሴ ፡ ለሕዝብ ፡ ተዘከርዋ ፡ ለዛቲ ፡ ዕለት ፡ እንተ ፡ ባቲ ፡
ወፃእክሙ ፡ እምብሔረ ፡ ግብጽ ፡ እምቤተ ፡ ቅንየት ፡ እስመ ፡ በእድ ፡

---

43 ወይቤሎሙ ፡] ሙ int lin Yᵃ | ዘመደ ፡ 44 ገብር ፡ | ወይእቲ ፡ | om v 45
46 ቤት ፡] ቤተ ፡ 47 ማኅበር ፡] ′ረ ፡ FHCG 48 ተውሉደ ፡ | ኢይብላዕ ፡] ይ sup
ras XIII 2 ሕምስ ፡ | እስራኤል ፡ እምሰብእ ፡] ራኤል ፡ እም sup ras 3 ቅኔየት ፡

---

43 ኵሉ ፡ R 44 ወኵሉ ፡] om ወ R | ወዘበሤጥ ፡] om ወዘ R 47 om FHCGR
ማኅበር ፡ እ FHCG | ለይግበር ፡ R 48 ግዩረ ፡ FH | ወገብረ ፡] ይግበር ፡ C |
ተባዕተሙ ፡ R | ይግበሮ ፡] ይገብሮ ፡ R | ትውልደ ፡ | ብሔር ፡ C 49 አሐዱ ፡
ሕግ ፡ | ወለዘ ፡] om ወለ C 51 ወአውፅኦሙ ፡] om ወ XIII 2 ቀዳሚ ፡
FHG | ኵሉ ፡ ውሉድ ፡] om ኵሉ ፡ FHCG ወውሉደ ፡ R | እስከ ፡] + ፤ ፡ FH pr
ወ C 3 ወፃእክሙ ፡] አውጻእክሙ ፡ R | እምብሔረ ፡] እምድረ ፡ R | እም
ቤተ ፡] pr ወ R

Y XIII 4—12 ጽንዕት ፡ አውዕአክሙ ፡ እግዚአብሔር ፡ እምዝየ ፡ ወኢትብልዑ ፡
ብሑአ ፡ 4 እስመ ፡ በዛቲ ፡ ዕለት ፡ ትወፅኡ ፡ አንትሙ ፡ በወርኀ ፡ ሃ
ሌሉያ ፡ ኤሳን ፡ 5 ወእመ ፡ ወሰደክሙ ፡ እግዚአብሔር ፡ ውስተ ፡ ም
ድረ ፡ ከናኔዎን ። ወኬጤዎን ። ወአሞሬዎን ። ወኤዌዎን ። ወኢያቡ
ሴዎን ፡ ወጌርጌሴዎን ። ወፌርዜዎን ። ዘመሐለ ፡ ለአበዊክሙ ፡ ከመ ፡
የሀቦሙ ፡ ምድረ ፡ እንተ ፡ ትውሕዝ ፡ ሐሊበ ፡ ወመዓረ ፡ ተዘከርዋ ፡
ለይእቲ ፡ ሥርዐት ፡ በዝ ፡ ወርኅ ፡ 6 ሰዱስ ፡ ዕለት ፡ በዓሉ ፡ ለእግዚ
አብሔር ፡ 7 ናእተ ፡ ትበልዑ ፡ ሰቡዐ ፡ ዕለተ ፡ ወኢያስተርኢክሙ ፡
ብሑእ ፡ ወኢየሀሉ ፡ ብሑአት ፡ ውስተ ፡ ኵሉ ፡ አድባሪክሙ ፡ 8 ወ
ትዜንዎሙ ፡ ለውሉድከ ፡ በይእቲ ፡ ዕለት ፡ ወትብሎሙ ፡ በእንተዝ ፡
ገብሮ ፡ እግዚአብሔር ፡ እግዚእ ፡ ገብሮ ፡ ሊተ ፡ እመ ፡ ወፃእኩ ፡ እ
ምድረ ፡ ግብጽ ፡ 9 ከመ ፡ ይኩን ፡ ለከ ፡ ተአምረ ፡ ውስተ ፡ እዴከ ፡
ተዝካረ ፡ ቅድመ ፡ አዕይንቲከ ፡ ወከመ ፡ ይኩን ፡ ሕጉ ፡ ለእግዚአብ
ሔር ፡ ውስተ ፡ አፉከ ፡ እስመ ፡ በእድ ፡ ፅንዕት ፡ አውፅአከ ፡ እግዚ
አብሔር ፡ እምግብጽ ፡ 10 ወዕቀብዎ ፡ ለዝንቱ ፡ ሕግ ፡ በበ ፡ ጊዜሁ ፡
እምዕለት ፡ ለዕለት ፡ 11 ወሶበ ፡ ወሰደከ ፡ እግዚአብሔር ፡ ውስተ ፡ ም
ድረ ፡ ከናኔዎን ። እንተ ፡ መሐለ ፡ ለአበዊክሙ ፡ ወወሀበከሃ ፡ 12 ት
ፍልጥ ፡ ኵሎ ፡ ዘይፈትሕ ፡ ሕምሰ ፡ እመራዕይከ ፡ ወእንስሳከ ፡ ዘተ

---

4 ኤሳን፡] ኤ sup init alius lit 7 ወኢያስተርአይክሙ፡ 11 ለአበዊክሙ፡] ክ ex ሆ emend Y*

FHCGR 5 ወአመ፡ C | ወኢያዌዎን፡ R | ወፌሬዜዎን፡ FHCG ወፈር' R | ለአበዊክሙ፡] post ከመ፡የሀቦሙ፡ | ተዘከርዋ፡] pr ወ | ለይእቲ፡] ለዛቲ፡ 6 ሰዱስ፡ዕለት፡] 'ሰ፡ 'ተ፡ + ትበልዑ፡ናእተ፡ወሳብዐት፡ዕለት፡ 7 ወኢያስተርኢክሙ፡] ወኢያስተርኢ፡ብክሙ፡ C ወኢያስተርኢ፡ G | ወኢየሀሉ፡] om ወ R (ኢየ sup ras 1 lit) | ብሑኣት፡] ብሕእት፡ FH ብሑእ፡ CG ብሕኣተ፡ (sic) R | om ኵሉ፡ R | አድባሪክሙ፡] አብያቲክሙ፡ R 8 ወትዜንዎ፡ለወልድከ፡ | ወትብሎ፡ | እግዚእ፡] ante እግዚአብሔር፡ FHCG(?) om R | om ገብሮ፡ 2° C | አመ፡ | እምድረ፡] እምብሔረ፡ 9 እደዊከ፡ FHCG | ተዝካረ፡] ተዘከር፡ R pr ወ 10 ለዕለት፡] om ለ praep R 11 ለአበዊከ፡ | ወወሀበከሃ፡ 12 ወእንስሳከ፡] ወእምእ' | ዘይትወለድ፡ R |

ወልደ ፡ ተባዕተ ፡ ለእግዚአብሔር ። 13 ወኵሉ ፡ ዘይፈትሕ ፡ ሕምሰ ፡ Y XIII 13—19
እድግተ ፡ ትዌልጦ ፡ በበግዕ ፡ ወእመ ፡ ኢወለጥከሁ ፡ ትቤዝዎ ፡ ወ
ኵሎ ፡ በኵረ ፡ ተባዕት ፡ እምውሉድከ ፡ ትቤዝዎ ። 14 ወእመ ፡ ተስእ
ለከ ፡ ውሉድከ ፡ እምድኅረዝ ፡ ይብለከ ፡ ምንት ፡ ውእቱዝ ፡ ይብለከ ፡
ወትብሎ ፡ እስመ ፡ በእድ ፡ ጽንዕት ፡ አውፅአነ ፡ እግዚአብሔር ፡ እ
ምድረ ፡ ግብጽ ፡ ወእምቤተ ፡ ቅንየት ፡ 15 አመ ፡ አበየ ፡ ፈርዖን ፡ ፈ
ንዎተነ ፡ ወቀተለ ፡ ኵሎ ፡ በኵረ ፡ በምድረ ፡ ግብጽ ፡ እምበኵረ ፡ ሰ
ብእ ፡ እስከ ፡ እንስሳ ፡ ወበእንተዝ ፡ አነ ፡ እሠውዕ ፡ ለእግዚአብሔር ፡
ኵሎ ፡ ተባዕተ ፡ ዘይፈትሕ ፡ ሕምሰ ፡ ወኵሎ ፡ በኵረ ፡ ውሉድየ ፡
እቤዙ ፡ 16 ወይኩን ፡ ተአምር ፡ ውስተ ፡ እዴከ ፡ ወዘኢይሴስል ፡ እ
ምቅድመ ፡ ሀይንከ ፡ እስመ ፡ በእድ ፡ ጽንዕት ፡ አውፅአነ ፡ እግዚአ
ብሔር ። 17 ወሶበ ፡ ፈነዎሙ ፡ ፈርዖን ፡ ለሕዝብ ፡ ኢመርሖሙ ፡ እግ
ዚአብሔር ፡ ፍኖተ ፡ ፍልስጥኤም ፡ እስመ ፡ ቅርብት ፡ ይእቲ ፡ እስ
መ ፡ ይቤ ፡ እግዚአብሔር ፡ የውጊ ፡ ይኔስሕ ፡ እምከመ ፡ ርእየ ፡ ቀትለ ፡
ወይገብእ ፡ ውስተ ፡ ግብጽ ። 18 ወዐገቶሙ ፡ እግዚአብሔር ፡ ለሕዝብ ፡
ላዕለ ፡ ፍኖተ ፡ ሐቅል ፡ ባሕረ ፡ ኤርትራ ፡ ወበኃምስ ፡ ትውልድ ፡ ዐ
ርጉ ፡ ደቂቀ ፡ እስራኤል ፡ እምድረ ፡ ግብጽ ፡ 19 ወነሥአ ፡ ሙሴ ፡ አዕ
ጽምቲሁ ፡ ለዮሴፍ ፡ ምስሌሁ ፡ እስመ ፡ መሐላ ፡ አምሐሎሙ ፡ ለደ
ቂቀ ፡ እስራኤል ፡ ወይቤሎሙ ፡ አመ ፡ ኀውጾ ፡ ይኄውጸክሙ ፡ እግ
ዚአብሔር ፡ ንሥኡ ፡ አዕጽምትየ ፡ ወአውዕኡ ፡ ምስሌክሙ ፡ እም

---

13 ወዙሉ ፡] 'ሉ ፡ 14 ቅኔያት ፡, ያ sup ras 15 ፈንዎተነ ፡] om ነ ፡ 17 ቀ
ትል ፡ | ወይጋብእ ፡ 19 መሐላ ፡] 'ለ ፡

ተባዕት ፡ R 13 ወዙሉ ፡] 'ሎ ፡ CR | ኢድግተ ፡ FH ኢድግት ፡ CGR | ትወል FHCGR
ጥ ፡ R | ወእመ ፡] ወአመ ፡ ct + ወ R | ወዙሎ ፡] om ወ R | ተባዕተ ፡ R 14 ወ
ልድከ ፡ | ይብለከ ፡ 1°] ወይቤለከ ፡ | om ይብለከ ፡ 2° 15 ወቀተለ ፡] om ወ + እግ
ዚአብሔር ፡ C | በምድረ ፡] om በ R | እንስሳ ፡] pr በኵረ ፡ R 16 ተአምረ ፡ CG |
ወዘኢይሴስል ፡] om ዘ R | አዕይንቲከ ፡ CGR | አውፅአከ ፡ CG | እግዚአብሔር ፡]
+ እምግብጽ ፡ G 17 ፍልስተኢም ፡ FH | ይነስሕ ፡ R 18 ሐቅለ ፡ FHCR |
ኤርትራ ፡ CGR 19 ሐውጸ ፡ ሐወጸክሙ ፡ R | ወአውፅኡ ፡ ምስሌክሙ ፡] ord inv R

Y
XIII 20—22 ዝየ ። [20] ወግዕዙ ፡ ደቂቀ ፡ እስራኤል ፡ እምሰኮት ፡ ወኀደሩ ፡ ውስተ ፡
አቶሙ ፡ ዘመንገለ ፡ በድው ፡ [21] ወእግዚአብሔር ፡ ይመርሖሙ ፡ መ
ዐልተ ፡ በደመና ፡ ወሌሊተ ፡ በዐምደ ፡ እሳት ። [22] ወኢሰሰለ ፡ ዐምደ ፡
ደመና ፡ መዐልተ ፡ ወኢዐምደ ፡ እሳት ፡ ሌሊተ ፡ እምቅድመ ፡ ኵሉ ፡
ሕዝብ ፡

XIV 1—8 [1] ወይቤሎ ፡ እግዚአብሔር ፡ ለሙሴ ፡ [2] ወበሎሙ ፡ ለደቂቀ ፡ እስ
ራኤል ፡ ወገብኡ ፡ ወይኅድሩ ፡ አንጻረ ፡ ኢጴውስ ፡ ማእከለ ፡ መግ
ድሎ ፡ ወእማእከለ ፡ ባሕር ፡ መንገለ ፡ በዓለ ፡ ሴፎን ፡ ቅድሜሆሙ ፡
ኅደሩ ፡ ኀበ ፡ ባሕር ፡ [3] ወይብል ፡ ፈርዖን ፡ በእንተ ፡ ደቂቀ ፡ እስራ
ኤል ፡ ሳከዩ ፡ እላንቱ ፡ ደቂቀ ፡ እስራኤል ፡ ውስተ ፡ ምድር ፡ አርከ
በቶሙ ፡ ሐቅል ፡ [4] ወአነ ፡ አጸንዕ ፡ ልበ ፡ ለፈርዖን ፡ ወይዴግኖሙ ፡
እምድኅሬሆሙ ፡ ወእሴባሕ ፡ አነ ፡ በፈርዖን ፡ ወበኵሉ ፡ ሐራሁ ፡
ወያአምሩ ፡ ኵሉ ፡ ግብጽ ፡ ከመ ፡ አነ ፡ ውእቱ ፡ እግዚአብሔር ፡ ወ
ገብሩ ፡ ከማሁ ። [5] ወዜነውዎ ፡ ለንጉሠ ፡ ግብጽ ፡ ከመ ፡ ነፍጸ ፡ ሕዝ
ብ ፡ ወተመይጠ ፡ ልቡ ፡ ለፈርዖን ፡ ወዘዐበይቱ ፡ ዲበ ፡ ሕዝብ ፡ ወ
ይቤ ፡ ምንትኑዝ ፡ ዘገበርነ ፡ ከመ ፡ ንፈንዎሙ ፡ ለደቂቀ ፡ እስራኤል ፡
ከመ ፡ ኢይትቀነዩ ፡ ለነ ፡ [6] ወአንሥአ ፡ ፈርዖን ፡ ኵሎ ፡ ሰረገላቲሁ ፡
ወኵሎ ፡ ሕዝበ ፡ አስተጋብኡ ፡ ምስሌሁ ፡ [7] ወነሥአ ፡ ፮፻ ፡ ሰረገላ ፡
ኅሩየ ፡ ወኵሎ ፡ አፍራሰሙ ፡ ለግብጽ ፡ ወሰለሦሙ ፡ ለኵሉ ፡ [8] ወአ

21 መዐልት ፡ | om በዐምደ ፡ — 22 ሌሊተ ፡ XIV 2 ወገብኡ ፡ | አንጸረ ፡ 3 አር
ከበተሙ ፡ 5 ምንትኑዝ ፡] ኑ int lin Y* | ለደቀ ፡ | ለነ ፡] ለከ ፡ 7 ወዙሎ ፡] ʼሉ ፡

FHCGR 20 ሶካት ፡ F ሰኩየት ፡ C | አቶሙ ፡ FH አቶም ፡ CG ሰቶም ፡ R 21 በደመ
ና ፡] በዐምደ ፡ ደመና ፡ | በዐምደ ፡] በብርሃነ ፡ R XIV 2 ወበሎሙ ፡] om
ወ | ወይግብኡ ፡] om ወ R | ኢጴውሎስ ፡ FHR ኤጴውሎስ ፡ C ኤጳውሎን ፡
G | መግዱሉ ፡ FHCG | ወእማእከለ ፡] ወማእከለ ፡ | በዕልሴፎን ፡ FH ብዕልሴ
ፎን ፡ CG ብዓል ፡ ሴጎር ፡ ወሴፌን ፡ R 3 ሰኩዩ ፡ CGR | እላንቱ ፡] እሙን
ቱ ፡ CG እሉንቱ ፡ R | om ደቂቀ ፡ እስራኤል ፡ 2° 4 እምድኅሬሆሙ ፡] om
እም et + ለደቂቀ ፡ እስራኤል ፡ R | ወያእምሩ ፡ FH | om ዙሉ ፡ R 5 ወይ
ቤሉ ፡ C | ከመ ፡ ንፈንዎሙ ፡] ዘፈነውናሆሙ ፡ C 6 om ዙሉ ፡ 1° G | አስተ
ጋብአ ፡ 7 ሐረየ ፡ R | ወዙሉ ፡] om ወ R | አፍራሲሆሙ ፡ R 8 ወአጽንዐ ፡]
+ እግዚአብሔር ፡ (+ እግዚእ ፡ R) |

ጽንዐ ፡ ልበ ፡ ለፈርዖን ፡ ለንጉሥ ፡ ግብጽ ፡ ወዴገነ ፡ ድኅሬሆሙ ፡ Y XIV 9—16
ለደቂቀ ፡ እስራኤል ። ወደቂቀ ፡ እስራኤልሰ ፡ የኀድሩ ፡ በእድ ፡ ልዕ
ልት ፡ [9] ወዴገንዎሙ ፡ ግብጽ ፡ እምድኅሬሆሙ ፡ ወረከብዎሙ ፡ በ
ኀበ ፡ ተዐየኑ ፡ መንገለ ፡ ባሕር ፡ ወኵሉ ፡ ፈረስ ፡ ወኵሉ ፡ ሰረገላ ፡
ፈርዖን ፡ ሐራሁ ፡ አንጻረ ፡ ወእጸውሊዩስ ፡ መንገለ ፡ ብዕለ ፡ ሴፎን ።
[10] ወተንሥአ ፡ ፈርዖን ፡ ወነጸሩ ፡ ደቂቀ ፡ እስራኤል ፡ ወርእይዎሙ ፡
ወይግዕዙ ፡ ግብጽ ፡ ድኅሬሆሙ ፡ ወፈርሁ ፡ ጥቀ ፡ ወአውየዉ ፡ ደ
ቂቀ ፡ እስራኤል ፡ ኀበ ፡ እግዚአብሔር ፡ [11] ወይቤልዎ ፡ ለሙሴ ፡ ዝከ
ርነሂ ፡ ከመ ፡ ኢየሀሉ ፡ ውስተ ፡ ብሔረ ፡ ግብጽ ፡ አውፃእከነ ፡ ትቅ
ትለነ ፡ ውስተ ፡ በድው ። ወምንትኑዝ ፡ ዘገበርከ ፡ ለቅኔነ ፡ ዘአውፃ
እከነ ፡ እምብሔረ ፡ ግብጽ ፡ [12] አኮሁ ፡ ዝንቱ ፡ ቃልነ ፡ ዘንብለከ ፡ በብ
ሔረ ፡ ግብጽ ፡ ኅድገነ ፡ ንትቀነይ ፡ ለግብጽ ፡ እስመ ፡ ይኄይሰነ ፡ ተቀ
ንዮ ፡ ለግብጽ ፡ እመዊት ፡ በበድው ። [13] ወይቤሎሙ ፡ ሙሴ ፡ ለሕ
ዝብ ፡ ተአመኑ ፡ ወቁሙ ፡ ወትርእዩ ፡ መድኀኒተ ፡ እንተ ፡ እምኀበ ፡
እግዚአብሔር ፡ እንተ ፡ ይገብር ፡ ለነ ፡ ዮም ፡ እስመ ፡ ከመ ፡ ትሬእ
ይዎሙ ፡ ለግብጽ ፡ ዳግመ ፡ ኢትሬእይዎሙ ፡ እስከ ፡ ጕንዱየ ፡ ለዓ
ለም ። [14] ወእግዚአብሔር ፡ ይጸብእ ፡ ለክሙ ፡ ወአንትሙሰ ፡ አር
ምሙ ፡ [15] ወይቤሎ ፡ እግዚአብሔር ፡ ለሙሴ ፡ ለምንት ፡ ትጸርኅ ፡
ኀቤየ ፡ በሎሙ ፡ ለደቂቀ ፡ እስራኤል ፡ ይንድኡ ፡ እንስሳሆሙ ፡ [16] ወ.

---

9 አንጻረ፡ 12 om እስመ፡ — ለግብጽ፡ 2° 13 ትሬእዎሙ፡ 16 ወአን
ተሰ፡ንሣእ፡] ተ cx ት et ሣ cx ሥ emend Y* |

የኀድሩ፡] የሐውሩ፡ 9 እምድኅሬሆመ፡] om እም R | ተዓየኑ፡ DILLM. | ፈ FHCGR
ረስ፡] አፍራስ፡ CG | ሐራሁ፡] pr ወ | እጸውሊዮስ፡ FH ኤጴውሎስ፡ C ኤጳው
ሎን፡ G እጽውሊዎስ፡ R | ብዔል፡ CG 10 ወነጸርዎ፡ R | ወይግዕዙ፡ግብጽ፡]
ለግብጽ፡ይግዕዙ፡ R 11 ኢየሀሉ፡] ኢነ' R | አውፃእከነ፡] pr ወ et + ከመ፡ R |
ለቅኔነ፡] ላዕሌነ፡ 12 ዝንቱ፡] ዝውእቱ፡ | ዘንብለከ፡] ዘንቤለከ፡ + ቀዲሙ፡ R |
ተቀንዮተ፡ FH | እምነ፡መዊት፡ R 13 ወትሬእዩ፡ R | om እንተ፡ 1° — እግዚ
አብሔር፡ R | om እንተ፡ 1° FH | ይገብር፡] + እግዚአብሔር፡ R | ከመ፡] pr
ዘ CG | ትሬእይዎሙ፡] + ዮም፡ | ዳግመ፡] pr ወእምዝ፡ R | እስከ፡] እንከ፡
15 ለምንት፡] + ለከ፡ R

XIV 17—24 Y አንተሰ ፡ ንሣእ ፡ በትረከ ፡ ወስፋሕ ፡ እዴከ ፡ ዲበ ፡ ባሕር ፡ ወዝብጣ ፡
ወይባኡ ፡ ደቂቀ ፡ እስራኤል ፡ ውስተ ፡ ማእከለ ፡ ባሕር ፡ ላዕለ ፡ የ
ብስ ፡ [17] ወናሁ ፡ አነ ፡ አጸንዕ ፡ ልበ ፡ ለፈርዖን ፡ ወለኵሉ ፡ ግብጽ ፡
ወይበውኡ ፡ ድኅሬሆሙ ፡ ወእሴባሕ ፡ አነ ፡ በፈርዖን ፡ ወበኵሉ ፡
ሐራሁ ፡ ወሰረገላሁ ፡ ወበኵሉ ፡ አፍራሲሁ ፡ [18] ወያአምሩ ፡ ኵሉ ፡
ግብጽ ። ከመ ፡ አነ ፡ እግዚአብሔር ፡ ተሰቢሕየ ፡ በፈርዖን ፡ ወበሰረ
ገላሁ ፡ ወበኵሉ ፡ አፍራሲሁ ፡ [19] ወሰሰለ ፡ መልአከ ፡ እግዚአብሔር ፡
ዘየሐውር ፡ ቅድመ ፡ ትዕይንቶሙ ፡ ለደቂቀ ፡ እስራኤል ። ወቆመ ፡
እምድኅሬሆሙ ፡ ወሰሰለ ፡ ዐምደ ፡ ደመና ፡ እምቅድሜሆሙ ፡ ወቆ
መ ፡ እምድኅሬሆሙ ፡ [20] ወቦአ ፡ ማእከለ ፡ ትዕይንቶሙ ፡ ለግብጽ ።
ወማእከለ ፡ ትዕይንቶሙ ፡ ለእስራኤል ፡ ወኮነ ፡ ቆባር ፡ ወጽልመት ፡
ወኢተደመሩ ፡ በበይናቲሆሙ ፡ ኵለንታሃ ፡ ሌሊተ ። [21] ወሰፍሐ ፡
ሙሴ ፡ እዴሁ ፡ ዲበ ፡ ባሕር ፡ ወአምጽአ ፡ ላዕለ ፡ ባሕር ፡ ነፋሰ ፡ አ
ዜብ ፡ ላዕለ ፡ ባሕር ፡ ጽኑዐ ፡ ኵላ ፡ ሌሊተ ፡ ወገብራ ፡ ለባሕር ፡ የብሰ ፡
ወሰጠጦ ፡ ለማይ ፡ [22] ወቦኡ ፡ ደቂቀ ፡ እስራኤል ፡ ማእከለ ፡ ባሕር ፡
ላዕለ ፡ የብስ ፡ ወማይሰ ፡ ኮነ ፡ አረፍተ ፡ በየማኖሙ ፡ ወአረፍተ ፡
በፀጋሞሙ ፡ [23] ወዴገንዎሙ ፡ ግብጽ ፡ ወቦኡ ፡ ድኅሬሆሙ ፡ ወኵሉ ፡
አፍራሰ ፡ ፈርዖን ፡ ወሰረገላቲሁ ፡ ወመስተጽዕናን ፡ ቦኡ ፡ ማእከለ ፡
ባሕር ፡ [24] ወሶበ ፡ ኮነ ፡ ሰቅበተ ፡ ሌሊት ፡ እንተ ፡ አፈ ፡ ጽባሕ ፡ ወነ
ጸረ ፡ እግዚአብሔር ፡ ውስተ ፡ ትዕይንቶሙ ፡ ለግብጽ ። ወዐምደ ፡

በትርከ ፡ R* 18 ኵሉ ፡] ኵሎ ፡ 19 ወሰሰለ ፡ 1°] ወአሰሰለ ፡ | ወቆመ ፡ 2°] 'መ ፡ 20 ለእስራኤል ፡] እስራ sup ras Y*

FHCGR 16 ወዝብጥ ፡ R 17 om አነ ፡ 1° R | ድኅሬሆሙ ፡] + ለደቂቀ ፡ እስራኤል ፡ R | ወበሰረገላቲሁ ፡ (item v 18 R) 18 ወያእምሩ ፡ FHCG | ኵሉ ፡] ኵሎሙ ፡ R | አነ ፡] + ውእቱ ፡ R 19 ለደቂቀ ፡] ለ CG | ደመና ፡] + ሂ ፡ C | እምድኅ ሬሆሙ ፡ 2°] ቢድ' R 20 ኵለንታሃ ፡] ኵላ ፡ R 21 ሙሴ ፡ እዴሁ ፡] ord inv R | ወአምጽአ ፡] + እግዚአብሔር ፡ CR | om ላዕለ ፡ ባሕር ፡ 2° R | ጽኑዐ ፡ | ኵሎ ፡ FHG | ሌሊተ ፡] + ወኵሎ ፡ ማዐልተ ፡ (sic) R | ወገብሮ ፡ C 22 ኮነ ፡] ቆመ ፡ ct + ሎሙ ፡ R | አረፍት ፡ ct ወአረፍት ፡ R 23 ቦኡ ፡] ቦአ ፡ R 24 ወ ዐምደ ፡] በዐ' |

እሳት ፡ ወደመና ፡ ወአዘዘ ፡ ላዕለ ፡ ግብጽ ፡ 25 ወአሰረ ፡ ማእሰርተ ፡ Y
ሰረገላቲሆሙ ፡ ወወሰዶሙ ፡ በሥቃይ ። ወይቤሉ ፡ ግብጽ ፡ ንንፈጽ ፡ XIV 25—31
እምገጾሙ ፡ ለእስራኤል ፡ እስመ ፡ እግዚአብሔር ፡ ይፀብእ ፡ ሎሙ ።
26 ወይቤሎ ፡ እግዚአብሔር ፡ ለሙሴ ፡ ስፋሕ ፡ እዴከ ፡ ዲበ ፡ ባሕር ፡
ወይግባእ ፡ ማይ ፡ ዲበ ፡ ግብጽ ፡ ወዲበ ፡ ሰረገላሁ ፡ ወዲበ ፡ መስተ
ጽዕናኒሆሙ ። 27 ወሰፍሐ ፡ እዴሁ ፡ ዲበ ፡ ባሕር ፡ ወከደኖሙ ፡ ባሕር ፡
በዕለቱ ፡ ወዐገቶሙ ፡ እምድኅረ ፡ ወገዮ ፡ ግብጽ ፡ ውስተ ፡ ባሕር ፡
ወከደኖሙ ፡ ወነገፎሙ ፡ እግዚአብሔር ፡ ለግብጽ ፡ ማእከለ ፡ ባሕር ፡
28 ወተመይጠ ፡ ባሕር ፡ ወተሰጥሙ ፡ ምስለ ፡ ሰረገላቲሆሙ ፡ ወምስ
ለ ፡ ጽኑዓኒሆሙ ፡ ወኵሉ ፡ ኀይሉ ፡ ለፈርዖን ፡ በከመ ፡ መጽኡ ፡ ው
ስተ ፡ ባሕር ፡ ወአልቦ ፡ ዘተረፈ ፡ እምኔሆሙ ፡ ወኢ
፩ ። 29 ወውሉደ ፡ እስራኤል ፡ ሖሩ ፡ ውስተ ፡ የብሰ ፡ ባሕር ፡ ወባሕር ፡
አረፍት ፡ ኮኖሙ ፡ እምይምን ፡ ወእምጽግም ፡ 30 ወአድኅኖሙ ፡ እግ
ዚአብሔር ፡ ለእስራኤል ፡ በይእቲ ፡ ዕለት ፡ እምውስተ ፡ እዴሆሙ ፡
ለግብጽ ፡ ወርእዩ ፡ እስራኤል ፡ ከመ ፡ ሞቱ ፡ ግብጽ ፡ በውስተ ፡ ድን
ጋጉ ፡ ለባሕር ፡ 31 ወርእዩ ፡ እስራኤል ፡ እደ ፡ ዐቢየ ፡ ዘገብረ ፡ እግዚ
አብሔር ፡ ለግብጽ ። ወፈርሀ ፡ ሕዝብ ፡ በእግዚአብሔር ፡ ወአምኑ ፡
በእግዚአብሔር ። ወሙሴሃኒ ፡ ዘአዕበዩ ፡ ላእከ ፡ ለእግዚአብሔር ፡

---

25 መእሳርተ ፡ | ንንፈጽ ፡] ን 2° int lin Y* 28 ሰረገላቲሆሙ ፡] ሰረገ sup ras 4 litt 29 የብሰ ፡] ሰ et ስ una et eadem lit 30 እግዚአብሔር ፡ sup ras | ድንጋገ ፡

ላዕለ ፡] + ትዕይንት ፡ 25 ንንፍጽ ፡ CGR | እምቅድመ ፡ ገጾሙ ፡ R 26 ዲ FHCGR
በ ፡ 1°] ላዕለ ፡ R | ወይትገባእ ፡ FH ወይትጋባእ ፡ CGR | ሰረገላቲሁ ፡ FHCG
ሰረገላቲሆሙ ፡ R 27 ወሰፍሐ ፡] + ሙሴ ፡ | በዕለቱ ፡] በጊዜሁ ፡ C | እምድ
ኅር ፡ | om ወከደኖሙ ፡ 2° 28 ወምስለ ፡ ጽኑዓኒሆሙ ፡] ወመስተጽዕናኒሆሙ ፡
G | ዘተርፈ ፡ FHCG 29 ወውሉደ ፡] ወደቂቀ ፡ C (item cap 15 v 1 "et aliis
quibusdam in locis inde a cap 15 usque ad cap 31") | እስራኤል ፡] + ሰ ፡ R |
የብሰ ፡] ይብስት ፡ | አረፍት ፡] 'ተ ፡ FHCG post ኮኖሙ ፡ R | እምይምን ፡] በየ
ማኖሙ ፡ et + ወአረፍት ፡ R | በፀጋሞሙ ፡ R 31 ለግብጽ ፡] በግ' R | በእግዚ
አብሔር ፡ 1°] om በ | ዘአዕበዩ ፡] om ዘ | om ለእግዚአብሔር ፡ C

Y 1 እስመ ፡ ባረከ ፡ ዘቡራኬ ፡ ለእግዚአብሔር ፡ እስመ ፡ ክቡር ፡ ውእ
XV 1—13 ቱ ፡ ወሎቱ ፡ ይደሉ ፡ ስባሔ ። ፈረሰ ፡ ወመስተጽዕኖ ፡ ወረወ ፡ ውስ
ተ ፡ ባሕር ፡ 2 ረዳእየ ፡ ወመሰውረ ፡ ኮነኒ ፡ ለአድኅኖትየ ፡ ውእቱ ፡
አምላኪየ ፡ ወእሴብሖ ፡ አምላኪየ ፡ ወአሌዕሎ ፡ 3 እግዚአብሔር ፡
ይቀጠቅጥ ፡ ፀብአ ፡ ወእግዚአብሔር ፡ ስሙ ፡ 4 ሰረገላቲሁ ፡ ለፈርዖን ፡
ወሰራዊቶ ፡ ወረወ ፡ ውስተ ፡ ባሕር ፡ ኅሩያን ፡ መስተጽዕናን ፡ በመ
ስልስት ፡ ወተሰጥሙ ፡ ውስተ ፡ ባሕረ ፡ ኤርትራ ፡ 5 ወደፈኖሙ ፡ ማ
ዕበል ፡ ወተሰጥሙ ፡ ውስተ ፡ ቀላይ ፡ ከመ ፡ እብን ፡ 6 የማንከ ፡ እግ
ዚኦ ፡ ተሰብሐ ፡ በኀይል ፡ የማን ፡ እዴከ ፡ እግዚኦ ፡ ሰረወቶሙ ፡ ለ
ፀር ፡ 7 ወበብዝኀ ፡ ስብሓቲከ ፡ ቀጥቀጥኮሙ ፡ ለጸላእትከ ፡ ፈነውከ ፡
መዐተከ ፡ ወበልዖሙ ፡ ከመ ፡ ብርዕ ፡ 8 ወበመንፈሰ ፡ መዐትከ ፡ ቆመ ፡
ማይ ፡ ወጠግአ ፡ ከመ ፡ አረፍት ፡ ማይ ፡ ወረግአ ፡ ማዕበል ፡ በማእ
ከለ ፡ ባሕር ፡ 9 ወይቤ ፡ ጸላኢ ፡ ዴጊንየ ፡ እእኅዞሙ ፡ እትከፈል ፡ ም
ህርከ ፡ ወአጸግባ ፡ ለነፍስየ ፡ እቀትል ፡ በመጥባኅትየ ፡ ወእኴንን ፡ በ
እዴየ ፡ 10 ፈነውከ ፡ ወደፈኖሙ ፡ ባሕር ፡ ወተሰጥሙ ፡ ከመ ፡ ዐረር ፡
ውስተ ፡ ማይ ፡ ብዙኅ ፡ 11 መኑ ፡ ይመስለከ ፡ እምነ ፡ አማልክት ፡ እግ
ዚኦ ፡ ወመኑ ፡ ከማከ ፡ ስቡሕ ፡ በውስተ ፡ ቅዱሳን ፡ መንክር ፡ ስብ
ሓቲከ ፡ ወትገብር ፡ መድምመ ፡ 12 ሰፋሕከ ፡ የማንከ ፡ ወውሕጠቶሙ ፡
ምድር ። 13 ወመራኅኮሙ ፡ ለሕዝብከ ፡ ለእለ ፡ ቤዘውከ ፡ ወአስተፈ

XV 3 ፀብአ፡ 7 መዐትከ፡ R | በርዕ፡(?) 8 ወበመንፈሰ፡መዐትከ፡] ወመ
ንፈስከ፡ | om ወጠግአ፡ — ማይ፡ 2° 12 የማንከ፡

FHCGR XV 1 እስመ፡ 1°] ወ | ዘቡራኬ፡] ዘቡራኬ፡ FCG ዘንተ፡ቡራኬ፡ R om H
+ ሙሴ፡ወውሉደ፡እስራኤል፡ (+ ዘቡራኬ፡ [ዘንተ፡ቡ′ R] FHR) ለእግዚአብ
ሔር፡ (om R) በፍትሐት፡ቃል፡ (+ እንዘ፡ይብሉ፡ R) ንባርኮ፡ | ስባሔ፡] + ን
ሴብሖ፡ለእግዚአብሔር፡ስቡሕ፡ዘተሰብሐ፡ C | ወመስተጽእኖ፡ G 2 ረዳኢየ፡
FH ረዳኤ፡ CG | ወመስዋረ፡ FH | አምላኪየ፡ 2°] አምላኩ፡ለአቡየ፡ FHR አ
ምላከ፡አቡየ፡ CG | ወአልዕሎ፡ R 4 ኅሩያነ፡ FHR | መስተጽዕናን፡] ′ነ፡ FH
pr ወ | ኤርትራ፡ FCGR 7 ፈኖከ፡ R 9 om ጸላኢ፡ R | በእዴየ፡] በመ
ጥባሕትየ፡ 2° R 10 ፈነውከ፡] ፈኖከ፡ R + መንፈስከ፡ 13 ለእለ፡] እለ፡
FHR

ሣሕከ ፡ በሐይልከ ፡ ተረፈ ፡ መቅደስከ ፡ [14] ሰምዑ ፡ አሕዛብ ፡ ወተ Y
ምዑ ፡ አሕዛብ ፡ ወአኀዞሙ ፡ መሕምም ፡ ለእለ ፡ ይነብሩ ፡ ፍልስጥ XV 14—22
ኤም ፡ [15] ወይእተ ፡ አሚረ ፡ መምዑ ፡ መሳፍንተ ፡ ኤዶም ፡ ወአኀዘ
ሙ ፡ ረዓድ ፡ ለመላእክተ ፡ ሞአብ ፡ ወተመስዉ ፡ ኵሎሙ ፡ እለ ፡
ይነብሩ ፡ ከናአን ፡ [16] ወአኀዞሙ ፡ ፍርሀት ፡ ወረዓድ ፡ ኀይለ ፡ መዝራ
ዕትከ ፡ ጸንዐ ፡ እምኰኵሕ ፡ እስከ ፡ የኀልፉ ፡ ሕዝብከ ፡ እግዚኦ ፡ እ
ስከ ፡ የኀልፉ ፡ ሕዝብከ ፡ ዝንቱ ፡ ዘቤዘውከ ፡ [17] ወወሰድኮሙ ፡ ው
ስተ ፡ ደብረ ፡ መቅደስከ ፡ ውስተ ፡ ድልው ፡ መኃድሪከ ፡ እግዚኦ ፡
ዘገበርከ ፡ ዘአስተደለወ ፡ እደዊከ ፡ [18] ይነግሥ ፡ እግዚአብሔር ፡ ለዓ
ለም ፡ ወለዓለመ ፡ ዓለም ፡ ወዓዲ ፡ [19] እስመ ፡ ቦአ ፡ ፈርዖን ፡ ምስለ ፡
አፍራሲሁ ፡ ወመስተጽዕናን ፡ ውስተ ፡ ባሕር ፡ ወአስተጋብአ ፡ ላዕ
ሌሆሙ ፡ እግዚአብሔር ፡ ማየ ፡ ባሕር ፡ ወደቂቀ ፡ እስራኤልሰ ፡ ኀለ
ፉ ፡ እንተ ፡ የብስ ፡ ማእከለ ፡ ባሕር ፡ [20] ወነሥአት ፡ ማርያ ፡ ነቢያዊት ፡
እኅቱ ፡ ለአሮን ፡ ከበሮ ፡ ውስተ ፡ እዴሃ ፡ ወወፅአ ፡ እሎን ፡ አንስት ፡
ድኅሬሃ ፡ በከበሮ ፡ ወቡራኬ ፡ [21] ወቀደመት ፡ ማርያ ፡ ወትቤ ፡ ንባር
ከ ፡ እግዚአብሔር ፡ ይትነከር ፡ ውእቱ ፡ ይትነከር ። ፈረሰ ፡ ወዘይጼ
ዐኖ ፡ ወረዎሙ ፡ ውስተ ፡ ባሕር ፡ [22] ወአውፅአ ፡ ሙሴ ፡ ውሉደ ፡ እ
ስራኤል ፡ እምባሕር ፡ ዕሙቅ ፡ ወወሰዶሙ ፡ ውስተ ፡ ገዳም ፡ ዘሱር ፡
ወግዕዙ ፡ ሠሉሰ ፡ ዕለት ፡ ገዳመ ፡ ወኢረከቡ ፡ ማየ ፡ ከመ ፡ ይስተዩ ፡

---

16 om እግዚኦ ፡ — ሕዝብከ ፡ 2° 17 ማኃድሪከ ፡ 20 ወወፅአ ፡ 22 ገዳ
መ ፡] 'ም ፡ cf G

---

14 ወተምዕዑ ፡ | om አሕዛብ ፡ 2° | ማሕምም ፡ 15 ወይእተ ፡] ወውእተ ፡ R FHCGR
16 የኀልፍ ፡ bis FH | ሕዝበከ ፡ bis FH | ዝንቱ ፡] + ሕዝብ ፡ FH | ዘቤዘከ ፡ FH
CG 17 ወወሰድኮሙ ፡] om ወ conj CG + ወተከልኮሙ ፡ CGR | ማኅደ
ርከ ፡ | ዘገበርከ ፡] + ቅዱስ ፡ እግዚኦ ፡ (እግዚአብሔር ፡ CGR) | ዘአስተዳለወ ፡ ('ዋ ፡
CG) 19 ፈርዖን ፡] pr ሰረገላት ፡ FH pr ሰረገላቲሁ ፡ ለ CGR | እግዚአብሔር ፡]
እግዚእ ፡ R | ማእከለ ፡] pr በ | ባሕር ፡ 3°] + ወማይሰ ፡ ሎሙ ፡ ዐረፍት ፡ በይ
ምን ፡ ወዐረፍት ፡ በፀጋም ፡ C 20 ወነሥአት ፡] ወተንሥአት ፡ R | ማርያም ፡
CGR (item v 21) | እደዊሃ ፡ R | እሎን ፡] ኵሎን ፡ 21 ንባርክ ፡] 'ከ ፡ ለ CG |
ወዘይጼዐኖ ፡] ወዘይጼዐን ፡ ላዕሌሁ ፡ | ወረወ ፡ CG 22 ወግዕዙ ፡] + እምህየ ፡
R | ዕለተ ፡ | ገዳመ ፡] ውስተ ፡ ገዳም ፡ G | ይስትዩ ፡ R |

Ÿ በምድር ፡ [23] ወስእኑ ፡ ሰትየ ፡ እምራ ፡ እስመ ፡ መሪር ፡ ማዩ ፡ ወበእ
XV 23—27 ንተ ፡ ከማሁ ፡ ተሰምየ ፡ ፍና ፡ መሪር ። [24] ወአንጐርጐሩ ፡ ሕዝብ ፡
ምንተ ፡ ንሰቲ ፡ [25] ወአውየወ ፡ ሙሴ ፡ ኀበ ፡ ፈጣሪ ፡ ወአርአዮ ፡ እግ
ዚ.አብሔር ፡ ዕፀ ፡ ወወደዮ ፡ ውስተ ፡ ማይ ፡ ወጥዕመ ፡ ማይ ፡ ወበ
ህየ ፡ አርአዮ ፡ ጽድቀ ፡ ወፍትሐ ፡ ወአምከር ፡ [26] ይቤ ፡ ለእመ ፡ ትሰ
ምዕ ፡ ወታጸምእ ፡ ቃለ ፡ እግዚ.አብሔር ፡ ፈጣሪከ ፡ ወጽድቀ ፡ ትገ
ብር ፡ በቅድሜሁ ፡ ወታጸምእ ፡ ትእዛዞ ፡ ዘአዘዘከ ፡ ኵሎ ፡ ደዌ ፡ ዘአ
ምጻእኩ ፡ ሎሙ ፡ ለግብጽ ፡ እፌኑ ፡ ላዕሌከ ፡ አነ ፡ እግዚ.አብሔር ፡
መሐከ.ከ ። [27] ወበጽሑ ፡ ኤሌም ፡ ወሀለዉ ፡ ህየ ፡ ፲ ወ ፪ ፡ ዐይነ ፡
ዘቦ ፡ ዐዘቃተ ፡ ወ ፸ ፡ ጸበርተ ፡ ተመርት ፡ ጥቃ ፡ ማያት ፡ በቀልቶን ፡
XVI 1—3 [1] ወግዕዙ ፡ ደቂቀ ፡ እስራኤል ፡ እምኤሌሙ ፡ ወመጽኡ ፡ ኵሎሙ ፡
ውሉደ ፡ እስራኤል ፡ ውስተ ፡ ገዳም ፡ ዘሲ.ና ፡ ወውእቱ ፡ ማእከለ ፡
ኤሎመ ፡ ወሲ.ና ፡ አመ ፡ ዐሡር ፡ ወኀሙስ ፡ ዕለት ፡ ለካልእ ፡ ወርኀ ፡
እምድረ ፡ ግብጽ ። [2] ወአንጐርጐሩ ፡ ኵሉ ፡ ሕዝብ ፡ ውሉደ ፡ እስ
ራኤል ፡ በላዕለ ፡ ሙሴ ፡ ወአሮን ፡ [3] ወይቤልዎሙ ፡ ውሉደ ፡ እስ
ራኤል ፡ ሶበ ፡ ሞትነ ፡ በመቅሠፍተ ፡ እግዚ.አብሔር ፡ በምድረ ፡ ግ
ብጽ ፡ አመ ፡ ንነብር ፡ ጥቃ ፡ ጽህርት ፡ ዘሥጋ ፡ ወንበልዕ ፡ ኅብስተ ፡

---

23 om ወስእኑ ፡ — እምራ ፡ 26 ትእዘዘ ፡ | መሐኪከ ፡ 27 በቀልቶን ፡] punct inter ቶ et ን XVI 1 ወሲና ፡] ዘሲና ፡ | ወኃሙስ ፡ 2 ኵሉ ፡ R | ሕዝብ ፡ sup ras

---

FHCGR በምድር ፡] በምራ ፡ FHGR om C 23 ሰትየ ፡] + ማይ ፡ C | ከማሁ ፡] ዝ ፡ C pr ዝ R | ፍና ፡] pr ውእቱ ፡ | om መሪር ፡ 2° R 24 om ወአንጐርጐሩ ፡ R | ሕዝብ ፡] + ወይቤሉ ፡ 25 'ፈጣሪሁ ፡ R | ማይ ፡ 2°] ማዩ ፡ | ወአምከር ፡] ወአመከር ፡ FR ወአመከሮ ፡ C ወአምከሮ ፡ G 26 ይቤ ፡] pr ወ C | ፈጣሪከ ፡] pr ዘ FHCG | እፌኑ ፡] ኢይፌኑ ፡ CGR | መሐኪከ ፡] ፈውስከ ፡ C 27 ኤሎም ፡ C ኤላም ፡ R | ፲ ወ ፪ ፡] om ወ FHCG | ዐይነ ፡] ዐይን ፡ GR አንቅዕተ ፡ ማያት ፡ C | ዘቦ ፡ ዐዘቃተ ፡] ዘቦ ፡ ዐዘቅተ ፡ ('ት ፡ R) FHGR om C | ጸበራተ ፡ FH ጸውርተ ፡ R | ጠቃ ፡ F | በቀልቶን ፡] pr ወ R XVI 1 om ደቂቀ ፡ እስራኤል ፡ | እምኤሎሙ ፡ FH 'ሎም ፡ C 'ሊም ፡ G 'ላም ፡ R | ወመጽአ ፡ R | ኵሉ ፡ | ውሉደ ፡] ደቂቀ ፡ FHCG | ዘሲን ፡ C | ኤሎም ፡ FHCR ኤሊም ፡ G | om ዕለት ፡ C | እምድረ ፡] pr ወፅኡ ፡ (pr እምዘ ፡ C) 2 ወአንጐርጐሩ ፡ CR | om ሕዝብ ፡ C 3 ጠቃ ፡ FH | ጸሀርት ፡ FH ጽሕርት ፡ CG ጻህራት ፡ R |

እስከ ፡ ንጸግብ ፡ አምጻእከነ ፡ አንተ ፡ ውስተ ፡ ገዳም ፡ ከመ ፡ ትቅ Y
ትል ፡ ኵልነ ፡ በኀበ ፡ ተጋባእነ ። 4 ወይቤሎ ፡ እግዚ.አብሔር ፡ ለሙ XVI 4—12
ሴ ፡ ናሁ ፡ አነ ፡ አወርድ ፡ ለክሙ ፡ ኅብስተ ፡ እምሰማይ ፡ ወይመጽእ ፡
ሕዝብ ፡ ወያስተጋብእ ፡ ለለ ፡ ዕለት ፡ ከመ ፡ አመክሮሙ ፡ ለእመ ፡
የሐውሩ ፡ በሕግየ ፡ ወእመ ፡ አልቦ ፡ 5 ወአመ ፡ ዕለት ፡ ዐርብ ፡ ያስተ
ዳልዉ ፡ ዘአብኡ ፡ ይኩኖሙ ፡ ካዕበተ ፡ ለለ ፡ ዕለት ፡ ወዘአስተጋ
ብአ ፡ ዘልፈ ፡ ለለ ፡ ዕለቱ ። 6 ወይቤሎ ፡ ሙሴ ፡ ወአሮን ፡ ለኵሉ ፡
ሕዝበ ፡ እስራኤል ፡ እምሰርክ ፡ ተአምሩ ፡ ከመ ፡ እግዚ.አብሔር ፡
አውዕአክሙ ፡ እምድረ ፡ ግብጽ ፡ 7 ወነግሀ ፡ ትሬእዩ ፡ ኀይለ ፡ እግዚ
አብሔር ፡ ሰሚዖ ፡ ነጐርጓርክሙ ፡ እግዚ.አብሔር ፡ ወንሕነ ፡ ምንት ፡
ንሕነ ፡ ዘተንጐረጐሩ ፡ በላዕሌነ ። 8 ወይቤ ፡ ሙሴ ፡ ሰርከ ፡ ይሁበክሙ ፡
እግዚ.አብሔር ፡ ሥጋ ፡ ትብልዑ ፡ ወነግሀ ፡ ኅብስተ ፡ እስከ ፡ ትጸግቡ ፡
እስመ ፡ ሰምዐ ፡ እግዚ.አብሔር ፡ ነጐርጓረክሙ ፡ ነጐርጓረ ፡ ዘተንጐ
ረጐሩ ፡ አንትሙ ፡ በላዕሌነ ። ወንሕነ ፡ ምንት ፡ ንሕነ ፡ ወዘነጐርጓ
ርክሙ ፡ በላዕሌነ ፡ ዘተንጐረጐሩ ፡ ላዕለ ፡ ፈጣሪክሙ ። 9 ወይቤሎ ፡
ሙሴ ፡ ለአሮን ፡ በል ፡ ለኵሉ ፡ ኀበ ፡ ተጋብኡ ፡ ውሉደ ፡ እስራ
ኤል ፡ ቅረቡ ፡ ቅድመ ፡ ፈጣሪ ፡ እስመ ፡ ሰምዐ ፡ ነጐርጓረክሙ ። 10 ወ
ሶበ ፡ ይትናገር ፡ አሮን ፡ ለኵሉ ፡ ኀበ ፡ ተጋብኡ ፡ ውሉደ ፡ እስ
ራኤል ፡ ወተመይጡ ፡ ውስተ ፡ ገዳም ። ወሰርሐ ፡ እግዚ.አብሔር ፡
ተርእዮ ፡ በደመና ። 11 ወይቤሎ ፡ እግዚ.አብሔር ፡ ለሙሴ ፡ 12 ሰማ
ዕኩ ፡ ነጐርጓሮሙ ፡ ለውሉደ ፡ እስራኤል ፡ ወይቤሎ ፡ እግዚ.አብ

3 አንተ ፡] አ sup ras 6 አውፀአክሙ ፡ 7 ምንተ ፡ (item v 8 R) 8 ነጐ
ርጓረክሙ ፡] ʼርክሙ ፡ R ጓ ex ጐ emend Y* 9 om ቅረቡ ፡ — 10 እስራኤል ፡
ተርእዩ ፡ 12 ነጐርጓሮሙ ፡] ጐርጓሮሙ ፡ sup ras 3 litt Y*

ኵሉነ ፡ FH ለኵልነ ፡ C | በኀበ ፡] ኀበ ፡ R 4 ወይመጽእ ፡] ወይምጻእ ፡ FHG FHCGR
ወይባእ ፡ C 5 ዕለት ፡ 1°] ʼተ ፡ | ወዘአስተጋብኡ ፡ CGR 6 ወይቤሉ ፡ FHR
ወይቤ ፡ CG | በሰርከ ፡ C | ታአምሩ ፡ FHCG ታእምሩ ፡ R 7 ነጐርጓረክሙ ፡
CGR* | ዘታንጐረጕሩ ፡ (item v 8 bis) 8 ትብልዑ ፡ | ነጐርጓረ ፡] ʼር ፡ FH om
G | በላዕሌነ ፡ 2°] om በ R pr አኮ ፡ | ላዕለ ፡] pr አላ ፡ በ CG | ፈጣሪክሙ ፡] om
ክሙ 9 ወይቤ ፡ FHCG 10 ወሱራሒ ፡ CGR | ተርእዩ ፡ FH ተርእየ ፡ CGR
11 ወይቤ ፡ FHCG 12 ወበሉሙ ፡ | om እግዚአብሔር ፡ 1° |

Y ሖር ፡ ሰርከ ፡ ትበልዑ ፡ ሥጋ ፡ ወጸቢሖ ፡ ትጸግቡ ፡ ኅብስተ ፡ ወታ
XVI 13—23 አምሩ ፡ ከመ ፡ አነ ፡ እግዚአብሔር ፡ ፈጣሪ ፡ ዚአከሙ ፡ 13 ወስምየ ፡
ወመጽአ ፡ ፍርፍርት ፡ ወከደነ ፡ ኵሎ ፡ ትዕይንቶሙ ፡ ወነግሀ ፡ እንከ ፡
የኀድግ ፡ ሀቦ ፡ በኵርጓኔ ፡ ትዕይንቶሙ ፡ 14 እምፍጽመ ፡ ገዳም ፡ ድ
ቁቅ ፡ ከመ ፡ ተቅዳ ፡ ወጸዐዳ ፡ ከመ ፡ አስሐትያ ፡ ውስተ ፡ ምድር ፡
15 ወርእዩ ፡ ደቂቀ ፡ እስራኤል ፡ ወይቤ ፡ ብእሲ ፡ ለካልኡ ፡ ምንት ፡
ውእቱዝ ፡ እስመ ፡ ኢያአምሩ ። ወይቤሎሙ ፡ ሙሴ ፡ ዝውእቱ ፡ ኅ
ብስት ፡ ዘወሀበክሙ ፡ እግዚአብሔር ፡ ከመ ፡ ትብልዑ ፡ 16 ዝውእቱ ፡
ቃል ፡ ዘይቤ ፡ እግዚአብሔር ፡ አስተጋብኡ ፡ እምውስቴቱ ፡ በንዋ
ይክሙ ፡ ለለ ፡ ብእሲ ፡ በበ ፡ ጎሞር ፡ ሰብኡ ፡ ለለ ፡ ርእሱ ፡ በንዋዩ ፡
ለያስተጋብእ ። 17 ወገብሩ ፡ ከማሁ ፡ ውሉደ ፡ እስራኤል ። አስተጋብ
ኡ ፡ ዘብዙኀኒ ፡ ወዘኅዳጥኒ ፡ 18 ወሰፈሩ ፡ በጎሞር ፡ ወኢፈድፈዶ ፡
ለዘ ፡ ብዙኀ ፡ አስተጋብአ ፡ ወኢኀጸጾ ፡ ለዘ ፡ ኅዳጥ ፡ አስተጋብአ ፡
ብእሲ ፡ ብእሲ ፡ ለለ ፡ ማኅደሩ ፡ አስተጋብአ ። 19 ወይቤሎሙ ፡ ለደ
ቂቀ ፡ እስራኤል ፡ ወኢታትርፉ ፡ ለጌሠም ፡ 20 ወኢሰምዕዎ ፡ ለሙሴ ፡
ወአበቱ ፡ ለነግህ ፡ ወዐጸየ ፡ ወጼአ ፡ ወተምዐ ፡ ሙሴ ፡ በላዕሌሆሙ ፡
21 ወአስተጋብኡ ፡ በበነግህ ፡ ለለ ፡ ርእሱ ፡ ወእምከመ ፡ ሞቀ ፡ ፀሓይ ፡
ይምሁ ፡ 22 ወበዕለተ ፡ ዐርብ ፡ ያስተጋብኡ ፡ ካዕበተ ፡ ጎሞር ፡ ለለ ፡
፩ ፡ ወቦኡ ፡ ኵሉ ፡ መኳንንት ፡ ማኅበር ፡ ወይቤልዎ ፡ ለሙሴ ፡ 23 ወ
ይቤሎሙ ፡ ሙሴ ፡ ዝውእቱ ፡ ዘይቤሎሙ ፡ ሙሴ ፡ ሰንበት ፡ ዕረፍት ፡

---

22 ኵሎ፡ | ማኅበረ፡

FHCGR አነ፡] + ውእቱ፡ R 13 ወስምየ፡] ወመስየ፡ | om ኵሎ፡ R | ወበነግህ፡ CG |
እንከ፡] እንዘ፡ | ህቦ፡ HC 14 ደቁቀ፡ R* | አስሐትያ፡ 15 ደቂቀ፡] ውሉደ፡ |
ኢያእመሩ፡ HCR 16 ዝውእቱ፡] ዝንቱ፡ R | ጐልቈ፡ FHCG 17 አስተጋ
ብኡ፡] pr ወ R | ወዘሕዳጠኒ፡ FH 18 ወኢፈድፈደ፡ F | ብዙኀ፡ | ወኢኀ
ጸጸ፡ FH ወኢሐጸ፡ R ወኢኀጸ፡ CG | ኅዳጠ፡ 19 ሊደቂቀ፡እስራኤል፡] ለው
ሉደ፡እስራኤል፡ R om G pr ሙሴ፡ | ወኢታትርፉ፡] om ወ G 20 ወአቤቱ፡ |
ወዐጽየ፡ FH | ወተምዐዐ፡ R 22 ወቦአ፡ FHGR | ኵሉ፡] post ማኅበር፡ R
23 om ሙሴ፡ 1° R | ዘይቤሎሙ፡ሙሴ፡] ዘእቤለክሙ፡ C om ሙሴ፡ G |
ሰንበተ፡ FHR |

ወቡርክት ፡ ለእግዚአብሔር ፡ ጌሠመ ፡ ዘትገብሩ ፡ ሀለወክሙ ፡ ግብ Y
ሩ ፡ ወዘ፡ታብስሉ ፡ ሀለወክሙ ፡ አብስሉ ፡ ወዘተረፉ ፡ አትርፉ ፡ 24 ወአ XVI 24—33
ትረፉ ፡ ለነግሀ ፡ በከመ ፡ አዘዘሙ ፡ ወኢሤአ ፡ ወዕፄሂ ፡ ኢፈጠረ ፡ በ
ላዕሌሁ ። 25 ወይቤሎሙ ፡ ሙሴ ፡ በልዑ ፡ ዮም ፡ እስመ ፡ ዮም ፡ ሰን
በቱ ፡ ለእግዚአብሔር ፡ ኢትረክቡ ፡ በገዳም ፡ 26 ሰዱሰ ፡ ዕለተ ፡ ተስ
ተጋብኡ ፡ ወአመ ፡ ሳብዕት ፡ ዕለት ፡ ሰንበት ፡ አሜሃ ፡ ኢትረክቡ ፡
27 ወአመ ፡ ሳብዕት ፡ ዕለት ፡ ቦዘወዕአ ፡ እምውስተ ፡ ሕዝብ ፡ በከመ ፡
ያስተጋብኡ ፡ ወኢረከቡ ። 28 ወይቤሎ ፡ እግዚአብሔር ፡ ለሙሴ ፡
እስከ ፡ ማእዜ ፡ ተአብዩ ፡ ትእዛዝየ ፡ ሰሚዐ ፡ ወሕግየ ፡ 29 ርእዩ ፡ እግ
ዚአብሔር ፡ ወሀበክሙ ፡ ዛዕለተ ፡ ሰንበት ፡ በእንተዝ ፡ ወሀበክሙ ፡
በዕለተ ፡ ዓርብ ፡ ምሳሐ ፡ ለክልኤ ፡ ዕለት ፡ ወይንብር ፡ ብእሲ ፡ በብ
እሲቱ ፡ ውስተ ፡ ማኅደሩ ፡ ወኢይፃእ ፡ እምንባሪሁ ፡ አመ ፡ ዕለተ ፡
ሰንበት ፡ 30 ወአሰንበተ ፡ ሕዝብ ፡ በዕለተ ፡ ሰንበት ፡ 31 ወሰመይዎ ፡
እስራኤል ፡ መና ፡ ወከመ ፡ ተቅዳ ፡ ፀዕዳ ፡ ወጣዕሙ ፡ ከመ ፡ አያያተ ፡
መዓር ፡ 32 ወይቤ ፡ ሙሴ ፡ ዝቃለ ፡ ዘአዘዘ ፡ እግዚአብሔር ፡ ከመ ፡
ትምልኡ ፡ ጎሞር ፡ መና ፡ ውስተ ፡ መሣይምቲክሙ ፡ ለዘመድክሙ ፡
ከመ ፡ ይርአዩ ፡ ኅብስተ ፡ ዘበላዕክሙ ፡ አንትሙ ፡ በገዳም ፡ አመ ፡
አውፅአክሙ ፡ እግዚአብሔር ፡ እምድረ ፡ ግብጽ ። 33 ወይቤሎ ፡ ሙ

---

25 በገዳም ፡] ገዳም ፡ int lin Yᵃ 26 ሰዱስ ፡ ዕለት ፡ 29 ዛዕለት ፡ | ብእሲ ፡] ante ብ spat 1 lit rasae | እምንበሪሁ ፡ 32 መማይምቲክሙ ፡] ሠ pro ማ et ቲ sup ras | አውፀአክሙ ፡

ዘትግበሩ ፡ FHCG | ግበሩ ፡ | ወዘታብስሉ ፡ FHCG | ወዘተርፈ ፡ FHCG ወዘተረፈ ፡ FHCGR R 24 om ወአትረፉ ፡ R | አዘዞሙ ፡] አዘዘ ፡ ሙሴ ፡ FH + ሙሴ ፡ (+ ገብሩ ፡ R) CGR | ወዕፄሂ ፡] ወኢዕፄሂ ፡ R | ኢተፈጥረ ፡ | ላዕሌሁ ፡ R 25 ብልዑ ፡ | ሰንበት ፡ ዘእግዚአብሔር ፡ 26 ታስተጋብኡ ፡ | ኢትረክቡ ፡] + በገዳም ፡ R 27 ቦቱ ፡ ዘወጽአ ፡ R | በከመ ፡] ከመ ፡ | ያስተጋብእ ፡ ወኢረከበ ፡ 28 ማእዜ ፡] + ኑ ፡ R | ትእዛዝየ ፡ ሰሚዐ ፡] ord inv C 29 ርእዮ ፡ R | ወሀበክሙ ፡ 1°] pr ወ R | ዘዕለተ ፡ FHG | om ዛዕለተ ፡ — ወሀበክሙ ፡ 2° R | ወይንበር ፡ | በብእሲቱ ፡] ብእሲ ፡ 2° | እምንባሪሆሙ ፡ R 31 እስራኤል ፡] pr ውሉደ ፡ | ተቅዳ ፡] pr ፍሬ ፡ | ፀዕዳ ፡] ጸዐዳ ፡ FHR ወጸዐዳ ፡ ከመ ፡ አስሐትያ ፡ CG | ወጣዕሙ ፡ | ኢያተ ፡ FH ኢያያተ ፡ C አያተ ፡ G 32 ዝቃል ፡ FHGR ዝውእቱ ፡ ቃል ፡ C | ዘአዘዘ ፡ R | ጎሞረ ፡ CG | ዘበላዕክሙ ፡ አንትሙ ፡] ዘአብላዕኩክሙ ፡ C | አውፅአክሙ ፡ እግዚአብሔር ፡] አውጻእኩክሙ ፡ C

Y ሴ ፡ ለአሮን ፡ ንሣእ ፡ ቈጽለ ፡ ወርቅ ፡ አሐተ ፡ ረቃቀ ፡ ወግሉ ፡ ባቲ ፡
XVI 34—36 ጎሞር ፡ ዘመና ፡ ወትንብር ፡ ቅድመ ፡ እግዚአብሔር ፡ ለደኃሪ ፡ መዋ
ዕል ፡ ለአዝማዲክሙ ፡ 34 እስመ ፡ ከመዝ ፡ አዘዞ ፡ እግዚአብሔር ፡
ለሙሴ ፡ ወአንበለ ፡ ዓም ፡ በቅድመ ፡ መርጡር ፡ ከመ ፡ ይትዓቀብ ፡
35 ውሉደ ፡ እስራኤል ፡ በልዑ ፡ መና ፡ ፵ ፡ ክረምተ ፡ እስከ ፡ ይበጽ
ሑ ፡ ምድረ ፡ ኀበ ፡ ያነብሮ ፡ በልዑ ፡ መና ፡ እስከ ፡ ይበጽሑ ፡ ደወለ ፡
ፈኒቅ ፡ 36 ወጎሞር ፡ ፲ ፡ እድ ፡ ዘ፫ ፡ መስፈርት ፡ ይእቲ ።
XVII 1—6 1 ወአንሥአ ፡ ትዕይንቶሙ ፡ ኵሉ ፡ ውሉደ ፡ እስራኤል ፡ እምገ
ዳም ፡ ዘሲና ፡ በበትዕይንቶሙ ፡ በቃለ ፡ እግዚአብሔር ፡ ወበጽሑ ፡
ራፊድ ፡ ወአልቦ ፡ ህየ ፡ ዘይሰቲ ፡ ማየ ፡ 2 ወግእዞ ፡ ሕዝብ ፡ ለሙሴ ፡
ወይቤልዎ ፡ ሀበነ ፡ ማየ ፡ ዘንሰቲ ፡ ወይቤሎሙ ፡ ሙሴ ፡ ምንተ ፡ ት
ግእዙ ፡ ኪያየ ፡ ወታሜክርዎ ፡ ለእግዚአብሔር ፡ 3 ወጸምኡ ፡ በህየ ፡
ሕዝብ ፡ ማየ ፡ ወአንጐርጐርዎ ፡ ለሙሴ ፡ ወይቤልዎ ፡ ለምንት ፡ አ
ውፃእከነ ፡ እምግብጽ ፡ ከመ ፡ ትቅትለነ ፡ ምስለ ፡ ውሉድነ ፡ ወም
ስለ ፡ እንስሳነ ፡ በጽምእ ። 4 ወጸርኀ ፡ ሙሴ ፡ ኀበ ፡ እግዚአብሔር ፡
ወይቤ ፡ ሚእገብሮ ፡ ለዝ ፡ ሕዝብ ፡ ንስቲተ ፡ ከመ ፡ ተርፎሙ ፡ ወይ
ዌግሩኒ ፡ በእብን ፡ 5 ወይቤሎ ፡ እግዚአብሔር ፡ ለሙሴ ፡ ቅድሚሆሙ ፡
ሖር ። ለሕዝብ ፡ ወንሣእ ፡ ምስሌከ ፡ መላህቅተ ፡ ሕዝብ ፡ ወበትርከ ፡
በዘ ፡ ቦቱ ፡ ዘበጥከ ፡ ፈለገ ፡ ዕብጥ ፡ በእዴከ ፡ 6 ወትመጽእ ፡ ለፌ ፡ ኀበ ፡

33 ረቀቅ ፡ 36 መስፈርት ፡] መሳፍንት ፡ XVII 2 ኪያየ ፡] pr H cf R
5 ፅብጥ ፡] ዝበጠ ፡, ዝ sup ras 6 om ኀበ ፡ — ለፌ ፡ 2°

FHCGR 33 ጎሞር ፡ ዘመና ፡] ጎሞረ ፡ (ገ′ R) ዘመና ፡ GR መሰበ ፡ ወአንብር ፡ ውስቴታ ፡ መ
ና ፡ ምሉአ ፡ ጎሞር ፡ C | ወታነብራ ፡ 34 ወአንበለ ፡ ዓም ፡] ወአንበሮ ፡ አሮን ፡ C
om G | መርጡል ፡ 35 ውሉደ ፡] pr ወ C | ይበጽሕ ፡] ′ሑ ፡ | ያነብሮሙ ፡ |
ፊንቆን ፡ CG ፊንቂስ ፡ R 36 ዘ፫ ፡ መስፈርት ፡] ዘመስፈርተ ፡ ኢፍ ፡ C
XVII 1 ዘሴን ፡ FH ዘሲን ፡ C | ዘይሰትዩ ፡ R 2 ወግዕዝዎ ፡ R | ኪያየ ፡] ኒ
verbo anteccd adjunxit R 3 በህየ ፡ ሕዝብ ፡] ord inv R | ወአንጐርጐሩ ፡ ዲበ ፡
ሙሴ ፡ C ወአንጐርጐ ፡ (sic) ላዕለ ፡ ሙሴ ፡ R | እምድረ ፡ ግብጽ ፡ R 4 ለዝንቱ ፡
ሕዝብ ፡ R | ከመ ፡] ክመ ፡ FHCG post ተረፎሙ ፡ (ረ pro ር) R | ወይዌግሩኒ ፡]
ይውግሩኒ ፡ R 5 ቅድሜሆሙ ፡] post ሖር ፡ R | ወበትርከ ፡] ′ረከ ፡ FHCG
በበትርከ ፡ et pr ወዝብጥ ፡ R | በዘ ፡ ቦቱ ፡] ዘባቲ ፡ R | ፈለገ ፡] + ግብጽ ፡ R

አነ ፡ እቀውም ፡ ለፌ ፡ መንገለ ፡ ኰኵሕ ፡ ዘኮሬብ ፡ ወትዘብጣ ፡ ለኰ Y XVII 7—13
ኵሕ ፡ ወይወፅእ ፡ በውስቴቱ ፡ ማይ ፡ ወይሰትዩ ፡ ሕዝብ ፡ ወገብረ ፡
ሙሴ ፡ በከመ ፡ አዘዞ ፡ እግዚአብሔር ፡ በቅድሜሆሙ ፡ ለውሉደ ፡
እስራኤል ፡ [7] ወሰመዮ ፡ ለውእቱ ፡ ፍና ፡ መንሱት ፡ ወጋእዝ ፡ በእ
ንተ ፡ ግእዘት ፡ ዘግእዝዎ ፡ ውሉደ ፡ እስራኤል ፡ ወአመከሩ ፡ ፈጣሬ ፡
ኵሉ ፡ ወይቤሉ ፡ ለእመ ፡ ሀሎ ፡ እግዚአብሔር ፡ ወለእመ ፡ ሀሎ ፡
ምስሌነ ። [8] ወመጽአ ፡ ዐማሌቅ ፡ ይትቃተል ፡ በረፌድ ፡ [9] ወይቤሎ ፡
ሙሴ ፡ ለኢየሱ ፡ ኅረይ ፡ ለከ ፡ ዕደወ ፡ ወፃእ ፡ ወተአኀዞ ፡ ለዐማሌቅ ፡
ጌሠመ ፡ ወናሁ ፡ አነ ፡ እቀውም ፡ ዲበ ፡ ርእሰ ፡ ወግር ፡ ወበትረ ፡
ዘእግዚአብሔር ፡ ውስተ ፡ እዴየ ፡ [10] ወገብረ ፡ ኢየሱ ፡ በከመ ፡ አዘዞ ፡
ሙሴ ፡ ወተራከበ ፡ ለዐማሌቅ ፡ ወሙሴ ፡ ወአሮን ፡ ወሆር ፡ ዐርጉ ፡
ውስተ ፡ ርእሰ ፡ ደብር ፡ [11] ወሶበ ፡ ያነሥእ ፡ ሙሴ ፡ እደዊሁ ፡ ወይወ
ጽእ ፡ እስራኤል ፡ ወሶበ ፡ የዐጽፍ ፡ ሙሴ ፡ እዴሁ ፡ ወይትወጽዑ ፡
እስራኤል ፡ [12] ወእደዊሁ ፡ ለሙሴ ፡ ክቡድ ፡ ወአንበሩ ፡ እብነ ፡ ለቲ ፡
ወይነብሩ ፡ ላዕሌሆን ፡ አሮን ፡ ወሆር ፡ ወይጸውሩ ፡ እደዊሁ ፡ ለሙሴ ፡
፩ ፡ በለፌ ፡ ወ፩ ፡ በለፌ ፡ ወቆመ ፡ እደዊሁ ፡ ለሙሴ ፡ ርቡባቲሆን ፡
እስከ ፡ ዕርበተ ፡ ዐሓይ ፡ [13] ወሜጠሙ ፡ ኢየሱ ፡ ለዐማሌቅ ፡ ምስለ ፡

---

7 ግእዘት ፡] ʼዝተ ፡ 9 ዕደዋ ፡ 10 ኢየሱ ፡ sup ras

---

6 om አነ ፡ R | ወትዘብጦ ፡ FHCG | በውስቴቱ ፡] እምው’ CG | ወይስተይ ፡ FH FHCGR
ወይሰቲ ፡ CG | አዘዞ ፡ 7 ለውእቱ ፡] + መካን ፡ C | ዘተጋእዝዎ ፡ R | om ኵሉ ፡
G | ሀሎ ፡ 2°] pr ኢ 8 ዐማሌቅ ፡ R | ይትቃተል ፡] pr ወ FHG pr ከመ ፡ CR
ʼሉ ፡ et + ምስለ ፡ ደቂቀ ፡ እስራኤል ፡ C | በራፌድ ፡ FHCG በራፊድ ፡ R 9 ወ
ይቤ ፡ FHCG | ለኢየሱስ ፡ FH ለኢያሱ ፡ CGR (item vv 10, 13, 14) | om አነ ፡
R | ወበትር ፡ 10 om ወሆር ፡ R | ርእሰ ፡] ርእሳ ፡ ለ FH ርእሱ ፡ (ʼሶ ፡ R) ለ
GR om C | ደብር ፡] ወግር ፡ 11 ሙሴ ፡ እደዊሁ ፡] ord inv R | ወይወጽእ ፡
እስራኤል ፡] om ወ conj FHR (ይዌጽዑ ፡ R) ይትዌጽኡ ፡ አማሌቅ ፡ CG | የዐጽ
ፍ ፡] የዐጽብ ፡ | እዴሁ ፡] እደዊሁ ፡ pr ያወርድ ፡ FHCG ante ሙሴ ፡ 2° (ወያወ
ርድ ፡ sequente) R | ወይትወጽዑ ፡] ወይትዌፅኡ ፡ (om ወ R) CGR 12 ወይነ
ብሩ ፡ ላዕሌሆን ፡] ወነበሩ ፡ ላዕሌሁ ፡ ሙሴ ፡ ወ R | እደዊሁ ፡ ለሙሴ ፡ 1°] እደወ ፡
ሙሴ ፡ ወ R | በለፌ ፡ 2°] እምለፌ ፡ R | ወቆማ ፡ FHCG

Y
XVII 14—16 ሕዝብ ፡ ወቀተሎሙ ፡ በአፈ ፡ ኀጺን ። [14] ወይቤሎ ፡ እግዚአብሔር ፡
ለሙሴ ፡ ጸሐፍዝ ፡ ለተዝካር ፡ ወአይድዖ ፡ ለኢየሱ ፡ ድምሳሴ ፡ እደ
መስሰሙ ፡ ለዐማሌቅ ፡ እምታሕተ ፡ ሰማይ ፡ [15] ወሐነጸ ፡ ሙሴ ፡ ም
ሥዋዐ ፡ ለእግዚአብሔር ፡ ወሰመዮ ፡ ስሞ ፡ ምምሕፃን ፡ [16] እስመ ፡
በእድ ፡ ኅብእት ፡ ይፀብአሙ ፡ እግዚአብሔር ፡ ለዐማሌቅ ፡ ለዘመደ ፡
ዘመድ ።

XVIII 1—7 [1] ወሰምዐ ፡ ዮቶር ፡ ሠዋዒ ፡ ዘእምድያም ፡ ሐሙሁ ፡ ለሙሴ ፡
ኵሎ ፡ ዘገብረ ፡ እግዚአብሔር ፡ ለእስራኤል ፡ ለሕዝቡ ። ወአውጽ
አሙ ፡ እግዚአብሔር ፡ ለእስራኤል ፡ እምድረ ፡ ግብጽ ፡ [2] ወነሥአ ፡
ዮቶር ፡ ሐሙሁ ፡ ለሙሴ ፡ ሴፔራሃ ፡ ብእሲቶ ፡ ለሙሴ ፡ እምዘ ፡ ኀ
ደጋ ፡ [3] ወስሙ ፡ ለወልደ ፡ ሙሴ ፡ ለ፩ ፡ ጌርሳም ። ወይቤ ፡ እስመ ፡
ፈላሲ ፡ አነ ፡ በምድረ ፡ ባዕድ ፡ [4] ወስሙ ፡ ለካልእ ፡ ወልዱ ፡ ኤልያ
ዛር ፡ ፈጣሪ ፡ ዘአቡየ ፡ ረዳእየ ፡ ወአድኀነኒ ፡ እምእዴሁ ፡ ለፈርዖን ።
[5] ወመጽአ ፡ ዮቶር ፡ ሐሙሁ ፡ ለሙሴ ፡ ወደቂቁ ፡ ወብእሲቱ ፡ ኀበ ፡
ሙሴ ፡ ገዳመ ፡ ኀበ ፡ ኀደሩ ፡ ጕንደ ፡ ደብር ፡ ለእግዚአብሔር ። [6] ወ
ይቤልዎ ፡ ለሙሴ ፡ ናሁ ፡ ዮቶር ፡ ሐሙከ ፡ ይበጽሕ ፡ ኀቤከ ፡ ወብ
እሲትከ ፡ ወክልኤሆሙ ፡ ደቅከ ። [7] ወወፅአ ፡ ሙሴ ፡ ይትቀበሎ ፡ ለ
ሐሙሁ ፡ ወአምኆ ፡ ወሰዐሞ ፡ ወተአምኁ ፡ በበይናቲሆሙ ፡ ወቦኡ ፡

---

14 ወይቤሎ ፡] post ሎ ras 1 lit (ሙ) | ደምሰሴ ፡ 15 ምሥዋዕ ፡ XVIII 1 ሠ
ዋዒ ፡ 2 ሴፔራሃ ፡] ፔ et ፓ una et eadem lit cf CG 3 ፈላሴ ፡ 5 ለ
ሙሴ ፡ ወደቂ ፡] ሙሴ ፡ ወ sup ras Y[a] | ገዳም ፡ 7 ወተአምኁ ፡] ኁ et ኆ
una et eadem lit cf R

FHCGR 13 ሕዝቡ ፡ | በአፈ ፡ ኀጺን ፡] በኀፂን ፡ FHCG 14 ጸሐፍዝ ፡] 'ዘ ፡ FHCG 'ፍ ፡ ዘንተ ፡
R | ወአይድዖ ፡ | እደመስሰሙ ፡] pr ዘ R 15 ወአሕነጸ ፡ | መምሕፃን ፡ CG
16 እስመ ፡] pr ወይቤ ፡ C | ወለዘመደ ፡ ዘመዱ ፡ R XVIII 1 ለእስራኤል ፡]
pr ለሙሴ ፡ ወ C | ወአውጽአሙ ፡] ወዘከመ ፡ አ' C | እምድረ ፡ ግብጽ ፡] እምግብጽ ፡
2 ሲፓራሃ ፡ CG | እምዘ ፡] እንዘ ፡ R 3 ወስሙ ፡] pr ወ ፪ ደቂቀ ፡ C | በም
ድረ ፡] በብሔረ ፡ R 4 ፈጣሪ ፡] pr ወይቤ ፡ C | ረዳኢየ ፡ FHCG 5 ወደቂ ፡]
ወደቂቀ ፡ (cas accus, nom seq similiter constr) R | ለእግዚአብሔር ፡] ዘእግዚአ
ብሔር ፡ 6 ደቅከ ፡] ደቂቅከ ፡ 7 ይትቀበሎ ፡] ወተቀበሎ ፡ | ወአምኆ ፡] ወ
ተአምኆ ፡ R |

ትዕይንተ ፡ [8] ወዜነዎ ፡ ሙሴ ፡ ለሐሙሁ ፡ ኵሎ ፡ ዘገብሮ ፡ እግዚአ Y XVIII 8—17
ብሔር ፡ ለፈርዖን ፡ ወለግብጽ ፡ በእንተ ፡ እስራኤል ፡ ወኵሎ ፡ ሕማ
መ ፡ ዘከመ ፡ ሐሙ ፡ አድኀኖሙ ፡ በፍኖት ፡ እግዚአብሔር ። [9] ወደ
ንገፀ ፡ ዮቶር ፡ በኵሉ ፡ ዘገብረ ፡ ሎሙ ፡ እግዚአብሔር ፡ ወአድኀ
ኖሙ ፡ እምእደ ፡ ግብጽ ፡ ወእምእደ ፡ ፈርዖን ። [10] ወይቤ ፡ ዮቶር ፡
ቡሩክ ፡ እግዚአብሔር ፡ ዘአድኀነ ፡ ሕዝቦ ፡ እምእደ ፡ ፈርዖን ፡ [11] እ
ምይእዜ ፡ አእመርኩ ፡ ከመ ፡ ዐቢይ ፡ እግዚአብሔር ፡ እምኵሉ ፡ አ
ማልክት ፡ በበይነዝ ፡ ተኰነኑ ፡ ሎሙ ፡ [12] ወነሥአ ፡ ዮቶር ፡ ሐሙሁ ፡
ለሙሴ ፡ ወገብረ ፡ በጽድቅ ፡ መሥዋዕተ ፡ ለእግዚአብሔር ፡ ወመ
ጽአ ፡ አሮን ፡ ወሊቃነ ፡ ሕዝብ ፡ ዘእስራኤል ፡ ከመ ፡ ይብልዑ ፡ ኀብ
ስተ ፡ ምስለ ፡ ሐሙሁ ፡ ለሙሴ ፡ በቅድመ ፡ እግዚአብሔር ። [13] ወ
አመ ፡ ሰኒታ ፡ ነበረ ፡ ሙሴ ፡ ይኰንን ፡ ሕዝቦ ፡ ወይፀንሕ ፡ ሕዝብ ፡
ሙሴሃ ፡ እምነግህ ፡ እስከ ፡ ሰርክ ። [14] ወርእየ ፡ ዮቶር ፡ ኵሎ ፡ ዘይገ
ብር ፡ በላዕለ ፡ ሕዝብ ፡ ወይቤሎ ፡ ዮቶር ፡ ለሙሴ ፡ ምንትኑ ፡ ዘት
ገብር ፡ በሕዝብ ፡ ባሕቲትከ ፡ ትነብር ፡ ወኵሉ ፡ ሕዝብ ፡ ይቀውም ፡
እምነግህ ፡ እስከ ፡ ሰርክ ። [15] ወይቤ ፡ ሙሴ ፡ ለሐሙሁ ፡ እስመ ፡ ይ
መጽእ ፡ ኀቤየ ፡ ሕዝብ ፡ ወይስአሉ ፡ ፍትሐ ፡ በኀበ ፡ እግዚአብሔር ፡
[16] እምከመ ፡ ተጋአዙሂ ፡ ይመጽኡ ፡ ኀቤየ ፡ እፈትሖሙ ፡ አስተናጼ
ሕየ ፡ ለለ ፡ ፩ ፡ ፩ ፡ ኵነኔ ፡ እግዚአብሔር ፡ ወሕጎ ። [17] ወይቤሎ ፡ ሐ

8 ሕማመ ፡] ʼም ፡   12 በጽ.ድቅ ፡] በ sup init alius lit   14 ሰርክ ፡] + ወር
እየ ፡ — ሰርክ ፡ totum comma repet   16 እምከመ ፡] ከ sup ras Y[a] (vid) | ኵ
ነኔ ፡] ኔ et ኜ una et eadem lit

ትዕይንት ፡] ኀበ ፡ ትዕይንት ፡ R   8 ዘገብረ ፡ R | አድኀኖሙ ፡ — እግዚአብሔር ፡] FHCGR
በፍኖት ፡ ወዘከመ ፡ አድኀኖሙ ፡ እግዚአብሔር ፡   10 እምእደ ፡] pr እምእደ ፡
ግብጽ ፡ ወ   11 እምይእዜ ፡] pr ወ R | እምኵሎሙ ፡ R   12 በጽድቅ ፡ መ
ሥዋዕተ ፡] ord inv C ጽድቀ ፡ ወሦዐ ፡ G | ሐሙሁ ፡ ለሙሴ ፡ 2°] ሐመ ፡ ሙሴ ፡
FH   13 ሳኒታ ፡ | ሕዝቦ ፡] ʼበ ፡   14 በላዕለ ፡] om በ R | om ዮቶር ፡ 2° CG |
om ለሙሴ ፡ G   15 ወይስአሉ ፡] ʼል ፡ FHCG ከመ ፡ ይስአል ፡ et + በኀቤየ ፡ R
16 እምከመ ፡] pr ወ R | ተጋአዙሂ ፡] ተገʼ C om ሂ R | እፍትሖሙ ፡ FHCG
ወእፈትሕ ፡ ሎሙ ፡ R

Y ሙሁ ፡ ለሙሴ ፡ አከ ፡ ርቱዕ ፡ ዘአንተ ፡ ትገብር ፡ ዝነገር ፡ ዐቢይ ፡
XVIII.18—26
18 ሕማመ ፡ ተሐምም ፡ አንተ ፡ ወኵሉ ፡ ሕዝብ ፡ ዘሀሎ ፡ ምስሌከ ፡
ይከብደከ ፡ ዝቃል ፡ ባሕቲትከ ፡ ወኢትክል ፡ ገቢሮታ ። 19 ወይእዜኒ ፡
ስምዐኒ ፡ ወአነ ፡ አመክረከ ፡ ወእግዚአብሔር ፡ ይሄሉ ፡ ምስሌከ ፡
ወኩንኖሙ ፡ አንተ ፡ ለሕዝብ ፡ በኀበ ፡ እግዚአብሔር ፡ ወታበውእ ፡
ቃሎሙ ፡ በኀበ ፡ እግዚአብሔር ፡ 20 ወአስምዮሙ ፡ ትእዛዘ ፡ ለእግዚ
ብሔር ፡ ወሕጎ ፡ ወትዜንዎሙ ፡ ፍኖቶ ፡ ለእለ ፡ ሖሩ ፡ በውስቴቶሙ ፡
ወግበር ፡ ዘይገብሩ ፡ 21 ወአንተሂ ፡ ለሊከ ። ምክር ፡ እምኵሉ ፡ ሕዝ
ብ ፡ ኀያላነ ፡ ዕደው ፡ ወጻድቃነ ፡ ሰብአ ፡ እለ ፡ ይጸልኡ ፡ ትዕቢተ ፡
ወሢም ፡ ሎሙ ፡ መኰንነ ፡ ለ፲፻ ፡ ወለ፻ ፡ ወለ፶ ፡ ወለ፲ ፡ 22 ወይኰ
ንኑ ፡ ሕዝበ ፡ ኵሎ ፡ ሰዐተ ፡ ወቃለ ፡ ዘዐጸቦሙ ፡ ያዕርጉ ፡ ኀቤከ ፡
ወቀሊለ ፡ ኵነኔ ፡ እሙንቱ ፡ ይኰንኑ ፡ ወይቀልለከ ፡ ወይረድኡከ ።
23 ወዝቃልየ ፡ ለእመ ፡ ገበርከ ፡ ያኄይለከ ፡ እግዚአብሔር ፡ ወትክል ፡
ኰንኖ ፡ ወዝሕዝብ ፡ ይግባእ ፡ ምንባሪሁ ፡ በፍሥሓ ። 24 ወሰምዐ ፡
ሙሴ ፡ ቃለ ፡ ሐሙሁ ፡ ወገብረ ፡ በከመ ፡ ይቤሎ ፡ 25 ወኀረየ ፡ ሙሴ ፡
ዕደወ ፡ ዘይክል ፡ እምውስተ ፡ ኵሉ ፡ እስራኤል ፡ ወሤመ ፡ በውስቴ
ቶሙ ፡ መኰንነ ፡ ለ፲፻ ፡ ወዘ፻ ፡ ወዘ፶ ፡ ወዘ፲ ፡ 26 ወይኰንኑ ፡ ኵሎ ፡
ሕዝበ ፡ ኵሎ ፡ ሰዐተ ፡ ወዘዐጸበ ፡ ኵነኔ ፡ ያዐርጉ ፡ ኀበ ፡ ሙሴ ፡ ወቀ

---

18 ወዙሉ፡ R 19 በኀበ፡ 2°] በ 1° int lin Y[a] 21 ወጺድቃን፡ 26 ሕዝብ፡ | ኀበ፡] ኀቤከ፡

FHCGR 17 ዘአንተ፡] pr ዘንተ፡ R | ዐቢይ፡] 'የ፡ CGR 18 ሕማመ፡] 'ም፡ et ante ዐቢየ፡ R | ወዙሉ፡ሕዝበ፡ R | ዘቃለ፡ FH | ባሕቲትከ፡ወኢትክል፡] ord inv | ገቢሮተ፡ FHG ገቢሮተ፡ CR 19 እመክረከ፡ CGR | የሀሉ፡ | ወኩንኖሙ፡] ወኩኖሙ፡ | ወታበውእ፡] ወታብእከ፡ FH ወታበእከ፡ CGR cf emend conjecturalem ወታብእ፡ apud DILLM. 20 በእለ፡ FHCG | ሖሩ፡] የሐውሩ፡ CR om G | ወግበር፡] ወግብረ፡ 21 እምዙሉ፡] እምውስተ፡ዙሉ፡ FHG ዘውስተ፡ዙሉ፡ R pr ወኅሥሥ፡ C | ኀያላነ፡] 'ን፡ FHR ኀያል፡ G | ዕደወ፡ FHCG | ወጺድቃነ፡] om ወ | ሰብእ፡ R | መኳንንተ፡ R (item v 25) 22 የዓርጉ፡ R | ወቀሊለ፡] ወለቀሊልለ፡ R | ወያቀልሉከ፡ (ወይ' R) ወያርድኡከ፡ (ወያረ' R) 23 ወዝቃልየ፡] ወዘንተ፡ቃልየ፡ CR | ያኀይልከ፡ R | ይግባእ፡] + ውስተ፡ FHCG ይገብእ፡ et + ኀበ፡ R 25 ወኀርየ፡ FH | ዘይክል፡] ዘኀይል፡ H ዘይክሉ፡ C እለ፡ይክሉ፡ R | በውስቴቶሙ፡] om በ FHCG እምው' R | ለ፲፻፡] ለ፲፻፡ | ወዘ' ter] ወለ' R 26 ወይኴንኑ፡ H ወኰንኑ፡ R | ዙሉ፡ 2°] ዙላ፡ FHCG | ወዘዐጸበ፡] 'ቦሙ፡ | ያዕርጉ፡ FHCG የዓርጉ፡ R |

ሊለ ፡ ኵነኔ ፡ እሙንቱ ፡ ይፍትሑ ፡ 27 ወፈነወ ፡ ሙሴ ፡ ሐሙሁ ፡ ው Y XVIII 27
ስተ ፡ ምድሩ ፡ ኀለፈ ፨

1 ወበሣልስ ፡ ወርኅ ፡ እምዘ ፡ ወፅኡ ፡ ውሉደ ፡ እስራኤል ፡ እም XIX 1—9
ድረ ፡ ግብጽ ፡ በዛ ፡ ዕለት ፡ መጽኡ ፡ ውስተ ፡ ገዳም ፡ ዘሲና ፨ 2 ወወ
ፅኡ ፡ እምራፊድ ፡ ወበጽሑ ፡ ውስተ ፡ ገዳም ፡ ዘሲና ፡ ወኀደሩ ፡ ህየ ፡
እስራኤል ፡ መንጸረ ፡ ደብሩ ፡ 3 ወእምገዝ ፡ ሙሴ ፡ ዐርገ ፡ ውስተ ፡
እግዚአብሔር ፡ ወጸውዖ ፡ እግዚአብሔር ፡ ለሙሴ ፡ እምዲበ ፡ ደብ
ር ፡ ወይቤሎ ፡ በሎሙ ፡ ለደቂቀ ፡ ያዕቆብ ፡ ወዜንዎሙ ፡ ለውሉደ ፡
እስራኤል ፡ 4 አንትሙ ፡ ርኢክሙ ፡ መጠነ ፡ ገበርክዎሙ ፡ ለግብጽ ፡
ወነሣእኩክሙ ፡ ከመ ፡ ዘክንፈ ፡ ጕዛ ፡ ወአቅረብኩክሙ ፡ ኀቤየ ፨
5 ወይእዜኒ ፡ ለእመ ፡ ሰማዕክሙኒ ፡ ቃልየ ፡ ወዐቀብክሙ ፡ ትእዛዝየ ፡
ትኩኑኒ ፡ ሕዝበ ፡ በጽድቅ ፡ እምውስተ ፡ ኵሉ ፡ አሕዛብ ፡ እስመ ፡
ዚአየ ፡ ይእቲ ፡ ኵለንታሃ ፡ ምድር ፡ 6 ወአንትሙ ፡ ትኩኑኒ ፡ እለ ፡
መንግሥት ፡ እለ ፡ ትሠውዑ ፡ ሊተ ፡ ሕዝበ ፡ ዘጽድቅ ፡ ዘቃለ ፡ አይ
ድዖሙ ፡ ለውሉደ ፡ እስራኤል ፨ 7 ወመጽአ ፡ ሙሴ ፡ ወጸውዐ ፡ ሊ
ቃነ ፡ ሕዝብ ፡ ወአይድዖሙ ፡ ዘቃለ ፡ ኵሎ ፡ ዘአውሥኦሙ ፡ ወአዘ
ዞሙ ፡ እግዚአብሔር ፨ 8 ወአውሥኡ ፡ ኵሉ ፡ ሕዝብ ፡ በ፩ ፡ ቃል ፡
ወይቤሉ ፡ ኵሎ ፡ ዘአዘዘነ ፡ እግዚአብሔር ፡ ንገብር ፡ ወንሰምዕ ፨
ወአዕረገ ፡ ቃለ ፡ ሕዝብ ፡ ኀበ ፡ እግዚአብሔር ፡ 9 ወይቤሎ ፡ እግዚአ
ብሔር ፡ ለሙሴ ፡ እመጽእ ፡ አነ ፡ ኀቤከ ፡ በዐምደ ፡ ደመና ፡ ከመ ፡

XIX 6 ዝቃለ ፡ (item v 7)

ይፈትሑ ፡ R 27 ሐማሁ ፡ FHCG | ኀለፈ ፡] pr ወ C XIX 1 ውሉደ ፡] ደቂቀ ፡ FHCGR R | በዛቲ ፡ R | ውስተ ፡] እም R 3 ወእምዝ ፡] om እምዝ ፡ | ውስተ ፡] + ደብረ ፡ (R ደብሪር ፡ pro ደ' ፡ እግዚአብሔር ፡ exhibet) | om ለሙሴ ፡ G | ለደቂቀ ፡] ለቤተ ፡ | ለውሉደ ፡] ለቤተ ፡ R 4 ዘክንፈ ፡] om H CG 5 ትከውኑኒ ፡ R (item v 6) | ሕዝበ ፡] ሕዝብየ ፡ R | አሕዛብ ፡] ሕዝብ ፡ 6 እለ ፡ 1°] ለ R | ሕዝበ ፡] 'ብ ፡ FHG pr ወ C | ዘጽድቅ ፡] om H R | ዘንተ ፡ ቃለ ፡ R 7 ሊቃናት ፡ R | ዘቃለ ፡ ኵሎ ፡] ዘኵሎ ፡ ቃለ ፡ FHCG ዘንተ ፡ ኵሎ ፡ ቃለ ፡ R | ዘአውሥአሙ ፡ ወአዘዘሙ ፡] ዘአዘዘሙ ፡ FHGR ዘአዘዘ ፡ C 8 ኵሉ ፡] + ቃል ፡ (sic) R | ወአዕረገ ፡] + ሙሴ ፡

Y XIX 10—17 ይስማዕ ፡ ሕዝብ ፡ እንዘ ፡ እትናገር ፡ ምስሌከ ፡ ወይእመኑ ፡ በላዕሌከ ፡
ለዓለመ ፡ ዓለም ። ወይቤሎሙ ፡ ወአይድዮሙ ፡ ሙሴ ፡ ቃለ ፡ ሕዝብ ፡
ኀበ ፡ እግዚአብሔር ። 10 ወይቤሎ ፡ እግዚአብሔር ፡ ለሙሴ ፡ ወሪ
ደከ ፡ ኰንን ፡ ሕዝበ ፡ ወያንጽሑ ፡ ርእሶሙ ፡ ዮም ፡ ወጌሠመ ፡ ወይ
ስፍሑ ፡ አልባሲሆሙ ፡ 11 ወይጽንሑ ፡ ድልዋኒሆሙ ፡ ለአመ ፡ ሣል
ስት ፡ ዕለት ፡ እስመ ፡ አመ ፡ ሣልስት ፡ ይወርድ ፡ እግዚአብሔር ፡
ዲበ ፡ ደብረ ፡ ሲና ፡ በቅድሜክሙ ፡ ለሕዝብ ፡ 12 ወትከፍል ፡ ሕዝብ ፡
ይኡድዋ ፡ ለይእቲ ፡ ዐቀብ ፡ ወኢያዕርጉ ፡ ውስተ ፡ ደብር ፡ ወኵሉ ፡
ዘለከፎ ፡ ለደብር ፡ ሞተ ፡ ለይሙት ፡ 13 ወእደዊሆሙ ፡ ኢያርእዩ ፡
በእብን ፡ ለይሙት ፡ ወለይትወገር ፡ ወለእመአኮ ፡ በሞጸፍት ፡ ለይ
ትወጸፍ ፡ እመ ፡ እንስሳ ፡ ወለእመ ፡ ሰብእ ፡ ኢይሕየው ፡ እምከመ ፡
ሰምዑ ፡ ቃለ ፡ መጥቅዕ ፡ ወደመና ፡ ኀለፈ ፡ እምደብር ፡ ይዕርጉ ፡
ዲበ ፡ ደብር ። 14 ወወረደ ፡ ሙሴ ፡ እምዲበ ፡ ደብር ፡ ኀበ ፡ ሕዝብ ፡
ወባረከሙ ፡ ወሐፀቡ ፡ አልባሲሆሙ ። 15 ወይቤ ፡ ሙሴ ፡ ተደለዉ ፡
ሕዝብ ፡ ለሠሉስ ፡ ዕለት ፡ ኢትቅረቡ ፡ አንስተ ። 16 ወአመ ፡ ሣልስት ፡
ዕለት ፡ ገዩሰከሙ ፡ በጽባሕ ፡ ወናሁ ፡ ተሰምዐ ፡ ቃለ ፡ መብረቅ ፡ ወ
ደመና ፡ ወጊሜ ፡ በደብሩ ፡ ለሲና ፡ ቃለ ፡ መጥቅዕ ፡ ዐቢይ ፡ ደምፀ ፡
ጥቀ ። ወደንገፀ ፡ ኵሉ ፡ ሕዝብ ፡ በውስተ ፡ ትዕይንት ። 17 ወወፅአ ፡

---

10 ወሬድከ ፡ | ሕዝብ ፡   11 በቅድሜክሙ ፡] ክ sup ras Y*   12 ወዙሉ ፡ R
13 ወለእመአኮ ፡] እመአ sup ras | በሞጸፍት ፡] ፍ sup ras

FHCGR 9 በላዕሌክ ፡] ብከ ፡ C | om ወይቤሎሙ ፡ | ወአይ.ድዐ ፡   10 ወያንጽሑ ፡] om ወ CG |
ወጌሠም ፡ R | ወይስፍሑ ፡] ወይኅፅቡ ፡ C   11 ሣልስት ፡ 2°] + ዕለት ፡ R |
ዲበ ፡] ኀበ ፡ R | ደብር ፡ ዘሲና ፡ FHCG | በቅድሜሆሙ ፡   12 ወትክፍል ፡ FH |
ሕዝበ ፡ FHCG | ለይእቲ ፡ ዐቀብ ፡] ወለይትዓቀቡ ፡ | ወኢያዕርጉ ፡] ኢይዕረጉ ፡ FH
ኢይዕርጉ ፡ CGR | ሞተ ፡] በሞት ፡ FHCG   13 ወእደዊሆሙ ፡] + ኒ ፡ FH ወ
በእ' CGR | om ለይሙት ፡ ወ | ለይትወገሩ ፡ FHCG | ወለእመአኮ ፡] ወእማእኮ ፡
FHCG ወእመ ፡ አኮ ፡ R | በሞፀፍ ፡ | ለይትወፀፉ ፡ | እመ ፡] ወለእመ ፡ | ኢይሕዮ ፡ |
om ሰምዑ ፡ | ቃል ፡ ወመጥቅዐ ፡ G   14 ወባረከሙ ፡] ወቀደሰሙ ፡ C   15 om
ሙሴ ፡ | ሕዝብ ፡] pr ለ ante ተደለዉ ፡ | ኢትቅረቡ ፡] pr ወ | አንስተ ፡] ምስለ ፡
አንስት ፡ R   16 ገይሰክሙ ፡ FHCG | ትሰምዑ ፡ | መብረቅ ፡] ወመብረቀ ፡ FHCG |
ቃለ ፡ 2°] pr ወ C | ድምፀ ፡ FHGR ይደምፀ ፡ C | om ጥቀ ፡   17 ወአውፅአ ፡ |

መ·ሴ፡ ወሕገዘብ፡ ይትራከብ፡ ምስለ፡ ፈጣሪ፡ እምነ፡ ማእከለ፡ ትዕ Y XIX 18—25
ይንት፡ ወበጽሐ፡ ኀበ፡ ሕገዘብ፡ [18] ወደብረ፡ ሲና፡ ይጠይስ፡ ኵለ
ንታሁ፡ እስመ፡ ወረደ፡ እግዚአብሔር፡ ውስቴታ፡ በእሳት፡ ወይ
ወዕእ፡ በውስቴታ፡ ከመ፡ ጢስ፡ ዘእምእቶን፡ ወደንገፀ፡ ኵሉ፡ ሕ
ዝብ፡ ጥቀ። [19] ወደምፀ፡ ድምፀ፡ መጥቅዕ፡ እንዘ፡ ይበልሕ፡ ወይ
ኄይል፡ ጥቀ፡ ወመ·ሴ፡ ይትናገር፡ ወእግዚአብሔር፡ ያወሥእ፡ በ
ቃሉ፡ [20] ወወረደ፡ ደብረ፡ ሲና፡ እግዚአብሔር፡ ውስተ፡ ከተማሁ፡
ለደብር። ወዐርገ፡ መ·ሴ፡ [21] ወይቤሎ፡ እግዚአብሔር፡ ለመ·ሴ፡
ሖር፡ ረድ፡ ወአይድዖሙ፡ ለሕዝብ፡ ኢይቅረቡ፡ ኀበ፡ እግዚአብ
ሔር፡ ለጠይቆ፡ ኢይደቅ፡ በውስቴቶሙ፡ ብዙኅ፡ [22] መሥዋዕተ፡
እለ፡ ይቀርቡ፡ ለእግዚአብሔር፡ እግዚእ፡ ይትባረኩ፡ ኢይኅልቅ፡
እምላዕሌሆሙ፡ እግዚአብሔር፡ [23] ወይቤሎ፡ መ·ሴ፡ ለእግዚአብ
ሔር፡ ኢይክል፡ ሕዝብ፡ ዐሪገ፡ ውስተ፡ ደብረ፡ ሲና፡ አስማዕከነ፡
ወትቤለነ፡ ኢትልክፉ፡ ደብረ፡ ወትባርክዎ። [24] ወይቤሎ፡ እግዚአ
ብሔር፡ ለመ·ሴ፡ ሖር፡ ረድ፡ ወዕርግ፡ አንተ፡ ወአሮን፡ ምስሌከ፡
ወሠዋዕትከ፡ ኢይትሐወሉ፡ ዐሪገ፡ ኀበ፡ እግዚአብሔር፡ ኢይሕ
ጉል፡ እምውስቴቶሙ፡ [25] ወወረደ፡ መ·ሴ፡ ኀበ፡ ሕዝብ፡ ወይቤሎ።

---

17 ትዕይንት፡] ት 1° sup init alius lit 19 ወደምፀ፡] ደ ex ድ emend
23 ወተባረክዎ፡ R 24 ወሠዋዕተከ፡ R 25 ወወረደ፡] om ወ conj

ወሕዝብ፡] ሕዝበ፡ | እምነ፡ ማእከለ፡] እም | ሕዝብ፡] ደብር፡ 18 ሲና፡] + ሰ፡ FHCGR
R | ውስቴታ፡] 'ቱ፡ R | በውስቴታ፡] እምውስቴቱ፡ R 19 ወደምፀ፡] ወይደ
ምፅ፡ | ይበልሕ፡ R | ወይኄይል፡] om ወ FHCG | ወእግዚአብሔር፡] ምስለ፡
እግዚአብሔር፡ ወ R 20 ደብረ፡ ሲና፡] post እግዚአብሔር፡ 21 om ሖር፡ |
እግዚአብሔር፡ 2°] ደብር፡ C | ኢይደቅ፡] pr ወ G | በውስቴቶሙ፡] እምኔሆሙ፡
C | ብዙኅ፡] 'ኃ፡ FHCG om R 22 መሥዋዕተ፡] 'ት፡ R ወሠዋዕት፡ FHCG |
ይቄርቡ፡ FHG ያቀርቡ፡ R | ለእግዚእ፡ እግዚአብሔር፡ | ይትባረኩ፡] ይትቀደሱ፡
C | ኢይኅለቅ፡ FHCG ኢይህልቅ፡ R 23 አስማዕከነ፡] pr እስመ፡ 24 ረድ፡]
pr ወ | ወዕረግ፡ FH | ወሠዋዕትከ፡] 'ሰ፡ C + ወሕዝብ፡ C | ኢይትኀየሉ፡ | እግ
ዚአብሔር፡ 2°] ደብር፡ C pr ደብረ፡ G | ኢይሕጉል፡] ያሐጉል፡ FH ኢያሐ
ጉል፡ G ከመ፡ ኢያሕጉል፡ CR + እግዚአብሔር፡ 25 ወይቤሎሙ፡

፳
XX. 1—10

1 ወነበበ ፡ እግዚአብሔር ፡ ኵሎ ፡ ዘቃለ ፡ ወይቤ ፡ 2 አነ ፡ ውእቱ ፡
እግዚአብሔር ፡ ዘአውፃእኩክሙ ፡ እምድረ ፡ ግብጽ ፡ ወእምቤተ ፡
ምቅናይክሙ ፡ 3 ወኢታምልኩ ፡ አማልክተ ፡ ዘእንበሌየ ፡ 4 ወኢት
ግበር ፡ ለከ ፡ አምላከ ፡ ከመ ፡ ዘውስተ ፡ ሰማይ ፡ በላዕሉ ፡ ወዘከመ ፡
ውስተ ፡ ምድር ፡ በታሕቱ ። በውስተ ፡ ማያት ፡ ዘበታሕቴሃ ፡ ለም
ድር ፡ 5 ኢትስግዱ ፡ ሎሙ ፡ ወኢታምልክዎሙ ፡ እስመ ፡ አነ ፡ እግ
ዚአብሔር ፡ እግዚእ ፡ ቀናኢ ፡ አነ ፡ ዘእፈዲ ፡ ኀጢአተ ፡ አብ ፡ ላዕለ ፡
ውሉድ ፡ እስከ ፡ ሣልስ ፡ ዕለት ፡ ወራብዕት ፡ ትውልድ ፡ ለእለ ፡ ይጸ
ልኡኒ ። 6 ወእገብር ፡ ምሕረተ ፡ ላዕለ ፡ ፲ ወ ፻ ፡ ለእለ ፡ ያፈቅሩኒ ፡
ወትእዛዝየ ፡ እለ ፡ የዐቅቡ ፡ ሕግየ ። 7 ኢትምሐል ፡ ስሞ ፡ ለእግዚ
አብሔር ፡ አምላክከ ፡ ወፈጣሪከ ፡ በሐሰት ፡ እስመ ፡ ኢያነጽሕ ፡ እግ
ዚአብሔር ፡ ለዘ ፡ ይምሕል ፡ ወለዘ ፡ ያነሥእ ፡ ስሞ ፡ በሐሰት ፡ 8 ተዘ
ከር ፡ ዕለተ ፡ ሰንበት ፡ አጽድቆታ ፡ 9 ሰዱሰ ፡ ዕለተ ፡ ትገብር ፡ ኵሎ ፡
ግብረከ ፡ ወቦቱ ፡ ኵሉ ፡ ትከዝከ ፡ 10 ወበሳብዕት ፡ ዕለት ፡ ሰንበቱ ፡
ለእግዚአብሔር ፡ አምላክከ ፡ ኢትገብር ፡ ባቲ ፡ ወኢምንተኒ ፡ ግብ
ረከ ፡ ኢአንተ ፡ ወኢወልድከ ፡ ወኢወለትከ ፡ ወኢገብርከ ፡ ወኢአ

XX 1 ወነበቦ ፡] ቦ ex በ emend (vid) | ዝቃል ፡ 5 ቀናኤ ፡ 9 ትከዝከ ፡
10 ግብረከ ፡] 'ርከ ፡

FHCGR XX 1 ወነበበ ፡ | ኵሎ ፡] pr ለሙሴ ፡ C 2 እግዚአብሔር ፡] pr እግዚእ ፡ | ወእ
ምቤተ ፡] om ወ | ምቅናይክሙ ፡] ቅንየት ፡ C 3 ወኢታምልኩ ፡] ኢታምልክ ፡
4 ከመ ፡ ዘውስተ ፡] ከመዘ ፡ በውስተ ፡ | ወዘከመ ፡ ውስተ ፡] ወከመዘ ፡ በውስተ ፡
FHCG ወከመዘ ፡ ውስተ ፡ R | በውስተ ፡] pr ወ FHR ወዘውስተ ፡ CG | ዘበ ፡
መትሕቴሃ ፡ R 5 ኢትስግድ ፡ | ወኢታምልክሙ ፡ | እግዚእ ፡] ante እግዚአብ
ሔር ፡ FHCG + ዚአከ ፡ እግዚአብሔር ፡ | ላዕለ ፡] ለ FHCG | ሣልስ ፡ ዕለት ፡] ሣ
ልስት ፡ FHCG om ዕለት ፡ R | ወራብዕ ፡ R 6 ላዕለ ፡] ለለ FH ለ CGR |
፲ ወ ፻] ፲፻ FHCG om R (spat reserv) + ትውልድ ፡ CR | የዐቅቡ ፡] + ወእለ ፡
(ወለእለ ፡ FHG) የዐቅቡ ፡ FHGR 7 ኢትምሐል ፡] pr ወ R | ስመ ፡ እግዚአ
ብሔር ፡ | om አምላክከ ፡ ወ FHCG | om ወፈጣሪከ ፡ R | om ለዘ ፡ ይምሕል ፡
ወለ | ይነሥእ ፡ FH አንሥአ ፡ R 8 አጽድቆታ ፡] ከመ ፡ ትቀድሳ ፡ C 9 ትገ
ብር ፡ ኵሎ ፡ ግብረከ ፡] ግበር ፡ ተግባረ ፡ (+ ከ ፡ R) | ወቦቱ ፡] om ወ | ኵሎ ፡ ትካዘከ ፡
('ዝከ ፡ FH) 10 ሰንበት ፡ FHCG ሰንበተ ፡ R | አምላክከ ፡] ለእግዚእከ ፡ FHG
እግዚእከ ፡ R | ኢትግበሩ ፡ FHR ኢትግበር ፡ CG | ወኢምንተኒ ፡] om ኒ | ግብረከ ፡]
om ከ | ወኢወልድከ ፡] ወኢውሉድከ ፡ R | om ወኢገብርከ ፡ ወኢአመትከ ፡ FHGR |

መትከ ። ወኢአድግከ ፡ ወኢኵሉ ፡ እንስሳከ ። ወኢፈላሲ ፡ ዘይነ Y XX 11—20
ብር ፡ ኀቤከ ፡ [11] እስመ ፡ በሰዱስ ፡ ዕለት ፡ ገብረ ፡ እግዚአብሔር ፡ ሰ
ማየ ፡ ወምድረ ፡ ወባሕረ ፡ ወኵሎ ፡ ዘውስቴታ ። ወአዕረፈ ፡ እግዚ
አብሔር ፡ አመ ፡ ሳብዕት ፡ ዕለት ፡ በበይነዝ ፡ ባረካ ፡ እግዚአብሔር ፡
ለሳብዕት ፡ ዕለት ፡ ወአጽደቃ ። [12] ወአክብር ፡ አባከ ፡ ወእመከ ፡ ከመ ፡
ይኩንከ ፡ ጽድቀ ፡ ወብዙኀ ፡ መዋዕለ ፡ ትረክብ ፡ በዲበ ፡ ምድር ፡
ወጻድቅ ፡ ውእቱ ፡ እግዚአብሔር ፡ የሀብከ ። [13] ኢትቅትል ፡ [14] ወኢ
ትዘሙ ፡ [15] ወኢትስርቅ ፡ [16] ወኢትኩን ፡ ስምዐ ፡ በሐሰት ። ወኢት
ስማዕ ፡ ነውረ ፡ ቢጽከ ። [17] ወኢትፍቱ ፡ ንዋየ ፡ ካልእከ ፡ ብእሲቶ ፡
ወኢትፍቱ ፡ ቤተ ፡ ካልእከ ፡ ወኢገራህቶ ፡ ወኢገብሮ ፡ ወኢአመቶ ።
ወኢላህሞ ፡ ወኢብዕራዮ ። ወኢኵሎ ፡ ዘውስተ ፡ እንስሳሁ ፡ ዘአጥ
ረየ ፡ አጥሪዮ ፡ ቢጽከ ። [18] ወኵሉ ፡ ሕዝብ ፡ ይሬኢ ፡ ቃለ ፡ ወብርሃነ ፡
ዘለንጳስ ፡ ወቃለ ፡ መጥቅዕ ፡ ወደብሩ ፡ ይጠይስ ፡ ወፈሪሆ ፡ ኵሉ ፡
ሕዝብ ፡ ቆብረ ፡ ቆሙ ፡ ርሑቀ ። [19] ወይቤልዎ ፡ ለሙሴ ፡ አንተ ፡ ተ
ናገር ፡ ምስሌነ ፡ ከመ ፡ ኢንሙት ፡ [20] ወይቤሎሙ ፡ ሙሴ ፡ በእንተዝ ፡

---

11 ወባሕር ፡ | ወዙሉ ፡ R | ዘውስቴታ ፡] ዘውስ sup ras | pro ሳብዐት ፡ 1° — ዐለ
ተ ፡ 3° nihil nisi ዐለተ ፡ ሳብዐት ፡ 12 አበከ ፡ ወእምከ ፡ 17 ወኢዙሉ ፡
18 ወዙሉ ፡ R | ዙሉ ፡ R | ቆበር ፡

ዘነበረ ፡ R 11 ዘውስቴቱ ፡ FHGR ዘውስቴቶሙ ፡ C | om እግዚአብሔር ፡ 2° | FHCGR
በበይነዝ ፡] pr ወ R | ባረከ ፡ R 12 ወአክብር ፡] om ወ FHCG | ወብዙኀ ፡]
om ወ FHCR | ዐለተ ፡ | ትረክብ ፡] ትገብር ፡ R | በዲበ ፡] በውስተ ፡ (om በ R) |
ወጻድቅ ፡] ዘጻድቅት ፡ FHG ጽድቀ ፡ R om C | om ውእቱ ፡ C | እግዚአብሔር ፡]
pr እግዚእ ፡ FHGR + አምላክከ ፡ C | የሀብከ ፡] ይሁበከ ፡ R ዘይሁበከ ፡ et ante
እግዚአብሔር ፡ C 14, 15 om ወ FHCG 16 ወኢትኩን ፡ ስምዐ ፡ በሐሰት ፡
ወ] ስምዐ ፡ በሐሰት ፡ FHGR om ወ C | ኢትስማዕ ፡ ነውረ ፡ ቢጽከ ፡] ኢትስማዕ ፡
ለቢጽከ ፡ FHG ኢትስማዕ ፡ (om C) ላዕለ ፡ ቢጽከ ፡ CR + ስምዐ ፡ በሐሰት ፡ 2° FH
17 ወኢትፍቱ ፡ bis] 'ቱ ፡ (cf autem Deut. 5 v 17 CGR) FHCG om ወ | ን
ዋየ ፡ — ብእሲተ ፡] ብእሲተ ፡ ካልእከ ፡ ('ተ ፡ ለካ' R) | ቤተ ፡ ለካልእከ ፡ | ብእሲተ ፡
et ቤተ ፡] ord inv R | ወኢትፍቱ ፡ ገራህተ ፡ R | ወኢብዐራዊሁ ፡ FH ወኢብዐራ
ይሁ ፡ CG | ዘውስተ ፡] በው' | አጥሪየ ፡] 'ርየ ፡ CGR 18 ዘለንጳስ ፡ CGR |
መጥቅዕ ፡] pr ዘ | om ቆበረ ፡ | ቆመ ፡ 19 ምስሌነ ፡] + ወይትናገር ፡ እግዚአ
ብሔር ፡ ምስሌከ ፡ FH + ወኢይትናገር ፡ እግዚአብሔር ፡ ምስሌነ ፡ CGR

Y ከመ ፡ ያመክርከሙ ፡ መጽአ ፡ እግዚአብሔር ፡ ኀቤከሙ ፡ ወከመ ፡
XX 21—26 ይኅድር ፡ ፍርሀተ ፡ ዚአሁ ፡ ላዕሌከሙ ፡ ከመ ፡ ኢተአብሱ ፡ 21 ወይ
ቀውም ፡ ሕዝብ ፡ ርኁቀ ፡ ወሙሴ ፡ ቦአ ፡ ውስተ ፡ ጣቃ ፡ ኀበ ፡ እግ
ዚአብሔር ፡ 22 ወነበበ ፡ እግዚአብሔር ፡ ለሙሴ ፡ ወይቤሎ ፡ በሎሙ ፡
ለቤተ ፡ ያዕቆብ ፡ ወዜንዎሙ ፡ ለውሉደ ፡ እስራኤል ፡ ከመ ፡ እምሰ
ማይ ፡ ተናገርከዎሙ ፡ 23 ኢታምልኩ ፡ አማልክተ ፡ ዘወርቅ ። ወኢ
ታምልኩ ፡ ዘዕፅ ፡ ወዘእብን ። ወኢትግበሩ ፡ ለከሙ ፡ ዘከመዝ ፡ አ
ማልክተ ። 24 ምሥዋዐ ፡ በውስተ ፡ ምድር ፡ ግበሩ ፡ ሊተ ፡ ወሦዑ ፡
ሊተ ፡ በውስቴታ ፡ መባአከሙ ፡ ወቤዛከሙ ፡ አባግዐ ፡ ወአልህምተ ፡
በኵሉ ፡ መካን ፡ በኀበ ፡ ሰመይኩ ፡ ስመከ ፡ በሀየ ። ወእመጽእ ፡ ኀ
ቤከ ፡ 25 ወለእመ ፡ አምላከ ፡ ዘእብን ፡ ገበርከ ፡ ሊተ ፡ ኢትንድቆ ፡
ፈጺመከ ፡ ሊተ ፡ እስመ ፡ ቤተ ፡ እድ ፡ ፀወንኩከ ፡ ላዕሌከ ፡ ወርኩሰ ፡
26 ኢታዕርግ ፡ መዓርገ ፡ በውስተ ፡ መሥዋዕት ፡ ወትከስት ፡ ምኅፋ
ሬከ ፡ በሀየ ፡

XXI 1, 2 1 ወዝኒ ፡ ጽድቅ ፡ ውእቱ ። አለብዎሙ ፡ ይዕቀቡ ፡ 2 ወለእመ ፡ አ

---

20 ያመክርከሙ ፡] ክ 2° sup ras | ፍርሀተ ፡ ዚአሁ ፡] ፈሪሆተ ፡ ዚአከ ፡ sup ras Yᵃ
21 ጣቃ ፡ (vid) 22 ወዜነዎሙ ፡ 23 አማልክተ ፡ 1°] አ sup ras Yᵃ 24 መ
ባእከሙ ፡ FH cf R | ወቤዘከሙ ፡ | ስምከ ፡ R cf FHCG 25 ፈጺመከ ፡] መ
sup init alius lit 26 መዓርግ ፡ | ማኅፈሪከ ፡ R

FHCGR 20 ወከመ ፡] om ወ 21 ወይቀውም ፡] ወቆሙ ፡ C | ጣቃ ፡] ብርሃን ፡ C |
ኀበ ፡] + ሀለወ ፡ 22 om ወነበበ ፡, et ወይቤሎ ፡ ante እግዚአብሔር ፡ | ለቤተ ፡
ያዕቆብ ፡ et ለውሉደ ፡ እስራኤል ፡] ord inv R | ከመ ፡] pr አንትሙ ፡ ርኢክሙ ፡
C | ተናገርኩክሙ ፡ 23 አማልክተ ፡ bis] አምላከ ፡ ('ከ ፡ R) | ዘወርቅ ፡] ዘብሩ
ር ፡ | ዘዕፀ ፡ ወዘእብን ፡] ዘወርቅ ፡ pr አምላከ ፡ ('ከ ፡ R) 24 ግበር ፡ FHR (ር in
ሩ emend R*) | om ወሦዑ ፡ FHR | om ሊተ ፡ 2° | መባአክሙ ፡] በማእከሎሙ ፡ R |
በግዐ ፡ | ስምየ ፡ FHCG | ኀቤከ ፡] + ወእባርከከ ፡ CG 25 አምላከ ፡] ምሥ
ዋዐ ፡ CG አምለከ ፡ (ዘእብን ፡ አምላከ ፡ ወ seq) R | ኢትንድቅሙ ፡ FHR ኢትን
ድቆን ፡ G | ፈጺመከ ፡] ፈጺሐከ ፡ | ሊተ ፡ 2° — ወርኩሰ ፡] ሊተ ፡ ቤተ ፡ እድ ፡ ጸዐንከ ፡
ላዕሌሃ ፡ ወርኩስ ፡ FH እስመ ፡ በላዕሌሃ ፡ ርኩስ ፡ G እስመ ፡ መጥባሕተከ ፡ አንበ
ርከ ፡ ላዕሌሁ ፡ ወአርኩስከ ፡ C | ላዕሌሃ ፡ R 26 በውስተ ፡] om በ R | መሥዋ
ዕት ፡] ምሥዋዕየ ፡ | ወትከስት ፡] ኢይትከሠት ፡ FHCG ኢትክሥት ፡ R XXI 1 ይ
ትዐቀቡ ፡ FHGR | pro toto comm ወዝውእቱ ፡ ሡነኔ ፡ ዘታነብር ፡ በቅድሜሆሙ ፡
C habet 2 ወለእመ ፡] om ወ FHCG |

ጥረይከ ፡ ገብረ ፡ አይሁዳይ ፡ ቅንዮ ፡ ፯ ክረምተ ፡ ወበሳብዕት ፡ ክረ Y XXI 3—12
ምት ፡ አግዕዞ ፡ በከንቱ ። 3 ወለእመ ፡ ባሕቲቱ ፡ አጥረይከሁ ፡ ባሕ
ቲቱ ፡ ይፃእ ፡ ወለእመ ፡ ምስለ ፡ ብእሲቱ ፡ ይፃእ ፡ 4 ወለእመ ፡ ወሀቦ ፡
እግዚኡ ፡ ብእሲተ ፡ ወወለደት ፡ሎቱ ፡ ሮሰ ፡ ወአዋልደ ፡ ብእሲቱ ፡
ወደቂቁ ፡ ይትቀነዩ ፡ ለእግዚኡ ፡ ወውእቱ ፡ ባሕቲቱ ፡ ይግዕዝ ፡ 5 ወ
ለእመ ፡ ይቤለከ ፡ አፍቀርኩ ፡ እግዚእ ፡ ወእግዝእትየ ፡ ወብእሲትየ ፡
ወደቂቅየ ፡ ኢይፈቅድ ፡ ግዕዛነ ፡ 6 ይሰዶ ፡ እግዚኡ ፡ ውስተ ፡ ምኵ
ናነ ፡ ፈጣሪ ፡ ወያቀርቦ ፡ ኀበ ፡ ኆኅተ ፡ መድረክ ፡ ወይስቀሮ ፡ እግ
ዚኡ ፡ እንፎ ፡ በመስፌ ፡ ወይቅንዮ ፡ ሎቱ ፡ ለዝሉፉ ፡ 7 ወለእመቦ ፡
ዘአስተዋሰበ ፡ ኢታጽጕጕ ፡ በከመ ፡ ያጸጕጓ ፡ አእማት ፡ 8 ወለእመ ፡
ኢያሥመረት ፡ ለእግዚአ ፡ ለሊሃ ፡ ዘአምነት ፡ ያድኅና ። ወለምድር ፡
ለካልእ ፡ እግዚአ ፡ ኀበ ፡ ፈቀደ ፡ ይሢጣ ። እስመ ፡ ለሊሃ ፡ ፈቀደት ፡
9 ወለእመ ፡ ለወልዱ ፡ ፈቀደ ፡ የሀባ ፡ ከመ ፡ እንተ ፡ አዋልድ ፡ ይረ
ስያ ፡ 10 ወለእመ ፡ ካልአ ፡ ነሥአ ፡ ሎቱ ፡ ዘባ ፡ ወአልባሲሃ ፡ የሀባ ፡
ወስምዐ ፡ ያሰምዕ ፡ ላቲ ፡ ከመ ፡ ኢያዐምፃ ፡ 11 ወዘንተ ፡ ሠለስተ ፡ ለ
እመ ፡ ኢገብረት ፡ ላቲ ፡ ትፃእ ፡ እምኀቤሁ ፡ ዘእንበለ ፡ ቤዛ ። 12 ወለ

XXI 2 ክረምት፡ 2°] ′ተ፡ 4 እግዚኡ፡] + ወሀቦ፡ 2° | ሮስ፡ R | ወውእቱ፡] ወውእ sup ras Yᵃ 5 ግዕዛነ፡ 8 ለእግዚአ፡] ′አ፡ R 10 ያሃባ፡ | ወስምዐ፡] ′ዐ፡

አይሁዳዊ፡ | ቅንዮ፡] + አንተ፡ R 3 ወለእመ፡] om ወ | ባሕቲቱ፡ 1°] ′ቱ፡ | FHCGR
አጥረይካሁ፡] ′ከ፡ | ባሕቲቱ፡ 2°] post ይፃእ፡ 1° R | ብእሲቱ፡] + አጥረይከ፡
ምስለ፡ብእሲቱ፡ | ይፃእ፡ 2°] ይወጽእ፡ FH 4 ወለእመ፡] om ወ R | እግ
ዚኡ፡] እግዚአብሔር፡ R | ወደቂቁ፡] ወደቁ፡ R | ይግዐዝ፡ CGR 5 ይቤለከ፡]
ይቤ፡ገብርከ፡ (om ከ C) | እግዚእ፡] + የ፡ | ወእግዚእትየ፡ FHCG | ግዕዛነ፡]
ይግዓዝ፡ R 6 ይስዶ፡ FH | ውስተ፡] ቤተ፡ | ወያቅርቦ፡ | ኀበ፡ኆኅተ፡]
ኆኅተ፡ኀበ፡ FHR ኀበ፡ኆኅት፡ኀበ፡ CG | እንፎ፡] እንፎ፡ FC እዝኖ፡ G |
ወይትቀነይ፡ | ዝሉፈ፡ FH ዘልፈ፡ C 7 ወለእመቦ፡] om ቦ R | ዘአስተ
ዋሰቦ፡ R | ኢትጸጕጕ፡ FHCG ኢያጽጕጕ፡ R | ያጸጓ፡ R ይጸጕጓ፡ C 8 ኢ
ያሥመረት፡] አሥመረት፡ R | ወለምድር፡] ወለሕዝብ፡ | እግዚአ፡] ′እ፡ FH |
om ፈቀደ፡ — ለሊሃ፡ R | ይሠይጣ፡ FHCG 9 ለወልዱ፡] post ፈቀደ፡
10 ካልእተ፡ | የሀባ፡] ይሁባ፡ C om FHG(?) | ወያሰምዕ፡ስምዓ፡ R | ኢያዐም
ፃ፡] ኢየዐፃ፡ FH 11 ወዘሠለስተ፡ FHCG | ኢገብረት፡] om ት FHCG አግ
በረ፡ R | በኀቤሁ፡ R 12 ወለእመቦ፡] om ወ FHCG |

Y እመበ ፡ ዘአቍሰለ ፡ ካልአ ፡ በቍስል ፡ አቍሰለ ፡ መቍሰሊ ፡ ለይሙ
XXI 13—22 ት ፡ 13 ወለእመሰ ፡ አቍሰለ ፡ ኢይፍቅድ ፡ ወመጠዎ ፡ እግዚአብሔር ፡
በየማን ፡ መቍሰሊ ፡ አእምርኬ ፡ ፍና ፡ ኀበ ፡ ይትሐፀን ፡ ቀታሊ ፡
14 ወለእመበ ፡ ዘቈጸረ ፡ ከመ ፡ ይቅትል ፡ ጸላኢሁ ፡ ወተማኀፀነ ፡ ወይ
ነሥእዎ ፡ እምህየ ፡ ወይቅትልዎ ። 15 ዘይዘብጥ ፡ አቡሁ ፡ ወእሙ ፡
ይትኰነን ፡ መዊተ ። 16 ወለእመበ ፡ ዘሰረቀ ፡ እምውሉደ ፡ እስራኤል ፡
ወረዲአክሙ ፡ አግበእክሙ ፡ በላዕሌሁ ፡ ዘረከበ ፡ ይትኰነን ፡ መዊተ ።
18 ወለእመ ፡ ተላኰዩ ፡ ክልኤ ፡ ዕደው ፡ በበይናቲሆሙ ፡ ወአቍሰለ ፡
ካልአ ፡ ለእመኒ ፡ በእብን ፡ ወለእመኒ ፡ በበትር ፡ ወአስከበ ፡ ውስተ ፡
ምስካቡ ፡ ወአልቦ ፡ ተስናነ ፡ መቍሰሊ ፡ 19 ያንሶሱ ፡ ጽጐ ፡ ወዘአቍ
ሰሎ ፡ በበትሩ ፡ ይድኅን ፡ መቍሰሊ ፡ ጽርዓቲሁ ፡ ለየሀበ ፡ ወዐስበ ፡
ለዐቃቤ ፡ ሥራይ ። 20 ለእመበ ፡ ዘአቍሰለ ፡ ገብሮ ፡ ወለእመኒ ፡ አ
መቶ ፡ በበትር ፡ ወሞተ ፡ ይሙት ፡ መዊተ ፡ መቍሳሊሁ ፡ 21 ወለእመ ፡
በጽሐ ፡ አኅተ ፡ ዕለተ ፡ ወእመኒ ፡ ሰኒታ ፡ ይድኅን ፡ እመዊት ፡ እስመ ፡
ዘዚአሁ ፡ ውእቱ ፡ ገብር ። 22 ወለእመ ፡ ተበአሱ ፡ ፪ ፡ ዕደው ፡ ወአቍ

12 ካልአ፡] ከ′ (item v 18) 14 ወማኅፃና፡ 16 ወረዲአክሙ፡] ዲ ex ድ emend Y* | አግብእክሙ፡ 18 ተላኩዩ፡] ዩ et ዮ una et eadem lit | በብትር፡ 19 መቍሰሊ፡] ′ሌ፡ | ወዐሰቦ፡ 21 እምዊት፡

FHCGR ካልአ፡] ′አ፡ R + ወሞተ፡ C | በቍስል፡] በቍሰሊሁ፡ FHCG | om አቍሰለ፡ | መቍሰሊ፡] + ሁ፡ R om FHCG 13 ወለእመሰ፡] om ሰ om ወ FHCG | ኢይፍቅድ፡] ኢይፈቅድ፡ pr እንዘ፡ | አእመርከ፡ FCG አእመርኩ፡ H | ይትመኀፀን፡ 14 ወለእመበ፡] pr ወለእመቦ፡ዘቈሰለ፡ R | ይንሥእዎ፡ 15 አባሁ፡ ወእሞ፡ FHCG | ይትኩነን፡] ይሙት፡ C (item v 16) 16 ወለእመቦ፡] om ወለ | እመ] በውስተ፡ FH | በላዕለ፡ | ዘረከብክሙ፡ | መዊተ፡ + [17] ዘይረግም፡ አባሁ፡ወእሞ፡ይሙት፡መዊተ፡ C 18 በበይኖሙ፡ FHCG | ካልአ፡] ′አ፡ R | ወአስከቦ፡] om ወ FHCG | ምስካብ፡ | ወአልቦ፡ተስናነ፡መቍሰሊ፡] om ወ FHG om C እንዘ፡ቀዲሙ፡አልቦሙ፡ ተ′ መ′ R 19 ወዘአቍሰሎ፡] በአቍስሎ፡ | በበትሩ፡] ′ር፡ om በ praep R | ለየሀቦ፡] om ለ R | ወዐስቦ፡] om ወ R 20 ለእመቦ፡] pr ወ R | ወለእመኒ፡] om ለእመኒ፡ | ይሙት፡] ይመውት፡ | መቍሳሊሁ፡] መቍሰሊ፡ FHCG 21 ወለእመ፡] + ሰ፡ C om ለእመ፡ FHGR | በጽሐ፡ | ወእመኒ፡] ወአመ፡ FHR ወለእመ፡ C ወእመ፡ G | ሳኒታ፡ | ዚአሁ፡ | ውእቱ፡ገብር፡] ብኑር፡ 22 ተባአሱ፡ FH | ወአቍሰሉ፡ |

ሰለ ፡ ብእሲተ ፡ ዕንስት ፡ ወአድኀጸት ፡ ወምስለ ፡ ሰብእ ፡ ወአልቦ ፡ Y XXI 23—30
ዘያኀሥርዎ ፡ ለእመ ፡ ተዐርቆ ፡ ተዐረቀ ፡ ምታ ፡ እንዘ ፡ ያስተበቍዖ ፡
23 ወለእመ ፡ አድኀጸት ፡ እንዘ ፡ ምሱል ፡ ሰብእ ፡ ይፍዲ ፡ መንፈሰ ፡
ፍዳ ፡ መንፈስ ። 24 ወዐይን ፡ ፍዳ ፡ ዐይን ። ወእዝን ፡ ቤዛ ፡ እዝን ፡
ወስን ፡ ቤዛ ፡ ስን ፡ ወእድ ፡ ፍዳ ፡ እድ ፡ ወእግር ፡ ፍዳ ፡ እግር ። 25 ወ
ውዕየት ፡ ፍዳ ፡ ውዕየት ፡ ቍስል ፡ ህየንተ ፡ ቍስል ። 26 ወእመኒ ፡
ዘአቍሰለ ፡ ዐይነ ፡ ገብሩ ፡ ወእመኒ ፡ ዘአመቱ ፡ ያግዕዞሙ ፡ ቤዛ ፡ ዐይ
ኖሙ ፡ 27 ወእመኒ ፡ ሰበረ ፡ ስነ ፡ ዘገብሩ ፡ ወእመኒ ፡ ዘአመቱ ፡ ያግዕ
ዞሙ ፡ ቤዛ ፡ ስኖሙ ። 28 ወለእመ ፡ ወግአ ፡ ላህም ፡ ብእሴ ፡ አው ፡
ብእሲተ ፡ ይገርዎ ፡ በእብን ፡ ለላህሙ ፡ ወኢይብልዑ ፡ ሥጋሁ ፡ ወ
ባዕለ ፡ ላህሙ ፡ ይድኅን ፡ እምኀጢአት ፡ 29 ወለእመሰ ፡ ወጋኢ ፡ ላ
ህሙ ፡ ከመ ፡ ትማልም ፡ ወሣልስት ፡ ወአውሥኡ ፡ ሎቱ ፡ ለእግዚኡ ፡
ወኢያማስኖ ፡ ወቀተለ ፡ ብእሴ ፡ ወብእሲተ ፡ ላህሞ ፡ ይውግርዎ ፡
ወእግዚኡኒ ፡ ይቀትሎ ፡ 30 ወለእመሰ ፡ ሰአለ ፡ ቤዛ ፡ ርእሱ ፡ የሀብ ፡

---

22 ብእሲት ፡] ተ sup ras | ወምስለ ፡] ስ et ሱ una et eadem lit 28 ብእሲ ፡ | ይገርያ ፡ (vid) | ለላህሞ ፡ cf FHCG 29 ወቀታለ ፡ | ብእሲ ፡

ፅንስተ ፡ | ወምስለ ፡] om ወ R | ወአልቦ ፡] om ወ | ዘያኅሥርዎ ፡] ያኅሥርዎ ፡ FHCGR FHCG om R | ለእመ ፡] om ለ FHCG pr ወ R | ተዐርቆ ፡] ዐርቆ ፡ FHG ዕርቆ ፡ ('ቆ ፡ R) CR | ተዐረቀ ፡] ተዓረቀ ፡ FHCG ተዓረቀ ፡ R | ያስተበቍዐ ፡ 23 ምሱል ፡] 'ለ ፡ FHR om G pr ያስተሐይጺ ፡ R | om ሰብእ ፡ | ይፈዲ ፡ FHCG | መንፈሰ ፡] 'ስ ፡ R 24 ወዐይን ፡] om ወ | om ወእዝን ፡ ቤዛ ፡ እዝን ፡ | ወስን ፡] om ወ | ቤዛ ፡ 2°] ፍዳ ፡ | ወእድ ፡] om ወ | ወእግር ፡] om ወ 25 ወውዕየት ፡] ዕየት ፡ FHGR om ወ | ፍዳ ፡] ህየንተ ፡ | ውዕየት ፡] ዕየት ፡ FHGR + ፍቅአት ፡ ህየንተ ፡ ፍቅአት ፡ 26 ወእመኒ ፡ 1°] ወለእመቦ ፡ | ወእመኒ ፡ 2°] 'ሂ ፡ FHCG | ዘአመቱ ፡] አመቱ ፡ FHCG አመተ ፡ R + ወአፀወሰ ፡ FHGR + ወአያሮሙ ፡ C 27 ወእመኒ ፡ 1°] ወለእመ ፡ FHCG ወእመሰ ፡ R | ስነ ፡] pr ፀርሰ ፡ ወ FHG pr ጥርሰ ፡ ወ CR | ወእመኒ ፡ 2°] ወ 28 ወለእመ ፡] om ወ FHCG | አው ፡] ወ R | ይገርዎ ፡ በእብን ፡] ወቀተለ ፡ በእብን ፡ ይወግርዎ ፡ (ይው' R) | ለላህሙ ፡] ላህሞ ፡ FHCG | ወሥጋሁ ፡ ኢይብልዑ ፡ (ኢይበ' FHCG) | ወበዓለ ፡ CG | ላህሙ ፡] 'ም ፡ R 29 ወለእመሰ ፡] om ሰ | ወግአ ፡ FHCG | ወማልስ ፡ R | ወአውሥኡ ፡] ወአስምዑ ፡ | ወኢአማሰኖ ፡ FHCG | ወብእሲተ ፡] ወለእመሂ ፡ ብእሲተ ፡ ('ት ፡ FHCG) | ላህሞ ፡] 'መ ፡ FHCG | ይወግሩ ፡ FHCG ለይገሩ ፡ R | ወእግዚኡኒ ፡] ወለእ' FHCG | ይቀትሎ ፡] ይቅትሉ ፡ 30 ወለእመሰ ፡] om ሰ | ሰአልዎ ፡ | ርእሱ ፡] ነፍሱ ፡ R |

Y ቤዘ ፡ መንፈሱ ፡ እምቃለ ፡ ተከህሉ ። 31 ወወግአ ፡ ውሑደ ፡ ሮስ ፡
XXI 31—37 ደቀ ፡ ወአዋልደ ፡ ዘይዔይኑ ፡ ያስተዋስቡ ። 32 ወለእመሂ ፡ ገብረ ፡
ወለእመሂ ፡ አመተ ፡ ፴ ፡ ብሩረ ፡ የሀብ ፡ ለእግዚኡ ፡ አመተ ፡ ዘዘ ፡
፬ ፡ ወላህሙ ፡ ለይትወገር ። 33 ወለእመቦ ፡ ዘከሠተ ፡ ዐዘቅተ ፡ ከረየ ፡
ግበ ፡ ወኢከደኖ ፡ አፉሁ ፡ ወጸድፈ ፡ ውስቴቱ ፡ ላህም ፡ ወእመሂ ፡
አድግ ፡ 34 እግዚአ ፡ ዐዘቅት ፡ ይፍዲ ፡ ወገደላሁ ፡ ውእቱ ፡ ይንሣእ ።
35 ወላህም ፡ ለእመ ፡ ወግአ ፡ ዘኍሉ ፡ ወሞተ ፡ አበ ፡ ላህም ፡ ይትክል ፡
ለሙቱ ፡ ወእመአከ ፡ ሤጦ ፡ ወገደላሁ ፡ ይትከፈሉ ። 36 ወለእመ ፡ ወ
ጋኢ ፡ ላህሙ ፡ ከመ ፡ ትማልም ፡ ወሣልስት ፡ አስምዑ ፡ ለሙቱ ፡ ወይ
ፍዲ ፡ ላህም ፡ ተከለ ፡ ላህሞ ፡ ወገደላሁ ፡ ዘሞተ ፡ ውእቱ ፡ ይንሣእ ፡
37 ወለእመቦ ፡ ዘሠረቀ ፡ ላህመ ፡ ወእመኒ ፡ በግዐ ፡ ወጠብሐ ፡ ወይት
ክል ፡ ህየንቴሁ ፡ ፩ ፡ ላህም ፡ ትሕምስተ ፡ ወለእመ ፡ ፩ ፡ በግዕ ፡
ትርብዕተ ፡

XXII 1 1 ወከሪዮ ፡ ሰራቂ ፡ ለእመ ፡ ቈስለ ፡ ሰራቂሁ ፡ ወሞተ ፡ ወኢይከ

---

30 እምቀለ፡ 32 ወላህሙ፡] om ወ 34 ወገዳለሁ፡ 36 ላህሙ፡] ሙ ex ም emend Y* 37 ላህመ፡] 'ም፡ | በግዐ፡] ዐ sup ras XXII 1 ወከሪዩ፡

FHCGR እምቃለ፡] pr ወ R | ተካህለ፡ F ተካህሉ፡ H ተክህሎ፡ C ተክህለ፡ G ተክህለ፡ R 31 ወወግአ፡] ወለእመ፡ወግዐ፡ C | ውሑደ፡] ውሉደ፡ FHG ወልደ፡ R om C | ሮስ፡] ሮሰ፡ pr ወ | ደቀ፡] ወደቀ፡ FHG ወደቂቀ፡ R om C | ዘዐዩኑ፡ | ያስተዋስቡ፡] ያስተዋህብ፡ FHCG ያስተዋሕሱ፡ R 32 ወለእመሂ፡ 1°] om ሂ፡ + ወግዐ፡ C | ገብረ፡ et አመተ፡ 1°] 'ር፡ et 'ት፡ R | ወለእመሂ፡ 2°] om ሂ | ለእግዚኡ፡ — ፬፡] ለእግዚኦሙ፡ C | ለእግዚአ፡አመት፡ FHGR | ለይትወገር፡] om ለ FHCG 33 ወለእመቦ፡] om ለ FHCG | ከረየ፡] አከረየ፡ pr ወለእመሂ፡ | om ግበ፡ FHCG | ወኢከደኖ፡] ወኢደፈኖ፡ R 34 እግዚአ፡] pr ወ R | ይፍዲ፡] ይፈዲ፡ FHCG + ብሩረ፡ C | ይነሥእ፡ FHCG 35 ዘኍሉ፡] ዘካልኡ፡ pr ላህመ፡ C | አበ፡—ሤጦ፡] ይሚጥዎ፡ለውእቱ፡ላህም፡ሕያው፡ወይትካፈሉ፡ ሤጦ፡ C | ላህም፡] 'ሙ፡ FHG | ይተክል፡ FHG | ወእማእከ፡ Dillm. | ወገደ ላሆሙ፡ FHGR | ይትካፈሉ፡ 36 አስምዑ፡] pr ወ | ወይፍዲ፡] 'ፈዲ፡ FH CG om ወ | ላህመ፡ተከለ፡ላህም፡ (pr በ R) | ወገደላሁ፡] om ሁ | ይነሥእ፡ FHCG 37 ወእመኒ፡] 'ሂ፡ | ወይትክል፡] 'ተክል፡ FHCG om ወ | ህየንቴሁ፡] 'ተ፡ | ፩ bis] ፭ FHCG om R (spat reserv) | ወለእመ፡] ወለ XXII 1 ቈሰለ፡ R | ሰራቂሁ፡] om ሁ፡ | ወኢይከውኖ፡] 'ኩኖ፡ om ወ |

ውኖ፡ ቀቲ፡ለ፡ ለዘ፡ ቀተሎ። 2 ወሠረቀ፡ ዐሐይ፡ ዲበ፡ በድን፡ ይመ Y
ውት፡ ዘቀተሎ፡ ወለእመ፡ አልቦ፡ ይሠየጥ፡ ህየንተ፡ ዘሰረቀ፡ XXII 2—9
3 ወለእመ፡ አኀዘዎ፡ ወረከቡ፡ ውስተ፡ እዴሁ፡ ለዘ፡ ሠረቀ፡ ለእ
መኒ፡ አድግ፡ ወለእመኒ፡ በግዐ፡ ካዕበተ፡ ይፍዲ። 4 ወለእመኒ፡ ዘ
አብልዐ፡ ገራህተ፡ ሰብእ፡ እንስሳሁ፡ ወዐጸደ፡ ወይን፡ ወአብልዐ፡
ገራውሀ፡ ባዕድ፡ ይትራዐይዎ፡ አስማሮ፡ ይፍዲ፡ ወለእመሰ፡ አግ
መረ፡ ገራህተ፡ እንዘ፡ ይበልዕ፡ በሰምረ፡ ገራህቱ፡ ይፍዲ፡ ወእ
መኒ፡ ዐጸደ፡ ወይን፡ በሠምረ፡ ዐጸደ፡ ወይን፡ ይፍዲ። 5 ወለእመ፡
ወዕአ፡ እሳት፡ ወአኀዘ፡ ገዳም፡ ወአውዐየ፡ አውደ፡ ወእመሂ፡ ክ
ምረ፡ ዘአውዐየ፡ ይፍዲ። 6 ወለእመቦ፡ ዘአዕቀበ፡ ብሩረ፡ ወእመኒ፡
ንዋየ፡ ወተሰርቆ፡ ለዘአዕቀብዎ፡ ወረከበ፡ ዘሰረቆ፡ ይፍዲ፡ ካዕበተ፡
7 ወለእመኒ፡ ረከበ፡ ሰራቂ፡ ሖረ፡ ባዕደ፡ ቤተ፡ ፈጠረ፡ ወይምሐል፡
በማኅፀን፡ ዘአማኅፀንዎ፡ ከመ፡ ኢተኬነወ፡ ወከመ፡ ኢዐቈረ፡ 8 እመ
ሂ፡ ላህመ፡ ወእመሂ፡ አድግ፡ ወእመሂ፡ በግዐ፡ በዘ፡ ኀሠሥዎ፡ በማኅ
ፀን፡ ኀሠሥዎ፡ በዘ፡ ኮነ፡ ከዊኖ፡ በሀየ፡ ይኖልቆሙ፡ በበይናቲሆ
ሙ። ወዘገደፈ፡ ካዕበተ፡ ይፍዲ፡ ለማዕቀቢሁ፡ 9 ወለእመቦ፡ ዘወሀቦ፡

---

2 om totum versum 4 om ወዐጸደ፡ — ይፍዲ፡ 2° | በሠምረ፡ 2°] በሥ'
5 ክምረ፡] ክ paene illegib sup ras 6 ዘአዕቀበ፡] ዘአዐ' | ብሩር፡ | ንዋየ፡ወ
ተሰርቆ፡] om ወ sup ras 6 (?) litt | om ለዘአዕቀብዎ፡— ዘሰረቆ፡ 7 በማኅፃን፡
8 ላህም፡ | om ወእመሂ፡አድግ፡ | om ይፍዲ፡

ቀተሉ፡] 'ለ፡ 2 ወሠረቀ፡] ወለእመ፡ሠ' C | በደን፡ R | ይሙት፡ R 3 ለእ FHCGR
መኒ፡] እመሂ፡ FHCG ለእመሂ፡ R | ወለእመኒ፡] 'ሂ፡ | አድግ፡ et በግዐ፡ FH
CG | ይፈዲ፡ FHCG 4 ወለእመኒ፡] om ኒ፡ | ዘአብልዐ፡] om ዘ | ወአብልዐ፡]
pr ወአባግዕ፡ R | አስማሮ፡] ወሥሚሮ፡ R | ይፈዲ፡ ter FHCG | በሰመረ፡ bis
FH | ወእመኒ፡] ለእመሂ፡ 5 ገዳመ፡ FHCG | አውደ፡] ዐጸደ፡ FH እክለ፡
R | ወእመሂ፡] ወለ' R | ይፈዲ፡ FHCG 6 ወእመኒ፡] 'ሂ፡ | ንዋይ፡ FH | ወ
ረከቦ፡ ለዘሰረቆ፡ FHCG | ይፈዲ፡ FHCG 7 ወለእመኒ፡ — ፈጠረ፡] ወለእ
መ፡ ኢረከቡ፡ ሰራቄ፡ ለይሑር፡ (ይፍዲ፡ ወይሑር፡ R) ባዕለ፡ (በዓለ፡ CG) ቤት፡
ቅድመ፡ ፈጣሪ፡ | በማኅፀን፡] ማሕፀነ፡ FHCG ማሕፀንተ፡ R | ወከመ፡ ኢዐ
ቈረ፡] ወኢቈጸረ፡ 8 በማኅፀን፡] 'ነ፡ FH om R | om ኀሠሥዎ፡ 2° R | ይኌ
ልቆሙ፡ FHCG | ይፈዲ፡ FHCG 9 ወለእመቦ፡] om ለ R | ዘወሀበ፡ |

Y ለካልኡ ፡ ብዕራ ፡ ወእመሂ ፡ በግዐ ፡ ዘኮነ ፡ በውስተ ፡ እንስሳሁ ፡ ወ
XXII 10—19 ሞተ ፡ ወእመሂ ፡ መህረኩ ፡ ሎቱ ፡ ወአልበ ፡ ዘአእመረ ፡ ሎቱ ፡ 10 ማ
ኅላ ፡ ዘእግዚአብሔር ፡ ዘተረፈ ፡ ማእከሎሙ ፡ ከመ ፡ ፈቲዎ ፡ ተኬነ
ወ ፡ ተማኅፃኒ ፡ በበይነ ፡ ዝንቱ ፡ ይፍዲ ፡ ዘተማኅፀነ ። 11 ወለእመኒ ፡
ሠረቅዎ ፡ ዘአዕቀብዎ ፡ ይፍዲ ፡ ለዘአዕቀቦ ፡ 12 ወለእመኒ ፡ አርዌ ፡
አኀዞ ፡ በገዳም ፡ ይመርኆ ፡ ገድላሁ ፡ ወኢይፍዲ ፡ 13 ወለእመ ፡ ተው
ሕስከ ፡ እምኀበ ፡ ቢጽከ ፡ ወተሰብረ ፡ ወሞተ ፡ ወኢሀሎ ፡ አውሐሲ ፡
እግዚኡ ፡ ይፍዲ ፡ 14 ወለእመ ፡ ገባኢሁ ፡ ዐስቦ ፡ ይፍዲ ። 15 ወለእ
መቦ ፡ ዘአስሐታ ፡ ለድንግል ፡ ወሰከበ ፡ ምስሌሃ ፡ እንዘ ፡ ይነሥእ ፡
ይንሥኣ ፡ ወትኩኖ ፡ ብእሲቶ ። 16 ወለእመ ፡ ካልአ ፡ ምታ ፡ ከመ ፡
ኢየሀብዎ ፡ የሕዪ ፡ ሕዪሃ ፡ ወየሀብ ፡ ለአቡሃ ፡ ሕዪ ፡ ያሕፅይዎ ፡ ለድ
ንግል ። 17 ወምስለ ፡ ዘሥራይ ፡ ይንብር ፡ 18 ኵሉ ፡ ዘየሐውር ፡ እንስሳ ፡
ኵነኔሁ ፡ መዊት ፡ 19 ዘይሠውዕ ፡ ለአማልክት ፡ ለይሠሮ ፡ ዘእንበለ ፡

---

9 በውስተ ፡] om ስ ad fin pag 10 ተማኅፀኒ ፡ 11 om ዘአዕቀብዎ ፡ ይፍዲ ፡ ለ
18 መዊተ ፡

FHCGR ብዕራ ፡] ብዕራዊ ፡ + አው ፡ ላህመ ፡ C | ወእመሂ ፡] om ወ FHCG | ዘኮነ ፡] pr ወ R | በውስተ ፡] በውስቴቱ ፡ FHG እም C እምውስተ ፡ R | እንስሳሁ ፡] om ሁ FHGR | ወሞተ ፡] + ወቈሰለ ፡ ('ሰለ ፡ R) | ማህረኩ ፡ | ሎቱ ፡ 1°] ቦቱ ፡ CG | ወአልቦ ፡ ዘአእመረ ፡] ወአእመረ ፡ R 10 መሐላ ፡ FHCG ማሐላ ፡ R | ዘተረፈ ፡] 'ርፈ ፡ FHCG om ዘ | ተፈቲዎ ፡ FHCG | ተኬነወ ፡] pr ኢ | በበይነ ፡] pr ወ | ዝንቱ ፡] ዝ ፡ | ይፍዲ ፡] ይፈዲ ፡ FHCG pr ኢ 11 ወለእመኒ ፡] om ኒ ፡ (item v 12) | ይፈዲ ፡ FHCG 12 ይምርሖ ፡ R | ገድላሁ ፡] pr ኀበ ፡ R | ወኢይፈዲ ፡ FHCG 13 ተዋሐስከ ፡ R | እምቢጽከ ፡ R | ወሞተ ፡ ወተሰብረ ፡ R | ወሓሲ ፡ FH መውሐሲ ፡ R | እግዚኡ ፡] እግዚአ ፡ ንዋይ ፡ | ትፈዲ ፡ FHGR ይፈዲ ፡ C |
"Secundae verbi et pronominis personae C tertiam substituit per totum versum."
14 ወለእመ ፡] pr ወለእመ ፡ ሀሎ ፡ እግዚኡ ፡ ኢይፈዲ ፡ C | ገባኢሁ ፡] + ውእቱ ፡ | ይፈዲ ፡ FHCG 15 ወእመቦ ፡ R | ለድንግል ፡] + እንተ ፡ ኢኮነት ፡ ፍኅርተ ፡ C | ወሰክበ ፡ FHCG | om እንዘ ፡ ይነሥእ ፡ C | ይንሥኣ ፡] ይነሥኣ ፡ FHCG | ወትከውኖ ፡ | ብእሲተ ፡ FHCG 16 ካልአ ፡] ከልአ ፡ G ዐበየ ፡ C om R | ምታ ፡] አቡሃ ፡ CG | የሕዪ ፡] የሐዪ ፡ FHCG ይሕዪ ፡ R | ወየሀብ ፡] om ወ FHCG ይሁብ ፡ | ያሕፅይዎ ፡] የሐ' FHCR 17 ወምስለ ፡] om ምስለ ፡ G | ይንብር ፡] ይነብር ፡ FH ይነብራ ፡ R ኢትትዋሰቡ ፡ C ኢይሕየው ፡ G 18 ኵሉ ፡] pr ወ R | መዊት ፡] ሞት ፡ R 19 ለይሠረው ፡

ለእግዚአብሔር ፡ ባሕቲቱ ። [20] ኢታሕስም ፡ ለግዩር ፡ ወኢታምጥ Y XXII 20—30
ቅዎ ፡ እስመ ፡ አንትሙኒ ፡ ግዩራን ፡ ኮንክሙ ፡ በምድረ ፡ ግብጽ ፡
[21] ወለኵሉ ፡ እቤራት ፡ ወለእጓለ ፡ ማውታ ፡ ኢታሕስሙ ፡ [22] ወለ
እመ ፡ አሕሰምክሙ ፡ ሎሙ ፡ ጸርኁ ፡ ወየአወይዉ ፡ ኀቤየ ፡ ሰሚዐ ፡
እሰምዖ ፡ ገዓሮሙ ፡ [23] ወእትመዐዕ ፡ በመዐትየ ፡ ወእቀትለክሙ ፡ በ
መዐትየ ፡ በአፈ ፡ ኀጺን ፡ ወይከውናክሙ ፡ አንስትያክሙ ፡ መበለ
ታተ ፡ ወውሉድክሙ ፡ እጓለ ፡ ማውታ ። [24] ወለእመ ፡ ለቃኅክሙ ፡
ብሩረክሙ ፡ ለነዳየ ፡ ሕዝብክሙ ፡ ወኢታጠውቆ ፡ ወኢትትራደዮ ፡
[25] ለእመ ፡ አኅዝከ ፡ ልብሰ ፡ ቢጽከ ፡ እንበለ ፡ ይዕርብ ፡ ፀሓይ ፡ አግ
ብእ ፡ሎቱ ፡ እንበለ ፡ ይዕርብ ፡ [26] እስመ ፡ ይእቲ ፡ ባሕቲታ ፡ ዐራዙ ፡
ወኃፍረት ፡ ሎቱ ፡ እስመ ፡ አልቦ ፡ በዘይበይት ፡ ወለእመ ፡ ገዐረ ፡ ኀ
ቤየ ፡ እሰምዖ ፡ እስመ ፡ መሓሪ ፡ አነ ። [27] ለአማልክት ፡ ኢትሕሚ ፡
ወመኰንነ ፡ ቢጽከ ፡ እኪተ ፡ ኢትበሎ ፡ [28] ከተማ ፡ ዐውደ ፡ ዐውድከ ፡
ኢታትርፍ ፡ በኵረ ፡ ውሉድከ ፡ ተሀበኒ ፡ ሊተ ፡ [29] ከማሁ ፡ ትግበር ፡
ሊተ ፡ ላህመከ ፡ ወበግዐከ ፡ ወአድግከ ፡ ሰቡዐ ፡ ዕለተ ፡ ይንብር ፡ ኀበ ፡
እሙ ፡ ወአመ ፡ ሳምንት ፡ ዕለት ፡ ትሁበኒ ፡ ሊተ ፡ [30] ወትከውኑኒ ፡

---

20 አንትሙኒ ፡] punct post ሙ ad fin col 21 እቤራተ ፡ 23 መበለታት ፡
24 ብሩርክሙ ፡ | ለነዳይ ፡ | ወኢትትራድዮ ፡ 26 ባሕቲታ ፡] ባሕተ ፡ (vid)
28 ዐውድከ ፡] ዐ sup ras 29 ላህምከ ፡ ወበግዕከ ፡ ወአድግከ ፡ R 30 ወት
ከውነኒ ፡ |

---

20 ኢታሕስም ፡] 'ሙ ፡ pr ወ | ወኢታምጥቅዎ ፡] ወኢታጥቅዎ ፡ FHCG ወኢታጥ FHCGR
ቅዕዎ ፡ R | አንትሙሂ ፡ | ግዩራነ ፡ 21 እማውታ ፡ R 22 ጸርሑ ፡] pr ወ |
ወአውየዉ ፡ 23 om በመዐትየ ፡ 2' | በአፈ ፡ ኀጺን ፡] በኀፂን ፡ | አንስቲያክሙ ፡
FHCG | መበለተ ፡ FHCG 24 ለቃሕከ ፡ et ሕዝብከ ፡ | ብሩረክሙ ፡] ብሩረ ፡ |
ወኢታጠውቆ ፡] ኢታጥቆ ፡ FHCG ኢታጥብቆ ፡ R | ወኢትትረደዮ ፡ CG 25 ወ
እመ ፡ FHCG ወለእመ ፡ R | አእኀዘከ ፡ ልብሶ ፡ FH | እንበለ ፡ 1°] pr ዘ R | om
ፀሓይ ፡ — ሎቱ ፡ FH | om ፀሓይ ፡ G | om እንበለ ፡ ይዕርብ ፡ 2° 26 ወኀፍ
ረተ ፡ FH (?) | ግዕረ ፡ FHCG | ኣሰምዖ ፡ R 27 ለአማልክት ፡] ወለመላእክት ፡
R | ወመኰንነ ፡] ወለመ' CR | ቢጽከ ፡] ሕዝብከ ፡ 28 ዐውደ ፡ ዐውድከ ፡] ዐው
ድከ ፡ ወዘዐውድከ ፡ FHCG ዓውደ ፡ እከል ፡ ከ ፡ (sic) ወዘአውድከ ፡ R | ኢታት
ርፍ ፡] ኢታእኅር ፡ FCGR ኢትእኅር ፡ H | ውሉድከ ፡] ወልድከ ፡ | ትሁበኒ ፡ 29 ት
ገብር ፡ | om ዕለተ ፡ FHGR | ይነብር ፡ FHCG ይንበር ፡ R

Y ዕደው ፡ ቅዱሳነ ። ወሥጋ ፡ ገደላ ፡ አርዌ ፡ ኢትብልዑ ፡ ለከልብ ፡
ግድፍዎ ፡

XXIII 1—11 [1] ወውዴተ ፡ ዘሐሰት ፡ ኢትስጠውዎ ፡ ወኢትንበር ፡ ምስለ ፡ ዘይ
ዔምጽ ፡ ከመ ፡ ኢትኩን ፡ መዐምጸ ፡ [2] ወኢትትወሰክ ፡ ውስተ ፡ እለ ፡
በዝኁ ፡ ለዐምፆ ፡ ወለገሚጸ ፡ ፍትሕ ፡ [3] ወነዳየ ፡ ኢትምሐር ፡ በው
ስተ ፡ ፍትሕ ። [4] ወለእመ ፡ ረከብከ ፡ ላህመ ፡ ጸላኢከ ፡ ወእመሂ ፡ አ
ድጎ ፡ ትመይጥ ፡ ወታገብእ ፡ ሎቱ ፡ [5] ለእመ ፡ ርኢከ ፡ አድገ ፡ ጸላ
ኢከ ፡ ወአሐየለ ፡ ፀሮ ፡ ወኢትትኀየሎ ፡ አላ ፡ ተራድኦ ፡ ምስሌሁ ፡
[6] ወኢትሚጥ ፡ ፍትሐ ፡ ለነዳይ ፡ በውስተ ፡ ፍትሕ ፡ ኢተዐምጽ ፡
[7] ወእምኵሉ ፡ ፍትሕ ፡ ዘይዔምጽ ፡ ተገሐስ ። ዘአልቦ ፡ ጌጋየ ፡ ወጽ
ድቀ ፡ ኢትቅትል ፡ ወኃጥአ ፡ ኢታድኅን ። [8] ወሕልያነ ፡ ኢትንሥኡ ፡
እስመ ፡ ሕልያን ፡ ያዐውሮሙ ፡ አዕይንቲሆሙ ፡ ወኢያጸምኡ ፡ ቃለ ፡
ጽድቅ ። [9] ወኢግዩራነ ፡ ኢትግፍዑ ፡ እስመ ፡ አንትሙ ፡ ታአምሩ ፡
መንፈሶሙ ፡ ለግዩራን ፡ እስመ ፡ አንትሙ ፡ ግዩራን ፡ አንትሙ ፡ በ
ምድረ ፡ ግብጽ ፡ [10] ፮ ፡ ክረምተ ፡ ዝራእ ፡ ገራህተከ ፡ ወአስተጋብእ ፡
ዘርአከ ፡ [11] ወበ፯ ክረምት ፡ ኅድጋ ፡ ታዕርፍ ፡ ወይበልዕ ፡ ነዳየ ፡ ሕዝ

ዕደው ፡ ቅዱሳን ፡ | ገዳለ ፡ XXIII 5 ወአሕየለ ፡ cf FHR 7 ኢትድኅን ፡
8 ወኢየጸምኡ ፡ 10 ገራህት ፡ ከ ፡ (sic) | ዘርአከ ፡] ’እከ ፡ 11 ወበ፯] ’፯

FHCGR XXIII 1 ወውዴተ ፡] ወስምዐ ፡ C | ኢትስጠው ፡ FHCG ኢትሠጠዉ ፡ R | ወኢትንብር ፡ R | መዐምጸ ፡] + ስምዐ ፡ FHGR በዐመፃ ፡ et pr ስምዐ ፡ C 2 ውስተ ፡ እለ ፡] ምስለ ፡ C ምስለ ፡ እለ ፡ R | በዝኁ ፡] ብዝኃ ፡ F ብዙኃ ፡ HC | ለዐምፆ ፡] ante ወኢትትወሰክ ፡ et pr ኢትደመር ፡ ምስለ ፡ ብዙኃ ፡ | ወለገሚጸ ፡] om ወ 3 om R | ወለነዳይ ፡ | በውስተ ፡] በ 4 ትመይጦ ፡ ወታገብኦ ፡ FHCG 5 ለእመ ፡] pr ወ | ጸላኢከ ፡] pr ዘ FHCG | ወአሕየለ ፡ ፀሮ ፡] ወአሕለየ ፡ ጾሮ ፡ F ወአሕላየ ፡ ጾሮ ፡ H ወአጾሮ ፡ G ዘኀየሎ ፡ ጾሩ ፡ C ወአሕለለ ፡ ጾሮ ፡ R | ወኢትትኀየሎ ፡] ኢትትዐይ ፡ (’ድዎ ፡ R) | ታረድኦ ፡ FH 6 ለነዳይ ፡] om ለ FHCG | በውስተ ፡] pr ወ FHR om ውስተ ፡ C om በ G 7 ዘይዔምጽ ፡] ዘዐመፃ ፡ | ወጻድቀ ፡ | ኢታድኅኑ ፡ FHR 8 ኢትንሣእ ፡ | ያዐውር ፡ FHCG | አዕይንቲሆሙ ፡] ’ቶሙ ፡ FHCG + ለጠቢባን ፡ C | ወኢያጸምኡ ፡] ወይመይጥ ፡ (’ጡ ፡ R) | ጽዱቀ ፡ FH 9 ወኢግዩራነ ፡] ወግ’ | መንፈሶ ፡ FHCG | ለግዩራን ፡] ለግዩር ፡ G | ግዩራን ፡ አንትሙ ፡] ’ነ ፡ ኮንክሙ ፡ C | በምድረ ፡] በብሔረ ፡ R 10 ክረምተ ፡ 11 ኅድጎ ፡ R | ወይበልዕ ፡] ወይብልዑ ፡ |

ብከ ፡ ወዘተረፈ ፡ ይበልዕ ፡ አርዌ ፡ ዘገዳም ። ከመዝ ፡ ትገብር ፡ ዐጸደ ፡ Y XXIII 12—19
ወይንከኒ ፡ ወዘይትከኒ ፡ 12 ሰዱሰ ፡ ዕለት ፡ ትገብር ፡ ኵሎ ፡ ግብረከ ፡
ወአመ ፡ ሳብዕት ፡ ዕለት ፡ ተዐርፍ ፡ ላህምከ ፡ ወከመ ፡ ያስተንፍስ ፡
ወልድከ ፡ ወግዩር ፡ 13 ወኵሎ ፡ ዘነበብኩ ፡ ዕቀቡ ፡ ወስሞሙ ፡ ለአ
ማልክት ፡ ኢትዝክሩ ፡ ወኢትትናገሩ ፡ በአፉክሙ ፡ 14 ፫ ፡ ዓመት ፡
ዘበዓልክሙ ፡ 15 በዓለ ፡ ዘአመ ፡ ሕግ ፡ ተዐቀቡ ፡ ሰቡዐ ፡ ዕለተ ፡ ት
ብልዑ ፡ ናእተ ፡ በከመ ፡ አዘዝኩከ ፡ በአውራኀ ፡ ኀዲሳት ፡ እስመ ፡
ቦቱ ፡ ወጻእክሙ ፡ እምድረ ፡ ግብጽ ፡ ወኢትትረአይ ፡ ቅድሜየ ፡ ዕራ
ቅከ ። 16 ወበዓለ ፡ ዘእምዐጺድ ፡ ዘቀዳሚ ፡ እክለከ ፡ ግበር ፡ በምግባ
ሪከ ፡ በውስተ ፡ ዘዘራእከ ፡ ገራህተከ ፡ ወበዓለ ፡ ዘፍጻሜ ፡ ዘአመ ፡
ወፃእከ ፡ ዘዓመተ ፡ በጉባኤ ፡ እምዘገበርከ ፡ እምውስተ ፡ ገራህትከ ፡
17 ፫ ዘመነ ፡ ይትራአይ ፡ ኵሉ ፡ ተባዕት ፡ በቅድመ ፡ እግዚአብሔር ፡
እግዚእ ፡ ዚአከ ፡ 18 ወኢትሡዕ ፡ በስብሐ ፡ ደም ፡ መሥዋዕትየ ፡ ወ
ኢትቢት ፡ ስብሕ ፡ ዘበዓልየ ፡ እምሣኒታ ፡ 19 ቀዳሜ ፡ እክለ ፡ ገራው

---

12 ግብረከ ፡] ʼርከ ፡ 15 ዐረቅከ ፡ 16 om ገራህተከ ፡ — እምውስተ ፡ 17 om ፫ | ተባዕተ ፡ 18 ኢትቢት ፡] ቢ sup aliam lit scr Y* | ስብሕ ፡] ʼሐ ፡ R 19 እክል ፡

ወዘተርፈ ፡ FHCG | ይበልዕ ፡] ይብላዕ ፡ | ዘገዳም ፡] om H R 12 ዕለት ፡ 1°] FHCGR ʼተ ፡ | ሳብዕት ፡] ሰቡዕ ፡ FHG | ተዐርፍ ፡] ታʼ + ከመ ፡ ያዕርፍ ፡ | ላህምከ ፡] om ከ FHG + ወአድግከ ፡ C | ያስተናፍስ ፡ R | ወልድከ ፡] ወልደ ፡ አመትከ ፡ 13 ዕቀብ ፡ | ወስምሙ ፡ ለአማልክት ፡] ወስመ ፡ ዘአማልክት ፡ + ባዕድ ፡ C | ኢትዝክር ፡ R 14 ዓመት ፡ ዘበዓልክሙ ፡] ሰዐተ ፡ ዘʼ FHGR ጊዜያተ ፡ በዓመት ፡ ግበሩ ፡ ሊተ ፡ በዓለ ፡ C 15 በዓለ ፡] ʼል ፡ FHR | ዘአመ ፡ ሕግ ፡] ዘአመ ፡ ሕገ ፡ R ዘናእት ፡ C | ተዐቀቡ ፡ | ትበልዑ ፡ | አዘዝኩክሙ ፡ | በአውራኀ ፡ ኀዲሳት ፡] በʼ ፡ ኀዳሳት ፡ R በአውራኅ ፡ ኀደስት ፡ FHG በወርኀ ፡ ሐዲስ ፡ C | እምድረ ፡ ግብጽ ፡] እምግብጽ ፡ | ወኢትትረአይ ፡] om ወ FHCG | ቅድሜየ ፡] pr በ | ዕራቀከ ፡ CG 16 ዘአመ ፡ ዐጺድ ፡ | ዘቀዳሚ ፡ እክለከ ፡] ዘቀዳሜ ፡ እክልከ ፡ FHCG | በምግባርከ ፡ | ዘፍጻሜ ፡ — እምዘገበርከ ፡] ዘአስተጋብኦ ፡ አመ ፡ ይወፅእ ፡ ዓመት ፡ በጊዜ ፡ አስተጋባእከ ፡ ኵሎ ፡ ተግባረከ ፡ C | ዘአመ ፡] ʼሜ ፡ R | በጉባኤ ፡] ዘጉʼ R | እምውስተ ፡] om እም R 17 ዘመነ ፡] ጊዜያተ ፡ በዓመት ፡ C | ይትረአይ ፡ | በቅድመ ፡] ʼሜየ ፡ FHCR | እግዚአብሔር ፡ እግዚእ ፡] ord inv 18 በስብሐ ፡] ብሕአተ ፡ FH በብኁእ ፡ C በብሕአተ ፡ GR | መሥዋዕትየ ፡] በምሥዋዓቲየ ፡ FHCG | ወኢይቢት ፡ | እምሣኒታ ፡] አመ ፡ ሣʼ FHGR እስከ ፡ ሣʼ C 19 እክለ ፡] ፍሬ ፡ |

XXIII 20—28 Y ሂከ ፡ ታበውእ ፡ ቤቶ ፡ ለእግዚአብሔር ፡ ዚአከ ። ኢታብስል ፡ ጣዕዋ ፡
በኀሊበ ፡ እሙ ፡ 20 ወናሁ ፡ እፌኑ ፡ መልአክየ ፡ ቅድመ ፡ ገጽከ ፡
ከመ ፡ ይዕቀብከ ፡ በፍኖት ፡ ወከመ ፡ ያብእከ ፡ ውስተ ፡ ምድር ፡ እን
ተ ፡ አስተዳለው ፡ ለከ ፡ 21 ዕቀብ ፡ ርእሰከ ፡ ወስምዖ ፡ ወኢትእበዮ ፡
እስመ ፡ ኢይኄድገከ ፡ እሰመይ ፡ በላዕሌሁ ። 22 ለእመ ፡ ሰማዕከ ፡ ቃ
ልየ ፡ ኵሎ ፡ ወዐቀበከ ፡ ኵሎ ፡ ዘእንበሌከ ፡ እጸልእ ፡ ጸላኤከ ፡ ወእ
ትጌየጽ ፡ ዘይትጌየጸከ ፡ 23 ለይሖር ፡ መልአክየ ፡ እንዘ ፡ ይኴንነከ ፡
ወያበውአከ ፡ ውስተ ፡ ምድረ ፡ አሞሬዎን ። ወኬጤዎን ፡ ወፌርዜ
ዎን ፡ ወከናኔዎን ። ወጌርጌሴዎን ፡ ወኤዌዎን ፡ ወኢያቤሴዎን ። ወእ
ሐርጾሙ ፡ 24 ወኢትስግድ ፡ ለአማልክቲሆሙ ፡ ወኢታምልኮሙ ፡
ወኢትግበር ፡ ከመ ፡ ምግባራቲሆሙ ፡ ነሢተ ፡ ንስቶሙ ፡ ወቅጥቅ
ጦሙ ፡ አዕማዲሆሙ ። 25 ወአምላክ ፡ እግዚአብሔር ፡ ፈጣሪከ ፡ ወእ
ባርኮ ፡ ኅብስተከ ፡ ወወይነከ ፡ ወማየከ ፡ ወአሲስል ፡ ዐጸባከ ፡ ወዐጸ
ባሰ ፡ እምላዕሌከ ፡ 26 ወአልቦ ፡ ዘኢይወልድ ፡ ወአልቦ ፡ መካን ፡ በው
ስተ ፡ ምድርከ ፡ ኆልቈ ፡ መዋዕሊከ ፡ እፌጽም ፡ ለከ ፡ 27 ወፍርሀተ ፡
እፌኑ ፡ ለቱ ፡ ለዘጸንዐከ ፡ ወአደነግፅ ፡ ኵሎ ፡ ሕዝበ ፡ እለ ፡ ቦእከ ፡
ላዕሌሆሙ ። ወእሁበከ ፡ ኵሎ ፡ ፀረከ ፡ ከመ ፡ ይጕየዩ ፡ 28 ወእፌኑ ፡

---

21 ወኢትእብየ ፡ | እሰመይ ፡] እስመ ፡ 22 ጸላኤከ ፡] 'ኢከ ፡ 25 ወእባርኮ ፡] ኮ ex ከ emend cf R | ኅብስትከ ፡ ወወይንከ ፡ ወማይከ ፡ | ዐጸባከ ፡] 'ባከ ፡ 27 ኵሉ ፡ ሕዝብ ፡ | ፀርከ ፡

FHCGR ኢታብስል ፡] pr ወ | ጠዓዋ ፡ FH 20 መልአኪየ ፡ FHCG | ወከመ ፡] om ወ | አስተዳለውኩ ፡ HC 21 ኢየኀድገከ ፡ | እሰመይ ፡] pr ወ R 22 om ኵሎ ፡ 1° | ወዐቀብከ ፡ | ዘእንበሌከ ፡] ዘእቤለከ ፡ | ወእትጋየጽ ፡ ዘይትጋየጸከ ፡ FHCG 23 ለይሖር ፡] ወየሐውር ፡ C | መልአኪየ ፡ FHCG | ይኴንነከ ፡] ይመርሐከ ፡ C | ወያብእከ ፡ FHG | om ምድረ ፡ FHCG | ወፌሬዜዎን ፡ FHCG | ወኢያዌዎን ፡ R | ወኢያቡሴዎን ፡ CG | ወእሐርጾሙ ፡] ወሐርጾሙ ፡ FGR ወይሐርጾሙ ፡ H ወአጥፍአሙ ፡ C 24 ምግባሪሆሙ ፡ | ንስቶሙ ፡] ትነ' FHCG | ወቅጥቅጦሙ ፡] ወቀጥቅጦ ፡ ትቀጠቅጦሙ ፡ (ቀጥቅጦሙ ፡ R) 25 ወአምልክ ፡ CGR | ወእባርከከ ፡ R | ወአሰስል ፡ R | ዐጸባከ ፡ ወዐጸባሰ ፡] ፀበሰ ፡ | እምላዕሌከ ፡] 'ክሙ ፡ FHG በላዕሌከ ፡ R 26 ወአልቦ ፡] om ወ FHCG | ዘኢይወልድ ፡] om ኢ R | ኍልቌ ፡ FHCG | እፈጽም ፡ R 27 ለዘይጸንዐከ ፡ | አሕዛበ ፡ | እለ ፡] pr ውስተ ፡ | ወእሁበከ ፡] አሁብከ ፡ FHCG om ወ | ይጕየዩ ፡] ይጕይዩ ፡ FH + ከ ፡

ዘያደነግፆ ፡ ቅድሜከ ፡ ለአሞሬዎን ። ወታወፅኦሙ ፡ ለኬጤዎን ። Y XXIII 29—33
ወለአሞሬዎን ፡ ወለኤዌዎን ፡ ወለከናኔዎን ፡ 29 ወያወፅእዎሙ ፡ በ፩
ዓመት ፡ ከመ ፡ ኢይኩን ፡ ምድረ ፡ ዓፀ ፡ ወከመ ፡ ኢይብዛሕ ፡ ላዕሌ
ከ ፡ አራዊት ፡ 30 በበንስቲት ፡ ወአወፅኦሙ ፡ እምላዕሌከ ፡ እስከ ፡
አመ ፡ ትበዝኅ ፡ ወትወርሳ ፡ ለምድር ። 31 ወአነብር ፡ አድባሪከ ፡ እ
ምባሕረ ፡ ኤርትራ ፡ እስከ ፡ ባሕረ ፡ ፍልስጥኤም ፡ ወእምገዳም ፡ እ
ስከ ፡ ፈለግ ፡ ዐቢይ ፡ ፈለገ ፡ ኤፍራጢስ ። ወእሜጡ ፡ ውስተ ፡ እደ
ዊከ ፡ እለ ፡ ይነብሩ ፡ ውስተ ፡ ምድር ፡ ወአወፅኦሙ ፡ እምኔከ ፡ 32 ወ
ትትኃደሮሙ ፡ ወለአማልክቲሆሙኒ ፡ ኢትትኤዘዝ ፡ 33 ወኢይንበር ፡
ውስተ ፡ ምድርከ ፡ ከመ ፡ ኢይግበሩከ ፡ ከመ ፡ ኢተአብስ ፡ ወለእመ ፡
አምለከ ፡ አማልክቲሆሙ ፡ እሙንቱ ፡ ይከውኑከ ፡ ዕቅፍተ ።
1 ወይቤሎ ፡ እግዚአብሔር ፡ ለሙሴ ፡ ዕርግ ፡ አንተ ፡ ወአሮን ፡ XXIV 1—3
ወናዳብ ፡ ወአብዩድ ፡ ወመላህቅተ ፡ ሕዝብ ፡ ፸ ፡ ዘእስራኤል ፡ ወይ
ስግዱ ፡ ለእግዚአብሔር ፡ እምርሑቅ ። 2 ወይቅረብ ፡ ሙሴ ፡ ኀበ ፡
እግዚአብሔር ፡ ወእሙንቱሂ ፡ ኢይቅረቡ ፡ ወሕዝብሂ ፡ ኢይቅረቡ ፡
ወኢይዕርጉ ፡ ምስሌሆሙ ። 3 ወቦአ ፡ ሙሴ ፡ ወአይድዐ ፡ ዘይቤሎ ፡

---

28 ወለከናኔዎን፡] ለ sup init ከ cf FHCG 29 ዓፀ፡] ዓ et ዐ una et eadem lit (Y*) | አራዊተ፡ FHCGR 32 ወትትኃደሮሙ፡ | ወለአማልክቲሆሙኒ፡] punct inter ሙ et ኒ 33 አምለከ፡] 'ላከ፡ XXIV 2 ወኢይዕርጉ፡] ኢ sup ras

---

28 ዘያደነግፆሙ፡ | ወታወፅኦሙ፡] ያወ' FH om ወ conj FHCG | om ወለአሞ FHCGR ሬዎን፡ | ወለ፡ኢያዌዎን፡ R | ወለከናኔዎን፡] om ለ FHCG. 29 ወኢያወፅ ኦሙ፡ | ዓፀ፡] ዓመፃ፡ FH ዓፃ፡ G | ላዕሌከ፡] 'ክሙ፡ R pr በ | አራዊት፡] 'ተ፡ et + ምድር፡ 30 ወአወፅኦሙ፡] አው' R om ወ conj | እምላዕሌክሙ፡ R | om አመ፡ R | ትትባዛኅ፡ | ወትረሳ፡ 31 ወአነብር፡] ወአንብር፡ FHCG | ኤር ትራ፡ CGR | om ፈለገ፡ | ኤፍራጦስ፡ FHCG 'ጥስ፡ R | እደዊክሙ፡ FHCG | እለ፡] pr እም R 32 ወኢትትኃደሮሙ፡ | ወለአማልክቲሆሙኒ፡] om ኒ | ትኤ ዝዝ፡ FHGR ኢትትአዘዝ፡ C 33 ወኢይንበር፡] 'ሩ፡ om ወኢ R | ምድርከ፡] om ከ R | ከመ፡ ኢተአብስ፡] om ከመ፡ኢ | ወለእመ፡] om ወ XXIV 1 ዐረግ፡ FH (item v 12) | ወአሮን፡] + እኁከ፡ R | ዘእስራኤል፡] ዘእምእ' R 2 ሙ ሴ፡] + ባሕቲቱ፡ ይቅረብ፡ | ወእሙንቱሂ፡] om ሂ፡ | ኢይቅረቡ፡ 1°] om ኢ R | om ኢይቅረቡ፡ 2° et ወ seq | ኢይዕረጉ፡ FHG ኢይዕርግ፡ R 3 ዘይቤሎ፡] ለሕዝብ፡ |

XXIV 4—12 Y ኵሎ ፡ ቃለ ፡ ወኵሎ ፡ ዘነበበ ፡ እግዚአብሔር ፡ ወጽድቆ ። ወአው
ሥኡ ፡ ኵሉ ፡ ሕዝብ ፡ ወይቤሉ ፡ ፫ ፡ ቃል ፡ ኵሎ ፡ ዘነበበ ፡ እግዚአ
ብሔር ፡ ንግበር ፡ ወንስማዕ ። 4 ወጸሐፈ ፡ ሙሴ ፡ ኵሎ ፡ ቃለ ፡ እግ
ዚአብሔር ። ወገዪሶ ፡ ሙሴ ፡ በጽባሕ ፡ ሐነጸ ፡ ምሥዋዐ ፡ ጥቃ ፡ ደ
ብር ፡ በ፲ ወ ፪ ፡ እብን ፡ ውስተ ፡ ፲ ወ ፪ ፡ ሕዝበ ፡ እስራኤል ፡ 5 ወፈ
ነወ ፡ ሙሴ ፡ እስራኤል ፡ ወራዙቶሙ ፡ ወአዕረጉ ፡ መሥዋዕተ ፡ ወ
ሦዑ ፡ መሥዋዕተ ፡ መድኀኒት ፡ ለእግዚአብሔር ፡ ላህመ ፡ 6 ወነሥአ ፡
ሙሴ ፡ መንፈቀ ፡ ደሙ ፡ ወከዐወ ፡ ውስተ ፡ መቅለድ ፡ ወመንፈቀ ፡
ደሙ ፡ ከዐወ ፡ ውስተ ፡ ምሥዋዕ ። 7 ወነሥአ ፡ ሙሴ ፡ መጽሐፈ ፡
ሕግ ፡ ወአንበበ ፡ ውስተ ፡ እዝነ ፡ ሕዝብ ፡ ወይቤሎ ፡ ዘነበበ ፡ እግዚ
አብሔር ፡ ንገብር ፡ ወንሰምዕ ። 8 ወነሥአ ፡ ሙሴ ፡ ደመ ፡ ወነዝኀ ፡
ሕዝበ ፡ ወይቤ ፡ ናሁ ፡ ደመ ፡ ሕግ ፡ ዘሐገገ ፡ ለክሙ ፡ እግዚአብሔር ፡
በእንተዝ ፡ ቃል ፡ ኵሉ ፡ 9 ወዐርጉ ፡ ሙሴ ፡ ወአሮን ፡ ወናዳብ ፡ ወአ
ብዩድ ፡ ወ ፸ ፡ ሊቃነ ፡ እስራኤል ፡ 10 ወርእዩ ፡ መከነ ፡ ኀበ ፡ ይቀው
ም ፡ እግዚአብሔር ፡ ዘእስራኤል ፡ ወዘታሕተ ፡ እግሩ ፡ ከመ ፡ ግብ
ረተ ፡ ግንፋል ፡ ዘሰንፔር ፡ ወከመ ፡ ርእየተ ፡ ጽንዐ ፡ ሰማይ ፡ ሶበ ፡
ሐወጸት ፡ 11 ኅሩያኒሆሙ ፡ ለእስራኤል ፡ ዘአልቦ ፡ ዘይመስሎ ፡ አስ
ተርዩ ፡ በመከን ፡ ዘእግዚአብሔር ፡ ወበልዑ ፡ ወሰትዩ ። 12 ወይቤሎ ፡
እግዚአብሔር ፡ ለሙሴ ፡ ዕርግ ፡ ኀቤየ ፡ ውስተ ፡ ደብር ፡ ወሀሉ ፡

---

4 ሕዝብ፡ FHCG 5 ላህም፡ 8 ነዝኀ፡] + ኀበ፡ 10 ወዘታሕተ፡] ወአ
ትሐ፡ | ሰማይ፡ሶበ፡] በሰማይ፡ቦኡ፡

FHCGR om ወኵሎ፡ዘነበበ፡ | ወአውሥአ፡ R | ፫፡ቃል፡] pr በ post ወይቤሉ፡ | ኵሎ፡
2°] + ቃለ፡ | ዘነበበ፡ 2°] ዘአዘዘነ፡ R | ንገብር፡ወንሰምዕ፡ FHCG ንሰምዕ፡ወ
ንገብር፡ R 4 ቃለ፡] pr ዝ (sic) R | ወገይሶ፡ | ሐነጸ፡] pr ወ R | ጥቃ፡]
ጠቃ፡ F ታሕተ፡ C | በ፲ወ፪፡] ወ፲ወ፪፡ FHCG | ውስተ፡] በኍልቈ፡ R[a] |
ሕዝብ፡ዘእስራኤል፡ FHCG 5 om ሙሴ፡ | እስራኤል፡] pr ለውሉደ፡ post
ወራዙቶሙ፡ | አልህምተ፡ 6 መቃልድ፡ FH መቅልድ፡ R | መሥዋዕት፡
7 ወይቤሎ፡] 'ሉ፡ + ኵሎ፡ 8 ሕዝበ፡] ላዕለ፡ሕዝብ፡ R (cf Y) | በእንተ፡
ኵሉ፡ዝቃል፡ 9 ሊቃናተ፡ R 10 ዘስንፔር፡ FH ዘሰንፔር፡ CGR 11 ኅሩ
ያኒሆሙ፡] pr ወ | ዘይመስሎሙ፡

ሀየ ፡ ወአሀብከ ፡ ሰሌዳ ፡ ዘእብን ፡ ዘሕግ ፡ ወትእዛዘ ፡ ወጸሐፍኩ ፡ Y XXIV 13—18
ተሐግግ ፡ ሎሙ ። [13] ወተንሥኡ ፡ ሙሴ ፡ ወኢያሱ ፡ ወዐርጉ ፡ ው
ስተ ፡ ደብረ ፡ እግዚአብሔር ፡ [14] ወይቤሎሙ ፡ ሙሴ ፡ ለሊቃናት ፡
ኢትወከቱ ፡ እስከ ፡ ትመጽእ ፡ ኀቤክሙ ። ወናሁ ፡ አሮን ፡ ወሆር ፡
ምስሌክሙ ፡ ወለእመቦ ፡ ዘመጽአ ፡ ፍትሐ ፡ ይሑር ፡ ምስሌሆሙ ፡
[15] ወዐርጉ ፡ ውስተ ፡ ርእሰ ፡ ደብር ፡ ወሰወረ ፡ ደብሮ ፡ ደመና ፡ [16] ወ
ወረደ ፡ ሱራሔ ፡ ለእግዚአብሔር ፡ ውስተ ፡ ደብረ ፡ ሲና ፡ ወሰወሮ ፡
ደመና ፡ ሰዱሰ ፡ ዕለተ ፡ ወጸውዖ ፡ እግዚአብሔር ፡ ለሙሴ ፡ በሳብ
ዕት ፡ ዕለት ፡ እማእከለ ፡ ደመና ። [17] ወአርአዮ ፡ ሱራሔ ፡ ለእግዚአ
ብሔር ፡ ከመ ፡ ንደተ ፡ እሳት ፡ ሶበ ፡ ያንበለብል ፡ ውስተ ፡ ከተማሁ ፡
ለደብር ፡ በቅድሜሆሙ ፡ ለውሉደ ፡ እስራኤል ፡ [18] ወቦአ ፡ ሙሴ ፡
በማእከለ ፡ ደመና ፡ ወዐርገ ፡ ውስተ ፡ ደብር ፤ ወነበረ ፡ ፵ ፡ ዕለተ ፡
ወ ፵ ፡ ሌሊተ ።

[1] ወነበበ ፡ እግዚአብሔር ፡ ለሙሴ ፡ ወይቤሎ ። [2] በሎሙ ፡ ለው XXV 1—4
ሉደ ፡ እስራኤል ፡ ወንሥኡ ፡ ሊተ ፡ ጥሪተክሙ ፡ መባአ ፡ ዘሐለይ
ክሙ ፡ በውስተ ፡ ልብክሙ ፡ ንሥኡ ፡ መባአ ፡ [3] ወዘተ ፡ ይእቲ ፡ መ
ባእ ፡ ዘትነሥኡ ፡ እምላዕሌሆሙ ፡ ወርቀ ፡ ወብሩረ ፡ [4] ወብርተ ፡

---

12 ወትእዛዝ ፡] ወ partim ras | ተሐግግ ፡] ተ ex ት emend cf FH 14 ይሖ
ር ፡] ር ex ሩ emend Y* XXV 2 ጥሪትክሙ ፡ FHCGR

---

12 ወእሁበከ ፡ R | ሰሊዳተ ፡ FH ሰሌዳተ ፡ CG | ወትእዛዝ ፡] ወዘት' R | ወጸሐፍ FHCGR
ኩ ፡] ዘጸ' | ተሐግግ ፡] ትሕግግ ፡ FH pr ወ CR 13 ወተንሥአ ፡ | ወኢየሱስ ፡ FH
14 ለሊቃን ፡ FHCG | ኢትትዋከቱ ፡ | ትመጽእ ፡] ንሠወጥ ፡ | ወናሁ ፡] om ወ R |
ወለእመቦ ፡] om ወ | ፍትሕ ፡ | ምስሌሆሙ ፡] ኀቤሆሙ ፡ C 15 ወዐርጉ ፡] "ገ ፡
+ ሙሴ ፡ (+ ወኢያሱ ፡ C) | om ርእሰ ፡ 16 ሱራሔ ፡] ሡርሑ ፡ F (ሥራሑ ፡
v 17) ሡራሑ ፡ H ሳርሑ ፡ C ሱራሔሁ ፡ GR (item omn v 17) | ደብር ፡ ዘሲና ፡
FHCG | እማእከለ ፡ ደመና ፡] በማእከለ ፡ ደብር ፡ R 17 ወአርአየ ፡ FHCG |
ንደተ ፡] ነደ ፡ CG 18 በማእከለ ፡] om በ | ዕለተ ፡] መዓልተ ፡ CG XXV 1 ወ
ነበበ ፡] ወይቤሎ ፡ FHGR | om ወይቤሎ ፡ R 2 ወንሥኡ ፡] om ወ R | ጥሪተ
ክሙ ፡] እምውስተ ፡ ጥሪትክሙ ፡ | ንሥኡ ፡ መባአ ፡] ንሣእ ፡ መባአ ፡ FHGR om C
3 ወዝንቱ ፡ (ወዝ R) ውእቱ ፡ CR | መባአ ፡ R 4 ወብርተ ፡] om ወ FHCG |

Y ወያክንት ፡ ወሜላት ፡ ነት ፡ ክዑበ ፡ ወቤሶስ ፡ ክዑበ ፡ ወጸጕረ ፡ ጠሊ ፡
XXV 5—11 ⁵ወማእሰ ፡ በግዕ ፡ ሕሱየ ። ወእምእሳት ፡ ዘርእየቱ ፡ ሕብረ ፡ ያክንት ፡
ወዕፀ ፡ ዘኢይነቅዝ ፡ ⁷ወእብን ፡ ሰርዴዎን ፡ ወእብን ፡ ዘይትሐሮ ፡ ኤ
ጰሜጳጰዴር ። ⁸ወትገብር ፡ ሊተ ፡ መቅደሰ ፡ ወእትረአይ ፡ በላዕሌ
ሆሙ ፡ ⁹ወትገብር ፡ ሊተ ፡ ኵሎ ፡ ዘአነ ፡ አርእየከሙ ፡ በውስተ ፡
ደብር ፡ አርአያ ፡ ትዕይንት ፡ ኵሎ ፡ ወከማሁ ፡ ትገብሩ ፡ ¹⁰ወትገብር ፡
ሊተ ፡ ታቦተ ፡ ዘመርጡል ፡ ዘዕፅ ፡ ኢይነቅዝ ፡ ዘክዕበ ፡ እመት ፡ ወ
መንፈቀ ፡ እመት ፡ ኑኁ ፡ ወእመት ፡ ወመንፈቀ ፡ እመት ፡ ዕፍሑ ፡
ወእመት ፡ ወመንፈቀ ፡ እመት ፡ ቆሙ ፡ ¹¹ወትቀፍልዎ ፡ በወርቅ ፡
ንጹሕ ፡ ወእምውስጡ ፡ ወእምአፉሁ ፡ ትቀፍልዎ ፡ ወታነብር ፡ ውስ

---

4 ወያክንት፡ወሜላት፡ 5 ወማእሰ፡] 'ስ፡ | ወዕፀ፡ 8 ወትገብር፡] ወወት' | መቅደስ፡ | ወእትርአይ፡ R 9 Post ትገብሩ፡ sequuntur 7 versus de cap 30 transpos 10 ታቦት፡ | ኑኁ፡ — ቆሙ፡] ቆሙ፡ወእመት፡ወመንፈቀ፡እመት፡ኑኁ፡ 11 ወትቀፍልዎ፡] ል et ፍ transpos | ንጹሕ፡] ጹ et ጸ una et eadem lit, simil ሕ et ሑ | ወትነብር፡ cf FHCGR |

FHCGR ወሜላት፡] om ወ FHCG ኅብረ፡ክብድ፡ (item cap 26 vv 1, 31, 36 cap 27 v 16, cap 28 vv 5, 8, 15, 29 cap 31 v 4) C | ነት፡] ለየ፡ C (item in locis modo enumeratis) pr ወ | ወቡሶስ፡ F ወብሶስ፡ H ወቢሶስ፡ CGR ubique 5 ወእምእሳት፡] ወአምእስተ፡ FHGR ወማእሰ፡ C | ዘርእየቱ፡] ዘሥርየቱ፡ | "F (et H plerumque) ubique per capp 24—31 ዕፀ፡ኢይነቅዝ፡, omisso ዘ, exhibere solet ..... sed inde a cap 35 v 7 etiam in FH illud ዘ scriptum est" | ዘኢ ይነቅዝ፡] + ⁶ወቅብዐ፡ለማኅትት፡ወአፈዋተ፡ለተቀብዖ፡ወዕጣናተ፡ለማዕጠንት፡ C 7 ሰርድዮን፡ FHGR | ዘይትኀረው፡ FHG ዘይትሐወሮ፡ R | ኤጰሚጳ፡ጰዴሬ፡ FHG ኢጰሚጳ፡ጰዴር፡ R | Pro toto versu ወአእባነ፡መረግድ፡ ወአእባነ፡ዘይትኄረው፡ለኤፉድ፡ወለሎግዮ፡ C 8 መቅደሰ፡] ምቅዳሰ፡ FHG | በላዕሌከሙ፡ 9 አርእየከሙ፡] 'ከ፡ C "Alibi quoque per totam tentorii descriptionem, ubi in FHG numerus verbi et pronominis, quem Graecus habet, immutatus est, in C lectio genuina restituta est. Sed longum esset, omnes hujus generis emendationes notare". Dillm. | ትዕይንት፡] ደብተራ፡ CR* "Eadem emendatio legitur in C, ubicumque illud ትዕ' pro σκηνή positum erat". | ኵሎ፡ 2°] ኵሉ፡ FHCG pr ወአርአያ፡ንዋያ፡ለትዕይንት፡ FHCG 10 ሊተ፡] om C post ታቦተ፡ R | ዘዕፅ፡] እምዕፅ፡ CR + ዘ CGR (vid annot v 5) | ዕፍሑ፡] ራሕቡ፡ C "Eadem vox substituitur vv 17, 23 cap 26 vv 2, 8, 16 cap 27 vv 1, 12 et omnibus aliis in locis". | ቆሙ፡] pr ሥረሩ፡ R* 11 ወርቀ፡ንጹሐ፡ FHCG | እምውሳጤሁ፡ | ወእምአፉሁ፡] ወእምአፍአሁ፡ FHCG ወአንተ፡አፉሁ፡ R | ትቀፍልዎ፡] 'ዎ፡ FHCG pr ወ FHGR | ወታነብር፡] ወትገብር፡ | ውስቴታ፡] pr በ |

ቴታ ፡ ማዕበለ ፡ ዘወርቅ ፡ ዘኖፃዳት ፡ እምአውዳ ፡ 12 ወትለብጥዎ ፡ Y
ጽብነ ፡ አርባዕ ፡ ዘወርቅ ፡ ወታነብር ፡ ውስተ ፡ ፬ ፡ ምስማካቲሃ ፡ ጽ XXV 12—18
ብነ ፡ ፪ ፡ ውስተ ፡ ምስማክ ፡ ፩ ፡ ወጽብነ ፡ ፪ ፡ ውስተ ፡ ዳግም ፡ ምስ
ማክ ፡ 13 ወትገብር ፡ ሊተ ፡ መጻውርቲሃ ፡ እምዕፀው ፡ ዘኢይነቅዝ ፡
ወትቀፍሎ ፡ በወርቅ ፡ 14 ወታበውእ ፡ ውስቴታ ፡ ድንባዛቲሃ ፡ ውስተ ፡
ገዘንቱ ፡ ጽብን ፡ ውስተ ፡ እለ ፡ ምስማክ ፡ ዘምስማኪሃ ፡ ለታቦት ፡
በዘ ፡ ያሰምክዋ ፡ ቦቱ ፡ 15 በአጽባዕ ፡ በዘ ፡ አዘዝኩክሙ ፡ ይኩን ፡ ድ
ንባዛቲሃ ፡ ይትዋደዳ ፡ ዘኢያንቀለቅል ፡ 16 ወትደዩ ፡ ውስተ ፡ ታቦት ፡
ትእዛዘ ፡ ዘእሁበክሙ ፡ ሀሎ ፡ 17 ወትገብር ፡ መልዕልቴሃ ፡ ተድባበ ፡
ታወስኮ ፡ ለወርቅ ፡ ንጹሕ ፡ ዘከዕበ ፡ እመት ፡ ወመንፈቀ ፡ እመት ፡
ቆሙ ፡ ወጽፍሑ ፡ እመት ፡ ወመንፈቀ ፡ እመት ፡ 18 ወትገብር ፡ ቅፍ
ሎ ፡ ወርቅ ፡ ወፍሕቆ ፡ ወታነብሮን ፡ ኰላሂ ፡ ውስተ ፡ ምስማካቲሆን ፡

ዙኖፃዳተ ፡ | እምአውደ ፡ 12 ወታነብር ፡] ወታነብርዎ ፡ ውስተ ፡ አርባዕ ፡ ዘወ
ርቅ ፡ ወካዕበ ፡ ታነብር ፡ | ፪ ፡ 1°] pr ወ | ወጽብነ ፡ ፪ ፡] ውስተ ፡ ጽብን ፡ ወ ፪ ፡
14 ዘምስማኪሃ ፡] 'ካሃ ፡ | በዘ ፡ — ቦቱ ፡ sup ras 15 ይትዋደዳ ፡ 16 ትእ
ዛዘ ፡ (item vv 21, 22) | ዘእሁበክሙ ፡] om ዘ

ማዕበለ ፡] ቀጸላ ፡ CRª | ዘኖፃዳት ፡] ዘኍጻዳት ፡ FHG "Hanc vocem, qua inter- FHCGR
pres etiam v 25 στρεπτά reddidit, ejecit auctor C." 12 ወትለብጥዎ ፡] ወት
ዘብጥዋ ፡ (ዋ lineis inclusit Rª) | ጽብነ ፡ ter] ፅበነ ፡ C | ምስማካቲሃ ፡] ምስመ
ከቲሃ ፡ FH | ምስማክ ፡ 1°] መስመክ ፡ FH 13 ሊተ ፡] ላቲ ፡ FHCG | መጻውር
ቲሃ ፡] መጻውሪሃ ፡ FH ምጽዋራቲሃ ፡ R | እምዕፀው ፡ ዘኢይነቅዝ ፡] vid annot
v 5 | በወርቅ ፡] ዘወርቅ ፡ FH ወርቀ ፡ C 14 ወታብእ ፡ FHCG | ውስቴታ ፡]
ውስተ ፡ R | ድንባዛቲሃ ፡] መጻውሪሃ ፡ C መጻውርቲሃ ፡ Rª | ዝንቱ ፡] ዝኩ ፡ |
ጽብን ፡] 'ነ ፡ + አርባዕ ፡ | ውስተ ፡ እለ ፡] ዘዲበ ፡ C om እለ G | ምስማክ ፡] መስ
መክ ፡ FH | ዘምስማኪሃ ፡] ዘታቦት ፡ መስከሚሃ ፡ (om G መስማኪሃ ፡ Rª መሳ
ክሚሃ ፡ Rª) | om ለታቦት ፡ G | ያሰምክዋ ፡] ይሰክምዋ ፡ FHCG ይሰከምዋ ፡ R
15 በአጽባዕ ፡] ዘአጻብዕ ፡ FH በአፃብዕ ፡ R በጽብን ፡ C በአፅባን ፡ G | በዘ ፡ አዘ
ዝኩክሙ ፡] ዘዲበ ፡ ታቦት ፡ C | ይኩን ፡] pr ለ FHCG | ድንባዛት ፡ FHCG | ይት
ወደድ ፡ | ዘኢይንቀልቅላ ፡ R 16 ውስቴታ ፡ ታቦተ ፡ ትእዛዝ ፡ R | ዘአሁብክ ፡
FHCG ዘእሁበክ ፡ R 17 ወትገብር ፡] + ላቲ ፡ (ሊቲ ፡ sic R) | ተውሳኮ ፡ FHC
ተውሳከ ፡ G ትዌስክ ፡ R (linn inclus Rª) | ለወርቅ ፡] ዘወ' | ንጹሕ ፡] pr ዘ FH
CG | om ወመንፈቀ ፡ እመት ፡ 1° Rª | ቆሙ ፡] ኑኁ ፡ CRª | ወመንፈቀ ፡ እመት ፡
2°] ወንፍቃ ፡ FH ወመንፈቃ ፡ CGR 18 ወትገብር ፡] 'ሩ ፡ FHG + ክልኤተ ፡
ኬሩቤን ፡ (om Rª) FHGR | ወርቅ ፡] pr ዘ R | ወፍሕቆ ፡] ፍሑቅ ፡ G om ወ |
ኵሰሂ ፡ FHG ኵሌሂ ፡ R | ምስማካቲሆን ፡] 'ሃ ፡ R |

Y ለተድባባቲሃ ፡ 19 ይትገበር ፡ ኪሩብ ፡ ፩ ፡ እምዝ ፡ ምስማክ ፡ ዘዳግም ፡
XXV 19—24 ዘተድባብ ፡ ወትገብር ፡ ክልኤሆሙ ፡ ኪሩብ ፡ ውስተ ፡ ክልኤሆሙ ፡
ምስማክ ፡ 20 ይኩኑ ፡ ኪሩብ ፡ እንዘ ፡ ይነብብ ፡ ክነፊሆሙ ፡ እመልዕ
ልት ፡ እንዘ ፡ ይጼልላ ፡ በክነፊሆሙ ፡ መልዕልተ ፡ ተድባብ ፡ ወገ
ጾሙ ፡ ይትናጸራ ፡ በበይናቲሆን ፡ በዲበ ፡ ተድባብ ፡ ግበር ፡ ከመዝ ፡
ገጾን ፡ ይትናጸራ ፡ በበይናቲሆን ፡ ለኪሩብ ። 21 ወትወጥን ፡ ተድባበ ፡
ዲበ ፡ ታቦት ፡ መልዕልቴሃ ፡ ለታቦት ፡ ትደይ ፡ ትእዛዘ ፡ ዘአነ ፡ እሁ
በከ ፡ 22 ወእትኤመር ፡ በህየ ፡ ወእትናገር ፡ ለከ ፡ እምላዕሉ ፡ እምዲበ ፡
ተድባብ ፡ እማእከለ ፡ ኪሩብ ፡ እምእለ ፡ ምስሌከ ፡ ሀለዉ ፡ ውስተ ፡
ታቦት ፡ ዘመርጡል ፡ ኵሎ ፡ ትእዛዘ ፡ ዘአዘዝኩ ፡ ለውሉደ ፡ እስራ
ኤል ፡ 23 ወትገብር ፡ ሊተ ፡ ማእደ ፡ ዘወርቅ ፡ ንጹሕ ፡ ኑሓ ፡ ክዕበ ፡
እመት ፡ ወቆሙ ፡ እመት ፡ 24 ወግብሩ ፡ ግብረ ፡ ማዕበል ፡ ዘወርቅ ፡

---

18 ወተድባበቲሃ፡ 19 ኪሩብ ፡] ብ ex ቢ emend | ኪሩብ ፡ — 20 ክነፊሆሙ፡ እም sup ras 20 ኪሩብ ፡] ብ ex ቤ emend cf FHG | ግበር ፡ ከመዝ ፡] ግበር ፡ ከ sup ras 21 ትእዘዘ፡ 23 ንጹሐ ፡ | ኑሐ ፡

FHCGR In C legitur versio totius versus ወግበር ፡ ፪ ኪሩቤነ ፡ ዘወርቅ ፡ ፍህቆ ፡ ወትገብሮሙ ፡ እም፪ምስማካቲሁ ፡ ለተድባብ ፡ 19 ኬሩብ ፡ FHCG ubique | እምዝ ፡ | ምስማክ ፡ 1°] መስመክ ፡ FH + ወኬሩብ ፡ አሐዱ ፡ እምዝ ፡ ምስማክ ፡ (መስመክ ፡ FH) FHCG | ዘዳግም ፡] + ወ፩ኪሩብ ፡ እምካልእ ፡ ምስማክ ፡ Rᵃ | ወትገብር ፡] 'ሩ ፡ FHCG | ክልኤሆሙ ፡ 2°] 'ሆን ፡ | ምስማክ ፡ 2°] መስመክት ፡ FH ምስማካት ፡ CGR 20 ይኩኑ ፡] 'ና ፡ FHGR | ኪሩብ ፡] 'ቤ ፡ FHG 'ቤን ፡ C | ይነብብ ፡] ይረብባ ፡ | ክነፊሆን ፡ FHG አክናፊሆን ፡ R | ይጼልሉ ፡ C | በክነፊሆን ፡ FHG በአክናፊሆን ፡ R | ወገጾሙ ፡ — ተድባብ ፡ 2°] om Rᵃ ወኀበ ፡ ተድባብ ፡ ይኩን ፡ ገጾን ፡ Rᵃ | ወገጾሙ ፡] 'ን ፡ FHG | ይትናጸራ ፡ bis] 'ሩ ፡ FC (G 1° H 2°) | በበይናቲሆን ፡ 1°] በበይኖን ፡ FHG በበይኖሙ ፡ C | om በበይናቲሆን ፡ 2° | ለኪሩብ ፡] 'ቤን ፡ 21 ወትወጥን ፡] ወትዌ' FHGR ወታነብር ፡ C | ዲበ ፡] pr በ R | ለታቦት ፡] ወውስተ ፡ ታቦት ፡ C ወበውስቴታ ፡ ለታቦት ፡ Rᵃ | ትደይ ፡] ትወዲ ፡ Rᵃ 22 ወእትኤመር ፡] 'አመር ፡ + ለከ ፡ (+ አነ ፡ R) | ወእትናገር ፡ ለከ ፡] 'ናገረከ ፡ | እምላዕሉ ፡ እምዲበ ፡] እምላዕለ ፡ C | ኪሩብ ፡] 'ቤን ፡ pr ፪ | om ምስሌከ ፡ | ሀለዉ ፡] 'ዋ ፡ FHG 'ወ ፡ R | ዘመርጡር ፡ FH (cf v 9); "sic variant FH; CG constantius exhibent መርጡል ፡" | ዘአዘዝኩ ፡] om ዘ FH + ከ ፡ R እኤዝዘከ ፡ C 23 ዘወርቅ ፡ ንጹሕ ፡] እምዕፀ ፡ ዘኢይነቅዝ ፡ C | ኑኁ ፡ FHCG | ወቆሙ ፡ እመት ፡] pr ወፀፍሑ ፡ እመት ፡ FHCG + idem R + ወመንፈቀ ፡ እመት ፡ C 24 ወግብሩ ፡] 'ራ ፡ FHGR* |

አውዳ ። ወትገብር ፡ ቀጸላሃ ፡ ጽብነ ፡ አርባዕ ፡ 25 ወትገብር ፡ ኖፃዳተ ፡ Y XXV 25—31
ዘማዕበል ፡ ለቀጸላሃ ፡ 26 ወትገብር ፡ ፬ ፡ ሕልቃናተ ፡ ዘወርቅ ፡ ወአን
ብር ፡ ውስተ ፡ ፬ ፡ ፍና ፡ ዘእገሪሃ ፡ መንገለ ፡ ቀጸላሃ ፡ 27 ወይኩን ፡ አ
ጽባዒሃ ፡ ቤተ ፡ ለምጽዋሪሃ ፡ ዘያነሥእ ፡ ማእደ ፡ 28 ወትገብር ፡ መጻ
ውሪሃ ፡ እምዕፅ ፡ ዘኢይነቅዝ ፡ ወትቀፍሎ ፡ በወርቅ ፡ ንጹሕ ፡ ወቦቱ ፡
ይትገሠሥ ፡ ማእድ ፡ 29 ወትገብር ፡ መዓርፊሃ ፡ ወአጽሕልቲሃ ፡ ወቤተ ፡
መዋጽሕታ ፡ ወመሳፍርታ ፡ በዘ ፡ ቦቱ ፡ ያወጽሑ ፡ ቦቱ ፡ እምንጹሕ ፡
ወርቅ ፡ ግበሮ ፡ 30 ወአንብሮ ፡ ዲበ ፡ ማእድ ፡ ቅድሜየ ፡ ዘልፈ ፡ 31 ወ
ትገብር ፡ ተቅዋመ ፡ ማኅቶታ ፡ እምወርቅ ፡ ፍሑቅ ፡ ወርቅ ፡ ግበር ፡
ተቅዋመ ፡ ማኅቶት ፡ ዐምደ ፡ ወአብራዒሃ ፡ ወመአሐዚሃ ፡ ከበበ ፡

---

24 ኦውደ ፡ 26 ዘእገርየ ፡ 27 ለምጽዋሪሃ ፡] ጽዋሪሃ sup ras 28 መጸውሪሃ ፡
29 መዓርፊሃ ፡] ዐ pro ዓ et ርፊ sup ras | ወመሳፍርታ ፡] om ር | ገበሮ ፡] ግብሮ ፡
30 መእደ ፡ 31 ተቅዋም ፡ (sic) ማኅተት ፡] post ወአብራዒሃ ፡

ወትገብር ፡] ወግበር ፡ R | In C versus ita legitur: ወትቀፍሎ ፡ ወርቀ ፡ ንጹሐ ፡ FHCGR
ወግበር ፡ ሎቱ ፡ ቀጸላ ፡ በዐውዱ ፡ ወግበር ፡ ሎቱ ፡ ክንፈረ ፡ መጠነ ፡ ǁ አፃብዕ ፡ በዐውዱ ፡
et in R emendator scripsit: ወትገብር ፡ ላቲ ፡ ቀጸላ ፡ ዘወርቅ ፡ አውዳ ፡ ወግበር ፡
ላቲ ፡ ክንፈረ ፡ et caet ut apud C 25 ኑፃዳተ ፡ FH ኑፃዳተ ፡ CG | ለቀጸላሃ ፡]
om ለ R | om tot comma C 26 ወግበር ፡ | ሕለቃተ ፡ F ሕላቃተ ፡ H ሕልቀ
ታተ ፡ CG ህልቀተ ፡ R (hic et ubicumque hanc vocem exhibent) | ወአንብር ፡]
+ ውስተ ፡ አጻብዕ ፡ (አጽ' R^{*}) FHR^{*} | ፬ ፡] አርባዕቱ ፡ | Pro toto versu ወግበር ፡
ǁ አውቃፋተ ፡ ዘወርቅ ፡ ወአንብር ፡ ውስተ ፡ ǁ ማዕዝኒሁ ፡ ለማእድ ፡ ዲበ ፡ ǁ እገ
ሪሁ ፡ ወይኩኑ ፡ አውቃፋት ፡ መንገለ ፡ ክንፈሩ ፡ ለማእድ ፡ C habet. R^{a} nil nisi ወ
ይኩኑ ፡ አውቃፋት ፡ hujus lectionis praebet 27 ወይኩኑ ፡ C | አጽባዒሃ ፡] አፀ
ባኒሃ ፡ G አፃብዒሃ ፡ R^{*} አውቃፋት ፡ R^{a} አውቃፋቲሁ ፡ C | ቤተ ፡] ሲተ ፡ R^{*} አብ
ያተ ፡ CR^{a} | ለምጽዋሪሃ ፡] ለመጻውሪሁ ፡ C | ለመጽወሪሃ ፡ R | ዘያነሥኡ ፡ CR^{a}
28 እምዐፀ ፡ ዘኢይነቅዝ ፡] vid v 5 | በወርቅ ፡ ንጹሕ ፡] ንጹሐ ፡ ወርቀ ፡ FHCG
በንጹሕ ፡ ወርቅ ፡ R | ይትገሐሥ ፡ 29 መዐርፊሃ ፡] መዓንፍቲሃ ፡ FHG መዓን
ፈሪታ ፡ R^{*} መጻብሒሃ ፡ ('ሁ ፡ R^{a}) CR^{a} | ወቤተ ፡ መዋጽሕታ ፡] ወመዳምሒሃ ፡
CR^{a} | ወመሳፍርታ ፡] ወመስፈርታ ፡ FHG ወመዋጽሒሃ ፡ C | om ቦቱ ፡ 2° CG
R | ታወጽሕ ፡ | ግበሮ ፡ 30 ወአንብሮ ፡] 'ር ፡ + ኅብስተ ፡ CR^{a} | ማእዱ ፡ FH |
ቅድሜየ ፡] pr በ 31 ማኅቶታ ፡] 'ት ፡ CG | እምወርቅ ፡] + ንጹሕ ፡ | om ወ
ርቅ ፡ | ግበር ፡] 'ሩ ፡ | ማኅቶት ፡] 'ታ ፡ FHGR^{*} | ዐምደ ፡ | ወመአሐዚሃ ፡] om ወ
FHG መአኀዚሃ ፡ FH መአኃዚሃ ፡ CG om መ R^{*} | ከበበ ፡] ከባበ ፡ FH ከበበ ፡
R pr ወ |

XXV 32—40 Y ርእሳ ፡ ወጽጌያቲሃ ፡ እምውስቴታ ፡ ይገብር ፡ ³² ፮ ፡ አብራዕ ፡ እሉ ፡
ይገብሩ ፡ ለገቦሃ ፡ ፫ ፡ አብራዕ ፡ ለተቅዋመ ፡ ማኅቶት ፡ እም፫ ፡ ፍናሃ ፡
ወ ፫ ፡ አብራዕ ፡ እምፍናሃ ፡ ³³ ወ ፫ ፡ መአኀዝኒሃ ፡ እለ ፡ የሐውራ ፡ ም
ስለ ፡ ፫ ፡ ክበበ ፡ ርእሱ ፡ ጽጉየ ፡ ከማሁ ፡ ለስድስቲሆሙ ፡ አብራዕ ፡
እለ ፡ ይወፅኡ ፡ እምተቅዋመ ፡ ማኅቶት ፡ ³⁴ ወለተቅዋመ ፡ ማኅቶታ ፡
መአኅዚሃ ፡ ፬ ፡ ጽጌያታ ፡ ³⁵ ክበበ ፡ ርእሳ ፡ ማእከለ ፡ ፪ ፡ አብራዕ ፡ ከ
ማሁ ፡ ለ፮ ፡ አብራው ፡ እለ ፡ ይወፅኡ ፡ እምውስተ ፡ ተቅዋመ ፡ ማኅ
ቶት ፡ ³⁶ ክበበ ፡ ርእሳ ፡ ወአብራዒሃ ፡ እምውስቴታ ፡ ወኵሎን ፡ ፍ
ሕቆ ፡ እም፩ ፡ ወርቅ ፡ ንጹሕ ፡ ³⁷ ወትገብር ፡ መኃትዊሃ ፡ ፯ ወትሠ
ርዕ ፡ መኃትዊሃ ፡ ወይሬእዩ ፡ እም፩ ፡ ገጽ ፡ ³⁸ ወዘእምድኅሬሃ ፡ ወሥ
ርዐታ ፡ እምወርቅ ፡ ንጹሕ ፡ መክሊተ ፡ ⁴⁰ ዘትገብር ፡ ዘኵሎ ፡ ንዋየ ፡
አርአይኩከ ፡ በደብር ፡

---

32 እሉ ፡ ይገብሩ ፡] sup ras male scr | አብራዕ ፡ 2°] + ወአብራዕ ፡ | አብራዕ ፡ 3°] + ፲ ፡ R* 33 መአኀዚሃ ፡ 34 om vv 34, 35 36 ርእስ ፡ 37 om ፯ — መኃትዊሃ ፡ 2° 38 መክሊተ ፡

FHCGR ርእስ ፡ FHCG | ይገብር ፡] ይትገበር ፡ 32 ፮ ፡] ፯ | እሉ ፡ ይትገበሩ ፡ FHCG እሉ ፡ ይገገሩ ፡ R* (ገ 1° in ተ emend R* et post ገ 2° በ add R^a) | ለገቦሃ ፡] በገ′ | ፫ ፡ et ወ ፫ ፡] ፲ ፡ et ወ ፲ ፡ | ማኅተት ፡] ′ታ ፡ FHGR* | እምፍናሃ ፡] om ሃ R + እምካልእ ፡ (om እም CR^a) 33 ወ ፫ ፡] ወ ፲ ፡ | መአኀዝኒሃ ፡] መአኅዚሃ ፡ FH መአኃዚሃ ፡ CG መአሐዚሃ ፡ R | የሐውራ ፡] የኅብራ ፡ FHCG የሐብሩ ፡ R | ምስለ ፡ ፫ ፡] ምሳሌ ፡ ለ ፫ ፡ FC | ክባበ ፡ FH | ርእሳ ፡ | ጽጉይ ፡ | ለስድስቲሆሙ ፡] om ለ R | እለ ፡ 2°] pr ለ FHCGR* | ይወፅኡ ፡] pr የሐውሩ ፡ ወ R* 34 ማኅተት ፡ CR^a | መአኃዚሃ ፡ CG ወአሐዚሃ ፡ R* (መአ′ R^a) | ጽጌያታ ፡] ′ያቲሃ ፡ R pr ወ CR^a 35 ክባበ ፡ FH ክበብ ፡ R^a | om ርእሳ ፡ R^a | ማእከለ ፡] መትሕተ ፡ C | አብራዕ ፡] አርባዕ ፡ R (cui R^a ፪ 2° praepos) | አብራው ፡] ′ዕ ፡ R 36 ክባበ ፡ FH | ወኵሎን ፡] ይኩና ፡ ኵ′ FHCG ወይኩና ፡ ኵ′ R 37 ወትገብር ፡] om ወ FH | ወትሥራዕ ፡ FHG | መኃትዊሃ ፡ 2°] መኃትወ ፡ FHCG | ወይሬእዩ ፡] ወያርእዩ ፡ FHGR ወያበርህ ፡ C 38 ወዘእምድኅሬሃ ፡] om ኅ R om ወ FHG | ወሥርዐታ ፡] ወሥዐርታ ፡ R* ወበዘያሤንይዋ ፡ ወጽዋዓቲሃ ፡ CR^a | እምወርቅ ፡] ዘወርቅ ፡ C | om ንጹሕ ፡ C | መክሊተ ፡] ፍሕቆ ፡ FHG pr ወ R + ወርቅ ፡ C 40 ዘትገብር ፡] ትገብራ ፡ CR^a | ዘኵሎ ፡ ንዋየ ፡] ዘኵሎ ፡ ንዋያ ፡ FHG ወአባንተ ፡ ኵሎን ፡ ንዋያቲሃ ፡ C + ግበር ፡ C | አርአይኩከ ፡] pr አርአያ ፡ FHGR pr በአርአያ ፡ ዘከመ ፡ C

1 ወለደብተራ : ትገብር : ላቲ : ፲ : ዐጸድ : ወበ፰ : ዕጹፍ : ወእም Y XXVI 1—9
ሕብረ : ያክንት : ወሜላት : ወነት : ዕጹፍ : ኪሩቤን : ወግበሩ : ግብረ :
ምእናም : ወትገብርዎ : 2 ወኑሐ : ለ፩ : ዐጸድ : ፳ : ወ፰ : በእመት :
ጽፍሑ : ዘ፩ : ዐጸድ : በመስፈርቲሁ : ከማሁ : ለይኩን : 3 ፭ዐጸድ :
ያሰምካ : አኃቲ : ምስለ : ካልእታ : ትሳመክ : ፭ : ዐጸድ : ይሰናሰላ :
በበይናቲሆን : 4 ወትገብር : ሎቶን : መማስጢሆን : ዘሕብረ : ያክ
ንት : ውስተ : ከንፈረ : ዐጸድ : ውስተ : ገጸ : አፍአ : ውስተ : ገዳም :
ምብዋአት : 5 ፶ : መማስጠ : ትገብር : እም፩ : ገጸ : ዐጸድ : ወእም
ድኅሬሃ : ለዳግሚት : ዐጸድ : ገጸን : እንዘ : ያሰምካ : በበይናቲሆን :
6 ወግበር : ኖጻዳተ : ፶ : ዘወርቅ : ወደምር : ወአዕጻዳተ : አኃቲ :
ምስለ : ካልእታ : በኖጻዳት : ወይኩን : ደብተራሁ : ፩ : 7 ወትገብር :
ዘሠቅ : ዘይሴውሮ : እምላዕሉ : ዲበ : ደብተራ : ፲ ወ ፩ : ሠቅ : ትገ
ብር : 8 ለአኃቲ : ሠቅ : በእመት : ኑኃ : ሥልሰ : ወጽፍሑ : ርብዐ :
በእመት : ወለለ : አኃቲ : ሠቅ : ከመገ : አምጣኒሆሙ : 9 ወደምር :

XXVI 3 ትሳመክ :] ተ' 4 ወማሰጢሆን : | ምብዋአት : 5 ያሰምካ :
6 ፶ : ዘወርቅ :] ፶ : ዘወ sup ras | በኖጻዳት :] 'ተ :

XXVI 1 ዐጸድ :] 'ደ : FHGR አዕጻደ : C om num anteced R* | ወበ፰ :] እም FHCGR ብሶስ : ('ብሶስ : R* 'ቢሶስ : CGR*) | ወሜላት :] vid cap 25 v 4 | ወነት :] ወለይ : CR* | ዕጹፍ : 2°] om FHR ክዑብ : C | ኪሩቤን :] pr ወ CR* | ወግበሩ :] ወግብሩ : FHGR* om ወ CR* | ግብረ :] pr ወበ C | ማእነም : FH | ወትገብርዎ :] om ወ 2 ወኑሑ :] + ለዐጸዱ : FHCG ለዓምዱ : R* | ጽፍሑ :] pr ወ፬በእመት : | ዘ፩ :] om ዘ FHR* ለ፩ : CGR* | በመስፈርት : R* 'ታ : R*
3 ፭ዐጸድ : 1°] ፭አዕጻድ : pr ወ R* | ያሰምካ :] ይሳመካ : FHCG ይሰመክ : R | ፭ : 2°] pr ወ | ዐጸድ : 2°] አዕጻድ : 4 ሎቶን :] ሎንቱ : FHCG ሎቱ : R | መምሠጢሆን : FH | ከናፍረ : R | om ውስተ : 3° — ምብዋአት : CG | ገዳም :] ዳገመ : FH ዳገም : R | ሙብዋእት : FH ምብዋአ : R 5 መማሥጠ : | ትገብር :] + ላቲ : (om R) ለአሐቲ : ዐጸድ : ወ፶መማሥጠ : ትገብር : (+ ወኃምስ : መማሥጠ : ትገብር : R) FHR (CG?) | ገጸ :] ገጽ : FHG(?) | ወእምድኅሬሃ :] om ወ | ለዳግምት : FHCG | ይሳመካ : FHCG ያሰምካ : R | በበይኖን : FHCG 6 ኍጻዳተ : et በኍ' FH ኍ' et በኍ' CG (item v 11 et plerumque) | ወአዕጻዳተ :] አዕጻደ : | አኃቲ :] አሐተ : 7 ዘሠቅ :] ሰቀ : R* pr አዕጻደ : C | ዘይሴውሮ :] om ዘ FHCGR* | ሠቅ :] ሠቀ : FHCGR* 8 ሥልሰ :] ፴ FHCGR* | ወፅፍኃ : | ርብዐ : | ወለለ :] om ወ | አምጣኒሆን :] + ለ፲ ወ ፩ :: C

Y XXVI 10—16 ፭ ፡ ሠቀ ፡ ደምሩ ፡ በበይናቲሆን ፡ ወ፮ ፡ ሠቀ ፡ መንገለ ፡ ገጸ ፡ ደብ
ተራ ፡፡ 10 ወትገብር ፡ መምሠጠ ፡ ፶ውስተ ፡ ክነፊ ፡ ሠቅ ፡ ዘአኀቲ ፡
ለእንተ ፡ ድማሬ ፡ ሠቅ ፡ ወትገብር ፡ ፶ ፡ መማስጠ ፡ ውስተ ፡ ክንፈር ፡
ዘሠቅ ፡ አኃቲ ፡ ውስተ ፡ እንተ ፡ ትቄድም ፡ ቀዳሚት ፡ 11 ወትገብር ፡
ኖጻዳተ ፡ ዘብርት ፡ ፶ ፡ ወትዴምር ፡ ኖጻዳተ ፡ ውስተ ፡ መማስጥ ፡
ወታኀብር ፡ ሠቃተ ፡ አሐደ ፡ ይኩን ፡ 12 ወታኀብር ፡ ገጸ ፡ ይፈደፍድ ፡
እምሠቃት ፡ ዲበ ፡ ደብተራ ፡ ዘተረፈ ፡ ትከድን ፡ ዘይፈደፍድ ፡ እም
ውስተ ፡ አስቃቀ ፡ ደብተራ ፡ ትከድን ፡ ከወለ ፡ ለደብተራ ፡ 13 እመት ፡
እምውስተ ፡ ዘተረፈ ፡ ሠቃተ ፡ ደብተራ ፡ ይከድን ፡ እምቅድሜሃ ፡
ለደብተራ ፡ እምለፌ ፡ ወእምለፌ ፡ ይከድነክሙ ፡ 14 ወአግብር ፡ ዘት
ከድና ፡ ለደብተራ ፡ አምእስተ ፡ በግዐ ፡ ሐሱይ ፡ ወመንጦላዕታ ፡ ያከ
ንት ፡ እምገጸ ፡ ላዕሉ ፡ 15 ወአግብር ፡ ደብተራ ፡ እምዕፅ ፡ ዘኢይነቅዝ ፡
16 ዘ፲ ፡ በእመት ፡ ዐፀዱ ፡ ፩ ፡ ወጽፍሑ ፡ እመት ፡ ወመንፈቀ ፡ እመት ፡

---

9 ሠቀ ፡ 2°] ደቀ ፡ 11 ወተኃብር ፡ 12 አስቃቀ ፡] pr ደ 14 ወአግብር ፡] ግ sup ras

---

FHCGR 9 ሠቀ ፡ 1°] + ወ፮ሠቀ ፡ (pr በበይናቲሆን ፡ 1° R) CR | ደምሩ ፡] ’ር ፡ FHCG om R | በበይናቲሆን ፡] በበይኖን ፡ FHCG + ወዕፀፍ ፡ FHCG + ወዓፀደ ፡ R* + ወተዓፀፍ ፡ Rᵃ | ወ፮ ፡] om ወ | መንገለ ፡] እመ’ 10 መምሠጠ ፡] መማሥጠ ፡ | ክነፊ ፡] ክንፈረ ፡ FHCG ክናፍረ ፡ R | ዘአኃቲ ፡] ለአ’ FHCG om ዘ R | ለእንተ ፡ — አኃቲ ፡] om R* ወ፶መማስጠ ፡ ውስተ ፡ ክንፈረ ፡ ሠቅ ፡ ካልእ ፡ Rᵃ | ለእንተ ፡] + ማእከል ፡ FHCG | ውስተ ፡ 3°] + እደ ፡ R | ትቄድም ፡] ትዴመር ፡ FHCG ትዴምር ፡ R | ቀዳሚተ ፡ FHCG ’ሚ ፡ R* ’ማየ ፡ Rᵃ 11 om ዘብ ርት ፡ — ኖጻዳተ ፡ 2° R*, quorum Rᵃ ፶ et ዘብርት ፡ suppl | ወይኩን ፡ አሐደ ፡ 12 om ገጸ ፡ CRᵃ | ይፈደፍድ ፡] pr ዘ FHCGRᵃ | እምሠቅ ፡ | ዘተርፈ ፡ FHCG | ትከድን ፡ 1°] pr ወ et om ዘይፈደፍድ ፡ — ትከድን ፡ 2° Rᵃ | ከወላ ፡ FH ከ ዋለ ፡ CG ከዋላ ፡ Rᵃ | ለደብተራ ፡] om ለ 13 እመት ፡] ’ተ ፡ FHCG | ዘይተ ርፍ ፡ | om ይከድን ፡ Rᵃ | እምቅድሜሃ ፡] እምግደሚሁ ፡ FG እምገደሚሁ ፡ HR እምገዳሚሃ ፡ C እምቀዳሚሁ ፡ R* | ይከድነክሙ ፡] ይከድን ፡ FHCG ይ ክድንክሙ ፡ R* om Rᵃ 14 ወአግብር ፡] + ላቲ ፡ R | በግዕ ፡ ሐሠየ ፡ | ወመን ጦላዕታ ፡] ዘስርየቱ ፡ R | ያከንት ፡] ’ተ ፡ FHCG 15 ደብተራ ፡] pr አዕማደ ፡ CRᵃ | እምዕፀ ፡] ዘዕፀ ፡ FHCG (vid autem cap 25 v 5) 16 ዘ፲ ፡] ዘ፲ ፡ | ዐፀዱ ፡] ዐምዱ ፡ FHG ቀሙ ፡ CRᵃ om R* | ፩ ፡] ለ፩ዐምድ ፡ C om R | ወጽ ፍሑ ፡] om R* ራኅቡ ፡ (a fin versus pos Rᵃ) CR | እመት ፡ 1°] om R* | ወ መንፈቀ ፡ እመት ፡] ወንፍቃ ፡ FH ወመንፈቃ ፡ CG

[17] መሳምክተ፡ ሰርዌሁ፡ ፪፡ ለ፩፡ ዐምድ፡ ወእንዘ፡ ይሰመክ፡ ዐምድ፡ Y XXVI 17—25
ለዓምድ፡ ከማሁ፡ ግበር፡ ኵሎ፡ ዓምደ፡ ለደብተራ፡ [18] ግበር፡ ዐ
ምደ፡ ለደብተራ፡ ፳፡ ገጸ፡ ምዕዋን፡ [19] ወትገብር፡ ሎሙ፡ ዘብሩር፡
ወትገብር፡ ሎሙ፡ ፵፡ አዕማደ፡ ስብከቱ፡ ለዐምደ፡ ፩፡ በክልኤ
ሆሙ፡ ገጹ፡ [20] ወካልእ፡ ገጹ፡ እምዐረቢ፡ ፳፡ ዐምዱ፡ [21] ወስብከ
ቶሙ፡ ዘይጸውር፡ አዕማደ፡ ዘብሩር፡ ፵ ለለ፡ ፩ ዐምድ፡ ክልኤ፡
ስብከቱ፡ እምክልኤሆን፡ ገጹ፡ [22] ወእምድኅር፡ እምገጸ፡ ደብተራ፡
እምገጸ፡ ባሕር፡ ትገብር፡ ፮፡ አዕማደ፡ [23] ወ፪፡ ትገብር፡ ዓዲ፡ ለማ
እዝንተ፡ ደብተራ፡ እምድኅር። [24] ወዕሩየ፡ እምታሕቱ፡ ይኩን፡
ይድርግ፡ ዕሩየ፡ እምቅድመ፡ ዐምድ፡ አሐተ፡ ድደ፡ ይኩን፡ ከማሁ፡
ወግበር፡ ፰፡ ለክልኤሆን፡ ማእዝን፡ ዕሩያተ፡ ይኩን። [25] ወይኩን፡
፰፡ ዐምድ፡ ወዐምድኒ፡ ዘብሩር፡ ዓሥሩ፡ ፲ወ፮፡ ለለ፡ ፩፡ ዐምዱ፡

---

17 መሳምክተ:] ወሰምክተ፡ | ለደብተራ:] ለ int lin Y^a cf FHCGR 19 ስ
ብከቱ፡ 20 ዐምዱ:] nihil nisi ዱ post ras 2 litt cf R^* 21 ወስብካተሙ፡
et ስብካቱ፡ | እምክልኤሆን:] ን sup ras Y^a 24 ድዳ፡ | ማእዝን፡ cf CGR

---

17 መሳምክተ:] መስከምተ፡ FHR^* ምስማካተ፡ G pr ወ R^a | ሥረዊሁ፡ C | FHCGR
ወእንዘ:] om ወ | ይሰመክ:] ይሰከም፡ FHR^* ይሳመክ፡ CGR^a | ኵሉ:] ለኵ
ሉ፡ | ዓምደ:] ለዐምደ፡ FHR አዕማደ፡ CG | ለደብተራ:] om ለ 18 ወአግ
ብር፡ | አዕማደ፡ | ምዕዋን:] አዜብ፡ CR^a 19 ዘብሩር:] pr ምእማደ፡ et + ፵
R^a + ፵ምዕማደ፡ C | ወትገብር፡ 2°] om ወ | ሎሙ፡ 2°] ለ | አዕማድ:] ዐምድ፡ |
ስብከቱ:] ስከትቱ፡ FH ስከቲቱ፡ G ምዕማዱ፡ CR^a om R^* pr ፪ | ለዐምደ፡ ፩:]
ለዐምድ፡ ፩፡ FHCG ለ፩አምድ፡ R^a ፩ R^* | በክልኤሆሙ:] 'ሆን፡ | ገጹ:] ገጾን፡
R + ወክልኤ፡ስክትቱ፡ ('ተቱ፡ G ምዕማዱ፡ C) ለክልኤሆሙ፡ገጹ፡ FHCG
20 ገጹ፡እምዐረቢ:] እምገጸ፡ዐረቢ፡ FHGR^* 'እ'፡ሰሜን፡ CR^a | ዐምዱ:] ዓፀ
ዱ፡ R^* 21 ወስብከቶሙ:] ወስክትቶሙ፡ FH ወስከተቶሙ፡ G ውስከታቶሙ፡
(sic) R^* ምዕማድ፡ R^a ወምዕማደሙ፡ C | ዘይጸውሩ፡ R^a | አዕማድ:]
'ደ፡ | ፵] አረብዑ፡ R^* | ስብከቱ:] ስከትቱ፡ FH ስከተቱ፡ GR ምዕማዱ፡ C |
እምክልኤሆን:] 'ሆሙ፡ R ዘክልኤሆሙ፡ FHCG 22 ወእምድኅረ፡ R | እም
ገጸ፡ 2°] om እም FHG መንገለ፡ C pr ወ R^* | አዕማደ፡ 23 ወ፪:] + ዐ
ምደ፡ FHCG + አዕማደ፡ R^a | om ትገብር፡ FHCG | ለማእዝንተ፡ደብተራ:]
ለማእዝን፡ለደ' FH ለመአዝን፡ለደ' CGR 24 ይኩን:] ante እምታሕቱ፡
+ እምድኅሬሁ፡ R | ይድርግ:] ይድረግ፡ FHCG ይዐርግ፡ R | እምቅድመ:]
እምቅፍረ፡ FHCG እምቀፈረ፡ R | ዐምድ:] 'ዱ፡ FHCG 'ደ፡ R | ከማሁ፡ወ
ግበር:] ከ'፡ግ'፡ FHCGR^* ወከ'፡ግ'፡ R^a | om ፰፡ | መአዝን፡ CGR | om ዕሩያተ፡
ይኩን፡ C | ይኩን፡ 3°] 'ና፡ 25 ፰:] ፰፡ | ወዐምድኒ:] ወምዕማዱኒ፡ |
ዓሥሩ፡ ፲ወ፮:] ፲ወ፮ | ዐምዱ:] 'ድ፡ R |

XXVI 26—32 Y ክልኤ ፡ ምዕማዱ ፡ ለዐምድ ፡ እምኵሉ ፡ ፍናሁ ፡ [26] ወትገብር ፡ መና
ስግተ ፡ እምዕፅ ፡ ዘኢይነቅዝ ፡ ፭ ፡ ለ፩ ፡ ዐምድ ፡ እም፩ ፡ ገጸ ፡ ደብ
ተራ ፡ [27] ወመናስግተ ፡ እምስማኪሃ ፡ ለደብተራ ፡ እምኵሉ ፡ ገጽ ፡
መንሥጋ ፡ ለአኀሪ ፡ ዐምድ ። እምስማክ ፡ ደብተራ ፡ ዘእመንገለ ፡
ባሕር ፡ [28] መንስግ ፡ ዘመንገለ ፡ ዐምድ ፡ እንዘ ፡ ይለጽቅ ፡ እም፩ ፡ ም
ስማክ ፡ ውስተ ፡ ካልእ ፡ ምስማክ ፡ ይዕዱ ፡ [29] ወአዕማዲሁ ፡ ይቅፍሎ ፡
በወርቅ ። ወመማስጠ ፡ መናስግቲሁ ፡ ይትቀፈል ፡ ወርቀ ። [30] ወተ
ንጸ ፡ ለደብተራ ፡ በአርአያ ፡ ዘአርአይኩከ ፡ በውስተ ፡ ደብር ። [31] ወ
ትገብር ፡ ላቲ ፡ መንጦላዕተ ፡ ዘኅብረ ፡ ያክንት ፡ ወሜላት ፡ ወነት ፡
ከዐብ ፡ ወቢሶስ ፡ ፍቱል ፡ ወግበሩ ፡ ግብረ ፡ ምእናም ፡ ወግበሮ ፡ ኪ
ሩቤን ። [32] ወአንብሮ ፡ ዲበ ፡ ፬ ፡ ምዕማደ ፡ ዕፅ ፡ ዘኢይነቅዝ ፡ ቅፉ
ላነ ፡ በወርቅ ፡ ውስተ ፡ አዕማዲሁ ፡ ወርቅ ፡ ወአርእስቲሁኒ ፡ ወርቅ ፡

---

26 ገጽ፡ 27 ለአኃሪ፡] ለደብተራ፡ | እምስማክ፡] 'ክ፡ 29 ወመማስጦ፡ | ወርቀ፡] 'ቅ፡ 31 ፍቱለ፡ 32 ምዕማደ፡] ማዕማደ፡, ዐ et ማ 2° sup ras | ቅፉለነ፡

FHCGR ክልኤ፡] pr ምዕማዱ፡ክልኤ፡ | om ምዕማዱ፡ለዐምድ፡ R^a | ለዐምድ፡] ለ፲ዐ' FHCG ለለ፲ዐ' R 26 መናስግተ፡] + ለአእማደ፡ደብተራ፡ R^a | ለ፩፡ዐምድ፡] መናስግት፡ R^a 27 ወመናስግተ፡] ወ፭፡መ' (መንስጉ፡ FHR መንሰጉ፡ G) | እምስማኪሃ፡] እመስመኪሃ፡ FH እምስማካቲሃ፡ R | እምኵሉ፡] እምካልእ፡ CR^a | ገጽ፡] ገጻ፡ FHCGR* | መንስጋ፡] መንሰጋ፡ G መናስግት፡ CR^a pr ወ፭ | እመስመክ፡ FH | ዘመንገለ፡ | Pro toto versu R^a nihil nisi ወ፭፡መንስጉ፡እምካልእ፡ገጽ፡ዘመንገለ፡ባሕር፡ praebet 28 መንስግ፡] መንሰግ፡ CG pr ወ | ዘመንገለ፡] ዘማእከለ፡ ('ል፡ R^a) FHCGR^a | ዐምድ፡] አዕማድ፡ et pr ይዕዱ፡በማእከለ፡ R^a | መስመክ፡ bis FH | የዓዱ፡ R 29 ወአዕማዲሁ፡ — በወርቅ፡] ወለአዕማድኒ፡ወለመናስግት፡ቅፍሎሙ፡ወርቀ፡ C | ይቅፍሎ፡] ይትቀፈሉ፡ | በወርቅ፡] ወርቀ፡ + ወግበር፡አውቃፋተ፡ዘወርቅ፡ CR^a | ወመማስጠ፡ — ወርቀ፡] ዘይከውኑ፡አብያተ፡ለመናስግት፡ C 30 ዘአርአይኩከ፡] om ዘ FHCGR* 31 መንጦላዕታ፡ FHCG | om ወነት፡ R | ወግበሩ፡] ወግብሩ፡ | ማእነም፡ FH 32 ወአንብሮ፡—ምዕማደ፡] ወግበር፡፬አዕማደ፡ R^a | ምዕማደ፡] አዕማድ፡ | ዐዐ፡ pr እም CR^a | ቅፉላነ፡] 'ን፡ FHCGR* ወቅፍሎሙ፡ R^a | በወርቅ፡] ወርቀ፡ R^a | om ውስተ፡አዕማዲሁ፡ወርቅ፡ CR^a | ውስተ፡አዕማዲሁ፡] pr ወ et + ኒ፡ FHGR* | ወርቅ፡ bis] 'ቀ፡ FH | ወአርእስቲሁኒ፡] 'ሆን፡ FHCG 'ሆሙኒ፡ R* 'ሆሙ፡ R^a |

ወአዕማዲሁ ፡ ፬ ፡ ዘብሩር ። 33 ወአንብር ፡ መንጦላዕተ ፡ ዲበ ፡ አዕ XXVI 33—37
ማድ ፡ ወአብእ ፡ ህየ ፡ ውሳጢቶ ፡ ለመንጦላዕት ፡ ታቦተ ፡ ዘመርጡል ፡
ወይፈልጥ ፡ መንጦላዕተ ፡ ውሣጤ ፡ ወትቀፍል ፡ ቤተ ፡ መቅደስ ፡
34 ወትሴውር ፡ መንጦላዕተ ፡ ታቦት ፡ ዘመርጡል ፡ በቤተ ፡ መቅደስ ።
35 ወትሠውዖ ፡ ማእደ ፡ ቅድመ ፡ መንጦላዕት ፡ ገጸ ፡ አፍአ ፡ በው
ስተ ፡ ደብተራ ፡ እምገጸ ፡ ዐረቢ ። ወታነብር ፡ ማእደ ፡ እምገጸ ፡ ደብ
ተራ ፡ መንገለ ፡ ምዕዋን ፡ 36 ወትገብር ፡ ላቲ ፡ መንጦላዕተ ፡ ወመማ
ስጠ ፡ እንተ ፡ ኅብረ ፡ ያክንት ፡ ወሜላት ፡ ወነት ፡ ክዑብ ፡ ወቢሶስ ፡
ክዑብ ፡ በብዑድ ፡ ግብረት ፡ 37 ወትገብር ፡ ለመንጦላዕት ፡ ፭ ፡ አዕ
ማድ ፡ ወትቀናፍሎሙ ፡ ቅፍሎ ፡ ዘወርቅ ። ወአርእስቲሁኒ ፡ ወርቅ ፡
ወትሰብክ ፡ ሎቱ ፡ ፭ ፡ አዕማድ ፡ ዘብርት ።

1 ወግበር ፡ ቤተ ፡ ምሥዋዕ ፡ እምዕፅ ፡ ዘኢይነቅዝ ፡ ዘ፭ ፡ በእመት ፡ XXVII 1, 2
ኑኁ ፡ ወ፭ ፡ በእመት ፡ ጽፍሑ ፡ ርቡዐ ፡ ይኩን ፡ ምሥዋዑ ፡ ወ፫ ፡
በእመት ፡ ይኩን ፡ ቆሙ ፡ 2 ወአግብር ፡ መሥዋዕተ ፡ ወትገብሩ ፡ ሎቱ ፡

---

33 ታቦት፡ 35 ማእደ፡ 2°] መ' | ምዕዋን፡] ም sup ras 36 መንጦላዕት፡ cf R* | ወማማስጠ፡ | ወናት፡ (item cap 27 v 16, cap 28 vv 8, 15) | ክዑብ፡ 1°] ካዕበ፡ cf R XXVII 1 ዘ፭፡በእመት፡] ፭ parv et om በ | ወ፫፡] ዘ፫፡

ወአዕማዲሁ፡] ወመዓምዲሁ፡ FHCG ምዕማደ፡ et post ፬፡ 2° et pr ወግበር፡ FHCGR ሎሙ፡ R^a 33 ውሳጢቶ፡] ወሳጢቶ፡ FHG ውሳጤሁ፡ C ውሳጤቶ፡ R | ዘመርጡር፡ FH (item v 34) | ወይፍልጥ፡ FHCG | መንጦላዕተ፡ 2°] 'ት፡ FHCGR^a | ውሣጤ፡] ወሳጢ፡ FHG ወሳጢተ፡ C | ወትቀፍል፡] ወቀሠፋየ፡ FHCR ወቀስፍየ፡ G | መቅደስ፡] ምቅዳስ፡ FHG pr መቅደሰ፡ H 34 መንጦላዕት፡ C | ታቦት፡] 'ተ፡ CR^a pr H R* | መቅደስ፡] 'ሰ፡ et + ምቅዳስ፡ FHCG 35 ወትሠውዖ፡] ወሥርዖ፡ | በውስተ፡ደብተራ፡] om R + ወተቅዋም፡አንጻረ፡ማእድ፡ C | እምገጸ፡ 1°] በገጸ፡ R | ዐረቢ፡] አዜብ፡ C መስዕ፡ R^a | ወታነብር፡] ወት' FHCG + ተቅዋመ፡አንጻረ፡ R^a | ማእደ፡ 2°] 'ዱ፡ FHCG 'ድ፡ R^a | ምዕዋን፡] መስዕ፡ C አዜብ፡ R^a 36 ለመንጦላዕት፡ R* | ወመማስጠ፡] 'ጠ፡ G መምሥጠ፡ FH ዘይክድና፡ (om R^a) ሉኖኅተ፡ደብተራ፡ CR^a | በብዑደ፡ 37 ወትገብሩ፡ | ለመንጦላዕት፡] ዘመ' R | አዕማድ፡ 1°] 'ደ፡ + እምዕፀ፡ዘኢይነቅዝ፡ C | om ቅፍሎ፡ R | ዘወርቅ፡] ወርቀ፡ | ወርቅ፡] 'ቀ፡ FHR | ሎቱ፡] ሎንቱ፡ FHCG | አዕማድ፡ 2°] መዓምደ፡ ('ድ፡ FH) FHCG ምዕማደ፡ R^a XXVII 1 ወአግብር፡ | ቤተ፡ምሥዋዕ፡] ምሥዋዐ፡ C | እምዕፀ፡] pr H R | om ኑኁ፡ — በእመት፡ 2° R* | ጽፍሑ፡] ራሕቡ፡ C 2 ወአግብር፡መሥዋዕተ፡] om C om መ' R^a | ወትገብሩ፡] ወግበር፡ C ዘትገብሩ፡ R* om R^a |

XXVII 3—9 Y አቅርንተ ፡ ውስተ ፡ ፬ መአዝኒሁ ፡ ውስቴቱ ፡ ይጸእ ፡ አቅርንቲሆን ፡
ወቅፍሎ ፡ በብሩር ፤ 3 ወግበር ፡ ላቲ ፡ ቀጸላ ፡ ለመሥዋዕት ፡ እምሥ
ዋሪሃ ፤ ወፍያላቲሃ ፡ ወማኖሰሰ ፡ ሥጋ ፡ ወመሳውደ ፡ እሳት ፡ ኵሎ ፡
ትገብር ፡ 4 ወአግብር ፡ መጥበስቶ ፡ ሠቀ ፡ ከመ ፡ መሥገርተ ፡ ዓሣ ፡
ዘብርት ። ወአግብር ፡ ላቲ ፡ ለመጥበሳት ፡ ፬ ፡ ሕልቀተ ፡ አጻብዕ ፡ ዘ
ብርት ፡ ውስተ ፡ ፬ ፡ መአዝኒሁ ፡ 5 ወታነብሮን ፡ ውስተ ፡ መጣብስት ፡
ዘቤተ ፡ ምሥዋዕ ፡ ታሕተ ፡ ወይኩን ፡ መጥበስቱ ፡ መንፈቀ ፡ ቤተ ፡
መሥዋዕት ። 6 ወግበር ፡ መጸውርተ ፡ እምዕፀ ፡ ዘኢይነቅዝ ፡ ለቤተ ፡
መሥዋዕት ፡ ወትቀፍሎሙ ፡ ብርተ ፡ 7 ወታበውእ ፡ መጸውርተ ፡ ው
ስተ ፡ ኅልቀት ። ወይኩን ፡ ውስተ ፡ ክልኤ ፡ ገበዋተ ፡ ምሥዋዕ ፡ ሶበ ፡
ይጸውርዎ ፡ 8 ፍሉግ ፡ ይኩን ፡ ሰሌዳ ፡ ከማሁ ፡ ትገብርዎ ፡ በከመ ፡
አርአይኩከ ፡ በውስተ ፡ ደብር ፡ ከማሁ ፡ ግበር ። 9 ወግበር ፡ ሌተ ፡
ዐፀደ ፡ ለደብተራ ፡ ውስተ ፡ ምስማከ ፡ ለገጸ ፡ ዐረብ ፡ ምንዳደ ፡ ለዐ
ጸድ ፡ እምቢሶስ ፡ ዕፁፍ ፡ ወኑኁ ፡ ፻ ፡ በእመት ፡ እም፬ ፡ ምስማክ ፡

---

2 መአዝኒሁ፡ 3 ቀጸለ፡ | ወመሳውድ፡ 4 አጽባዕ፡ (pro አጽባን፡?) 5 ቤቱ፡
7 ሶበ፡ይጸውርዎ፡] ወሶበ፡ይጸውር፡ 8 ሰሌዳ፡] ስንዳሌ፡ (s. ሰ') 9 ምስ
ማክ፡ 1°] 'ከ፡ | ምንደደ፡ | ዕፁፍ፡] ፍ sup ras | በእመት፡] + እመት፡

FHCGR ውስተ፡] pr በ R | ውስቴቱ፡] ወእምኔሁ፡ C pr ወእም R[a] | ይጻእ፡ | አቅርንቲ
ሆን፡] 'ሁ፡ CG | ወቅፍልዎ፡ | በብሩር፡] በብርት፡ 3 ቀጸላ፡] አቅርንተ፡ R[*]
+ ወግበር፡ንዋያተ፡ (+ ለምሥዋዕ፡ C) ምግኃማተ፡ወጻሕራተ፡ CR[a] (totum
comma post ለመሥዋዕት፡ pos C) | እምሥዋሪሃ፡] om CR[a] om እ G | ወፍያ
ላተ፡ C | ወመኑሰሰ፡ FH ወመኖሥሠ፡ CG ወመኃሠሠ፡ R | ወመስወደ፡ F
HCG ወመሳውንደ፡ (sic) R[*] | ትገብር፡] + ዘብርት፡ 4 ሠቀ፡] ሠቀሠቀ፡
F ሠቅሠቀ፡ HR ስቅሱቀ፡ C ስቅሳቄሁ፡ G | መሣግረ፡ R | ዓሣ፡] ዐሣ፡ FH
CG | ለመጥበሳት፡] 'ስት፡ | ሕልቀተ፡] vid annot cap 25 v 26 (item v 7) |
መአዝኒሃ፡ R 5 መጣብስት፡] መጥበስት፡ (ጥበ sup ras R) | ምሥዋዕ፡] መ
ሥዋዕት፡ | መንፈቀ፡] pr በ R[a] 6 ወግበር፡] pr ወግበር፡ ፬አውቃፋተ፡
(+ ዘብርት፡ C) በ፬መዓዝኒሁ፡ ከመ፡ ይኩኑ፡ አብያተ፡ ለመጻውሪሁ፡ CR[a] | ወት
ቅፍሎሙ፡ R | በብርት፡ R 7 ወታብእ፡ | መጽወርተ፡ FHCG | ሕለቃት፡
FHC | መሥዋዕት፡ 8 ሰሌዳሁ፡ CG | አርአይኩከ፡] 'ኩክሙ፡ FH 9 ወግ
በር፡] om R[*] (ante ግበር፡ a fin ver 8 ወ antepos R[a]) | ሌተ፡] ላቲ፡ | መስ
መክ፡ bis FH | ለገጸ፡] ዘገጸ፡ | ዐረብ፡] ዐረብ፡ FHGR[*] አዜብ፡ CR[a] | ምን
ዳደ፡] መንጦላዕተ፡ ('ቱ፡ R[a]) CR[a] | እምብሶስ፡ ('ሱስ፡ R[*]) FHR[*] | ወኑኃ፡

[10] ወአዕማዲሁ ፡ ፳ ፡ ወምዕማዲሁ ፡ ዘብርት ፡ ፳ ፡ ወኖጻዳቲሁ ፡ ወጥ Y XXVII 10—17
ነፊሁ ፡ ለዐምድ ፡ [11] ከማሁ ፡ ለይትገበር ፡ ምስማክ ፡ ዘመንጸረ ፡ ምሥ
ዋዕ ፡ ምንዳድ ፡ ፻ ፡ በእመት ፡ ኑኁ ፡ ወ፳ ፡ ዘብርት ፡ ኖጻዳቲሁ ፡ ወ
ጥነፊሁ ፡ ለዐምድ ፡ ወምዕማዲሁ ፡ ይትቀፈል ፡ በብሩር ፡ [12] ወጽፍሐ ፡
ዐምዱ ፡ ዘገጸ ፡ ባሕር ፡ ለምንዳድ ፡ ፶ ፡ በእመት ፡ ጽምዶሙ ፡ ዐምደ ፡
፲ወምዕማዶሙ ፡ ፲ ፡ [13] ወጽፍሐ ፡ ዐምድ ፡ ዘገጸ ፡ ባሕር ፡ ፶ ፡ በእ
መት ፡ ዐምድ ፡ ፫ ፡ ወማዕምዶሙ ፡ ፳ ፡ [14] ወ፲፭ ፡ በእመት ፡ ለምንዳድ ፡
ኑኁ ፡ እምገጽ ፡ ፩ ፡ ምስማክ ፡ ዐምዶሙ ፡ ፫ ፡ ወምዕማዶሙ ፡ ፫ ፡
[15] እምካልእ ፡ መስመክት ፡ ፳ ወ ፲፭ ፡ በእመት ፡ ለምንዳድ ፡ ቆሙ ፡
ወዐምዶሙ ፡ ፲ ፡ [16] ወለመድረከ ፡ ዐምድ ፡ መንጦላዕታት ፡ ፳ ፡ ኑኁ ፡
በእመት ፡ ዘኅብረ ፡ ያክንት ፡ ወሜላት ፡ ወነት ፡ ወቢሶስ ፡ ክዑብ ፡ ብ
ዑደ ፡ ይኩን ፡ በግብረ ፡ መርፍእ ፡ አዕማዲሁ ፡ ፬ ፡ [17] ኵሉ ፡ አዕማድ ፡

---

11 መንደድ ፡ 12 ለመንደድ ፡ | ፲ወምዕማይሙ ፡ ፲ ፡] nihil nisi ዘገጸ ፡ ፶ ፡
14 ለምንደድ ፡ (item v 15) 15 ምስማከተ ፡ ፫ 16 ክዑበ ፡ 17 ዅሉ ፡ R |

---

10 ወምዕማዲሁ ፡] ወመዓምዲሁ ፡ FHCG | ዘብርት ፡] ዘባቲ ፡ R | ለዐምድ ፡] FHCGR ዘብሩር ፡ 11 ከመዝ ፡] ከማሁ ፡ | ለይትገበር ፡] om ለ R | ምስማክ ፡] መስ
መክ ፡ FH pr ለ | ምሥዋዕ ፡] ምዕዋን ፡ FHGR* ለሜን ፡ CR^a | ምንዳድ ፡] 'ዱ ፡
FHGR* መንጦላዕቱ ፡ (pr ወ R^a) CR^a | ወ ፳ ፡] አዕማዲሁ ፡ ፳ (pr ወ R) + ወ
ምዕማዲሁ ፡ ፳ CG | ለዐምድ ፡] 'ዱ ፡ R | ወምዕማዲሁ ፡] ወመዓምዲሁ ፡ FHG
om C | om ይትቀፈል ፡ C | በብሩር ፡] ዘብ' C om በ R 12 ወጽፍሐ ፡] ወ
ለጽ' R | ዐምዱ ፡] ዐጸዱ ፡ ('ድ ፡ R^a) CGR^a | ለምንዳድ ፡] ለመንጦላዕት ፡ C
መንጦላዕቱ ፡ R^a | ጽምይሙ ፡] ዐምይሙ ፡ FHCGR* om R^a | ዐምደ ፡] ዐምድ ፡
GR* ዓዐማዲሁ ፡ R^a 13 ዐምድ ፡ 1°] ዐጸዱ ፡ FHCG ዓምዱ ፡ R | ባሕር ፡]
ጽባሕ ፡ | ፶ ፡] ፶ FHCGR^a | ዐምድ ፡ 2°] 'ይሙ ፡ | ፫ ፡] ፲ ፡ + ዘብሩር ፡ C | ፳ ፡]
፲ ፡ om R* + ዘብርት ፡ C 14 ወ ፲፭ ፡] pr ወዕሥር ፡ FHCG pr ፲ ፡ R^a (cf ፳
a fin v 13 apud Y = ፲፲) | ለምንዳድ ፡] ዘም' FHGR* ዘመንጦላዕት ፡ C ለመ
ንጦላዕት ፡ (post ኑኁ ፡ pos) R^a | መስመክት ፡] FH ምስማክት ፡ (ት sup punct
sed prima manu) R | ወምዕማይሙ ፡] om ወ FHCG 15 እምካልእ ፡] pr
ወ | መስምክት ፡ R | ፳ ወ ፲፭ ፡] ፲ ወ ፭ ፡ | ለምንዳድ ፡] ለመንጦላዕት ፡ CR^a |
ቆሙ ፡] ኑኁ ፡ CR^a (ante ለመንጦላዕት ፡ R^a) | ወዐምይሙ ፡] om ወ | ፲ ፡] ፫
+ ምዕማይሙ ፡ (pr ወ R) ፫ ፡ 16 ወለመድረከ ፡] ወለአንቀጸ ፡ CR^a | ዐምድ ፡]
ዐጸዳ ፡ FHCG ዓፀድ ፡ R | መንጦላዕታ ፡ | ኑኃ ፡ HG | ዘኅብረ ፡ ያክንት ፡] ዘያክ
ንት ፡ FHCG | ወነት ፡] + ክዑብ ፡ C (vid cap 25 v 4) | ፬ ፡] + ወመዓምዲሁ ፡
(ወምዕማ' R) ፬ ፡ pr ዅሉ ፡ R

XXVII 18—21 Y ዘዐጸድ ፡ ይአውዱ ፡ ይትቀፈሉ ፡ ቅፍሎ ፡ ብሩር ፡ ወአርእስቲሆሙኒ ፡
ብሩር ፡ ወአዕማዲሆሙኒ ፡ ብሩር ። 18 ወኑኁ ፡ ዐምዱ ፡ ፻ ፡ በእመት ፡
ወጽፍሐ ፡ ፶ ፡ ወቆሙ ፡ ፭ ፡ በእመት ፡ ወቢሶስ ፡ ክዑብ ። ወምዕማ
ዲሆሙ ፡ ብርት ። 19 ወኵሉ ፡ ግብሩ ፡ ወኵሉ ፡ ምግባሪሁ ፡ ወመታ
ክልተ ፡ ዐፀዱ ፡ 20 ወአንተሂ ፡ አዝዞሙ ፡ ለውሉደ ፡ እስራኤል ፡ ወይ
ንሥኡ ፡ ቅብአ ፡ ዘዘይት ፡ ዘቀዳሚ ፡ ቅስመታ ፡ ንጹሐ ፡ ውጉአ ፡
ለብርሃን ፡ ከመ ፡ ያሕትዉ ፡ ማኅቶተ ፡ በውስተ ፡ ደብተራ ፡ በቤተ ፡
መቅደስ ፡ 21 አፍአ ፡ እመንጦላዕት ፡ ቅድመ ፡ ትእዛዝ ። ወያኀቱ ፡
አሮን ፡ ወደቂቁ ፡ እምሰርክ ፡ እስከ ፡ ነግህ ፡ በቅድመ ፡ እግዚአብሔር ፡
ሕገ ፡ ለዝሉፉ ፡ ለትውልድክሙ ፡ ኀበ ፡ ውሉደ ፡ እስራኤል ።
XXVIII 1—3 1 ወአቅርብ ፡ ኀቤከ ፡ አሮንሃ ፡ እኁከ ፡ ወውሉዶ ፡ እምውሉደ ፡
እስራኤልሂ ፡ ከመ ፡ ይኩኑ ፡ ሊተ ፡ አሮን ፡ ወናዳብ ፡ ወአብዩድ ፡
ወአልዓዛር ፡ ወይታምር ። 2 ወትገብር ፡ ዐራዘ ፡ ለአሮን ፡ ቅዱስ ፡ ለ
ክብር ፡ ወለሱራሔ ፡ 3 ወአንተ ፡ አይድዕ ፡ ለኵሉ ፡ ጠቢባን ፡ በልብ ፡
እለ ፡ መላእኩ ፡ ላዕሌሆሙ ፡ መንፈሰ ፡ ጥበብ ፡ እሙንቱ ፡ ይግበሩ ፡
ለዐራዝ ፡ ቅዱስ ፡ ለቤተ ፡ መቅደስ ፡ በዘ ፡ ቦቱ ፡ ይቄድሱ ፡ ኪያሃ ።

ይትቀፈሉ ፡] ’ፋሉ ፡ | ወአርእስቲሆሙኒ ፡] punct inter ሙ et ኒ 19 ወመታክ
ለተ ፡ s. ’ላተ ፡ 20 አዝዞሙ ፡] pr ወ | ቅስማተ ፡ XXVIII 1 ወውሉዶ ፡] ’ድከ ፡

FHCGR 17 ይአውዱ ፡] ይዑዱ ፡ FHG ዘዓውዱ ፡ C አውዱ ፡ (ras 1 lit ante አ) R | ብሩ
ር ፡ 1°] pr ዘ R | ወአርእስቲሆሙኒ ፡ — ብሩር ፡ 3°] ወአ’ ፡ ብ’ ፡ መዓምዲሆሙ ፡
ብርት ፡ FHCG ወምዕማዲሆሙኒ ፡ ወአርእስቲሆሙኒ ፡ ብሩር ፡ R 18 ዐምዱ ፡]
ዐጸዱ ፡ CGR | ፶ ፡ 1°] ፷ ፡ R* | ፶ ፡ 2°] ፷ FHCGR^a pr ዘ | ወቢሶስ ፡] እምቢ’ |
ወመዓምዲሆሙ ፡ FHCG 19 መጋብርቲሁ ፡ | ዐፀዱ ፡] + ብርት ፡ CR^a 20 ወ
አንተሂ ፡] om ሂ ፡ | ወይንሥኡ ፡] om ወ R | ቅብአ ፡ ዘዘይት ፡] ord inv R | ዘቀ
ዳሜ ፡ FHCGR* | ውጉኡ ፡ R | ያሕትው ፡ FHG | om መቅደስ ፡ R 21 ቅ
ድመ ፡] pr ዘ C | ወያኀቱ ፡] ’ትው ፡ FHCG ’ትዉ ፡ et om ወ R | ወደቂ ፡ FH
CG | ሕግ ፡ CR | ኀበ ፡] እም R^a XXVIII 1 om ኀቤከ ፡ R | እኋከ ፡ FHCG |
እምውሉደ ፡] እምውስተ ፡ ውሉደ ፡ FHCG | እስራኤልሂ ፡] om ሂ | ወአልዓ
ዘር ፡] ወእልዓዘር ፡ (om ወ FHG) | ወይታማር ፡ FHR (ም et ማ una et
eadem lit R*) 2 ወትገብር ፡] ወታገብእ ፡ R | ቅዱሰ ፡ FHCG 3 ወአ
ንተ ፡] ወ R | ጠቢባነ ፡ ልብ ፡ R | ጥበብ ፡] pr ዘ FHCG | ለዐራዝ ፡] ’ዘ FHCG
om ለ CG | ቅዱስ ፡ | ምቅዳስ ፡ FHCG | በዘ ፡ ቦቱ ፡] በዘቦ ፡ FHCG | ይቄድስ ፡
FHCG | ኪያየ ፡

[4] ገዘውእቱ ፡ አልባሰ ፡ ዘይገብሩ ፡ መልበስተ ፡ እንግድዓ ፡ ወትብልያ ፡ Y XXVIII 4—11
ዘመቅፈርት ፡ ወጳዴር ፡ ወመልበስቱ ፡ ቀኈጸር ። ወድርማንቃት ፡ ዘብ
እሲ ፡ ዘሐቌ ፡ ወቅናት ። ወትገብር ፡ ለሙ ፡ ለአሮን ፡ አልባሲሁ ፡ ቅ
ዱሰ ፡ ወለደቂቁ ፡ በዘ ፡ ይሠውዑ ፡ ሊተ ። [5] ወእሙንቱ ፡ ይነሥኡ ፡
ሊተ ፡ ወርቀ ፡ ወያክንተ ፡ ወሜላተ ፡ ወነተ ፡ ወቢሶሰ ፡ [6] ወይግበሩ ፡
ትብልያሁ ፡ እምቢሶስ ፡ ክዑብ ፡ ወግበሩ ፡ ግብረ ፡ ምእናም ፡ ብዑደ ፡
[7] ክልኤተ ፡ ይኩን ፡ እምሄጼሞስ ፡ እለ ፡ ይትላጸቃ ፡ በበይናቲሆን ፡
አኃቲ ፡ ዲበ ፡ አኃቲ ፡ እምክልኤሆን ፡ ገጸ ፡ ግብረ ፡ ግብረቶን ፡ [8] ወ
እንመተ ፡ ትብልያሆን ፡ በላዕሌሆን ፡ እምግብረ ፡ ድሙራት ፡ ይኩና ፡
ዘወርቅ ፡ ወዘያክንት ፡ ወሜላት ፡ ወነት ፡ ፍቱል ፡ ወቢሶስ ፡ ክዑብ ።
[9] ወንሣእ ፡ ክልኤ ፡ እብን ፡ ዘመረግድ ፡ ወሕርዎሙ ፡ ለደቂቀ ፡ እስራ
ኤል ፡ [10] ፮ ፡ አስማት ፡ ውስተ ፡ ፩ ፡ እብን ፡ ወ ፮ ፡ ውስተ ፡ ፩ እብን ፡
በበዘመዶሙ ፡ [11] ወግብሩ ፡ ዛኪን ፡ ኀርው ፡ ወዐይነ ፡ ማኅተም ፡ ወት

---

4 ቅዱስ፡ 5 ወርቀ፡ — ወማላተ፡] cas nomin | ወናተ፡ | ወቢሶስ፡ R 7 ይ
ትለጸቃ፡ (vid) | ገጸ፡ — 8 ወእንመተ፡ትብል.... sup ras 10 አስመት፡
11 ኀርወ፡ |

---

4 ዝውእቱ፡] pr ወ | አልባስ፡ | ወጰዴሬ፡ | ወመልበስቱ፡] 'ተ፡ G om ወ R | FHCGR
ቀኈጸር፡] ቀኈጽሮ፡ pr ወ R | ወድርማንቃት፡] 'ቅ፡ R 'ቀ፡ et om ወ FHG |
ወቅናት፡ | "C has vestes aliis nominibus et alio ordine ita recenset: ኤፉድ፡
ወሎግዮ ፡ ወጰዴሬ ፡ ወቢሶሰ ፡ ዘቀኈጽሮ፡ ወአክሊለ፡ ወድርማንቀ፡ ዘሐቌ፡ ወቅና
ታተ፡" | ወትገብሩ፡ | ወለደቀ፡ FHCG ወለቂቁ፡ (sic) R 5 om ሊተ፡C 6 ወይ
ግበሩ፡] ወይገብሩ፡ | ትብልያሁ፡] 'ሌሁ፡ FHGR* ኤፉደ፡ C ኤፉ፡ R^c | እምቢ
ሶስ፡ክዑብ፡] እምወርቅ፡ወያክንት፡ወኅብረ፡ክብድ፡ወለይ፡ወቢሶስ፡ፍቱል፡በግ
ብረ፡መርፍእ፡ C | ወግበሩ፡] ግብሩ፡ FHG ወግብሩ፡ CR | ማእነም፡ FH | ብ
ዑድ፡ FHCG 7 እምሄጼሞስ፡] ኤጼሙስ፡ FHG እምጳሙስ፡ R* መታክፌሁ፡
C መታክፍቲሁ፡ R^c | በበይኖን፡ FHCG | እምክልኤሆሙ፡ FHCG | ገጽ፡ | om
ግብረ፡ 8 ትብላይሆን፡ FH ትብልያሁ፡ C | በላዕሌሆን፡] om H ዘላዕሌሁ፡
C | እምግብረቶን፡ | ድሙራተ፡ | ወዘያክንት፡] om H | ፍቱል፡] ክዑብ፡ C
9 ወንሣእ፡] om ወ R | እብን፡ዘመረግድ፡] እብነ፡ (አእባነ፡ R) መረግድ፡ | ወሐ
ርዎሙ፡] ወአኅርዎሙ፡ FHG ወግልፍ፡ላዕሌሆሙ፡ C + አስማቲሆሙ፡ | ለደ
ቂቀ፡] ለውሉደ፡ FH(C?)GR 10 በበአዝማዲሆሙ፡ 11 ወግብሩ፡] ግበር፡
et + ግብረ፡ FHCG ግብረ፡ R | ዛኪን፡] ዘኬንያ፡ FHR | ኀርወተ፡ ('ት፡ R)
ዐይነ፡ | ወትገልፍ፡] om ወ |

Y XXVIII 12—20 ገልፍ ፡ ክልኤሆን ፡ አእባነ ፡ አስማተ ፡ ውሉደ ፡ እስራኤል ፡ 12 ውስ
ተ ፡ ክልኤ ፡ መታክፍቲሁ ፡ ተዝካረ ፡ በእንቲአሆሙ ። 13 ወትገብር ፡
አራዊተ ፡ እምወርቅ ፡ ንጹሕ ። 14 ወአግብር ፡ ክልኤተ ፡ ጽንፈ ፡ እም
ወርቅ ፡ ድሙር ፡ ጽጉየ ፡ ግበር ፡ ጽፍሮ ፡ ወአንብር ፡ ጽንፈ ፡ ጽፍሮ ፡
ዲበ ፡ አራዊተ ፡ ምድር ፡ በአምሳሎሙ ፡ መንገለ ፡ ቅድም ። 15 ወት
ገብር ፡ በሐሳበ ፡ አገዘፋሪሁ ፡ ዘዘ ፡ ዚኣሁ ፡ በሐሳበ ፡ መልበስቱ ፡ ት
ገብር ፡ ከማሁ ፡ በወርቅ ፡ ወያክንት ፡ ወበሜላት ፡ ወነት ፡ ከዐብ ፡ ወ
ቢሶስ ፡ ከዐብ ፡ 16 ወትገብርዎ ፡ ርቡዐ ፡ ወይኩን ፡ ዐጽፈ ፡ ዘእመት ፡
ኑኅ ፡ ወእመት ፡ ወርዱ ። 17 ወይትአነም ፡ በምእናም ፡ ወለለ ፡ እብኑ ፡
፬ ፡ ጸታሁ ፡ ወዘእብን ፡ ጸታ ፡ ይትገበር ፡ ዘሰርድዮን ። ወጳዝዮን ፡
ወመረግድ ። ፩ ፡ ጸታ ፡ ዝሉፈ ፡ 18 ወካልእ ፡ ጸታ ፡ ዘእብን ፡ ከመ ፡
ፍሕም ፡ ወሰንፔር ፡ ወኢያስጲድስ ። 19 ወሣልስ ፡ ጸታ ፡ ዘለጌርጌዎን ፡
ወቃጥስ ፡ ወአሜስጣስ ። 20 ወራብዕ ፡ ጸታ ፡ በእብን ፡ ዘኀብረ ፡ ወርቅ ፡

አስማተ ፡] ዘአስመት ፡ 14 ጽፍሮ ፡] ጽፉየ ፡ cf FHC | አራዊት ፡ 15 በሐ
ሰበ ፡ bis (item v 22) 17 በምእናም ፡] ም 2° et ሙ una et eadem lit

FHCGR ክልኤሆሙ ፡ | እብነ ፡ | እስራኤል ፡] + መአኀዘ ፡ ወርቅ ፡ ትገብር ፡ በዐውደሙ ፡ C
12 ውስተ ፡] pr ወታነብሮሙ ፡ ለ፪አዕባን ፡ C | ክልኤ ፡] + ሆሙ ፡ | መታክፌሁ ፡
FHCG | ተዝካረ ፡] pr ተዝካረ ፡ በእንቲአሆሙ ፡ ወይነሥእ ፡ አሮን ፡ አስማቲሆሙ ፡
በቅድመ ፡ እግዚአብሔር ፡ ላዕለ ፡ ፪ መታክፌሁ ፡ C 13 አራዊተ ፡] + ምድር ፡
14 ጽንፈ ፡ 1°] ጽነፈ ፡ FH ሰናስለ ፡ CR* | እምወርቅ ፡] + ንጹሕ ፡ ('ሐ ፡ R) |
ድሙረ ፡ | ጽጉየ ፡] ጽጋይ ፡ FHCG pr ወ R | ግበር ፡] ግብረ ፡ G | ጽፍሮ ፡ 1°]
ጽፉረ ፡ FHC | om በአምሳሎሙ ፡ — ቅድም ፡ CR* | በአምሳሊሆን ፡ FHG በ
ምሳሌሆን ፡ R | መንገለ ፡] pr እ 15 ወግበር ፡ R* | በሐሳበ ፡ 1° — ዚኣሁ ፡]
ሎግዮን ፡ (om ን R*) ዘፍትሕ ፡ (+ ግብረ ፡ ማእነም ፡ ብዑድ ፡ C) CR* | መልበስቱ ፡]
ኤፉድ ፡ R* | ወበያክንት ፡ | ወበሜላት ፡] om በ FHG 16 ወትገብሮ ፡ | ርብዐ ፡
FH ርብዐ ፡ GR | ዐጽፍ ፡ FHCG | ወርዱ ፡] ራሕቡ ፡ C 17 በምእናም ፡] በማእ
ነም ፡ FHR + ወአንብር ፡ ላዕሌሁ ፡ አዕባነ ፡ በ፬ጾታ ፡ R* | ወዘእብን ፡ ጸታ ፡] ጸታ ፡
ዘእብን ፡ | ዘስርዲዮን ፡ FH | ወዘንጳዝዮን ፡ (ወዘትጳ' ፡ H) FH ወዘጳዝዮን ፡ ('ዜ
ዎን ፡ R) CGR | ወዘመረግድ ፡ | ዝሉፈ ፡] 'ፍ ፡ R om FHCG 18 om ወካ
ልእ ፡ ጸታ ፡ FH(C?) | ዘእብኑ ፡ | ወስንፒር ፡ FH | ወኢያስጲስ ፡ 19 ዘለጊር
ዮን ፡ FHCG ለዘ ፡ ጊርዮን ፡ R | ወአቃጥስ ፡ FHG ወአካጥስ ፡ C ወአቃጥን ፡ R |
ወአሜቲሶጥስ ፡ FHCG ወአሜተስጥስ ፡ R

ወብረሴ ፡ ወሰውም ። ወልቡጥ ፡ በወርቅ ፡ ወእሱር ፡ በወርቅ ፡ ይኩን ፡ Y
በበ ፡ ጾታሁ ፡ [21] ወእበኒሁ ፡ ይትገበር ፡ በአስማቲሆሙ ፡ ለውሉደ ፡ XXVIII
እስራኤል ፡ ፲ ወ ፪ ፡ በበ ፡ አስማቲሆሙ ፡ ይትገለፍ ፡ ከመ ፡ ግልፈት ፡ 21—26
ዐይነ ፡ ማኅተም ፡ ለለስሞሙ ፡ ለ፲ ወ ፪ ፡ ሕዝበ ፡ እስራኤል ። [22] ወት
ገብር ፡ በሐሳበ ፡ ጽነፊሁ ፡ ከመ ፡ ዘጽፍሮ ፡ ወጽፍሮሁኒ ፡ ከመ ፡ እንተ ፡
ዘርዚቅ ፡ ዘወርቅ ፡ ንጹሕ ። [23] ወይንሣእ ፡ አሮን ፡ አስማቲሆሙ ፡ ለው
ሉደ ፡ እስራኤል ። እምኀበ ፡ ይወዕእ ፡ ቃለ ፡ ፍትሕ ፡ ውስተ ፡ እንግ
ድዓሁ ፡ እንዘ ፡ ይበውእ ፡ ቤተ ፡ መቅደስ ፡ ለተዝካር ፡ ቅድመ ፡ እግ
ዚአብሔር ። [24] ወትነብር ፡ መንገለ ፡ ይወዕእ ፡ ፍትሕ ። ወአዝፋሪሁ ፡
ለሰናስልሂ ፡ እምለፌ ፡ ታነብር ፡ [25] ወሥዕለ ፡ አራዊት ፡ እምውስተ ፡
ክልኤሆሙ ፡ መታክፍ ፡ ዘመልበስት ፡ መንገለ ፡ ገጽ ፡ [26] ወትነብር ፡
መንገለ ፡ ምዕናን ፡ ዘፍትሕ ፡ ወትእዛዝ ፡ ወርትዕ ። ወይትገበር ፡ው

21 ወእባኒሁ፡ 22 በሐሰበ፡ 23 ለተዝከር፡ 24 ለሰናስልሂ፡] ሂ sup punct Y* | እምላፌ፡

20 ወብርሴ፡ FH ወቢረሊ፡ C ወቢረሴ፡ G | ወሳውም፡ FHG ወሶም፡ C ወ FHCGR
ስም፡ R | ወልቡጠ፡ et ወእሱረ፡ FHCG | በበ፡] pr ወ R 21 ግልፈተ፡ | ለለስሙ፡ 22 ወትገብር፡] ወግበር፡ et + ሎቱ፡ Rª | በሐሳበ፡] ለሎግዮን፡ C ለሎግዮ፡ (post ሰናስለ፡) Rª | ጽነፊሁ፡] ጽንፊሁ፡ G ሰናስለ፡ CRª | om ከመ፡ 1° | ወጽፍሮሁኒ፡] om ኒ | om እንተ፡ | ዝርዚቅ፡ FH ዘርዜቅ፡ CG | ንጹሕ፡] + ወግበር፡ ፪ ኀልቀታተ፡ ወርቅ፡ ወታነብሮሙ፡ ለ፪ኀልቀታት፡ ላዕለ፡ ፪ ጽነፊሁ፡ ለሎግዮ ። ወታነብሮሙ፡ ለ፪ጽፍሮ፡ ወርቅ፡ ላዕለ፡ ፪ ኀልቀታት፡ ዘጽንፈ፡ ሎግዮ ። ወለ፪ጽነፊሁ፡ ታነብር፡ ፪ ጽፍሮ፡ ላዕለ፡ ፪ ክበበ፡ ጥውዮ፡ (ጠ' Rª) ወታኀብሮ፡ (sic) ላዕለ፡ መታክፈ፡ ኤፉድ፡ መንገለ፡ ገጹ ። ወግበር፡ ፪ ኀልቀታተ፡ ወርቅ፡ ወታነብሮሙ፡ ላዕለ፡ ፪ ጽነፊሁ፡ ለሎግዮ፡ ኀበ፡ ጽንፈ፡ (om Rª) ክንፈ፡ ፉ፡ (ነን' sic Rª) ኀበ፡ ዘየኀልፍ፡ ኤፉድ፡ እንተ፡ ውስተ፡ (om Rª) ውሥጥ ። ወግበር፡ ፪ ኀልቀታተ፡ ወርቅ፡ ወታነብሮሙ፡ ላዕለ፡ ፪ መታክፈ፡ ኤፉድ፡ ኀበ፡ ይትረአይ፡ መንገለ፡ ገጹ፡ በማኅበርቱ፡ መልዕልቴሁ፡ ለእንመተ፡ ኤፉድ ። ወያስተአኅዝዎ፡ ለሎግዮ፡ እምኀልቀታቲሁ፡ ኀበ፡ ኀልቀታተ፡ ('ቀተ፡ Rª) ኤፉድ፡ በፈትሰ፡ ያክንት፡ ከመ፡ ይኩን፡ ላዕለ፡ (ለእለ፡ s. ላእለ፡ Rª) እንመተ፡ ኤፉድ፡ ወኢያንጦልል፡ ሎግዮ፡ እምኤፉድ ። CRª 23 ወይነሥእ፡ R | እምነበ፡ — ፍትሕ፡] ለሎግዮ፡ ዘፍትሕ፡ C | እግዚአብሔር፡] + ዘልፈ፡ C 24 om hunc versum et sequentem CRª | ወትነብር፡] ወታ' | መንገለ፡] መንጸረ፡ | ፍትሕ፡] ፍታሐ፡ FH ፍትሐ፡ R* | ወአዝፋሪሁ፡] om ወ | ለስንሳሌሃ፡ | እምለፌ፡] እምዝልሂ፡ ('ለሂ፡ R*) እምስማካቲሃ፡ ወእምዝናኔ፡ (om እ R*) 25 አራዊት፡] + ታነብር፡ | ክልኤሆን፡ R* 26 ወታነብር፡ | መንገለ፡ — ለአሮን፡] ኀበ፡ ሎግዮ፡ ዘፍትሕ፡ መብርሂያተ፡ ወማኅተማተ፡ ወይከውኑ፡ (ወይኩኑ፡ Rª) ላዕለ፡ (ኀበ፡ Rª) ልበ፡ አሮን፡ CRª | ወዘትእዛዝ፡ R* | ወትገብር፡ R* |

Y XXVIII ስተ ፡ እንግድዓሁ ፡ ለአሮን ። ወሶበ ፡ ይበውእ ፡ ቤተ ፡ መቅደስ ፡ ቅ
27—32 ድመ ፡ እግዚአብሔር ፡ ያበውእ ፡ አሮን ፡ ፍትሖሙ ፡ ለውሉደ ፡ እስ
ራኤል ፡ በውስተ ፡ እንግድዓሁ ፡ ቅድመ ፡ እግዚአብሔር ፡ ለዝሉፉ ፡
27 ወትገብር ፡ መልበስተ ፡ ዘጳዴር ፡ ዘኵለንታሁ ፡ በያክንት ፡ 28 ወአ
ፈ ፡ መልበስቱ ፡ እምኔሁ ፡ ወይኩን ፡ ማእከለ ፡ በአውደ ፡ አፈ ፡ መል
በስቱ ፡ ይትገበር ፡ ግብረ ፡ ምእናም ። ወድጓሬሁ ፡ እኑም ፡ እምውስ
ቴቱ ፡ ከመ ፡ ኢይትበተክ ፡ 29 ወትገብር ፡ በመልዕልቴሃ ፡ ወበመት
ሕቴሃ ፡ ከመ ፡ ጽጌ ፡ ሮማን ፡ ዘያክንት ፡ ወሜላት ፡ ወነት ፡ ዘፍትሎ ፡
ወቢስስ ፡ ክዑብ ፡ መትሕተ ፡ መልበስት ፡ ክዑብ ፡ ኵሉ ፡ አውዱ ፡
ወሕብሩ ፡ ኅብረ ፡ ሮማን ፡ ዘወርቅ ። ወጸናጽል ፡ ማእከሎሙ ፡ ለእሉ ፡
በአውዱ ፡ 30 ወሮማኑ ፡ በጸናጽል ፡ ወርቅ ፡ ጸናጽሊሆሙ ፡ ወጽጌሆን ፡
በናሕስ ፡ መልበስቱ ፡ በአውዱ ። 31 ወይገብር ፡ አሮን ፡ ሶበ ፡ ይጼ
ውዕ ፡ በቃል ፡ ዘይሰማዕ ፡ እንዘ ፡ ይበውእ ፡ ቤተ ፡ መቅደስ ፡ ቅድመ ፡
እግዚአብሔር ፡ ወእንዘሂ ፡ ይወፅእ ፡ ከማሁ ፡ ከመ ፡ ኢይሙት ፡
32 ወትገብር ፡ ቈጽለ ፡ ወርቅ ፡ ረቃቅ ፡ እምወርቅ ፡ ንጹሕ ፡ ወትገብር ፡

---

26 ያበውእ ፡] አ' | እግዚአብሔር ፡ 2°] + ወአበውእ ፡ አሮን ፡ et 7 verba seqq usque ad እግዚአብሔር ፡ repet 27 መልብስተ ፡ 28 ወአፈ ፡] ወአመ ፡ | መልብስቱ ፡ bis | በአውደ ፡] 'ድ ፡ 29 ወናት ፡ | ኵሎ ፡ 30 ወጽጌያሆን ፡ 31 ይወፅእ ፡] ይ sup ras

---

FHCGR ወሶበ ፡] om ወ C | ያበውእ ፡] ያብእ ፡ | ለዘልፍ ፡ FHCG 27 om መልበስት ፡ R^a | ዘጳዴር ፡] ዘጰዴሬ ፡ FHCG ለጰዴሬ ፡ (om ለ R^a) R 28 ወይኩን ፡] om ወ C | በአውደ ፡] ለዓውደ ፡ (vid) R* በዓውዳ ፡ R^a | om አፈ ፡ መልበስቱ ፡ R^a | ምእናም ፡] ማእነም ፡ FHCG | ወድጓሬሁ ፡] ወድማሬሁ ፡ | እኑም ፡] እንሞ ፡ (ሞ s. ም litum in R) 29 ወትገብር ፡ -- ወበመትሕቴሃ ፡] ወግበር ፡ እመልዕልቴሁ ፡ በዐውዱ ፡ መትሕተ ፡ መልበስቱ ፡ C | በመልዕልቴሃ ፡] om በ R | ወበመትሕቴሃ ፡] om በ | ጽጌ ፡] ፍርየተ ፡ FH ፍሬያተ ፡ CG ርእየተ ፡ R | ወቢስስ ፡] vid cap 25 v 4 | መልበስቱ ፡ R | om መትሕተ ፡ — ዘወርቅ ፡ C | ዘወርቅ ፡] pr ወ R^a | ወጸናጽል ፡] om ወ R^a | ማእከሎሙ ፡] pr ወ R 30 pro toto versu ጸናጽለ ፡ ወርቅ ፡ ወሮማን ፡ ጸናጽለ ፡ ወርቅ ፡ ወሮማን ፡ መልዕልተ ፡ ጰዴሬ ፡ እንተ ፡ ዐውዱ ፡ C item R^a usque ad ወሮማን ፡ 2° et + 4 ultima verba ex R* | በጸናጽል ፡ ወርቅ ፡] ዘወርቅ ፡ | ጸናጽሊሆሙ ፡] 'ሆን ፡ pr ወ FHG | በአውዱ ፡] እምዐውዱ ፡ 31 ወይገብር ፡] ወይግበር ፡ FHCG pr ወይከውን ፡ ላዕለ ፡ አሮን ፡ ለተልእኮ ፡ C | ይጼውዕ ፡] ይሠውዕ ፡ 32 ረቃቀ ፡

ውስቴቱ ፡ አርአያ ፡ ማኅተም ፡ ቅዱስ ፡ ለእግዚአብሔር ። 33 ወታነብ Ÿ XXVIII
ር ፡ ዲበ ፡ ዘኅብረ ፡ ያክንት ፡ ፍትሎ ። ወያንብርዋ ፡ ዲበ ፡ አርዌ ፡ ው 33—39
ስተ ፡ ፍጽሙ ፡ ለአሮን ፡ ለትንበር ፡ 34 ወይኩን ፡ ውስተ ፡ ፍጽሙ ፡
ወይንሣእ ፡ አሮን ፡ ኃጢአተ ፡ ሕዝብ ፡ ለቅዱሳን ፡ እለ ፡ ቅዱስ ፡
ውሉደ ፡ እስራኤል ፡ እምኵሉ ፡ ሀብተ ፡ ቅድስናሆሙ ፡ ይኩን ፡ ው
ስተ ፡ ፍጽሙ ፡ ለአሮን ፡ ስጥወ ፡ ለእግዚአብሔር ፡ 35 ወቀኈጽረተ ፡
ዐራዙ ፡ እምቢሶስ ፡ ወትገብር ፡ ማዕፈርተ ፡ ዘቢሶስ ፡ ወቅናተ ፡ ዘኅ
ብረ ፡ ግብረቱ ፡ 36 ወለደቂቀ ፡ አሮን ፡ ትገብር ፡ ሎሙ ፡ አልባሰ ፡ ወቅ
ናታተ ፡ ወማዕፈርታተ ፡ ወይኩን ፡ ለክብር ፡ ወለአንክሮ ። 37 ወታለ
ብሶ ፡ ለአሮን ፡ እኁከ ፡ ወደቂቁ ፡ ምስሌሁ ፡ ወቅብኦሙ ፡ ወአጽሕ
ዶሙ ፡ እደዊሆሙ ፡ ወአባርኮሙ ፡ ከመ ፡ ይሡዑ ፡ ሊተ ። 38 ወአግ
ብር ፡ ሎሙ ፡ ድርማንቀ ፡ ዘዓጌ ፡ ከመ ፡ ይሰውሮሙ ፡ ምሕፋሪሆሙ ፡
ወኀበ ፡ ይከድኖ ፡ እምሐቌ ፡ እስከ ፡ መናቅዕት ፡ ለይኩና ። 39 ወከ
ማሁ ፡ ለይልበስ ፡ አሮን ፡ ወደቂቁ ። ሶበ ፡ ይበውኡ ፡ ውስተ ፡ ደብ
ተራ ፡ ዘመርጡል ፡ ወሶበ ፡ ይበውኡ ፡ ይሡዑ ፡ ውስተ ፡ ምሥዋዕ ፡
ቤተ ፡ መቅደስ ፡ ወኢያምጽኡ ፡ ላዕሌሆሙ ፡ ኀጢአተ ፡ ከመ ፡ ኢይ
ሙቱ ፡ ወሕግ ፡ ለገዚሉፉ ፡ ወሎቱ ፡ ወለፍሬሁ ፡ እምድኅሬሁ ።

---

33 ፍጽም ፡ 34 ወይትነሣእ ፡ 35 ወቅናት ፡ 36 ወቅናታ ፡ ት ፡ (sic), ታ ex ት emend | ወማዕፈርታተ ፡] ወምርፍታተ ፡ (pro 'ፍእታተ ፡?) 38 ምሕፈሪሆሙ ፡ 39 ይበውኡ ፡ 2°] 'እ ፡ FHGR

---

33 ወታነብር ፡] 'ራ ፡ | ወያንብርዋ ፡] ወያነ' | አርዌ ፡ — ለትንበር ፡] አክሊል ፡ መንገለ ፡ (ውስተ ፡ R^a) ፍጽሙ ፡ CR^a | ለአሮን ፡] ለአርዌ ፡ FHCGR 34 ፍጽሙ ፡ 1°] + ለአሮን ፡ | om ሕዝብ ፡ CR^a | ለቅዱሳን ፡] ለቅድሳት ፡ CR^a | እለ ፡] H C | ቅዱስ ፡] ቀደሱ ፡ | ቅድስናሆሙ ፡] ቅድስቶሙ ፡ R^a | ይኩን ፡] pr ወ 35 ወቀኈጽረተ ፡] ወትገብር ፡ C | ዐራዘ ፡ C | እምቢሶስ ፡] እምሶብሶን ፡ FH እምሶባሶን ፡ G እምብስሶን ፡ R | ማዕፈርተ ፡] 'ሪት ፡ R^a አክሊለ ፡ C አክሊሎ ፡ R^a | ወቅናቱ ፡ R | H ሕብር ፡ 36 ወማዕፈርታተ ፡] 'ሪታተ ፡ R^a ወቀብዓታተ ፡ CR^a 37 Hic versus in C post v 38 transpositus est | እኁከ ፡] pr ለ FHCG | ወደቂቀ ፡] ወለደቂቁሂ ፡ ('ኒ ፡ et ደ int lin R) | ወአባርኮሙ ፡] om እ G ወቀድሶሙ ፡ C 38 መኃፍሪሆሙ ፡ R | ይከድና ፡ | መናቅእ ፡ 39 ለይልበስ ፡] om ለ R | ይበውኡ ፡ 1°] 'እ ፡ FHG | ይበውኡ ፡ 2°] 'እ ፡ FHGR ይቀርቡ ፡ C | ይሡዑ ፡ FHGR | ውስተ ፡ 2°] ኀበ ፡ C | ምሥዋዓ ፡ R | ኢይሙት ፡ FHR | ወሕግ ፡] om ወ | ለዘልፍ ፡ FHCG | ወሎቱ ፡] om ወ | ወለፍሬሁ ፡] ወለዘርኡ ፡ C

Y
XXIX 1—10 1 ወዝውእቱ ፡ ዘትገብር ፡ ሎሙ ፡ ከመ ፡ ትቀድሶሙ ፡ ከመ ፡ ይት
ለአኩኒ ፡ ወንሣእ ፡ ላህመ ፡ እምአልህምት ፡ ወአባግዐ ፡ ንጹሓነ ፡ ክል
ኤተ ፡ 2 ወኅምስተ ፡ ናእተ ፡ ልዉሰ ፡ በቅብእ ፡ ዘስንዳሌ ፡ እምስር
ናይ ፡ ትገብሮ ፡ 3 ወታነብሮን ፡ ዲበ ፡ ጋሕፈት ፡ ወላህሞኒ ፡ ወክልኤ ፡
አባግዐ ፡ ታነብር ፡ ዲበ ፡ ጋሕፈት ፡ 4 ወለአሮን ፡ ወለደቂቁ ፡ ታቀር
ቦሙ ፡ ኀበ ፡ ኆኅተ ፡ ደብተራ ፡ ዘመርጡል ፡ ወተሐጽቦሙ ፡ በማይ ።
5 ወነሢአከ ፡ አልባሲሁ ፡ ለአሮን ፡ እኁከ ፡ አልብሶ ፡ ወልብሱ ፡ ዘጰ
ዴር ፡ ወመልበስቶ ፡ ታቀርብ ፡ ኀበ ፡ ማዕፈርት ፡ 6 ወቆብዐ ፡ ትወዲ ፡
ዲበ ፡ ርእሱ ፡ ወታነብር ፡ ቀጸላ ፡ ወርቅ ፡ ዲበ ፡ ቆብዑ ፡ 7 ወትነሥእ ፡
እምቅብእ ፡ ዘቡሩክ ፡ ወትክዑ ፡ ዲበ ፡ ርእሱ ፡ 8 ወለደቂቁሂ ፡ ታነብ
ሮሙ ፡ ወታለብሶሙ ፡ አልባሲሆሙ ፡ 9 ወታቀንቶሙ ፡ ቅናውቲ
ሆሙ ፡ ወትወዲ ፡ ዲበ ፡ ርእሶሙ ፡ ማዕፈርቶሙ ። ወይከውኑኒ ፡ ሠ
ዋዕተ ፡ ሊተ ፡ ለዓለም ። ወትፈጽም ፡ እደዊሁ ፡ ለአሮን ፡ ወእደወ ፡
ውሉዱ ፡ 10 ወታቀርብ ፡ ላህመ ፡ ኀበ ፡ ኆኅት ፡ ደብተራ ፡ ዘመርጡል ፡
ወያነብሩ ፡ አሮን ፡ ወደቂቁ ፡ እደዊሆሙ ፡ ዲበ ፡ ርእሰ ፡ ላህም ፡ በቅ

XXIX 1 ይትላአኩኒ ፡ | ላህም ፡ et አባግዐ ፡ 2 ልዉስ ፡ R 3 ወታነብሮ ፡ ን ፡ (sic) cf FHCG | ጋሕፈት ፡ 1°] ትሕ′ | om ወላህሞኒ ፡ — ጋሕፈት ፡ 2° 5 አል ብሶ ፡] አ sup ras | ወማልበስቱ ፡ | ማዕፈርተ ፡ 6 ትወዲ ፡] ት emend (ex?) | ቀጸለ ፡ 10 ላህመ ፡] ም ፡ R | om እደዊሆሙ ፡

FHCGR XXIX 1 ንጹሓተ ፡ 2 ወኅምስተ ፡] ወኅብስተ ፡ CG | በቅብእ ፡] + ወጸራይቀ ፡ ናእተ ፡ ዘበቅብእ ፡ C | ትገብሮ ፡] ′ሮን ፡ pr ወ R 3 ወታነብሮን ፡] om ን FH CG | ጋሕፈት ፡ bis] ገሐፍት ፡ FHG መሶብ ፡ CR^a | ወላህሞኒ ፡ — ጋሕፈት ፡] ወታቅርቦን ፡ በመሶብ ፡ ወለላህም ፡ ወለ፪አባግዐ ፡ C | om ዲበ ፡ 2° FH 4 ወለ ደቂቁ ፡] ወለ፪ደቂቁ ፡ FHG + ክልኤሆሙ ፡ R | ዘመርጡር ፡ FH (item vv 10 bis, 11, 30, 32, 42) 5 አልብሶ ፡] ′ባሶ ፡ FH ante ለአሮን ፡ እኁከ ፡ | ወልብሱ ፡ — ማዕፈርት ፡] ልብሰ ፡ ቢሶስ ፡ ወጰዴሬ ፡ ወኤፉደ ፡ ወሎግዮ ፡ ወታስተጻንዖ ፡ በሰናስ ሊሃ ፡ C | ወልብሱ ፡] ወአልብሶ ፡ ልብሰ ፡ R | ዘጰዴሬ ፡ FHG ዘጰዴሬ ፡ R | ወመ ልበስቱ ፡ ትቀርብ ፡ FHG | om ኀበ ፡ ማዕፈርት ፡ R^a | ማዕፈሪቱ ፡ R* 6 ወቆ ብዐ ፡] ′ዖ ፡ FHGR ወአክሊሎ ፡ C | ወታነብር ፡] ወትወዲ ፡ R | ቆብዑ ፡] አክሊሉ ፡ C 7 ዘቡሩክ ፡] ዘባረከ ፡ FHCG ዘገበርከ ፡ R | ርእሱ ፡] + ወትቀብኦ ፡ C 8 ወለደቂቁኒ ፡ | ታነብሮሙ ፡] ታቀርቦሙ ፡ 9 ቅናታቲሆሙ ፡ | ዲበ ፡ ርእሶሙ ፡] ዲቤሆሙ ፡ | ማዕፈርተሙ ፡] መዓፍሪሆሙ ፡ (′ሪቲሆሙ ፡ R^1) R* ቆብዓ ፡ (om ዓ R^a) CR^a | ወይከውናሆሙ ፡ FHGR | መሥዋዕተ ፡ FHGR* | ወትፈጽም ፡ | ውሉዱ ፡] ደቂቁ ፡ CG 10 ላህም ፡] ′ሙ ፡ FHCG

ድመ ፡ እግዚ.አብሔር ፡ በኀበ ፡ ኖኀተ ፡ ደብተራ ፡ ዘመርጡል ፡ Y XXIX 11—20
[11] ወተኀርድ ፡ ላህሞ ፡ በቅድመ ፡ እግዚ.አብሔር ፡ በኀበ ፡ ኖኀተ ፡ ደ
ብተራ ፡ ዘመርጡል ። [12] ወትነሥእ ፡ እምውስተ ፡ ደሙ ፡ ለላህም ፡
ወትወዲ ፡ ውስተ ፡ አቅርንተ ፡ ምሥዋዕ ፡ ዘቤተ ፡ መቅደስ ፡ በአጽ
ባዕትከ ፡ ዘተረፈ ፡ ደም ፡ ከዐው ፡ ጥቃ ፡ ቤተ ፡ መቅደስ ። [13] ወንሣእ ፡
ኵሎ ፡ ስብሐ ፡ ዘውስተ ፡ ከርሡ ፡ ወከብዶ ፡ ወከልኤ ፡ ኵልያቲሁ ፡
ወታነብር ፡ ውስተ ፡ ምሥዋዕ ፡ [14] ወሥጋ ፡ ላህም ፡ ወማእሶ ፡ ወጽፍዖ ፡
ታውዒ ፡ አውፂአከ ፡ አፍአ ፡ እምደብተራ ፡ እስመ ፡ በእንተ ፡ ኀጢ
አት ፡ ውእቱ ። [15] ወትነሥእ ፡ በግዐ ፡ አሐደ ፡ ወያነብሩ ፡ አሮን ፡ ወ
ደቂቁ ፡ እደዊሆሙ ፡ ላዕለ ፡ ርእሰ ፡ በግዕ ፡ [16] ወተሐርዶ ፡ ለውእቱ ፡
በግዕ ፡ ወትነሥእ ፡ ደሞ ፡ ወትክዑ ፡ ውስተ ፡ ቤተ ፡ መቅደስ ፡ ው
ስተ ፡ ኵሉ ፡ አውደ ፡ ወትነሰንሶ ፡ [17] ወትጠብሖ ፡ በበመሌሊቱ ፡ ወተ
ኀጽብ ፡ ኵሎ ፡ ንዋየ ፡ ውስጡ ፡ ወእገሪሁ ። ወታነብር ፡ ርእሶ ፡ ው
ስተ ፡ ዘሌሌከ ፡ [18] ወተዐርግ ፡ ኵሎ ፡ በግዖ ፡ ውስተ ፡ መሥዋዕት ፡
ቍርባነ ፡ ለእግዚ.አብሔር ። [19] ወትነሥእ ፡ ካልአ ፡ በግዐ ፡ ወያነብሩ ፡
አሮን ፡ ወደቂቁ ፡ እደዊሆሙ ፡ ላዕለ ፡ ርእሱ ፡ [20] ወተሐርዶ ፡ ወን
ሣእ ፡ እምደሙ ፡ ወአንብር ፡ ውስተ ፡ ከተማ ፡ እዝኑ ፡ ለአሮን ፡ እ

---

11 ላህም፡ 12 በአጽባዕትከ፡ R 13 ኵሉ፡ 14 ወማእሱ፡ | ታውጺ፡(?)
16 ወትነስሶ፡ 17 በበመለሊቱ፡ | ኵሉ፡ (item v 18) | ዘለሊከ፡ 19 ክልኤ፡

---

11 ወተሐርዶ፡ለላህሙ፡ R | ኀበ፡ R 12 ወንሣእ፡ | ደመ፡ላህሙ፡ | ምሥ FHCGR
ዋዕ፡ዘቤተ፡መቅደስ፡] om ምሥዋዕ፡H FHR om ዘቤተ፡መቅደስ፡ G | ዘተ
ረፈ፡] ወዘተረፈ፡ ('ርፈ፡ FHCG) | ደም፡] ደሞ፡ et pr ኵሉ፡ FHCG | ጠቃ፡
FH | ቤተ፡መቅደስ፡] ምሥዋዕ፡ G 13 ወትነሥእ፡ | ስብሐ፡ | om ዘውስተ፡ |
ወከብዱ፡] 'ዶ፡ FHCG + እንተ፡ትንእስ፡ C | ኵልያቲሁ፡] ኵለያተ፡ FH ኵል
ያተ፡ CGR + ወሥብሐ፡ዘላዕሌሆን፡ C 14 ላህሙ፡ | ታውጺ፡] ታውዒ፡
+ በእሳት፡ C | እምደብተራ፡] እምትዕይንት፡ C om G | በእንተ፡] ለ FHCG
15 አሐደ፡በግዐ፡ | በግዕ፡] 'ዑ፡ 16 ለውእቱ፡በግዕ፡] ሎቱ፡በግዑ፡ R | ቤተ፡
መቅደስ፡] ምሥዋዕ፡ CG | ውስተ፡ 2°] pr ወ R | ዐውዱ፡ | ወትነሰንሶ፡] om
ወ FHCG 17 om ኵሎ፡ | ዘሌለይከ፡ R 18 ወታዐርግ፡ | መሥዋዕተ፡
FHR ምሥዋዕ፡ CG | ቍርባነ፡] 'ን፡ + ውእቱ፡ C | ለእግዚአብሔር፡] + መዐዛ፡
ሠናይ፡ለእግዚአብሔር፡ G 19 ወንሣእ፡ | በግዐ፡ካልአ፡ 20 ወሐርዶ፡ |
ለአሮን፡ 1°] pr ወ R |

Y ንተ ፡ የማን ፡ ወውስተ ፡ ከተማ ፡ አጽባዕቱ ፡ እንተ ፡ የማን ፡፡ ወውስ
XXIX 21—25 ተ ፡ አጽባዕተ ፡ እግሩ ፡ ዘየማን ፡፡ ወውስተ ፡ ከተማ ፡ እዘኒሆሙ ፡ ለ
ደቂቁ ፡ ለአሮን ፡ ዘየማን ፡፡ ወውስተ ፡ አጽባዕተ ፡ እደዊሆሙ ፡ ዘየ
ማን ፡ ወውስተ ፡ አጽባዕተ ፡ እግሮሙ ፡ ዘየማን ፡፡ 21 ወንሣእ ፡ እም
ውስተ ፡ ደም ፡ ዘመሥዋዕት ፡ ወእምውስተ ፡ ቅብእ ፡ ቡሩክ ፡ ወነስ
ንስ ፡ ላዕለ ፡ አሮን ፡ ወላዕለ ፡ አልባሲሁ ፡፡ ወእምድኅሬሁ ፡ ላዕለ ፡
ደቂቁ ፡ ወላዕለ ፡ አልባሲሆሙ ፡ ወይትቀደስ ፡ ውእቱ ፡ ወዐራዙ ፡ ወ
ደቂቁ ፡ ወዐራዙሙ ፡ ምስሌሆሙ ፡፡ ወደሙ ፡ ለውእቱ ፡ በግዕ ፡ ትክዑ ፡
ለቤተ ፡ መቅደስ ፡ ወአውዶ ፡፡ 22 ወትነሥእ ፡ እምውእቱ ፡ በግዕ ፡ ስ
ብሐ ፡ ዘይገለብብ ፡ ከርሦ ፡ ወትነሥእ ፡ ከብዶ ፡ ወክልኤ ፡ ኵልያቶ ፡፡
ወትነሥእ ፡ እዴሁ ፡ ዘየማን ፡ እስመ ፡ ቦቱ ፡ ይትፌጸም ፡፡ 23 ወኅብስተ ፡
አሓተ ፡ ዘቅብእ ፡ ጸሪቀተ ፡ እምውስተ ፡ ገሕፊት ፡ ዘውስቴቱ ፡ ንቡር ፡
ኵሉ ፡ ዘሜሙ ፡ ቅድመ ፡ እግዚአብሔር ፡ 24 ወታነብር ፡ ኵሎ ፡ ው
ስተ ፡ እዴሁ ፡ ለአሮን ፡ ወውስተ ፡ ደቂቁ ፡ ለአሮን ፡ ወትፌልጥ ፡
ፍልጠተ ፡ ለቅድመ ፡ እግዚአብሔር ፡ 25 ወትትሜጠው ፡ እምእደዊ
ሆሙ ፡ ወአቅርቦ ፡ ውስተ ፡ መዐዛ ፡ ሠናይ ፡ ለቅድመ ፡ እግዚአብሔር ፡

---

20 አጽባዕተ ፡ 3°] አጽባዐ ፡ R   21 ወዐራዙ ፡] om ወ | ወዐራዚሙ ፡] ወዐሪ'
23 ወኅብስት ፡ አሓቲ ፡ FHGR | ጸሪቀት ፡   24 ፍልጠተ ፡] 'ጣተ ፡ cf C

FHCGR አጽባዕቶ ፡] 'ተ ፡ + እዴሁ ፡ | እንተ ፡ 2°] ዘ | om ወውስተ ፡ 2° — ዘየማን ፡ 2° R | ወውስተ ፡ 2°] + ከተማ ፡ FHCG | ለደቂቀ ፡ አሮን ፡ FHCG | ወውስተ ፡ 4° et 5°] + ከተማ ፡ | አጽባዕተ ፡ 2°] አጽባዐ ፡ R | እግሮሙ ፡] እገሪሆሙ ፡   21 ዘመሥዋዕት ፡] ex ዘምሥዋዐ ፡ emend R* | ወትነሥንሥ ፡ FHCG | ደቁ ፡] ደቂቁ ፡ R | ወይትቀደስ ፡] 'ቄደስ ፡ CG om ወ FHCG | ወደቂቁ ፡] ወደቁ ፡ FHCG | ወዐራዘሙ ፡] ወአልባሲሆሙ ፡ R | ወደሙ ፡] 'ሞ ፡ | ለቤተ ፡ መቅደስ ፡] om ለ FHGR ውስተ ፡ ቤተ ፡ መ' C | ወአውዶ ፡] om ወ   22 እምውእቱ ፡] 'ውስተ ፡ | ስብሖ ፡] 'ሐት ፡ R + ወትነሥእ ፡ ሥብሖ ፡ F | ዘይገለብብ ፡] pr ለ FHCG | ኵልያቶ ፡] ኵለ' FH + ወሥብሐ ፡ ኵሊቱ ፡ FHGR + ወሥብሐ ፡ ዘላዕሌሆን ፡ C | እዴሁ ፡] እገዳሁ ፡ (om ሁ R*) CR* | ቦቱ ፡] በዝ ፡ | ይትፌጸም ፡ FHCG   23 ወኅብስት ፡ አሓቲ ፡ FHGR | ዘቅብእ ፡] ዘበቅ' | ጸሪቀተ ፡] pr ወ C | ገሕፊት ፡] ገሐፍት ፡ FHG ጋሕፊት ፡ R መሶብ ፡ C (item v 32)   24 ወውስተ ፡] om ወ R + እደወ ፡ FHCG + እደ ፡ R | om ለአሮን ፡ 2° C | ወትፌልጦሙ ፡ | ፍልጠተ ፡] 'ጣነ ፡ C | በቅድመ ፡ R (item v 25)   25 ወትትሜጠዎ ፡ | እምእደዊሆሙ ፡ R | ወትቄርቦ ፡ FHCG ወታቄርቦ ፡ R | ውስተ ፡] + መሥዋዕት ፡ ለ |

ወፍረያት ፡ ውእቱ ፡ ለእግዚአብሔር ። 26 ወትነሥእ ፡ ተላዮ ፡ ለበግዕ ፡ Y
ዘተፍጻሜት ፡ ዝውእቱ ፡ ለአሮን ፡ ወትፌልጥ ፡ ፍልጣነ ፡ በቅድመ ፡ XXIX 26—33
እግዚአብሔር ። ወይኩንከ ፡ አንተ ፡ ብሕቲቱ ፡ 27 ወትቄድሶ ፡ ለተ
ላዮ ፡ ወትፌልጥ ፡ መዝራዕቶሂ ፡ ትፌልጥ ፡ በከመ ፡ ፈለጥኩ ፡ አበ
ግዐ ፡ ለፍጻሜ ፡ እምኀበ ፡ አሮን ፡ ወእምኀበ ፡ ደቂቁ ። 28 ወይኩኖሙ ፡
ለአሮን ፡ ወለደቂቁ ፡ ሕገ ፡ ዘለዓለም ፡ በኀበ ፡ ውሉደ ፡ እስራኤል ፡
እስመ ፡ ፍልጣን ፡ ውእቱዝ ፡ ወፍልጣን ፡ ለይኩን ፡ በኀበ ፡ ውሉደ ፡
እስራኤል ፡ እምዝብሐት ፡ ዘይዘብሑ ፡ ለፍርቃኖሙ ፡ ፍልጣን ፡
ለእግዚአብሔር ። 29 ወልብሰ ፡ ቅድሳቱ ፡ ለአሮን ፡ ለይኩን ፡ ለው
ሉዱ ፡ እምድኅሬሁ ፡ ከመ ፡ ይትቀብኡ ፡ ቦቱ ፡ ወከመ ፡ ይፌጽሙ ፡
እደዊሆሙ ። 30 ወሰቡዐ ፡ ዕለተ ፡ ለይልበስ ፡ ካህን ፡ ዘሀየንቴሁ ፡ እ
ምውስተ ፡ ደቂቁ ፡ ዘይበውእ ፡ ውስተ ፡ ደብተራ ፡ ዘመርጡል ፡ ከመ ፡
ይሰየምዝ ፡ ውስተ ፡ ቅድስተ ፡ ቅዱሳን ። 31 ወበግዕ ፡ ዘተፍጻሜት ፡
ትነሥእ ፡ ወታበስል ፡ ሥጋሁ ፡ በመካን ፡ ቅዱስ ። 33 ወይብላዕ ፡ አሮን ፡
ወደቂቁ ፡ ሥጋ ፡ በግዕ ፡ ወኅብስተ ፡ ዘውስተ ፡ ገሕፈት ፡ በኀበ ፡ ኆ
ኅተ ፡ ደብተራ ፡ ዘመርጡል ። 33 ወይብልዕዎ ፡ በኀበ ፡ ተቀደሰ ፡ በሀየ ፡
ከመ ፡ ይትፌጸም ፡ እደዊሆሙ ፡ ቀድሶቶሙ ። ወውሉደ ፡ ባዕድ ፡ ኢይ

---

25 ወፍራያተ፡ 26 ትለዮ፡ | ፍልጣነ፡] 'ጣተ፡ 27 ለትልዮ፡ | አባግዐ፡ | ለፍጻሜ፡ 28 ወይኩኖሙ፡] om ይ | ለይኩን፡] int lin Yᵃ 30 ለይልባስ፡ | ቅድስተ፡] ቅድሳተ፡ cf C

ወፍርየተ፡ FHG መሥዋዕቶ፡ C 26 ለበግዐ፡ Rⁿ | ዘተፍጻሜት፡] ዘፍጻሜ፡ FHCGR C om ዘ FHGR | ዝውእቱ፡] ዘውእቱ፡ FHGR ዘ C | ለአሮን፡] om ለ FHCG | ወትፈልጦ፡ FHCG | ወይኩንከ፡ — ብሕቲቱ፡] ወይኩን፡ ለከ፡ ክፍለ፡ እምኔሁ፡ C 27 ወትቀድሶ፡ R | ወትፈልጥ፡] 'ጦ፡ | መዝራዕቶሂ፡] 'ኒ፡ et pr ወ FHCG | ፈለጥኩ፡] 'ከ፡ | በግዐ፡ CG | ለፍጻሜ፡] om ለ 28 ሕግ፡ FHR | ዘለዓለም፡] om ዘ FHCG | እስመ፡] እመ፡ R* | ውእቱዝ፡] om ዝ R | ወፍልጣን፡] 'ነ፡ CR om ወ R | ለይኩን፡] om ለ R | እምዝብሐተ፡ FHR | ዘይዘብሑ፡] om ዘ pronom FHG 29 ይፈጽሙ፡ 30 ዕለተ፡ | ለይልበሶ፡ FHCG | ዘይበውኡ፡ R | ውስተ፡] pr እም R | ይሰየምዝ፡] om ዝ C | ውስተ፡ ቅድስተ፡ ቅዱሳን፡] om ቅድስተ፡ FHGR በቅድሳት፡ C 31 ወበግዐ፡ CR | ዘፍጻሜ፡ C (item v 34) 32 ወይበልዕ፡ ('ዑ፡ R) | ዘውስተ፡] ዘዲበ፡ R | ዘመርጡል፡] om ዘ R 33 ወይብልዕዎ፡] om ወ | ይፈጽም፡ | ቀድሶቶሙ፡] ለተቀድሶቶሙ፡ C | ወውሉደ፡] ወወልደ፡ C | ኢይብላዕ፡] 'ልዖ፡

XXIX 34—41 Y ብላዕ ፡ እስመ ፡ ቅዱስ ፡ ውእቱ ። 34 ወለእመ ፡ ተረፈ ፡ እምውስተ ፡
ሥጋሁ ፡ ለመሥዋዕት ፡ ዘተፍጻሜት ፡ ወእምኅብስትኒ ፡ እስከ ፡ ደግ
ደግ ፡ ታውዕዮ ፡ በእሳት ፡ ለዘ ፡ ተረፈ ፡ ወኢትብላዕ ፡ እስመ ፡ ቅዱስ ፡
ውእቱ ። 35 ወትገብር ፡ ለአሮን ፡ ወለደቂቁ ፡ ከመዝ ፡ ኵሎ ፡ በከመ ፡
አዘዝኩከ ፡ ሰቡዐ ፡ ዕለተ ፡ ከመ ፡ ትፈጽም ፡ እደዊሆሙ ። 36 ወላ
ህም ፡ ዘእንበይነ ፡ ኀጢአት ፡ ትገብር ፡ በዕለቱ ፡ በዘቦቱ ፡ ታነጽሕ ፡
መሥዋዕተ ፡ ሶበ ፡ ትቄድስ ፡ ቦቱ ፡ ወትቀብእ ፡ 37 ሰቡዐ ፡ ዕለተ ፡ ወታ
ነጽሕ ፡ ለመሥዋዕት ፡ ወትቄድሶ ፡ ወይኩን ፡ ምሥዋዒከ ፡ ቅድስተ ፡
ቅዱሳን ። ወኵሉ ፡ ዘለከፎ ፡ ለውእቱ ፡ ምሥዋዕ ፡ ለይትቀደስ ።
38 ወዝውእቱ ፡ ዘትገብሩ ፡ ለመሥዋዕቶሙ ፡ አባግዕ ፡ እለ ፡ አሐቲ ፡
ዐመቶሙ ፡ ንጹሓን ፡ ፪ ለዕለት ፡ ለወትር ፡ ወፍረያት ፡ ዘወትር ፡ ም
ስለ ፡ በግዕ ። 39 ወ ፩ ፡ በግዐ ፡ ትገብር ፡ በጽባሕ ፡ ወ ፩ ፡ በግዐ ፡ ፍና ፡
ሰርክ ። 40 ወዓሥራት ፡ ወኢዘስንዳሌ ፡ ልፉጽ ፡ በቅብእ ፡ ወልቱም ።
ወራብዕታ ፡ ለኢን ፡ ሞጻሕተ ፡ ወይን ፡ ወራብዕታ ፡ ለኢን ፡ በ ፩ ፡
በግዕ ። 41 ወለካልእሰ ፡ በግዕ ፡ ዘትገብር ፡ ፍና ፡ ሰርክ ፡ በሐሳበ ፡ ም
ሥዋዒከ ፡ ዘነግህ ፡ ትገብሮ ፡ ወከማሁ ፡ ሞጻሕቶሙ ፡ ትገብሮ ፡ ነግ
ሀ ፡ ትገብሮ ፡ ለመዐዛ ፡ ሠናይ ፡ ወፍረያተ ፡ ለእግዚአብሔር ፡

34 ወእምኅብስትኒ ፡] punct inter ት et ኒ 36 ዘእንበይነ ፡] ይ ex ለ (ሌ?) emend Y* 37 ወትቄድሶ ፡] ሶ et ስ una et eadem lit | ምሥዋዒከ ፡] መሥ' R* | ወኵሎ ፡ ለይትቀደስ ፡] 'ሰ ፡ s. 'ሳ ፡ 39 በግዕ ፡ bis

FHCGR 34 ተርፈ ፡ bis FHCG | ሥጋ ፡ መሥዋዕት ፡ ዘተፍጻሜት ፡ ('ተ ፡ ተፍ' ፡ R) | ደግ ደግ ፡ FH ደግዳግ ፡ G ድግዲግ ፡ R 35 ይፈጽም ፡ R 36 ወላህመ ፡ | በዕለቱ ፡ በዘቦቱ ፡] በዕለት ፡ ('ተ ፡ R*) በዘ ፡ ቦቱ ፡ FHGR* ለለዕለቱ ፡ ዘቦቱ ፡ (በዘ' R^a) CR^a | ምሥዋዐ ፡ R^a | ወትቀብኦ ፡ 37 ወታነጽሕ ፡] 'ሖ ፡ FHCGR^a om ወ | ለመሥዋዕት ፡] ለምሥዋዕ ፡ | ወትቄድሶ ፡] 'ሱ ፡ FH | ቅድስተ ፡] ቅዱሰ ፡ | ምሥዋዕ ፡] መሥዋዕት ፡ 38 ዘትገብር ፡ | ለምሥዋዕ ፡ | አባግዐ ፡ et ንጹሓነ ፡ | ዓመተን ፡ R | ለዕለት ፡] pr ለ R^a + ወ R | om ወፍረያት ፡ — በግዕ ፡ CR^a | ወፍርየታ ፡ FHG ወፍረየተ ፡ R | ምስለ ፡] ዘ 39 om በግዐ ፡ 2° 40 ወዐሥርታ ፡ FH ወዐሥራታ ፡ CG ወዓሥራተን ፡ R | ወኢዘስንዳሌ ፡] ለኢን ፡ ዘ' FHG ለኢፍ ፡ ዘ' CR* ወኢን ፡ ዘ' R* | ሞጻሕተ ፡] pr ወ CR^a om R* | om ወይን ፡ R* | ወራብዕታ ፡ 2°] om ወ CR^a | በ ፩ ፡] ለ ፩ ፡ 41 ምሥዋዕከ ፡ FH መሥዋዕትከ ፡ CG | ዘነግህ ፡] 'ሀ ፡ FH | ትገብሮ ፡ 1°] ታ' R | ሞጻሕት ፡ FG 'ተ ፡ HC 'ቶ ፡ ሂ ፡ (sic) R | ትገብሮ ፡ 2°] 'ር ፡ FHCG om R | om ነግሀ ፡ ትገብሮ ፡ | ወፍረያተ ፡] ወፍርየት ፡ FHG ወፍሬያት ፡ R ወመሥዋዕት ፡ C + ውእቱ ፡

[42]መሥዋዕተ ፡ ዘወትር ፡ በትውልድክሙ ፡ በውስተ ፡ ኖኅተ ፡ ደብተራ ፡ Y XXIX 42—46
ዘመርጡል ፡ በቅድመ ፡ እግዚአብሔር ። ወበዛቲ ፡ እትኤመር ፡ ለከ ፡
በህየ ፡ ከመ ፡ እንብብከ ፡ [43] ወእኤገዝዝ ፡ በህየ ፡ ለውሉደ ፡ እስራኤል ፡
ወእትቄደስ ፡ በክብርየ ፡ [44] ወእቄድሳ ፡ ለደብተራ ፡ መርጡል ፡ ወለ
ምሥዋዒሃ ፡ ወለአሮን ፡ ወለደቂቁ ፡ ትቄድሶሙ ፡ ከመ ፡ ይሡዑ ፡
ሊተ ። [45] ወእሰመይ ፡ በውስተ ፡ ውሉደ ፡ እስራኤል ። ወእከውኖሙ ፡
አምላኮሙ ፡ [46] ወአእምሩ ፡ ከመ ፡ አነ ፡ ውእቱ ፡ እግዚአብሔር ፡ አ
ምላኮሙ ፡ ዘአውፃእክዎሙ ፡ እምድረ ፡ ግብጽ ፡ ከመ ፡ እሰመይ ፡
ሎሙ ፡ አምላኮሙ ፡

[1]ወትገብር ፡ ሊተ ፡ መሥዋዕተ ፡ ዘዕጣን ፡ እምዕፅ ፡ ዘኢይነቅዝ ፡ XXX 1—4
[2]ዘእመት ፡ ኑኁ ፡ ወእመት ፡ ጽፍሑ ፡ ርቡዐ ፡ ግበሮ ። ወካዕበ ፡ ዘእ
መት ፡ ቆሙ ፡ ወእምውስጡ ፡ ይትገበር ፡ አቅርንቲሁ ፡ [3] ወትቀፍሎ ፡
ቅፍሎ ፡ ወርቅ ፡ ንጹሕ ፡ ወምድረ ፡ ወአረፋቲሃ ፡ በአውደ ፡ አቅርን
ቲሁ ፡ ወትገብር ፡ ሊተ ፡ ቀጸላ ፡ ዘየአውድ ፡ ዘወርቅ ፡ በአውዱ ።
[4]ወክልኤ ፡ ኅልቀተ ፡ ወርቅ ፡ ንጹሕ ፡ ትገብር ፡ ሊተ ፡ እንተ ፡ ምእ
ዋደ ፡ ቀጸላሃ ፡ ውስተ ፡ ክልኤ ፡ ፍናዊሃ ፡ ትገብር ፡ ውስተ ፡ ክልኤ
ሆን ፡ ገበዋቲሃ ፡ ወታጠፍኖ ፡ በጥፍን ፡ ወትወዲ ፡ መማስጠ ፡ በዘ ፡

43 om ወእትቄደስ ፡ በክብርየ ፡ 44 ወእቄድሳ ፡] 'ስ ፡ XXX 1 ርቡዕ ፡
3 ቀጸለ ፡ | በአውዱ ፡] 'ደ ፡

42 መሥዋዕት ፡ ለወትር ፡ | ለከ ፡] + አነ ፡ R 43 ወእትቀደስ ፡ FH 44 ወእ FHCGR
ቄድሳ ፡] 'ሰ ፡ s. 'ሶ ፡ R (sup ras) | መርጡር ፡ FH | ትቄድሶሙ ፡] እቄ' (pr ወ R)
45 ወእሰመይ ፡ በውስተ ፡] ወእሰመይ ፡ በ FHGR ወአኀድር ፡ ማእከሌሆሙ ፡ ለ
C | አምላክ ፡ 46 ወያአምሩ ፡ | om አነ ፡ R | አምላኮሙ ፡ 2°] pr ወእኩኖሙ ፡
FHCG ወእከውኖሙ ፡ R XXX 1 ዘዕጣን ፡] ዘቀጣን ፡ R* | እምዕፀ ፡ FH
2 ኑኁ ፡] ቲኑ ፡ FHR* ኑኃ ፡ R° | ዘእመት ፡] om H | ወእምውስጡ ፡] 'ስቴታ ፡
FH 'ስቴቱ ፡ CGR 3 ወምድራ ፡ | አቅርንቲሁ ፡] pr ወ C | ሊተ ፡] ላቲ ፡ (item
v 4) | ዘየአውድ ፡] 'ዱ ፡ partim ras R 4 ኅልቀተ ፡] vid annot cap 25 v 26 |
om ንጹሕ ፡ — ሊተ ፡ C | ንጹሐ ፡ FHR | እንተ ፡ ምዕዋደ ፡] እንተ ፡ ምዕዋደ ፡
FHGR መትሕተ ፡ C | ፍናዊሃ ፡] 'ሁ ፡ FHCG om R | ትገብር ፡ 2°] post ገበዋ
ቲሃ ፡ R | om ውስተ ፡ ክልኤሆን ፡ R | ገበዋቲሁ ፡ | ወታጠፍኖ ፡ — ቦቱ ፡] ወይ
ኩኑ ፡ አብያተ ፡ ለመጻውሪሁ ፡ ከመ ፡ ያንሥኡ ፡ ቦሙ ፡ ኪያሁ ፡ C | ወታጠፍኖ ፡ በጥ
ፍን ፡] ወታጠንፎ ፡ በጥንፍ ፡ FHG ወታጠፍኖ ፡ በጥንፍ ፡ (sic) R* ወትገብር ፡
እምዕፀ ፡ ዘኢይነቅዝ ፡ መጻውርቲሃ ፡ R° | ወትወዲ ፡] ወታወዲያ ፡ FH ወትወ
ድያ ፡ R* | መማሥጠ ፡

Y ትመስጠን ፡ ቦቱ ። 5 ወትገብር ፡ መማስጠን ፡ እምዕፅ ፡ ዘኢይነቅዝ ፡
XXX 5—13 ወትቀፍሎን ፡ ቅፍሎ ፡ ዘወርቅ ። 6 ወታነብሮን ፡ ቅድመ ፡ መንጦላ
ዕት ፡ ዘሀሎ ፡ ቅድመ ፡ ታቦት ፡ ዘመርጡል ፡ በዘ ፡ እትኤመር ፡ በሀየ ።
7 ወይዕጠን ፡ አሮን ፡ በውስቴቱ ፡ ዕጣነ ፡ ዘቅታሬ ፡ ደቂቀ ፡ በበነግህ ።
8 ወሶበ ፡ ይገብር ፡ መኀትወ ፡ ይዐጥን ፡ በውስቴቱ ፡ ዕጣን ፡ ዘዘልፈ ፡
በቅድመ ፡ እግዚአብሔር ፡ በዳሮሙ ፡ 9 ወኢይደመሩ ፡ ውስቴቱ ፡
ዕጣን ፡ ዘካልእ ፡ ቅታሬሁ ፡ ፍሬ ፡ ዘመሥዋዕት ። ወሞጻሕተ ፡ ኢታ
ውዕኡ ፡ ዲቤሁ ፡ 10 አላ ፡ ይትመሀለል ፡ አሮን ፡ በዲበ ፡ አቅርንቲሁ ፡
ለለዓመት ፡ ምዕረ ፡ ወይነሥእ ፡ እምውስተ ፡ ደም ፡ ዘያነጽሕ ፡ ኀጢ
አተ ፡ ምዕረ ፡ ለለዓመት ፡ ይግበር ፡ ከመ ፡ ያንጽሕ ፡ በድኖሙ ፡
ወቅዱስ ፡ ውእቱ ፡ ለእግዚአብሔር ። 11 ወነበበ ፡ እግዚአብሔር ፡
ለሙሴ ፡ ወይቤሎ ፡ 12 ለእመ ፡ ነሣእከ ፡ ሕሊናሆሙ ፡ ለውሉደ ፡
እስራኤል ፡ አመ ፡ ትኄውጾሙ ፡ ለየሀብ ፡ ቤዛ ፡ ነፍሱ ፡ ለእግ
ዚአብሔር ፡ ወኢይምጻእ ፡ ላዕሌሆሙ ፡ ድቀት ፡ አመ ፡ ይኄው
ጾሙ ፡ 13 ገዘውእቱ ፡ ዘይሁቡ ፡ ኵሎሙ ፡ እለ ፡ የሐውሩ ፡ ከመ ፡

---

6 መንጦላዕተ ፡ 7 ወይዕጣን ፡ | ዕጣን ፡ | ዘቅተሬ ፡ 8 በውስቴቱ ፡] በ paene illegib sup ras | በደሮሙ ፡ 9 ዕጣን ፡ ዘካልእ ፡ sup ras | ፍሬ ፡] ፍሌ ፡ sup ras | ኢታውፅኡ ፡] ታ et ት una et eadem lit 10 ወቅዱስ ፡ — 16 ነፍሰሙ ፡] vid annot cap 25 v 9 11 ወነበበ ፡ — ወይቤሎ ፡] rubr + ወይቤሎ ፡ 12 ድቀተ ፡ R

FHCGR 5 ወትገብር ፡] ወግበር ፡ C | መማስጠን ፡] ʼጢሆን ፡ FHG መጻውርተ ፡ C | እም ዕፀ ፡ ኢይነቅዝ ፡ FH 6 ወታነብሮ ፡ | ቅድመ ፡ 2°] ዲበ ፡ FHCG | ዘመርጡር ፡ FH | በዘ ፡] ለዘ ፡ FH | በሀየ ፡] pr ለከ ፡ C 7 ወይዕጥን ፡ FHCG ወየዓጥን ፡ R | አሮን ፡ በውስቴቱ ፡] ord inv | ደቂቅ ፡ FH ድቁቀ ፡ CG ደቂቁ ፡ R 8 ይዐጥን ፡] ይዕጥን ፡ FHCG የዓጥን ፡ R pr በበሰርክ ፡ C | ዕጣን ፡] ዕጥነተ ፡ FG ዕጥነት ፡ H ዕጣናተ ፡ R om C | ዘዘልፈ ፡] ዘለዘልፍ ፡ (ʼፈ ፡ R) | በዳሮሙ ፡] በትውልዶሙ ፡ CR* 9 ወኢትደምሩ ፡ et ዕጣነ ፡ | ፍሬ ፡ ዘመሥዋዕት ፡] ወመሥዋ ዕተ ፡ | ኢታውፅኡ ፡] ኢታውጽኡ ፡ FHCGR* ኢታነፅሑ ፡ R* vid 10 om አላ ፡ | ይትመሃለል ፡ FHCG ይትመሀለሉ ፡ R* (ሉ in ል emend R¹) | om ወይ ነሥእ ፡ | ለለዓመት ፡ 2°] ለዓ' | ይገብር ፡ FHCG | ያንጽሕ ፡] ʼሖ ፡ G | በድኖሙ ፡] በዳሮሙ ፡ FGR በደሮሙ ፡ H በትውልዶሙ ፡ C | ወቅዱስ ፡] ʼሰ ፡ + ቅዱሳን ፡ 12 "Verbo ሐወጸ ፡ in C ኈለቈ ፡ ubique substitutum est in hoc capite" | ቤዛ ፡] pr ፲፲ FHCG pr ፲፲መበአ ፡ R | ትኄልቆሙ ፡ bis C 13 ዙሉ ፡ |

ይትሐወጹ ፡ መንፈቀ ፡ ዲድርክም ፡ ውእቱ ፡ ከመ ፡ ዲድርክም ፡ ው Y
እቱ ፡ ወአቡሌ ፡ ዲድርክም ፡ ቅዱስ ፡ ወመንፈቁ ፡ ለዲድርክም ፡ ቍ XXX 14--20
ርባኑ ፡ ለእግዚአብሔር ፡ 14 ወኵሉ ፡ ዘየሐውር ፡ ከመ ፡ ይትሐወጽ ፡
ዘእምክራማቲሁ ፡ ወፈድፋደ ፡ ያበውኡ ፡ ቍርባኖሙ ፡ ለእግዚአብ
ሔር ፡ 15 ባዕል ፡ ኢይዌስክ ፡ ወነዳየ ፡ ኢያንትግ ፡ እምነ ፡ መንፈቃ ፡
ለዲድርክም ፡ እለ ፡ ያበውኡ ፡ ቍርባኖሙ ፡ ለእግዚአብሔር ፡ ቤዛ ፡
ነፍሶሙ ። 16 ወትነሥእ ፡ ብሩረ ፡ ዘአብኡ ፡ ቍርባኖሙ ፡ ለውሉደ ፡
እስራኤል ፡ ወትሁብ ፡ ለምግባረ ፡ ደብተራ ፡ ዘመርጡር ፡ ወይኩኖሙ ፡
ለውሉደ ፡ እስራኤል ፡ ተዝካረ ፡ ቤዛ ፡ ነፍሶሙ ። 17 ወነበበ ፡ እግ
ዚአብሔር ፡ ለሙሴ ። ወይቤሎ ፡ 18 ግበር ፡ መቅለደ ፡ ዘብርት ፡
ወምንባሩኒ ፡ ዘብርት ፡ በዘ ፡ ይትሐፀቡ ፡ ወታነብሮ ፡ ማእከለ ፡ ደብ
ተራ ፡ ዘመርጡል ፡ ወማእከለ ፡ ምሥዋዕ ፡ ወትሰውጥ ፡ ውስቴቱ ፡
19 ወይትሐፀብ ፡ ቦቱ ፡ አሮን ፡ ወደቂቁ ፡ እምውስቴቱ ፡ እደዊሆሙ ፡
ወእገሪሆሙ ፡ 20 ሶበ ፡ ይበውኡ ፡ ደብተራ ፡ ዘመርጡል ፡ ይትሐፀቡ ፡
በማይ ፡ ከመ ፡ ኢይሙቱ ። ሶበ ፡ ይበውኡ ፡ ውስተ ፡ ቤተ ፡ መቅደስ ፡

---

13 ወመንፈቁ፡] 'ቀ፡ 15 እለ፡ያበውኡ፡] ለየበውኡ፡ 16 ብሩር፡ | ለምግ
ባራ፡ | ነፍሶሙ፡] + ቤዛ፡ነፍስ፡ (post ለእግዚአብሔር፡ v 10, vid annot cap
25 v 9) 17 ወነበበ፡ — ለሙሴ፡ rubr 19 ወተሐፅብ፡ | እደዊሆሙ፡]
pr እም፡ 20 በማይ፡ከመ፡] በከመ፡

መንፈቀ፡] 'ቁ፡ FHCG 'ቃ፡ R | ዲድርክም፡] 'ረክም፡ FHG 'ርክሞ፡ R ሰቅል፡ FHCGR
C (omn ubique in hoc capite) pr ለ | om ውእቱ፡ከመ፡ዲድርክም፡ R | ው
እቱ፡ 1°] pr ወ FHCG | ከመ፡ 2°] pr በ FHCG | ውእቱ፡ 2°] ቅዱስ፡ | ወአ
ቡሌ፡] ፲ ወበሌ፡ F ፲፡ H ፲ አቦሊ፡ CG ፲ ወቦሌ፡ R | om ዲድርክም፡ 3°
— ለእግዚአብሔር፡ H | ቍርባን፡ FHCG 'ኖ፡ R 14 ይትሐወጽ፡] የሐውጹ፡
F(H) ይሐውጹ፡ G የሐውጽ፡ et pr የሐውር፡ R (vid autem v 12 annot) |
ዘእምክራማቲሁ፡] ዘእም፳ክራማቲሁ፡ ('ረማቲሁ፡ FH) FHCG ፳ክራማቲሁ፡
R | ያብኡ፡ R | ቍርባኒሆሙ፡ (item vv 15, 16) 15 ኢይወስክ፡ | ወነዳይ፡ |
ኢይንትግ፡ FH | እምንፍቃሃ፡ FHCG እመንፈቃ፡ R 16 ለውሉደ፡ 1°] om
ለ | ዘመርጡር፡] vid annot cap 25 v 22 | ተዝካረ፡] + በቅድመ፡እግዚአብሔር፡
18 መቅልደ፡ G መቅድለ፡ R | ወምንባሩኒ፡] ወመንበሩኒ፡ FHCG om ኒ R |
ይትኀፀቡ፡ | ዘመርጡር፡ FH (item vv 20, 36) | ውስቴቱ፡] + ማየ፡ 20 ይ
በውኡ፡ 1°] + ውስተ፡ R | ይትሐፀቡ፡] pr ወ R | om ውስተ፡ | ቤተ፡መቅደስ፡]
"Apparet ex hoc loco, interpretem voci θυσιαστήριον sensum 'sanctuarii' perperam subdidisse. In C haec cum aliis quibusdam desunt" |

XXX 21—31 Y ከመ ፡ ይሡዑ ፡ ሶበ ፡ የዐርጉ ፡ ምሥዋዐ ፡ ለእግዚአብሔር ፡ [21] ለይት
ሐፀቡ ፡ እደዊሆሙ ፡ ወእገሪሆሙ ፡ ከመ ፡ ኢይሙቱ ፡ ወይኩኖሙ ፡
ሕግ ፡ ዘለዓለም ፡ ሎሙ ፡ ወለዘመዶሙ ፡ ወእምድኅሬሆሙ ። [22] ወነ
በበ ፡ እግዚአብሔር ፡ ለሙሴ ፡ ወይቤሎ ፡ [23] ወአንተኒ ፡ ንሣእ ፡ አፈ
ዋተ ፡ ጽጌ ፡ ዘከርቤ ፡ ፭፻ ፡ ሰቅሎ ፡ ወቀናሞስ ፡ ቅድወ ፡ በመንፈቅ ፡
ዘቀዳሚ ፡ ፪ ፡ ፻ ፡ ወ ፶ ፡ ወቀጺሞተ ፡ ቅድወ ፡ ፪፻፶ ፡ [24] ወአበሚ ፡ ፭፻ ፡
በሰቅሎን ፡ ቅዱስ ። ወቅብአ ፡ በዘይት ። [25] ወግበሮ ፡ ቅብአ ፡ ቅዱሰ ፡
ጽዒጠ ፡ ባዕደ ፡ ዘኢጸዐጠ ፡ [26] ቅብአ ፡ እምኔሁ ፡ ለደብተራ ፡ ዘመር
ጡል ። ወለታቦት ፡ ዘመርጡል ፡ [27] ወለኵሉ ፡ ንዋየ ፡ ግበሪሁ ፡ ወቤ
ተ ፡ ምሥዋዕ ፡ ወተቅዋመ ፡ ማኅቶት ፡ ወኵሉ ፡ ንዋዩ ፡ [28] ወኀበ ፡
ትሠውዑ ፡ ወንዋየ ፡ ማእድ ፡ ወኵሎ ፡ ንዋየ ፡ መቅለድ ፡ ምስለ ፡
ምንባሩ ። [29] ወትቄድሶሙ ፡ ወይኩኑ ፡ ቅዱሰ ፡ ቅዱሳን ፡ ወዘለከፈ ፡
ኪያሆን ፡ ለይትቀደስ ፡ [30] ወለአሮን ፡ ወለደቂቁ ፡ ቅብኦሙ ፡ ወቀድ
ሶሙ ፡ ከመ ፡ ይሡዑ ፡ ሊተ ፡ [31] ወበሎሙ ፡ ለውሉደ ፡ እስራኤል ፡
ዘይቀብእኡ ፡ ለይኩን ፡ ቅዱሰ ፡ ማእከሌክሙ ፡ ዝቅብእ ፡ በትውልድ

---

20 ምሥዋዕ ፡ 21 ወይኩኖመ ፡] ex ወይከውኖሙ ፡ emend 22 ወነበበ ፡ — ለሙሴ ፡ rubr 23 ቅድወ ፡ 1°] pr ወ | በመንፈቀ ፡ FHCG | ወቀጺሞት ፡ | ቅድወ ፡ 2°] 'ው ፡ 25 ቅብአ ፡ ቅዱስ ፡ | ጽዒጠ ፡] 'ጣ ፡ 27 ወዙሉ ፡] 'ሎ ፡ R

FHCGR ያዐርጉ ፡ FHCG | ምስዋዐ ፡] መሥዋዕተ ፡ et + ይሡዑ ፡ R 21 ለይትሐፀቡ ፡] om ለ FHCG ወይ' R | ሕገ ፡ FHCG | ሎቱ ፡ FHCG | ወለዘመይሙ ፡] ወለ ፡ ውሉዱ ፡ R | ወእምድኅሬሆሙ ፡] 'ሬሁ ፡ om ወ 23 ዘከርቤ ፡] + ቅድወ ፡ | ሰቅሎን ፡ FHG ሰቅል ፡ C ስቅሎስ ፡ R | ወቅናሞሙ ፡ FH ወቀናንሙ ፡ CG ወቀናሞሙ ፡ R | በመንፈቀ ፡ ቀዳሚ ፡ FHCG | ወቀጺመተ ፡ 24 ወአበሜ ፡ CG ወአሞሚ ፡ R | በሰቅሎስ ፡ FHG በስቅል ፡ C በስቅሎ ፡ R | ወቅብኡ ፡ | በዘይት ፡] እምዘይት ፡ FHGR በመሥፈርተ ፡ ኢይን ፡ C 25 om ባዕደ ፡ | ዘኢጸዐጠ ፡] ዘጸዓጢ ፡ 26 ወትቀብእ ፡ | ዘመርጡል ፡ 1°] 'ር ፡ FH om ዘ FHCG om R | ወለታቦተ ፡ መርጡል ፡ ('ር ፡ FH) FHCG 27 ወለዙሉ ፡] pr ወማእደ ፡ C | ንዋየ ፡ ግበሪሁ ፡] ንዋዩ ፡ | ወቤተ ፡ ምሥዋዕ ፡] ወለምሥዋዕኒ ፡ ዘዕጣን ፡ C post ንዋዩ ፡ | ማኅተቱ ፡ | ወዙሉ ፡ ንዋዩ ፡] 'ሎ ፡ 'የ ፡ R ወለዙሉ ፡ 'ዩ ፡ C 28 ወኀበ ፡ ትሠውዑ ፡] ወኀበ ፡ ይ' FHG ወለምሥዋዕ ፡ ዘመሥዋዕት ፡ C | ወንዋየ ፡] ወዙሎ ፡ ንዋየ ፡ | ማእድ ፡] 'ደ ፡ FHG 'ደ ፡ R pr ወ FHGR om C | ወዙሎ ፡ ንዋየ ፡] ወ' ፡ 'የ ፡ FHG om CR | መቅለድ ፡] ወመቅለደ ፡ ('ልደ ፡ R) | መንበሩ ፡ 29 ወዘኪያሆን ፡ ለከፈ ፡ | ይትቄደስ ፡ R 31 ዘይቀብኡ ፡] ዘይትቀብኡ ፡ pr ቅብአ ፡ ('አ ፡ R) | ለይኩን ፡ ቅዱሰ ፡] ord inv

ከሙ ። 33 ወባዕድ ፡ ሰብእ ፡ ኢይትቀባእ ፡ ወዝጽዒጥ ፡ ባዕድ ፡ ኢይ Y XXX 32—38
ግበሮ ፡ ወለከሙኒ ፡ ኢትግበሩ ፡ ዘከማሁ ፡ እስመ ፡ ቅዱስ ፡ ዝቅብእ ፡
ወይኩን ፡ ቅዱስ ፡ ውእቱ ፡ ኀቤክሙ ፡ 33 እመ ፡ ትገብርዎ ። ወዘወ
ሀበ ፡ እምኔሁ ፡ ለባዕድ ፡ ዘመድ ፡ ለይሰሮ ፡ እምውስተ ፡ ሕዝቡ ።
34 ወነበበ ፡ እግዚአብሔር ፡ ለሙሴ ፡ ወይቤሎ ፡ ንሣእ ፡ ለከ ፡ አፈ
ዋተ ፡ ማየ ፡ ልብን ፡ ወቅናአተ ፡ ቅድወ ፡ ለይኩን ፡ ወስኂነ ፡ ዘያንጸ
በርቅ ፡ ወኵሉ ፡ ዕሩየ ፡ ለይኩን ፡ ድልወቱ ። 35 ወይግበርዎ ፡ ዕጣነ ፡
ኬንያሁ ፡ ግብረተ ፡ ዕጣን ፡ ቅድወ ፡ ግብረት ፡ ንጹሕ ፡ ወቅዱሰ ፡ ግ
ብር ። 36 ወተሐርጹ ፡ እምኔሁ ፡ ደቂቀ ፡ ወታነብር ፡ ቅድመ ፡ ደብተራ ፡
ዘመርጡል ፡ በዘ ፡ ቦቱ ፡ እትኤምር ፡ ለከ ፡ በህየ ። ወቅድሳተ ፡ ቅዱ
ሳን ፡ ለይኩንክሙ ፡ ዝዕጣን ። 37 ወዝግብረት ፡ ኢትግበሩ ፡ አርአያ ፡
ዝዕጣን ፡ ኀሩመ ፡ ለይኩንክሙ ፡ ዝንቱ ፡ ወቅዱሰ ፡ ለእግዚአብሔር ፡
38 ወዘአግበረ ፡ እምኔሁ ፡ ከመ ፡ ያጼንዎ ፡ ለይማስን ፡ እምውስተ ፡
ሕዝብ ።

1 ወነበበ ፡ እግዚአብሔር ፡ ለሙሴ ፡ ወይቤሎ ፡ 2 ወናሁ ፡ ተሰመ XXXI 1—3
ይኩ ፡ በስመ ፡ በስልኤል ፡ ዘዋሬ ፡ ወልደ ፡ ኡር ፡ ዘእምነገደ ፡ ይሁዳ ፡
3 ወመላእክዎ ፡ መንፈሰ ፡ ቅዱሰ ፡ ወጥበበ ፡ ወአእምሮ ፡ ወዕቁም ፡

---

32 ኢይትቃባእ፡ | ባዕደ፡ cf R 34 ወነበበ፡ — ወይቤሎ፡] rubr, ሎ int lin Y* | ወቅናአተ፡] አ parv int lin Y*(?) 35 ግብረተ፡] ˊቱ፡ 38 እምኔሁ፡ ከመ፡] ኔሁ፡ከ sup ras XXXI 1 tot vers rub 3 መንፈሰ፡] ሰ et ስ una et eadem lit, cf R | ቅዱስ፡ R | ወዕቁም፡] ˊመ፡, ቁ sup ras

---

32 ወባዕድ፡ሰብእ፡ FHCG ወባዕደ፡ሰብአ፡ R | ኢይትቀብአ፡ FHCG ኢትቀ FHCGR ባእ፡ (sic) R | ወዝ፡ጽዒጠ፡ዘባዕደ፡ (sic) R | ኢይግበሮ፡] pr ጸዓጢ፡ | ወለከሙኒ፡] ˊኒ፡ | ወይኩን፡ቅዱስ፡] ወቅዱሰ፡ለይኩን፡ (om ለ R) | om ውእቱ፡ | ኀቤክሙ፡] pr በ 33 እመ፡] አመ፡ R | ወዘወሀበ፡ 34 ወነበበ፡] ወይቤሎ፡ | om ወይቤሎ፡ | ወቅንአተ፡ FHR ወቀንአተ፡ CG | om ለይኩን፡ 1° | ወዙሉ፡ R 35 ግብረተ፡] ግብርተ፡ FH ግብረ፡ CG | ቅድው፡ F | ግብረተ፡ንጹሐ፡ | ወቅዱሰ፡] om ወ | ግብር፡] ገበር፡ FHCG ግብረተ፡ R 36 ወተሐርጽ፡ | ድቀቀ፡ | በህየ፡] እምህየ፡ | ወቅድሳተ፡] ወቅዱሰ፡ | ለይኩንክሙ፡] om ለ 37 om ወዝግብረት፡ — ዝዕጣን፡ FH | ወዝግብረት፡] ወበዝˊ | ለይኩንክሙ፡] om ለ FHCG | om ዝንቱ፡ FHCG 38 ሕዝቡ፡ XXXI 2 ወናሁ፡] om ወ | ቤስልኤል፡ FHR ባስልኤል፡ CG | ዘዋሬ፡] ዘውሬ፡ FHGR ወልደ፡ኡሪ፡ C | ኡር፡] ኦር፡ FHG አር፡ R ሑር፡ C 3 ወመላእክዎ፡] om ወ R | መንፈስ፡ቅዱስ፡ R |

XXXI 4—14 Y በኵሉ ፡ ምግባር ፡ ከመ ፡ ያሐሊ ። 4 ወይኩን ፡ ሊቀ ፡ ጸረብት ፡ ከመ ፡
ይግበር ፡ ወርቀ ፡ ወብሩረ ፡ ወብርተ ፡ ወዘያክንት ፡ ወዘሜላት ፡ ወነት ፡
ፍቱል ፡ ወቢሶስ ፡ ክዑብ ፡ 5 ወግብረ ፡ እብን ፡ ውስተ ፡ ምግባር ። ወ
ዘይጸርብ ፡ እምውስተ ፡ ዕፅ ፡ ከመ ፡ ይግበር ፡ በውስተ ፡ ኵሉ ፡ ምግ
ባር ። 6 ወአነ ፡ ወሀብኩ ፡ ኤልያብሃ ፡ ዘኤክስምክ ፡ እምሕዝበ ፡ ዳን ።
ወለኵሉ ፡ ጠቢበ ፡ ልብ ፡ ወሀብኩ ፡ አእምሮ ፡ ወይገብሩ ፡ ኵሎ ፡
ዘአዘዝኩከ ፡ 7 ደብተራ ፡ ዘመርጡል ፡ ወታቦት ፡ ዘሕርመት ፡ ወም
ሕዋጽ ፡ ዘላዕሌሃ ፡ ወንዋይ ፡ ዘደብተራ ፡ 8 ወመሥዋዕተ ፡ ማእድ ፡
ወኵሉ ፡ ንዋያ ፡ ወተቅዋመ ፡ ማኅቶት ፡ ንጽሕት ፡ ወኵሉ ፡ ንዋያ ፡
9 ወማዕከከ ፡ 10 ወአልባሲሁ ፡ ለአሮን ፡ ወአልባሰ ፡ ደቂቁ ፡ ዘይገብሩ ፡
ግብረ ፡ ሊተ ፡ 11 ወቅብአ ፡ ዘይቀብኡ ፡ ወዕጣን ፡ ዘየዐጥኑ ፡ ለመቅ
ደስ ፡ ወኵሎ ፡ ዘእኤዝዘከ ፡ ይግበሩ ። 12 ወነበቦ ፡ እግዚአብሔር ፡ ለ
ሙሴ ፡ ወይቤሎ ፡ 13 ወአንተኒ ፡ አዝዞሙ ፡ ለደቂቀ ፡ እስራኤል ፡ ወ
በሎሙ ፡ ይዑቁ ፡ ከመ ፡ ትዕቀቡ ፡ ሰንበትየ ፡ እስመ ፡ ትእምርት ፡
ውእቱ ፡ በኀቤየ ፡ ወበኀቤክሙ ፡ ወበትውልድክሙኒ ፡ ከመ ፡ ታእ
ምሩ ፡ ከመ ፡ አነ ፡ ውእቱ ፡ እግዚአብሔር ፡ ዘእቄድሰክሙ ። 14 ወዕ
ቀቡ ፡ ሰንበትየ ፡ እስመ ፡ ቅድስት ፡ ይእቲ ፡ ለክሙ ፡ ወዘአርኰሰ ፡
ሞተ ፡ ለይሙት ። ኵሉ ፡ ዘይገብር ፡ ባቲ ፡ ግብረ ፡ ለትሰሮ ፡ ይእቲ ፡

---

4 ወናት ፡ 7 ወንዋየ ፡ CR 8 ወዙሉ ፡ 1°] 'ሎ ፡ | ንዋያ ፡ 2°] 'የ ፡ R 11 ዘያ
ዕጥኑ ፡ 12 ወነበቦ ፡ — ለሙሴ ፡ rubr

FHCGR የሐሲ ፡ 4 om ጸረብት ፡ CR* | ወዘያክንት ፡] ወዘሕብረ ፡ (om H C) ያ' | ወ
ሜላተ ፡ | ወነተ ፡ | ፍቱል ፡] ዘፍትሎ ፡ | ወቢሶስ ፡ FHCG | ክዑበ ፡ 5 ወግብረ ፡]
+ ሂ | ወዘይጸርብ ፡] om ወ R 6 varr ዘአኪሰምክ ፡ ዘአክሲሞክ ፡ | እምሕዝበ ፡]
pr ዘ | ጥበበ ፡ R | ወይግበሩ ፡ | ዘአዘዝኩከ ፡] om ከ R 7 ደብተራ ፡] pr ግ
ብረ ፡ R | ዘመርጡር ፡ FH | ወታቦተ ፡ FHCG | ወምሕዋጸ ፡ C | ወንዋየ ፡ CR
8 ወመሥዋዐት ፡ R | ማእድ ፡] 'ደ ፡ FHCG pr ወ | ንጽሕተ ፡ FHCG | ወዙሉ ፡
bis] 'ሎ ፡ | ንዋያ ፡ 2°] ወንዋየ ፡ R 9 ወማዕከከ ፡] 'ከከ ፡ + ወመንበሮ ፡ 10 ወ
አልባሲሁ ፡] + ግብሩ ፡ FH + ግበሩ ፡ R + ዘክብሩ ፡ CG | ዘይገብሩ ፡] በዘ' | ግብረ ፡
ሊተ ፡] ord inv R 11 ወቅብአ ፡] 'አ ፡ FHG | ወዕጣነ ፡ CR 13 ዑቁ ፡ | ተዐቅቡ ፡
FH ትዕቅቡ ፡ R | ወበኀቤክሙ ፡] + ኒ ፡ | ወበትውልድክሙኒ ፡] ለት' R om ወ
et ኒ | ታአምሩ ፡ R 14 ወዘአርኰሳ ፡ | ለይሰሮ ፡ FH |

ነፍስ ፡ እምሕዝቡ ፡ 15 ወሰዱስ ፡ ዕለተ ፡ ዕረፍት ፡ ይእቲ ፡ ቅድስት ፡ Y XXXI 15—18
ለእግዚአብሔር ፡ ኵሉ ፡ ዘይገብር ፡ ግብረ ፡ በዕለተ ፡ ሰንበት ፡ ሞተ ፡
ለይሙት ። 16 ወይዕቀቡ ፡ ደቂቀ ፡ እስራኤል ፡ ሰንበተ ፡ ከመ ፡ ይግበ
ርዎን ፡ በሎሙ ፡ 17 ሥርዐት ፡ ይእቲ ፡ ለዓለም ፡ ሊተ ፡ ወለደቂቀ ፡
እስራኤል ፡ ተአምር ፡ ውእቱ ፡ ዘለዓለም ፡ እስመ ፡ በሰዱስ ፡ ዕለት ፡
ገብረ ፡ እግዚአብሔር ፡ ሰማየ ፡ ወምድረ ፡ ወበሳብዕት ፡ ዕለት ፡ ፈጸ
መ ፡ ወአዕረፈ ። 18 ወወሀበ ፡ ለሙሴ ፡ ሶበ ፡ ፈጸመ ፡ ተናግሮ ፡ ምስ
ሌሁ ፡ በዲበ ፡ ሲና ፡ ክልኤ ፡ ጽላተ ፡ ዘትእዛዝ ፡ ጽላተ ፡ ዘእብን ፡ ጽ
ሑፋት ፡ በአጽባዕተ ፡ እግዚአብሔር ።

1 ወሶበ ፡ ርእየ ፡ ሕዝብ ፡ ከመ ፡ ጐንደየ ፡ ሙሴ ፡ ወሪደ ፡ እምደ XXXII 1—5
ብር ፡ ተንሥአ ፡ ሕዝብ ፡ ላዕለ ፡ አሮን ፡ ወይቤልዎ ፡ ተንሥእ ፡ ወግ
በር ፡ ለነ ፡ አማልክተ ፡ እለ ፡ የሐውሩ ፡ ቅድሜነ ። እስመ ፡ ዝኩ ፡
ብእሲ ፡ ሙሴ ፡ ዘአውፅአነ ፡ እምድረ ፡ ግብጽ ፡ ኢናአምር ፡ ምንተ ፡
ኮነ ። 2 ወይቤሎሙ ፡ አሮን ፡ ንሥኡ ፡ ሰርጐ ፡ ዘውስተ ፡ አንስትያ
ክሙ ፡ ወአዋልዲክሙ ፡ ወአምጽኡ ፡ ኀቤየ ፡ 3 ወነሥኡ ፡ ኵሉ ፡ ሕ
ዝብ ፡ ሰርጐ ፡ ዘወስተ ፡ እዝነ ፡ አንስቲያሆሙ ፡ ወአምጽኡ ፡ ኀበ ፡
አሮን ፡ 4 ወተመጠወ ፡ እምእደዊሆሙ ፡ ወመሰሎ ፡ በሥዕል ፡ ወገ
ብሮ ፡ ላህመ ፡ ስብከ ። ወይቤሉ ፡ እሙንቱ ፡ አማልክቲከ ፡ እስራኤል ፡
እለ ፡ አውፅኡከ ፡ እምድረ ፡ ግብጽ ። 5 ወሶበ ፡ ርእየ ፡ አሮን ፡ ነደቀ ፡

---

17 om ሊተ ፡ — ዘለዓለም ፡   18 በአጽባዐ ፡   XXXII 3 ወአምጽኡ ፡] ም int lin Y^{a} 4 ላህም ፡ R (item v 8)

እምሕዝባ ፡   15 ወሰዱሰ ፡] om ወ | ዕለተ ፡] + ትገብር ፡ (+ ኵሉ ፡ R) ግብረ ፡ FHCGR (+ ከ ፡ R) ወበሳብዕት ፡ ዕለት ፡ ሰንበት ፡ ('ት ፡ R) | om ይእቲ ፡ | ቅድስት ፡ | ለይሙት ፡] om ለ et pr እመዊት ፡ FHCG   16 ሰናብተ ፡ | በሎሙ ፡] በዳሮሙ ፡ FHGR በትውልደሙ ፡ C   17 ለዓለም ፡ ሊተ ፡] ord inv R | ዘለዓለም ፡] om ዘ R | ወእመ ፡ ሳብዕት ፡ R   18 ወወሀቦ ፡ | በዲበ ፡] በደብረ ፡   XXXII 1 ተንሥአ ፡] 'ኡ ፡ R | ዝኩ ፡] ዝክቱ ፡ FHCG ዝንቱ ፡ R   2 ሰርጐ ፡] + ወርቅ ፡ C | ዘውስተ ፡] + እዝነ ፡ | አንስቲያክሙ ፡ FHCG   3 እዝነ ፡ አንስቲያሆሙ ፡] አእዛኒሆሙ ፡ FHCG እዘኒሆሙ ፡ R   4 በሥዕል ፡] በምስል ፡ C | ወይቤሎሙ ፡ C | እሙንቱ ፡] pr እሉ ፡ (item v 8) post አማልክቲከ ፡ R

Y ምሥዋዐ ፡ አሮን ፡ አንጻሮ ፡ ወአአደ ፡ አሮን ፡ እንዘ ፡ ይብል ፡ በዓለ ፡
XXXII 6—13 እግዚአብሔር ፡ ጌሠም ። 6 ወጌሰ ፡ አሮን ፡ በሣኒታ ፡ ወአዕረገ ፡ መሥ
ዋዕተ ፡ ወአብአ ፡ ቍርባነ ፡ ዘመሥዋዕተ ፡ ፍርቃን ። ወነበሩ ፡ ሕዝ
ብ ፡ ወበልዑ ፡ ወሰትዩ ፡ ወተንሥኡ ፡ ይትዋነዩ ፡ ወይዝፍኑ ። 7 ወነ
በቦ ፡ እግዚአብሔር ፡ ለሙሴ ፡ ወይቤሎ ፡ ሖር ፡ ወአፍጥን ፡ ወሪድ ፡
እምዝየ ፡ እስመ ፡ አበሱ ፡ ሕዝብከ ፡ እለ ፡ አውጻእከ ፡ እምድረ ፡ ግ
ብጽ ፡ 8 ወዐለዉ ፡ ፍጡነ ፡ እምነ ፡ ፍኖት ፡ እንተ ፡ አዘዝኮሙ ። ወገ
ብሩ ፡ ሎሙ ፡ ላህመ ፡ ወሰገዱ ፡ ግልፎ ፡ ወሦዑ ፡ ሎቱ ፡ ወይቤሉ ፡
እሙንቱ ፡ አማልክቲከ ፡ እስራኤል ፡ እለ ፡ አውፅአከ ፡ እምድረ ፡ ግ
ብጽ ። 10 ወይእዜኒ ፡ ኅድገኒ ፡ ወተምዒዕየ ፡ በመዓትየ ፡ እጥስዮሙ ፡
ወእሬስየከ ፡ ውስተ ፡ ሕዝብ ፡ ዐቢይ ። 11 ወሰአለ ፡ ሙሴ ፡ ኀበ ፡ እግ
ዚአብሔር ፡ አምላክ ፡ ወይቤ ፡ ለምንት ፡ እግዚኦ ፡ መዐተ ፡ ትትመ
ዐዕ ፡ ላዕለ ፡ ሕዝብከ ፡ ዘአውፃእከ ፡ እምድረ ፡ ግብጽ ፡ በኀይል ፡ ዐ
ቢይ ፡ ወመዝራዕት ፡ ልዑል ። 12 ከመ ፡ ኢይበሉ ፡ ሕዝበ ፡ ግብጽ ፡
በእኩይ ፡ ወአውፅኦሙ ፡ ከመ ፡ ይቅትሎሙ ፡ በውስተ ፡ በድው ።
ወከመ ፡ ያጥፍኦሙ ፡ እምውስተ ፡ ምድር ። አቍርር ፡ መዐተከ ፡ ዘተ
ምዕዕከ ፡ ወመሐሬ ፡ ኩን ፡ ላዕለ ፡ እከዮሙ ፡ ለሕዝብከ ፡ 13 ተዘከር ፡
አብርሃምሃ ፡ ወይስሐቅሃ ፡ ወያዕቆብሃ ፡ አግብርቲከ ፡ እለ ፡ መሐልከ ፡

---

5 ምሥዋዕ ፡ | አንጻሮ ፡ 7 ወነበቦ ፡ — ለሙሴ ፡ rubr | ወይቤሎ ፡ ሖር ፡] ሎ ፡ ሖ sup ras | ኣውጻእከ ፡ 10 እጥሰዮሙ ፡ 12 መዐተከ ፡] 'ትከ ፡ R 13 አግብርቲከ ፡] punct inter ር et ቲ (a fin lin) |

FHCGR 5 om አሮን ፡ 2° | ወአደ ፡ R | እግዚአብሔር ፡] እግዚእ ፡ FHCG | ጌሠመ ፡ FHR
6 ወጌሰ ፡] ወጌሠመ ፡ R | አሮን ፡] post አዕረገ ፡ (sine ወ) R | ወነበረ ፡ | ወይበልዑ ፡ (እንዘ ፡ ይ' R) ወይሰትዩ ፡ FHR ይብልዑ ፡ ወይስተዩ ፡ CG | ይትዋነዩ ፡] ይትወነዩ ፡ FH pr እንዘ ፡ R | om ወይዝፍኑ ፡ 7 om ወሪድ ፡ R | እለ ፡] ዘ
8 እንተ ፡] ዘ R | አዘዝካሆሙ ፡ | om ሎሙ ፡ R | ወሰገደ ፡ FH | ግልፎ ፡] ሎቱ ፡ |
አውፅኡከ ፡ 10 እጠስዮሙ ፡ G 11 ኀበ ፡] ቅድመ ፡ FHCG | om እግዚአብሔር ፡ | አምላኩ ፡ | ትትመዓዕ ፡ | ዐቢይ ፡] ልዑል ፡ FHGR ጽኑዕ ፡ C | ወመዝራዕት ፡] ወበመ' | ልዑል ፡] ዐቢይ ፡ FHGR + ወዐቢይ ፡ C 12 om ሕዝበ ፡ |
ወአውፅኦሙ ፡] om ወ | በድው ፡] አድባር ፡ | ወከመ ፡] om ከመ ፡ | ያጠፍኦሙ ፡ R |
እምውስተ ፡] om እም R | ዘተምዓዕከ ፡ C ዘተመዓዕከ ፡ R | ወመሐሬ ፡] om ወ R

ሎሙ፡ በርእስከ፡ ወትቤሎሙ፡ ብዙኀ፡ አበዝኆ፡ ለዘርእክሙ፡ Y XXXII 14—21
ከመ፡ ከዋክብተ፡ ሰማይ፡ ብዙኀ። ወኵሎ፡ ዘንተ፡ እሁብ፡ ለዘር
እክሙ፡ ወይምልእዋ፡ ለምድር። [14] ወሰረየ፡ እግዚአብሔር፡ በእ
ንተ፡ እኪት፡ እንተ፡ ይገብር፡ ላዕለ፡ ሕዝቡ። [15] ወተመይጠ፡ ሙሴ፡
ወወረደ፡ እምውስተ፡ ደብር፡ ወክልኤ፡ ጽላት፡ ዘትእዛዛት፡ ውስተ፡
እደዊሁ፡ ጽላት፡ ዘእብን፡ ጽሑፋት፡ እንተ፡ ክልኤሆን፡ ገበዋቲሃ፡
እንተ፡ ለፌኒ፡ ወእንተ፡ ለፌኒ፡ ጽሕፍት፡ [16] ወጽላቶን፡ ግብረት፡
እደ፡ እግዚአብሔር፡ እማንቱ፡ ወጽሕፈቶንሂ፡ ጽሕፈተ፡ እግዚአ
ብሔር፡ ውእቱ፡ ግሉፍ፡ ውስተ፡ ጽሌሁ። [17] ወሰሚዖ፡ ኢየሱስ፡
ቃለ፡ ሕዝብ፡ እንዘ፡ ይጸርኁ፡ ወይቤሎ፡ ለሙሴ፡ ድምዐ፡ ጸብኢት፡
ውስተ፡ ትዕይንት። [18] ወይቤሎ፡ ሙሴ፡ ኢኮነ፡ ዝንቱ፡ ድምፀ፡ ዘ
መላእክት፡ እለ፡ ይትኄየሉ፡ ወኢኮነ፡ ድምዐ፡ መላእክተ፡ ፀብእ፡
አላ፡ ድምፀ፡ መላእክቱ፡ ለወይን፡ እሰምዕ፡ አንሰ። [19] ወሶበ፡ ቀርበ፡
ሙሴ፡ ለትዕይንት፡ ርእዮ፡ ለውእቱ፡ ላህም፡ ወተውኔት። ወተም
ዕዐ፡ ሙሴ፡ ወገደፎን፡ እምውስተ፡ እዴሁ፡ ለእልክቱ፡ ፪፡ ጽላት፡
ወቀጥቀጦን፡ በታሕተ፡ ደብር። [20] ወነሥኦ፡ ለውእቱ፡ ላህም፡ ዘገ
ብሩ፡ ወአውዐዮ፡ በእሳት፡ ወሐረዮ፡ ወአድቀቆ፡ ወዘረዎ፡ ውስተ፡
ማይ፡ ዘይሰትዩ፡ ወአስተዮሙ፡ ኪያሁ፡ ለደቂቀ፡ እስራኤል፡ [21] ወ
ይቤሎ፡ ሙሴ፡ ለአሮን፡ ምንትኑ፡ ረሰይከ፡ ዘንተ፡ ሕዝበ፡ ከመ፡

ወዙሉ፡ 15 ዘትእዛዛት፡ 16 ግሉፍ፡] ሉ sup init alius lit 18 መላእክተ፡] 'ት፡ R 19 ቀርበ፡ sup ras 21 ለአሮን፡] ለ sup ras

---

13 ኮከበ፡ R | ብዙኀ፡ 2°] በብዝኆ፡ | ዘንተ፡] post እሁብ፡ R | ወይምልእዋ፡] FHCGR ወይምልክዋ፡ FHCG | ለምድር፡] ለዓለም፡ 14 ወሰረየ፡] ወኀለየ፡ R | ይገብር፡] ይግበር፡ FHCG pr ይቤ፡ FHCG + ይቤ፡ R 15 ጽላት፡ 1°] 'ተ፡ FHG | ዘትእዛዝ፡ | ጽሑፋት፡] pr እለ፡ R | ክልኤሆን፡] om ሆን፡ | ገበዋቲሆን፡ | ጽሕፍት፡] ጽሑፋት፡ 16 ወጽላቶን፡] ወጽሕፈቶን፡ R | om እደ፡ | እግዚአብሔር፡ 1°] እግዚእ፡ FHCR | ግሉፍ፡ — ጽሌሁ፡] ወግልፈት፡ ላዕለ፡ ጽላት፡ C 17 ኢየሱስ፡] ዮሳዕ፡ FH ዮሴዕ፡ GR ሆሴዕ፡ C | ወይቤሎ፡] om ወ | ድምፀ፡ FH 18 ድምፀ፡ 1°] 'ፀ፡ | መላእክቱ፡] መለኮቱ፡ R* 19 እደዊሁ፡ 20 om ዘይሰትዩ፡ 21 om ሙሴ፡ R | ምንትኑ፡] 'ተ፡ |

Y ታምጽእ ፡ ላዕለ ፡ ሕዝብ ፡ ኀጢአተ ፡ ዐቢየ ። 22 ወይቤ ፡ አሮን ፡
XXXII 22—29 ለሙሴ ፡ ኢትትመዐዕ ፡ እግዚእየ ፡ ለሊከ ፡ ታአምር ፡ ግዕዘሙ ፡ ለዝ
ንቱ ፡ ሕዝብ ፡ 23 ሶበ ፡ ይቤሉኒ ፡ ግበር ፡ ለነ ፡ አማልክተ ፡ እለ ፡ የሐ
ውሩ ፡ ምስሌነ ፡ እስመ ፡ ዝክቱ ፡ ብእሲ ፡ ሙሴ ፡ ዘአውፅአነ ፡ እም
ድረ ፡ ግብጽ ፡ ኢናአምር ፡ ምንተ ፡ ኮነ ። 24 ወእቤሎሙ ፡ እምኔክሙ ፡
ወርቀ ፡ አምጽኡ ፡ ወአምጽኡ ፡ ወወሀቡኒ ፡ ወወረውክዎ ፡ ውስተ ፡
እሳት ፡ ወወፅአ ፡ ዝንቱ ፡ ላህም ፡ 25 ወሶበ ፡ ርእየ ፡ ሙሴ ፡ ከመ ፡ ዐ
ለዉ ፡ ሕዝብ ፡ ወአዕለዎሙ ፡ አሮን ፡ ወኮኑ ፡ ስላቀ ፡ ለጸላእቶሙ ።
26 ወቆመ ፡ ሙሴ ፡ ውስተ ፡ አንቀጸ ፡ ትዕይንቶሙ ፡ ወይቤ ፡ ዘኀረየ ፡
እግዚአብሔር ፡ ይምጻእ ፡ ኀቤየ ፡ ወተጋብኡ ፡ ኀቤሁ ፡ ኵሎሙ ፡
ደቂቀ ፡ እስራኤል ፡ 27 ወይቤሎሙ ፡ ከመዝ ፡ ይቤ ፡ እግዚአብሔር ፡
አምላከ ፡ እስራኤል ፡ ፩፩ ፡ ይጹር ፡ ሰይፎ ፡ ወበጽሑ ፡ እምአንቀጸ ፡
ትዕይንት ፡ እስከ ፡ አንቀጸ ፡ ትዕይንት ። ወይቤሎሙ ፡ ፩፩ ፡ ይቅትል ፡
ካልኦ ፡ ወ ፩ ፡ ፩ ፡ ይቅትል ፡ እኁዋሁ ፡ ወ ፩፩ ፡ ይቅትል ፡ ቅሩበ ።
28 ወገብሩ ፡ ደቂቀ ፡ እስራኤል ፡ በከመ ፡ ይቤሎሙ ፡ ሙሴ ፡ ወወድቁ ፡
እምውስተ ፡ ሕዝብ ፡ ይእተ ፡ አሚረ ፡ ፴፻ ፡ ብእሲ ፡ 29 ወይቤሎሙ ፡
ሙሴ ፡ አንፈስክምዎ ፡ ለእግዚአብሔር ፡ በእደዊክሙ ፡ ዮም ፡ ፩፩ ፡
እምኔክሙ ፡ ወእምውሉድክሙ ፡ ወእምእኁክሙ ፡ ከመ ፡ ትትወሀብ ፡

---

23 ብእሲ ፡] + የሐውሩ ፡ — ብእሲ ፡ repet | ዘአውፅአነ ፡ 26 አንቀጽ ፡ 27 እ
ስከ ፡] እስ sup ras | ካልኡ ፡ 28 ብእሴ ፡ R 29 ወእምእኁዋክሙ ፡

FHCGR ላዕለ ፡ ሕዝብ ፡] ላዕሌሆሙ ፡ 22 ወይቤሎ ፡ | ኢትትመዓዕ ፡ | እግዚኦ ፡ C | ለ
ሊከ ፡] pr ላዕሌየ ፡ R | ግእዘ ፡ R | ለዝሕዝብ ፡ R 23 ምስሌነ ፡] ቅድሜነ ፡ |
ዝኩ ፡ R 24 እምኔክሙ ፡] pr ዘቦ ፡ FHCG + ዘቦ ፡ R | om ወአምጽኡ ፡ G
25 ወአዕለዎሙ ፡] እስመ ፡ አዕ' C | ስላቀ ፡] ማሕቀ ፡ FH ሠሐቀ ፡ CR ሠሐቅ ፡ G
26 ትዕይንት ፡ | ዘኀረየ ፡] 'ያ ፡ R* 'የ ፡ Rᵃ | እስራኤል ፡] ሌዊ ፡ 27 ፩፩ ፡ 1°]
+ እምኔክሙ ፡ R | ወበጽሑ ፡] ወብጽሑ ፡ FHGR ወሑሩ ፡ ወዕገቱ ፡ C | እምአ
ንቀጸ ፡ ትዕይንት ፡] እምአንቀጽ ፡ FHCG አንቀጽ ፡ R | ወይቤሎሙ ፡ 2°] om ይቤ
ሎሙ ፡ | ካልአ ፡ et እኁዋሁ ፡ transpos | እኁሁ ፡ FHG | ቅሩበ ፡] ዘቅሩቡ ፡ FHCG
28 እስራኤል ፡] ሌዊ ፡ | ይቤሎሙ ፡] አዘዞሙ ፡ R | ወወድቀ ፡ | ሕዝብ ፡] ትዕይ
ንት ፡ R 29 በእደዊክሙ ፡] በእዴክሙ ፡ et + ይእዜ ፡ R ante ለእግዚአብ
ሔር ፡ | ወእምውሉድክሙ ፡] እምውሉዱ ፡ | ወእምእኁክሙ ፡] 'ኁሁ ፡

ላዕሌክሙ ፡ በረከት ፡ 30 ወበሣኒታ ፡ ይቤሎሙ ፡ ሙሴ ፡ ለሕዝብ ፡ Y XXXII 30—35
አንትሙ ፡ ጌገይክሙ ፡ ጌጋየ ፡ ዐባየ ፡ ወይእዜኒ ፡ አዐርግ ፡ ኀበ ፡ እግ
ዚአብሔር ፡ ከመ ፡ አስተስሪ ፡ ለክሙ ፡ ኀጢአተክሙ ፡ 31 ወገብአ ፡
ሙሴ ፡ ኀበ ፡ እግዚአብሔር ፡ ወይቤ ፡ እስእለከ ፡ እግዚእየ ፡ ዝንቱ ፡
ሕዝብ ፡ አበሰ ፡ አበሳ ፡ ዐቢየ ፡ ወገብሩ ፡ ሎሙ ፡ አማልክተ ፡ ዘወ
ርቅ ፡ 32 ወይእዜኒ ፡ እመ ፡ ተኀድግ ፡ ሎሙ ፡ ዘንተ ፡ ኀጢአተ ፡ ኀ
ድግ ፡ ወእመአኮሰ ፡ ደምስስ ፡ ኪያየ ፡ እምነ ፡ መጽሐፍከ ፡ ዘጸሐፍ
ከኒ ፡ 33 ወይቤሎ ፡ እግዚአብሔር ፡ ለሙሴ ፡ ለዝንቱ ፡ ሕዝብ ፡ ዘአ
በሰ ፡ ቅድሜየ ፡ እደመስሶ ፡ እምውስተ ፡ መጽሐፍየ ። 34 ወይእዜኒ ፡
ሑር ፡ ምርሖሙ ፡ ለዝንቱ ፡ ሕዝብ ፡ ውስተ ፡ መካን ፡ ዘእቤለከ ፡ ናሁ ፡
መልአክየ ፡ የሐውር ፡ ቅድመ ፡ ገጽከ ፡ አመ ፡ ዕለተ ፡ እዋሕዮሙ ፡
አገብእ ፡ ላዕሌሆሙ ፡ ኀጢአቶሙ ፡ 35 ወቀተለ ፡ እግዚአብሔር ፡ እም
ሕዝብ ፡ በእንተ ፡ ላህም ፡ ዘገብረ ፡ ሎሙ ፡ አሮን ።
1 ወይቤሎ ፡ እግዚአብሔር ፡ ለሙሴ ፡ ዕርግ ፡ እምዝየ ፡ አንተ ፡ XXXIII 1, 2
ወሕዝብከ ፡ ዘአውፃእከ ፡ እምድረ ፡ ግብጽ ፡ ውስተ ፡ ምድር ፡ እንተ ፡
መሐልኩ ፡ ለአበዊሆሙ ፡ ለአብርሃም ፡ ወለይስሖቅ ፡ ወለያዕቆብ ፡
እንዘ ፡ እብል ፡ ለዘርእክሙ ፡ እሁብ ። 2 ወእፌንዎ ፡ ለመልአክየ ፡ ቅ
ድሜከ ፡ ወያውዕኦሙ ፡ ለከናኔዎን ። ወለአሞሬዎን ። ወለኬጤዎን ።
ወለፌርዜዎን ። ወለጌርጌሴዎን ። ወለኤዌዎን ። ወለኢያቤሴዎን ።

---

30 ኅጢአትክሙ ፡ R XXXIII 1 ወለይስሖቅ ፡ sic

---

30 ወኮነ ፡ በሳኒታ ፡ | ይቤሎሙ ፡] pr ወ FHCG | ዐባየ ፡] ዐቢየ ፡ ante ጌጋየ ፡ R FHCGR
31 ወይቤሎ ፡ R | እግዚእየ ፡] 'አ ፡ | አበሰ ፡] አባሲ ፡ FH አበሱ ፡ C አበሳ ፡ R ante
ዝንቱ ፡ ሕዝብ ፡ | ወገብሩ ፡] om ወ R | om ሎሙ ፡ FH 32 እመ ፡] pr ለ R |
ዘንተ ፡] ዛተ ፡ FHCG | ወእመአኮሰ ፡] om ሰ ፡ | ኪያየ ፡] + ኒ ፡ | እመጽሐፍከ ፡ R
33 ለዝንቱ ፡] ለዝኩ ፡ | om ሕዝብ ፡ | ቅድሜየ ፡] pr በ 34 መልአኪየ ፡ | ኣገ
ብእ ፡ 35 ላህም ፡] 'መ ፡ FHCG 'ሙ ፡ R pr ዘገብሩ ፡ XXXIII 1 ዕርግ ፡]
ዕረግ ፡ FHG pr ሑር ፡ ወ FHCG | om ለአበዊሆሙ ፡ | እሁብ ፡ R 2 ለመልአ
ኪየ ፡ | ወያወፅኦሙ ፡ | ለከነኔዎን ፡ R (item cap 34 v 11) | ወለፌሬዜዎን ፡ FHCG |
ወለሔዊዎን ፡ FH ወኢያዊዎን ፡ R (item cap 34 v 11) | om ወለኢያቡሴዎን ፡
FHGR

XXXIII 3—10 Y 3 ወያበውአከ ፡ ምድረ ፡ እንተ ፡ ትውሕዝ ፡ ሐሊበ ፡ ወመዓረ ። ወኢ
ይዐርግ ፡ ምስሌከ ፡ በእንተ ፡ እሉንቱ ፡ ሕዝብከ ፡ እለ ፡ አግዘፉ ፡ ክሳ
ዶሙ ፡ ከመ ፡ ይኖልቆሙ ፡ በፍኖት ። 4 ወሶበ ፡ ሰምዐ ፡ ሕዝብ ፡
ዘንተ ፡ እኩየ ፡ ነገረ ፡ ላሐዉ ፡ ዐቢየ ፡ ላሐ ። 5 ወይቤሎሙ ፡ እግዚ
አብሔር ፡ ለደቂቀ ፡ እስራኤል ፡ እንትሙሰ ፡ ሕዝብ ፡ ዘያገዝፍ ፡ ክ
ሳደ ፡ አንትሙ ። ዑቁ ፡ ከልእተ ፡ መቅሠፍተ ፡ አመጽእ ፡ ላዕሌክሙ ፡
ወይእዜኒ ፡ አጠፍአክሙ ፡ ወይእዜኒ ፡ አሰስሉ ፡ አልባሰ ፡ ክብርክሙ ፡
ወሰርጐክሙ ፡ ወአሬእየክሙ ፡ ዘእሬስየክሙ ። 6 ወአሰሰሉ ፡ ሰርጓ
ቲሆሙ ፡ ደቂቀ ፡ እስራኤል ፡ ወአልባሲሆሙ ፡ በደብረ ፡ ኮሬብ ፡
7 ወነሥአ ፡ ሙሴ ፡ ደብተራሁ ፡ ወተከለ ፡ አፍአ ፡ እምትዕይንት ፡
ወርሑቀ ፡ እምትዕይንት ፡ ወተሰምየት ፡ ደብተራ ፡ መርጡል ። እ
መቦ ፡ ዘፈቀዶ ፡ ለእግዚአብሔር ፡ የሐውር ፡ ኀበ ፡ ይእቲ ፡ ደብተራ ፡
አፍአ ፡ እምትዕይንት ፡ 8 ወሶበ ፡ የሐውር ፡ ሙሴ ፡ ይበውኡ ፡ ውስ
ተ ፡ ደብተራ ፡ አፍአ ፡ እምትዕይንት ፡ ይቀውም ፡ ኵሉ ፡ ሕዝብ ፡
ወይኔጽር ፡ ፩፩ ፡ ኀበ ፡ ኆኅተ ፡ ደብተራሁ ፡ ወይሬእይዎ ፡ ለሙሴ ፡
ሶበ ፡ የሐውር ፡ እስከ ፡ ይበውእ ፡ ውስተ ፡ ደብተራ ፡ 9 ወእምከመ ፡
ቦአ ፡ ሙሴ ፡ ኀበ ፡ ደብተራ ፡ ይወርድ ፡ ዐምድ ፡ ዘደመና ፡ ወይቀ
ውም ፡ ኀበ ፡ ኆኅተ ፡ ደብተራ ፡ ወይትናገሮ ፡ ለሙሴ ፡ እግዚአብ
ሔር ፡ 10 ወይሬእዩ ፡ ኵሉ ፡ ሕዝብ ፡ ለውእቱ ፡ ዐምድ ፡ ዘደመና ፡

---

3 ምድር ፡ FHCGR | እሉንተ ፡ | ሕዝበከ ፡ R | ይኖልቆሙ ፡] ይኖ sup ras
5 ወሰርጕክሙ ፡ R 7 ወርሐቅ ፡ 8 ሡሉ ፡ R (item v. 10)

FHCGR 3 ወያበውአከ ፡] ወአበውአከ ፡ G ወኢያበውአከ ፡ R | ምድረ ፡] ʼር ፡ pr ውስተ ፡ |
ወኢየዐርግ ፡ | om እሉንቱ ፡ | ያገዝፉ ፡ | ኢያኀልቆሙ ፡ 4 ሰምዐ ፡ FHR |
እኩየ ፡ ነገረ ፡] ord inv | ለሐዉ ፡ HCG | om ዐቢየ ፡ 5 እግዚአብሔር ፡] እግ
ዚእ ፡ FHR | ክሳዶ ፡ | ኢያምጽእ ፡ FHCG ኢያመጽእ ፡ R | ወይእዜኒ ፡ 1°] ወ |
አልባሰ ፡ ክብርክሙ ፡] አልባሰክሙ ፡ R | ወኣርእየክሙ ፡ 6 ሰርጓቲሆሙ ፡] post
ደቂቀ ፡ እስራኤል ፡ | በደብረ ፡] እምኀበ ፡ ደብረ ፡ FHGR 7 ወተከላ ፡ | መር
ጡል ፡] pr ዘ | እመቦ ፡] pr ወ | ኀበ ፡] pr ህየ ፡ R 8 ይበውኡ ፡] ይባእ ፡ |
ደብተራ ፡ 1°] pr ይእቲ ፡ | እስከ ፡] + ሶበ ፡ R 9 ኀበ ፡ 1°] ውስተ ፡ | ዐምደ ፡
ደመና ፡ R (item v 10) | እግዚአብሔር ፡] om FHGR ante ለሙሴ ፡ C

ወይቀውም ፡ ኀበ ፡ ኆኀተ ፡ ደብተራ ፡ ወይትናገር ፡ ምስለ ፡ ሙሴ ፡ Y XXXIII
እግዚአብሔር ፡ ወቀዊሞሙ ፡ ኀበ ፡ ኆኀተ ፡ ደብተራሁ ፡ ይሰግዱ ፡ 11—17
ሕዝብ ። 11 ወይትናገሮ ፡ እግዚአብሔር ፡ ለሙሴ ፡ ገጸ ፡ በገጽ ፡ ከመ ፡
ዘይትናገር ፡ ምስለ ፡ ዐርኩ ፡ ወይገብእ ፡ ውስተ ፡ ትዕይንት ≡
ወጽሙዱሰ ፡ ለሙሴ ፡ ዮሴዕ ፡ ወልደ ፡ ነዌ ፡ ንኡስ ፡ ወኢይወፅእ ፡
እምትዕይንት ፡ 12 ወይቤሎ ፡ ሙሴ ፡ ለእግዚአብሔር ፡ ናሁ ፡ ትብለኒ ፡
አንተ ፡ ሰዶሙ ፡ ለዝንቱ ፡ ሕዝብ ፡ ወባሕቱ ፡ ኢትነግረኒ ፡ ዘትፌኑ ፡
ምስሌየ ፡ ወለሊከ ። ትቤለኒ ፡ ኪያከ ፡ አእመርኩ ፡ እምኵሉ ፡ ወረከ
ብኩ ፡ ሞገሰ ፡ በኀቤከ ። 13 ወለእመሰ ፡ ረከብኩ ፡ ሞገሰ ፡ በኀቤከ ፡
አስተርእየኒ ፡ ሊተ ፡ ገሃደ ፡ ወአአምር ፡ ወእርአይከ ፡ ከመ ፡ ይኩንኒ ፡
ረኪበ ፡ ሞገስ ፡ በቅድሜከ ፡ ከመ ፡ አአምር ፡ ከመ ፡ ዝንቱ ፡ ውእቱ ፡
ሕዝብከ ፡ ዐቢይ ። 14 ወይቤሎ ፡ እግዚአብሔር ፡ ለሙሴ ፡ አነ ፡ አሐ
ውር ፡ ምስሌከ ፡ ቅድሜከ ፡ ወአዐርፈከ ። 15 ወይቤሎ ፡ ሙሴ ፡ ለእግ
ዚአብሔር ፡ እመ ፡ አንተ ፡ ለሊከ ፡ ኢተሐውር ፡ ምስሌነ ፡ ወኢታ
ወፅአነ ፡ እምዝየ ፡ 16 እፎኬ ፡ ይትዐወቅ ፡ ከመ ፡ አማን ፡ ረከብኩ ፡
ሞገሰ ፡ በቅድሜከ ። አነኒ ፡ ወሕዝብከኒ ፡ ዘእንበለ ፡ ሶበ ፡ ሖርከ ፡
ምስሌነ ፡ ወንከብር ፡ አነኒ ፡ ወሕዝብከኒ ፡ በኀበ ፡ ኵሉ ፡ አሕዛብ ፡
ዘሀሎ ፡ ውስተ ፡ ምድር ። 17 ወይቤሎ ፡ እግዚአብሔር ፡ ለሙሴ ፡ ዘን

---

11 እምትዕይንት ፡] እ sup init alius lit

---

10 ወይቀውም ፡] እንዘ ፡ ይቀውም ፡ | om እግዚአብሔር ፡ | ወቀዊሞሙ ፡] om FHCGR ወ R | ደብተራሁ ፡] ደባትሪሆሙ ፡ FHCG ደብተራ ፡ R | ሕዝብ ፡ 2°] pr ኵሉ ፡ FHCG pr ኵሎሙ ፡ R ante ይሰግዱ ፡ R ante ኀበ ፡ 2° FHCG 11 ገጸ ፡ በገጽ ፡] ante ለሙሴ ፡ 1° R | ዓርኩ ፡ | ወጽሙዱሰ ፡] om ሰ FH | om ለሙሴ ፡ | ዮሳዕ ፡ FHR ሆሴዕ ፡ C | ንኡስ ፡] pr ወ + ውእቱ ፡ 12 ትብለኒ ፡] ትቤ' R | ስዶ ፡ FHC ሰዶ ፡ G | ወባሕቱ ፡] ወአንተ ፡ ባሕቱ ፡ | ኢነገርከኒ ፡ FHCG ኢተናገርከኒ ፡ R | እምኵሉ ፡] pr ወ R | ወረከብኩ ፡ | በኀቤየ ፡ 13 ወለእመሰ ፡] + ኬ ፡ | ወአአምር ፡] ወአእምር ፡ | ከመ ፡ 2°] pr ወ | አእምር ፡] + ከ ፡ R | ዝንቱ ፡ — ሕዝብከ ፡] ሕዝብከ ፡ ውእቱ ፡ ዝንቱ ፡ ሕዝብ ፡ 14 om ለሙሴ ፡ FHCG | om ምስሌከ ፡ 15 ወይቤ ፡ FHG | om ለእግዚአብሔር ፡ FHGR | ወኢታወፅአነ ፡] ኢታውፅአኒ ፡ ('ነ ፡ R) 16 እፎኬ ፡] pr ወ | ዘእንበለ ፡] om ዘ FHCG pr ወ R 17 ዘንተኒ ፡] 'ኒ ፡ R pr ወ |

Y ተኒ ፡ ነገርከ ፡ ዘትብለኒ ፡ እገብር ፡ እስመ ፡ ረከብከ ፡ ሞገሰ ፡ በቅድ
XXXIII 18—23 ሜየ ፡ ወአእምረከ ፡ እምኵሉ ፡ 18 ወይቤሎ ፡ ሙሴ ፡ ለእግዚአብሔር ፡
አርእየኒ ፡ ስብሓቲከ ፡ 19 ወይቤሎ ፡ እግዚአብሔር ፡ ለሙሴ ፡ አነ ፡
አሐልፍ ፡ እምቅድሜከ ፡ ወእጼውዕ ፡ ስመ ፡ እግዚአብሔር ፡ በቅድ
ሜከ ፡ ወእምሕሮ ፡ ለዘ ፡ መሐርክዎ ፡ ወእሣሀሎ ፡ ለዘ ፡ ተሣሀልክዎ ።
20 ወይቤሎ ፡ እግዚአብሔር ፡ ለሙሴ ፡ ኢትክል ፡ ርእዮተ ፡ ገጽየ ፡
እስመ ፡ አልቦ ፡ ሰብእ ፡ ዘይሬኢ ፡ ገጽየ ፡ ወየሐዩ ፡ 21 ወይቤሎ ፡ እግ
ዚአብሔር ፡ ለሙሴ ፡ ናሁ ፡ መከን ፡ ኀቤየ ፡ ወትቀውም ፡ ውስተ ፡
ኰኵሕ ፡ 22 እስከ ፡ የሐልፍ ፡ ስብሓቲየ ፡ ወእሠይመከ ፡ ውስተ ፡ ስ
ቍረተ ፡ ኰኵሕ ፡ ወእሴውር ፡ በእዴየ ፡ ላዕሌከ ፡ እስከ ፡ አሐልፍ ፡
23 ወአሴስል ፡ እዴየ ። ወይእተ ፡ ጊዜ ፡ ትሬእይ ፡ ማዕዘርየ ፡ ወገጽየ ፡
ኢያስተርኢ ፡ ለከ ፡

XXXIV 1—3 1 ወይቤሎ ፡ እግዚአብሔር ፡ ለሙሴ ፡ ውቅር ፡ ለከ ፡ ክልኤ ፡ ጽላ
ተ ፡ ዘእብን ፡ በከመ ፡ ቀዳሚያት ፡ ወዕርግ ፡ ኀቤየ ፡ ውስተ ፡ ደብር ፡
ወእጽሕፍን ፡ ውስተ ፡ ውእቶን ፡ ጽላት ፡ ዝከተ ፡ ነገረ ፡ ዘሀሎ ፡ ው
ስተ ፤ ቀዳሚያት ፡ ጽላት ፡ እለ ፡ ቀጥቀጥከ ፡ 2 ወኩን ፡ ድልወ ፡ ለነ
ግህ ። ወተዐርግ ፡ ውስተ ፡ ደብረ ፡ ሲና ፡ ወቁመኒ ፡ ህየ ፡ ውስተ ፡
ርእሰ ፡ ደብር ። 3 ወአልቦ ፡ ዘየዐርግ ፡ ምስሌከ ፡ ወአልቦ ፡ ዘየሀሉ ፡
ውስተ ፡ ኵሉ ፡ ደብር ፡ ወአባግዕኒ ፡ ወአልህምትኒ ፡ ኢይትረዐዩ ፡

18 አርእየኒ ፡] አ sup ras 22 ወእሴወር ፡] ሴ et ወ sup ras 1 lit scr Y[a]
XXXIV 1 ወእጽሕፍን ፡] om ጽ ፡ | ነገር ፡ 2 ወአቁመኒ ፡ 3 ዘያዐርግ ፡ et
ዘያሀሉ ፡

FHCGR ነገርከ ፡] 'ረከ ፡ FHCG | ዘትቤለኒ ፡ FHCG ዘትቤ ፡ R | እገብር ፡] + ለከ ፡ C
18 om ሙሴ ፡ R 19 እምቅድሜከ ፡] om እም + በስብሐቲየ ፡ ('ትየ ፡ R) |
እግዚአብሔር ፡ 2°] እግዚእ ፡ | መሐርክዎ ፡] ምሕ' FH | ተሣሀልክዎ ፡] ሠሀ' FH
20 እግዚአብሔር ፡] እግዚእ ፡ FH om G | om ለሙሴ ፡ G | ገጽየ ፡ 1°] + ሰ ፡
21 om ለሙሴ ፡ G 22 ስብሓቲየ ፡] 'ትየ ፡ R | ውስተ ፡] ኀበ ፡ | ወእሴውር ፡
FHCG ወእሴውረከ ፡ R 23 ትሬኢ ፡ | ማዕዘርየ ፡] ምዕዘርየ ፡ G መዝራዕትየ ፡
(ት ras) R* ድኅሬየ ፡ CR[a] | ወገጽየ ፡] + ሰ ፡ | ኢያስተሬኢ ፡ FH XXXIV 1 ው
ቅር ፡] ወቅር ፡ FH ውቀር ፡ G ቀር ፡ C ቅርጽ ፡ R | om ክልኤ ፡ R | ቀዳሚያት ፡
1°] ቀዳምያት ፡ ('ት ፡ R) | ወዕረግ ፡ FH | ወእጽሕፍን ፡] 'ፍ ፡ + ለከ ፡ R | ቀዳ
ምያት ፡ (item v 4) 3 ደብር ፡ 1°] 'ሩ ፡ |

ቅሩቡ ፡ ለውእቱ ፡ ደብር ። 4 ወወቀረ ፡ ሙሴ ፡ ክልኤ ፡ ጽላተ ፡ እብን ፡ XXXIV 4—10
በከመ ፡ ቀዳሚያት ፡ ወጌሰ ፡ ሙሴ ፡ በጽባሕ ፡ ወዐርገ ፡ ውስተ ፡ ደ
ብረ ፡ ሲና ፡ በከመ ፡ አዘዞ ፡ እግዚአብሔር ፡ ለሙሴ ። ወነሥአ ፡
ሙሴ ፡ ምስሌሁ ፡ እልክተ ፡ ጽላተ ፡ እለ ፡ እብን ። 5 ወወረደ ፡ እግዚ
አብሔር ፡ በደመና ፡ ወቆመ ፡ ህየ ፡ ወጸውዐ ፡ ስመ ፡ እግዚእ ፡ 6 ወኀ
ለፈ ፡ እግዚእ ፡ እንተ ፡ ቅድመ ፡ ገጹ ። ወስምየኒ ፡ እግዚአብሔር ፡
መሓሪ ፡ ወመስተሣህል ፡ ርሑቀ ፡ መዐት ፡ ወብዙኀ ፡ ምሕረት ፡ ወጻ
ድቅ ፡ 7 ዘየዐቅብ ፡ ለጽድቅ ፡ ወይገብር ፡ ምሕረተ ፡ ላዕለ ፡ አእላፍ ፡
ዘያሴስል ፡ ዐመፃ ፡ ጌጋይ ፡ ወኀጢአት ። ወለመአብስ ፡ ኢያነጽሕ ፡
ዘያገብእ ፡ ኀጢአተ ፡ አበው ፡ ላዕለ ፡ ውሉድ ፡ ወላዕለ ፡ ውሉደ ፡
ውሉድ ፡ እስከ ፡ ሣልስ ፡ ወራብዕ ፡ ትውልድ ፡ 8 ወጐጕአ ፡ ሙሴ ፡
ወደነነ ፡ ውስተ ፡ ምድር ፡ ወሰገደ ፡ ለእግዚአብሔር ። 9 ወይቤ ፡ ሙሴ ፡
ለእግዚአብሔር ፡ ለእመ ፡ ረከብኩ ፡ ሞገሰ ፡ በቅድሜከ ፡ ይሖር ፡ እ
ግዚእየ ፡ ምስሌነ ፡ እስመ ፡ ዝንቱ ፡ ሕዝብ ፡ ጽኑዐ ፡ ክሳድ ፡ ውእቱ ፡
ወተኀድግ ፡ አንተ ፡ ኀጣውአ ፡ ወአበሳሁ ፡ ለሕዝብከ ፡ ወንከውን ፡
ለከ ፡ 10 ወይቤሎ ፡ እግዚአብሔር ፡ ለሙሴ ፡ ናሁ ፡ አነ ፡ እሠይም ፡
ለከ ፡ ኪዳነ ፡ በቅድመ ፡ ኵሉ ፡ ሕዝብከ ፡ ወእገብር ፡ ዐቢያተ ፡ ወመ
ንክራተ ፡ ዘኢኮነ ፡ ውስተ ፡ ኵሉ ፡ ምድር ፡ ወውስተ ፡ ኵሉ ፡ አሕ
ዛብ ። ወይሬእዩ ፡ ኵሉ ፡ ሕዝብ ፡ እለ ፡ ውስቴቶሙ ፡ ሀለውከ ፡ ግብሮ ፡

---

6 ወጻድቅ፡ 7 ወለመአብስ፡ 9 ጽኑዐ፡] 'ዕ፡, et ጽ sup init alius lit
10 ዐቢየተ፡ | ወመንክረተ፡

ቅሩቦ፡ 4 እብን፡ 1°] pr እለ፡ FHCG pr H R | om ለሙሴ፡ | om ሙሴ፡ FHCGR
3° R | ጽላተ፡ 2°] pr ክልኤ፡ 5 ወጸወዐ፡ FH | ስመ፡] pr በ 6 ወስም
የኒ፡] ወስምየ፡ FHCG ወሰመየ፡ R | እግዚአብሔር፡] pr እግዚእ፡ 7 ዘየዐቅቦ፡
R | ወያሰስል፡ R | ጌጋይ፡] ወጌጋየ፡ | ወኀጢአት፡] 'ተ፡ | ወለመአብስ፡] ወለመ
ብእስ፡ R | ኢያነጽሕ፡] 'ሖ፡ | ኀጢአተ፡] ኀጣውአ፡ | om ወላዕለ፡ውሉደ፡ው
ሉድ፡ R | እስከ፡] ላዕለ፡ | ሣልስ፡ወራብዕ፡] 'ስት፡ 'ዕት፡ FHCG ራብዕ፡ወሣ
ልስ፡ R 9 om ሙሴ፡ G | om ለእግዚአብሔር፡ | እግዚእየ፡] om የ H | ኀጣ
ውአ፡ FHCG | ወአበሳሆሙ፡ R 10 ወመንክራተ፡] ወክቡራተ፡ | ወይሬኢ፡ |
እለ፡] pr ለ | ግብሩ፡ FH |

Y ለእግዚአብሔር ፡ እስመ ፡ መድምም ፡ ውእቱ ፡ ዘአነ ፡ እገብር ፡ ለከ ።
XXXIV
11—17 [11] ዕቅ ፡ ባሕቱ ፡ አንተ ፡ ኵሎ ፡ ዘአነ ፡ እኤዝዘከ ፡ ናሁ ፡ አነ ፡ አወፅ
እሙ ፡ እምቅድመ ፡ ገጽከሙ ፡ ለአሞሬዎን ፡ ወለከናኔዎን ፡ ወለኬ
ጤዎን ፡ ወለፌርዜዎን ፡ ወለኤዌዎን ፡ ወለኢያቤሴዎን ፡ ወለጌርጌሴ
ዎን ፤ [12] ወዕቅ ፡ እንከ ፡ ርእሰከ ፡ ከመ ፡ ኢትትመሐል ፡ ምስለ ፡ ው
እቱ ፡ ሰብእ ፡ እለ ፡ ይትርፉ ፡ ውስተ ፡ ይእቲ ፡ ምድር ፡ እንተ ፡ ው
ስቴታ ፡ ትበውእ ፡ ከመ ፡ ኢይኩን ፡ ጌጋዮ ፡ ላዕሌከ ፡ [13] ምሥዋዓቲ
ሆሙ ፡ ትነሥቱ ። ወምስላቲሆሙ ፡ ትሰብሩ ፡ ወአእዋማቲሆሙ ፡
ትገዝሙ ፡ ወግልፎ ፡ አማልክቲሆሙ ፡ ታውዕዩ ፡ በእሳት ፡ [14] ወኢ
ትስግዱ ፡ ለካልእ ፡ አምላክ ። እስመ ፡ እግዚእ ፡ እግዚአብሔር ፡ ቀ
ናኢ ፡ ስሙ ፡ እግዚአብሔር ፡ ቀናኢ ፡ ውእቱ ። [15] ዑቊ ፡ ኢትትማ
ሐል ፡ ምስለ ፡ እለ ፡ ይነብሩ ፡ ውስተ ፡ ይእቲ ፡ ምድር ፡ ወትዜምዊ ፡
ድኅረ ፡ አማልክቲሆሙ ፡ ወትሠውዑ ፡ ለአማልክቲሆሙ ፡ ወይጼ
ውዑከ ፡ ወትበልዕ ፡ እምውስተ ፡ መሥዋዕቶሙ ፡ [16] ወትነሥእ ፡ እ
ምአዋልዲሆሙ ፡ ለደቂቅከ ፡ ወአዋልዲከ ፡ ትሁብ ፡ ለደቂቆሙ ።
ወይዜምዋ ፡ አዋልዲከ ፡ ድኅረ ፡ አማልክቲሆሙ ፡ ወያዜምውዎሙ ፡
ለውሉድከ ፡ ድኅረ ፡ አማልክቲሆሙ ። [17] ወአማልክተ ፡ ዘስብከ ፡

---

12 ርእስከ፡

FHCGR om ለከ፡ 2° R 11 ዑቅ ፡] pr ወ | ገጽከ፡ CG | ወለፌሬዜዎን፡ | ወሊያቡሴዎን፡ FH ወለኢያቡሴዎን፡ CG | ወለጌርጌሴዎን ፡] om FHCG ante ወለኤዌዎን፡ R 12 ወዑቅ ፡] om ወ | ኢትትመሐል ፡] ኢትትማሐሉ፡ FH ኢትትመሐሉ፡ G ኢትትሐወል፡ R | ውእቱ ፡] እሙንቱ፡ R | ትበውኡ፡ | ጌጋይ፡ FHCG ጌጋየ፡ R | ላዐሌክሙ፡ 13 ምሥዋዓቲሆሙ ፡] 'ዒሆሙ፡ et pr ወ R | ንሥቱ፡ R | ወምስላቲሆሙ ፡] ወምስሌሆሙ፡ FG ወምሰሊሆሙ፡ H ወምስሎሙ፡ R | ትሴብሩ፡ FHCG | ወአእዋሞሙ፡ FHCG | ወግልፎ፡ አማልክቲሆሙ ፡] ወግልፎሆሙ፡ R 14 ወኢትስግዱ ፡] እስመ፡ ኢትሰግዱ፡ FHCG ከመ፡ ኢትስግዱ፡ R | om ስሙ፡ — ቀናኢ፡ 2° R | እግዚአብሔር፡ 2°] pr ወ + ስ፡ 15 ኢትትማሐል ፡] 'መሐል፡ ('ሉ፡ C) CGR om ኢ | ወይዜምዉ፡ FHCG ወትዜሙ፡ R | ወይሠውዑ፡ FHCG ወትሠውዕ፡ R 16 እምአዋልዲሆሙ ፡] እምውስተ፡ አ' | ወያዜምውዎሙ ፡] 'ምዋሆሙ፡ C | ለውሉድከ ፡] ለደቂቅከ፡ 17 ለአማልክት፡ R |

ኢ.ትገብር ፡ ለከ ። 18 ወሕገ ፡ ናእት ፡ ዕቀቡ ፡ ሰቡዐ ፡ መዋዕል ፡ ብላዕ ፡ Y XXXIV
ናእተ ፡ በከመ ፡ አዘዝኩከ ፡ በዘመኑ ፡ በወርኅ ፡ ሚያዝያ ፡ እስመ ፡ 18—26
በወርኅ ፡ ሚያዝያ ፡ ወፃእከ ፡ እምድረ ፡ ግብጽ ፡ 19 ወኵሉ ፡ ተባዕት ፡
ዘይፈትሖ ፡ ማኅፀነ ፡ እሙ ፡ ሊተ ፡ ውእቱ ። በኵሩ ፡ ለላህም ፡ ወበ
ኵሩ ፡ ለበግዕ ። 20 ወበኵረ ፡ አድግሰ ፡ ትቤዝዎ ፡ በበግዕ ፡ ወእመሰ ፡
ኢ.ቤዘውከሁ ፡ ሤጠ ፡ ትሁብ ። ወኵሎ ፡ በኵረ ፡ ውሉድከ ፡ ትቤዙ ።
ወኢ.ታስተርኢ ፡ ቅድሜየ ፡ ዕራቅከ ። 21 ሰዱሰ ፡ መዋዕለ ፡ ትገብር ፡
ግብረከ ፡ ወበሳብዕት ፡ ታዐርፍ ። ወታዐርፍ ፡ ዘርአ ፡ ወታዐርፍ ፡ ዐ
ጺ.ደ ፡ 22 ወበዕለተ ፡ ሰንበት ፡ ትገብር ፡ ሊተ ። አመ ፡ ይቀድሙ ፡ ዐ
ጺ.ደ ፡ ስርናይ ። ወበዓለ ፡ ምኵራብ ፡ ማእከለ ፡ ዓመት ፡ 23 ፩ ዘመን ፡
ለዓመት ፡ ያስተርኢ ፡ ኵሉ ፡ ተባዕት ፡ ቅድመ ፡ እግዚአብሔር ፡ አም
ላከ ፡ እስራኤል ። 24 ወአመ ፡ አወፅአሙ ፡ ለሕዝብ ፡ እምቅድመ ፡
ገጽከ ፡ ወእሰፍሕ ፡ በአድዋሊከ ። ወአልቦ ፡ ዘይፈትዋ ፡ ለምድርከ ፡
ወሶበ ፡ ተዐርግ ፡ ታስተርኢ ፡ ቅድመ ፡ እግዚ.አብሔር ፡ አምላክከ ፡
፩ ፡ አገዝማነ ፡ ዓለማት ። 25 ኢ.ትገዝባሕ ፡ በብሑአ ፡ ደም ፡ መሥዋዕ
ትየ ። ወኢ.ይቢ.ት ፡ ለነግሀ ፡ ዘብሑእ ፡ ለበዓለ ፡ ፋሲካ ። 26 ቀዳሜ ፡
እክለ ፡ ምድርከ ፡ ትወስድ ፡ ቤተ ፡ እግዚ.አብሔር ፡ አምላክከ ፡ ወኢ.

---

18 ናእተ ፡] 'ት ፡ R | በወርኅ ፡ 1°] 'ኅ ፡ 19 ወዙሉ ፡ ተባዕተ ፡ R | ማኅፃነ ፡ | ለባግዕ ፡ 20 ወዙሉ ፡ | ዐረቅከ ፡ 21 ወበሳብዕት ፡] om በ 22 ዓመት ፡] ዓመ sup ras 23 ዙሉ ፡ | ተባዕት ፡ R 26 እክለ ፡] + ከ ፡ R, et ለ in ል emend |

ኢትግበር ፡ | ለከ ፡] + ከመዝ ፡ R 18 ዐቀብ ፡ HC | መዋዕለ ፡ | አዘዝከ ፡ R FHCGR 19 ወዙሉ ፡] om ወ | om እሙ ፡ FHCG 20 ወበዙሩ ፡ ለአድግ ፡ ወትቤዝዎ ፡ FHGR ወለበዙረ ፡ አድግሰ ፡ ትቤዝዎ ፡ C | ትቤዙ ፡] ታ' R | ዐራቀከ ፡ CGR 21 ወበሳብዕት ፡] + ዕለት ፡ | ታዐርፍ ፡] ዕለተ ፡ R | ወታዐርፍ ፡ 1°] om ወ | ዘራ አ ፡ C 22 ወበዕለተ ፡] ወበዓለ ፡ | ሰንበታት ፡ G ሰናብት ፡ R 23 ዘመን ፡ ለዓመት ፡] 'ነ ፡ ለዓመት ፡ FHCGR* ጊዜያተ ፡ Rᵃ | ተባዕትከ ፡ 24 አውጽአሙ ፡ R | ለአሕዛብ ፡ | ወእሰፍሖ ፡ ለአድዋሊከ ፡ | ወአልቦ ፡] om ወ R | ዘይፈትዋ ፡] + መኑሂ ፡ | ታስተርኢ ፡] pr ከመ ፡ et + ኀበ ፡ et post ቅድመ ፡ እግዚአብሔር ፡ R | አዝማነ ፡ ዓለማት ፡] ዘመነ ፡ ለዓመት ፡ FHCG ዓመተ ፡ ለዘመን ፡ R 25 በብሑአ ፡ ደም ፡] ብሑአ ፡ ደም ፡ FH ብሑአ ፡ ደመ ፡ G ላዕለ ፡ ደም ፡ ብሑእ ፡ C ብሑአ ፡ ዓም ፡ (ም in መ emend) R | ዘብሑእ ፡] ዘዘብሑ ፡ G መሥዋዕተ ፡ C | ለበዓለ ፡] om ለ praep C

Y ታብስል ፡ በግዐ ፡ እንዘ ፡ ይጠቡ ፡ ኀሊበ ፡ እሙ ። 27 ወይቤሎ ፡ እግዚ
XXXIV
27—35 አብሔር ፡ ለሙሴ ፡ ጸሐፍ ፡ ለከ ፡ ዘንተ ፡ ነገረ ፡ እስመ ፡ በዝንቱ ፡
ነገር ፡ አቀውም ፡ ለከ ፡ ኪዳነ ፡ ለእስራኤል ። 28 ወሀሎ ፡ ህየ ፡ ሙሴ ፡
ቅድመ ፡ እግዚአብሔር ፡ ፵ ፡ ዕለተ ፡ ወ ፵ ፡ ሌሊተ ፡ እክለ ፡ ኢበ
ልዐ ፡ ወማየ ፡ ኢሰትየ ፡ ወጸሐፈ ፡ ውስተ ፡ ጽላት ፡ ዘንተ ፡ ነገረ ፡
፲ ፡ ቃላት ፡ 29 ወሶበ ፡ ወረደ ፡ ሙሴ ፡ እምደብረ ፡ ሲና ፡ ወሀለወ ፡ ክ
ልኤ ፡ ጽላት ፡ ውስተ ፡ እደዊሁ ፡ ለሙሴ ። ወእንዘ ፡ ይወርድ ፡ እም
ውስተ ፡ ደብር ፡ ወኢያእመረ ፡ ሙሴ ፡ ከመ ፡ ተሰርሐ ፡ ኅብረ ፡ ገጹ ፡
እንዘ ፡ ይትናገር ፡ ምስለ ፡ እግዚአብሔር ። 30 ወሶበ ፡ ርእይዎ ፡ አሮን ፡
ወኵሉ ፡ ደቂቀ ፡ እስራኤል ፡ ለሙሴ ፡ ከመ ፡ ተሰብሐ ፡ ርእየተ ፡ ገጹ ፡
ፈርሁ ፡ ቀሪቦቶ ። 31 ወጸውዖሙ ፡ ሙሴ ፡ ወገብኡ ፡ ኀቤሁ ፡ አሮን ፡
ወኵሉ ፡ መኳንንተ ፡ ትዕይንት ፡ ይትናገሮሙ ፡ ሙሴ ። 32 ወእምድ
ኅረ ፡ ቀርቡ ፡ ኀቤሁ ፡ ኵሎሙ ፡ ደቂቀ ፡ እስራኤል ፡ ወአዘዞሙ ፡
ኵሎ ፡ ዘተናገሮ ፡ እግዚአብሔር ፡ በደብረ ፡ ሲና ። 33 ወሶበ ፡ አኅለቀ ፡
ተናግሮቶሙ ፡ ወደየ ፡ ውስተ ፡ ገጹ ፡ ግልባቤ ፡ በዘ ፡ ይሴውር ፡ ገጾ ።
34 ወሶበ ፡ የሐውር ፡ ሙሴ ፡ ቅድመ ፡ እግዚአብሔር ፡ ከመ ፡ ይትና
ገሮ ፡ ያሴስል ፡ ግልባቤሁ ፡ እስከ ፡ ይወፅእ ፡ ወእምከመ ፡ ወፅአ ፡ ይት
ናገሮሙ ፡ ለደቂቀ ፡ እስራኤል ፡ ኵሎ ፡ ዘአዘዞ ፡ እግዚአብሔር ።
35 ወርእዩ ፡ ደቂቀ ፡ እስራኤል ፡ ከመ ፡ ተሰብሐ ፡ ገጹ ፡ ለሙሴ ፡

በግዐ ፡ 27 ለእስራኤል ፡] ለእስራኤ sup ras 28 ወጸሐፈ ፡] ወጽ' | ነገር ፡
30 ደቂቀ ፡ sup ras | ቀሪቦቱ ፡ 32 ኵሎ ፡] + ras 1 lit a fin lin 33 ይሴ
ውር ፡] ው s. ወ cf R

FHCGR 27 om እስመ ፡ — ነገር ፡ FH | ለእስራኤል ፡] pr ወ 28 ወጸሐፈ ፡] + እግዚ
አብሔር ፡ C | ቃል ፡ F ቃለ ፡ HR ቃላተ ፡ CG 29 ወሀለወ ፡] 'ዋ ፡ FHCGR*
+ ውእተ ፡ R* | ወኢያእመረ ፡] om ወ R | ተሰርሐ ፡] ተሰብሐ ፡ | ምስለ ፡ እግዚ
አብሔር ፡] ምስሌሁ ፡ G 30 ርእየተ ፡] + ሕብረ ፡ FHCG pr ኅብረተ ፡ R
31 ይትናገሮሙ ፡] ወነገሮሙ ፡ FH ወተና' CGR 32 ወእምድኅረ ፡] + ዝን
ቱ ፡ | ኵሎሙ ፡] ኵሉ ፡ | ዘነገሮ ፡ FH 33 ውስተ ፡] ላዕለ ፡ FHCG | ይሜውር ፡
ገጸ ፡ (sic) R 34 om ወእምከመ ፡ ወፅአ ፡ R | ይትናገሮሙ ፡] ይነግሮሙ ፡ FH
CG ይንግሮሙ ፡ R 35 ወርእዩ ፡] ወሶበ ፡ ርእዩ ፡ R |

ወከመ ፡ ወደየ ፡ ግልባቤ ፡ በዘ ፡ ይሰወር ፡ እስከ ፡ ይወፅእ ፡ ከመ ፡ Y
ይትናገሮሙ ።

[1] ወአስተጋብኦሙ ፡ ሙሴ ፡ ለኵሉ ፡ ማኅበረ ፡ እስራኤል ፡ ወይ XXXV 1—9
ቤሎሙ ፡ ዝንቱ ፡ ውእቱ ፡ ነገር ፡ ዘይቤ ፡ እግዚአብሔር ፡ ከመ ፡ ይግ
በርዎ ፡ [2] ሰዱሰ ፡ መዋዕለ ፡ ትገብሩ ፡ ግብረክሙ ፡ ወበሳብዕት ፡ ዕለ
ት ፡ ታዐርፍ ፡ ቅድስት ፡ ሰንበት ፡ ዕረፍቱ ፡ ለእግዚአብሔር ። ኵሉ ፡
ዘይገብር ፡ ባቲ ፡ ግብረ ፡ ለይሙት ፡ [3] ወኢታንድዱ ፡ እሳተ ፡ በው
ስተ ፡ ኵሉ ፡ መኃድሪክሙ ፡ በዕለተ ፡ ሰንበት ፡ ይቤ ፡ እግዚአብሔር ።
[4] ወይቤሎሙ ፡ ሙሴ ፡ ለኵሉ ፡ ማኅበሮሙ ፡ ለደቂቀ ፡ እስራኤል ፡
እንዘ ፡ ይብል ፡ ዝንቱ ፡ ቃል ፡ ዘአዘዘ ፡ እግዚአብሔር ፡ እንዘ ፡ ይ
ብል ፡ [5] ንሥኡ ፡ እምኔሁ ፡ መባአ ፡ ለእግዚአብሔር ፡ ኵሉ ፡ ዘዘሐ
ለዩ ፡ በልቦሙ ፡ ያምጽኡ ፡ እምቀዳሚ ፡ ንዋዮሙ ፡ እምወርቅ ፡ ወ
እምብሩር ፡ ወእምብርት ፡ ወእምአልባስ ፡ [6] ወያከንት ፡ ወፐፒራ ፡
ለይ ፡ ከዐብ ፡ ወሜላት ፡ ፍቱል ፡ ወጸጕረ ፡ ጠሊ ፡ [7] ወማእሰ ፡ በግዕ ፡
መሀነ ፡ ግበር ። ወመሀነ ፡ መጼጸት ፡ ወዕፀወ ፡ ዘኢይነቅዝ ፡ [8] ወእ
ብነ ፡ ሶም ፡ ወዕንቈ ፡ ግልፎ ፡ ለዐጽፍ ፡ ወዘጸዴር ። [9] ወኵሉ ፡ ጠቢበ ፡

XXXV 2 ኵሉ፡ R 3 እሳት፡ 5 ወእምአልባሰ፡ 7 መሀነ፡] ˈን፡ | ወ
መሀነ፡] ˈን፡ | ወጼጺት፡ 8 ግልፍ፡.

ይሰወር፡] ይሴወር፡ FHR ይሴውር፡ CG + ገጹ፡ C | እስከ፡] እንዘ፡ CRᵃ | FHCGR
ይትናገሮሙ፡] ˈሮ፡ FHCG XXXV 1 ለኵሎሙ፡ R | ማኅበረ፡] ˈሮሙ፡ + ለ
ደቂቀ፡ | ትግበርዎ፡ 2 om ዕለት፡ R | ታዐርፍ፡] ዕረፍት፡ FHG ታዐርፉ፡ C
ታዕርፍ፡ R | ቅድስት፡ሰንበተ፡ R | ኵሉ፡] pr ወ R 3 ማኅደሪክሙ፡ G ማኅ
ደርክሙ፡ C | ሰናብትየ፡ FHCG ሰንበትየ፡ R | ይቤ፡እግዚአብሔር፡] አነ፡እግዚ
አብሔር፡ FHG om C 4 ለደቂቀ፡] ወለ R | ዝንቱ፡] + ውእቱ፡ | ዘአዘዘ፡]
+ ኒ፡ R 5 እምኔሁ፡] ˈሆሙ፡ FHCG ˈክሙ፡ R | ኵሎሙ፡ FHCG ኵሉ፡ R |
ዘዘሐለዮሙ፡ FHCG ዘዘ፡አኀለየ፡ R | በልቦሙ፡] ልቦሙ፡ FHCG ልቡ፡ከመ፡ R |
እምቀዳሚ፡ | እምወርቅ፡] pr ወ FH | om ወእምአልባስ፡ 6 ወፐፒራ፡] ፔፔ
ራ፡ F ፐፔራ፡ H ወፓፔራ፡ R ጰጴራ፡ G ሕብረ፡ከብድ፡ C | ወሜላት፡] ወቢሶስ፡
C (item vv 25, 35, cap 36 v 9 et alibi) 7 መሀነ፡] መሃነ፡ FHCR መሓነ፡
G | ግበር፡] ግቡረ፡ ante መሀነ፡ | ወመሀነ፡] ወመሃነ፡ FHC ወመሓነ፡ G ወመ
ሃፐ፡ Rᵃ ወመሃኒ፡ Rᵃ | ምጽጺት፡ F መጺት፡ H መጼት፡ G ምጺጺተ፡ R |
ወዕፀ፡ 8 ሶመ፡ R | ግሉፈ፡ R | ወለጰዴሬ፡ | C praemittit huic versui:
ወቀብዐ፡ለማኅቶት፡ወአፈዋተ፡ለተቀብዖ፡ወዕጣናተ፡ለማዕጠንት፡ | deinde in C
v 8 ita versus est: ወአዕባነ፡መረግድ፡ወአዕባነ፡ዘይትኄረዉ፡ለኤፉድ፡ወለሎግዮ፡

Y XXXV 10—21 ልብ ፡ እምኔክሙ ፡ ወዘእምውስቴትክሙ ፡ ይምጻእ ፡ ወግበር ፡ ኵሎ ፡
ዘአዘዘከ ፡ እግዚአብሔር ፡ 10 ደብተራ ፡ ወአውዳ ፡ ወጠፈራ ፡ ወአፋ
ኪያሃ ፡ ወመናስግቲሃ ፡ ወአዕማዲሃ ፡ 11 ወታቦት ፡ ዘመርጡል ፡ ወመ
ሣውሪሃ ፡ ወመንጦላዕታ ፡ 12 ወአውደ ፡ ዐጸድ ፡፡ ወአዕማዲሃ ፡ 13 ወእ
ብን ፡ ዘመረግድ ፡ 14 ወማእድ ፡ ወኵሉ ፡ ንዋያ ፡ 15 ተቅዋመ ፡ ማኅ
ቶት ፡ ዘብርሃን ፡ ወኵሉ ፡ ንዋያ ፡ 16 ወቅብአ ፡ ዘይቀብኡ ፡ ወዕጣን ፡ ዘይ
ዐጥኑ ፡፡ 17 ወመማስጠ ፡ መዕዶ ፡ ዘደብተራ ፡ ወምሥዋዕ ፡ ወኵሉ ፡ ን
ዋዩ ፡ 18 ወአልባሲሁ ፡ ለአሮን ፡ ወአልባስ ፡ ዘይገብሩ ፡ በውስተ ፡
መቅደስ ፡ 19 ወዐጽፎሙ ፡ ለደቂቀ ፡ አሮን ፡ ዘክህነቶሙ ፡፡ 20 ወወፅአ ፡
ኵሉ ፡ ማኅበሮሙ ፡ ለደቂቀ ፡ እስራኤል ፡ እምኀበ ፡ ሙሴ ፡ 21 ወአው
ፅኡ ፡ ፩፩ ፡ በከመ ፡ ሐለየ ፡ በልቡ ፡ ወበከመ ፡ ፈቀደ ፡ በመንፈሱ ፡
አምጽኡ ፡ መባአ ፡ ለእግዚአብሔር ፡ ወኵሉ ፡ ግብረቱ ፡ ለደብተራ ፡

---

10 ወአወዳ ፡ | ወአፋኪያሃ ፡] punct int ፋ et ኪ R 12 ወአውዳ ፡ 14 ንዋየ ፡ R (item v 15) 15 ተቅዋም ፡ 16 ወቅብአ ፡] ዘቅ’ 17 ወመማስጦ ፡ 21 ሐለዩ ፡ |

FHCGR 9 እምኔክሙ ፡ ወዘእምውስቴትክሙ ፡] ዘውስቴትክሙ ፡ | ወይግበር ፡ | ዘአዘዘ ፡ ('ዘ ፡ R) 10 ወአውዳ ፡ — ወአፋኪያሃ ፡] ወሠቃቲሃ ፡ ወመክደና ፡ ወኑፃዳቲሃ ፡ (om R^{a}) CR^{a} | ወአፍኪያሃ ፡ GR^{*} | ወመናስግቲሃ ፡] 'ሆን ፡ et post ወአዕማዲሃ ፡ C 11 ወታቦታ ፡ FHR ወታቦተ ፡ CG | ወመሣጡሪሃ ፡] ወምሥዋሪሃ ፡ FHG ወተድባበ ፡ et pr ወመፃውሪሃ ፡ C | ወመንጦላዕታ ፡] 'ተ ፡ et + ዘምሥዋር ፡ ወአዕማዲሃ ፡ ወምዕማዲሆን ፡ C 12 om C | ወአዕማዲሁ ፡ FHG 13 om C | ወእብነ ፡ 14 ወማእድ ፡] 'ደ ፡ + ወመጻውርቲሁ ፡ C | ወኵሎ ፡ (item v 15) | ንዋየ ፡ R ንዋያቲሁ ፡ C 15 ተቅዋመ ፡] pr ወ | om ዘብርሃን ፡ C | ንዋያ ፡] 'የ ፡ R + ወማኅቲዊሃ ፡ ወቅብአ ፡ ዘማኅቶት ፡ C 16 ወቅብአ ፡] 'አ ፡ pr ወምሥዋዐ ፡ ዘዕጣን ፡ ወመጻውርቲሁ ፡ C | ዘይቀብኡ ፡] ዘይትቀ' G ዘትቀ' R | ወዕጣነ ፡ | ዘየ ዐጥኑ ፡ 17 ወመማስጠ ፡ መዕዶ ፡] ወመምሥጠ ፡ ማዕዶ ፡ FHG ወመማስጠ ፡ ማዕዶ ፡ R^{*} ወምክዳነ ፡ ሞኀት ፡ CR^{a} | ወምሥዋዕ ፡] 'ዐ ፡ + ዘመሥዋዕት ፡ ወሰቅ ሰቅ ፡ ዘብርት ፡ ዘሎቱ ፡ ወመጻውርቲሁ ፡ ወኵሎ ፡ ንዋያቲሁ ፡ ወማእከከ ፡ ምስለ ፡ መ ንበሩ ፡ ወመንጦላዕተ ፡ ዐፀድ ፡ ወአዕማዲሁ ፡ ወምዕማዲሆን ፡ ወመክደነ ፡ አንቀጸ ፡ ዐፀድ ፡ ወመታክሊሁ ፡ ለደብተራ ፡ ወመታክለ ፡ ዐፀድ ፡ ወአውታሪሆን ፡ C | ወኵሉ ፡ ንዋዩ ፡] ወኵሎ ፡ ንዋዮ ፡ FHG ወኵሎ ፡ ንዋየ ፡ R om C 18 ወአልባሲሁ ፡] om ወ R | ለአሮን ፡] + ካህን ፡ | ወአልባስ ፡] 'ሰ ፡ | ዘይገብሩ ፡] pr በ 20 ለደቂቀ ፡] ለውሉደ ፡ R 21 ወአውፅኡ ፡] ወአምጽኡ ፡ | በነፍሱ ፡ | አምጽኡ ፡] post መ ባአ ፡ R |

መርጠሉ ፡ ወኵሉ ፡ መፍቀዳ ፡ ወኵሉ ፡ አልባስ ፡ ዘመቅደስ ፡ 22 ወአ Y
ምጽኡ ፡ ዕደው ፡ ዘእምኀበ ፡ አንስትኒ ፡ ኵሎ ፡ በከመ ፡ ፈቀደ ፡ ልቡ ። XXXV 22—28
ወአምጽአ ፡ ማኀተማተኒ ፡ ወአውዓበ ፡ ወኀልቀታተ ፡ ወሐብላተ ፡
ወአውቃፈ ፡ ወኵሎ ፡ ሰርጐ ፡ ዘወርቅ ፡ 23 ወኵሎ ፡ መባአ ፡ ለእግዚ
አብሔር ፡ ወኵሉ ፡ ዘረከበ ፡ ማእሰ ፡ በግዕ ፡ ግቡረ ፡ መሃን ፡ ወማ
እሰ ፡ መጺጺት ፡ 24 ወአብአ ፡ ኵሎ ፡ ዘበጽዐ ፡ ብዕዓተ ፡ ዘብሩር ፡ ወ
ወርቅ ፡ ወብርት ፡ አምጽኡ ፡ መባአ ፡ ለእግዚአብሔር ፡ ወእምኀበ ፡
ተራከበ ፡ ዕፅ ፡ ዘኢይነቅዝ ፡ ለኵሉ ፡ ምግባረ ፡ መቅደስ ፡ ለደብተራ ፡
ወአምጽአ ፡ 25 ኵላ ፡ ብእሲተ ፡ ጠባበ ፡ ልብ ፡ ወእንተ ፡ ትክል ፡ ፈ
ቲለ ፡ በእደዊሃ ፡ አምጽአት ፡ ፈትለ ፡ ዘብሩር ፡ ወኀብረ ፡ ከብድ ፡ ወ
ለይ ፡ ወሜላት ። 26 ወኵሎን ፡ አንስት ፡ እለ ፡ ኀለያ ፡ በልቦን ፡ ወበ
ጥበቦን ፡ ፈተላሁ ፡ ለጸጕረ ፡ ጠሊ ፡ 27 ወመላእክትኒ ፡ አብኡ ፡ እብነ ፡
ዘመረግድ ፡ ወዕንቈ ፡ ዘተጽፋቅ ፡ ለሀጽፍ ፡ ወለዘ ፡ ውስተ ፡ መትከ
ፍት ፡ ወለመፍቅደ ፡ ሥርዐት ፡ 28 ወቅብአ ፡ ዘይትቀብኡ ፡ ወሙዳዩ ፡

መፍቀዳ ፡] 'ደ ፡ et ቀ ex ቅ emend CGR 22 ማኀተምተኒ ፡ cf R | ወኀልቃታተ ፡
23 ማእሰ ፡] pr ወ cf C | ግቡረ ፡ መሃን ፡] ex ግቡራን ፡ emend Y* 25 ኵሰ ፡ | ጠበበ ፡
27 ወማላእክትኒ ፡ | እብን ፡ | ለዐጸፍ ፡ | ወለመፍቅደ ፡] om ፍ 28 ወሙዳዩ ፡

ወኵሉ ፡ 1°] ለኵሉ ፡ | ወኵሉ ፡ 2° et 3°] ወለኵሉ ፡ | መፍቅዳ ፡ CGR 22 ኵሎ ፡] FHCGR
ኵሉ ፡ | ፈቀደ ፡ | ወአምጽአ ፡] 'ኡ ፡ | መኀትምተኒ ፡ FHCG, ማሓተምተኒ ፡ (sic)
R (R^a ex adverso int coll መንደልት ፡ praebet) | ወኀልቀታተ ፡] vid annot cap
25 v 26 | ወሐብለታተ ፡ (ወኅ' R) FHR ወሐብላታተ ፡ CG | ወአውቃፈ ፡] ወአ
ቅዋፈ ፡ R | ወኵሉ ፡ ሰርጐ ፡ FH 23 ወኵሎ ፡] 'ሉ ፡ + አምጽአ ፡ ወርቀ ፡ | ወ
ኵሉ ፡] 'ሎ ፡ R | ዘረከበ ፡] + ያክንተ ፡ ወኀብረ ፡ ከብድ ፡ ወለየ ፡ ክዑበ ፡ ወቢሶስ ፡
ክዑበ ፡ ወጸጕረ ፡ ጠሊ ፡ ወ C | መሓን ፡ G | መጺጺት ፡] ምጺጺት ፡ FH መጼጺ
ት ፡ G መጺጺተ ፡ R ዘስርየቱ ፡ ኅብረ ፡ ያክንት ፡ C 24 ኵሎ ፡] ኵሉ ፡ FHCG |
ዘበጽዐ ፡] ዘቦ ፡ ዕፀ ፡ (quorum ዘቦ ፡ ante et ዕፀ ፡ post ኵሎ ፡ pos) R | ዘብሩር ፡ —
ወብርት ፡] ብሩረ ፡ ወብርተ ፡ | አምጽኡ ፡] pr ወ R | ወእምኀበ ፡] om ወ R | ተረ
ከበ ፡ | መቅደስ ፡] መፍቀዳ ፡ ('ቅዳ ፡ CGR) | om ለደብተራ ፡ G | ወአምጽአ ፡]
አምጽኡ ፡ 25 ኵላ ፡ ብእሲተ ፡] 'ሉ ፡ 'ት ፡ pr ወ | ወእንተ ፡] om ወ | በእደ
ዊሃ ፡ | አምጽኣ ፡ FH | ዘብሩር ፡] 'ራ ፡ F 'ረ ፡ R ዘያክንት ፡ CG 26 ወኵሉ ፡
FHCG | ወበጥበቦን ፡] በጥበበ ፡ 27 አብኡ ፡] አምጽኡ ፡ | ወዕንቈ ፡ — ሥር
ዐቱ ፡] ወአዕባነ ፡ ዘይትኄረዉ ፡ ለኤፉድ ፡ ዘላዕለ ፡ መትከፍት ፡ ወለሎግዮ ፡ C | ዘተ
ጽፋቅ ፡] ዘተጻፍቀ ፡ R* ዘይትኄረወ ፡ R^a | መታክፍት ፡ R | ወለመፍቀደ ፡ FHG
28 ወቅብአ ፡] pr ወቅብአ ፡ ማኀተት ፡ C | ወሙዳዩ ፡] ወሞደዩ ፡ FH ወዕጣነ ፡ C |

XXXV 29—35 Y ለዕጣን ፡ [29] ወኵሉ ፡ ብእሲ ፡ ወብእሲት ፡ እለ ፡ ፈቀዱን ፡ ልቦን ፡
ከመ ፡ ይባኡ ፡ ወይግበሩ ፡ ኵሎ ፡ ግብረ ፡ ዘአዘዘ ፡ እግዚአብሔር ፡
ለሙሴ ፡ አምጽእዎሙ ፡ ደቂቀ ፡ እስራኤል ፡ መባአ ፡ ለእግዚአብ
ሔር ። [30] ወይቤሎሙ ፡ ሙሴ ፡ ለደቂቀ ፡ እስራኤል ፡ ናሁ ፡ ጸወዮ ፡
እግዚአብሔር ፡ ለብስልኤል ፡ ዘኡር ፡ ወልደ ፡ ሖሬ ፡ ዘእምነገደ ፡
ይሁዳ ፡ [31] ወመልአ ፡ መንፈሰ ፡ እግዚአብሔር ፡ ወጥበበ ፡ ወልቡና ፡
ወትምህርተ ፡ [32] ከመ ፡ ይኩን ፡ ላዕለ ፡ ኵሉ ፡ ፀረብት ፡ ሊቀ ፡ ፀረ
ብት ፡ ወይግበር ፡ ኵሎ ፡ ምግባረ ፡ ኵሉ ፡ ሊቀ ፡ ዐረብት ፡ ወይግበር ፡
ወርቀኒ ፡ ወብሩረኒ ፡ ወብርተኒ ፡ [33] ወኪነ ፡ ዕንቍኒ ፡ ወግብረ ፡ ዕፅኒ ፡
ወይግበር ፡ ኵሎ ፡ ግብረ ፡ በጥበብ ፡ [34] ወይሜህር ። ወወደየ ፡ ውስተ ፡
ልቡ ፡ ለውእቱኒ ፡ ወኤልያብ ፡ ዘአኪሲማክ ፡ ዘእምነገደ ፡ ዳን ፡ [35] ወ
መልኦሙ ፡ ጥበበ ፡ ልብ ፡ ከመ ፡ ያእምሩ ፡ ገቢረ ፡ ኵሉ ፡ ግብረ ፡
መቅደስ ፡ ዘይትአነም ፡ ከመ ፡ ይእንሙ ፡ በለይ ፡ ወሜላት ፡ ወከመ ፡
ይግበሩሂ ፡ ኵሎ ፡ ግብረ ፡ ጸረብት ፡ ዘዚአሁ ።

XXXVI 1 [1] ወገብሩ ፡ ቤሴልኤል ፡ ወኤልያብ ፡ ወኵሉ ፡ ጠቢብ ፡ ልብ ፡ ወ
እለ ፡ ተውህበ ፡ ሎሙ ፡ ጥበበ ፡ ወአእምሮ ፡ ከመ ፡ ይግበሩ ፡ ኵሎ ፡

---

29 ፈቃዶን፡ 32 ዙሉ፡] ዙሉ፡ | ወርቅኒ፡ወብሩርኒ፡ወብርትኒ፡ 35 ወመ
ልኦሙ፡ጥበበ፡] ኦ ex አ emend et ሙ፡ጥ sup ras 3 litt XXXVI 1 ወዙ
ሉ፡] 'ሉ፡ R | ጠቢበ፡] ጥበበ፡

FHCGR ለዕጣን፡] ዘየዐጥኑ፡C 29 ፈቀዶሙ፡ልቦሙ፡ | ይባኡ፡] ያብኡ፡FHCG ያቡኡ፡ (sic) R^a | ዘአዘዘ፡ FHCG | አምጽኡ፡ R^a 30 ጸውዖ፡ | ለቤሴሌእል፡ FHR ለባስልኤል፡ CG pr በስሙ፡ | ዘኡር፡] ዘኡሩ፡ FHGR ወልደ፡ኡሬ፡ C | ሖር፡ FHG ሑር፡ CR | ዘእምነገደ፡] om ዘ FHCG 31 መንፈሶ፡ R | ወጥበበ፡] om ወ R | ወትምህርተ፡] ወአእምሮ፡ C 32 ላዕለ፡ — ፀረብት፡ 2°] om ፀረብት፡ 1° ሊቀ፡ ante ላዕለ፡ pos C | om ዙሉ፡ 2° | om ሊቀ፡ፀረብት፡ 2° C 33 ወይገበር፡ዕፀኒ፡ 34 ወይምህር፡ R | ለውእቱኒ፡] ሎቱኒ፡ | ወኤልያብ፡] ወለኤ' (ሊ pro ል FHCG) | ዘአኪስመክ፡ FHCG ዘአኪሳማካ፡ R | ዘእምነ፡ነገደ፡ FHCG 35 ወእመልኦሙ፡ R | ዙሉ፡] ዙሉ፡ | ይእንሙ፡] 'ነሙ፡ R + በያክንት፡ወበኅብረ፡ከብድ፡ወ C | በለይ፡] + ክዐብ፡ C | ወሜላት፡] ወበቢሶስ፡ C (vid v 6) | ዘዘዚአሁ፡ XXXVI 1 ቤሴሌእል፡ FH ባስልኤል፡ CG ቤሴሌኤል፡ R (item omn v 2) | ወኤሊያብ፡ FHCG (item v 2) | ወእለ፡] om ወ | ጥበበ፡] 'ብ፡ FHCG | ወአእምሮ፡] + ዙሉ፡ FGR + ዙሉ፡ H |

ግብረ ፡ መቅደስ ፡ ዘይትፈቀድ ፡ ኵሎ ፡ ዘአዘዞ ፡ እግዚአብሔር ፡ Y
ለሙሴ ። 2 ወጸውዖሙ ፡ ሙሴ ፡ ለኤልያብ ፡ ወቤሴልኤል ፡ ወኵሎሙ ፡ XXXVI 2—8
እለ ፡ ቦሙ ፡ ጥበበ ፡ እለ ፡ ወሀቦሙ ፡ እግዚአብሔር ፡ አእምሮ ፡ ው
ስተ ፡ ልቦሙ ፡ ወኵሉ ፡ እለ ፡ በፈቃደ ፡ ልቦሙ ፡ ይገብሩ ፡ ከመ ፡
ይሖሩ ፡ ውስተ ፡ ዝንቱ ፡ ግብር ፡ ከመ ፡ ይፈጽምዎ ። 3 ወነሥኡ ፡
በኀበ ፡ ሙሴ ፡ መባአ ፡ ዘአብኡ ፡ ደቂቀ ፡ እስራኤል ፡ ለኵሉ ፡ ምግ
ባረ ፡ መቅደስ ፡ ከመ ፡ ይግበሩ ፡ ወእሙንቱኒ ፡ ይትዌከፉ ፡ ዓዲ ፡ ዘያ
በውኡ ፡ እምኀበ ፡ እለ ፡ ያመጽኡ ፡ ነግሀ ። 4 ወመጺኦሙ ፡ ኵሉ ፡
ጠቢባን ፡ እለ ፡ ይገብሩ ፡ ግብረ ፡ መቅደስ ፡ ፩፩ ፡ በበ ፡ ምግባሪሆሙ ፡
ዘይገብር ። 5 ወይቤልዎ ፡ ለሙሴ ፡ ብዙኀ ፡ መባአ ፡ ያብእ ፡ ሕዝብ ፡
እምግብር ፡ ዘአዘዘ ፡ እግዚአብሔር ፡ ከመ ፡ ይትገበር ። 6 ወአዘዞሙ ፡
ሙሴ ፡ ወሰበከ ፡ ውስተ ፡ ትዕይንት ፡ ለደቂቅ ፡ ወለዕደው ፡ ወለአን
ስትኒ ፡ ወሶበ ፡ አከለ ፡ መባአ ፡ ይቤ ፡ ሙሴ ፡ እምይእዜ ፡ ኢትግበሩ ፡
መባአ ፡ ዘዐሥራት ፡ ዘመቅደስ ፡ ወተከልአ ፡ ሕዝብ ፡ እንከ ፡ አብኦ ፡
መባአ ፡ 7 እስመ ፡ አከሎሙ ፡ ለምግባር ፡ ዘይገብሩ ፡ ወተረፈሙ ።
8 ወገብሩ ፡ ኵሉ ፡ ጠቢባን ፡ እለ ፡ ይገብሩ ፡ አልባሲሆሙ ፡ ለቅዱሳን ፡
ዘይከወኖ ፡ ለአሮን ፡ ካህን ፡ በከመ ፡ አዘዞ ፡ እግዚአብሔር ፡ ለሙሴ ።

---

2 ወኵሉ ፡] 'ሎ ፡ cf CR | በፈቃደ ፡] 'ዶሙ ፡ | ከመ ፡ ይሖሩ ፡ ውስተ ፡] ውስተ ፡ ወከመ ፡ ይግበሩ ፡ ወከመ ፡ ይሖሩ ፡ ውስተ ፡ 6 ለደቂቅ ፡ ወለዕደው ፡] ቅ ex ቀ emend et litt seqq sup ras 5 litt scr | ወለአንስትኒ ፡] punct int ት et ኒ | ዘዐሥራት ፡ ዘመቅደስ ፡] ዘዐሥራት ፡ ዘመቅ sup ras 9 litt 8 ኵሎ ፡ R | ከህን ፡

ዘአዘዘ ፡ FHCG | om ለሙሴ ፡ 2 ለቤሴሌኤል ፡ ወለኤሊያብ ፡ (cum varr) | FHCGR
ወለኵሎሙ ፡ | ወኵሉ ፡] 'ሎሙ ፡ R ወለኵሎሙ ፡ C 3 ወነሥኡ ፡] 'አ ፡ FH | ወእሙንቱኒ ፡] om ኒ ፡ | ይትወከፉ ፡ | ነግሀ ፡] + ነግሀ ፡ 4 ወመጺኦሙ ፡] ወወጺ' R | ኵሎሙ ፡ R | ምግባሪሆሙ ፡] 'ሁ ፡ 5 ብዙኅ ፡ መባእ ፡ FH ብዙኀ ፡ መባእ ፡ CG | ያበውእ ፡ ('ኡ ፡ R) | ይትገበር ፡] ይግበር ፡ R 6 ወአዘዘ ፡ | ለደቂቅ ፡ ወለዕደው ፡] ለዕድኒ ፡ | om ወሶበ ፡ — ሙሴ ፡ 2° | ኢይግበሩ ፡ | om ዘዐሥራት ፡ C | om መባእ ፡ 3° 7 ለምግባረ ፡ FHCG | ዘይገብሩ ፡] om ዘ | ወተርፈሙ ፡ FHCG ወተረፈሙ ፡ R 8 Inde ab hoc loco C discedit ab aliis codd, versionemque aliam ordini Hebraei textus convenientem exhibet. Vid in Appendice ad Exodum | ካህን ፡] pr ለ

Y 9 ወገብሩ ፡ ዘላዕለ ፡ መትከፍት ፡ ዘወርቅ ፡ ዘኅብረ ፡ ደርከኖ ፡ ወኅ
XXXVI 9—16 ብረ ፡ ከብድ ፡ ወለይ ፡ ፍቱል ፡ ወሜላት ፡ ክዑብ ። 10 ወሰጠቅዎ ፡ ለ
ቈጽለ ፡ ወርቅ ፡ ወገብርዎ ፡ አፍታለ ፡ ከመ ፡ ይትፈተል ፡ ምስለ ፡
ደርከኖ ፡ ወምስለ ፡ ኅብረ ፡ ከብድ ፡ ወምስለ ፡ ለይ ፡ ፍቱል ፡ ወም
ስለ ፡ ሜላት ፡ ክዑብ ፡ ግብረ ፡ ምእናም ። 11 ወገብርዎ ፡ ልብሰ ፡ መት
ከፍት ፡ ዘይወርድ ፡ ውስተ ፡ ክልኤሆን ፡ መታክፍቲሁ ፡ ግብረ ፡ ም
እናም ፡ ዘበበ ፡ ኪኑ ፡ ጽፉር ፡ 12 ወእንተ ፡ ባሕቲቱ ፡ ገብርዎ ፡ እም
ኔሁ ፡ በከመ ፡ ግብረቱ ፡ ዘወርቅ ፡ ወያክንት ፡ ወኅብረ ፡ ከብድ ፡ ወበ
ለይ ፡ ፍቱል ። ወበሜላት ፡ ክዑብ ፡ በከመ ፡ አዘዘ ፡ እግዚአብሔር ፡
ለሙሴ ፡ 13 ወገብሩ ፡ እብነ ፡ ዘመረግድ ፡ ወአውደድዎ ፡ ውስተ ፡ ወ
ርቅ ፡ ወግሉፍ ፡ ከመ ፡ ግልፈዋተ ፡ ማኅተም ፡ በአስማቲሆሙ ፡ ለደ
ቂቀ ፡ እስራኤል ። 14 ወወደይዎ ፡ ውስተ ፡ መትከፍቱ ፡ ውስተ ፡ ል
ብሰ ፡ መትከፍት ፡ ዕንቈ ፡ ዘተዝካሮሙ ፡ ለደቂቀ ፡ እስራኤል ፡ በከ
መ ፡ አዘዘ ፡ ለሙሴ ። 15 ወገብረ ፡ ልብሰ ፡ ሎግዮን ፡ ግብረ ፡ ምእናም ፡
ዕሡቀ ፡ ከመ ፡ ግብረተ ፡ ልብሰ ፡ መትከፍት ፡ በወርቅ ፡ ወበያክንት ፡
ወበሕብረ ፡ ከብድ ፡ ወበለይ ፡ ፍቱል ፡ ወሜላት ፡ ክዑብ ፡ 16 ርቡዕ ።

---

9 ዘላዕለ ፡] + ት   10 ይትፈታል ፡ | ለይ ፡] ፩፪ ፡   13 ወአወድድዎ ፡ | ከመ ፡ int lin Y*   15 ልብሰ ፡ 2°] ሰ ex ን emend Y*

FHCGR 9 om ወገብሩ ፡ R | ዘላዕለ ፡ መትከፍት ፡] ኤፉደ ፡ C | መታክፍት ፡ GR | ዘኅብረ ፡] ዘ | ደርከኖ ፡] ደረከኖ ፡ FH (item alibi) ደርክኖ ፡ R ወበያክንት ፡ C (item vv 10, 30, 32, 37, 40)   10 ለቈጽለ ፡] ለኅብረ ፡ ቈጽለ ፡ R | ደረከኖ ፡ FH | ማእ ነም ፡ (item v 11 FHGR*)   11 መትከፍት ፡] መታክ′ CGR | መታክፍቲሁ ፡] ′ፊሁ ፡ FHCG | ግብረ ፡ — 12 እምኔሁ ፡] ወአነሙ ፡ ፪ ኤጴምሳተ ፡ እምኔሆሙ ፡ እለ ፡ ይትላጸቁ ፡ በ፪ገበዋቲሁ ፡ ወለትብልያ ፡ (′ያስ ፡ R*) ዘልብሰ ፡ መትከፍት ፡ (om ት 2° R*) አነምዎ ፡ እምኔሆሙ ፡ CR* | ዘበበ ፡ ኪኑ ፡] ዘበበይኑ ፡ FHG ዘበበ ፡ ይናቲሁ ፡ (sic) R*   12 ባሕትቲሁ ፡ FH ባሕቲታሁ ፡ G ባሕቲትሁ ፡ C | ግብረቱ ፡] አነሙ ፡ ኪያሃ ፡ C | ዘወርቅ ፡] በወርቅ ፡ CR | ወበያክንት ፡ R | ወበኅ ብረ ፡   13 እብነ ፡] pr ሖሎ ፡ | ወግሉፍ ፡] ወገለፍዎ ፡ R | ግልፈዋተ ፡] ′ፈተ ፡
14 ውስተ ፡ 1°] ላዕለ ፡ FHCG | መትከፍቱ ፡] መታክፍ ፡ FHGR ኤጴምሳቲሃ ፡ ለ C | om ውስተ ፡ 2° CR* | መትከፍት ፡ — ዘተዝካሮሙ ፡] መታክፍተ ፡ ዕን ቈ ፡ ዘልብሰ ፡ ደርከኖ ፡ ለተዝካሮሙ ፡ R* pro መ′ ፡ ዕ′ ፡ R* ኤጴምሳት ፡ praebet | አዘዘ ፡] + እግዚአብሔር ፡   15 ማእነም ፡ | ግብረተ ፡] + ማእነም ፡ ከመ ፡ R | መታክፍት ፡ R | ወበለይ ፡] om በ FHCG | ወበሜላት ፡ R

ወውጡሕ ፡ ውእቱ ፡ ልብሰ ፡ ሎግዮን ፡ በዕንቍ ፡ አውዱ ፡ ወባዕ ፡ Y XXXVI
ወርዱ ፡ ውእቱ ፡ 17 ወተአንሙ ፡ ፬ ፡ ጾታ ፡ እሙንቱ ፡ ዘበዕንቍ ፡ አ 17—25
ኃቲ ፡ ጾታ ፡ ዘበዕንቍ ፡ በሶን ፡ ወወራውሬ ፡ ወዘመረግድ ፡ ዝንቱ ፡
ዘ፭ ፡ ጾታ ። 18 ወዘካልኡ ፡ ጾታ ፡ በቀዩሕ ፡ ያክንት ፡ ወበጸላም ፡ ያክ
ንት ፡ ወበጥልማ ። 19 ወበሣልስ ፡ ጾታ ፡ በዕንቊ ፡ በልኪጊር ፡ ወአክ
ጤ ፡ ወበከርከዴን ። 20 ወራብዕት ፡ ጾታ ፡ በዕንቍ ፡ ዘኅብረ ፡ ወርቅ ፡
ወብረሌ ፡ ወአንክዮን ። ወአውዱ ፡ በወርቅ ፡ ወእሱር ፡ በወርቅ ።
21 ወውእቱ ፡ ዕንቍ ፡ በአስማቲሆሙ ፡ ለደቂቀ ፡ እስራኤል ፡ ዐሥር ፡
ወክልኤ ፡ በበ ፡ አስማቲሆሙ ፡ ወግሉፍ ፡ ከመ ፡ ግልፈዋተ ፡ ማኅ
ተም ፡ ለለ ፡ ፭፭ ፡ በበ ፡ ስሙ ፡ ውስተ ፡ ፭ ፡ ወ ፪ ነገድ ። 22 ወገብሩ ፡
ሎቱ ፡ ዘፈረ ፡ ዘልብስ ፡ ወበሎግዮን ፡ ጽፉር ፡ ግብረተ ፡ ፈትሉ ፡ ወበ
ወርቅ ፡ ንጹሕ ። 23 ወገብሩ ፡ ክበበ ፡ ጥውዮ ፡ ወክልኤ ፡ ሕልቀተ ፡
ወርቅ ፡ 24 ወወደይዎን ፡ ለውእቶን ፡ ክልኤ ፡ ኅልቀተ ፡ ወርቅ ፡ ው
ስተ ፡ ክልኤሆን ፡ ጽንፈሁ ፡ ለልብሰ ፡ ሎግዮን ፡ 25 ወወደይዎ ፡ ለገዘ

---

16 ወባዕ፡ወርዱ፡] ወ ፬፡ወኢዱ፡ 17 ዘበዕንቍ፡ 2°] 'ቊ፡ | ዘ፭፡] ዘ፬፡ (vid)
18 ወበጥልመ፡ 20 በዕንቊ፡ 21 ግልፈዋተ፡] 'ት፡ et ፈ ex ፋ emend Y* |
ነገደ፡ 23 ወርቅ፡] + ውስተ፡ክልኤሆን፡ 24 ክልኤ፡] ክ sup init ኅ | ለል
ብስ፡ (item v 26)

---

16 በዕንቍ፡] ባዕ፡ FHGR እመት፡ C | አውዱ፡] ኑኑ፡ C | ወባዕ፡] ወእመት፡ FHCGR
C | ወርዱ፡] ራኅቡ፡ C + እንዘ፡ውጡሕ፡ 17 ወተአንሙ፡] 'መ፡ + ውስ
ቴቱ፡ FHCGR* + ውእቱ፡ R* | ፬፡] pr በ R | እሙንቱ፡] እንመተ፡ FHCG
እንተ፡ R | om ዘበዕንቍ፡ 1° — ጾታ፡ 1° R | ዘበዕንቍ፡ 2° — ጾታ፡ 2°] በሰ
ርድዮን፡ወበጳዝዮን፡ወበመረግድ፡ C | በሶም፡ FHG በስም፡ R | ወወራውሬ፡]
om ወ conj FH ወበወ' R | ዘ፭፡] om ዘ R 18 ወዘካልእ፡ | om ጾታ፡ R | በቀ
ዩሕ፡ — ወበጥልማ፡] ዘእብኑ፡ከመ፡ፍሕም፡ወሰንፔር፡ወኢያስጲስ፡ C | በቀ
ይሕ፡ FHCG | ወበጸሊም፡ | ወበጥልም፡ 19 ወበሣልስ፡] om በ | om በዕ
ንቊ፡ | በልኪጊር፡] በሊጊር፡ FHGR በሰግዮን፡ C | ወአካጤ፡ FHG ወበ፡አኬጤ፡
R ወበአካጥስ፡ C | ወበከርከዴን፡] om በ FHGR ወበአሜቴስጢኖስ፡ C 20 ወ
ራብዕ፡ | ወብረሌ፡] ወበብ' (ወበቢ' R) | ወአንክዮን፡] ወአኒ' FHG ወአኒ' R ወ
በሶም፡ C | ወአውዱ፡] ወዕጢድ፡ FHCG 21 ዐሥሩ፡ | ወግሉፍ፡] 'ፋት፡
FHCG 'ፋን፡ R | ከመ፡] pr በ R | ግልፈዋተ፡] 'ፈተ፡ | ፭፭፡] ፭ | ፭፡] ፲፡ | አን
ጋድ፡ FHCG 22 ዘፈረ፡] ሰናስለ፡ C | ዘልብሰ፡ | ወበሎግዮን፡] ሎጊ' R (simil
ubique) om ወበ | ፀፉረ፡ CG | ግብረተ፡] pr በ R | ፍትሎ፡ | ወበወርቅ፡] om በ
om ወ conj R 23 ክበበ፡] ክባበ፡ F ክባበ፡ H pr ክልኤ፡ | ጥውዮ፡] + ዘወ
ርቅ፡ C 24 ወወደይዎ፡ FHCG | ክልኤሆን፡] 'ሆሙ፡ FHCG 25 ለዝክቱ፡ |

Y ንቱ ፡ ጽፍሮ ፡ ወርቅ ፡ ላዕለ ፡ እልክቱ ፡ ክልኤ ፡ ኀልቀት ፡ እንተ ፡
XXXVI ክልኤሆን ፡ ገበዋቲ ፡ ለልብሰ ፡ ሎግዮን ፡ ወውስተ ፡ ክልኤሆሙ ፡
26—31 መኀበርቱ ፡ ፪ ፡ ጽፍሮ ። [26] ወአንበርዎ ፡ ላዕለ ፡ እልክቱ ፡ ፪ ፡ ክልኤ ፡
ከበበ ፡ ጥውዮ ፡ ወወደይዎ ፡ መንገለ ፡ መታክፍቲሁ ፡ ለልብሰ ፡ መት
ክፍት ፡ አንጻረ ፡ ቅድመ ፡ ገጹ ። [27] ወገብሩ ፡ ክልኤ ፡ ኀልቀተ ፡ ዘወ
ርቅ ፡ [28] ወአንበርዎ ፡ ማእከለ ፡ ክልኤ ፡ መታክፍቲሁ ፡ ለልብሰ ፡ መ
ትከፍት ፡ እምታሕቱ ፡ በመንገለ ፡ ገጹ ፡ ኀበ ፡ ማኀበርቱ ፡ መልዕልተ ፡
እንመቱ ፡ ለልብሰ ፡ መትከፍት ። [29] ወአስተአኀዙ ፡ ለልብሰ ፡ ሎግ
ዮን ፡ በኀልቀታት ፡ ዘላዕሌሁ ፡ ውስተ ፡ ኀልቀት ፡ ዘልብሰ ፡ መትከ
ፍት ፡ ወእኁዛን ፡ በያክንቶሙ ፡ ወጽፉራን ፡ እሙንቱ ፡ ለልብሰ ፡
መትከፍት ፡ ከመ ፡ ኢያንጠልል ፡ ልብሰ ፡ ሎግዮን ፡ እምውስተ ፡ ልብሰ ፡
መትከፍት ፡ በከመ ፡ አዘዞ ፡ እግዚአብሔር ፡ ለሙሴ ። [30] ወገብሩ ፡ ል
ብሰ ፡ ዘስሙ ፡ ሄጳዲጤን ፡ መትሕተ ፡ ልብሰ ፡ መትከፍት ፡ ግብረ ፡ ም
እናም ፡ ዘኵለንታሁ ፡ በደርከኖ ፡ [31] ወፈእሙ ፡ ለልብሰ ፡ ሂጳዲጤን ፡
በመንገለ ፡ ማእከሉ ፡ እኑም ፡ በጽፍሮ ፡ ወዐይን ፡ እውድ ፡ ወኑኬም ፡

---

25 ኀልቀተ ፡ 27 ዘወርቅ ፡] + ወአንበርዎ ፡ ዘወርቅ ፡ 28 ለልብሰ ፡ 1°] ሰ et ስ una et eadem lit | በመንገለ ፡] በ et መ conjuncte scr Y* 29 በኀልቀ ታት ፡] 'ቃታተ ፡ | እሙንቱ ፡] ante እ spat 1 lit rasae cf FHCGR 31 ማእ ከሉ ፡ | ወኑኬም ፡] ም sup ras cf FHCGR

FHCGR om ክልኤ ፡ R | እንተ ፡] እም | ክልኤሆን ፡] 'ሆሙ ፡ FHCG | ገበዋቲሁ ፡ R | ክልኤ ሆሙ ፡] 'ሆን ፡ R | ማኀበርቱ ፡ 26 om ፪ ፡ | ከባበ ፡ FH | መታክፍቲሁ ፡] 'ፉ ፡ FHCG 'ፍሁ ፡ (sic) R | om ቅድመ ፡ C 28 ማእከለ ፡] መንገለ ፡ | ክልኤ ፡] + ሆን ፡ | መታክፍቲሁ ፡ — መትከፍት ፡ 1°] ጽነፊሁ ፡ ለኤፉድ ፡ C | መታክፍቲሁ ፡] 'ፉ ፡ FHCG 'ፊሁ ፡ R | በመንገለ ፡] om በ | ማኀበርት ፡ R 29 በኀልቀታት ፡ — ለልብሰ ፡ መት ክፍት ፡] እምኀልቀታቲሁ ፡ ኀበ ፡ ኀልቀታተ ፡ ኤፉድ ፡ በፈትለ ፡ ያክንት ፡ ከመ ፡ ይኩን ፡ ላዕለ ፡ እንመተ ፡ ኤፉድ ፡ ወ C | በህልቀታት ፡ et ህልቀታት ፡ R (vid cap 25 v 26) | እሙንቱ ፡] በእንመቱ ፡ ('ት ፡ FHCG) | ያጦልል ፡ R* ኢያጦልል ፡ R[a] 30 ልብሰ ፡ — ሄጳዲጤን ፡] ጳዴሬ ፡ C | ሂጳዲጤን ፡ FHG ሂጳዴጤን ፡ R (item omn vv 31, 32, 33) | om መትሕተ ፡ ልብሰ ፡ መትከፍት ፡ C | ግብረ ፡] pr በ C | ማእነም ፡ FHGR | ዘኵለንታሁ ፡] 'ሁ ፡ CR ዘኵሉ ፡ FHG | በደርከኖ ፡] በደረ' FH በያክንት ፡ et + ክዐውብ ፡ C 31 C hanc versionem habet: ወአፈ ፡ መልበስቱ ፡ እምኔሁ ፡ በዐውዱ ፡ ወድማሬሁ ፡ እንም ፡ ከመ ፡ ኢይትበተክ ፡ | ወፋእሙ ፡ | ሂጳዲጤን ፡] ጳዴ ሬ ፡ R[a] (cf v 30) | እኑም ፡] 'መ ፡ FHG | ወዐይን ፡] ወበዐይን ፡ FHGR* ወበዐ ውዱ ፡ R[a] | እውድ ፡] ዘያይ ፡ | ወኑኬብ ፡ FH ወርኩብ ፡ G ወኑኩብ ፡ R* om R[a]

32 ወገብሩ ፡ ውስተ ፡ ዘባኑ ፡ ለልብሰ ፡ ሄጳዲጤን ፡ መትሕቴሁ ፡ Y XXXVI
ከመ ፡ ጽጌ ፡ ሮማን ፡ ወሶበ ፡ ትኔጽር ፡ በደርከኖ ፡ ወኀብረ ፡ ከብድ ፡ 32—40
ወበለይ ፡ ፍቱል ፡ ወበሜላት ፡ ከዐብ ። 33 ወጸናጽል ፡ ዘወርቅ ፡ ወወ
ደይዎ ፡ ለጸናጽሉ ፡ ውስተ ፡ ጽንፈሁ ፡ ለልብሰ ፡ ሄጴዴጤን ፡ ውስተ ፡
አውዱ ፡ ማእከለ ፡ ገዘከቱ ፡ ፍሬ ፡ ሮማን ፡ 34 ጸናጽላተ ፡ ዘወርቅ ፡ አ
ውዱ ፡ ወፍሬ ፡ ሮማን ፡ ውስተ ፡ ጽንፈ ፡ ልብሰ ፡ ሂጳዲጤን ፡ ውስተ ፡
አውዱ ፡ በዘቦቱ ፡ ይገብሩ ፡ በከመ ፡ አዘዞ ፡ እግዚአብሔር ፡ ለሙሴ ።
35 ወገብሩ ፡ አልባሰ ፡ ዐጽፍ ፡ ወሜላት ፡ ወግብረ ፡ ምእናም ፡ ለአሮን ፡
ወለደቂቁ ። 36 ወልብሰ ፡ ቄዳርስ ፡ ዘሜላት ፡ ከዐብ ፡ ወልብሰ ፡ ሜ
ጥራ ፡ ዘሜላት ፡ ወልብሰ ፡ ቃስ ፡ ዘሜላት ፡ ከዐብ ። 37 ወቅናታቲ
ሆሙ ፡ ዘሜላት ፡ ወዘደርከኖ ፡ ወዘሕብረ ፡ ከብድ ፡ ወዘለይ ፡ ፍቱል ፡
ወዕሥቅ ፡ ግብሩ ፡ በከመ ፡ አዘዞ ፡ እግዚአብሔር ፡ ለሙሴ ። 38 ወገ
ብሩ ፡ ቈጽለ ፡ ወርቅ ፡ ፍሉጠ ፡ ለመቅደስ ፡ እምወርቅ ፡ ንጹሕ ። 39 ወ
ገብሩ ፡ እምኔሁ ፡ መጽሐፈ ፡ ወመሰልዎ ፡ በማኅተም ፡ ቅድሳቱ ፡ ለእ
ግዚአብሔር ፡ 40 ወወደዩ ፡ ነጽፈ ፡ ለዮቱ ፡ ዘደርከኖ ፡ ከመ ፡ ይንበር ፡
መልዕልቶ ፡ ለልብሰ ፡ ሚስጥራ ።

32 ዘበኑ፡ | ለልብስ፡ | ጽጌ ፡] ጽ et ጸ una et eadem lit 33 ማእከሉ፡ 34 ል
ብሱ፡ 37 ግበሩ፡ 39 በማኅተም ፡] በ parum clar 40 ለልብስ፡

32 ውስተ፡ — ጽጌ ፡] መልዐልተ፡ዐውዱ፡ለልብሰ፡ጰዴሬ፡መትሕቴሁ፡ከመ፡ FHCGR ፍሬያተ፡ C | ለልብሰ ፡] om ለ R | መትሕቴሁ ፡] መትሕቱ፡ FHG ወታሕቴሁ፡ R | ወሶበ፡ትኔጽር ፡] ሶበ፡ትጸጊ፡ | በደርከኖ ፡] በደረ' FH በያክንት፡ C | ወኅብረ፡ከብድ ፡] ወበኅ'፡ከ' FHCG om R 33 ወጸናጽል ፡] 'ለ፡ pr ወገብሩ፡ | ዘወርቅ ፡] + ንጹሕ፡ C | ለጸናጽሉ ፡] 'ል፡ R | ውስተ፡ 1° — ሮማን ፡] ማእከለ፡ሮማናት፡ዲበ፡ጽንፉ፡ለጰዴሬ፡ዐውዱ፡በውስተ፡ሮማናት፡ C | ውስተ፡ 2°] pr ወ R (item bis v 34) 34 om ጸናጽላተ፡ — ሮማን፡ R | ጸነጽለተ፡ | ዘወ ርቅ ፡] om ዘ | ጽንፈ ፡] 'ፉ፡ FHCG ጽነፊሁ፡ R + ለ | በዘቦ፡ FHCG 35 om ዐጽፍ፡ C | ወሜላት ፡] ዘሜ' | ወግብረ ፡] om ወ | ማእነም፡ FH(CG?) 36 ወ አክሊለ፡ዘቢሶስ፡ወቆብዐ፡ዘቢሶስ፡ወድርማንቀ፡ዘቢሶስ፡ C, quorum nominum prim tert et quint Rª in marg habet | ቂዳርስ፡FHG ቈዳር፡R | om ከዐብ፡ 1° | ሚጥራ፡ FHG ሚጥራስ፡ R 37 ዘሜላት ፡] + ከዐብ፡ R | ወዘደረከኖ፡ FH 38 ወገብረ፡ R | ፍሉጥ፡ FH | om ለመቅደስ፡ C 39 ወገብሩ፡እምኔሁ ፡] ወጸሐፉ፡ላዕሌሁ፡ C | ወመሰልዎ፡ — ቅድሳቱ ፡] በቅርጸተ፡ማኅተም፡ቅዱስ፡ CRª | በማኅተመ፡ FHR 40 ነጽፈ ፡] መንጽፈ፡ Rª post ሎቱ፡ | ዘደረከኖ፡ FH | ለልብሰ፡ሚስጥራ ፡] ለልብሰ፡ሚጥራ፡ (ሜ' Rª) አክሊል፡ C ቆብ፡ (sic) Rª + ዘከመ፡አዘዞ፡እግዚአብሔር፡ለሙሴ፡ C

Y
XXXVII
1—11

¹ወገብሩ ፡ ላቲ ፡ ለእንታክቲ ፡ ደብተራ ፡ ፲ ፡ ዐጸደ ፡ ²ለለ ፡ ፭ ፡
ዐጸድ ፡ ኑኁ ፡ ፳ ፡ ወ ፰ ፡ በእመት ፡ ወለለ ፡ ፭ ፡ ዐጸድ ፡ ርኅቡ ፡ ርብዕ ፡
በእመት ፡ ³ወገብሩ ፡ መንጦላዕተ ፡ ዘደርከኖ ፡ ወዘኅብረ ፡ ከብድ ፡
ወበለይ ፡ ፍቱል ፡ ወበሜላት ፡ ፍቱል ፡ ወግብረ ፡ ማእነም ። ወመሰሉ ፡
ውስቴታ ፡ ኪሩቤን ፡ ⁴ወወደይዎ ፡ ውስተ ፡ ፬ ፡ አዕማድ ፡ ዘኢይነ
ቅዝ ፡ ቅፉላን ፡ በወርቅ ፡ ወአርእስቲሆሙ·ኒ ፡ በወርቅ ፡ ወመከይዲ
ሆን ፡ ዘወርቅ ፡ ዘብሩር ፡ ⁵ወገብሩ ፡ መንጦላዕተ ፡ ኆኅተ ፡ ደብተራ ፡
ዘመርጡል ፡ በደርከኖ ፡ ወበኅብረ ፡ ከብድ ፡ ወበለይ ፡ ፍቱል ፡ ወበ
ሜላት ፡ ክዑብ ። ግብረ ፡ ምእናም ፡ ወመሰልዎ ፡ ኪሩቤን ፡ ⁶ወአዕ
ማዲሁ ፡ ፭ ፡ ወሕልቀታቲሆን ፡ ወአርእስቲሆን ፡ ወጥነፊሆን ፡ ለበ
ጥዎ ፡ በወርቅ ፡ ወመከይዲሆን ፡ ፭ ፡ ዘብሩር ። ⁷ወገብሩ ፡ ዐጸደ ፡
ዘመንገለ ፡ አዜብ ፡ ወልብሰ ፡ አውደ ፡ ዐጸዱ ፡ ዘሜላት ፡ ክዑብ ። ፻ ፡
በእመት ፡ ⁸ወአዕማዲሁ ፡ ፳ ፡ ወመከይዲሆን ፡ ፳ ፡ ዘብርት ፡ ⁹ወመ
ንገለ ፡ መስዕኒ ፡ ፻ ፡ በእመት ፡ አዕማዲሆን ፡ ፳ ፡ መከየዲሆን ፡ ፳ ፡
ዘብርት ። ¹⁰ወአዕጻድኒ ፡ ዘመንገለ ፡ ባሕር ፡ ፶ ፡ በእመት ፡ ውእቱ ፡
ወ ፲ ፡ አዕማዱ ፡ ወመከየዲሆን ፡ ፲ ¹¹ወዐጸድኒ ፡ ዘመንገለ ፡ ጽባሕ ፡

XXXVII 1 om ለእንታክቲ፡ 2 ፭፡ 2°] ፬፡ 3 መንጦላዕት፡ | ምእነም፡ (sic) | ወመሰሉ፡] ሉ ex ሎ emend 4 ወአርእስቲሆሙኒ፡] punct inter ሙ et ኒ cf FHG | ወመከይዲሆን፡ cf GR (simil vv 8, 12, 15, 17, cap 39 v 20) 5 በደርከኖ፡] om ር 6 ወሕልቃታቲሆን | ወመከይቲሆን፡ 7 ዐጸደ፡] 'ዱ፡ 10 ወመከየዲሆን፡] om የ

FHGR XXXVII 1 Inde a cap 37 v 1 usque ad cap 39 v 13 desunt omnia in C 2 ለለ፡] pr ወ | በእመት፡ 1°] om በ R | ወለለ፡] om ወ R | ረሐቡ፡ FH 3 ዘደረከኖ፡ FH | ፍቱል፡ 2°] ክዑብ፡ | ወግብረ፡] om ወ | ውስቴቶ፡ 4 ቅፉላት፡ FHG | ወአርእስቲሆንሂ፡ FHG | በወርቅ፡ 2°] ዘወ' | ወመከየዲሆን፡ GR (item vv 6, 8, 9 et c., etiam H v 15) | ዘወርቅ፡] ፬ 5 ወገብሩ፡] ወግበር፡ R | ኆኅት፡ ዘደብተራ፡ መርጡል፡ | በደረከኖ፡ FH | ወበሜላት፡] om በ R | ማእነም፡ 6 ወሕልቀታቲሆን፡] 'ሁ፡ R (vid cap 25 v 26) | om ወአርእስቲሆን፡ — ወመካይዲሆን፡ R | ዘብሩር፡] ዘብርት፡ FHG 7 om ክዑብ፡ R 8 ወአዕማዲሁ፡] + ኒ፡ R 9 በእመት፡] om በ FHG | አዕማዲሆን፡] 'ሆሙ፡ pr ወ | መከየዲሆን፡] መካይ' FH 'ሆሙ፡ R pr ወ 10 ወዐጸድኒ፡ | አዕማዲሁ፡ R | ወመካይዲሆን፡ FH 11 ወዐጸድኒ፡] ወአዕማድኒ፡ R

፶፡በእመት፡ውእቱ። [12] ወልብሱ፡ዘ፳፡ወ፭፡በእመት፡ዘመንገለ፡ Y XXXVII
አዜብ፡ወአዕማዲሁ፡ወመካይዲሁ፡፲፡ [13] ውስተ፡ዘባኑ፡ዘካልእ፡ 12—20
እምለፌኒ፡ወእምለፌኒ፡በደርገ፡አንቀጸ፡ዐጸድ፡ወአዕጻዲሁ፡
ዘዘ፡ዕሥር፡ወኃምስ፡በእመት። ወአዕማዲሆሙ፡፲፡ወመካይዲ
ሆን፡ [14] ወኵሉ፡አልባሰ፡ዐጸዱ፡ዘሜላት፡ክዑብ፡ [15] ወመካይዱ፡
፫፡አዕማዲሆሙ፡ዘብሩር፡ወመጥቅባተ፡አዕማዲሆሙ፡ዘብሩር፡
ወአርእስቲሆሙ፡ቅፉል፡በብሩር፡ወአዕማዲሆሙኒ፡ቅፉል፡በብ
ሩር። ኵሉ፡አዕማደ፡ዐጸዱ፡ [16] ወክዳኑ፡ለአንቀጸ፡ዐጸድ፡ዕሡቅ፡
በደርከኖ፡ወበኅብረ፡ክብድ፡ወበለይ፡ፍቱል፡ወሜላት፡ክዑብ፡
፻፡በእመት፡ኑኁ፡ወርኅበ፡ግድሙ፡፭፡በእመት። ወይትሜሰል፡
በአምሳል፡አውደ፡ዐጸድ፡ [17] ወአዕማዲሁ፡፬፡ወመካይዲሆን፡
ዘብርት፡፬። ወመዋድዲሆን፡ዘብሩር፡ወአርእስቲሆን፡ቅፉል፡
በብሩር፡ [18] ወኵሉ፡ወመታክልተ፡ዐጸድ፡ዘብሩር፡ [19] ወከመዝ፡
ሥርዐቱ፡ለደብተራ፡መርጡል፡በከመ፡ተአዘዘ፡ሙሴ፡እምኀበ፡
እግዚአብሔር። ከመ፡ይኩኖሙ፡ግብሮሙ፡ለሌዋዊያን፡ከመ፡
ይትአመር፡ወልዱ፡ለአሮን፡ካህን። [20] ወበስልኤል፡ዘኡሪ፡ዘእም

---

13 ዘባኑ፡ | አንቀጽ፡ (simil v 16) | ወአዕጻዲሁ፡] 'ጻዲሁ፡ | ወኃምስ፡ R 16 ወ
ርኅቦ፡ 17 ወመዋድዲሆን፡] ድ ex ዲ emend Y* | ወአርእስቲሆን፡] ኒ pro ን
19 ሙሴ፡እምኀበ፡ sup ras cf G

---

12 ዘ፳፡] ዘዕሥር፡ | ዘመንገለ፡] pr ወ R | ወአዕማዲሁ፡] 'ሆሙ፡ + ፲፡ | ወመ FHGR
ካይዲሁ፡] 'ሆን፡ FH ወመከየዲሆን፡ ('ሆሙ፡ R) GR 13 ውስተ፡] pr ወ
FHG | ዘካልእ፡] ለካ' | ዓሥር፡ወኃምስ፡ R | ወመካይዲሆን፡] + ፲፡ FHG
15 ወመከየደ፡ | om ፫፡ | ዘብሩር፡ 1°] ዘብርት፡ | ወመጥበቅተ፡ FH ወመጣብ
ቅተ፡ GR | ወአርእስቲሆን፡ FHG | om ወአዕማዲሆሙኒ፡ — በብሩር፡ 2° R |
ወአዕማዲሆሙኒ፡] 'ሁኒ፡ FHG | ኵላ፡ FHG ኵሎ፡ R 16 ዐጸድ፡ bis] 'ዱ፡
R | በደረከኖ፡ FH | ወሜላት፡] ወበሜ' | ወረሐበ፡ FHG ወራሕበ፡ R | ፭፡] ፶፡
R | ወይትሜሰል፡] 'ማሰል፡ | በአምሳል፡] በአልባሰ፡ FHG om R 17 ዘብ
ርት፡፬፡] ord inv FHG om R | om ወመዋድዲሆን፡ R | በብሩር፡] + ወአዕ
ማዲሁኒ፡ቅፉል፡በብሩር፡ FHR 18 ዘብሩር፡] ዘብርት፡ 19 ወከመዝ፡]
om ወ R | om እምኀበ፡እግዚአብሔር፡ G | ለሌዋውያን፡ FHG | ይትአመር፡]
ይታአምር፡ FH ይታምር፡ GR pr አእመረ፡ | ወልደ፡አሮን፡ R 20 ወቤሴሌ
እል፡ FH ወባስልኤል፡ G(?) ወቤስሌኤል፡ R | ዘእምነገደ፡] ዘነገደ፡ (item v 21) |

Y ነገደ ፡ ይሁዳ ፡ ገብረ ፡ በከመ ፡ አዘዘ ፡ እግዚአብሔር ፡ ለሙሴ ፨
XXXVII 21 [21] ወኤልያብ ፡ ዘአክሲምክ ፡ ዘእምነገደ ፡ዳን ፡ ዘኮነ ፡ ሊቀ ፡ ኬናት ፡
ዘማእነም ፡ ወዘበመርፍእ ፡ ወዘበዐሥቅ ፡ ከመ ፡ ይእነም ፡ ዘበለይ ፡
ወዘበሜላት ፨

XXXVIII 1—12 [1] ወገብረ ፡ በስልኤል ፡ ታቦተ ፡ [2] ወቀፈለ ፡ በወርቅ ፡ ንጹሕ ፡ እም
አፍአሃ ፡ ወእምውስጣ ፨ ወገብረ ፡ ተድባበ ፡ ዘብሩር ፡ ወዘወርቅ ፡
አውደ ፡ [3] ወሰበከ ፡ ላቲ ፡ ኅልቀታተ ፡ ዘወርቅ ፡ ፬ለ፬ ፡ ገበዋቲሃ ፡ ለ፩ ፡
ኅብር ፡ ፪ ፡ ወለ፩ ፡ ኅብር ፡ ፪ ፡ [4] ወአኀገዘተ ፡ በዘ ፡ ይእኀገዝዋ ፡ ሶበ ፡
ያነሥእዋ ፨ [5] ወገብረ ፡ ምስሃለ ፡ መልዕልተ ፡ ታቦት ፡ በወርቅ ፡ ንጹ
ሕ ፡ [6] ወገብረ ፡ ኪሩቤን ፡ ዘወርቅ ፡ [7] ፩ ፡ ኪሩቤን ፡ ውስተ ፡ ጽንፈ ፡
ምስሃል ፡ ወካልእ ፡ ኪሩቤን ፡ ውስተ ፡ ካልእ ፡ ጽንፈ ፡ ምስሃል ፡ [8] ወ
ይኬልሉ ፡ በክነፊሆሙ ፡ ዲበ ፡ ምስሃል ፨ [9] ወገብረ ፡ ማእደ ፡ እንተ ፡
ቅድሜሃ ፡ ትነብር ፡ በወርቅ ፡ ንጹሕ ፡ [10] ወሰበከ ፡ ላቲ ፡ ፬ ፡ ኅልቀተ ፡
ዘወርቅ ፡ ፪ ፡ ውስተ ፡ ፩ ፡ ኅብር ፡ ማእገዝንቱ ፡ ወአሐተ ፡ በዘ ፡ ይእኀ
ዝዋ ፡ ሶበ ፡ ያነሥእዋ ፨ [11] ወገብረ ፡ መጻውርተ ፡ ለታቦት ፡ ወለማእድ ፡
ወቀፈሎሙ ፡ በወርቅ ፨ [12] ወገብረ ፡ ንዋየ ፡ ማእድ ፡ ወመጽብሐ ፡
ወአጽሕለ ፡ ወመዳምሐ ፡ ወመዋጽሐ ፡ ወበዘያወጽሑ ፡ ቦቱ ፡ ዘወ

21 ዳን፡ዘኮነ፡] ዳን፡ዘ sup ras | ዘማእናም፡ XXXVIII 2 ወእምውስጠ፡
3 ኅልቃታተ፡ (item v 18) | ፬ለ፬፡] ፮ለ፮፡ (vid) | ፪፡ 2°] pr ወ 5 በወርቅ፡]
በ et ዘ una et eadem lit 7 om ጽንፈ፡ 1° — ውስተ፡ 2° 11 መጸውርተ፡
12 ወአጽሕለ፡] ሕ ex ሐ s. ኅ emend | ወመዳምሕ፡

FHGR ገብሩ፡ FH | እግዚአብሔር፡ለሙሴ፡] ord inv R 21 ዘአክሲማክ፡ FHG ዘአ
ኪሲማክ፡ R | ኬነት፡ FHR ኪነት፡ G | ይእንም፡ R XXXVIII 1 ቤሴሌእል፡
FH ባስልኤል፡ G(?) በሴልኤል፡ R 2 ወቀፈላ፡ | እምአፍአሃ፡] እምአውዳሂ፡
R | ወውስጣሂ፡ R | ወገብረ፡] + ላቲ፡ R | om ዘብሩር፡ወ | አውደ፡] ዘየዐውዳ፡
4 ወአኀዝተ፡] መኣኅዝተ፡ FHG መአሕዝት፡ R 6 ኪሩቤን፡] pr ፪ (vid cap
25 v 19) 8 ወይኬልሉ፡] ወይጼልሉ፡ FHG ወጼልሉ፡ (sic, ጼ et ጽ una
et eadem lit) R 10 ፪፡] pr ወ R + ሕለቃት፡ (varr) | ማእዝንቱ፡ወአሐተ፡]
ማእዘንተ፡ R መኣኅዝተ፡ FHG 11 መጽወርተ፡ R | ወቀፍሎሙ፡ FH
12 ወገብሩ፡ FH | ማእድ፡] pr ዘ | ወመጽብሐ፡] መጻብኂ፡ FHG መጽባሕ፡ R |
ወአፃሕለ፡ R | ወበዘያወጽሑ፡] ዘቦ፡ያ' FH በዘ፡ያ' GR

ርቅ ፨ [13] ወገብረ ፡ መራናተ ፡ ባቲ ፡ እንተ ፡ ታሐቱ ፡ እንተ ፡ ወርቅ ፡ Y
[14] ጽንዐተ ፡ ተቅዋመ ፡ ማእከለ ፡ ወአዕጹቀ ፡ ገበዋቲሃ ፡ [15] እምውስተ ፡ XXXVIII 13—21
ገበዋተ ፡ አዕጹቂሃ ፡ ሠርፀ ፡ ይወፅእ ፡ ፫ ፡ እምለፌ ፡ ወ፫ ፡ እምለፌ ፡
ወይትማሰሉ ፡ ኵሎሙ ፡ [16] ወመኃትዊሆሙ ፡ ዲበ ፡ ርእሶሙ ፡ ወከ
በቢሆሙኒ ፡ እምውስቴቱ ፡ ወመአኃዝቲሁኒ ፡ እምውስቴቱ ፡ ከመ ፡
ይኑብር ፡ መኃትው ፡ ላዕሌሆሙ ፡ ወምንባረ ፡ መኃትው ፡ መልዕልተ ፡
ኵሎሙ ፡ ዘዲቤሆሙ ፡ ወጽኑዕ ፡ ውእቱ ፡ ወኵሉ ፡ ዘወርቅ ፨ [17] ወሰ
ብዖ ፡ መኃትዊሃ ፡ ዲቤሃ ፡ ዘወርቅ ፡ ወበዘያሜንዩኒ ፡ መኃትዊሃ ፡
ኵሉ ፡ ዘወርቅ ፡ [18] ውእቱ ፨ ወአዕማድኒ ፡ ዘአቅፈሎን ፡ በብሩር ፡ ወ
ሰበከ ፡ ለአዕማዲሃ ፡ ኀልቀታተ ፡ ዘወርቅ ፨ ወለመናስግቲሃ ፡ ቀፈ
ሎሙ ፡ በወርቅ ፨ ወአዕማዲሃ ፡ ዘመንጦላዕት ፡ ቀፈሎሙ ፡ በወርቅ ፡
ወመዋድዲሆን ፡ ገብረ ፡ ዘወርቅ ፡ [19] ውእቱ ፡ ዘገብረ ፡ ኖጻዳተ ፡ ደብ
ተራ ፡ ዘወርቅ ፡ ወኖጻዳተ ፡ ዐጸድኒ ፡ ወኖጻዳተኒ ፡ በዘ ፡ ይስሕቡ ፡
መንጦላዕተ ፡ ዘላዕሉ ፡ ዘብርት ፡ [20] ወውእቱ ፡ ዘሰበከ ፡ አርእስተ ፡ አ
ዕማድ ፡ ዘብሩር ፡ ወአርእስተ ፡ አዕማድ ፡ ዘብርት ፡ ለኖኀተ ፡ ደብ
ተራ ፡ ወለአንቀጸ ፡ ዐጸድ ፡ ወመዋድድኒ ፡ ገብረ ፡ ዘብሩር ፡ ዘመልዕ
ልተ ፡ አዕማድ ፨ [21] ወውእቱ ፡ ዘገብረ ፡ መታክለ ፡ ደብተራ ፡ ለዐጸ

---

13 ምራናት ፡ 14 ጽንዕት ፡ ተቅዋም ፡ | ወዕጹቀ ፡ 16 ወከበቢሆሙኒ ፡] punct (a fin lin) inter ሙ et ኒ | om ወመአኃዝቲሁኒ ፡ እምውስቴቱ ፡ 17 ኵሉ ፡ R
19 ውኖጻዳተኒ ፡] 'ትኒ ፡ cf FH | ወመንጦላዕት ፡ 20 ወመዋድድኒ ፡ 21 ለዐጽድኒ ፡

---

13 መናረተ ፡ FHG | om ባቲ ፡ | ታሕቱ ፡ R 14 ተቅዋመ ፡] pr ወ R | ማእ FHGR
ከለ ፡] 'ላ ፡ et pr እንተ ፡ R 15 እምውስተ ፡] pr ወ | om ገበዋተ ፡ | ሠርፀ ፡
GR | om ይወፅእ ፡ R 16 ወመኃትዊሆሙ ፡] om ወ R | ወከባባቲሁኒ ፡ (ወከ
በ' R) FHR ወከበባቲሁኒ ፡ G | እምውስቴቱ ፡ 1°] እምወርቅ ፡ ዘውስቴቱ ፡ R |
ወመአኃዛቲሁኒ ፡ G ወመእኀዝቲሁኒ ፡ R | ይንብር ፡] 'በር ፡ | ወምንባረ ፡] ወመን
በረ ፡ FHG ወአንበሩ ፡ R (seq accus) 17 om መኃትዊሃ ፡ ዲቤሃ ፡ R | ወበዘ
ያሜንዩኒ ፡] በዘ ፡ ያሠንዩኒ ፡ R 18 ውእቱ ፡ ወአዕማድኒ ፡] ወውእቱ ፡ ሰአ' | ዘ
አቅፍሎን ፡ FH | ወለመናስግቲሃ ፡] + ኒ ፡ R | ወአዕማዲሃ ፡] 'ድኒ ፡ FHG + ኒ ፡
R | ቀፈሎሙ ፡ 2°] 'ሎን ፡ FHG | ወመዋድዲሆሙኒ ፡ 19 ውእቱ ፡] pr ወ | ወ
ኖጻዳተኒ ፡] 'ድኒ ፡ FH 'ደኒ ፡ R | በዘ ፡] ዘቦ ፡ FH 20 ደብተራ ፡] + ዘመ
ርጡል ፡ R | አዕማድ ፡ 3°] + ወውእቱ ፡ ዘቀፈሎንኒ ፡ በብሩር ፡ G 21 መታ
ክለ ፡] 'ክልተ ፡ R | ደብተራ ፡] pr ዘ R + ወመታክልተ ፡ FHG + ወመታክለ ፡
R | ለዐጸድኒ ፡] om ለ

Y ድኒ ፡ ዘብርት ፡ [22] ውእቱ ፡ ዘገብረ ፡ ምሥዋዐ ፡ ዘብርት ፡ እምውስተ ፡
XXXVIII 22—27 መዋስዲሆሙ ፡ ዘብርት ፡ ለሰብእ ፡ እለ ፡ አበሱ ፡ ምስለ ፡ እለ ፡ ማኅ
በር ፡ እለ ፡ ቆሬ ፡ [23] ወውእቱ ፡ ንዋየ ፡ ዘምሥዋዕ ፡ መከይደ ፡ ወመ
ዋስደ ፡ እሳቱ ፡ ወፍያላቲ ፡ ወበዘያወፅኡ ፡ ሥጋ ፡ ዘብርት ። [24] ወው
እቱ ፡ ዘገብረ ፡ ድዳተ ፡ ዘምሥዋዕ ፡ ወገብረ ፡ ሠቅሠቀ ፡ እስከ ፡ መን
ፈቁ ፡ እምታሕቱ ፡ ይትረከብ ፡ እሳት ፡ ወወደየ ፡ ሎቱ ፡ ፩ ፡ ኀልቀተ ፡
እም፩ ፡ ገበዋቲሁ ፡ ለምሥዋዕ ፡ ዘብርት ፡ ማእኀዝተ ፡ ለምጽዋራቲሁ ፡
ዘቦቱ ፡ ያነሥእዎ ፡ ለመሥዋዕት ። [25] ወውእቱ ፡ ዘገብረ ፡ ቅብአ ፡ ቅ
ዱስ ፡ ዘይትቀብኡ ። ወውእቱ ፡ አፈዋተ ፡ ዕጣን ፡ በንጹሕ ፡ ግብረ ፡
መሕላ ፡ [26] ወውእቱ ፡ ዘገብረ ፡ ማዕከከ ፡ ዘብርት ፡ ወመንበረኒ ፡ ዘብ
ርት ፡ እምነ ፡ መጸሀይዮን ፡ ለእለ ፡ ፍጽም ፡ በኀቤሁ ፡ አንቀጸ ፡ ደብ
ተራ ፡ ዘመርጡል ፡ በዕለተ ፡ ተከልዋ ። [27] ወገብሮ ፡ ለውእቱ ፡ ማዕ
ከከ ፡ ከመ ፡ ይትሐፀቡ ፡ ውስቴቱ ፡ ሙሴ ፡ ወአሮን ፡ ወደቂቁ ፡ እደ
ዊሆሙ ፡ ወእገሪሆሙ ፡ ሶበ ፡ ይበውኡ ፡ ውስተ ፡ ደብተራ ፡ ዘመር
ጡል ። ወሶበ ፡ የሐውሩ ፡ ኀበ ፡ ምሥዋዕ ፡ ለገቢር ፡ ወይትሐፀቡ ፡
በከመ ፡ አዘዘ ፡ እግዚአብሔር ፡ ለሙሴ ።
XXXIX 1 [1] ወኵሉ ፡ ዘተገብረ ፡ ለግብረ ፡ ቅዱሳን ፡ ወርቅ ፡ ወዓሥራት ፡

---

24 ዘምሥዋዕ ፡] H sup init alius lit cf FHGR | ለምጽዋራቲሁ ፡] 'ረቲሁ ፡ + ለምሥዋዕ ፡ ዘብርት ፡ ማእኀዝተ ፡ ለምጽዋቲሁ ፡ (sic) ለምሥዋዕ ፡ ዘብርት ፡ 25 ገብረ ፡] 'ገ' 26 ወምንበርኒ ፡ 27 ኀበ ፡ sup ras 3 litt XXXIX 1 ወዙሉ ፡ R | ቅዱሳን ፡] 'ሰን ፡ |

FHGR 22 ውእቱ ፡] pr ወ | መዋስዲሆሙ ፡] መሳውይሙ ፡ | እለ ፡ 1°] H R | om እለ ፡ 2° | ማኅበረ ፡ R 23 ንዋየ ፡] 'ይ ፡ pr ዙሉ ፡ FHG pr ዙሉ ፡ R | መከየደ ፡ | ወመዋስደ ፡] ወመስወደ ፡ FHG መሣውደ ፡ R 24 ዘምሥዋዕ ፡] ለም' | ወገብረ ፡] ገብረ ፡ FHR ግብረ ፡ G | ሠቀሠቀ ፡ F ሠቅሠቅ ፡ G | ይረከብ ፡ እሳተ ፡ FH ይረከቦ ፡ ('ብ ፡ R) እሳት ፡ GR | ወወደያ ፡ R | መእኀዝተ ፡ FHG ማእኀዝት ፡ R | ለመሥዋዕት ፡] ለምሥዋዕ ፡ 25 ቅዱሰ ፡ | ወውእቱ ፡ 2°] + H ገብረ ፡ | በንጹሕ ፡] om በ R | መሕላ ፡] መሐልል ፡ FH መሕልል ፡ G ማሖልል ፡ R 26 ማዐከከ ፡ FH | ወመንበሪሁኒ ፡ FHG ወምንባራቲሁኒ ፡ R | መጸሀዮን ፡ F መጻሀይዮን ፡ H መጸሀይዮን ፡ G መጸሃይዮን ፡ R | ለእለ ፡] 'ሉ ፡ G | ፍጽም ፡] ፍጻመ ፡ FH ጸማ ፡ R om G | በኀቤሁ ፡] በኀበ ፡ 27 ወሶበ ፡] ወ R | ወይትሐፀቡ ፡] om ወ R + ውስቴቱ ፡ ('ታ ፡ R) XXXIX 1 ወዙሉ ፡] + ወርቅ ፡ | ዘተገብረ ፡] ዘገብረ ፡ R | ወርቅ ፡] 'ቀ ፡ R | ወዓሥራት ፡] 'ተ ፡ FG om ወ om R |

ዘያበውኡ ፡ ወኮነ ፡ ፳ ፡ ወ ፱ ፡ መክሊዩ ፡ ወ ፯፻ ፡ ወ ፴ ፡ ሰቅል ፡ በሰ Y XXXIX 2—10
ቅለ ፡ ቅዱሳን ። ² ውብሩር ፡ ዘመባእ ፡ ዘእምኑበ ፡ እለ ፡ አስተፋቀዱ ፡
ዕደው ፡ እምውስተ ፡ ትዕይንት ፡ ፻ ፡ መክሊይ ፡ ፲ ወ ፯፻ ፡ ፸ ወ ፭ ፡
በመድሎተ ፡ ሰቅል ፡ ወዲድርከም ፡ ፩ ፡ ርእሰ ፡ ምርፋቁ ፡ ለሰቅል ፡
በሰቅለ ፡ ቅዱሳን ፡ ³ ኵሉ ፡ ዘሖረ ፡ ውስተ ፡ ፍቅድ ፡ እም፳ ፡ ዓም ፡
ወላዕሉ ፡ እምኔሁ ፡ አክለ ። ፷፻፻ ወ ፫፻ ፡ ወ ፭፻ ፡ ወ ፶ ፡ ⁴ ወተገብረ ፡
ገዘንቱ ፡ ፻ ፡ መክሊየ ፡ ብሩር ፡ ምስለ ፡ ስብከቱ ፡ አርእስተ ፡ አዕማድ ፡
ዘደብተራ ፡ ወውስተ ፡ አርእስተ ፡ አዕማድ ፡ ዘመንጦላዕት ፡ ⁵ ፻ ፡ መ
ክልይ ፡ ፻ ፡ አርእስት ፡ በበ ፡ አሓቲ ፡ መክሊት ፡ ለለ ፡ አሓቲ ፡ ርእስ ፡
⁶ ወገዘኩ ፡ ፲ ወ ፯፻ ፡ ፸ ፡ ወ ፭ ፡ ሰቅል ፡ ወገብርዎ ፡ ለመዋድድ ፡ አዕ
ማድ ፡ ወለበጥዎ ፡ በወርቅ ፡ አርእስቲሆን ፡ ወአሰርገውዎን ፡ ⁷ ወአ
ክለ ፡ ብርት ፡ ዘመባእ ፡ ፸፻ ወ ፸ ፡ መክሊይ ፡ ፳፻ ወ ፬፻ ፡ ሰቅል ።
⁸ ወገብረ ፡ እምውስቴቱ ፡ መንበረ ፡ ኆኅት ፡ ዘደብተራ ፡ መርጡል ፡
⁹ ወመንበረ ፡ ደብተራ ፡ ዘአውዳ ። ወመንበረ ፡ አንቀጸ ፡ ዐጸድ ፡ ወ
መታክልተ ፡ አውደ ፡ ዐጸድ ፡ ¹⁰ ወመሳውልተ ፡ ብርት ፡ በአውደ ፡

መክልዩ ፡ (simil vv 4, 5, 7)   2 አስተፈቃዱ ፡ | መክልይ ፡ (ክ s. ካ s. ክ) | በ
መድሎት ፡ | ምርፋቁ ፡] ፋ cx ፉ emend Y* (?) | በሰቅለ ፡] 'ል ፡   4 om አዕማ
ድ ፡ 1° — አርእስተ ፡ 2°   5 አርእስት ፡] 'ተ ፡ | om መክሊት ፡ -- አሓቲ ፡ 2°
6 ፲ ወ ፯፻ ፡] om ፯ | ለመዋድድ ፡ R* | አርእስቲሆን ፡] ን sup init ሙ ፡   8 ኖ
ኅተ ፡   9 ዘአውደ ፡   10 ወመሰውልተ ፡ |

መካልይ ፡ FHG መክልይ ፡ (sic) R (item vv 2, 4, 7) | ወ ፯፻ ፡] ወ ፯፻ ፡   2 ወ FHGR
ብሩር ፡] + ኒ ፡ | ያስተፋቅዱ ፡ R | ፲ ወ ፯፻ ፡] ፲ ወ ፯፻ (om ወ R) pr ወ + ወ
FHG | ወዲድርከም ፡] ወድሪክሜ ፡ FHG ወዲርክሜ ፡ R | ፩ ፡] + እንተ ፡ FHG |
ርእሰ ፡] 'ሳ ፡ FH 'ስ ፡ G | ምርፋቁ ፡] መንፈቁ ፡   3 ፈቅድ ፡ FH | ፳፻] ስሳ ፡
እልፈ ፡ FHG   4 ወገብረ ፡ R | ዝክቱ ፡ | መካልይ ፡ ዘብሩር ፡ (vid annot v 1) |
ምስለ ፡] ውስተ ፡ | ስብከቱ ፡] 'ተ ፡ | አርእስተ ፡ bis] ምዕማደ ፡ R* | ወውስተ ፡]
om ወ R   5 ፻ ፡ 2°] pr ለ | አርእስት ፡] ምዕማድ ፡ R* | አሓቲ ፡ ርእስ ፡] ርእሰ ፡
R   6 ፲ ወ ፯፻ ፡] ፲፻ ወ ፯፻ ፡ + ወ FHG | ወገብርዎ ፡] om ወ | ለመዋድደ ፡ አዕ
ማድ ፡] ለአዕማደ ፡ አፀድ ፡ R* | ወለበጥዎን ፡ | በወርቅ ፡] ወርቀ ፡ R   7 ፸፻ ወ
፬፻ ፡] om ወ R pr ወ   9 om ወመንበረ ፡ ደብተራ ፡ ዘአውዳ ፡ R | አንቀጽ ፡ ዘዐ
ጸድ ፡ | ወመታክልተ ፡] + ደብተራ ፡ ወመታክልተ ፡ G   10 ወመሳውልተ ፡] ወ
መስወልተ ፡ R* ወመጥበስት ፡ R* | በአውደ ፡] ዘአ' |

Y ምሥዋዕ ፡ ወኵሉ ፡ ንዋየ ፡ ምሥዋዕ ፡ ወኵሉ ፡ መግበረ ፡ ዘይትገ
XXXIX 11—17 በር ፡ ለመርጡል ። [11] ወገብሩ ፡ ደቂቀ ፡ እስራኤል ፡ በከመ ፡ አዘዘ ፡
እግዚአብሔር ፡ ለሙሴ ፡ ከማሁ ፡ ገብሩ ፡ [12] ወተርፈ ፡ ወርቅ ፡ ዘመ
ባእ ፡ ገብርዎ ፡ ንዋየ ፡ በዘ ፡ ይገብሩ ፡ ቅድመ ፡ እግዚአብሔር ፡ [13] ወ
ተረፈ ፡ ደርከኖ ፡ ወኀብረ ፡ ከብድ ፡ ወለይ ፡ ገብርዎ ፡ አልባሰ ፡ በዘይ
ለብስ ፡ አሮን ፡ ከመ ፡ ይግበር ፡ ቦሙ ፡ በውስተ ፡ መቅደስ ፡ [14] ወአም
ጽእዎ ፡ አልባሲሁ ፡ ኀበ ፡ ሙሴ ፡ ወደብተራሂ ፡ ወንዋየ ፡ ወመናስ
ግቲሃኒ ፡ ወአዕማዲሃ ፡ [15] ወታቦተ ፡ እንተ ፡ ትእዛዝ ፡ ወመፃውርቲ
ሃኒ ፡ ወምሥዋዐኒ ። ወኵሉ ፡ ንዋየ ፡ [16] ወቅብአ ፡ ዘይትቀብኡ ፡ ወዕ
ጣነ ፡ ዘየዐጥኑ ። ወተቅዋመ ፡ ማኅቶት ፡ ንጽሕት ፡ [17] ወመኃትዊሃ ።

ምሥዋዕ ፡ 1°] pr ዐጸድ ፡ | ወዙሉ ፡ 1°] 'ሉ ፡ FHG | መግበረ ፡] ም' 13 ይግ
በር ፡] በ non sine maculis cf R 15 ወታቦት ፡ | ወምሥዋዕኒ ፡ 16 ወቅብአ ፡]
'እ ፡ R | ዘያዐጥኑ ፡

FHGR ወዙሉ ፡ bis] 'ሉ ፡ FHG | መግበረ ፡] መጋብርት ፡ ('ት ፡ FHG) | ዘይትገበር ፡] ዘደ
ብተራ ፡ | ለመርጡል ፡] om ለ 11 ከማሁ ፡ ገብሩ ፡] ord inv R 12 ወተ
ርፈ ፡] ወዘተርፈ ፡ FHG ወተረፈ ፡ R 13 ወተረፈ ፡] ወዘተረፈ ፡ ('ርፈ ፡ FHG) |
ደረከኖ ፡ FH | በዘይለብስ ፡] በዘይገብር ፡ | ከመ ፡ ይግበር ፡] በዘ ፡ ይገብር ፡ 2° R
Loco versuum 14—23 hujus capitis in C leguntur haec: ወተፈጸመ ፡ ኵሉ ፡
C ምግባረ ፡ ደብተራ ፡ ወገብሩ ፡ ደቂቀ ፡ እስራኤል ፡ ከመ ፡ ኵሉ ፡ ዘአዘዘ ፡ እግዚአብ
ሔር ፡ ለሙሴ ። ወአምጽእዎ ፡ ለደብተራ ፡ ኀበ ፡ ሙሴ ፡ ወለሠቃቲሃ ፡ ወለኵሉ ፡ ንዋያ
ቲሃ ፡ ወለአዕማዲሃ ፡ ወለኑጻዳቲሃ ፡ ወለመናስግቲሆን ፡ ወለመከየዲሆን ፡ ወለአዕማ
ዲሃ ፡ ወመከየዲሆን ። ወመክደንታቲሃ ፡ ዘአምዕስተ ፡ አባግዐ ፡ ወአምዕስተ ፡ መጼጺት ፡
ወመንጦላዕተ ፡ ምክዳን ። ወታቦተ ፡ ስምዕ ፡ ወመጻውርቲሃ ፡ ወምስሐለ ። ወማእደ ፡
ምስለ ፡ ኵሉ ፡ ንዋያቲሁ ፡ ወኅብስተኒ ፡ ዘይሠርዑ ። ወተቅዋመ ፡ ማኅቶት ፡ ንጽሕተ ፡
ወመኃትዊሃ ፡ ዘያኃትዉ ፡ ቦሙ ፡ ወኵሉ ፡ ንዋያቲሃ ፡ ወቅብዐ ፡ ማኅቶት ። ወምሥ
ዋዐ ፡ ዘወርቅ ፡ ወቅብዐ ፡ ዘይትቀብዑ ፡ ወዕጣነ ፡ ዘየዐጥኑ ፡ ወመክደነ ፡ ኆኅተ ፡ ደብ
ተራ ። ወምሥዋዐ ፡ ዘብርት ፡ ወመጥበሰ ፡ ዘብርት ፡ ዘሎቱ ፡ ወለመጻውርቲሁ ፡ ወኵሉ ፡
ንዋያቲሁ ፡ ወማእከከ ፡ ምስለ ፡ መንበሩ ። ወመንጦላዕተ ፡ ዓፀድ ፡ ወአዕማዲሁ ፡ ወ
መከየዲሆን ፡ ወመክደነ ፡ አንቀጸ ፡ ዓፀድ ፡ ወኑብላቲሁ ፡ ወመታክሊሁ ፡ ወኵሉ ፡ ንዋ
ያተ ፡ ምግባራተ ፡ ደብተራ ፡ ዘመርጡል ። ወአልባሰ ፡ ቅድሳት ፡ ዘአሮን ፡ ወአልባሰ ፡
ደቂቁኒ ፡ ዘክህነቶሙ ፡ ወዘተርፈ ፡ አልባሳተ ፡ ለምግባረ ፡ ደብተራ ፡ ወመክደንተ ፡
ባዕድኒ ። በከመ ፡ ኵሉ ፡ ዘአዘዞ ፡ እግዚአብሔር ፡ ለሙሴ ፡ ከማሁ ፡ ገብሩ ፡ ደቂቀ ፡
እስራኤል ፡ ኵሉ ፡ ሥርዐተ ። ወርእየ ፡ ሙሴ ፡ ኵሉ ፡ ዘተገብረ ፡ ዘገብሩ ፡ በከመ ፡ አዘዘ ፡
FHGR እግዚአብሔር ፡ ከማሁ ፡ ተገብረ ፡ ወባረከሙ ፡ ሙሴ ። 14 ወአምጽኡ ፡ አልባሰ ፡
G | ወንዋያ ፡ | ወመናስግቲሃኒ ፡] om ኒ | ወአዕማዲሃ ፡] + ወመካይዲሃ ፡ ('ከየዲሃ ፡
G 'ካዲሃ ፡ R) 15 om እንተ ፡ R | ወመፃውርቲሃኒ ፡] om ኒ | ወኵሉ ፡] om ወ
R | ንዋዩ ፡ 16 ንጽሕት ፡ G

ወመኃትወ ፡ በዘ ፡ ቦቱ ፡ የሐትዉ ። ወቅብአ ፡ ማኅቶት ፡ ንጽሕተ ፡ Y XXXIX
18 ወማእደ ፡ ዘይሠርዑ ፡ ወኵሎ ፡ ንዋያ ፡ ወኅብስተኒ ፡ ዘይሠርዑ ። 18—23
19 ወአልባሰ ፡ ቅዱሳት ፡ ዘአሮን ፡ ወአልባሰ ፡ ደቂቁኒ ፡ ዘክህነቶሙ ፡
20 ወሰራዊተ ፡ ዐጸድ ፡ ወአዕማዲሁ ፡ ወመከይዲሁ ፡ ወመንጦላዕተ ፡
ኆኅተ ፡ ደብተራ ፡ ወአንቀጸ ፡ ዐጸድኒ ፡ 21 ወኵሎ ፡ ንዋየ ፡ ደብተራ ፡
ወኵሎ ፡ መጋብርቲሃ ። ወአንትዕተ ፡ ዘማእሰ ፡ በግዕ ፡ ግቡር ፡ አዲ
ም ፡ ወመከድንተ ፡ ዘአምእስት ፡ መጸጸት ፡ ወመከድንተ ፡ ባዕድኒ ፡
ወመታክልተኒ ፡ ወኵሎ ፡ መጋብርተ ፡ ዘምግባር ፡ ዘደብተራ ፡ ዘመ
ርጡል ፡ 22 ወኵሎ ፡ ዘአዘዞ ፡ እግዚአብሔር ፡ ለሙሴ ። ከማሁ ፡ ገብሩ ፡
ደቂቀ ፡ እስራኤል ፡ ኵሎ ፡ ሥርዐቶሙ ። 23 ወርእዮ ፡ ሙሴ ፡ ኵሎ ፡
ዘተገብረ ፡ ወገብረ ፡ በከመ ፡ አዘዞ ፡ እግዚአብሔር ፡ ለሙሴ ፡ ወከ
ማሁ ፡ ተገብረ ፡ ወባረከ ፡ ሙሴ ።

1 ወተናገሮ ፡ እግዚአብሔር ፡ ለሙሴ ፡ ወይቤሎ ፡ 2 አመ ፡ ርእሰ ፡ XL 1—5
ሠርቀ ፡ ወርኅ ፡ ዘቀዳሚት ። ትተክላ ፡ ለደብተራ ፡ መርጡል ፡ 3 ወታ
ነብራ ፡ ለታቦተ ፡ መርጡል ፡ ወትከድና ፡ ለታቦት ፡ በመንጦላዕት ፡
4 ወታበውእ ፡ ማእደ ፡ ወትሠርዓ ፡ በሥርዐታ ። ወታበውእ ፡ መናብ
ርተ ፡ ወትሠርዕ ፡ መኃትዊሃ ፡ 5 ወታነብር ፡ ማዕጠንተ ፡ ዘወርቅ ፡

---

17 ወመኃትወ ፡ በዘ ፡ ቦቱ ፡] ወመኃትዋ ፡ ቦቱ ፡, ቱ sup ras 18 ወኵሉ ፡ | ዘይሠርዑ ፡ 2°] ርዑ ፡ sup ras 21 ወኵሉ ፡ 1° et 3°] 'ሉ ፡ | om ንዋየ ፡ — ወኵሉ ፡ 2° | ወመከድንተ ፡ bis XL 2 ትክላ ፡ 3 ለታቦተ ፡] 'ት ፡ 4 በሥርዐታ ፡] ታ et ቱ una et eadem lit 5 ማዕጠንት ፡ R |

---

17 ወመኃትው ፡ FHR | ያትትዉ ፡ FHG የኃትዉ ፡ R | om ንጽሕተ ፡ 18 ወማእድ ፡ በዘ ፡ ይሠርዑ ፡ R 19 ቅድሳት ፡ | ደቂቁኒ ፡] om ኒ R 20 ወመከየዲሁ ፡ GR | ወአንቀጸ ፡] ወዘአ' 21 ወአንትዕተ ፡] 'ት ፡ FH ወምክዳናቲሃ ፡ (vid) R* | ዘማእሰ ፡] ዘመሐስሐ ፡ s. 'ሰሐ ፡ R* | በግዕ ፡] + ሐሱየ ፡ R | ግቡር ፡] 'ረ ፡ FHG | አዲም ፡] pr በ R | ዘአምእስት ፡] 'ተ ፡ + ማእሰ ፡ R | ምጺጺት ፡ FH መጼጺት ፡ G | ወመከድንተ ፡ 2°] ወክዳናተ ፡ R | ወመታክላትኒ ፡ R | ዘምግባረ ፡ ደብተራ ፡ 22 ወኵሎ ፡] om ወ G | ሥርዐተ ፡ FHG 23 ወርእየ ፡ | ወገብረ ፡] 'ሩ ፡ GR | ወከማሁ ፡] om ወ | ወባረኮሙ ፡ XL 2 ሠርቀ ፡ ወርኅ ፡ ዘቀዳሚት ፡] ሠርቅ ፡ ዘቀዳሚ ፡ ('ቃ ፡ ለ' R) ወርኅ ፡ 3 ወታነብራ ፡] 'ር ፡ FHC | ለታቦተ ፡] ለደብተራ ፡ R om ለ C | ለታቦተ ፡ መንጦላዕት ፡ R 4 መናብርተ ፡] መናረተ ፡ FH መራናተ ፡ CGR | መኃትዊሃ ፡] መኃትሚሃ ፡ R

FHGR (beside line 1 of the second apparatus); FHCGR (beside the XL 2 line)

Y XL 6—15 በዘ ፡ የዐጥኑ ፡ ቅድመ ፡ ታቦት ፡ ዘመርጡል ፡ ወትወዲ ፡ መንጦላዕተ ፡
ውስተ ፡ ኆኅተ ፡ ደብተራ ፡ ዘመርጡል ፡ 6 ወምሥዋዐ ፡ ዘውስቴቱ ፡
ይሠውዑ ፡ ወታነብር ፡ መንገለ ፡ ኆኅት ፡ ዘመርጡል ፡ ወትተክል ፡
አውደ ፡ ዐጸዱ ፡ 7 ወትነሥእ ፡ በዘቦቱ ፡ ይትቀብኡ ፡ ወቅብአ ፡ ለደ
ብተራ ፡ ወኵሎ ፡ ዘውስቴታ ፡ ወትቄድሳ ፡ ወኵሎ ፡ ንዋየ ፡ ወትከ
ውን ፡ ቅድስተ ። 8 ወትቀብእ ፡ ምሥዋዐ ፡ ዘውስቴቱ ፡ ይሠውዑ ፡
ወኵሎ ፡ ንዋዮ ፡ 9 ወትቄድሶ ፡ ለምሥዋዕ ፡ ወይከውን ፡ ውእቱ ፡ ም
ሥዋዕ ፡ ቅዱሰ ፡ ቅዱሳን ። 10 ወታመጽኦሙ ፡ ለአሮን ፡ ወለደቂቁ ፡
ኆኅተ ፡ ደብተራ ፡ ዘመርጡል ፡ ወተሐፅቦሙ ፡ በማይ ። 11 ወተለብሶ ፡
ለአሮን ፡ አልባሰ ፡ ቅድሳት ፡ ወትቀብኦ ፡ ወትቄድሶ ፡ ወይከውነኒ ፡
ካህነ ፡ 12 ወታመጽእ ፡ ደቂቆኒ ፡ ወታለብሶሙ ፡ ውእተ ፡ ልብሰ ። 13 ወ
ትቀብኦሙ ፡ በከመ ፡ አቡሆሙ ፡ ወይከውኑኒ ፡ ካህናተ ። ወይከው
ኖሙ ፡ ዝንቱ ፡ ቅብአት ፡ ለካህናት ፡ በመዋዕሊሆሙ ፡ ዘለዓለም ።
14 ወገብረ ፡ ሙሴ ፡ በከመ ፡ አዘዞ ፡ እግዚአብሔር ፡ ኵሎ ፡ ከማሁ ፡
ገብረ ። 15 ወኮነ ፡ በቀዳሚ ፡ ወርኅ ፡ በካልእት ፡ ዓመት ፡ እምዘወፅኡ ፡
እምግብጽ ፡ አመ ፡ ርእሰ ፡ ሠርቀ ፡ ወርኅ ፡ ተከልዋ ፡ ለይእቲ ፡ ደብ

የዐጥኑ ፡] ያ' 6 ወምሥዋዐ ፡] 'ዕ ፡ FH | ኆኅት ፡ FHCGR 7 ወቅብአ ፡] 'አ ፡ |
ወኵሎ ፡ 1°] 'ሉ ፡ | om ዘውስቴታ ፡ — ወኵሎ ፡ 2° 8 ምሥዋዕ ፡ 9 ቅዱሰ ፡]
'ስ ፡ 12 ደቂቂኒ ፡ cf R 13 ካህናተ ፡] ነ pro ና, et punct post ነ scr Y*

FHCGR 6 ወምሥዋዐ ፡] 'ዕ ፡ FH om R | ወታነብር ፡] om ወ FHCG | ዘመርጡል ፡] pr ደብ
ተራ ፡ + ወታነብር ፡ ማዕከከ ፡ ማእከለ ፡ ደብተራ ፡ ወማእከለ ፡ ምሥዋዕ ፡ ወትወዲ ፡
ውስቴቱ ፡ ማየ ፡ C | አውደ ፡ ዐጸዱ ፡] ዓፀደ ፡ ዓውዱ ፡ C + ወታነብር ፡ መክደነ ፡ አንቀጸ ፡
ዐፀድ ፡ C 7 በዘቦቱ ፡] ቅብአ ፡ ዘቦቱ ፡ | ወቅብአ ፡] ወትቀብአ ፡ | ወትቄድስ ፡ R
"in caeteris [FHC] aliter" DILLM. | ወኵሎ ፡ 2°] om ወ R | ንዋየ ፡] 'ያ ፡ 9 ቅ
ዱሳን ፡] pr ለ FH + ወትቀብዖ ፡ ለማዕከክ ፡ ወለመንበሩ ፡ ወትቄድሶ ፡ C 10 ወ
ታመጽአሙ ፡] ወታወጽአሙ ፡ FH ወታቀርቦሙ ፡ C | ኆኅተ ፡] pr ኀበ ፡ CG
11 ወታለብሶ ፡ | ቅድሳት ፡] 'ተ ፡ FHCG | ወትቀብአ ፡ ወትቄድሶ ፡] ord inv R |
ወይከውኑኒ ፡ ካህናተ ፡ R 12 ወታመጽእ ፡] 'አሙ ፡ R ወታቀርቦሙ ፡ C | ለደ
ቂቁኒ ፡ R | ልብሰ ፡] አልባሰ ፡ 13 አቡሆሙ ፡] አባሆሙ ፡ FHCG pr ቀባእከ ፡ |
om ወይከውኖሙ ፡ — ለካህናት ፡ R | ለካህናት ፡] ለክህነት ፡ | በመዋዕሊሆሙ ፡]
በትውልደሙ ፡ et post ዘለዓለም ፡ C | ዘለዓለም ፡] om ዘ FHGR 14 በከመ ፡]
ዘ | ኵሎ ፡] ante ዘአዘዞ ፡ 15 እምድረ ፡ ግብጽ ፡ CR | ርእሳ ፡ ለሠርቀ ፡

ተራ ። 16 ወተከላ ፡ ሙሴ ፡ ለደብተራ ፡ ወአስተናበረ ፡ አርእስቲሃ ፡ Y XL 16—26
ወወደየ ፡ መናስግቲሃ ፡ ወአቀመ ፡ አዕማዲሃ ፡ 17 ወሰፍሐ ፡ አዕፃዲሃ ፡
ለደብተራ ፡ ወወደየ ፡ መክደና ፡ ለደብተራ ፡ ላዕሌሃ ፡ በከመ ፡ አዘዞ ፡
እግዚአብሔር ፡ ለሙሴ ። 18 ወነሥአን ፡ ለመጻሕፍት ፡ ትእዛዝ ፡ ወ
ወደዮን ፡ ውስጠ ። ወአንበረ ፡ መጻውርቲሁ ፡ ኀበ ፡ ታቦት ፡ 19 ዘ
ደብተራ ። ወወደየ ፡ መክደኒ ፡ መንጦላዕት ፡ ወሰወራ ፡ ለታቦተ ፡
መርጡል ፡ በከመ ፡ አዘዞ ፡ እግዚአብሔር ፡ ለሙሴ ። 20 ወአንበራ ፡
ለመእድ ፡ ውስተ ፡ ደብተራ ፡ ዘመርጡል ፡ መንገለ ፡ ገቦሃ ፡ ዘመስዕ ፡
ለደብተራ ፡ መርጡል ፡ እምአፋሁ ፡ ለመንጦላዕት ፡ ደብተራ ፡ 21 ወ
ሰርዐ ፡ ውስቴታ ፡ ኅብስተ ፡ ቍርባን ፡ ቅድመ ፡ እግዚአብሔር ፡ በ
ከመ ፡ አዘዞ ፡ እግዚአብሔር ፡ ለሙሴ ። 22 ወአንበራ ፡ ለመናረት ፡
ውስተ ፡ ደብተራ ፡ ዘመርጡል ፡ ውስተ ፡ ገቦሃ ፡ ዘመንገለ ፡ አዜብ ፡
ለደብተራ ። 23 ወሠርዐ ፡ መኃትዊሃ ፡ ቅድመ ፡ እግዚአብሔር ፡ በከመ ፡
አዘዞ ፡ እግዚአብሔር ፡ ለሙሴ ። 24 ወአንበረ ፡ ማዕጠንተ ፡ ዘወርቅ ፡
ውስተ ፡ ደብተራ ፡ ዘመርጡል ፡ ቅድመ ፡ መንጦላዕት ፡ 25 ወዐጠነ ፡
ውስቴታ ፡ ዕጣነ ፡ በከመ ፡ አዘዞ ፡ እግዚአብሔር ፡ ለሙሴ ፡ 26 ወም

---

16 አርእስቲሃ ፡] ር sup init alius lit (ስ?) | መናስግቲሃ ፡] punct inter ቲ et ሃ | ወአቀመ ፡] ቀ parv int lin scr Y* (?) 18 መጸውርቲሁ ፡ 19 ለታቦት ፡ 20 ወአንበረ ፡ 21 om በከመ ፡ — እግዚአብሔር ፡ a fin v 23 24 ማዕጠንት ፡ R | መንጦላዕተ ፡ 25 ወዐጠነ ፡] ው pro ወ, et ዐ sup init alius lit

---

16 አርእስቲሃ ፡] ምዕማዲሃ ፡ C + ወአቀመ ፡ አዕማዲሃ ፡ C 17 ወወደየ ፡ — FHCGR ላዕሌሃ ፡] ወአንበረ ፡ ሠቃቲሃ ፡ ዲበ ፡ ደብተራ ፡ ወአንበረ ፡ መክደኒ ፡ መልዕልተ ፡ ሠቅ ፡ C | መክደና ፡] መክደንቲሃ ፡ R | ላዕሌሃ ፡] መልዕልቴሃ ፡ 18 ለመጽሐፈ ፡ R | ወወደዮን ፡ | ውስጠ ፡] 'ተ ፡ HCG | ኀበ ፡ ታቦት ፡] ውስተ ፡ አውቃፋተ ፡ ታቦት ፡ C + ወአንበሮ ፡ ለምስሐል ፡ መልዕልተ ፡ ታቦት ፡ C 19 ዘደብተራ ፡] ወአብአ ፡ ለታቦት ፡ ውስተ ፡ ደብተራ ፡ | ወወደየ ፡] 'ያ ፡ R | መክደኒ ፡] መክደኒ ፡ FHCG መክኒ ፡ R^* መክደና ፡ R^a | መንጦላዕተ ፡ FHCGR^a 20 ለማእድ ፡ | እምአፍአሁ ፡ 21 ቍርባን ፡] pr ዘ 22 ወአንበረ ፡ R | ለመናረት ፡] ለመራናት ፡ CG መራናታ ፡ R | ውስተ ፡ ገቦሃ ፡ ዘ] አንጻረ ፡ ማዕድ ፡ C 25 ወዐጠነ ፡] ወዕጣነ ፡ R | ዕጣነ ፡] + ዘገብረ ፡ | ለሙሴ ፡] + ወአንበረ ፡ ለመክደኒ ፡ ኆኅተ ፡ ደብተራ ፡ C

Y ሥዋዕሰ ፡ ዘውስቴቱ ፡ ይሠውዑ ፡ አውደ ፡ ደብተራ ፡ ዘመርጡል ።
XL 27—32 [27] ወተከለ ፡ ዐጸደ ፡ አውደ ፡ ደብተራ ፡ ወአውደ ፡ ምሥዋዕ ፡ ወፈጸመ ፡
ሙሴ ፡ ኵሎ ፡ ግብሮ ፡ [28] ወከደና ፡ ደመና ፡ ለደብተራ ፡ መርጡል ፡
ወስብሓተ ፡ እግዚአብሔር ፡ ተመልአ ፡ ደብተራ ። [29] ወስእነ ፡ ሙሴ ፡
በዊአ ፡ ውስተ ፡ ደብተራ ፡ መርጡል ። እስመ ፡ ጸለላ ፡ ደመና ፡ ወስ
ብሓተ ፡ እግዚአብሔር ፡ ተመልአት ፡ ደብተራ ፡ [30] ወእምከመ ፡ ሰ
ሰለ ፡ ደመና ፡ እምላዕለ ፡ ደብተራ ፡ ይግዕዙ ፡ ደቂቀ ፡ እስራኤል ፡
በመንገዶሙ ። [31] ወእመሰ ፡ ኢሰሰለ ፡ ደመና ፡ ኢይግዕዙ ፡ እስከ ፡
አመ ፡ ይሴስል ፡ ደመና ፨ ═ ፨ ═ ፨ [32] እስመ ፡ ደመና ፡ ይነ
ብር ፡ ላዕለ ፡ ደብተራ ፡ መዓልተ ፡ ወእሳት ፡ ላዕሌሃ ፡ ሌሊተ ፡ ቅድመ ፡
ኵሉ ፡ እስራኤል ፡ ኀበ ፡ ግዕዙ ፡ በኵለሄ ፨

---

28 ደብተራ፡] ደ sup init alius lit 32 መዓልተ፡] መልዕልተ፡ | በሡባሄ፡
Explicit: ስረዩ፡ወባርኩኒ፡ለጸሓፊሁ ። Y*

FHCGR 26 አውደ፡] አንበረ፡ C አሮን፡ G + ኀበ፡ኖኀተ፡ | ዘመርጡል፡] + ወአዕረገ፡ላዕ
ሌሁ፡መሥዋዕተ፡ወቍርባነ፡ዘከመ፡አዘዞ፡እግዚአብሔር፡ለሙሴ ። ወአንበሮ፡ለ
ማዕከክ፡ማእከለ፡ደብተራ፡ወማእከለ፡ምሥዋዕ፡ወወደየ፡ውስቴቱ፡ማየ፡ከመ፡
ይትሐፀቡ፡ቦቱ፡አሮን፡ወደቂቁ፡እደዊሆሙ፡ወእገሪሆሙ፡ሶበ፡ይበውኡ፡ው
ስተ፡ደብተራ፡ወሶበ፡ይቀርቡ፡ኀበ፡ምሥዋዕ፡ዘከመ፡አዘዞ፡እግዚአብሔር፡ለ
ሙሴ ። C 27 ወአውደ፡] በአ' R | ምሥዋዕ፡] + ወአንበሮ፡ለመክደኒ፡አን
ቀጸ፡ዓፀድ፡በከመ፡አዘዞ፡እግዚአብሔር፡ለሙሴ፡ C 29 ጸለለ፡ FHGR
31 ወእመሰ፡] ወእምከመ፡ R | om አመ፡ R 32 መዓልተ፡] ante ይነብር፡
R | ሌሊተ፡] + ይነብር፡ 2° R | ኀበ፡ገዕዙ፡] post በሡለሄ፡ | በሡልሄ፡ FH

APPENDIX TO EXODUS.

Inde a cap 36 v 8 usque ad cap 39 v 1 (secundum enumerationem text Hebr) C a caeteris codd discedit. Hanc enim versionem exhibet:

C ወገብሩ፡ኵሎሙ፡ጠቢባነ፡ልብ፡ምግባረ፡ደብተራ፡፲አዕጻደ፡እምቢሶስ፡ክዑብ፡
ወእምያክንት፡ወኅብረ፡ከብድ፡ወለይ፡ክዑብ፡ወኪሩቤነ፡ገብሩ፡በግብረ፡ምእ
ናም ። [9] ወኑኁ፡ለ፩ዐፀድ፡፳ወ፰ በእመት፡ወርኅቡ፡ርብዕ፡በእመት፡ለ፩ዐፀድ፡
በመስፈርቱ፡ከማሁ፡ለኵሎሙ፡አዕፃድ ። [10] ወ፭አዕፃደ፡አስተሳመኩ፡በበይናቲ
ሆሙ፡፩ምስለ፡ካልኡ፡ወ፭አዕፃደ፡አስተሳመኩ፡በበይናቲሆሙ፡፩ምስለ፡ካልኡ ።
[11] ወገብሩ፡፶መማሥጠ፡ዘያክንት፡ላዕለ፡ከንፈረ፡፩ዐፀድ፡እምጽንፉ፡በዘየኀብር፡

ወከማሁ፡ ፶መማሥጠ፡ ገብሩ፡ በከንፈረ፡ ዐፀድ፡ ካልእ፡ በዘየንብሩ። 13ወገብሩ፡ C
፶ኍጻዳተ፡ ዘወርቅ፡ ወአኀበሩ፡ አዕፃዳተ፡ ፭ምስለ፡ ካልኡ፡ በኍጻዳት፡ ወኮነ፡ ደብ
ተራሁ፡ ፩። 14ወገብሩ፡ ፲ወ፩ አዕጻደ፡ ዘሠቅ፡ ዘይሴውሮ፡ እምላዕሉ፡ ለደብተራ።
15ወለለ፩ዐፀድ፡ ኑኁ፡ ፴በእመት፡ ወርኅቡ፡ ርብዕ፡ በእመት፡ ለለ፩ዓፀድ፡ ከማሁ፡
እምጣኒሆሙ። 16ወአኀበሩ፡ ፭አዕጻደ፡ በበይናቲሆሙ፡ ወ፮አዕፃደ፡ አኀበሩ፡ በበይ
ናቲሆሙ። 17ወገብሩ፡ ፶መማሥጠ፡ ላዕለ፡ ከንፈረ፡ ዓፀድ፡ ካልእ፡ በዘያንብሩ።
18ወገብሩ፡ ፶ኍጻዳተ፡ ዘብርት፡ በዘያንብሩ፡ ከመ፡ ይኩን፡ ፩። 19ወገብሩ፡ ዘይከ
ድኖ፡ ለሠቅ፡ ማዕሰ፡ በግዕ፡ ኅሡየ። 20ወገብሩ፡ አዕማደ፡ ለደብተራ፡ እምዕፀ፡ ዘ
ኢይነቅዝ። 21ዘዐሥር፡ በእመት፡ ቆሙ፡ ለ፩ዐምድ፡ ወርኅቡ፡ እመት፡ ወመንፈቀ፡
እመት። 22ወመሰምክት፡, ወመሰምቅት፡ apud DILLM., ሠርዌሁ፡ ፪ለ፩ዓምድ፡
እንዘ፡ ይሰመክ፡ ፩ምስለ፡ ካልኡ፡ ከማሁ፡ ገብሩ፡ ለኵሉ፡ አዕማደ፡ ደብተራ።
23ወገብሩ፡ ፳አዕማደ፡ እምገጸ፡ አዜብ። 24ወገብሩ፡ ሎሙ፡ ለ፳አዕማድ፡ ፵ስክተ
ታተ፡ ዘብሩር፡ ፪ስክተቱ፡ ለ፩ዓምድ፡ በ፪ሆሙ፡ ገጻቲሁ፡ ወ፪ስክተቱ፡ ለ፩ዓምድ፡
በ፪ሆሙ፡ ገጻቲሁ። 25ወእምካልእ፡ ገጽ፡ ደብተራ፡ መንገለ፡ ሰሜን፡ ገብሩ፡ ፳አዕማ
ደ። 26ወስክትቶሙ፡ ፵ዘብሩር፡ ለለ፩ዓምድ፡ ፪ስክትቱ፡ እም፡ ፪ገጻቲሁ። 27ወእም
ድኅር፡ እምገጸ፡ ደብተራ፡ መንገለ፡ ባሕር፡ ገብሩ፡ ፮አዕማደ። 28ወ፪አዕማደ፡ ገብሩ፡
ዓዲ፡ ለመዓዝነ፡ ደብተራ፡ እምድኅር። 29ወዕሩየ፡ ኮኑ፡ ወኑብሩ፡ እምታሕቱ፡ እስከ፡
ላዕሉ፡ ወከማሁ፡ ገብሩ፡ ለ፪ሆን፡ መዓዝን። 30ወኮኑ፡ ፰አዕማደ፡ ወምዕማዲሆሙ፡
፲ወ፮ ዘብሩር፡ ወለለ፩፩ዓምድ፡ ፪፪ምዕማዱ። 31ወገብሩ፡ መናስግተ፡ ለአዕማደ፡
ደብተራ፡ እምዕፀ፡ ዘኢይነቅዝ፡ ፭መናስግተ፡ እም፡ ፩ገጽ። 32ወ፭መናስግተ፡ እምካ
ልእ፡ ገጽ፡ ወ፭መናስግተ፡ ዘመንገለ፡ ባሕር። 33ወገብሮ፡ ለመንስግ፡ ዘማእከል፡
ከመ፡ ይዕዱ፡ በማእከለ፡ አዕማድ፡ እምጽንፍ፡ ኀበ፡ ጽንፍ። 34ወለአዕማድ፡ ወለመ
ማሥጡ፡ ወለመናስግቲሁ፡ ቀፈልዎሙ፡ ወርቀ። 35ወገብሩ፡ መንጦላዕተ፡ ዘያክንት፡
ወኅብረ፡ ከብድ፡ ወለይ፡ ክዑብ፡ ወቢሶስ፡ ፍቱል፡ ወገብሩ፡ በግብረ፡ ምእናም፡ ኪሩ
ቤነ። 36ወገብሩ፡ ላቲ፡ ፬አዕማደ፡ እምዕፀ፡ ዘኢይነቅዝ፡ ወቀፈልዎሙ፡ ወርቀ፡ ወአር
እስቲሆሙ፡ ወርቅ፡ ወገብሩ፡ ሎሙ፡ ፬ምዕማደ፡ ዘብሩር። 37ወገብሩ፡ ላቲ፡ መንጦ
ላዕተ፡ ዘይከድና፡ ለኆኅት፡ ደብተራ፡ እምያክንት፡ ወኅብረ፡ ከብድ፡ ወለይ፡ ክዑብ፡
ወቢሶስ፡ ፍቱል፡ በብዑድ፡ ግብረት። 38ወገብሩ፡ ላቲ፡ ለመንጦላዕት፡ ፭አዕማደ፡
እምዕፀ፡ ዘኢይነቅዝ፡ ወቀፈልዎሙ፡ ወርቀ፡ ወአርእስቲሆሙኒ፡ ወርቅ፡ ወገብሩ፡
ሎሙ፡ ፭አዕማደ፡ ዘብርት። XXXVII 1ወገብረ፡ ባስልኤል፡ ታቦተ፡ እምዕፀ፡
ዘኢይነቅዝ፡ ዘካዕበ፡ እመት፡ ወመንፈቀ፡ እመት፡ ኑኃ፡ እመት፡ ወመንፈቀ፡ እመት፡
ርኅባ፡ እመት፡ ወመንፈቀ፡ እመት፡ ቆማ። 2ወቀፈላ፡ ወርቀ፡ ንጹሐ፡ እምውስጣ፡
ወእምአፍአሃ፡ ወገብረ፡ ላቲ፡ ቀጸላ፡ በዓውዳ፡ ወገብረ፡ በውስቴታ፡ ማዕበለ፡ ዘወ
ርቅ፡ ዘኑኖባዳት፡ እምዐውዳ። 3ወሰበከ፡ ላቲ፡ ጽበነ፡ ፬ዘወርቅ፡ ወአንበሮን፡ ላዕለ፡
፬ምስማካቲሃ፡ ጽበነ፡ ፪ውስተ፡ ፩ምስማክ፡ ወጽበነ፡ ፪ውስተ፡ ዳግም፡ ምስማክ።
4ወገብረ፡ ላቲ፡ መጻውርተ፡ እምዕፀ፡ ዘኢይነቅዝ፡ ወቀፈሎሙ፡ ወርቀ። 5ወአብአ፡
ድንባዘቲሃ፡ ውስተ፡ እልኩ፡ ጽበን፡ ፬እለ፡ ውስተ፡ ምስማክ፡ ዘታቦት፡ በዘይሰከ
ምዋ፡ ቦሙ። 6ወገብረ፡ ላቲ፡ ተድባበ፡ ዘወርቅ፡ ንጹሕ፡ ዘካዕበ፡ እመት፡ ወመንፈ
ቀ፡ እመት፡ ኑኁ፡ እመት፡ ወመንፈቀ፡ እመት፡ ርኅቡ። 7ወገብረ፡ ኪሩቤነ፡ ዘወርቅ፡
ፍሑቀ፡ ወገብሮሙ፡ እም፪ምስማካቲሁ፡ ለተድባብ። 8፩ኪሩብ፡ እምለፌ፡ ወ፩ኪ
ሩብ፡ እምለፌ፡ እምስማካቲሁ፡ ለተድባብ። 9ወኮነ፡ ኪሩ[ቤ]ን፡ ይረብቡ፡ ክነፊ
ሆሙ፡ እመልዕልት፡ እንዘ፡ ይጼልሉ፡ በክነፊሆሙ፡ መልዕልተ፡ ተድባብ፡ ወገጾሙ፡
ይትናጸር፡ በበይናቲሆሙ፡ በዲበ፡ ተድባብ። 10ወገብረ፡ ማዕደ፡ እምዕፀ፡ ዘኢይነ
ቅዝ፡ ኑኁ፡ ካዕበ፡ እመት፡ ወራኅቡ፡ እመት፡ ወቆሙ፡ እመት፡ ወመንፈቀ፡ እመት።

C ¹¹ ወቀፈሎ፡ ወርቀ፡ ንጹሐ፡ ወገብረ፡ ሎቱ፡ ቀጸላ፡ ዘወርቅ፡ በዓውዱ ። ¹² ወገብረ፡
ማዕበለ፡ ዘወርቅ፡ በዓውዱ፡ መጠነ፡ ፭አፃብዕ፡ (sic) ወገብረ፡ ቀጸላሁ፡ ወገብረ፡
ኍፃዳተ፡ ዘማዕበል፡ ለቀጸላሁ ። ¹³ ወገብረ፡ ፬አውቃፋተ፡ ዘወርቅ፡ ወአንበሮን፡ ዲበ፡
አፃብዕ፡ (sic) ውስተ፡ ፬ፍና፡ ዘእገሪሁ፡ መንገለ፡ ቀጸላ፡ ወኮነ፡ አፃብዒሁ፡ አብያተ፡
ለመጻውሪሁ፡ ዘያነሥኡ፡ ማዕደ ። ¹⁵ ወገብረ፡ መጻውርቲሁ፡ እምዕፀ፡ ዘኢይነቅዝ፡
ወቀፈሎሙ፡ ወርቀ፡ ንጹሐ፡ ከመ፡ ያንሥኡ፡ ቦሙ፡ ማዕደ ። ¹⁶ ወገብረ፡ ንዋያተ፡
ዘማእድ፡ መጽብሐ፡ ወአጽሕልተ፡ ወመዳምሐ፡ ወመዋጽሐ፡ በዘቦቱ፡ ያወጽሑ፡
ዘወርቅ ። ¹⁷ ወገብረ፡ መራናተ፡ እምወርቅ፡ ንጹሕ፡ ፍሕቀ፡ ገብራ፡ ለመራናት፡ ዐ
ምዳ፡ ወአብራዊሃ፡ ወመአኀዚሃ፡ ወከበበ፡ ርእሳ፡ ወጽጌያቲሃ፡ እምኔሃ፡ ተገብሩ ።
¹⁸ ፮አብራዕ፡ እለ፡ ይወጽኡ፡ እምገቦሃ፡ ለተቅዋመ፡ ማኅቶት፡ ፫አብራዕ፡ እም፡ ፩ፍ
ናሃ፡ ወ፫አብራዕ፡ እምካልእ፡ ፍናሃ ። ¹⁹ ፫መአኀዚሁ፡ እለ፡ የኀብሩ፡ ምሳሌ፡ ለ፩ከ
በበ፡ ርእስ፡ ጽጉይ፡ ከማሁ፡ ለ፮ቲሆሙ፡ አብራዕ፡ እለ፡ ይወጽኡ፡ እምተቅዋመ፡
ማኅቶት ። ²⁰ ወለተቅዋመ፡ ማኅቶት፡ መአኃዚሂሃ፡ ፬ወጽጌያቲሃ፡ በከበበ፡ ርእስ ።
²¹ ወከበብ፡ መትሕተ፡ ፪፪አብራዕ፡ ለ፮ሆሙ፡ አብራዕ፡ እለ፡ ይወጽኡ፡ እምኔሃ ።
²² ከበበ፡ ርእሳ፡ ወአብራዊሃ፡ እምኔሃ፡ ኮኑ፡ ዙሎሙ፡ ፍሕቀ፡ እም፡ ፩ወርቅ፡ ንጹሕ ።
²³ ወገብረ፡ መኅትዊሃ፡ ፯ወገብረ፡ ጽዋዓቲሃ፡ ወበዘያሤንይዋ፡ ዘወርቅ ። ²⁴ ወለዙሉ፡
ንዋያቲሃ፡ መክሊተ፡ ወርቅ፡ ገብራ ። ²⁵ ወገብረ፡ ምሥዋዓ፡ ዘዕጣን፡ እምዕፀ፡ ዘኢ
ይነቅዝ፡ ዘእመት፡ ኑኁ፡ ወእመት፡ ራሕቡ፡ ርቡዐ፡ ገብሮ፡ ወካዕበ፡ እመት፡ ቆሙ፡
ወእምኔሁ፡ ተገብሩ፡ አቅርንቲሁ ። ²⁶ ወቀፈሎ፡ ወርቀ፡ ንጹሐ፡ ም.ድሮ፡ ወዐውደ፡
ዐረፍቱ፡ ወአቅርንቲሁ፡ ወገብረ፡ ሎቱ፡ ቀጸላ፡ ዘወርቅ፡ በዓውዱ ። ²⁷ ወ፪አውቃፋተ፡
ወርቅ፡ ገብረ፡ ሎቱ፡ መትሕተ፡ ቀጸላሁ፡ ላዕለ፡ ፪ገበዋቲሁ፡ ዘይከውኑ፡ አብያተ፡
ለመጻውሪሁ፡ ከመ፡ ያንሥኡ፡ ቦሙ፡ ኪያሁ ። ²⁸ ወገብረ፡ መጻውርቲሁ፡ እምዕፀ፡
ዘኢይነቅዝ፡ ወቀፈሎሙ፡ ወርቀ ። ²⁹ ወገብረ፡ ቅብዐ፡ ዘይትቀባዕ፡ እምዘይት፡ ወ
አፈዋተ፡ ቅድወ፡ ጽ[ሩ]ጠ፡ ዘጸዓጢ ። XXXVIII ¹ ወገብረ፡ ምሥዋዐ፡ ለመሥ
ዋዕት፡ እምዕፀ፡ ዘኢይነቅዝ፡ ዘ፭በእመት፡ ኑኁ፡ ወ፭በእመት፡ ራሕቡ፡ ርቡዐ፡ ኮነ፡
ወሠልስ፡ በእመት፡ ቆሙ ። ² ወገብረ፡ አዕጋሪሁ፡ ውስተ፡ ፬መዓዝኒሁ፡ ወእምኔሁ፡
ይእቲ፡ ምቅዋማቲሁ፡ ወገብረ፡ ሎቱ፡ አቅርንተ፡ ዲበ፡ ፬መዓዝኒሁ፡ ወእምኔሁ፡ ወፅ
ኡ፡ አቅርንቲሁ፡ ወቀፈሎ፡ ብርተ ። ³ ወገብረ፡ ዙሎ፡ ንዋያተ፡ ምሥዋዕ፡ ምግኅማተ፡
ወጻሕራተ፡ ወፍያላተ፡ ወመኍስሳተ፡ ወመወስደ፡ እሳት፡ ዙሎ፡ ገብረ፡ እምብርት ።
⁴ ወገብረ፡ መጥበስተ፡ ለምሥዋዕ፡ ስቅሩቀ፡ ከመ፡ መሥገርት፡ ዓሣ፡ ዘብርት፡ ወገ
ብረ፡ ሎቱ፡ ለመጥበስት፡ ፬ኅልቀታተ፡ ዘብርት፡ ውስተ፡ ፬መአዝኒሁ፡ ወአንበሮ፡
ለመጥበስት፡ በቤተ፡ መሥዋዕት፡ ታሕተ፡ ወኮነ፡ በመንፈቀ፡ ቤተ፡ መሥዋዕት ።
⁵ ወሰበከ፡ ፬አውቃፋተ፡ ዘብርት፡ ለ፬መዓዝኒሁ፡ ከመ፡ ይኩኑ፡ አብያተ፡ ለመጻው
ሪሁ ። ⁶ ወገብረ፡ መጻውርተ፡ እምዕፀ፡ ዘኢይነቅዝ፡ ወቀፈሎሙ፡ ብርተ ። ⁷ ወአብአ፡
መጻውሪሁ፡ ውስተ፡ አውቃፋት፡ ዘላዕለ፡ ገበዋተ፡ ምሥዋዕ፡ ከመ፡ ያንሥኡ፡ ቦሙ፡
ኪያሁ፡ ፍሉገ፡ ሰሌዳ፡ ገብሮ ። ⁸ ወገብረ፡ ማዕከከ፡ ዘብርት፡ ወመንበሩኒ፡ ዘብርት፡
ወአንበሮ፡ በአንጻረ፡ አንስት፡ እለ፡ ይመጽአ፡ ከመ፡ ይጸልያ፡ ኀበ፡ አንቀጸ፡ ደብተራ፡
ዘመርጡል፡ በዘይትሐፀቡ፡ ቦቱ ። ⁹ ወገብረ፡ ዓዲ፡ ዐፀደ፡ ለደብተራ፡ መንገለ፡ አዜ
ብ፡ እንተ፡ የማን፡ ወመንጦላዕተ፡ ዐፀዱ፡ እምቢሶስ፡ ክሩብ፡ ወኑኁ፡ ፻በእመት ።
¹⁰ ወአዕማዲሁ፡ ፳ዘብሩር፡ ወምዕማዲሆሙ፡ ፳ዘብርት፡ ወኍጻዳቲሆሙ፡ ወጥነፌ
ሆሙ፡ ለአዕማ.ድ፡ ዘብሩር ። ¹¹ ወለመንገለ፡ ሰሜን፡ መንጦላዕቱ፡ ፻በእመት፡ ኑኁ፡
ወአዕማዲሁ፡ ፳ዘብሩር፡ ወምዕማዲሆሙ፡ ፳ዘብርት፡ ወኍጻዳቲሆሙ፡ ወጥነፌ
ሆሙ፡ ለአዕማ.ድ፡ ዘብሩር ። ¹² ወዘመንገለ፡ ባሕር፡ መንጦላዕቱ፡ ፶በእመት፡ ኑኁ፡
አዕማዲሁ፡ ፲ዘብሩር፡ ወምዕማዲሆሙ፡ ፲ዘብርት፡ ወኍጻዳቲሆሙ፡ ወጥነፌሆሙ፡

ለአዕማድ፡ዘብሩር። 13 ወዘመንገለ፡ጽባሕ፡መንጦላዕቱ፡፶በእመት፡(ኑኁ፡) ወአ C
ዕማዲሁ፡፲ዘብሩር፡ወምዕማዲሆሙ፡፲ዘብርት። 14 ወ፲ወ፭በእመት፡ኑኁ፡ለመ
ንጦላዕት፡እምገጽ፡፩ምስማክ፡አዕማዲሁ፡፫ወምዕማዲሆሙ፡፫። 15 ወእምካ
ልእ፡ምስማክ፡፲ወ፭ በእመት፡ኑኁ፡ለመንጦላዕት፡አዕማዲሁ፡፫ወምዕማዲ
ሆሙ፡፫። 16 ወኵሉ፡መንጦላዕተ፡ዓፀድ፡ዘዓውድ፡እምቢሶስ። 17 ወኵሉ፡አዕማ
ድ፡ዘዓፀድ፡[ዘብርት፡] ወአርእስቲሆሙ፡ቅፉላን፡በብሩር፡ወምዕማዲሆሙ፡
ዘብርት። 18 ወለአንቀጸ፡ዓፀድ፡መንጦላዕቱ፡፳በእመት፡ኑኁ፡በያክንት፡ወኅብረ፡
ክብድ፡ወለይ፡ክዑብ፡ወቢሶስ፡ክዑብ፡ወብዑደ፡ኮነ፡በግብረ፡መርፍዕ፡ወቆሙ፡
፭በእመት፡እመንገለ፡ራሕቡ፡ከመ፡መንጦላዕተ፡ዓፀድ። 19 ወአዕማዲሁ፡፬ዘብ
ሩር፡ወምዕማዲሆሙ፡፬ዘብርት። 20 ወኵሉ፡መታክለ፡ደብተራ፡ዘዓውደ፡ዓፀድ፡
ብርት። 21 ወከመዝ፡ሥርዐቱ፡ለደብተራ፡መርጡል፡በከመ፡ተአዘዘ፡ሙሴ፡እም
እግዚአብሔር፡ከመ፡ይኩኖሙ፡ግብሮሙ፡ለሌዋውያን፡በእደ፡ይታምር፡ወልደ፡
አሮን፡ካህን። 22 ወባስልኤል፡ወልደ፡ኡሪ፡ወልደ፡ሑር፡ዘእምነገደ፡ይሁዳ፡ገ
ብረ፡ኵሎ፡በከመ፡አዘዞ፡እግዚአብሔር፡ለሙሴ። 23 ወምስሌሁ፡ኤልያብ፡ወል
ደ፡አክሴምክ፡ዘእምነገደ፡ዳን፡ዘኮነ፡ሊቀ፡ኬነት፡ዘበምእናም፡ወዘበመርፍዕ፡
ወዘበዓስቅ፡ከመ፡ይእንም፡በያክንት፡ወበኅብረ፡ክብድ፡ወበለይ፡ክዑብ፡ወቢ
ሶስ፡ክዑብ። 24 ወኵሉ፡ወርቅ፡ዘመባዕ፡ዘተገብረ፡ለምግባረ፡ደብተራ፡ኮነ፡፳ወ
፱ መካልየ፡ወ ፯፻ወ ፴ ሰቅለ፡በሰቅል፡ቅዱስ። 25 ወብሩርኒ፡ዘመባእ፡ዘአስተፋቀ
ዱ፡እምትዕይንት፡፻መካልይ፡ወ ፲፻ወ ፯፻ወ ፸ወ ፭ ሰቅል፡በሰቅል፡ቅዱስ፤ 26 ዘ
አስተዋፅኡ፡በበርእሶሙ፡አሐተ፡አሐተ፡ዲድርክሙ፡ወአሐ[ቲ]፡ዲድርክም፡
መንፈቁ፡ለሰቅል፡ወኵሉ፡ዘሖረ፡ውስተ፡ፍቅድ፡ዘእም፳ዓም፡ወላዕሉ፡፷፼ወ
፴፻ወ ፭፻ወ ፶። 27 ወተገብረ፡ዝክቱ፡፻መካልይ፡ዘብሩር፡ለምዕማደ፡አዕማድ፡
ዘደብተራ፡ለምዕማደ፡አዕማድ፡ዘመንጦላዕት፡፻መካልይ፡ለ፻ምዕማድ፡በበአ
ሐቲ፡መክሊት፡ለለአሐቲ፡ርእስ። 28 ወለዝክቱ፡፲፻ወ ፯፻ወ ፸ወ ፭ ሰቅል፡ገብ
ርዎ፡ለአዕማደ፡ዓፀድ። 29 ወኮነ፡ብርት፡ዘመባእ፡፬፻ወ ፸ መካልይ፡ወ ፳፻ወ
፬፻ ሰቅል። 30 ወገብረ፡እምኔሁ፡መንበረ፡ኆኅት፡ዘደብተራ፡መርጡል፡ወምሥ
ዋዐ፡ዘመሥዋዕት፡ወመጥበስተ፡ወኵሎ፡ንዋየ፡ምሥዋዕ፤ 31 ወመንበረ፡ዐፀድ፡ዘ
ዓውድ፡ወመንበረ፡አንቀጸ፡ዓፀድ፡ወኵሎ፡መታክለ፡ደብተራ፡ወመታክለ፡ዓፀድ፡
ዘዓውድ። XXXIX 1 ወዘተርፈ፡ወርቅ፡ዘመባእ፡ተገብረ፡ንዋየ፡በዘይትገበሩ፡
ቅድመ፡እግዚአብሔር፡ወእምነ፡ያክንት፡ወሕብረ፡ክብድ፡ወለይ፡ወቢሶስ፡ተገ
ብረ፡አልባሰ፡ለመልእክተ፡መቅደስ፡ወገብሩ፡አልባሰ፡ቅዱሰ፡ለአሮን፡በከመ፡
አዘዞ፡እግዚአብሔር፡ለሙሴ።

Iam inde a cap 39 v 2 C cum nostro textu inde a cap 36 v 9 convenit.

ኦሪት ፡ ዘሌዋውያን ፡

Y
I 1—7 ወጸውዖ ፡ እግዚአብሔር ፡ ለሙሴ ፡ ወተናገሮ ፡ እምውስተ ፡ ደብ
ተራ ፡ ዘመርጡል ፡ ወይቤሎ ፡ 2 በሎሙ ፡ ለደቂቀ ፡ እስራኤል ፡ ወአ
ይድዖሙ ፡ እመቦ ፡ ዘአብአ ፡ ብእሲ ፡ መባአ ፡ እምኔክሙ ፡ ለእግዚ
አብሔር ፡ እምነ ፡ እንስሳ ፡ ወእምነ ፡ ላህም ፡ ወእምነ ፡ አባግዕ ፡ ታብ
ውኡ ፡ መባአክሙ ፡ 3 ለእመ ፡ ለሠዊዕ ፡ መባአ ፡ እምውስተ ፡ አልህ
ምት ፡ ተባዕተ ፡ ንጹሐ ፡ ያመጽኡ ፡ ለእግዚአብሔር ፡ ኀበ ፡ ኆኅተ ፡
ደብተራ ፡ ዘመርጡል ፡ ያበውኡ ፡ ስጦወ ፡ ቅድመ ፡ እግዚአብሔር ፡
4 ወያነብር ፡ እዴሁ ፡ ላዕለ ፡ ርእሱ ፡ ለገዘኩ ፡ ዘአምጽኡ ፡ ለሠዊዕ ፡
ከመ ፡ ይሰጠዎ ፡ ወይሰሪ ፡ ሎቱ ፡ በእንቲአሁ ፡ 5 ወይጠብኆዎ ፡ ለው
እቱ ፡ ላህም ፡ ቅድመ ፡ እግዚአብሔር ፡ ወያመጽኡ ፡ ደቂቀ ፡ አሮን ፡
ደሞ ፡ ለሊሆሙ ፡ ካህናት ፡ ወይክዕውዎ ፡ ለደሙ ፡ ላዕለ ፡ ምሥዋዕ ፡
አውዶ ፡ ዘኀበ ፡ ኆኅተ ፡ ደብተራ ፡ ዘመርጡል ፡ 6 ወይወቅዕዎ ፡ ወይ
ፈልጡ ፡ መለያልዮ ፡ ዘዘ ፡ ዚአሁ ፡ 7 ወይወድዩ ፡ እሳተ ፡ ደቂቀ ፡ አ
ሮን ፡ ካህናት ፡ ላዕለ ፡ ምሥዋዕ ፡ ወይዌጥኑ ፡ ዕፀወ ፡ ላዕለ ፡ እሳት ፡

I 1 ወተናገሮ ፡] pr ወይቤሎ ፡ 1° 2 መባአክሙ ፡] 'እክሙ ፡ 3 ስጦወ ፡] ስ paene illegib et ው pro ወ 5 ደሞ ፡] ደም ፡ (vid) | ወይክዕውዎ ፡] ክ pro ክ (vid) | ለደሙ ፡] ደ sup ras | አውዱ ፡ 6 መለያልዩ ፡ 7 እሳተ ፡] 'ት ፡ | ወይዌጥኑ ፡] 'ጥኑ ፡ (item v 8) | ዕፀው ፡

FHCGR I 2 ብእሲ ፡ መባአ ፡] ord inv R | እምኔክሙ ፡ ለእግዚአብሔር ፡] ord inv R | እምእንስሳ ፡ | አልህምት ፡ C 3 ለሠዊዕ ፡] om ለ R | መባአ ፡] 'ኡ ፡ FHCG om R | ላህም ፡ FHGR | ያመጽአ ፡ FHG ያመጽእ ፡ C ያምጽኡ ፡ R | om ለእግዚአብሔር ፡ | ያበውአ ፡ FHCG ያበውእ ፡ R 4 ወያነብር ፡] om ወ R | ለገዘኩ ፡] ለገዘኩቱ ፡ + ላህም ፡ R | ዘአምጽአ ፡ FHCG | ይሰጠዎ ፡] ያሰጥዎ ፡ G om C | ወይሰሪ ፡] ወይስረይ ፡ GR ወያስተስሪ ፡ C 5 ወይጥብሕዎ ፡ et ወያምጽኡ ፡ et ወይክዕውዎ ፡ R | om ለደሙ ፡ C

[8] ወይፔጥኑ ፡ ደቂቀ ፡ አሮን ፡ ካህናት ፡ ገዘከተ ፡ ዘገመዱ ፡ ወርእሰኒ ፡ Y I 8—15
ወስብሐኒ ፡ ላዕለ ፡ ዕፀው ፡ ላዕለ ፡ እሳት ፡ ዘውስተ ፡ ምሥዋዕ ፡ [9] ወ
ንዋየ ፡ ውስጡ ፡ ወእገሪሁ ፡ የሐጽብ ፡ በማይ ፡ ወይወድዮ ፡ ካህን ፡
ኵሎ ፡ ውስተ ፡ ምሥዋዕ ፡ መሥዋዕቱ ፡ ውእቱ ፡ ዘቍርባን ፡ መዐዛ ፡
ሠናይ ፡ ለእግዚአብሔር ፡ [10] ወእመሰ ፡ እምነ ፡ አባግዕ ፡ ውእቱ ፡ መ
ባኡ ፡ ለእግዚአብሔር ፡ እመኒ ፡ አባግዕ ፡ ወእመኒ ፡ መሐስእ ፡ ለሠ
ዊዕ ፡ ተባዕተ ፡ ንጹሐ ፡ ያምጽኡ ፡ [11] ወይጠብሕዎ ፡ በገቦ ፡ ምሥዋዕ ፡
ዘመንገለ ፡ ምሥዋዕ ፡ ቅድመ ፡ እግዚአብሔር ፡ ወይከዕዉ ፡ ደመ ፡
ደቂቀ ፡ አሮን ፡ ካህናት ፡ ላዕለ ፡ ምሥዋዕ ፡ ውስተ ፡ አውዱ ፡ [12] ወይ
መትርዎ ፡ በበ ፡ መለያልዩሁ ፡ ወርእሶኒ ፡ ወስብሖኒ ፡ ወይፔጥሕዎ ፡
ካህናት ፡ ላዕለ ፡ ዕፀው ፡ ዘዲበ ፡ እሳት ፡ ዘውስተ ፡ ምሥዋዕ ፡ [13] ወን
ዋየ ፡ ውስጡሰ ፡ ወእገሪሁ ፡ የሐጽቡ ፡ በማይ ፡ ወያመጽኦ ፡ ካህን ፡
ለኵሉ ፡ ወያነብሮ ፡ ውስተ ፡ መሥዋዕተ ፡ ቍርባን ፡ ዘመሥዋዕት ፡
ውእቱ ፡ መዐዛ ፡ ሠናይ ፡ ለእግዚአብሔር ። [14] ወእመሰ ፡ እምውስተ ፡
አዕዋፍ ፡ ያበውእ ፡ መሥዋዕቶ ፡ ቍርባነ ፡ ለእግዚአብሔር ፡ ያመ
ጽእ ፡ ወእመአኮ ፡ እምውስተ ፡ ማዕነቅ ፡ ወእመአኮ ፡ እምውስተ ፡
ርግብ ፡ ቍርባኖ ፡ [15] ወያመጽኦ ፡ ካህን ፡ ኀበ ፡ ምሥዋዕ ፡ ወይመትር ፡

---

8 ዘገመዱ፡] ገ ex ጉ s. ጉ emend | ወርእስኒ፡ወስብሕኒ፡ 9 ዅሉ፡ | ዘቍር
ባን፡] ዘ sup ras 2 litt 10 መባአ፡ | መሕስአ፡ 12 ወርእሱኒ፡ | ወይዌጥ
ሕዎ፡] pr ወይጠብሕዎ፡ 13 ወያናብሮ፡

---

8 ዝከተ፡] + ሥጋ፡ R | ወርእሶኒ፡ወስብሖኒ፡ R | ላዕለ፡ 2°] pr ወ FHGR pr FHCGR
ዘ C 9 የኀፅቡ፡ FHCG ይሕፅቡ፡ R | ወይወዲ፡ C | መሥዋዕቱ፡] 'ት፡ pr
ወ R | መዐዛ፡] pr ወ 10 አባግዕ፡ 2°] በግዕ፡ | መሐስእ፡ FHCG ማሕስእ፡
R | ያመጽኦ፡ FHCG 11 ወይጥብሕዎ፡ R | ዘመንገለ፡] om ዘ R | ምሥ
ዋዕ፡ 2°] መስዕ፡ | ወይክዐዉ፡ R | ደሞ፡ | አውዱ፡] ፮ R 12 ወይሜትርዎ፡
FH ወይምትርዎ፡ R | መለያልዩ፡ FHCG መለሊቱ፡ (sic) R | ዘዲበ፡] ወዲበ፡
R | ዘውስተ፡] ዘላዕለ፡ R 13 ውስጡሰ፡] om ሰ CG | ይሕፅቡ፡ R | ወያ
መጽእ፡ C ወያምጽኦ፡ R | ለዙሉ፡] ዙሎ፡ | ወያንብሮ፡ R | መሥዋዕተ፡] ምሥ
ዋዕ፡ | ዘመሥዋዕት፡] ዘምሥዋዕ፡ FHGR | መዐዛ፡] pr ወ FHCG 14 ያበ
ውኡ፡ R | ወያመጽእ፡እመአከ፡ | ማዕነቅ፡ C (item cap 5 vv 7, 11 cap 12
vv 6, 8 cap 14 vv 22, 30 cap 15 vv 14, 29 15 ወያመጽእ፡ (om ወ C)
CG ወያምጽኦ፡ R | ወይመትሮ፡ R |

Y ክሳዶ ፡ ወያነብሮ ፡ ላዕለ ፡ ምሥዋዕ ፡ ወያነጽፎ ፡ ደሞ ፡ ኀበ ፡ መን
I 16, 17 በረ ፡ ምሥዋዕ ፡ 16 ወያሴስል ፡ ንዋየ ፡ ውስጡ ፡ ምስለ ፡ ጸጕሩ ፡ ወያ
ወጽኦ ፡ መንገለ ፡ ምሥዋዕ ፡ ጽባሒሁ ፡ ኀበ ፡ መንበረ ፡ ሐመዱ ፡
17 ወይሰብሮ ፡ እምኀበ ፡ ክነፊሁ ፡ ወኢይመትሮ ። ወያነብሮ ፡ ካህን ፡
ላዕለ ፡ ምሥዋዕ ፡ ዲበ ፡ ዕፀው ፡ ወዘላዕለ ፡ እሳት ፡ ቍርባን ፡ ዘመን
ገለ ፡ ምሥዋዕ ፡ ውእቱ ፡ መዐዛ ፡ ሠናይ ፡ ለእግዚአብሔር ።
II 1—5 1 ወእመሰ ፡ ህየንተ ፡ ነፍስ ፡ ቍርባነ ፡ ወመሥዋዕተ ፡ ለእግዚአብ
ሔር ፡ ያመጽእ ፡ ስንዳሌ ፡ ውእቱ ፡ ቍርባኑ ፡ ወይክዑ ፡ ላዕሌሁ ፡
ቅብአ ፡ ወይወዲ ፡ ዲቤሁ ፡ ስኂነ ፡ ወመሥዋዕት ፡ ውእቱ ፡ 2 ወይወ
ስድ ፡ ኀበ ፡ ደቂቀ ፡ አሮን ፡ ካህን ፡ ወይዘግን ፡ እምኔሁ ፡ ምልአ ፡ ሕ
ፍኑ ፡ እምውስተ ፡ ስንዳሌ ፡ ምስለ ፡ ቅብኡ ፡ ወኵሉ ፡ ስኂኑ ፡ ወይ
ወድዮ ፡ ካህን ፡ ለዝክሩ ፡ ላዕለ ፡ ምሥዋዕ ፡ መሥዋዕቱ ፡ ውእቱ ፡
ዘመዐዛ ፡ ሠናይ ፡ ለእግዚአብሔር ፡ 3 ወዘተረፈ ፡ እምውስተ ፡ መሥ
ዋዕት ፡ ለአሮን ፡ ወለደቂቁ ፡ ቅዱስ ፡ ዘቅዱስ ፡ እመሥዋዕቱ ፡ ለእግ
ዚአብሔር ። 4 ወእመ ፡ አባእከ ፡ ቍርባነ ፡ ለመሥዋዕት ፡ ብሱለ ፡ በ
እቶን ፡ ኅብስተ ፡ ስንዳሌ ፡ ናእተ ፡ ልውሰ ፡ በቅብእ ፡ ወልግነ ፡ ናእት ፡
ቅቡአ ፡ በቅብእ ። 5 ወለመሥዋዕተ ፡ ቴገን ፡ ቍርባንከ ፡ ስንዳሌ ፡

---

15 ወየነጽፎ፡ II 1 ያመጽእ፡] pr ወ | ቅብእ፡ 2 ለዝክረ፡ R 3 ወዘተ
ረፈ፡] ተ sup ras 2 litt | እምውስተ፡መሥዋዕት፡] እምሥዋዕት፡ (sic) 4 ቅ
ቡአ፡] ቡ et ብ una et eadem lit 5 ቍርባንከ፡] ር sup init alius lit (ነ?) |

FHCGR ወያንጸፈጽፍ፡ ('ፎ፡ R) CR | ምንባረ፡ FHG 16 መንገለ፡] pr በገቦ፡ምሥ
ዋዕ፡H C | om ምሥዋዕ፡ FHCG | ምንባረ፡ FG 17 ወይሴብሮ፡ FH |
ወኢይሜትሮ፡ FHR | ወዘላዕለ፡] om ወ | ዘመንገለ፡] H | ምሥዋዕ፡ 2°] መሥ
ዋዕት፡ C | መዐዛ፡] pr ወ FHCG pr ለ R II 1 ነፍሱ፡ CG | ወመሥዋዕተ፡]
'ት፡ et om ወ R | ውእቱ፡ 1°] ይኩን፡ C | ዲቤሁ፡] ላዕሌሁ፡ et + ቅብአ፡ወ
R | ወመሥዋዕት፡] 'ተ፡ FHCG 2 ካህን፡] 'ናት፡ GR | እምኔሁ፡] + ካህን፡
C | ወኵሉ፡ስሒኖ፡ R | ለዝክሩ፡] ለተዝካር፡ C | መሥዋዕቱ፡] 'ት፡ 3 ወዘተ
ርፈ፡ CG | ዘቅዱስ፡] ዘቅዱሳን፡ R ለቅዱሳን፡ C 4 ወእመ፡] + ሰ፡ | ልውሰ፡
FHCG | om ወልግነ፡ — በቅብእ፡ 2° CG | ወልግነ፡] ወለግን፡ FH ወለነግሀ፡
R | ናእት፡] 'ተ፡ FHR 5 ወለመሥዋዕት፡] ወለእመ፡መሥዋዕተ፡ ('ት፡ R) |
ቴጉን፡ FHCR ቴጓን፡ G | ቍርባኒከ፡ FHCG |

ልዉስ ፡ በቅብእ ፡ ወናእተ ፡ ይኩን ፡ 6 ወትፌትቶ ፡ ወፍቱቶ ፡ ትክዑ ፡ Y II 6—14
ላዕሌሁ ፡ ቅብአ ፡ ወመሥዋዕት ፡ ውእቱ ፡ ለእግዚአብሔር ፡ 7 ወለ
እመ ፡ ብሱል ፡ ውእቱ ፡ በመቅጹት ፡ መሥዋዕትከ ፡ ስንዳሌ ፡ በቅ
ብእ ፡ ይትገበር ፡ 8 ወታመጽእ ፡ መሥዋዕተከ ፡ ዘገበርከ ፡ እምውስተ ፡
ዝንቱ ፡ ለእግዚአብሔር ፡ ወታመጽእ ፡ ኀበ ፡ ካህን ፡ 9 ወያቀርቦ ፡
ኀበ ፡ መሥዋዕት ። ወያነሥእ ፡ ካህን ፡ እምውስተ ፡ መሥዋዕት ፡
ዝክሩ ፡ ወይወድዮ ፡ ካህን ፡ ላዕለ ፡ ምሥዋዕ ፡ ወመሥዋዕት ፡ ውእቱ ፡
ወመዐዛ ፡ ሠናይ ፡ ለእግዚአብሔር ፡ 10 ወዘተረፈ ፡ እምሥዋዕ ፡ ለአ
ሮን ፡ ወለደቂቁ ፡ ቅዱስ ፡ ለቅዱሳን ፡ እመሥዋዕቱ ፡ ለእግዚአብ
ሔር ፡ 11 ኵሎ ፡ ዘታበውኡ ፡ ለሠዊዕ ፡ ለእግዚአብሔር ፡ ኢትግበ
ርዎ ፡ ብሑአ ፡ እምኵሉ ፡ ብሑእ ፡ ወእምኵሉ ፡ መዓር ፡ ኢታምጽኡ ፡
እምውስቴቱ ፡ ለእግዚአብሔር ፡ 12 ወበሕቱ ፡ ለዓሥራት ፡ ታበውኡ ፡
እምውስቴቱ ፡ ለእግዚአብሔር ፡ እስመ ፡ ውስተ ፡ መሥዋዕትሰ ፡ ኢ
ትሠውዑ ፡ እምኔሁ ፡ ለመዐዛ ፡ ሠናይ ፡ ለእግዚአብሔር ፡ 13 ወኵሉ ፡
ቍርባነ ፡ መሥዋዕትክሙ ፡ በጼው ፡ ይትገበር ፡ ወኢይትሐደግ ፡ ጼው ፡
እምውስተ ፡ ዘትሠውዑ ፡ ለእግዚአብሔር ። ውስተ ፡ ኵሉ ፡ ቍርበ
ናቲክሙ ፡ ትወድዩ ፡ ጼወ ፡ 14 ወእመሰ ፡ አባእከ ፡ መሥዋዕተ ፡ እም
ቀዳሚ ፡ እክልከ ፡ ለእግዚአብሔር ፡ ሐዲሰ ፡ ቅልወ ፡ ወንጹሐ ፡ ወል

ልዉስ፡ R | ወናእተ፡] ወናት፡ 7 ብሱለ፡ FHR 8 መሥዋዕትከ፡ 11 ኵሎ፡] ኵሉ፡ | ኢታምጽኡ፡] ታ repet a fin col | እምውስቴቱ፡] ቴ ex ተ emend 12 እምኒሁ፡] pr ለ 13 ወኢይትሐደግ፡] ወኢ parv sup ras 3 litt et punct anteced | ትወድዩ፡ | ጼወ፡] ጼው፡ 14 ሐዲስ፡ | ቅልወ፡ parv sup ras 2 litt | ወንጹሕ፡

ልውስ፡ FHCG 6 ወትፌትቶ፡ | ወፍቱቶ፡] ወ C 7 ብሱለ፡ FHR | om FHCGR ውእቱ፡ | መሥዋዕተከ፡ R* 8 መሥዋዕተከ፡] om ከ R | ወታመጽእ፡ 2°] ’ኦ፡ FHCG 9 ወያቅርቦ፡ FH ወታቀርቦ፡ R | መሥዋዕት፡ 1°] ምሥዋዕ፡ | መሥዋዕት፡ 2°] ’ተ፡ FH | ዝክሩ፡] ’ረ፡ R ለተዝካር፡ C | ወመሥዋዕት፡] om ወ FH CG | ወመዐዛ፡] ለመ’ R 10 ወዘተርፈ፡ FHCG | እምሥዋዕ፡] እመሥዋዕት፡ CR 11 ዘታበውኡ፡] ዘታመጽኡ፡ FHCG ዘያመጽኡ፡ R | ለእግዚአብሔር፡ 2°] pr ለሠዊዕ፡ + ለቍርባን፡ 12 ወበሕቱ፡] om ወ | መሥዋዕትሰ፡] ምሥዋዕሰ፡ 13 ቍርባነ፡] ’ንክሙ፡ et + ወ R | ቍርባናቲክሙ፡] ’ኒክሙ፡ FHCG ’ንክሙ፡ R 14 እምቀዳሚ፡] ’ሚ፡ | ወንጹሐ፡] om ወ |

Y ቱመ ፡ ወታበውእ ፡ እምቀዳሜ ፡ እክልከ ፡ መሥዋዕተ ፡ [15] ወትሱዑ ፡
II 15, 16 ላዕሌሁ ፡ ቅብአ ፡ ወትወዲ ፡ ላዕሌሁ ፡ ስኂነ ፡ ወመሥዋዕት ፡ ውእቱ ፡
ለእግዚአብሔር ፡ [16] ወያበውእ ፡ ካህን ፡ ዝክሩ ፡ ለውእቱ ፡ እክል ፡
ምስለ ፡ ቅብእ ፡ ወኵሎ ፡ ስሒነ ፡ ወመሥዋዕቱ ፡ ውእቱ ፡ ለእግዚ
አብሔር ።

III 1—6 [1] ወእመሰ ፡ መሥዋዕተ ፡ መድኀኒት ፡ ውእቱ ፡ ቍርባኑ ፡ ለእግዚ
አብሔር ፡ ለእመ ፡ እምውስተ ፡ አልህምት ፡ አምጽአ ፡ እመኒ ፡ ንጹ
ሐ ፡ ለያምጽእ ፡ ቅድመ ፡ እግዚአብሔር ፡ [2] ወይወዲ ፡ እዴሁ ፡ ላዕለ ፡
ርእስ ፡ ቍርባኒሁ ፡ ወይጠብሖ ፡ኀበ ፡ ኆኅተ ፡ ደብተራ ፡ ዘመርጡል ፡
ወይክዕዉ ፡ ደመ ፡ ደቂቀ ፡ አሮን ፡ ካህናት ፡ ላዕለ ፡ ምሥዋዕ ፡ [3] ወያበ
ውኡ ፡ እምውስተ ፡ መሥዋዕተ ፡ መድኀኒት ፡ ቍርባነ ፡ ለእግዚአብ
ሔር ፡ ስብሐ ፡ ዘይገለብባ ፡ ለከርሡ ፡ ወኵሎ ፡ ስብሐ ፡ ዘውስተ ፡ ከ
ርሡ ፡ [4] ክልኤሆን ፡ ኵልያቶ ፡ ወስብሐ ፡ ዘላዕሌሆን ፡ ዘውስተ ፡ ጸራ
ዒት ፡ ወከብድ ፡ እንተ ፡ ትንእስ ፡ ምስለ ፡ ኵልያቲ ፡ ያመጽኡ ፡ [5] ወ
ያበውኡ ፡ ደቂቀ ፡ አሮን ፡ ውስተ ፡ መሥዋዕት ፡ ላዕለ ፡ መሣውዕ ፡
ዘዲበ ፡ ዕፀው ፡ ዘላዕለ ፡ እሳት ፡ መሥዋዕተ ፡ ለመዐዛ ፡ ሠናይ ፡ ለእ
ግዚአብሔር ። [6] ወእመሰ ፡ እምውስተ ፡ አባግዕ ፡ ቍርባኑ ፡ መሥዋ
ዕተ ፡ መድኀኒት ፡ ለእግዚአብሔር ፡ እመኒ ፡ ተባዕት ፡ ወእመኒ ፡

15 ወመሥዋዕተ ፡ 16 ዝክረ ፡ | እክል ፡ sup ras III 1 ቍርባኖ ፡ | እመኒ ፡] እምኒ ፡ 3 መሥዋዕት ፡ | om ወኵሎ ፡ — ከርሡ ፡ (item v 9) 4 ክልኤሆን ፡] 'ቶን ፡ 5 ለመዐዛ ፡ (item v 16) 6 om እመኒ ፡ ተባዕት ፡

FHCGR እምቀዳሜ ፡ እክልከ ፡ 2°] post መሥዋዕተ ፡ 2° 15 ወትሱዑ ፡] ወትክዑ ፡ | om ለእግዚአብሔር ፡ 16 ቅብኡ ፡ ወኵሉ ፡ ስኂኑ ፡ FHCG ቅብአ ፡ (sic) ወኵሎ ፡ ስ
ሒኖ ፡ R | ወመሥዋዕት ፡ III 1 ላህም ፡ FHGR | እመኒ ፡] + ተባዕተ ፡ ወእ
መኒ ፡ አንስተ ፡ 2 ላዕለ ፡] + ውስተ ፡ R | ርእስ ፡] 'ሰ ፡ | ቍርባኑ ፡ FHCR 'ን ፡
G | ወክዕዉ ፡ R | ደመ ፡] ደሞ ፡ | ምሥዋዕ ፡] + በዐውዱ ፡ C 3 ቍርባኑ ፡
R | ዘይገለብቦ ፡ CGR 4 ክልኤሆን ፡] pr ወ | ወስብሐ ፡] 'ሖ ፡ R | ጸራዒት ፡]
'ቱ ፡ R ጽርዓት ፡ G | ወከብድ ፡] 'ደ ፡ FH 'ዶ ፡ CGR | ኵልያቱ ፡] 'ቲሁ ፡ R | ያ
መጽኡ ፡] ያወጽአ ፡ FCR ያወጽኦ ፡ H ያበውአ ፡ G 5 መሥዋዕት ፡] ምሥዋዕ ፡ |
መሣውዕ ፡] 'ዑ ፡ | ዘዲበ ፡] om H 6 መሥዋዕተ ፡] pr ወ R | መድኀኒት ፡] 'ቱ ፡
FHCG | ተባዕተ ፡ et አንስተ ፡ R |

አንስት ፡ ንጹሐ ፡ ያመጽእ ። 7 ወእመ ፡ ማኅስአ ፡ በግዕ ፡ ቍርባኑ ፡ Y III 7—15
ያመጽእ ፡ ቅድመ ፡ እግዚአብሔር ፡ 8 ወይወዲ ፡ እዴሁ ፡ ዲበ ፡ ርእሰ ፡
ቍርባኑ ፡ ወይጠብሖ ፡ ኀበ ፡ ኆኅተ ፡ ደብተራ ፡ ዘመርጡል ፡ ወይክ
ዕዉ ፡ ደቂቀ ፡ አሮን ፡ ደሞ ፡ ላዕለ ፡ መሥዋዕት ፡ ውስተ ፡ አውዱ ፡
9 ወይነሥእ ፡ እምውስተ ፡ መድኀኒት ፡ ቍርባኑ ፡ ለእግዚአብሔር ፡
ስብሐ ፡ ወሐቌሁ ፡ ንጹሐ ፡ ምስለ ፡ ስመጢሁ ፡ ይመትሮ ፡ ወኵሎ ፡
ስብሖ ፡ ዘይገለብባ ፡ ለከርሡ ፡ ወኵሎ ፡ ስብሐ ፡ ዘውስተ ፡ ከርሡ ፡
10 ወክልኤሆን ፡ ኵልያቲሁ ፡ ወስብሐ ፡ ዘውስተ ፡ ጽርዓቲሁ ፡ ወከ
ብድ ፡ እንተ ፡ ትንእስ ፡ ምስለ ፡ ኵልያቲሁ ፡ ይመትሮ ፡ 11 ወይወድዮ ፡
ካህን ፡ ውስተ ፡ ምሥዋዕ ፡ ቍርባኑ ፡ ለእግዚአብሔር ፡ ውእቱ ።
12 ወእመሰ ፡ እምውስተ ፡ አጣሊ ፡ ቍርባኑ ፡ ውእቱ ፡ ለእግዚአብ
ሔር ፡ ወያመጽኡ ፡ ቅድመ ፡ እግዚአብሔር ፡ 13 ወይወዲ ፡ እዴሁ ፡
ላዕለ ፡ ርእሱ ፡ ወይጠብሕዎ ፡ ቅድመ ፡ እግዚአብሔር ፡ ኀበ ፡ ኆኅተ ፡
ደብተራ ፡ ዘመርጡል ። ወይክዕዉ ፡ ደሞ ፡ ደቂቀ ፡ አሮን ፡ ካህናት ፡
ላዕለ ፡ መሥዋዕት ፡ ውስተ ፡ አውዱ ፡ 14 ወይነሥእ ፡ እምውስቴቱ ፡
ቍርባኖ ፡ ለእግዚአብሔር ፡ ስብሐ ፡ ዘይገለብባ ፡ ለከርሡ ፡ ወኵሎ ፡
ስብሐ ፡ ዘውስተ ፡ ከርሡ ፡ 15 ወክልኤሆን ፡ ኵልያቲሁ ፡ ወኵሎ ፡
ስብሐ ፡ ዘላዕሌሆን ፡ ዘውስተ ፡ ጽርዓቲሁ ፡ ወከብድ ፡ እንተ ፡ ትን

---

7 ባግዐ፡ 8 ደቂቀ፡] pr ደሞ፡ 1° 10 ጽርዓቲሁ፡] ጸርዓቲ (sic) sup ras
+ ይመትሮ፡ 1° 11 ወይወድዩ፡ 14 እምውስቴቱ፡] እምውስተ፡ | ዘይገ
ለብብ፡ | ወዙሉ፡ (item v 15)

ያምጽእ፡ 7 ወእመ፡] + ሰ፡ | መሐስአ፡ CGR | ቍርባኑ፡ | ያምጽእ፡ R 8 ዲበ፡] FHCGR
ላዕለ፡ | አሮን፡] + ካህናት፡ C | ምሥዋዕ፡ | አውዱ፡] om R spat 1 lit (ኗ) reser-
vato 9 መድኅኒት፡] pr መሥዋዕተ፡ | ቍርባኒ፡ | ስብሐ፡ 1°] 'ሖ፡ CGR | ን
ጹሐ፡] ፍጹመ፡ C | ሠመጢሁ፡ R | ይምትሮ፡ R | ስብሖ፡] 'ሐ፡ FH | om ዘይ
ገለብባ፡ — ስብሐ፡ 2° R 10 ወክልኤ፡ R | ዙሊያቲሁ፡ bis FH (item v 15) |
ወስብሖ፡ R | ዘውስተ፡] ዘላዕሌሆን፡ C | ጽርዓቲሁ፡] ፀራዊቲሁ፡ FHGR ዘፀራ
ዊቱ፡ C | ወከብዶ፡ FHCG 'ደ፡ R 11 ቍርባኑ፡] pr ወ R | ለእግዚአብሔር፡
ውእቱ፡] ord inv 12 om ውእቱ፡ | ወያመጽአ፡ FHG 'እ፡ CR 13 ወይ
ጠብሖ፡ R | ካህን፡ C | ምሥዋዕ፡ 14 እምውስቴቱ፡] እምኔሁ፡ R 15 ስ
ብሖ፡ CG | ፀራዊቲሁ፡ FH ፀራዊቱ፡ C ጸራዓቲሁ፡ R (item omn cap 4 v 9 |
ወከብዶ፡ |

Y እስ ፡ ምስለ ፡ ኵልያቲሁ ፡ ወይመትሮ ፡ [16] ወያነብሮ ፡ ካህን ፡ ላዕለ ፡
III 16, 17 ምሥዋዕ ፡ ወመሥዋዕቱ ፡ ውእቱ ፡ ለመዐዛ ፡ ሠናይ ፡ ለእግዚ.አብ
ሔር ። [17] ኵሎ ፡ ስብሐ ፡ ለእግዚ.አብሔር ፡ ሕገ ፡ ዘለዓለም ፡ ውእቱ ፡
በኵሉ ፡ መዋዕሊክሙ ፡ በኵለሄ ፡ በኀበ ፡ ትነብሩ ፡ ኵሎ ፡ ስብሐ ፡
ወኵሎ ፡ ደሞ ፡ ኢ.ትብልዑ ።
IV 1—7 [1] ወተናገሮ ፡ እግዚ.አብሔር ፡ ለሙሴ ፡ ወይቤሎ ፡ [2] ንግሮሙ ፡ ለ
ደቂቀ ፡ እስራኤል ፡ ወበሎሙ ፡ ነፍስ ፡ ለእመ ፡ አበሰት ፡ እምውስተ ፡
ኵሉ ፡ ትእዛዘ ፡ እግዚ.አብሔር ፡ ዘኢ.ይከውን ፡ ለገቢ.ር ፡ ወገብረት ፡
አሐተ ፡ እምውስቴቱ ፡ [3] ለእመኒ ፡ ሊቀ ፡ ካህናት ፡ ዘቅቡእ ፡ አበሰ ፡
እምውስተ ፡ ሕዝብ ፡ ያመጽእ ፡ ህየንተ ፡ አበሳሁ ፡ ዘአበሰ ፡ ላህመ ፡
ንጹሐ ፡ እምውስተ ፡ አልህምት ፡ ለእግዚ.አብሔር ፡ በእንተ ፡ ኀጢ.
አቱ ፡ [4] ወያመጽኦ ፡ ለውእቱ ፡ ላህም ፡ ኀበ ፡ ኆኅተ ፡ ደብተራ ፡ ዘመ
ርጡል ፡ ቅድመ ፡ እግዚ.አብሔር ፡ ወይወዲ. ፡ እዴሁ ፡ ላዕለ ፡ ርእሰ ፡
ላህም ፡ ወይጠብሖ ፡ ለውእቱ ፡ ላህም ፡ ቅድመ ፡ እግዚ.አብሔር ፡
[5] ወይነሥእ ፡ ካህን ፡ ዘቅቡእ ፡ ወፍጹም ፡ በእዴሁ ፡ እምውስተ ፡ ደሙ ፡
ለውእቱ ፡ ላህም ፡ ወያበውኦ ፡ ውስተ ፡ ደብተራ ፡ ዘመርጡል ። [6] ወ
ይጠምዕ ፡ ካህን ፡ አጽባዕቶ ፡ ውስተ ፡ ደም ፡ ወይነዝኅ ፡ እምውስተ ፡
ውእቱ ፡ ደም ። ስብዕ ፡ በአጽባዕት ፡ ቅድመ ፡ እግዚ.አብሔር ፡ ላዕለ ፡
መንጦላዕት ፡ ቅድስት ፡ [7] ወይወዲ. ፡ ካህን ፡ እምነ ፡ ደመ ፡ ላህም ፡
ውስተ ፡ አቅርንተ ፡ ምሥዋዕ ፡ ዘእምዕጣን ፡ ዘይወድዩ ፡ ቅድመ ፡

17 በዙላሄ፡   IV 2 ለገቢር ፡] ገቢ. sup ras   3 ለእመኒ ፡] እመ sup ras | ላህ
መ ፡] 'ም፡   5 በእዴሁ ፡] + እዴሁ፡   7 አቅርንት፡

ወይመትሮ ፡] 'ራ፡ FHGR om ወ   16 ወያነብራ፡ R | ወመሥዋዕቱ ፡] 'ት፡ CR
FHCGR om ወ | ለመዐዛ ፡] ዘመ'   17 ዙሎ፡ስብሐ ፡] ዙሉ፡ስብሐ፡ pr ወ CR | ሕግ፡ |
በዙልሄ፡ FH | ደሞ ፡] ደመ፡ (loco ስብሐ፡ 2° et vice versa R)   IV 2 አበ
ሰት ፡] + በኢ.ያእምሮ፡ C   3 ያምጽእ፡ R | አበሳሁ ፡] pr ዘ R | በእንተ ፡] pr
በእንቲአሁ፡ወ R   4 ወያምጽኦ፡ R | ላህም፡ 2°] 'ሙ፡ FHCG | ወይጥብሖ፡R
5 om ወፍጹም፡ C   6 ደም፡ 1°] 'ሙ፡ | እምውስተ ፡] om እም R | ስብዐ፡
CGR (item v 17 cap 8 v 11 cap 14 vv 7, 16, 27, 51 cap 16 vv 14, 19) |
በአጽባዕት ፡] 'ቱ፡ FHGR om C | መንጦላዕት፡ቅድሳት፡ FHCG   7 ደመ ፡]
ደሙ፡ + ለውእቱ፡ | ውስተ፡ 1°] ላዕለ፡ C (item v 18 et alibi) | ዘእምዕጣን ፡]
om እ FHCG | ቅድመ ፡] pr ዘ R |

እግዚ.አብሔር ፡ ዘሀሎ ፡ ውስተ ፡ ደብተራ ፡ ዘመርጡል ፡ ወይከዑ ፡ Y IV 8—14
ኵሎ ፡ ደሞ ፡ ኀበ ፡ መንበሩ ፡ ለምሥዋዕ ፡ ዘቍርባን ፡ ዘኀበ ፡ ኆኅተ ፡
ደብተራ ፡ ዘመርጡል ። 8 ወኵሎ ፡ ስብሖ ፡ ለውእቱ ፡ ላህም ፡ ዘበእ
ንተ ፡ ኀጢ.አት ፡ ያሴስል ፡ እምውስተ ፡ ስብሕ ፡ ዘይገለብበ ፡ ንዋየ ፡
ውስጡ ፡ ወኵሎ ፡ ስብሐ ፡ ዘውስተ ፡ አምዑቱ ፡ 9 ወክልኤሆን ፡ ኵል
ያቲሁ ፡ ወስብሐ ፡ ዘላዕሌሆን ፡ ዘውስተ ፡ ጽርዓቲሁ ፡ ወከብዶ ፡
እንተ ፡ ትንእስ ፡ ምስለ ፡ ኵልያቲሁ ፡ ይምትራ ፡ 10 በከመ ፡ ያመጽኡ ፡
ዘላህመ ፡ መድኀኒት ፡ ወይወድዮ ፡ ካህን ፡ ውስተ ፡ መሥዋዕት ፡ ዘ
ቍርባን ፡ 11 ወማእሶኒ ፡ ለውእቱ ፡ ላህም ፡ ወኵሎ ፡ ሥጋሁ ፡ ምስለ ፡
ሰኰናሁ ፡ ወከርሦ ፡ ወከዕሜሁ ። 12 ወይወስድዎ ፡ ኵሎ ፡ ላህሞ ፡ አ
ፍአ ፡ እምትዕይንት ፡ ውስተ ፡ መካን ፡ ንጹሕ ፡ ኀበ ፡ ይከዕዉ ፡ ሐ
መደ ፡ ወያውዕይዎ ፡ በዕፀው ፡ ወበእሳት ፡ ውስተ ፡ ምክዓወ ፡ ሐመድ ፡
ያውዕይዎ ፡ 13 ወእመሰ ፡ ለኵሉ ፡ ተዐይን ፡ ዘደቂቀ ፡ እስራኤል ፡ ተስ
ሕቶሙ ፡ ወተረስዐት ፡ እምውስተ ፡ አዕይንቲሆሙ ፡ ቃል ፡ ለተዐ
ይን ፡ ወገብሩ ፡ እምውስተ ፡ ኵሉ ፡ ትእዛዙ ፡ ለእግዚ.አብሔር ፡ ዘኢ.
ይከውን ፡ ለገቢር ። ወእምገዘ ፡ ነስሑ ፡ 14 ወተዐውቀቶሙ ፡ ኀጢ.አ
ቶሙ ፡ በእንተ ፡ ዘአበሱ ፡ ወያመጽኡ ፡ ትዕይንቶሙ ፡ ላህመ ፡ እም
ውስተ ፡ አልህምት ፡ ንጹሕ ፡ በእንተ ፡ ኀጢ.አቶሙ ፡ ያመጽእዎ ፡

---

8 ኀጢ.አትየ፡ | ያሴስል ፡] ስ ex ሴ emend | ስብሖ ፡] 'ሕ፡ 9 ወስብሕ፡ | ጽር
ዓቲሁ፡ | ወከብዶን፡ 10 ዘላህም፡ | ወይወድዩ፡ 12 ላህሙ፡ | አፍ፡
13 ዘኢ.ይከውን ፡] ን sup init alius lit 14 ኀጢ.አተሙ፡ 1°] 'ኣተሙ፡ | ላህመ ፡]
'ም፡ R | ንጽሕ፡

ኵሎ ፡ ደሞ ፡] ord inv R 8 ያሰስል፡ FG | እምውስተ ፡] + ደብተራ፡ R | FHCGR
ዘይገለብብ፡ R | ንዋየ ፡] + ንዋየ፡ R | ስብሖ ፡] 'ሖ፡ R | አማዑቱ፡ 9 ኵሊ.የ
ቲሁ፡ bis FH (1° R) | ወከብ.ድ፡ R | ይመትራ፡ FHGR ይመትሮ፡ C 10 በ
ከመ ፡] ዘከመ፡ R | ያወጽኡ፡ | ወይወ.ድያ፡ R | ምሥዋዕ፡ 11 ምስለ ፡] pr
ምስለ ፡ ርእሱ ፡ ወ | ሰኳንዊሁ፡ FHCG 12 በዕፀው ፡ ወበእሳት ፡] ውስተ ፡ ዕ
ፀው ፡ በእሳት፡ C በእሳት ፡ ወበዕፀው፡ R 13 ታስሕተሙ፡ CG | ወተረስዐ፡
CR 14 በእንተ ፡ ዘአበሱ ፡] እንተ ፡ አበሱ፡ | ወያመጽኡ ፡] ያመጽእ፡ FHCG
ያምጽእ፡ R | ንጹሕ፡ CGR | ያመጽእዎ ፡] ያም' R pr ወ

Y ኀበ ፡ ኖኀተ ፡ ደብተራ ፡ ዘመርጡል ፡ 15 ወይወድዩ ፡ ሊቃነ ፡ ውእቱ ፡
IV 15—24 ትዕይንት ፡ ላዕለ ፡ ርእሱ ፡ ለውእቱ ፡ ላህም ፡ እደዊሆሙ ፡ በቅድመ ፡
እግዚ.አብሔር ። ወይጠብሕዎ ፡ ለውእቱ ፡ ላህም ፡ ቅድመ ፡ እግዚ.አ
ብሔር ፡ 16 ወያበውእ ፡ ካህን ፡ ዘቀብእ ፡ እምውስተ ፡ ደሙ ፡ ለው
እቱ ፡ ላህም ፡ ውስተ ፡ ደብተራ ፡ ዘመርጡል ። 17 ወይጠምዕ ፡ ካህን ፡
አጽባዕቶ ፡ ውስተ ፡ ውእቱ ፡ ደም ፡ ወይነዝኅ ፡ ቅድመ ፡ እግዚ.አብ
ሔር ፡ ስብዕ ። ወቅድመ ፡ መንጦላዕተ ፡ ቅድስት ፡ 18 ወይወዲ ፡ እም
ውስተ ፡ ደሙ ፡ ካህን ፡ ውስተ ፡ አቅርንተ ፡ ምሥዋዕ ፡ ዘቅድመ ፡
እግዚ.አብሔር ፡ ዘውስተ ፡ ደብተራ ፡ ዘመርጡል ። ወኵሎ ፡ ደሞ ፡
ይከዑ ፡ ኀበ ፡ መንበረ ፡ ምሥዋዕ ፡ ዘቍርባን ፡ ዘሀሎ ፡ ኀበ ፡ ኖኀተ ፡
ደብተራ ፡ ዘመርጡል ፡ 19 ወኵሎ ፡ ስብሐ ፡ ያሴስል ፡ እምኔሁ ፡ ወይ
ወድዮ ፡ ውስተ ፡ ምሥዋዕ ፡ 20 ወይገብሮ ፡ ለውእቱ ፡ ላህም ፡ በከመ ፡
ይገብርዎ ፡ ለላህመ ፡ ኀጢ.አት ፡ ከማሁ ፡ ይገብርዎ ፡ ወያስተሰሪ ፡
ሎሙ ፡ ካህን ፡ ወይትኀደግ ፡ ሎቱ ። 21 ወይወስድዎ ፡ ለውእቱ ፡ ላ
ህም ፡ አፍአ ፡ እምትዕይንት ፡ ወያውዕይዎ ፡ ለውእቱ ፡ ላህም ፡ በከመ ፡
ያውዕይዎ ፡ ለቀዳሚ ፡ ላህም ፡ እስመ ፡ ኀጢ.አተ ፡ ትዕይንት ፡ ውእቱ ።
22 ወእመሰ ፡ መኰንን ፡ አበሰ ፡ ወገብረ ፡ ፩ ፡ እምኵሉ ፡ ትእዛዘ ፡ እግ
ዚ.አብሔር ፡ አምላኩሙ ፡ ዘኢይከውን ፡ ለገቢ.ር ፡ እንዘ ፡ ኢ.ይፌ.ቅድ ፡
ወነስሐ ፡ 23 ወተዐውቆ ፡ ኀጢ.አቱ ፡ እንተ ፡ አበሰ ፡ ባቲ ፡ ወያመጽእ ፡
ቍርባኖ ፡ ሐርጌ ፡ እምውስተ ፡ አጣሌ ፡ ንጹሐ ። 24 ወይወዲ ፡ እዴሁ ፡

19 ስብሕ፡ 20 ለላህም፡ኀጢአተ፡ | ወያስተሳሪ፡ 21 om ለውእቱ፡ 2° — ያውዕይዎ፡ለ 22 ትእዘዘ፡ 23 አበሰ፡ int lin Y^a (vid)

FHCGR 15 ሊቃናተ፡ R | ውእቱ፡] ይእቲ፡ 17 ወይነዝኅ፡ | ስብዕ፡] ante ቅድመ፡ እግዚአብሔር፡ (vid annot v 6) | ወቅድመ፡] om ወ FHCG | ቅድሳት፡ 18 ምንባረ፡ FHG 19 ስብሖ፡ R 20 ለላህመ፡ኀጢአት፡] ለላህም፡ዘኀጢአት፡ (om ዘ FH) FHC ለላህም፡በእንተ፡ኀ' G | ይገብርዎ፡ 2°] ይገብር፡ | ሎቱ፡] ሎሙ፡ 21 ወይሰድዎ፡ R | ያውዕይዎ፡] ያውዕዩ፡ FH | ለቀዳሚ፡ላህም፡] ቀዳሜ፡ላ' FHR* ለቀዳማይ፡ላ' C ቀዳሚ፡ለላ' G ቀዳሜ፡ለላህመ፡ R^a + ዘኀጢአት፡ C + ኃጢአት፡ R^a | om እስመ፡ R* | ኀጢአተ፡] pr ዘ R^a 22 እንዘ፡ ኢይፌቅድ፡] በኢያእምሮ፡ C 23 ወተዐውቀተ፡ (item v 28) | ያምጽእ፡ R | ቍርባነ፡ R | አጣሊ፡ | ንጹሐ፡

ላዕለ ፡ ርእሱ ፡ ለውእቱ ፡ ሐርጌ ፡ ወይጠብሕዎ ፡ ውስተ ፡ መካን ፡ Y IV 25—31
ኅበ ፡ ይጠብሕዎ ፡ ዘይሠውዑ ፡ ቅድመ ፡ እግዚአብሔር ፡ እስመ ፡
ዘኀጢአት ፡ ውእቱ ፡ 25 ወይወዲ ፡ እምውስተ ፡ ደሙ ፡ በእንተ ፡ ኀ
ጢአት ፡ በአጽባዕቱ ፡ ውስተ ፡ አቅርንተ ፡ ምሥዋዕ ፡ ዘቍርባን ፡
ወኵሎ ፡ ደሞ ፡ ይከዑ ፡ ውስተ ፡ መንበረ ፡ ምሥዋዕ ፡ ዘቍርባን ፡
26 ወኵሎ ፡ ስብሐ ፡ ይወዲ ፡ ውስተ ፡ ምሥዋዕ ፡ በከመ ፡ መሥዋዕቱ ፡
ስብሕ ፡ ዘመድኀኒት ፡ ወያስተስሪ ፡ ሎቱ ፡ ካህን ፡ ወይትኀደግ ፡ ሎቱ ፡
ኀጢአቱ ። 27 ወእመሰ ፡ አኃቲ ፡ ነፍስ ፡ አበሰት ፡ እንዘ ፡ ኢትፈቅድ ፡
እምሕዝብ ፡ ዘውስተ ፡ ምድር ፡ ወገብረት ፡ አኃተ ፡ እምትእዛዘ ፡
እግዚአብሔር ፡ ዘኢይከውን ፡ ለገቢር ፡ ወነስሐ ፡ 28 ወተዐውቆ ፡ ኀ
ጢአቱ ፡ እንተ ፡ ገብረ ፡ ያመጽእ ፡ ጠሊተ ፡ እምውስተ ፡ አጣሊ ፡ አ
ንስተ ፡ ንጽሕተ ፡ ያምጽእ ፡ በእንተ ፡ ኀጢአት ፡ ዘገብረ ፡ 29 ወይወዲ ፡
እዴሁ ፡ ላዕለ ፡ ርእሱ ፡ ዘአምጽአ ፡ በእንተ ፡ ኀጢአት ፡ ወይጠብሕዋ ፡
ለይእቲ ፡ ጠሊ ፡ በእንተ ፡ ኀጢአት ፡ ውስተ ፡ መካን ፡ ኀበ ፡ ይጠብ
ሑ ፡ ዘምሥዋዕ ፡ 30 ወይነሥእ ፡ ካህን ፡ እምውስተ ፡ ደማ ፡ በአጽባ
ዕቱ ፡ ወይወዲ ፡ ውስተ ፡ አቅርንት ፡ ዘምሥዋዕ ፡ ዘቍርባን ፡ ወኵሎ ፡
ደማ ፡ ይከዑ ፡ ውስተ ፡ መንበረ ፡ ምሥዋዕ ፡ 31 ወይመትር ፡ ኵሎ ፡
ስብሓ ፡ በከመ ፡ ይመትሩ ፡ ኵሉ ፡ ስብሐ ፡ ዘበእንተ ፡ መድኀኒት ፡
ወይወድዮ ፡ ካህን ፡ ውስተ ፡ ምሥዋዕ ፡ ለመዐዛ ፡ ሠናይ ፡ ለእግዚአ

---

25 ወዙሉ፡ 27 እምትእዘዘ፡ 29 ኅበ፡] ኅ sup. ras 30 ደማ፡] ማ ex ም emend Y* | አቅርንተ፡ R 31 ወይወድዮ፡] 'የ፡

---

24 ላዕለ፡] ውስተ፡ | ይጠብሕዎ፡] 'ሑ፡ 25 ወይወዲ፡] + ካህን፡ | ደሙ፡] FHCGR ደም፡ + ዘ | ዘቍርባን፡ 1°] ዘዕጣን፡ C (item vv 30, 34) | ምንባረ፡ FH (item v 34 cap 5 v 9 cap 7 v 2 cap 9 v 9) 26 ስብሐ፡] 'ሖ፡ FHCG | ይወዲ፡] pr ወ R | መሥዋዕቱ፡] 'ተ፡ FHGR 'ት፡ et pr ሥብሐ፡ C | om ስብሕ፡ C | ወያስተስሪ፡ 27 እንዘ፡ኢትፈቅድ፡] በኢያእምሮ፡ CR* 28 ጠሊተ፡] om ተ R | ያምጽእ፡] ያመ' | ኀጢአት፡] 'ተ et post ዘገብረ፡ R 29 ርእሳ፡ FHCG ርእሰ፡ R | ኀጢአት፡ 1°] 'ቱ፡ FCR | ጠሊት፡ | በእንተ፡ 2°] pr ዘ C | ዘምሥዋዕ፡] ዘመሥዋዕቱ፡ C 30 ምሥዋዕ፡] + ዘቍርባን፡ C 31 ዙሉ፡] ዙሎ፡ R om FHCG |

Y ብሔር ፡ ወያስተስሪ ፡ ሎቱ ፡ ካህን ፡ ወይትሐደግ ፡ ሎቱ ። 32 ወእመሰ ፡
IV 32—35 በግዐ ፡ አምጽአ ፡ ቍርባነ ፡ በእንተ ፡ ኀጢአቱ ፡ እንተ ፡ ንጽሕተ ፡
ያምጽእ ፡ 33 ወይወዲ ፡ እዴሁ ፡ ዲበ ፡ ርእስ ፡ ዘአምጽአ ፡ ዘበእንተ ፡
ኀጢአት ፡ ወይጠብሕዎ ፡ በእንተ ፡ ኀጢአት ፡ ውስተ ፡ መካን ፡ ኀበ ፡
ይጠብሕዎ ፡ ዘይሠውዑ ። 34 ወይነሥእ ፡ ካህን ፡ እምውስተ ፡ ደም ፡
ዘበእንተ ፡ ኀጢአት ፡ በአጽባዕቱ ፡ ወይወዲ ፡ ውስተ ፡ አቅርንተ ፡
ምሥዋዕ ፡ ዘቍርባን ፡ ወይክዑ ፡ ኵሎ ፡ ደመ ፡ ኀበ ፡ መንበረ ፡ ምሥ
ዋዕ ፡ 35 ወይመትር ፡ ኵሎ ፡ ስብሖ ፡ በከመ ፡ ይመትሩ ፡ ስብሐ ፡ በ
ግዕ ፡ ዘመሥዋዕተ ፡ መድኀኒት ፡ ወይወዲ ፡ ካህን ፡ ውስተ ፡ ምሥ
ዋዕ ፡ ውስተ ፡ ቍርባኑ ፡ ለእግዚአብሔር ፡ ወያስተስሪ ፡ ካህን ፡ በእ
ንተ ፡ ኀጢአት ፡ እንተ ፡ አበሳ ፡ ይትኀደግ ፡ ሎቱ ።
V 1—3 1 ወእመሰ ፡ ነፍስ ፡ አበሰት ፡ እንተ ፡ ስምዐ ፡ ኮነት ፡ ወሰምዐት ፡
ቃለ ፡ አምሐልዋ ፡ ወያአምር ፡ ወርእየ ፡ ለእመ ፡ ኢያይድዑ ፡ ኀጢ
አተ ፡ ይከውኖ ። 2 ወእመበ ፡ ነፍሰ ፡ እንተ ፡ ገሰሰት ፡ እምርኩስ ፡
አው ፡ ምዉተ ፡ አው ፡ ብላዐ ፡ አርዌ ፡ ወዘኢኮነ ፡ ንጹሐ ፡ አው ፡
በድነ ፡ ርኩሰ ፡ ወዘኢኮነ ፡ ንጹሐ ፡ አው ፡ በድነ ፡ እንስሳ ፡ ዘኢኮነ ፡
ንጹሐ ፡ 3 አው ፡ በድነ ፡ እመ ፡ ገሰሰት ፡ እምርኩስ ፡ ሰብእ ፡ እምነ ፡
ኵሉ ፡ ርኩስ ፡ እምከመ ፡ ገሰሰ ፡ ይረኵስ ፡ ወእመኒ ፡ እንዘ ፡ ኢያአ

---

32 በግዕ፡ 34 ዘበእንተ፡ኀጢአት፡] ዘበ፡ኀጢአት፡በእንተ፡ኀጢአት፡ | አቅር
ንት፡ V 1 ቃል፡ 2 om በድነ፡ 1° — አው፡ 4° 3 ይረዙስ፡] ይ sup ras |

FHCGR ወያስተሰሪ፡ | ሎቱ፡ 2°] + ኀጢአቱ፡ CR 32 ቍርባኖ፡ | እንተ፡] እንስተ፡ |
ያምጽእ፡] ያመ' FHCG 33 ዲበ፡] ላዕለ፡ | ርእሳ፡ | om ዘአምጽአ፡ | ኀጢ
አት፡ 1°] 'ቱ፡ | ወይጠብሕዎ፡] 'ዋ፡ | በእንተ፡] om CG pr ዘ R | om ኀጢአት፡ 2°
CG | ይጠብሕዎ፡] 'ሑ፡ 34 om እምውስተ፡ R | ደም፡] 'መ፡ R | ደመ፡]
'ሞ፡ FHCG 35 ወይወድዮ፡ | ውስተ፡ 2°] pr ወ R | ወያስተሰሪ፡] + ሎቱ፡
FHCG | ኀጢአቱ፡ | om እንተ፡ CG | አበሳ፡] 'ሰ፡ FHR om CG | ይትኀደግ፡
pr ወ V 1 አምሐልዋ፡] pr ወ R* | ኢአይድዐ፡ FHG ኢያይድዐ፡ CR | ትከ
ውኖ፡ R 2 ነፍስ፡ | እምርኩስ፡] እምዙሉ፡ርኩስ፡ | ምውተ፡ FCG | ወዘኢ
ኮነ፡ 1°] om ወ HC | በድነ፡ 1° — ንጹሐ፡ 3°] በድነ፡እንስሳ፡ርኩስ፡ወዘአ
ልዐለ፡እምኔሁ፡ርኩስ፡ውእቱ፡ C | ወዘኢኮነ፡ 2°] om ዘ R 3 om በድነ፡ |
ገሰሰት፡] om ት | እምነ፡ዙሉ፡] እምዙሉ፡ R | ርኩስ፡] ርዙስ፡ C | እምከመ፡
ገሰሰ፡] ወዘያሌዕል፡እምኔሁ፡ C | ኢያአመረ፡ R (item v 4). |

ምር ፡ ወእምዝ ፡ ተዐውቆ ፡ ነስሐ ፡ 4 ወነፍስ ፡ እመ ፡ መሐለት ፡ ወነ Y V 4–11
በበት ፡ በከናፍሪሁ ፡ ለገቢረ ፡ እኪት ፡ አው ፡ ለገቢረ ፡ ሠናይ ፡ በእ
ንተ ፡ ኵሉ ፡ እምከመ ፡ ሰብእ ፡ መሐለ ፡ እንዘ ፡ ኢያአምር ፡ ወእምዝ ፡
ተዐውቆ ፡ ወአበሰ ፡ በአሐቲ ፡ እምዝንቱ ፡ 5 ወአይድዐ ፡ ኀጢአቶ ፡
እንተ ፡ አበሰ ፡ ባቲ ፡ 6 ያምጽእ ፡ ኀበ ፡ እግዚአብሔር ፡ በእንተ ፡ ኀ
ጢአቱ ፡ እንተ ፡ አበሰ ፡ በግዕተ ፡ አንስተ ፡ እምውስተ ፡ አባግዕ ፡
አው ፡ ጠሊተ ፡ እምውስተ ፡ አጣሊ ፡ በእንተ ፡ ኀጢአት ፡ ወያስተ
ስሪ ፡ ሎቱ ፡ ካህን ፡ በእንተ ፡ ኀጢአቱ ፡ እንተ ፡ አበሰ ፡ ወትትኀደግ ፡
ሎቱ ፡ ኀጢአቱ ። 7 ወእመሰ ፡ አልቦ ፡ ውስተ ፡ እዴሁ ፡ ወኢያአክል ፡
ለሤጠ ፡ በግዕ ፡ ያምጽእ ፡ በእንተ ፡ ኀጢአቱ ፡ እንተ ፡ አበሰ ፡ ማዕ
ነቀ ፡ አው ፡ እጐለ ፡ ርግብ ፡ ለእግዚአብሔር ፡ በእንተ ፡ ኀጢአቱ ፡
ወለምሥዋዕ ። 8 ወያምጽእ ፡ ኀበ ፡ ካህን ፡ ወያበውእ ፡ ካህን ፡ ዘበእ
ንተ ፡ ኀጢአቱ ፡ ይቀድም ፡ ወያኀርዶ ፡ ካህን ፡ ክሳዶ ፡ ወኢያወቅዮ ፡
ርእሶ ፡ 9 ወይነዝኀ ፡ እምነ ፡ ደሙ ፡ ዘበእንተ ፡ ኀጢአት ፡ ውስተ ፡
አረፍተ ፡ ምሥዋዕ ፡ ወዘተረፈ ፡ ደም ፡ ያንጸፈጽፍ ፡ ውስተ ፡ ምሥ
ዋዕ ፡ እስመ ፡ ዘበእንተ ፡ ኀጢአት ፡ ውእቱ ፡ 10 ወለካልኡኒ ፡ ይገብሮ ፡
መሥዋዕተ ፡ በከመ ፡ ሕጉ ፡ ወያስተስሪ ፡ ሎቱ ፡ ካህን ፡ በእንተ ፡ ኀ
ጢአቱ ፡ እንተ ፡ ገብረ ፡ ወእንተ ፡ አበሰ ፡ ወይትሐደግ ፡ ሎቱ ፡ 11 ወ

ወእምዝ ፡] እ int lin 5 ወኢያይድዐ ፡ | ኀጢአቱ ፡ 6 om ወያስተስሪ ፡ — ኀጢአቱ ፡ 2° 7 ለሤጡ ። በግዕ ፡ | ማዕነቀ ፡ R 8 ወያበውእ ፡] om ያ 9 አረፍት ፡ | ያንጸፈጽፍ ፡] ፍ sup ras cf R 10 ምሥዋዕተ ፡

ወእምዝ ፡] ʼዝ ፡ FHCG | ነስሐ ፡] pr ወ 4 መሐለ ፡ ወነበበ ፡ | ሠናይተ ፡ | ወእምዝ ፡ FHCGR | በአሐዱ ፡ FHCG በ፩ R | እምዝክቱ ፡ R 6 ያመጽእ ፡ FHCG (simil vv 7, 8, 11, 15) | ኀበ ፡] ለ | አንስተ ፡] ንእስተ ፡ R | ኀጢአት ፡] ʼቱ ፡ | ወትትኀደግ ፡] om ወ R | om ሎቱ ፡ 2° R 7 አልቦቱ ፡ R | ወኢየአክል ፡ FHCG | ማዕነቀ ፡] መዓንቀ ፡ FHG (vid annot cap 1 v 14) pr ክልኤተ ፡ (ʼቲ ፡ R) | እጐለ ፡] pr ክልኤተ ፡ (ʼቲ ፡ R) | በእንተ ፡ 2°] pr ፩ (pr ወ R*) | ወለምሥዋዕ ፡] ወ፩ለመሥዋዕት ፡ (ወ፩ለምʼ R) 8 ኀጢአት ፡ | ወየሐርዶ ፡ 9 ደሙ ፡] ደም ፡ | ወዘተርፈ ፡ FHCG | ደም ፡] ደሞ ፡ FH ደመ ፡ C | ያንጸፈጽፎ ፡ R | ምሥዋዕ ፡] pr መንበረ ፡ (vid annot cap 4 v 25) 10 ይግበሮ ፡ R | om እንተ ፡ ገብረ ፡ ወ

Y እመሰ ፡ አልቦ ፡ ውስተ ፡ እዴሁ ፡ ወኢያአክሎ ፡ ለዘውገ ፡ ማዕነቅ ፡
V. 12—17 ወክልኤቱ ፡ እጐለ ፡ ርግብ ፡ ያምጽእ ፡ ቍርባኖ ፡ በእንተ ፡ ኀጢአቱ ፡
ስንዳሌ ፡ ዓሥራተ ፡ እድ ፡ ዘመሥፈርተ ፡ ኢፍ ፡ ህየንተ ፡ ኀጢአቱ ፡
ወይወዲ ፡ ውስቴቱ ፡ ቅብአ ፡ ወኢያንብር ፡ ላዕሌሁ ፡ ስኂነ ፡ እስመ ፡
በእንተ ፡ ኀጢአቱ ፡ ውእቱ ፡ 12 ወያበጽሖ ፡ ኀበ ፡ ካህን ፡ ወይዘግን ፡
እምኔሁ ፡ ካህን ፡ ምልአ ፡ ሕፍኑ ፡ በእንተ ፡ ተዝካሩ ፡ ወይወድዮ ፡
ውስተ ፡ ምሥዋዕ ፡ ላዕለ ፡ ቍርባኑ ፡ ለእግዚአብሔር ፡ እስመ ፡ ዘኀ
ጢአት ፡ ውእቱ ፡ 13 ወያስተስሪ ፡ ሎቱ ፡ ካህን ፡ በእንተ ፡ ኀጢአቱ ፡ እ
ንተ ፡ አበሰ ፡ በ፩ ፡ እምእሉ ፡ ይኅድግ ፡ ሎቱ ፡ ወዘተረፈ ፡ ይከውን ፡
ለካህን ፡ ከመ ፡ መሥዋዕተ ፡ ስንዳሌ ። 14 ወነበቦ ፡ እግዚአብሔር ፡
ለሙሴ ፡ ወይቤሎ ፡ 15 ነፍስ ፡ ለእመ ፡ ረሲዐ ፡ ረስዐት ፡ ወአበሰት ፡
እንዘ ፡ ኢትፈቅድ ፡ ላዕለ ፡ ቅድሳተ ፡ እግዚአብሔር ፡ ያምጽእ ፡ በእ
ንተ ፡ ንስሓሁ ፡ ለእግዚአብሔር ፡ ሐርጌ ፡ ንጹሐ ፡ እምውስተ ፡ አባ
ግዕ ፡ ዘሤጠ ፡ ሰቅሉን ፡ በእንተ ፡ ሰቅል ፡ ዘቅዱስ ፡ በእንተ ፡ ዘነስሐ ፡
16 ወይፈዲ ፡ በእንተ ፡ ዘአበሰ ፡ ላዕለ ፡ ቅድሳት ፡ ወይወስክ ፡ ዓዲ ፡
ላዕሌሁ ፡ ፭ ፡ እዴሁ ፡ ወይሁቦ ፡ ለካህን ፡ ወያስተስሪ ፡ ካህን ፡ በእንተ ፡
ሐርጌ ፡ ዘንስሓሁ ፡ ወይትሐደግ ፡ ሎቱ ። 17 ወነፍስ ፡ እንተ ፡ አበሰት ፡

---

11 ዘመሥፈርተ ፡] ፈር sup ras | ኀጢአቱ ፡ 2°] ኀጢ sup ras | ወኢያናብር ፡
12 ምልአ ፡] አ sup ras   14 tot vers et prim verb v 15 rubr   15 ቅድ
ሳተ ፡] 'ት ፡ | ሐርጌ ፡] ሐር sup ras   16 እዴሁ ፡] ዴ ex ድ emend Y*   17 ወ
ነፍስ ፡] + ወነፍስ ፡ 2° |

FHCGR 11 ወኢያአክሎ ፡] ወኢየአክል ፡ FHCG ወኢይክል ፡ R | ለዘውገ ፡] om ለ R | መ
ዓንቅ ፡ FHG | ወክልኤቱ ፡] ወለክ' | በእንተ ፡ ኀጢአቱ ፡ 1°] ዘበ' ፡ 'ት ፡ R | ዓሥ
ርተ ፡ FHCG | ዘመሥፈርተ ፡] በመ' R* | ኤፍ ፡ R | ህየንተ ፡ ኀጢአቱ ፡] በእንተ ፡
ኀ' FHR om CG | ወኢይወዲ ፡ | ላዕሌሁ ፡] ውስቴቱ ፡ R | ኀጢአቱ ፡ 3°] 'ት ፡
12 ወያበጽሖ ፡] ወያመጽእ ፡ (ወያም' R) | ተዝካሩ ፡] ዝክሩ ፡ R   13 ወያስተ
ስሪ ፡ | ይኅድግ ፡] ወይትኀደግ ፡ | ወዘተርፈ ፡ FHCG   15 ነፍስ ፡] post ረስዐት ፡
R | ኢትፈቅድ ፡] ኢተአምር ፡ R^a | ሐርጌ ፡ ንጹሐ ፡] ord inv R | ሰቅሉን ፡] ሰቅ
ሎን ፡ FHCG ስቅሎን ፡ R + ብሩር ፡ CGR | በእንተ ፡ ሰቅል ፡] በሰቅል ፡ FHCG
በስቅሎን ፡ R | ዘቅዱስ ፡] ዘቅዱሳን ፡ R om H C   16 በእንተ ፡ 1°] በ R^a om
FHCGR* | ወይዌስክ ፡ FHCG | ወያስተስሪ ፡] 'ስሪ ፡ + ሎቱ ፡ | በእንተ ፡ 2°] በው
እቱ ፡   17 እንተ ፡] እመ ፡ |

ወገብረት ፡ አሐተ ፡ እምትእዛዘ ፡ እግዚአብሔር ፡ ዘኢይከውን ፡ ለገ Y
ቢር ፡ ወኢያእምሮ ፡ ወነስሐ ፡ በእንተ ፡ ዘኮነቶ ፡ ኀጢአተ ፡ [18] ወያ V 18--25
ምጽእ ፡ ሐርጌ ፡ እምውስተ ፡ አባግዕ ፡ ንጹሐ ፡ ዘሤጡ ፡ ብሩር ፡ በእ
ንተ ፡ ንስሓሁ ፡ ኀበ ፡ ካህን ፡ ወያስተስሪ ፡ ሎቱ ፡ ካህን ፡ በእንተ ፡
ረሲዖቱ ፡ ዘረስዐ ፡ ወበዘኢያእመረ ፡ ወይትኀደግ ፡ ሎቱ ፡ [19] እስመ ፡
ነስሐ ፡ በንስሓ ፡ ነስሐ ፡ ቅድመ ፡ እግዚአብሔር ፡ [20] ወነበበ ፡ እግዚ
አብሔር ፡ ለሙሴ ፡ ወይቤሎ ፡ [21] ነፍስ ፡ ለእመ ፡ አበሰት ፡ ወአስተ
ተት ፡ ወተሀየየት ፡ ትእዛዘ ፡ እግዚአብሔር ፡ ወሐሰዎ ፡ ለካልኡ ፡
በእንተ ፡ ዘአማሕጸኖ ፡ አው ፡ በእንተ ፡ ዘተሳተፈ ፡ አው ፡ በእንተ ፡
ዘሄዶ ፡ አው ፡ በእንተ ፡ ዘዐመፃ ፡ አው ፡ ካልኡ ፡ [22] አው ፡ እመበ ፡
ዘገደፈ ፡ ዘረከበ ፡ ወሐሰወ ፡ በእንቲኣሁ ፡ ወመሐለ ፡ በዐመፃ ፡ በእ
ንተ ፡ ፩ ፡ ፩ ፡ እምኵሉ ፡ ዝንቱ ፡ ዘይገብር ፡ ሰብእ ፡ ዘኢይከውን ፡
ለአብሶ ፡ ቦሙ ፡ [23] ወእምከመ ፡ አበሰ ፡ ወእምዝ ፡ ነስሐ ፡ ወአግብአ ፡
ዘነሥአ ፡ ወሄደ ፡ አው ፡ ዘዐመፀ ፡ ወገፍዐ ፡ አው ፡ ማኅፀኖ ፡ እመበ ፡
ዘአማኅፀኖ ፡ አው ፡ ዘገደፈ ፡ ዘረከበ ፡ [24] እምኒ ፡ ኵሉ ፡ ዘመሐለ ፡ በ
እንቲኣሁ ፡ በዐመፃ ፡ ወአግብአ ፡ ርእሰ ፡ ንዋዩ ፡ ወዓዲ ፡ ወይወስክ ፡
፳ እምኔሁ ፡ ወእዴሁ ፡ ላዕሌሁ ፡ ወያገብእ ፡ ለባዕሉ ፡ በዕለተ ፡ ዘለ
ፍዎ ፡ [25] ወያመጽእ ፡ ዘበእንተ ፡ ንስሓሁ ፡ ለእግዚአብሔር ፡ በግዐ ፡

በእንተ ፡] + በእንተ ፡ 2° 20 tot vers rubr 21 ዘአመሐጸኖ ፡ 23 ማ
ኅፀኖ ፡] 'ፃኖ ፡ | om እመበ ፡ ዘአማኅፀኖ ፡ 24 ርእሰ ፡] ር sup init alius lit (ን vid) |
ንዋዮ ፡ R 25 በግዐ ፡] 'ዐ ፡ |

ወገብረ ፡ FHCG | ወኢያእምሮ ፡] በኢ' | ኀጢአት ፡ FHCR 18 ወያምጽእ ፡] FHCGR
ያመጽእ ፡ FHCG om ወ | ንጹሕ ፡ FH | ዘሤጡ ፡] ዘሤጠ ፡ CGR + ሰቅሎን ፡ C
+ ሰቅል ፡ G | ወያስተሰሪ ፡ 19 ነስሐ ፡ 1°] ነሲሖ ፡ FHG om CR | om በን
ስሓ ፡ HC 21 ለእመ ፡] om ለ | ዘተሳተፉ ፡ FHGR ዘተሳተፎ ፡ C | በእንተ ፡
4°] እመበ ፡ FHR om C | ዘዐመፃ ፡] 'ፆ ፡ | አው ፡ ካልኡ ፡] ለካልኡ ፡ 22 እመበ ፡
ዘገደፈ ፡ ዘረከበ ፡] እመ ፡ ረከበ ፡ (pr ረኪበ ፡ R) ዘገደፉ ፡ | om ፩ ፡ 2° | ዘኢይከ
ውን ፡] + ለገቢር ፡ ወ C | ለአበሳ ፡ FHCG 23 ማኅፀኖ ፡] 'ንቶ ፡ R | ዘገደፉ ፡ |
ዘረከቡ ፡ FH 24 ወአግብአ ፡] + ሎቱ ፡ R | ወይወስክ ፡] ይዌስክ ፡ | ፮እምኔሁ ፡
ወእዴሁ ፡] ኃምስተ ፡ እዴሁ ፡ | ወያገብእ ፡] ወያግ' R | ለባዕሉ ፡] ለበዓለ ፡ ንዋይ ፡ C
25 ወያምጽእ ፡ R | ዘበእንተ ፡] om ዘ R |

Y እምውስተ ፡ አባግዕ ፡ ንጹሐ ፡ ሤጠ ፡ ንስሓሁ ፡ 26 ወያስተስሪ ፡ ሎቱ ፡
V 26 ካህን ፡ ቅድመ ፡ እግዚአብሔር ፡ ወይትሐደግ ፡ ሎቱ ፡ በበይነ ፡ አሐ
ዱ ፡ እምኵሉ ፡ ዘገብሩ ፡ ወነስሐ ፡ በእንቲአሁ ።

VI 1—8 1 ወነበቦ ፡ እግዚአብሔር ፡ ለሙሴ ፡ ወይቤሎ ፡ 2 አዝዞሙ ፡ ለአ
ሮን ፡ ወለደቂቁ ፡ ወበሎሙ ፡ ከመዝ ፡ ውእቱ ፡ ሕጉ ፡ ለመሥዋዕት ፡
ወከመዝ ፡ ውእቱ ፡ ሥርዐታ ፡ ለመሥዋዕት ፡ ውስተ ፡ መሥዋዕት ፡
ተኀድግዎ ፡ እስከ ፡ ይበጽሕ ፡ እንዘ ፡ ይነድድ ፡ እሳተ ፡ ምሥዋዕ ፡
ላዕሌሁ ፡ 3 ወይለብስ ፡ ካህን ፡ ዓጌ ፡ ወቃሰ ፡ ዘዓጌ ፡ ይለብስ ፡ ካልአ ፡
ውስተ ፡ ሥጋሁ ፡ ወያሴስል ፡ ሐመደ ፡ ዘበልዐት ፡ እሳተ ፡ መሥዋ
ዕት ፡ እምውስተ ፡ ምሥዋዕ ፡ ወያነብሮ ፡ ቅሩበ ፡ ምሥዋዕ ፡ 4 ወያሴ
ስል ፡ ውእተ ፡ አልባሲሁ ፡ ወይለብስ ፡ ካልአ ፡ አልባሰ ፡ ወይወስድ ፡
ሐመደ ፡ አፍአ ፡ እምትዕይንት ፡ ውስተ ፡ መካን ፡ ንጹሕ ፡ 5 ወእሳ
ትሰ ፡ ትነድድ ፡ ውስተ ፡ ምሥዋዕ ፡ ወኢትጠፍእ ፡ ወያነድድ ፡ ዕፀወ ፡
ላዕሌሁ ፡ ካህን ፡ በበነግህ ፡ ወያወጽሕ ፡ ላዕሌሁ ፡ ዘመሥዋዕት ፡ ወይ
ወዲ ፡ ላዕሌሁ ፡ ስብሐ ፡ ዘመድኀኒት ፡ 6 ወእሳትሰ ፡ በኵሉ ፡ ጊዜ ፡
ትነድድ ፡ ውስተ ፡ ምሥዋዕ ፡ ወኢትጠፍእ ፡ 7 ዝንቱ ፡ ውእቱ ፡ ሕጉ ፡
ለመሥዋዕት ፡ ዘያበውኡ ፡ ደቂቀ ፡ አሮን ፡ ውስተ ፡ መሥዋዕቱ ፡ ቅ
ድመ ፡ እግዚአብሔር ፡ 8 ወይነሥእ ፡ እምኔሁ ፡ በሕፍኑ ። እምው

ሤጠ ፡] ሔጠ ፡ VI 1 tot vers rubr 2 እሳት ፡ 3 ወያሴስል ፡ — 4 ወይለብስ ፡] nihil nisi ወያሴስል ፡ እምውስተ ፡ አልባሲሁ ፡ ወይልብስ ፡ (sic) 4 ሐመደ ፡] ደ sup init alius lit (መ) 5 ወያነድድ ፡] ያ sup ras 2 litt, cf R | ዕፀወ ፡] ወ int lin Y[a] 6 በኵሉ ፡ R

FHCGR ሤጠ ፡ ንስሓሁ ፡] ዘሴጠ ፡ ሰቅሎን ፡ ብሩር ፡ C 26 ወያስተሰሪ ፡ | እምኵሉ ፡]
እምእሉ ፡ CG | ዘገብሩ ፡] 'ረ ፡ VI 2 om ወከመዝ ፡ — ለመሥዋዕት ፡ 2° C |
መሥዋዕት ፡] ምሥዋዕ ፡ | ይበጽሕ ፡] ይጸብሕ ፡ | ይነድድ ፡] ትነ' 3 ካህን ፡]
+ ልብሰ ፡ | om ካልአ ፡ | ዘብልዐተ ፡ R | om እምውስተ ፡ ምሥዋዕ ፡ R | ወያነ
ብሮ ፡] ወያን' R 5 ምሥዋዕ ፡] + በኵሉ ፡ ጊዜ ፡ C | ወኢትጠፍዕ ፡] post ዕፀ
ወ ፡ R | ወያነድድ ፡] ወኢታነድድ ፡ (ኢ postea ras) R | ላዕሌሁ ፡ 1°] እስከ ፡ ይ
መጽእ ፡ R | ወያወጽሕ ፡] ወይዌጥሕ ፡ | ዘመሥዋዕት ፡] እሳተ ፡ መ' R | ላዕሌሁ ፡
3°] ውስቴቱ ፡ 6 om C | ወኢይጠፍእ ፡ FHCG ወኢታጠፍእ ፡ R 7 ም
ሥዋዕ ፡

ስተ ፡ ስንዳሌ ፡ ዘመሥዋዕት ፡ ምስለ ፡ ቅብእ ፡ ወምስለ ፡ ኵሉ ፡ ስኂኑ ፡ Y VI 9—15
ዘሀሎ ፡ ውስተ ፡ መሥዋዕቱ ፡ ወይወድዮ ፡ ውስተ ፡ ምሥዋዕ ፡ እስ
መ ፡ ቍርባነ ፡ ዝክሩ ፡ ውእቱ ፡ ለመዐዛ ፡ ሠናይ ፡ ለእግዚአብሔር ፡
9 ወዘተረፈ ፡ እምኔሁ ፡ ይብልዑ ፡ አሮን ፡ ወደቂቁ ፡ ናእተ ፡ ይበልዕ
ዎ ፡ ውስተ ፡ መካን ፡ ቅዱስ ፡ ውስተ ፡ ዐጸደ ፡ ደብተራ ፡ ዘመርጡል ፡
10 ወኢያብኅእዎ ፡ ለአብስሎ ፡ ክፍሎሙ ፡ ውእቱ ፡ ዝንቱ ፡ ዘወሀብ
ክዎሙ ፡ እምውስተ ፡ መሥዋዕቱ ፡ ለእግዚአብሔር ፡ ቅዱስ ፡ ለቅዱ
ሳን ፡ ውእቱ ፡ ወበከመ ፡ ኮነ ፡ ዘበእንተ ፡ ኀጢአት ፡ ወዘከመ ፡ ዘበእ
ንተ ፡ ንስሓ ፡ 11 ኵሎ ፡ ተባዕተ ፡ ዘእምውስተ ፡ ካህናት ፡ ይበልዕዎ ፡
ሕጉ ፡ ውእቱ ፡ ዝንቱ ፡ ውእቱ ፡ ለዓለም ፡ በመዋዕሊክሙ ፡ እምው
ስተ ፡ መሥዋዕተ ፡ እግዚአብሔር ፡ ኵሎ ፡ ዘገሰሰ ፡ ይትቄደስ ። 12 ወ
ነበበ ፡ እግዚአብሔር ፡ ለሙሴ ፡ ወይቤሎ ፡ 13 ዝውእቱ ፡ ዘጸገውክዎ ፡
ለአሮን ፡ ወለደቂቁ ፡ እምነ ፡ ዘያመጽኡ ፡ ለእግዚአብሔር ፡ እምነ ፡
ዕለተ ፡ ተቀብአ ፡ ዓሥራተ ፡ እድ ፡ ዘመስፈርተ ፡ ኢፍ ፡ ስንዳሌ ፡ ወ
መሥዋዕት ፡ ዘበኵሉ ፡ ጊዜ ፡ መንፈቃ ፡ ለነግህ ፡ ወመንፈቃ ፡ ለፍና ፡
ሰርክ ፡ 14 ምስለ ፡ ቅብእ ፡ በተገን ፡ ይገብርዎ ፡ ወለዊሶሙ ፡ ያመጽ
እዎ ፡ እስመ ፡ መሥዋዕቱ ፡ ፍትወት ፡ ውእቱ ፡ ወቍርባን ፡ ዘመዐዛ ፡
ሠናይ ፡ ለእግዚአብሔር ፡ 15 ካህናት ፡ ዘቅዉም ፡ ህየንቴሁ ፡ እምው
ስተ ፡ ደቂቁ ፡ ይግበሮ ፡ ሕጉ ፡ ውእቱ ፡ ዘለዓለም ፡ በኵሉ ፡ ጊዜ ፡

---

8 ኵሉ ፡ ስኂኑ ፡ 9 ይበልዕዎ ፡] ዕ et ዑ una et eadem lit, quam punct seq 12 tot vers rubr (item v 17) 13 ዕለት ፡

---

8 ዘመሥዋዕት ፡] + ቅድመ ፡ እግዚአብሔር ፡ C | ቅብኡ ፡ | ኵሉ ፡ ስኂኑ ፡] ord inv R FHCGR
9 ወዘተርፈ ፡ FHCG | ይበልዑ ፡] ይብ' R | ናእተ ፡] pr ወ | ይበልዕዎ ፡] ይብ' R | ዘመርጡል ፡] + ይበልዕዎ ፡ 2° FHCG + ወይብልዕዎ ፡ R 10 ወበከመ ፡] om ወ CGR | om ኮነ ፡ | ወዘከመ ፡] ወበከመ ፡ 11 ኵሉ ፡ ተባዕት ፡ | ይበልዎ ፡ FHCG ይብልዕዎ ፡ R | ሕግ ፡ C | ውእቱ ፡ 2°] H | መሥዋዕቱ ፡ ለእግዚአብሔር ፡ | ኵሎ ፡ 2°] ኵሉ ፡ FHCG | ዘገሰሶ ፡ H | ይትቀደስ ፡ C 13 ዝንቱ ፡ ውእቱ ፡ | እምነ ፡] እምአመ ፡ | ትቀብአ ፡ R | ዓሥርተ ፡ FHCG | ኤፍ ፡ R | ወመሥዋዕት ፡] + ሰ ፡ 14 በቴገን ፡ FHCG በቴጌን ፡ R | ያምጽእዎ ፡ R | መሥዋዕተ ፡ FH 'ት ፡ CGR | ፍትወት ፡] ፍቱት ፡ 15 ካህን ፡ | ዘቅዉም ፡] ዘቅቡእ ፡ | ይግበሮ ፡] ይገብሮ ፡ | ሕግ ፡ CG | በኵሉ ፡] pr ወ |

Y VI 16—23 ይትገበር ፡ [16] ወኵሉ ፡ መሥዋዕት ፡ ዘካህን ፡ ይነድድ ፡ ኵሉ ፡ ወአ
ልቦ ፡ ዘይትበላዕ ፡ እምኔሁ ። [17] ወነበበ ፡ እግዚአብሔር ፡ ለሙሴ ፡
ወይቤሎ ፡ [18] ንግሮሙ ፡ ለአሮን ፡ ወለሰብኡ ፡ ወበሎሙ ፡ ከመዝ ፡
ሕጋ ፡ ለኀጢአት ፡ ውስተ ፡ መካን ፡ ኀበ ፡ ይጠብኑ ፡ ዘመሥዋ
ዕት ፡ በህየ ፡ ይጠብኑ ፡ ዘኀጢአትኒ ፡ በቅድመ ፡ እግዚአብሔር ፡
ቅዱስ ፡ ለቅዱሳን ፡ ውእቱ ፡ [19] ካህን ፡ ዘገብሮ ፡ ውእቱ ፡ ይበልዖ ፡ ወበ
መካን ፡ ቅዱስ ፡ ይበልዕዎ ፡ በውስተ ፡ ዐጸደ ፡ ደብተራ ፡ ዘመርጡል ፡
[20] ወኵሉ ፡ ዘገሰሶ ፡ ለውእቱ ፡ ሥጋ ፡ ይትቀደስ ። ወእመበ ፡ ኀበ ፡ ተ
ነዝኀ ፡ እምነ ፡ ደሙ ፡ እምነ ፡ ውስተ ፡ ልብስ ፡ ኀበ ፡ ተነዝኀ ፡ ዘው
ስቴቱ ፡ ተነዝኀ ፡ የኀጽብዎ ፡ በመካን ፡ ቅዱስ ። [21] ወልሕኵቱኒ ፡ ዘ
ቦቱ ፡ አብሰልዎ ፡ ይሰብሩ ፡ ወእመሰ ፡ በንዋየ ፡ ብርት ፡ አብሰልዎ ፡
ወያሐብርዎ ፡ ወየሐፅብዎ ፡ በማይ ፡ [22] ኵሉ ፡ ተባዕት ፡ እምውስተ ፡
ካህናት ፡ ይብልዕዎ ፡ ቅዱስ ፡ ለቅዱሳን ፡ ውእቱ ፡ ለእግዚአብሔር ፡
[23] ወኵሎ ፡ ዘበእንተ ፡ ኀጢአት ፡ ዘያበውኡ ፡ እምውስተ ፡ ደሙ ፡
ውስተ ፡ ደብተራ ፡ ዘመርጡል ፡ ወያስተስርዩ ፡ ቦቱ ፡ ውስተ ፡ ቅድ
ሳት ፡ ኢይትበላዕ ፡ በእሳት ፡ ያነድድዎ ፡
VII 1, 2 [1] ከመዝ ፡ ውእቱ ፡ ሕጉ ፡ ለንስሓ ፡ ቅዱስ ፡ ውእቱ ፡ ለቅዱሳን ፡
[2] ውስተ ፡ መካን ፡ ኀበ ፡ ይጠብሑ ፡ ዘመሥዋዕት ፡ በህየ ፡ ይጠብ

---

16 ወኵሉ፡ et ኵሉ፡] 'ሉ፡ bis, cf C 17 ወይቤሎ፡ [18] ንግሮሙ፡] ወይቤሎሙ፡, quod series punctt et linn anteced 22 ኵሉ፡ተባዕተ፡ | ቅዱስ፡] ሰ pro ስ, quod ras 1 lit seq

---

FHCGR ይትገበር፡] ይገብር፡ R pr ዘ FH 16 ኵሉ፡] ኵሎ፡ et + ፫ዘ፡ C 18 ወለሰብኡ፡] ወለደቂቁ፡ C | ከመዝ፡] + ውእቱ፡ | ዘኀጢአትኒ፡] ዘበእንተ፡ኀጢአትኒ፡ 19 ይበልዖ፡] ይብ' R | ወበመካን፡] om ወ R | ይበልዕዎ፡] ይብ' R 20 ወኵሉ፡] ኵሎ፡ FHR ኵሉ፡ CG | ይትቄደስ፡ | እምነ፡ 2°] እመኒ፡ | ዘውስቴቱ፡] om ዘ R | om ተነዝኀ፡ 3° CR | ይሕፅብዎ፡ R 21 ወልሕኵቱኒ፡ R ወልሕኵትሰ፡ C ወልሕኵታቲኒ፡ G | ይሰብርዎ፡ CG ይስብሩ፡ R | om ብርት፡ R* | ወያሐብርዎ፡] ያሕብርዎ፡ R* የሐበርትዎ፡ CR* om ወ | ወይሕፅብዎ፡ R 22 ይበልዖ፡ FHCG ይብልዖ፡ R | ለእግዚአብሔር፡] ዘእግዚአብሔር፡ FG om C 23 ወኵሉ፡ | ዘያበውእ፡ R | ወያስተስርዩ፡] 'ሰርዩ፡ FH om ወ | om ቦቱ፡ R | ቅድስት፡ CGR VII 1 ከመዝ፡] pr ወ FHCG

ሕዎ ፡ ለውእቱ ፡ በግዕ ፡ ዘንስሓ ፡ ወእክዑ ፡ ደሞ ፡ ውስተ ፡ መንበረ ፡ Y VII 3—14
ምሥዋዕ ፡ [3] ወኵሎ ፡ ስብሖ ፡ ወያወጽእ ፡ ካህን ፡ እምኔሁ ፡ ወሐቌ
ሁ ፡ ወስብሖ ፡ ዘይከድን ፡ ንዋየ ፡ ውስጡ ፡ ወስብሖ ፡ ዘውስተ ፡ አ
ማዑቱ ፡ [4] ወክልኤሆን ፡ ኵልያቲሁ ፡ ወስብሖ ፡ ዘላዕሌሁ ፡ ዘውስተ ፡
ጽራዓቲሁ ፡ ወከብዶ ፡ እንተ ፡ ትንእስ ፡ ምስለ ፡ ኵልያቲሁ ፡ ይመት
ሮ ፡ [5] ወይወድዮ ፡ ካህን ፡ ውስተ ፡ ምሥዋዕ ፡ ቍርባን ፡ ውእቱ ፡ ዘመ
ዐዛ ፡ ሠናይ ፡ ለእግዚአብሔር ፡ ዘበእንተ ፡ ንስሓ ፡ ውእቱ ፡ [6] ኵሉ ፡
ተባዕት ፡ እምውስተ ፡ ካህናት ፡ ይበልዑ ፡ በመካን ፡ ቅዱስ ፡ ይበል
ዕዎ ፡ ቅዱስ ፡ ውእቱ ፡ ለቅዱሳን ፡ [7] በከመ ፡ ዘበእንተ ፡ ኀጢአት ፡
ከማሁ ፡ ዘበእንተ ፡ ንስሓ ፡ ፩ ፡ ፩ ፡ ሕጎሙ ፡ ለካህናት ፡ ዘያስተሰሪ ፡
በእንቲአሆሙ ፡ ሎቱ ፡ ውእቱ ፡ [8] ወካህን ፡ ዘያበውእ ፡ መሥዋዕተ ፡
ሰብእ ፡ ማእስ ፡ መሥዋዕቱ ፡ ውእቱ ፡ ሦዑ ፡ ሎቱ ፡ ውእቱ ፡ [10] ኵሉ ፡
መሥዋዕቲ ፡ ዘግቡር ፡ ለኵሉ ፡ ደቂቀ ፡ አሮን ፡ ውእቱ ፡ ዕሩይ ፡
ለለ፩ ፡ [11] ከመዝ ፡ ውእቱ ፡ ሕግ ፡ መሥዋዕተ ፡ መድኀኒት ፡ ዘአም
ጽኡ ፡ ለእግዚአብሔር ። [12] ወለእመ ፡ በእንተ ፡ አኰቴት ፡ አምጽአ ፡
ያመጽእ ፡ ውስተ ፡ መሥዋዕተ ፡ አኰቴት ፡ ኅብስተ ፡ ስንዳሌ ፡ ዘግ
ቡር ፡ በቅብእ ፡ ወጸሪቀ ፡ ናእት ፡ ዘቅቡእ ፡ በቅብእ ፡ ወስንዳሌ ፡ ዘል
ዉስ ፡ በቅብእ ፡ [13] ምስለ ፡ ኅብስት ፡ ዘብኍእ ፡ ያመጽእ ፡ ቍርባኖ ፡
ለመሥዋዕተ ፡ አኰቴት ፡ ለመድኀኒት ፡ [14] ወይወስድ ፡ እምኔሁ ፡ አ

VII 3 ወኵሉ ፡ | ዘይከድን ፡] om H   5 ቍርባኒ ፡   6 om ይበልዕዎ ፡ ቅዱስ ፡
8 ዘየበውእ ፡   10 ለለ፩ ፡] ለ፩ ፡   11 መሥዋዕት ፡   12 አኰቴት ፡ 2°] መኰ
ቴት ፡   13 ለመሥዋዕት ፡

---

2 ወእክዑ ፡] ወይክዕዉ ፡ FHC ወይክዑ ፡ G ወይክዓዉ ፡ R | ውስተ ፡ 2°] ኀበ ፡ FHCGR
R | ምንበረ ፡ FH | ምሥዋዕ ፡] + ውስተ ፡ ዐውዱ ፡   3 ስብሖ ፡] 'ሐ ፡ R | ወያ
ወጽእ ፡] ያወጽእ ፡ FHG ያውጽእ ፡ R ያመጽእ ፡ C | om ካህን ፡ | om እምኔሁ ፡
C | ዘውስተ ፡] om ዘ R   4 ኵሊያቲሁ ፡ bis FH | ወስብሐ ፡ | ዘላዕሌሆን ፡ |
om ዘውስተ ፡ R | ፀራዒቲሁ ፡ FHC ጽርዓቲሁ ፡ G ጸራዓቲሁ ፡ R   5 ምሥ
ዋዐ ፡ R   6 ይበልዑ ፡] 'ዎ ፡ (ይብ' R) | ይበልዕዎ ፡] ይብ' R   7 ንስሓ ፡]
+ ሂ ፡ R | om ፩ ፡ 2° | ለካህን ፡   8 ወካህን ፡] ወለካ' CR* | መሥዋዕተ ፡] እመ'
R | ማእሰ ፡ | ውእቱ ፡ 1°] pr ዘ | ሦዐ ፡   10 ኵሉ ፡] pr ወ | መሥዋዕቱ ፡] 'ት ፡
11 ዘአምጽኡ ፡] ዘያመጽኡ ፡ FHCG ዘያበውኡ ፡ R   12 ያመጽእ ፡] ያም' R
(item v 13) | ወጸራይቀ ፡ FHGR | ናእተ ፡ | ዘልውስ ፡ FHCG   13 ለመድኀ
ኒት ፡] ዘመ' ('ቱ ፡ FHGR)   14 ወይወስድ ፡] om ወ conj FHGR |

Y ሐደ ፡ እምኵሉ ፡ ቍርባኖ ፡ ሀብተ ፡ እግዚአብሔር ፡ ለካህን ፡ ለዘ ፡
VII 15—22 ይከዕዎ ፡ ለውእቱ ፡ ደመ ፡ መድኀኒት ። ለውእቱ ፡ [15] ሥጋኒ ፡ ዘመ
ሥዋዕተ ፡ መድኀኒት ፡ ሎቱ ፡ ውእቱ ፡ ወበዕለተ ፡ ያበውኡ ፡ ወያ
መጽእዎ ፡ ይብልዕዎ ፡ ወአልቦ ፡ ዘያተርፍዎ ፡ እምኔሁ ፡ ለነግህ ።
[16] ወለእመሰ ፡ ዘብጽዓት ፡ አው ፡ ዘበፈቃዱ ፡ ያበውእ ፡ ቍርባኖ ፡
በዕለተ ፡ አምጽአ ፡ መሥዋዕቶ ። ወበሣኒታ ፡ [17] ወእመቦ ፡ ዘተረፈ ፡
እምውስተ ፡ ሥጋ ፡ መሥዋዕቱ ፡ እስከ ፡ ሣልስት ፡ ዕለት ፡ በእሳት ፡
ያውዕይዎ ። [18] ወእመሰ ፡ በልዐ ፡ እምውስተ ፡ ውእቱ ፡ ሥጋ ፡ በሣ
ልስት ፡ ዕለት ፡ ኢይትወከፎ ፡ ለዘአበሰ ፡ ወኢይትኌለቆ ፡ እስመ ፡
ረኵሰ ፡ ወነፍስ ፡ እንተ ፡ በልዐት ፡ እምኔሁ ፡ ይእቲ ፡ ትነሥእ ፡ ኀጢ
አቶ ፡ [19] ወሥጋኒ ፡ እምከመ ፡ ለከፈ ፡ እምኵሉ ፡ ርኩስ ፡ ኢይብል
ዕዎ ፡ በእሳት ፡ ያውዕይዎ ፡ ኵሉ ፡ ንጹሕ ፡ ይብላዕ ፡ እምውእቱ ፡
ሥጋ ። [20] ወነፍስ ፡ እንተ ፡ በልዐት ፡ እምውእቱ ፡ ሥጋ ፡ ዘመሥዋ
ዕተ ፡ መድኀኒት ፡ ዘእግዚአብሔር ፡ እንዘ ፡ ርኩስ ፡ ለዕሌሁ ፡ ለትደ
ምሰስ ፡ ይእቲ ፡ ነፍስ ፡ እምሕዝባ ። [21] ወነፍስኒ ፡ እንተ ፡ ገሰሰት ፡ እ
ምኵሉ ፡ ርኩስ ፡ አው ፡ እምኵሉ ፡ ርኩስ ፡ ሰብእ ፡ አው ፡ ዘእምእን
ስሳ ፡ ዘኢኮነ ፡ ንጹሐ ፡ አው ፡ እምኵሉ ፡ ርኩስ ፡ ዘኢኮነ ፡ ንጹሐ ፡
ወበልዐ ፡ እምውስተ ፡ ሥጋ ፡ ዘመሥዋዕተ ፡ መድኀኒት ፡ ዘእግዚአ
ብሔር ፡ ለትደምሰስ ፡ ይእቲ ፡ ነፍስ ፡ እምሕዝባ ። [22] ወነበቦ ፡ እግዚ

---

17 om በእሳት፡ — 18 ዕለት፡ 21 om አው፡ 3° — ንጹሐ፡ 2° | ዘመሥዋዕት፡
22 tot vers rubr (item v 28)

FHCGR ቍርባኑ፡ | መድኃኒት፡] አኰቴት፡ C | ለውእቱ፡ 2°] ሎቱ፡ውእቱ፡ 15 ሥጋኒ፡]
pr ወ | om ያበውኡ፡ወ | ይበልዕዎ፡ FHCG | ዘያተርፉ፡ | om እምኔሁ፡ CG
16 ወእመሰ፡ R | ዘፈቀዱ፡ R* | መሥዋዕቶ፡] + ይበልዕዎ፡ (ይብ′ R) 17 ዘ
ተርፈ፡ FHCG 18 ኢይትዌከፎ፡ CG | ለዘአበሰ፡] ለዘ፡አብአ፡ | ወኢይት
ኈለቆ፡ FH ወኢይትኌለቆ፡ CGR | ረኵሰ፡] ርኵሰ፡ FHG ርኩስ፡ (+ ውእቱ፡ C)
CR 19 ለከፎ፡ CGR | በእሳት፡ያውዕይዎ፡] ord inv R | ኵሉ፡ንጹሕ፡] ወ
ኵሎ፡ንጹሐ፡ R | እምውእቱ፡] እምውስተ፡ውእቱ፡ (item v 20 FHCG)
20 ርኩስ፡] ርኵሱ፡ FHG ርኩሱ፡ C | እምሕዝባ፡] እምውስተ፡ሕዝባ፡ (item
v 21) 21 እምኵሉ፡ 2°] እም | ርኩስ፡ 2°] ርኵሰ፡ FHG ርኩሰ፡ C | ዘእም
እንስሳ፡] om እም

አብሔር ፡ ለሙሴ ፡ ወይቤሎ ፡ 23 ንግሮሙ ፡ ለደቂቀ ፡ እስራኤል ፡ Y VII 23—33
ወበሎሙ ፡ ኵሉ ፡ ስብሐ ፡ ላህም ፡ ወዘበግዕ ፡ ወዘጠሊ ፡ ኢትብልዑ ፡
24 ወኵሉ ፡ ስብሕ ፡ ምዉት ፡ ወዘብልዐ ፡ አርዌ ፡ ለኵሉ ፡ ግዩር ፡ ይኩ
ንክሙ ፡ ወለበሊዕሰ ፡ ባሕቱ ፡ ኢይብልዕዎ ፡ 25 ወኵሉ ፡ ዘበልዐ ፡ ስ
ብሐ ፡ እምውስተ ፡ ዘያመጽኡ ፡ ለእግዚአብሔር ፡ መሥዋዕተ ፡ እም
ውስተ ፡ መራዒ ፡ ለትደምሰስ ፡ ይእቲ ፡ ነፍስ ፡ እምውስተ ፡ ሕዝባ ፡
26 ኵሎ ፡ ደመ ፡ ኢትብልዑ ፡ በኵለሄ ፡ በኀበ ፡ ሀለውክሙ ፡ ኢዘእ
ንስሳ ፡ ወኢዘአዕዋፍ ፡ 27 ኵሉ ፡ ነፍስ ፡ እንተ ፡ በልዐት ፡ ደመ ፡ ለትደ
ምሰስ ፡ ይእቲ ፡ ነፍስ ፡ እምሕዝባ ። 28 ወነበበ ፡ እግዚአብሔር ፡ ለ
ሙሴ ፡ ወይቤሎ ፡ 29 ንግሮሙ ፡ ለደቂቀ ፡ እስራኤል ፡ ወበሎሙ ፡ ዘ
ያመጽእ ፡ መሥዋዕተ ፡ መድኀኒት ፡ ለእግዚአብሔር ፡ ያመጽእ ፡
ቍርባኖ ፡ ለእግዚአብሔር ፡ ውስተ ፡ መሥዋዕተ ፡ መድኀኒቱ ፡ ለእ
ግዚአብሔር ፡ 30 እደዊሁ ፡ ያመጽእ ፡ መሥዋዕቶ ፡ ለእግዚአብሔር ፡
ስብሐ ፡ ትላዕ ፡ ወከብዶ ፡ እንተ ፡ ትንእስ ፡ ያመጽእ ፡ ከመ ፡ ይሢም ፡
ቍርባኖ ፡ ቅድመ ፡ እግዚአብሔር ፡ 31 ወይወድዮ ፡ ካህን ፡ ለስብሐ ፡
ትላዕ ፡ ውስተ ፡ ምሥዋዕ ፡ ወትላውሰ ፡ ይኩን ፡ ለአሮን ፡ ወለደቂቁ ፡
32 ወአገዳሰ ፡ ዘየማን ፡ ይሁብ ፡ ሀብተ ፡ ዘየማን ፡ እምውስተ ፡ መሥ
ዋዕቱ ፡ መድኀኒተክሙ ፡ 33 ዘያመጽእ ፡ ደመ ፡ መድኀኒቱ ፡ ወስብ

---

26 ኵሉ ፡   28 ወይቤሎ ፡] + ንሥኦ ፡ ለአሮን ፡ ወይቤሎ ፡   30 ወከብዱ ፡
31 ለስብሐ ፡ ትላዕ ፡] ለስብሓት ፡ ላዕ ፡, ት postea in ተ emend   32 ወአገዳሰ ፡]
'ደሰ ፡ (simil v 34) | ዘየማን ፡ bis (item vv 33, 34)   33 ወስብሖሂ ፡] ስብሓተሂ ፡

---

23 ኵሉ ፡] ኵሎ ፡ CG om R   24 ወኵሉ ፡ ስብሕ ፡] ወኵሉ ፡ ሥብሐ ፡ CG ወ FHCGR
ኵሎ ፡ ስብሐ ፡ R | ምዉት ፡] ምውት ፡ FHCG ምዉተ ፡ R | ወዘብላዐ ፡ FHCG
ወዘበልዐ ፡ R | ግዩር ፡] ግብር ፡ CG | ወለበሊዕሰ ፡] om ሰ | ኢትብልዕዎ ፡ R
25 ወኵሉ ፡] ኵሎ ፡ R om ወ FHGR | ሥብሖ ፡ HG | መራዕይ ፡   26 ኵሎ ፡]
pr ወ C | በኵልሄ ፡ FH   27 ኵሉ ፡] pr ወ C | እምውስተ ፡ ሕዝባ ፡ FHCG
29 om መሥዋዕተ ፡ 1° R* | ያመጽእ ፡ 2°] ያም' R (item bis v 30) | om ለእ
ግዚአብሔር ፡ 2° CG | om ውስተ ፡ — 30 ለእግዚአብሔር ፡ R* | om ለእግዚአ
ብሔር ፡ 3°   30 እደዊሁ ፡] pr በ C | ተላዕ ፡ FHCG (item vv 31, 34) | ቅድመ ፡]
ለ R   32 ወአገዳሰ ፡] 'ዳሁ ፡ | ዘየማን ፡ 2°] ለካህን ፡ (om ለ R) | መሥዋዕተ ፡ |
መድኀኒትክሙ ፡   33 መድኀኒት ፡ CG | ወስብሖሂ ፡] 'ሐሂ ፡ R |

VII 34—38 Y ሐኒ ፡ ዘእምውስተ ፡ አሮን ፡ ሎቱ ፡ ውእቱ ፡ አገዳ ፡ ዘየማን ፡ ክፍ
ሎሙ ፡ [34] እስመ ፡ ትላዕ ፡ ዘሀብት ፡ ወአገዳ ፡ ዘየማን ፡ ነሣእኩ ፡ እም
ደቂቀ ፡ እስራኤል ፡ እምውስተ ፡ መሥዋዕተ ፡ መድኅኒትክሙ ፡ ዘወ
ሀብከ ፡ ለአሮን ፡ ካህን ፡ ወለደቂቁ ፡ ይኩኖሙ ፡ ሕገ ፡ ዘለዓለም ፡ እ
ምነ ፡ ደቂቀ ፡ እስራኤል ፡ [35] ዝንቱ ፡ ክፍሉ ፡ ለአሮን ፡ ወለደቂቁ ፡
እምነ ፡ መሥዋዕቱ ፡ ለእግዚአብሔር ፡ እምአመ ፡ ይመጽኡ ፡ ይኩኑ ፡
ካህናተ ፡ ለእግዚአብሔር ፡ [36] በከመ ፡ አዘዘ ፡ እግዚአብሔር ፡ የሀብ
ዎሙ ፡ እምአመ ፡ ቀብእዎሙ ፡ እምውስተ ፡ ደቂቀ ፡ እስራኤል ፡
ወይኩኖሙ ፡ ሕገ ፡ ዘለዓለም ፡ በመዋዕሊሆሙ ፡ [37] ዝንቱ ፡ ውእቱ ፡
ሕጉ ፡ ዘለዓለም ፡ ለቍርባን ፡ ወለመሥዋዕት ። ለዘበእንተ ፡ ኀጢአ
ትኒ ፡ ወለዘበእንተ ፡ ንስሓኒ ፡ ወለፍጻሜሁኒ ፡ ወለመሥዋዕተ ፡ መድ
ኅኒት ፡ [38] በከመ ፡ አዘዘ ፡ እግዚአብሔር ፡ ለሙሴ ፡ በደብረ ፡ ሲና ፡
በዕለተ ፡ አዘዞሙ ፡ እግዚአብሔር ፡ ለደቂቀ ፡ እስራኤል ፡ ያበውኡ ፡
ቍርባኖሙ ፡ ለእግዚአብሔር ፡ በገዳም ፡ ዘሲና ።

VIII 1—4 [1] ወነበበ ፡ እግዚአብሔር ፡ ለሙሴ ፡ ወይቤሎ ፡ [2] ንሥእ ፡ ለአሮን ፡
ወለደቂቁ ፡ ወአልባሲሆሙኒ ፡ ወቅብአ ፡ ዘይት ፡ ቅብአሙ ፡ ላህመ ፡
ዘበእንተ ፡ ኀጢአት ፡ ወክልኤ ፡ አባግዐ ፡ ወመስፈርተ ፡ ናእት ፡ [3] ወ
አስተራክብ ፡ ሎቱ ፡ ተዐይነ ፡ ኀበ ፡ ኆኅተ ፡ ደብተራ ፡ ዘመርጡል ፡
[4] ወገብረ ፡ ሙሴ ፡ በከመ ፡ አዘዘ ፡ እግዚአብሔር ፡ ወአስተራከበ ፡

---

34 ዘሀብት ፡] ሀብተ ፡ | መድኀኒተክሙ ፡ R 35 ይመጽኡ ፡] መ sup ras cf C 37 ወለመሥዋዕት ፡] + ለመሥዋዕት ፡ | ኀጢአትኒ ፡] punct int ት et ኒ VIII 1 tot vers rubr 2 ላህም ፡ (item v 14) | ወመስፈርተ ፡] om ተ 4 ወአስተረከበ ፡ ተዐይን ፡ |

FHCGR አሮን ፡] pr ደቂቀ ፡ | ክፍሉ ፡ 34 ተላዐ ፡ C | om ዘሀብት ፡ C | እምውስተ ፡] pr ወ R | መድኀኒቶሙ ፡ CG | ዘወሀብከ ፡] ወወሀብኩ ፡ ('ክዎ ፡ R) | om ካህን ፡ R 35 እምአመ ፡] om እም H | ይመጽኡ ፡] ይትቀብኡ ፡ C | ካህነ ፡ 36 አዘዞ ፡ FHCG | ቀባእክዎሙ ፡ R | በመዋዕሎሙ ፡ FH 37 om ዘለዓለም ፡ | ወለዘፍጻሜኒ ፡ C | መድኀኒት ፡] + ኒ ፡ FHCG 38 ያብኡ ፡ | ለእግዚአብሔር ፡] ቅድመ ፡ እ' VIII 2 ወአልባሶሙ ፡ R | ዘይት ፡ ቅብአሙ ፡] ዘይትቀብኡ ፡ | ወክልኤተ ፡ | ወመስፈርተ ፡] ወመሰበ ፡ C (item vv 26, 31) 3 ወአስተራክብ ፡] ወአስተጋብእ ፡ C (simil v 4) | ሎቱ ፡] ሎሙ ፡ 4 አዘዞ ፡ (item vv 9, 13) |

ተዐይነ ፡ ኀበ ፡ ኆኅተ ፡ ደብተራ ፡ ዘመርጡል ። 5 ወይቤሎሙ ፡ ሙሴ ፡ Y
ለተዐይን ፡ ዝንቱ ፡ ውእቱ ፡ ቃል ፡ ዘአዘዘ ፡ እግዚአብሔር ፡ ትግ VIII 5—14
በሩ ። 6 ወነሥኦሙ ፡ ሙሴ ፡ ለአሮን ፡ ወለደቂቁ ፡ ወኀፀቦሙ ፡ በማይ ፡
7 ወአልበሶ ፡ አልባሰ ፡ ወአቅነቶ ፡ ቅናተ ፡ ወአልበሶ ፡ አልባሰ ፡ ሄጰ
ዳጤ ፡ ወወደየ ፡ ላዕሌሁ ፡ ልብሰ ፡ መትከፍት ፡ ወአቅነቶ ፡ መልዕ
ልተ ፡ ግብረታ ፡ ለልብሰ ፡ መታከፍት ፡ ወአሰረ ፡ ቦቱ ፡ 8 ወወደየ ፡
ላዕሌሁ ፡ ልብሰ ፡ ሎግዮን ፡ ዘተአምር ፡ ወዘጽድቅ ፡ 9 ወወደየ ፡ አክ
ሊለ ፡ ዲበ ፡ ርእሱ ፡ ወወደየ ፡ ውስተ ፡ ውእቱ ፡ አክሊል ፡ መንገለ ፡
ገጹ ፡ ቈጽለ ፡ ወርቅ ፡ ቅዱስ ፡ ዘቅዱሳን ፡ በከመ ፡ አዘዘ ፡ እግዚአብ
ሔር ፡ ለሙሴ ፡ 10 ወነሥአ ፡ ሙሴ ፡ እምውስተ ፡ ቅብእ ፡ ዘይቀብኡ ፡
11 ወይነዝኑ ፡ እምኔሁ ፡ ውስተ ፡ ምሥዋዕ ፡ ስብዕ ፡ ወቀብአ ፡ ለም
ሥዋዕ ፡ ወቀደሰ ፡ ወኵሎ ፡ ንዋዮ ፡ ወማዕከከኒ ፡ ወመንበሮኒ ፡ ወቀ
ደሰ ፡ ወቀብአ ፡ ለደብተራ ፡ ዘመርጡል ፡ ወለንዋያ ፡ ኵሎ ፡ ዘውስ
ቴታ ፡ 12 ከዐወ ፡ ሙሴ ፡ እምነ ፡ ቅብእ ፡ ዘይቀብኡ ፡ ላዕለ ፡ ርእሰ ፡
አሮን ፡ ወቀብኦ ፡ ወቀደሶ ። 13 ወአምጽኦሙ ፡ ሙሴ ፡ ለደቂቀ ፡
አሮን ፡ ወአልበሶሙ ፡ አልባሰ ፡ ወአቅነቶሙ ፡ ቅናታተ ፡ ወወደየ ፡
ላዕሌሆሙ ፡ ቂዳር ፡ በከመ ፡ አዘዘ ፡ እግዚአብሔር ፡ ለሙሴ ፡ 14 ወአ

ኆኅተ :] ኅ sup ras 6 በመይ : 7 አልባሰ : 1°] om punct cf R | ወአቅ
ናት : (simil v 13) 8 ልብሰ : ሎግዮን :] ልግዮን : | ዘታአምር : 9 አክሊለ :]
'ሊል : 11 ወማዕከክኒ : | ወቀብኣ :] 'አ : | ወለንዋያ :] 'የ : 13 ላዕሌሆሙ :]
ሆ ex ሁ emend 14 ወአምጽአ :] ወኣመጽአ :, መ et ጽ sup ras

ተዐይነ :] pr ኵሎ : C 5 ዘአዘዘ : | ትግበሩ :] pr ዘከመ : R 7 አልባሰ : 1°] FHCGR
'ሲሁ : R + ቢሶስ : C | አልባሰ : ሄጰዳጤ :] ልብሰ : ህጰዲጤ : (ሂጰዲጤን : R)
FHGR ጰዴሬ : C | መትከፍት :] መታከ' R | መታከፍት :] መትከ' FHCG |
ወአሠረ : FHCG 8 ሎግዮን :] + ወወደየ : ዲበ : ሎግዮን : FH 9 ቅዱስ :
ዘቅዱሳን :] ቅ' : ዘቅድሳት : FHG ቅ' : ለቅዱሳን : R ዘቅዱስ : C 10 ዘይትቀ
ብኡ : CGR (item v 30) 11 ወነዝኑ : | ስብዐ :] ስብሖ : (vid) R* (vid annot
cap 4 v 6) | ወቅብአ :] ወቀብኦ : FHCG | om ለምሥዋዕ : R | ወቀደሰ : 1°]
'ሶ : | ወመንበሮኒ :] om ኒ | ወቀደሰ : 2°] 'ሳ : FHG 'ሶ : CR | ወቀብኣ :] 'አ :
R | ዘመርጡል :] ወቀደሳ : FH ወቀደሶ : R om CG | ወለንዋያ : ኵሎ :] ወለ
ኵሉ : ንዋያ : | om ዘውስቴታ : 12 ከዐወ :] pr ወ | ዘይትቀብኡ : | ወቀብኦ :]
'ኣ : F 'አ : HG | ወቀደሶ :] 'ሳ : FH 'ሰ : G 13 om አልባሰ : R | ቂዳር :]
'ርሰ : FHG 'ርስ : R አክሊለ : C | አዘዘ :

Y ምጽአ ፡ ላህመ ፡ ዘበእንተ ፡ ኀጢአት ፡ ወወደየ ፡ አሮን ፡ ወደቂቁ ፡
VIII 15—22 እደዊሆሙ ፡ ላዕለ ፡ ርእሱ ፡ ለውእቱ ፡ ላህም ፡ ዘበእንተ ፡ ኀጢአት ፡
15 ወጠብሕዎ ። ወነሥአ ፡ ሙሴ ፡ እምውስቴ ፡ ደሙ ፡ ወወደየ ፡ ው
ስቴ ፡ አቅርንቲ ፡ ምሥዋዕ ፡ ውስተ ፡ አውዱ ፡ በአጽባዕቱ ፡ ወአን
ጽሐ ፡ ለምሥዋዕ ፡ ወከዐወ ፡ ደሞ ፡ ኀበ ፡ መንበረ ፡ መሥዋዕት ፡ ወ
ቀደሶ ፡ ከመ ፡ ያስተስሪ ፡ ሎቱ ። 16 ወነሥአ ፡ ሙሴ ፡ ስብሐ ፡ ዘውስ
ተ ፡ ንዋየ ፡ ውስጡ ፡ ወከብዶ ፡ እንተ ፡ ትንእስ ፡ ወክልኤሆን ፡ ኰል
ያቲሁ ፡ ወስብሐ ፡ ዘላዕሌሆን ፡ ወወደየ ፡ ሙሴ ፡ ውስቴ ፡ ምሥዋዕ ።
17 ወላህመኒ ፡ ወማእሶኒ ፡ ወሥጋሁኒ ፡ ወከዕሤሆን ፡ ወአውዐይዎ ፡
በእሳት ፡ አፍአ ፡ እምትዕይንት ፡ በከመ ፡ አዘዞ ፡ እግዚአብሔር ፡ ለ
ሙሴ ፡ 18 ወአምጽአ ፡ ሙሴ ፡ በግዐ ፡ ዘመሥዋዕት ። ወወደዩ ፡ አሮን ፡
ወደቂቁ ፡ እደዊሆሙ ፡ ላዕለ ፡ ርእሱ ፡ ለውእቱ ፡ በግዕ ፡ 19 ወጠብሖ ፡
ሙሴ ፡ ለውእቱ ፡ በግዕ ፡ ወከዐወ ፡ ደሞ ፡ ውስተ ፡ አውደ ፡ ምሥዋ
ዕ ፡ 20 ወመተሮ ፡ ለውእቱ ፡ በግዕ ፡ በበ ፡ አባላቲሁ ፡ ወወደየ ፡ ሙሴ ፡
ርእሶ ፡ ወአባላቶ ፡ ወስብሐ ፡ 21 ከርሡ ፡ ወእገሪሁኒ ፡ ኀጸቦ ፡ በማይ ፡
ወወደዮ ፡ ሙሴ ፡ ኰሎ ፡ በግዖ ፡ ውስተ ፡ ምሥዋዕ ፡ እስመ ፡ መሥ
ዋዕት ፡ ውእቱ ፡ ዘመዐዛ ፡ ሠናይ ፡ ቍርባን ፡ ውእቱ ፡ ለእግዚአብ
ሔር ፡ በከመ ፡ አዘዞ ፡ እግዚአብሔር ፡ ለሙሴ ፡ 22 ወአምጽአ ፡ ሙሴ ፡
በግዐ ፡ ካልአ ፡ በግዐ ፡ ዘፍጻሜ ፡ ወወደዩ ፡ አሮን ፡ ወደቂቁ ፡ እደዊ

16 ስብሐ፡] 'ሕ፡ 17 ወላህመኒ፡] 'ምኒ፡ FH cf R 18 om ወአምጽአ፡ሙሴ፡ 19 ወጠብሖ፡] 'ሐ፡ et pr ወከዐወ፡ cf R | ለውእቱ፡] ለ parv int lin scr Y* (vid) 20 አበለቱ፡ et ወአበለቱ፡ (sic, R) 21 ከርሦ፡ cf FHCGR | መሥዋዕት፡] punct int ዋ et ዕ

FHCGR 14 ወወደዩ፡ 15 ወአንጽሖ፡ C ወአንጽሐ፡ R | መሥዋዕት፡] ምሥዋዕ፡ ¦ ወቀደሶ፡ FHGR | ያስተሰሪ፡ R | ሎቱ፡] ቦቱ፡ 16 ወከብደ፡ R | ሾለያቲሁ፡ FH (item v 25) | ወወደየ፡ FHR | om ሙሴ፡ 2° C 17 ወላህምኒ፡ FH ወላህምኒ፡ R (lectio in C non lucet) | ወካዕሴሁኒ፡ | ወአውዐየ፡ (om ወ C) 18 ዘመሥዋዕት፡] ለመ' C 19 om ወጠብሖ፡ — በግዕ፡ R | ወከዐወ፡] + ሙሴ፡ 2° FH 20 አባላቲሁ፡] አባሉ፡ R | om ሙሴ፡ R | ወስብሖ፡ 21 ከርሡ፡] ወከርሦ፡ | ወእገሪሁኒ፡] om ኒ R | ኀጸቦ፡] 'በ፡ FHCG pr ወ R | ወወደየ፡ R | om ሙሴ፡ C | ሾሉ፡ FH | በግዐ፡ R | ቍርባን፡] pr ወ | om እግዚአብሔር፡ R
22 om በግዐ፡ 1° R | በግዐ፡ 2°] 'ዕ፡ FHCG

ሆሙ ፡ ላዕለ ፡ ርእሱ ፡ ለውእቱ ፡ በግዕ ፡ 23 ወጠብሕዎ ፡ ወነሥአ ፡ Y VIII 23—30
ሙሴ ፡ እምውስተ ፡ ደሙ ፡ ወወደየ ፡ ውስተ ፡ ከተማ ፡ እገዚኑ ፡ ለአ
ሮን ፡ እንተ ፡ የማን ፡ ወውስተ ፡ ከተማ ፡ አጽባዕተ ፡ እዴሁ ፡ እንተ ፡
የማን ፡ ወውስተ ፡ ከተማ ፡ አጽባዐ ፡ እግሩ ፡ እንተ ፡ የማን ። 24 ወአ
ምጽአሙ ፡ ሙሴ ፡ ለደቂቀ ፡ አሮን ፡ ወወደየ ፡ ሙሴ ፡ እምውስተ ፡
ውእቱ ፡ ደም ፡ ውስተ ፡ ከተማ ፡ እዘኒሆሙ ፡ ዘየማን ፡ ወውስተ ፡
ከተማ ፡ እደዊሆሙ ፡ ዘየማን ፡ ወውስተ ፡ ከተማ ፡ እገሪሆሙ ፡ ዘየ
ማን ። ወከዐዎ ፡ ሙሴ ፡ ለውእቱ ፡ ደም ፡ ውስተ ፡ አውደ ፡ ምሥዋዕ ፡
25 ወነሥአ ፡ ሙሴ ፡ ስብሖ ፡ ወሐቋሁ ፡ ወስብሐ ፡ ከርሡ ፡ ወከብዱ ፡
እንተ ፡ ትንእስ ። ወክልኤሆን ፡ ኵልያቲሁ ፡ ወስብሐ ፡ ዘላዕሌሆን ፡
ወአገዳሁ ፡ ዘየማን ፡ 26 ወነሥአ ፡ እመሥፈርት ፡ ዘፍጻሜ ፡ ዘሀሎ ፡
ቅድመ ፡ እግዚአብሔር ፡ ኅብስተ ፡ ናእት ፡ አኃተ ፡ ወኅብስተ ፡ ዘበ
ቅብእ ፡ አኃተ ፡ ወጸሪቀ ፡ አኃተ ፡ ወወደዮ ፡ ዲበ ፡ ስብሕ ፡ ወዲበ ፡
አገዳ ፡ ዘየማን ፡ 27 ወአንበሮ ፡ ኵሎ ፡ ውስተ ፡ እደወ ፡ አሮን ፡ ወው
ስተ ፡ እደወ ፡ ደቂቁ ። ወአብእዎ ፡ መባአ ፡ ቅድመ ፡ እግዚአብሔር ።
28 ወነሥአ ፡ ሙሴ ፡ እምውስተ ፡ እደዊሆሙ ፡ ወወደዮ ፡ ውስተ ፡ ም
ሥዋዕ ፡ ዲበ ፡ መሥዋዕት ፡ ፍጻሜ ፡ ቍርባን ፡ ዘመዐዛ ፡ ሠናይ ፡ ው
እቱ ፡ ለእግዚአብሔር ፡ 29 ወነሥአ ፡ ሙሴ ፡ ትላዐ ፡ ወመተረ ፡ ከመ ፡
ይደዮ ፡ ቅድመ ፡ እግዚአብሔር ፡ እምነ ፡ በግዕ ፡ ዘፍጻሜ ፡ ወኮነ ፡
ክፍሉ ፡ ለሙሴ ፡ በከመ ፡ አዘዞ ፡ እግዚአብሔር ፡ ለሙሴ ፡ 30 ወነሥአ ፡

---

23 ወነሥአ ፡ (item v 25) | አጽባዕተ ፡] ’ቱ ፡ | እደዊሁ ፡ et እገሪሁ ፡ 24 ከተማ ፡ እዘኒሆሙ ፡] ከተማ ፡ እ sup ras | ዘየማን ፡ 1°] pr እንተ ፡ 26 እመሥፈርት ፡] om እ | አኃተ ፡ 1°] ’ቲ ፡ | ወኅብስተ ፡] ’ት ፡ R 27 መባእ ፡ 28 om ውስተ ፡ | ውእቱ ፡ ለእግዚአብሔር ፡] ለእግዚአብሔር ፡ ወውእቱ ፡

---

23 አጽባዕተ ፡] አጻብዐ ፡ FHG አፀባዐ ፡ R | እንተ ፡ 2°] H R | አጽባዐ ፡] አጻብዐ ፡ FHCGR FHG አጽባዕተ ፡ C አፀብዐ ፡ R 24 om እደዊሆሙ ፡ — ከተማ ፡ 3° FH | ከተማ ፡ 2° et 3°] + አፃብዐ ፡ C | ወከዐወ ፡ R 25 ወከብደ ፡ | ወክልኤ ፡ R 26 ወጸሪቀተ ፡ | ወወደዮን ፡ C 27 ወአንበረ ፡ CG | እደ ፡ bis R | ወአብእሙ ፡ C 28 ወነሥአ ፡ FG 29 ተላዐ ፡

Y VIII 31—36 ሙሴ ፡ እምነ ፡ ቅብእ ፡ ዘይቀብኡ ፡ ወእምነ ፡ ደም ፡ ዘውስተ ፡ ምሥ
ዋዕ ። ወነዝኀ ፡ ላዕለ ፡ አሮን ፡ ወላዕለ ፡ አልባሲሁ ፡ ወላዕለ ፡ ደቂቁ ፡
ወላዕለ ፡ አልባሰ ፡ ደቂቁ ፡ ምስሌሁ ፡ ወቀደሶ ፡ ለአሮን ፡ ወለአልባ
ሲሁ ፡ ወለደቂቁ ፡ ወአልባሰ ፡ ደቂቁ ፡ ምስሌሁ ። [31] ወይቤሎሙ ፡
ሙሴ ፡ ለአሮን ፡ ወለደቂቁ ፡ አብስሉ ፡ ውእተ ፡ ሥጋ ፡ በዐጸደ ፡ ደብ
ተራ ፡ ዘመርጡል ፡ በመከን ፡ ቅዱስ ፡ ወበህየ ፡ ብልዕዎ ፡ ኅብስተኒ ፡
ዘውስተ ፡ መሥፈርት ፡ ዘፍጻሜ ፡ በከመ ፡ አዘዘኒ ፡ እግዚአብሔር ፡
ወይቤለኒ ፡ አሮን ፡ ወደቂቁ ፡ ይብልዕዎ ፡ [32] ወዘተረፈ ፡ እምሥጋ ፡
ወእምኅብስት ፡ በእሳት ፡ አውዕይዎ ፡ [33] ወኢታውጽኡ ፡ እምኖኅተ ፡
ደብተራ ፡ ዘመርጡል ፡ ሰቡዐ ፡ መዋዕለ ፡ ይፌጽማ ፡ እደዊክሙ ፡
[34] በከመ ፡ ገብረ ፡ በይእቲ ፡ ዕለት ፡ እንተ ፡ አዘዘ ፡ እግዚአብሔር ፡
ከመ ፡ ይግበሩ ፡ በዘ ፡ ያስተርእዮ ፡ ለክሙ ፡ [35] ወትነብሩ ፡ ውስተ ፡
ኖኅተ ፡ ደብተራ ፡ ዘመርጡል ፡ ሰቡዐ ፡ ዕለተ ፡ ሌሊተ ፡ ወመዐልተ ፡
ወዕቀቡ ፡ ትእዛዘ ፡ እግዚአብሔር ፡ ከመ ፡ ኢትሙቱ ፡ እስመ ፡ ከማ
ሁ ፡ አዘዘኒ ፡ እግዚአብሔር ፡ [36] ወገብረ ፡ አሮን ፡ ወደቂቁ ፡ ኵሉ ፡
ቃለ ፡ ዘአዘዘ ፡ እግዚአብሔር ፡ ለሙሴ ።

IX 1—3 [1] ወኮነ ፡ በሳምንት ፡ ዕለት ፡ ጸውዖሙ ፡ ሙሴ ፡ ለአሮን ፡ ወለደ
ቂቁ ፡ ወለአእሩገ ፡ እስራኤል ፡ [2] ወይቤሎ ፡ ለአሮን ፡ ንሣእ ፡ ለከ ፡
ላህመ ፡ እምነ ፡ አልህምት ፡ ዘበእንተ ፡ ኀጢአት ፡ ወበግዐ ፡ ለመሥ
ዋዕት ፡ ወአምጽኦሙ ፡ ቅድመ ፡ እግዚአብሔር ፡ [3] ወንግሮሙ ፡ ለአ

---

30 ዘውስተ ፡] ዘ parv int lin scr Y* (vid) | ለአሮን ፡] om ለ 31 ውእቱ ፡ | ብልዕዎ ፡] በ′ 36 ኵሉ ፡ IX 1 በሰምንት ፡ 2 ንሥእ ፡

FHCGR 30 om ወቀደሶ ፡ — ምስሌሁ ፡ 2° R | om ምስሌሁ ፡ bis C | ወአልባሰ ፡] ወለአ′ 31 ውእተ ፡] እምውስተ ፡ R | ኅብስተኒ ፡] pr ወ | om እግዚአብሔር ፡ FH 32 ወዘተርፈ ፡ FHCG 33 ወኢትወጽኡ ፡ FHCG | መዋዕለ ፡] ዕለተ ፡ + እስከ ፡ አመ ፡ (ሶበ ፡ G) ትፌጽሙ ፡ ዕለተ ፡ ፍጻሜክሙ ፡ (+ እስመ ፡ ሰቡዐ ፡ ዕለተ ፡ CG) CGR | om ይፌጽማ ፡ እደዊክሙ ፡ R | ይትፌጸማ ፡ C 34 አዘዞ ፡ R | ያስተርእዮ ፡] ያስተሰርዩ ፡ (R* sup ras) 35 ወታነብሩ ፡ R | ውስተ ፡] ኀበ ፡ R | ትእዛዞ ፡ ለእግዚአብሔር ፡ | ኢትሙቱ ፡ | ከማሁ ፡] ከመዝ ፡ R 36 ወገብሩ ፡ | ኵሎ ፡ IX 1 በሳበዐት ፡ R

እኍግ ፡ እስራኤል ፡ ወበሎሙ ፡ ንሥኡ ፡ ሐርጌ ፡ ፩ ፡ እምውስተ ፡ Y
አጣሊ ፡ ዘበእንተ ፡ ኀጢአት ፡ ወበግዐ ፡ ወላህመ ፡ ወማኅስአ ፡ ዘዓ IX 4—12
መት ፡ ንጹሓነ ፡ ለመሥዋዕት ፡ 4 ወላህመኒ ፡ እምአልህምት ፡ ወበግ
ዐኒ ፡ ለመሥዋዕተ ፡ መድኀኒት ፡ ቅድመ ፡ እግዚአብሔር ፡ ወስንዳሌ ፡
ዘልዉስ ፡ በቅብእ ፡ እስመ ፡ ዮም ፡ ያስተርኢ ፡ እግዚአብሔር ፡ ለከ
ሙ ፡ 5 ወነሥኡ ፡ በከመ ፡ አዘዞሙ ፡ ሙሴ ፡ ቅድመ ፡ ደብተራ ፡ ዘመ
ርጡል ፡ ወመጽአ ፡ ኵሉ ፡ ተዐይን ፡ ወቆመ ፡ ቅድመ ፡ እግዚአብሔር ።
6 ወይቤሎሙ ፡ ሙሴ ፡ ዝንቱ ፡ ውእቱ ፡ ቃል ፡ ዘይቤለከሙ ፡ እግዚ
አብሔር ፡ ግበሩ ፡ ወያስተርኢ ፡ ለከሙ ፡ ስብሓተ ፡ እግዚአብሔር ፡
7 ወይቤሎ ፡ ሙሴ ፡ ለአሮን ፡ ሖር ፡ ኀበ ፡ ምሥዋዕ ፡ ወግበር ፡ ዘበእንተ ፡
ኀጢአትከ ፡ ወመሥዋዕተከ ፡ ወአስተስሪ ፡ ለርእስከ ፡ ወለቤትከ ። ወእ
ምዝ ፡ ግበር ፡ መሥዋዕተ ፡ ዘሕዝብከ ፡ ወአስተስሪ ፡ ሎሙ ፡ በከመ ፡
አዘዘከ ፡ እግዚአብሔር ። 8 ወሖረ ፡ አሮን ፡ ኀበ ፡ ምሥዋዕ ፡ ወጠ
ብኆ ፡ ላህመ ፡ ዘበእንተ ፡ ኀጢአት ፡ 9 ወአምጽኡ ፡ ደቂቀ ፡ አሮን ፡
ደሞ ፡ ኀቤሁ ፡ ወጠምዐ ፡ አጽባዕቶ ፡ ውስተ ፡ ደሙ ፡ ወወደየ ፡ ው
ስተ ፡ አቅርንተ ፡ ምሥዋዕ ፡ ወከዐወ ፡ ደሞ ፡ ውስተ ፡ መንበረ ፡ ም
ሥዋዕ ፡ 10 ወስብሐሰ ፡ ወከልኤሆን ፡ ኵልያቲሁ ፡ ወከብድ ፡ እንተ ፡
ትንእስ ፡ ዘበእንተ ፡ ኀጢአት ። ወወደየ ፡ ውስተ ፡ ምሥዋዕ ፡ በከመ ፡
አዘዘ ፡ እግዚአብሔር ፡ ለሙሴ ፡ 11 ወሥጋሁሰ ፡ ወማእሶ ፡ አውዕዩ ፡
በእሳት ፡ አፍአ ፡ እምትዕይንት ፡ 12 ወጠብኆ ፡ ዘመሥዋዕትኒ ፡ ወአ

---

3 ኦጣሌ፡ R | ወበግዕ፡ወላህም፡ | ንጹሐነ፡ 4 ወላህምኒ፡ et ወበግዕኒ፡ R
7 ወመሥዋዕተከ፡] punct int ተ et ከ | ለርእስከ፡] ስ parv int lin scr Y*
8 ላህም፡ 11 ወማእሱ፡

---

3 እምውስተ፡] እም | ወመሐስአ፡ CGR 4 ዘልውስ፡ FCG | እግዚኣብሔር፡ FHCGR
ለከሙ፡] ord inv 5 ወመጽኡ፡ CR | ወቆሙ፡ C 7 ወመሥዋዕተከ፡] ወዘመ
ሥዋዕትከ፡ FHCG ወዘከመ፡መሥዋዕትከ፡ R | ዘሕዝብከ፡] om ከ | አዘዘከ፡]
አዘዘ፡ FHCG አዘዞ፡ R | እግዚኣብሔር፡] + ለሙሴ፡ R 8 ኀጢአቱ፡ 9 ደሞ፡
1°] ደመ፡ R | ወጠምዐ፡] ወጠብዐ፡ R* + መሥዋዕተ፡በ R (sic) | ምንባረ፡FH
10 ወስብሖሰ፡ et ወከብዶ፡ | ኵሊያቲሁ፡ FH (item v 19) | ወወደየ፡] om ወ
conj FHCG | አዘዞ፡ 11 አውዐዩ፡ FHCG አውዕይዎ፡ R | በትዕይንት፡ R

IX 13--23

Y ምጽኡ ፡ ደቂቀ ፡ አሮን ፡ ኀቤሁ ፡ ደሞ ፡ ወከዐዎ ፡ አውደ ፡ ምሥዋዕ ፡
13 ወመሥዋዕቶኒ ፡ ወአምጽኡ ፡ ሎቱ ፡ በበመለያልይሁ ፡ ወርእሶኒ ፡
ወወደየ ፡ ውስተ ፡ ምሥዋዕ ፡ 14 ዲበ ፡ መሥዋዕት ፡ 15 ወእምገዘ ፡ አ
ብአ ፡ ቍርባኖ ፡ ለሕዝብ ፡ ወነሥአ ፡ ለውእቱ ፡ ሐርጌ ፡ ዘበእንተ ፡
ኀጢአት ፡ ዘሕዝብ ፡ ወጠብሐ ፡ ወአንጽሖ ፡ ወመተሮ ፡ ከመ ፡ ዘቀ
ዳሚ ፡ 16 ወአብአ ፡ መሥዋዕተ ፡ ወገብሮ ፡ በሕጉ ፡ 17 ወአምጽኡ ፡
ምልአ ፡ እዴሁ ፡ እምኔሁ ፡ ወወደየ ፡ ውስተ ፡ ምሥዋዕ ፡ ዘእንበለ ፡
መሥዋዕት ፡ ዘነግህ ። 18 ወእምገዘ ፡ ጠብሐ ፡ ላህመ ፡ ወበግዐ ፡ ዘመ
ሥዋዕተ ፡ መድኀኒት ፡ ዘሕዝብ ፡ ወአምጽኡ ፡ ደቂቀ ፡ አሮን ፡ ደሞ ፡
ኀቤሁ ፡ ወከዐውዎ ፡ አውደ ፡ ምሥዋዕ ፡ 19 ወስብሐ ፡ ዘላህም ፡ ወዘ
በግዕኒ ፡ ወሐቋሁ ፡ ወስብሐ ፡ ዘይገለብቦ ፡ ለከርሥ ፡ ወክልኤሆን ፡
ኵልያቲሁ ፡ ወስብሐ ፡ ዘላዕሌሆን ፡ ወከብድ ፡ እንተ ፡ ትንእስ ፡ 20 ወ
አንበረ ፡ ስብሐ ፡ ዲበ ፡ ትላዕ ፡ ወወደዮ ፡ ውስተ ፡ ምሥዋዕ ፡ 21 ወት
ላዕ ፡ ወአገዳ ፡ ዘየማን ፡ ምታሩ ፡ ለአሮን ፡ ሀብቱ ፡ ውእቱ ፡ ውስተ ፡
ዘቅድመ ፡ እግዚአብሔር ፡ በከመ ፡ አዘዘ ፡ ለሙሴ ፡ 22 ወአልዐለ ፡ አ
ሮን ፡ እዴሁ ፡ ላዕለ ፡ ሕዝብ ፡ ወባረኮሙ ፡ ወወረደ ፡ ገቢሮ ፡ ዘበእ
ንተ ፡ ኀጢአት ፡ ወዘመሥዋዕት ፡ ወዘመድኀኒት ። 23 ወቦኡ ፡ ሙሴ ፡
ወአሮን ፡ ውስተ ፡ ደብተራ ፡ ዘመርጡል ፡ ወወፂኦሙ ፡ ባረኮሙ ፡

---

13 በበማለሊሁ፡ 18 ላህም፡ | ዘመሥዋዕት፡ | ደም፡ 19 ወስብሐ፡ 2°] + ወስብሐ፡ 3°, ወ sup ዘ, ስ ex ከ emend, ብ et ሐ sup ras cf R 21 ምታራ፡ 22 ወበርኮሙ፡

FHCGR 13 ወአምጽኡ፡] om ወ | በበ፡መለያልዩሁ፡ R | ወወደየ፡ 14 ዲበ፡] pr ወ ኀፀበ፡ንዋየ፡ውስጡ፡ወእገሪሁ፡ወወደየ፡ላዕለ፡ምሥዋዕ፡ C 15 ወነሥአ፡ HCG | ወጠብሖ፡ 17 ወአምጽኡ፡] 'አ፡ C + መሥዋዕተ፡ FHGR + እመሥዋዕት፡ስንዳሌ፡ C | መልአ፡ FHCG(?) | ወወደየ፡ 18 ደመ፡ R | ወከዐዎ፡ FHGR ወከዐወ፡ C 19 ዘላህም፡] + ኒ፡ | ዘይገለብቦ፡] 'ባ፡ FHCG om R | ለከርሥ፡] 'ሡ፡ FHCG ዘከርሡ፡ R | ወከብደ፡ FHCG 20 ሥብሖ፡ FH | ተላዐ፡ | ወወደየ፡ C 21 ወተላዐ፡ | መተረ፡ | ለአሮን፡] om ለ C + እስመ፡ C | om ውስተ፡ | ዘቅድመ፡] om ዘ C 22 ወዘመሥዋዕት፡መድኀኒት፡ CGR 23 ወወፂኦሙ፡] om ወ conj et post ሕዝብ፡ 1° pos R | ባረኮሙ፡] ባረኮሞ፡ (pr ወ R)

ለኵሉ ፡ ሕዝብ ። ወአስተርአየ ፡ ስብሐተ ፡ እግዚአብሔር ፡ ለኵሉ ፡ Y IX 24
ሕዝብ ፡ 24 ወወፅአት ፡ እሳት ፡ እምኀበ ፡ እግዚአብሔር ፡ ወበልዐት ፡
መሥዋዕቶ ፡ ዘውስተ ፡ ምሥዋዕ ፡ ወስብሖኒ ፡ ወርእየ ፡ ኵሉ ፡ ሕዝ
ብ ፡ ወደንገፁ ፡ ወወድቁ ፡ በገጾሙ ፡

1 ወነሥኡ ፡ ደቂቀ ፡ አሮን ፡ ናዳብ ፡ ወአብዩድ ፡ ፩ ፡ ፩ ፡ ማዕጠን X 1—6
ቶሙ ፡ ወወደዩ ፡ ውስቴቶን ፡ እሳተ ፡ ወወደዩ ፡ ውስቴቶን ፡ ዕጣነ ።
ወአቅደሙ ፡ ወአምጽኡ ፡ ቅድመ ፡ እግዚአብሔር ፡ እሳተ ፡ ዘእም
ባዕድ ፡ ዘኢአዘዘ ፡ እግዚአብሔር ፡ 2 ወወፅአ ፡ እሳት ፡ እምኀበ ፡ እግ
ዚአብሔር ፡ ወበልዖቶሙ ፡ ወሞቱ ፡ በቅድመ ፡ እግዚአብሔር ።
3 ወይቤሎ ፡ ሙሴ ፡ ለአሮን ፡ ዝንቱ ፡ ውእቱ ፡ ዘይቤ ፡ እግዚአብሔር ፡
በእለ ፡ ይቀርቡኒ ፡ እትቄደስ ፡ ወበኵሉ ፡ ተዐይን ፡ እሴባሕ ፡ ወደን
ገፀ ፡ አሮን ፡ 4 ወጸውዖሙ ፡ ለአሚሳዱ ፡ ወለኤሱፋን ፡ ደቂቀ ፡ አዚ
ሔል ፡ ደቂቀ ፡ እኁሁ ፡ ለአሮን ። ወይቤሎሙ ፡ ሖሩ ፡ ወንሥኡ ፡ አ
ኃዊክሙ ፡ እምቅድመ ፡ ቅዱሳን ፡ ወአውፅእዎሙ ፡ አፍአ ፡ እምት
ዕይንት ፡ 5 ወቦኡ ፡ ወአውፅእዎሙ ፡ በአልባሲሆሙ ፡ አፍአ ፡ እም
ትዕይንት ፡ በከመ ፡ ይቤሎሙ ፡ ሙሴ ። 6 ወይቤሎሙ ፡ ሙሴ ፡ ለአ
ሮን ፡ ወለአልዓዛር ፡ ወለይታምር ፡ ደቂቁ ፡ ርእሰክሙ ፡ ኢትቅርዑ ፡
ወአልባሲክሙ ፡ ኢትስጥጡ ፡ ከመ ፡ ኢትሙቱ ፡ ወኢይኩን ፡ ሀከክ ፡
ወመንሱት ፡ ላዕለ ፡ ኵሉ ፡ ተዐይን ። ወአኃዊክሙሰ ፡ ኵሉ ፡ ቤተ ፡

X 1 ማዕጠንቶሙ ፡ | እሳት ፡ bis et ዕጣን ፡   6 ርእስክሙ ፡ R | ኢትቅርፁ ፡] ፀ et ሰ una et eadem lit | ሀከክ ፡

---

24 ዘውስተ ፡] ዘላዕለ ፡ C ዘዲበ ፡ G | ምሥዋዕ ፡] መሥዋዕት ፡ R | ወስብሖኒ ፡ | FHCGR
ወደንገፀ ፡ FHCG   X 1 ወአቢዩድ ፡ FH | ማዕጠንተ ፡ FHCG | ውስቴቶን ፡ 1°]
ውስቴቱ ፡ G | ውስቴቶን ፡ 2°] ላዕሌሁ ፡ C ውስቴቱ ፡ G | om ወአቅደሙ ፡ | ዘኢ
አዘዞሙ ፡   2 ወወፅአ ፡] 'አት ፡ FHCG ወመጽአት ፡ R   3 ይቄርቡኒ ፡ (sic) R
4 ወጸውዖሙ ፡] + ሙሴ ፡ | var ለሚሳዴ ፡ | var ወለኤሊሳፈን ፡ | om ደቂቀ ፡ 2°
C | ለአሮን ፡] ለአበ ፡ አሮን ፡ | ወንሥኡ ፡] om ወ | ቅዱሳን ፡] መቅደስ ፡ C | ወአው
ፅእዎሙ ፡] + በአልባሲሆሙ ፡ C   6 ወይቤሎ ፡ R | ወለእልዓዛር ፡ ወለይታመር ፡
FH (simil vv 12, 16) | ወአልባሲክሙ ፡] + ኒ ፡ FHCG | om ሀከክ ፡ ወ | ትዕይ
ንት ፡ R | ወአኃዊክሙሰ ፡] om ወ |

Y X 7—14 እስራኤል ፡ ውእቱ ፡ በከይዎሙ ፡ ለእለ ፡ ውዕዩ ፡ እለ ፡ አውዐዮሙ ፡
እግዚአብሔር ፡ 7 እምኖኅተ ፡ ደብተራ ፡ ዘመርጡል ፡ ኢትፃኡ ፡
ከመ ፡ ኢትሙቱ ፡ እስመ ፡ ቅብኡ ፡ ዘይቀብኡ ፡ ዘእግዚአብሔር ፡ ላዕ
ሌክሙ ፡ ሀለወ ፡ ወገብሩ ፡ በከመ ፡ አዘዘ ፡ ሙሴ ። 8 ወነበበ ፡ እግዚ
አብሔር ፡ ለአሮን ፡ ወይቤሎ ፡ 9 ወይነ ፡ ወሜሰ ፡ ኢትስተዩ ፡ አንተ ፡
ወደቂቅከ ፡ ምስሌከ ፡ ሶበ ፡ ትበውኡ ፡ ውስተ ፡ ደብተራ ፡ ዘመርጡል ፡
አው ፡ ሶበ ፡ ትበውኡ ፡ ውስተ ፡ ምሥዋዕ ፡ ወኢትመውቱ ፡ ሕግ ፡
ዘለዓለም ፡ በመዋዕሊክሙ ። 10 ዘበቱ ፡ ይትፈለጡ ፡ ማእከለ ፡ ቅዱ
ሳን ፡ ወማእከለ ፡ ርኩሳን ፡ ወማእከለ ፡ ንጹሓን ፡ ወማእከለ ፡ እለ ፡
ኢኮኑ ፡ ንጹሓን ፡ 11 ወትሜህሮሙ ፡ ለደቂቀ ፡ እስራኤል ፡ ኵሎ ፡ ሕግ ፡
ዘነገሮሙ ፡ እግዚአብሔር ፡ በእደ ፡ ሙሴ ፡ 12 ወይቤሎሙ ፡ ሙሴ ፡ ለአ
ሮን ፡ ወለአልዓዛር ፡ ወለይታምር ፡ ደቂቁ ፡ እለ ፡ ተረፉ ፡ ንሥኡ ፡
መሥዋዕተ ፡ ዘተረፈ ፡ እምቍርባኑ ፡ ለእግዚአብሔር ፡ ወብልዑ ፡
ናእተ ፡ በኀበ ፡ ምሥዋዕ ፡ ቅዱስ ፡ ለቅዱሳን ፡ ውእቱ ፡ 13 እስመ ፡ ሕ
ገግ ፡ ውእቱ ፡ ለከ ፡ ወሕጎሙ ፡ ውእቱ ፡ ለደቂቅከ ፡ እምነ ፡ መሥዋ
ዕቱ ፡ ለእግዚአብሔር ፡ እስመ ፡ ከማሁ ፡ አዘዘኒ ፡ 14 ወትላዐኒ ፡ ዘመ
ባእ ፡ ወአገዳኒ ፡ ዘመባእ ፡ ትበልዑ ፡ በመካን ፡ ቅዱስ ፡ አንተ ፡ ወደ
ቂቅከ ፡ ወቤትከ ፡ ምስሌከ ፡ ሕግከ ፡ ውእቱ ፡ ለከ ፡ ወሕጎሙ ፡ ውእቱ ፡
ለደቂቅከ ፡ ውእቱ ፡ ዘተውህበ ፡ ለክሙ ፡ እምውስተ ፡ መሥዋዕተ ፡

---

8 tot vers rubr 10 ንጹሓነ ፡] 'ን ፡ 12 ወይቤሎሙ ፡] ይቤሎ sup ras | ለአ
ሮን ፡] ወአ' | ወለአልዓዛር ፡] om ለ | ወበልዑ ፡ 13 ሕገግ ፡] ሕገገ ፡ | ለደቂቅከ ፡]
ቅከ sup ras 3 litt 14 ወትላዐኒ ፡ R (nominat)

FHCGR ውእቱ ፡] እሙንቱ ፡ C om GR | ይብከይዎሙ ፡ CG ብከይዎሙ ፡ R 7 እም
ኖኅተ ፡] pr ወ | ቅብኡ ፡] 'እ ፡ | ዘይትቀብኡ ፡ CGR | አዘዘ ፡] አዘዘሙ ፡ R ይቤ
ሎሙ ፡ FHCG 9 ኢትስተይ ፡ C ኢትስተዩ ፡ R | ውስተ ፡ 2°] ኀበ ፡ | ወኢት
ሙቱ ፡ CGR | ሕግ ፡ | በመዋዕሊክሙ ፡] + ውእቱ ፡ ዝንቱ ፡ 10 ይትፈለጥ ፡
11 ወትምህሮሙ ፡ R 12 ተረፉ ፡] ተርፉ ፡ | ዘተርፈ ፡ FHCG | እምቍርባኑ ፡]
om እም R 13 ሕገግ ፡] ሕግከ ፡ | አዘዘኒ ፡] + እግዚአብሔር ፡ 14 ወተላዐኒ ፡ |
ወቤትከ ፡] pr አንተ ፡ 2° R | ሕግከ ፡] ሕገከ ፡ R ሕግ ፡ CG | om ውእቱ ፡ 3°

መድኀኒት ፡ ዘደቂቀ ፡ እስራኤል ፡ [15] አገዳ ፡ ዘመባእ ፡ ወትላዕ ፡ ወዘይ Y X 15—20
ፈልጡ ፡ ውስተ ፡ ምሥዋዕ ፡ ዘስብሐት ፡ ያመጽእዎ ፡ ፈሊጠሙ ፡
ወይፈልጥዎ ፡ በቅድመ ፡ እግዚአብሔር ። ወይኩንከ ፡ ለከ ፡ ወለደ
ቂቅከ ፡ ምስሌከ ፡ ሕገ ፡ ዘለዓለም ፡ በከመ ፡ አዘዘ ፡ እግዚአብሔር ፡
ለሙሴ ። [16] ወኀሠሠ ፡ ሙሴ ፡ ለኀርጌ ፡ ዘበእንተ ፡ ኀጢአት ፡ ወሶበ ፡
የኀሥሥ ፡ በእንተ ፡ ዘወድአ ፡ ውዕየ ፡ ወተምዕዐ ፡ ሙሴ ፡ ላዕለ ፡ አ
ልዓዛር ፡ ወይታምር ፡ ደቂቁ ፡ ለአሮን ፡ እለ ፡ ተረፉ ፡ [17] ወይቤሎሙ ፡
ለምንት ፡ ኢበላዕክሙ ፡ ዘበእንተ ፡ ኀጢአት ፡ በመካን ፡ ቅዱስ ፡ እ
ስመ ፡ ቅዱስ ፡ ውእቱ ፡ ለቅዱሳን ። ወወሀበክሙ ፡ ዘንተ ፡ ትብልዑ ፡
ከመ ፡ ትሕድጉ ፡ ኀጢአተ ፡ ትዕይንት ፡ ወታስተርእዩ ፡ ሎሙ ፡ ቅ
ድመ ፡ እግዚአብሔር ፡ [18] እስመ ፡ ኀበ ፡ ቦአ ፡ ደሙ ፡ ውስተ ፡ ቅዱ
ሳት ፡ በቅድሜሆሙ ፡ በውስጥ ፡ ትብልዕዎ ፡ በመካን ፡ ቅዱስ ፡ በከመ ፡
ተአዘዝኩ ፡ [19] ወተናገሮ ፡ አሮን ፡ ለሙሴ ፡ ወይቤሎ ፡ ሶበ ፡ ዮም ፡
አመ ፡ ቀደስኩ ፡ ዘበእንተ ፡ ኀጢአቶሙ ፡ ወመሥዋዕቶሙኒ ፡ ቅድመ ፡
እግዚአብሔር ፡ ዛቲ ፡ ረከበተኒ ፡ ዮጊ ፡ ኢከነ ፡ ሠናየ ፡ ቅድመ ፡ እግ
ዚአብሔር ፡ ከመ ፡ እብላዕ ፡ ዘበእንተ ፡ ኀጢአት ፡ [20] ወሰምዐ ፡ ሙሴ ፡
ወአደሞ ።

[1] ወነበቦሙ ፡ እግዚአብሔር ፡ ለሙሴ ፡ ወለአሮን ። ወይቤሎሙ ፡ XI 1, 2
[2] ንግርዎሙ ፡ ለደቂቀ ፡ እስራኤል ፡ ወበልዎሙ ፡ ዝንቱ ፡ ውእቱ ፡
እንስሳ ፡ ዘትበልዑ ፡ እምውስተ ፡ ኵሉ ፡ እንስሳ ፡ ዘሀሎ ፡ ዲበ ፡

---

15 ዘመባእ፡ወትላዕ፡] ባእ፡ወ sup ras XI 1 ወነበቦሙ፡ — ወለአሮን፡ rubr
2 ንግሮሙ፡ | ወበልዎሙ፡] ል ex ሎ emend

---

15 ወትላዕ፡ ('ዐ፡ G) | ወዘይፈልጡ፡] om ወ | ምሥዋዕ፡ዘስብሐት፡] መሥዋ FHCGR ዕት፡ዘስብሐ፡ | ያምጽእዎ፡ R | ወይኩን፡ R | ሕግ፡ FHCG | አዘዘ፡] አዘዚ፡ et om ለሙሴ፡ C 16 በእንተ፡ዘወድአ፡ውዕየ፡] ወናሁ፡ውዑይ፡ C | በእንተ፡] በ FHGR | om ሙሴ፡ 2° C | ላዕለ፡] ዲበ፡ | ተርፉ፡ FHCG 17 om ወይቤሎሙ፡ R | ውእቱ፡ለቅዱሳን፡] ord inv | ትበልዑ፡] ትብ' ante ዘንተ፡ R | ወታስተርእዩ፡] ወታስተስርዩ፡ 18 ኀበ፡ቦአ፡] ለዘቦአ፡ C ኢቦአ፡ G | ቅዱሳት፡] ቅድሳት፡ FHG ቅድስት፡ R መቅደስ፡ C | በቅድሜሁ፡ | በውስጥ፡] 'ጠ፡ FH pr ወ R 19 ቀደሱ፡ FHCG | ሠናይ፡ FHG XI 2 ዲበ፡] ውስተ፡ R

Y ምድር ፡ [3] ኵሉ ፡ እንስሳ ፡ ዘንፉቅ ፡ ሰኰናሁ ፡ ወስጡቅ ፡ ጽፈሪሁ ፡
XI 3—11 ማእከሉ ፡ ወእንተ ፡ ከልኤቲ ፡ ውእቱ ፡ ወዘይትመሰኳዕ ፡ እምውስተ ፡
እንስሳ ፡ ኪያሁ ፡ ብልዑ ። [4] ወባዕንቱ ፡ ባሕቱ ፡ ዘኢትበልዑ ፡ እምው
ስተ ፡ ዘኢይትመሰኳዕ ፡ እምነ ፡ ዘንፉቅ ፡ ሰኰናሁ ፡ ገመል ፡ እስመ ፡
ይትመሰኳዕ ፡ ወኢኮነ ፡ ንፉቅ ፡ ሰኰናሁ ። ዝንቱ ፡ ውእቱ ፡ ለክሙ ፡
[5] ወዳሲጳዳሂ ፡ እስመ ፡ ይትመሰኳዕ ፡ ወኢኮነ ፡ ንጹሐ ፡ ወኢንፉቅ ፡
ሰኰናሁ ፡ ዝንቱ ፡ ርኩስ ፡ ውእቱ ፡ ለክሙ ፡ [6] ወኪሮግርዮስኒ ፡ እስ
መ ፡ ይትመሰኳዕ ፡ ወኢኮነ ፡ ንፉቀ ፡ ሰኰናሁ ፡ ውእቱ ፡ ርኩስኒ ፡
ውእቱ ፡ ለክሙ ፡ [7] ወሐረውያኒ ፡ እስመ ፡ ንፉቅ ፡ ሰኰናሁ ፡ ወስጡቅ ፡
እምነ ፡ ማእከለ ፡ ጽፈሪሁ ፡ ወኢይትመሰኳዕ ፡ ወኢትብላዕ ፡ ውእ
ቱ ፡ ርኩስ ፡ ውእቱ ፡ ለክሙ ፡ [8] እምነ ፡ ሥጋሆሙ ፡ ኢትብልዑ ፡
ወበድኖ ፡ ኢትግሥሡ ፡ እስመ ፡ ርኩሳን ፡ ውእቶሙ ፡ ለክሙ ፡ [9] ወ
ዝንቱ ፡ ዘትበልዑ ፡ እምነ ፡ ኵሉ ፡ ዘውስተ ፡ ማይ ፡ ኵሎ ፡ ዘቦ ፡ ክ
ንፈ ፡ ወቊሳረ ፡ ዘሀሎ ፡ ውስተ ፡ ማይ ፡ ወውስተ ፡ ባሕር ፡ ወውስተ ፡
አፍላግ ፡ ውእቱ ፡ ዘትበልዑ ፡ [10] ወኵሉ ፡ ዘአልቦ ፡ ክንፈ ፡ ወቊሳረ ፡
ዘውስተ ፡ ማይ ፡ ወዘውስተ ፡ ባሕር ፡ ወዘውስተ ፡ አፍላግ ፡ እምነ ፡
ኵሉ ፡ ዘይትጐሳዕ ፡ ማይ ፡ ወእምነ ፡ ኵሉ ፡ ነፍስ ፡ እንተ ፡ ሕያውት ፡
ውስተ ፡ ማይ ፡ ርኩስ ፡ ውእቱ ፡ [11] ወርኩሰ ፡ ይከውነክሙ ። እምነ ፡

---

5 ወኢኮነ ፡] ኢ parv in marg Y* (vid) 8 ውእቶሙ ፡] ቶ ex ቱ emend et ሙ parv int lin scr Y* 9 om ዘውስተ ፡ ማይ ፡ ኵሉ ፡ cf R | ወቊሳረ ፡] 'ር ፡ (item v 12) | om ዘሀሎ ፡ — 10 ወቊሳረ ፡

FHCGR 3 ኵሉ ፡] ኵሎ ፡ C pr እም R | ጽፍሩ ፡ FHCG | ወዘይትመሰኳዕ ፡] ወዘያመሰ
ኵዕ ፡ C (simil vv 4—7, 26) om ወ R 4 ዘኢይትመሰኳዕ ፡] om ኢ | እምነ ፡]
pr ወ | ዘንፉቅ ፡] ዘኢን' R | ገመለ ፡ G | ንፉቅ ፡] 'ቀ ፡ CGR | ዝንቱ ፡] + ርኩስ ፡
5 ወዳሲጳዳሂ ፡ R | om ንጹሐ ፡ ወኢ | ንፉቀ ፡ CGR | ዝንቱ ፡] pr ወ + ኒ 6 ወ
ኪሮግርሊዮስኒ ፡ ('ን ፡ FH) FHCG | ይትመሰኳዕ ፡ — ሰኰናሁ ፡] ንፉቅ ፡ ሰኰናሁ ፡
ወሥጡቅ ፡ ጽፈሪሁ ፡ እማእከሉ ፡ ወኢያመሰኵዕ ፡ C | ንፉቅ ፡ FH | ወውእቱኒ ፡
ርኩስ ፡ 7 ወሐራውያኒ ፡ CGR | ማእከሉ ፡ R | ወኢትብላዕ ፡ ውእቱ ፡] ወው
እቱኒ ፡ 8 ወበድኖ ፡] 'ኖሙ ፡ (+ ኒ ፡ FHCG) 9 om ኵሉ ፡ R | ቅሳረ ፡ FH
CR semper 10 ዘይጐሥዕ ፡ | ነፍስ ፡] pr ዘ R 11 ወርኩሰ ፡ | ይኩንክሙ ፡ |

ሥጋሆሙ ፡ ኢትብልዑ ፡ ወበድኖሙ ፡ አስቆርሩ ፡ 12 ወኵሉ ፡ ዘአ Y XI 12—23
ልቦ ፡ ክንፈ ፡ ወቍሳረ ፡ እምነ ፡ ዘውስተ ፡ ማይ ፡ ርኩስ ፡ ውእቱ ፡ ለ
ክሙ ፡ 13 ወዝንቱ ፡ ዘታስቆርሩ ፡ እምነ ፡ አዕዋፍ ፡ ወዘትበልዑ ፡ እ
ስመ ፡ ርኩስ ፡ ውእቱ ፡ ንስር ፡ ወገሪጸ ፡ ወአልያጦን ፡ 14 ወጊጸን ፡ ወ
ግልዋቃ ፡ ወሆባይ ፡ ወኵሉ ፡ ዘአምሳሉ ፡ 15 ወቋዕ ፡ ወኵሉ ፡ ዘአም
ሳሉ ፡ 16 ወሰገኖ ፡ ወኵሉ ፡ ዘአምሳሉ ፡ ወለሮን ፡ ወዘአምሳሉ ፡ ወጕዛ ፡
ወዘአምሳሉ ፡ 17 ወጕጋ ፡ ወዘአምሳሉ ፡ ወቀጠራጥቄን ፡ ወኢብን ፡
18 ወጸርፍያና ። ወአድገ ፡ መረብ ፡ ወቀቀኖን ፡ 19 ወሮድዮን ፡ ወካረ
ድዮን ፡ ወዘይመስሎ ፡ ወኤጳፃ ፡ ወጽግንት ፡ 20 ወኵሉ ፡ ዘይትሐወስ ፡
ወአዕዋፍ ፡ ዘይሰርር ፡ ወዘየሐውር ፡ በአርባዕ ፡ ርኩስ ፡ ውእቱ ፡ ለ
ክሙ ። 21 አላ ፡ ዝንቱ ፡ ዘትበልዑ ፡ እምነ ፡ ዘይትሐወስ ፡ እምነ ፡ አዕ
ዋፍ ፡ ዘየሐውር ፡ በአርባዕ ፡ ዘቦ ፡ አገዳ ፡ መልዕልተ ፡ እገሪሁ ፡ በዘ
ይሰርር ፡ ቦቱ ፡ መልዕልተ ፡ ምድር ። 22 ወዝንቱ ፡ ዘኢትበልዑ ፡ እም
ኔሁ ፡ ደገብያ ፡ ወዘአምሳሉ ፡ ወአፍዮማን ፡ ወዘአምሳሉ ፡ ወአንበጣ ፡
ወዘአምሳሉ ። 23 ወእምነ ፡ ዘአምሳሉ ፡ ዘይሰርር ፡ ዘ፬ ፡ እገሪሁ ፡ ርኩስ ፡

12 ወዙሉ ፡ R | ክንፈ ፡] ከ (item v 9 vid) 13 ዘታስቆርሩ ፡] om H | ወገሪጸ ፡] sup has litt 2 vocabula parv scripta et postea obliterata, cf R 14 ዘአም ሰሉ ፡ ubique in hoc cap 16 ወዙሉ ፡ ዘአምሳሉ ፡] nil nisi ወዙሉ ፡ | ወሰሮን ፡] ሰሮ sup ras 18 መረብ ፡] ረ parv int lin scr Y* 19 ወጽግነተ ፡ R 21 ዘትበልዑ ፡] om H sed cf interpol | እምነ ፡ አዕዋፍ ፡] ወአ' sed cf interpol | በአርባዕ ፡] + ርኩስ ፡ ውእቱ ፡ ለክሙ ። አላ ፡ ዝንቱ ፡ ዘትበልዑ ፡ እምነ ፡ አዕዋፍ ፡ ዘየ ሐውር ፡ በአርባዕ ፡ 22 ወአፍዮማን ፡] ማ parv int lin 23 ዘ፬ ፡] om H

ወቢድኖሙ ፡] + ኒ ፡ FHCG 13 ወዘኢትበልዑ ፡ | ወግሪጸ ፡ | ወአሊያጦን ፡ R | FHCGR
In marg R nomina Amharica ita habet: እባብ ፡ ዋጭ ፡, አገዳ ፡ ስብ ፡ (scil. ሰበር ፡), ዘማች ፡ አ ፡ (scil. አሞራ ፡), ጫት ፡ 14 ወጌጸ ፡ FH ወግጸ ፡ C ወጊጸ ፡ GR | ወግለውቃ ፡ FH ወግላውቃ ፡ (ወገ' R) CGR | ወዙሉ ፡] om ዙሉ ፡ C | ዘአምሳ ሊሁ ፡ R (item vv 15, 16) 16 ወጉዛ ፡ CG 17 ወጉጓ ፡ FH | om ወዘአ ምሳሉ ፡ | ወቀጠራቅጢን ፡ | ወኢብን ፡ R 18 ወጸርፍሪየና ፡ FHCG ወጸርፍ ሪያና ፡ R 19 ወአሮዲዮን ፡ | ወከራድርዮን ፡ FHCG | ወኤጳጳ ፡ FH ወሄጳጳ ፡ CG ወኤጳጳ ፡ R 20 ወአዕዋፍ ፡] om ወ | om ዘይሰርር ፡ ወ | በአርባዕ ፡] + እ ግሩ ፡ C (item vv 21, 27) 21 ዝንቱ ፡] pr እም R 22 ዘኢትበልዑ ፡] ዘት በልዑ ፡ H pr ዘትበልዑ ፡ እምኔሁ ፡ ወዝንቱ ፡ C | ደገቢያ ፡ FH ደጎብያ ፡ CG | ወዘአምሳሉ ፡ 1°] + ወአቃጣን ፡ (ወአቃጦን ፡ H ወአጠቀን ፡ G ወአጣቃን ፡ R) ወዘአምሳሉ ፡ | ወአፍዮማክን ፡ FHCG ወፍዮማክን ፡ R 23 om ዘአምሳሉ ፡ | ርኲስ ፡ FHCG

Y ውእቱ ፡ ለከሙ ፡ [24] ወበሙ ፡ ትረኵሱ ፡ ኵሉ ፡ ዘገሰሰ ፡ በድኖሙ ፡
XI 24—33 ርኩስ ፡ ውእቱ ፡ እስከ ፡ ሰርክ ። [25] ወኵሉ ፡ ዘአልዐለ ፡ በድኖሙ ፡
ይኅፅብ ፡ አልባሲሁ ፡ ወርኩስ ፡ ውእቱ ፡ እስከ ፡ ሰርክ ። [26] ወእምነ ፡
ኵሉ ፡ እንስሳ ፡ ዘንፉቅ ፡ ሰኰናሁ ፡ ወስጡቅ ፡ ጽፈሪሁ ፡ ወኢይትመ
ሰኳዕ ፡ ርኩስ ፡ ውእቱ ፡ ለከሙ ፡ ኵሎ ፡ ዘገሰሰ ፡ በድኖሙ ፡ ርኩስ ፡
ውእቱ ፡ ለከሙ ፡ [27] ወኵሉ ፡ ዘየሐውር ፡ በእደዊሁ ፡ እምነ ፡ ኵሉ ፡
አራዊት ፡ ዘየሐውር ፡ በ፬ ፡ ርኩስ ፡ ውእቱ ፡ ለከሙ ፡ ወዘገሰሰ ፡ በድ
ኖሙ ፡ ርኩስ ፡ ውእቱ ፡ እስከ ፡ ሰርክ ። [28] ወዘጾረ ፡ በድኖሙ ፡ ይሕ
ፅብ ፡ አልባሲሁ ፡ ወርኩስ ፡ ውእቱ ፡ እስከ ፡ ሰርክ ። ወዝንቱ ፡ ው
እቱ ፡ ዘርኩስ ፡ ለከሙ ፡ [29, 30] ወእምነ ፡ ዘይትሐወስኒ ፡ ዘሕያውኒ ፡
ውስተ ፡ ምድር ፡ ዝንቱ ፡ ዘርኩስ ፡ ለከሙ ፡ አንጸዋ ፡ ወጽቍጽቋን ፡
ወሐገጽ ፡ ወለጽቄት ፡ ወሖንጻን ፡ ወዐንገጕ ፡ ወጋሌ ፡ ወከሜሌዎን ፡
ወሰጸልከስ ፡ [31] ዝንቱ ፡ ዘርኩስ ፡ ለከሙ ፡ እምኵሉ ፡ ዘሕያው ፡ ዘይ
ትሐወስ ፡ ውስተ ፡ ምድር ፡ ኵሉ ፡ ዘገሰሰ ፡ በድኖሙ ፡ ርኩስ ፡ ው
እቱ ፡ እስከ ፡ ሰርክ ። [32] ወኵሉ ፡ ውስተ ፡ ዘወድቀ ፡ በድኖሙ ፡ ርኩስ ፡
ውእቱ ፡ እምኵሉ ፡ ንዋየ ፡ ዕፅ ፡ አው ፡ ልብስ ፡ አው ፡ ማእስ ፡ አው ፡
ሐስል ፡ እምኵሉ ፡ ንዋይ ፡ ዘይገብሩ ፡ ቦቱ ፡ ግብረ ፡ ውስተ ፡ ማይ ፡
ይጠምዕዎ ፡ ወርኩስ ፡ ውእቱ ፡ እስከ ፡ ሰርክ ፡ ወእምዝ ፡ ንጹሕ ፡
ውእቱ ፡ [33] ወኵሉ ፡ ንዋየ ፡ ልሕኵት ፡ ዘወድቀ ፡ ላዕሌሁ ፡ እምነ ፡

---

24 om ርኩስ፡ — 25 በድኖሙ፡ 26 ወኢይትመሰኳዕ ፡] 'ጕዕ፡ (vid) | ዘገ
ሰሰ ፡] ሰ 1° sup ras 27 ወኵሉ ፡] ወዘየሐውር፡ኵሎ፡ 29, 30 ወጽቍጽ
ቋን ፡] ቍ sup ras 31 ምድር፡ sup ras 32 ሐስለ፡ | ንዋይ ፡] 'የ፡

FHCGR 24 ኵሎ፡ R 25 የኅፅብ፡ FH (item v 28) 26 ወስጡጥ፡ R* | ኵሎ ፡]
ኵሉ፡ FHCG | om ለከሙ፡ 2° 27 ወዘገሰሰ ፡] ወኵሉ፡ H' (om ወ FHCG)
28 ወርኩስ ፡] om ወ R | ውእቱ፡ዘርኩስ ፡] ord inv 29, 30 ወእምኒ ፡] om
ወ R | ዘይትሐወስኒ ፡] om ኒ | ዘሕያውኒ ፡] om C om H R ante ዘይትሐወስ፡ |
om ለከሙ፡ R | አንጸዋ፡ H አንጼዋ፡ G | ወኅርገጽ፡ CGR | ወላጽቄት፡ ('ቄን፡
R) | ወኅንጻን፡ FHC ወኀንጻን፡ G ወሐንጻን፡ R | ወዐንጉግ፡ FHR | ወጋሌን፡
R | ወከሜሌዎስ፡ R | ወሰጸለከስ፡ FHCG ወሰጸላክስ፡ R 31 ዘሕያው ፡] om
C om H R | ውስተ ፡] ዲበ፡ | ኵሉ ፡] pr ወ R 32 ይጥምዕዎ፡ R

ኵሉ፡ ገዝንቱ፡ ወስተ፡ ከርሱ፡ እምከመ፡ ውስተ፡ ውስጡ፡ ወድቀ፡ Y XI 34—42
ርኩስ፡ ውእቱ፡ ይስብርዎ፡ 34 ወኵሉ፡ በዘ፡ ትበልዑ፡ እክለ፡ ወእ
መኒ፡ ተወድየ፡ ውስቴቱ፡ ማይ፡ ርኩስ፡ ውእቱ፡ ለክሙ፡ ወእ
መኒ፡ ንዋየ፡ ስቴ፡ በዘ፡ ቦቱ፡ ትሰትዩ፡ ርኩስ፡ ውእቱኒ። 35 ወኵሉ፡
ውስተ፡ ዘወድቀ፡ በድኖሙ፡ ርኩስ፡ ውእቱ፡ እመኒ፡ እቶን፡ አው፡
ምንባረ፡ መቅጹት፡ ትነሥትዎ፡ እስመ፡ ርኩስ፡ ውእቱ፡ ለክሙ፡
36 ዘእንበለ፡ አንቅዕተ፡ ማያት፡ ወዐዘቃት፡ ወአዕያጋተ፡ ማይ፡ ዝ
ንቱ፡ ዘንጹሕ፡ ለክሙ፡ ወዘገሰሰ፡ በድኖሙ፡ ርኩስ፡ ውእቱ፡ 37 ወ
እመሰ፡ ወድቀ፡ በድኖሙ፡ ውስተ፡ ኵሉ፡ ዘርእ፡ ዘይዘራእ፡ ንጹ
ሕ፡ ውእቱ፡ 38 ወእመሰ፡ ባሕቱ፡ ተከዕወ፡ ማይ፡ ላዕለ፡ ኵሉ፡ ዘርእ፡
ወወድቀ፡ በድኖሙ፡ ላዕሌሁ፡ ርኩስ፡ ውእቱ፡ ለክሙ፡ 39 ወእመቦ፡
ዘሞተ፡ እምእንስሳ፡ ዘይከውነክሙ፡ ለበሊዕ፡ ዘገሰሰ፡ በድኖሙ፡
ርኩስ፡ ውእቱ፡ ለክሙ፡ እስከ፡ ሰርክ። ወዘበልዐ፡ በድኖሙ፡ ር
ኩስ፡ ውእቱ፡ ለክሙ፡ እስከ፡ ሰርክ። 40 ወዘበልዐ፡ ማውታ፡ የኀ
ጽብ፡ አልባሲሁ፡ ወርኩስ፡ ውእቱ፡ እስከ፡ ሰርክ። ወዘበልዐ፡ በድ
ኖሙ፡ የኀጽብ፡ አልባሲሁ፡ ወርኩስ፡ ውእቱ፡ እስከ፡ ሰርክ፡ 41 ወ
ኵሉ፡ ዘይትኀወስ፡ ውስተ፡ ምድር፡ አርዌ፡ ርኩስ፡ ውእቱ፡ ለክሙ፡
ወኢትበልዕዎ፡ 42 ወኵሉ፡ ዘየሐውር፡ በከብዱ፡ ወኵሉ፡ ዘየሐውር፡

---

33 ውስተ፡ 1°] ውእቱ፡, እ sup ras 36 ማይ፡] ማየ፡ 38 ተከዕወ፡] om ዐ | ላዕለ፡] 'ሌሁ፡ | ወወድቀ፡] om ወ conj FHCGR 39 ዘይከውንክሙ፡ 41 ምድር፡] ድ repet a summa col

---

33 om ኵሉ፡ FHCG | ይስብርዎ፡] ይሰ' FH pr ወ R 34 ወዙሉ፡ HGR | FHCGR
ተወድየ፡] ትወድዩ፡ CGR pr ዘ CG | om ውስቴቱ፡ R | ማየ፡ CGR | ውእ
ቱኒ፡] ውእቱ፡ለክሙ፡ R 35 እመኒ፡] ወእመሰ፡ | ርኩስ፡ 2°] + ወርኩስ፡
FH | om ለክሙ፡ R 36 ማያት፡] ማይ፡ FHCG | ማይ፡] ማያት፡ R | om
ወዘገሰሰ፡ — ውእቱ፡ C 37 ዘይዘርእ፡ FH 38 ወእመሰ፡] om ሰ | ተከ
ዕው፡ (sic) FH ትከዕዉ፡ R | om ማይ፡ et ዘርእ፡ R | ወወድቀ፡] om ወ conj
FHG ዘወድቀ፡ CR 39 ወእመቦ፡] om ወ R | ዘገሰሰ፡] pr ወ R | om ለ
ክሙ፡ 1° FHR | om ወዘበልዐ፡ — ሰርክ፡ 2° 40 ወዘበልዐ፡ 1°] om ዘ R |
ማውታ፡] + ሁ፡ | ይሕፅብ፡ bis CGR | አልባሲሁ፡ 1°] + ወይትሐፀብ፡ ሥጋሁ፡
በማይ፡ C | om ወዘበልዐ፡ 2° — ሰርክ፡ 2° R | ወዘበልዐ፡ 2°] ወዘአልዐለ፡
41 ወኢትበልዕዎ፡] ወኢትብ' (om ወ CR) 42 ወዙሉ፡ bis FHCG |

Y በአርባዕ ፡ ለዝሉፉ ፡ ወዘብዙኅ ፡ እገሪሁ ፡ እምኵሉ ፡ አራዊት ፡ ዘይት
XI 43—47 ሐወስ ፡ ውስተ ፡ ምድር ፡ ኢትብልዕዎ ፡ እስመ ፡ ርኩስ ፡ ውእቱ ፡
ለክሙ ፡ 43 ወኢታርኵሱ ፡ ነፍሰክሙ ፡ በኵሉ ፡ አራዊት ፡ ዘይትኀ
ወስ ፡ ውስተ ፡ ምድር ፡ ወኢትርኰሱ ፡ በእሉ ፡ ወኢትኩኑ ፡ ርኩ
ሳነ ፡ በሙ ፡ 44 እስመ ፡ አነ ፡ እግዚአብሔር ፡ አምላክክሙ ፡ ቅዱስ ፡
ወተቀደሱ ፡ ወቅዱሳነ ፡ ኩኑ ፡ እስመ ፡ አነ ፡ እግዚአብሔር ፡ ቅዱስ ፡
አምላክክሙ ፡ ቅዱስ ፡ አነ ፡ ወኢትገምኑ ፡ ነፍሰክሙ ፡ በኵሉ ፡ አራ
ዊት ፡ ዘይትሐወስ ፡ ውስተ ፡ ምድር ፡ 45 እስመ ፡ አነ ፡ እግዚአብሔር ፡
አምላክክሙ ፡ ዘአውፃእኩክሙ ፡ እምነ ፡ ምድረ ፡ ግብጽ ፡ ከመ ፡
እኩንክሙ ፡ አምላክክሙ ፡ ወትኩኑ ፡ ቅዱሳነ ፡ እስመ ፡ አነ ፡ ቅዱስ ።
46 ዝንቱ ፡ ውእቱ ፡ ሕግ ፡ ዘበእንተ ፡ እንስሳ ፡ ወዘበእንተ ፡ አዕዋፍ ፡
ወበእንተ ፡ ኵሉ ፡ ነፍስ ፡ እንተ ፡ ትትሐወስ ፡ ውስተ ፡ ምድር ፡ 47 ዘይ
ፈልጥ ፡ ማእከለ ፡ ርኩስ ፡ ወማእከለ ፡ ንጹሕ ፡ ወታሌብዎሙ ፡ ለደ
ቂቀ ፡ እስራኤል ፡ እምነ ፡ ሕያው ፡ ዘይበልዑ ፡ ወእምነ ፡ ሕያው ፡
ዘኢይበልዑ ።
XII 1—4 1 ወነበበ ፡ እግዚአብሔር ፡ ለሙሴ ፡ ወይቤሎ ። 2 በሎሙ ፡ ለደቂቀ ፡
እስራኤል ፡ ወንግሮሙ ፡ እንዘ ፡ ትብል ፡ ብእሲት ፡ እመ ፡ ፀንሰት ፡
ወወለደት ፡ ተባዕተ ፡ ርኵስት ፡ ይእቲ ፡ እስከ ፡ ሰብዐት ፡ ዕለት ፡ በ
ከመ ፡ መዋዕለ ፡ ትክቶሃ ፡ ርኵስት ፡ ይእቲ ፡ 3 ወበሳምንት ፡ ዕለት ፡
ታገዝሮ ፡ ከተማ ፡ ነፍስቱ ፡ 4 ፴ወ፫ ፡ ዕለት ፡ ትገብር ፡ በእንተ ፡ ደማ ፡

---

43 ወኢታርኰሱ ፡] ወኢተ′ | ነፍስክሙ ፡ R (item v 44) | ወኢትርኩሱ ፡] ወኢተ′
47 ወታሌብዎሙ ፡] ወት′ | om ዘይበልዑ ፡ ወእምነ ፡ ሕያው ፡ XII 1 tot vers
rubr 2 ርኵስት ፡ 1°] ርኩ′ 3 ተገዝሮ ፡ cf R

FHCGR አርዌ ፡ 44 om ቅዱስ ፡ 1° et 2° | ኩኑ ፡ | om አምላክክሙ ፡ 2° et አነ ፡ 3° R |
ወኢታገምኑ ፡ C 45 om አምላክክሙ ፡ 1° R | ወትኩኑ ፡] om ት R | አነ ፡ 2°]
+ ኒ ፡ R | ቅዱስ ፡] + አነ ፡ 46 ወበእንተ ፡] ወዘበ′ | ነፍስ ፡] pr ዘ R | ትትሐ
ወስ ፡] + ውስተ ፡ ማይ ፡ ወኵሉ ፡ ነፍስ ፡ እንተ ፡ ትትሐወስ ፡ FHCG 47 ርኩ
ሳን ፡ CG | ንጹሓን ፡ C XII 2 om ርኵስት ፡ 1° — ርኵስት ፡ 2° R | ሰቡዕ ፡
3 ትገዝሮ ፡ R | ነፍሱ ፡ R 4 ፴ወ፫ ፡] pr ወበ FHR pr ወ CG | ዕለተ ፡ CG |
ትገብር ፡] ትነብር ፡ |

ለነጺሖታ ፡ እምኵሉ ፡ ቅዱስ ፡ ኢትግስስ ፡ ወውስተ ፡ መቅደስ ፡ ኢ Y XII 5--8
ትበውእ ፡ እስከ ፡ ይትፌጸም ፡ መዋዕለ ፡ ንጽሓ ። [5] ወእመሰ ፡ አንስተ ፡
ወለደት ፡ ርኵስት ፡ ይእቲ ፡ መዋዕለ ፡ ክልኤ ፡ ሰቡዐ ፡ ከመ ፡ ትክ
ቶሃ ፡ ወ ፷ ወ ፫ ፡ ዕለት ፡ ትነብር ፡ በእንተ ፡ ደማ ፡ ለንጽሕ ። [6] ወአመ ፡
ተፈጸመ ፡ መዋዕለ ፡ ንጽሓ ፡ እመኒ ፡ በእንተ ፡ ወልድ ፡ ወእመኒ ፡
በእንተ ፡ ወለት ፡ ታመጽእ ፡ በግዐ ፡ ዘዓመት ፡ ለመሥዋዕት ፡ ወእ
ጕለ ፡ ርግብ ፡ አው ፡ ዘማዕነቅ ፡ በእንተ ፡ ኀጢአት ፡ ኀበ ፡ ኆኅተ ፡
ደብተራ ፡ ዘመርጡል ፡ ኀበ ፡ ካህን ፡ [7] ወያበውእ ፡ ቅድመ ፡ እግዚአ
ብሔር ፡ ወያስተስሪ ፡ ላቲ ፡ ካህን ፡ ወያነጽሓ ፡ እምነቅዐ ፡ ደም ፡ ዝ
ንቱ ፡ ውእቱ ፡ ሕጉ ፡ በእንተ ፡ ትውልድ ፡ እመኒ ፡ ተባዕተ ፡ ወእመኒ ፡
አንስተ ፡ [8] ወእመኒ ፡ አልቦ ፡ ውስተ ፡ እዴሃ ፡ ወኢተአክል ፡ ለበግዕ ፡
ታመጽእ ፡ ክልኤ ፡ ማዕነቀ ፡ አው ፡ ክልኤ ፡ እጕለ ፡ ርግብ ፡ ፩ ፡ ለመ
ሥዋዕት ፡ ወ ፩ ፡ በእንተ ፡ ኀጢአት ፡ ወያስተስሪ ፡ ላቲ ፡ ካህን ፡ ወ
ትነጽሕ ።

[1] ወነበቦሙ ፡ እግዚአብሔር ፡ ለሙሴ ፡ ወለአሮን ፡ [2] እመቦ ፡ ብእሲ ፡ XIII 1—3
ዘወዕአ ፡ ውስተ ፡ ነብረ ፡ ማእሱ ፡ ትእምርት ፡ ከመ ፡ ርሜት ፡ ወጸዕ
ደወት ፡ ወኮነት ፡ ውስተ ፡ ማእሱ ፡ ነብረ ፡ ለምጽ ፡ ይሖር ፡ ኀበ ፡
ካህን ፡ አሮን ፡ አው ፡ ኀበ ፡ ፩ ፡ እምደቂቁ ፡ እምካህናት ፡ [3] ወይርአያ ፡
ካህን ፡ ለይእቲ ፡ ነብር ፡ እንተ ፡ ውስተ ፡ ማእሱ ፡ ወእመኒ ፡ ተወለጠ ፡

---

6 ንጽሐ፡ | እመኒ ፡] እምኒ፡ | በግዕ፡ 8 om እጕለ፡ XIII 1 tot vers rubr

ለነጺሖታ ፡] + እምዙሉ፡ርዙሳ፡ወ C | ኢትገስስ፡ FHCG | ኢትባእ፡ R | ይት FHCGR
ፌጸም፡ CGR 5 አንስተ፡ወለደት ፡] ord inv R | ክልኤተ፡ (፪ R) | ከመ ፡]
pr በ | ወ ፷ ወ ፫ ፡] ወስሳ፡ወሰዱሰ፡ FHCG ወ ፳ ወሳድስ፡ R | ዕለት ፡] 'ተ፡ |
ለንጽሓ፡ 6 ታምጽእ፡ R | አው ፡] ወ R | በእንተ፡ 3°] pr ዘ R 7 ወያበ
ውእ፡ FH | ወያስተስሪ፡ (item v 8) | ወያንጽሐ፡ (sic) R | ደማ፡ | ሕግ፡ R |
በእንተ ፡] ለእ' | ትወልድ፡ 8 አልቦ ፡] 'ባቲ፡ | ክልኤ፡ 2°] 'ኤተ፡ | ለምሥዋዕ፡
R | om ላቲ፡ R XIII 1 ወነበቦ፡ HG | ወለአሮን ፡] + ወይቤሎሙ፡ 2 ት
እምር፡ R | ርምየት፡ C (item vv 10, 19, 20, 22, 23) ርእየት፡ G | ወጻዕደወት፡
3 ማእሱ፡ 1°] pr ሕብረ፡ FHCG |

XIII 4—10 Y ሥዕርታ ፣ ለይእቲ ፣ ኅብር ፣ ወጻዕደወ ፣ ወእመኒ ፣ እኩይ ፣ ርእየታ ፣
ለይእቲ ፣ ኅብር ፣ ውስተ ፣ ኅብረ ፣ ማእሱ ፣ ወኅብረ ፣ ለምጽ ፣ ይርአያ ፣
ካህን ፣ ወያርኵሳ ። 4 ወእመሰ ፣ ጸዐዳ ፣ ኅብር ፣ ይእቲ ፣ ውስተ ፣ ኅብረ ፣
ማእሱ ፣ ወኢኮነት ፣ እኩየ ፣ ርእየታ ፣ ውስተ ፣ ማእሱ ፣ ወኢተወለ
ጠት ፣ ሥዕርታ ፣ ወኢጻዕደወት ፣ ወይእቲኒ ፣ ኢታስተርኢ ፣ በሕቁ ፣
ወያነጽሖ ፣ ካህን ፣ ሰቡዐ ፣ ዕለተ ፣ በእንተ ፣ ይእቲ ፣ ኅብር ። 5 ወበሳ
ብዕት ፣ ይሬእያ ፣ ካህን ፣ ለይእቲ ፣ ሕብር ፣ ወናሁ ፣ ሀለወት ፣ ዓዲሃ ፣
ይእቲ ፣ ኅብር ፣ ቅድሜሁ ፣ ወኢኀደገት ፣ ይእቲ ፣ እምነ ፣ ማእሱ ፣
ወጸንሐ ፣ ካህን ፣ ካልአ ፣ ሰቡዐ ፣ ዕለተ ፣ 6 ወይሬእዮ ፣ ካህን ፣ ዳግመ ፣
በሳብዕት ፣ ዕለት ፣ ወናሁ ፣ ኢያስተርኢ ፣ በሕቁ ፣ ይእቲ ፣ ኅብር ፣ ወ
ኢኀደገት ፣ እምነ ፣ ማእሱ ፣ ወይእቲ ፣ ኅብሩ ፣ ወያነጽሖ ፣ ካህን ፣ እ
ስመ ፣ ትእምርት ፣ ይእቲ ፣ ወሕፅብ ፣ አልባሲሁ ፣ ወንጹሐ ፣ ይከውን ።
7 ወእመሰ ፣ ተወለጠት ፣ ይእቲ ፣ ኅብር ፣ እኪት ፣ ኮነት ፣ ውስተ ፣ ማ
እሱ ፣ ወእምድኅረ ፣ ርእዮ ፣ ካህን ፣ ወአንጽሖ ፣ ወየሐውር ፣ ዳግመ ፣
ኀበ ፣ ካህን ፣ 8 ወይሬእዮ ፣ ካህን ፣ ወናሁ ፣ አከየት ፣ ይእቲ ፣ ኅብር ፣
ውስተ ፣ ማእሱ ፣ ወያረኵሶ ፣ ካህን ፣ እስመ ፣ ለምጽ ፣ ይእቲ ፣ 9 ወኅ
ብረ ፣ ለምጽ ፣ እመ ፣ ወጽአት ፣ ላዕለ ፣ ብእሲ ፣ የሐውር ፣ ኀበ ፣ ካህን ፣
10 ወይሬእዮ ፣ ካህን ፣ ወናሁ ፣ ከመ ፣ ርምየት ፣ ጸዐዳ ፣ ይእቲ ፣ ውስተ ፣

---

3 om ወጻዕደወ፡ — ኅብር፡ 3° | ወያርኵሰ፡ 4 ወያነጽሖ፡] 'ሐ፡ (item v 6) cf FH

FHCGR ሥርዓታ፡ R | ለምጽ፡] + ይእቲ፡ 4 om ኅብረ፡ R | እኩይ፡ FH | ወኢተወ
ለጠ፡ GR | ወኢጻዕደወት፡] ወኢጻዕደወ፡ FHCG om R | ወይእቲኒ፡] ወ R |
ወያነጽሖ፡] ወያጸንሖ፡ ('ሓ FH) 5 ወበሳብዕት፡] + ዕለት፡ | ይርአያ፡ R |
ቀዳሚሁ፡ R | ይእቲ፡ 2°] + ኅብር፡ | ወጸንሐ፡] ወያጸንሖ፡ ('ሐ፡ F) FHCG
ወያነጽሖ፡ R 6 om ዳግመ፡ R | ኢታስተርኢ፡ FHCG ኢያስተርአየት፡ R |
ወኢኀደገት፡] om ኢ C | ማእሱ፡] 'ስ፡ R | ወይእቲ፡ኅብሩ፡] ይእቲ፡ኅብር፡ |
ወየኀፅብ፡ FH ወይሕፅብ፡ CGR 7 እኪት፡] 'ተ፡ pr ወ | ወእምድኅረ፡] om
ወ | ወአንጽሐ፡] 'ሖ፡ FHCG om ወ R 8 ወይርአዮ፡ R (simil vv 12, 17) |
አከየት፡ FHG 9 እመ፡] pr ለ R 10 om ወይሬእዮ፡ካህን፡ R | ርምየት፡]
ርእየተ፡ CGR |

ማእሱ ፡ ወአውዕአ ፡ ሥዕርተ ፡ ጻዕዳ ፡ ወጕንደየት ፡ ውስተ ፡ ሥጋሁ ፡ Y
ውስተ ፡ ዘዳኅን ፡ ውስተ ፡ ዘሕያው ፡ ኀብረ ፡ ማእሱ ፡ [11] ይእቲ ፡ ትእ XIII 11—20
ምርት ፡ ጸዐዳ ፡ ወያረኵስ ፡ ካህን ፡ ወኢያነጽሕ ፡ እስመ ፡ ርኩስ ፡
ውእቱ ። [13] ወእመሰ ፡ ወጽአ ፡ ለምጽ ። ውስተ ፡ ማእሱ ፡ ወከደኖ ፡
ኀብረ ፡ ለምጽ ፡ ኵሎ ፡ ማእሶ ፡ እምርእሱ ፡ እስከ ፡ እገሪሁ ፡ ኵሎ ፡
ኀበ ፡ ይሬእዮ ፡ ካህን ፡ [13] ከደኖ ፡ ለምጽ ፡ ኵሎ ፡ ኀብረ ፡ ማእሱ ፡ ያነ
ጽሕ ፡ እስመ ፡ ኵለንታሁ ፡ ተወለጠ ፡ ወጸዕደወ ። ወበእንተ ፡ ዝንቱ ፡
ንጹሕ ፡ ውእቱ ፡ [14] ወበዕለተ ፡ አስተርአየ ፡ ላዕሌሁ ፡ ኀብር ፡ ዘዳኅን ፡
ይረኵስ ፡ [15] ወይሬእዮ ፡ ካህን ፡ ለውእቱ ፡ ኀብር ፡ ዘዳኅን ፡ ወያረኵሶ ፡
ውእቱ ፡ ኀብር ፡ ዘዳኅን ፡ ወበእንተዝ ፡ ርኩስ ፡ ውእቱ ፡ እስመ ፡ ለ
ምጽ ፡ ውእቱ ፡ ኮነ ። [16] ወእመሰ ፡ ኮነ ፡ ኀደገ ፡ ውእቱ ፡ ኀብር ፡ ዘዳ
ኅን ፡ ወተወለጠት ፡ ወጸዕደወት ፡ የሐውር ፡ ኀበ ፡ ካህን ፡ [17] ወይሬ
እዮ ፡ ካህን ፡ ወናሁ ፡ ተወለጠት ፡ ይእቲ ፡ ኀብር ፡ ወጸዕደወት ፡ ወያ
ነጽሖ ፡ ካህን ፡ ለይእቲ ፡ ኀብር ፡ እስመ ፡ ንጹሕ ፡ ኮነ ፡ [18] ወለእመ ፡
ፈርገገ ፡ ሥጋሁ ፡ ውስተ ፡ ርምየተ ፡ ቍስሉ ፡ ሐዩዎ ። [19] ወወዕአ ፡
ውስተ ፡ ይእቲ ፡ መካን ፡ ቍስሉ ፡ ጸዐዳ ፡ ከመ ፡ ርምየት ፡ እንተ ፡
ታስተርኢ ፡ ጸዓድዒድ ፡ አው ፡ ቀያሕይሕት ፡ ያርእዮ ፡ ለካህን ፡
[20] ወናሁ ፡ እኪት ፡ ይእቲ ፡ እምነ ፡ ማእሱ ፡ ወሥዕርቱኒ ፡ ወተወለጠ ፡

---

12 እምርእሶ፡ 14 ኀብረ፡ R 15 om ወያረኵሶ፡ — ዘዳኅን፡ 2° | ለምጽ፡ FHCG 16 የሐውር፡] የ sup aliam lit (ኘ) 18 ርምየት፡

ወአውፅአት፡ | ዘዳኅን፡] om ዘ R | om ውስተ፡ዘሕያው፡ C 11 ይእቲ፡ — ጸ FHCGR
ዐዳ፡] ዘይእቲ፡ፀዓዳ፡ትእምርት፡ R | ወያረኵስ፡] 'ሳ፡ FH 'ሶ፡ CGR | ወኢያነጽሕ፡]
ወኢያፀንሕ፡ ('ሖ፡ CG) FHCG ወያነጽሖ፡ R* (ወኢያ' R^a) 12 ወከደኖ፡] 'ኖ፡
R | ኵሎ፡ 2°] ኵሉ፡ FHC ኵለንታሁ፡ R 13 ከደኖ፡] pr ከመ፡ (pr ወርእዮ፡
ካህን፡ C) | ያነጽሕ፡] 'ሖ፡ pr ወ R + ካህን፡ C | ኵለንታሁ፡] ኵሉ፡ R | ወጻዕ
ደወ፡ | ወበእንተ፡] om ወ 14 ኀብረ፡ዳኅን፡ R 15 ወበእንተ፡ዝንቱ፡ |
om ውእቱ፡ 3° 16 om ኮነ፡ | ወተወለጠ፡ FHCG | ወጻዕደወት፡ (om ት C) |
ይሐውር፡ R 17 ወያነጽሓ፡ R | ለይእቲ፡] ለውእቱ፡ R | ንጹሐ፡ 18 ርም
የቱ፡ R | ሐዩዎ፡] ሐይዎ፡ FHCG ሐይወ፡ (pr ዘ R^a) R 19 ወካነ፡ CGR |
ርምየት፡] ርእየት፡ R | ቀያሕዩሕ፡ R | ለካህን፡] om ለ R 20 ወናሁ፡] pr
ወርእዮ፡ካህን፡ C | ወሥዕርቱኒ፡] 'ታኒ፡ (om ኒ R) | ወተወለጠ፡] om ወ conj |

Y ወጸዕደወ ፡ ወያረኵሶ ፡ ካህን ፡ እስመ ፡ ኅብረ ፡ ሥጋሁ ፡ ለምጽ ፡ ይ
XIII 21—28 እቲ ፡ ውስተ ፡ ርምየት ፡ ወወፅአት ። [21] ወእመሰ ፡ ርእዮ ፡ ካህን ፡ አል
ባቲ ፡ ጸዐዳ ፡ ሥዕርት ፡ ውስቴታ ፡ ወኢኮነት ፡ እኪተ ፡ ውስተ ፡ ኅ
ብረ ፡ ማእሱ ፡ ወለሊሃኒ ፡ ኢታስተርኢ ፡ ወያጸንሖ ፡ ካህን ፡ ሰቡዐ ፡
ዕለተ ፡ [22] ለእመ ፡ ተከዕወት ፡ ውስተ ፡ ማእሱ ፡ ያረኵሶ ፡ ካህን ፡ እ
ስመ ፡ ኅብረ ፡ ለምጽ ፡ ይእቲ ፡ ወውስተ ፡ ርሜት ፡ ወፅአት ። [23] ወእ
መሰ ፡ በመከኖ ፡ ነበረት ፡ ይእቲ ፡ ኅብር ፡ ወኢተከዕወት ፡ ርምየተ ፡
ቍስል ፡ ይእቲ ፡ ወያንጽሖ ፡ ካህን ፡ [24] ወለእመ ፡ ፈርገገ ፡ ሥጋ ፡ ው
ስተ ፡ ማእሱ ፡ ወእመኒ ፡ ውዕየተ ፡ እሳት ፡ ወወፅአት ፡ ውስተ ፡ ማ
እሱ ፡ ዘዳኅን ፡ እምነ ፡ ውዕየተ ፡ እሳት ፡ ወአስተርአየ ፡ ሕብረ ፡ ጸዐዳ ፡
እንዘ ፡ ተቅየሐይሕ ፡ አው ፡ ጸዓድዒድ ፡ [25] ወይርአያ ፡ ካህን ፡ ወናሁ ፡
ወለጠት ፡ ስዕርታ ፡ ጻዕዳ ፡ ወአስተርአየት ፡ ወርእየታኒ ፡ እኩይ ፡ እ
ምነ ፡ ማእሱ ፡ ለምጽ ፡ ይእቲ ፡ ወውስተ ፡ ውዕየት ፡ ወጽአት ፡ ወያረ
ኵሶ ፡ ካህን ፡ እስመ ፡ ኅብረ ፡ ለምጽ ፡ ይእቲ ። [26] ወእመሰ ፡ ርእዮ ፡
ካህን ፡ እስመ ፡ ናሁ ፡ አልቦ ፡ ውስቴታ ፡ ሥዕርተ ፡ ጸዐዳ ፡ ወዘያስተ
ርኢ ፡ ወኢኮነት ፡ እኪት ፡ እምነ ፡ ማእሱ ፡ ወለሊሃኒ ፡ ኢታስተርኢ ፡
ወያነጽሖ ፡ ካህን ፡ ሰቡዐ ፡ ዕለተ ። [27] ወይሬእዮ ፡ ካህን ፡ በሳብዕት ፡
ዕለት ፡ ለእመ ፡ ተከዕወት ፡ ውስተ ፡ ማእሱ ፡ ያረኵሶ ፡ ካህን ፡ እስመ ፡
ሕብረ ፡ ለምጽ ፡ ይእቲ ፡ ወውስተ ፡ ርምየት ፡ ወፅአት ፡ [28] ወእመሰ ፡

---

24 ውዕየተ ፡ bis] 'ት ፡ | ወወፅአት ፡ — ዘዳኅን ፡] ወፅአት ፡ — ዘዳኅን ፡ sup ras | እምነ ፡] እመኒ ፡ | ሕብረ ፡] ሕ sup ras

---

FHCGR ወጻዕደወ ፡ | om ሥጋሁ ፡ | ውስተ ፡] pr ወ FHCG | ርሜቱ ፡ R (item v 22) | ወወፅአት ፡] om ወ conj 21 ርእዮ ፡] 'ያ ፡ R | አልባቲ ፡] 'ቦ ፡ (pr ወ R) | ወያጸንሖ ፡] ወያነጽሖ ፡ (sic) R 22 ያርኵሶ ፡ R 23 በመካና ፡ | ርምየት ፡ FH (item v 28) | ወያነጽሖ ፡ 24 ወእመኒ ፡] om ወ FHCG + ውስተ ፡ R pr ወእመኒ ፡ ውስተ ፡ ማእሱ ፡ R | ሕብር ፡ CG | እንዘ ፡] pr ወ R | ታቅየሐይሕ ፡ HCGR 25 ወይርአያ ፡] ወይሬእያ ፡ FHCG ወርእያ ፡ R | ወናሁ ፡] om ወ R | ሥዕርተ ፡ FHCG | ወአስተርአየ ፡ FHR | ወውስተ ፡] om ወ R | ወያረኵሳ ፡ CGR 26 እስመ ፡] ወ | ወዘያስተርኢ ፡] om ወ | እኪተ ፡ | ወያነጽሖ ፡] ወያጸንሖ ፡ FHCG + ወያነጽሖ ፡ (post ዕለተ ፡) R 27 ያረኵሶ ፡] pr ወ R | ርምየት ፡] ውዕየት ፡ C

በመከና ፡ ነበረት ፡ ይእቲ ፡ ሕብር ፡ ወኢ.ተከዕወት ፡ ውስተ ፡ ማእሱ.። Y XIII 29—34
ወለሊሃኒ ፡ ኢ.ታስተርኢ. ፡ ርምየተ ፡ ውዕየት ፡ ይእቲ ፡ ወያንጽሓ ፡
ካህን ፡ እስመ ፡ መከና ፡ ለውዕየት ፡ ይእቲ ፡ 29 ወእመቦ ፡ ብእሲ. ፡ አው ፡
ብእሲ.ት ፡ ወዘአውዕአ ፡ ኅብረ ፡ ለምጽ ፡ ውስተ ፡ ማእሱ ፡ አው ፡
ውስተ ፡ ርእሱ ፡ አው ፡ ውስተ ፡ ጽሕሙ ፡ 30 ወይሬእያ ፡ ካህን ፡ ለይ
እቲ ፡ እከየ ፡ ኅብር ። ወናሁ ፡ ርእየታ ፡ ለይእቲ ፡ እምነ ፡ ማእሱ ፡ ወ
በውስቴታ ፡ ሥዕርተ ፡ ጻዕዳ ፡ ቀጣነ ፡ እንተ ፡ ወጽአት ፡ ወያረኵሳ ፡
ካህን ፡ እስመ ፡ ትእምርተ ፡ ለምጽ ፡ ይእቲ ፡ ዘርእስ ፡ አው ፡ ዘጽሕም ፡
ይእቲ ። 31 ወእመሰ ፡ ርእዮ ፡ ካህን ፡ ኅብራ ፡ ለይእቲ ፡ ትእምርት ፡
ወኢ.ኮነት ፡ እኩየ ፡ ርእየታ ፡ እስመ ፡ እምነ ፡ ማእሱ ፡ ወሥዕርታ ፡
ፀዐዳ ፡ አልቦ ፡ ውስቴታ ፡ ወያነጽሓ ፡ ካህን ፡ ለሕብረ ፡ ይእቲ ፡ ትእ
ምርት ፡ ሰቡዐ ፡ ዕለተ ፡ 32 ወይሬእያ ፡ ካህን ፡ ለይእቲ ፡ ኅብር ፡ በሳብ
ዕት ፡ ዕለት ፡ ወናሁ ፡ ኢ.ተከዕወት ፡ ይእቲ ፡ ኅብር ፡ ወሥዕርተ ፡ ጸ
ዐዳ ፡ አልቦ ፡ ውስቴታ ። ወርእየታኒ ፡ ለይእቲ ፡ ኅብር ፡ ኢ.ኮነ ፡ እ
ኩየ ፡ እምነ ፡ ማእሱ ። 33 ወሶበ ፡ ይትለጸይ ፡ ውስተ ፡ ይእቲ ፡ መከነ ፡
ማእሱ ፡ ኢ.ትወዕእ ፡ ይእቲ ፡ ኅብር ፡ ያጸንሓ ፡ ካህን ፡ ለይእቲ ፡ ኅብር ፡
ካልአ ፡ ዕለተ ፡ ሰቡዐ ፡ መዋዕለ ፡ 34 ወይርአያ ፡ ካህን ፡ ለይእቲ ፡ ኅብ
ር ፡ ወበሳብዕት ፡ ዕለት ፡ ወናሁ ፡ ኢ.ተከዕወት ፡ ይእቲ ፡ ኅብር ፡ ው
ስተ ፡ ማእሱ ፡ እምድኅረ ፡ ተለጸየ ፡ ወርእየታኒ ፡ ለይእቲ ፡ ኅብር ፡

---

28 ርምየት፡ FH | ውዕየት፡ parv int lin scr Y* | ይእቲ፡ 3°] pr ወ   30 እከየ፡] እ sup init ኅ cf FHCGR | ቀጠነ፡ (vid)   31 ኅብራ፡] 'ረ | ፀዓይ፡ (item vv 36, 42) | ለሕብረ፡] ሕ partim ras | ትእምርት፡ 2°] ትእም sup ras 4 litt
33 om ያጸንሓ፡ — ኅብር፡ 2°   34 ውስተ፡ sup ras scr Y* (vid)

---

28 ወያነጽሖ፡ ('ሓ፡ R) | ለውዕየት፡] om ው FH post ይእቲ፡ 3° R   29 ብ FHCGR እሴ፡ et ብእሲተ፡ FH | ወዘአውፅአ፡] ዘወፅአ፡ | om ኅብረ፡ R | om ማእሱ፡ አው፡ውስተ፡   30 om እከየ፡ | ለይእቲ፡ 2°] እኩይ፡ FHCG እኪት፡ R | ሥዕርተ፡ጻዕዳ፡] ord inv R | ጸዐዳ፡ | ቀጢነ፡ R | ወያረዝሶ፡ | ዘጽሕም፡] pr ለምጽ፡ 2° FHCG + idem R   31 ወኢኮነት፡] om ት FHCG | እኩይ፡ FHG | om እስመ፡ | ወሥዕርተ፡ | ወያነጽሓ፡] ወያጸንሖ፡ ('ሓ፡ R)   32 ወይርእያ፡ R | ወሥዕርታ፡ R   33 ይትላጸይ፡ | ወፀንሓ፡ R | ዕለተ፡ሰቡዐ፡መዋዕለ፡] ሰቡዐ፡ ዕለተ፡   34 ወይሬእያ፡ FHCG ወይርእያ፡ R | ወበሳብዕት፡] om ወ | ተላጸየ፡ |

Y ኢኮነ ፡ እኩየ ፡ እምነ ፡ ማእሱ ፡ ወያነጽሖ ፡ ካህን ፡ ወሐጺበ ፡ አል
XIII 35—43 ባሲሁ ፡ ንጹሐ ፡ ይከውን ። [35] ወእመሰ ፡ ተከዕወት ፡ ይእቲ ፡ ኅብር ፡
ውስተ ፡ ማእሱ ፡ እምድኅረ ፡ አንጽሕዎ ፡ [36] ይሬእዮ ፡ ካህን ፡ ወናሁ ፡
ተከዕወት ፡ ይእቲ ፡ ኅብር ፡ ውስተ ፡ ማእሱ ፡ ኢይፈትን ፡ ካህን ፡ ሥ
ዕርተ ፡ ጸዐዳ ፡ እስመ ፡ ርኩስ ፡ ውእቱ ፡ [37] ወእመሰ ፡ ውስተ ፡ መከና ፡
ነበረት ፡ ይእቲ ፡ ኅብር ፡ ወሥዕርተ ፡ ጸሊም ፡ ወፅአ ፡ ውስቴታ ፡ ሐ
ይወት ፡ ይእቲ ፡ ኅብር ፡ ወንጹሕ ፡ ውእቱ ፡ ወያነጽሖ ፡ [38] ለብእሲኒ ፡
ወለብእሲትኒ ። እመበ ፡ ዘመጽአ ፡ ውስተ ፡ ማእሰ ፡ ሥጋሁ ፡ በሩህ
ርህት ፡ አው ፡ ጸዓድዒድ ፡ [39] ይሬእያ ፡ ካህን ፡ ወናሁ ፡ ውስተ ፡ ማእ
ሰ ፡ ሥጋሁ ፡ ብርህት ፡ አው ፡ ጸዓድዒድ ፡ ኅንብርብሬ ፡ ይእቲ ፡ ወጽ
አት ፡ ውስተ ፡ ማእሱ ፡ ሥጋሁ ፡ ወንጹሕ ፡ ውእቱ ፡ [40] እመበ ፡ ዘተ
መልጠ ፡ ርእሶ ፡ በራሕ ፡ ውእቱ ፡ ወንጹሕ ፡ ውእቱ ። [41] ወእመሰ ፡
መንገለ ፡ ፍጽሙ ፡ ተመልጠ ፡ ርእሱ ፡ ዘስንሐት ፡ ውእቱ ፡ ወንጹሕ ፡
ውእቱ ። [42] ወእመሰ ፡ ወፅአት ፡ ውስተ ፡ ብርሐቱ ፡ ውስተ ፡ ስንሐቱ ፡
ኅብር ፡ ጸዐዳ ፡ አው ፡ ቀያሕይሕት ፡ ለምጽ ፡ ይእቲ ፡ ወወፅአት ፡ ው
ስተ ፡ ብርኅቱ ፡ አው ፡ ውስተ ፡ ስንሐቱ ፡ [43] ወይርአያ ፡ ካህን ፡ ወናሁ ፡
ርእየተ ፡ ኅብሩ ፡ ጸዐዳ ፡ አው ፡ ቀየሕይሕት ፡ ውስተ ፡ ብርሐቱ ፡
አው ፡ ውስተ ፡ ስንሐቱ ፡ ከመ ፡ ርእየተ ፡ ለምጽ ፡ ውስተ ፡ ማእሰ ፡

---

36 ኢይትፈተን ፡ 37 መከና ፡ (item v 56) | ነበርት ፡ | om ወሥዕርተ ፡ — ኅብ
ር ፡ 2° 38 ለብእሲኒ ፡ ወለብእሲትኒ ፡] ኒ ፡ ወ sup ras, ት parv int lin | ማእስ ፡
(item v 43) | ብርህርህት ፡ 39 om ይሬእያ ፡ — ጸዓድዒድ ፡ | ኅንብርብሬ ፡] ን
parv int lin | ማእሰ ፡ 2°] 'ሱ ፡ 40 ዘተመልጦ ፡ 41 ተማልጠ ፡ 42 ውስተ ፡ 1°]
\+ ውስተ ፡ | ብርሐቱ ፡ 1°] በ' | ቀያሕይሕት ፡] ሕ 2° ex ሐ, et ት ex ተ emend

---

FHCGR እኩይ ፡ FH | ወያነጽሓ ፡] 'ሖ ፡ FHCG 'ሐ ፡ R 36 ኢይፍትን ፡ R | om ካህን ፡
2° R 37 ወሥዕርተ ፡] 'ት ፡ CG 'ታ ፡ R | ሕያውት ፡ CG | ወያነጽሖ ፡] + ካህን ፡
38 ለብእሲኒ ፡] pr ወ | ወለብእሲትኒ ፡] አው ፡ ለ' | ዘመጽአ ፡] ዘወፅአ ፡ | በሩህር
ኃት ፡ R 39 በሩኅርኅት ፡ C | ሕንብርባሬ ፡ R | ወጽአት ፡] pr ወ 40 እ
መበ ፡] pr ወ CGR | ርእሱ ፡ FHCG ርእስ ፡ R | ብርህት ፡ R 42 ውስተ ፡
2°] pr ወ FHCG pr አው ፡ R | ሕብረ ፡ FH | ቀየሐይሐት ፡ R | ወወፅአት ፡]
om ት FHCG 43 ወይሬእያ ፡ FHCG ወይርእያ ፡ R | ቀያሕይሕት ፡ |
ወአው ፡ R

ሥጋሁ ፡ 44 ዘለምጽ ፡ ውእቱ ፡ ብእሲሁ ፡ ወምዕረ ፡ ወይርእያ ፡ ካህን ፡ Y XIII 44—51
ለይእቲ ፡ ኅብር ፡ እንተ ፡ ውስተ ፡ ርእሱ ፡ አው ፡ እንተ ፡ ውስተ ፡
ስንሐቱ ፡ 45 ዘለምጽኒ ፡ ዘሀሎ ፡ ላዕሌሁ ፡ ይእቲ ፡ ኅብር ፡ ዘለምጽ ፡
ፍቱሐ ፡ ይኩን ፡ አልባሲሁ ፡ ወርእሱኒ ፡ ክሡተ ፡ ይኩን ፡ ወይገለብብ ፡
አፉሁ ። ወርኩሰ ፡ ይሰመይ ፡ 46 ኵሎ ፡ መዋዕለ ፡ መጠነ ፡ ሀሎ ፡ ለ
ምጽ ፡ ላዕሌሁ ፡ ወርኩስ ፡ ውእቱ ፡ ወርኩሰ ፡ ይኩን ፡ ወዕሉለ ፡ ይነ
ብር ፡ አፍአ ፡ እምትዕይንት ፡ ምንባሩ ፡ ይኩን ። 47 ወውስተ ፡ ልብ
ስኒ ፡ እመ ፡ ወዕአ ፡ ትእምርተ ፡ ለምጽ ፡ እመኒ ፡ ትእምርት ፡ ውስተ ፡
ልብሰ ፡ ፀምር ፡ ወእመኒ ፡ ልብሰ ፡ ዓጌ ፡ 48 እመኒ ፡ ውስተ ፡ ስፍሑ ፡
ወእመኒ ፡ ውስተ ፡ ፋእሙ ፡ እመኒ ፡ ውስተ ፡ ዓጌ ፡ ወእመኒ ፡ ውስተ ፡
ፀምር ፡ ወእመኒ ፡ ውስተ ፡ ማእሱ ፡ ወእመኒ ፡ ውስተ ፡ ኵሉ ፡ ምግ
ባረ ፡ ማእስ ፡ 49 ወወዕአት ፡ ኅብር ፡ እንተ ፡ ተሐመለምል ፡ አው ፡ እ
ነተ ፡ ተቀየሐይሕ ፡ ውስተ ፡ ማእስ ፡ አው ፡ ውስተ ፡ ልብስ ፡ እመኒ ፡
ውስተ ፡ ፋእሙ ፡ ወእመኒ ፡ ውስተ ፡ ስፍሑ ። አው ፡ ውስተ ፡ ኵሉ ፡
ንዋየ ፡ ማእስ ፡ ወኅብረ ፡ ለምጽ ፡ ይእቲ ፡ ያርእያ ፡ ለካህን ፡ 50 ወይ
ሬእያ ፡ ካህን ፡ ለይእቲ ፡ ሕብር ፡ ወያነጽሓ ፡ ካህን ፡ ለይእቲ ፡ ሕ
ብር ፡ ሰቡዐ ፡ ዕለተ ። 51 ወይሬእያ ፡ ካህን ፡ ለይእቲ ፡ ሕብር ፡ በሳ
ብዕት ፡ ዕለት ። ወለእመ ፡ ተከዕወት ፡ ይእቲ ፡ ኅብር ፡ ውስተ ፡ ይእቲ ፡
ልብስ ፡ እመኒ ፡ ውስተ ፡ ስፍሑ ፡ ወእመኒ ፡ ውስተ ፡ ፋእሙ ፡ አው ፡

---

44 ዘለምጽ ፡] om H | om ውስተ ፡ 1° — እንተ ፡ 2° 45 ፍቱሐ ፡] ሕ pro ሐ sup ras 46 ዙሉ ፡ | ወርኩስ ፡ ውእቱ ፡ ወርኩሰ ፡] ውእቱ ፡ ወርኩስ ፡ (ው pro ወ 1° apud R) | ወዐሉለ ፡ 47 ትእምርተ ፡] ʼት ፡ 48 om እመኒ ፡ 2° — ፀምር ፡ 50 om ለይእቲ ፡ 2° — 51 ካህን ፡ 51 ኅብር ፡ 2° sup ras | ልብስ ፡] + እመኒ ፡ ውስተ ፡ ፋእሙ ፡ አውውስተ ፡ ይእቲ ፡ ልብስ ፡ |

---

44 ይሬእያ ፡ FHCG 45 ዘለምጽኒ ፡] pr ወ | ዘሀሎ ፡] ʼለወት ፡ C | ዘለምጽ ፡] FHCGR + ይእቲ ፡ 2° R | አልባሲሁ ፡] ante ፍቱሐ ፡ | ወይገለብብ ፡] ʼልብብ ፡ FHCG ʼብቦ ፡ R 46 ለምጽ ፡] ʼጺ ፡ R post ላዕሌሁ ፡ | ይኩን ፡ 1°] ይከውን ፡ R | ይነብር ፡] ይኩን ፡ FH ይንበር ፡ CG | ምንባሩ ፡ ይኩን ፡] ord inv 47 om ትእምርት ፡ | ወእመኒ ፡] + ውስተ ፡ 48 ወእመኒ ፡ 3°] om ወ FHCG | ማእሱ ፡] ʼስ ፡ FHCG | ምግባረ ፡ ማእስ ፡] ምግባር ፡ ወእመሰ ፡ R 49 ወወፅአት ፡] om ወ conj R | ተሐመለምል ፡] ታʼ FHCG ትማልም ፡ R | ታቅየሐይሕ ፡ | ፋእሙ ፡] loco ስፍሑ ፡ et vice versa 50 ወይርእያ ፡ R (item v 51) | ወያነጽሓ ፡] ወያጸንዓ ፡ FHCG ወያጽንዓ ፡ R 51 ይእቲ ፡ 2°] ውእቱ ፡ |

Y ውስተ ፡ ማእስ ፡ አው ፡ ውስተ ፡ ኵሉ ፡ ምግባር ፡ ዘማእስ ። ለምጽ ፡
XIII 52—57 እንተ ፡ ኢተኀድግ ፡ ይእቲ ፡ 52 ያውዕይዎ ፡ ለውእቱ ፡ ልብስ ፡ እመኒ ፡
ውስተ ፡ ስፍሑ ፡ ወእመኒ ፡ ውስተ ፡ ፋእሙ ፡ እመኒ ፡ ዘዐምር ፡ ወዘ
ዓጌ ፡ ወእመኒ ፡ ውስተ ፡ ኵሉ ፡ ንዋየ ፡ ማእስ ፡ ውስተ ፡ ዘወዕአት ፡
ይእቲ ፡ ኀብር ፡ እስመ ፡ ለምጽ ፡ ይእቲ ፡ እንተ ፡ ኢተኀድግ ፡ ይእቲ ፡
በእሳት ፡ ያውዕይዎ ፡ 53 ወእመሰ ፡ ርእዮ ፡ ካህን ፡ ኢተከዕወት ፡ ይእ
ቲ ፡ ኀብር ፡ ውስተ ፡ ውእቱ ፡ ልብስ ፡ እመኒ ፡ ውስተ ፡ ስፍሑ ፡ ወእ
መኒ ፡ ውስተ ፡ ፋእሙ ፡ ወእመኒ ፡ ውስተ ፡ ንዋይ ፡ ዘማእስ ። 54 ወይ
ኤዝዝ ፡ ካህን ፡ ይኅፅብ ፡ አልባሲሁ ፡ ኀበ ፡ ወፅአት ፡ ይእቲ ፡ ሕብር ፡
ወያነጽሓ ፡ ካህን ፡ ለይእቲ ፡ ሕብር ፡ ዳግመ ፡ ሰቡዐ ፡ መዋዕለ ፡ 55 ወ
ይሬእያ ፡ ካህን ፡ ለይእቲ ፡ ኀብር ፡ እምድኅረ ፡ ሐጸብዋ ፡ ወለእመ ፡
ኢሐደገ ፡ ሕብረ ፡ ርእየታ ፡ ወለእመኒ ፡ ኢተዘርአት ፡ ይእቲ ፡ ሕብር ፡
ርኩስ ፡ ውእቱ ፡ ወበእሳት ፡ ያውዕይዎ ፡ እስመ ፡ አኀዘት ፡ ውስተ ፡
ውእቱ ፡ ልብስ ፡ አው ፡ ውስተ ፡ ስፍሑ ፡ አው ፡ ውስተ ፡ ፋእሙ ።
56 ወለእመሰ ፡ ርእዮ ፡ ካህን ፡ ኢታስተርኢ ፡ ይእቲ ፡ ኀብር ፡ እምድ
ኅረ ፡ ሐጸብዋ ፡ ያሴስል ፡ መከና ፡ እምውስተ ፡ ውእቱ ፡ ልብስ ፡ እ
መኒ ፡ እምውስተ ፡ ስፍሑ ፡ ወእመኒ ፡ እምውስተ ፡ ፋእሙ ፡ ወእመኒ ፡
እምውስተ ፡ ማእሱ ። 57 ወእመሰ ፡ ዳግመ ፡ አስተርአየት ፡ ውስተ ፡
ውእቱ ፡ ልብስ ፡ እመኒ ፡ ውስተ ፡ ስፍሑ ፡ ወእመኒ ፡ ውስተ ፡ ፋእሙ ፡

ምግባረ ፡ 52 ስፍሑ ፡] ስ sup init alius lit | om ፋእሙ ፡ እመኒ ፡ H 53 ይእቲ ፡] ይ parv int lin 54 ዳግመ ፡] ዳግ sup ras 55 ርእየተ ፡ 56 የሴስል ፡ | ውእቱ ፡ — ስፍሑ ፡] nil nisi ስፍሐ ፡ | om እምውስተ ፡ 3° — ወእመኒ ፡ 2° 57 ስፍሑ ፡ sup ras cf R |

FHCGR ኢትትኀደግ ፡ CG (item v 52) 52 ያውዕይዎ ፡ 1°] + በእሳት ፡ R | እመኒ ፡ 1°] + ወእመኒ ፡ R | ወዘዓጌ ፡] ወእመኒ ፡ ዘዓጌ ፡ | ለምጽ ፡] pr H R | ያውዕይዎ ፡ 2°] pr ለ 53 ንዋይ ፡] pr ኵሉ ፡ CGR 54 ይኅፀቡ ፡ | om አልባሲሁ ፡ | ወያነጽሓ ፡] ወያጸንሓ ፡ 55 ኢሐደጋ ፡ | ወለእመኒ ፡] om ለ R | ኢተዘርአት ፡] 'ርወት ፡ 56 ወለእመሰ ፡] om ለ R (item v 58) | ኢታስተርኢ ፡] pr ወ R | ያሴስሉ ፡ | እመኒ ፡ et ወእመኒ ፡ bis] 'ሂ ፡ R | እምውስተ ፡ 2°, 3° et 4°] om እም R | ማእስ ፡ 57 ደገሙ ፡ አስተርእዮ ፡ ተ ፡ (sic) R | ስፍሑ ፡] loco ፋእሙ ፡ et vice versa R

ወእመኒ ፡ ውስተ ፡ ኵሉ ፡ ንዋይ ፡ ዘማእስ ፡ ለምጽ ፡ ይእቲ ፡ ወበእ Y XIII 58, 59
ሳት ፡ ያውዕይዎ ፡ ለዘ ፡ ውስቴቱ ፡ ወዕአት ፡ ይእቲ ፡ ኅብር ። 58 ወ
ለእመሰ ፡ ተኅጺባ ፡ ይእቲ ፡ ልብስ ፡ እመኒ ፡ ዘውስተ ፡ ስፍሑ ፡ ወእ
መኒ ፡ ውስተ ፡ ፋእሙ ፡ ወእመኒ ፡ ውስተ ፡ ኵሉ ፡ ንዋየ ፡ ማእስ ፡
ኅደገቶ ፡ ይእቲ ፡ ኅብር ፡ የኀጽብዎ ፡ ዳግመ ፡ ወንጹሐ ፡ ይከውን ፡
59 ዝኬ ፡ ውእቱ ፡ ሕጉ ፡ ለኅብረ ፡ ለምጽ ፡ ዘይወዕእ ፡ ውስተ ፡ ልብስ ፡
ወእመኒ ፡ ዘዐምር ፡ ወእመኒ ፡ ዘዓጌ ። ወእመኒ ፡ ዘውስተ ፡ ስፍሑ ፡
ወእመኒ ፡ ውስተ ፡ ፋእሙ ፡ ወእመኒ ፡ ኵሉ ፡ ንዋይ ፡ ዘማእሱ ፡ በዘ ፡
ያነጽሕዎ ፡ ወበዘ ፡ ያረኵስዎ ።

1 ወነበበ ፡ እግዚአብሔር ፡ ለሙሴ ፡ ወይቤሎ ፡ 2 ዝንቱ ፡ ሕጉ ፡ XIV 1—6
ለዘ ፡ ለምጽ ። በዕለተ ፡ ነጽሐ ፡ የኀውር ፡ ኀበ ፡ ካህን ፡ 3 ወይወዕእ ፡
ካህን ፡ አፍአ ፡ እምትዕይንት ፡ ወይሬእዮ ፡ ካህን ፡ ወናሁ ፡ ኀደጎ ፡
ለምጽ ፡ ለዘ ፡ ለምጽ ፡ 4 ወኀዊሮ ፡ ኀቤሁ ፡ ካህን ፡ ያመጽእ ፡ ውእቱ ፡
ዘነጽሐ ፡ ክልኤ ፡ ደዋርህ ፡ ሕያዋተ ፡ ንጹሓተ ፡ ወለየ ፡ ክዕበ ፡ ወቄ
ጽለ ፡ ህስጹ ፡ 5 ወያኤዝዝ ፡ ካህን ፡ ወይጠብሕዋ ፡ ለይእቲ ፡ ዶርሆ ፡
ውስተ ፡ ማይ ፡ ጥዑም ፡ ውስተ ፡ ንዋየ ፡ ልሕኵት ፡ 6 ወያምጽእ ፡
ዕፀ ፡ ጽኖድ ፡ ወይነሥእ ፡ ካህን ፡ ለእንታክቲ ፡ ዶርሆ ፡ እንተ ፡ ሕያ

ንዋየ ፡ | ወፀአት ፡] pr ወ 59 ዝኬ ፡] ኬ ex ከ (ኩ ?) emend Y* (vid) | ንዋየ ፡ |
በዘ ፡] ዘዘ ፡ XIV 1 tot vers rubr (item v 33) 2 ንጹሐ ፡ 4 ኀቤሁ ፡ —
ዘነጽሐ ፡] ካህን ፡ ያመጽእ ፡ ውእቱ ፡ ዘነጽሐ ፡ ወሶበ ፡ ሖረ ፡ ኀቤሁ ፡ ካህን ፡ ያመጽእ ፡ |
ደዋርህ ፡ et ወለይ ፡ 6 ወይነሥእ ፡ R |

58 ተኅጺባ ፡ ይእቲ ፡] 'ቦ ፡ ውእቱ ፡ | ዘውስተ ፡] om H R | ውስተ ፡ 1°] pr ዘ FHCGR
FHCG | ማእስ ፡] pr ዘ R | ይሕፅብዎ ፡ R 59 ዝኬ ፡] ዝንቱኬ ፡ (om ኬ CG) |
om ውእቱ ፡ R | ወእመኒ ፡ 1° et 3°] om ወ | ዘውስተ ፡] om ዘ | ወእመኒ ፡ ው
ስተ ፡ ፋእሙ ፡] ወውስተ ፡ ፋእሙኒ ፡ FHCG | ኵሉ ፡] pr ውስተ ፡ R | ዘማእስ ፡ |
በዘ ፡] በዝ ፡ R | ወበዝ ፡ R XIV 2 ዝንቱ ፡] + ውእቱ ፡ | ሕጉ ፡] post ለዘ ፡ ለ
ምጽ ፡ R 3 ካህን ፡ 1°] post አፍኣ ፡ R | ለምጽ ፡ 1°] ጹ ፡ pr ሕብረ ፡ 4 ው
እቱ ፡ ዘነጽሐ ፡] ሎቱ ፡ ለዘነጽሐ ፡ ውእቱ ፡ R | ደራውህ ፡ R | ሕያዋነ ፡ R | ንጹሓተ ፡]
'ነ ፡ R pr ወ + ወዕፀ ፡ ጽኑድ ፡ C | ህሶጹ ፡ FH ሆስጹ ፡ CG (item CGR v 7
et al) ሄሱጹ ፡ R 5 ወይጥብሕዋ ፡ (om ወ R) CGR | ለይእቲ ፡] ለአሐቲ ፡
CG | ዶርሆ ፡] "FH nonnumquam ዶሮሆ ፡" 6 om ወያምጽእ ፡ ዕፀ ፡ ጽኖድ ፡
C | ወያመጽእ ፡ FHGR | ጽኖድ ፡] ጽኑድ ፡ FHG ጽሁደ ፡ R (item v 7) "in
C nonnumquam ጽሕድ ፡" |

Y ውት ፡ ወያግዕዛ ፡ ውስተ ፡ ዳግም ፡ ጠሚሮ ፡ ውስተ ፡ ደማ ፡ ለእንታ
XIV 7—13 ክቲ ፡ እንተ ፡ ጠብሑ ፡ [7] ወእምዝ ፡ ይጠምዕ ፡ ዝክተ ፡ ዕፀ ፡ ጽኖድ ፡
ወለየኒ ፡ ዘክዑብ ፡ ወቄጽለ ፡ ህስጱ ፡ ውስተ ፡ ደማ ፡ ለእንታክቲ ፡
ዶርሆ ። እንተ ፡ ጠብሑ ፡ ውስተ ፡ ማይ ፡ ጥዑም ፡ ወይነዝኅ ፡ ስብዐ ፡
ለውእቱ ፡ ዘነጽሐ ፡ ለዘለምጽ ፡ ወንጹሐ ፡ ይከውን ፡ [8] ወየኀጽብ ፡
አልባሲሁ ፡ ውእቱ ፡ ዘነጽሐ ፡ ወይትላጸይ ፡ ኵሎ ፡ ስዕርቶ ፡ ወይት
ኀጸብ ፡ በማይ ፡ ወንጹሐ ፡ ይከውን ። ወከመዝ ፡ ይበውእ ፡ ውስተ ፡
ትዕይንት ፡ ወይነብር ፡ አፍአ ፡ እምቤቱ ፡ ሰቡዐ ፡ መዋዕለ ፡ [9] ወበሳ
ብዕት ፡ ዕለት ፡ ይትለጸይ ፡ ኵሎ ፡ ስዕርተ ፡ ርእሱ ፡ ወጽሕሙ ፡ ወሕ
ንጋዘ ፡ ወኵሎ ፡ ሥርዐቶ ፡ ይትለጸይ ፡ ኵሎ ፡ ወየኀጽብ ፡ አልባሲሁ ፡
ወሥጋሁኒ ፡ የኀጽብ ፡ በማይ ፡ ወንጹሐ ፡ ይከውን ። [10] ወበሳብዕት ፡
ዕለት ፡ ያመጽእ ፡ ፪አባግዐ ፡ ንጹሓነ ፡ እለ ፡ ዓመት ፡ ሎሙ ፡ ወዓዲ ፡
፩ ፡ በግዐ ፡ ዘዓመት ፡ ንጹሐ ፡ ወ፲ ፡ መሳፍርተ ፡ ስንዳሌ ፡ ለመሥዋ
ዕት ፡ ዘልዉስ ፡ በቅብእ ፡ ወ፩ ፡ ግምዔ ፡ ቅብእ ። [11] ወያቅም ፡ ካህን ፡
ዘያነጽሖ ፡ ለውእቱ ፡ ብእሲ ፡ ዘነጽሐ ፡ ወዝንቱኒ ፡ ቅድመ ፡ እግዚአ
ብሔር ፡ ኀበ ፡ ኆኅተ ፡ ደብተራ ፡ ዘመርጡል ። [12] ወይነሥእ ፡ ካህን ፡
፩ ፡ በግዐ ፡ ወያበውእ ፡ በእንተ ፡ ንስሓ ፡ ወውእተኒ ፡ ግምዔ ፡ ቅብእ ፡
ወይፌልጦሙ ፡ ፍልጣነ ፡ ቅድመ ፡ እግዚአብሔር ፡ [13] ወይጠብሕዎ ፡

ደም ፡ 7 ወለይኒ ፡ R | ሰብዐ ፡ 8 ሰብዐ ፡ 10 ንጹሓን ፡ | በግዐ ፡] 'ዐ ፡ |
ንጹሐ ፡] 'ሐ ፡ | መሳፍርት ፡ 12 ወነሥአ ፡ | ወለውእቱኒ ፡ cf R | ፍልጣነ ፡] 'ን ፡
13 ወይጠብሕዎ ፡] om ይ |

---

om ወያግዕዞ ፡ — ጠብሑ ፡ C | ዳግም ፡] ገዳም ፡ FHG | ውስተ ፡ 2°] pr እም R
FHCGR 7 ወእምዝ ፡ — ጠብሑ ፡] ወለዕፀ ፡ ጽኍድ ፡ ወለለይ ፡ ክዑብ ፡ ወለቈጽለ ፡ ሆስጱ ፡
ወይጠምዕዎሙ ፡ በደማ ፡ ለእንታክቲ ፡ ዶርሆ ፡ እንተ ፡ ጠብሕዋ ፡ C | ወይነዝኖ ፡ |
ስብዐ ፡ FHCG | ዘነጽሐ ፡] pr ለ R | ለዘለምጽ ፡] om ለ praep | ይከውን ፡]
+ ወይፌንዋ ፡ ለዶርሆ ፡ እንተ ፡ ሕያውት ፡ ውስተ ፡ ገዳም ። C + ወያግዕዞ ፡ ለው
እቱ ፡ ዶርሆ ፡ ውስተ ፡ ገዳም ፡ G 8 ወከመዝ ፡] ወእምዝ ፡ CGR 9 ይትለ
ጸይ ፡ 1°] 'ላጸይ ፡ FHCG (item 2° omnes) ይላጺ ፡ R | ወጽሕሞ ፡ | ወኀንገዘ ፡ |
om ኵሎ ፡ 2° | om ወየኀጽብ ፡ — የኀጽብ ፡ R 10 ወበሳምንት ፡ CG | ዘዓመት ፡
ንጹሐ ፡] ord inv | ወ፲ ፡] ወ፫ ፡ | መሳፍርተ ፡] መስፈርተ ፡ FHCR ዓሥራት ፡ G |
ዘልውስ ፡ FHCG 11 ወያቀውም ፡ ('ሞ ፡ R) 12 ወያበውአ ፡ FHCG | ወው
እተኒ ፡] 'ተሂ ፡ FHCG 'ቱኒ ፡ R

ለውእቱ ፡ በግዕ ፡ ውስተ ፡ መከን ፡ ኀበ ፡ ይጠብሑ ፡ ዘመሥዋዕት ፡ Y XIV 14—19
ወዘበእንተ ፡ ኀጢአት ፡ በመከን ፡ ቅዱስ ፡ እስመ ፡ ዘበእንተ ፡ ኀጢ
አት ፡ ከመ ፡ ዘበንስሓ ፡ ውእቱ ፡ ለካህን ፡ ቅዱስ ፡ ለቅዱሳን ፡ ውእቱ ።
14 ወይነሥእ ፡ ካህን ፡ እምነ ፡ ደም ፡ ዘንስሓ ፡ ወይወዲ ፡ ካህን ፡ ው
ስተ ፡ እዝኑ ፡ እንተ ፡ የማን ፡ ለዘ ፡ ነጽሐ ፡ ወውስተ ፡ ከተማ ፡ እዴሁ ፡
እንተ ፡ የማን ፡ ወውስተ ፡ ከተማ ፡ እግሩ ፡ ዘየማን ። 15 ወይነሥእ ፡
ካህን ፡ እምነ ፡ ቅብእ ፡ ዘውስተ ፡ ግምዔ ፡ ወይሠውጥ ፡ ውስተ ፡ እ
ዴሁ ፡ እንተ ፡ ፀጋም ። 16 ወይጠምዕ ፡ ካህን ፡ አጽባዕቶ ፡ እንተ ፡
የማን ፡ ውስተ ፡ ውእቱ ፡ ቅብእ ፡ ዘሀለወ ፡ ውስተ ፡ እዴሁ ፡ እንተ ፡
ፀጋም ፡ ወይነዝኅ ፡ እምውስተ ፡ ቅብእ ፡ ስብዕ ፡ ቅድመ ፡ እግዚአብ
ሔር ። 17 ወዘተረፈሰ ፡ ቅብእ ፡ ዘሀሎ ፡ ውስተ ፡ እዴሁ ። ይወድዮ ፡
ካህን ፡ ውስተ ፡ ከተማ ፡ እዝኑ ፡ እንተ ፡ የማን ፡ ለውእቱ ፡ ዘነጽሐ ፡
ውስተ ፡ ከተማ ፡ እዴሁ ፡ ዘየማን ፡ ወውስተ ፡ ከተማ ፡ እግሩ ፡ እንተ ፡
የማን ፡ በመከነ ፡ ደም ፡ ዘንስሓ ። 18 ወዘተረፈ ፡ ቅብእ ፡ ውስተ ፡ እ
ዴሁ ፡ ለካህን ፡ ወይወድዮ ፡ ካህን ፡ ውስተ ፡ ርእሱ ፡ ለዘነጽሐ ። ወያ
ስተስሪ ፡ ሎቱ ፡ ካህን ፡ ቅድመ ፡ እግዚአብሔር ፡ 19 ወይገብር ፡ ካህን ፡
ለውእቱ ፡ ዘበእንተ ፡ ኀጢአት ። ወያስተስሪ ፡ ሎቱ ፡ ካህን ፡ ለው
እቱ ፡ ዘነጽሐ ፡ በእንተ ፡ ኀጢአቱ ። ወእምዝ ፡ ይጠብሕ ፡ ካህን ፡

መካን ፡] መ sup ras 14 ዘንስሓ ፡] ዘነስሐ ፡ | የማን ፡ 1°] ያ′ | እዴሁ ፡] እዴ ፡ R | ዘየማን ፡] ዘያ′ 16 om ወይጠምዕ ፡ — ፀጋም ፡, sed post ቅብእ ፡ 2° ዘሀሎ ፡ ወእስከ ፡ (እ paene del) inserit 17 ይወድዮ ፡] pr ዘ | ዘየማን ፡ et የማን ፡ 2°] ዘያ′ et ያ′ | ከተማ ፡ 3°] ከተመ ፡, ከተ sup ras | እግሩ ፡] + እግሩ ፡ | ዘንስሓ ፡] ዘነስሐ ፡ cf CG 18 ቅብእ ፡ 19 ወይገብር ፡] pr ወይገብር ፡፡

---

13 ኀጢአት ፡ 1°] + ፤ ፡ | ዘበንስሓ ፡] om በ om ዘ R 14 ውስተ ፡ et ወውስተ ፡ bis] ላዕለ ፡ et ወላዕለ ፡ C (item vv 17, 18, 25) | om እንተ ፡ የማን ፡ 2° FHCGR FHGR | ዘየማን ፡] እንተ ፡ የ′ 15 om ውስተ ፡ R 16 ውስተ ፡ 1°] pr ወ R | om እዴሁ ፡ R | እምውስተ ፡] እምውእቱ ፡ (እምነ ፡ ው′ R)FCR 17 ወዘተረፈሰ ፡] ወለዘተርፈሰ ፡ C (item v 29) om ሰ R | ለውእቱ ፡] + ብእሲ ፡ R | ውስተ ፡ 3°] pr ወ | ዘየማን ፡] እንተ ፡ የ′ | ዘንስሓ ፡] ዘነዝኅ ፡ CG 18 ወዘተረፈ ፡] ወዘተርፈ ፡ FHG ወለዘተርፈ ፡ C ወዘ sup ras 1 lit R* | ወይወድዮ ፡] om ወ conj | ወያስተስሪ ፡ (item vv 19, 20, 29, 30) 19 om ለውእቱ ፡ 1° | ሎቱ ፡ ካህን ፡] ord inv R | ኀጢአቱ ፡] ′ት ፡ R

Y ዘመሥዋዕት ፡ 20 ወያበውእ ፡ ካህን ፡ ዘመሥዋዕት ፡ ወዘቀኍርባንኒ ፡
XIV 20—28 ውስተ ፡ ምሥዋዕ ፡ ቅድመ ፡ እግዚአብሔር ፡ ወያስተስሪ ፡ ሎቱ ፡
ካህን ፡ ለውእቱ ፡ ወይነጽሕ ። 21 ወእመሰ ፡ ነዳይ ፡ ውእቱ ፡ ወአልቦ ፡
ውስተ ፡ እዴሁ ፡ ያመጽእ ፡ ማኅስአ ፡ በግዕ ፡ ፩ ፡ ዘይፈልጡ ፡ በእ
ንተ ፡ ንስሓ ፡ በዘ ፡ ያስተስርዩ ፡ ሎቱ ፡ ወ፩ ፡ መስፈርተ ፡ ስንዳሌ ፡
ዘልዉስ ፡ በቅብእ ፡ ለመሥዋዕት ፡ ወ፩ ፡ ግምዔ ፡ ቅብእ ፡ 22 ወ፪ ፡
መዕነቅ ፡ አው ፡ ፪እጐለ ፡ ርግብ ፡ በዘቦ ፡ ውስተ ፡ እዴሁ ። ወትኩን ፡
አሓቲ ፡ በእንተ ፡ ኀጢአት ፡ ወአሓቲኒ ፡ ለመሥዋዕት ፡ 23 ወያበው
አን ፡ በሰንበት ፡ ዕለት ፡ በዘ ፡ ያነጽሕዎ ፡ ወይወስድ ፡ ኀበ ፡ ካህን ፡
ኀበ ፡ ኆኅተ ፡ ደብተራ ፡ ዘመርጡል ፡ ቅድመ ፡ እግዚአብሔር ። 24 ወ
ይነሥአ ፡ ካህን ፡ ለውእቱ ፡ በግዕ ፡ ዘንስሓ ፡ ወለውእቱ ፡ ግምዔ ፡
ቅብእ ፡ ወያነብሮ ፡ ቍርባነ ፡ ቅድመ ፡ እግዚአብሔር ። 25 ወይጠብሖ ፡
ለውእቱ ፡ በግዕ ፡ ዘንስሓ ፡ ወይነሥእ ፡ ካህን ፡ እምነ ፡ ደሙ ፡ ለዘ ፡
ንስሓ ፡ ወይወዲ ፡ ውስተ ፡ ከተማ ፡ እዝኑ ፡ እንተ ፡ የማን ፡ ለዘ ፡ ነ
ጽሐ ። ወውስተ ፡ ከተማ ፡ እዴሁ ፡ እንተ ፡ የማን ፡ ወውስተ ፡ ከተማ ፡
እግሩ ፡ ዘየማን ፡ 26 ወይሰውጥ ፡ እምውእቱ ፡ ቅብእ ፡ ካህን ፡ ውስተ ፡
እዴሁ ፡ እንተ ፡ ፀጋም ፡ 27 ወይነዝኅ ፡ በአጽባዕቱ ፡ እንተ ፡ የማን ፡
እምነ ፡ ውእቱ ፡ ቅብእ ፡ ዘውስተ ፡ እዴሁ ፡ እንተ ፡ ፀጋም ፡ ስብዕ ፡
ቅድመ ፡ እግዚአብሔር ። 28 ወእምነ ፡ ውእቱኒ ፡ ቅብእ ፡ ዘሀለወ ፡
ውስተ ፡ እዴሁ ፡ ለካህን ፡ ወይወዲ ፡ ውስተ ፡ ከተማ ፡ እዝኑ ፡ እንተ ፡

---

20 ወዘቀኍርባኒኒ ፡ 23 ኀበ ፡ 1° parv int lin scr Y* 25 እዝኑ ፡] እዱ ፡ | om ወውስተ ፡ 1° — የማን ፡ 2° 27 ዘውስተ ፡] 'ቱ ፡

FHCGR 20 ዘመሥዋዕት ፡] + ኒ ፡ | om ለውእቱ ፡ 21 ያምጽእ ፡ R | om ማኅስአ ፡ R | በግዐ ፡ R | ያስተሰርዩ ፡ | ወ፲ ፡ መስፈርተ ፡] ወአሐቲ ፡ በመ' (om በ R) FHR ወአሐተ ፡ ዓሥራተ ፡ G | ዘልውስ ፡ FHCG 22 መዓንቀ ፡ FHCG ማዕነቅ ፡ R | በዘቦቱ ፡ R | ወአሓቲኒ ፡] om ኒ ፡ 23 በሰንበት ፡] በሳምንት ፡ 24 ወለውእቱ ፡] om ለ 25 ደም ፡ R | ዘየማን ፡] እንተ ፡ የ' 27 ወይነዝኅ ፡] + ካህን ፡ FHCG | እምውእቱ ፡ R 28 ውእቱኒ ፡] om ኒ R | ለካህን ፡ ወይወዲ ፡] om ወ conj ይወዲ ፡ ካህን ፡ C | እዝኑ ፡ . . . . . እዴሁ ፡ . . . . . እግሩ ፡] እዴሁ ፡ . . . . . እግሩ ፡ . . . . . እዝኑ ፡ R |

የማን ፡ ለውእቱ ፡ ዘነጽሐ ፡ ወውስተ ፡ ከተማ ፡ እዴሁ ፡ እንተ ፡ የማን ፡ Y XIV 29—37
ወውስተ ፡ ከተማ ፡ እግሩ ፡ እንተ ፡ የማን ፡ በመካነ ፡ ደሙ ፡ ለዘ ፡ ነ
ጽሐ ። 29 ወዘተረፈሰ ፡ ቅብእ ፡ እምነ ፡ ዘሀለወ ፡ ውስተ ፡ እዴሁ ፡
ለካህን ፡ ይወድዮ ፡ ውስተ ፡ ርእሱ ፡ ለዘ ፡ ነጽሐ ። ወያስተስሪ ፡ ሎቱ ፡
ካህን ፡ ቅድመ ፡ እግዚአብሔር ፡ 30 ወይገብር ፡ አሐተ ፡ እምነ ፡ ውእ
ቶን ፡ መዓንቅ ፡ ወእመኒ ፡ እጕለ ፡ ርግብ ፡ እመኒ ፡ ዘቦ ፡ ውስተ ፡ እ
ዴሁ ፡ 31 አኃቲ ፡ በእንተ ፡ ኀጢአት ፡ ወአኃቲ ፡ ለቍርባን ፡ ምስለ ፡
መሥዋዕት ፡ ወያስተስሪ ፡ ሎቱ ፡ ካህን ፡ ለውእቱ ፡ ዘነጽሐ ፡ ቅድመ ፡
እግዚአብሔር ፡ 32 ዝንቱ ፡ ውእቱ ፡ ሕጉ ፡ ለዘ ፡ ወፅአ ፡ ኀብረ ፡ ለ
ምጽ ፡ ወለዘአልቦኒ ፡ ውስተ ፡ እዴሁ ፡ ለዘያነጽሕዎ ። 33 ወነበቦሙ ፡
እግዚአብሔር ፡ ለሙሴ ፡ ወለአሮን ፡ ወይቤሎሙ ፡ 34 እምከመ ፡ ቦእ
ክሙ ፡ ውስተ ፡ ምድረ ፡ ከናአን ፡ እንተ ፡ እሁበክሙ ፡ አነ ፡ ትትዋ
ረስዋ ፡ ወእፌኑ ፡ ትእምርተ ፡ ለምጽ ፡ ውስተ ፡ አብያታ ፡ ለይእቲ ፡
ምድር ፡ እንተ ፡ ታጠርዩ ። 35 ወእመቦ ፡ ለዘ ፡ ወፅአ ፡ ውስተ ፡ ቤቱ ፡
ይንግሮ ፡ ለካህን ፡ ወይበል ፡ ከመ ፡ ትእምርተ ፡ ለምጽ ፡ ርኢኩ ፡
ውስተ ፡ ቤትየ ፡ 36 ወይኤዝዝ ፡ ካህን ፡ ያፍልሱ ፡ ንዋዮ ፡ ለውእቱ ፡
ቤት ፡ እንበለ ፡ ይባእ ፡ ካህን ፡ ለርእዮታ ፡ ለይእቲ ፡ ትእምርተ ፡ ለ
ምጽ ፡ ወኢይርኵስ ፡ ኵሉ ፡ ዘሀለወ ፡ ውስተ ፡ ውእቱ ፡ ቤት ፡ ወእ
ምዝ ፡ ይበውእ ፡ ካህን ፡ ይርአዮ ፡ ለውእቱ ፡ ቤት ፡ 37 ወይሬእያ ፡ ለይ
እቲ ፡ ትእምርተ ፡ ለምጽ ፡ ካህን ፡ ወናሁ ፡ ሀለወት ፡ ይእቲ ፡ ትእምርት ፡

---

32 ለዘያነጽሕዎ ፡] ያነ sup ras 1 lit 33 ወነበቦሙ ፡ — ወለአሮን ፡ rubr
34 አብያታ ፡] 'ተ ፡ et ለ seq parv int lin | ተጠርዩ ፡ 36 የፍልሱ ፡ | ትእም
ርት ፡ (item v 37 [1°]) | ኵሎ ፡ CG

---

om ለውእቱ ፡ ዘነጽሐ ፡ R 29 ዘሀሎ ፡ R | ለዘ ፡] pr ለውእቱ ፡ R 30 ወእ FHCGR
መኒ ፡] + እምነ ፡ FHCG | እመኒ ፡] እምነ ፡ | ዘቦቱ ፡ R 31 አኃቲ ፡ et ወአ
ኃቲ ፡] 'ተ ፡ et 'ተ ፡ CR 32 ወለዘአልቦኒ ፡] 'ሂ ፡ R | ለዘያነጽሕዎ ፡] በዘ' 33 ወ
ነበቦ ፡ F 34 አብያቲሃ ፡ CR | ታጠርይዋ ፡ R 35 ይነግር ፡ R | ወይበል ፡ CG
36 ያፍልሱ ፡] ያውፅኡ ፡ C | ወኢይረኵስ ፡ FHR ወኢያርኵስ ፡ G ወኢያረኵሶ ፡
C (seq accus in CG) 37 om ካህን ፡ C |

XIV 38—47 Y ለምጽ፡ውስተ፡አረፍቱ፡ለውእቱ፡ቤት፡እመኒ፡ተሐመለምል፡ወእ
መኒ፡ተቀየሐይሕ፡ወርእየታኒ፡የአኪ፡እምነ፡አረፍት፡38 ወፂአ፡
ካህን፡እምነ፡ውእቱ፡ቤት፡በኀበ፡ኆኅታ፡ያነጽሖ፡ለውእቱ፡
ቤት፡ሰቡዐ፡ዕለተ። 39 ወይሬእዮ፡ካህን፡ለውእቱ፡ቤት፡ወናሁ፡
ተዘርአት፡ይእቲ፡ኀብር፡ውስተ፡አረፍቱ፡ለውእቱ፡ቤት። 40 ወይ
ኤዝዝ፡ካህን፡ወያወፅኡ፡እበኒሁ፡ዘኀበ፡ሀለወት፡ይእቲ፡ትእ
ምርተ፡ለምጽ፡ወያወጽእዎ፡አፍአ፡እምነ፡ሀገር፡ውስተ፡መካን፡
ርኩስ፡42 ወያወፅእ፡ካልአ፡እብነ፡ውቱረ፡ወይወድዩ፡ውስተ፡
መካኖን፡ለውእቶን፡እብን። ወያመጽኡ፡ካልአ፡መሬተ፡ወይመ
ርግዎ፡ለውእቱ፡ቤት፡43 ወለእመሰ፡ገብአት፡ካዕበ፡ይእቲ፡ኀ
ብር፡ወፅአት፡ውስተ፡ውእቱ፡ቤት፡ወእምድኅረ፡አውፅኡ፡
እበኒሁ፡እምድኅረ፡ገሰስዎ፡ለውእቱ፡ቤት፡ወእምድኅረ፡መረ
ግዎ፡44 ወይበውእ፡ካህን፡ወይሬኢ፡ለእመ፡ተዘርወት፡ይእቲ፡
ኀብር፡ዘውእቱ፡ቤተ፡ለምጽ፡እንተ፡ኢትትኀደግ፡ይእቲ፡ው
ስተ፡ውእቱ፡ቤት። ወርኩስ፡ውእቱ፡45 ወይነሥእዎ፡ለውእቱ፡
ዕፀዊሁኒ፡ወእበኒሁኒ፡ወኵሎ፡መሬቶ፡ለውእቱ፡ቤት፡ይክዕዉ፡
አፍአ፡እምሀገር፡ውስተ፡መካን፡ርኩስ። 46 ወዘቦአ፡ውስተ፡ው
እቱ፡ቤት፡በኵሉ፡መዋዕል፡እምዘ፡አዕለዎ፡ርኩስ፡ውእቱ፡
እስከ፡ሰርክ፡47 ወዘቤተ፡ውስተ፡ውእቱ፡የኀጽብ፡አልባሲሁ፡

---

37 አረፍቱ፡] 'ት፡ 38 ወፂአ፡ካህን፡ sup ras | ኆኅተ፡ 39 ተዘርአት፡] pr ወ
40 እብኒሁ፡ 43 ካዕበ፡] pr ውስተ፡ 45 ወዙሉ፡

FHCGR ታኀመለምል፡ et ታቀየሐይሕ፡ 38 ወፂአ፡] pr ወ CGR | ኆኅተ፡ FHCG |
ያነጽሖ፡] ያጸንሖ፡ | ዕለተ፡ 39 ወይሬእዮ፡ካህን፡] ወይመጽእ፡ካህን፡በሳብ
ዕት፡ዕለት፡ወይሬእዮ፡ | ተዘርአት፡] 'ወት፡ 40 ወያወፅኡ፡] ያውጽኡ፡ R
42 ወያወፅእ፡] ወያመጽኡ፡ (ወያም' R) | እብን፡] እበን፡ FHCG 43 ወፅአት፡]
om ት FH pr ወ | ወእምድኅረ፡ 1°] om ወ | እምድኅረ፡] pr ወ | ገስገስዎ፡
FH 44 ተዘርወት፡] 'አት፡ R | ቤተ፡] ቤት፡ CGR | ኢተኀድግ፡ 45 ወይ
ነሥእዎ፡] 'ትዎ፡ FHCG | ለውእቱ፡ 1°] + ቤት፡ | ዕፀዊሁ፡] om ኒ et pr ወ R
46 አዕለዎ፡] አዕለልዎ፡ FHCG አልዓልዎ፡ R 47 ውእቱ፡] + ቤት፡ | ይሐ
ፅብ፡ bis CGR | አልባሲሁ፡ 1°] + ወይትኀፀብ፡ሥጋሁ፡በማይ፡ርኩስ፡ውእቱ፡
እስከ፡ሰርክ፡ C |

ወዘበልዐ ፡ በውእቱ ፡ የኀፅብ ፡ አልባሲሁ ። 48 ወእመሰ ፡ መጽአ ፡ ካ Y XIV 48—57
ህን ፡ ወቦአ ፡ ወርእየ ፡ ወናሁ ፡ ኢተዘርአት ፡ ይእቲ ፡ ኀብር ፡ ውስተ ፡
ይእቲ ፡ ቤት ፡ እምድኅረ ፡ መረግዎ ፡ ለውእቱ ፡ ቤት ፡ ያነጽሖ ፡ ካ
ህን ፡ ለውእቱ ፡ ቤት ፡ ያነጽሖ ፡ እምድኅረ ፡ ኀደገቶ ፡ ይእቲ ፡ ኀብር ።
49 ወይነሥእ ፡ በዘ ፡ ያነጽሖ ፡ ለውእቱ ፡ ቤት ፡ ክልኤቲ ፡ ደዋርህ ፡
ወዕፀ ፡ ጽኖድ ፡ ወለይ ፡ ክዑብ ፡ ወቈጽለ ፡ ህስጰ ። 50 ወይጠብሖ ፡
አሐተ ፡ እምውእቶን ፡ ደዋርህ ፡ ውስተ ፡ ንዋየ ፡ ልሕኵት ፡ ውስተ ፡
ማይ ፡ ጥዑም ። 51 ወይንሣእ ፡ ዝክተ ፡ ዕፀ ፡ ጽኖድ ፡ ወለየ ፡ ክዑብ ፡
ወቈጽለ ፡ ህስጰ ፡ ወዶርሆ ፡ እንተ ፡ ሕያውታ ፡ ወይጠምዖ ፡ ውስተ ፡
ውእቱ ፡ ደመ ፡ ዶርሆ ፡ እንተ ፡ ጠብሑ ፡ ውስተ ፡ ማይ ፡ ንጹሕ ፡ ወ
ይነዝኆ ፡ ቦሙ ፡ ለውእቱ ፡ ቤት ፡ ስብዐ ፡ 52 ወያነጽሖ ፡ ለውእቱ ፡
በደማ ፡ ለይእቲ ፡ ዶርሆ ፡ ሕያውት ፡ ወበውእቱ ፡ ዕፀ ፡ ጽኖድ ፡ ወ
ቈጽለ ፡ ህስጰ ፡ ወለይ ፡ ክዑብ ፡ 53 ወይፌንዋ ፡ ለይእቲ ፡ ዶርሆ ፡ እ
ንተ ፡ ሕያውት ፡ አፍአ ፡ እምሀገር ፡ ወያግዕዛ ፡ ውስተ ፡ ገዳም ፡ ወያ
ስተስሪ ፡ በእንተ ፡ ውእቱ ፡ ቤት ። 54 ዝንቱ ፡ ውእቱ ፡ ሕጉ ፡ ለኵሉ ፡
ትእምርት ፡ ለምጽ ፡ ወለኀብሩ ፡ 55 ለለምጽ ፡ ለልብስኒ ፡ ወለቤትኒ ፡
56 ወዘትእምርት ፡ ርምየትኒ ፡ ወዘሕንብርብሬኒ ፡ 57 በዘ ፡ ታእምሩ ፡

---

48 ወቦአ፡] አ ex እ emend 49 ያነጽሖ፡] ነ parv scr Y* 51 ወለይ፡ክዑብ፡
52 ዶርሆ፡] ዶ sup ras

---

om ወዘበልዐ፡— አልባሲሁ፡ 2° R | በውእቱ፡] + ቤት፡ C 48 ኢተዘርአት፡] FHCGR
'ወት፡ | ይእቲ፡ 2°] ውእቱ፡ | om ቤት፡ 2° FHC | ያነጽሖ፡ 1°] ያነ' R | om
ቤት፡ 3° R | ያነጽሖ፡እምድኅረ፡] እስመ፡ 49 ክልኤቲ፡ — ህስጰ፡ cas
accus | ደራውሀ፡ R (item semper) | ጽኍድ፡ FHCG (item semper) ጽሕድ፡
R | ህሰጰ፡ FHCG (item semper) ሆስጰ፡ R (item v 52) 50 ማየ፡ FHR
(item v 51) 51 ወይነሥእ፡ | ጽኖድ፡] ዘሆደ፡ R | ህሱጰ፡ R | ሕያውት፡ |
ንጹሕ፡] ጥዑም፡ | ቦሙ፡] ቦቱ፡ R 52 ለውእቱ፡] + ቤት፡ | ዶርሆ፡] + ወበ
ማየ፡ ('ይ፡ CGR) ጥዑም፡ወበዶርሆ፡እንተ፡ | ዘኖድ፡ R | ወበቈጽለ፡ et ወበ
ለይ፡ 53 ወያስተስሪ፡ | ቤት፡] + ወይነጽሕ፡ቤቱ፡ (ውእቱ፡ቤት፡ CR)
54 om ውእቱ፡ et ወለኀብሩ፡ R 55 ለለምጽ፡ለልብስኒ፡] ለለምጸ፡ (ለ R)
ልብስኒ፡ | ወለቤትኒ፡] + ወለሕብረ፡ለምጽ፡ R 56 ወዘትእምርት፡] om ወ
R | ወዘ፡ሕንባብሬኒ፡ R

Y እመ ፡ ርኩስ ፡ ውእቱ ፡ ወእመ ፡ ንጹሕ ፡ ዝንቱ ፡ ውእቱ ፡ ሕጉ ፡
ለለምጽ ።
XV 1—9 [1] ወነበቦሙ ፡ እግዚአብሔር ፡ ለሙሴ ፡ ወለአሮን ፡ እንዘ ፡ ይብል ፡
[2] ንግርዎሙ ፡ ለደቂቀ ፡ እስራኤል ፡ ወበልዎሙ ፡ ብእሲ ፡ ብእሲኣ ፡
ወእመቦ ፡ ዘይትከዐዎ ፡ ዘርኡ ፡ ርኩስ ፡ ውእቱ ፡ [3] ወዝንቱ ፡ ውእቱ ፡
ሕጉ ፡ ርኩስ ፡ ውእቱ ፡ ለዘ ፡ ይትከዐዎ ፡ ዘርኡ ፡ እምነፍስቱ ፡ ወነ
በረ ፡ ከማሁ ፡ ውስተ ፡ ነፍስቱ ። ውእቱ ፡ ዘይትከዐዎ ፡ ዘርኡ ፡ ው
እቱ ፡ ርኩስ ፡ ዘላዕሌሁ ፡ ኵሎ ፡ መዋዕለ ፡ ዘነበረ ፡ እንዘ ፡ ይትከዐዎ ፡
ውእቱ ፡ እምነፍስቱ ፡ ውእቱ ፡ ዘይትከዐዎ ፡ ውእቱ ፡ ያረኵሶ ፡ [4] ኵሎ ፡
ዓራተ ፡ እንተ ፡ ላዕሌሃ ፡ ሰከበ ፡ ርኩሳት ፡ [5] ወእመቦ ፡ ሰብእ ፡ ዘገሰሰ ፡
ዐራቶ ፡ የኀጽብ ፡ አልባሲሁ ፡ ወየኀጽብ ፡ ሥጋሁኒ ፡ በማይ ፡ ወር
ኩስ ፡ ውእቱ ፡ እስከ ፡ ሰርክ ፡ [6] ወዘነበረኒ ፡ ላዕሌሁ ፡ ንዋይ ፡ ዘው
እቱ ፡ ነበረ ፡ ላዕሌሁ ፡ የኀጽብ ፡ አልባሲሁ ። ወይትኀጸብ ፡ በማይ ፡
ወርኩስ ፡ ውእቱ ፡ እስከ ፡ ሰርክ ፡ [8] ወእመኒቦ ፡ ዘላዕሌሁ ፡ ወድቀ ፡
ዲበ ፡ ዘንጹሕ ፡ የኀጽብ ፡ አልባሲሁ ፡ ወይትኀጸብ ፡ በማይ ፡ ወር
ኩስ ፡ ውእቱ ፡ እስከ ፡ ሰርክ ፡ [9] ወኵሉ ፡ እንበል ፡ ዘላዕሌሁ ፡ ነበረ ፡

XV 1 ወነበቦሙ ፡ — ወለአሮን ፡] rubr + ወይቤሎ ፡ (rubr, ሎ parv int lin) cf R
2 ንግሮሙ ፡ 4 ርኩሳተ ፡ 5 አልባሲሁ ፡] + ወየኀጽብ ፡ አልባሲሁ ፡ (item v 13)
9 እንበል ፡ cf R

FHCGR 57 ዝንቱ ፡ ውእቱ ፡] ord inv R pr ውእቱ ፡ FHCG XV 1 ወነበቦሙ ፡] ወይቤሎሙ ፡ FH | እንዘ ፡ ይብል ፡] ወይቤሎሙ ፡ R 2 ብእሲኣ ፡] om ኣ FHCG ante ብእሲ ፡ R | ወእመቦ ፡] om ወ | ዘርኡ ፡] om FHGR + እምነፍስቱ ፡ በእንተ ፡ ውእቱ ፡ ዘይትከዐዎ ፡ CGR 3 ሕግ ፡ C | ርኩስ ፡ 1°] ርኩሱ ፡ ለ C pr ለ R | om ውእቱ ፡ 2° et 5° | እምነፍስቱ ፡ 1°] + ውእቱ ፡ R | om ዘርኡ ፡ 2° | om ውእቱ ፡ 4° R | ርኩስ ፡ 2°] ʼሱ ፡ F 4 ኵሉ ፡ ዐራት ፡ | ርኩሳት ፡] ርኩስት ፡ + ይእቲ ፡ (+ ወኵሉ ፡ ንዋይ ፡ ዘነበረ ፡ ላዕሌሁ ፡ ይረኵስ ። C) 5 ወእመኒ ፡ et om H seq R | የኀጽብ ፡] ይሕፅብ ፡ CGR (item semper) | ወየኀጽብ ፡] ወይትኀፀብ ፡ 6 ላዕሌሁ ፡ 1°] ላዕለ ፡ | ሰርክ ፡] + [7] ወዘገሰሶኒ ፡ ለውእቱ ፡ ዘይትከዐው ፡ (ʼዎ ፡ R) ዘርኡ ፡ ይሕፅብ ፡ አልባሲሁ ፡ ወይትሐፀብ ፡ ሥጋሁ ፡ (om R) በማይ ፡ ወርኩስ ፡ ውእቱ ፡ እስከ ፡ ሰርክ ። CGR 8 ወእመኒቦ ፡] ወእመቦኒ ፡ F om ኒ HG om ቦ R om et ኒ et ቦ C | ወድቀ ፡] ወረቀ ፡ HCG ወርቀ ፡ F ante ዘላዕሌሁ ፡ R 9 እንበል ፡] እንባላት ፡ FHG ሕንባላት ፡ C እንበለት ፡ R |

ርኩስ ፡ ውእቱ ፡ እስከ ፡ ሰርክ ፡ 10 ወኵሉ ፡ ዘገሰሰ ፡ እምኵሉ ፡ ዘነ Y XV 10—17
በረ ፡ ላዕሌሁ ፡ ርኩስ ፡ ውእቱ ፡ እስከ ፡ ሰርክ ፡ ወዘርእየኒ ፡ የኀጽብ ፡
አልባሲሁ ፡ ወየኀጽብ ፡ ሥጋሁ ፡ በማይ ፡ ወርኩስ ፡ ውእቱ ፡ እስከ ፡
ሰርክ ፡ 11 ወዘገሰሰኒ ፡ ውእቱ ፡ ዘይትከዐዎ ፡ ዘርኡ ፡ እንበለ ፡ ይትኀ
ጸብ ፡ እዴሁ ፡ የኀጽብ ፡ አልባሲሁ ፡ ወይትኀጸብ ፡ ሥጋሁ ፡ በማይ ፡
ወርኩስ ፡ ውእቱ ፡ እስከ ፡ ሰርክ ፡ 12 ወኵሉ ፡ ንዋየ ፡ ልሕኵት ፡ ዘው
እቱ ፡ ገሰሰ ፡ ይሰብርዎ ፡ ወለንዋየ ፡ ዕፅሰ ፡ የኀጽብዎ ፡ በማይ ፡
ወንጹሐ ፡ ይከውን ፡ 13 ወእመሰ ፡ ሐደገ ፡ ውእቱ ፡ ዘይትከዐዎ ፡
ይኌልቆ ፡ ሎቱ ፡ ሰቡዐ ፡ መዋዕለ ፡ ለአንጽሖቱ ፡ ወየኀጽብ ፡ አ
ልባሲሁ ፡ ወይትኀፀብ ፡ ሥጋሁ ፡ በማይ ፡ ጥዑም ፡ ወንጹሐ ፡ ይከ
ውን ፡ 14 በሳምንት ፡ ዕለት ፡ ይነሥእ ፡ ሎቱ ፡ ክልኤ ፡ ማዕነቅ ፡
አው ፡ ፪ ፡ እጐለ ፡ ርግብ ፡ ወያመጽእ ፡ ቅድመ ፡ እግዚአብሔር ፡
ኀበ ፡ ኆኀተ ፡ ደብተራ ፡ ዘመርጡል ፡ ወይሁቦ ፡ ለካህን ፡ 15 ወይ
ገብሮ ፡ ካህን ፡ አሐተ ፡ በእንተ ፡ ኀጢአት ፡ ወአሐተ ፡ በእንተ ፡
መሥዋዕት ፡ ወያስተስሪ ፡ ሎቱ ፡ ካህን ፡ ቅድመ ፡ እግዚአብሔር ፡
በእንተ ፡ ውእቱ ፡ ዘይትከዐዎ ፡ 16 ወእመቦ ፡ ብእሲ ፡ ዘሰከበ ፡ ምስለ ፡
ብእሲት ፡ ይትኀፀብ ፡ ኵሉ ፡ ሥጋሁ ፡ ወስኡብ ፡ ውእቱ ፡ እስከ ፡ ሰ
ርክ ፡ 17 ወኵሉ ፡ ልብስ ፡ ወኵሉ ፡ ማእስ ፡ ዘበጽሖ ፡ ዝንየት ፡ ይኀፅ

10 om ወዙሉ ፡ — ሰርክ ፡ 1° 12 ወንጹሐ ፡] ን sup init alius lit 13 ይኖ
ልቆ ፡] ቆ et ቈ una et eadem lit 16 ወስኡበ ፡ 17 ወዙሉ ፡ bis R | ዝንያት ፡

om እስከ ፡ ሰርክ ፡ FHGR 10 ወዙሉ ፡] 'ሉ ፡ R | ዘገሰሶ ፡ R | ወዘርእዮኒ ፡ | FHCGR
ወየኀጽብ ፡] ወይትኀፀብ ፡ | om ሥጋሁ ፡ R 11 ወዘገሰሰኒ ፡] ወለዘ' (om ወ R) |
ውእቱ ፡ 1°] pr ለ R | ይትኀጽብ ፡] 'ባ ፡ FH | እደዊሁ ፡ | ሥጋሁ ፡] እደዊሁ ፡ R |
ወርኩስ ፡] om ወ R 12 ወለዙሉ ፡ C | ይስብርዎ ፡ et ይሕፀብዎ ፡ R | ዕፀሰ ፡]
om ሰ R 13 ይኄልቁ ፡ FHCG ይኁልቁ ፡ R (item omn v 28) | ጥዑም ፡]
ንጹሕ ፡ CR 14 በሳምንት ፡] pr ወ CGR | ይንሣእ ፡ R | መዓንቀ ፡ FHG ማዕ
ነቀ ፡ R (item v 29, vid cap 1 v 14) | ወያመጽእን ፡ C ወያመጽኦ ፡ G | ወይ
ሁብ ፡ R 15 ወይገብር ፡ C ወይገብሮን ፡ G ወይግበሮን ፡ R | በእንተ ፡ 2°]
ለ | ወያስተሰሪ ፡ | ዘተክዕዎ ፡ FHCG 16 ዘሰክበ ፡ FH (simil al) | ዙሉ ፡]
ዙሉ ፡ pr በማይ ፡ 17 ወዙሉ ፡ 2°] 'ላ ፡ FHCG | ዘበጽሖ ፡] 'ሐ ፡ FHCG
+ ላዕሌሁ ፡ CGR | ዝኔት ፡ FHR | የኀፅብዎ ፡ FH

XV 18—26 Y ብዎ ፡ በማይ ፡ ወርኩስ ፡ ውእቱ ፡ እስከ ፡ ሰርክ ፡ 18 ወብእሲትኒ ፡ እም
ከመ ፡ ሰከበት ፡ ምስለ ፡ ብእሲ ፡ ይትኀፀቡ ፡ በማይ ፡ ወስኡባን ፡ እሙ
ንቱ ፡ እስከ ፡ ሰርክ ፡ 19 ወእመቦ ፡ ብእሲት ፡ እንተ ፡ ይትከዐዋ ፡ ደም ፡
ወነበረት ፡ እንዘ ፡ ይትከዐዋ ፡ እምነፍስታ ፡ ሰቡዐ ፡ መዋዕለ ፡ ውእቱ ፡
ዘትክቶሃ ፡ ኵሉ ፡ ዘገሰሰ ፡ ርኩስ ፡ ውእቱ ፡ እስከ ፡ ሰርክ ፡ 20 ወኵሉ ፡
ዘላዕሌሁ ፡ ሰከበት ፡ እንዘ ፡ ትክት ፡ ይእቲ ፡ ርኩስ ፡ ውእቱ ፡ 21 ወ
ኵሉ ፡ ዘገሰሰ ፡ ዐራታ ፡ የኀፅብ ፡ አልባሲሁ ፡ ወይትኀፀብ ፡ ሥጋሁ ፡
ወርኩስ ፡ ውእቱ ፡ እስከ ፡ ሰርክ ። 22 ወኵሉ ፡ ዘገሰሰ ፡ እምኵሉ ፡ ን
ዋይ ፡ ዘላዕሌሁ ፡ ነበረት ፡ የኀጽብ ፡ አልባሲሁ ፡ ወይትኀጸብ ፡ ሥጋ
ሁ ፡ በማይ ፡ ወርኩስ ፡ ውእቱ ፡ እስከ ፡ ሰርክ ፡ 23 ወእመኒ ፡ እንዘ ፡
ውስተ ፡ ዐራታ ፡ አው ፡ ላዕለ ፡ ንዋይ ፡ ዘዲቤሁ ፡ ትነብር ፡ ይእቲ ፡
ዘገሰሰ ፡ ርኩስ ፡ ውእቱ ፡ እስከ ፡ ሰርክ ፡ 24 ወዘሰከበ ፡ ምስሌሃ ፡ ብእሲ ፡
ላዕሌሁ ፡ ይግባእ ፡ ርኵሰታ ፡ ወርኩሰ ፡ ይከውን ፡ ሰቡዐ ፡ ዕለተ ፡
ወኵሉ ፡ ዐራት ፡ እንተ ፡ ላዕሌሃ ፡ ሰከበ ፡ ርኩስት ፡ ይእቲ ። 25 ወእ
መቦ ፡ ብእሲት ፡ እንተ ፡ ይትከዐዋ ፡ ደም ፡ ብዙኀ ፡ መዋዕለ ፡ ወፈ
ድፋደ ፡ እምነ ፡ መዋዕለ ፡ ትክቶሃ ። ወእመኒ ፡ እምድኅረ ፡ ትክቶሃ ፡
ተከዕዋ ፡ በኵሉ ፡ መዋዕል ፡ ዘይትከዐዋ ፡ ርኩስት ፡ ይእቲ ፡ በከመ ፡
መዋዕለ ፡ ትክቶሃ ፡ ርኩስት ፡ ይእቲ ፡ እንተ ፡ ከማሁ ፡ 26 ወኵሉ ፡
ዐራት ፡ እንተ ፡ ላዕሌሁ ፡ ሰከበት ፡ በኵሉ ፡ መዋዕል ፡ ዘይትከዐዋ ፡
ከመ ፡ ዐራተ ፡ ትክቶሃ ፡ ውእቱ ፡ ላቲ ። ወኵሉ ፡ ንዋይ ፡ ዘላዕሌሁ ፡

---

18 ይትኀፀቡ ፡] pr ዘ 19 ዘትክቶሃ ፡] punct int ቶ et ሃ 21 om tot vers
24 ርኵሰታ ፡] ′ስታ ፡ | ወኵሉ ፡ ዐራታ ፡ 25 ተከዕዋ ፡] ′ታ 26 ዐራት ፡] ′ተ ፡ |

FHCGR 18 እምከመ ፡] እመ ፡ | ትትኀፀብ ፡ C | ወስኡባን ፡ እሙንቱ ፡] ወርኩስት ፡ ይእቲ ፡ C
19 ወእመቦ ፡] om ወ R | ብእሲተ ፡ FH | ወነበረ ፡ FHCG | ሰቡዐ ፡ መዋዕለ ፡] ′ዐ ፡
′ል ፡ (pr በ R) | ዘገሰሳ ፡ CR 20 ውእቱ ፡] + ወኵሉ ፡ ዘነበረት ፡ ላዕሌሁ ፡ ይረ
ኵስ ። C 22 ወይትኀጸብ ፡] ወየኀፅብ ፡ FHG om R | om ሥጋሁ ፡ 23 ው
ስተ ፡] ላዕለ ፡ pr ሀለወት ፡ | ዘገሰሳ ፡ R 24 ይግባእ ፡ | ርኵሰታ ፡] ′ሳ ፡ | ወር
ኵሰ ፡] ′ኩሰ ፡ | ሰከቡ ፡ R 25 ብእሲተ ፡ FH | om ወፈድፋደ ፡ — መዋዕለ ፡
2° R | om ርኵስት ፡ 1° — መዋዕለ ፡ 3° R | om እንተ ፡ 2° 26 ዘላዕሌሁ ፡] ′ሃ ፡ R |

ነበረት ፡ ርኩስ ፡ ውእቱ ፡ በከመ ፡ ርኵሰ ፡ ትክቶሃ ፡ 27 ወኵሉ ፡ ዘገ Y XV 27—33
ሰሰ ፡ ርኵስ ፡ ውእቱ ፡ ወየኀፅብ ፡ አልባሲሁ ፡ ወይትኀፀብ ፡ በማይ ፡
ወርኩስ ፡ ውእቱ ፡ እስከ ፡ ሰርክ ፡ 28 ወእመሰ ፡ ኀደገ ፡ ውእቱ ፡ ዘይት
ከዐዋ ፡ ይኆልቍ ፡ ላቲ ፡ ሰቡዐ ፡ መዋዕለ ፡ ወእምድኅሬሁ ፡ ንጹሕ ፡
ትከውን ። 29 ወበሳብዕት ፡ ዕለት ፡ ትነሥእ ፡ ላቲ ፡ ፪ ፡ ማዕነቀ ፡ አው ፡
፪ ፡ እጐለ ፡ ርግብ ፡ ወታመጽእ ፡ ኀበ ፡ ካህን ፡ ኀበ ፡ ኆኅተ ፡ ደብተራ ፡
ዘመርጡል ፡ 30 ወይገብር ፡ ካህን ፡ አኃተ ፡ በእንተ ፡ ኀጢአት ፡ ወአ
ኃተ ፡ ለመሥዋዕት ፡ ወያስተስሪ ፡ ላቲ ፡ ካህን ፡ ቅድመ ፡ እግዚአብ
ሔር ፡ በእንተ ፡ ውእቱ ፡ ዘተክዕወ ፡ ዘርኩሳ ፡ 31 ወንጹሓነ ፡ ረሰይ
ዎሙ ፡ ለደቂቀ ፡ እስራኤል ፡ እምኵሉ ፡ ርኵሶሙ ፡ ወኢይመውቱ ፡
በእንተ ፡ ርኵሶሙ ፡ ከመ ፡ ኢያርኵሱ ፡ ደብተራየ ፡ እንተ ፡ ኀቤሆሙ ፡
32 ዝንቱ ፡ ውእቱ ፡ ሕጉ ፡ ለዘ ፡ ይትከዐዎ ፡ ዘርኡ ። ወእመቦ ፡ ዘሰከበ ፡
ምስለ ፡ ብእሲት ፡ ወስኡብ ፡ ኮነ ፡ ባቲ ፡ 33 ወለእንተ ፡ ይትከዐዋኒ ፡
ላቲ ፡ በትክቶሃ ፡ ወለዘ ፡ ይትከዐዎኒ ፡ ዘርኡ ፡ በመዋዕለ ፡ ይትከዐዎ ፡
ለተባዕትኒ ፡ ወለአንስትኒ ፡ ወለብእሲኒ ፡ ዘሰከበ ፡ ምስለ ፡ ትክት ።
1 ወነበበ ፡ እግዚአብሔር ፡ ለሙሴ ፡ ወይቤሎ ፡ እምድኅረ ፡ ሞቱ ፡ XVI 1, 2
ክልኤሆሙ ፡ ደቂቀ ፡ አሮን ፡ በእንተ ፡ ዘአምጽኡ ፡ እሳተ ፡ እም
ባዕድ ፡ ቅድመ ፡ እግዚአብሔር ፡ ወሞቱ ። 2 ወይቤሎ ፡ እግዚአብ
ሔር ፡ ለሙሴ ፡ እንዘ ፡ ይብል ፡ በሎ ፡ ለአሮን ፡ እኁከ ፡ ኢይባእ ፡

ርዅሰ፡] 'ስ፡ 27 ርዅስ፡] 'ሰ፡ cf R 29 ትነሥእ፡] ተ' 30 አኃቲ፡ et ወአኃቲ፡ | ዘርኩሰ፡ cf R 33 ይትከዐዋኒ፡] punct int ዋ et ኒ | በመዋዕል፡ FH | om ወለብእሲኒ፡ | ትክት፡] ክ ex ካ emend man posteriora XVI 1 ወነበቦ፡ — ወይቤሎ፡ rubr

---

ርዅሰ፡] ርኩሰ፡ 27 ወዅሉ፡ FHCG | ዘገሰሳ፡ FHCG | ርዅስ፡] ርኩስ፡ FH CG ርኩሰ፡ R | om ውእቱ፡ 1° et ወ seq R | በማይ፡] ሥጋሁ፡ R 28 ኀደጋ፡ | ውእቱ፡ዘይትከዐዋ፡] ord inv R | ላቲ፡] ሎቱ፡ R | ንጹሕ፡ FHGR ንጽሕተ፡ C 29 ወበሳምንት፡ CG 30 ወያስተሰሪ፡ | ዘተክዕዋ፡ | ዘርኩስ፡ R 31 ረስይዎሙ፡ | እምዅሉ፡] እምነ፡ | ወኢይመውቱ፡ 33 ላቲ፡] ደም፡ | ይትከዐዎኒ፡] 'ኒ፡ R | በመዋዕል፡ FH XVI 1 om ወይቤሎ፡ | ሞቱ፡] ሞተ፡ F | om ክልኤሆሙ፡ R | እምባዕድ፡] pr ዘ R | om ወሞቱ፡ CG FHCGR

XVI 3—10 Y በኵሉ ፡ ሰዐት ፡ ውስተ ፡ ውስጡ ፡ ለመንጦላዕት ፡ ቅድመ ፡ ምሥ
ዋዕ ፡ ዘምስሃል ፡ ዘመልዕልተ ፡ ታቦት ፡ ወኢ.ይመውት ። ወእምከመ ፡
ባሕቱ ፡ ደመና ፡ አስተርአይኩ ፡ 3 ወእምዝ ፡ ይባእ ፡ አሮን ፡ ውስተ ፡
ቅድሳት ፡ ምስለ ፡ ላህም ፡ ዘእምውስተ ፡ አልህምት ፡ ዘበእንተ ፡ ኀጢ
አት ፡ ወበግዕ ፡ ለመሥዋዕት ፡ 4 ወልብሰ ፡ ዓኄ ፡ ቅዱሰ ፡ ይልበስ ፡
ወቃሰ ፡ ዘዓኄ ፡ ይደይ ፡ ውስተ ፡ ሥጋሁ ፡ ወቅናተ ፡ ዘዓኄ ፡ ይቅንት ፡
ወልብሰ ፡ ዘዓኄ ፡ ዘቂዳርን ፡ ይለብስ ፡ እስመ ፡ አልባስ ፡ ቅዱስ ፡ ው
እቱ ። ወተሐጺ.ቦ ፡ በማይ ፡ ኵሎ ፡ ሥጋሁ ፡ ይልበሶሙ ፡ 5 እምው
ስተ ፡ ተዐይኖሙ ፡ ለደቂቀ ፡ እስራኤል ፡ ይንሣእ ፡ ፪ ፡ ሐራጊተ ፡ እ
ምውስተ ፡ አጣሊ ፡ በእንተ ፡ ኀጢአት ፡ ወበግዐ ፡ ፩ ፡ ለመሥዋዕት ፡
6 ወያበውእ ፡ አሮን ፡ ላህመ ፡ ዘበእንተ ፡ ኀጢአት ፡ ወያስተስሪ ፡ በእ
ንተ ፡ ርእሱ ፡ ወለቤቱ ፡ 7 ወእምዝ ፡ ያስተሰሪ ፡ በእልክቱ ፡ ፪ኅራጊት ፡
ወያቀውሞሙ ፡ ቅድመ ፡ እግዚ.አብሔር ፡ ኀበ ፡ ኆኅተ ፡ ደብተራ ፡
ዘመርጡል ፡ 8 ወይወዲ ፡ አሮን ፡ ላዕለ ፡ ክልኤሆሙ ፡ ኅራጊት ፡ ዕ
ፀወ ፡ ዘቦቱ ፡ ያስተዐጹ ፡ ፩ ፡ ዕፅ ፡ ዘእግዚ.አብሔር ፡ ወ፩ ፡ ለዘ ፡ አበሰ ።
9 ወያመጽእ ፡ አሮን ፡ ለሐርጌ ፡ ዘወድቀ ፡ ላዕሌሁ ፡ ዕፀ ፡ እግዚ.አብ
ሔር ፡ ወያበውኦ ፡ በእንተ ፡ ኀጢአት ። 10 ወሐርጌሰ ፡ ዘወድቀ ፡ ላዕ
ሌሁ ፡ ዕፀ ፡ ዘአምጽኦ ፡ ያቅሞ ፡ ሕያዎ ፡ ቅድመ ፡ እግዚ.አብሔር ፡

---

4 ወልብሰ፡ 1° — ዘዓኄ፡ 1°] nil nisi ወልብስ፡ወዓኄ፡ | ዘዓኄ፡ዘቂዳርን፡] ኄ፡ ዘ sup ras | om እስመ፡አልባስ፡ 5 ሐራጊት፡ et ወበግዐ፡ 6 ላህም፡ (item v 11) 8 ያስተዐጽው፡ cf R . 9 om እግዚ.አብሔር፡ — 10 ዕፀ፡

FHCGR 2 ሰዐት፡] + ውስተ፡ቅድሳት፡ (መቅደስ፡ C, item vv 17, 23, 27 ቅድስት፡ G, item vv 17, 23, 27) | om ምስዋዕ፡ዘ | ወኢይመውት፡ R | ወእምከመ፡] om ወ | ደመና፡] pr በ 3 ወእምዝ፡] om ወ FH | ቅድስት፡ CG | ወበግዐ፡ CG | ለም ሥዋዕ፡ FH 4 ይልበስ፡] 'ብስ፡ R | ወቃሰ፡] ወድርማንቀ፡ C | ይቅንት፡] 'ነት፡ FHCG | ወልብሰ፡ 2° — ይለብስ፡] ወአክሊለ፡ዘዐኄ፡ያንብር፡ላዕለ፡ርእ ሱ፡ C | ዘዓኄ፡ 3°] om H | ይለብስ፡] ይልብስ፡ R 5 እምውስተ፡ 1°] pr ወ CG | ተዓይኒሆሙ፡ R 6 ኀጢአቱ፡ FHCG | ወያስተስሪ፡ simil al | በእንተ፡] ለ 7 ያስተሰሪ፡ በ] ያመጽኦሙ፡ ለ C | om ፪ R 8 ክልኤሆን፡ R | ያስተዐጹ፡] 'ዓፁ፡ FHCG ይትዓፀው፡ R | ወ፩፡] + ዕፀ፡ | አበሰ፡] አብአ፡ ('አ፡ C) 9 ወያ መጽእ፡ R 10 ዘአምጽአ፡ FHGR | ያቅሞ፡] ያቀውሞ፡ ante ዘአምጽአ፡ R |

ከመ ፡ ያስተስሪ ፡ ሎቱ ፡ ወከመ ፡ ይፈንውዎ ፡ ከመ ፡ ያግዕዝዎ ፡ Y XVI 11—17
ወየኀድግ ፡ ውስተ ፡ ገዳም ። [11] ወያበውእ ፡ አሮን ፡ ላህመ ፡ ዘበእንተ ፡
ኀጢአቱ ። ወያስተስሪ ፡ ሎቱ ፡ ወለቤቱ ፡ ወይጠብሖ ፡ ለውእቱ ፡ ላ
ህም ፡ ዘበእንተ ፡ ኀጢአቱ ። [12] ወይነሥእ ፡ ማዕጠንተ ፡ ወይነሥእ ፡
እሳተ ፡ እምፍሕም ፡ ዘውስተ ፡ ምሥዋዕ ፡ ዘቅድመ ፡ እግዚአብሔር ፡
ወይመልእ ፡ እዴሁ ፡ እምነ ፡ ዕጣን ፡ ዘዕዩን ፡ ዘድቁቅ ፡ ወይበውእ ፡
ውስጠ ፡ እምነ ፡ መንጦላዕት ፡ [13] ወይወዲ ፡ ውስተ ፡ ዕጣን ፡ ውስተ ፡
ማዕጠንት ፡ ቅድመ ፡ እግዚአብሔር ፡ ወይከድን ፡ ጢሱ ፡ ለውእቱ ፡
ምሥሃለ ፡ ዘዲበ ፡ ታቦት ፡ ወኢይመውት ። [14] ወይነሥእ ፡ እምው
ስቱ ፡ ደሙ ፡ ለውእቱ ፡ ላህም ፡ ወይነዝኆ ፡ ውስቱ ፡ ምሥሃል ፡ ለመ
ንገለ ፡ ሠረቁ ፡ ውስቱ ፡ ገጹ ፡ ለምሥሃል ፡ ይነዝኆ ፡ ስብዐ ፡ እምው
ስተ ፡ ውእቱ ፡ ደም ፡ በአጽባዕቱ ፡ [15] ወይጠብሕ ፡ ኀርጌ ፡ በእንተ ፡
ኀጢአት ፡ ዘእምኀበ ፡ ሕዝብ ፡ ቅድመ ፡ እግዚአብሔር ፡ ወያበውእ ፡
እምነ ፡ ደሙ ፡ ውስጠ ፡ እምነ ፡ መንጦላዕት ፡ ወይገብሮ ፡ ለደሙ ፡
በከመ ፡ ገብረ ፡ ደመ ፡ ላህም ። ወይነዝኆ ፡ እምነ ፡ ደም ፡ ውስተ ፡
ምሥሃል ፡ መንገለ ፡ ገጹ ፡ ለምሥሃል ፡ [16] ወያስተስሪ ፡ በቅዱስ ፡ እ
ምነ ፡ ርኵሶሙ ፡ ለደቂቀ ፡ እስራኤል ፡ ወበእንተ ፡ ዐመፃሆሙ ፡ ወበ
እንተ ፡ ኵሉ ፡ ኀጢአቶሙ ። ወከመዝ ፡ ይገብራ ፡ ለደብተራ ፡ ዘመ
ርጡል ፡ ማእከለ ፡ ርኵሶሙ ። [17] ወአልቦ ፡ ዘየሀሉ ፡ ሰብእ ፡ ወኢ

---

11 ወያስተስሪ፡] ወ ras | ወይጠብሖ፡] ሖ et ሕ una et eadem lit 12 ወይ
ነሥእ፡ማዕጠንት፡] ሥእ፡ማ sup ras et ጣ pro ጠ | ዘድቂቅ፡ 13 ምምሥሃል፡

ሎቱ፡] ቦቱ፡ | ወከመ፡] om ወ R | ይፈንዎ፡ | ከመ፡ 2°] ኀበ፡ FHCG | ወየኀድ FHCGR
ግዎ፡ (ወይ' et ሐ seq per ras ex ሕ emend R) 11 ኀጢአቱ፡ 2°] 'ት፡ R
12 ወይነሥእ፡ 2°] ወይመልእ፡ | ወያበውእ፡ | pro መንጦላዕት፡ et 5 verba ss
R habet: ዕጣን፡መሊአ፡እዴሁ፡ 13 ውስተ፡ዕጣን፡] ውእተ፡ዕጣነ፡ | ውስተ፡
ማዕጠንት፡] ውስተ፡መንጦላዕት፡ FH om G | ለውእቱ፡] + ዕጣን፡ CGR
14 ወይነዝኆ፡] + በአፃብዒሁ፡ C | ሠርቁ፡ CG | om ይነዝኆ፡ R 15 በእ
ንተ፡] pr H | ደም፡] ደሙ፡ 16 በቅዱስ፡] በመቅደስ፡ C (item CR v 20) |
ኃጣይኢሆሙ፡ FHGR ኃጣውኢሆሙ፡ C | ይገብራ፡] 'ር፡ | ዘመርጡል፡] om H
R + እንተ፡ተገብረት፡ (ተኀድር፡ C) ውስቴቶሙ፡ውስተ፡ 17 ወኢመኑ፡]
+ ሂ፡ CGR |

XVI 18—24 Y መኑ ፡ ሶበ ፡ ይበውእ ፡ ውስተ ፡ ውእቱ ፡ ቅድሳት ፡ ከመ ፡ ያስተስሪ ፡
ወአልቦ ፡ ዘየሀሉ ፡ እስከ ፡ ያወፅእ ፡ ወያስተስሪ ፡ ለርእሱ ፡ ወለቤቱ ፡
ወለኵሉ ፡ ተዐይኒሆሙ ፡ ለእስራኤል ፡ [18] ወይበውእ ፡ ኀበ ፡ ምሥ
ዋዕ ፡ ዘሀለወ ፡ ቅድመ ፡ እግዚአብሔር ፡ ወያስተስሪ ፡ ሎቱ ፡ ወይነ
ሥእ ፡ እምነ ፡ ደም ፡ ዘላህም ፡ ወእምነ ፡ ደም ፡ ዘሐርጌ ፡ ወይወዲ ፡
ውስተ ፡ አቅርንቲሁ ፡ ለምሥዋዕ ፡ ውስተ ፡ አውዶሙ ፡ [19] ወይነዝኀ ፡
ላዕሌሁ ፡ እምውስተ ፡ ውእቱ ፡ ደሙ ፡ በአጽባዕቱ ፡ ስብዕ ፡ ወያነጽ
ሕ ፡ ወይቄድስ ፡ እምነ ፡ ርኵሶሙ ፡ ለደቂቀ ፡ እስራኤል ፡ [20] ወይፌ
ጽም ፡ አስተርእዮ ፡ በቅዱስ ፡ ወበደብተራ ፡ ዘመርጡል ፡ ወበምሥ
ዋዕ ፤ ወያነጽሕ ፡ በእንተ ፡ ካህናትኒ ፡ ወያመጽእ ፡ ኀርጌ ፡ ዘሕያው ፡
[21] ወይወዲ ፡ አሮን ፡ ክልኤሆን ፡ እደዊሁ ፡ ላዕለ ፡ ርእሱ ፡ ለውእቱ ፡
ኀርጌ ፡ ዘሕያው ። ወይትናሐይ ፡ በላዕሌሁ ፡ ኵሎ ፡ ኀጣውኢሆሙ ፡
ለደቂቀ ፡ እስራኤል ፡ ወኵሎ ፡ አበሳሆሙ ፡ ወኵሎ ፡ ዐመፃሆሙ ።
ወይወዲ ፡ እዴሁ ፡ ላዕለ ፡ ርእሱ ፡ ለውእቱ ፡ ሐርጌ ፡ ዘሕያው ፡ ወይ
ፌንዎ ፡ ሐቅለ ፡ ምስለ ፡ ብእሲ ፡ ዘተረሰየ ፡ [22] ወይነሥእ ፡ ገዐቱ ፡
ሐርጌ ፡ ላዕለ ፡ ርእሱ ፡ ኀጣይኢሆሙ ። ወየሐድጎ ፡ ለውእቱ ፡ ሐርጌ ፡
ውስተ ፡ ምድረ ፡ በድው ፡ ኀበ ፡ አልቦ ፡ ዕፀ ፡ [23] ወይበውእ ፡ አሮን ፡
ውስተ ፡ ደብተራ ፡ ዘመርጡል ፡ ወያነብር ፡ አልባሰ ። ዘላዕሌሁ ፡ ዘ
ዓጌ ፡ ወዘለብሰ ፡ ሶበ ፡ ለበዊእ ፡ ወያነብሮ ፡ ሀየ ፡ [24] ወይትሐፀብ ፡

18 ሎቱ ፡] ሎ Y[a] sup ras cf R | ወይነሥእ ፡] + ቤቱ ፡ | om ዘላህም ፡ — ደም ፡ 2°
21 ኵሉ ፡ et ወኵሉ ፡ bis | ዘተረሰዩ ፡

FHCGR om ወአልቦ ፡ ዘየሀሉ ፡ 2° C | ወለኵሉ ፡] om ለ R | ተዓይኖሙ ፡ FHCG 18 ወ
ይበውእ ፡] ወይወፅእ ፡ | ሎቱ ፡] ቦቱ ፡ (ቦ sup ras R) | om ደም ፡ bis R | አቅር
ንተ ፡ ምሥዋዕ ፡ R 19 ወይነዝኀ ፡] pr ወይነሥእ ፡ C | om ውእቱ ፡ R | ደም ፡ | በአ
ፃብዒሁ ፡ R | ወያነጽሖ ፡ ወይቄድሶ ፡ CGR | ርኵሶሙ ፡] pr ኵሉ ፡ FHCG 20 አ
ስተርእዮ ፡] አስተስርዮ ፡ | om ወያነጽሕ ፡ በእንተ ፡ ካህናትኒ ፡ C | ክህነትኒ ፡ R
21 om ወይወዲ ፡ 1° — ዘሕያው ፡ 1° R | ወይትነሐይ ፡ HCG | ኀጣይእሙ ፡
FHG ኀጣውኢሆሙ ፡ C ኀጣይኢሆሙ ፡ R (item omn v 22) | አበሳሆሙ ፡] loco
ዐመፃሆሙ ፡ et vice versa | ወይወዲ ፡ እዴሁ ፡] ወይወዲ ፡ እደዊሁ ፡ FHGR ወያ
ነብሮ ፡ C | ዘተረሰየ ፡ FHCG 22 ዝክቱ ፡] 'ተ ፡ R | om ምድረ ፡ R 23 ወዘ
ለብሰ ፡ ሶበ ፡] ዘይለብስ ፡ C om ወ | ለበዊእ ፡] + ውስተ ፡ ቅድሳት ፡ (cf annot v 2)

ሥጋሁ ፡ በማይ ፡ በመካን ፡ ቅዱስ ። ወይለብስ ፡ አልባሲሁ ፡ ወወፂአ ፡ Y XVI 25—32
ይገብር ፡ መሥዋዕቶ ፡ ወመሥዋዕተ ፡ ሕዝብኒ ፡ ወያስተስሪ ፡ ለርእሱ ፡
ወለቤቱኒ ፡ ወለሕዝብኒ ፡ በከመ ፡ በእንተ ፡ ካህናት ፡ 25 ወስብሐ ፡ ዘበ
እንተ ፡ ኀጢአት ፡ ወይወድዮ ፡ ውስተ ፡ መሥዋዕት ፡ 26 ወዘከቱ ፡ ዘአ
ውፅአ ፡ ለሐርጌ ፡ ዘፈለጡ ፡ ከመ ፡ ያግዕዙ ፡ የኀፅብ ፡ አልባሲሁ ፡ ወይ
ትኀፀብ ፡ ሥጋሁ ፡ በማይ ፡ ወእምዝ ፡ ይበውእ ፡ ውስተ ፡ ትዕይንት ፡
27 ወላህምኒ ፡ ዘበእንተ ፡ ኀጢአት ፡ ወኅርጌኒ ፡ ዘበእንተ ፡ ኀጢአትኒ ፡
ዘአብኡ ፡ ደሞሙ ፡ ከመ ፡ ያስተስርዩ ፡ ቦቱ ፡ ውስተ ፡ ቅድሳት ፡ ወያ
ወፅእዎሙ ፡ አፍአ ፡ እምትዕይንት ፡ ወያውዕይዎ ፡ በእሳት ፡ ወአም
እስቲሆሙኒ ፡ ወሥጋሆሙኒ ፡ ወከዕሴሆሙኒ ፡ 28 ወዘከቱ ፡ ዘአውዐ
ዮሙ ፡ የኀጽብ ፡ አልባሲሁ ፡ ወይትኀፀብ ፡ ስጋሁ ፡ በማይ ፡ ወእምዝ ፡
ይበውእ ፡ ውስተ ፡ ትዕይንት ፡ 29 ወዝንቱ ፡ ውእቱ ፡ ሕጉ ፡ ይኩን
ክሙ ፡ ለዓለም ። ወበሳብዕ ፡ ወርኅ ፡ አመ ፡ ፲ ፡ ለሠርቅ ፡ አሕምምዋ ፡
ለነፍስክሙ ፡ ወኵሎ ፡ ግብረ ፡ ኢትግበሩ ፡ ዘእምፍጥረትክሙ ፡ ወዘ
ግዩርኒ ፡ ወዘሀለወኒ ፡ ኀቤክሙ ፡ 30 እስመ ፡ በይእቲ ፡ ዕለት ፡ ያስተ
ስሪ ፡ በእንቲአክሙ ፡ ከመ ፡ ያንጽሕክሙ ፡ እምኵሉ ፡ ኀጣይኢክሙ ፡
ቅድመ ፡ እግዚአብሔር ፡ ወትነጽሑ ፡ 31 እስመ ፡ ሰንበተ ፡ ሰናብት ፡
ይእቲ ፡ ለክሙ ፡ ወአሕምምዋ ፡ ለነፍስክሙ ፡ ወሕግ ፡ ውእቱ ፡ ለ
ክሙ ፡ ለዓለም ። 32 ወያስተስሪ ፡ ካህን ፡ ዘቀብእዎ ፡ ወዘተፈጸመ ፡

---

24 ወመሥዋዕቶ ፡] 'ት ፡ 25 ወይወዲዮ ፡ 26 ዘአውፅአ ፡ 27 om ኀጢአ
ትኒ ፡ 29 አሕምምዋ ፡] ዋ parv int lin scr Y* (vid) 30 ኀጣይኢክሙ ፡]
ኢክ sup ras 1 lit scr Y* | እግዚአብሔር ፡ — 31 ይእቲ ፡ ለ] sup ras, ት ፡ ይእቲ ፡
ለ spat 3 litt scr Y* 32 ወዘተፈጸመ ፡] ጸ sup ras Y*

---

24 ወለቤቱኒ ፡] om ኒ | om በከመ ፡ በእንተ ፡ ካህናት ፡ C 25 ወይወዲዮ ፡] om FHCGR
ወ conj FHCG | ምሥዋዕ ፡ 26 ያግዕዙ ፡] 'ዙ ፡ et + ኀበ ፡ ገዳም ፡ C 27 ኀ
ጢአትኒ ፡] om ኒ R | ውስተ ፡] pr በ FHCG | ወያወፅእዎሙ ፡] ያውጽእዎ ፡ R om
ወ conj | ወያውዕይዎሙ ፡ | ወካዕሴሆሙኒ ፡ 29 ወዝንቱ ፡ ውእቱ ፡ ሕጉ ፡] ወዝ
ንቱ ፡ ሕገ ፡ FHCG ዝውእቱ ፡ ሕግ ፡ R | ይኩንክሙ ፡] + ሕግ ፡ H R | ኢትግበሩ ፡]
+ ባቲ ፡ CR | ዘእምፍጥረትኒ ፡ (ወፍ' R) | ወዘሀለወኒ ፡] om ወ conj et ኒ C ወሀ
ሎኒ ፡ R 30 ኀጣይእክሙ ፡ FG ኀጠይኢክሙ ፡ H ኀጣውኢክሙ ፡ C 31 ሰና
ብት ፡] ሰንበታት ፡ CG | ለዓለም ፡] pr ዘ FHCG 32 ወዘፈጸሙ ፡ ('መ ፡ R) |

Y እደዊሁ ፡ ከመ ፡ ይኩን ፡ ካህን ፡ እምድኅረ ፡ አበዊሁ ። ወይለብስ ፡
XVI 33, 34 ልብሰ ፡ ዓጌ ፡ አልባሰ ፡ ቅድሳት ፡ 33 ወያስተስሪ ፡ በቅዱስ ፡ ቅዱሳን ፡
ወበደብተራ ፡ ዘመርጡል ፡ ወበምሥዋዕ ፡ ያስተስሪ ፡ ወበእንተ ፡ ካህ
ናትኒ ፡ ወበእንተ ፡ ኵሉ ፡ ተዐይን ፡ ያስተስሪ ፡ 34 ወዝንቱ ፡ ሕግ ፡ ይ
ኩንክሙ ፡ ዘለዓለም ። ከመ ፡ ያስተስርዩ ፡ በእንተ ፡ ደቂቀ ፡ እስራ
ኤል ፡ እምኒ ፡ ኵሉ ፡ ኀጣይኢሆሙ ፡ ወምዕረ ፡ ዘለዓመት ፡ ይገብሮ ፡
በከመ ፡ አዘዘ ፡ እግዚአብሔር ፡ ለሙሴ ።

XVII 1—5 1 ወነበበ ፡ እግዚአብሔር ፡ ለሙሴ ፡ ወይቤሎ ፡ 2 በሎሙ ፡ ለአሮን ፡
ወለደቂቁ ፡ ወለኵሉ ፡ ደቂቀ ፡ እስራኤል ፡ ወንግሮሙ ፡ ዘንተ ፡ ቃለ ፡
ዘአዘዘ ፡ እግዚአብሔር ፡ 3 ወይቤ ፡ ብእሲ ፡ ብእሲ ፡ እመቦ ፡ ዘጠብሐ ፡
ላህመ ፡ አው ፡ በግዐ ፡ አው ፡ ጠሌ ፡ በውስተ ፡ ትዕይንት ፡ ወእመኒ ፡
በአፍአ ፡ እምትዕይንት ። 4 ኢያምጽአ ፡ ኀበ ፡ ኆኅተ ፡ ደብተራ ፡ ዘመ
ርጡል ፡ ከመ ፡ ዘመድኀኒት ፡ ዘኅሩይ ፡ ለመዐዛ ፡ ሠናይ ፡ ለእግዚአ
ብሔር ። እምከመ ፡ ጠብሐ ፡ ባዕድ ፡ ኢያምጽአ ፡ ኀበ ፡ ኆኅተ ፡ ደብ
ተራ ፡ ዘመርጡል ፡ ከመ ፡ ያብእ ፡ ቍርባነ ፡ ለእግዚአብሔር ፡ ቅድመ ፡
ደብተራሁ ፡ ለእግዚአብሔር ። እስመ ፡ ቀትለ ፡ ነፍስ ፡ ይከውኖ ፡ ለ
ውእቱ ፡ ብእሲ ፡ ወከዒወ ፡ ደም ፡ ውእቱ ፡ ወለትሰሮ ፡ ይእቲ ፡ ነፍስ ፡
እምሕዝባ ፡ 5 ከመ ፡ ያምጽኡ ፡ ደቂቀ ፡ እስራኤል ፡ መሥዋዒሆሙ ፡
ኵሉ ፡ ዘይሠውዑ ፡ በገዳም ፡ ወያበውእዎ ፡ ለእግዚአብሔር ፡ ኀበ ፡

---

33 በቅዱስ ፡] ሰ ex ስ emend Y* | ካህናትኒ ፡] punct int ት et ኒ 34 ዘለዓመት ፡] መት sup ras Y* XVII 1 tot vers rubr 3 ላህም ፡ | አው ፡ ጠሌ ፡] ጠሊ፡

FHCGR ካህን ፡ 2°] 'ነ ፡ + ዘቀብእዎ ፡ R | አቡሁ ፡ | ልብሰ ፡] አልባሰ ፡ 33 በቅዱስ ፡] በቅድስት ፡ CG | ያስተስሪ ፡ ወበእንተ ፡] ወያ' ፡ በ' R (vid annot v 6) 34 ያስተስሪ ፡ | ኀጠይኢሆሙ ፡ H ኀጣይኢክሙ ፡ R | ዘለዓመት ፡] om ዘ FHG ለለዓ' CR | ይግበሮ ፡ R XVII 2 ዘአዘዘ ፡] om ዘ pron R 3 ብእሲ ፡ 2°] + እምቤተ ፡ እስራኤል ፡ C 4 ኢያምጽእ ፡ 1°] 'አ ፡ C pr ወ G | om ዘመርጡል ፡ 1° FHCG | ከመ ፡ 1°] + ይግበሮ ፡ መሥዋዕተ ፡ አው ፡ | ለመዐዛ ፡] ዘመ' FHCG | ባዕድ ፡] pr በ | ኢያምጽእ ፡ 2°] 'አ ፡ FHCG | ቀቲለ ፡ CR | ወከዓዌ ፡ 5 ኵሉ ፡] ኵሎ ፡ pr ወ R |

ኆኅተ ፡ ደብተራ ፡ ዘመርጡል ። ኀበ ፡ ካህን ፡ ወይሠውዕዎ ፡ መሥ Y XVII 6—14
ዋዕተ ፡ መድኀኒት ፡ ለእግዚአብሔር ። 6 ወይክዑ ፡ ካህን ፡ ደሞ ፡
ውስተ ፡ ምሥዋዕ ፡ ቅድመ ፡ እግዚአብሔር ፡ ኀበ ፡ ኆኅተ ፡ ደብተራ ፡
ዘመርጡል ። ወይገብር ፡ ስብሐ ፡ ለመዐዛ ፡ ሠናይ ፡ ለእግዚአብሔር ፡
7 ወኢይሠውዑ ፡ መሥዋዕቶሙ ፡ ለከንቱ ፡ በዘቦቱ ፡ ይዜምዉ ፡ ድኅ
ሬሆሙ ። ወከመዝ ፡ ይኩንክሙ ፡ ሕግ ፡ ዘለዓለም ፡ በመዋዕሊክሙ ፡
8 ወበሎሙ ፡ ብእሲ ፡ ብእሲ ፡ እምደቂቀ ፡ እስራኤል ፡ ወእምደቂቀ ፡
ግዩራን ፡ እለ ፡ ሀለዉ ፡ ኀቤክሙ ፡ ዘገብረ ፡ መሥዋዕተ ፡ ቍርባን ፡
9 ወኢያምጽአ ፡ ኀበ ፡ ኆኅተ ፡ ደብተራ ፡ ዘመርጡል ፡ ይግበሮ ፡ ለእ
ግዚአብሔር ፡ ለትሰሮ ፡ ይእቲ ፡ ነፍስ ፡ እምሕዝባ ። 10 ብእሲ ፡ ብእሲ ፡
እምደቂቀ ፡ እስራኤል ፡ አው ፡ እምነ ፡ ግዩራን ፡ እለ ፡ ሀለዉ ፡ ኀቤ
ክሙ ፡ ዘበልዐ ፡ እምኵሉ ፡ ደም ፡ አቀውም ፡ ገጽየ ፡ ላዕለ ፡ ይእቲ ፡
ነፍስ ፡ እንተ ፡ በልዐት ፡ ደመ ፡ ወእደመስሳ ፡ እምነ ፡ ሕዝባ ፡ 11 እስ
መ ፡ ደሙ ፡ ውእቱ ፡ ነፍሱ ፡ ለኵሉ ፡ ዘሥጋ ። ወአነ ፡ ረሰይክዎ ፡
ለክመ ፡ ለመሥዋዕት ፡ በዘቦቱ ፡ ታስተስርዩ ፡ በእንተ ፡ ነፍስክሙ ፡
እስሙ ፡ በደሙ ፡ ትትቤዘው ፡ ነፍስ ፡ 12 ወበእንተ ፡ ዝንቱ ፡ እቤለክሙ ፡
ለደቂቀ ፡ እስራኤል ፡ ኵሉ ፡ ነፍስ ፡ እንተ ፡ እምኔክሙ ፡ ኢትብላዕ ፡
ደመ ፡ ወግዩርኒ ፡ ዘሀሎ ፡ ኀቤክሙ ፡ ኢይብላዕ ፡ ደመ ። 13 ወብእሲ ፡
ብእሲ ፡ እምደቂቀ ፡ እስራኤል ፡ እምነ ፡ ግዩራን ፡ እለ ፡ ሀለዉ ፡ ኀቤ
ክሙ ፡ እመቦ ፡ ዘነዐዉ ፡ ነዓዌ ፡ ወቀተለ ፡ አርዌ ፡ አው ፡ ዖፈ ፡ እምነ ፡
ዘይከውነክሙ ፡ ለበሊዕ ፡ ይክዑ ፡ ደሞ ፡ ይደፍኖ ፡ በመሬት ፡ 14 እስመ ፡

---

9 ይግበሮ፡] ʼባር፡, ር pacne illegib 11 ደሙ፡] ደመ፡ | ነፍሱ፡] ʼስ፡ 12 ደመ፡ 1°] pr ወ | ኢይብላዕ፡] ኢት’, ኢ male scr 13 ዖፍ፡

ወይሠውዕዎ፡] ወይሡዑዎ፡ (om ይ, et ዑ in ዕ s. ex ዕ emend R*) FHR FHCGR
7 ሕግ፡ FH 8 ወእምደቂቀ፡] አው፡ እ’ C | መሥዋዕተ፡] + አው፡ 9 ይግበሮ፡] ይገብሮ፡ R pr ከመ፡ 10 ብእሲ፡ 1°] pr ወ | ሀለዉ፡] + ውስተ፡ ሀገር፡ R | እምኵሉ፡ ደም፡] ኵሎ፡ ደመ፡ R | እምሕዝባ፡ R 11 ዘሥጋ፡] om ዘ FHCG | om እስመ፡ 2° — ነፍስ፡ R 13 እምነ፡ 1°] እም R pr አው፡ | ዘነዐዉ፡] ʼወ፡ | ነዓዌ፡] ነዐዌ፡ FH ንዒወ፡ CG | ይክዑ፡] ኢይክዕዉ፡ R | ይደፍኖ፡] ወይድፍንዎ፡ R pr ወ

Y ደሙ ፡ ለኵሉ ፡ ዘሥጋ ፡ ነፍሱ ፡ ውእቱ ። ወእቤሎሙ ፡ ለደቂቀ ፡ እስ
XVII 15, 16 ራኤል ፡ ደሞ ፡ ለኵሉ ፡ ዘሥጋ ፡ ኢትብልዑ ፡ እስመ ፡ ደሙ ፡ ለኵሉ ፡
ዘሥጋ ፡ ነፍሱ ፡ ውእቱ ። ወኵሉ ፡ ዘበልዖ ፡ ለይሰሮ ፡ 16 ወኵሉ ፡ ነፍ
ስ ፡ ዘበልዐ ፡ ምዉተ ፡ አው ፡ ብላዐ ፡ አርዌ ፡ እመኒ ፡ ዘእምፍጥረቱ ፡
ወእመኒ ፡ ዘግዩር ፡ የኀፅብ ፡ አልባሲሁ ፡ ወይትኀጸብ ፡ በማይ ፡ ወር
ኩስ ፡ ውእቱ ፡ እስከ ፡ ሰርክ ። 16 ወእመሰ ፡ ኢሐጸበ ፡ አልባሲሁ ፡
ወኢተሐጽበ ፡ ሥጋሁ ፡ በማይ ፡ ይከውኖ ፡ ኀጢአት ፡ ላዕለ ፡ ርእሱ ።
XVIII 1—8 1 ወነበበ ፡ እግዚአብሔር ፡ ለሙሴ ፡ ወይቤሎ ፡ 2 ንግሮሙ ፡ ለደ
ቂቀ ፡ እስራኤል ፡ ወበሎሙ ፡ አነ ፡ ውእቱ ፡ እግዚአብሔር ፡ አምላ
ክክሙ ፡ 3 ወበከመ ፡ ምግባሮሙ ፡ ለግብጽ ፡ ኢትግበሩ ፡ ዘኀበ ፡ ነበ
ርክሙ ። ወበከመ ፡ ምግባሮሙ ፡ ለምድረ ፡ ከናአን ፡ ኀበ ፡ አበውአ
ክሙ ፡ ህየ ፡ ኢትግበሩ ፡ ወኢትሖሩ ፡ በሕጎሙ ። 4 ኵነኔ ፡ ዚአየ ፡
ግሩም ፡ ወትእዛዝየ ፡ ዕቀቡ ፡ ወቦቱ ፡ ሖሩ ፡ አነ ፡ እግዚአብሔር ፡
አምላክክሙ ፡ 5 ዕቀቡ ፡ ትእዛዝየ ፡ ወኵሎ ፡ ኵነኔየ ፡ ወግበርዎ ፡ እ
ስመ ፡ ዘገብሮ ፡ ሰብእ ፡ የሐዩ ፡ ቦቱ ፡ አነ ፡ እግዚአብሔር ፡ አምላክ
ክሙ ፡ 6 ብእሲ ፡ ብእሲ ፡ ኀበ ፡ ኵሉ ፡ ሰብኡ ፡ ወሥጋሁ ፡ ዘይከውን ፡
ኢይበእ ፡ ይክሥት ፡ ኃፍረቶ ፡ እስመ ፡ አነ ፡ እግዚአብሔር ፡ አምላ
ክክሙ ፡ 7 ኃፍረተ ፡ አቡከ ፡ ወኃፍረተ ፡ እምከ ፡ ኢትክሥት ፡ እስመ ፡
እምከ ፡ ይእቲ ፡ ኢትክሥት ፡ ኃፍረታ ። 8 ወኃፍረተ ፡ ብእሲተ ፡ አቡከ ፡

14 ነፍሱ ፡ 1°] ante ነ spat 1 lit rasae | ደሞ ፡] ደመ ፡ | ለትሰሮ ፡ 15 om ምዉተ ፡
XVIII 1 tot vers rubr 3 ኢትግበሩ ፡ 1°] 'ባሩ ፡ | አበውአክሙ ፡] አበዊክሙ ፡,
ዊ sup ras 1 lit quam spat secundae lit ras seq 5 ኵኔኔየ ፡ 6 ኢይበውኡ ፡
7 ኃፍረተ ፡] 'ራተ ፡ | om እስመ ፡ — ኢትክሥት ፡ 2°

FHCGR 15 ነፍስ ፡] pr ዘ R | ምውተ ፡ FC ማውታ ፡ G | ዘእምፍጥረቱ ፡] + እስራኤል ፡
CR | ዘግዩር ፡] ዘእምግ' FHCG om ዘ R | በማይ ፡] + ሥጋሁ ፡ C pr idem G |
ወርኩስ ፡] om ወ R 16 ኀጢአተ ፡ XVIII 2 om ውእቱ ፡ FHCG 3 ወበ
ከመ ፡ 1°] om ወ CR | ለግብጽ ፡] ለምድረ ፡ ግ' FHCG | ዘኀበ ፡] በኀበ ፡ R |
አበውአክሙ ፡] pr አለ ፡ 4 ግሩም ፡] ግበሩ ፡ 5 om ቦቱ ፡ R 6 ኃፍረተ ፡]
ቶ' FHCG (simil al) | አምላክክሙ ፡] 'ክከ ፡ CG om FHR 7 ወኃፍረተ ፡] ወ R
8 ወኃፍረተ ፡] om ወ

ኢትክሥት፡ እስመ፡ ኃፍረተ፡ አቡከ፡ ውእቱ። [9] ኃፍረተ፡ እኅትከ፡ Y XVIII 9—20
እንተ፡ እምአቡከ፡ አው፡ እምነ፡ እምከ፡ ኢትክሥት፡ ወእመኒ፡
እንተ፡ በአፍአ፡ ወለደት፡ ሎቱ፡ ወእመኒ፡ እንተ፡ እምአዝማዲከ፡
ይእቲ፡ ኢትክሥት፡ ኃፍረታ። [10] ኃፍረተ፡ ወለተ፡ ወልድከ፡ አው፡
ወለተ፡ ወለትከ፡ ኢትክሥት፡ ኃፍረቶን፡ እስመ፡ ኃፍረትከ፡ ው
እቱ፡ [11] ኃፍረተ፡ ወለተ፡ ብእሲተ፡ አቡከ፡ ኢትክሥት፡ እስመ፡
እኅትከ፡ ወለተ፡ እምከ፡ ይእቲ፡ ወኢትክሥት፡ ኃፍረታ። [12] ኃፍ
ረተ፡ እኅተ፡ አቡከ፡ ኢትክሥት፡ እስመ፡ ቤተ፡ አቡከ፡ ይእቲ።
[13] ኃፍረተ፡ እኅተ፡ እምከ፡ ኢትክሥት፡ እስመ፡ ቤተ፡ እምከ፡ ይ
እቲ። [14] ኃፍረተ፡ ብእሲተ፡ እኁሁ፡ ለአቡከ፡ ኢትክሥት፡ እስመ፡
ዘመድከ፡ ይእቲ፡ [15] ኃፍረተ፡ ወልድከ፡ ኢትክሥት፡ [16] ኃፍረተ፡
ብእሲተ፡ እኁከ፡ ኢትክሥት፡ ኃፍረተ፡ እኁከ፡ ውእቱ። [17] ኃፍ
ረተ፡ ብእሲት፡ ምስለ፡ ወለታ፡ ኢትክሥት፡ ወኢዘወለተ፡ ወልዳ፡
ወኢዘወለተ፡ ወለታ፡ ኢትግበር፡ ከመ፡ ትክሥት፡ ኃፍረቶን።
እስመ፡ ቤትከ፡ ውእቶን፡ ወኀጢአት፡ ውእቱ፡ [18] ወብእሲተ፡ ም
ስለ፡ እኅታ፡ ኢታውስብ፡ ከመ፡ ታስተቃንአን፡ ወከመ፡ ትክሥት፡
ኃፍረቶን፡ ዘዛቲኒ፡ ወዘእንታክቲኒ፡ እንዘ፡ ዓዲሃ፡ ሕያውት፡ ይ
እቲ። [19] ወኀበ፡ ብእሲት፡ ትክት፡ ኢትበእ፡ እንበለ፡ ትነጽሕ፡ ከመ፡
ትክሥት፡ ኃፍረታ፡ እንዘ፡ ዓዲሃ፡ ርኵስት፡ ይእቲ። [20] ወኢትበእ፡

---

9 ኃፍረታ፡] ’ት፡ 10 ወለትከ፡] ወልድከ፡ 2° | om እስመ፡ — 11 ኢትክ
ሥት፡ | ወኢትክሥት፡] om ኢ | ኃፍረታ፡] ’ተ፡ 17 ወለታ፡ 1°] ’ተ | ወልዳ፡]
’ደ፡ | እስመ፡] መ parv int lin scr Y^{a} 18 ውብእሲት፡ R | ኢታውስብ፡] om
ስ | ተስተቃንኦን፡ | ዘዛቲኒ፡] ዘ pro ዘ et punct int ቲ et ኒ | ወዘእንቲክቲኒ፡ |
ዓዲሁ፡

---

9 እምነ፡ አቡከ፡ | አው፡] + እንተ፡ R | እምእምከ፡ R | በአፍአ፡] እምአፍአ፡ FHCGR
R | ተወልደት፡ 10 om ኃፍረትን፡ C 11 ወለተ፡ 2°] pr ይእቲ፡ ወ R |
om ወኢትክሥት፡ ኃፍረታ፡ C 15 ወልድከ፡] pr ብእሲተ፡ 16 ኃፍረተ፡
እኁከ፡] ኀፍረተ፡ (pr እስመ፡ C) እኅትከ፡ FHC እስመ፡ እኁከ፡ G pr እስመ፡ R
18 ታስተቃንኦን፡ et ትክሥት፡] pr ኢ፡ bis R 19 ብእሲት፡ ትክት፡] ord inv
R | ኢትባእ፡ | ትንጻሕ፡

XVIII 21—28 Y ኀበ ፡ ብእሲተ ፡ ካልእከ ፡ ከመ ፡ ትስክብ ፡ ምስሌሃ ፡ ወኢ.ትዝረእ ፡
ዘርአከ ፡ ላዕሌሃ ። [21] ወኢ.ታስተጻምድ ፡ መልአከ ፡ ወልደከ ፡ ከመ ፡
ኢ.ታርኵስ ፡ ስሞ ፡ ቅዱ.ስ ፡ እስራኤል ፡ እስመ ፡ አነ ፡ እግዚ.አብ
ሔር ፡ [22] ወምስለ ፡ ተባዕት ፡ ኢ.ትስክብ ፡ ከመ ፡ ዘምስለ ፡ አንስት ፡
እስመ ፡ ርኩስ ፡ ውእቱ ፡ [23] ወኢ.ታስክብ ፡ ለዕለ ፡ እንስሳ ፡ ወኢ.ትስ
ክብ ፡ ከመ ፡ ታውጽእ ፡ ዘርአከ ፡ ላዕሌሁ ፡ ከመ ፡ ታርኵስ ፡ ቦቱ ፡
ወብእሲ.ትኒ ፡ ኢ.ትሖር ፡ ኀበ ፡ እንስሳ ፡ ይሰክብ ፡ እስመ ፡ ርኩስ ፡
ውእቱ ፡ [24] ወኢ.ታርኵሱ ፡ ርእሰከሙ ፡ በዝንቱ ፡ ኵሉ ። እስመ ፡ በዝ
ንቱ ፡ ኵሉ ፡ ረኵሱ ፡ አሕዛብ ፡ እለ ፡ አነ ፡ አወፅኦሙ ፡ እምቅድሜ
ክሙ ፤ [25] ወአገመንዋ ፡ ለምድር ፡ ወበእንተ ፡ ዝንቱ ፡ ፈደይክዎሙ ።
ወተቈጥዐቶሙ ፡ ምድር ፡ ለእለ ፡ ይነብሩ ፡ ላዕሌሃ ። [26] ዕቀቡ ፡ ኵሎ ፡
ሕግየ ፡ ወኵነኔየ ፡ ወኢ.ትግበሩ ፡ ምንተኒ ፡ እምዝንቱ ፡ ኵሉ ፡ ዘር
ኩስ ። ዘኢ.ፍጥረቱ ፡ እስራኤል ፡ ወኢ.ግዩር ፡ ዘሀለወ ፡ ኀቤክሙ ።
[27] እስመ ፡ ዘንተ ፡ ኵሎ ፡ ርኩሰ ፡ ገብሩ ፡ ሰብእ ፡ እለ ፡ እምቅድሜ
ሆሙ ፡ ተፈጥሩ ፡ ውስተ ፡ ምድር ፡ ወአገመንዋ ፡ ለምድር ፡ [28] ከመ ፡
ትትቈጠዕ ፡ ከመ ፡ ይእቲ ፡ ምድር ፡ ለእመ ፡ አርኰስክምዎ ፡ በከመ ፡

---

20 ብእሲት ፡ | ካልእከ ፡] punct int እ et ከ | ዘርአከ ፡] 'እከ ፡ R (item v 23)
21 ወልድከ ፡ | om አነ ፡ 22 ርኵስ ፡] ኵ ex ኩ emend Y* 23 ወብእሲትኒ ፡
25 ወአገማንዋ ፡ | ወተቈጠዐቶሙ ፡ (item v 28) 26 ኵሉ ፡] + ሕግየ ፡ ወኵነኔየ ፡
ወኢ.ትግባሩ ፡ ምንቲኒ ፡ (sic) እምዝንቱ ፡ ኵሉ ፡ 27 ዝንቱ ፡ ኵሉ ፡ ርኩስ ፡ | ሰብእ ፡
28 ከመ ፡ ትትቈጠዕ ፡] nul punct int መ et ት |

FHCGR 20 ወኢ.ትዝራእ ፡ 21 ወኢ.ታስተፀምድ ፡ FHGR | ውሉደከ ፡ | ቅዱስ ፡] pr ለ |
om እስራኤል ፡ 22 ዘምስለ ፡] ዝም' (sic) R om ዘ FHCG | ርኩስ ፡ 23 ወ
ኢ.ታስክብ ፡] ወኢ.ትሑር ፡ | ላዕለ ፡ | ላዕሌሁ ፡] 'ሃ ፡ C | ትርኵስ ፡ FH ትርኩስ ፡
CGR | ቦቱ ፡] ባቲ ፡ C | ይሰክብ ፡] ይስክባ ፡ FHCG ትስክብ ፡ R pr ከመ ፡ 24 በ
ኵሉ ፡ ዝንቱ ፡ bis FHCG 25 ወገመንዋ ፡ FHG ወአግመንዋ ፡ C ወአገምንዋ ፡
R (item omn v 27) 26 ዕቀቡ ፡] pr ወ | እምኵሉ ፡ ዝንቱ ፡ | ዘኢ.ፍጥረቱ ፡]
ኢ.ዘእምፍ' FHCG om ኢ. R | om እስራኤል ፡ FHGR | ዘሀሎ ፡ R 27 ዘንተ ፡
ኵሎ ፡] ord inv FHCG | ርኵሰ ፡ | om እለ ፡ R | እምቅድሜክሙ ፡ 28 ከመ ፡
ትትቈጠዕ ፡ ከመ ፡] ወከመ ፡ ኢ.ትትቈጣዕክሙ ፡ | om ይእቲ ፡ | አርኵስክምዋ ፡ |
በከመ ፡] pr ወ R

ተቈጥሀቶሙ፡ለአሕዛብ፡ለእለ፡እምቅድሜክሙ። [29] እስመ፡ኵሉ፡ Y XVIII 29, 30
ዘገብሩ፡እምኵሉ፡ ገዘንተ፡ ርኵስ፡ ለትሰሮ፡ ይእቲ፡ ነፍስ፡ እምሕ
ዝባ፡ እንተ፡ ገብረቶ፡ [30] ወዕቀቡ፡ ትእዛዝየ፡ ከመ፡ ኢትግበሩ፡
እምኵሉ፡ ሕጎሙ፡ ለርኩሳን፡ ዘኮነ፡ እምቅድሜክሙ፡ ወኢታር
ኵሱ፡ ቦሙ፡ እስመ፡ አነ፡ እግዚአብሔር፡ አምላክክሙ።

[1] ወነበቦ፡ እግዚአብሔር፡ ለሙሴ፡ ወይቤሎ፡ [2] በሎሙ፡ ለኵሉ፡ XIX 1—10
ተዐይነ፡ ደቂቀ፡ እስራኤል፡ ቅዱሳነ፡ ኩኑ፡ እስመ፡ ቅዱስ፡ አነ፡
እግዚአብሔር፡ አምላክክሙ፡ [3] ፩፩፡ እምኔክሙ፡ ይፍራህ፡ አባሁ፡
ወእሞ፡ [4] ወኢትትልዉ፡ አማልክተ፡ ወኢትግበሩ፡ ለክሙ፡ አማ
ልክተ፡ ዘስብክ፡ እስመ፡ አነ፡ እግዚአብሔር፡ አምላክክሙ፡ [5] ወእመ፡
ሦዕክሙ፡ መሥዋዕተ፡ መድኀኒት፡ ለእግዚአብሔር፡ አንጺሐክሙ፡
ሡዑ። [6] ወበዕለተ፡ ትሠውዑ፡ ይበልዕዎ፡ ወበሳኒታሂ፡ ወለእመቦ፡
ዘተረፈ፡ ለሣልስት፡ ዕለት፡ በእሳት፡ ያውዕይዎ፡ [7] ወለእመሰ፡ በል
ዕዎ፡ ውስተ፡ ብትክ፡ ይትኰነኑ፡ ወኢይሠጠዎ፡ [8] ወዘበልዐ፡ ኀጢ
አተ፡ ይከውኖ፡ እስመ፡ አርኰሰ፡ ቅድሳቶ፡ ለእግዚአብሔር፡ ወት
ሰሮ፡ ይእቲ፡ ነፍስ፡ እንተ፡ በልዐቶ፡ እምነ፡ ሕዝባ። [9] ወአመ፡ ማ
እረር፡ ሶበ፡ ተዐጽዱ፡ ምድረክሙ፡ ኢታንጽሑ፡ ዐጺደ፡ ገራህት
ክሙ፡ ወኢትእረዩ፡ ዘወድቀ፡ እክለ፡ እንዘ፡ ተዐጽዱ። [10] ወዐጺደ፡
ወይንክሙ፡ ኢታንጽሑ፡ ቀሲመ፡ ወኢትትቀረም፡ ሕንባባተ፡ ወይ

ተቈጥዐቶሙ፡ለአሕዛብ፡] ዐቶሙ፡ለ sup ras 29 እምሕዝበ፡ R XIX 1 tot
vers rubr 2 ተዐይን፡ 3 አቡሁ፡ 4 om ወኢትግበሩ፡ — አማልክተ፡ 2°
9 ምድርክሙ፡ R cf C | ገራህተክሙ፡ 10 ወይንክሙ፡] om ይ | ወኢትቀረም፡

---

29 ዘገብረ፡ | ርኩስ፡ | ትሣሮ፡ FH ትሠሮ፡ C | እምነ፡ሕዝባ፡ FHCG 30 ዘ FHCGR
ኮኑ፡ C | ወኢትርኩሱ፡ | አነ፡] + ውእቱ፡ R XIX 2 እስመ፡] + አነ፡ R
3 ወእሞ፡] + ወሰንበታትየ፡ዕቀቡ፡ C 4 om ለክሙ፡ R | አነ፡] + ውእቱ፡
FHCG 6 ትሠውዕዎ፡ R | ይብልዕዎ፡ | ወበሳኒታሂ፡] om ሂ፡ | ወለእመቦ፡]
om ለ R | ዘተርፈ፡ FHCG | ለሣልስት፡] በሣ' FHCG 7 ይትኴነኑ፡ FHCG
ይትኰነኑ፡R | ወኢይሠጠዎ፡] om ወ R 8 ወዘበልዐ፡] 'ዖ፡ 9 ምድረክሙ፡]
እክለ፡ ምድርክሙ፡ C | ዐፂደ፡ | ወኢትእርዩ፡ FHC | ዘወድቀ፡እክለ፡] ord
inv R 10 ወይንክሙ፡] 'ክሙኒ፡ R | ኢታስተናጽሕ፡ ('ሑ፡ R) CR |

Y ንከ ፡ ዘወድቀ ፡ ለነዳይ ፡ ወለግዩር ፡ ተኀድጎ ። እስመ ፡ አነ ፡ ውእቱ ፡
XIX 11—19 እግዚ.አብሔር ፡ አምላክክሙ ። [11] ኢ.ትስርቁ ፡ ወኢ.ተሐስዉ ፡ ወአ
ልቦ ፡ ዘይትአገል ፡ ካልኡ ፡ [12] ወኢ.ትምኀሉ ፡ በስምየ ፡ በኀሰት ፡ ወ
ኢ.ታርኵስ ፡ ስሞ ፡ ቅዱሰ ፡ ለአምላክክሙ ፡ እስመ ፡ አነ ፡ እግዚ.አብ
ሔር ፡ አምላክክሙ ፡ [13] ወኢ.ተዐምጽ ፡ ካልአከ ፡ ወኢ.ትሂ.ድ ፡ ወኢ.
ይቢ.ት ፡ ኀቤከ ፡ ዐስቡ ፡ ለዓሳብከ ፡ እስከ ፡ ይጸብሕ ። [14] ወኢ.ትንብቡ ፡
ሐሱመ ፡ ላዕለ ፡ ጽሙም ፡ ወኢ.ትደይ ፡ ዕቅፍተ ፡ ቅድመ ፡ ዕዉር ፡
ወፍርሆ ፡ ለእግዚ.አብሔር ፡ አምላክከ ፡ እስመ ፡ አነ ፡ እግዚ.አብሔር ፡
አምላክክሙ ። [15] ወኢ.ትግበሩ ፡ ዐመፃ ፡ ውስተ ፡ ፍትሕ ፡ ወኢ.ታድ
ልዉ ፡ ለገጸ ፡ ዐቢ.ይ ፡ ወኢ.ታድልዉ ፡ ለገጸ ፡ ነዳይ ፡ በጽድቅ ፡ ኰ
ንኖ ፡ ለእኁከ ፡ ወለካልእከ ። [16] ወኢ.ትሖር ፡ በጕሕሉት ፡ ውስተ ፡
ሕዝብከ ፡ ወኢ.ትቁም ፡ ላዕለ ፡ ነፍሰ ፡ ካልእከ ፡ እስመ ፡ አነ ፡ እግዚ.
አብሔር ፡ አምላክክሙ ። [17] ወኢ.ትጽልኦ ፡ ለካልእከ ፡ በልብከ ፡ ትዛ
ለፎ ፡ ወታየድዖ ፡ ወተሐይሶ ፡ ለካልእከ ፡ ወኢ.ትግበር ፡ በእንቲአሁ ፡
ኀጢ.አተ ፡ [18] ወኢ.ትትበቀል ፡ ለሊ.ከ ፡ ወኢ.ትትቀየም ፡ ላዕለ ፡ ደቂ
ቀ ፡ ሕዝብከ ። አፍቅር ፡ ካልአከ ፡ ከመ ፡ ነፍስከ ። አነ ፡ እግዚ.አ
ብሔር ፡ አምላክክሙ ፡ [19] ዕቀቡ ፡ ሕግየ ። ወኢ.ትሖርሰ ፡ ብዕራይከ ፡
በዘ ፡ ባዕድ ፡ አርዑት ፡ ወኢ.ትትክል ፡ ውስተ ፡ ዐጸደ ፡ ወይንከ ፡

---

12 ቅዱስ ፡ cf R 13 ካልእከ ፡ R | ለዓሳብከ ፡] በዓ' 14 ሐሱመ ፡] 'ም ፡, et ሱ in ሰ emend | ዕቀፍተ ፡ 15 ወኢ.ትግባሩ ፡ | በጸ.ድቅ ፡ 16 ነፍስ ፡ | አም ላክክሙ ፡] om ክ 2° (item v 18) 18 ወኢ.ትበቀል ፡ | ካልእከ ፡ FHR 19 ወኢ. ትከል ፡, R ት ter habet | ዐጸ.ደ ፡] punct int ጸ et ደ

FHCGR ተኀ.ድጎ ፡] ሀቦ ። ወሕድግ ፡ ሎቱ ፡ R | om ውእቱ ፡ FHCG 11 ዘይትኤገል ፡
CG | ካልአ ፡ 12 ወኢ.ታርኵሱ ፡ | ቅዱሰ ፡] ለቅዱስ ፡ R | om አምላክክሙ ፡ G
13 ለዐሳብከ ፡ FHCG ለዓስብከ ፡ R 14 ወኢ.ትንብብ ፡ | ጽሙም ፡] ሐሙም ፡ R*
(sup ras) | ዕውር ፡ R 15 ወኢ.ታድልዉ ፡ 1°] 'ዎ ፡ H | ዐቢ.ይ ፡] loco ነዳይ ፡
et vice versa | ወኢ.ታድልዉ ፡ 2°] 'ሉ ፡ FHG om ኢ. R | om ለእኁከ ፡ ወ
16 አምላክከ ፡ CG (item v 18) 17 om ለካልእከ ፡ 1° CG | ዝልፎ ፡ CG ተዛ
ለፎ ፡ R | ወአይ.ድዖ ፡ CG | ወተሐይሶ ፡] ዘተ' FHR እንተ ፡ ተ' CG 18 ወኢ.
ትቀየም ፡ FH | አፍቅር ፡] pr ወ | ካልእከ ፡ FHR | ነፍስከ ፡] ርእስከ ፡ FHR | አነ ፡]
እስመ ፡ G pr idem C 19 ዕቀብ ፡ CG | ወኢ.ትሕርስ ፡ | ብዕራይከ ፡] pr በ C |

ዘዘዚአሁ ፡ ወልብስኒ ፡ ዘእምክልኤቱ ፡ እንመቱ ፡ ኀፍረት ፡ ውእቱ ፡ Y XIX 20—28
ወኢትልብስ ። [20] ወዘሰከበ ፡ ምስለ ፡ ብእሲት ፡ እንተ ፡ ዕቅብት ፡ ይ
እቲ ፡ ለብእሲት ፡ ገብረ ፡ እንተ ፡ ቤዛሃ ፡ ኢተውህበ ፡ ላቲ ፡ ወግዕዛነ ፡
ኢግዕዘት ፡ ይኄይኑ ፡ ለሙ ፡ ዘይሁብዎሙ ፡ ወኢይመውቱ ፡ እስመ ፡
ኢግዕዘት ። [21] ወያመጽኡ ፡ ዘበእንተ ፡ ንስሓሁ ፡ ለእግዚአብሔር ፡
ኀበ ፡ ኆኅተ ፡ ደብተራ ፡ ዘመርጡል ፡ በግዐ ፡ ዘንስሓ ፡ [22] ወያስተስሪ ፡
ሎቱ ፡ ካህን ፡ በውእቱ ፡ በግዕ ፡ ዘንስሓ ፡ ቅድመ ፡ እግዚአብሔር ፡
እስመ ፡ ነስሐ ፡ በዘ ፡ አበሰ ፡ ወትትኀደግ ፡ ሎቱ ፡ ኀጢአተ ፡ እንተ ፡
አበሰ ። [23] ወእመ ፡ ቦእክሙ ፡ ውስተ ፡ ምድር ፡ እንተ ፡ ይሁበክሙ ፡
እግዚአብሔር ፡ አምላክክሙ ፡ ወተከልክሙ ፡ እምኵሉ ፡ ዕፅ ፡ ዘይ
በልዐ ፡ ታነጽሕዎ ፡ እምኵሉ ፡ ርኵስክሙ ፡ ፍሬሁ ፡ ዘ፫ ፡ ዓመት ፡
ርኩስ ፡ ውእቱ ፡ ለክሙ ፡ ኢትብልዕዎ ። [24] ወበራብዕ ፡ ዓም ፡ ይኩን ፡
ኵሉ ፡ ፍሬሁ ፡ ቅዱስ ፡ ወስቡሐ ፡ ለእግዚአብሔር ። [25] ወበኃምስ ፡
ዓም ፡ ብልዑ ፡ ፍሬሁ ፡ ለክሙ ፡ ውእቱ ፡ እክሉ ፡ እስመ ፡ አነ ፡ እግ
ዚአብሔር ፡ አምላክክሙ ። [26] ወኢትብልዑ ፡ በውስተ ፡ አድባር ፡
ወኢታርኵሱ ፡ ወኢትጠየሩ ፡ በዖፍ ። [27] ወኢትግበሩ ፡ ለክሙ ፡ ቈ
ናዝዕተ ፡ እምነ ፡ ስዕርተ ፡ ርእስክሙ ። ወኢትላጽዩ ፡ ጽሕመ ፡ ገጽ
ክሙ ። [28] ወእመበ ፡ ዘሞተ ፡ መላጼ ፡ ኢታቅርቡ ፡ ውስተ ፡ ሥጋሁ ።

---

20 ወግዕዛነ ፡] 'ኒ ፡, et ወ parv int lin scr Yᵃ | ዘይሁቡዎሙ ፡ 21 በግዐ ፡
22 ነስሐ ፡] በንስሓ ፡ cf R 23 ወተወከልክሙ ፡ 24 ኵሎ ፡ | ቅዱስ ፡ ወስቡሕ ፡
27 ቈናዕዝዕተ ፡ | ስዕርተክሙ ፡ ርእሰክሙ ፡ | ጽሕመ ፡] ጽሕ sup ras 2 s. 3 litt
scr Yᵃ

ወልብስኒ ፡] 'ሰኒ ፡ | ኀፍረቱ ፡ FHG | ወኢትልበሶ ፡ FHCG 20 ወዘሰከበ ፡] FHCGR
'ክበ ፡ + ኒ ፡ R | om ይእቲ ፡ R | ለብእሲት ፡ ገብረ ፡] ለብእሲ ፡ ገብር ፡ | እንተ ፡ 2°]
ለ R* ዘ Rᵃ | ኢተውህቦ ፡ R | ኢግዕዘት ፡ 1°] ኢተግ' om ኢ R* pr ዘ R | ሎሙ ፡
ዘይሁብዎሙ ፡] ord inv R ሎቱ ፡ ዘይሁቦ ፡ CG | ወኢይመውት ፡ CG | ኢግዕዘት ፡
2°] ኢተግዕዘት ፡ FHR 21 ወያመጽእ ፡ 22 om ወያስተስሪ ፡ — ዘንስሓ ፡
R | ወያስተስሪ ፡] vid annot cap 16 v 6 | ነስሐ ፡] ንስሓ ፡ R | ኀጢአቱ ፡ 23 ወ
እመ ፡] ወአመ ፡ | ታነጽሕዎ ፡] pr ወ R | ርኵስክሙ ፡] 'ሱ ፡ | ፍሬሁ ፡] pr ወ |
ዘ፫ ፡] ዘሠለስቱ ፡ FHCGRᵃ (R* non lucet) | ዓም ፡ 24 ወስቡሐ ፡] om ወ CG
26 ወኢትርኵሱ ፡ FH ወኢትርኩሱ ፡ CGR 27 ቈንዘዐተ ፡ FH ቈንዝዐተ ፡
R | እምነ ፡ ስዕርተ ፡] እምጽጕረ ፡ CG 28 ሥጋክሙ ፡ FHCG |

XIX 29—36

Y ወኢትፍጥሩ ፡ ፈጠረ ፡ ለክሙ ፡ እስመ ፡ አነ ፡ እግዚአብሔር ፡ አም
ላክክሙ ። 29 ወኢትዘምዉ ፡ ወኢታርኵሱ ፡ ወለተከ ፡ ወኢታዘምዋ ፡
ወኢትዜሙ ፡ ምድር ፡ ወኢትምለእ ፡ ምድር ፡ ዐመፃ ። 30 ወዕቀቡ ፡
ሰንበትየ ፡ ወፍርሁ ፡ እምነ ፡ ቅዱሳንየ ፡ እስመ ፡ አነ ፡ እግዚአብሔር ፡
31 ወኢትትልዉ ፡ ሰብአ ፡ ሐርሶ ፡ ወኢትትልዉ ፡ ሰብአ ፡ ሥራይ ፡
ከመ ፡ ኢትርኵሱ ፡ ቦሙ ፡ እስመ ፡ አነ ፡ እግዚአብሔር ፡ አምላክ
ክሙ ። 32 ቅድመ ፡ ዘሲበት ፡ ተንሥእ ፡ ወአክብር ፡ ገጾ ፡ አረጋዊ ፡
ወፍራህ ፡ እግዚአብሔር ፡ አምላክከ ፡ እስመ ፡ አነ ፡ እግዚአብሔር ፡
አምላክክሙ ። 33 ወለእመቦ ፡ ዘመጽአ ፡ ኀቤክሙ ፡ ግዩራን ፡ ኢትሳ
ቅይዎ ፡ በውስተ ፡ ምድርክሙ ፡ 34 ከመ ፡ ዘእምፍጥረቱ ፡ ይኩንክሙ ፡
ለክሙ ፡ ግዩር ፡ ዘመጽአ ፡ ኀቤክሙ ፡ አፍቅሮ ፡ ከመ ፡ ርእስከ ፡ እ
ስመ ፡ ግዩራነ ፡ ኮንክሙ ፡ በምድረ ፡ ግብጽ ። ወአነ ፡ ውእቱ ፡ እግዚ
አብሔር ፡ አምላክክሙ ። 35 ወኢትግበሩ ፡ ዐመፃ ፡ በውስተ ፡ ፍትሕ ፡
ወኢበውስተ ፡ ኍልቄ ፡ ኈሳብ ፡ ወኢበመስፈርት ፡ ወኢበመደልው ።
36 መዳልውከኒ ፡ ዘጽድቅ ፡ ይኩን ። ወመስፈርትከኒ ፡ ዘጽድቅ ፡ ይኩ
ንከ ፡ ወሐመድከኒ ፡ ዘበጽድቅ ፡ ይኩንከ ። እስመ ፡ አነ ፡ እግዚአብ

---

29 ወኢትዘምዉ ፡] ዉ sup ras scr Y* | ወኢትርኵሱ ፡ ወለትከ ፡ 31 om ወኢትትልዉ ፡ 1° — ሐርሶ ፡ cf R | ከመ ፡] nul punct 32 ወአክብር ፡] ወ sup ras | ገጾ ፡ | አረጋዊ ፡] አረ', et ጋዊ sup ras scr Y* | om አምላክከ ፡ — እግዚአብሔር ፡ 2° 33 ኢትሰቅይዎ ፡ 34 ኮንክሙ ፡] ከ ex ኩ emend Y* 35 ፍትሕ ፡] ፍ sup ras scr Y* 36 ወመስፈርትከኒ ፡] ወመሶፍትከኒ ፡ et spat 1 lit rasae ante ወ

FHCGR ፈጠረ ፡] ፈጠራ ፡ et post ለክሙ ፡ 29 om ወኢትዘምዉ ፡ | ወኢታርኵስ ፡ | ወኢታዜምዋ ፡] ወኢትዘምዋ ፡ FH ወኢታዘምዋ ፡ CGR | ወኢትዜሙ ፡] 'ዘሙ ፡ | ወኢትምለእ ፡] 'ላእ ፡ om ኢ om R | om ምድር ፡ 2° R 30 ወዕቀቡ ፡] om ወ | ሰንበታትየ ፡ CG 31 R om tot vers nisi አምላክክሙ ፡ | ሐረስ ፡ CG 32 ዘሲበት ፡] om ዘ R 33 ግዩራን ፡] 'ር ፡ FHCG 'ረ ፡ R | ኢትሳቅይዎ ፡] pr ወ R 34 ይኩንክሙ ፡] ይኩን ፡ | ግዩር ፡] 'ረ R | አፍቅሮ ፡] 'ርዎ ፡ CG pr ወ FHCG | ርእሰክሙ ፡ C | ወአነ ፡] om ወ R 35 ኍልቄ ፡ | ወኢበመደልው ፡] 'ዳልው ፡ FHCG om R 36 R habet ወኢ ፡ በመዳልዊክሙ ፡ ኒ ፡ ዘጽድቅ ፡ ይኩን ፡ መስፈርትክሙኒ ፡ ዘጽድቅ ፡ ወመዳልዊክሙ ፡ ዘጽድቅ ፡ ይኩንከ ፡ et caet | መዳልዊከኒ ፡ FHCG | om ይኩንከ ፡ 1° | ወሐመድከኒ ፡] ወአእባኒከኒ ፡ CG | ይኩንከ ፡ 2°] 'ናከ ፡ CG

ሔር ፡ አምላክክሙ ፡ ዘአውፃእኩክሙ ፡ እምነ ፡ ምድረ ፡ ግብጽ ፡ Y XIX 37
37 ወዕቀቡ ፡ ኵሎ ፡ ሕግየ ፡ ወኵሎ ፡ ትእዛዘየ ፡ ወግብርየ ፡ እስመ ፡
አነ ፡ እግዚአብሔር ።

1 ወነበበ ፡ እግዚአብሔር ፡ ለሙሴ ፡ ወይቤሎ ፡ 2 በሎሙ ፡ ለደቂቀ ፡ XX 1—6
እስራኤል ፡ እመቦ ፡ እምደቂቀ ፡ እስራኤል ፡ አው ፡ ግዩራን ፡ እለ ፡
ገብኡ ፡ ውስተ ፡ እስራኤል ፡ ዘአስተፃመደ ፡ ወልደ ፡ ለመልአክ ፡
ሞተ ፡ ለይሙት ። ሕዝብ ፡ እለ ፡ ውስተ ፡ ምድር ፡ ለይውግርዎ ፡ በእ
ብን ፡ 3 ወአነኒ ፡ አቀውም ፡ ገጽየ ፡ ላዕለ ፡ ውእቱ ፡ ብእሲ ፡ ወእደ
መስስ ፡ እምውስተ ፡ ሕዝቡ ፡ እስመ ፡ ወሀበ ፡ ውሉደ ፡ ይጸመድ ፡
ለመልአክ ፡ ከመ ፡ ያርኵስ ፡ ቅድሳትየ ፡ ወከመ ፡ ያርኵስ ፡ ስመ ፡
ቅድሳትየ ። 4 ወእመሰ ፡ ተሀወርዎ ፡ ሰብአ ፡ ውእቱ ፡ ምድር ፡ ለው
እቱ ፡ ብእሲ ፡ ወሰወሩ ፡ አዕይንቲሆሙ ፡ እምኔሁ ፡ እንዘ ፡ ያስተፃ
ምድ ፡ ወልዶ ፡ ለመልአክ ፡ ወኢቀተልዎ ፡ 5 ወአቀውም ፡ ገጽየ ፡ ላ
ዕለ ፡ ውእቱ ፡ ብእሲ ፡ ወላዕለ ፡ አዝማዲሁ ፡ ወእደመስስ ፡ ሎቱ ፡
ወኵሎሙ ፡ እለ ፡ ነብሩ ፡ ምስሌሁ ፡ ከመ ፡ ይዜምዉ ፡ በመላእክት ፡
እምነ ፡ ሕዝቦሙ ፡ 6 ወእመቦ ፡ ነፍስ ፡ እንተ ፡ ተለወት ፡ ሰብአ ፡ ሐ
ራስ ፡ ወሰብአ ፡ ሥራይ ፡ ከመ ፡ ትዘምዉ ፡ ድኅሬሆሙ ፡ አቀውም ፡

XX 1 tot vers rubr 2 ዘአስተፃመደ :] ወአ' | ለመልአክ ፡ R | ሞተ :] ሞት ፡
3 ያርኵስ ፡ 1°] ስ et ሳ una et eadem lit cf R | ቅድሳትየ ፡ 1°] የ parv int lin
scr Y* pr ስምየ ፡ 4 ሰብእ ፡ | ለውእቱ :] om ለ | ወኢተቀተልዎ ፡ 6 ወእ
መሰ ፡ በነፍስ ፡ | ተለወት ፡ ሰብአ :] ለወት ፡ ሰ sup ras Y^a (vid), et እ pro አ

---

37 ወግብርየ :] ወግበርዎ ፡ | እግዚአብሔር :] + አምላክክሙ ፡ CG XX 2 ግዩ FHCGR
ራን :] pr እም | ውስተ ፡ 1°] እም R | ዘአስተፀመደ ፡ FH (simil v 4) | ውሉዶ ፡
FHR (item v 4) ወልዶ ፡ CG | ለይወግርዎ ፡ FH ለይግርዎ ፡ R | በእበን ፡ FHCG
3 ወእደመስሶ ፡ | ሕዝብ ፡ R | ወሀቦ ፡ ውሉዶ ፡ FH ወሀበ ፡ ወልዶ ፡ CG ውሉዶ ፡
ወሀበ ፡ R | መልአክ ፡ (pr ለ R) FHR | ያርኵስ ፡ 1°] 'ሰ ፡ R | ቅድሳትየ ፡ 2°]
ቅዱሳንየ ፡ 4 ውእቱ :] ይእቲ ፡ | vid v 2 annott 5 ወእደመስሶ ፡ FHCG |
om ሎቱ ፡ R^a | ወኵሎሙ :] ወለኵ' CG om ወ R ወለኵሉ ፡ FH | ይዜምዉ ፡ |
በመላእክት :] ምስለ ፡ መ' R | እምነ :] 'ኒ ፡ F 6 ሐርስ ፡ FH ሐረስ ፡ CGR |
ሥራያት ፡ FH | ትዘምዉ ፡ FHC ትዘሙ ፡ GR |

Y ገጽየ ፡ ላዕለ ፡ ይእቲ ፡ ነፍስ ፡ ወእደመስሳ ፡ እምነ ፡ ሕዝባ ። 7 ወኵኑ ፡
XX 7—16 ቅዱሳነ ፡ እስመ ፡ አነ ፡ እግዚአብሔር ፡ አምላክክሙ ፡ ቅዱስ ። 8 ወ
ዕቀቡ ፡ ትእዛዝየ ፡ ወግበርዎ ፡ እስመ ፡ አነ ፡ እግዚአብሔር ፡ አምላ
ክክሙ ፡ ዘእቄድሰክሙ ። 9 ወእመቦ ፡ ብእሲ ፡ ብእሲ ፡ ዘነበበ ፡ ሕሡመ ፡
ላዕለ ፡ አቡሁ ፡ አው ፡ ላዕለ ፡ እሙ ፡ ሕሡመ ፡ ጊጉዩ ፡ ውእቱ ፡ 10 ወ
እመቦ ፡ ብእሲ ፡ ዘዘመወ ፡ ኀበ ፡ ብእሲተ ፡ ካልኡ ፡ ሞተ ፡ ለይሙት ።
ዘዘመወኒ ፡ ወእንተ ፡ ዘመወትኒ ፡ 11 ወለእመቦ ፡ ዘሰከበ ፡ ምስለ ፡ ብ
እሲተ ፡ አቡሁ ፡ ኀፍረተ ፡ አቡሁ ፡ ከሠተ ፡ ሞተ ፡ ለይሙት ፡ ክል
ኤሆሙ ፡ ጊጉያን ፡ እሙንቱ ፡ 12 ወለእመቦ ፡ ዘሰከበ ፡ ምስለ ፡ ብእ
ሲተ ፡ ወልዱ ፡ ሞተ ፡ ለይሙቱ ፡ ክልኤሆሙ ፡ እስመ ፡ ኀጢአተ ፡
ገብሩ ፡ 13 ወለእመቦ ፡ ዘሰከበ ፡ ምስለ ፡ ተባዕት ፡ ከመ ፡ ዘምስለ ፡ አን
ስት ፡ ርኩሰ ፡ ገብሩ ፡ ክልኤሆሙ ፡ ሞተ ፡ ለይሙቱ ፡ ጊጉያን ፡ እሙ
ንቱ ። 14 ዘነሥአ ፡ ብእሲተ ፡ ምስለ ፡ እማ ፡ ኀጢአተ ፡ ገብረ ፡ ውእቱ ፡
ወብእሲት ፡ ያውዕዩ፡ዎሙ ፡ ለክልኤሆሙ ፡ ከያሁኒ ፡ ወኪያሆን ፡
ወኢትምጻእ ፡ ኀጢአት ፡ ላዕሌክሙ ። 15 ወዘሰከበ ፡ ምስለ ፡ እንስሳ ፡
ሞተ ፡ ለይሙት ፡ ወእንስሳሁኒ ፡ ይቅትሉ ። 16 ወብእሲትኒ ፡ ለእመ ፡

---

7 ወዅኑ :] ኑ sup ras 1 s. 2 litt scr Y* (vid) | ቅዱሳን :   8 ትእዛዝየ :] የ parv int lin scr Y* (vid)   10 ወእንተ : ዘመወትኒ :] እንተ : ዘመወ sup ras 6 s. 7 litt scr Y* (vid)   11 ብእሲት :   12 om ወለእመቦ : — ክልኤሆሙ :
13 ለይሙቱ :] ቱ ex ት emend Y* (item v 16)   14 ገብረ :] ገብ paene illegib | ኪያሁኒ :] pr ለ | ኀጢአት :] 'ተ : R

FHCGR ይእቲ : ነፍስ :] ውእቱ : ብእሲ : et + ወላዕለ : አዝማዲሁ : CG | ወእደመስሶ : FHCG | ሕዝቡ : CG   7 ወኩኑ : | አነ : እግዚአብሔር :] ord inv R | አምላክክሙ : ቅዱስ :] ord inv   8 ወዕቀቡ :] + ሕግየ : ወ CG | አምላክክሙ :] እግዚእ : (ante እግዚአብሔር : pos) FHR om CG | ዘይቄድሰክሙ : FHCG   9 om ብእሲ : 2° FCG | ሕሡመ 2°] om C pr ሞተ : ለይሙት : ዘነበበ : (om C) FHCG + ላዕለ : አቡሁ : አው : ላዕለ : እሙ : FHG   10 ወለእመቦ : FHCG | ብእሲ :] + ብእሲ : FHR | ኀበ :] በ | ካልኡ :] pr ብእሲ : አው : (pr ወ R) ለእመቦ : (om R) ዘዘመወ : በብእሲት :   11 ወእመቦ : R (item vv 12, 13) | ለይሙቱ :   12 ዘሰከበ : R | ገብሩ :] + ወጊጉያን : (om ወ R) እሙንቱ :   13 ዘምስለ :] om ዘ FHCG   14 ዘነሥአ :] pr ወ R | ኀጢአት :] 'ት : | om ገብረ : | ወብእሲት :] ወበእሳት : | ያውዕይዎሙ :] pr ለ FHCG | om ለክልኤሆሙ : | ወኪያሆን :] + ኒ : R | ወኢትመጽእ : | ኀጢአት : ላዕሌክሙ :] ord inv   15 ቅትሉ :

ሖረት፡ ኀበ፡ እንስሳ፡ ይስክባ፡ ቅትሉ፡ ብእሲታኒ፡ ወእንስሳሁኒ፡ Y
ሞተ፡ ለይሙቱ፡ ጊጉያን፡ እሙንቱ። 17 ዘሰከበ፡ ምስለ፡ እኅቱ፡ XX 17—24
እመኒ፡ እንተ፡ እምአቡሁ፡ ወእመኒ፡ እንተ፡ እምእሙ፡ ወርእየ፡
ኃፍረታ፡ ወይእቲ፡ ርእየት፡ ኃፍረቶ፡ ጽእለት፡ ውእቱ፡ ለይሠ
ረዉ፡ በቅድመ፡ ደቂቀ፡ ዘመዶሙ፡ እስመ፡ ከሠተ፡ ኃፍረተ፡
እኅቱ፡ ወጌጋየ፡ ይከውኖሙ፡ 18 ወብእሲኒ፡ ለእመ፡ ሰከበ፡ ም
ስለ፡ ብእሲት፡ ትክት፡ ወከሠተ፡ ኃፍረታ፡ ወከሠተ፡ ነቅዓ፡
ወይእቲ፡ ከሠተት፡ ከዕወተ፡ ደማ፡ ለይሠረዉ፡ ክልኤሆሙ፡ እ
ምነ፡ ውሉዶሙ። 19 ወኢትክሥት፡ ኃፍረተ፡ እኅተ፡ እምከ፡ ወኃ
ፍረተ፡ እኅተ፡ አቡከ፡ እስመ፡ ዘመዶሙ፡ ለእመ፡ ከሠቱ፡ ኀጢ
አተ፡ ይከውኖሙ፡ 20 ወዘሰከበ፡ ምስለ፡ እንተ፡ ዘመዶሙ፡ ከመ፡
ከሠተ፡ ኃፍረተ፡ ዘመዶሙ፡ ዘእንበለ፡ ውሉድ፡ ለይሙት። 21 ወ
ብእሲኒ፡ ዘሰከበ፡ ምስለ፡ ብእሲተ፡ እኁሁ፡ ወከሠተ፡ ኃፍረተ፡
እኁሁ፡ ዘእንበለ፡ ውሉድ፡ ለይሙት። 22 ወዕቀቡ፡ ኵሎ፡ ትእዛ
ዝየ፡ ወግበርዎ፡ ወኢትብእሰክሙ፡ ምድር፡ እንተ፡ ውስቴታ፡ አነ፡
አበውአክሙ። ከመ፡ ትንበሩ፡ ውስቴታ፡ 23 ወኢትሖሩ፡ በሕገ፡
አሕዛብ፡ እለ፡ ወዕኡ፡ እስመ፡ ዘንተ፡ ኵሎ፡ ገብሩ፡ ወአስቆረርክ
ዎሙ። 24 ወእቤለክሙ፡ አንትሙ፡ ትትዋረስዋ፡ ለምድሮሙ። ወ

---

16 ብእሲታኒ፡] 'ትኒ፡ 17 ኃፍረታ፡] 'ራተ፡ 18 ወብእሲኒ፡] 'ሲትኒ፡ | ሰከበት፡ | ብእሲት፡] om ት፡ | ትክት፡] + ይእቲ፡ | ክዕወት፡ | ለይሠረዉ፡] ዉ ex ው emend Y* 23 ኵሉ፡ 24 አንትሙ፡] እ' |

---

16 ይስክባ፡] pr ከመ፡ CG | ብእሲታኒ፡ FHCG | ለይሙቱ፡] + ክልኤሆሙ፡ FHCGR 17 ዘሰክበ፡ FHCG | እመኒ፡] pr ወ FHCG | ወእመኒ፡] ወለእ' FHCG | om እንተ፡ 2° R | ወይእቲ፡] + ኒ፡ | ወጌጋየ፡] om ወ CG | ይከውኖ፡ R 18 ሰክበ፡ FHCG | ወከሠተ፡ bis] 'ታ፡ R | ወይእቲ፡] + ኒ፡ | ክዕወት፡] ነቅዐ፡ C | ውሉዶሙ፡] ውሉ' R (sic) ሙላይሙ፡ FHCG 19 እምከ፡ወኃፍረተ፡እኅተ፡አቡከ፡] አቡከ፡ወእኅተ፡እምከ፡ | ለእመ፡] pr ወ R 20 ወዘሰክበ፡ FHCG | ዘመዱ፡ bis | om ከመ፡ | ለይሙቱ፡ FHCG 21 ወብእሲኒ፡] ውእቱ፡ብእሲ፡ R | ዘሰክበ፡ FHCG | om ወከሠተ፡ — እኁሁ፡ 2° R | ወከሠተ፡] om ወ FHCG | ለይሙት፡] ይሙቱ፡ FHCG 22 ወኢትትበአሰክሙ፡ CGR | ትንበሩ፡] + ህየ፡ 23 ወፅኡ፡] አወፅአሙ፡ CR + እምኔክሙ፡ | ወአስቈረርክዎሙ፡ FHCC 24 አንትሙ፡] post ለዛቲ፡ምድር፡ (pro ለምድሮሙ፡) R | ትወርስዋ፡ |

Y
XX 25—27 አነ ፡ እሁበክሙ ፡ ከመ ፡ ታጥርይዋ ፡ ለምድር ፡ እንተ ፡ ትውሕዝ ፡
ሐሊበ ፡ ወመዓረ ። አነ ፡ እግዚአብሔር ፡ አምላክክሙ ፡ ዘፈለጥኩ
ክሙ ፡ እምኵሉ ፡ አሕዛብ ። 25 ወፈለጥኩ ፡ ለክሙ ፡ ማእከለ ፡ እን
ስሳ ፡ ዘንጹሕ ፡ ወማእከለ ፡ እንስሳ ፡ ዘኢኮነ ፡ ንጹሐ ፡ ወማእከለ ፡
አዕዋፍ ፡ ዘንጹሕ ፡ ወዘኢኮነ ፡ ንጹሐ ፡ ወኢታርኵሱ ፡ ነፍሰክሙ ፡
በእንስሳ ፡ ወበአዕዋፍ ፡ ወበኵሉ ፡ ዘይትሐወስ ፡ ውስተ ፡ ምድር ፡
ዘፈለጥኩ ፡ ዘርኩስ ፡ 26 ወትከውኑኒ ፡ ቅዱሳነ ፡ እስመ ፡ አነ ፡ እግዚ
አብሔር ፡ አምላክክሙ ፡ ዘፈለጥኩክሙ ፡ እምኵሉ ፡ አሕዛብ ፡ ከመ ፡
ትኩኑኒ ፡ ሊተ ። 27 ወብእሲ ፡ ወብእሲትኒ ፡ ለእመቦ ፡ ዘኮኑ ፡ ሐረ
ሳዊያነ ፡ አው ፡ ዘሥራይ ፡ ሞተ ፡ ለይሙት ፡ በእብን ፡ ለይውግርዎ ፡
እስመ ፡ ጊጉያን ፡ እሙንቱ ።

XXI 1—3 1 ወይቤሎ ፡ እግዚአብሔር ፡ ለሙሴ ፡ በሎሙ ፡ ለካህናት ፡ ለደ
ቂቀ ፡ አሮን ፡ ወንግሮሙ ፡ ከመ ፡ ኢይርኩሱ ፡ በነፍሶሙ ፡ እንተ ፡
ምስለ ፡ ሕዝቦሙ ፡ 2 እለ ፡ ውስተ ፡ ቤት ፡ ዘቅሩቦሙ ፡ ወእመኒ ፡ ዘአ
ፍአሆሙ ፡ አው ፡ እንተ ፡ እምነ ፡ እሞሙ ፡ አው ፡ እምደቂቆሙ ፡ አው ፡
እምአዋልዲሆሙ ፡ አው ፡ ዘእምአቡሁ ፡ 3 አው ፡ ዘእምእኅቱ ፡ አው ፡

እግዚአብሔር ፡ — ዘፈለጥኩክሙ ፡] .....ሔር ፡ — ዘፈለጥ..... sup ras
25 ዘንጹሕ ፡ 1°] ን sup ras cf FHR | ንጹሐ ፡ 1°] 'ሕ ፡ | አዕዋፍ ፡] pr እንስሳ ፡ |
om ወዘኢኮነ ፡ ንጹሐ ፡ | ነፍስክሙ ፡ R 26 ቅዱሳን ፡ 27 ሐረሰዊያን ፡, ሰ
parv int lin scr Y* XXI 2 ዘእምአቡሁ ፡] አቡ sup ras scr Y* (vid) cf FHCGR
3 ዘእምእኅቱ ፡] እኅ sup ras scr Y* (vid) |

FHCGR እሁበክሙዋ ፡ FHCG | ለምድር ፡] ምድረ ፡ FHCG | መዓረ ፡] + እስመ ፡ R
25 ወፈለጥኩ ፡] ወፍልጡ ፡ FHR | ዘንጹሕ ፡] ዘኮነ ፡ ንጹሐ ፡ R loco ዘኢኮነ ፡ ን
ጹሐ ፡ et vice versa FHR | ወማእከለ ፡ 2] ወእመ ፡ አኮ ፡ R | ዘርኩስ ፡] ዘርኩስ ፡
FH pr ለክሙ ፡ 26 አነ ፡] pr ቅዱስ ፡ 27 ወብእሲ ፡ ወብእሲትኒ ፡] om ወ
1° G ord inv FHCR | ዘኮነ ፡ FHR | ሐራስያነ ፡ (ሐረ' C) | ለይሙቱ ፡ FHCG |
ለይውግርዎ ፡] ወግርዎሙ ፡ FH + ሙ ፡ CG om ለ R XXI 1 ወይቤሎ ፡]
ወነበቦ ፡ CG | ለሙሴ ፡] + ወይቤሎ ፡ CG | ኢይርኩሱ ፡ R | በነፍስ ፡ | ምስለ ፡]
እምውስተ ፡ 2 እለ ፡ ውስተ ፡] እለ ፡ በዘ ፡ እምውስተ ፡ FHR ወእም CG | ወእ
መኒ ፡] እምነ ፡ FHR om ወ CG | ዘአፍኣሆሙ ፡] ዘእምአቡሆሙ ፡ | እንተ ፡ እምነ ፡]
ዘእምነ ፡ | እምደቂቆሙ ፡ et እምአዋልዲሆሙ ፡] pr H | ዘእምአቡሁ ፡] ዘእምእ
ኁሁ ፡ 3 ዘእምእኅቱ ፡] om H R |

በድንግል ፡ እንተ ፡ ቅርብቱ ፡ ይእቲ ፡ ሎቱ ፡ እንተ ፡ ኢጸንሐተ ፡ ብእሲ ፡ Y XXI 4—10
በእሉ ፡ ይረኵሱ ፡ [4] ኢይረኵሱ ፡ በጊዜሁ ፡ በዘ ፡ እምውስተ ፡ ሕዝብ ፡
ወኢይከውኖሙ ፡ ጽእለተ ፡ [5] ወኢትትለጸዩ ፡ ርእሰክሙ ፡ ላዕለ ፡ ዘሞተ ።
ወኢትትለጸዩ ፡ ጽሕመክሙ ፡ ወኢትጥብሑ ፡ ሥጋክሙ ፡ [6] ወይኩኑ ፡
ቅዱሳነ ፡ ለአምላክሙ ፡ ወኢያርኵሱ ፡ ስመ ፡ አምላክሙ ፡ እስመ ፡ እሙ
ንቱ ፡ ይቄርቡ ፡ መሥዋዕተ ፡ ለእግዚአብሔር ፡ ቍርባነ ፡ አምላክሙ ፡
ወይኩኑ ፡ ቅዱሳነ ። [7] ብእሲተ ፡ ዘማ ፡ ወጽእልተ ፡ ኢታውስብ ፡ ወብእ
ሲተኒ ፡ እንተ ፡ አውጽአ ፡ ምታ ። እስመ ፡ ቅዱስ ፡ ውእቱ ፡ ለእግዚአ
ብሔር ፡ አምላክክሙ ። [8] ወትቄድሶሙ ፡ እስመ ፡ ቍርባኖ ፡ ለእግዚአ
ብሔር ፡ አምላክክሙ ፡ ውእቱ ፡ ይቄርብ ፡ ወይኩን ፡ ቅዱሰ ፡ እስመ ፡
ቅዱስ ፡ አነ ፡ እግዚአብሔር ፡ ዘእቄድሶ ። [9] ወለተ ፡ ብእሲ ፡ ካህን ፡ ለ
እመ ፡ አጽአለት ፡ በዝሙታ ፡ ስመ ፡ አቡሃ ፡ ያሐስርዋ ፡ ላቲ ፡ ወበእሳት ፡
ያውዕይዋ ። [10] ወካህን ፡ ዘየዐቢ ፡ እምአኃዊሁ ፡ ዘሠጠ ፡ ዲበ ፡ ርእሱ ፡
ቅብአ ፡ ዘቡሩክ ፡ ወዘፍጹም ፡ ውእቱ ፡ ወይለብስ ፡ ዘቅድሳት ፡ ወር

ኢጸንዐት ፡ cf R | om ይረኵሱ ፡ 4 ኢይረኵሱ ፡] ኵ ex ኩ emend Y* cf CG | ሕዝብ ፡] pr እም cf CG | ጽእላተ ፡ 5 ርእስክሙ ፡ R | ጽሕምክሙ ፡ 6 om ወኢያርኵሱ ፡ — አምላክሙ ፡ 1° 7 ብእሲት ፡ | ውብእሲትኒ ፡ R 8 ቍር ባኑ ፡ R | ቅዱሰ ፡] 'ስ ፡ 9 ወበእሳት ፡] ውብእሲት ፡ 10 ወይለብስ ፡] al lit (ኢ?) sup ይ | ወርእሶ ፡] 'ሱ ፡ |

እንተ ፡ 1°] pr ዘ R | ቅርብት ፡ | ኢጸንሐት ፡ ብእሴ ፡ R ኢኮነት ፡ ለብእሲ ፡ CG FHCGR
4 ኢይረኵስ ፡ FH ኢይርኩሱ ፡ CG | በጊዜሁ ፡ በዘ ፡ እምውስተ ፡ ሕዝብ ፡] በበ ፡ እም ሕዝቦሙ ፡ CG | ሕዝቡ ፡ FHR | ወኢይከውኖሙ ፡] ወኢይኩኖ ፡ FH ወኢይኩ ኖሙ ፡ R ከመ ፡ ይኩኖሙ ፡ CG 5 ወኢትትለጸዩ ፡ 1°] 'ላጸዩ ፡ | ወኢትትለጸዩ ፡ 2°] ወኢትላጽዩ ፡ | ጽሕመክሙ ፡] ጽሕመ ፡ ገጽክሙ ፡ | ወኢትብጥኑ ፡ (om ጥ R*) 6 ያቀርቡ ፡ C ያቄርቡ ፡ R | መሥዋዕተ ፡] 'ቶ ፡ FHCG 'ቶሙ ፡ R | om ቍርባነ ፡ CG | ወይኩኑ ፡ 2°] om ወ R 7 ኢያውስቡ ፡ | አውጽአ ፡] 'ኣ ፡ FHCG | ምታ ፡] + ኢያውስቡ ፡ R | አምላኩ ፡ 8 ወትቄድሶሙ ፡] 'ስ ፡ FH 'ሶ ፡ CGR | ቍር ባኑ ፡ R | አምላክሙ ፡ R | ይቄርብ ፡] ያቀርብ ፡ C ያቄርብ ፡ G pr ወ R | ዘእቄ ድሶ ፡] + ሙ ፡ R ዘይቄድሶሙ ፡ FHCG 9 ወለተ ፡ ብእሲ ፡] ወለብ' R* | ተጽእለት ፡ R | በዝሙታ ፡] 'ት ፡ FHCG + ወአርኩሰት ፡ R | ያኅስርዋ ፡ | ላቲ ፡] post ያውዕይዋ ፡ R | ወበእሳት ፡] om ወ R 10 ዘሦጡ ፡ | ዲበ ፡ ርእሱ ፡] ላዕ ሌሁ ፡ R | ውእቱ ፡] + እዴሁ ፡ C | ለይልበስ ፡ FHR ዘይለብስ ፡ CG | ወርእሶ ፡] om ወ CG |

Y እሰ ፡ ኢይላጺ ፡ ወአልባሲሁ ፡ ይስጥጥ ፡ 11 ወላዕለ ፡ ነፍሱ ፡ ዘሞተት ፡
XXI 11—19 ኢይባእ ፡ ወኢላዕለ ፡ አቡሁ ፡ ወኢላዕለ ፡ እሙ ፡ ከመ ፡ ኢይርኩሱ ፡
12 እምውስተ ፡ ቅድሳት ፡ ኢይፃእ ፡ ወኢይርኩስ ፡ ስሙ ፡ ቅዱስ ፡ ለ
አምላኩ ። እስመ ፡ ቅብእ ፡ ቅዱስ ፡ ዘኢይትቀብአ ፡ ዘአምላኩ ፡ ላዕ
ሌሁ ፡ ሀሎ ፡ እስመ ፡ አነ ፡ እግዚአብሔር ። 13 ወይነሥእ ፡ ብእሲተ ፡
ድንግለ ፡ እምነገዱ ፡ 14 መበለተ ፡ ባሕቱ ፡ እንተ ፡ አውፅአ ፡ ምታ ፡
ወአው ፡ ዕእልተ ፡ ወዘማ ፡ እሎንተ ፡ ከመ ፡ ለኢያውስብ ። አላ ፡
ድንግለ ፡ እንተ ፡ እምነገዱ ፡ ይንሣእ ፡ሎቱ ፡ ብእሲተ ፡ 15 ወኢያር
ኵስ ፡ ውሉዶ ፡ በውስተ ፡ ሕዝቡ ፡ እስመ ፡ አነ ፡ እግዚአብሔር ፡ እግ
ዚእ ፡ ዘእቄድሶ ። 16 ወነበበ ፡ እግዚአብሔር ፡ ለሙሴ ፡ ወይቤሎ ፡
17 ንግሮ ፡ ለአሮን ፡ ወበሎ ፡ ብእሲ ፡ ዘእምነገድከ ፡ በመዋዕሊክሙ ፡
እመቦ ፡ ዘቦቱ ፡ ላዕሌሁ ፡ ዘኢኮነ ፡ ንጹሐ ፡ ኢይባእ ፡ ይቅረብ ፡ ቍር
ባነ ፡ አምላኩ ፡ 18 ኵሉ ፡ ብእሲ ፡ ዘኢኮነ ፡ ንጹሐ ፡ ኢይባእ ። ብእሲ ፡
ብእሲ ፡ ዕዉር ፡ ወኢሐንካስ ፡ ወኢዘበሕቁ ፡ ሐጺር ፡ ወኢምቱረ ፡
እዝን ፡ 19 ወኢብእሲ ፡ ዘስብረተቦ ፡ ውስተ ፡ እዴሁ ፡ አው ፡ ስቡረ ፡

ኢይላጺ ፡] ላጺ sup ras, ጺ scr Y* (vid) 13 ብእሲት ፡ ድንግል ፡ 14 እሎ
ንተ ፡] ሎ parv int lin scr Y* cf R | ድንግል ፡ 16 tot vers rubr 19 ወኢ
ብእሲ ፡] ወኢስብሲ ፡

FHCGR ወአልባሲሁ ፡] + ኒ ፡ FHCG | ይስጥጥ ፡] pr ኢ 11 ወላዕለ ፡] ወኀበ ፡ CG |
ነፍሱ ፡] ኵሉ ፡ ነፍስ ፡ | ዘሞተት ፡] እንተ ፡ ሞ' | ወኢላዕለ ፡ bis] ወኢኀበ ፡ CG |
ኢይርኩሱ ፡ ('ኵስ ፡ R) CGR 12 እምውስተ ፡] pr ወ | ቅድሳት ፡] 'ስት ፡ R
መቅደስ ፡ CG | ወኢያርኵስ ፡ et ስመ ፡ ቅዱስ ፡ seq | ለአምላኩ ፡] ዘአ' | ዘኢይት
ቀብእ ፡] ዘይቀብእ ፡ FHR om ኢ CG | ሀለወ ፡ | አነ ፡] + ውእቱ ፡ 13 ወይ
ንሣእ ፡ 14 ባሕቱ ፡] pr ወ R | እንተ ፡ አውፅአ ፡ ምታ ፡] pr ወ CG ወውፃአ ፡
FH ወውጽእተ ፡ R | ወአው ፡] ወ | እሎንተ ፡] እላንተ ፡ FHCG እንተ ፡ R | ከመ ፡]
ከመ ፡ R om CG | ለኢያውስብ ፡] እለ ፡ (om CG) ኢያወስብ ፡ FHCG እለ ፡ ኢያ
ውስብ ፡ R | om እንተ ፡ 2° R | እምነገዱ ፡] pr እምዘመዱ ፡ ወ CG | ይነሥእ ፡
FHCG 15 ወኢያረኵስ ፡ FHCG | ውሉዶ ፡ | እስመ ፡] ወ CG | om እግዚእ ፡
17 ላዕሌሁ ፡] እምኵሉ ፡ CG | ዘኢኮነ ፡] ዘኮነ ፡ ወኢኮነ ፡ | ይቀርብ ፡ FHG ያቅ
ርብ ፡ C | ቍርባኖ ፡ | አምላኩ ፡] pr ለ CG om FHR 18 ኵሉ ፡] pr ወ R |
om ብእሲ ፡ 3° | ዕውር ፡ FCGR 19 ዘስብረተቦ ፡] ዘምትረተቦ ፡ (om H R*)
R | አው ፡] ወኢ R | ዘስቡር ፡ እግሩ ፡ FHCG

እግር ፡ [20] ወኢዘስንኡም ፡ ወኢዘነውረበ ፡ ወኢጸምላዋ ፡ አዕይንቲሁ ፡ Y XXI 20—24
ወኢብእሲ ፡ ዕቡቅ ፡ ወኢዘዕርንእተበ ፡ ላዕሌሁ ፡ ወኢዘአሓቲ ፡ እስ
ኪቱ ። [21] ኵሉ ፡ ዘቦቱ ፡ ላዕሌሁ ፡ ነውረ ፡ ዘኢኮነ ፡ ንጹሐ ፡ እምዘርአ ፡
አሮን ፡ ካህን ፡ ኢይቅረብ ፡ ከመ ፡ ያብእ ፡ መሥዋዕተ ፡ ለእግዚአብ
ሔር ፡ እስመ ፡ ኢኮነ ፡ ንጹሐ ፡ ቍርባነ ፡ አምላኩ ፡ ኢይባእ ፡ ወኢ
ይቅረብ ፡ [22] ቍርባነ ፡ አምላኩ ፡ ዘቅዱሰ ፡ ቅዱሳን ። ወዘቀደሱ ፡ ባ
ሕቱ ፡ ይብላዕ ፡ [23] ወበኀበ ፡ መንጦላዕት ፡ ኢይባእ ፡ ኀበ ፡ ምሥዋዕ ፡
ኢይቅረብ ፡ እስመ ፡ ኢኮነ ፡ ንጹሐ ፡ ከመ ፡ ያርኵስ ፡ ቅድሳተ ፡ አም
ላኩ ፡ እስመ ፡ አነ ፡ እግዚአብሔር ፡ ዘእቄድሰክሙ ። [24] ወነገሮ ፡ ሙሴ ፡
ለአሮን ፡ ወለደቂቁ ፡ ወለኵሎሙ ፡ ደቂቀ ፡ እስራኤል ።

[1] ወነበቦ ፡ እግዚአብሔር ፡ ለሙሴ ፡ ወይቤሎ ፡ [2] በሎሙ ፡ ለደቂቀ ፡ XXII 1—4
አሮን ፡ ከመ ፡ ይትዐቀቡ ፡ እምቅድሳቶሙ ፡ ለደቂቀ ፡ እስራኤል ፡
ወኢያርኵሱ ፡ ስምየ ፡ ቅዱሰ ፡ በኵሉ ፡ ዘይቄድሱ ፡ ሊተ ፡ አነ ፡ እግ
ዚአብሔር ፡ [3] ዘእቤሎሙ ፡ በመዋዕሊክሙ ፡ ኵሉ ፡ ብእሲ ፡ ዘይበ
ውእ ፡ ውስተ ፡ ቅድሳት ፡ ዘእምነ ፡ ኵሉ ፡ ዘርእክሙ ፡ ውስተ ፡ ኵሉ ፡
ዘያቄድሱ ፡ ደቂቀ ፡ እስራኤል ፡ ለእግዚአብሔር ፡ እንዘ ፡ ርኩስ ፡ ሀ
ለወ ፡ ላዕሌሁ ፡ ለትሰሮ ፡ ይእቲ ፡ ነፍስ ፡ እምሕገዘባ ፡ እስመ ፡ አነ ፡
እግዚአብሔር ። [4] ወለእመበ ፡ ብእሲ ፡ ዘእምዘርአ ፡ አሮን ፡ ዘለምጽ ፡

---

20 ወኢዘንአም ፡ | ወኢዘነውረበ ፡] ወኢብእሲ ፡ ዘኢነውርበ ፡ | ወኢጸልመጠ ፡ | ወኢ
ዘፅንርእትቦ ፡ 21 ወኢይቅረብ ፡] + ቍርባነ ፡ ኢይባእ ፡ ይቅረብ ፡ XXII 1 tot
vers rubr (item vv 17, 26) 2 ቅዱስ ፡ 3 ኵሉ ፡ 1°] ኵሉ ፡

---

20 ወኢዘስናም ፡ FHCG | ወኢጸምላጥ ፡] ወኢዘጸ' CG | እስከቱ ፡ FH 21 ዘቦ ፡ FHCGR
FHCG | ኢይቅረብ ፡] 'ርብ ፡ R | ወኢይቅረብ ፡] ይቅረብ ፡ ('ርብ ፡ R) FHR ያቅርብ ፡
CG 22 ዘቅዱሰ ፡] ዘቅድስተ ፡ R om ዘ CG 23 ወበኀበ ፡] om በ 1° FHCG
om ወ R | ኀበ ፡] pr ወ | ያርኵስ ፡] pr ኢ | አምላኩ ፡] pr ዘ R | ዘይቄድሰሙ ፡
(ዘእ' R) FHR 24 ወነገሮሙ ፡ | ወለኵሉ ፡ XXII 2 ለደቂቀ ፡ አሮን ፡] ለአ
ሮን ፡ ወለደቂቁ ፡ | ወኢያርኵስ ፡ FH 3 ቅድሳት ፡] መቅደስ ፡ CG | ርኩስ ፡]
ርኵሱ ፡ FHCG ርኵስ ፡ R | ሀለወ ፡] om FHCG ሀሎ ፡ et post ላዕሌሁ ፡ R | እም
ሕዝባ ፡] 'ቡ CG እምኔየ ፡ FHR 4 ብእሴ ፡ FHCG | ዘእምዘርአ ፡] om ዘ
pron |

Y XXII 5—12 አው ፡ ዘይትከዐዎ ፡ ዘርኡ ፡ ኢይበእ ፡ ውስተ ፡ ቅድሳት ፡ እስከ ፡
አመ ፡ ይነጽሕ ። ወዘገሰሰ ፡ እምኵሉ ፡ ርኩስ ፡ ነፍስ ፡ ወእመኒ ፡ ብ
እሲ ፡ ዘወፅአ ፡ እምኔሁ ፡ ዘርኡ ፡ 5 አው ፡ ዘገሰሰ ፡ እምኵሉ ፡ ዘይት
ሐወስ ፡ ዘያረኵስ ፡ ዘርኩስ ፡ እምውስተ ፡ ኵሉ ፡ ርኩስ ፡ 6 ነፍስ ፡ እ
ንተ ፡ ገሰሰቶ ፡ ርኵስት ፡ ይእቲ ፡ እስከ ፡ ሰርክ ፡ ወኢይብላዕ ፡ እም
ውስተ ፡ ቅድሳት ፡ ለእመ ፡ ኢተኀጽበ ፡ ሥጋሁ ፡ በማይ ። 7 ወእም
ከመ ፡ ዐርበት ፡ ፀሓይ ፡ ንጹሕ ፡ ውእቱ ። ወይእተ ፡ ጊዜ ፡ ይብላዕ ፡
እምነ ፡ ውስተ ፡ ዘቅድሳት ፡ እስመ ፡ ሲሳዩ ፡ ውእቱ ። 8 ወምዉተ ፡
ወእምብላዐ ፡ አርዌ ፡ ኢትብልዑ ፡ ከመ ፡ ኢትርኰሱ ፡ ቦቱ ፡ አነ ፡
እግዚአብሔር ፡ ዘእቄድሰከሙ ። 9 ወዕቀቡ ፡ ትእዛዝየ ፡ ከመ ፡ ኢይ
ኩንከሙ ፡ በእንቲአሁ ፡ ኀጢአተ ፡ ወከመ ፡ ኢይሙቱ ፡ በእንቲአሁ ።
ወለእመ ፡ ኢይረኵሱ ፡ ቦቱ ፡ አነ ፡ እግዚአብሔር ፡ ዘእቄድሶሙ ፡
10 ወኵሉ ፡ ዘእምባዕድ ፡ ዘመድ ፡ ኢይብላዕ ፡ እምውስተ ፡ ዘቅድሳት ።
ኀደርቱኒ ፡ ለካህን ፡ ወገባእቱኒ ፡ ኢይብልዑ ፡ እምቅድሳቱ ። 11 ወለ
እመ ፡ አጥረየ ፡ ካህን ፡ ነፍስ ፡ ዘተሣየጠ ፡ በወርቁ ፡ ውእቱ ፡ ለይብ
ላዕ ፡ እስመ ፡ ሲሳዩ ፡ ውእቱ ፡ ወልድኒ ፡ ዘቦቱ ፡ እሙንቱኒ ፡ ይብ
ልዑ ፡ ሲሳዮሙ ፡ ውእቱ ፡ 12 ወወለተ ፡ ብእሲ ፡ ካህን ፡ ለእመ ፡ አው
ሰበት ፡ ብእሴ ፡ እምነ ፡ ካልእ ፡ ዘመድ ፡ ኢትብላዕ ፡ ይእቲኒ ፡ እም

6 ርዙስት ፡] ዙ et ኩ una et eadem lit (Y*)   9 በእንቲኣሁ ፡ 1° — idem 2°] ኀጢአተ ፡ በእንቲኣሁ ፡   11 ሲሳዮሙ ፡] ዮ ex ዩ emend Y*   12 ብእሲ ፡

FHCGR ኢይበእ ፡] ኢይብላዕ ፡ | ውስተ ፡] pr እም + H | ርኩስ ፡] 'ስ ፡ CG ርኩስ ፡ F | ወእመኒ ፡] om ወ R | ዘወፅአ ፡ R   5 ዘያረኩስ ፡] pr እምኵሉ ፡ 2° R | om እምውስተ ፡ ኵሉ ፡ ርኩስ ፡ R   6 ቅድሳት ፡] pr ዘ | om በማይ ፡ R   7 ወእምከመ ፡] ወእመ ፡ አከ ፡ R | ዐርበት ፡] ዐረ' FHCG በዐርበተ ፡ R | እምነ ፡] እም   8 ወምዉተ ፡ ወእምብላዐ ፡] ወእምውስተ ፡ ብላዐ ፡ R | ወምውተ ፡ F ወማውታ ፡ CG | አነ ፡] pr እስመ ፡ + ውእቱ ፡ R | om ዘእቄድሰከሙ ፡   9 ኢይሙቱ ፡] ኢት' CG 'ት ፡ R | ኢረኩሱ ፡ FHCG ኢረኩስከሙ ፡ R   10 ኀድርቱ ፡ R | ወገባእቱኒ ፡] om ኒ FHCG | ኢይብልዑ ፡] 'ላዕ ፡ FHR | እምቅድሳቱ ፡] እምውስተ ፡ ቅድሳት ፡ (pr ዘ R)   11 ወለእመ ፡] + ሰቦ ፡ | አጥረየ ፡] pr ዘ | om ካህን ፡ R | ነፍስ ፡] 'ስ ፡ FHR ገብረ ፡ CG | ዘቦቱ ፡] ዘቤቱ ፡   12 ወወለተ ፡] om ወ conj R | ብእሲ ፡] + ኒ FHCG | እምነ ፡] pr ዘ | ይእቲኒ ፡] om ኒ R |

ውስተ ፡ ሥርዐት ፡ ዘቅድሳት ። [13] ወለተ ፡ ካህን ፡ ለእመ ፡ ኮነት ፡ መበ Y XXII 13—21
ለተ ፡ ወኀደጋ ፡ ምታ ፡ ለትግባእ ፡ ውስተ ፡ ቤተ ፡ አቡሃ ፡ ከመ ፡ አመ ፡
ንስቲታ ፡ ወለትብላዕ ፡ እምሲሳየ ፡ አቡሃ ። ወኵሉ ፡ ዘእምነ ፡ ባዕድ ፡
ዘመድ ፡ ኢይብላዕ ፡ እምኔሁ ። [14] ወለእመበ ፡ ብእሲ ፡ ዘበልዐ ፡ እም
ውስተ ፡ ቅድሳት ፡ በኢያእምሮ ፡ ይዌስክ ፡ ፭ ፡ እደ ፡ ላዕሌሃ ፡ ወይ
ሁብ ፡ ለካህን ፡ ዘቅድሳት ። [15] ወኢያርኵሱ ፡ ቅድሳቶሙ ፡ ለደቂቀ ፡
እስራኤል ፡ ዘያመጽኡ ፡ እሙንቱ ፡ ለእግዚአብሔር ፡ [16] ወይከው
ኖሙ ፡ ኀጢአተ ፡ ንስሓ ፡ ላዕሌሆሙ ፡ እምከመ ፡ በልዑ ፡ ቅድሳ
ቶሙ ፡ እስመ ፡ አነ ፡ እግዚአብሔር ፡ ዘእቄድሶሙ ። [17] ወነበበ ፡ እግ
ዚአብሔር ፡ ለሙሴ ፡ ወይቤሎ ፡ [18] ንግሮሙ ፡ ለአሮን ፡ ወለደቂቁ ፡
ወለኵሉ ፡ ተዐይነ ፡ ደቂቀ ፡ እስራኤል ፡ አው ፡ እምውስተ ፡ ግዩራን ፡
እለ ፡ ሀለዉ ፡ እምውስተ ፡ እስራኤል ፡ ዘአውዕአ ፡ ቍርባኖ ፡ በእ
ንተ ፡ ኵሉ ፡ ዘበጽዑ ፡ አው ፡ በእንተ ፡ ኵሉ ፡ ዘሐለዩ ፡ ወኵሎ ፡ ዘአ
ምጽኡ ፡ ለእግዚአብሔር ፡ [19] እምውስተ ፡ ዘይኄይስ ፡ ይኩን ፡ ተባ
ዕተ ፡ ንጹሐ ፡ እምውስተ ፡ መራዕይ ፡ ወእምውስተ ፡ አባግዕ ፡ ወእ
ምውስተ ፡ አጣሊ ፡ [20] ኵሉ ፡ ዘቦቱ ፡ ነውረ ፡ ላዕሌሁ ፡ ኢያምጽእዎ ፡
ለእግዚአብሔር ፡ እስመ ፡ ኢይሰጠወክሙ ፡ [21] ወብእሲ ፡ ለእመበ ፡
ዘአምጽአ ፡ መሥዋዕተ ፡ መድኀኒት ፡ ለእግዚአብሔር ፡ በእንተ ፡
ዘበልዐ ፡ አው ፡ በፈቃዱ ፡ እምውስተ ፡ አባግዕ ፡ አው ፡ እምውስተ ፡
መራዕይ ፡ ንጹሐ ፡ ይኩን ፡ ዘይሰጠዎሙ ፡ ኵሉ ፡ ዘአልቦቱ ፡ ነውረ ፡

---

13 ዘእምነ ፡] ነ parv int lin scr Y* (vid) 21 ዘአምጽአ ፡] pr ለ parv int lin Y* (vid) | ነውረ ፡] + አው ፡

ሥርዐት ፡] ዓሥራት ፡ 13 ወለተ ፡] pr ወ | መበለት ፡ FHR | ንእሳ ፡ CG | ዘእ FHCGR
ምነ ፡] om ዘ R 14 ቅድሳት ፡] pr ዘ | እዴሁ ፡ | ላዕሌሁ ፡ | ወይሁቦ ፡ FHCG
16 አነ ፡] + ውእቱ ፡ | ዘይቄድሶሙ ፡ FH 18 እምውስተ ፡ 2°] om እም |
ዘአውፅአ ፡] ዘአምጽአ ፡ | ቍርባኖ ፡ በእንተ ፡] ቍርባኖሙ ፡ እምነ ፡ R | ወዙሉ ፡]
om ወ FHR ዙሉ ፡ CG | ዘያመጽኡ ፡ 19 ንጹሐ ፡] ʼሐ ፡ FHCG om R | መራ
ዒይ ፡ R | ወእምውስተ ፡ 1°] om ወ R 20 ዙሎ ፡ R 21 ወብእሲ ፡] + ኒ ፡ |
ዘበልዐ ፡] ዘበፅዐ ፡ | መራዕይ ፡] ʼዒ ፡ R loco አባግዕ ፡ et vice versa | ንጹሐ ፡ | ዘይሰ
ጠዎሙ ፡] ወይሰጠወክሙ ፡ R | ዙሉ ፡

Y ላዕሌሁ ፡ 22 ወዕዉረሰ ፡ አው ፡ ስቡረ ፡ አው ፡ ምቱረ ፡ ልሳን ፡ አው ፡
XXII 22—30 ሕሱፈ ፡ አው ፡ ዕቡቀ ፡ አው ፡ ዘዕርንእተ ፡ ቦቱ ፡ ላዕሌሁ ፡ ዘንተ ፡
ኢያምጽኡ ፡ ለእግዚአብሔር ፡ ወለቍርባንኒ ፡ ኢተሀቡ ፡ እምኔሆሙ ፡
ውስተ ፡ ምሥዋዑ ፡ ለእግዚአብሔር ፡ 23 ወላህመኒ ፡ አው ፡ በግዐ ፡
ዘምቱር ፡ እገዘን ፡ አው ፡ ዘምቱር ፡ ዘነብ ፡ ተሐትም ፡ ወለጥሪተ ፡ ርእ
ስከ ፡ ትሬስዮ ፡ ወለብጽዓቲከሰ ፡ ኢይሰጠወከ ፡ 24 ዘጽንጽው ፡ ወዘ
ዕቱም ፡ ወዘምቱር ፡ ወዘአጥራቂ ፡ ኢያምጽእዎ ፡ ለእግዚአብሔር ፡
ወበምድርኒ ፡ ኢትግበርዎ ፡ 25 ወእምነበ ፡ ባዕድኒ ፡ ዘመድ ፡ ኢታ
ብኡ ፡ ዘከመዝ ፡ ቍርባነ ፡ ለአምላክክሙ ፡ እምኵሉ ፡ ዝንቱ ፡ እስመ ፡
ሙሱን ፡ ውእቱ ፡ ወነውረ ፡ ቦቱ ፡ ላዕሌሁ ፡ ወኢይሰጠወክምዎ ፡ ለ
ዝንቱ ። 26 ወነበበ ፡ እግዚአብሔር ፡ ለሙሴ ፡ ወይቤሎ ፡ 27 ለእመ ፡
ወለደት ፡ እጕልት ፡ አው ፡ በግዕት ፡ አው ፡ ጠሊት ፡ ሰቡዐ ፡ ዕለተ ፡
የሀሉ ፡ እኅላ ፡ ኀበ ፡ እሙ ፡ ወአመ ፡ ሳምንት ፡ ዕለት ፡ ወእምድኅሬ
ሁኒ ፡ ኢይሰጠወክሙ ፡ ለቍርባን ፡ መሥዋዕቱ ፡ ለእግዚአብሔር ።
28 ወኢትጥብሑ ፡ እጕልተ ፡ አው ፡ በግዕተ ፡ ምስለ ፡ እኅላ ፡ በአሓቲ ፡
ዕለት ። 29 ወለእመ ፡ ሦዕከ ፡ መሥዋዕተ ፡ ብፅዓተ ፡ ትፍሥሕትከ ፡
ለእግዚአብሔር ፡ ዘይሠጠወክሙ ፡ ሡዑ ፡ ሎቱ ፡ 30 ወበይእቲ ፡ ዕለ
ት ፡ ይብልዕዎ ፡ ወኢታትርፉ ፡ እምውስተ ፡ ሥጋሁ ፡ ለነግህ ፡ እስመ ፡

---

22 ወዕዉረሰ ፡ cf FHGR | ዘፀርንእተ ፡] om H 23 ወላህመኒ ፡] አልህምኒ ፡, አል sup ras 2 litt | ርእስከ ፡] + እስከ ፡ 24 ወዘአጥራቂ ፡] ’ረቂ ፡ 25 ወኢይ ሰጠወክሙ ፡ R 27 እጕልት ፡] እኋልተ ፡ | በግዐ ፡ 28 ወኢትጥብሕዎ ፡ 29 ብፅዓት ፡ 30 ይብልዕዎ ፡] + ወይብልዕዎ ፡ | ወኢትትርፉ ፡

FHCGR 22 ወዕውርሰ ፡ et ስቡር ፡ FHGR | ወዕውረሰ ፡ C | አው ፡ 1°] ወ R | ሕሱፈ ፡] ሕፉሰ ፡ R | ኢያመጽኡ ፡ FHCG | ምሥዋዒሁ ፡ R 23 ዘመቱረ ፡ bis | ተሐ ትሞ ፡ (ታ’ FH) | ወለብጽዓትከ ፡ R 24 R in marg ሸፋፋ ፡ et ጠማማ ፡ habet | ወበምድርክሙኒ ፡ 25 ዘመዱ ፡ | ኢታብኡ ፡] ኢታምጽኡ ፡ R | ዘከ መዝ ፡ ቍርባነ ፡] ord inv R | ወኢይሰጠወክሙ ፡ በዝንቱ ፡ R 27 እጕልት ፡ R | ዕለት ፡ 1°] ’ተ ፡ | እኋላ ፡] ’ል ፡ R | ወእምድኅሬሁኒ ፡] om ወ et ኒ R | ኢይሰ ጠወክሙ ፡] om ኢ | ለቍርባነ ፡ 28 ወኢትጠብሑ ፡ FHCG | እጕልተ ፡ R | በግዕተ ፡] + አው ፡ ጠሊተ ፡ CG 29 ዘይሠጠወክሙ ፡] post ሎቱ ፡ R 30 ወኢ ያትርፉ ፡ FHCG |

አነ፡ እግዚአብሔር። [31] ዕቀቡ፡ ትእዛዝየ፡ ወግበርዎ፡ እስመ፡ አነ፡ Y
እግዚአብሔር፡ [32] ወኢታርኵሱ፡ ስምየ፡ ቅዱሰ፡ ወእትቄደስ፡ በማ XXII 31—33
እከሎሙ፡ ለደቂቀ፡ እስራኤል፡ እስመ፡ አነ፡ እግዚአብሔር፡ ዘእ
ቄድሰሙ፡ [33] ዘአውፃእክዎሙ፡ እምነ፡ ምድረ፡ ግብጽ፡ ከመ፡ እኩ
ንክሙ፡ አምላክክሙ፡ አነ፡ እግዚአብሔር ፳፫ ፡፡ ።

[1] ወነበበ፡ እግዚአብሔር፡ ለሙሴ፡ ወይቤሎ፡ [2] ንግሮሙ፡ ለደቂቀ፡ XXIII 1—8
እስራኤል፡ ወበሎሙ፡ በዓላቲሁ፡ ለእግዚአብሔር፡ ዘሰመይክሙ፡
በቅዱስ፡ አስማት፡ ዝንቱ፡ ውእቱ፡ በዓላትየ፡ [3] ሰዱሰ፡ ዕለተ፡ ትገ
ብር፡ ግብረከ፡ ወበሳብዕት፡ ዕለት፡ ሰንበት፡ ይእቲ፡ ወዕረፍት፡ ይ
እቲ፡ ይእቲ፡ ቅድስት፡ ተሰምየት፡ ለእግዚአብሔር፡ ኵሎ፡ ግብረ፡
ኢትግበሩ፡ ባቲ፡ እስመ፡ ሰንበቱ፡ ለእግዚአብሔር፡ ውእቱ፡ ለ
ኵሉ፡ በሐውርቲክሙ፡ [4] ዝንቱ፡ በዓላቲሁ፡ ለእግዚአብሔር፡ ዘሰ
መይክሙ፡ በቅዱስ፡ አስማት፡ በውስተ፡ መክፈልትክሙ፡ [5] በቀ
ዳሚ፡ ወርኅ፡ አመ፡ ዕለተ፡ ዐሡሩ፡ ወረቡዑ፡ ለሠርቅ፡ በማእከለ፡
ሌሊት፡ ፋሲካሁ፡ ለእግዚአብሔር፡ [6] ወአመ፡ ዕለተ፡ ፲ወ፭፡ ለሠ
ርቀ፡ ዝንቱ፡ ወርኅ፡ በዓለ፡ ናእት፡ ዘእግዚአብሔር፡ ሰቡዐ፡ ዕለተ፡
ናእተ፡ ብልዑ፡ [7] ቀዳሚት፡ ዕለት፡ ቅድስት፡ ትሰመይ፡ ለክሙ፡
ኵሎ፡ ግብረ፡ ዘትትቀነዩ፡ ኢትግበሩ፡ ባቲ። [8] ወአብኡ፡ መሥዋ
ዕተ፡ ለእግዚአብሔር፡ ሰቡዐ፡ ዕለተ። ወበሳብዕት፡ ዕለት፡ ቅድስት፡

---

31 ዐቀቡ፡ sine punct 32 ወእትቄደስ፡] ʼድስ፡ XXIII 1 tot vers rubr (item vv 9, 23, 26, 33) 2 በዓላትየ፡] ʼለትየ፡ (simil v 4) 3 ግብረከ፡] ʼርከ፡ 4 ዘሰመይክሙ፡] ዐ pro ይ sup ras | መክፈልተክሙ፡ 5 ሌሊት፡] + ሰ፡ (post punct) 6 om ዘእግዚአብሔር፡ — ናእተ፡ 7 ኢትግባሩ፡ 8 ወአ ብኡ፡] sine punct | ወበሳብዕት፡] ወበሰʼ |

አነ፡] + ውእቱ፡ 31 ዐቀቡ፡] pr ወ 32 ወኢታርኵሱ፡] om ታ R | ስምየ፡] FHCGR
ስመ፡ FH | ዘእቄድሰሙ፡] ዘይʼ FHG 33 እምድረ፡ R | አምላከ፡ R
XXIII 2 በዓላትየ፡] ʼቲየ፡ FHCG ʼት፡ R 3 ወዕረፍተ፡ R | om ይእቲ፡ 2° et 3° | ቅድስተ፡ FHCG | ኢትግበሩ፡] ኢይʼ R | om ባቲ፡ FHGR | ውእቱ፡] ይእቲ፡ R | ለኵሉ፡] በኵሉ፡ 4 ዝንቱ፡] + ውእቱ፡ 5 በማእከለ፡] በጊዜ፡ C | ሌሊት፡] ዐርበት፡ C መሴት፡ G 7 ቀዳሚት፡] pr ወ | ቅድስተ፡ CG | ዘትትቀነዩ፡] ዘቅኔ፡ FHGR | om ባቲ፡ FHCG 8 መማውዐ፡ FH | ወበሳብ ዕት፡] om በ CGR + ኒ፡ R |

Y ትሰመይ ፡ ለክሙ ፡ ኵሎ ፡ ግብረ ፡ ዘትትቀነዩ ፡ ኢትግበሩ ፡ ባቲ ።
XXIII 9—15 9 ወነበበ ፡ እግዚአብሔር ፡ ለሙሴ ፡ ወይቤሎ ፡ 10 ንግሮሙ ፡ ለደ
ቂቀ ፡ እስራኤል ፡ ወበሎሙ ፡ አመ ፡ ቦእክሙ ፡ ውስተ ፡ ምድር ፡ እ
ንተ ፡ አነ ፡ እሁበክሙ ፡ ወዐጸድክሙ ፡ ማእረረ ፡ ወታበውኡ ፡ ክል
ስስተ ፡ እምቀዳሚ ፡ ማእረርክሙ ፡ ኀበ ፡ ካህን ። 11 ወያበውእ ፡ ለው
እቱ ፡ ክልስስት ፡ ቅድመ ፡ እግዚአብሔር ፡ ከመ ፡ ይሰጠወክሙ ።
ወበሳኒታ ፡ ለቀዳሚ ፡ ያበውእ ፡ ካህን ፡ 12 ወትገብሩ ፡ በዓለ ፡ እንተ ፡
አምጻእክሙ ፡ ወእንተ ፡ ክልስስት ፡ በግዐ ፡ ንጹሐ ፡ ዘአሐቲ ፡ ዓመት ፡
ለመሥዋዕቱ ፡ ለእግዚአብሔር ፡ 13 ወቍርባኑ ፡ ፪ ፡ ዓሥራት ፡ ወስን
ዳሌ ፡ ዘግቡር ፡ በቅብእ ፡ ቍርባኑ ፡ ለእግዚአብሔር ፡ ለመዐዛ ፡ ሠ
ናይ ፡ ለእግዚአብሔር ፡ ወሞጻሕቱ ፡ ራብዕት ፡ እዴሃ ፡ ለኢን ፡ ወይን ።
14 ወይእቲ ፡ ዕለት ፡ እንተ ፡ ታበውኡ ፡ ቍርባኖ ፡ ለእግዚአብሔር ፡
ወኢትብልዑ ፡ ኅብስተ ፡ ሐዲሰ ፡ ወኢቅልወ ፡ ወኢትብልዑ ፡ እስከ ፡
ታበውኡ ፡ ቍርባኖ ፡ ለእግዚአብሔር ፡ እምላክክሙ ፡ በይእቲ ፡ ዕ
ለት ። ወሕገ ፡ ይኩንክሙ ፡ ዘለዓለም ፡ በመዋዕሊክሙ ፡ በኵሉ ፡
በሐውርቲክሙ ፡ 15 ወትኖልቁ ፡ እምሳኒታ ፡ ሰንበት ፡ እምይእቲ ፡
ዕለት ፡ እንተ ፡ ባቲ ፡ አበእክሙ ፡ ውእተ ፡ ክልስስተ ፡ ዘይሠውዑ ፡

ዘትትቀኑዩ፡ | ባቲ፡] + tot vers repet, emendandis emendatis, nisi ምሥዋዕ፡ (pro መ′ cf FH), et ኵሉ፡ cum ወ conj 9 vid annott p 219 10 ወዐጸድክሙ፡ | ክልስስስት፡ 12 በግዕ፡ 14 ታበውኡ፡ 2°] ተ′ | በኵሉ፡] + መዋዕሊክሙ፡ 15 ባቲ፡ | ውእተ፡] ′ቱ፡

FHCGR om ባቲ፡ FHG 10 አመ፡] እመ፡ F እምከመ፡ G | ውስተ፡ምድር፡] ምድረ፡ R | ወዐጸድክሙ፡] ወዓፂክሙ፡ R* | ማእረረ፡] ′ረራ፡ FHCG | ከላስስተ፡ CGR | እምቀዳሜ፡ FHCG 11 ወበሳኒታ፡] + ሃ፡ CGR^a | ለቀዳሚ፡] + ት፡ + ሰንበት፡ CR^a | ያበውእ፡] ′አ፡ FHCG ′አ፡ R 12 በዓለ፡] በዕለት፡ FHCG በዕለተ፡ (እንተ፡ seq om) R | ወእንተ፡] ውእተ፡ FHCG ውስተ፡ R | ክልስስት፡ FHCG ከላስስት፡ R | ለመሥዋዕት፡ 13 ዓሥራት፡ዘስንዳሌ፡ FHCG አሥራተ፡ስንዳሌ፡ R | om ለእግዚአብሔር፡ 2° R | ራብዕተ፡ | እዴሁ፡ R 14 ወይእቲ፡ዕለት፡] ወይእተ፡ዕለተ፡ FHCG ለይእቲ፡ዕለት፡ R | እንተ፡] + ባቲ፡ | ለእግዚአብሔር፡ 1°] ለአምላክክሙ፡ | ወኢትብልዑ፡ 1°] om ወ | idem 2°] om ወ FHCG om ኢ R | ለእግዚአብሔር፡አምላክክሙ፡] ለአም′ | በመዋዕሊክሙ፡] ለመ′ FH 15 ወትኈልቁ፡ FHCG ወትኆልቁ፡ R (simil omn infra) | እምሳኒተ፡ FH በማኒታ፡ R* | አባእክሙ፡ | ውእተ፡] ውስተ፡ (ክልስስት፡ seq) R* | ዘይሠውዑ፡] ዘይሠርዑ፡ FHCG ይሥርዑ፡ R |

ሰቡዐ ፡ ሰንበተ ፡ ትኖልቁ ፡ ፍጹመ ፡ [16] እስከ ፡ ሰኒታ ፡ ለደኃሪት ፡ Y XXIII 16—21
ሰንበት ፡ ኖልቁ ፡ ለኃምስቱ ፡ ዕለት ። ወታበውኡ ፡ መሥዋዕተ ፡ ሐ
ዲሰ ፡ ለእግዚአብሔር ፡ ዘእምውስተ ፡ ምድርክሙ ፡ [17] ታበውኡ ፡
ኅብስተ ፡ ዘይሠውዑ ፡ ፪ ፡ ኅብስተ ፡ ዘክልኤ ፡ ዓሥራተ ፡ ስንዳሌ ፡
ይኩን ፡ ፩ ፡ ኅብስቱ ፡ ወአብሒአክሙ ፡ ታበስልዎ ፡ እምቀዳሜ ፡ እክ
ልክሙ ፡ ለእግዚአብሔር ፡ [18] ወታበውኡ ፡ ምስለ ፡ ውእቱ ፡ ኅብስት ፡
፯ ፡ አባግዐ ፡ ዘዘዓመት ፡ ወ፩ ላህመ ፡ እምውስተ ፡ መራዕይ ፡ ወኅራጊተ ፡
፪ ንጹሓነ ፡ ወይኩኖ ፡ ቍርባነ ፡ ለእግዚአብሔር ፡ ወመሥዋዕቶሙኒ ፡
ወሞጻሕቶሙኒ ፡ ወዘመዐዛ ፡ ሠናይ ፡ ለእግዚአብሔር ፡ [19] ወግበሩ ፡
፩ ፡ ሐርጌ ፡ እምውስተ ፡ አጣሊ ፡ በእንተ ፡ ኀጢአት ፡ ወ፪ ፡ አባግዕ ፡
ዘዘዓመት ፡ ለመሥዋዕተ ፡ መድኀኒት ፡ ምስለ ፡ ውእቱ ፡ ኅብስት ፡
ዘቀዳሚ ፡ እክል ። [20] ወያበውኦ ፡ ካህን ፡ ምስለ ፡ ውእቱ ፡ ኅብስት ፡
ዘቀዳሚ ፡ እክል ፡ ወይሠውዖ ፡ ቅድመ ፡ እግዚአብሔር ፡ ምስለ ፡ ካ
ልኡ ። ፪ ፡ አባግዕ ፡ ቅዱሳት ፡ ለእግዚአብሔር ፡ ውእቱ ፡ ለካህን ፡
ለዘ ፡ አብአ ፡ ሎቱ ፡ ይኩን ፡ [21] ወይሰምይዋ ፡ ለይእቲ ፡ ዕለት ፡ ቅድ
ስት ፡ ትሰመይ ፡ ለክሙ ፡ ኵሎ ፡ ግብረ ፡ ዘትትቀነዩ ፡ ለእግዚአብሔር ፡
ኢትግበሩ ፡ ባቲ ፡ ሕገ ፡ ዘለዓለም ፡ ይኩንክሙ ፡ በኵሉ ፡ መዋዕሊ

---

16 ኖልቁ፡ 17 ወአብሒአክሙ፡] ሒ ex ሑ] emend Y* 18 አባግዐ፡, ላ
ህም፡ R, et ወኅራጊት፡ R | ዘዘዓመት፡] ዘ 1° parv int lin scr Y* (item v 19)
19 አጣሊ፡ | ለመሥዋዕት፡ 20 ቅዱስት፡ 21 ኵሎ፡] ኵሉ፡ | ኢትግበሩ፡]
pr ወ

---

om ሰቡዐ፡ R* 16 እስከ፡] እስመ፡ R* | ሳኒታ፡ (+ ሃ፡ CR*) | ትኌልቁ፡ FHCGR
(ትኌ' R) | ፶ ዕለተ፡ FHCG ኃምሳ፡ ('ስ፡ R*) ዕለተ፡ R 17 ዘይሠውዑ፡]
'ርዑ፡ | ዘክልኤ፡] ዘዘ፡ክልኤቱ፡ | ታበስልዎ፡] ታበውእዎ፡ R | እምቀዳሚ፡ R
18 መራዒይ፡ R | ወይኩን፡ቍርባኖሙ፡ | ወዘመዐዛ፡] መሥዋዕተ፡ ('ት፡ et pr
ወ R) መዐዛ፡ (pr ለ R) 19 አባግዐ፡ | om ምስለ፡ — እክል፡ CG | ዘቀዳሜ፡
R (item v 20) 20 ወያበውእ፡ R | እክል፡] + ፪አባግዓ፡ R* | ወይሠውዖ፡]
'ርዖ፡ | ካልኡ፡] እልክቱ፡ | ቅዱስ፡ዘእግዚአብሔር፡ | ለካህን፡] pr ወ | ይከውን፡
FHCG 21 ወስምይዋ፡ FHGR | ለይእቲ፡] ለዛቲ፡ FHCG | ቅድስተ፡ FHCG |
om ለእግዚአብሔር፡ | በኵሉ፡መዋዕሊክሙ፡] በመዋ'፡በኵሉ፡ |

XXIII 22—30 Y ክሙ ፡ ኀበ ፡ ሀለውክሙ ። 22 ወእመ ፡ ተዐጽዱ ፡ ማእረረ ፡ እክለ ፡
ምድርክሙ ፡ ወኢትጠናቀቁ ፡ ዐጺደ ፡ ዘተረፈ ፡ ውስተ ፡ ገራህት
ክሙ ፡ እንዘ ፡ ተዐጽዱ ፡ ወዘትዐጽዱ ፡ ዘወድቀ ፡ ለነዳይ ፡ ወለግዩር ፡
ኅድግዎ ፡ እስመ ፡ አነ ፡ እግዚአብሔር ፡ አምላክክሙ ። 23 ወነበበ ፡
እግዚአብሔር ፡ ለሙሴ ፡ ወይቤሎ ፡ 24 ንግሮሙ ፡ ለደቂቀ ፡ እስራ
ኤል ፡ ወበሎሙ ፡ በሳብዕት ፡ ወርኅ ፡ አመ ፡ ርእሰ ፡ ሠርቀ ፡ ወርኅ ፡
ዕረፍተ ፡ ይኩንክሙ ፡ ተዝካረ ፡ ዘመጥቅዕ ፡ ቅድስት ፡ ትሰመይ ፡
ለእግዚአብሔር ፡ 25 ኵሎ ፡ ግብረ ፡ ዘትትቀነዩ ፡ ኢትግበሩ ፡ ባቲ ፡
ወአብኡ ፡ መሥዋዕተ ፡ ለእግዚአብሔር ። 26 ወነበበ ፡ እግዚአብሔር ፡
ለሙሴ ፡ ወይቤሎ ፡ 27 አመ ፡ ዐሡሩ ፡ ለሳብዕ ፡ ወርኅ ፡ ዕለተ ፡ አስተ
ርእዮ ፡ ይእቲ ፡ ለክሙ ፡ ወቅድስት ፡ ትሰመይ ፡ ለክሙ ፡ ወአሕም
ምዋ ፡ ለነፍስክሙ ፡ ወአብእ ፡ መሥዋዕተ ፡ ለክሙ ፡ ለእግዚአብሔር ።
28 ወኵሎ ፡ ግብረ ፡ ዘትትቀነዩ ፡ ኢትግበሩ ፡ ባቲ ፡ በይእቲ ፡ ዕለት ፡
እስመ ፡ ዕለተ ፡ አስተርእዮትክሙ ፡ ይእቲ ፡ እንተ ፡ ባቲ ፡ ያስተር
እዩ ፡ በእንቲአክሙ ፡ ቅድመ ፡ እግዚአብሔር ፡ አምላክክሙ ፡ 29 ኵ
ሉ ፡ ነፍስ ፡ እንተ ፡ ኢተሐምም ፡ ርእሳ ፡ በይእቲ ፡ ዕለት ፡ ለትሰሮ ፡
እምውስተ ፡ ሕዝባ ። 30 ወኵሉ ፡ እንተ ፡ ትገብሮ ፡ ግሙራ ፡ በይ
እቲ ፡ ዕለት ፡ ለትደምሰስ ፡ እምውስተ ፡ ሕዝባ ፡ ይእቲ ፡ ነፍስ ፡

---

22 እክል ፡ | ወኢተጠናቅቁ ፡ | ገራህተክሙ ፡ 24 ወይቤሎሙ ፡ | ወርኅ ፡ 2°] + አመ ፡ 2° | ዕረፍተ ፡] ረ sup ras scr Y* | ዘመጥቅዕ ፡] apograph edit ት pro ጥ habet 28 ዘትትቀናዩ ፡ (item v 36)

FHCGR ሀሎክሙ ፡ FHCG 22 እክለ ፡] om FHCG እክልክሙ ፡ H R | ወኢተጠናቀቁ ፡] om ወ | ዐፂድ ፡ FH | ዘተርፈ ፡ FHCG | ወዘትዐጽዱ ፡ ዘወድቀ ፡] ወዘወድቀ ፡ (om FHGR*) ኢትእርዩ ፡ 24 በሳብዕ ፡ | ትኩንክሙ ፡ ተዝካር ፡ R | ቅድስተ ፡ CG | ትሰመይ ፡] ስማ ፡ FHR 25 om ባቲ ፡ FHG 27 አመ ፡] pr ወ FHR | አስተርእዮ ፡ C አስተስርዮ ፡ R* | om ለክሙ ፡ 1° et 3° | ወቅድስት ፡] 'ተ ፡ om ወ C | ወአብኡ ፡ 28 ወኵሉ ፡] om ወ FHG | om ባቲ ፡ 1° | አስተርእዮት ክሙ ፡] om እ C አስተስርዮትክሙ ፡ R* | ያስተስርዩ ፡ FHCGR* 29 ኵሉ ፡] pr ወ | ኢታሐምም ፡ | እምውስተ ፡] እምነ ፡ FHCG 30 ወኵሉ ፡] + ነፍስ ፡ | ትገብር ፡ | ግሙራ ፡] ግብረ ፡

31 ኵሉ ፡ ግብረ ፡ ኢትግበሩ ፡ ባቲ ፡ ሕገ ፡ ዘለዓለም ፡ ይኩንክሙ ፡ Y XXIII 31—38
በመዋዕሊክሙ ፡ በኀበ ፡ ሀለውክሙ ። 32 ሰንበተ ፡ ሰንበታት ፡ ይእቲ ፡
ለክሙ ፡ አሕምምዋ ፡ ለነፍስክሙ ፡ እምነ ፡ ተሠዑ ፡ ለአውራኅ ፡
እምሰርክ ፡ እስከ ፡ ሰርክ ፡ አመ ፡ ዐሡሩ ፡ ለወርኃ ፡ አሰንብቱ ፡ ሰና
ብቲክሙ ። 33 ወነበበ ፡ እግዚአብሔር ፡ ለሙሴ ፡ ወይቤሎ ፡ 34 ንግ
ሮሙ ፡ ለደቂቀ ፡ እስራኤል ፡ ወበሎሙ ፡ አመ ፡ ፲ ወ ፭ ለውእቱ ፡
ወርኅ ፡ በዓለ ፡ መጸለት ፡ ሰቡዐ ፡ ዕለት ፡ ለእግዚአብሔር ፡ 35 ወዕለተ ፡
ቀዳሚት ፡ ትሰመይ ፡ ቅድስተ ፡ ኵሉ ፡ ግብረ ፡ ዘትትቀነዩ ፡ ኢትግ
በሩ ፡ 36 ሰቡዐ ፡ ዕለት ፡ ታበውኡ ፡ መሥዋዕተ ፡ ለእግዚአብሔር ፡
ወሳምንትኒ ፡ ዕለት ፡ ትሰመይ ፡ ለክሙ ፡ ቅድስተ ፡ ወአብኡ ፡ መሥ
ዋዕተ ፡ ለእግዚአብሔር ፡ እስመ ፡ ዘጸአት ፡ ውእቱ ፡ ኵሉ ፡ ግብረ ፡
ዘትትቀነዩ ፡ ኢትግበሩ ። 37 ዝንቱ ፡ በዓላቲሁ ፡ ለእግዚአብሔር ፡ ዘ
ሰመይክምዎ ፡ በአስማት ፡ ቅዱስ ፡ በዘቦቱ ፡ ያመጽኡ ፡ መባአ ፡ ለእ
ግዚአብሔር ፡ ወቍርባነ ፡ ወመሥዋዕቶሙ ፡ ወሞጻሕቶሙኒ ፡ ዘኵሎ ፡
አሚረ ፡ 38 ዘእንበለ ፡ ሰናብቲሁ ፡ ለእግዚአብሔር ፡ እንበለ ፡ ዘመባ

---

31 ኵሉ፡ 33 ወነበበ፡] pr vv 9—16 (usque ad ሰንበት፡) repet, [quorum textus idem qui ille supra, emendandis emendatis, praeter has varr: v 10 ከለስስተ፡ (simil semper, nisi ከላ' semel) | እምቀዳሜ፡ 11 ቅድመ፡] ኀበ፡ | ለቀዳሚ፡] + ተ፡ | ይበውእ፡ | om ካህን፡ 12 በዓለ፡] በዕለተ፡ | አምጻእክሙ፡] አምባ' | ወእንተ፡] ውስተ፡ | ዓመት፡ | ለመሥዋዕት፡ 13 om ወቍርባኑ፡ | ዓሥራተ፡ስንዳሴ፡ | ቍርባኑ፡] pr H | ወሞጻሕተ፡ | ራብዕተ፡ 14 om እንተ፡ | ታበውኡ፡ 1°] + ባቲ፡ | ለእግዚአብሔር፡ 1°] ለአምላክክሙ፡ | ወኢትብልዑ፡ bis] om ወ | ለእግዚአብሔር፡አምላክክሙ፡] ለአም' 15 እምሰኑታ፡ | ባቲ፡] አነ፡ | አበውእክሙ፡ | ውእቱ፡] ውስቱ፡ (nominat seq) | ሰንበተ፡] 'ትክሙ፡ | ትኖልቁ፡] ትኌ' (sic)] 35 ኵሉ፡ (item v 36) 36 ለእግዚአብሔር፡ 2°] + ወሳምንትኒ፡ — ለእግዚአብሔር፡ repet 37 ለእግዚአብሔር፡ 1°] ለ sup ras

---

31 ኵሉ፡] pr ወ R | ሕግ፡ R | በኀበ፡] በኵሉ፡ኀበ፡ | ሀሎክሙ፡ R 32 ሰንበታት፡] 'በት፡ FH | ለአውራኅ፡] ለወርኅ፡ | ሰርክ፡አመ፡] ሰርክ፡ FHCG | አሰንበቱ፡ ('ት፡ FH) FHCG 34 ሰቡዐ፡ዕለተ፡ FHCG 35 ወዕለት፡ FHCG | ቅድስተ፡] + ለክሙ፡ C | ኵሉ፡] pr ወ R | ኢትግበሩ፡] + ባቲ፡ C 36 ዕለት፡ 1°] 'ተ፡ | ቅድስተ፡] ante ትሰመይ፡ | ኢትግበሩ፡] + ባቲ፡ CR 37 ዝንቱ፡] + ውእቱ፡ | ወሰመይክዎ፡ R | ወመሥዋዕቶሙ፡] 'ተ፡ et + ለእግዚአብሔር፡ R | ወሞጻሕቶሙኒ፡] 'ትኒ፡ FH om ኒ GR | ዘኵሉ፡አሚረ፡ 38 ሰናብቲሁ፡] pr H R | እንበለ፡] pr ወH | FHCGR

Y እከሙ ፡ ወዘእንበለ ፡ ዘኵሉ ፡ ብፅዓቲክሙ ፡ ወዘእንበለ ፡ ዘፈቃድ
XXIII 39—44 ክሙ ፡ ዘታበውኡ ፡ ለእግዚአብሔር ፡ [39] ወአመ ፡ ዕለተ ፡ ፲ወ፭ ፡
ለውእቱ ፡ ሳብዕት ፡ ወርኅ ፡ አመ ፡ ፈጸምክሙ ፡ አስተጋብኦ ፡ እክለ ፡
ምድርክሙ ፡ ትግበሩ ፡ በዓለ ፡ እግዚአብሔር ፡ ሰቡዐ ፡ ዕለት ፡ ወዕ
ለተ ፡ ቀዳሚት ፡ ዕረፍት ፡ ይእቲ ፡ ወዕለተ ፡ ሳምንት ፡ ዕረፍት ፡ ይ
እቲ ። [40] ወትነሥኡ ፡ ለክሙ ፡ አመ ፡ ዕለት ፡ ቀዳሚት ፡ እምውስተ ፡
ፍሬ ፡ ዕፅ ፡ ዘሠናይ ፡ ወፀበርተ ፡ ዘበቀልት ፡ ተመርት ፡ ወእምዕፅ ፡
ቈጽለ ፡ አዕጹቂ ። ወዘኮሓኒ ፡ ወእምነ ፡ ፈለግኒ ፡ አዕጹቀ ፡ ዘንጹሕ ፡
ወትትፌሥሑ ፡ ቅድመ ፡ እግዚአብሔር ፡ አምላክክሙ ፡ ሰቡዐ ፡ ዕለተ ፡
በበዓመት ፡ [41] ሕገ ፡ ዘለዓለም ፡ ይኩንክሙ ፡ በመዋዕሊክሙ ፡ ከመ ፡
ትግበሩ ፡ በዓለ ፡ በሳብዕት ፡ ወርኅ ፡ [42] ወትነብሩ ፡ ውስተ ፡ መጸለት ፡
ሰቡዐ ፡ ዕለተ ፡ ኵሉ ፡ ዘእምነ ፡ ፍጥረቱ ፡ ውስተ ፡ እስራኤል ፡ ይን
በር ፡ ውስተ ፡ መጸለት ፡ [43] ከመ ፡ ይርአይ ፡ ትውልድክሙ ፡ ከመ ፡
በደብትር ፡ አንበርክዎሙ ፡ ለእስራኤል ፡ አመ ፡ አውፃእክዎሙ ፡ እ
ምነ ፡ ምድረ ፡ ግብጽ ፡ አነ ፡ እግዚአብሔር ፡ አምላክክሙ ፡ [44] ወነገ
ሮሙ ፡ ሙሴ ፡ ለደቂቀ ፡ እስራኤል ፡ በዓላቲሁ ፡ ለእግዚአብሔር ፡
እግዚእ ።

XXIV 1, 2 [1] ወነበበ ፡ እግዚአብሔር ፡ ለሙሴ ፡ ወይቤሎ ፡ [2] በሎሙ ፡ ለደቂቀ ፡

38 ዘበፈቃድ ፡ ክሙ ፡, punct prior a fin lin 39 አስተጋብኡ ፡ FH 40 ወፀ
በርተ ፡ | ተመርት ፡] 'ተ ፡, ተ 2° sup ras | ወእምዕፅ ፡] አዕጹቀ ፡ | አዕጹቁ ፡] 'ቀ ፡
R* | ፈላግኒ ፡ 41 ወርኅ ፡] + ዕለት ፡ 42 om ሰቡዐ ፡ — መጸለት ፡ 2°
44 ለእግዚአብሔር ፡] ለ sup ras XXIV 1 tot vers rubr (item v 13)

FHCGR ዘዙሉ ፡] om H R | ብፅዓቲክሙ ፡] በዓላቲክሙ ፡ R* 39 om ዕለተ ፡ R | ሳብ
ዕ ፡ | አስተጋብኡ ፡ FH | ትገብሩ ፡ | እግዚአብሔር ፡] pr ለ | ዕለት ፡] 'ተ ፡ | ወዕ
ለተ ፡ 1°] 'ት ፡ CG | ወዕለተ ፡ 2°] 'ት ፡ + ኒ ፡ 40 አመ ፡] pr ወ R* | ዕለት ፡] 'ተ ፡ |
እምውስተ ፡] ወእመሰ ፡ R* ወእም R^a | ወፀበርት ፡ R | ወበቀልተ ፡ C | ተመ
ርት ፡] ትመትር ፡ FH pr ወ G | ቈጽለ ፡] ቈጻል ፡ FH | አዕጹቁ ፡] 'ቀ ፡ R* | ወዘ
ዙሓኒ ፡ FHCG | ወትትፌሥሑ ፡ 41 በሳብዕ ፡ 42 ይንበር ፡] ይኑብር ፡ R
43 በደባትር ፡] በምጽላል ፡ CR* | አንበርክምዎሙ ፡ R | እምድረ ፡ FHCG |
አነ ፡] + ውእቱ ፡ R 44 ወነገሮ ፡ FH XXIV 2 በሎሙ ፡] አዝዞሙ ፡ |

እስራኤል ፡ ወያመጽኡ ፡ ለከ ፡ ቅብአ ፡ ዘይት ፡ ንጹሕ ፡ ወውጉዐ ፡ Y XXIV 3--11
ለማኅቶት ፡ በዘየሐቱ ፡ ማኅቶተ ፡ በኵሉ ፡ ጊዜ ፡ [3] አፍኣ ፡ እምነ ፡
መንጦላዕት ፡ ዘደብተራ ፡ ዘመርጡል ፡ ወያኀትውዋ ፡ አሮን ፡ ወደቂቁ ፡
እምሰርክ ፡ እስከ ፡ ነግሀ ፡ ቅድመ ፡ እግዚአብሔር ፡ ለዘልፍ ፡ ሕገ ፡
ዘለዓለም ፡ ይኩንክሙ ፡ በመዋዕሊክሙ ፡ [4] ወዲበ ፡ መራናት ፡ እንተ ፡
ንጽሕት ፡ አኅትዉ ፡ ውስተ ፡ መኃትው ፡ ቅድመ ፡ እግዚአብሔር ፡
እስከ ፡ ይጸብሕ ። [5] ወንሥኡ ፡ ስንዳሌ ፡ ወግበሩ ፡ ዓሥሩ ፡ ወክልኤ ፡
ኅብስተ ፡ ዘ፪ዓሥራት ፡ ይኩን ፡ ፩ ፡ ኅብስቱ ፡ [6] ወትሠርዕዎ ፡ ምክዕ
ቢተ ፡ ፯ ፡ ኅብስተ ፡ ትሠርዐ ፡ አሐተኒ ፡ ዲበ ፡ ማእድ ፡ እንተ ፡ ንጽ
ሕት ፡ ቅድመ ፡ እግዚአብሔር ፡ [7] ወትሠርዕ ፡ ምስሌሁ ፡ ስኂነ ፡ ንጹ
ሐ ፡ ወዔወ ፡ ይከውን ፡ ውእቱ ፡ ኅብስተ ፡ ለተዝካር ፡ ሥሩዐ ፡ ቅድመ ፡
እግዚአብሔር ። [8] በዕለተ ፡ ሰንበት ፡ ትሠርዕዎ ፡ ቅድመ ፡ እግዚአብ
ሔር ። ለዘልፍ ፡ በኀበ ፡ ደቂቀ ፡ እስራኤል ፡ ወሕግ ፡ ዘለዓለም ፡ ው
እቱ ፡ [9] ይኩንክሙ ፡ ለአሮን ፡ ወለደቂቁ ፡ በመካን ፡ ቅዱስ ፡ ወይብ
ልዕዎ ፡ እስመ ፡ ቅዱስ ፡ ዘቅዱሳን ፡ ውእቱ ፡ ሎቱ ፡ እምውስተ ፡ ዘይ
ሠውዑ ፡ ለእግዚአብሔር ፡ ሕግ ፡ ዘለዓለም ፡ ውእቱ ። [10] ወወፅአ ፡
ወልደ ፡ ብእሲት ፡ እስራኤላዊት ፡ ወአቡሁ ፡ ግብጻዊ ፡ እምውስተ ፡
ደቂቀ ፡ እስራኤል ፡ ብእሲ ፡ እስራኤላዊ ፡ [11] ወሰመየ ፡ ወልዳ ፡ ለእን

---

3 ነግሀ ፡] ነግ sup ras cf R* 4 መረናት ፡ 6 አሓቲኒ ፡ 7 ወዔው ፡ 9 ወለ
ደቂቁ ፡] ቁ ex ቂ emend Y* init col | በመካን ፡] cum ። | ወይብልዕዎ ፡] ወይ
ብልዐ sup ras et ዎ ex ው s. ዉ emend | ሕገ ፡

ወያመጽኡ ፡] ወያም' (om ወ R) | ለከ ፡] ሊተ ፡ C | ንጹሕ ፡] 'ሐ ፡ FHCG om FHCGR
(una cum ወ seq) R | om ለማኅቶት ፡ R | በዘየሐቱ ፡] በዘ ፡ ታኀቱ ፡ FHG በዘ ፡
ተኃትው ፡ C በዘ ፡ ታሕቱ ፡ R | ማኅቶተ ፡] ለማኅቶት ፡ R 3 ዘመርጡል ፡]
om H | ወያኅትውዋ ፡ FHCG | ወደቁ ፡ R | ነግሀ ፡] ሰርክ ፡ R* | ለዝሉፉ ፡ R
(item v 8) | ሕግ ፡ R 4 ውስተ ፡] ውእቱ ፡ (accus seq) 6 ወትሥርዕዎ ፡ R
7 ወትሠርዕ ፡] 'ዑ ፡ | ይከውን ፡] ወይኩን ፡ R pr ወ | ኅብስት ፡ CR | ሥሩዐ ፡] 'ዕ ፡
8 በዕለተ ፡] pr ወ | ወሕግ ፡ | om ዘለዓለም ፡ R 9 ይኩንክሙ ፡] ወይኩን ፡ |
ወይብልዕዎ ፡] ante በመካን ፡ | ዘቅዱሳን ፡] ለቅ' R 10 ወወፅአ ፡] ወመጽአ ፡
R | ወአቡሁ ፡] + ሰ ፡ | እምውስተ ፡] ወእሙ ፡ R* በማእከለ ፡ CR^a pr ወ FHG |
ደቂቀ ፡ እስራኤል ፡] እምነ ፡ እስራኤል ፡ R* + ወተበአሱ ፡ በውስተ ፡ (om በ R^a)
ትዕይንት ፡ ወልደ ፡ እስራኤላዊት ፡ CR^a | ብእሲ ፡] pr ወ 11 om ወሰመየ ፡ —
እስራኤላዊት ፡ R* |

XXIV 12—23 Y ታክተ፡ ፡ ብእሲት ፡ እስራኤላዊት ፡ ወረገመ ፡ ወአምጽእዎ ፡ ኀበ ፡
ሙሴ ፡ ወስማ ፡ ለእሙ ፡ ሰሎሚት ፡ ወለተ ፡ ዳቢር ፡ ዘእምውስተ ፡
ነገድ ፡ ዳን ። 12 ወወደዮ ፡ ውስተ ፡ ሞቅሕ ፡ እስከ ፡ ይኴንን ፡ በትእ
ዛዘ ፡ እግዚአብሔር ። 13 ወነበበ ፡ እግዚአብሔር ፡ ለሙሴ ፡ ወይቤሎ ፡
14 አውጽኦ ፡ ለርጉም ፡ አፍአ ፡ እምትዕይንት ፡ ወይደዩ ፡ እደዊሆሙ ፡
ዲበ ፡ ርእሱ ፡ ኵሎሙ ፡ እለ ፡ ሰምዕዎ ፡ ወይወግርዎ ፡ በእብን ፡ ኵሉ ፡
ትዕይንት ፡ 15 ወንግሮሙ ፡ ለደቂቀ ፡ እስራኤል ፡ ወበሎሙ ፡ ብእሲ ፡
ለእመ ፡ ረገሞ ፡ አምላኮ ፡ ጌጋዮ ፡ ይከውኖ ፡ 16 እስመ ፡ ሰመየ ፡ ስሞ ፡
ለእግዚአብሔር ፡ ሞተ ፡ ለይሙት ፡ በእብን ፡ ለይውግርዎ ፡ ኵሉ ፡
ተዐይን ፡ እመኒ ፡ ግዩር ፡ ወእመኒ ፡ ዘእምፍጥረቱ ፡ እምከመ ፡ ሰመየ ፡
ስመ ፡ እግዚአብሔር ፡ ለይሙት ። 17 ብእሲ ፡ ዘቀተለ ፡ እምኵሉ ፡
ነፍሰ ፡ ሰብእ ፡ ይቅትልዎ ፡ 18 ወእመሰ ፡ እንስሳ ፡ ቀተለ ፡ ይፍዲ ፡
ነፍስ ፡ ህየንተ ፡ ነፍስ ፡ 19 ወእመሰቦ ፡ ዘአቍሰለ ፡ ካልአ ፡ በከመ ፡ ገ
ብረ ፡ ላዕለ ፡ ካልኡ ፡ ከማሁ ፡ ይገብሩ ፡ ላዕሌሁ ፡ 20 ስብረት ፡ ህየንተ ፡
ስብረት ፡ ወዐይን ፡ ህየንተ ፡ ዐይን ፡ ወስን ፡ ህየንተ ፡ ስን ፡ በከመ ፡
አቍሰለ ፡ ሰብእ ፡ ከማሁ ፡ ግበሩ ፡ ላዕሌሁ ። 21 ወዘዘበጠ ፡ ሰብአ ፡
ወቀተለ ፡ ሞተ ፡ ለይሙት ። 22 ወ ፩ ፡ ኵነኔሆሙ ፡ ወለግዩርኒ ፡ ወለዘ ፡
እምፍጥረቱኒ ፡ እስመ ፡ አነ ፡ እግዚአብሔር ፡ አምላክክሙ ። 23 ወነ

---

11 ወስማ ፡] ስ sup ras | ሰሎሚ ፡ ት ፡ sic 14 እምትዕይንት ፡] እም parv int lin, supra rasuram 1 lit in textu (ሰ vid), scr Y[a] 16 ኵሉ ፡ | እመኒ ፡] punct om 17 እምኵሉ ፡] እስመ ፡ ኵሉ ፡ | ነፍሰ ፡ 18 ነፍስ ፡ 2°] om ፍ 19 ወእመ ሰቦ ፡] om ቦ ፡ 20 ስብረት ፡ 1°] 'ተ ፡

FHCGR ወረገመ ፡] pr ስመ ፡ እግዚአብሔር ፡ C + idem R[a] | varr ደብር ፡ ዳብር ፡ | ነገደ ፡
12 ይኴንኖ ፡ FHCG 14 ለርጉም ፡] ለዘ ፡ ረገመ ፡ | ዲበ ፡] ውስተ ፡ R | ወይ
ውግርዎ ፡ CGR | በእበን ፡ FHCG (item vv 16, 23) 15 ብእሲ ፡] + ብእሲ ፡ |
ረገመ ፡ | አምላኮ ፡] 'ከ ፡ FHG 'ኪ ፡ R | ጌጋየ ፡ | ይኩኖ ፡ R 16 om ሰመየ ፡
1° R[*] | ስሞ ፡ ለእግዚአብሔር ፡] ስመ ፡ እግ' | በእብን ፡] pr ወ R | ኵሎሙ ፡ R |
ዘእምፍጥረቱ ፡] + እስራኤል ፡ C | እምከመ ፡] pr ወ R 17 ብእሲ ፡] pr ወ |
ይቅትልዎ ፡] pr ለ FHCG 18 ይፌዲ ፡ FHCG | ነፍስ ፡ 1°] 'ሰ ፡ (post ነፍስ ፡
2° R) CGR 19 ወለእመሰቦ ፡ | ካልአ ፡] 'አ ፡ FHG | ይገብሩ ፡] ይግበሩ ፡
20 ሰብአ ፡ CR | ይግበሩ ፡ C 22 ወ ፩ ፡] ፩ውእቱ ፡ | ወለግዩርኒ ፡] om ወ |
ወዘፍጥረቱኒ ፡ R

ገሮሙ ፡ ሙሴ ፡ ለደቂቀ ፡ እስራኤል ፡ ወአውፅእዎ ፡ አፍአ ፡ ለዘ ፡ Y
ፀረፈ ፡ አፍአ ፡ እምትዕይንት ፡ ወወገርዎ ፡ በእብን ፡ ኵሉ ፡ ተዐይን ፡
ወገብሩ ፡ ደቂቀ ፡ እስራኤል ፡ በከመ ፡ አዘዞ ፡ እግዚ.አብሔር ፡ ለሙሴ ።
[1] ወነበበ ፡ እግዚ.አብሔር ፡ ለሙሴ ፡ በደብረ ፡ ሲና ፡ ወይቤሎ ፡ XXV 1—9
[2] ንግሮሙ ፡ ለደቂቀ ፡ እስራኤል ፡ ወበሎሙ ፡ አመ ፡ ቦእክሙ ፡
ውስተ ፡ ምድር ፡ እንተ ፡ አነ ፡ እሁበክሙ ፡ ወታሰነብት ፡ ለእግዚ.
አብሔር ፡ [3] ፯ ፡ ዓመት ፡ ትዘርእ ፡ ገራህተከ ፡ ወ ፮ ፡ ዓመት ፡ ትጌ
ምድ ፡ ወይነከ ፡ ወታስተጋብእ ፡ ፍሬሁ ፡ [4] ወበሳብዕት ፡ ዓመት ፡ ሰን
በት ፡ ዕረፍታ ፡ ውእቱ ፡ ለምድር ፡ ወታሰነብት ፡ ለእግዚ.አብሔር ፡
ገራህተከኒ ፡ ኢትገዘራእ ፡ ወዐጸደ ፡ ወይንከኒ ፡ ኢትግምድ ፡ [5] ወዘለ
ሊሁኒ ፡ ይበቍል ፡ ውስተ ፡ ገራህትከ ፡ ኢትዕዕድ ፡ ወአስካለኒ ፡ ዘቅ
ዱስ ፡ ኢትቅስም ፡ ዘይእቲ ፡ ዓመት ፡ እስመ ፡ ዕረፍታ ፡ ለምድር ፡
ውእቱ ። [6] ወይኩን ፡ ውእቱ ፡ ሰንበታ ፡ ለምድር ። ወመብልዕ ፡ ለከ ፡
ወለገብርከ ፡ ወለአመትከ ፡ ወለገባኢከ ፡ ወፈላሲኒ ፡ ዘየኃድር ፡ ኀቤከ ፡
[7] ወለእንስሳከ ፡ ወለአራዊተ ፡ ምድርከኒ ፡ ወይኩንክሙ ፡ መብልዐ ፡
ኵሉ ፡ እክል ። [8] ወትኌልቍ ፡ ለከ ፡ ዕረፍተ ፡ ዘ፯ ፡ ዓመት ፡ ዘምስብ
ዒት ፡ ወእምገዘ ፡ ትሬሲ ፡ ለከ ፡ ሰቡዐ ፡ ሰንበተ ፡ በዘ ፡ ትዜንዉ ፡ በ
መጥቅዕ ፡ ውስተ ፡ ኵሉ ፡ ምድርክሙ ፡ በበ ፡ ፵ ወ ፱ ፡ ዓመት ፡ [9] ወበ

---

23 እስራኤል ፡ 1°] + በከመ ፡ አዘዞ ፡ እግዚአብሔር ፡ | ኵሉ ፡ XXV 1 ወነበቦ ፡ — ለሙሴ ፡] rubr + ወይቤሎ ። (rubr) 2 አመ ፡] አ in እ emend | ወተሰናብት ፡ 3 ትዘራእ ፡ | ወይነከ ፡] ʼነከ ፡, ወይን sup ras 4 ዕረፍታ ፡] ረ parv int lin scr Y[a] (vid) | ወተሰነብት ፡ | ገራህትከኒ ፡ 5 ወአስካልኒ ፡ R 8 ዕረፍት ፡ | ሰንበተ ፡] ሰንበ sup ras | ትዜንዉ ፡] ዜ parv int lin

---

23 om አፍአ ፡ 1° | ፀርፈ ፡ FH | ተዐይን ፡] ትዕይንት ፡ R XXV 2 እሁበ FHCGR ክሙ ፡] + ወታዐርፍ ፡ (+ ምድር ፡ C) + እንተ ፡ አነ ፡ እሁበክሙ ፡ FH + አንተ ፡ ወኵሉ ፡ R 3 ፯ ፡] ፮ ፡ | ዓመተ ፡ bis | ትገምድ ፡ | ወታገብእ ፡ C 4 ወበሳብዕ ፡ | ዓም ፡ FHCG | ሰንበት ፡] ʼተ ፡ FH | ዕረፍት ፡ FHCG | ለምድር ፡] ante ውእቱ ፡ R | ኢትዘርእ ፡ FHCG | ወዐጸደ ፡] ወ R | ኢትገምድ ፡ FHCG 5 ኢተ ዐፅድ ፡ et ኢትቀሥም ፡ FHCG 6 ሰንበታ ፡] pr ዘ | ወመብልዕ ፡] ʼዐ ፡ om ወ | ወለፈላሲኒ ፡ | ዘሐደረ ፡ R 7 ወይኩንክሙ ፡] om ወ om ክሙ ፡ C | እክሉ ፡ 8 ወትኌልቍ ፡ | ዕረፍተ ፡] pr ፯ | ዘ፯ ፡] ዘ፯ ፡ | ሰቡዐ ፡] ፯ | ሰናብተ ፡

Y
XXV 10—16 ሳብዕ ፡ ወርኀ ፡ በዕለተ ፡ አስተርእዮ ፡ ትዜንዉ ፡ በመጥቅዕ ፡ ውስተ ፡
ኵሉ ፡ ምድርክሙ ። 10 ወቀድስዋ ፡ ለይእቲ ፡ ዓመት ፡ ኀሡ ፡ ዓመተ ፡
ወስብኩ ፡ ተኀድጎ ፡ ውስተ ፡ ኵሉ ፡ ምድርክሙ ፡ ለኵሉ ፡ እለ ፡ ይነ
ብሩ ፡ ውስቴታ ፡ እስመ ፡ ዓመተ ፡ ተኀድጎ ፡ ውእቱ ፡ ወተአምረ ፡
ይኩንክሙ ፡ ወይእቲ ፡ ኵሉ ፡ ጥሪቱ ፡ ወይሖር ፡ ኵሉ ፡ ውስተ ፡ ሀ
ገሩ ፡ 11 ትእምርተ ፡ ተኀድጎ ፡ ወይኩንክሙ ፡ ውእቱ ፡ ዓመት ፡ ዘ፶ ፡
ዓም ፡ ኀሡ ፡ ዓመተ ፡ ኢትዝርኡ ፡ ኢትዕፅዱ ፡ እንበለ ፡ ለሊሁ ፡ ዘበቊለ ፡
ወኢትቅስሙ ፡ ወኢትንሥኡ ፡ ዘቀደሰ ፡ ባቲ ፡ 12 እስመ ፡ ትእምርተ ፡
ተኀድጎ ፡ ውእቱ ፡ ወቅዱስ ፡ ይኩንክሙ ፡ ወብልዑ ፡ ዘውስተ ፡ ገዳ
ም ፡ እክለ ። 13 ወበይእቲ ፡ ዓመት ፡ ዘትእምርተ ፡ ተኀድጎ ፡ የአቱ ፡
ኵሉ ፡ ውስተ ፡ ጥሪቱ ፡ 14 ወእመኒ ፡ ቦዘሜጠ ፡ ኀበ ፡ ካልኡ ፡ ወእ
መኒ ፡ ቦዘተሣየጠ ፡ በኀበ ፡ ካልኡ ፡ ኢያዕሕቦ ፡ ለካልኡ ፡ 15 ወእም
ድኅረ ፡ ዓመተ ፡ ትእምርት ፡ ይሰይጦ ፡ ለካልኡ ፡ ወበመዋዕለ ፡ ይዘ
ራእ ፡ እክል ፡ በውእቱ ፡ ዓመት ፡ ይፌድዮከ ፡ 16 በአምጣነ ፡ ብዝኆሙ ፡
ለእማንቱ ፡ ዓመት ፡ ያበዝኆ ፡ ጥሪቶሙ ፡ ወአመ ፡ ይትኀደጉ ፡ ውእ
ቶሙ ፡ ይኅድግ ፡ ተሳይጦ ፡ በመዋዕለ ፡ ይዘራእ ፡ እክለ ፡ ይፌድዮከ ፡

---

10 ኅሡ :] ኅሡ : (item v 11) 13 ዘትእምርተ : ተኀድጎ :] om ር et ተ 2°
14 om ወእመኒ : 2° — ካልኡ : 2° | ኢያሐፅቦ : sic! 15 ዓመተ :] 'ት : R |
ይዘርእ : 16 ይኅድግ :] ante ይ spat 1 lit rasae cf FHCGR | ተሰይጦ : |
እክለ :] + ይዘራእ : እክለ :

FHCGR 9 አስተርአዮ : C | ትዜንዉ :] pr ወ R | ምድር : R 10 ኅሡ : ዓመተ :] ኅሳ :
'ታ : pr ዘ፶ : C | ለኵሉ :] 'ሎሙ : R | ወተአምረ : — ወይእቲ :] nil nisi ለ R |
ወይእቲ :] 'ቱ : | ጥሪቱ :] pr ውስተ : | ወይሖር :] om ወ R 11 om ዓም : |
ኅሳ : ዓመታ : FHCG | ኢትዝርኡ : FHCG | ኢትዕፅዱ :] ኢተዐ' FHCG pr ወ |
om እንበለ : G | ዘለሊሁ : በቊለ : (በቈለ : FH) FHCG | ወኢትቀሥሙ : FHCG |
om ወኢትንሥኡ : | ዘቀደሰ :] ዘተቀ' FHCG ዘቅዱስ : R 12 ወቅዱስ :] 'ሰ :
om ወ R | ዘእምውስተ : | እክል : FHR 14 ወእመቦ : R bis | ቦዘሜጦ :]
ቦዘሢጠ : | በኀበ :] ኀበ : R | ኢያፅሕቦ :] om ኢ R* (add R¹) 15 ወእምድ
ኅረ :] om ወ | ዓመተ : ትእምርት :] 'ት : (s. 'ቱ :) 'ተ : R ተኀድጎ : C | ይሠይ
ጥ : | ይዘራእ :] pr ዘ R (item v 16) | እክለ : R 16 ለእማንቱ :] ወውእቱ :
R | ጥሪተ : | ወአመ :] ወዓመ : R | ውእቶሙ :] + ዓመት : | ይኅድግ :] የኀ'
FHCG | በመዋዕለ :] pr ወ | እክል :

17 ወኢያጼሕብ ፡ ሰብእ ፡ ለካልኡ ፡ ወፍራህ ፡ እግዚአብሔር ፡ አምላ Y XXV 17—26
ክከ ፡ እስመ ፡ አነ ፡ እግዚአብሔር ፡ አምላክክሙ ፡ 18 ወግበሩ ፡ ኵሎ ፡
ኵነኔየ ፡ ወኵሎ ፡ ፍትሕየ ፡ ወዕቀብዎ ፡ ወግበርዎ ፡ ወትነብሩ ፡ ው
ስተ ፡ ምድርክሙ ፡ ተአሚነክሙ ። 19 ወትሁበክሙ ፡ ምድር ፡ ፍሬሃ ፡
ወትበልዑ ፡ ወትጸግቡ ፡ ወትነብሩ ፡ ውስቴታ ፡ እንዘ ፡ ትትአመኑ ።
20 ወእመሰ ፡ ትብሉ ፡ ምንተ ፡ ንበልዕ ፡ በውስተ ፡ ሳብዕ ፡ ዓም ፡ ለእመ ፡
ኢዘራእነ ፡ ወለእመ ፡ ኢያስተጋባእነ ፡ እክለነ ፡ 21 እፌኑ ፡ በረከትየ ፡
ለክሙ ፡ አመ ፡ ሳድስ ፡ ዓም ፡ ወትገብር ፡ ፍሬሃ ፡ ዘ፫ ፡ ዓመት ፡ እ
ክል ፡ 22 ወትዘርኡ ፡ እምኔሁ ፡ ወበሳብዕኒ ፡ ዓም ፡ ወትበልዑ ፡ እምነ ፡
ውእቱ ፡ እክል ፡ ከራሚ ፡ እስከ ፡ ታስዕ ፡ ዓም ፡ እስከ ፡ አመ ፡ ይበ
ጽሕ ፡ እክላ ፡ ትበልዑ ፡ ብሉየ ፡ ከራሚ ፡ 23 ወምድርኒ ፡ ኢትሰየጥ ፡
እስመ ፡ እንቲአየ ፡ ምድር ። እስመ ፡ አንትሙ ፡ ግዩራን ፡ ወፈላስ
ያን ፡ ኮንክሙ ፡ ቅድሜየ ፡ 24 ወበኵሉ ፡ ደወለ ፡ ምድርክሙ ፡ ኅበ ፡
ምኵናን ፡ ዘዚአክሙ ፡ ታቤዝዉ ፡ ምድረ ፡ 25 ለእመ ፡ ነደየ ፡ ካልእከ ፡
ዘምስሌከ ፡ ወሤጠ ፡ ለከ ፡ ምድሮ ፡ ወእምገ ፡ መጽአ ፡ ዘቅሩብ ፡
ዘይከውስዮ ፡ ታቤግዎ ፡ ዘሤጠ ፡ እኁሁ ፡ 26 ወእመኒ ፡ ዘአልቦ ፡ ዘይ
ኩስዮ ፡ ውእቱ ፡ ወእምዝ ፡ ረከበ ፡ ውስተ ፡ እዴሁ ፡ ወአእከለ ፡ ለቤ

---

18 ወዙሉ፡ፍትሐ፡ 20 ኢያስተጋባእነ፡] ያ parv int lin | እክልነ፡ R 22 ወ
በሳብዕኒ፡] ወበሳብዒት፡ኒ፡ | ከራሚ፡ 1°] ከረሚ፡ | እክላ፡] 'ለ፡ | ከራሚ፡ 2°] 'ሚ፡
23 ምድር፡] + እስመ፡ እንቲኣየ፡ ምድር፡, እንቲኣ ex አንትሙ፡ emend Y^a (vid)
25 ነዳየ፡ R (item ambo v 35) | ዘይኩስዮ፡] ዘይማሕዮ፡ (item v 26 per ሰ) |
ዘሤጠ፡] cum ። 26 ወአአክል፡

---

17 አምላክከ፡] 'ክከ፡ GR 18 ወዙሎ፡] ወ C 19 ውስቴቱ፡ R | om እንዘ፡ FHCGR
R | ተአሚነክሙ፡ R 20 በውስተ፡] በውእቱ፡ FHCG | ዓመት፡ R (item vv
21, 22 bis) 21 ፍሬሃ፡] + ምድር፡ R | እክለ፡ CR 22 om እምኔሁ፡ G |
ወበሳብዕኒ፡] በሳምንኒ፡ | ወትበልዑ፡] om ወ R^a | እምውእቱ፡ | ከራሚ፡ 1°]
'ሚ፡ FHG | እክላ፡] 'ል፡ R 23 ኢትሰየጥ፡] + ስሉጠ፡ | ምድር፡] pr ይእ
ቲ፡ | እስመ፡ 2°] እመሰ፡ R* pr ወ | ግዩራነ፡ወፈላስያነ፡ R | ቅድሜየ፡] pr በ R
24 ምኵናነ፡] 'ን፡ CG ምድርክሙ፡ R | ዘዚኣክሙ፡] om ዘ R 25 ነድየ፡
CG (item v 35) | ዘምስሌከ፡] pr ዘከማከ፡ R | ወሤጠ፡ለከ፡] ወሤጠከ፡ FHG |
ወእምዝ፡] + ሶበ፡ R | ዘቅሩብ፡] 'ቡ፡ om ዘ R 26 ውእቱ፡] post ረከበ፡
C | ወአእከለ፡] እክለ፡ R | ለቤዝወቱ፡ FHCG

XXV 27—33 Y ዝዎቱ ፡ 27 ወይኖልቁ ፡ ሎቱ ፡ ዓመተ ፡ ዘእምአመ ፡ ሤጠ ፡ ወይፌ
ድዮ ፡ በመጠነ ፡ በጽሐ ፡ ለውእቱ ፡ ብእሲ ፡ ዘኀቤሁ ፡ ሤጠ ፡ ወይገ
ብእ ፡ ሎቱ ፡ ገራህቱ ። 28 ወእመሰ ፡ ኢረከበ ፡ በውስተ ፡ እደዊሁ ፡
በአምጣነ ፡ ይፈድዮ ፡ ይከውኖ ፡ ገራህት ፡ ለዘ ፡ ተሣየጠ ፡ እስከ ፡
አመ ፡ ዓመተ ፡ ተኅድጎ ። ወየሐውር ፡ በዓመተ ፡ ተኅድጎ ፡ ወያገብእ ፡
ሎቱ ፡ ገራህቶ ፡ 29 ወለእመቦ ፡ ዘሤጠ ፡ ቤቶ ፡ በውስተ ፡ ሀገር ፡ እንተ ፡
ባቲ ፡ ቀጽረ ፡ እስከ ፡ ይፌጽሙ ፡ መዋዕለ ፡ ይእቲ ፡ ዓመት ፡ ይከውኖ ፡
ለቤዝዎ ፡ ወያቤዝዎ ። 30 ወእመሰ ፡ ተፈጸመት ፡ ኵሉ ፡ ይእቲ ፡ ዓመ
ት ፡ ወኢቤዘዋ ፡ ስሉጠ ፡ ይከውኖ ፡ ውእቱ ፡ ቤት ፡ ለዘ ፡ ተሣየጠ ፡
ወየኀትትዎ ፡ ሎቱ ፡ ውእተ ፡ ቤተ ፡ ዘሀለወ ፡ ውስተ ፡ ሀገር ፡ እንተ ፡
ባቲ ፡ ቅጽረ ። ወይከውኖ ፡ ለውሉደ ፡ ውሉዱ ፡ ወኢይንሥእዎ ፡
እምኔሁ ፡ አመ ፡ ዕለተ ፡ ተኅድጎ ። 31 ወአብያትሰ ፡ ዘውስተ ፡ ሀገር ፡
እንተ ፡ አልባቲ ፡ ቅጽር ፡ አው ፡ ከመ ፡ ገራህተ ፡ ምድር ፡ ይትቤዘዉ ፡
ወበኵሉ ፡ ያቤዝዎ ፡ ወአመ ፡ ተኅድጎኒ ፡ ያገብእዎ ። 32 ወአህጉረ ፡
ሌዋውያን ፡ ይትቤዘዉ ፡ በኵሉ ፡ አብያቲሆሙ ፡ ወአህጉሪሆሙ ፡ ወያ
ቤዝውዎሙ ፡ ለሌዋውያን ። 33 ወኵሉ ፡ ዘተቤዘወ ፡ በኀበ ፡ ሌዋዊ
ያን ፡ ወለእመኒ ፡ አብያት ፡ ዘውስተ ፡ አህጉሪከሙ ፡ ዘገብአ ፡ ለአብ
ዕልቲሁ ፡ ተሣየጠ ፡ ዘአግብኡ ፡ አመ ፡ ተኅድጎ ፡ በደወለ ፡ ዚአሆሙ ።

---

27 በጽሐ ፡] ብጸሐ ፡ | ገራህተ ፡ R 29 ቀጽረ ፡] ጽ sup ras 30 ውእተ ፡ ቤተ ፡] 'ቱ ፡ 'ት ፡ 31 ታኅድጎኒ ፡ 32 ወአህጉረ ፡] ወአእ' 33 አመ ፡] አው ፡ |

FHCGR 27 ወይኄልቁ ፡ (om ወ R) | በጽሖ ፡ CGR* | ሤጦ ፡] ሤጠ ፡ | ወያገብእ ፡ et ገራህተ ፡ R 28 ውስተ ፡ | እዴሁ ፡ | ይከውን ፡ FHCG | ገራህተ ፡] 'ቱ ፡ | ተማየጦ ፡ FHCG 29 በውስተ ፡] pr ወ FH | ቅጽረ ፡ | ይፌጽም ፡ | ወያቤዝዎ ፡] 'ውዎ ፡ FHCG 30 ኵላ ፡ | ወኢቤዘዋ ፡] 'ወ ፡ FHCG 'ዎ ፡ R | ወየሐትትዎ ፡] ወያ' F ወይሕ' R | ወኢይነሥእዎ ፡ FHCG | om ዕለተ ፡ 31 ወአብያተሰ ፡ FHCR | ቅጽረ ፡ | አው ፡] አውዳ ፡ | ይትቤዘዉ ፡] ይቤዝዋ ፡ R | ወበኵሉ ፡] + ጊዜ ፡ | ያቤዝዎ ፡] 'ውዎ ፡ 32 ሌዋዊያን ፡] 'ውያን ፡ (simil al frequentius) + ኒ ፡ FHCG | በኵሉ ፡] ኵሎ ፡ R + ጊዜ ፡ | ወአህጉሪሆሙ ፡] ዘውስተ ፡ አህ' 33 ወእመኒ ፡ | አህጉሪከሙ ፡] 'ሆሙ ፡ | ለአብዕልቲሁ ፡] 'ሆሙ ፡ R | ተማየጠ ፡] 'ይጦ ፡ FHCG ትሣየጦ ፡ R | ዚአሆሙ ፡] 'ሁ ፡ R |

እስመ ፡ አብያተ ፡ አህጉሪሆሙ ፡ ለሌዋዊያን ፡ ውእቱ ፡ ዘዚአሆሙ ፡ Y XXV 34—44
ይኩንክሙ ፡ በማእከሎሙ ፡ ለደቂቀ ፡ እስራኤል ፡ 34 ወገራውህኒ ፡
ዘደወለ ፡ አህጉሪሆሙ ፡ ኢይሠየጥ ፡ እስመ ፡ ደወሎሙ ፡ ውእቱ ፡
ዘለዓለም ። 35 ወእመኒ ፡ ነደየ ፡ ካልእከ ፡ ዘምስሌከ ፡ ወሥእነ ፡ ተገ
ብሮ ፡ በኀቤከ ፡ ተዐቅቦ ፡ ከመ ፡ ግዩር ፡ ወፈላሲ ፡ ወየኀዩ ፡ ካልእከ ፡
ምስሌከ ፡ 36 ወኢትንሣእ ፡ እምኔሁ ፡ ርዴ ፡ ወኢእመ ፡ ብዙኀ ፡ አጉ
ንደየ ፡ ወፍራህ ፡ አምላከከ ፡ እስመ ፡ አነ ፡ እግዚአብሔር ፡ ወሕያው ፡
ካልእከ ፡ ምስሌከ ፡ 37 ወኢትሁቦ ፡ ወርቀከ ፡ በርዴ ፡ ወለካልእከኒ ፡
ኢትትረደዮ ፡ 38 እስመ ፡ አነ ፡ እግዚአብሔር ፡ ዘአውፃእኩከ ፡ እምድ
ረ ፡ ግብጽ ፡ ከመ ፡ አሀብክሙ ፡ ምድረ ፡ ከናኦን ፡ ወእኩንክሙ ፡ አምላ
ክክሙ ። 39 ወእመ ፡ ተዐነሰ ፡ ካልእከ ፡ ወተሠይጠ ፡ ኀቤከ ፡ ኢይትቀ
ነይ ፡ ለከ ፡ ከመ ፡ ገብር ። 40 አላ ፡ ከመ ፡ ገባኢ ፡ ወከመ ፡ ፈላሲ ፡ ይ
ኩንከ ፡ እስከ ፡ ዓመተ ፡ ተኀድጎ ፡ ይትቀነይ ፡ ለከ ። 41 ወአመ ፡ ዓመተ ፡
ተኀድጎ ፡ ይወፅእ ፡ ውእቱ ፡ ወደቂቁ ፡ ምስሌሁ ፡ ወይገብእ ፡ ውስተ ፡
አዝማዲሁ ፡ ወውስተ ፡ ደወሉ ፡ ወየሐውር ፡ ብሔሮ ፡ 42 እስመ ፡ አ
ግብርተ ፡ ዚአየ ፡ እሙንቱ ፡ እለ ፡ አውፃእክዎሙ ፡ እምነ ፡ ምድረ ፡
ግብጽ ፡ ኢይሣየጡ ፡ ከመ ፡ ይሣየጥ ፡ ገብረ ፡ 43 ወኢያጠውቆ ፡ በጻ
ማ ፡ ወፍራህ ፡ እግዚአብሔር ፡ አምላከከ ። 44 ወገብርሰ ፡ ወአመትኒ ፡

ለሌዋዊያን ፡] om ዊ 34 ውእቱ ፡] + ዘደወሎሙ ፡ ውእቱ ፡ 36 በዝኁ ፡ | ምስሌከ ፡] + ወኢትንግእ ፡ 37 ወርቅከ ፡ 39 om ከመ ፡ — 40 ለከ ፡ 41 ደወሉ ፡ 43 በጸማ ፡ (item v 46)

አህጉሪሆሙ ፡] pr ወ et post ሌዋውያን ፡ (sine ለ praep) R | ውእቱ ፡] + መኩንኑ ፡ FH + ምዙናኑ ፡ (pr ወ C) CR + ምዙናን ፡ G | ይኩን ፡ 35 ተዓቅቦ ፡ CGR | ወፈላስ ፡ FH 36 አምላከከ ፡ G (simil v 38) | ወይሕየው ፡ 37 R nihil nisi ወኢትትራደዮ ፡ habet | ወለካልእከኒ ፡] ወእከለከኒ ፡ C 38 ዘአውፃእኩከ ፡] 'ኩክሙ ፡ FHCG | እምድረ ፡] እምነ ፡ ም' FHCG 39 ወለእመ ፡ R | ተፀነሰ ፡ F | ኢትቅንዮ ፡ R 40 ዓመተ ፡] አመ ፡ R 41 ወአመ ፡ ዓመተ ፡] om ዓመተ ፡ G እምዓመ ፡ R 42 አውፃእኩ ፡ | ኢይማየጡ ፡] ኢይሠ' FHCG | ይማየጥ ፡] ይሠ' | ገብር ፡ 43 ወኢያጠውቆ ፡] ወኢታ' C ወኢይ' R | አምላክክሙ ፡ R 44 ወገብርሰ ፡ ወአመትኒ ፡] 'ረሰ ፡ 'ተኒ ፡ FHCG |

Y መጠነ ፡ ረከብከ ፡ እምውስተ ፡ አሕዛብ ፡ አውድከ ፡ እምኔሆሙ ፡
XXV 45—51 ታጠርዩ ፡ ገብረኒ ፡ ወአመተኒ ፡ 45 ወእምውስተ ፡ ደቂቆሙኒ ፡ ለእለ ፡
የኀድሩ ፡ ምስሌከ ፡ እምኔሆሙ ፡ ታጠርዩ ፡ እምውስተ ፡ አዝማዲ
ሆሙኒ ፡ ኵሉ ፡ እለ ፡ ይነብሩ ፡ ውስተ ፡ ምድርክሙ ፡ ለጥሪትክሙ ፡
ይኩንክሙ ። 46 ወለውሉድክሙኒ ፡ እምውስቴቶሙ ፡ ተከፈልዎሙ ፡
ወይኩኑክሙ ፡ ለጥሪትክሙ ፡ ለዓለም ። ወለዘ ፡ እምውስተ ፡ አኃዊ
ክሙ ፡ ደቂቀ ፡ እስራኤል ፡ ፩፩ ፡ ኢያጥቆ ፡ ለካልኡ ፡ በጻማ ፡ 47 ወእ
መሰ ፡ ረከበ ፡ ውስተ ፡ እዴሁ ፡ ውእቱ ፡ ግዩር ፡ ወእመኒ ፡ ገዘከቱ ፡
ፈላሲ ፡ ዘኀቤክሙ ፡ ወይቤለከ ፡ ሰብአቲሁ ፡ አቤገዘወንዮ ፡ ለገዘንቱ ፡
ግዩር ፡ አው ፡ ለገዘከቱ ፡ ፈላሲ ፡ 48 እምድኅረ ፡ ተሣየጥከሆሙ ፡ እ
መኒ ፡ ዘሰብአቲሁ ፡ ለውእቱ ፡ ግዩር ፡ ታቤዝዎ ፡ ወይቤዝዎ ፡ ፩ ፡
እምውስተ ፡ ሰብአቲሁ ፡ 49 እመኒ ፡ እምውስተ ፡ እኀወ ፡ አቡሁ ፡ ወ
እመኒ ፡ እምውሉደ ፡ እኍሁ ፡ ለአቡሁ ፡ ይቤዝዎ ፡ አው ፡ እምውስተ ፡
ሰብአቲሁ ፡ አው ፡ እምነ ፡ ሥጋሁ ፡ አው ፡ እምውስተ ፡ ነገዱ ፡ ቤገዘ
ውዎ ። ወለእመሰ ፡ ረከበ ፡ ውስተ ፡ እዴሁ ፡ ለሊሁ ፡ ይቤዙ ፡ ርእሶ ።
50 ወየኀስቡ ፡ ሎቱ ፡ ለዘ ፡ ተሣየጠ ፡ እምዓመት ፡ ዘተሣየጦ ፡ እስከ ፡
ዓመተ ፡ ተኅድጎ ፡ ወይሬስዮ ፡ ወርቀ ፡ ሤጡ ፡ ከመ ፡ ዘዕለቱ ፡ ለገ
ባኢ ፡ ዘእምዓመት ፡ እስከ ፡ ዓመት ፡ ዘሀለወ ፡ ምስሌሁ ፡ 51 ወእመ ፡

---

44 ገብረኒ ፡ ወአመተኒ ፡] 'ርኒ ፡ 'ትኒ ፡ 45 ደቂቆሙ ፡ ኒ ፡ 46 om ተከፈል ዎሙ ፡ ወይኩኑክሙ ፡ | ደቂቀ ፡] 'ቁ ፡ et ante አኃዊክሙ ፡ 47 ወይቤለከ ፡] pr ወይቤለክሙ ፡ 48 ታቤዝዎ ፡] ዘ pro ዝ sup init alius lit | ወይቤዝዎ ፡] 'ውዎ ፡, ወይ sup ras scr Y[a] 49 እምውሉደ ፡] int ው et ሉ spat 1 lit rasae | om ሰብአቲሁ ፡ አው ፡ | ይቤዙ ፡] ይቤሁ ፡ 50 እምዓመት ፡] እስከ ፡ ዓ' | ዘዕለቱ ፡] ዘላዕ' | ዓመት ፡] 'ተ ፡

FHCGR አውድከ ፡] 'ክሙ ፡ pr እለ ፡ | post ታጠርዩ ፡ omnia usque ad ታጠርዩ ፡ v 45 om R 45 ምስሌክሙ ፡ | እምውስተ ፡] pr ወ FHCG | ኵሎሙ ፡ | ይኩኑክሙ ፡ 46 ወለውሉድክሙኒ ፡] om ኒ R | ትከፍልዎሙ ፡ CR ተካፈልዎሙ ፡ G | አኀዊ ክ ፡ | ደቂቀ ፡] pr ዘእም | ኢያጠውቆ ፡ R 47 ፈላስ ፡ FH bis | ዘኀቤከ ፡ | አቤ ዝወኒዮ ፡ | ለገዘከቱ ፡] 'ንቱ ፡ R | ፈላሲ ፡ 2°] + ዘኀቤከ ፡ 49 አኀወ ፡ FHCG | እምውሉደ ፡] ወልደ ፡ | ይቤዝዎ ፡] 'ውዎ ፡ FHCG | ቤዝውዎ ፡] ይቤዝዎ ፡ 50 ተ ሣየጠ ፡] 'ጦ ፡ FHCG ተሠይጠ ፡ R | ዘተሣየጦ ፡] om ተ R | ወይሬስዮ ፡] 'ዩ ፡ FHCG ወይሬሲ ፡ R + ሎቱ ፡ | ሤጦ ፡ FHGR 51 ወለእመ ፡ R |

ወሰከ ፡ እምነ ፡ ፳ ፡ ዓም ፡ ይሁብ ፡ ቤዛሁ ፡ እምውስተ ፡ ሤጥ ፡ ወርቁ ። Y XXV 52—55
53 ወእመሰ ፡ ሕዳጥ ፡ ተረፈ ፡ ዓመተ ፡ እስከ ፡ ዓመተ ፡ ተኀድጎ ፡ የኀ
ስቦ ፡ ሎቱ ፡ ዓመቲሁ ፡ ወይሁብ ፡ ቤዛሁ ፡ 53 ከመ ፡ ዐሳብ ፡ ገባኢ ፡
ዘእምዓመት ፡ እስከ ፡ ዓመት ፡ ዘሀለወ ፡ ምስሌሁ ፡ ወአኮ ፡ ዘለለዓ
መት ፡ ዘጻመወ ፡ ሎቱ ፡ በቅድሜሁ ። 54 ወእመሰ ፡ ኢተቤዘወ ፡ ከ
መዝ ፡ አመ ፡ ዓመተ ፡ ተኀድጎ ፡ ይወፅእ ፡ እምኔሁ ፡ ምስለ ፡ ደቂቁ ፡
55 እስመ ፡ አግብርተ ፡ ዚአየ ፡ እሙንቱ ፡ ደቂቀ ፡ እስራኤል ፡ እለ ፡
አውፃእኩክሙ ፡ እምነ ፡ ግብጽ ፡ አነ ፡ እግዚአብሔር ፡ አምላክክሙ ።

1 ወኢትግበሩ ፡ ለክሙ ፡ አማልክተ ፡ ግብረ ፡ እደ ፡ ሰብእ ፡ ወኢ XXVI 1—6
ግልፎ ፡ ወኢታቅሙ ፡ ለክሙ ፡ ሐወልተ ፡ እብን ፡ በውስተ ፡ ምድር
ክሙ ፡ ከመ ፡ ትስግዱ ፡ ላቲ ፡ እስመ ፡ አነ ፡ እግዚአብሔር ፡ አምላ
ክክሙ ። 2 ወዕቀቡ ፡ ሰንበትየ ፡ ወፍርሁ ፡ እምነ ፡ ቅዱሳንየ ፡ እስመ ፡
አነ ፡ እግዚአብሔር ፡ 3 ለእመ ፡ ሖርክሙ ፡ በትእዛዝየ ፡ ወዐቀብክሙ ፡
ኵነኔየ ፡ ወገበርክምዎ ፡ 4 እሁበክሙ ፡ ዝናመ ፡ በበ ፡ ዘመኑ ፡ ወም
ድርኒ ፡ ትሁብ ፡ እክለ ፡ ወዕፀወ ፡ ገዳምኒ ፡ ይሁብ ፡ ፍሬሆሙ ፡ 5 ወይ
ትረከብ ፡ ማእረር ፡ ምስለ ፡ ቀስሙ ፡ ወቀስም ፡ ይትረከብ ፡ ለዘርእ ፡
ወትበልዑ ፡ እክለክሙ ፡ ለጽጋብ ፡ ወትነብሩ ፡ እንዘ ፡ ትትአመኑ ፡
ውስተ ፡ ምድርክሙ ። 6 ወእሁበክሙ ፡ ሰላመ ፡ ውስተ ፡ ምድርክሙ ፡
ወትነውሙ ፡ ወአልቦ ፡ ዘያደነግፀክሙ ፡ ወአጠፍኦሙ ፡ ለአራዊተ ፡

---

51 ቤዘሁ፡ 52 ሕዳጠ፡ R* 55 ዚኣየ፡ sup ras 4 s. 5 litt scr Y* | እስ
ራኤል፡] ራ sup ras XXVI 1 ምድር፡ክሙ፡ 4 ዝናመ፡] 'ም፡ 5 ማእ
ረረ፡ | ለዘርእ፡ወትበልዑ፡] ዘርእ፡ወ sup ras | እክልክሙ፡ FHR

ዓመት፡ R | ሤጥ፡ወርቁ፡] ወርቀ፡ሤጡ፡ FHCG ወርቅ፡ሤጦ፡ R 52 ሕዳ FHCGR
ጠ፡ R* | ተረፈ፡] ተርፈ፡ FHCG pr ዘ R | ዓመተ፡ 1°] 'ት፡ FHCGR* | ዓመ
ቲሁ፡] 'ታቲሁ፡ R 53 ዐስበ፡ | ወአኮ፡ — በቅድሜሁ፡] ወኢያጽሕቦ፡ከመ፡
ቀዳሚ፡ C | ዘጻመወ፡ 55 አውፃእኩ፡ | ግብጽ፡] pr ምድረ፡ R | አነ፡] pr ወ
XXVI 1 om ለክሙ፡ 1° — ግብረ፡ R | om አማልክተ፡ | ሐውልተ፡] pr ም
ስለ፡ወኢታቅሙ፡ለክሙ፡ CGR | ላቲ፡] ሎቱ፡ CG 2 ሰንበታትየ፡ C | እግዚኣ
ብሔር፡] + አምላክክሙ፡ C 4 በበ፡ዘመኑ፡] በዘመኑ፡ FHCG በጊዜሁ፡ R |
እክለ፡] 'ላ፡ FHCG ፍሬሃ፡ R | ይሁብ፡] 'ቡ፡ R 5 ወይትራከብ፡ et ይትራከብ፡
FHCG | ቀስሙ፡] 'ም፡ | ወቀስም፡] 'ሚም፡ FHG + ኒ፡ | እክልክሙ፡ FHR

XXVI 7—17 Y ምድር ፡ እምነ ፡ ብሔርክሙ ፡ 7 ወትቀትልዎሙ ፡ ወይመውቱ ፡ በቅ
ድሜክሙ ፡ 8 ወ፭ ፡ እምኔክሙ ፡ ያነትዕዎሙ ፡ ለ፻ ፡ ወ፻ ፡ እምኔ
ክሙ ፡ ያነትዕዎሙ ፡ ለ፲፻ ፡ ወይወድቁ ፡ ጸላእትክሙ ፡ በቅድሜ
ክሙ ፡ በኀጺን ፡ 9 ወእኔጽር ፡ ወአዐብየክሙ ፡ ወአበዝኀክሙ ፡ ወአ
ቀውም ፡ ኪዳንየ ፡ ምስሌክሙ ። 10 ወትበልዑ ፡ ከራሜ ፡ ወከራሜ ፡
ከራሚ ፡ ወታወጽኡ ፡ ከራሜ ፡ ወታበውኡ ፡ ኀዲሰ ፡ 11 ወእተክል ፡
ማኅደርየ ፡ ኀቤክሙ ፡ ወኢታስቆርረክሙ ፡ ነፍስየ ፡ 12 ወአንሶሱ ፡
ምስሌክሙ ፡ ወእከውነክሙ ፡ አምላክክሙ ፡ ወአንትሙኒ ፡ ትከው
ኑኒ ፡ ሕዝብየ ፡ 13 እስመ ፡ አነ ፡ እግዚአብሔር ፡ አምላክክሙ ፡ ዘአ
ውፃእኩክሙ ፡ እምነ ፡ ምድረ ፡ ግብጽ ፡ እንዘ ፡ አግብርት ፡ አንትሙ ፡
ወሰበርኩ ፡ መዋቅሕቲክሙ ፡ ወአውፃእኩክሙ ፡ ገሃደ ። 14 ወእመሰ ፡
ኢሰማዕክሙኒ ። ወኢገበርክሙ ፡ ትእዛዝየ ፡ 15 አላ ፡ ክሕድክሙ ፡
ወተቈጥዐት ፡ ነፍስክሙ ፡ ከመ ፡ ኢትግበሩ ፡ ኵነኔየ ፡ ወትእዛዝየ ፡
ኵሎ ፡ ወከመ ፡ ኢትሕድጉ ፡ ሥርዐትየ ። 16 ወአነኒ ፡ ከማሁ ፡ እገብ
ረክሙ ፡ ወአመጽእ ፡ ላዕሌክሙ ፡ እኪተ ፡ ዐበቀ ፡ ወደዌ ፡ ሲሐ ፡
ወዘይደጕፅክሙ ፡ አዕዕምቲክሙ ፡ ወትትመሰው ፡ ነፍስክሙ ። ወት
ዘርኡ ፡ ለከንቱ ፡ ዘርአክሙ ፡ ወይበልዑክሙ ፡ 17 ወአቀውም ፡ ገጽየ ፡
ላዕሌክሙ ፡ ወትወድቁ ፡ ቅድመ ፡ ገጸ ፡ ፀርክሙ ፡ ወያነትዑክሙ ፡

---

6 ብሔርክሙ :] pr ምድርክሙ : ወእምነ : 9 ወእነጼር : | ኪዳንኣ : 10 ከራ
ሚ :] 'ሜ : | ኀዲሰ :] ሰ sup ras 11 ወኢታስቀርራክሙ : 15 ክሕድክሙ :]
ድ ex ዱ emend Y* | ወተቈጥዐት :] ተ sup ras | ነፍስክሙ :] ክ sup ras | ኢት
ግበሩ : 16 እገብረክሙ :] ረ ex ር emend Y* | ዘርእክሙ : R

FHCGR 7 በቅድሜክሙ :] + ፀርክሙ : C 8 ለ፻ :] ለ፻ : | ወ፻ :] ወ፻ : | ለ፲፻ :] ለእ
ልፍ : FHCG ለ፻ : R | ወይወድቁ :] ወይመውቱ : R 9 ወእኔጽር :] + ላዐ
ሌክሙ : 10 om ወከራሜ : R | ወታበውኡ :] ከመ : ታብኡ : 12 om ወአን
ሶሱ : ምስሌክሙ : R | አምላክክሙ : G 13 እምድረ : R | om አንትሙ : R
14 ኢሰማዐክሙኒ :] om ኒ et voc seq R 15 ክሕድክሙ :] pr ወ et + ኒ : R |
ከመ : — ኵሎ :] ኵነኔየ : ከመ : ኢትግበሩ : ኵሎ : ትእዛዝየ : | ኢትሕድጉ :] om ኢ
16 ወአነሂ : R | ወአመጽእ :] 'ኣ : | እኪተ :] ለእኪት : ante ላዐሌክሙ : R | ዐበ
ቀ : | ወዘይደጕጸክሙ : FHCG | አዕፅምቲክሙ :] አዐይንቲክሙ : | ወይበልዑ
ክሙ :] + ፀርክሙ : 17 om ገጸ : |

እለ፡ ይጸልኡክሙ፡ ወትነትዑ፡ እንዘ፡ አልቦ፡ ዘይዴግነክሙ፡ Y XXVI 18–26
18 ወእመሰ፡ እስከ፡ ዝንቱኒ፡ ኢሰማዕክሙኒ፡ ወእዌስከክሙ፡ መቅ
ሠፍተክሙ፡ ፯፡ መቅሠፍተ፡ በእንተ፡ ኀጢአትክሙ፡ 19 ወእሰብር፡
ጽእለተ፡ ትዕቢትክሙ፡ ወእሬስያ፡ ለክሙ፡ ለሰማይ፡ ከመ፡ ኀጺን፡
ወለምድርኒ፡ ከመ፡ ብርት፡ 20 ወይከውን፡ ለከንቱ፡ ኀይልክሙ።
ወኢትሁበክሙ፡ ምድር፡ ዘርአ፡ ወዕፀወ፡ ገዳምኒ፡ ኢይሁበክሙ፡
ፍሬሁ፡ 21 ወእመኒ፡ እምድኅረ፡ ዝንቱ፡ ሖርክሙ፡ ግድመ፡ ወኢ
ፈቀድክሙ፡ ትስምዑኒ፡ እዌስከክሙ፡ ፯፡ መቅሠፍተ፡ በከመ፡ ኀጣ
ውኢክሙ፡ 22 ወእፌኑ፡ ላዕሌክሙ፡ አራዊተ፡ ምድር፡ እኩየ፡ ወ
ይበልዑክሙ፡ ወያጠፍኡ፡ እንስሳክሙ፡ ወውሑዳን፡ ያተርፉክሙ፡
ወበድወ፡ ይሬስዩ፡ ፍናዊክሙ። 23 ወእመኒ፡ እስከ፡ ዝንቱ፡ ኢፈ
ራህክሙኒ፡ አላ፡ ሖርክሙ፡ ግድመ፡ ምስሌየ፡ 24 ወአሐወር፡ አነኒ፡
በመዓት፡ ግድመ፡ ምስሌክሙ፡ ወእትቤቀለክሙ፡ አነኒ፡ ምስብ
ዒተ፡ በእንተ፡ ኀጢአትክሙ፡ 25 ወአመጽእ፡ ላዕሌክሙ፡ መቅሠ
ፍተክሙ፡ እንተ፡ ታደነግፀክሙ፡ ወትትቤቀለክሙ፡ በቀለ፡ ኪዳ
ንየ፡ ወትጐዩ፡ እምውስተ፡ አህጉሪክሙ፡ ወእፌኑ፡ ሞተ፡ ላዕሌ
ክሙ፡ ወትገብኡ፡ ውስተ፡ እደ፡ ፀርክሙ፡ 26 ሶበ፡ አሕመመክሙ፡
ኀጢአ፡ እክል፡ ዘትሴሰዩ፡ ወያበስላ፡ ዓሥሩ፡ አንስት፡ ኅብስተ

18 መቅሠፍተክሙ፡] ′ትክሙ፡ R 19 ጽእላተ፡ 21 ግድመ፡] ገዳም፡
23 ምስሌየ፡ 24 ወአሐውር፡] የ፡ወ sup ras scr Y*, አ parv int lin scr Y^a
25 መቅሠፍትክሙ፡ 26 ኅብስትክሙ፡ bis (1° R) |

ዘይዴግነክሙ፡] ዘየድኅነክሙ፡ R 18 ወእመሰ፡] om ሰ | ዝንቱሂ፡ R | ወእ FHCGR
ዌስከክሙ፡] ወእዌስክ፡ (om ወ CR) | ኀጣይኢክሙ፡ (ኀጣው′ C) FHCG
19 ወትዕቢተክሙ፡ R | ወእሬስየ፡ R | ወለምድርክሙኒ፡ R 20 ዘርአ፡
FHCG | ወዕፀ፡ FHCG | ገዳምኒ፡] om ኒ R | ኢይሁበክሙ፡] ′ቡክሙ፡ R | ፍ
ሬሆሙ፡ R 21 ትስምዑኒ፡] ትሰ′ R om ኒ FG | መቅሠፍታተ፡ R | ኀጣይ
ኢክሙ፡ FHG ኀጢአትክሙ፡ R (item omn v 24) 22 እኩይ፡ FH እኩያነ፡
CGR | ወውሑዳነ፡ | ፍናዌክሙ፡ FHG 23 ኢፈራህክሙኒ፡] om ኒ FHGR |
ግድመ፡] ገዳመ፡ R 24 ወአሐውር፡] om ወ conj | በመዓት፡ግድመ፡] ord
inv R | ወእትቤቀለክሙ፡] ወእቀትለክሙ፡ FH ወእቀሥፈክሙ፡ G 25 መቅ
ሠፍተክሙ፡] መጥባሕተ፡ | ታደነግፀክሙ፡] ትዴግነክሙ፡ | ወትጕይዩ፡ | እምው
ስተ፡] om እም FHCG 26 ኀጣእ፡ FH | ዘትሴስዩ፡ FHCG(?) | ዓሥሮን፡R |

Y ክሙ ፡ በ፳ ፡ እቶን ፡ ወእሁበክሙ ፡ ኅብስተክሙ ፡ በመድሎት ፡ ወ
XXVI 27—35 ትበልዑ ፡ ወኢትፀግቡ ። 27 ወእመሂ ፡ እስከ ፡ ዝንቱ ፡ ኢሰማዕክሙኒ ፡
አላ ፡ ሖርክሙ ፡ ምስሌየ ፡ ግድመ ፡ 28 ወአሐውር ፡ አነኒ ፡ ምስሌ
ክሙ ፡ በመዐትየ ፡ ግድመ ፡ ወእቀሥፈክሙ ፡ አነኒ ፡ ምስብዒተ ፡
በከመ ፡ ኀጣውኢክሙ ፡ 29 ወትበልዑ ፡ ሥጋ ፡ ደቂቅክሙ ፡ ወአዋ
ልዲክሙ ፡ 30 ወእደመስስ ፡ ምስለክሙ ፡ ወእሴሩ ፡ ግብረ ፡ እደዊ
ክሙ ፡ ለዕፀው ፡ ወእዝሩ ፡ አብድንቲክሙ ፡ ላዕለ ፡ ምስለ ፡ አማል
ክቲክሙ ፡ ወትትቌጥዐክሙ ፡ ነፍስየ ፡ 31 ወእገብሮን ፡ ለአህጉሪክሙ ፡
መዝብረ ፡ ወእደመስስ ፡ ቅድሳቲክሙ ፡ ወኢያዔኑ ፡ መዐዛ ፡ መሥዋ
ዕትክሙ ። 32 ወእሬስያ ፡ አነ ፡ ለምድርክሙ ፡ በድወ ፡ ወይደመሙ ፡
በእንቲአሁ ፡ ፀርክሙ ፡ እለ ፡ ይነብሩ ፡ ውስቴታ ፡ 33 ወእዘርወክሙ ፡
እለ ፡ ውስተ ፡ አሕዛብ ፡ ወአጠፍአክሙ ፡ በኀበ ፡ ሖርክሙ ፡ በመጥ
ባኅት ። ወትከውን ፡ ምድርክሙ ፡ በድወ ፡ ወአህጉሪክሙ ፡ ይከውን ፡
መዝብረ ፡ 34 ወይእቲ ፡ አሚረ ፡ ይኤድማ ፡ ለምድር ፡ ሰናብቲሃ ፡ በ
ኵሉ ፡ መዋዕለ ፡ ሙስናሃ ፡ ወአንትሙኒ ፡ ትሄልዉ ፡ ውስተ ፡ ምድረ ፡
ጸላእትክሙ ። ወይእተ ፡ አሚረ ፡ ታሰነብት ፡ ምድር ፡ ወይኤድማ ፡
ለምድር ፡ ሰናብቲሃ ፡ በኵሉ ፡ መዋዕለ ፡ ሙስናሃ ። 35 ወታሰነብት ፡

ወኢትፀግቡ ፡] ኢ parv int lin scr Y^a, R 30 ምስልክሙ ፡ | አማልክቲክሙ ፡] ክ 2° sup ras 31 ለአህጉሪክሙ ፡] om አ | ወኢያዔኑ ፡ | ምሥዋዕትክሙ ፡ 32 አነ ፡ parv int lin scr Y^a | በእንቲአሁ ፡] አ parv int lin scr Y^a 33 በኀበ ፡] በ 1° parv int lin scr Y^a 34 ይኤድማ ፡] ኤ parv int lin scr Y^a (vid) | መዋዕለ ፡ 1°] 'ል ፡ R | ተሰናብት ፡

FHCGR ወይሁባክሙ ፡ ('በክሙ ፡ R) | ውብልዑ ፡ R | ወትጸግቡ ፡ R 27 ሖርኩ ፡ R 28 ወአነኒ ፡ (om ወ R) አሐውር ፡ | በመዐት ፡ | በምስብዒት ፡ FHCG | ኀጣይኢክሙ ፡ 29 ወአዋልዲክሙ ፡] ወትበልዑ ፡ ሥጋ ፡ አዋ' FHCG ወሥጋ ፡ አዋ' R 30 ወእደምስስ ፡ R | ምስሌክሙ ፡ | ዘዕፀው ፡ C | ወእዘሩ ፡ FHGR ወእዜሩ ፡ C | ወትትቈጥዐክሙ ፡ FH ወትትቈጥዓክሙ ፡ (ትቈጥ sup ras 2 litt scr R^1) R 31 ለአህጉሪክሙ ፡ R | መሥዋዕቲክሙ ፡ FHCG 32 ወይደመሙ ፡ C | በእንቲአሃ ፡ 33 om እለ ፡ | ወታጠፍአክሙ ፡ CR | በመጥባኅት ፡] om በ CR | ወአህጉሪክሙኒ ፡ R | ይከውን ፡] 'ና ፡ R 34 ወይእተ ፡] om ወ FHGR | ሙስናሃ ፡ 1°] om ሃ R

ከመ ፡ ኢያሰንበተት ፡ በሰንበትክሙ ፡ ከመ ፡ ሀለውክሙ ፡ ትነብሩ ፡ Y XXVI 36—43
ውስቴታ ። 36 ወለእመ ፡ ተረፈኒ ፡ እምኔክሙ ፡ አመጽእ ፡ ድንጋፄ ፡
ውስተ ፡ ልቦሙ ፡ በምድረ ፡ ርስቶሙ ፡ ወይሜምዖ ፡ እምድምፀ ፡
ቈጽል ፡ ዘይትሐወስ ፡ ወይነትዖ ፡ ከመ ፡ ዘይነትዖ ፡ እምፀር ፡ ወይ
ወድቁ ፡ እንዘ ፡ ይዴግኖሙ ። 37 ወይትዔወሮ ፡ ብእሲ ፡ ለእኁሁ ፡
ከመ ፡ ዘውስተ ፡ ቀትል ፡ እንዘ ፡ አልቦ ፡ ዘይዴግኖሙ ፡ ወኢትክሉ ፡
ተቃውሞቶሙ ፡ ለፀርክሙ ፡ 38 ወትጠፍኡ ፡ በውስተ ፡ አሕዛብ ፡ ወ
ትውሕጠክሙ ፡ ምድረ ፡ ፀርክሙ ፡ 39 ወእለ ፡ ተርፉ ፡ እምኔክሙ ፡
ይደመሰሱ ፡ በእንተ ፡ ኀጣውኢሆሙ ፡ ወበእንተ ፡ ኀጣይአ ፡ አበዊ
ሆሙ ፡ ወይትመሰዉ ፡ በምድረ ፡ ዐሮሙ ፡ 40 ወያየድዑ ፡ ኀጣውኢ
ሆሙ ፡ ወኃጣይአ ፡ አበዊሆሙ ፡ ከመ ፡ ክሕዱኒ ፡ ወተዐወሩኒ ፡ ወ
ከመ ፡ ሖሩ ፡ ግድመ ፡ በቅድሜየ ፡ 41 ወአነኒ ፡ ሖርኩ ፡ ምስሌክሙ ፡
ግድመ ፡ በመዐትየ ፡ ወአጠፍኦሙ ፡ በምድረ ፡ ፀሮሙ ፡ ይእተ ፡ አ
ሚረ ፡ ይትኀፈር ፡ ልቦሙ ፡ ወኢኮነ ፡ ግዙረ ። ወይእተ ፡ አሚረ ፡
ይገንዩ ፡ ለኀጣውኢሆሙ ፡ 42 ወእዜክር ፡ ኪዳንየ ፡ ዘምስለ ፡ ያዕቆብ ፡
ወኪዳንየ ፡ ዘምስለ ፡ ይስሐቅ ፡ ወኪዳንየ ፡ ዘምስለ ፡ አብርሃም ፡ እዜ
ክር ። ወለምድርኒ ፡ እዜክራ ፡ 43 ወተኀድግ ፡ ምድር ፡ እምኔሆሙ ፡
ይእተ ፡ አሚረ ፡ ትትወከፍ ፡ ሰንበቲሃ ፡ ሶበ ፡ ተማሰነት ፡ በእንቲአ

---

36 ደንጋፄ፡ 37 ለእኁሁ፡] እኁሁ sup ras scr Y* 38 ወትወሕጠክሙ፡
41 ይትኃፈሩ፡ | ግዙሩ፡ 42 ዘምስለ፡ 2°] om ስ a fin pag | እዜክራ፡] ’ር፡

---

35 ኢያሰንበተት፡] ኢአሰ’ FHCG | በሰንበታቲክሙ፡ CR | ከመ፡ 2°] አመ፡ | ሀ FHCGR
ሎክሙ፡ R 36 ወለእመ፡ተረፈኒ፡] ወለእለ፡ተርፉኒ፡ FHCG ወእ፡ (sic)
ተረፉኒ፡ R | እምኔክሙ፡] ምስሌክሙ፡ R | ርስቶሙ፡] ፀርክሙ፡ G | ዘይነትዑ፡]
’ዕ፡ | ይዴግኖሙ፡] pr አልቦ፡H 37 ወይትዔወሩ፡ R 38 ምድር፡እምፀ
ርክሙ፡ R 39 ተርፉ፡] ተረፉ፡ R + ኒ፡ | ኀጣውኢሆሙ፡] ኀጣይ’ FH ኀጢ
አቶሙ፡ R | ወይትመሰዉ፡] om ወ 40 ኀጣውኢሆሙ፡] ኀጣይአሙ፡ FHCG
ኃጣይኢሆሙ፡ R | ቅድሜየ፡ R 41 ምስሌክሙ፡] ’ሆሙ፡ post ግድመ፡
R | በመዐት፡ | ወአጥፍኦሙ፡ FHCG | በምድረ፡] በእደ፡ R | ዘኢኮነ፡ | ወይ
እተ፡] ወው’ R | ለኀጣይኢሆሙ፡ FHR 42 ወእዜክር፡ et እዜክር፡ et እዜ
ክራ፡ 43 ወትትኀደግ፡ | ይእተ፡] pr ወ C | ትትወከፍ፡] ’ዌከፍ፡ CG + ም
ድር፡ | ሰናብቲሃ፡ CR | ተማሰነት፡] + ምድር፡ bis R |

XXVI 44—46 Y ሆሙ ፡ ወእሙንቱኒ ፡ ይትወከፉ ፡ ኀጣውኢሆሙ ፡ እስመ ፡ ተዐወሩ ፡
ኵነኔየ ፡ ወተቈጥዐት ፡ ነፍሶሙ ፡ ትእዛዝየ ፡ [44] ወአከ ፡ እንዘ ፡ ሀለዉ ፡
ውስተ ፡ ምድረ ፡ ጸላእቶሙ ፡ ዘተዐወርክዎሙ ፡ ወኢተቈጣዕክዎሙኒ ፡
ከመ ፡ አጥፍኦሙ ፡ እስመ ፡ ኀደጉ ፡ ኪዳንየ ፡ ዘኀቤሆሙ ፡ እንዘ ፡
አነ ፡ እግዚአብሔር ፡ አምላኮሙ ፡ [45] ተዘኪርየ ፡ ኪዳንየ ፡ ዘኀቤሆሙ ፡
ዘቀዳሚ ፡ ዘአውፃእክዎሙ ፡ እምነ ፡ ግብጽ ፡ እምነ ፡ ቤተ ፡ ቅኔት ፡
እንዘ ፡ ይሬእዩ ፡ አሕዛብ ፡ ከመ ፡ እኩኖሙ ፡ አምላኮሙ ፡ አነ ፡ እግ
ዚአብሔር ። [46] ዝንቱ ፡ ትእዛዝ ፡ ወኵነኔ ፡ ወሕግ ፡ ዘወሀበ ፡ እግዚ
አብሔር ፡ ማእከሎ ፡ ወማእከሎሙ ፡ ለደቂቀ ፡ እስራኤል ፡ በደብረ ፡
ሲና ፡ ውስተ ፡ እደ ፡ ሙሴ ።

XXVII 1—6 [1] ወነበበ ፡ እግዚአብሔር ፡ ለሙሴ ፡ ወይቤሎ ። [2] ንግሮሙ ፡ ለደ
ቂቀ ፡ እስራኤል ፡ ወበሎሙ ፡ ብእሲ ፡ እመበ ፡ ዘበጽዐ ፡ ለእግዚአብ
ሔር ፡ ብዕዓተ ፡ ሀየንተ ፡ ቤዛ ፡ ነፍሱ ፡ [3] ወይኩን ፡ ሤጡ ፡ ለተባዕት ፡
ዘእም፳ ፡ ዓም ፡ እስከ ፡ ፷ ፡ ዓም ፡ ይከውን ፡ ሤጡ ፡ ፶ ፡ ዲድርክም ፡
ብሩር ፡ በመዳልው ፡ ዘቅዱስ ። [4] ወለአንስትሰ ፡ ይከውን ፡ ሤጣ ፡ ፴ ፡
ዲድርክም ። [5] ወእመሰ ፡ ዘ፭ ፡ ዓም ፡ እስከ ፡ ፳ ፡ ወይከውን ፡ ሤጡ ፡
ለተባዕት ፡ ፳ ፡ ዲድርክም ፡ ወለአንስትሰ ፡ ፲ ፡ ዲድርክም ። [6] ወእ
መሰ ፡ ዘ፩ ፡ ወርኅ ፡ እስከ ፡ ፭ ፡ ዓም ፡ ይከውን ፡ ሤጡ ፡ ለተባዕት ፡

44 ዘተዐወርክምዎሙ ፡ | ወኢተቈጣዕክዎሙኒ ፡] ም parv int lin post ክ scr Y[a], punct int ሙ et ኒ XXVII 1 tot vers rubr 3 ዲድርክም ፡] 'ሙ ፡ (item v 5) | om ብሩር ፡ — 4 ዲድርክም ፡ 5 om ወለአንስትሰ ፡ ፲ ፡ ዲድርክም ፡

FHCGR ይትዌከፉ ፡ CG | ኀጣይኢሆሙ ፡ FHR 44 ወኢተቈጣዕክዎሙኒ ፡] om ኒ FH CG | ኪዳንየ ፡] pr ሕግየ ፡ ወ R | እንዘ ፡ 2°] እስመ ፡ CR 45 ኪዳንየ ፡ ዘኀቤሆሙ ፡] ኪዳኖሙ ፡ | ዘአውፃእክዎሙ ፡] ዘአመ ፡ አው' | እምነ ፡ 1°] እምድረ ፡ R + ምድረ ፡ FHCG | እምቤተ ፡ | ቅንየት ፡ CGR | ይሬእዩ ፡] ይሬኢ ፡ FHCG + ኵሎሙ ፡ R 46 ዝንቱ ፡] + ውእቱ ፡ | ዘወሀቦሙ ፡ R | ማእከሎ ፡] 'ሌሁ ፡ CR | ወማእከለ ፡ ደቂቀ ፡ | ውስተ ፡] በ C XXVII 2 ብእሲ ፡] + ብእሲ ፡ CR | ለእግዚአብሔር ፡] post ነፍሱ ፡ 3 ዘእም፳ ፡] om ዘእም R | ይከውን ፡] ይኩን ፡ R | ዲድረክመ ፡ FH (ubique) 4 ሤጡ ፡ R 5 ዘ፭ ፡] ዘእም፭ ፡ | እስከ ፡ ፳ ፡] + ዓም ፡ | ወይከውን ፡] ይኩን ፡ R om ወ | ፲ ፡ ዲድርክም ፡] ፳ዲ' | ዲድርክም ፡ 2°] + ብሩር ፡ C 6 ዘ፩ ፡] ዘእም፩ ፡ | ይኩን ፡ R |

፳ ፡ ዲድርክም ፡ ብሩር ። ወለአንስትሰ ፡ ፲ ፡ ዲድርክም ፡ ብሩር ፡ Y XXVII 7—15
7 ወእመሰ ፡ ዘ፷ ፡ ዓም ፡ ወላዕሉ ፡ እምኔሁ ፡ ለእመ ፡ ተባዕት ፡ ይኩን ፡
ሤጡ ፡ ዐሥሩ ፡ ወኃምስ ፡ ዲድርክም ፡ ብሩር ፡ ወለአንስትሰ ፡ ዐሥሩ ፡
ዲድርክም ። 8 ወእመሰ ፡ ኀጡእ ፡ ውእቱ ፡ ለአምጣነ ፡ ሤጡ ፡ ይቀ
ውም ፡ ቅድመ ፡ ካህን ፡ ወይበጽዖ ፡ ሤጦ ፡ ካህን ፡ በአምጣነ ፡ ቦቱ ፡
ውስተ ፡ እደዊሁ ፡ ዘይክል ፡ ውእቱ ፡ ዘበጽዐ ፡ ከማሁ ፡ ይበጽዖ ፡
ካህን ፡ ሤጦ ፡ 9 ወእመሰ ፡ እምነ ፡ እንስሳ ፡ እምውስተ ፡ ዘይከውን ፡
ለአብኦ ፡ ቍርባን ፡ ለእግዚአብሔር ፡ ዘአምጽአ ፡ እምውስተ ፡ ቅ
ዱስ ። 10 ወኢይዌልጦ ፡ ሣናየ ፡ በእኩይ ፡ ወእኩየ ፡ በሠናይ ። ወእ
መሰ ፡ ወልጦ ፡ ወለጦ ፡ ለእንስሳ ፡ በዘ ፡ ዘውጉ ፡ ይከውኖ ፡ ወተው
ላጡኒ ፡ ቅዱስ ፡ ውእቱ ፡ 11 ወእመሰ ፡ እምዙሉ ፡ ርኩስ ፡ ዘያበውኡ ፡
እምኔሁ ፡ ቍርባነ ፡ ለእግዚአብሔር ፡ ታቀውሞ ፡ ለውእቱ ፡ እንስሳ ፡
ቅድመ ፡ ካህን ፡ 12 ወይበጽዖ ፡ ሤጦ ፡ ካህን ፡ ማእከለ ፡ ሠናዩኒ ፡ ወማ
እከለ ፡ እኩዩኒ ፡ ወበከመ ፡ በዕዖ ፡ ካህን ፡ ከማሁ ፡ ይከውን ። 13 ወእ
መሰ ፡ ቤዝዎ ፡ ቤዘዎ ፡ ይዌስክ ፡ ፳ ፡ እዴሁ ፡ ላዕለ ፡ ሤጡ ፡ 14 ወእ
መሰ ፡ በጽዐ ፡ ብእሲ ፡ ቤቶ ፡ ለእግዚአብሔር ፡ ወቀደሶ ፡ ወይበጽዖ ፡
ሤጦ ፡ ካህን ፡ ማእከለ ፡ ሠናይት ፡ ወማእከለ ፡ እኪት ፡ ወበአምጣነ ፡
በዕዐ ፡ ሤጦ ፡ ካህን ፡ ትከውን ። 15 እስመ ፡ ውእቱ ፡ ዘበጽዐ ፡ ቤዘዎ ፡

---

6 ወለአንስትሰ፡ — 7 ዘ፷፡ sup ras 7 s. 8 litt et in marg et int lin scr Y^a
8 ለአምጣነ፡] በአ' | ሤጦ፡ 1°] ሤጡ፡ 10 ሣናየ፡] 'ይ፡ (item v 33) | ወእ
ኩየ፡] 'ይ፡ (item v 33) | ወለጦ፡] 'ጠ፡ C | ዘውጉ፡ | ወተውለጡኒ፡ (simil v 33)
11 ታቀውም፡ 13 ቤዘዎ፡ቤዝዎ፡

፲፡] ፲፡ R 7 ዘ፷፡] ዘእም፷፡ | ወላዕሉ፡] ዘላ' R | om እምኔሁ፡ | ተባዕት፡] FHCGR
+ ኦ፡ R | ይከውን፡ FHCG | ዲድርክም፡ 2°] + ብሩር፡ C 8 ወእመሰ፡]
ለእመ፡ R | om ለአምጣነ፡ሤጡ፡ R | እዴሁ፡ | ዘይክል፡] pr በ FHCG pr ቦ R
9 እምነ፡] እምውስተ፡ FHCG | om እምውስተ፡ 1° R | ለእግዚአብሔር፡] + እ
ምኔሁ፡ለእግዚአብሔር፡ om R 10 ወኢይዌልጦ፡] 'ጥ፡ CR | ወእኩየ፡] ወ
ኢእ' FHCG (item v 33) | ወለጦ፡] 'ጠ፡ C om R | ለእንስሳ፡] om ለ FHCG |
በዘውጉ፡ R | ወተውላጡኒ፡] om ወ C 11 ርኩስ፡] pr እንስሳ፡ | ዘኢያበ
ውኡ፡ 12 ይከውን፡] + ሤጡ፡ C 14 ወቀደሶ፡] 'ሳ፡ CG 'ሰ፡ R | ሤጦ፡ 1°]
ሤጣ፡ CGR | በፅዐ፡ 2°] 'ዓ፡ | ሤጦ፡ 2°] ሤጣ፡ FHCG ሤጠ፡ R | ትከውን፡]
pr ከማሁ፡ 15 እስመ፡] ወእመሰ፡ | ዘበፅዓ፡ FHCG |

XXVII 16—24 Y ለቤቱ ፡ ይዌስክ ፡ ኅዕለ ፡ ወርቀ ፡ ሤጡ ፡ ኃምስተ ፡ እዴሃ ፡ ወትገብእ ፡
ሎቱ ፡ 16 ወእመሰ ፡ እምገራህቲሁ ፡ ዘዘ ፡ ዚአሁ ፡ በፅዐ ፡ ብእሲ ፡ ለእ
ግዚ.አብሔር ፡ ወይሬስዩ ፡ ሤጦ ፡ በአምጣነ ፡ እትወተ ፡ እክል ። ዘመ
ስፈርት ፡ ዘሥገም ፡ ፶ ፡ ብሩር ። 17 ወእመሰ ፡ እምነ ፡ ዓመት ፡ ዘሕድ
ገት ፡ በፅዐ ፡ ለገራህቱ ፡ ውእቱ ፡ ከመ ። ሐሳበ ፡ ሤጡሰ ፡ 18 ወእመሰ ፡
በዓመት ፡ ዘእምድኅረ ፡ ተኅድጎት ፡ በፅዐ ፡ ለገራህቱ ፡ የኀስብ ፡ ሎቱ ፡
ካህን ፡ ወርቆ ፡ ለዓመት ፡ ዘተረፈ ፡ እስከ ፡ ዓመተ ፡ ኅድገት ፡ ወይገ
ድፍ ፡ ሎቱ ፡ እምሤጡ ፡ 19 ወእመሰ ፡ ለሊሁ ፡ በፅዐ ፡ ለገራሁ፡ ፡ ወ
ቤዘዋ ፡ ይዌስክ ፡ ዲበ ፡ ወርቃ ፡ ሤጠ ፡ ፭ ፡ እዴሃ ፡ ወትገብእ ፡ ገራ
ህቱ ። 20 ወእመሰ ፡ እምድኅረ ፡ ቤዘዋ ፡ ለገራህቱ ፡ ሤጠ ፡ ኀበ ፡ ካልእ ፡
ብእሲ ፡ ኢይቤዝዋ ፡ እንከ ፡ ዳግመ ፡ 21 አላ ፡ ትከውን ፡ ገራህቱ ፡ ቅ
ድስተ ፡ ወስብሓተ ፡ ለእግዚ.አብሔር ። ወበዓመተ ፡ ሕድገትኒ ፡ ውፅ
እት ፡ ይእቲ ፡ እምኔሁ ፡ ወኢትግባእ ፡ ሎ፡ ፡ ከመ ፡ ምድር ፡ እንተ ፡
ፍልጥ ፡ ለካህን ፡ በደወሉ ፡ ትከውን ፡ 22 ወእመኒ ፡ እምነ ፡ ገራህት ፡
ዘተሣየጠ ፡ በፅዐ ፡ ለእግዚ.አብሔር ፡ እምነ ፡ ዘኮነ ፡ ደወሉ ፡ 23 ይኅ
ስብ ፡ ሎቱ ፡ ካህን ፡ ከመ ፡ ሤጡ ፡ እምነ ፡ ዓመተ ፡ ኅድገት ፡ ወይሁብ ፡
ሤጠ ፡ በይእቲ ፡ ዕለት ፡ ብፅዓቱ ፡ ለእግዚ.አብሔር ፡ 24 ወበዓመተ ፡
ኅድገት ፡ ይገብእ ፡ ውእቱ ፡ ገራህት ፡ ለዝከቱ ፡ ብእሲ ፡ ዘእምኀቤሁ ፡

16 om ወእመሰ ፡ 18 ዓመተ ፡] 'ት ፡ (item v 23) 19 ወቤዘዋ ፡ (simil v 20) ¦
ወታገብእ ፡ 21 በደወሉ ፡ 23 ሤጦ ፡] 'ጡ ፡

FHCGR ኅዕለ ፡] 'ሌሃ ፡ R | ሤጣ ፡ FHCG ሤጦ ፡ R 16 እምገራውሂሁ ፡ ('ክሙ ፡ R) |
ዘዚአሁ ፡ FHCG | ወይሬስዮ ፡ R | እክሉ ፡ | ዘመስፈርት ፡] በመስፈርተ ፡ + ቆሩ ፡
(ቆሮስ ፡ CGR) | ዘሰገም ፡ CGR | ፶ ፡] om R + ዲድርክመ ፡ C 17 ዓመተ ፡
ኅድገት ፡ | ክመ ፡] ከመ ፡ CGR | ሤጡሰ ፡] om ሰ CGR 18 ተኀድጎት ፡] ኅድ
ገት ፡ | በፀዓ ፡ FHCG | ዘተርፈ ፡ FHCG 19 በፀዐ ፡] 'ዓ ፡ pr H | ወቤዘዋ ፡] om ወ
ante ለገራህቱ ፡ R | om ዲበ ፡ R | ሤጣ ፡ C ሤጦ ፡ R | ወትገብእ ፡] + ሎቱ ፡
20 ሤጣ ፡ ('ጣ s. 'ጠ R) 21 ወስብሕተ ፡ | ወፀአት ፡ R | ወኢትገብእ ፡ | ፍል
ጥት ፡ C 22 ወእመኒ ፡] 'ሰ ፡ | ገራውህ ፡ | ዘኢኮነ ፡ ዘደወሉ ፡ 23 የሐስብ ፡ |
ከመ ፡] ክበበ ፡ FHCG ዘበበ ፡ R | ብፀዓቱ ፡] 'ተ ፡ C 'ተ ፡ R 24 ወበዓመቲሁ ፡
R | ይገባእ ፡ R |

ተሰይጠ ፡ እስመ ፡ ደወለ ፡ ዚአሁ ፡ ውእቱ ፡ ወምድሩ ፡ 25 ወኵሉ ፡ Y XXVII 25—32
ሤጡ ፡ በመዳልው ፡ ቅዱስ ፡ ይኩን ፡ ፳ ፡ አበሊ ፡ ለ፩ ፡ ዲድርክም ፡
26 ወኵሉ ፡ በኵሩ ፡ ዘይትወለድ ፡ ውስተ ፡ እንስሳከ ፡ ለእግዚአብሔር ፡
ውእቱ ። ወአልቦ ፡ ዘይትቄለጦ ፡ ወኢመኑሂ ፡ እመኒ ፡ ላህም ፡ ወእ
መኒ ፡ በግዕ ፡ ለእግዚአብሔር ፡ ውእቱ ። 27 ወእመሰ ፡ እምእንስሳ ፡
ዘርኩስ ፡ ይቄልጥ ፡ በኀበ ፡ ሤጡ ፡ ወይቄስክ ፡ ኃምስተ ፡ እዴሁ ፡
ላዕሌሁ ፡ ወይገብእ ፡ ሎቱ ፡ ወእመሰ ፡ ኢቤዘዎ ፡ ይሣየጥዎ ፡ በኀበ ፡
ሤጡ ፡ 28 ወኵሉ ፡ መባእ ፡ ዘአብአ ፡ ሰብእ ፡ ለእግዚአብሔር ፡ እም
ኵሉ ፡ ዘቦ ፡ እምሰብእ ፡ ወእስከ ፡ እንስሳ ፡ ወእመኒ ፡ ገራህት ፡ ዘደ
ወሉ ፡ ኢይሣየጥዎ ፡ ወኢይቤዘውዎ ። ወኵሉ ፡ መባእ ፡ ዘአብአ ፡
ቅዱስ ፡ ዘቅዱሳን ፡ ውእቱ ፡ ለእግዚአብሔር ፡ 29 ወኵሉ ፡ መባእ ፡
ዘአብኡ ፡ ሰብእ ፡ ዘይከውን ፡ ኢይትቤዘው ፡ እስከ ፡ አመ ፡ ይመ
ውት ። 30 ወኵሉ ፡ ዓሥራታ ፡ ለምድር ፡ ዘእምዘርአ ፡ ምድር ፡ ወእ
መኒ ፡ ዘእምፍሬ ፡ ዕፅ ፡ ለእግዚአብሔር ፡ ቅዱስ ፡ ለእግዚአብሔር ፡
31 ወእመሰ ፡ ቤዝዎ ፡ ቤዘዎ ፡ ሰብእ ፡ ዓሥራቲሁ ፡ ይቄስክ ፡ ላዕሌሁ ፡
ኃምስተ ፡ እዴሁ ፡ 32 ወኵሉ ፡ ዓሥራት ፡ ዘላህም ፡ ወዘበግዕ ፡ ወኵሉ ፡
ዘይነድእ ፡ በበትር ፡ ለኆልቆ ፡ ቅዱስ ፡ ውእቱ ፡ ዓሥራቲሁ ፡ ለእግ

---

26 እመኒ ፡] እምነ ፡ 31 ሰብአ ፡ 32 ዓሥራት ፡] 'ረት ፡ | ዘይነድእ ፡] ድ invisib in sinu

---

ተማየጠ ፡ FHGR | ወምድሩ ፡] om ወ R 25 ሤጥ ፡ | በመዳልወ ፡ R | om FHCGR ፳ ፡ R 26 ወዙሉ ፡] om ወ R | በዙር ፡ CGR | ዘይቄልጦ ፡ CG | ወኢመኑሂ ፡] om ወኢ | ወለእመኒ ፡ R | om ውእቱ ፡ 2° R 27 ይቄልጥ ፡] 'ጦ ፡ FHCG 'ጥዎ ፡ R | በኀበ ፡ bis] በሐሳበ ፡ | ወያገብእ ፡ R | ይማየጥዎ ፡] ይሠይ' FHCG ይሚጥዎ ፡ R 28 መባእ ፡ ዘአብአ ፡] ኅሩም ፡ ዘኀረሙ ፡ G | እምዙሉ ፡] እምነ ፡ ዙሉ ፡ | ዘቦ ፡] ዘአብአ ፡ R | እምሰብእ ፡] om እም R* | ወእስከ ፡] om ወ | ኢይሠይጥዎ ፡ FHCG ኢይሚጥዎ ፡ R | ወኢያቤዝውዎ ፡ ('ዝዎ ፡ R) | ወዙሉ ፡ 2°] om ወ | om ዘአብአ ፡ 2° 29 መባእ ፡ ዘአብኡ ፡] ኅሩም ፡ ዘየኀርሙ ፡ G | ሰብአ ፡ FHCG(?) 30 ዓሥራቲሃ ፡ R | ለእግዚአብሔር ፡ 1°] ዘእግዚአብሔር ፡ R | ቅዱስ ፡] + ውእቱ ፡ 31 om ቤዝዎ ፡ R | እዴሁ ፡] ዲድርክመ ፡ R 32 ዘይትነዳእ ፡ | ለኆልቆ ፡] ለኍልቆ ፡ FHCG ለኍልቈ ፡ R | ዓሥራቲሁ ፡] pr ወ + ኒ ፡ R

Y ዚአብሔር ፡ 33 ወኢይዌልጥዎ ፡ ሠናየ ፡ በእኩይ ፡ ወእኩየ ፡ በሠናይ ።
XXVII 33, 34 ወእመሰ ፡ ወለጠ ፡ ቅዱስ ፡ ውእቱ ፡ ተውላጡ ፡ ኢትቤዝዉ ፡ 34 ዝን
ቱ ፡ ውእቱ ፡ ትእዛዝ ፣ ዘአዘዘ ፡ እግዚአብሔር ፡ ለሙሴ ፡ በደብረ ፡
ሲና ፡ ከመ ፡ ይንግሮሙ ፡ ለደቂቀ ፡ እስራኤል ።

Explicit: ተፈጸመ ፡ ኦሪት ፡ ዘሌዋዊያን ፡፡ Y*

FHCGR 33 ሠናየ ፡ — በሠናይ ፡] ኢበሠናየ ፡ ወኢበእኩየ ፡ (sic), quae hoc comma seq: ወእመሰ ፡ ወለጥዎ ፡ ይዌልጥዎ ፡ በሠናይ ፡፡ | ወለጠ ፡] ወልጠ ፡ ወለጠ ፡ | ወኢይት ቤዘው ፡ FHCG . 34 ዝንቱ ፡] pr ወ R | እግዚአብሔር ፡] + እግዚእ ፡ R | ይን ግሮሙ ፡] + ቃሎ ፡ R

CORRECTIONS.

EXODUS

II 3 (notes), *after* ኦስፌሊጣ *add* ፡
22 (notes), *after* FH *add* (marg)
III 22, *for* ወእምኅደረታ፡ *read* 'ርታ፡
(notes), *for* FHCG *read* FCG *and add* ወእምኅዳሬታ፡ H (Dillm. Lex., col. 614)
VI 23 (notes), *before* ወኢታማር፡ *insert* ወአቢዩድ፡ FH (item cap 24 v 9 cap 28 v 1) |
VII 29 (notes), *after* ወየዓርግ፡] *insert* 'ዐርግ፡
VIII 6 (notes), *after* ወይቤሎሙ፡ *insert*]
IX 7, *before* ፈርዖን፡ (2°) *insert* በ
(notes, first series), *after* Yᵃ *add* | በፈርዖን፡] om በ
29 (notes, first series), *after* ል *insert* 1°
X 19 (notes), *after* CG *add* |
XI 1 (notes), *for* CG *read* G(C?)
XII 15, *for* እምዐበት፡ *read* እምዐ'
XIV 2, *for* ወገብኡ፡ *read* ወይግብኡ፡
13 (notes, first series), *before* ትሬእዎሙ፡ *insert* ትሬእይዎሙ፡]
XVI 10 (notes), *after* እስራኤል፡ *add* |
XX 5 (notes), *after* ዐበት፡ *omit* R
XXI 2 (notes), *after* ክረምት፡ *omit* 2°
XXIII 5 (notes), *for* ወአሕየለ፡ *read* ወአሐ'
XXV 12, *for* ምስማከ፡ *read* 'ከ፡
19 (notes, first series), *for* እም *read* እመ
(ditto), *after* ኪሩብ፡ (twice) *read* 2°
22 (notes), *for* (cf v 9) *read* (cf v 10)
29 (notes, second series), *for* መዐርፊየ፡ *read* መዓ'
XXVI 13 (notes), *for* HR *read* HRᵃ
16 (notes), *for* CR *read* CRᵃ
17, *for* ሰዓምድ፡ *and* ዓምደ፡ *read* ሰዐ' *and* ዐ'
(notes, first series), *before* ሲይብተራ፡ *insert* ሰዐምድ፡] ሰዓ' | ዐምደ፡] ዓ' |
XXVII 11 (notes), *for* ከመዝ፡] ከማሁ፡ *read* ከማሁ፡] ከመዝ፡
XXVIII 14 (notes, first series), *after* ጽፍሮ፡ *insert* 1°
XXIX 37 (notes), *after* ወኵሉ፡ *insert* |

XXX 1 (notes, first series), *for* 1 *read* 2
3 (notes), *after* ወምድሬ፡ | *insert* ወአረፍታ፡ |
4 (notes), *for* ምዕዋድ፡] *read* ምእዋድ፡]
XXXIII 12 (notes), *for* ወረከብኩ፡ *read* 'ከ፡
XXXV 7 (notes, second series), *for* መሀን፡ (twice) *read* መሀኒ፡
21 (notes) *put* ወዘሉ፡ 1°] ሰዘሉ፡ | *on p.* 116
22, *for* ወእምጽእ፡ *read* ወጸ' *and delete* blur *after* ዘወርቅ፡
XL 11, *for* ወተሰብሰ፡ *read* ወታ'
(notes, first series), *insert* 11 ወተሰብሰ፡
(notes, second series), *omit* ወታሰብሰ፡ | ቅድሳት፡] 'ተ፡ FHCG |

APPENDIX TO EXODUS

XXXVI 22, *put* ,ወመስምቅት፡ apud DILLM., *as footnote*

LEVITICUS

V 3 (notes), *before* እምነ፡ዘሉ፡ *insert* ሱብእ፡
VI 20 (notes), *for* ተነዝኑ፡ *read* 'ኝ፡
VII 20 (notes), *after* ርኩሱ፡ C | *insert* ላዕሌሁ፡ |
VIII 36 (notes), *omit* 36 ዘሉ፡
XI 9 (notes), *for* ቅሰረ፡ *read* ቅሣረ፡
33, *for* ወስተ፡ *read* ው'
XIII 15 (notes), *after* ወበእንተ፡ዝንቱ፡ | *insert* ሰምጽ፡ FHCG
19 (notes), *for* ወካኒ፡ *read* መካኒ፡
39, *for* ማእሉ፡ *read* 'ሰ፡
XIV 18 (notes), *for* 30 *read* 31
34 (notes, second series) *after* 34 *insert* var ከናአን፡ |
XVII 11, *for* ሰከመ፡ *read* 'ሙ፡ *and for* እስሙ፡ *read* 'መ፡
XXIII 22 (notes, second series), *for* ወኢተጠናቀቁ፡ *read* ወኢተ'
XXIV 8 (notes), *omit* ወሕግ፡ |
XXVI 23 (notes), *connect* 23 ምስሌየ፡ *with following note*
XXVII 33 (notes), *after* በሠናይ፡፡ *insert* R

4097
/

This book is a preservation photocopy.
It was produced on Hammermill Laser Print natural white,
a 60# book weight acid-free archival paper
which meets the requirements of
ANSI/NISO Z39.48-1992 (permanence of paper)

Preservation photocopying and binding
by
Acme Bookbinding
Charlestown, Massachusetts
1997

DATE DUE

~~1997~~	
~~SEP 10 2001~~	

DEMCO, INC 38-2931